

730609

WYDZIAŁ
KARTOGRAFII
I
KARTOGRAFII

Oddział Sztuki i Literatury II

780609

II Oddz. St. Druk.

BIBLIOGRAFIA POLSKA.

140,000 DRUKÓW.

CZEŚĆ III. TOM I.

(Ogólnego zbioru tom XII.)

PRZEZ

K. ESTREICHERA.

Wydanie Akademii Umiejętności.

KRAKÓW.

CZCIONKAMI DRUKARNI UNIwersytetu Jagiellońskiego

pod zarządem A. M. Kosterkiewicza.

1891.

BIBLIOGRAFIA POLSKA.

TOM XII.

STÓLECIE XV—XVIII.

W UKŁADZIE ABECADŁOWYM.

KRAKÓW.

CZCIONKAMI DRUKARNI UNIwersySETU JAGIELLOŃSKIEGO
pod zarządem A. M. Kosterkiewicza.

1891.

POLNISCHE BIBLIOGRAPHIE

(III. Abtheilung. Band I.)

JAHRHUNDERT XV BIS XVIII

ALPHABETISCH GEORDNET

VON

DR. KARL STREICHER

UNIV. BIBLIOTHEKAR.

(Der ganzen Sammlung Band XII.)

KRAKAU,

BUCHDRUCKEREI DER K. K. JAGELLONISCHEN UNIVERSITÄT.

Geschäftsleiter A. M. Kosterkiewicz.

1891.

POLIŃSKIE BIBLIOTECZNIKI

(inverted text)

JAHRHUNDERT XV BIS XVII
STOLECIE XV IZ XVII

AMPHIBIEN (inverted)

480609

II - 12

Oddz. St. Druk.

5260

ozpoczęty dwunasty tom bibliografii ogarnia nową dziedzinę i odmiennego wymagał opracowania.

Tom I. do VII. zawarty w 411 arkuszach druku, wypełnia całe piśmiennictwo polskie 19. wieku, ujęte w abecedowym porządku po r. 1882. Dalsze dziesięciolecie przygotowane jest do druku, ale zapewne nie rychło znajdzie księgarza nakładcę, dla którego jest najniezbędniejszą pomocą. — Mnie nie spieszy się, ogłaszać drukiem ostatnie czasy. — Dział ten nie wymagał badawczego kierunku. Dość było wyczerpać katalogi księgarskie i biblioteczne, ująć materiały w system i rozprowadzić po dziele odpowiednie odsyłacze. Trudu wiele, pilności więcej, ale zmysłu krytycznego mało co. — Przepisywacze płaćni mieli tu dużo zajęcia, a autor jeszcze więcej, skazany na poprawianie grzechów kopisty, sprawdzanie tożsamości tytułów i obmyślanie odsyłaczy. Mechaniczna robota górowała, a o tyle jej zasługą, że była ścisłą, ostrożną, odrzucającą cudze pomyłki, porządkująca możliwie wszystko, co się ukazało drukiem.

Tom VIII. do XI. ujęty w 177 arkuszy druku, ma już za podstawę materiały badawczy, mianowicie tomy VIII. IX. i XI. zestawiające wieki XV. do XVIII. w układzie chronologicznym. Zanim bowiem przyszło do tego zestawienia, trzeba było cały rękopis przysposobić krytycznie, aby bałamutne tytuły i daty nie dostały się do chronologii. Mimo tej ostrożności, nie unikłem wielu pomyłek w tym kierunku.

Sama robota chronologicznego wypisywania z rękopisu abecedowego, była zadaniem czynności mechanicznej, do czego użyć trzeba było pomocy płatnych przepisywaczy, lub też ochotników, o których wzmiankowałem z wdzięcznością w tomach poprzednich.

Robotę ich wypadło autorowi sprawdzać, tytuł za tytułem, nieraz z gruntu przerobić, często uzupełnić, bo od przepisywaczy nie można było spodziewać się ani wymagać świadomości zadań bibliograficznych.

Byłoby zapewne lepiej, gdyby autor obejść się mógł bez kopistów, bo dzieło dawałoby większą rękojmnię dokładności, atoli rozmiary dzieła, przechodziły siły jednej osoby. Dość uprzytomnić sobie, że wychodzące Tomu XII. zeszyty I.—III. dochodzące zaledwie od litery A. do Ba. zawarte w 26. arkuszach druku, zajęły 800 kart folio rękopisu, a jest jeszcze gotowych do druku takich kart 20.000. — Oprócz tego, więcej niż drugie tyle materiału, pozostało w rękopiśmie przesortowanym i odrzuconym. Gdy bowiem z wielu bibliotek

publicznych i prywatnych, od mężów dobrej woli i mnie życzliwych, napływały najróżnorodniejsze materiały i wskazówki, wszystko to musiało być porównywane, sprzeczności sprowadzane do jednego mianownika — a co okazało się zbytecznym, trzeba było odrzucić.

Z tego chaosu źródeł, wyprowadzić wypadło trzecią całość bibliograficzną, która rozpoczęła się z tomem XII. Jestto opis bibliograficzny w alfabetycznym porządku druków z XV. do XVIII. stulecia.

W tej części trzeciej postęp umysłowej pracy jest ogromny. — Tu bowiem nie szło o zwykle spisanie druków dostępnych autorowi, jak w tomach siedmiu części pierwszej, ale o opis druków z których zaledwie małą cząstkę mógł autor oglądać, a resztę wypadło opisywać na wiarę katalogów i źródeł sprzecznych, niepewnych i zamuconych. Biblioteki polskie dochowały ledwie część dzieł wyszłych w Polsce do 18. wieku. Ztąd narosły tradycją wiadomości o drukach nie istniejących, źle opisanych, najgorzej datowanych i tytułowanych.

Aby wydać bibliografią o ile możności prawdziwą, należało najdrobniejszy szczegół podłożyć pod szkło krytyki, aby rozeznąć prawdę od legendy. — Uważny pracownik, rozpatrując karty bibliografii w T. XII. łatwo spostrzeże, że wiele tam zawartych materyi, są niejako monografiami ujętymi w lakoniczne wyrazy. — Ramy są tak przystosowane, aby dalszy badacz, wykroić z nich mógł materiały do dalszych studyów. — Ku temu celowi zmierzają treściwe wzmianki o ważniejszej osnowie dzieł, podania najważniejszych źródeł ze wskazaniem bibliotek.

W tym dziale, już znikają najemni przepisywacze, najdrobniejszy szczegół musi być opracowany przez samego autora, a że tych szczegółów jest ogrom, więc też i potrzebny jest ogrom pracy krytycznej. Z tego to powodu, ani druk dzieła może iść pośpiesznie, ani też dzieło samo może być tak dokładnem, jak było opracowanie XIX. stulecia.

Niedokładności jednak niechaj nikt nie kładzie na karb pośpiechu roboty, tylko na rodzaj dokonywanej pracy. Inna bowiem rzecz pisać przez rok lub lat kilka luźną monografią jakiego autora, a co innego myśleć o stu tysiącach pisarzy i mieć ich ciągle na oku. Przegląd armii, której rozłożenia i lunetą nie dosięże, jest czemś więcej, niż przegląd kompanii, którą okiem ogarnąć snadno.

Z tej wyżyny patrząc na legion tak niezwykłych rozmiarów, nie można się dziwić, że tam brakuje guzika, a gdzieś dalej ładownica źle przypięta. Inaczej być nie może, ogrom całości przygniata drobiazgi. — Nie mogę więc zgodzić się na zarzut, uczyniony mi w N. 4. Bluszczu r. b., że niedokładności wynikły z powodu niezorganizowania pracy zbiorowej i z pośpiechu w rozpoczęciu druku.

Niezorganizowanie zbiorowej pracy nie odemnie zależało Teoretycznie biorąc, zbiorowa praca przedstawia się pięknie, ale do praktycznego jej zastosowania trzebaby wyszukać pracowników, którzyby całe życie chcieli poświęcić temu jednemu zadaniu. W tem trudność, której rozwiązanie byłoby godnem królewskiej nagrody.

O pośpiech wydawania winił mnie wcześniej Sowiński. Ale krytycy traktujący mnie z wysokości erudycyi dziennikarskiej, nie zastanowili się nad tem, że praca w której wytrwałem przez lat czterdzieści, a której część mała dopiero wyszła a już zajęta dwadzieścia trzy lat druku, nie może być uznawana za dzieło pośpiechu. — Materiału wyczerpać i wykończyć nie podobna, bo jest za rozległy i zbyt dotąd nie obrobiony. Z tej zaś przyczyny odwlekanie jego ogłoszenia byłoby szkodliwem, jeżeli mozoł całego życia, ma przynieść nowe owoce. Tylu było już przedemną głośnych a przecież bezpożytecznych biblio-

grafów. Skarby ich zazdrośnie ukrywane przez nich za życia, szły po śmierci ich do sklepików żydowskich.

Toż samo rzecz się ma z doskonałością korekty w dziełach podobnego zakresu. — Nigdy jej osiągnąć nie można, bo to nie druk zwyczajnej książki, mającej jedną toczącą się ośnowę. Tu się ciągle ścierają ze sobą nowe tytuły, — tytuły różnojęzyczne, coraz odmienne daty, cyfry i nazwiska natłoczone gęsto bez literackiego związku, zład trudności korekty są niesłychane i co więcej, nie przewalczane. — Mimo więc wytkniętych mi podrzędnych błędów korekty, mam to przekonanie, że korekta w mem dziele jest możliwie najpoprawniejsza i właśnie na tę zaletę, już dawno szczególną zwrócił uwagę J. Petzhold, największa powaga bibliograficzna w świecie naukowym niemieckim.

We wzmiankowanym artykule Bluszczu znajduję jeszcze napomknienia, że do pracy nad katalogiem XIX. wieku, przychodziła mi z pomocą młodzież uniwersytecka. Byłoby to niezgodnem z mem usposobieniem. Nie wyzyskiwanie pracy młodzieży, ale ułatwianie pracy, jest zadaniem bibliotekarza. Cały pierwotny katalog przygotowałem sam na kartkach do druku, a potem dałem go przepisać w 10. tomach folio jeszcze w roku 1861, ówczas, gdy urzędując przy sądzie we Lwowie, żadnej zgola styczności z młodzieżą uniwersytecką nie miałem. — Tak ukończoną pracę przez dalsze ośm lat sam jeden (opłacając kopistów) rozszerzałem.

Dalej, nie rozumiem uczynionego mi zarzutu, iż drukując XIX. stulecie nie skorzystałem z olbrzymich zasobów St. Przyłęckiego, ten przecież nigdy nie zajmował się XIX. stuleciem. Materiały jego odnoszą się tylko do dawniejszej epoki, przezierałem je wszakże i przekonałem się, że sława ich ważności, jest nierównie głośniejszą, niż na to zasługuje ta niekrytyczna zbieranina!

Również dowiaduję się w N. 5. Bluszczu, że pierwszy pomysł zużytkowania notat do XVI. stulecia wyszedł od śp. Jana S. Wcale nie. Śp. Jan S. złamany stosunkami przeszłości, nie zdolen był do jakiegokolwiek inicjatywy. Wyrwałem go z osamotnienia i zjednałem do podjęcia na nowo pracy umysłowej. Aby celu osiągnąć, oddałem mu bez zastrzeżeń moje obfite materiały systematycznie i abecadłowo ułożone. Powrócony społeczeństwu, gorliwie zrazu pomnażał, sprawdzał, przerabiał moje zbiory. Po roku odezwała się w nim dawna żyłka historyka. Dla Dogiela, ostygł w kierunku pracy przezemnie jemu wskazanej. Choroba oczu wstrzymała tę pracę zupełnie. Względny życzliwości stworzył pracownika, ale tylko wytrwałość, mogła utworzyć skończoną pracę.

Chciałem przysposobić obok siebie nową siłę roboczą. Zład to inicjatywa wyszła wyłącznie odemnie, i jam nad całą robotą czuwał, jako jej celów świadomszy. Mój zbiór i mój układ był podwaliną całej jego dalszej roboty. Już po jego śmierci, materiał do 16. wieku sam podwoiłem dalszemi studjami. Uczyniłem z mej strony dla tego pracownika to, czego by może kto inny nie zrobił — ale z tego jeszcze nie wynika, by mi z tej racji odmawiano tego, co mnie się należy. Cały fundament dzieła jest moją wyłączną własnością, dla tego nie mogę godzić się na wyrażenie dziennikarskiego orzeczenia, że „praca samego Estreichera w tej książce jest mniejszą od pracy innych ludzi, jego własnem jest ostateczne zredagowanie mozolnie zapewne, ale nie systematycznie zbieranych wiadomości.“

Sąd to zbyt doraźny. Wszystko co do tak wielkiego dzieła zbiera się, jest i musi być zbieranem systematycznie. Gdybym systemu nie zachowywał, urosłby chaos, a przecie praca moja nie jest chaotyczną.

We wszystkim łatwo wyręczycieli znaleźć, tylko nie na tem polu, które nie ęci pracowników lecz ich odstrasza, a materialnie rujnuje. Tymczasem

z wyrażen recenzenta zdawałoby się, że opracowanie bibliografii, to coś nieco może więcej, jak napisanie na kolanie artykułu dziennikarskiego, że do wykonania roboty wystarczy fałdów przysiedzieć rok lub dwa, a już dzieło urośnie. A przecież na moje dzieło składały się lat dziesiątki całodziennych i codziennych trudów, a jeszcze daleko mu do dokładności i ścisłego opracowania

W pracy tego rodzaju zawsze trzeba odróżniać tego, który tworzy, od tych co dla niego zapasy gromadzą. Bez ostatnich obejść się nie można, choć oni jako tacy, dzieła nie układają. Oczywiście, że gromadzenie przezemnie takiego ogromu materiału, nie mogło się obejść bez liczego udziału posiadaczy zbiorów. Z wdzięcznością każdą najmniejszą daną mi pomoc, ogłaszałem w przedmowach, czasem czynikiem to i dla samej zachęty. — Nawet takie nadsyłki uzyskały podziękowanie, z których nie mogłem korzystać, bo nie miały znaczenia naukowego.

Sam materiał dostarczany, nie jest jeszcze opracowaniem bibliograficznym. Jam rozpiął kanwę aby ją wypełnić haftem. Do haftu potrzeba było wióczki, tę zbierałem częściowo, zbierali ją dla mnie i inni i dostarczali mi ją obficie różnej barwy i wagi. Moją rzeczą było rozdzielić zbiory, dobierać cieni i wydzielać zbyteczny materiał. — Uczestnicy więc byli, lecz samo opracowanie materiału od początku do końca dokonaniem zostało przezemnie.

Nadużywam może cierpliwości czytającego, iż tyle sam o sobie piszę. Ale to zdaje mi się być koniecznem. Bo jeżeli kto dowiedział się z recenzji, że opracowanie XIX. wieku zawdzięczam udziałowi młodzieży uniwersyteckiej, że wiek XVI. układał J. S. i spółka, pomyśli sobie, że pewnie i dwa inne stulecia zawdzięczam ukrytym pomocnikom. Ówczas słusznie ten i ów mógłby zapytać: A cóż ten urojony autor sam przez czterdzieści lat porabiał?

Ufam, że ci którzy bywali świadkami codziennych trudów moich, ci dla których rękopis zawsze gotowym był na usługi, i ci, co wiedzą jakich wymaga się uzdolnień od Bibliografa, gdy uważnie zastanawiają się nad tem dziełem, uwierzą mi, i zrozumiają to łatwo, że w ten sposób wykonana robota, nie może być dziełem wielu współpracowników, jak to bywa w wydawnictwach encyklopedycznych i słownikarskich, bo tu całość ma jeden określony plan i każdy szczegół jest w związku z drugim. Mianowicie system odsyłaczy sprawia, że dla symetrii potrzebnym jest jeden organizm, i jeden też pracownik może wlać życie w ten organizm. Do podobnej budowy przyczyniają się murarze i cieśle, ale mechaniczną robotą kieruje praca myśli architekta.

Architekt buduje według swego planu tak, jak wódz manewruje według własnej strategii. On wie, a przynajmniej powinien wiedzieć, dla czego tak a nie inaczej szyki rozwija. — Co patrzycym na to, zda się niezrozumiałem, dla niego jest matematyczną konsekwencyą.

Uczyniono mi dalej zarzuty, które wypada usprawiedliwić. Za zte mi wzięto opuszczanie druków hebrejskich i spisywanie edycyi nie dochowanych w naszych bibliotekach.

Druki hebrejskie o tyle nas zajmować mogą, o ile związane są z historią naszą i o ile dedykowane są polakom. Tych jest ledwie kilkanaście. Te wymieniam. Reszta, są to druki religijne, może bardzo ważne dla izraelitów, ale nie mające najmniejszego związku z naszą oświatą. Pozbierał je jak najdokładniej Fürst w swej trzechtomowej bibliografii, kto ma apetyt na nie, niech je przeżuwa z jego księgi.

Co do mnie, niechętnie podaję za ledwie ich małą cząstkę i to o tyle o ile je wciągnął do swej Bibliografii Jocher, a to dla tego, że całego Jochera uwidoczniam w mem dziele. Gdyby nie to, żaden druk hebrejski nie ukazałby się w mej publikacyi.

Już nie tyle obcymi nam są druki szląskie, elbląskie, gdańskie, królewieckie przez Niemców wydawane. Nie wszystkie podają ale ich nie unikam dla tego tylko, że moi poprzednicy zaliczyli pisarzy tych do pocztu pisarzy polskich. — Wielu z nich niewątpliwie nie umiało po polsku, uważało się za Niemców poddanych republiki nie więcej. Oni jednakowoż mieli przynajmniej związki z polskimi ruchem piśmienniczym i nań oddziaływali, byłaby więc jakaś racya odległa oglądania się na nich.

Dziennikarska krytyka zarzuciła mi przeładowanie materiału, podawaniem tytułów dzieł których nie znajdzie w żadnej polskiej bibliotece. Dano mi lekcyą, że to nie należy do zadań bibliografii. Wypowiedziano zdanie, iż stało się źle, że pracy nad dawnymi stuleciami nie okiełzano surową zasadą: iż to tylko wejdzie do bibliografii, co się znajdzie w bibliotekach, a wszelkie wskazówki, doniesienia, wiadomości, noty, złożą osobną całość, dla historyka literatury szacowną, ale nie mającą prawa wejść do książki, która z istoty swej i z przeznaczenia (?) inwentarzem tylko, ale koniecznie już inwentarzem być powinna (!)«

Tak osobiwie ciasnego pojęcia bibliografii, jeszcze mi się nie zdarzyło napotkać. Wprawdzie wyraz bibliografia, znaczy opisywanie dzieł, ale przez to nigdy bibliografia nie zacieśniała się w pojęcie katalogu bibliotecznego. — Czego krytyk chce, spełnia wysmieniecie T. Wierzbowski, ale jego i moje zadanie, są całkiem odmienne.

Nasze biblioteki nie dochowały ani trzeciej części dzieł drukiem wyszłych. Na nich więc poprzestać nie można. Aby skatalogować je, nie wystarcza na to choćby stoletnie życie. Chcąc opisać dzieła, trzeba każde i w każdej bibliotece mieć samemu w ręce. Ile bowiem jest katalogów bibliecznych, choćby na pozór najstaranniejszych, tyle jest gromad błędów i sprzeczności, tak dalece, że je liczyć można nie na setki ale na dziesiątki tysięcy. — Trzeba zresztą znać wszystkie biblioteki i objechać wszystkie, aby ich zawartość spisać, a tego już i pracowitszy od krytyka bibliograf, choćby był niezależnym i miał nieograniczony czas do rozporządzenia, nie dokaże.

Gdyby ta robota fizycznie możliwą była, byłaby dla mnie o tyle wdzięczniejszą, że nie wymagałaby nieustannego stosowania krytyki do przedmiotu. W obecnej sytuacji, ani się kto domyśli, że nie jedna wydrukowana szpalta Tomu XII-go wymagała tygodniowych poszukiwań i sprawdzeń, zestawiań, docierania do źródeł, wywnioskowań, aż się ustalił tekst kilkunastowerszowy. Idąc za radą krytyki, mógłbym poprzestać na mechanicznem przepisywaniu tytułów. — Żałuję, że miałem pojęcie szersze o tem, czego potrzeba do stworzenia polskiej bibliografii. Dziś już za późno na poprawę, więc puszczam mimo uszu daną mi lekcyą, że nie powinien stwarzać świątyni, bo nam wystarczać powinny baraki.

Uczyniono mi ostry zarzut, że do bibliografii wcieliłem muzykalia. To właśnie zastugą jest moja. Dotąd je odrzucano, a przecie to odrębna gałązka całego drzewa. Nie zauważono w dziele mem, że wyłączam wszelkie nuty bez tekstowe, lecz wymieniam tylko te muzyczne produkcyje, które zawierają tekst drukowany. Dla tego to, musiały być pomieszczone pieśni Mickiewicza, Zaleskiego, Bartelsa, Reja, Trzecieckiego, Gomółki psalterz, arye Albertego, bo ze stanowiska bibliograficznego, miano wzgląd na tekst a nie na melodyę. Dobrze wiedzieć, którzy poeci nasi, i z jakimi pieśniami, dostali się do świata tonów. To daje miarę wartości ich utworów i ich wpływu na kraj.

Żądano także odemnie (choć nie bezpośrednio) abym z wydanych tomów uformował systematykę bibliograficzną, dającą przegląd piśmiennictwa według działów naukowych. Dla czegoż koniecznie ja to mam skutecznie, skoro do

ukończenia rozpoczętej publikacji najmniej jeszcze lat trzydziestu potrzebuję. Tych przecie nie doczekam. Niechże się więc do systematyki ktoś młodszy zapręga. Nie można na jednego wkładać wszystkich ciężarów, bo z niemi nie postąpi, a kto rozpoczyna kilka rzeczy na raz, żadnej nie ukończy.

Sądzę, że wydrukowane zeszyty tego tomu, nie potrzebują objaśnień. — Starąłem się dziełu mojemu nadać pewną łączność z innymi tego rodzaju publikacjami. Dla tego to wszędzie oznaczam pod jakim numerem zapisane są dzieła u Jochera. Tam często można bliższej zasięgnąć informacji. Tak samo podaję numera z bardzo użytecznej pracy T. Wierzbowskiego, którego nie mogę naśladować w dokładności podawanych tytułów. Nie wyróżniam kreskami porządku wierszy w tytułach, nie zaznaczam wielkich liter dawanych w tekście, bo ta chwalebna ścisłość w jego dziele, byłaby nie odpowiednią u mnie. — Każdy z nas inne sobie zaznaczył zadanie.

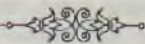
Źródła wymieniam w skróceniu, ale w sposób że łatwo jest tytuły ich odgadnąć. Tak samo biblioteki. Te biblioteki główniejsze w liczbie 31 są wymienione dokładniej w wydanej r. 1875. Bibliografii XV.—XVI. stulecia na str. XV. przedmowy niemieckiej.

Polującym na błędy korekcyjne i nieuwagę kopistów, mogę z przyjemnością udzielić wiadomości, że już do wydanych zeszytów, zebrałem dotąd tak sporą ilość błędów, że mógłbym sam na siebie napisać krytykę wcale dosadnią, zarzucić sobie pośpiech, nieuwagę i brak wyższych zdolności. — Ktoby mnie pragnął w tem wyreczyć, chętnie mu udzielił materiału do popisu tanią erudycją. Oczywiście że już i teraz nie braknie opuszczeń. Najpierw nie dostaje w właściwym miejscu dzieła Agryppy, świeżo wydanego przez Akademię, bo zanim wydobyto je z ukrycia, figurowało pod nazwiskiem (raczej imieniem) Korneliusza.

Nie dostają też druki wymienione w T. II. T. Wierzbowskiego N. 1129, Aristoteles. 1150, Accorombini. 1291, Andrea. 1492, Amatheri. 1618, Amatus. 1882, Abschrift der Missiven. — Dzieło to doszło za późno rąk moich — dla tego nie korzystałem początkowo z niego. Te braki świadczą tylko o trudności zgromadzenia wszystkiego, nawet, gdy poświęci się poszukiwaniom całe życie.

Dzieła znajdujące się w Bibliotece Jagiellońskiej figurują w naturze podczas korekty. — Sam je sprawdzam z drukiem i sprawdza drugi raz syn mój Stanisław. Druk formy trwa tydzień, a jej korekta drugi tydzień. Wraca ona do naszych rąk nieraz po cztery, po pięć razy — a jednak jeszcze wiele przyładnie prostować.

Oddaję dzieło moje do użytku tej garsteczce prenumeratorów którzy wytrwali wraz z zemną. — Liczymy więcej niż dwieście księgarń polskich i więcej niż sto bibliotek publicznych i prywatnych, mimo tego, smutna rzecz, jest prenumeratorów na dzieło wydawane dla księgarzy i bibliotek okrągła liczba 72 to jest u Gebetnera w Warszawie 42, a u Friedleina 30. — Pokrywają oni zaledwie koszt papieru i introligatora. Za to drugie tyle egzemplarzy gratis się rozchodzi. Choć co roku zbiegowstwo coraz jest liczniejsze, druk pięciuset egzemplarzy wytrwale dalej posuwać się będzie.

Spis prenumeratorów.

I. w księgarni Gebetnera i Wolffa w Warszawie.

	Egz.		Egz.
1. M. Arct księgarz w Warszawie	1	22. Lang, księgarnia, Moskwa	2
2. Dr. Baranowski, Warszawa	1	23. Małkowski Konst., senator, Petersburg	1
3. Bersohn M., Warszawa	1	24. Morawska K., Warszawa	1
4. Bernstein Ignacy, Warszawa . . . . . (przez księgarnię E. Wende).	1	25. Moszyński Antoni ks. prałat w Lubieszowie . . . . . (przez księgarnię M. Orgelbranda).	1
5. Boniecki Adam, Świdno . . . . . (przez księgarnię E. Wende).	1	26. Orgelbrand M. księgarnia, Warsz.	1
6. Baudouin de Courtenay, Dorpat . . . . . (przez księgarnię E. Wende).	1	27. Pawiński Ad. Warszawa	1
7. Biblioteka Hr. Krasińskich, Warszawa	1	28. Prószynski Konrad, Warszawa	1
8. Biblioteka Hr. Zamoyskich, Warszawa	3	29. Hr. Potocka Augustowa, Warsz.	1
9. Bloch Jan, Warszawa	1	30. Hr. Przeddziecki Gustaw, Warsz.	1
10. Czetwertyński Ks. Włodzimierz, Warszawa	1	31. Hr. Przeddziecki Konst., Warsz.	1
11. Dr. Dobrski K., Warszawa	1	32. Red. Biblioteki Warszawskiej, Warszawa	1
12. Dobrzyjałowski, Warszawa	1	33. Dr. Rolle Józ. Kam. Podolski	1
13. Gebetner i Wolff, Warszawa	1	34. Książę Sanguszko Rom., Sławuta	1
14. Górski Konstanty, Warszawa	1	35. Spasowicz Włodz., Petersburg	1
15. Hösic Ferd. księgarnia, Warsz.	1	36. Świeżawski, Łykoszyn	1
16. Idzikowski K. księg., Kijów	2	37. Świętochowski Aleks., redaktor, Warszawa	1
17. Kempner, księgarnia, Płock	1	38. Szczepankiewicz B., księgarnia, Kalisz	1
18. Koreywo Bol. księg. Kijów	2	39. Tłuchowski Fr., Krutenkoje . . . . . (przez księgarnię Sennewalda).	1
19. Hr. Krasicki Ksaw. w Skurczu	1	40. Trübner et Comp., London	1
20. Kraszewski Kajet. w Romanowie . . . . . (przez księgarnię M. Orgelbranda).	1	41. Wiślicki Adam, redaktor, Warsz.	1
21. Kraushar Al., mecenas, Warsz.	1	42. Wolański Adam, w Rudce	1

II. w księgarni D. E. Friedleina w Krakowie.

1. Akademische Buchhandlung w Göttyndze	1	6. Bibliot. hr. Branickich, Sucha	1
2. Arnoldische Buchhandlung w Dreznie	1	7. Clemm's Buchhandlung w Gent	1
3. Ascher et Comp. Buchhandlung, w Berlinie	3	8. Friedlein D. E., Kraków	2
4. Bartynowski Wład. w Krakowie	1	9. Gerold et Comp. w Wiedniu	1
5. Biblioteka ks. Czartoryskich Kraków	1	10. Gimnazjum Św. Anny w Krakowie	1
		11. Gimnazjum w Wadowicach	1
		12. Gubrynowicz i Schmidt, księgarz, Lwów	8

	Egz.		Egz.
13. Jabłoński, dyrektor seminar. w Krakowie	1	23. Seyfarth et Czajkowski, księg. Lwów	5
14. Jakubowski J. K., Nowy Sącz	1	24. Starzyk Paweł, księg. Lwów .	1
15. Jolowicz J. księg., Poznań . .	3	25. Straszewski M., prof., Kraków	1
16. Koehler, księg. sortym. w Lipsku	2	26. Szlachtowski Feliks dr., prezy- dent, Kraków	1
17. Leuschner Lubensky w Gratzu	1	27. Tarnowski hr. Stanisław, prof. prezes Akad., Kraków	1
18. Milikowski, księg., Lwów . . .	4	28. Twardowski B., księg., Poznań	1
19. Pawlikowski Mieczysł. Kraków	1	29. Voss Sortiment w Lipsku . . .	1
20. Pelar J. A., Rzeszów	1	30. Wyższa Szkoła Przemysłowa Kraków	1
21. Potocki hr. Artur, Kraków . . .	1		
22. Puśłowski hr. Zygmunt, Kra- ków	1		

Zestawienie według miejscowości:

Było w r. 1891 prenumeratorów w kraju: W Warszawie 26, we Lwowie 18, Krakowie 13, Poznaniu 4, Kaliszu 1, Rzeszowie 1, Wadowicach 1, Płocku 1, Kamieńcu 1, Romanowie 1, Skurczu 1, Rudce 1, Suchej 1, Nowym Sączu 1, Lubieszowie 1, Sławucie 1, Łykoszynie 1, w Swidnie 1. Razem 75 egzemplarzy.

Za granicą: W Kijowie 4, w Moskwie 2, Petersburgu 2, Dorpacie 1, Kruteńkoje 1, Londynie 1, Gettyn-dze 1, Dreźnie 1, Berlinie 3, Gent 1, Wiedniu 1, w Lipsku 3, w Gratzu 1. Razem 22 egzemplarzy.

Różnica z prenumerata, w r. 1870 (w T. I. Bibliografii podaną) zachodzi ta, że ówczas prenumerowano egzemplarzy: W Krakowie 37, w Galicyi 35 (Lwów 25), w Poznańskim 13, na

Szląsku 1, w Królestwie Polskiem 108, za granicą 6.

W ciągu więc lat dwudziestu przy-biło za granicą dwie trzecie prenume-ratorów, a za to blisko dwie trzecie ubyło w kraju.

Wykaz Gebetnera podaje 16 pre-numeratorów, którzy utrzymali się od początku wydawnictwa, wykaz D. E. Friedleina podaje 13. Razem 29. Ze zaś pierwotnie było 137 prenumera-torów na 200 egzemplarzy, ubyło za-tem przez czas prenumeraty 108 przed-placicieli.

Między prenumeratorami figuruje: szesnaście księgarń polskich, i trzy Redakcye czasopismów polskich, jakoto: *Biblioteki Warszawskiej, Pra-wdy i Przeglądu tygodniowego.*

er angefangene zwölfte Band der Bibliographie umfasst ein neues Feld und erforderte eine abweichende Bearbeitung.

Die ersten sieben Bände, welche 411 Druckbogen enthalten, umfassen in alphabetischer Ordnung bis z. J. 1882 alle polnischen schriftstellerischen Werke des XIX. Jahrh. Das folgende Jahrzehnt liegt bereits druckfertig da; indessen wird sich wohl kaum so bald ein Buchhändler bereit finden, es zu verlegen, obschon es gerade für diesen ein untentbehrliches Hilfsmittel sein dürfte. — Ich selbst habe es nicht so eilig, die letzten Zeiten im Druck erscheinen zu lassen. — Bei diesem Theile war es nicht nöthig, Forschungen anzustellen. Es genügte, die Kataloge der Buchhändler und Bibliotheken zu erschöpfen, das Material systematisch zu ordnen und das Werk mit entsprechenden Verweisungszeichen zu versehen. Eine Arbeit, die viel Mühe, noch mehr Fleiss, aber sehr wenig kritischen Sinn erforderte. Bezahlte Abschreiber hatten dabei viel zu thun, während der Verfasser darauf angewiesen war, die Fehler des Copisten zu corrigieren, die Identität der Titel zu verificieren und für die entsprechende Vertheilung der Verweisungszeichen Sorge zu tragen.

Diese überwiegend mechanische Arbeit hat das Verdienst, dass sie mit Verwerfung fremder Irrthümer correct und mit Umsicht durchgeführt und möglichst alles, was im Druck erschienen ist, geordnet wurde.

Die folgenden vier Bände (B. VIII—XI), welche 177 Druckbogen enthalten, basieren bereits auf einem den Forscher fesselnden Material, besonders B. VIII, IX und XI, die das XV, XVI, XVII und XVIII Jahrh. in chronologischer Ordnung zusammenstellen. Bevor natürlich eine solche Zusammenstellung möglich wurde, musste das ganze Manuscript kritisch vorbereitet werden, um dem Einschleichen irrthümlicher Titel und Daten in die Chronologie vorzubeugen. Trotz dieser Vorsicht war es mir unmöglich, in dieser Hinsicht viele Irrthümer zu vermeiden. Schon das chronologische Abschreiben aus dem alphabetischen Manuscript war eine rein mechanische Arbeit, bei der abermals die Hilfe bezahlter Abschreiber in Anspruch genommen werden musste. Dankbar erkenne ich an dieser Stelle das Verdienst derjenigen Herrn an, die mir dabei von freien Stücken geholfen haben.

Diese eben erwähnte Arbeit musste der Verfasser eingehend prüfen, stellenweise ganz umändern, oft vervollständigen, da er bei den Abschreibern eine Kenntnis der Aufgabe, welche der Bibliograph zu lösen hat, weder voraussetzen noch eine solche von ihnen verlangen konnte.

Es wäre gewiss besser gewesen, wenn der Verfasser, um für die Genauigkeit seines Werkes eine grössere Garantie leisten zu können, ohne Copisten gearbeitet hätte. Der Umfang des Werkes jedoch überstieg die Kräfte einer einzelnen Person. Man vergegenwärtige sich nur, dass diese ersten drei Hefte des XII. Bandes, die kaum bis zu den Buchstaben Ba reichen und die 26 Druckbogen enthalten, im Manuscript 800 Blätter in folio eingenommen haben, und dass noch 20.000 solcher Blätter druckfertig daliegen. — Abgesehen davon, blieb noch mehr als einmal so viel Material, welches ausgeschieden werden musste, im Manuscript zurück. Denn als von vielen sowohl öffentlichen als privaten Bibliotheken, von zuvorkommenden und mir geneigten Männern das verschiedenste Material und die mannigfaltigsten Andeutungen gleichsam herbeiströmten, da musste dies alles verglichen, alle Widersprüche berichtigt, und was überflüssig erschien, ausgeschieden werden.

So entstanden zwei Theile der Bibliographie. Der zweite Theil, der den chronologischen Auszug enthält, entstand vielleicht zu früh. Systematisch vorgehend wäre es richtiger gewesen, nach der Herausgabe einer alphabetischen Bibliographie des XIX. Jahrh. vorerst den Druck eines alphabetischen Kataloges der Schriftwerke anderer Jahrhunderte vorzunehmen, um erst nach Vollendung des Ganzen ein einheitliches chronologisches Ganze zu schaffen.

Einen solchen Plan hatte ich ursprünglich gefasst, indessen führte ich ihn nicht aus, da unsere Historiker, die in der polnischen Literatur keine geordneten geschichtlichen Quellen besitzen, die Früchte meiner Arbeit möglichst bald zu verwerten wünschten. Als ich sah, mit welchem Vergnügen der verstorbene Universitätsprofessor und Generalsecretär der Academie der Wissenschaften Joseph Szujski trotz seiner langwierigen Krankheit aus meinem Manuscript, welches die Schriftwerke des XVI. Jahrh. umfasste, einen skizzenhaften chronologischen Auszug für sich zusammenstellte, da nahm ich mir vor, ein systematisches chronologisches Verzeichniss des XVI. Jahrh. zu verfassen und führte den Gedanken aus. Dies hatte eine solche Anhäufung des Materials zur Folge, dass, während der Auszug Szujski's vielleicht zwei Druckbogen gefüllt hätte, mein Werk zu 19 Bogen anwuchs. Das Erscheinen dieses Verzeichnisses war, vom wissenschaftlichen Standpunkte aus betrachtet ein übereiltes, da das ganze Material nicht erschöpft wurde. Es wuchs im Laufe der weiteren bibliographischen Arbeit so sehr an, dass 1882 eine zweite ergänzte Auflage dieses chronologischen Verzeichnisses im VIII. Bande der Bibliographie erschien und 1890 weitere Ergänzungen im XI. Bande folgen mussten. Bei dem unauthörlichen Anwachsen des Materials wird noch eine dritte Auflage erscheinen müssen.

Diese Uebereilung hatte zur Folge, dass die ausländischen Antiquare, welche nur mit der 1875 zum ersten Mal erschienenen Ausgabe des XV. und XVI. Jahrh. versehen sind, ihre ganze Kenntnis von der polnischen Literatur lediglich aus dieser schöpfen. Aus dieser also, verificieren sie ihr Material und sobald sie irgend ein Werk in der Chronologie vermissen, so setzen sie auf dasselbe einen ganz besonders hohen antiquarischen Preis und berufen sich darauf, dass Estreicher dieses Werk nicht kenne. Dieser Zusatz ist fast immer falsch, denn sollte dieses Werk auch in meiner Chronologie vom Jahre 1875 nicht zu finden sein, so wird es von mir unbedingt im VIII. oder XI. Bande erwähnt.

Obwohl diese übereilte Bekanntmachung der Chronologie der verflossenen Jahrhunderte nicht sehr entsprechend ist, so ist sie doch für die Forscher der polnischen Literatur, die andernfalls noch 30 Jahre auf eine vollständige alphabetische Bibliographie warten müssten, höchst vortheilhaft. Jene abgerissenen Andeutungen, die in der Chronologie des XV, XVI, XVII und XVIII Jahrh.

enthalten sind, dürften trotz ihrer Unzulänglichkeit jedem, der sich in dem literarischen Leben des polnischen Volkes genau orientieren will, genügen. Dieser practische Vortheil möge ein Grund sein, mir jene fortwährenden Ergänzungen und Anhänge zur Chronologie zu verzeihen, da sie die Folge einer übereilten Anlage und Herausgabe dieses Theiles der Bibliographie waren.

Nachdem ich also auf diese Weise den Wünschen meiner Collegen, Freunde und Mitarbeiter nachgegeben und mir schmeichle, ihnen eine Gefälligkeit erwiesen zu haben, kehre ich zu meinem ursprünglich unterbrochenen Plane zurück und continuire die alphabetische Bibliographie der verflossenen Jahrhunderte. Sie bildet den dritten Theil des Werkes.

In diesem Theile ist die Arbeit überwiegend eine geistige; denn es handelte sich dabei nicht um eine blosse Zusammenstellung der dem Verfasser zugänglichen Schriftwerke, sondern um die Beschreibung derselben. Nur einen geringen Theil derselben konnte er in Augenschein nehmen, bei der Beschreibung des Restes musste er auf Katalogen und auf widersprechenden, unsicheren und verwirrten Quellen fussen. In den polnischen Bibliotheken hat sich kaum ein Theil der bis zum XVIII. Jhrhd. in Polen erschienenen Werke erhalten. Kein Wunder, dass man von Schriftwerken fabelt, die nicht existieren, schlecht beschrieben und mit unrichtigen Daten und Titeln versehen sind.

Um der Bibliographie einen möglichst getreuen Inhalt zu geben, war es unbedingt nothwendig, das geringste Detail einer scharfen Kritik zu unterwerfen, um das Wahre von dem Sagenhaften auszuscheiden. — Ein aufmerksamer Arbeiter, der den XII. Band der Bibliographie durchblättert, wird leicht gewahr werden, dass der Verfasser den Stoff sehr oft in laconisch abgefassten Monographien vorführt. Der Rahmen ist so angepasst, dass ein späterer Forscher aus demselben mit Leichtigkeit das Material zu weiteren Studien entnehmen kann. — Letzteres bezwecken auch die inhaltreichen Anmerkungen über den Inhalt der Werke und die Angaben der wichtigsten Quellen mitsammt den Bibliotheken.

Bei der Anfertigung dieses Theiles waren die Abschreiber bereits überflüssig, das geringste Detail musste vom Verfasser selbst bearbeitet werden und, da diese Details ins Unendliche gehen, so war die Arbeit in kritischer Hinsicht eine ungeheure. Aus diesem Grunde kann das Werk weder so schnell im Druck erscheinen noch die Genauigkeit so weit getrieben werden wie bei der Bearbeitung des XIX. Jhrh.

Etwaige Ungenauigkeiten indessen möge niemand einer Uebereilung meinerseits zuschreiben, sondern der Eigenthümlichkeit der fortschreitenden Arbeit. Es ist etwas Anderes, ein oder zwei Jahre hindurch die lose Monographie eines einzelnen Schriftstellers zu schreiben, als stets an hunderttausende zu denken und sie im Auge zu behalten. Die Musterung einer Armee, die man kaum mit einem Fernglas übersehen kann, ist weit schwieriger als die Musterung einer Compagnie, die man leicht mit dem Auge überfliegt.

Wer von diesem erhabenen Standpunkte aus die ungewöhnlichen Dimensionen überschaut, kann sich nicht wundern, dass hier ein Knopf fehlt und dort wieder eine Patronentasche vorschriftswidrig angebracht ist. Anders kann es nicht sein, das ungeheure Ganze lässt die Details verschwinden. Sollte mir trotzdem jemand den Vorwurf machen, die Correctur sei nachlässig, so möge mich mein Werk selbst entschuldigen, da die Art seiner Entstehung eine genaue Correctur erschwert.

Ich fühle mich verpflichtet, den Vorwurf zurückzuweisen, dass ich die von unseren Bibliotheken überlieferten und in Polen erschienenen hebräischen Druck-

schriften nicht berücksichtige, andererseits aber solche Schriftwerke in meine Bibliographie aufnehmen, die sich nicht erhalten haben.

Die hebräischen Schriftwerke sind für uns nur insofern von Interesse, als sie mit unserer Geschichte zusammenhängen oder Polen gewidmet sind. Es gibt deren nur sehr wenige und sie werden von mir angeführt. Der Rest besteht aus religiösen Schriften, die vielleicht für Israeliten sehr wichtig sind, mit der polnischen Cultur jedoch in keinem Zusammenhange stehen. Wer Lust hat, sie kennen zu lernen, findet sie in der sehr ausführlichen Sammlung von Fürst (Bibl. B. I—III).

Ich führe selbst diese wenigen nur ungern an und thue es hauptsächlich deswegen, weil Jocher, den ich in meinem Werke überall citiere, sie in seiner Bibliographie berücksichtigt. Sonst hätte ich mich schwerlich dazu verstanden.

Weniger fremd erscheinen uns die von Deutschen herausgegebenen schlesischen, elbinger, danziger und königsberger Schriften. Ich führe nicht alle an und berücksichtige sie nur, weil meine Vorgänger ihre Verfasser unter die polnischen Schriftsteller aufgenommen haben. Wahrscheinlich sprachen viele von ihnen nicht einmal polnisch und blieben als Unterthanen der Republik im Geiste Deutsche. Aber sie standen doch wenigstens mit der literarischen Bewegung in Polen in einer gewissen Verbindung und übten auf dieselbe einen gewissen Einfluss aus. So wäre wenigstens ein allerdings schwacher Grund vorhanden, auf sie Rücksicht zu nehmen.

Der Vorwurf dass ich in meine Bibliographie Schriften aufnehmen, die sich in den polnischen Bibliotheken nicht erhalten haben, ist mir unverständlich.

Da unsere Bibliotheken kaum den dritten Theil der im Druck erschienenen Werke überliefert haben, so ist es unmöglich, es bei diesen bewenden zu lassen. Wollte man einen Katalog derselben abfassen, so würde man dazu mindestens hundert Jahre brauchen. Um die Werke einzeln zu beschreiben, muss man jedes in jeder Bibliothek in der Hand gehabt haben. Denn in den zahlreichen Katalogen der verschiedenen Bibliotheken findet man trotz aller Genauigkeit tausendfältige Fehler und Widersprüche. — Uebrigens müsste man alle Bibliotheken kennen und alle besuchen, um alles, was sie enthalten, zu verzeichnen; dies aber würde selbst der fleissigste Bibliograph, sollte er auch sein eigener Herr sein und sollte ihm auch noch so viel Zeit zur Verfügung stehen, nicht zu Stande bringen.

Wäre ein solches Vorgehen für den Körper nicht zu aufreibend, so würde die Arbeit um vieles dankbarer sein, da ich der Verpflichtung enthoben wäre, unaufhörlich den kritischen Masstab an dieselbe anzulegen. Wie sehr sie aber durch das gegenwärtige Verfahren erschwert wird, dürfte wohl kaum jemand vermuthen. Ich musste oft wochenlang forschen, untersuchen, vergleichen, bis zu den Quellen dringen und folgern, um eine einzige Spalte im XII. Band drucken und wenigen Zeilen eine bestimmte Form geben zu können. Vielleicht wäre es bequemer gewesen, dem wohlgemeinten Rathe der Kritik zu folgen und bei einem mechanischen Abschreiben der Titel stehen zu bleiben. — Es thut mir wirklich sehr leid, dass ich von meiner Aufgabe, eine polnische Bibliographie zu schaffen, einen allzuhohen Begriff hatte. Da es jetzt bereits zu spät ist, den mir bezeichneten Weg zu betreten, so muss ich die mir ertheilte Belehrung, ich dürfte dort keinen Tempel bauen, wo uns einfache Baraken genügen könnten, leider in den Wind schlagen.

Man hat mir einen scharfen Vorwurf daraus gemacht, dass ich auch Musicalia in meine Bibliographie einverleibt habe. Darin besteht ja aber gerade mein Verdienst. Man übergiebt sie stets, obwohl sie trotz ihrer Unscheinbarkeit ein

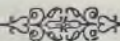
besonderer Zweig des ganzen Baumes sind. Man beachtete nicht, dass ich ausschliesslich nur diejenigen musikalischen Erzeugnisse anführe, denen ein gedruckter Text zu Grunde liegt. Deswegen musste ich sowohl den Liedern eines Mickiewicz, eines Zaleski, eines Bartels, eines Rej und eines Trzeczieski als auch dem Psalter Gomółka's und den Arien Albertis in meinem Werke eine Stelle anweisen; denn vom bibliographischen Standpunkte aus war jedenfalls der Text, keineswegs aber die Melodie zu berücksichtigen. Es schadet doch wohl nicht zu erfahren, in welchen von ihren Liedern unsere Dichter auch im Reiche der Töne weiterleben. Dies ist massgebend für den Wert ihrer Werke und bestimmt ihren Einfluss auf das Land.

Die vorliegenden Hefte dieses Bandes brauche ich meiner Ansicht nach nicht zu erläutern. — Ich habe mich beflissen, mein Werk mit anderen ähnlichen Publicationen in einer gewissen Verbindung zu erhalten. Deswegen citiere ich überall die Nummern, unter denen die betreffenden Schriften in Adam Jochers Bibliographischem Bilde der Literatur in Polen, Wilno 1840, B. I—III aufgenommen sind. Man kann sich daselbst oft genauer informieren. Ebenso citiere ich die Nummern aus der sehr nützlichen Arbeit J. Wierzbowski's, *Bibl. polon.* Varsov. 1890—91 B. I—II; ich kann ihn mir, was Genauigkeit bei der Angabe der Titel anbetrifft, nicht zum Vorbilde nehmen. Die Ordnung, in welcher die Zeilen eines Titels aufeinanderfolgen, markiere ich nicht durch Striche, grosse Anfangsbuchstaben, wenn sie im Text vorhanden sind, berücksichtige ich nicht, da diese lobenswerte Genauigkeit in seinem Werke mich nicht binden darf. Ich habe mir ein anderes Ziel gesteckt.

Die Quellen führe ich in Abkürzungen an, doch ist es leicht, stets den vollständigen Titel zu errathen. Ebenso die Bibliotheken. Die wichtigeren polnischen Bibliotheken, 31 an der Zahl, sind in der deutschen Vorrede zu der 1875 erschienenen Bibliographie des XV. Jahrh. auf Seite XV genauer aufgezählt.

Die Werke, welche die Jagielonische Bibliothek enthält, stehen mir während der Correctur stets zur Verfügung. Ich vergleiche sie selbst mit dem Druck und es vergleicht sie ein zweites Mal mein Sohn Stanislaus. Der Abdruck einer Form dauert eine Woche, ebenso die Correctur derselben. Sie kehrt oft vier- ja fünfmal zu uns zurück — und doch ist noch viel daran zu berichtigen.

Ich übergebe das Werk den wenigen Pränumeranten, die mir noch treu geblieben sind. — Obwohl über zweihundert polnische Buchhandlungen und mehr als hundert öffentliche und private Bibliotheken existieren, so beläuft sich doch die Anzahl der Pränumeranten auf ein Werk, das eigens für Buchhändler und Bibliotheken herausgegeben wird, nur auf 72, von denen 42 bei Gebetner in Warschau und 30 bei Friedlein in Krakau pränumerieren. — Sie decken kaum die Ausgaben für das Papier und den Buchbinder. Die laue Aufnahme indessen, die das Werk erfährt, soll den weiteren Druck von 500 Exemplaren nicht unterbrechen.

A.

A. ***** Zasady moralne i myśli różne, dla ludu do zrozumienia łatwe, z francuzkiego na polski język przetłumaczone, przez —. W Poznaniu, w drukarni Deckera i kompanii. Roku 1799, w 16-ce, str. 184. Akad.

A. D. S. I. ob. Phrases (1723).

A. G. jezuita ob. Associatio (1726) — Mors (1675).

A. K. S. L. W. K. ob. Bielińska wojewodzina Chełmińska (1763).

A. M. ob. Bogarodzica (1776).

A. M. C. Viris theologis carmine applaudit ob. Viris (1870).

A, B, C, ou instruction des Chrétiens, françois et allemand. Vars. chez Michel Gröll. 1774. w 8ce.

ABC (Neueingerichtetes) Buchstabilir und Lesebüchlein zum Gebrauche besonders der Oberschlesischen Schulen Polnisch und Deutsch verfasst. — Nowo-zebrane Obiecadło do sylabizowania y czytania dla potrzeby osobliwie Górnego Śląska szkół po polsku y po niemiecku wyprawione. — Sagan, im Verlage der katholischen Trivialschule. Mit allergnädigsten Privilegio. Gedruckt bey Johann Christoph Lauhen. B. r. (1775) w 8-ce, str. 95.

A. B. C. oder Namenbüchlein zum Gebrauche der Stadtschulen in den kaiserlich königl. Staaten — kostet ungebunden 4 Kreuzer. Lemberg gedr. und zu haben im Verlagsgewölbe bei Thomas Piller erzbischoff. Buchdrucker. 1785. w 8ce, str. 64. Ossol.

— zum Gebrauche der Stadtschulen in den kais. königl. Staaten — kostet gebunden 7 Kreuzer. Lemberg gedr. zu haben im Verlagsgewölbe bei Thomas

Piller Normalschulinstituts Buchdr. 1789. w 8ce, str. 64. Ossol.

A. O. ob. Compendium (b. r.) — Memoryał (1672) (1763) — Torzewski Józef (Rozmowa o sztukach 1785).

A. S. C. R. L. F. ob. Augustinus Aurelius (1715).

A. T. ob. Venda reine de Pologne (1705).

A. V. ob. Oratio (1572)

A. W. v. ob. Rozmowa (b. r.) — Zebrydowski (Gratulatio 1608).

Aanspraak aan die protestansse Mogentheden tot bescherming van bunne onderdrukte Geloof. genotenin Polen. Amsterdam.

Aantekeningen ob. Crelius J. (1688, 1691) — Wolzogen J. L. (1668).

AARON rabin z Kazimierza. Sephir hemissoth. (Talmud). Kraków, druk Helicza, 1541.

Helicz przechrzta wydał Das Neue Testament r. 1540. — Czacki II 33. — Jocher 8031. — Bandt. H. Dr. Krakowa 366—9.

ABANO (Petrus de). Libellus de venenis mineralibus (uegetabilibus) animalibus et quolibet ente sub solari globo ceptis, per uenerabilem virum Wilhelmum de Haldenhoff de Thorn artium et medicinae doctorem magni magistri Prusie, divi ordinis Theutonicorum phisicum emendatum. In opido Liptzensi 1498. — Toż, tamże, 1500.

Freytag Appar. II. p. 919. — Boerner Noct. Guelf. str. 191. — Tamże str. 1. Suppl. Tom I.

ABARNEL. Kitsur Abarbanel al Pirke Avot. Compendium Abarbanelis in capita Patrum, sive textus Pirke Avot et in hunc commentarii D. Isaai Abarnelis in compendium redacti a R. Jacob filio Eliakim Heilperon. (Po hebr.) Lublini 1604. w 4ce.

Joch. 8071.

(**Abauer Joh. Georgius**). Intimatio funeris quo generosus ac maxime strenuus Dn. Johannes Georgius Abauer effertur. Regiomonti, Rachner. 1659. fol. Czartor.

Abbas ob. Borzkowski Jan Filip (Abbas Poloniae 1728) — Szczygielski (De Abb. 1664 i Ser. et. not. abb. trocens. 1668) — Veredarius Paciferus (Nova et vet. liberas 1728).

Abbatia ob. Santinius Vincentius (Reflexiones 1723).

Abbatius ob. Komorowski Christophorus (1648).

Abbildung (Eigentliche) der hiebey gefügten Haupt-Schlacht in Kupfer gestochen, nebenst einer ausführlichen Beschreibung der Eroberung des Türkischen Lagers bey Chocim, welches mit Göttlichem Beystand die Königl. Polnische und Littauische Armeen wider den Erb-Feind des Christlichen Nahmen glücklich am Tage Martini, war der 11 des Wintermonats im Jahr Christi 1673. Bez m. d. 1671. w 4ce, k. nlb. 4.

Krasińs.

— (Eigentliche) dess Frucht- und Baum verderblichen Unge-Ziffers welches hin und wieder in dem Königreich Polen mit grossen und die Luft oft ganz verdunckelnden Häuffen gesehen wird. Sehet die Heuschrecken-Brut, mit bussvollem Schrecken an; Weil Gott, durch ein kleines Thier grosse Sünden straffen kann. 1690. Ćwiartka mała.

Na tytule drzeworyt wyobraża szarańcze.
Wrocławs.

— der offenen Taffel, woran beyderseits königl. Majestäten nebenst einigen der Hohen Ministris bey der nach geschlossenem erwünschten Frieden ersten Zusammenkunft Abends gespeiset in dem königl. Schwedischen Haupt-Quartier. Alt-Ramstädt d. 7/17 Decemb. 1706. fol.

— des Leibes ob. Karol XII (1706).

— aller geistlichen u. weltlichen Orden nebst einer kurzen Geschichte derselben. 32. Heft zawiera: Orden vom weissen Adler in Polen z 1. miedzior. Mannh. 1787. 4to.

Abbreuiaturae ob. Tractatus preclarus (b. r.) — Zaborowski Stanisław (Praeclarus b. r.).

Abdalomin wieśniak, tragedia dramatyczna grana przez szlachetną młodzież szkół kieleckich w dniach czerwca r. 1799. w 8ce.

Porównaj Le Iay (1754).

Abdankungs Predigten ob. Gnospius J. (1680).

Abdankungs-Rede als Cath. Renfftelin funeriret worden ob. Klepperbein (Vertraugott 1689).

— bey Beisetzung des Gust. Helmfeld ob. Neunachbar Joh. (1674).

Abdruck (Warhafftiger) der Missiven, welche zwischen des Königreichs Schweden und Polen, und des Grossfürstenthumbs Littowen Rätthe, wie ingleichem zwischen beyder Reiche Commissarien, so auff die Friedshandlung verordnet gewesen, im nechst verlaufenen Jahre MDCVIII gewechselt seyn, nebenst der schwedischen Commissarien Protestation, wie dann auch K. Mayt. zu Schweden, den 18. Jul. Anno 1609. ausgegangenem Mandat, die Rigische Sigellation betreffende. Gedruckt durch Christoff Reusner. Anno 1609. 4o sygn. Aij-Fijj.

— Toż. Stockholm. And. Gutterwitz 1609. w 4ce, ark. sig. D₄.

Porówn. Karol IX (1608). Jagiel.

— dess Crakawischen Accordes. Im Jahre 1657. (Bresslaw). 4to. kart 8

Ossol. — Branic. — Czart.

— d. Crak. Accords. Geschehen vor Crackau den 14/24 Augusti 1657. Bresslaw, in dem Jonischen Buchladen anzutreffen. 4to. C₂.

Między Melchiorom hr. Hatzfeld feldmarszałkiem austr. a generał-majorem i gubernatorem m. Krakowa Pawłem Würtz Szwedem. Przeźdz.

— 2 Schreiben der Kays. M an den Fürsten Lubomirssky u. Graf Kinsky, damit denen Tartern der begehrte Durchzug durch Pohlen in Schlesien einzubrechen nicht verstattet werde. Bresslaw 1664. 4to.

— der Briefen 1668. ob. Glagovius Mich.

— Ihrer Königl. Mayest. in Polen Universalien. Betreffende das Allgemeine Auffbot. Breslau. B. w. r. 4to.

— der Königlichen an die Woywodschaften abgelassenen Universalien und dritten Auffbotts. Darinnen ihnen zugleich die Uebergabe der Vestung Kamieniec Podolski zu wissen gethan wird. Aus dem Latein ins deutsche übersetzt. Gedruckt im J. 1672. Bez wyr. m. 4to, str. 4.

— desjenigen Schreibens, welches der Litthauische Feldherr an den Schwedischen Generalissimum in Lieffland abgehen lassen, den begehrten Durchmarsch der Schwedischen Armee nach Preussen betreffende. Anno 1678, w 4ce. 4 k. Wrock.

— einiger glaubwürdigen Schreiben von hoher Hand, aus dem Königreich Polen, von glücklichen Sieg der Polnischen Waffen wider die Türcken und Tartarn erhalten, im Monat October Ao 1686. Gedruckt im Monat November An. 1686. w 4ce, A₄.

— zweener poet. Briefe an Ihre Kgl. Majestät in Pohlen. 1724. 4to.

— des Schreibens 1724. ob. Fryderyk Wilhelm.

— eines Schreibens wegen der Thornischen Sache. 1725. 4to.

— des Schreibens Sr. König. Maj. in Preussen etc. an Ihre Russ. Kais. Maj. wie auch an Ihre König. Maj. in Dänemark, ingleichen Kön. Maj. in Schweden u. Kön. Maj. in Pohlen wegen der Thornischen Sache, auch wegen der also genannten Dissidenten in Pohlen. A. 1725. B. w. m. w 4ce. K. niel. 8. Jagiell.

— an Ihre Russ. Kays. Maj. wegen der Thornischen Sache. 1725. 4to.

— zweyer Königlich-Preussischer Schreiben von 1724. die Thornische Affaire betreffend. B. w. m. 1725. 4to. 4 karty.

— des Briefes 1724—1725. ob. Gdańsk.

— des Schreibens, welches an Sr. Chur Fürstl. Durchl. zu Brandenburg

die Stände der Hertzogthumbs Preussen zu der Zeit übergeben als Ihre Königl. Maytt. zu Schweden in das Hertzogthumb Preussen angelanget, und mit Dero, wie auch der Pohlischen Quartianer Armee, umb die Stadt Königsberg sich gelegert. A. 1756. 4to.

Abdulganus ob. Dauksza Wład.

Abdykacya ob. Akt (1795).

Abecadarium vitae spirit. ob. Adamowicz Chr. (1720) — Biernacki Eleut. (1648).

Abecadlo niemieckie. Wilno, druk. Akadem. 1773.

— panienskie dla kawalera chcącego się ożenić. B. r. i m., w 8ce, 8 str.

Na drugich 4 stronach jest: Abecadlo kawalerskie dla panny chcącey iść za mąż.

— panienskie i kawalerskie. Łowicz.

— polskie. Gdańsk. Fr. Rhode 1528. Olof. poln. Lieder. 469. — Bandt. Historia d. kr. pol. I. 84.

— ob. A. B. C. — Elementarz. — Jarzmo (1784) — Obiecadło (Nowo zebraene 1775) — Wysocki Adam (Język 1769).

ABEILLARD Piotr (* 1080 r. † 1142 r.) ob. Heloiza — Pope Alex. (1795) — Wegierski T. Kaj. (Listy Heloizy).

Pawlicki S. w Bibl. Warsz. 1867 r. — Kaszewski Kazimierz w Bibl. Warsz. 1867 r.

Abel ob. Metastazy (1783).

ABEL Kasper z Hindenburg w Marchii (1676 r., † 1763 r.). Fortgesetzt vermehrte und verbesserte preussische und brandenburgische Reichs- u. Staatsgeographie, worinnen nebst vielen Zusätzen, Anmerkungen und Erläuterungen, vornehmlich die Reiche und Länder Preussen und Schlesien ausführlicher und gründlicher beschrieben, anbey auch von den Bischöffen von Culm und Ermland im polnischen Preussen, ingleichen von den Hertzogen von Mecklenburg und Curland, und von vielen vornehmen gräflichen, freyherrlichen und hochadelichen Geschlechtern in den preussischen Landen eine kurtze Nachricht gegeben, und zuletzt einige Schlesien betreffende Documenta und Friedens — Schlüsse mit angehängt worden. Leip-

zig und Gardelaben 1747. w 8ce, stron 32 i 462, na końcu 18 str. niel.

Obacz: Adlung. Fortsetzung zu Jöcher's Allg. Lexicon. — Meusels Lexicon der vom J. 1750—1800. verstorb. teut. Schrifts. T. I. str. 6. — Recke u. Napiersky. Lexicon I. str. 3.

ABELLI Ludwik, Biskup de Rhodes (ur. 1603 † 1691). Korona całego roku chrześcijańskiego albo medytacye o nayprzedniejszych prawdach ewanigelii Chrystusowej, na wszystkie dni roku według porządku kościelnego officyum podzielone, z francuskiego ięzyka na polski przetłumaczone. Benedices coronae anni benignitatis tuae, et campi tui replebuntur ubertate. Psal. 64. W Warszawie w Kollegium Scholarum Piarum J. K. M. Drukarni. 1694. 4to, k. 4. str. 379 i 335. Dedyk. Elżbiecie Hrabiny na, Wiśnicz y Jarosławiu Lubomirskiej, Państwa Rzymskiego Xiężnie, Marszałkowej wielkiej Koronney, przez Zakonnice Nawiedzenia Najswiętszej Panny, Klasztoru Warszawskiego. Jagiell.

— Toż, o najprzedniejszych prawdach (tak) Ewangelii Chrystusowej, na wszystkie dni roku według porządku kościelnego Officjum. Przez Jego Mości Xiędza Ludw. Abelli Piskupa (sic) de Rhodes podzielone, z francuskiego ięzyka na polski przetłumaczone za dozwoleńiem starszych. W Krakowie, w druk. Semin. Biskup. Akadem. 1765. 4to. Część pierwsza od niedzieli adwentowej aż do niedzieli Troyey Świętej. Kart. niel. 3 i str. 325. Część druga od niedzieli świętej aż do niedzieli pierwszej adwentowej. K. niel. 1. i str. 253.

Jocher poprawia Kat. Friedleina z daty 1865 na 1665, lecz mylnie, bo to była data 1765; zatem edycya 1665 jest urojona.

Jocher 4478. — Katal. Biels.

Akadem. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Wilno. — Polkows.

— Toż, z téjże daty: Część I. k. nlb. 3. str. 379. Część II. str. 352.

— Medulla theologica ex sacris scripturis conciliorum pontificumque decretis et SS. patrum ac doctorum placitis. Authore Ludovico Abelly episcopo Rutenensi expressa ordinatione et autho-

ritate D. Casimiri a Łubna Łubieński episcopi Chelmensis, episcopatus Cracov. generalis et abbatiae Czerwenenz. perpetui administratoris tum quoque reverendissimi capituli Cracovien. in usum sui seminarii reimpressa. Pars I. Cracoviae in offic. Christoph. Domański. MDCCVI. (1706). 8vo, k. 11 i 559 str. Pars II. complectens ea quae ad Sacramenta et mores pertinent. Cracoviae. 8vo. 1709. str. 720.

Tytuł do T. I i II dwojaki, pierwszy z ryciną miedziorytowa.

Jocher 7445 a b ma mylnie, iż wyszło dzieło w latach 1706 i 1709 w dwu edycjach, gdyż tylko tom I roku 1706, a tom IIgi 1709.

Approbata edycyi tej dołączona: Paris 1651. Dzików — Bran. — Czartor. — Uniw. lwow. — Jag. — Czetwert.

— Toż, expressa ordinatione et auctoritate celsiss. illustriss. et reverend. D. D. Constantini Feliciani in Szaniawy Szaniawski episc. Cracov., ducis Severiae ad usum suorum seminariorum reimpressa. Pars secunda complectens ea quae ad Sacramenta et mores pertinent. Cracoviae apud Jacobum Matyaszkiwicz, suae Celsitudinis typographum 1729. 8vo. str. 6. 679.

Tej edycyi ma być także T. Iszy, liczący k. 10 i 520 str.

Joch. 7445.

Ossol.

— Jasna pochodnia albo żywot S. Franciszka Salezjusza biskupa y xiążęcia Genewy przez jednego Schol. Piarum kapłana polskim stylem darowany. W Warszawie, w druk. Elert. 1667. w 8ce. str. 3 i 102.

Porównaj Data. Henr. (1718).

Warsz. Uniw.

— Żywot sługi bożego Wincentego a Paulo fundatora y pierwszego generała Congregationis Missionis przez X. Dominika Akamiego Congregatii Oratorii w Rzymie z tego, co o nim Ludwik Abelly ięzykiem francuzkim napisał, zebrany y do druku po włosku podany a teraz na polskie przez iednego kapłana teyże Kongregacyey Missionis Cracovien. przetłumaczony. W Krakowie, w druk. Fran. Cezarego. R. P. 1688. 4to, 408 str., 4 karty na przedzie i rejestru str. VI. Z ryciną.

Przypisane przez tómacza Janowi Małachowskiemu Bisk. Krakow.
Joher 8665.

Zielińs. — Ossol. — Chreptowicz. — Wilno. — Jagiell.

— Toż, z tego co o nim Ludwik Abelly Biskup Rodyjski językiem francuzkim napisał zebrany i po włosku wydany a potym na polskie przez jednego kapłana tejże Kongregacyi missionis przelożony i powtórnie do druku podany. W Warszawie w drukarni XX. Missionarzy. 1782. 4to. str. 366. i rej. Jagiell.

— Żywot S. Wincentego a Paulo fundatora i pierwszego generała Congregationis Mission. B. w. m. dr. i r. 8vo. s. 104.

— ob. Gobillon (Życie 1776) — Lubieniecki Paweł (b. r.).

Abfertigung der Beantwortung der Abschrift eines Briefes des G. an einen seiner guten Freunde. Warschau 1799.

— des Schmähstüchtigen D. Abr. Caloven ob. Nixdorf Joh. (1679).

Abhandlung von der vortrefflichen Natur, Eigenschaft und Wirkung des ungarischen Weines. Dresden und Warschau bey Mich. Gröll. 1761. w 8ce.

— von den Cometen. Thorn 1769. w 8ce. 6¹/₂ arkuszy.

— von livländischen Geschichtschreibern. Riga bey Johan Friedrich Hartknoch. 1772. w 8ce, s. 270.

Ossolińs.

— (Kurtze) vom Ablass insonderheit von dem Grossen in Jahre 1775 einfalenden Jubel-Feste zum Nutzen und zur Bequemlichkeit der Diöces von Posen und Warschau. Warschau, w 12ce, str. liczb. 93.

Krasińs.

Abhandlungen (Vermischte) der physisch-chymischen Warschauer Gesellschaft, zur Beförderung der practischen Kenntnisse in der Naturkunde, Oeconomie, Manufacturen und Fabriquen, besonders in Absicht auf Polen. Erster Band, erstes Stück. Warschau, Gröll, 1768. w 8ce, str. 12 i 108.

Ossolińs. — Jag.

— ob. Twardy Paweł (Różne uwagi 1769) — Versuche und Abhandlungen (b. r.).

ABICHT Joh. Georg. Theses theologicae de necessitate et utilitate revelationis divinae conscriptae a..... Gedani, typ. Tho. Joh. Schneider. 1725. w 4ce. str. 6.

Czart. — Jagiell.

— ob. Hannenberg Godofr. (1725).

ABIRCUMBEUS Patricius Scotus. Epithalamium in nuptias nobilis et excellent. viri D. Jacobi Arnotti Scoti medicinae doct. peritissimi, nec non honestissimae et pudicissimae virginis Dianae Sienkiewicziae, Josephi Sienkiewiczii viri clarissimae perillustris civitatis Vilmensis civis primarii filiae, Vilnae celebratas. A Patricio Abircumbo Scoto, ejusdem sponsi nepote grati animi testificationis erga scripta et oblata. Vilnae apud Joann. Karcanum. A. D. 1605. w 4ce, k. 7 niel. (wiersz).

Ossol.

Abitum juvenis 1707. ob. Hancke Chr.

Abjurata (Nowa) podatku czopowego i szelężnego z miast dziedzicznych, tudzież objaśnienie o czopowem z miast królewskich i dziedzicznych. B. w. r. fol.

Raczyńs.

Abkündigung d. Gedächtnisspredigt auf Ihre Königl. Maj. in Pohlen u. Kurf. in Sachsen, nebst Gedächtnisspred. 1733. w 4ce.

— des auf Ibro Königl. Majestät in Pohlen und Churfürstl. Durchl. zu Sachsen allergnädigsten Befehl, auf den Ein und Zwanzigsten März 1763 als den Montag nach dem Sonntage Judica, zu feyernden Friedens-Dank-Festes. 4to. k. 4 nlb.

Czartor.

ABLANCOURT (D') Mik Perot. Wyborne zdania 1787. ob. Perot.

Ablehnung (Kurtze, jedoch wahrhafte und wohlgegründete) aller Beschuldigungen, damit in Sachen die Religion betreffend, der Durchl. Fürst und Herr Sigmund, Markgraf zu Brandenburg hierher beschwerdt worden. Auf deren Befehl gedruckt Anno 1617.

— (Abgenöthigte) derer jenigen Beschuldigungen, mit welchen einige Membra des Academischen Senats zu Königsberg die Theologische Facultät daselbst bei dem Landtage zu belegen bemühet gewesen. (Berlin). 4to. pag. 26, 72.

ABOCOURT (Dabocourt) Franc. Extrait d'une confession spontanée, tirée de l'original ostensible en son tems, écrit de la main propre du (Nobilis Franciscus Dabocourt) cidevant domestique aux gages de Monsieur le B(aron) Julius; etc. (Varsovie chez P. Dufour 1779) fol. kart 2.

„Ten skrypt 3 martii 79 jest komonikowany od P. Dufour i zakaz wyszedł aby onego wydać nie ważył się i exemplarze drukowane spalił. Stan. Lubomirski M. W. K.“ (Notatka na egzemp. Bibl. Wilanows.).

— Sprawa szlachetnego Franciszka Dabocoura w assistencyi UU. Instygtorów koronnych czyniącego delatora przeciwko Karolowi Baronowi Julius i innym obwinionym jego współcznikom pozwanym o wściąganie kar za werlowanie w kraju i wysyłanie za granicę ludzi różnej kondycyi, nawet i wojskowych. Warszawa, u P. Dufour (1779). Folio, str. 4.

— Accessorium I. 1 ark.

— Odpowiedź z strony Barona Julius na wniesioną Inkwizycyą. Stron 22.

— Obrona z strony Barona Julius od natarczywey delatora d'Abocourt sprawy w sądach seymowych pod dniem 23 miesiąca Sierpnia 1779 roku wprowadzoney, na terminie z limity po expedyowanej inkwizycyi sądownie doniesiona. Stron 52.

— Zbiór papierów z strony tegoż przeciwko Franciszkowi d'Abocourt w sądzie najwyższym seymowym przy dokończeniu sprawy o mniemany werbunek złożonych. 1 karta.

— Odpowiedź z strony szlachetnego d'Abocour w assistencyi UU. Instygtorów koronnych czyniącego powoda na obronę z strony urodzonego Karola Julius o występku perduellionis obwinionego i pozwanego w sądach sejmowych

zaniej. (Decretum judicior. comitialium). Stron 38.

— Summaryusz papierów znalezionych w stancyi Karola Barona Juliusa przy areztowaniu osoby jego, do sprawy przeciwko niemu względem występku perduellionis, w sadach seymowych toczący się spisany. Stron 3. sig. Bijj.

— Wyprowadzenie sprawy pryncypalney y dowodów do niey zciągających się z strony szlachetnego Franciszka Dabocour w assistencyi UU. Instygtorów koronnych czyniącego na przeciwko U. Karolowi Juliusowi y jego współcznikom, o występku perduellionis obwinionym, na sadach seymow. Rok 1779. Stron 20. Warszawa, u P. Dufoura, 1778—79. folio.

Branic. — Ossolińs. — Wilanows.

Abortus ob. Kaldenbach Melchior Benj. (1684).

ABRAHAM fil. Schbti. Chessed Abraham benegnitatis Abraham; complicatio octo capitum de doctrina morum, quae R. Moses Maiemonides praeposuit commentariis suis in capita patrum autore R. Abraham filio Schbti. (Po hebraj.). Lublini. 1577. fol.

Jocher 8054.

ABRAHAM filius Kattani. Haec sunt verba dei etc. Praecepta in monte Sinai data Judaeis sunt 613, quorum 365 negativa, et 248 affirmativa, collecta per Pharisaicum magistrum Abrahamum filium Kattani, et impressa in bibliis bombergiensibus, anno a mundo creato 5288 Venetiis, ab autore vox dei appellata: translata in linguam latinam per Philippum Ferdinandum Polonum. His accesserunt nonnulla quae sequens pagina indicabit. (Następują godła: z psalms 19. z Deut. 4. 12. i z Hazoar.) Cum licentia omnium primariorum virorum in inclyta et celeberrima cantabrigiensi academia. Cantabrigiae, ex officina Johannis Legat. 1597. 4to. k. nl. 36.

Przypis: Uczniom akad. Kembrydzkiej przez Philipa Ferdynanda Pol.

Encykl. Orgelb. T. I. 43.

Jagiell. — Czartor.

ABRAHAM-BEN-DAWID (żył w XVII wieku). Kur laza hab t. j. komentarz na parafrazy chaldejskie ksiąg Mojżeszowych. Hannover, 1614. fol.

— Toż. Frankfurt n. O., 1681. fol. Enc. Pow. I.

ABRAHAM (Jacob). Hereditas Jacobi. Amsterdam 1724. fol.

Jest to komentarz in Legem et Rasch. Wydał Samarja Solman. Abraham był rodem z Krakowa a żył w końcu 17go wieku. Jücher. Gel. Lexicon.

ABRAHAM Seeu albo Zeeb († 1698 r.). Ród Abrahama t. j. komentarz literalny nad księgami Mojżeszowemi. Solisbaci. 1669. fol.

Enc. Org. I.

— Komentarz o 10-ciu koronach. B. m. dr. i r.

Enc. Org. I.

ABRAHAM Lewita (ur. w Krakowie). Komentarz do dzieła pod tyt.: Megillot Taanith czyli księga pokuty a postu. Amsterdam.

— Toż samo dzieło z przydaniem rozprawy Jana Meyera: De temporibus sacris et festis diebus Hebraeorum. Amsterdam. 1724, w 4ce.

Enc. Org. I. — Bandt. H. Druk. krak. s. 369. Mówi, iż księgi Megilloth r. 1530 wyszły w Krakowie po hebrajsku.

Abrahamowicz ob. Abramowicz.

Abrahamowicz Jakób ob. Tyszka Wilhelm (Die Anziehung Christi 1716).

Abrahas ob. Nissenius Didacus (1650).

Abrakowa Teresa z Małyńskich ob. Rozmowy ciekawe (1782).

Abram Bartłomiej ob. Pętkowski Gaspar (1609).

ABRAMOWICZ Adam (ur. $23/8$ 1710). Kazania niedzielne. JW. w Bogu Najprzywił. Jmci X. hrab. na Zaslaviu Bychowie, Dąbrownie Józefowi Sapieże biskupowi Dyocezarzeńskiemu, koadju-torowi biskupstwa Wileńskiego, referend. Wielkiemu W. X. L. od autora ofiarowane. Wilno, w drukarni J. K. M. Akad. Soc. Jes. 1753. 8vo. Cz. I. k. 4. s. 606. Cz. II. str. 536, rejestr i portret biskupa.

Joch. 4525.

Brown i Backer. Bibl. des ecriv. S. J. mają także edycją T. I—II z datą 1750 nie opisaną, więc zapewne mylną.

Ossol. — Czart. — Wilno — Warsz. Univ.

— Kazanie II na niedzielę trzecią po Wielkiejnocy przy powitaniu Trybunału W. X. L. pod łaską JW. JMści P. Jana Augustyna Helżena (Hylzen) kasztel. Infl., starosty Braclawsk., Wielkiego koła marszałka miane przez X. Adama Abramowicza Soc. Jes. AA. LL. y fil. dokt., kaznodz. ordynar. Świętojańsk. R. P. 1749. W Wilnie, w druk. I. K. M. Akad. S. J. 1748. 4to. k. 8.

Joch. 9096

Ossol. — Warsz. Univ. — Przezdź.

— Kazanie III na Niedzielę XXII po świątkach przy powitaniu głównego Trybunału W. X. Litewskiego za laski J. W. Jegom. Pana Józefa kniazia Masalskiego, starosty Grodzieńskiego W. koła marszałka, miane przez X. Adama Abramowicza Soc. Jes. AA. LL. y filozofii doktora, kaznodzieję ordynaryjnego w Nowogródku R. P. 1748. W Wilnie, w druk. J. K. M. Akad. S. J. R. P. 1750. 4to. k. 10.

Jocher 9097.

Ossol. — Warsz. Univ.

— Powitanie zaczętego chwalebnie Trybunału głównego W. X. Lit. pod łaską i szczęśliwą dyrekcją JO. X. Jmci Albrechta Radziwiła starosty Rzezyckiego, Wielkiego koła marszałka na Niedz. III po Wielkiejnocy przypadająca kaznodziejskim stylem i rzetelnością czynione przez X. Adama Abramowicza Soc. Jes. AA. LL. y filoz. dokt. w kościele farnym Święto Jan-skim ordynaryjnego kaznodzieję, y akad. prefekta. W Wilnie, w druk. J. K. M. Akad. Soc. Jes. R. P. 1750. 4to. k. 9.

Brown Bibliot. str. 8 i 9.

Ossol. — Przezdź. — Warsz. Univ.

— „Sarbiewii Odas polona metaphrasi donasse dicitur Adam Abramowicz S. J. a me nondum visas.“ Żelus. Bibl. 80.

(Abramowicz A.). Daphnis, ecloga seu rev. p. Adamus Abramowicz Soc. Jes. Nesvisiensis Collegii rector in secundo suo ad capescendos rectoratus fasces adventu a convictu bursae et

typographia carmine bucolico celebratus. Anno 1770. Die .... Februarii. w 4ce. 1/2 ark.

Raczyńs.

— Patris sui optimi adm. rev. p. Adami Abramowicz a Soc. Jesu post Polocenses et Winnenses fascēs secundo Nesvisiensis Soc. Jesu socios feliciter gubernantis natalem diem tenui lyra celebrat Collegii Nesvisiensis typographia et bursa. Anno MDCCLXX (1770) Kal. Jan. w 4ce. 1/2 ark.

Raczyńs.

ob. Janocki: Lexic. II. 72. — Brown: Bibliot. str. 8.

ABRAMOWICZ Andrzej. Elegia funebris nobili et generoso Domino D. Melchiori Pułdowski viro de patria optimo merito a magistro Andrea Abramowicz conscripta. Cracoviae, in typographia Matthiae Andreovin. Anno D. 1617. w 4ce, k. nl. 5. (druk kurs.)

Na str. odwrot. k. tyt. herb Pułdowskich. Wspomniany tu jest stryj Melchiora, jako Kawaler Hierozolimski u królów Stefana i Zygmunta III. wziętość mający. Z wierszy tych widać, iż autor był czynnym w różnych wyprawach Zamojskiego.

Ossoliń.

— Duchowne lekarstwo na powietrze, z 5 psalmów — p. Andr. Abramowicza na polskie przełożone. W Krakowie, w druk. Andrzeja Piotrkowczyka 1625. w 12ce, 1 ark. Dedyk. Katarzynie z Ostroga Zamoyskiej wdziney kijows.

Jocher 6805.

ABRAMOWICZ Andrzej (um. w Październ. 1763). Mowa JW. JP. Abramowicza pisarza przy odebraniu przywileju na kasztelania Brzeska, pisarstwo ziemskie wileńskie rezygnująca. Przytem: Mowa Imci P. Bohusza Mieczn. i Rotm. wojew. Wileńskiego, regencyą ziemską wileńską rezygnująca. B. w. m. i r. (1758) w 4ce, str. niel. 4.

Krasińs. — Jagiell.

— Mowa J. W. Imci Pana kasztelana brzeskiego litewskiego na senatus consilium miana w Warszawie die 7 martii roku 1763. fol. k. n. 2.

Bran. — Krasińs.

— Ob. Boreyko X. Józef (Kazanie w dzień pogrzebu 1764) — Kosecki

(Mowa 1763) — Szystowski M. (Exhorta 1764) — Wawrzecki (Mowa 1763).

ABRAMOWICZ Antoni. Sprawa WW. JPP. Maiora pierwszej straży wojsk W. X. Litt. Antoniego komor. wojewodz. Wileńsk. Abramowiczow przeciwko WW. JPP. Annie z Zabiellów matce, Antoniemu Teodorowi y Albertowi synom, y JW. JX. Jerzemu Patryarsze Jerozolimsk. Laskarysom, JW. JP. Tyszkiewiczowi, W. JP. Horainowi i JXX. Bazylianom Berezbeckim (r. 1781) fol. str. 2.

Jagiell.

ABRAMOWICZ Franc. Dowód rocznego postępuku w fizyce, historii naturalney, logice, algiebrze, geometryi, trygonometryi teoryczney y praktyczney, rysunkach y początkach ięzyka niemieckiego — przez uczniów klass dwóch wyższych w szkołach i t. d. okazany pod dozorem Franciszka Abramowicza nauk wyzwol. i filoz. dokt., matematyki, fizyki i hist. natur. w tychże szkołach profesora r. 1791 mies. Lipca 28 dnia. w 4ce.

Jocher 1958.

ABRAMOWICZ Jakób, komornik Oszmiański. Echo hymenu w czasie aktu weselnego Romualda Strutyńskiego chorążego powiatu Braślawskiego z Teresą Kappiówną starościanką Pługianką nowo z sobą poszlubionych ogłoszone. B. m. 1767. folio, str. nl. 6. oprócz karty tyt.

Krasińs.

ABRAMOWICZ Jan, Wojewoda († 19 kwiet. 1602). Zdanie Litwina o kupcy taniej zboża a drogiej przedaży. 1595. Czacki. O lit. i pols. pr. II. — Roczn. Tow. Nauk krak. I. 221.

(Abramowicz Jan). Oracya na żalona śmierć y pogrzeb W. Pana Jana Abramowicza wojewody smoleńskiego, starosty lidzkiego y wendeńskiego, wielkiego patrona zboru bożego y mądrego senatora W. X. Lit. pobożnością, sprawiedliwością, roztropnością, mężstwem, łaskawością wiele chwalebne (1602). 4to. ark. 2.

— ob. Katechizm (Sudroviusa 1598) — Knogler Kwiryń (1602) — Radwan Jan (Radivilias 1582) — Su-

drowiusz (Katechizm 1598, Nauka 1580) — Wega Emmanuel (Assertio-
num de eucharistia 1586) — Wolan
Andrzej (Justa funebria 1602).

Baliński. Pisma III. 82. przypis. — Gade-
busch: Livländ. Jahrb. Th. II. Bd. II. 88.
136. — Archeogr. Sborn. Dokum. Wilno
VI. 287. — Kraszew. Wilno IV. 134. —
Malinow. Przeźdź. Źródła do dziejów II.
340. — Maciej. Piśm. III. 175. — Siarcz.
Obraz. I. 6. — Łukaszew. Wyzn. helw.
w Litw. I. 50, 104, 123, 135, 143. II.
152. — Janoc. Nachr. poln. Büch. I. 84. —
Encykl. Orgelb. I. 44. — Wizerun. i roztrz.
1837. T. XIV. 140.

ABRAMOWICZ Jerzy, pastor († 1763).

Historia ecclesiae Neobruchdorffensis
alias Slavaticensis. (Umieszcz. w dziele
Scheidemntela: Acta conventuum et
synodorum. Wrocław 1776. w 8ce, kart
12 nieliczb.).

Abramowicz Mikołaj ob. Zaleski Sa-
muel (Strzały 1636).

Abramowicz Onufry ob. Lipnicki
Leop. (Sprawa 1779).

Abramowicz Stefan Jan ob. Prze-
stroga (1598).

**Abramowiczowa Dorota Wołowi-
czówna** ob. Zaleski Samuel (Strzały
1636).

Abramowiczowa Ter. z Slizniów ob.
Informacya o różańcu (1739).

Abramowiczówna Maryna ob. Jare-
wicz Jan (Na cześć P. Rudominy).

ABRASSEWIN Klauđ. Cypr. Wszyscy
błądzą czyli sprawa z obydwóch stron
nieśluszną albo sąd obojętny jedney da-
my filozofki w terażniejszych okolicz-
nościach Jezuitow francuskich r. 1762
wydany a z francuzkiego przetłuma-
czony w polskim ięzyku do druku po-
dany od N. P. Roku 1766. W Gdańsku
w drukarni Jana Fryderyka Bartels.
w 8ce, 119 str.

Joher 9341.

Kraśińsk. — Czartor. — Przeźdź. — Jag. —
Bran. — Raczyńsk.

— Toż, z tą datą, tamże str. 126.

— Toż, z tą datą, tamże str. 100.

Twierdzą także, że autorem jest Cerubi. —
Wolter autorką mienił Panią Belot, a in-
ni P. Berthiera.

ABRATOWICZ Antoni. Depozyt ciała
W. Imci X. Krzysztofa Skarbka, ka-

non. katedr. i kantora lwowsk. kustosza
stanisławowsk., czyli dyariusz pogrzebu
jego w Wiszni Sądowej w kościele W.
W. OO. Reformatów prowincyi ruskiej
pod założeniem Wniebowzięcia Najśw.
Panny i św. Jana Chrzc. odprawionego
inwencyą i opisem Imci P. Ant. Abra-
towicza sekret. J. W. Imci P. kasztel.
warszawsk. in lucem publicam podany.
We Lwowie w druk. J. K. M. y Bra-
ctwa S. Troycy. (1755) fol. kart. 8.

Dedyk. Raf. Sołotwińskiemu i Aleks. Cie-
chanowskiemu, braciom Skarbków.

Ossol.

— Justiores Heliades, pondere vo-
cis ac lachrymarum geminis super mari
mortuo parentales, potius super profun-
dae dignitatis plenissimarumque virtu-
tum Maria in quietem posita. Satis ex-
uberens tot rationales populos praestan-
tissimi doloris ergo de tanto informan-
tes sive naeniae supra memorabilibus
fatis serenissimae augustissimae Mariae
Josephae Augustae III. Regni Poloniae
et Magni Ducatus Lithuaniae clemen-
tissimae Dominae Dreznae 1757 anno
defunctae, ad publicum totius patriae
et colligatae Europae dolorem ab An-
tonio Abratowicz commil. Lor. Clav.
camp. reg., latino et polonico idioma-
te expeditae. B. w. m. i r. dr. (1757) fol.
6. k. nlb.

Czart.

— Łzy marmurów do złotego po-
toku zplływające czyli smutne nadgro-
bki zeszlých w Bogu s. p. JWnych Eu-
stachiego i Maryanny Potockich gene-
rałów W. X. Lit. zkolligowanym żalom
JW. Jeymości pani Katarzynie z Po-
tockich na twierdzy Zabłotowie y Bo-
horodeczanach Kossakowskiej kasztela-
nowej Kamińskiej poświęcone z przy-
chylnej życzliwości przeswiewnemu do-
mowi i opisu przez —. W Warszawie
8 Marca 1768 wyciśnione. Folio, 2 ar-
kusze.

Maryanna Potocka umarła d. 27 lutego
1768 r. a jej mąż Eustachy 2 marca 1768 r.
w Warszawie. Autor rozpoczyna wierszem
pochwałę dla kasztelanowej Kossakow-
skiej, — dalej umieszcza pochwały mał-
żonków. Akad.

— Pańska ofiara w biegu księżycy
w Dodony lesie zapalona, czyli bal so-

lenny IO. księżny Izabelli Czartoryskiej, JW. Imci Pana Jerzego hrabi Flemminga kaszt. Żmudz. ojca swego imienin z tańcami etc. w poniedziałek d. 15 Julii 1765 w Łazienkach w zwierzycu obchodzony. B. m., folio. str. 4.

Krasińs.

— Smutna sława o wiekopomnym, z tego świata zeyściu Najjaśniejszey z Cesarzów Józefy Maryi Augustowey III-ciej królowey JeyMci Polskiej do publicz. oyczyzny, y zkolligowaney Europy, żalu. Polskim y łacińskim wierszem od — Towarz. Pancer. Puł. buł. pol. koron. roku 1757 wyprawiona. B. w. m. i r. fol. kart 4.

Dedyk. Graffowej Bruehlowej I-ey Ministrowey Saskiej (wiersz). Warsz. Uniw.

Abregé de l'histoire de Pologne. 1763 ob. Schmid Fr. A.

— rais. de l'hist. universelle. 1766 ob. Wyrwicz Kar.

— de toutes les sciences à l'usage des enfans de deux sexes pour servir de suite au Livre des enfans. Krótkie zebranie wszystkich nauk ku pożytkowi młodzi oboiej płci, albo część druga książki dla dzieci. (Po polsku i po francuzku). W Warszawie u Gröla 1768. w 8ce, str. 157 i niel. 3.

Jocher 1994 a.

Jagiell.

— Toż, pour servir de suite au Livre des enfans, en François et en Polonois, seconde edition. Varsovie, Mich. Gröll, 1773. Krótkie zebranie wszystkich nauk ku pożytkowi młodzi oboiej płci. Edycya druga, w Warszawie, nakładem M. Grela. 1773. w 8ce, 81 stron.

Jocher 1994 b.

— Toż. Edycya poprawiona i powiększona. Warszawa, 1781, w 8ce.

Jocher 1994 d.

Dzików.

— Toż. Krótkie zebranie wszystkich nauk ku pożytkowi młodzi obojej płci, albo część druga książki dla dzieci; za przywilejem. W Warszawie. drukiem i nakładem Michała Grölla księgarza nadwornego J. K. M. 1787. 8o. str. 165. 3.

Jag. — Ossol.

— ob. Zebranie — Inhalt (1796).

— de la doctrine chretienne à l'usage de nouveaux convertis.... Reimprimé à Varsovie 1776. w 8ce.

Warsz. Uniw.

— ob. Zebranie nauki chrześcijańskiej (1776).

— de l'histoire égyptienne et de cartaginois. Trad. du franç. en polon. Zbiór krótki historyi egipskiej y kartagińskiej. Z franc. na polski język przełożony (przez ks. Hi. Borzęckiego). W Grodnie w druk. J. K. M. R. 1776. ob. Borzęcki Hieronim.

— de la vie et des vertus. 1729. ob. Wincenty a Paulo.

ABREK Andreas († 19 lut. 1656). Apollo laurifer virtuti et eruditioni venerabilium Dominorum Sebastiani Dobraszowski, Alexandri Zychowski, Jacobi Lang, cum in inclyta Academia Zamoscensi dignissimo ejusdem procellario auspice, illustri et admodum rndo Dno Benedicto Zelechowski u. j. d. et canonico, colleg. praepos. Lukow. etc. lauream in artibus et philosophiae secundam, per excellentiss. virum M. Andream Abrek Leopol. ordinar. eloqu. professorem ritu solenni susciperent anno 1644. mense Februar. die 21. a nobili juventute academica Scholae analogiae, e Parnasso in applausum publicum vocatus. In officina typogr. Academiae Zamoscen. w 4ce, 3 ark.

Na odwr. str. herb Akad. Zam. i pod nim 4 w. łać. podpisał Jerzy Żeliński Cześnikowicz (pocillator) Bractawski; panegiryk wierszem dla trzech nowych doktorów napisał Paweł Borzęcki, dalej wiersz Jana Kaczkowskiego. Prócz tego na pochwały Dobraszowskiego pisali Mikołaj i Paweł Borzęcy, dla Alexandra Zychowskiego Tomasz Zawacki i Józef Podniesiński, dla Jakuba Langa Andrzej Abrek i Kazimierz Foltynowicz, akrostych dla Benedykta Zelechowskiego Franciszek Zajaczkowski, — dla Hieronima Kołakowskiego Rektora napisał wiersz Marcin Borzęcki, dla Andrzeja Abreka z podziękowaniem za udzielenie znaków doktorskich napisał Jan Komorowski, — wiersz p. t. Ludus poeticus skreślił Jan z Mirowa Myszkowski, nakoniec dla Wojciecha Novicampianusa napisał wiersz Kazimierz Staciwski, a anagrammat Adam Komorowski. Na końcu

rycina Pegaza, pod nim 2 wiersze łacińskie. podpisał Jan Rutowski. Za rektorostwa Hieronima Kofakowskiego fil. i med. doct. i teŝże prof. zwycz. w akad. Zamojs.

Bibl. Jag. — Zamoj.

— Applausus spectatissimae virtuti et eruditioni Sebastiani Dobraszowski, Martini Bielec, Andreae Szamocki, Michaelis Graziłewicz, cum in alma Academia Zamoscensi artium et philosophiae baccalaurei per excellentissimum virum M. Andream Abrek Leop. ordinarium eloquentiae prof. publice renunciarentur, factus a nobili juventute Academiae Zamoscen. anno Dni 1638. Majj 11. Typis academicis, w 4ce, 5 kart.

Pisali wiersze na cześć nowych doktorów studenci Akad. Zam.: Adam z Drzewicy Drzewicki, Mikołaj Sieniński knie Lubelski, Jakub Siestrzewitowski, Jan Wodziński, Abraham Lysakowski, Jan Chocimirski, Jan Telephiy, Stefan Zamojski kasztelan Lwowski, a na pochwałę promotora bakałarzy napisał Maciej Załęcki Lwowianin. Za rektorstwa Andrzeja Kłopotckiego.

— Civitas Dei manentis cum hominibus postridie dedicationis Basilicae Collegiatae Zamoscen. XIII Kalend. Decemb. A. D. 1637. ab Ill. piae memoriae Thoma Zamojski Supr. Regn. Pol. Cancell. Generali Cracov. Capitan. etc. religiosissime instauratae exhibita per M. Andream Abrek Leop. ordin. eloq. in Acad. Zamosc. professorem. Zamosci, in off. typ. Acad. Zamoscen. A. D. 1638. fol., sig. H.

Jocher 9128.

— Clavis honorum virtus et labor, quibus, sublimis in ecclesia collegiata et in clyta Academia Zamoscense scholastici muneris dignitas anno 1644. August. 6. illustr. et admodum Rndo Dno D. Andreae Kłopotcki S. Th. et U. J. Doct., protonot. apostol. scholastico Zamoscensi et concionatori ord. capellae, illustriss. domus Zamoscensis et Tarnogrodensis praeposito, S. R. M. secretario faustissimis bonorum omnium plausibus potuit reserata Andreas Abrek philopoeta Zamosc. affectus et observantiae suae symbolon obtulit. Zamosci, typis Acad. exc. Paulus Radicius 1644. 4to. kart nlb. 6, sig. B₂.

Są egzemplarze, jeden na gorszym, drugi na lepszym papierze. Bib. Jag.

— Echo charitum academicarum immortalis memoriae heroibus Joanni et Thomae Zamosciis ob singularia ergo Academiam Zamoscensem per eosdem fundatam et auctam beneficia, ad primarium lapidem, quem anno XXXIX. August. XXVII illustrissima Catharina Zamoscia ducissa Ostrogii, comitissa in Tarnow, Regni cancellaria, Knyszyn. Sokal. etc. capitanea, una cum magnae spei filio Joanne, capitaneo Kalusiensi, aedibus academicis solenni ritu imponebat, excitata per M. Andream Abrek Leop. philos. doctorem, in Acad. Zamosc. ordin. eloquen. prof. In off. typ. Acad. Zamosc. impr. Alexander Pawłowicz. (1639). Fol., 21 k. nlb.

— Epicedion in obitum perillustr. et reverendiss. DD. Joann. Abrah. Sładkowski Dei et Apost. Sedis gratia Episcop. Citrensis, suffraganei et praepositi Chełmen., Bełzen., Rubieszowien., Krasnostawien., in eccles. cathedrali Novembr. 26. A. 1643. tumulati a M. Andr. Abrek Leop. Ord. eloqu. in alma Academiae Zamość. professore honoris et observantiae ergo concinnatum. In typ. Academ. Zamoscen. B. w. r. (1643). 4to, k. niel. 4. Jag. — Ossol.

— Epicerotesis illustri et admodum reverendo Duo D. Joanni Sasin canonico, vicario in spiritualibus et officiali generali Chełmensi, potilicenti Skierbszawiensi etc. praeposito S. R. M. secretario cum amplissima juris utriusque doctoris laurea in alma Academia Zamoscensi per clarissimum virum D. Benedictum Zelechowski Juris U. D. academiae procancellarium et professorem publice insigniretur facta, ab Andrea Abrek Leop. ordinario eloqu. in Acad. Zamosc. professore anno Dni 1638 die 26 Aprilis. Exprimebat Andreas Jastrzębski, 4to. sygn. B₂. (K. nlb. 7.).

— Fasces nuptiales in augusto novorum conjugum hymeneo Illustr. Principis ac D. D. Hieremiae Michaelis Korybutti Ducis in Wiśniowiec, et lectiss. virginis Griseldis Constantiae, illustr.

olim senatoris Thomae Zamojski sup-
mi Regn. Poloniae Cancell. etc. filiae
clariss. ab Andrea Abrek Leop. Phi-
los. doctore et in Acad. Zamosc. ord.
eloqu. profes. accensae A. D. 1639. Febr.
27. Fol. kart 15.

Ossol.

— Laurea artium et philosophiae
prima, quam in academia Zamoscensi
Simoni Tutkowski, Joanni Kuczewski
Andreas Abrek contulit. ob. Tutkowski
Szymon (1653).

— Laurea juris utriusque admodum
Reverendo et clarissimo viro Joanni
Terszowski praeposito Brodensi, Topo-
roviensi et in inelyta Academia Zamo-
scensi per illustrem et admodum re-
verendum Dominum Benedictum Żele-
chowski U. J. Doctorem, Canonicum
Zamoscensem, Academiae procancellaria-
rium collata confluenta publica virorum
illustrium panegyri faustissimis nobilis
juventutis academicæ plausibus huma-
nissime excepta anno aere Christianae
1644. Martii 10. In officina typographica
academiae Zamoscensis, w 4ce.

— Luctus academiae Zamoscensis,
ex obitu illustr. heroinae Catharinae Za-
mosciae ducissae ab Ostrog, comitissae
in Tarnow, Zamosciae, Regni Polon.
cancellariae, Knyszyn. Sokal. Capita-
neae conceptus per M. Andr. Abrek
Leop. ordin. eloq. in Acad. Zamosc.
profess. in anniversario obitus ejusdem
Illmae patronae die Octobr. 6. A. 1643
expositus. In off. typ. Acad. Zamosc.
4to, sign. B₂.

Dedyk. Stanisl. na Modliborzycach Witel-
skiemu i Walentemu z Pleszowic Fredrze.
Branic. — Jagiell.

— Lyra Apollinis virtuti, eruditioni
honori venerabilium quatuor virorum
Stanislai Tuszycki, Joannis Bitomski,
Matthiae Prohniewicz, Michaelis Grazi-
lewicz. 1640, w 4ce — ob. Prohnie-
wicz Maciej.

— Mulier sapiens, Illustr. Catha-
rina Zamoscia, ducissa ab Ostrog, co-
mitissa in Tarnow et Jarosław, suprema
Regni Poloniae cancellaria, Kniszynen.
Sokalien. etc. capitanea, ad imitandum
orbi exhibita, Zamosci in exequiis aca-

demis, anno domini 1642. Novemb. 7.
Per M. Andream Abrek, Leop. or-
dinarium eloqu. in academia Zamoscen-
si professorem. Cracoviae, in officina
Francisci Caesarii. Anno Dni 1642.
folio, ark. E².

Dedyk. Jeremiaszowi Michałowi Korybut
Wiśniowieckiemu i Janowi Zamojskiemu.
Czartor. — Akad. — Jag. — Ossol.

— Mulier virtutis, Illustr. Catharina
Zamoscia, ducissa ab Ostrog, comitissa
in Tarnow, suprema Regni Poloniae
cancellaria, Kniszynen. Sokalien. etc.
capitanea. Anniversario obitus eiusdem
die octobr. 6 et anno Dom. MDCXLIII
(1643) in exequiis academicis per M.
Andream Abrek, Leop. ordin. elo-
quen. in academia Zamoscen. professo-
rem, ad imitandum orbi exhibita. In of-
ficina typogr. academiae Zamoscen. fol.
kart. niel. 2. ark. E³.

Przypisanie Annie Alojzyi Chodkiewiczowej.
Akad. — Jagiell.

— Navis Christi. Una, sancta, cat-
holica, apostolica ecclesia, quam in so-
lenni templi Turobinensis dedicatione
anno a partu Virginis Matris integerrimae
M. D. C. L. die s. Bartholomaei
apost. publico almae Academiae Za-
mosciensis applausu M. Andreas Abrek.
Leop. U. I. D. ordin. in eadem aca-
demia profess. exhibuit. Cum permisso
et approbatione superiorum. Zamosci in
offic. typ. Zamoscen. imprimabat Andr.
Jastrzębski (1650), fol. kart 10. (sign.
ark. E.).

Dedykacya do Benedykta Żelechowskiego O.
P. D., kanonika Zamojskiego, proboszcza
Turobińskiego. W dedykacyi wyraża, że
z Żelechowskim razem z akademii krae.
do zamojskiej przez Tomasza Zamojskiego
był powołany r. 1629; że Żelechowski zosta-
wił potomności: Monumenta Vigiliarum
Cleantinarum, Cedro donata Apollinari i że
był ulubionym kaznodzieją. Na końcu:
Mowy i 26 wierszy łac. Bazylego Rudo-
micza.

Jocher 9056.

Czart. — Ossol. — Jagiell.

— X Octobris Anni MDCXXI, seu
Monumentum virtutis et gloriae polo-
nae, dextera Dei Sabaoth fortissima,
subsidio SS. Deiparae Virginis praesen-
tissimo, precibus Divorum regni Tute-

larium efficacissimis, in expeditione Chocimensi contra Osmanum Turcarum Imperatorem partae. Ad aeternam posteritatis memoriam imitationemque Lechiaco sanguini a M. Andr. Abrek Leop. ordin. eloq. in Academia Zamoscensi profess. excitatum Calend. Januar. An. 1644. Ex offic. typogr. Acad. Zamoscen. fol. kart. niel. 19.

Przypis: Jakuba Sobieskiego synor. Markowi i Janowi Sobieskim.

Jag. — Ossol. — Czartor.

— Palaestra intelligendi et agendi, in qua tuto majorum virtutis et gloriae calle Illustr. Dom. Joan. in Zamoscie Zamojski, comes in Tarnow, capitaneus Kałusz. etc. generosam juvenilium annorum indolem per triennem exterarum gentium perlustrationem pro publico patriae bono candabiliter exercuit a M. Andrea Abrek Leopol. U. J. D. in inelyta Academia Zamoscen. ordinar. Philos. Moral. professore cum perpetuo gratitudinis et officii erga patronum singularem symbolo in lucem edita. Anno a partu Virginis et Matris castissimae 1646. Zamoscii, typ. Acad. exprimebat Paulus Radicius. fol. kart. 23.

Wiele do życia Jana i Tomasza Zamojskich. Ossol.

— Panegyricus funebris aeternae memoriae Ill. D. Thomae in Zamoscie Zamojski supr. Regni Polon. cancell. gener. Crac. Knyszyn. Rabstin. Sokal. Neofor. etc. capitanei ab Andrea Leop. Philos. doctore ordin. in Acad. Zamoscen. eloqu. profess. dicatus die depositionis Febr. 9. An. 1638. Excudebat Andreas Jastrzębski in typ. Acad. Zam. fol. sign. K₂. Bibl. Horodecka.

— Phœbus in Lechico Trione post solstitium hiemale ascendens lauros virentes in laureato inelytae Acad. Zamoscen. reproducens. 1647. ob. Czechowicz Jan Bapt.

— Phoebus post nubila auspiciatissimo hymenaeo illustriss. D. Alexandri a Koniecpole Koniecpolski Regni Poloniae vexiliferi, Pereasłavien. Korszun. etc. capitanei, et lectiss. sponsae Joannae Barb. Zamosciae et Catharinae ducissae ab

Ostrog filiae, excitatus in repotiis a M. Andr. Abrek Leop. Ord. eloqu. in academia Zamosc. professore. Anno a partu Virginis 1642. Decemb. 7. Cracov. in officina Andr. Petricovii S. R. M. typ. (1642). fol. k. 10 nielb.

Dedyk. Stanisławowi Koniecpolskiemu, kasztel. krak., w. hetm. kor.

Jag. — Ossol. — Czart.

— Pietas Academiae Zamosciensis, erga illustriss. Patronum Thomam Zamojski, supremum Regni Poloniae cancellar., generalem Cracov. Sokal. Knyszyn. Rabstyn. Neofor. etc. capitaneum, exhibita. In exequiis academicis die 10 Febr. A. D. 1638. per M. Andr. Abrek Leop. philos. doctorem, eloqu. in Academia Zamosc. ord. profess. In officina typogr. Acad. Zamoscen. imprimebat Andreas Jastrzębski (1638) fol. kart. niel. 17.

Dedyk. Jakubowi Sobieskiemu, wojewodzie bełzk. Ossol. — Czart. — Jag.

— Pilawa familiae Potoccorum tesseræ — in Stanisłao Potocki, Kijow. Palat. luci exposita a M. Andrea Abrek Leop. U. J. D. Acad. Zamosc. prof. et h. t. rectore. 1655. fol.

— Polymnia (na pochwałę Jana Zamojskiego starosty). Zamość. 1646, w 4ce.

— Quaestio de sponsalibus et matrimonio, ab Ill. et adm. R. D. Benedicto Żelechowski J. U. doctore, ecclesiae coll. Zamosc. canonico, acad. procellario, excellenti Dno M. Andreae Abrek Leop. philos. doct. ordin. eloqu. prof. pro solenni inauguratione in doctorem J. U. publice ad disputandum proposita. Zamosci, in lectorio iuridico, mense (Aprili) die (18) An. Aerae Christian. MDCXLIV. In off. typogr. Acad. Zamoscensis. Excudeb. Paulus Radicius. 1644. w 4ce, kart 6.

Dedykacya: Proconsuli, consulibus, scabinis totique Univers. Leopoliensis.

Jagiel. — Horodecka.

— Ramus lauri eximiae indolis adolescentibus Joanni Grzybowski, Matthiae Zarebae, Gregorio Brzozowicki ad prima artium et philosophiae insignia in inelyta Academia Zamoscensi collata per excellentissimum Dominum M. An-

dream Abrek Leop. phil. doctorem ordinarium eloquentiae professorem, adjectus a nobili juventute academiae Zamoscensis. Anno a partu Magnae Matris et Virginis 1639. Junii. Ex off. typogr. acad. Zamosc., w 4ce, 6 k. nlb.

Pisali tu także wiersze; St. Koniecpolski, Alb. Chocimirski, St. Pieczykowski, Paw. Oltarzewski, Franc. Chodorowski, Stefan Zamojski, Mich. Zawadzki, Stan. Karcz. Czart.

— Templum laboris et honoris venerabilibus D. Sebastiano Dobraszewski, Alexandro Zychowski, Jacobo Lang, dum in inelyta Academia Zamoscensi, artium magistri et philosophiae doctores per excellentiss. M. Andr. Abrek Leop., phil. doctorem, ordinar. eloqu. professorem ritu solenni renunciarentur, a nobili Scholae poescos juventute reseratum. In officina typogr. acad. Zamosc. 1644. 4to, kart nlb. 8.

Na odwr. str. tytułu berła akademickie, pod niemi podpisał hexastich Mikołaj Zamojski. Inne wiersze napisał tu: Franciszek Myszkowski, Krzysztof Komorowski, Paweł Brodowski, Stanisław Jankowski, Samuel Opacki, Daniel Siestrzewitowski, Jerzy Jankowski, uczniowie akad. Zamoj. Ossol. — Jagiell.

— Vir dolorum Christus anniversaria crudelissimae mortis suae die. In ecclesia collegiata Zamoscensi piissimis auditoribus a M. Andr. Abrek Leop. in alma acad. Zamoscensi ord. phil. moralis professore, exhibitus. Impressit typis acad. Andr. Jastrzębski Anno a partu semper virginis matris 1649. fol. ark. 4^{1/2}.

Na odwr. str. tytułu rycina, przedstawiająca Chrystusa. Jocher 4791. Ossol.

— Virtuti et honori magnifici et excellentissimi domini D. Martini Foltinowicz, philosophiae doctoris et in inelyta academia Zamoscensi ordinarii professoris, dum in eadem academia Rector renunciaretur anno restauratae salutis 1639. Maji 18. sacrum a M. Andrea Abrek Leop. ordinario eloquentiae professore. In officina typographica Academiae Zamoscen. 1639. w 4ce, k. nlb. 4. Jagiell.

ABREK Andrzej Stanisław (Habrek)
Ojciec (ur. we Lwowie).

Janociana III. 1—2. — Krasicki Dzieła T. XI. s. 18. — Jocher I. 76. II. 414 III. 289. — Bandt. H. dr. kr. p. II. 329—332. — Okolski Szym. Dyaryusz. — Maciej. Piśm. pol. Dodat. s. 300—2. — Przyłęcki: Pamiętn. o Koniecp. s. 363. — Muczkowski: Statuta s. 292, 295.

ABREK Andr. (młodszy, † 29 lipca 1700). Epos genethiacum. Deo una et homini quando venit plenitudo temporis e castissima virgine matre nato in cunis Betlehemicitis vagienti. Ad exordium Anni 1646. rudi cum pastoribus rudibus pauperem Regem primum adorantibus calamo Andreae Abrek poeseos in Acad. Zamoscensi studiosi concinnatum. Zamosci, typ. Acad. exprimebat Paul. Radicius 1646. 4to, k. nl. 11.

Dedyk. Jerzemu Wozuczyńskiemu, łowczemu ziemi betzk. Ossol.

— Flores laurei virtuti ac eruditioni VV. DD. secundae laureae candidatorum Michaelis Wielkowiez, Ignatii Greglitii, Joannis Budziński, dum ab illustri. et admodum reverendo D. D. Andr. Abrek s. th. doct., ecclesiae colleg. scholastico, universitatis academiae Zamosciensis rectore vigilantissimo, praeposito Tarnogrodensi, S. R. M. Secr., in frequentissima amplissimorum virorum panegyri artium magistri et philosophiae doctoris renuntiarentur ex amoenissimo Parnassi viridario a nobili juventute academica debito officiose gratulationis cultu delati. Anno a partu virginis Matr. 1666. Die 4. mensis Mai. Zamosc. typ. academ. 1666. 4to kart niel. 10.

Dedyk. Michałowi Kor. Wiśniowieckiemu podpisał Joan. Chr. Budziński. Jocher 1967. Ossol.

— Laureum sertum artium et philosophiae primum, quod in academia Zamoscensi Antonio Betuski, Alberto Rachalski Andreas Abrek extulit 1658. 4to. (Ob.: Rachalski Alb.).

Pisali tu wiersze: Ryszkowski A., Zamojski Stef., Jezierski Grzegorz, Zamiechowski, Wacławowicz Stan., Lendza Wilch., studentenci akad. Zamojskiej. Bibl. Zamoj.

— Manipulus ramorum laurigerorum vener. D. Antonio Betuski elemento-

rum philosophiae et eloquentiae profes-
sori, cum in inelyta academia Zamos-
censi lauream in artibus et philosophia
secundum susciperet, a nobili juventute
academica scholae rhetorices, oblatus
A. D. 1660. Ob. Betuski Antoni.

— Sacra nuptialia auspiciatissimo
hymenaeo illustr. D. D. Joannis in Za-
moscie Zamoyski supremi regni pocil-
latoris, terrarum Podoliae, copiarumque
exercitus Germanici, S. R. M. genera-
lis Camenecen. Laticouien. Calussien.
etc. capitanei, et lectissimae sponsae
Mariae Casimirae Franciscae, illustrissi-
morum parentum Henrici de la Grange
marchionis d'Arquien et Franciscae co-
mitissae de Chastre filiae clariss. Ab in-
elyta universitate academia Zamoscen.
inter festos ac faustos gratulantium ap-
plausus, per M. Andr. Abrek philos.
doct., ordinar. eloquentiae profess., ca-
nonicum Zamosc. instaurata. An. D.
MDCLVIII (1658) V. nonas Martii. Za-
mosci, in off. typ. acad. Zam. impre-
mebat Andr. Jastrzembki. fol. k. niel.
1. ark. F².

Jagiell. — Kijows. — Krasinś. — Ossol.

ABREK Andrzej ojciec i syn ob.
Betuski Ant. (1660) — Bitomski Joannes
(1644) — Budziński Joannes (Lychnus
1666) — Ciesieński Pet. (Sagitta redux
1700) — Cynerski Jan (Fascia 1650) —
Czechowicz Jan B. (Phoebus 1647) —
Czemiernicki And. (Honor 1641) —
Czołhański Jan (1631) — Dobraszowski
Sebast. (1644) — Druzicki Jan (1645) —
Folynowicz Martinus (Symbolum amo-
ris 1644, Trophaeum Palladis 1644) —
Grabowicz F. (1675) — Jaskrzewicz
Mich. (Arcus 1690) — Krobski Franc.
Józef (Palmaris dies 1696) — Liznie-
wicz A. F. (1652) — Morochowski Hel.
Włóczębne 1625) — Nucerinus Seb.
(Flores 1651) — Okolski Szymon
(1638) — Pawłowicz Maciej Jan (1695,
Infula 1696) — Podgórski Samuel Jan
(Leo liliatus 1687) — Puzyna Stefan
(1647) — Rudomicz Bazyli (1644) —
Sixtus Thomas (Sertum academicum
1629) — Spruszyński Georg. Bened.
(Stromatae honori 1680) — Tabulae

Jabłonovianae — Tasso (Jerozolima
1651) — Tutkowski Szymon (Virtutis
1654) — Ursinus (Grammat. 1648) —
Wosniowski Albert (Quaestio 1649) —
Zaleski Benedykt (Symbolum 1644) —
Zamojski Jan (Musopaeae 1646) —
Zychowski Alexander (Fastigium 1644,
Septem 1643).

ABREK Benedykt. Perillustri et ma-
gnifico Domino D. Nicolao a Przytyk
Podlodowski, capitaneo Radomscensi, ve-
xillifero Dobrzynensi, litterarum et lite-
ratorum fautori benevolo Benedictus
Abrek inelytae academiae Zamoscensis
studiosus, auspiciatum e voto bonorum
omnium ad capitaneatum ingressum et
jurisdictionem anno Domini 1655. ja-
nuarii die undecima initam gratulabun-
dus diuternam et prosperam ejusdem
possessionem medullitus precatur. Za-
mosci, in off. typ. acad. impr. Andreas
Jastrzembki. 4to. k. nlb. 11.

Jest to także 12 wierszy elegiackich Jana
Abreka na herb Janinę Podlodowskich.

— ob. Tutkowski Szymon (Laurea
artium 1653).

ABREK Jan Aleksander. Laurea theo-
logica admodum Reverendi in Christo
patris Fr. Antonii Zmiszowie ordinis
Francisci Seraphici minorum convent.
religiosi custodis Praemisiensis, dum
vigore privilegiorum a SS. Apostolica ad
inelytam academiam Zamosc. obtento-
rum sacrae theologiae doctor, a perillustri
et admodum Reverendo Domino Andrea
Kłopotcki S. theol. et U. I. doctore,
protonotario Apostolico, scholastico Za-
moscense, praeposito Tarnogrodense, S.
R. M. secretario, academiae procancel-
lario dignissimo, ritu solenni plaudente
numerosa illustrium utriusque ordinis
virorum panegyri renunciaretur. Anno
Christi 1654. Novembr. die 17. w 4ce,
kart 10.

Na odwrot. str. tytułu dedykację prozą i
wierszem dla Zmiszowica podpisali jako
dla swego krewnego Benedykt i Jan Abrek,
studenti Akad. Zamojskiej — za rektoro-
stwa Andrzeja Abreka. — Por. z Tut-
kowskiego: Applausus sapientiae.

— ob. Abrek Benedykt (1655) —
Niewieski Stan. (Archetypus 1668) —
Tainer Ludwik Mikołaj (Virtus prae-

miata b. r.). — Tutkowski Szymon (Laurea 1653).

ABREK (Habrecius) Nicolaus. Notarius Leop. († 1701). Eucharisticon ad auspiciatissimum hymenæum excellentissimi et doctissimi sponsi D. Valeriani Alembek philosoph. et medicinae doct. scabini Leopoliensis. et lectissimae sponsae Catharinae, optimi piae memoriae viri Joannis Habermani philosoph. et medicinae doct. consulis Leopoli. filiae, concinnatum a Nicolao Abrek, almae acad. Zamoscen. philopœta. Anno quo semel mater semper immaculata virgo genuit dominum et deum nostrum 1653. Excudebat Andreas Jastrzębski acad. Zamosc. typographus. Ad diem nuptialem XI Majj, anno Domini 1653. 4to. 9 k. nlb.

Czartor.

— Euphrosine. (Oda do Jana Zamojskiego, starosty Kałuskiego, opiewające tęskność uczonych, w piśmie Czarnockiego Jana: Deziozis. Zamość. 1646).

— ob. Canevesi Franc. (Gratitudo 1649) — Rudomicz Bazyli (1646) — Tutkowski Szymon (Laurea artium 1653).

Juszyński Dykeyon. I. — Muczowski, Statuta 282.

Abrekówna Maryanna ob. Głowczyński Sam. Goldt (1672) — Tainer Mikołaj (Hymenaeus).

Abriss dess Standarts dess grossen Vizirs, welchen Ihre Königl. Majest. in Polen, Johannes der Dritte vor Wien mit grosser Gefahr dess Lebens gewonnen, und Ihre Päbstl. Heiligkeit Innocentio dem Eilfften zum Zeichen der Victori durch seinen Italianischen Secretarium auff Rom überschickt hat. B. r. (1683). fol. 1 ark. po 1 stronie druk.

Góra rycina sztandaru, a poniżej: Auslegung der Wörter der Standarte. — O odnaniu sztandaru Papieżowi ob. Jac. Franci: Historische Beschreibung der denkwürdigsten Geschichten etc. Frankfurt 1684. pag. 65. Bibliot. Monachijs.

— (Curieuser) und Beschreibung der Stadt Riga. 1709. w 4ce.

Abrogatio et moderatio abusuum et sumptuum, quibus litigantes partes tam apud scabinale quam advocatiale offi-

cium nimio antea gravabantur. Cracoviae, 1547. 1619. 1629. — ob. Groicki Bartłom.

Czartor. — Jagiell. — Branic.

ABRY. Grammatyka francuska z pols. przez Abrego. Wilno 1781. w 8ce.

Katal. Jabłońs. w Lwowie.

Abrys doczesnej szczęśliwości ob. Witwicki Stan. (1685).

— kasztelu politycznego Jana Kamińskiego ob. Maskowski Mich. (1648).

— komety z astronom., uwagami ob. Ciekanski Kasp. (1681).

— koronacyi Najśw. Nieba Królowej, 1757 ob. Celejowski.

— męznego bohatera w Pawle Janie Sapiezie ob. Karnicki J. X. (1667).

— miłości Kortyniego ob. Waliszewski Mac. Jan (1667).

— paniński Anny Artemisówny ob. Romanowicz Jan (1675).

— prawdziwej Matki Boskiej, 1721 ob. Donadzki A.

— serca X. J. Małachowskiego, 1700 ob. Jagieliński Waleryan.

— statecznej cierpliwości S. Katarzyny ob. Solarski Jan Waw. (1685. 1688).

— szlachcica polskiego ob. Kunicki Wład.

— żywota Jana od Krzyża ob. Wysocki S. (1676).

Abryss ob. Abrys.

Absagbrieff ob. Zamojski J. (1602).

Abscheidt womit Kön. zu Polen Commissarien gesegnet ob. Volanus (1589).

Abschieds-Gedancken (Letzte) eines Sächsischen Soldaten, welcher kurtze Zeit vorher ehe seine Landes-Leute von denen Schweden die grosse Niederlage ohnferne Crakau erlitten, aus Pohlen eilet. 1702. B. w. m. dr. w 4ce, k. 2. Wierszem.

Czartor.

Abschieds-Worte des S. Schlichting ob. Schlichting (1701).

Abschrift (Warhaftige) der colmischen Handfest, der sthad Colmen und Thorn anfänglich anno 1250. 1. Cal. octo. gegeben. Darnach sich alle diejenigen richten müssen, denen jrgent ihn den Landen zu Preussen gütttere zu Col-

mischen Recht gelihen sint, vnde wie man beinahe in allen steden Richtere kisen sol, was vor busse inen eigent, vnde mit was vor einem Rechte dieselbigen sthede zu ewigen zeiten nimmer zu vorandren stadlich vorprivilegiret, zollfrey gemachet, vnde andren grossen freiheden begnadiget in diesen gefelichen zeiten gantz nötig zu wissen. B. r. i m. dr. 4to. k. nl. 8. dr. goc.

Drukowane w Krakowie u Wietora, (r. 15.) jak z porównania czcionek tu i w dziele: Ein statlicher vnd feyerlicher Actus, drukowanem u Wietora, widać.

Bran. — Czartor.

— (Ein kurtze) der Bekanntnis des H. Christlichenn Glaubens, so auff den Landtagk zu Peterkoif durch die Legaten des Könngreichs Poln geschehen ist, den Drietten May 1554. B. r. i m. dr. quarto wysokie a wazkie, k. nl. 4. dr. goc.

Mały gruby krzyżyk równoramienny pod tytułem, a pod nim węzeł spleciony z linii grubych, znamionują drukarnię królewicką Daubmana. Czartor.

— (Kurtze) und Verzeichnuss des grossen und gewaltigen Feldzugs, so der Moscoviter für Polotzko in Litawen, den 31 Januar dieses LXIII (1563) Jars gebracht hat. B. w. m. 1563 w 4ce.

Nowakowski F. Źródła do dziejów. 190—198.

— Schreibens der schwedischen Reichs-Räthe an die pohlnische Reichsräthe. Anno 1655 abgangen. B. r. i d. 4to. 12 str.

Ob. Exemplum litterarum (1655) — Morsztyn (Litterae 1655).

— d. Schreiben als Z. Hermann Hochzeits Fest. ob. K. I. von B. (1670).

— einiger glaubenwürdigen Briefe, wegen d. Gefechtes, so zwischen denen Schweden und Sachsen unweit Posen den $\frac{9}{19}$ August 1704 vorgefallen. Posen den $\frac{12}{22}$ Aug. 1704. B. m. dr. 4to, 2 k. nlb. Jagiell.

— einer uhralten Prophecey, so bey Erbauung eines Polwerkes zu Marienburg in Preussen von dem schwedischen Commandanten unter der Erden auf

einer Messingen Taffel gefunden worden. w 4ce.

Tyczy się Inflant.

— eines Schreibens an Georg. Rakoci ob. Lubomirski Jerzy Seb. (1657).

Abschrifft (Zwey) I. Von Ihrer römischen käyserl. Mayst. Schreiben de dato den 18. 28. Augusti Anno 1659. An Ihre Chur-Fürstl. Gnaden zu Mayntz betreffent die praeliminar-Tractaten zwischen Schweden und Pohlen wie auch den Einfall in Pommern. II. Von des Königl. Schwedischen Legati, Herren Matthiae Biörenklous Schreiben an Höchstged. Jhr Churfürstl. Gnaden zu Mayntz wegen obgedachte praeliminar Handlung. Dat. $\frac{9}{19}$ Sept. 1659. B. m. i r. w 4ce, 32 stron.

Hoppe 93.

Abschriften einiger Briefe ob. Görtz (1707) — Patkul (1702).

Absolutissimus de octo oration. libellus ob. Erasmus Roterd. (1535, 48) — Pyrser Mac. (1523).

Abstemius Laurenty ob. Ezop (b. r., 1740, 1751).

Abstract (An) of the troubles in Poland in the year 1715. with political remarks and reflections. In which are sheown. 1. The methods used to set up a tyrannical government. 2. The various causes of sedition; and 3. The dreadful effects and fatal consequences thereof. Occasion'd by a paper entitled, The True Briton. London: printed for A. More near St. Pauls, and sold by the booksellers of London and Westminster. 1723. 8vo, 4 k. str. 36.

Czart.

Absurda Synodu toruńskiego ob. Śmiglecki M. (1596).

— vera occasione controversiarum ob. Sinapius Mich. Al. (Senfft) (1693, 1697).

Abweichung (Rechtmässige) der Lande Preussen von den Creutz-Herren, auch endliche Wiederergebung unter Pohlen. Cracau. 1578. w 4ce.

Przyłęcki.

Abysus gratiae Thom. Aquinas ob. Josephowicz Joan. Th. (1687).

— plena Deo ob. Rotkiewicz Kon. (1689).

Academia Cracoviensis seu de illius felicissima atque auspiciatissima erectione comedia. Cuius tres partes: Prima ante erectionem: barbaries et idolatria in Polonia regnant. Religio Christiana a Miccisłao et Polonis suscipitur primaque Academiae fundamenta iaciuntur. Secunda: circa erectionem fortunae potentia monstratur. Academia a rege Vladisl. Jagellone et Repub. erigitur, et dialogus in honorem fundatoris ex ejusdem armis gentilibus exhibetur. Tertia: post erectionem, dum pietas et literarum studia in academia florent, barbaries ad eam evertendam tota nisu contendens, varia a variis emendicat subsidia. Academia interim sub manipuli (cui Olympia instituet) aliorumq. amicorum siderum protectione et clementia cum omnibus suis musis tuto requiescit, et universum septemtrionem illustrat. Cynico iudice, actore et pene ubique spectatore. Cracoviae (1637). w 4ce, 4 k. nlb.

Joher 1297. Ossol. — Krasieńsk.

— nobilissimo Thomae Zamojski ob. Oratio dominica.

Academia cracoviensis, leopol., vilnen., zamoscensis i t. d.

Wszystkie odsyłacze odnoszące się do nich zebrane są pod Akademią krakowską, lwowską, wileńską, zamojską i t. d.

Academiae Marianae illustrissimo Domino D. Adalberto Siemiński, referendario regni, capitaneo Dębowecensi etc. ejusq. de Borzęckie Franciscie Siemińska, consorti. Utriq. majorum ceris clarissimo, celsitudine dignitatum amplissimo, a devinctissimis suo nomini et honori academicis Marianis, eorumq. professore grati animi studio dedicatae.

Academia I. Pretiosissimam Dei parentem Mariam sine originali labe conceptam, constitutioni S. Ecclesiae conformibus argumentis declarans, in sacello collegii Premisliensis Soc. Jesu, qua die perillustris admodum reverendus dominus Venceslaus Sierakowski, vexilliferides et iudicidus castrensis cracoviensis, praefectus congregationis sub

titulo Immaculatae Conceptionis Mariae renuntiatus 11 Novembris 1756, habita.

Academia II. Admirabilem Dei matrem Mariam a clarissimis mundo et coelis sui natalibus augustam infantem celebrans, eodem in sacello collegii Premisliensis Societatis Jesu, qua die perillustris, magnificus ac generosus dominus Franciscus Xaverius Tagoborski, vexilliferides Czerniechoviensis, de ordine equitatus Leib-Compagnie, praefectus ejusdem congregationis declaratus 7 Junii 1757, exhibita. B. m. 4to, k. 4 nlb.

Jagiell.

Siemiński Wojc., referendarz koronny, umart w r. 1763.

— ob. Drohojewski Iwon (Acad. z historyi 1756) — Sierakowski Wacł. (Academia 1756).

Academia mortis ob. Schindler Adr. (1658).

Academiam nuper institutam Leopoli nullis regni legibus adversari legitimae autoritatis permissu, probatur. Opusculum ex polonica lingua in latinam conversum ibidem a. 1760. fol. ark. H₂.

Bez osobnego tytułu. Obejmuje urzędowe nadania zacząwszy od Aug. II.

Jagiell. — Ossol.

— ob. Akademia Zamojska (Kontrowersya lwowska 1759) — August III. (Confirmatio privilegii 1758).

Academia Widawska ob. Kwiatkowski A. D. (1635) — Wężyk M. (1635).

(Academia Zamoscensis). Ad sacrum reg. majestatem D. N. C. et sacrum senatum regni Poloniae, Academiarum cancellarios, totumque peraugustum collegium episcoporum, protectores natos, signantes, ad celsissimum principem primatemque regni archiepiscopum Gnesnensem, tum illustrissimos, excellentissimos et reverendissimos dominos archiepiscopum Leopoliensem et episcopum Premisliensem, defensores et conservatores jurium academiae Zamoscensis specialiter et perpetuo a pia memoriae Paulo V. summo pontifice per bullam 'A. 1617 electos et constitutos pro academia Zamoscensi duplex libellus. Bez osobnego tytułu. B. m. dr. (Zamość). 1759. 4to, k. nlb. 16. (D₂).

Jocher 1655.

Ord. Zam. — Akad. — Kras. — Jag. —
Dzików — Ossoliń.

— *Mariae Teresiae augustissimae, serenissimae, potentissimae, apostolicae imperatrici, reginae et dominae suae clementissimae etiam post fata superstiti et immortali Universitas Zamoscensis post peractum solenni ritu et apparatu totius collegii academici sacrum funeris obsequium integerrima officiorum suorum et acerbissimi doloris significatione offert carmen lugubre.* B. w. m. w 4ce, kart 8 nlb.

Cesarzowa umarła 29 listop. 1780.

Ossolińs.

— *Academiae Samoscianae recens institutae intimatio* ob. Hilchen D. (1594).

— *Academiae Zamoscensis per Joannem III. regem Pol. generalis jurium confirmatio.* 1676.

Academica ob. Goliński Bar. (qua Szyszkowski 1607) — Stephanides (Stepfanowski) A. (1611).

— *deifica trias Arianorum* 1619. ob. Blossius Mat.

Academici Sancti seu s. Joannes et s. Arcadius Berytum studiorum causa profecti et post eremitae facti, nunc in scenam dati Vilnae, anno 1684 a perillustri ac nobili juventute academica almae universitatis Soc. Jesu. B. m. r. (1684). w 4ce, k. 2. Jagiell.

— ob. Akademia — Akademicy — Gastaldi (Ac. Crac. 1676) — *Inhibitiones* (Ac. Crac. b. r.) — Sapięha L. (Vilnenses 1659).

Academicum sertum ob. Łacki Kasper (1641).

— *viridarium* ob. Sienkiewicz Petrus (Viridarium 1684).

Academie des sciences ob. Bullart Izaak (1682).

Acathiste ou dévotion à la très Sainte-Vierge Mère de Dieu; culte très ancien et très célèbre dans l'église orientale. Vilna (1765). w 8ce.

Accenta ob. Despauterius Joannes (1532) — Libanus G. (de ratione 1539) — Novicampianus Albert (1548).

Acces warszawski około elekciei nowy króla Jęgo Mości Zygmunta III. 1587. fol.

Branic.

Accessions-Acte (Die bey der gegenwärtigen allgemeinen Landesversammlung zu Mitau errichtete) zu den Conföderationen der Dissidenten im Königreiche Pohlen. B. m. dr. 1767. w 4ce.

Bibl. Petersb.

— des Königlichen Polnischen Kreis Pilten zu der zwischen I. K. M. aller Reussen und S. D. dem Herzoge und den Ständen der Herzogthümer Kurland und Semgallen den 10. (21.) Maij 1783 in Riga geschlossenen Handlungs- und Grenz-Konvention. Mitau, (1784). w 4ce.

Bibl. Petersb.

Accessoria juris polonici seu manipulatio de formalitate. B. w. m. i. r.

Notaty Haana.

— ob. Słoński Michał (*Accessoria*, statut i konstytucye 1758).

Accessorium obacz. Matuszewicze (1778) — Myszyński L. (1785).

Accessus ad juris cognitionem ob. Starowski Szym. (1633, 34).

— ad pantheum idolatriae. 8vo, str. 331.

Przyłęcki.

— publicus confoederatorum statuum Reipublicae ad Sereniss. regem Augustum tertium (data: Regiomonti d. 23. m. Mart. 1736). B. m. dr. folio. str. liczb. 8.

Krasińs.

— et recessus altaris seu pieae praes ante et post sacram communionem recitandae. Posnaniae. 1769. w 12ce.

Przyłęcki.

Accipiter Sarnovianus ad Cathedram ob. Ossowski Kaz. (1677).

Acciza ob. Ordinans (1657).

Acclamati Himenaei ob. Potocki M. Faces (1689).

Acclamatio nuptiis Sim. Weiss ob. Bastermann Mel. (1633).

— solennis Joan. Casimiri ob. Bytnerus A. (1649).

— terrae coelorumque splendori D. Hyacintho ob. Kozielski Ambr. (1694).

— Vlad. IV. ob. Schlichting J. J. (1633).

— votiva in honorem nuptiar. ob. Baumgarten Dan. (1660).

— ob. Czartoryski Stan. (1753) — Notmann Er. (Stanislao I. 1707).

Acclamations Musarum Elbingensium pro pace restaurata et patria conservata. B. m. dr. (1636). folio. 10 k. nlb.

Czartor.

— votivae ob. Blivernitz Aaron (1654).

Accolitus Demetrius ob. Constitutiones (1731).

ACCOLTI Hieronim. Della vita, miracoli et canonizatione di S. Hiacinto Polacco dell' ordine di S. Domenico. Quale si celebra Domenica alli 17 d'Aprile 1594. Breve discorso di Girolamo Accolti. In Roma, et di nuovo in Macerata 1594. Con licenza de superiori. w 12ce, k. nlb. 4

Bibl. War.

Accort et capitulation faict entre le roy de Navarre et le duc de Cazimir pour la levée de l'armée des Reistres venus en France en l'année 1587. Strasbourg. 1587. w 8ce.

Czy polskie?

Accord faict entre le roy de Pologne et le roy Ferdinand empereur designé, contre tous les protestans d'Allemagne. Ensemble ce qui s'est faict et passé par toute l'estendue de l'empire depuis le 15 Juin jusques au 15 Juillet dernier. Le tout extraict des Memoires journaliers de l'ordinaire d'Allemagne. A Paris, en la rue saint Jacques au Chesneverd près Sainct Beinoisb. 1619. w 8ce, 15 str.

Czartor.

Accord: welche zwischen den Hochwohlgebornen Herrn, Hn. Andreas Triebiezki Bischoffen zu Przemislaw und Untercantzlern in Pohlen; Joh. Grafen von Leszno, Woywoden zu Posen; Georg Grafen in Wisniez Lubomirski, Crohnen Reichs-Marschaln; Stephan Grafen von Pylczo Coryciński, Crohnen Gross Cantzlern; Vincentius Gonziewski, Schatzmeistern und Feldherrn in Littawen; Nicolaus de Bnin Opaliński, Crohnen Hoff-Marschaln; — als königlichen Deputirten eines; — und dem Hoch Wohlgl. Grafen und Herrn Herrn Arffwed Wirtenberg von Debern, Grafen zu Neuburg und königl. Schwedischen Feld-Marschal, etc. anderen Theils; den 1/21

Julii A. 1656 wegen Uebergab der Stadt Warschaw abgehandelt und geschlossen worden. B. m. dr. (1656). 4to. 2 k. nlb.

Jag.

— ob. Articulen (1656).

Accord (Der) zwischen Casimir König von Polen und dem Kaiser Leopold I. wegen Übergabe der Stadt und Schlosses Cracaw. 1657.

Grabowski: Starożytnicze wiadomości o Krakowie, str. 128.

Porównaj: Accords-Puncten.

— welchen der durchlauchtigste Fürst und Herr Herr Johann Adolph, Pfaltz-Gfen bei Rhein in Bayern, zu Julich, Cleve und Berg Hertzog, Graf zu Beldentz, Spannheimb, der Marck und Raversperg, Herr zu Ravenstein, der königl. Majestät zu Schweden Generalissimus über dero Armeen und Ober Director der königl. Preussischen Palatinaten, dem königl. Polnischen Commandanten Sirschav Herrn Ober Leut. de Beauveau gnadigst eingewilligt. Gedruckt in J. 1659. w 4ce, k. niel. 2. Ossol.

Accoorts Puncta tusschen Zijne Con. Majest. Johann Casimirum, tot Polen ende Sweden ende.... Graef Wittenberg Velt-Maerschalek wegghen het overgaen vande Stadt Warschau. Anno 1656. Gedruckt in t'laer ons Heeren 1656. 4to. 4 str. Król. Bibl. Sztoekh.

Accords - Puncta zwischen Jhr. königl. Maytt. von Pohlen Johannem Casimirum etc. vnd Jhr. Excell. Herrn Graff Wittenberg Feld-Marschallen, wegen Vbergang der Stadt Warschaw 1656. Den 1. Julii vollenzogen. B. m. 4to. 4 str.

Acords-Puncte der Stadt Danzig ob. Gdańsk.

Accords-Puncten, welche zwischen Jhrer königl. Majest. zue (sic) Pohlen (Titul) undt der zu Hungaren undt Böhaimb. königl. Maytt. geheimben u. Kriegsraht, General Feldmarschal und Obristen Herren Herren Melchior Grafen zu Hatzfeldt undt Gleichen eines, dann der königl. Maytt. zu Schweden bestallten General Major u. Gouverneur der Stadt unnd Schlosses Krakavv,

Herrn Paul Wirtzen und dessen in der Guarnison Krackau bey sich habenden Officieren, anderentheils, durch gewisse hier zun verordente undt zu letzt unterschriebene Herren deputatos wegen evacuirung der Stadt und Schlosses Krakaw, sambt den Caszimir nachfolgender weyse verglichen, redlich und aufrechtig beschlossen und getroffen worden. (1657). w 4ce, kart 12.

Na końcu podpisany M. Hatzfeld.

— Toż. Accords Puncta, welche... wegen evacuirung der Stadt und Schlosses Krakaw sambt den Caszimir nachfolgender weise verglichen, redlich und aufrechtig geschlossen und getroffen worden. B. m. Dat. den 14. vnd 24. Augusti, Anno 1657, w 4ce, str. 16.

— Toż, inne wyd. Anno M. DC. LVII. w 4ce, str. 16.

— Toż, inne wyd. Bez tyt. B. m. i r. 4to. str. 8.

— Toż, inne wyd. Accords Puncta zwischen dem Könige ausz Pohlen, ... vnd dem Königl. Schwedischen Herrn Gener. Major Würtz, Gouverneur der Stadt und Schlosses Crakow. Im Jahr 1657. Dat. den 24 Augusti Anno 1656 (sic). B. m. 4to, 4 str.

— Toż, inne wyd. Vergleich oder Accords Puncta. B. m. i r. fol. 1 k.

— Toż. Wyd. po hollenders. Druk. w Graven-Hage. Anno 1657. w 4ce, 12 stron.

Ob. Abdruck des Accords. (1657).

Jagiell. — Branic — Czartor. — Ossol.

— welche des Herrn Generalissimi Hochfürstl. Durchl. mit denen in der Schantze bei Lissau in dem Grossen Werder gelegenen Polnischen Völkern den ^{11/21} Aprilis 1658. getroffen. B. w. m. i r. w 4ce, k. 2. Akadem.

— zwischen den Herrn Herrn Deputirten der Cron Schweden und Pohlen, belangend die Übergab Thoren. B. m. dr. Gedruckt im Jahr 1659. w 4ce, k. nl. 5. Ossol.

Accords-Puncterne slutne med Öfwerts-Lieutenanten och Commendanten Herr Ernst Neresius, om Fästningen Birsen den 14. 24. Sept. 1704. B. m. dr. (Stockholm?) w 4ce, 4 str.

Tytuł na stronie drugiej. Na str. pierwszej odezwa zaczynająca się: Min Herre! Na samym końcu pod warunkami kapitulacyi podpisani: Casimir Saphia (sic) i Ernst Neresius. Jagiell.

Account of an inland sea, or lake, near Danzig yielding at a certain season of the year a green substance, which causes certain death 1672. stron 573.

— (An) of Livonia ob. Blomberg Ch. Jean. 1701.

— (A new) of Poland and Lithuania. To which is added, a new description of Swedeland, Livonia and Courland. London, 1702. 12o. k. tyt., 5 k. nlb. i str. 130.

Bibl. petersb.

— Toż, tamże, 1725. 12o. k. t. 5 k. nlb. i str. 151. Czart.

— (An) of Poland ob. Tende Kasp. (Hauteville) (1698)

Accrementum nominis Jos. Wisniowski ob. Podgórski X. Sam. (1703).

Accusatio contra Elbingenses ob. Orzechowski S. (1569).

Accusationum in Chr. Zborowium ob. Recicius Ant. (1585).

— Sueticarum Stockholmiae a. 1609 typis editarum equitis Poloni refutatio. Cracoviae, ex officina Andr. Petricovii, 1611. w 4ce. k. t. i str. 54.

Ossol. — Czartor. — Królew. w Stokhol.

Acernus Sebast. Fab. ob. Klonowicz.

Acervus assertionum logicarum ob. Zielonaeki L. (1643).

— triticis ob. Cymmerman Marc. (1649).

Achacius Tobiasz ob. Nowodworski Adam (1631).

Acham Turuley ob. Prognostyk (b. r.).

Achan ob. Grzech (b. r.).

Achas liliata Joan. Ant. Chrapowski ob. Białowicz Wal. (1671).

Achates abo kleynot podczas aktu And. Szumlańskiego ob. Sarnowie W. (1637).

ACHBAUR Franciscus. Leichen-Rede über den höchst seeligen todt Ihero Majestaet des allerdurchlauchtigsten grossmächtigsten Herrn, Herrn Friderich August des III. Königs in Pohlen,

Chur-Fürstens zu Sachsen, Hertzogens zu Jülich, Cleve, Bergen, Engern und Westphalen, des heil. römischen Reichs Ertz Marschallen etc. in Anwesenheit höchsten und gnädigster Herrschaften den zwey-drey-vier und zwanzigsten Winter-Monats 1763 vorgetragen von P. Francisco Achbaur, der Gesellschaft Jesu Chur-Fürstlichen Hof-Predigern in Dressden. Mit Genehmhaltung der Oberrn. Friedrichstadt, gedruckt bey Christian Heinrich Hagenmüller. fol. str. 35.

Jagiell. — Czartor.

— Trauer-Rede bey dem feyerlichen Leichen-Begängniß Ihre Koeniglichen Hoheit des durchlautigsten Fürsten und Herrn, Herrn Friderich Christian Leopold, Koeniglich Pohlischen Printzen, Kurfürsten zu Sachsen, Hertzogen zu Jülich, Cleve, Bergen, Engern und Westphalen, des heil. römischen Ertz-Marschallen etc. den 6. 7. 8. Hornungs-Tag 1764 in Anwesenheit höchsten und gnaedigster Herrschaften vorgetragen von P. Francisco Achbaur aus der Gesellschaft Jesu, Chur-Fürstlichen Hof-Predigern in Dresden. fol. str. 32.

Czartor. — Jagiell.

ACHENWALL Tom. jun. (ur. w Elblagu 6. Nov. 1702). Eine Standrede auf den polnischen Oberstlieutenant Herrn Ernst Boguslav von Flotow vorstellend die Ruhe in der Ehre. Aus Jes. 11. 10. Elbing 1744. fol. ark. 3. Tolekemit: Elbing. Lehrer. 1753 s. 107.

ACHIENEF Wilhelm. Wety apollinowe na stół weselny nowych oblubieńców Jegomości Pana Jakuba Hima, Jejmości Panny Zuzanny Gąbłowny, ukochanej siostrzenicy Jejmości Pani Elżbiety Ciamerowej sławnej kupczyni i mieszczki krakowskiej z powinszowaniem i zyczliwości oświadczeniem przez Wilhelma Achienefa st. A. K. wystawione roku pańsk. 1664. w 4cc. 2 ark.

Na odwr. str. tyt. herb miasta Krakowa i pod nim sześciowiersz, dalej herb króla i pod nim sześciowiersz polski.

Jagiell. — Warsz. Uniw.

Achilles ob. Theatrum Martiae fortitudinis (1682) — Ustrzycki A. W. (Troista historia 1700).

Achillesowa zbroja ob. Dębowski Andrzej (1609).

ACHILLES Alexander Borussus, aulicus Vladislai IV. (ur. 1584 † 25 Decemb. 1675). Tractatus de causis terrae ac maris motus.

Witte: Diar. Biogr. 1688. — Enc. Pow. I. 83.

ACHMET Sultan. Letter denouming(?) warre against the king of Poland. 1621. London, w 4cc.

ACHMET III. Manifest des Türckischen Gross-Sultans wider den Muscovitischen Czaren aus dem Italiaenischem übersetzt. Sambt angehängtem Abdruck eines unlängst unter dem Nahmen Einer Antwort auff gewisse Fragen einer Pohlischen Dame wegen der Alliancen zwischen christlichen Potentaten und der Ottomanischen Pforten, und dergleichen herausgegebenen Schreibens mit gleichfalls beygefügter teutschen Übersetzung desselben. Anno 1711. B. m. w 4cc, 24 stron.

List dat. Hamburg 6. Marca 1711.

(Achmet). Manifest o wiarołomnym rozerwaniu pokoju od Achmeta Soltana tureckiego przeciwko Jego Carskiemu Maiestatowi ex mandato tegoż Majestatu wydany 1711. Anno, 22. Febr. B. m. (1711). fol. Bibl. Petersb.

Achmet IV. ob. Gosciecki Franciszek (1732).

Acies fortitudinis et voluptatis, in Julio oppugnato, Annibale expugnato, Hercule triumphato, producta in regio arcis Varsaviensis theatro a regiis Varsaviensibus Collegii Vladislaviani scholarum Piarum eloquentiae auditoribus. Anno Domini 1696. Die 2 Martii. B. w. m. dr. fol. kart 2.

Warsz. Uniw.

— Palladis Jagellonicae 1693. ob. Potocki Stan.

— ordinata Regio-Marianae Militiae Ill. D. Dönhoff. 1716. Typ. Coll. Vars. ob. Denhoff Stanisław.

— heroibus Max. Fr. Ossoliński ob. Ossoliński (1721).

— ignea et facies leonis ignem spirantis in Vladimiro Roxolaniae Principe thaumaturgos inter ignes etc. adumbrata humanitate Athenaei Regio

Batoreano Polocensis S. J. sub sacram
divi Ignatii Loiolae diem Anno 1724.
fol. 1 ark.

Teatralne.

— ordinata in principalium ob.
Szembek Jos. (1737).

(**Ackerbaum Georgius**). Carmina gratulatoria in nuptias Georgi Ackerbaum et Reginae Havenburg. Thorunii, Andr. Cotenius, 1590. w 4ce. Czartor.

Ackerbaum Mik. Ign. medyk J. K. M. ob. Beynous Elias (Samarytan 1695). Gasirow. Hist. medyc. II. 301. — Bentk. II. 453.

Ackord ob. Kraków (1655).

ACKORD Elias. Dissertatio inauguralis medica de ruminatio humana singulari quodam casu illustrata, quam etc. pro gradu doctoris et summis privilegiis in arte medica die XXX Julii 1783 publice defendet auctor...., Mohiloviensis in Russia Alba. Hallae, typis L. C. Fabri. w 8ce, str. 36 nlb.

Bibl. Chreptowicza.

— Die Juden oder die nothwendige Reformation der Juden in der Republik Polen; aus dem Poln. eines unbenannten Verfassers übers. u. mit einigen Anmerkungen vermehrt von Elias Ackord der Arzneygelahrtheit Doctor und Accoucheur. Warschau. 1786. gedruckt und verlegt von Michael Gröll, königl. Hof-Buchhändlern. w 8ce, 48 stron.

Jestto tłumaczenie pisma wydanego bezimienne w Warszawie w r. 1785 p. t.: Żydzi czyli konieczna potrzeba reformowania Żydów w kraju Rzeczypospolitej polskiej przez obywatela bezimiennego. Warsz. 1785. w 8ce, stron 40. (obacz).

Akad. — Branic. — Kijow. — Zielińs.

ACKORD Josephus Samuel. De pneumonia putrida, dissertatio inauguralis medica. Quam ordinis medici consensu, praeside Chr. Frid. Elsner medic. doctore et prof. ord. secund. regii collegii med. Edinburg. socio, doctoris medicinae gradum et privilegio rite capesciturus die XI. Apr. D. 1791. publice defendet Wkiskircha-Polonus. Regiomonti typ. G. L. Hartungi 1791. w 8ce, str. 20.

Dedic. Joanni a Boeckler Sacr. Reg. Maj. Poloniae Archiatro et Consil.

Jagiell. — Warsz. Univ.

! **ACOLUTHUS** Jan Szlązak (ur. 1628, um. d. 3 maja 1689 we Wrocławiu). Kancyonał doskonały etc. Cantionale perfectum, seu cantiones, hymni, psalmi collecti ex Thorunensi, Gedanensi, Regiomontano cantionalibus cum additamento, colligentibus Jo. Acolutho, Jo. Harden, Car. Frid. Cussaus, Matthaeo Klippel et Adamo Regio. Bregae Siles., Christ. Tschorn, 1673. ob. Kancyonał doskonały.

— Lux in tenebris.

Bezimienne przeciwko Papieżom.

Porównaj: Komenius. Lux in tenebris 1657, którego to dzieła zapewne Komenius jest tylko wydawcą. — Placcius (Theatr. Anon. 133) — Oloff. (Poln. Lieder 3) — Hanzl (Memoriae concionu. evang. 1710). — Witte: Diarium Biographicum part. 2. A. 1689. 3 Mai, p. 163. przypisuje Janowi Acoluthowi Crunburgensi Silesio to dzieło. — ob. Apelius Georg (Glück 1669).

ACONID Sal. Warhafftiger und erschrecklicher Absag-Brieff, der römischen kayserslichen Maytt. so auch dem Könige von Pohlen, vom Türckischen Kayser Salomo Aconid. Worauff folget eine Aussage eines Überläuffers aus dem Türckischen Lager. 4to. 2 ćwiartki. (z XVII w.). Wrocław. miejs.

Acontius Melchior ob. Sabinus Jerry (Erotica 1536).

ACQUATICCI Giulio. Invito alle penne poetiche per le glorie de principi Cristiani in Vienna riscossa, et armata ottomanna disfatta. Oda. Macerata 1684. w 8ce.

Dedyk. Opicio Pallavicini, Nuncyuszowi do króla polskiego.

ACQUAVIVA Claudius Generał S. J. (um. 31 Stycz. 1615). Epistolae ad Patres et Fratres S. Jesu. Vilnae 1584. Ciampi Bibl. 5. — Backer Bibliotheque I. 258.

Acro ob. Responsio (Schadius 1581).

Acroama ad positionem lapidis ob. Modriński Gabr. (1637).

— debitae observantiae Casim. Staszewski ob. Patyński Jan (1686).

— gratulatorium ad diem D. Stanislai ob. Sienkiewicz P. (1685).

— gratulatorium Martino Behm ob. Behm Jan (1680).

— Lubransciani Apollinis ob. Pęcherzyński Adam (1695).

— musarum Bl. Żmigrodzki ob. Slachtowic Al. (1623).

— P. Paczosi ob. Machator Joan. (1636).

— panegyricum urbis Leopoliensis ob. Bieżanowski Stan. (1659).

— poeticum in ingressu ob. Przyjemski Stan. (1624).

— Ser. Joanni Alberto ob. Michoński M. (1633).

Acroamata ob. Grabowicz Franc. Kaz. (scientiae rationalis 1673). — Ines Alb. (epigrammatica 1636, 1655, 1679) — Łobżyński Jan Dyon. (gloriae comitum a Tarnow 1647) — (Olszowski Andr. (Fausta votivi 1675).

Acrosis heroicarum virtutum Christianae ob. Rudzki Aleks. M. (1656).

Acrostichis własnego wyobrażenia kniaza wielkiego moskiewskiego, y prawdziwe opisanie sposobów, przyrodzenia, obyczajów, układności, a osobliwych cnot a spraw rycerskich, z których w obec każdy rozumny łątwie obaczyć może, iesli słuszno albo nie, iż przeciw takowemu możnemu potentatowi, teażniejsze y przysze nieprzyjacielskie wojny były y są podniesione y przed się wzięte. (1581). w 4ce, arkuszy 4.

Wiersz satyryczny z okoliczności wojny Batorskiego z Moskwa.

Mac. Piśm. pol. III. 29 str.

Wrocław. Uniwers.

— Joan. Chr. Falęcki ob. Lang Jakob (1646).

— M. Foltinowicz ob. Kupański Alb. (1647).

— votiva Andr. Kłopotcki ob. Lang Jac. (1644).

— votiva seren. Sigism. III. ob. Broseius J. (1628).

Acta audientiae publicae a SS. D. N. Paulo Papa V. pro regis Voxii Japonici legatis, Romae die 1 Novembris in palatio apostolico apud S. Petrum MDCXV. Cracoviae ex exemplari Romę impresso apud Jacobum Muschardum. (1615). w 4ce, 2 ark.

Dedykuje Antonio Burchesio Sulmonae principi Fr. Angelus Rivolta, ord. min. observ. prov. Brixiae. swoją mowę imieniem Foxa króla Japończyków mianą do Pawła V. d. 3 Novembr. 1615. Byli przyjęci dwaj postowie Ludw. Sotelus i Filip Franciscus. Potem idzie mowa Gregorii Petrochae Manturni, ord. min. observ. Potem odpowiedź Petri Strose (Strozio) secret. apost. domestici.

Porównaj: Amatus Scipio (Śliwski, Postowie 1616).

Jocher 8161.

Jagiell. — Dzików — Czapski — Czarator. — Ossol.

— beatificationis Lad. Gielnów ob. Rosznernski (1685).

— Borussica ecclesiastica, civilia, literaria oder sorgfältige Sammlung allerhand zur Geschichte des Landes Preussen gehöriger Nachrichten, Urkunden, Schriften und Documenten. I. Band, Königsberg und Leipzig bei Christoph Gottfried Eckart. Anno 1730, w 8ce, z przodu 5 k. n. i 911 str., na końcu 6 k. nlb. spisu i 6 portretów. — Tom II., tamże, 1731. w 8ce, z prz. 3 k. n. i 948 str. na końcu 2 k. nlb. spisu i 6 rycin. — Tom III. 1732, w 8ce, z prz. 2 k. n. i 937 str. na końcu 2 k. nlb. spisu i 6 rycin.

Sześć zeszytów składa jeden tom.

Bentk. H. lit. I. 71.

Jagiell. — Akad. — Dzików — Czetwert. — Przedz.

— Canonizationis SS. Pii V. P. M. Andreae Avellini Felicis a Cantalicio et Catharinae de Bononia; nec non Jo. Francisci Regis. Romae 1720. fol. Z rycinami.

Jocher 8383.

— canonizationis B. Ceslai Odrovansii ob. Bzowski A. (1710, 12).

— Capituli provincialis Provinciae Poloniae, Petricoviae in conventu Staec Dorotheae ord. praedicatorum celebrati die 5 Maji. A. 1618. sub A. R. P. F. Damiano a Fonseca, S. Theol. prof., commissario ac visitatore generali auctoritate apostolica confirmato in provincia Poloniae, et commissario ac visitatore generali prov. Russiae ord. praed. A. R. P. Fr. Georgio Trebnic, S. Theol. lectore provinciali in eodem capitulo electo. Cracoviae. Ex officina Andrae Pe-

trivoviae S. R. M. typ. 4to, pag. 2. 21 i 1 nrl.

Ossol.

— Toż, tamże, 6 Octob. a. 1619. celebrati Cracoviae, Petric. w 4ce, k. nrl. 24.

— Capituli provinciae S. Hyacinthi in Russia, Leopoli in conventu Sacratiss. Corporis Christi die 20 April. 1619. celebrati sub Damiano Fonseca visit. gener. ord. praed. Javorovie apud J. Szeliga. 1619. w 4ce, ark. D₂.

— Capituli Varsoviensis provinciae Poloniae. In conventu S. Hyacinthi ord. praedicat. celebrati 14 Januarii A. 1623. sub adm. R. P. F. Andrea Radawiecki S. Theol. magistro provinciali electo et vicario ejusdem provinciae. Cracoviae, in off. Andreae Petricovii S. R. M. typ. w 4ce, str. 2 i 14.

Ob. Radawiecki A.

Krasinś. — Ossol.

— Capituli intermedii provincialis, provinciae Poloniae, ordinis praedicatorum, Lublini in conventu S. Stanislai celebrati 3 mensis Maji Anno 1626. sub. adm. R. P. F. Andrea Radawiecki. S. T. M. et priore provinciali Poloniae ord. praed. Cracoviae in off. Andreae Petricovii S. R. M. typ. (1626) w 4ce, str. 2 i 18.

Ossol.

— Capituli provincialis provinciae Polonae ord. praed. celebrati A. 1627. d. 24 April sub adm. R. P. F. Thoma Rożański. B. w. m. i r. w 4ce, 23.

Bibl. Krasinś.

— Capituli Varsaviensi provinciae Poloniae in conventu S. Hyacinthi ord. praed. celebrati die 10 Maji a. 1631. Sub adm. R. P. F. Georgio Trebnic, magistro provinciali electo ejusdem provinciae. Diffinientibus R. P. F. Andrea Radawiecki, magistro diffinitore primo; R. P. F. Samuele, mag. et regente diffinitore secundo; R. P. F. Joanne Baptista Zamoyski bac. priore Crac. tertio; R. P. F. Nicolao Plocensi L. Priore Znenen. quarto. Cracoviae in off. typ. Francis. Cezary. 1631. 4to, k. nrl. 8.

Ossol.

— Capituli Cracoviensis provinciae Poloniae in conventu S. Trinitatis ord. praed. celebrati 28 April 1635. sub

adm. Rndo Valeriano de Cracovia (1635). w 4ce, 14 k. nrl.

— Capituli Plocensis in conventu S. Dominici die 29 Septembris Anno D. 1646. celebrati, praesidente admod. R. Patr. Martino Ostrovicio S. Theol. magistro, priore Łowicensi electo provinciali; definentibus: A. R. P. Hyacintho Mijakowski magistro, priore Thuronensi, definitore primo; A. R. P. Hyacintho Baryczka S. T. m. vicario Mazoviae, definitore secundo; A. R. P. Constantino Morski S. T. m. definitore tertio; A. R. Patre Thadaeo Slewicz S. T. m. priore Vratislaviensi, vicario Silesiae, definitore quarto. B. m. i r. (1647) 4to. k. 16 nrl.

Ossol.

— Capituli provincialis provinciae Polonae ord. praed. die 29 Septembris a. 1648. sub adm. R. P. F. Martino Ostrovicio. celebrati. Cracoviae in off. viduae Andr. Petroviciei. w 4ce, 2 ark.

— Capituli provincialis provinciae Poloniae ord. praed. Posnaniae in conventu S. Patriarchae Dominici die 19 mensis Martii Anno Dni 1650. celebrati. (Sub Mart. Ostrovicio). B. r. i m., w 4ce, k. nrl. 14.

Warsz. Uniw.

— Capit. Varsavien. die 11 Julii Anno Dni 1655 celebrati sub tempus inaugurationis in provincialem P. Francisci Grabiecki. Varsaviae, ap. viduam Petri Elert (1655) w 4ce, 14 k. nrl.

— Capituli provincialis provinciae Poloniae ord. praedic. in conventu Lublinensi S. Stanislai, die 3 Maji Anno 1659. pro dominica Deus qui errantibus, celebrati sub adm. R. P. Fr. Cypriano Stephanowski, Sacrae Theol. bac. prior. Sambor., in provincialem dictae provinciae comunibus suffragiis electo; diffinientibus adm. R. P. Fr. Alberto Grabiecki, mag. priore Varsaviensi et vicario contratae Masoviae, diffinitore 1mo; adm. R. P. Fr. Ludovico Agnelio, mag. et generalis studii Crac. regente, diffin. 2o; adm. R. P. Fr. Ceslao Bajer, mag. diff. 3o; adm. R. P. Fr. Carolo Kuropatwa, magist. diff. 4to. Lu-

blini, apud viduam Annam Wieczorkowiczowa. w 4ce, k. 14.

Joch. 7750. — Band. H. D. I.

Warsz. Univ. — Ossol.

— Capituli provincialis provinciae Poloniae ord. praed. Premysliae, in conventu Beatissimae Virg. Mariae annuntiatæ die decima quinta Maji A. 1666. celebrati. Sub tempus electionis in provincialem adm. R. P. F. Gregorii Badowicz, Sacrae Theolog. praesentati, prioris Samboriensis, in dicto capitulo communibus suffragiis electi. Diffinitibus A. R. P. F. Joanne Waxman, S. Th. magist. et studii generalis Cracoviensis. regente diff. 1o.; A. R. P. F. Cipriano Stephanowski, S. Th. mag.; priore Gedanensi etc., vicario contratae Prussiae, diff. 2o.; A. R. P. F. Athanasio Głuski, S. Th. magistro, priore Cracov. et vicario contratae Minoris Poloniae diff. 3o.; A. R. P. F. Hyacintho Szostakowski, S. Theol. baccalaureo, priore Luceworski, diffinitore quarto. w 4ce, kart 6.

Ossol.

— Capituli provincialis provinciae Poloniae ord. praed. Climuntoviae in conventu sancti Hyacinthi die 23 Novembris A. D. 1669. celebrati, sub. admodum Rndo P. F. Gregorio Badowicz, S. T. mag., provinciali Polon., Diffinitibus A. R. P. magistro F. Francisco Grabiecki S. R. M. Theol. diffinitore primo; A. R. P. F. Alberto Bartochowski S. T. mag. diffinitore secundo: A. R. P. F. Ceslao Lenicio S. T. m. diffinitore tertio; A. R. P. F. Alano Chodowski S. T. m. priore Cracoviensi et vicario Minoris Poloniae, diffinitore quarto. (1669). w 4ce, kart 8.

Ossol.

— Capituli provincialis provinciae Poloniae ord. praedic. Lublini in conv. Sti Stanislai, die 26 Aprilis A. D. 1681. celebrati sub tempus inaugurationis in provincialem A. R. P. M. Fr. Thomae Schmith, priore Cracov. in dicto capitulo communibus suffragiis electi; diffinitibus A. R. P. M. Fr. Alberto Bartochowski, diffinitore 1o.; A. R. P. M. F. Ceslao Solicki pr. Lubl. diff. 2o.; A. R. P. M. Fr. Vincentio Szaszkie-

wicz, priore Oswietimensi diff. 3o.; A. R. P. praesent. Fr. Joan. Bapt. Kownacki priore Włodimiriens. diff. 4to. w 4ce, kart 6.

Ossol.

— Capituli provincialis provinciae Poloniae ord. praed. Siradiae in conventu S. Stanislai die 22 Aprilis 1684. celebrati sub tempus inaugurationis adm. Rndi Francisci Czarnkowski. B. r. i m. dr. w 4ce, 6 kart nlb.

Warsz. Univ.

— Capituli provincialis provinciae Poloniae ordinis praedicatorum in conventu Plocensi S. Dominici die 19 April. 1687 celebrati sub tempus inaugurationis Antonii Korczewski. B. m. dr. w 4ce, 9 kart nlb.

— provincialis Capituli provinciae Lituaniae S. Angeli custodis sacri ord. praed. Anno Dni 1688. die 3 Julii celebrati... B. w. m. i dr. w 4ce.

Wileńs.

— Capituli ordinis praedicat. Anno 1690 die 13 Maii celebrati sub tempus inaugurationis Floriani Straszyński. B. m. dr. i r. w 4ce, 7 kart nlb.

Warsz. Univ.

— Capituli provincialis provinciae Polonae et utriusque Silesiae sacri ordinis praedicatorum Luceoriae in regali conventu S. Virginis Mariae Assumptae die 19. Aprilis Anno D. 1698. celebrati sub tempus inaugurationis Vincentii Kulesza. B. m. dr. w 4ce, 3 arkusze.

Warsz. Univ.

— Capituli provincialis in conventu regali S. Spiritus provinciae Lithuaniae Angeli custodis ordinis praedicatorum Anno 1701. die 18 Junii... celebrati... B. w. m. dr. w 4ce. Bibl. Wileńs.

— Capituli provincialis provinciae Polonae ordinis praedicatorum Dzikoviae in conventu Rosariano d. 10 Septem. 1701. celebrati sub tempus inaugurationis Nicolai Oborski. Typis academ. posnaniensibus (1701). w 4ce, 2 ark.

Warsz. Univ.

— Capituli ord. F. F. praedicatorum provinciae Polonae in conventu SS. Apost. Petri et Pauli Łancuti celebrati die 20 Septembr. 1704 electo in priorem Joanne Damasceno Lubieniecki.

Varsaviae, typ. Coll. Schol. piarum. (1704). w 4ce, 10 kart nlb.

Z pieczęcią i podpisem X. Alana Bardzińskiego. Warsz. Uniw.

— Capituli provincialis provinciae Poloniae ordinis praedicatorum Gidlis in conventu B. V. Mariae Assumptae 10. Septembr. 1707 celebrati sub tempus electionis adm. Rndi Gundisalvi Brześciński. Zamosci, typis Universit. (1707). w 4ce, 2 ark.

Warsz. Uniw.

— Capituli provincialis provinciae Poloniae ordinis praedicatorum in villa Derlo dicta, ad conventum Brestensem in Lithuania pertinent., 13 Septem. 1710. celebrati sub tempus electionis Hieronimi Mielonki. Varsaviae, typ. Schol. Piarum (1710). w 4ce, 6 kart nlb.

Warsz. Uniw.

— Toż, in conv. Płocensi die 12 Septembr. 1716. celebrati sub tempus inaugurationis Ambrosii Szczepanowski. Cracoviae, typ. Academ. (1716). w 4ce, 2 ark.

Warsz. Uniw.

— Capituli provincialis provinciae Poloniae ordinis praedicatorum in conventu Cosserocamenensi S. Michaelis Archangeli, die 9 mensis Septembris Anno D. 1719. celebrati sub tempus felicissimae inaugurationis in provincialem adm. R. P. magistri prioris Cracoviensis. Fr. Thoma Engver in dicto conventu unanimiter electi diffinientibus A. R. P. M. F. Hyacintho Gruszewicz, priore Thorun. diffinitore primo; A. R. P. M. F. Severino Oczko, regente studii generalis, diffin. 2do; A. R. P. M. F. Joanne Paulo Jezierski, priore Beżenski, diffinit. 3tio; A. R. P. L. F. Samuele Kerner priore, Cossero-Camennensi, diff. 4to. Cracoviae, typ. Francisci Cezarij S. R. M. celsissimi princip. illustr. et reverend. D. Episcop. Cracov. ord. typ. w 4ce, kart 8.

Ossol.

— capit. cracovien. d. 19 Septembr. 1722 celebrati sub tempus inaugurationis Vincentii Pniewski. Cracoviae, in offic. Fran. Cezary (1722) w 4ce, 10 k.

Warsz. Uniw.

— Capituli provincialis provinciae Poloniae ordinis praedicatorum..... die 15 Septembris 1725. celebrati sub tem-

pus inaugurationis Hyacinthi Gruszewicz. Gedani, typis Ulrici Kross. (1725). w 4ce, kart nlb. 6.

Warsz. Uniw.

— Capituli provincialis provinciae Poloniae ordinis praedicatorum Praemysliae in conventu beatissimae Virginis Mariae Annuntiatae die 11 Septembr. 1728 celebrati sub tempus electionis in provinciale Floriani Siewierski. Cracoviae, typ. academicis (1728) w 4ce, 3 ark.

Warsz. Uniw.

— Capituli provincialis provinciae Poloniae ordinis praedicatorum in conventu Luceoriensi Assumptionis Beatae Mariae Virg. die 15 Septb. A. D. 1731. celebrati sub tempus felicissimae electionis in provinciale A. R. P. S. Th. praesentati prioris Luceoriensis F. Joannis Chrysostomi Kozięki in dicto conv. Luceoriens. electi, diffinientibus A. R. P. M. F. Dominico Lewiński prior. Cracov.; A. R. P. M. F. Dyonyzio Mozdzianowski, priore Thorun.; A. R. P. M. F. Th. Marzewicz, priore Janow. Gratiarum: A. R. P. M. F. Stephano Skarszewski. (1731). w 4ce, k. 12.

Ossol.

— Capituli provincialis provinciae Poloniae ordinis praedicatorum, in convento (sic) Varsaviensi S. Hyacinthi, confessoris, patroni regni Poloniae et plantatoris in eodem regno Fratrum Ordinis nostri, celebrati die 17 mensis Septembris Anno D. 1734. sub tempus felicissimae electionis in provinciale admodum reverendi Patris, S. Th. magistri, Fratris Alberti Ochabowicz, in dicto conventu Varsav. unanimiter electi; diffinientibus A. R. P. M. F. Dominico Leżański, A. R. P. M. F. Ambrosio Glinkiewicz, A. R. P. F. praesentato Justino Jakielski, priore Cracov., A. R. P. praesentato F. Alberto Funck, priore Varsav. Varsaviae, typis S. R. M. Reipubl. Schol. Piar. 1735. w 4ce, 14 k. nlb.

Ossol.

— Capituli provincialis provinciae Poloniae sacri ordinis praedicatorum in conventu Luceoriensi Beatissimae Virginis Mariae Assumptae celebrati die 13 mensis Septembris Anno D. 1749.

Sub tempus felicissimae electionis in provincialem admodum reverendi patris Sacrae Theologiae magistri Fr. Damiani Matuszewicz, prioris Culmensis in dicto conventu Luceorisiensi electi. Definientibus: A. R. P. M. F. Justino Jakielski, A. R. P. M. F. Feliciano Nowowiejski, A. R. P. M. F. Michaelae Sieykowski, priore Crac., A. R. P. M. F. Thoma Królikowski, priore Varsav. Cracoviae, typis Michaelis Dyzaszewski, S. R. M. Typographi (1749). 4to, k. sign. A—D₃.

Bibl. Jag.

— Capituli provincialis provinciae Poloniae ordinis praedicatorum Climuntoviae in conventu S. Hyacinthi celebrati die 14 Septembris 1737 sub tempus electionis Apolinaris Bielowicz. Varsaviae, typis Schol. Piarum (1737). w 4ce, 5 ark.

Warsz. Univ.

— Capituli provincialis ord. praed. Leopoli 1766. fol.

Przytecki.

— Capituli Vilnensis provinciae Litvaniae S. Angeli custodis Sacri ordinis praedicat. B. w. m. i. r. w 4ce.

Bibl. Wileńs.

— Capituli provincialis Fratrum discalceatorum ordinis B. V. Mariae de Monte Carmelo provinciae polonae S. Spiritus, celebrati in conventu nostro premislenski sub titulo S. M. N. Theresiae die 14 m. Aprilis A. D. 1769. w 8ce mniej. kart 8.

U góry karty tyt.: Jesus, Maria, Joseph, Theresia.

Krasińs.

— Capituli nostri provincialis Fratrum Discalceatorum ordinis B. V. Mariae de Monte Carmelo provinciae polonae Sancti Spirit. 1772. w 8ce, k. nlb. 8.

U góry karty tyt.: Jesus, Maria, Joseph, Theresia.

Krasińs.

— Capituli provincialis provinciae polonae S. Spiritus Carmelitarum Discalceatorum ordinis B. V. Mariae de Monte Carmelo congregationis S. P. N. Eliae, celebrati in conventu nostro Viniowecensi die 27 Apr. 1787. w 8ce, k. 4.

Krasińs.

— Capituli generalis Fratrum Discalceatorum ordinis Bmae Virginis Ma-

riae de Monte Carmelo congregationis S. Eliae, celebrati Romae in Conventu nostro SS. Theresiae et Joannis a Cruce a d. 13 Maji usque ad d. 19 ejusdem mensis inclusive. 1791. w 8ce, ark. 16.

— Congregationis Warsaviae in conventu S. Hyacinthi celebratae sub A. R. P. F. Damiano a Fonseca, S. T. m. commissario ac visitatore generali et apostolico ord. praed. in festo Sacratissimi Rosarii die 6 Octobr. A. 1619. Cracoviae in officina Andr. Petricovii. 1619. 4ce, k. 24.

Ossol.

— Toż. Crac. in offic. Andr. Petricoviae A. D. MDCXXXVIII (1638?) w 4ce, kart nlb. 18.

Ossol. (?)

— Congregationis provinciae polon. Sandomiriae in conventu S. Jacobi celebratae sub admod. Rndo P. Fr. Valeriano Grocholski Sacrae Th. magistr. provinciali polon. ord. praedicatorum die 16 Junii A. D. 1630. definientibus infrascriptis Reverendis. Patribus. Cracoviae, in typ. Mathiae Andreoviens. A. 1630. w 4ce str. 37, i 3 nlb.

Bibl Warsz. — Ossol.

— Congregationis intermediae Lublinensis Anno Domini 1633. die 16 Aprilis celebratae sub admodum R. P. Georgio Trebnic. Cracoviae, in officina Andreae Petricovii 1633. w 4ce, 6 kart.

— Congregationis intermediae Gidlensis Anno Domini 1637. die 29 Septembris celebratae sub adm. Rnd. P. F. Benedicto Klonowski. Cracoviae in officina Andr. Petricovii. 1637. w 4ce, 10 kart nlb.

— Congregationis Warsaviae in conventu S. Hyacinthi celebratae sub A. R. P. F. Damiano a Fonseca, S. T. m. commissario ac visitatore generali et apostolico ord. praed. in festo Sacratissimi Rosarii die 6 Octobr. A. 1619. Cum adjunctis quibusdam pro pace provinciae in Capitulo electionis provincialis in Convent. Climuntoviensi Anno 1636. die Maji statutis, iterum jussu superiorum typis mandata. Cracoviae in officina Andreae Petricoviae A. D. 1638. w 4ce, k. nlb. 18.

Ossol.

— Congregationis Varsaviae... praesidente... Joanne de Torres... Romano, archiep. Adrianopol. ad Vladislaum IV. nuntio, in festo SS. Pontecostes A. 1646. celebratae. Varsaviae in officina Petri Elert. B. r., w 4ce, k. nlb. 4.

Ossol.

— Congregationis intermediae in conventu Sandomiriensi ord. praed. A. 1652. 21 Aprilis sub Joan. Const. Moriski celebratae. Lublini in officina Joannis Wiczorkowicz. B. r., w 4ce, k. nlb. 6.

Ossol.

— colloquii a praesulibus Ruthenis, S. Sedi Apostolicae Romanae unitis cum iis, qui ab Unione dissident, A. MDCLXXX. die XXIV. Januarii in civitate Lublinensi instituti. (Ed. J. A. Zagielski). Vilnae 1752. typ. Acad. fol. Jocher 9496. — Janoc. Lexic. I. 180.

— ob. Żochowski Cypryan. Colloquium lubelskie 1680.

— Comitiorum generalium ordinis fratrum Beatissimae Dei Genitricis de monte Carmelo celebratorum in alma urbe in conventu S. Mariae Transpontinae Anno 1680. Romae typis B. Camerae Apost. Iterum de mandato patris generalis cura et diligentia A. R. P. Martini Charzewicz, S. Th. D. provincialis electi ejusdem ordinis, Cracoviae reimpressa typis Universitatis A. D. 1681. w 4ce, str. nlb. 3 i 88.

*Jocher 7697.

Ossol.

— et Conclusiones Synodi Generalis Torunensis. Sprawy y uchwały Synodu General. Torunskiego. A. D. 1595. Mense Augusto. Na końcu: Torunii excud. Andreas Cotenius. A. MDXCVI. (1596) w 8ce, 6 ark. [tj. 48 k. nlb. po łacinie i po polsk.].

Jocher 9540.

Branic. — Czartor. — Dzików.

— Consistorii Romani in causa Febronii. Varsaviae 1780.

Katal. Kaj. Jabłoński.

— in consistorio secreto habito a Pio VI. feriae 6 Decembris 1788. ob. Pius VI.

— et constitutiones Synodi provincialis Gneznensis provinciae A. D. 1577 die 19 Mensis Maji habitae et

celebratae. Cracoviae 1578. B. dr. w 4ce, k. nlb. 24. Tytuł w ramce.

Synod odbyty w Piotrkowie za arcyb. Uchańskiego, pod przewodn. Al. Lipomana. Joch. 7493.

Jagiell. — Czartor. — Czetwert. — Krasin. — Przedz. — Rac. — Czar. — Włocł. — Dziedusz. — Pustow. — Szembeka.

— et constitutiones synodi Gnesnensis provinciae. 1628. w 4ce.

Branic.

— et constitutiones Synodi provincialis Gnesnensis. 1634. w 4ce.

Branic.

Porównaj: Consilium (1609). — Constitutiones. — Decreta. — Synodus.

— et constitutiones Synodi dioecesanae Leopoliensis. Cr. Laz. 1854. 4.

Dziedusz.

— Toż. A. millesimo quingent. nonagesimo tertio die decima quarta mensis Februarii, quae fuit Dominica Septuagesima, celebratae. Leopoli MDXCIII. Na końcu: Mathias Bernarth excudebat. w 4ce, k. 26 nlb. Tytuł w ramce.

Tu się znajduje: Oratio a R. D. Valentino Vargoczki canonico Leopoliensi in ipsa conclusione Synodi eiusdem Leopoltinae habita. Obacz Solikowski.

Jocher 7550.

Czartor. — Bibl. Alessandr. w Rzymie.

— et constitutiones Synodi Dioecesanae Leopoliensis... (tytuł jak w wydaniu lwows. Bernata z r. 1593). Cracoviae in officina Andreae Petricovii 1594. w 8ce, k. nlb. 44.

Jocher 7550 b.

Czartor. — Warsz. Uniw. — Dziedusz.

— et constitutiones Synodi dioecesanae Praemyliensis Anno 1641. sub Petro Gembicki. w 4ce. ob. Gembicki P.

— Toż. Synodi dioec. Vilmensis. 1669. ob. Woronowicz Jan (Sapieha Alex.).

— Toż. et decreta Synodi Vilmensis. 1685. ob. Woronowicz Jan.

— et constitutiones Synodi dioec. Vladislaviensis 1586. ob. Rozdrażewski H.

— et constitutiones Synodi dioecesanae A. 1580 Vratislaviae habitae. ob. Statuta synodalia antiqua cathedr. ecclesiae Vratislav. 1585.

Jocher 7594. — Załuski: Conspect. s. 14.

— et constitutiones Synodi dioeclesanae, quae fuit celebrata Wratislaviae in insula S. Joannis A. 1592. mense Octobri. Praesidente illustrissimo et reverendissimo Principe ac Domino Andrea, Episcopo Vratislaviense coronae Regni Boemiae principe ligio, Superioris et Inferioris Silesiae capitane supremo. Impressa Nissae per Andream Reinheckel 1595. w 4ce syg. A—Z₃.

Z herbem bisk. wrocław. Andr. Jerinusa (od 1585 † 5 Novembr. 1596).

Bibl. Univ. warsz.

— quae consultius visum fuit hic subnectere, quam textui Dissertationis inserere. 1° Compositio Passvalica inter Archiep. Rigen. et Mag. ord. Livonici, facta per commissarios Imp. German. w 4ce, s. 48.

Czartor.

— contubernii braxatorii (1680). zob. Haderschlieffius Jak.

— conventus Thoruniensis celebrati A. 1645 mens. Septembr., Octobr., Novembr., pro ineunda ratione componendorum dissidiorum in religione per regnum Poloniae. Impressa autoritate et mandate Sacrae Regiae Maiestatis ad exemplum et fidem regii protocolli. Cum gratia et privilegio eiusdem S. R. M. speciali. Varsaviae in officina Petri Elert S. R. M. typographi A. D. 1646. w 4ce, k. nlb. 433, kart 12 i syg. do Hh.

— Toż samo, k. 133, kart 12 i syg. Gg.

Jocher 9595. — Braun pag. 314. — Meibomius Fridericus zajmował się wydaniem a parte catholica. Na czele uniwersał Władysława IV. z r. 1646.

Akad. — Branic. — Czartor. — Jagiell. — Krasins. — Kijows. — Ossol. — Raczyns. — Univ. Warsz. — Wrocl. miejs. — Zielins.

— conventus Thoruniensis A. 1645 in Septembri celebrati pro ineunda ratione componendorum dissidiorum in religione per regnum Poloniae — pro parte Evangelicorum. Accedit Georgii Calixti Consideratio et Epicrosis. Helmstadii, 1645. w 4ce.

Ob. Calixtus G.

— Toż, pro parte Reformatorem scripta in conventu Thoruniensi Anno 1645 in protocollum non admissa. Berolini, 1680, w 4ce.

Dzikow.

— conventuum et synodorum in Majori Polonia a dissidentibus.

Ob. Scheidemantel Jac.

— coronationis Konung Sigismundi, Sweriges Göthes och Wendes Konungs, storförstes til Finland, Carelen, Waetzski Petin, och Ingermanland i Ryssland, och öfwer the Ester i Lifland hertiges etc. Sa och Konungs til Paland, storförstes til Littowen, Ryssen, Pryssen, Masuren, Samogitiën, Kiowien, Wolhniën och Lifland etc. heres. Kronungs handling i Upsala, then 19 Februarii Anno 1594. Tryckt i Stockholm, aff Andrea Gutterwitz, w 4ce, k. nlb. 10, syg. C₂. Jagiell. — Czartor. — Bibl. Szemb.

— novissima Curlandica ad Annum 1788, fol. 1 tytuł i str. 49.

Bibl. Petersb. — Czartor.

— et decreta commissionum S. R. M. Poloniae et Sveciae Regiomonti in annis 1609 et 1612 habitatum. Itemque responsa, cautiones, transactiones et diplomata circa feudum ducale prussicum a S. R. Mte illustr. electori brandenburgico Joanni Sigismundo moderno et inclytis ordinibus ducatus Prussiae concessa, quam etiam ab eodem electore et ordinibus ducatus loco reuersalium S. R. Mti et regno data. Cum gratia et mandato S. R. M. Cracoviae in offic. Andreae Petricovii... A. D. MDCXIV. (1614), fol. s. nlb. 2 i 93.

— Toż, tamże. 1614, fol. str. 78, k. nlb. 4.

Branic. — Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Ossol. — Raczyns. — Wileńs. — Zielins.

— Toż, tamże, 1625. — Na końcu zaś nowa data: Cracoviae in officina A. Petricoviae S. R. M. typ. A. D. MDCXXVI (1626). fol. k. 1, str. 93. (Od s. 33: De feudo ducatus Prussiae, od s. 71: Recessus Com. Regiom.).

Jagiell.

— Toż, tamże, 1633, fol. kart 2, str. 93.

Raczynsk. — Wileńsk.

Ob. Herburt (Statuta R. Pol.).

— et decreta Universitatis Parisiensis super revocatione appellationis a constitutione Unigenitus Clementis XI. et super obsequio eidem constitutioni exhibendo in Poloniam Universitati Cra-

coviensi filiae suae charissimae in testimonium praemissorum transmissa ac exinde communis ergo plausus atq. amplioris notificationis gratia reimpressa. Cracoviae MDCCXXX typis Collegij Majoris, sumptibus Novodvorsianis. fol. k. 18, (syg. A—I).

Są to Dekreta rektora i dziekana Uniwersytetu oraz króla Francuskiego z powodu odwołania appellacyi od konstytucyi Klemensa XI, wydanej w r. 1714.

Jagiell. — Ossol.

— delegationis ad Serenis. Reipublicae Poloniae foederatos utriusque gentis Ordines, à statu equestri ducatum Curlandiae et Semigalliae expeditae, ac in sessione publica generalis earundem reipublicae gentium confederationis Grodnae d. 10 Dec. 1792 adimpletae.

B. w. m. i r. folio, 1 ark.

Obejmuje: Literae credentiales Eber. Chr. a Mirbach. Heyking: Oratio ad Ordines. Responsum Stan. Fel. Potocki.

Bibl. petersb. — Czartor. — Jagiell.

— disputationis habitae Rheinfelsae 1652. ob. Magni Valer.

— et gesta celeb. conventus elector. apud Francofurtum 1562. ob. Strotsch.

— interregni post obitum Stephani regis. Cracoviae. 1586. Bibl. Kern.

— interregni post mortem Sigismundi III regis Poloniae, necnon Sveciae regis haereditarij, pie in Domino ultima Aprilis Warsaviae defuncti A. 1632. Crac. Anno Domini MDCXXXII (1632). In officina Andreae Petricovii S. R. M. typographi. fol. ark. B₃.

Same Acta mają kart 3. Obejmują: Uniwersał po polsku z d. 5 Maja 1632 z napisem: Joan Weżyk Archiep. Gnesn. — Zarazem oprawne: Confederacya Generalna omnium Ordinum Regni et Magni Ducatus Lith. na Convokacyey główney warszawskiej uchwalona Roku P. 1632 d. 16 Lipca.

Katalog Kijows. podaje daty druku 1632—1633.

Wileńs. — Uniw. lwowski. — Raczyńs. — Branic. — Warsz. Uniw. — Dzików. — Ossol. — Jagiell.

— Tenże tytuł. Cracoviae in offic. A. Petricovii S. R. M. Typ. folio, k. 10.

Same Acta kart 3, nadto jest tu: Laudum Proszowskie Województwa Krakowskiego na pierwszym Seymiku po śmierci Zygnunta III. die 4 Maja 1632. approbowane Confederacyą Warszawską Gene-

ralną, 2 karty nlb. — Zjazd Rad, Urzędników i Rycerstwa Województwa Krakowskiego pod Kaźmierz, 4. karty nlb.

Czartor. — Warsz. Uniw. — Branic.

— interregni post mortem seren. et glor. Sigismundi III. regis Poloniae nec non Sveciae regis haereditarij, pie in Domino ultima Aprilis Varsaviae defuncti. Varsaviae, apud Joannem Trelpiński S. R. M. Typ. A. D. 1640. fol.

Obejmuje: List Prymasa Weżyka str. 4. Confoeder. general. str. 20. Ossol.

— interregni post mortem seren. et glor. olim Vladislai IV. regis Polon. nec non Sveciae regis haereditarij, pie in Domino die 20 Maji Merciae defuncti A. D. 1648. Varsaviae in officina Petri Elert S. R. M. Typ. fol. str. 12. 32. 28. 40.

Zawierają: I. Uniwersał konwokacyjny Macieja Łubińskiego, 26 Maja 1648. — II. Uniwersał Senatu o obronie kraju z d. 9 Czerwca 1648. — III. Porządek na seymie plekcyey R. P. 1648. dnia 6 Października. — IV. Suffragia Woiewództwa i ziem na Jana Kazimierza 17 Listopada 1648. Ossol.

— interregni post mortem seren. et glor. olim Viadislai IV. regis Polon. nec non Sveciae Regis haereditarij, pie in Domino die 20 Maji Merciae defuncti A. D. 1648. Cracoviae in offic. viduae et haeredum Andreae Petricovii S. R. M. Typ. 1648. folio, str. nlb. 6. 4. 32. 28. 40.

Confoed. general. str. 32, (pomyłona str. 14. wydrukowano 16). — Porząd. na seymie wal. str. 28. — Suffragia Województw 20 kart. Ossol.

Zawierają: Okólnik Prymasa Łubińskiego z d. 26 Maja, kart 2 (w innych egzempl. Uniw. Warsz. kart 3).

— Toż, lecz z innej edycyi odezwa Łubińskiego z tegoż dnia.

— Toż, lecz z odezwą Łubińskiego z d. 9 Czerwca w 1 ark.

— Toż, Cracoviae in offic. viduae et haeredum Andreae Petricovii S. R. M. Typ. in folio, kart nlb. 5, str. 2.

Zarazem: Porządek na Seymie walnym Elekcyey między Warszawą a Wolą przez opisane Artykuły do samego tylko Aktu elekcyj należące uchwalony i postanowiony r. p. 1648 d. VI. Paźdz. fol. str. 28. bez osobnego tytułu. — Suffragia Woiewództw y Ziem koronnych y W. X. Lit. zgodnie na Najjaśn. Jana Kaźmierza obr.

Króla Pol. etc. dan między Warszawą a Wołą dnia 17. roku 1644. bez osobnego tytułu, folio nlb. ark. E₂. W Krakowie w drukarni wdowy y dziedziców Andrzeja Piotrkowczyka Typ. J. K. Mci.

Edycya inna. Zatem w jednym roku były 4 wydania.

Uniw. Warsz. (ma 4 edycye). — Branic. — Jagiell. — Ossol. — Krasinś. — Raczynś.

— interregni post abdicacionem Ioannis Casimiri A. 1669. folio. Ob. Porządek.

Objemuje: Porządek na sejmie walnym elekcyjey ... uchwalony y postanowiony Roku 1669 dnia 2 miesiąca Maia.

— interregni post mortem Ioannis III. A. 1696. folio. Ob. Konfederacya.

Objemuje: Konfederacya generalna Ordinum Regni et M. D. Lituaniae po niedoszłej konwokacyey główney warszawskiej umówiona Roku P. 1696 dnia 29 miesiąca Sierpnia.

— jubilaci secundi gymnasii gedanensis a. 1758 d. 13 Junii solenniter celebrati publicis impensis prelo subjecta [Gedani. 1758]. folio, str. 40. 296. 132. Kijows.

— et literae ab VIII Maji a. 1624 usq. ad VI Nov. a. 1625 inter utriusque Regni Sueciae et Poloniae Senatorum ac officialis commutatae ex mandato S. R. M. Sueciae. Holmiae, excudebat Ign. Meureus, R. typogr. 1625 w 4ce, kart 71. Kijows.

— Toż (Edycya II-ga). Ex mandato S. R. M. Sueciae. Holmiae, excudebat Ign. Meureus (1626) w 4ce, k. 1. i ark. syg. A—R₅. (kart 142).

Krasinś. — Kijows. — Czartor. — Dzikow. — Jagiell.

— litteraria Regni Polon. et M. D. Lit. 1755—57. ob. Mitzler de Koloff.

— pacis Olivensis inedita. Tomus I. in quo Ioachimi Pastorii ab Hirtenberg Aurora Pacis, Diarium Pacificationis ex Bibliotheca Zalusciana nunc primum prolatum, Oliva pacis continentur, recensuit, illustravit, tabulas publicas et observationes adiecit Johannes Gottlob Bohemius, historiographus reg. histor. prof. p. o. Lips. — Vratislaviae apud Guilelmum Theoph. Kornium et Gampertum. Anno 1763. w 4ce, str. XVI. 328., spisu 1 ark., 336. 12.

— pacis Olivensis inedita. Tomus II. in quo diaria Suecicum, Danicum, Curonicum e tabulariis et Bibliothecis nunc primum prolata continentur. Recensuit, illustravit, observationes adiecit Johannes Gottlob Bohemius, historiographus Sax. hist. prof. p. o. Lips. — Vratislaviae apud Guilelmum Th. Kornium. A. 1766. w 4ce, str. XII. 648. i nlb. 16.

Tom I. ded. Augustowi III, Tom II. Adolfowi kr. szwedzkiemu. — W I. tomie są: a/ Aurora pacis seu oratio praesentibus legatis caesareis, polonicis, brandeburgicis Gedani circa initia tractatum Olivensium habita od str. 3—45. — b/ Diarium pacificationis, in quo omnia a legatis dicta factaque in loco tractatum cum cura adnotata sunt, od str. 46 do 306 Na końcu: finivit an MDCLXV. mense Septembri Joachimus ab Hirtenberg Pastorius. — c/ Oliva pacis ad Sacr. Caesaream Majestatem reliquosque Serenissimos Reges ac princip. Christianos septentrionis pacatores, od str. 307 do 328. — W drugim ciągu od str. 205 do 213 skreśla Böhmius pochwałę Pastoryusza w krótkim życiorysie.

Uniw. lwow. — Jagiell. — Ossol. — Przewdz.

— Societatis Jablonovianae. Josephi Alexandri Jablonowski, palatini Novogrodiensis, Lechi et Czechii adversus scriptorem recentissimum Vindiciae. Lipsiae ex offic. Loeperia MDCCCLXXI. (1771), w 4ce, tomów 2. T. I. (pars I. et II.), kart 5, str. 238.

Na końcu są 3 rozprawy, tworzące część III tegoż tomu, p. t.:

Avqvsti Lvdlvici Schloezeri profes. Getting. Dissertatio de Lecho praemio Jablonoviano adfecta die XV. Maii MDCCCLXX. Accessit: De auctoritate traditionis in historia commentatio extemporalis Caroli Andreae Belli D. consil. avl. Elector. et h. t. Acad. Lips. rector. Jtem Georgii Henrici Ayreri, M. Britann. reg. consil. avl. et prof. jvr. ord. Goetting., ad historiam Lechi animadversiones. Nec non Stanislai Nałęcz Moszczeński in Dobneri de Lecho sententiam stricturae. Pars III. Lipsiae, ex officina Breitkopfia. w 4ce, stron liczb. 68. nlb. 4.

Tom II ma tytuł:

Acta Societatis Jablonovianae. De Slavica, Lecho Czechoque item de veris

Zichis Anni 1660 CCLXXI. Tomus II. Lipsiae apud Engelh. Beniam. Swiker-tum 1772. k. 4. str. 272 i k. 2.

Kart 2. obejmuje wiersze łacińskie Kar. Stei-nera i Springsguta do Jabłonowskiego.

W T. II. są następujące rozprawy do rzeczy polskich:

1) str. 1—130. Animadversionum ad antiquiores scriptores Rerum Polonicarum specimen. Illustratur et illa quaestio nupera de Czecho et Lecho, per Salomonem Semlerum prof. Acad. Halensis. 2) Apocrisis ad quaestiones propositas de Lecho per Venceslaum Duchowski, str. 182. 3) De Slavis et Lecho per Jo. Theophilum Segerum. 4) Dissertatio de Lecho et Slavorum origine, do str. 202. 5) De Polonorum majoribus sive quo tempore Slavi in Poloniam hodiernam ingressi sint, ad Jos. Alex. Jablonovium epistola Joh. Danielis Ritteri, do str. 232. 6) Schediasma de Zichis ad Czechos designandos extorsis, tum de erroribus a Dobnero in lingua graeca commissis per Eugenium Bulgari, Graecum natione et biblioth. in aula Petropolitana, do str. 272.

Niektóre egzemplarze nie mają wydrukowa-nego: Tomus II. Tak samo i Tom III. bywa i bez nadpisu: Tomus III. Ten III. Tom ma tytuł.

— Societatis Jablonovianae. De Sla-vis, Venedis, Antis, Vilzis et Sorabis, alicuius de Vandalis et Henetis; tum de variis distantias geometricae metiendi rationibus. Anni 1772. Tomus III. Lipsiae, ex officina Loeperia 1773. kart nlb. 3. str. nlb. 154 i 2 tabl. ryt.

Tom III. obejmuje:

1) str. 1—52. Dissertatio de Vene-dis et Antis eorumque sedibus antiquis-simis per Franc. Pubitsckam, S. J. Pragensem. 2) Problema ex historia Slavica utrum Wilzi, Serbi aut Sorabi, slavonice dieti Srbi ab Albi et regio-nibus Germaniae profecti sint in Croa-tiam et Dalmatiam, an ex Illyrico ve-nerint in Germaniam per Leop. Johan. Scherschneck, S. J. Pragensem, do str. 93. 3) Quae fuit gens Adriam accolens nempe Veneti, quam Polybius, Strabo, Livius memorant nec latino, nec graeco,

nec gallico sermone usam fuisse. Du-cimur opinionibus. Daniel Ehrenfried Springsguth. do str. 108.

Kończy rozprawa matematyczna Helsenzrie-dera: „De distantia locorum.“

— Soc. Jablonovianae de Henetis, de Vandalis, de lacu Musiano, Chunis, Cunis, Slavanis. Anni 1773. Tomus IV. Lipsiae, ex officina Loeperia 1774. w 4ce, k. 21, str. 296.

Przedmowę podpisał Chr. Aug. Clodius, prof. philos.

Poczem idzie nieliczbowane:

Jos. Alex. Jabłonowski... disserit de Henetis, Vandalis, de lacu Musiano, Chunis et Cunis Slavanisque kart 17.

Dalej rozprawy:

De Henetis et Venetis seu Venedis et Vindis. Pars I. — De Vindilis. Pars II. — De lacu Musiano. Pars III. — De Chunis. Pars IV.

Pod tytułem części I. tego tomu podpisano:

Dissertationes hae... praemio ornatae fue-runt, quod tamen Princeps Ceisissimus prof. Schirach, qui proxime accessisse ju-dicabatur, pro sua liberalitate vitro et lu-bens concessit.

— Soc. Jablonovianae. De originibus ab aquilone venientium Slavorum anni MDCCLXXIV (1774). Tomus de rebus Slavicis ultimus. Lipsiae, ex offic. Loe-peria (1775), w 4ce, k. 4, str. 416.

Stanowi luźny tom nie numerowy. — Przed-mowę podpisał Chr. Aug. Clodius. Mieści:

1) J. Al. Jablonovii de Sarome-dis graecis Sauromatis dissertatio str. 1—99. (przy str. 40. tablica geneal.). 2) Madaeus seu Madajus vel Medus ultima ac genuina slavicae gentis origo comment. a Car. Jos. Michaeler, gymn. Prof. (do str. 216). 3) De amplitudine Scandinaviae sedibus et originibus Sla-vorum per Schlosserum Parochum (do str. 348). 4) Anonymi de Cosacorum et Bulgarorum origine (do str. 364). 5) Comment. de priscis Slavorum po-pulis confecta a Slo... gk cum notis P. V.

— Soc. Jablonovianae varii argu-menti ab anno MDCCLXXV. ad annum MDCCLXXIX. Tomus V. Lipsiae, ex offic. Loeperia. 1780, w 4ce, str. VI. XXIII. 296 i tabl. matem. 2.

Obejmuje: Oratio in memoriam Divi Jablonovii recitata a Chr. A. Clodio (str. I—XXIII). — Rozprawy inne nie odnoszą się do rzeczy polskich.

Bentkows. II. 738.

Dzikow. — Branic. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw. — Czetwert. — Raczyńs. — Uniw. lwows.

— und Schlüsse der gemeinschaftl. Synode der Provinz Kleinpolen.

Obacz: Akta i uchwały.

— Stanów Wielkiego Xię. Littenwskiego na pospolite ruszenie vigore Laudawskiego 14. Augusti 1698. postanowionego między Ławnem a Puzeviczami w powiecie grodzieńskim zgromadzonych, Anno Domini 1698. dnia 21 Decembris. W Wilnie, w drukarni Oyców Franciszkanów, roku Pańskiego 1699. — Zarazem: Wypis z ksiąg Grodzkich pow. Grodzieńsk. 1698 r. w Grud. d. 30. — folio, ark. 15 nlb.

Obacz: Akta.

Branic. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— circa submissionem fideique Suae Regiae Majestati Sveciae a militia Quartianorum in Polonia praestitam. A. 1655. B. w. m. dr. w 4ce, 1 ark. Jagiell.

— Sueco-polonica, seu Exegesis commemorans causas, quibus Ordines Regni Sueciae provocati Sigismundum III. Regem Poloniae ejusque progeniem Suecano diademate exuerunt. Stockholmiae 1620, w 4ce.

Obacz: Messenius Jan (Exegesis)

— Synodi dioecesanæ Chelmsensis, ab illustrissis. et reverendis. D. Mathia Łubieński, Dei et Apostolicae Sedis gratia episcopo Chelmsi, ordinis canonicorum regularium custodum sepulchri Dni Hierosolymitani generali, praeposito Miechoviensi, Crasnostaviae habitae, Urbano VIII. summo pontifice ecclesiae Dei feliciter praesidente. Zamosci, in typogr. Academ. excudebat Simon Nizolius. Anno a Christo nato 1624. w 4ce, k. nlb. 52.

Czart. — Ossol.

— in Synodo dioecesana Culmensi et Pomesaniensi habita a reverendissimo in Christo Patre Domino Laurentio Gembicki, D. G. Episcopo Culmen. et

Pomesanien. die XXI men. Junii A. D. 1605. w 4ce, kart nlb. 44.

Dzików — Krasinś

— Synodi archidioecesis Gnesnensis A. D. 1620. indictione tertia, pontificatus Sanctiss. in Christo Patris et Dom. N. D. Pauli divina providentia PP. V. anno ipsius 16. diebus vero 13, 14, et 15 mensis 8bris Lovicii in ecclesia collegiata tituli B. M. Virginis celebratae. Praesidente illus. et rev. in Christo patre D. Laur. Gembicki Dei et Ap. Sed. gratia Archiep. Gnesn., legato nato reg. Pol. primate primoque principe. Cracoviae, ex offic. Andr. Petricovii typ. reg. 1621 w 4ce, ark. L₂, (kart 42).

Od ark. B. Acta synodi. — Kończą: Oratio illustrissimi —, Oratio per Thom. Cisso-vium canonicum. (Ark. I. i K.). Na ark. L.: Ode parenaetica Laurentii Smieszkowic. Jocher 7498. Jagiell.

— Synodi archidioecesis Gnesnensis praesidente Mathia Łubieński archiepiscopo Gnesn. Uniejovii A. D. 1643. die 7 Julii celebratae. Varsaviae in offic. Petri Elert. 1644. w 4ce.

Warsz. Uniw.

— Synodi Miloslaviensis Fratrum confessionis Augustanae in Maiori Polonia, celebratae a. 1607. d. 12 Julii. (Wydane w Sammlung von alten und neuen theol. Sachen. An. 1731. str. 179—202). — Puncta eines Synodi zu Boianow in Gross-Pohlen gehalten a. 1651. d. 21 Novemb. ex Msto (Tamże. An. 1744. p. 226—229).

Jocher 8009. T. III s. 328. — Acta historica eccles. Weimar. 1731. VIII. 271., XV. 437.

Obacz: Akta i uchwały synodo.

— Synodi provinciae Varsav. Varsaviae, typis viduae Joan. Rossowski. 1634.

Synod odbył się za Mac. Łubieńskiego. — Mowę miał Jan Fox.

Jocher 7508. — Band. H. dr. Kr. P. IV. 172.

— Synodi dioecesis Vilmensis, praesidente illustrissimo ac reverendissimo Domino D. Alexandro in Macieiw Sapiaha, Dei et Apostolice sedis gratia episcopo Vilmensi, Vilnae, anno Dni millesimo sexcentesimo sexagesimo nono, die 11. 12. et 13. mensis Martii celebratae. Vilnae, typis academicis ce-

pressum Anno ut supra (1669). w 4ce, 38 kart nlb.

Tekst Synodu poprzedza przedmowa Jana Woronowicza (obacz).

Jocher 7575.

Czartor.

— quaedam statum religionis dissidentium in capitaneatu Scepusiensi illustrantia (1760) fol. 1 k. t. i 10 k. nlb.

Obacz: *Analecta* (b. r.) — Wagner Karol (*Analecta Scepusii* 1773—78).

Czartor.

— quaedam tolerantiam religionis dissidentium in XIII. oppidis capitaneatus Scepusiensis illustrantia. Varsaviae, Anno 1760. mense Augusto. fol. 6 ark.

Jocher 9677.

Ossol. — Czartor. — Krasins. — Raczyńs.

— Universitatis Leopoltanae in Galicia. Anno 1784. Leopoli, literis Thomae Piller archiepiscopalis typographi. 1786. w 4ce, str. 65.

Obejmują: Orationes: Comitissae Brigide, Venceslaji Betańskiego episcopi (trzy), Joana Bap. Finsigera, decani theol. (od str. 26—57). Sonetto di Gius. Rhedi teatino. Oden über die Einführung der hohen Schule.

Jocher 1667.

Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow.

— ob. Barmiński Mich. (in causa 1765) — Camerarius (Synodica 1605) — Chyliński Raf. (beatif. 1786) — Gielniów Wład. (Canonisat. 1730) — Jan Kanty (canonisationis 1676, 1767—9) — Kadłubek Winc. (Canonisat. 1764) — Lubomirski Jerzy (publ. polon. Lubomirscis 1666) — Meibomius (conventus Thoruniensis) — Mariotti (can. J. Cant. 1769) — Odrowąż Cesl. (canonis. 1712) — Ostrogska Ordynacya — Pius V (canonisat. 1720) — Possewinus A. (in conventu 1620) — Pruski Math. (in causa 1773) — Scheidemantel Jakób (conventuum 1776) — Tyniecki Jerzy (*Acta principum XII palatinorum* 1670) — Wężyk Widawski Piotr (*Acta publica albo Tractat powinności chrześc.* 1612)

Acte d'abdication de S. M. le Roi de Pologne. 1795, w 4ce.

Obacz: Akt.

Ossol.

— de la confédération des nobles et citoyens du Grand Duché de Lituanie du rit grec et de deux confessions evangeliques, fait à Sluck l'an 1766 le 20 de Mars. Przytem (oprawne razem):

Manifeste au nom de Dissidents dans le Grand Duché de Lithuanie a. 1766 le 3 mois Decembr. à Varsovie. folio. str. 3 nlb.

Bibl. petersb. — Krasins. — Raczyńs.

— de l'accession à la confédération des trois grandes villes de Thorn, Elbing et Dantzig du 10 Avril 1767. 40. 2 karty.

Obacz: Akt akcesyi (1767).

Ossol. — Horodecka.

— (Premier) séparé des Grecs Non-Unitis et des Dissidents indigènes et qui vivent sous la domination de la Sérénissime République de Pologne et des provinces qui y sont annexées. 1768. w 4ce.

Branic.

— de la confédération générale des deux nations traduit du Polonois en François. Du 23 Avril 1776. Varsovie, Dufour 1776. fol.

Obacz: Akt konfederacyi gener.

Branic

— déclaratoire et statuts du grand orient du Royaume de Pologne et du Gr. Duché de Lithuanie. B. w. m. 5784. (1784) w 8ce, str. 111. Zarazem (oprawne): Reglemens pour une L. particuliere rédigés par ordre de la J.: et P. L. du bouclier du Nord. A l'orient de Varsovie 5784 (1784) w 8ce, str. 136.

Inna edycya bez daty mająca stron 99 wyszła w Warszawie około 1814. — ob. Akt ogłoszenia y ustawy wielkiego wschodu.

Akad. — Jagiell. — Ossol.

— des Wiederaufstehens der Einwohner und Buerger der Woywodschaft Krakau. (1794). folio, 3 karty.

Obacz: Akt powstania obywatelstwa województwa Krak. Jagiell. — Ossol.

— séparé contenant tout, ce qui concerne le commerce entre les états de Pologne et de Prusse, conclu et signé sous la médiation de sa Majesté l'Imperatrice de toutes les Russies. (Varsovie le 9 avril 1794). B. m. r. i dr. folio, k. nl. 3.

Ossol.

— de démarcation des limites entre l'empire de toutes les Russies et le royaume de Prusse. Conclu à Grodno le 21 Juin (2 Juillet) 1796. — Akt demarkacyi granic między Imperium wszech Rossyi i Krolestwem Pruskim

zawarty w Grodnie ^{21 Junii} _{2 Julii} 1796 r. B. m. (1796). fol. 56 kart.

Bibl. Petersb. — Akad.

Acteon ob. Zbylitowski Andr. (1588).

Actes authen. des églises réformés ob. Blondel Daw. (1655).

— de la diette de Courlande de 1789. B. m. fol.

Bibl. Petersb.

(Actio) Equitis Poloni in Jesuitas Actio prima 1590. w 4ce, ark. 3.

— Toż 1591, w 4ce, 10 k. nlb.

Autor według Bandtkiego i innych Albertus Calisius (Kaliszanin) nauczyciel szkoły prot. w Lublinie, według drugich Sebastian Klonowicz. Wiszn. VI. 94. n. 92. ma Stan. Zawadzkiego, Picus zwanego za autora.

Bock. I. 89. — Chęd. Spis. 12. — Bandt. III. 195.

ob. Calissius — Klonowicz — Zawadzki.

— gratiarum ob. Charczowski Wład.

— eruditi fori 1686 ob. Zebrzydowski Józ.

— de rebus S. J. ob. Argentus J. X. (1620).

— pro restituenda Societate Jesu ob. Argentus J. (1620).

— in judaeos 1636. ob. Processus causa.

— III. pro domo ad praelatos Ponsnan. ob. Lilia P. (1596).

— ob. Sieprski Łukasz (Quaestio 1638).

Actiones academicae duae ob. Niszczeyki Chr. (1611).

— duae secretarii pontificii ob. Vergerius Paul. (1557).

— suae a puero ob. Herberstein Sig. (1558).

Actions de graces (Très humbles) rendues aux trois puissances par les peuples polonois, qui ont passé sous leur domination. A Amsterdam, 1774. w 4ce, str. 14.

Ossol.

— Tenże tytuł. A la Haye, MDCCLXXVII. w 8ce, str. 39.

Pisane z okazyi Pansmousera: „Le partage de la Pologne.“ Przeciw możnowładztwu i szlachcie. Wystawia ucisk ludu polskiego.

Branic. — Jagiell.

Actores ob. pod odpowiedniami nazwiskami processujących się.

Actorum et gestorum sueco-polonicorum semestrale: Das ist halb-jährige

Erzehl- vnd Darstellung aller im Jüngsten von Jhr. Kön. Mayestät zu Schweden, etc. in das Königreich Polen fürgenommenen Feldzug, vom Herbst desz 1655. bisz Ostern 1656. fürgenommener vnd verrichteter Handlungen, gewechselter Schrifften, vnd anderer Begebenheiten, etc. In Truck verfertigt Anno MDCLVI, w 4ce, str. 268.

— et gestorum sueco polonicorum semestrale secundum: Das ist: halb-jährige Erzehl- vnd Darstellung aller in dem von J. Kön. May. zu Schweden, etc. in das Königreich Pohlen fürgenommenen Feldzug, in dem nechstverwichenen 1656. Jahr fürgegangenener Handlungen, gewechselter Schrifften pro et contra, vnd anderer Begebenheiten. Getruckt im Jahr Christi MDCLVII. B. m. w 4ce, 100 str. nlb. Dat. Febr. 1657.

Obejmuje zbiór pism różnych owoceźnie w Krakowie, Hamburgu i Toruniu drukowanych.

Akadem. — Branic. — Zielíns. — Dziaków — Ossol.

— (Variorum) publicorum Appendix, in tres classes divisa etc. Francofurti Imp. Wilhelmi Serlini Bibl. 1663. w 4ce, str. 372 prócz tytułu i rejestru, zajmujących kart 4.

— synopsis in negotio Curlandiae et Semigalliae a. D. 1726. Varsaviae, typ. S. R. M. schol. Piar. w 4ce, s. 78.

Katalog Bibl. petersb. podaje jako autora F. G. Bühlowa.

Ossol. — Bran. — Jagiell. — Bibl. peters.

Actum in curia regia varsaviensi feria secunda post Dominicam Letare in quadragesimo proximo A. D. 1587. (Zapisanie do akt grodzkich konfederacyi generalnej po polsku). 1587, fol.

Branicki.

— Lublini in judiciis ordinariis, general. Tribun. regni. Feria 2-da in cristino Festi Nativit. S. Joan. Bapt. 1618.

Do ordynacyi ostrogskiej.

Katal. ksiąg. Cypcera.

— in curia regia Varsaviensi, feria secunda post festum Visitationis beatissimae virginis Mariae proxima, A. D. 1669. Obacz: Porzadek na Seymie walmym Elekeyey uchwalony y postano-

wiony R. P. 1669. dnia 2. miesiąca
Maja, folio, str. 32.

— in Piltin in Generali Commis-
sione etc. B. w. m. (1686), fol. str. 15.
Bibl. petersb.

— Toż, inne wyd. (1686), fol. str. 11.
Obacz: Piltyń. Bibl. petersb.

— in curia regia Varsaviensi sab-
batho post festum Visitationis beatissi-
mae virginis Mariae proximo, anno Do-
mini millesimo sexcentesimo nonagesimo
septimo. Oznaymienie króla nowo obra-
nego na seymie walnym Elekcyei mię-
dzy Warszawa a Wola dnia 27. Iunii
anno 1697, fol., 7 k. nlb.

— Toż, inna edycya, 5 kart.

— Toż, inna edycya, 6 kart.

Jagiell. — Zielińs. — Branic. — Czartor. —
Warsz. Uniw.

— in curia regia Varsaviensi, feria
secunda post festum sanctae Margare-
thae virginis et martyris proxima anno
Domini 1697. Ad officium et acta prae-
sentia castrensia capitanealia Varsavien-
sia personaliter veniens generosus Jo-
annes Wladislaus Kunat in Wyrozemby
Wyrozembski, dapifer et nuntius terrae
mielnicensis, ad pacta conventa infra
contenta de eadem terra mielnicensi pa-
latinatus Podlachiae deputatus, ex con-
sensus commissoque ordinum regni ac
magni ducatus Lithvaniae, eidem officio
praesenti ad ingrossandum in acta prae-
sentia, castrensia, capitanealia Varsa-
viensia articulos pactorum conventorum
infra scriptorum una cum praecedente
super fidem conscribendorum juramenti
rotha, obtulit, de tenore ejusmodi.

Oblata: Jurament Ich Mosciów tak
ex senatorio jako y equestri ordine re-
gni ac magni ducatus Littuaniae ad
pacta conventa infra scripta Deputatów.
1697. B. w. m. dr. folio, str. liczb. 26.

Branic. — Zielińs. — Jagiell. — Warsz.
Uniw.

— in Castro Ravensi sub interregno
feria quinta post festum sanctae Mar-
garethae virginis et martyris proxima.
Anno Domini 1697. folio, kart 2.

Oblata protestacyi: Krosnowski Wład.
i Magnuski Alex. protestują przed Gro-
dem Rawskim, przeciw Janowi Krasin-

skiemu wojew. Płockiemu, iż niechciał
przyjąć manifestu przeciw elekcyei Au-
gusta II. króla polsk.

Ob. Krosnowski Wład. (Manifest wniesiony
1697).

Czartor. — Branic. — Jagiell. — Warsz.
Uniw.

— in castro Ravensi sub interregno
feria quinta post festum s. Aegidii abba-
tis proximo anno Dni millesimo sexcen-
tesimo nonagesimo septimo. — Rokosz
generalny ku obronie wiary świętej
katolickiey y zaszczytu wolności uczy-
niony na poparcie elekcyei w okopach
elekcyalnych między Wola a Warszawa
die 26 Augusti anno millesimo sexcen-
tesimo nonagesimo 7-mo (1697), B. w.
m. dr., folio, 6 k. nlb. (Syg. A—C₂).

Obacz: Manifest zur Unterst. (1697). —

Obwieszczenie (1697). — Radziejowski M.
(1697). — Rokosz gener. (1697).

Branic. — Czartor. — Jagiell

— in curia regia Varsaviensi, feria
quarta in vigilia festi S. Jacobi Apost.
1697. Articuli pactorum conventorum
inter status serenissimae Reipublicae Po-
lonae et serenissimum principem Fride-
ricum Augustum (1697). folio.

Ad officium venientes: gener. Joan. Gliński...

Obacz: Articuli — August II — Pacta con-
venta. Czartor.

— Lublini in judiciis tribunalis.
1698. Przedz.

— in castro Ravensi sabbatho ante
festum nativitatis sancti Joannis Baptis-
tae proximo anno 1698. Ad officium
et acta praesentia castrensia capitanealia
Ravensia personaliter veniens nobilis
Martinus Strzelecki ex palatinatu Lan-
ciciensi obtulit officio praesenti et in
acta praesentia ad ingrossandum porre-
xit literas manifesti infra scripti, qua-
rum est tenor, sequiturque talis.

My Rady, dignitarze, urzędnicy y
wszystko rycerstwo z województw, ziem
y powiatów do Łowicza pro die quinta
Maji ad tractatum solennem z Jaśnie
Wielmożnemi Ichmościami pany komis-
sarzami od nayjaśniejszego króla Imci
polskiego zesłanemi wiadomo czyniemy
etc. protestujemy się in quo ore et con-
sensu, wolno przeciwko pomienionym
sędziom obu trybunałów, tak piotrkow-

skiego jako y lubelskiego itd... Działo się w Łowiczu na zjeździe walnym rokoshowym die quinta mensis Maii anno 1698. Następują podpisy: Michał kard. Radziejowski primas m. p. itd. B. r. i m. dr., fol., kart 2.

Obacz: Protestacya. Branic.

— in castro Ravensi sabbatho ante festum nativitatis sancti Joannis Baptistae proximo. Anno Dni 1698.

Oblata: Traktat z rokoshem generalnym zawarty w Łowiczu die 5 Maii A. D. 1698, folio, str. 12. (Zaniósł do akt Marcin Strzelecki).

Obacz: Traktat.

Czartor. — Jagiell. — Branic. — Zelińs.

— in curia regia Varsaviensi feria secunda post dominicam Oculi quadragesimalem proxima anno Dni millesimo sexcentesimo nonagesimo octavo.

My Rady dygnitarze, urzednicy etc. Łowicz 27 Lutego 1698, fol., 2 kart. (Oblata rokoshu prow. Małopolskiej).

Branic. — Czartor.

× — in castri Wschovensis feria IV. die S. Petri in vinculis 1703.

Akt konfederacyi: Datum w Szredzie od zacczęcia konfederacyi d. 9 Mca Lipca r. 1703. Ad offic. comparens Andr. Kozierowski, Petri Jacobi Bronisz aulicus, (tekst polski), fol., k. 3.

Jagiell.

— in castro Sandomiriensi sabatto ante festum sanctorum Viti et Modesti Martyrum proximo anno Dni millesimo septingentesimo quarto (1704).

Konfederacya generalna stanów koronnych i Wielk. Księstwa litewsk. na zjeździe walnym pod Sandomierzem postanowiona, folio, k. 17 nlb.

Warsz. Uniw. — Czartor.

— Toż, folio, 18 k. nlb. (odmienna edycya).

Obacz: Konfederacya generalna.

Czartor. — Krasińs.

— in curia regiae Varsaviensi feria tertia post festum sanctorum Viti et Modesti martyrum proxima A. D. 1704.

Manifest od Imci Ośw. ksiązęcia Imości Michała Stefana kardynała hrabi na Kryłowie y Radziejowicach Radziejowskiego, prymasa korony polskiej y W. X. L. y pierwszego ksiązęcia, sta-

nom Rzeczypospolitej y całemu światu podany. 1704, fol. syg. A—E₂. (k. 11).

Wnosi go Laur. Szpillowski, sekr. Radziejowskiego.

Wizerunki i roz. Wilno 1837. Tom 19, str. 109. — Obacz: Radziejowski Mich.

Jagiell. — Branic. — Zelińs. — Czartor. — Ossol. — Krasińs.

— in curia regia Varsaviensi, feria 6ta post domin. Jubilate proxima 1704, folio, ark. C₂. (str. 12).

Manifest Alex. królewicza de raptu królewiczów Jakuba i Konstantego.

Obacz: Sobieski Alexander (Manifestum).

Czartor. — Raczyns. — Branic. — Zelińs. — Ossol. — Jagiell. — Kijow.

× — in curia regia Varsaviensi sabbatho ante Dominicam Cantate proximo A. D. 1704.

Wniesione do akt: Konfederacya generalna circa religionem orthodoxam et avitam libertatem województw, ziem y powiatów zkonfederowanych, 1704 (21 Lutego), fol., syg. A—E. (5 ark.).

— Toż, inna edycya, fol., 9 kart.

Obacz: Konfederacya

Branic. — Jagiell. — Ossol. — Czartor.

— Toż samo, B. m. w 4ce, str. 24.

Tytuł po źać. tekst po niemiecku.

— Toż, inne wydanie: Richtige Verzeichniz derer Confoederations-Puncten, welche zu Vollenziehung derer mit der Krohn Schweden abgeredeten Tractaten wieder Aufrichtung derer bishero unterdrückten Rechte, von den Woywodschafften, Herschafften und Ritterschafft zu Warschau einmächtig beschlossen. Geschehen auff der Königl. Residence zu Warschau Sonnabends vor dem Sonntage Cantate dieses laufenden Jahres 1704. Gedruckt im Jahr 1704. w 4ce str. 24.

Branic. — Ossol. — Uniw. Iwow. — Krasińs.

— in curia regia Varsaviensi sabbatho pridie festi sanctae Margaretae virginis et martyris A. D. 1704.

Oblata odpowiedzi na punkta konfederacyi sandomierskiej.

Ad officium et acta... Stephanus Urbanowski relationem illustrium et magnificorum deputatorum ab ordinibus regni die 19 Junii ad revisionem punctorum confoederationis sandomiriensis contra confoederationem generalem Var-

saviensem designatorum ad ingrossandum in Acta praesentia obtulit de tenore tali:

My rady duchowne i świeckie i t. d. folio. Czartor. egz. niekompl. ma 12 kart nlb. (ark. F₂). Branic. — Czartor.

— in curia regia Varsav. Sabbato in vigilia festi sancti Matthaei apostoli et evangelistae 1705.

Deklaracya koronacyey Naj. Stanisława pierwszego, elekta Korony Polskiej y W. X. L. Dan w Zamku warszawskim, na sessyey naszymy generalney, dnia 19 miesiaca Wrzesnia R. P. 1705. B. m. dr. fol. k. nlb. 3.

Obacz: Deklaracya — Leszczyński Stan. Zieliński. — Jagiell. — Czartor. — Tow. P. N. — Warsz. Uniw.

— in castro Posnaniensi feria secunda in vigilia festi sancti Andreae Apostoli anno Dni 1706.

Ad officium et acta praesentia castrensia Posnaniensia personaliter veniens generosus Michael Bronikowski obtulit officio praesenti ad articandum et in acta praesentia ingrossandum copias infra scriptorum punctorum, ac paragraphorum et veniens Tractatus pacis, inter serenissimos, Carolum XII, Svecorum, Gottorum, Vandalorumque et Stanislaum primum Poloniarum reges, nec non Fridericum Augustum itidem regem, ducem Saxoniae i t. d. B. m. dr. fol. k. nlb. 7.

Obacz: Tractatus — Traktat. Tow. P. N. — Zieliński.

— Cracoviae in judiciis vigore confederationis dictae Captur Palatinatus Cracov. in conventu partic. Prossoyiensi proxime praeterito, per consiliarios, ordines, proceres totamque nobilitatem laudatis et institutis. Feria 5ta in crastino festo s. Laurentis Martyris anno Dni 1707. folio, k. 2. — (Podp. Franc. Dembiński). Jagiell.

— eucharisticum quo Deo T. O. M. pro elementissime oblata pestifera lue decentes gratias persolvit studiosa iuventus gymnasii Thorun. et boni malique in mundo permisionem quibusdam orationibus d. XXV Aprilis 1709. hora VIII matutina in auditorio maximo con-

siderabit; indicunt rector, professores ac visitat. folio, k. 2. Czartor.

— w Grodnie na trybunale skarbowym 1717, fol. Branic.

— in praetorio sacrae regiae maiestatis Thorunensium... (Wyrok komisariski w sprawie między duchowieństwem i mieszczanami), 1724. fol. str. nlb. 12. Zarazem: Delatio vera quomodo et quibus causis Thorunenses Civives ob commissa sua crimina... judicati et condemnati sunt... str. nlb. 16.

Obacz: August II (Decretum 1724) — Decretum. Warsz. Uniw.

— oratorium memoriae Jesu Christi sacrum die crucifixionis et sepulturae celebrandum; sollenniter indicunt et maecenates, patronos et fautores litterarum omni observantiae cultu et mutui amoris testificatione invitant rector et professores gymn. Thorun. Thorun. impr. Ioh. Nicolai nob. senat. et gymn. typogr. (1717). folio, k. 2. Czartor.

— oratorium, quo diem sepulturae Jesu Christi sacrum celebratura est studiosa juventus Thorunien die XIX Aprilis a. 1726 indicunt rector et professores. Thorunii apud Joh. Nicolai. 1726, folio, kart 2. Czartor.

— Oblata: Porządek na sejmie walnym elekcyi między Warszawą a Wola d. 25 Sierpnia R. P. 1733. postanowiony. Warszawa u XX. Sch. Piar. 1733. fol.

Obacz: Porządek. Branic. — Ossol.

— in civitate regia Kovaleviensi coram iudicio civili scabinali feria quinta post dominicam Misericordiae proxima A. D. 1753.

Manifest i provelacya magistratu toruńskiego, 1753 folio, str. 2. By

Obacz: Zieliński Albert (Protestatio). Branic. — Krasiński.

— in civitate regia Kovaleviensi coram iudicio civili scabinali feria quinta post festum Annunciationis Beatis, ac Gloriosis. Virg. Mariae proxima anno Dni 1755, folio, k. nlb. 1. Krasiński.

— coram officio advocatiali civitatis sacrae regiae maiestatis Graudentinensis die 16 Aprilis A. D. 1764.

Do urzędu y ksiąg niniejszych mieyskich osobiscie przyszedł Jmśc P. po-

rucznik de Saltza inieniem y ex com-
misso Imci P. generala majora de Cho-
mutoff podał do ksiąg niniejszych ma-
nifest in parata copia tenoris de verbo
ad verbum sequentis. 1764, fol. str. 3.

Obacz: Chomutow.

Branic. — Krasień. — Kijows.

— in curia regia Varsaviensi. Po-
rządek na seymie walnym elekcyi mię-
dzy Warszawą a Wolą postanowiony
R. 1764. B. w. m. dr.

Obacz: Porządek.

— in castro Grabovecensi... feria
quarta in crastina festi nativitatıs Bmę
Virginis Marię A. D. 1767.

Oblata manifestu urzędników i oby-
wateli województwa Bełzkiego przeciw
sprawom dyssydentów. 1767, fol. str. 4.

Branic.

— in curia regia Varsaviensi Anno
Dni 1767.

Oblata uchwał seymu pod konfe-
deracyą zebranego co do stosunków
z Rossyą (1767), fol., str. 5. Branic.

— in curia Varsaviensi feria sexta
post festum s. Lucae Evangelistę pro-
xima A. D. 1767.

Ad officium et acta castr. capit.
Varsav. personaliter veniens Meus Mar-
tinus Matuszewicz. (Constitutiones regni
et M. D. L. comitior. extraord. Varsa-
vię sub nexu confœd. gener. sancitę).
folio.

Branic. — Czartor. — Raczyń.

— in iudicio extraordinario d. 12ma
mensis Augusti anno 1769. Universis
et singulis praesentium notitię habi-
turus praemissa studiorum ac officiorum
nostrorum diligenti commendatione, no-
tum testatūque facimus praeconsules
atque consules civitatis thoruniensis,
comparuisse coram nobis spectabiles et
honoratos iudicem et scabinos juratos
veteris civitatis hujus thoruniensis ex-
ponentes contineri in libris eorundem
judicialibus actum manifestationis infra
scriptum de tenore sequenti... B. m. dr.
folio, k. 4.

Obejmuje: Litterae mareschalcę Mazowiecki
et Fr. Mikorski (po polsku). Jagiell.

— in curia regia Varsaviensi feria
tertia post dominicam conductus Paschę
videlicet die vigesima mensis Aprilis

anno Domini septingentesimo septuage-
simo tertio.

Oblata przystąpienia niektórych se-
natorów i ministrów do konfederacyi.
1773. folio.

Ob.: Konfederacya. Ossol. — Branic.

— in curia regia Varsaviensi die
20 m. Aprilis A. D. 1773.

Oblata konfederacyi generalnej stanu
rycerskiego, 1773, folio, str. 8.

Krasień. — Branic.

— in curia regia Varsaviensi feria
tertia post dominicam conductus Paschę
videlicet die vigesima mensis Aprilis,
anno Domini millesimo septingentesimo
septuagesimo tertio.

Oblata konfederacyi posłów K. i W.
X. Lit. 1773. folio.

Obacz: Konfederacya.

Ossol. — Krasień. — Branic.

— in curia regia Varsaviensi die
21 m. Aprilis A. D. 1773.

Oblata przystąpienia do konfede-
racyi generalnej niektórych posłów. 1773.
folio, str. 2.

Branic.

— in curia regia Varsaviensi die
24 m. Aprilis A. D. 1773.

Oblata przystąpienia do konfede-
racyi generalnej niektórych posłów. 1773.
folio, str. 2.

Branic.

— in curia regia Varsaviensi die
28 m. Aprilis A. D. 1773.

Oblata przystąpienia do konfede-
racyi generalnej senatorów i ministrów
korony i W. X. Lit. 1773, fol. str. 2.

Branic.

— in curia regia Varsaviensi, sab-
batho ante festum sancti Aegidii abbatis
videlicet die vigesima octava mensis
Augusti A. D. 1773.

Ad officium et acta praesentia ca-
strensia capitanealia Varsaviensia per-
sonaliter veniens illustr. magnif. Jacobus
Komorowski castellanus Santorensis,
Novosillensis, Podlissensis, capitaneus
eidem officio et actis ejus manifestationem
suam, Polonico idiomate confectum
tenoris talis... (w sprawie porwania Ger-
trudy Komorowskiej). B. m. dr. folio,
k. nłb. 2.

Ob. Komorowski: Manifest przeciw Franc.
Potockiemu. Branic. — Zieliń.

— in curia regia Varsaviensi feria secunda ante festum sancti Mathaei apostoli et evangelistae, videlicet die 20 mensis Septembris anno 1773. fol. 1 ark.

W sprawie o topienie Komorowskiej. Remanifestacya Potockiego. Obacz: Potocki Fr. S. Branice. — Zielińs.

— in curia regia Varsaviensi feria quinta postridie festi sancti Aegidii abbatis videlicet die secunda mensis Septembris anno Domini millesimo septingentesimo septuagesimo tertio. (1773).

Oblata dekretu sejmowego przeciw królóbojcom. 1773. fol. Branice.

— in curia regia Varsaviensi die septima mensis Septembris anno Dni millesimo septingentesimo septuagesimo tertio. (1773).

Oblata objaśnienia ustanowienia Rady nieustającej. 1773. fol. Branice.

— in curia regia Varsaviensi sabbatho post festum sancti Michaelis Archangeli videlicet die secunda mensis Octobris A. D. 1773. — Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Varsaviensia personaliter veniens magnificus Florianus Junosza Drewnowski pincerna terrae Łom. etc. eidem officio ratificationem tractatum porrexit tenoris talis (następuje ratyfikacya traktatów z dworami W. P. R. r. 1773). 1773. folio. Branice.

— in curia regia Vars. die 28 m. Martii A. D. 1774.

Oblata konstytucyi: Rozporządzenie dobrami jezuickimi. (1774). folio, str. 8. ob. Rozrządzenie. Branice.

— in curia regia Vars. die 14 m. Junii A. D. 1774.

Oblata konstytucyi: Trybunał koronny. 1774. fol. 2 karty. ob. Trybunał.

Branice. — Krasinś.

— in curia regia Vars. die 23 m. Septembris A. D. 1774.

Oblata konstytucyi: Ustanowienie komisji nad edukacyą młodzi narodowej szlacheckiej dozór mającey. 1774. fol. k. 2.

ob. Ustanowienie.

Branice.

— in curia regia Vars. die 14 m. Novembris A. D. 1774.

Oblata konstytucyi: Utrzymanie pedis monetariae. 1774 fol.

ob. Utrzymanie.

Branice.

— in curia Varsaviensi etc. etc... die 13 April. 1775. fol. 2 karty.

Rozporządzenie względem papieru stemplowanego.

Podpisany Puchała. ob Kommissya skarbu — Konstytucye — Papier.

Jagiell. — Ossol. — Krasinś.

— in curia regia Vars. die 13 m. Aprilis A. D. 1775.

Oblata konstytucyi: Podymne generalne. 1775. folio.

ob. Podymne.

Branice. — Ossol. — Krasinś.

— in curia regia Vars. die 13 m. Aprilis A. D. 1775

Oblata konstytucyi: Ustanowienie sądów sejmowych. 1775. folio, 3 str.

ob. Ustanowienie.

Branice. — Ossol. — Krasinś.

— in curia regia Vars. die 13 m. Aprilis A. D. 1775.

Oblata nominacyi: Osoby do sądów sejmowych na funkcyę sędziowskie tychże sądów d. 11 Kwietnia 1775 porządkiem województw na sessyi sejmowej w izbie senatorskiej za zgodą stanów skonfederowanych wyznaczone z stanu rycerskiego. 1775. folio.

ob. Osoby do sądów.

Branice. — Ossol.

— in curia regia Vars. die 13 m. Aprilis 1775.

Oblata konstytucyi: Cło od soli zagranicznej. 1775. folio, str. 2.

ob. Cło od soli.

Branice. — Krasinś. — Ossol.

— in curia regia Vars. die 15 m. Aprilis A. D. 1775.

Oblata manifestu posłów wdzstwa Łęczyckiego, powiatu Orłowskiego i ziemi Łomżyńskiej. 1775. fol. str. 3.

Branice.

— in castro Lancieniensi 28 Aprilis 1775. Wniesienie manifestu.

Oblata manifestu posłów wdzstwa Łęczyckiego przeciw uchwałom sejmu z r. 1775. 1775. folio, str. 2. Branice.

— in curia reg. Vars. fer. 6 post dominicam conductus Paschae videlicet d. 28 Aprilis A. D. 1775.

Manifest posła Braclaws. Anton. Stan. Xięcia Światopełk Czetwertyńskiego. fol. 2 kart.

— Toż. Manifest... i Protest z okoliczności sejmu. folio, str. 6.

ob. Czetwertyński Ant. (Manifest, Protest).

Czartor. — Branic. — Krasinś.

— in curia regia Varsaviensi die decima septima m. Augusti A. D. 1776.

Oblata manifestu Stan. Krajewskiego i Adama Górskiego, z powodu zażalenia matki Ur. Zielińskiego. 1776. folio, str. 4.

Branic.

— in curia regia Varsav. die 27 m. Augusti A. D. 1776.

Oblata manifestu i protestacyi posłów ziemi Ciechanowskiej z powodu pisma: Zażalenia śmierci Ur. Każ. Zielińskiego. 1776. folio, str. 4.

Branic.

— in curia regia Vars. d. 29 m. Augusti A. D. 1776.

Oblata: Sposób wybierania sędziów sejmowych. 1776. f. str. 2.

ob. Konstytucye — Sposób.

Branic. — Krasinś.

— in curia regia Varsav. d. 31 m. Augusti A. D. 1776.

Oblata nominacyi osób za sędziów sejmowych, obranych na sessjach prowincjonalnych. (1776). f. str. 3.

ob. Konstytucye.

Branic. — Krasinś.

— in curia regia Vars. die 2 m. Septembris A. D. 1776.

Oblata konstytucyi: Moc ratyfikacyi konwencyi granicznej z dworem rossyjskim. (1776). f. str. 4.

ob. Moc.

Branic. — Krasinś. — Ossol.

— in curia regia Vars. die 3 m. Septembris A. D. 1776.

Oblata konstytucyi: Deputacya do examinowania rady przy boku naszym nieustajacej. 1776.

ob. Deputacya.

Branic. — Krasinś. — Czartor. — Warsz. Uniw.

— in curia regia Vars. die 6 men. Septembris A. D. 1776.

Oblata konstytucyi: Ordynacya sądów sejmowych. 1776. f. str. 6.

ob. Ordynacya.

Branic. — Krasinś. — Ossol. — Czartor.

— in curia regia Vars. die 7 m. Septembris A. D. 1776.

Oblata konstytucyi: Objasnienie ustanowienia rady nieustajacej przy boku naszym. 1776. f. str. 3.

ob. Objasnienie.

Branic. — Krasinś. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— in curia regia Vars. die 11 m. Septembris A. D. 1776.

Oblata konstytucyi: Zbiór praw sądowych. 1776. f. str. 2.

Polecająca And. Zamojskiemu ułożenie zbioru praw sądowych. ob. Zamojski A. — Zbiór praw. Czart. — Branic.

— in curia regia Vars. die 12 m. Septembris A. D. 1776.

Oblata konstytucyi: Moc ratyfikacyi konwencyi granicznej z dworem wiedeńskim. 1776. f. str. 2.

ob. Moc.

Branic. — Krasinś. — Ossol.

— in curia regia Vars. die 25 m. Septembris A. D. 1776.

Oblata konstytucyi: Ordynacya sądów sejmowych. 1776. f. str. 7.

ob. Ordynacya. Branic. — Kras.

— in curia regia Vars. die 25 m. Septembris A. D. 1776.

Oblata konstytucyi: Powinności i władza departamentów w radzie przy boku naszym nieustajacej, oraz tłumaczenie obojętności prawa 1775. Ustawy tejże rady. 1776. Warszawa, Dufour. folio, str. 7.

ob. Powinności. Branic. — Czartor.

— in curia regia Vars. die 27 m. Septembris A. D. 1776.

Oblata: Moc ratyfikacyi konwencyi granicznej z dworem berlińskim. 1776. f. str. 2.

ob. Moc.

Branic. — Kras. — Czart. — Wolański.

— in curia regia Vars. die 3 m. Octobris A. D. 1776.

Oblata konstytucyi: Deklaracya o kommissyach i remissach z przeszłego sejmu wypadłych. 1776. f. str. 4.

ob. Deklaracya. Branic. — Krasinś.

— in curia regia Vars. die 5 m. Octobris A. D. 1776.

Oblata konstytucyi: Prorogacya sejm. 1776. f.

ob. Prorogacya.

• Branic. — Krasinś. — Warsz. Uniw.

— in curia regia Vars. die 12 m.
Octobr. A. D. 1776.

Konstytucya: Dochody skarbu ko-
ronnego. Papier stemplowy. f. k. 1.
ob. Dochody.

Branic. — Czartor. — Krasinś.

— in curia regia Vars. die 14 m.
Octobris A. D. 1776.

Konstytucya: Wydatki koronne —
Tabella generalna expensy skarbu ko-
ronnego. fol. 1 ark.
ob. Tabella.

Bran. — Czartor. — Krasinś.

— in curia regia Vars. die 15 m.
Octobris A. D. 1766.

Oblata konstyt.: Wydatki koronne.
1776. f. str. 4.

ob. Wydatki.

Branic.

— in curia regia Vars. die 18 m.
Octobris A. D. 1776.

Oblata konstytucyi: Zakon maltań-
ski w Polsce. fol. 2 str.

ob. Konstytucye.

Bran. — Czartor.

— in curia regia Vars. die 21 m.
Octobris A. D. 1776.

Oblata konstytucyi: Zaświadczenie
czynności rady przy boku naszym nie-
ustającej. 1776. folio, 2 str.

ob. Zaświadczenie

Branic. — Krasinś. — Czartor.

— in curia regia Vars. die 21 m.
Octobris A. D. 1776.

Oblata konstytucyi: Skład wszelkich
towarów. 1776. fol., 1 k.

Branic. — Czartor.

— in curia regia Vars. die 21 m.
Octobris A. D. 1776.

Oblata konstytucyi: Edukacya na-
rodowa. 1776. f.

Branic. — Krasinś.

— in curia regia Vars. die 21 m.
Octobris A. D. 1776.

Oblata konstytucyi: Ubezpieczenie
sum ziemskich i po jezuickich. 1776. f.

ob. Ubezpieczenie.

Branic. — Krasinś. — Ossol. — Warsz.

Uniw.

— in curia regia Vars. die 21 m.
Octobris A. D. 1776.

Oblata konstytucyi: Objasnienie le-
gis sumptuarie. 1776. f. str. 3.

Branic. — Krasinś. — Czartor. — Warsz.

Uniw.

— in curia regia Vars. die 21 m.
Octobris A. D. 1776.

Oblata konstytucyi: Ustawa podatku
Xięstwu litewskiemu. 1776. f.

ob. Ustawa podatku.

Branic. — Czartor.

— in curia regia Vars. die trige-
sima mensis Octobris A. D. 1776. fol.
Text polski, łaciński i niem.

Bibl. petersb.

— in curia regia Vars. die 17 m.
Junii A. D. 1777.

Manifest imieniem miasta Pragi prze-
ciwko P. Janowi Słomińskiemu metry-
kantowi koronnemu. 1777. f. 1 k.

Czartor.

— in curia Branscensi feria 2 ipso
festo S. Mathaei apostoli et evang. sci-
licet 21 Septembr. A. D. 1778.

Remanifestacya urzędników i dygni-
tarzy etc. ziemi Bielskiej przeciw P.
Stanis. Karwowskiemu. fol. 3 k.

Czartor.

— in curia regia Vars. die 11 m.
Decembris A. D. 1778.

Oblata konstyt.: Wyznaczenie po-
stów do dworów cudzoziemskich. 1778.
folio, str. 2.

Branic.

— in castro Posnaniensi 22 Augu-
sti 1782. Elias Prus Weropański obtu-
lit officio praesenti ad acticandum et
actis hisce in suo originali relinquendum
Laudum Sredense. fol.

Raczyńś

— in curia reg. Vars. 2 Octobris.
1782. Ludovicus Gołyński... extractum
manifestationis per Ad. Czarnecki ad
ingrossandum porrexit. fol.

Raczyńś.

— in curia regia Vars. die 18 m.
Octob. A. D. 1782.

Konstytucya: Osoby do Rady nie-
ustajacej wybrane pluralitate votorum.
f. 2 k.

Czartor. — Raczyńś.

— Toż. Konstytucya: Osoby do
kommissyi skarbu koron. ex pluralitate
wybrane. f. 1 k.

Czartor.

— Toż. Konstytucya: Osoby do
kommissyi skarbu W. X. Lit. ex plu-
ralitate wybrane. f. 2 k.

Czartor.

— Toż. Konstytucya: Wyznaczenie
sędziów seymowych. f. 2 k.

Pius Kiciński ad ingressandum obtulit.

Czartor. — Raczyńś.

— in curia regia Vars. die 25 m.
Octob. A. D. 1782.

Konstytucya: Zaświadczenie czynności Rady przy boku naszym nieustającej. f. 1 k. Czartor.

— in castro Sandom. Sab. post fes. S. Margarethae d. 20 Julii 1782.

Manifest sukcesorów Jana Skuby Pakosławskiego. fol. 1 k. Czartor.

— in castro Sandomiriensi, feria quarta post festum assumptionis in coelum gloriosissimae Virginis Mariae proxima, videlicet die 18 m. Augusti A. D. 1784. fol. Branice.

— in curia reg. Vars. 22 Octobris 1785. Protest deputowanych gmin ewang. przeciw Aug. Stan. Golczowi Gen. Lieut. że na synodzie zasiadał i wotował. fol. Raczyns.

— Toż. Vars. 28 Oct. 1785. Protest deputow. stanu miejs. gmin ewang. Augsb. wyzn. przeciw stanom rycerskiemu i duchownemu fol. Raczyns.

— in curia regia Vars. die 28 m. Octob. A. D. 1785.

Manifest deputowanych miejskich zgromadzenia ewangelickiego przeciwko deputowanym stanu rycerskiego i duchownego tegoż zgromadzenia. f. 1 k. ob. List obywatela 1785.

— in curia regia Vars. die 17 m. Junii A. D. 1787. Czartor.

Oblata manifestu magistratu praskiego pospólstwa 1787. f. str. 2. Branice

— Petricoviae in iudiciis ordinariis generalibus tribunalis regni die 3 m. Septembris A. D. 1787. Ordinatio in reassmptione. 1787. f. Branice.

— in castro lublinensi die 28 m. Novembris A. D. 1787.

Oblata manifestu przeciw X. Kaz. Sapięze. 1787. f. str. 5. ob. Sapięha (Manifest). Branice.

— in curia reg. Luceoriensi feria 4a post festum S. Laurentii Mart. proxima videlicet die 13 Aug. A. D. 1788.

Zażalenie Pawła Kaniewskiego kapitana przeciwko Stef. Zambrzyckiemu i Ignacemu Cieciszewskiemu. fol. 2 k. Branice. — Czartor.

— in curia regia Vars. die 9 m. Octobris A. D. 1788.

• Oblata: Akt konfederacyi generalnej w sejmujących stanach obojga narodów. 1788. f. str. 11.

ob. Akt konfederacyi.

— in curia regia Vars. die 18 m. Octobris A. D. 1788. Branice. — Krasin.

Oblata konstyt.: Nakaz przysięgi. 1788. f. str. 2. Branice.

— in curia regia Vars. die 22 m. Octobris A. D. 1788.

Oblata konstyt. Materye wojskowe. 1788. f. str. 2. Branice.

— in curia regia Vars. die 6 m. Novembris A. D. 1788.

Oblata konstyt.: Czyli ma być departament wojskowy — czyli ma być kommissya wojskowa. 1788. f. str. 1. Branice.

— in curia regia Vars. die 11 m. Novembris A. D. 1788.

Oblata konstyt.: Prorogacya sejmu. 1788. f. str. 1. Branice. — Raczyns.

— in curia regia Vars. die 11 m. Novembris A. D. 1788.

Oblata konstyt.: Kommissya wojskow. 1788. f. str. 1. Branice.

— in curia regia Vars. die 26 m. Novembris A. D. 1788.

Oblata: Przepisy kommissyi wojskowej się tyczące. 1788. f. str. 4. Przedz. — Branice.

— in curia regia Vars. die 28 m. Novembris A. D. 1788.

Oblata konstyt.: Karność, posłuszeństwo, musztra, ubiór oszczędny — dla gemeynów i t. d. 1788. f. str. 2. Branice. — Przedz.

— in curia regia Vars. die 28 m. Novembris A. D. 1788.

Oblata: Wszystkie osoby składające kommissya wprzód nim miejsca swoje zasięda przytomne przed Nami... przysięgę wypełnią i t. d. 1788. fol. str. 2. Branice. — Przedz.

— in curia regia Vars. die 28 m. Novembris A. D. 1788.

Oblata: Co się tyczy sądów, kommissya wojskowa urządzić będzie. 1788. f. str. 2. Branice. — Przedz.

— in curia regia Vars. die 1 m. Decembris A. D. 1788.

Oblata konstyt.: O pomocy wojskowej przy zatradowaniu. 1788. f. str. 4.
Branic — Przedz.

— in curia regia Vars. die 3 m.
Decembris A. D. 1788.

Oblata konstyt.: Płaca wojskowa obojga narodów. 1788. f. str. 2.

ob. Konstytucye sejmowe.

Branic. — Przedz. — Krasińs.

— in curia regia Vars. die 6 m.
Decembris A. D. 1788.

Oblata konstyt.: Prorogacya sejmu. 1788. f. str. 2. Branic. — Raczyns.

— in curia regia Vars. die 9 m.
Decembris A. D. 1788.

Konstytucya o zaczeniu rekruta. 1788. f. Branic.

— in curia regia Vars. die 15 m.
Decembris A. D. 1788.

Oblata konstyt.: Kommissya wojsk. i osoby też kommissya składające w wykonaniach odpowiedzieć powinny... na sądach sejmowych i t. d. 1788. fol. str. 4. Branic.

— in curia regia Vars. die 17 m.
Decembris A. D. 1788.

Oblata konstyt.: Kommissya wojskowa ma się odbywać w miastach sejmom oznaczonych i t. d. 1788. fol. str. 2. Branic.

— in curia regia Vars. die 17 m.
Decembris A. D. 1788.

Oblata konstyt.: Dobrowolna ofiara na nagłace potrzeby ojezyzny. 1788. f. str. 2.

ob. Kommissya Rpltej skarbu.

Branic.

— in curia regia Vars. die 20 m.
Decembris A. D. 1788.

Oblata konstyt.: Pensyi kommissarzom po zł. pol. 8000 i t. d. 1788. folio, str. 2. Branic.

— in curia regia Vars. die 19 m.
Decembris A. D. 1788.

Oblata: Deputacya do ułożenia instrukeyi urodzonym posłom za granicę i dozoru negocyacyi z dworami zagranicznymi. 1788. folio, str. 4.

Branic.

— in curia regia Vars. die 20 m.
Decembris A. D. 1788.

Oblata konstyt.; Gwardya konna i pieszka i t. d. 1788. fol., str. 2

Branic.

— in curia regia Vars. die 23 m.
Decembris A. D. 1788.

Oblata konstyt.: Osoby za deputatów do ułożenia instrukeyi ur. posłom za granicę i dozoru negocyacyi z dworami zagranicznymi pluralitate votorum wybrane. 1788. folio, str. 2.

Branic.

— in curia regia Vars. die 27 m.
Decembris A. D. 1788.

Oblata konstyt.: Zlecenie kommissyi skarbu koronnego. 1788. fol., str. 2.

Branic.

— in curia regia Vars. die 27 m.
Decembris A. D. 1788.

Oblata konstyt.: Zlecenie kommissyi wojskowej obojga narodów. 1788. fol., str. 2.

ob. Zlecenia.

Branic. — Krasińs.

— in curia regia Vars. die 27 m.
Decembris A. D. 1788.

Oblata konstyt.: Osoby do kommissyi wojskowej obojga narodów wybrane pluralitate votorum. 1788. folio, str. 2.

Branic.

— in curia regia Vars. die 9 m.
Januarii A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Zaczenie rekruta. 1789. folio, str. 2.

ob. Akt konstytucyi.

Branic. — Krasińs. — Czartor.

— in castro Lublinen. Feria 2a post festum sanctorum trium regum proxima, id est die 12 m. Januarii A. D. 1789.

Uniwersał kommissyi rzeczywospolitey skarbu koronnego o dobrowolney ofierze na nagłace potrzeby ojezyzny. folio, k. 2.

ob. Kommissya Rzpl. skarbu koronnego — ofiara. Czartor.

— in curia regia Vars. die 14 m.
Januarii A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Przysięga dla kommissyi i wojska obojga narodów. 1789. folio, str. 2.

ob. Przysięga.

Branic. — Raczyns. — Krasińs.

— in curia regia Vars. die 21 m.
Januarii A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Uchylenie rady nieustającej. 1789. folio, str. 2.

ob. Uchylenie. Branic.

— in curia regia Vars. die 23 m. Januarii A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Warunek. 1789. folio, str. 2.

ob. Warunek. Branic.

— in curia regia Vars. die 23 m. Januarii A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Pozwolenie zaciągnięcia sum dla wojska koronnego przez kommissyę skarbu koronnego. 1789. folio, str. 2.

ob. Pozwolenie. Branic. — Czartor.

— in curia regia Vars. die 23 m. Januarii A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Pozwolenie zaciągnięcia sum dla wojska W. X. Lit. przez kommissyę skarbową W. X. Lit. 1789. folio, str. 2.

ob. Pozwolenie. Branic.

— in curia regia Vars. die 28 m. Januarii A. D. 1789.

Ofiara na ten raz uczyniona. fol. ob. Ofiara.

Raczyńs. — Czartor. — Branic.

— in curia regia Vars. die 29 m. Januarii A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Ofiara na pierwsze potrzeby dla wojska W. X. Lit. 1789. fol., str. 2.

ob. Akt konstyt.

Branic. — Raczyńs. — Krasieńs.

— in curia regia Vars. die 5 m. Februarii A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Pomnożenie dochodu z papieru stęplowego. 1789. folio, str. 4.

ob. Akt konstyt.

Branic. — Kras. — Czapski — Czart.

— in curia regia Vars. die 5 m. Februarii A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Ustanowienie opłaty od przywilejów w W. X. Litewskiem. 1789. fol., str. 4.

ob. Akt konstyt. Branic. — Krasieńs.

— in curia regia Vars. die 9 m. Februarii A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Zaciąg kawaleryi narodowej i pułków przedniej straży w Koronie. 1789. folio, str. 2.

ob. Akt konstyt. — Zaciąg.

Branic. — Krasieńs. — Czartor.

— in curia regia Vars. die 18 m. Februarii A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Zlecenie deputacyi do interesów zagranicznych. 1789. fol., str. 2.

Branic.

— in curia regia Vars. die 23 m. Februarii A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Opatrzanie bezpieczeństwa województw ruskich. 1789. folio, str. 2.

ob. Akt konstyt.

Branic. — Raczyńs. — Krasieńs.

— in curia regia Vars. die 25 m. Februarii A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Approbacya konwencyi między kommissyą skarbu koronnego a urodzonym Piotrem Potockim orderów polskich kawalerem, z Imć. Panem Piotrem Tepperem, Karolem Schultzem, Wilhelmem Arndtem zaszczyt. 1789. folio, str. 2.

ob. Actum 13 Junii 1789. — Akt konstytucyi — Potocki Pr. — Tepper Pr.

Branic. — Raczyńs. — Kras. — Czart.

— in curia regia Vars. die 30 m. Martii A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Ofiara od Nas króla. 1789. folio, str. 2.

ob. Akt konstyt. Branic. — Kras.

— in curia regia Vars. die 1 m. Aprilis A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Zaciąg kawaleryi narodowej i pułków przedniej straży w W. X. L. 1789. folio, str. 2.

ob. Zaciąg. Branic.

— in curia regia Vars. die 6 m. Aprilis A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Ofiara wieczysta prowincyów obojga narodów na powiększenie sił krajowych. 1789. fol., str. 4.

ob. Ofiara.

Branic. — Raczyńs. — Dzików — Kras.

— in curia regia Vars. die 20 m. Aprilis A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Zabezpieczenie spokojności publicznej. 1789. fol., str. 2.

Branic.

— in curia regia Vars. die 20 m. Aprilis A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Zalecenie kommissyi wojskowej obojga narodów. 1789. folio, str. 2.

ob. Zalecenie.

Branic. — Krasieńs.

— in curia regia Vars. die 24 m. Aprilis A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Sztab generalny wojska koronnego. 1789. folio, str. 4.
ob. Sztab generalny. Branick. —

— in curia regia Vars. die 25 m. Aprilis A. D. 1789.

Oblata: Zlecenie uu. marszałkom obojga narodów konfederacyi generalnej. 1789. folio, str. 2.

ob. Zlecenie. Branick. — Czartor.

— in curia regia Vars. die 2 m. Maii A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Zlecenie kommissyi wojskowej obojga narodów. 1789. fol., str. 2.

ob. Akt konstytucyi — Zlecenie.

Branick. — Krasiński.

— in curia regia Vars. die 6 m. Maii A. D. 1789.

Oblata: Przyspieszenie sprawiedliwości kryminalnym sprawom w W. X. Lit. 1789. folio, str. 2. Branick.

— in curia regia Vars. die 28 m. Maii A. D. 1789.

Oblata: Wyznaczenie examinerów w sprawie o bunty oskarżonych. 1789. folio, str. 4.

ob. Wyznaczenie.

Branick. — Raczynski.

— in curia regia Vars. die 30 m. Maii A. D. 1789. Ad officium ad veniens Paulus Łuszczewski... eidem officio... constitutionem infra scriptam obtulit ad ingrossandum tenoris talis.

Sposób wynalezienia ofiary z dóbr ziemskich i duchownych w Koronie i w W. X. L. 1789. fol., str. 29.

ob. Akt konstytucyi — Sposób wybierania.

Branick. — Krasiński.

— in curia regia Vars. die 6 m. Junii A. D. 1789.

Oblata: Wymiar sprawiedliwości. 1789. folio, str. 2. Branick.

— in curia regia Vars. die 10 m. Junii A. D. 1789.

Oblata: Warunek do konstytucyi pod tytułem: Przyspieszenie sprawiedliwości kryminalnym sprawom W. X. L. 1789. folio, str. 2. Branick. — Kras.

— in curia regia Vars. die 13 m. Junii A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Potwierdzenie układu zaciągnięcia summy dziesięciu millionów. 1789. folio, str. 2.

ob. Potwierdzenie konwencyi.

Branick. — Krasiński.

— in curia regia Vars. die 15 m. Junii A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Opłata do skarbu Rzeczpltej z dóbr kawalerów maltańskich. 1789. folio, str. 2.

ob. Opłata.

Branick. — Krasiński.

— in curia regia Vars. die 19 m. Junii A. D. 1789.

Oblata konstyt. względem oddania pod sąd Ad. Ponińskiego i wyznaczenie osób do sądu wybranych. 1789. folio, str. 4.

ob. Poniński Adam.

Branick. — Raczynski. — Zieliński.

— in curia reg. Vars. d. 19 Junii 1789. — Wyznaczenie W. Swiejkowskiego.

ob. Akt konstytucyi.

— in curia regia Vars. die 22 m. Junii A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Lustracya dymów i podanie ludności. 1789. fol., str. 2.

ob. Akt konstytucyi

Branick. — Krasiński.

— in curia regia Vars. die 22 m. Junii A. D. 1789.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia varsaviensia personaliter veniens Mficus Joannes Paulus Łuszczewski sacrae Reg. Mtis et comitiorum ordinariorum generalium, atque confederationem generalis regni secretarius, eidem officio actisque Illius constitutionem infra scriptam obtulit et ad ingrossandum in acta praesentia porrexit tenorio talis. Którzy to wybrani sędziowie seymowi przysięgę rotę konstytucyi 1775 dla sędziów seymowych przepisaną z przydaniem tych słów: Jako pensyi zagranicznych niebrałem, nie biorę i brać nie będę etc. Podpisani: Stanisław Małachowski, referendarz W. K. marsz. konfeder. prowincyi koronnych marszałek, Każ. Xże Sapieha generał Art. Lit. marszałek konfoed. W. X. Lit. i inni. folio, k. 2.

ob. Akt konstyt.

Zieliński. — Raczynski. — Krasiński.

— in curia regia Vars. die 22 m. Junii A. D. 1780.

Oblata konstyt.: Bezpieczeństwo listów. 1789. folio, str. 2.

ob. Akt konstyt.

Raczyńś. — Branick. — Krasinś.

— Toż, 22 Junii 1789. Zniesienie art. 2. w konstyt. 1776. p. t. Ordynacya sądów sejmowych. fol.

ob. Akt konstyt.

Raczyńś. — Krasinś.

— in curia regia Vars. die 22 m. Junii A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Bezpieczeństwo podatku z dóbr królewskich. 1789. fol., str. 2.

ob. Akt konstyt. Krasinś. — Branick.

— Toż, d. 22 Junii 1789. Zlecenie kommissyji wojsk. obojga narodów. fol.

ob. Zlecenie.

Raczyńś. — Krasinś. — Czartor.

— Toż, d. 22 Junii 1789. Akt konstytucyji. Forteca Częstochowska. folio.

ob. Akt konstyt.

Raczyńś. — Krasinś. — Zielińś.

— in curia regia Vars. d. 23 m. Julii A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Ułatwienie kommissyjom wyznaczonym do wynalezienia ofiary 10-go grosza. 1789. folio, str. 2.

Branick.

— in curia regia Vars. d. 25 m. Julii A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Zalecenie kommissyji wojskowej obojga narodów. 1789. fol., str. 2.

ob. Zalecenie. Branick. — Krasinś.

— in curia regia Vars. d. 27 m. Julii A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Ubezpieczenie czasu sejmowego. 1789. folio, str. 2.

ob. Ubezpieczenie. Branick. — Krasinś.

— in curia regia Vars. d. 27 m. Julii A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Fundusz dla wojska. 1789. folio, str. 4.

ob. Fundusz.

Czartor. — Krasinś. — Branick.

— in curia regia Vars. d. 24 m. Augusti A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Sztab generalny wojsk W. X. Lit. 1789. folio, str. 2.

Branick.

— in curia regia Vars. d. 24 m. Augusti A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Sztab generalny wojska koronnego. 1789. folio, str. 4.

ob. Sztab generalny.

Branick.

— in curia regia Vars. d. 24 m. Augusti A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Zrzeczenie się summu u. Nestorowi Kazimierzowi Xięciu Sapieże generałowi artylleryi W. X. Lit. należących na rzecz skarbu Lit. 1789. folio, str. 2.

ob. Sapieha Kaz. Branick. — Krasinś.

— in curia regia Vars. d. 26 m. Augusti A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Ordynacya sądów sejmowych. 1789. folio, str. 4.

ob. Ordynacya.

Branick. — Krasinś. — Jagiell.

— in curia regia Varsaviensia die vigesima sexta mensis Augusti 1789. Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Varsaviensia personaliter veniens ministerialis regni generalis nobilis Nicolaus Kriński authenticus et juratus officioque praesenti bene notus, palam ac libere recognovit. Quia ipse citationis istius die hodierna in actu contenta = Tenoris talis: Stanisław August z Bożej łaski król Polski, Wielki Xże litewski itd. Waszmości Wielmożnemu Adamowi Łodzi Xięciu Ponińskiemu podskarbiemu wielkiemu koronnemu rozkazujemy, ażebyś przed nami y sądem seymowym od daty i położenia pozwu niniejszego w czasie dni trzech stawił się. B. m. dr. folio, k. nlb. 2.

ob. Poniński Adam.

Zielińś. — Czartor. — Branick. — Raczyńś. — Krasinś. — Jagiell. — Ossol.

— Petricoviae in iudiciis ordinariis generalibus tribunalis regni die 2 m. Septembris A. D. 1789. Iudicium praesens, ordinarium generale tribunalis regni Petricoviense. 1789. folio, str. 2.

Branick.

— in curia regia Vars. die 2 Septembr. A. D. 1789.

Citacya przed Sądem seymowym sukcesorów niegdy Gabryela Junoszy Podolskiego tudzież Antoniego Ostrowskiego etc. i exekutora testamentu. fol., k. 1.

Czartor.

— Petricoviae in iudiciis ordinariis generalibus tribunalibus regni fer. 4. in crasmino festi S. Aegidii ab die videlicet 2 Septembr. A. D. 1789. folio, k. 1.

Wyrok unieważniający elekcyę delegata Józefa Tadeusza Fijałkowskiego i usuwający go z trybunału jako nie posiadającego dóbr ziemskich.

Czartor. — Branicki.

— in curia regia Vars. d. 3 Sept. A. D. 1789.

Cytacya przed Sad sejmowy Wojc. Turskiego. folio, k. 1.

ob. Turski W.

Czartor.

— in curia regia Vars. die 10 m. Septembris A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Komput i płaca jednej brygady kawaleryi narodowej z dwunastu chorągwi a 150 koni złożonej. 1789. folio, str. 4.

ob. Komput.

Branicki. — Krasinski.

— in curia regia Vars. die 10 m. Septembris A. D. 1789.

Oblata: Wyznaczenie osób do ułożenia projektów do formy rządu. 1789. folio, str. 2.

Branicki.

— in curia regia Vars. die 17 m. Septembris A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Batalion skarbu koronnego. 1789. folio, str. 2.

Branicki.

— in curia regia Vars. die 17 m. Septembris A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Ofiara obywatelska (Jana Potockiego, posła poznańskiego). 1789. folio, str. 2.

ob. Ofiara. Potocki Jan (Ofiara 1788).

Branicki.

— in curia regia Vars. die 23 m. Septembris A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Powiększenie czołowego od trunków zagranicznych. 1789. folio, str. 2.

ob. Powiększenie. Branicki. — Krasinski.

— in curia regia Vars. die 23 m. Septembris A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Przedaż dóbr niżej wyrażonych. 1789. folio, str. 2.

ob. Przedaż. Branicki. — Krasinski.

— in curia regia Vars. die 26 m. Septembris A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Zapewnienie hipoteki długu Rzpltej. 1789. folio, str. 2.

Branicki. — Krasinski. — Czartor.

— in curia regia Vars. die 26 m. Septembris A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Zlecenie lustracyi dóbr i spisanie sum od najprzewielebniejszego księcia prymasa rozrzadzonych. 1789. folio, str. 2.

ob. Zlecenie.

Branicki. — Krasinski.

— in curia regia Vars. die 26 m. Septembris A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Zlecenie uur. marszałkom konfederacyi generalnej obojga narodów. 1788 folio, str. 2.

ob. Zlecenie.

Branicki. — Czartor. — Krasinski.

— in curia regia Vars. die 2 m. Octobris A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Urządzenie względem generała lieutenanta, generałów majorów i innych szarż w wojsku obojga narodów. 1789. folio, str. 2.

Branicki. — Krasinski.

— in curia regia Vars. die 8 m. Octobris A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Etat wojska obojga narodów i tabella generalna komputu i płacy wojsk obojga narodów. 1789. folio, str. 33.

ob. Etat wojska.

Branicki.

— in curia regia Vars. die 2 m. Novembris A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Zlecenie deputacyi do roztrząśnienia dochodów miasta Warszawy. 1789. folio, str. 2.

Branicki.

— in curia regia Vars. die 2 m. Novembris A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Podatek z skór. 1789. folio, str. 2.

ob. Podatek.

Branicki. — Raczynski.

— in curia regia Vars. die 5 m. Novembris A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Zalecenie komisyski skarbu koronnego. 1789. fol., str. 2.

ob. Zlecenie.

Branicki. — Krasinski.

— in curia regia Vars. die 9 m. Novembris A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Zlecenie komisyskom skarbowym obojga narodów. 1789. folio, str. 2.

ob. Zlecenie.

Branicki. — Krasinski. — Czartor.

— in curia regia Vars. die 14 m. Novembris A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Zlecenie komis-
syi wojskowej 1789. folio, str. 2.
ob. Zlecenie. Branicki.

— in curia regia Vars. die 19 m. Novembris A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Kommissye woje-
wódzkie i powiatowe w W. X. Lit.
1789. folio, str. 10.

ob. Kommissye. Branicki.

— Toż, die 7 Decembris 1789.

Oblata konstyt.: Sposób dawania
rekrutów. folio.

ob. Akt konst. Raczynski. — Krasinski.

— in curia regia Vars. die 14 m. Decembris A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Zlecenie komis-
syi wojskowej. 1789. folio, str. 2.

ob. Zlecenie. Branicki.

— in curia regia Vars. die 15 m. Decembris A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Kommissye porząd-
kowe cywilno-wojskowe wojewodztw,
ziem i powiatów w Koronie 1789. fol.
ob. Kommissye. Branicki.

— in curia regia Vars. die 19 m. Decembris A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Zalecenie komis-
syi skarbowej W. X. Lit. 1789. folio,
str. 2.

ob. Zalecenie. Branicki.

— in curia regia Vars. die 19 m. Decembris A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Zalecenie WW.
pieczętarzom koronnym y deputacyi do
ułożenia projektu podatku na miasto
nasze Warszawę wyznaczoną. 1789.
folio, str. 2.

Branicki.

— in curia regia Vars. die 19 m. Decembris A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Wyznaczenie de-
putacyi do miast naszych królewskich.
1789. folio, str. 2.

Branicki.

— in curia regia Vars. die 19 m. Decembris A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Ustawa tymczasem
podatku czterech kroć sto tysięcy zło-
tych na m. Warszawę z jurydykami.
1789. folio, str. 2.

Branicki.

— in curia regia Vars. die 24 m. Decembris A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Zasady do popra-
wy formy rządu. 1789. folio, str. 4.

Branicki. — Raczynski.

— in curia regia Vars. die 11 m. Februarii A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Awans w wojsku
dla rodaków z służby obcej powraca-
jących, oficyerów korpusu kadetów,
ober-officyerów, gwardyów konnej i
pieszej obojga narodów i kadetów, tu-
dzież umieszczenie paziów naszych kró-
lewskich. 1790. folio, str. 2.

Branicki.

— in curia regia Vars. die 15 m. Februarii A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Wyłączenie kom-
missyi wojskowo-cywilnej dla ziemi
Mielnickiej. 1790. folio, str. 2.

Branicki.

— in curia regia Vars. die 18 m. Februarii A. D. 1790

Oblata konstyt.: Lokacya komis-
syi cywilno-wojskowej powiatu Rze-
czyckiego. 1790. folio, str. 2.

Branicki.

— in curia regia Vars. die 18 m. Februarii A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Opisanie rang w
kawaleryi narodowej i awansów. 1790.
folio, str. 4.

Branicki.

— in curia regia Vars. die 27 m. Februarii A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Przyłożenie się do
potrzeb Rzpltej przez żydów w Koronie
i W. X. Lit. 1790. folio, str. 2.

Branicki.

— in curia regia Vars. die 3 m. Martii A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Zlecenie komis-
syi wojskowej obojga narodów. 1790.
folio, str. 2.

Branicki.

— in curia regia Vars. die 4 m. Martii A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Miasta i miastecz-
ka... 1790. folio, str. 2.

Branicki.

— in curia regia Vars. die 8 m. Martii A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Wyznaczenie de-
putacyi do porównania ofiary i podat-
ków. 1790. folio, str. 4.

ob. Deputacya do porównania. Branicki.

— in curia regia Vars. die 10 m. Martii A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Deputacya do komisyyi wojskowej. 1790. folio, str. 2.
Branic.

— in curia regia Vars. die 17 m. Martii A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Ustanowienie commissaryatu wojskowego. 1790. folio, str. 2.

Branic. — Dzików. — Bibl. Czetwert.

— in curia regia Vars. die 31 m. Martii A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Wzgląd na ur. Bernarda Zabłockiego. 1790. folio, str. 2.
Branic.

— in curia regia Vars. die 31 m. Martii A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Wyznaczenie posła do stanów hollenderskich. 1790. folio, str. 2.
Branic.

— in curia regia Vars. die 31 m. Martii A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Tłomacz do expedycyi ruskich. 1790. folio, str. 2.
ob. Tłomacz. Branic.

— in curia regia Vars. die 31 m. Martii A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Ofiara obywatelska. 1790. folio, str. 2.

ob. Ofiara. Branic. — Czartor.

— in curia regia Vars. die 12 m. Aprilis A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Zalecenie komisyyi wojskowej obojga narodów względem generał-leytnantów. 1790. folio, str. 2.
Branic.

— in curia regia Vars. die 15 m. Aprilis A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Zlecenie komisyyom cywilno-wojskowym. 1790. folio, str. 2.
Branic.

— in curia regia Vars. die 22 m. Aprilis A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Dopełnienie lustracyi dymów. 1790. folio, str. 2.
Branic.

— in curia regia Vars. die 11 m. Maii A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Sejmiki deputackie dla wdztwa witebskiego. 1790. folio, str. 2.
Branic.

— in curia regia Vars. die 20 m. Maii A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Starostwo zaś Kowelskie. 1790. folio, str. 4. Branic.

— in curia regia Vars. die 11 m. Junii A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Duchowienstwo obojga obrządków w Koronie i w W. X. Lit. 1790. folio, str. 4.

ob. Duchowienstwo. Branic.

— in curia regia Vars. die 19 m. Junii A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Zalecenie deputacyi interessów cudzoziemskich. 1790. folio, str. 2.
Branic. — Krasinś.

— in curia regia Vars. die 18 m. Junii A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Zalecenie czasu sejmikom poselskim i przyszłemu sejmowi. 1790. folio, str. 2.
Branic.

— in curia regia Vars. die 24 m. Julii A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Zalecenie komisyyi wojskowej obojga narodów. 1790. folio, str. 2.
Branic.

— in curia regia Vars. die 24 m. Julii A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Wyznaczenie deputacyi do ułożenia projektu względem ekonomii wewnętrznej krajowej. 1790. folio, str. 2.
Branic.

— in curia regia Vars. die 31 m. Julii A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Zalecenie komisyyi obojga narodów. 1790. folio, str. 2.
Branic.

— in curia regia Vars. die 1 m. Septembris A. D. 1790.

Dekret na Adama Łodzi Poninśkiego. folio, str. 36.

Czartor. — Jagiell. — Krasinś. — Zielinś.

— in curia regia Vars. die 15 m. Septembris A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Deklaracya względem szafunku krzesel senatorskich i ministrów. 1790. folio, str. 2. Branic.

— in curia regia Vars. die 18 m. Septembris A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Warunek. 1790. folio, str. 2.

ob. Warunek. Branic.

— in curia regia Vars. die 27 m. Septembris A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Czas sejmików. 1790. folio, str. 2. Branice.

— in curia regia Vars. die 4 m. Octobris A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Wyznaczenie miejsca sądom i sejmikom powiatu Rzezyckiego. 1790. folio, str. 2.

— in curia regia Vars. die 28 m. Octobris A. D. 1790.

Wniósł Kamieniecki z polecenia Stan. Fel. Potockiego ad ingrossandum in acta praesentia: Odezwa obywatela y posła do narodu przed sejmikami z determinacyi stanów 16 Novembra 1790 nastąpić mającemi, za bezpieczeństwem wolności Rzeczypospolitej.

ob. Odezwa. — Potocki Stan. Szczęs.

Zielińs. — Krasinś. — Branice. — Raczynś. — Czartor.

— in curia regia Vars. die 27 m. Octobris A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Rozrządzenie zsyпки zbożowej w Koronie i w W. X. Lit. 1790. folio, str. 4. Branice.

— in curia regia Vars. die 9 m. Decembris A. D. 1790.

.Nobilitacya osób wojskowych, w 4ce. Przechdz.

— in castro radomiensi die 10 m. Decembris A. D. 1790.

Oblata: Głos W. Imć. pana Józefa Lipińskiego w materyi successyi tronu. 1790. folio, str. 4. Branice.

— in curia regia Vars. die 25 m. Decembris A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Zalecenie komisysy skarbu koronnego. 1790. fol., str. 4. ob. Zalecenie. Branice. — Jagiell.

— Lublini in judic. ordin. gener. trib. reg. 1791. w 4ce.

Katal. Jabłońs.

— in curia regia Varsaviae. 1791. Uchwały sejmu odnoszące się do miast. 1791. folio. Branice.

— Toż, die 5 Januar. 1791. Ant. Siarczyński, oblata: Uroczyste zaręczenie porządku w izbie na teraz sejmie. folio. Raczynś.

— Toż, die 5 Januar. 1791. Deklaracya: ktoby był przekonany o branie od potencyi zagranicznych pienię-

dzy, ten ma bydź śmiercią karany. folio. Raczynś. — Krasinś.

— Toż, die 8 Januar. 1791. Prawa kardynalne niewzruszone. folio.

— in curia regia Vars. die 10 m. Januarii A. D. 1791.

Oblata: Manifestatio (Henryka Karola de Heyking od stanu rycerskiego X. kurlandzkiego i semigalskiego delegata) przeciw rescriptowi de die 29 Octobris a. D. 1790 ad malam informationem wyjednanego. 1791. folio.

Czartor. — Branice.

— in curia regia Vars. die 11 m. Januarii A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Deklaracya tymczasowa względem sędziów ziemskich i kommisarzów granicznych. 1791. fol., str. 2. Branice.

— in curia regia Vars. die 13 m. Januarii A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Zlecenie uu. sejmowemu i konfederacyi obojga narodów marszałkom, iżby deputacyom do examinu depart. wojskow. insynuowali. 1791. folio, str. 1.

ob. Zlecenie. Branice. — Raczynś.

— in curia regia Vars. die 13 m. Januarii A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Rozkład materyi i czasu na terażniejszym sejmie. 1791. folio, str. 2. Branice. — Raczynś.

— Toż, d. 19 Januar. 1791. Ofiarę Jędrz. Zamojskiego 100,000 złp. uczynioną przyjmując. folio. Raczynś.

— Toż, .d. 21 Januar. 1791. Deklaracya względem porządnego odbycia sejmików na 14 lut. 1792. dla W. X. Lit. folio. Raczynś.

— Toż, d. 28 Januar. 1791. Wyznaczenie assesorów do sądów zadwornych W. X. Lit. folio.

ob. Akt konst. — Wyznaczenie.

Raczynś. — Krasinś.

— Toż, d. 28 Januar. 1791. Przystąpienie do aktu konfederacyi. folio. Raczynś.

— Toż, d. 3 Febr. 1791. Zalecenie komisyyom skarbowym. folio.

Raczynś.

— Toż, d. 10 Febr. 1791. Zalecenie deputacyi do examinu komissyi skarbu kor. fol. Raczyńs.

— Toż, d. 10 Febr. 1791. Rezolucya względem pałacu Rzeczypospol. Bryloski zwanego. fol. Raczyńs.

— Toż, d. 26 Febr. 1791. Zlecenie komissyi Rzeczp. skarbu kor. fol. Raczyńs.

— Toż, d. 26 Febr. 1791. Przyspieszenie dzieła deputacyi koekwacyjnej. fol. Raczyńs.

— Toż, d. 26 Febr. 1791. Ochrona czasu sejmowego. fol. Raczyńs.

— in curia regia Vars. die 26 m. Februarii A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Uchylenie konstytucyi 1768. 1791. fol.

Raczyńs. — Branic.

— in curia regia Vars. die 5 m. Martii A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Zlecenie urodzonym sejmowemu i konfederacyi obojga narodów marszałkom. 1791. fol. str. 2.

Raczyńs. — Branic.

— in curia regia Vars. die 5 m. Martii A. D. 1781.

Oblata konstyt.: Wyznaczenie assessorów dyssydentskich do sądów assessorji koronnej. 1791. fol., str. 2.

Raczyńs. — Branic. — Kras.

— Toż, d. 5 Martii 1781. Zalecenie deputacyi examiniującej komissyją skarbu kor. Raczyńs.

— Toż, d. 5 Martii 1791. Wyznaczenie deputacyi dla Kurl. i Semigalii. fol., karta 1.

ob. Wyznaczenie.

Raczyńs. — Krasinś. — Dzików.

— Toż, d. 5 Martii 1791. Ubezpieczenie fabryk solnych. fol. Raczyńs.

— Toż, d. 12 April. 1791. Odmiana podatku skórowego. fol. Raczyńs.

— in curia regia Vars. die 21 m. Aprilis A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Miasta nasze królewskie Wolne w państwach Rzpltej. 1791. folio, str. 4.

ob. Akt konstyt.

Branic. — Raczyńs. — Krasinś.

— in curia regia Vars. die 5 m. Maji A. D. 1791. Ad officium et acta

personaliter veniens Mgf. Ant. Siarczyński. Eidem officio et actis ejus constitutionem infra exaratam obtulit tenoris talis. 1791.

Ustawa rządowa. Konstytucya 3 Maja 1791. fol. Branic. — Raczyńs.

— in curia regia Vars. die 28 m. Maii A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Sejmy 1791. Sejm konstytucyjny extraordinaryjny. folio. str. 31. Branic. — Raczyńs.

— in curia regia Vars. die 28 m. Maii A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Sady sejmowe. Sędziowie sejmowi obrani. 1791. folio, str. 12. Branic. — Raczyńs.

— in curia regia Vars. die 28 m. Maii A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Deklaracya tymczasowa względem procesów i sądów. 1791. folio, str. 4. Także: Względem komissyów cywilno-wojsk. Warunek tymczasowy dla kancelaryi sądowych w Xięś. Mazowieckiem.

Branic. — Raczyńs.

— in curia regia Vars. die 28 m. Maii A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Sejmiki. Xięga Ziemiańska. 1791. folio, str. 14.

Branic. — Raczyńs.

— in curia regia Vars. die 31 m. Maii A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Jus aggratiandi na śmierć wskazanych. 1791. folio, str. 2. Branic. — Raczyńs.

— in curia regia Vars. die 6 m. Junii A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Straż praw czyli Rada królewska. 1791. folio, str. 7.

Branic. — Raczyńs.

— Toż, 15 Junii 1791. Zalecenie kom. skarbu W. X. Lit. fol.

Raczyńs.

— Toż, 15 Junii 1791. Warunek względem lenności W. X. Lit. fol.

Raczyńs.

— Toż, 24 Junii 1794. Limita Sejm. fol. Raczyńs.

— in curia regia Vars. die 24 m. Junii A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Kommissya policyi i skład kom. policyi. 1791. folio.

Branic.

— in curia regia Vars. die 24 m. Junii A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Kommissya policyi oblata nom. osób do kom. policyi wybranych. 1791. fol., str. 18. Branic.

— in curia regia Vars. die 24 m. Junii A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Kommissya policyi. 1791. fol., str. 16. Branic. — Raczyńs.

— in curia regia Vars. die 80 m. Junii A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Urządzenie wewnętrzne miast wolnych Rzpłtej w Koronie i w W. X. Lit. Ostrzeżenie względem exekucyi prawa o majątek. 1791. fol., str. 14.

ob. Urządzenie.

Branic. — Raczyńs. — Krasinś. — Czar-tor. — Ossol. — Jagiell. — Wilno — Zte-lińs. — Dzików.

— Toż, d. 30 Junii 1791. Ozna-czenie deputacyi do napisania codicis civilis et crimin. dla prowincyi koronnych. fol.

Raczyńs.

— Toż, d. 30 Junii 1791. Wyzna-czenie deput. do napisania codicis civi-lis et crimin. dla W. X. Lit. fol.

ob. Wyznaczenie. Raczyńs. — Kras.

— Toż, d. 30 Junii 1791. Osoby wyznaczone na komis. do policyi d. 28 Czerw. fol.

Raczyńs.

— in curia regia Vars. die 4 m. Julii A. D. 1791.

Oblata osób wybranych do deputa-cyi napisania codicis civ. et crim. dla prowincyi W. X. Lit. 1791. fol., str. 2.

Branic.

— in curia regia Vars. die 28 m. Septembris A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Deklaracya wzglę-dem uniwersałow kommissyi skarbu ko-ron. niżej wyrażonych. 1791. fol., str. 2.

ob. Deklaracya.

Branic. — Raczyńs. — Kras. — Jag.

— in curia regia Vars. die 6 m. Octobris A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Urządzenie sądów miejskich i assessoryi. 1791. fol., str. 19.

ob. Akt. konstyt.

Branic. — Raczyńs. — Krasinś.

— in curia regia Vars. die 11 m. Octobris A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Porównanie gatu-ku podatków w koronie i w W. X. L. 1791. fol., str. 2.

ob. Porównanie. Branic. — Racz.

— in curia regia Vars. die 11 m. Octobris A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Deklaracya wzglę-dem wartości i kursu złota. 1781. fol., str. 2.

Branic. — Raczyńs. — Jag. — Kras.

— Toż, d. 23 Octob. 1791. Zarę-czenie wojenne ob. narodów. fol.

Raczyńs.

— in curia regia Vars. die 29 m. Octobris A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Kommissya skar-bowa Rzpłtej, obojga narodów. 1791 fol., str. 12.

ob. Kommissya.

Branic. — Raczyńs.

— in curia regia Vars. die 2 m. Novembris A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Zapisywanie ksiąg ziemiańskich prowincyi koronnych i W. X. L. 1791. fol., str. 4.

Branic. — Raczyńs.

— in curia regia Vars. die 2 m. Novembris A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Rozkład wdztw, ziem i powiatów z oznaczeniem miast, a w nich miejsc konstytucyjnych dla sejmików w prowincjach koronnych i W. X. L. 1791. fol., str. 20. Kończyc się na ark. D₃. (reszty brak).

ob. Rozkład.

Branic. — Raczyńs.

— Toż, d. 8 Nov. 1791. Deklara-cya względem osób podających się do Magistratur rządowych. fol.

ob. Deklaracya.

Raczyńs. — Jagiell. — Krasinś.

— in curia regia Vars. die 18 m. Novembris A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Dozwolenie uzyfi-kacyi dymów. 1791. fol.

Branic.

— in curia regia Vars. die 19 m. Novembris A. D. 1792.

Oblata konstyt.: Zalecenie kommis-syom skarbowym obojga narodów. 1791. fol., str. 2.

Branic.

— in curia regia Vars. die 30 m. Novembris A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Przyspieszenie obrania kommisarzów skarbowych obojga narodów. 1791. fol., str. 4.

ob. Przyspieszenie. Branic.

— Toż. 1791. fol., str. 2.

Branic. — Raczyńs. — Krasieńs.

— in curia regia Vars. die 30 m. Novembris A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Zalecenie kommisysom skarbowym obojga narodów. 1791. fol., str. 2.

Branic. — Raczyńs. — Jagiell. — Kras.

— Toż, d. 30 Nov. 1791. Warunek względem Xięztwa Siewierskiego. fol. Raczyńs. — Krasieńs. — Jagiell.

— in curia regia Vars. die 3 m. Decembris A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Rozgraniczenie normalne w W. X. L. 1791. ob. Rozgraniczenie.

— in curia regia Vars. die 5 m. Decembris A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Rozgraniczenie dóbr wszelkiej natury w prowincyach koronnych. 1791. fol., str. 12.

Zarazem: Oblata: Xięga ziemiańska. ob. Rozgraniczenie.

— in curia regia Vars. die 9 m. Decembris A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Deklaracya względem manifestów. 1791. fol., str. 2.

ob. Deklaracya.

Branic. Raczyńs. — Kras. — Ossol.

— Toż, d. 23 Decemb. 1791. Zasady do urządzenia na sprzedaż wieczysta królewszczyzn. fol.

ob. Zasady. Raczyńs. — Kras.

— in curia regia Vars. die 10 m. Januarii A. D. 1792.

Oblata konstyt.: Deklaracya o sądach ziemiańskich w prowincyach koronnych. 1792. fol., str. 2.

ob. Deklaracya. Sąd.

Branic. Raczyńs. — Krasieńs.

— in curia regia Vars. die 10 m. Januarii A. D. 1792.

Oblata konstyt.: Sąd ziemiański. 1792. fol., str. 8.

ob. Sąd.

Branic. Raczyńs. — Kras. W. Uniw.

— Toż, d. 10 Januar. 1792. Deklaracya o sądach ziemiańskich w W. X. L. fol.

ob. Deklaracya.

Raczyńs. — Branic. — Jagiell

— in curia regia Vars. die 11 m. Januarii A. D. 1792.

Oblata konstyt.: Deklaracya o kommisysach cywilno wojskowych W. X. Lit. 1792. fol., str. 2.

Branic. — Raczyńs

— in curia regia Vars. die 21 m. Januarii A. D. 1792.

Oblata konstyt.: Sąd trybunalski koronny. 1792. fol., str. 8.

ob. Sąd tryb. Raczyńs. — Branic

— Toż, d. 21 Januar. 1792. Sąd trybunalski w W. X. Lit. fol.

ob. Sąd tryb.

Raczyńs.

— Toż, d. 28 Januar. 1792. Deputacya do redakcyi praw Sejmu te- razn. fol.

Raczyńs.

— Toż, d. 28 Januar. 1792. Zalecenie sądom ziemiańs. względem długów żydowskich. fol.

Raczyńs.

— Toż, d. 30 Januar. 1792. Objasnienie praw pod tyt.: Sąd trybunalski W. X. Lit. fol.

ob. Deklaracya — Sąd.

Raczyńs

— Toż, d. 30 Januar. 1792. Deklaracya względem osób wojskowych i zniesienie buław polnych. fol.

Raczyńs

— Toż, d. 31 Januar. 1792. Zalecenie marszałkom: Wydanie dyaryusza Sejmu kosztem publ. fol.

Raczyńs

— Toż, d. 31 Januar. 1792. Limita Sejmu. fol.

ob. Limita.

Raczyńs.

— Powtórzenie tych samych pozycyi według innych katalogów, jakoteż i dalsze inne obacz: Oblata, Manifest i pod odpowiedniami materyami odnośnie do ich treści.

(Actus) Q. F. F. F. S. ad M. D. O. M. G. — A. D. 1785 die 24 Novembris horis matutinis celebrabitur Actus academicus, in quo EE. DD. Josephus Longchamps, physicae et medicinae auditor, Hyacinthus Kosiński, Joannes Falkowski, Josephus Lipiński, Michael Zehak, status academici candidati, phy-

sicae et mathematicae auditores, Andreas Matuszewicz, Antonius Lawrynowicz, Josephus Jasiński, Martinus Sulima, Anastasius Orłowski, alumni regii, physicae et medicinae auditores in alma universitate Vilnensi prima laurea decorabuntur. Promotore perillustri et adm. R. D. Andrea Strzecki, S. Theol. Dr. et astronomo regio, astronomiae prof. publ. atque collegii phisici praeside. (1785). Arkusz otwarty.

— accessionis ad vinculum confederationis per illustrissimos, magnificos Senatores; dignitarios et officiales Magni ducatus Lituaniae. A. D. 1764. B. m. i dr. folio, k. nlb. 2. Ossol.

— der Auflösung und Verbrennung der Verbündniss, so im Closter bei den PP. Bernhardinern in Lemberg in Gegenwart Ihrer Königl. Majest. den 23 Jul. 1663. geschehen ist. Wie auch Ihrer Königl. Maj. zu Polen etc. etc. deren vormals unirten, nunmehr aber dissolwirten Armees, ertheilte General-Amnistia und darauff erfolgte universalia an alle Magistrat, darmit gesambte der Confoederirten übergebene Schriften, et actis publicis eliminiret und cassiret werden sollen. 1663. w 4cc.

Branic.

— Confoederationis generalis, der bey der wahren rechtgläubigen Religion und allen Freyheit confoederirten Woywodschaften, Districte und Crayse General-Confoederation. Warschau. 1704. 4to. sign. C₄.

Przytęcki.

— coronationis miraculosissimae imaginis socaliensis B. V. Mariae Angelicae manu depictae, in regno Poloniae, palatinatu Belzensi anno Domini 1724 die 8 m. Septembris expeditus et in relatione orbi declaratus. w 4cc.

Akt ten po łacinie opisany zajmuje kart niezliczonych 29. Potem następują kazania podczas tej uroczystości w polskim języku miane przez następujących kaznodziejów, jakoto: Jana Tomasza Josephowicza, protonotaryusza apostolskiego, kanonika lwowskiego; Grzegorza Stetkiewicza, penitencjaryusza, kaznodzieję i wikarego kościoła archikatedralnego ormieńskiego lwowskiego; Adryana Sergewicza minorytę obser-

wanta konwentu samborskiego, filozofii lektora; Raymunda Jezierskiego świętej teologii lektora, zakonu kaznodziejskiego; Pawła Niesiaczkiewicza prowincji małopolskiej reformata; Stefana Puzynę Soc. Jesu prowincji litewskiej, s teologii y es. kanonów profesora; Xiedza Franciszka z Warszawy B. M. Serafickiego zakonu kapucyna, gwardyana konwentu lwowskiego y magistra nowicyuzów; Augustyna Macedońskiego proboszcza kościoła Łaszczowskiego; Fabiana Łuszczynskiego dyffinitora aktualnego prowincji ruskiej zakonu braci mniejszych Oyca świętego Franciszka kaznodzieję, ordynaryusza konwentu leżayskiego; Jana Kapistrana Okolskiego, zakonu Franc. św. reg. obs. kaznodzieję etc.; Andrzeja Barszczewskiego, S. Th Magistra etc.; Mikołaja Kieremowicza, S. J. lwowskiego kaznodzieję.

Kazania te oddzielnie liczbowane zajmują str. 361. Przyłączone do tej księgi znajduje się kazanie X. Wal. Weisłowskiego, kanonika etc., w rocznicę koronacji 8 Września 1725 r. miane. Kazanie to zajmuje kart nlb. 23. (Koronacyi dopełnił Jan Skarbek arcyb. lwow., koształożył Michał Potocki, pisarz W. koronny). — Obacz również pod nazwiskami kaznodziejów (Józefowicz — Łuszczynski — Weisłowski i t. d.).

Jocher 9026. III. 504. Akad. — Ossol.

— ad ecclesiam Metropolitanam Mohileviensem aliasque catholicas cathedrales ecclesias latini ritus in imperio rossiaci spectantes ab ill. etc. Laurentio Litta, Archiep. etc. ad Seren. Paulum I. signati et ill. etc. Stan. Sistrzenecwicz de Bohusz metropolitano unico ecclesiae catholicae in Rossia etc. exhibiti. Obacz: Litta Laur. (1798).

— erectionem metropolitanae Mohileviensis catholicae ecclesiae concernentes ab Illus. Excell. et Rev. Dom. Joanne Andrea Archetti, archiep. Chalcedonensi, legato apostolico, ad Seren. ac Pot. Dom. Catharinam II. Imperatricem et Autoc. totius Russiae signati et in charta pergamena cum appensis sigillis Illus. Excell. ac Rev. D. Stanislao Sistrzenecwicz a Bohusz, insignium polonorum aquilae albae et S. Stanislai equite, dictae ecclesiae primo archiepiscopo exhibiti. Petropoli a. 1784. w 4cc, str. 36. Obacz: Archetti.

Stanowi: Diltheja: Statuta imperialia, pars IIItia.

Jagiell. — Bibl. petersb. — Zielinś.

— (Ein statlicher vnd feyerlicher) der holdigund szo der allerdurchleuchtigster hochgeborner Furst, vnd groszmechtiger Herre, Herre Sigmundt von Gottesgnaden Künigk zu Polen Groszfurste yn Littawen, yn Reussen, vnd aller Lande Preussen etc. Herre vnd Erbeling, yn seiner küniglichen Stadt Dantzig, öffentlich offen marckte in seynner Maicstet tzirlich sitzendt, gehalten, vnd den eydes pflicht von den eynwornern daselbst entpfangen hat, sampt etzlichen Statuten vnnnd Gedenunge daselbigst aufgericht. (Pod tem drzeworyt: król na tronie siedzący z mieczem w prawej ręce; u dołu po lewej stronie orzeł, po prawej pogoń, wszystko w czworoboku). Na końcu: Gedruckt zu Crackaw durch Hieronymum Victorem. Pod tem orzeł na tarczy ukoronowanej w czworoboku. w 4ce, k. nl. 4. dr. goc.

Na końcu manifestu Zygmunta: Geschehen zu Dantzig montages vor Joannis des tauffers. Am iore noch Christ geburt MDXXVI.

Zapewne i druk będzie z tegoż roku.

Bandt. Hist. druk. k. p. I. 161. podaje z rękop. Hoffmana, ale mniej dokładnie.

Kórníc. — Czartor. — Braníc.

— centenarii ob. Schola Mariana (1600).

— (Der Erste abgesonderte), worinnen die Freyheiten und Vorrechte derer nicht-unirten Griechen und Dissidenten, welche als Mitglieder des Staats und als Einwohner im Gebiete der durchlauchtigsten Republik Polen und derer dazu gehörigen Länder sich befinden, enthalten sind.

Premier acte séparé, contenant les immunités et les prérogatives des Grecs Non-Unis, et des dissidents indigènes et qui vivent sous la domination de la sérénissime République de Pologne et des provinces qui y sont annexées. MDCCLXVIII. (1768) w 4ce, str. 56 (druk w dwie kolumny po niemiecku i po francuzku).

ob. Acte.

Warsz. Uniw. — Raczyńs. — Braníc.

— gratulatorius Vladislao IV. ob. Agricola Krzy. (1633) — Einhorn Paul. (1633).

— lector. eclipsisium lunae ob. Broscius J. (1616).

— Leonis ob. Zyznowski Stan. (1647).

— limitationis Kommissyi prowincyalnej W. X. Lit. vigore konstytucyi seymu pacificationis roku 1736 za uniwersalem J. K. M. w 1737 m. Maja 22 d. w Grodzie zaczętey a do r. 1738. ejusdem mensis diei zalimitowaney. B. m. i r., folio, kart 5 niel.

Sa tu także: Conclusum senatus consilii Vschoviae 1737. — Augusta III.: Zalecenie ekonomii 1736. o komuniowaniu zażeń przeciw bezprawiom
Warsz. Uniw.

— litterarius in quo alumni Scholae Rethorices universitatis Zamoscensis ex eloquendi arte publicum profectus sui specimen per exhibitam variarum in materia sacra ac profana politica orationum item a se confectarum declamationem, illarum formae et elocutionis modos explanantes coram eruditissima magnorum virorum frequentia sub assistentia sui professoris, anno Servatoris 1778. diebus Augusti demonstrarunt. Zamosci, typis academicis. w 4ce, 14 kart nlb. syg. C₂.

Ded. Alexandrowi i Stanisławowi Zamojskim, synom Andrzeja kanclerza. Jestto programmat z retoryki, zawierający przykłady wymowy po polsku.

Na samym końcu lista uczniów egzaminowanych.

— manifestationis 1769. ob. Actum.

— memorabilis solennitatis abdicationis J. Casimiri ob. Schroeder Elias (1668).

— oratorius sive de laudibus linguarum ebraeae, graecae et latinae a Gedanensi juventute studiosa. Gedani 1689. w 12ce.

Jocher 600.

— passionalis de tristitia animae Christi, in gymnasio Thorun'ensi feria VI. Hebdomadis magnae post sacra pomeridiana exhibendus, cui ut benevoli intersint, ea, qua par est reverentia et humanitate mecaenates, patronos, singulosque bonae mentis favitores, pisque passionis dominicae aestimatores invitant professores, et visitatores. Thorunii, ex-

cudebat Johannes Conradus Rütigerus, nobiliss. senatus et gymnasii typographus. A. D. 1706. fol., 2 kart.

Czartor.

— publici per clarissimos DD. Doctores et excellentes professores almae universitatis Zamoscensis sub praesidentia perillustrium clarissimorum DD. MM. Balthasaris Dulewski sacrae theologiae et juris utriusque doctoris et professoris, ecclesiarum cathedralis Chełmensis et insignis collegiatae Zamoscensis canonici, parochialis Goraiensis et sanctae Catharinae ad Zamoscium praepositi, facultatis theologiae, M. Stanislai Duneczewski iuris utriusque doctoris, mathe- seos professoris, supremi tribunalis regni geometrae jurati, facultatis juridicae, M. Andreae Wątrobski theologiae speculativae professoris, scholarum provisoris, canonici Zamoscensis, facultatis philosophice decanorum absolvendi. 1757. folio, 1 arkusz.

— publicae promotionis in univ. Zam. 1782. ob. Karasiewicz Ant.

— publicus ob. Arnold Samuel. (1706).

— virtutum ob. Morawski Jan (1674).

Acutum ob. Sarbiewski Matthias.

ACXTELMEIER Stan. Reinh. Das Muscovitsche Prognosticon oder der glorwürdige Czaar Peter Alexowiz, v. d. russ. Macht, v. d. Tyrann Iwan Wasilowiz etc. Augspurg 1698. w 4ce.

Odnosi się także do stosunków polsko-moskiewskich.

Bibl. petersb.

ACZEWICZ Albert Alex. Victrices eruditi certaminis laureae depromptis ex veteri sapientia honorariis insignitae et VV. DD. X. primae laureae candidatis, dum in alma universitate cracoviensi per clarissimum et excellentissimum DD. M. Sebastianum Taralicz collegam minorem, ordinarium eloquentiae profess. ac interea philosophiae facultatis decanum, in nobilissima illustrium hospitem corona artium et philosophiae baccalauri ritu solenni renuntiarentur, amoris et gratulationis ergo ab Alberto Alexandro Aczewicz ejusdem laureae candidato oblatae luciae publicae con-

secratae. Anno salutis e fasciis verbi 1672. men. Octobr. die 19. Cracoviae, ex offic. Schedeliana S. R. M. typ. 1672. folio, kart 6.

Na odwrotnej karcie tytułowej herb. — Dedykacya Stan. Lipskiemu kanon. krak. płock.

Następuje oda do św. Jana Kantego. — Panegiryki do egzaminatorów Sebastiana Taralicz, Mich. Brosciusa, Samuela Kowalewskiego i do laureatów, którymi byli: Fr. Roliński, Jan Wolski, Fr. Kenc, Karol Dziedziczkowic, Marcin Nowakowic, Marc. Zachowic, Józ. Ig. Szaskiewicz, Adam Stirkowski, Kasp. Ciekankowski. — Aczewiczowi dziękuje Kenc Fr. Jan. — Na ostatniej stronie: Sub auspiciis S. M. Makowski.

Juszyń. Dykeyon. I.

Jagiell. — Krasin. — Ossol.

Adaequatio eximiis heroicæ virtutis meritis Petri Praczewicz ob. Bellina Mich. (1698).

Adactum gymnasticum ob. Stefanianus Jan (1679).

Adagia ob. Hagedorphinus Christ. (1535) — Knapski Grz. (Adag. polon. (1687) — Langius Jos. (sive sententiae 1596) — Żeglicki P. Arnold (1751).

(Adalbertus). Pro commemorazione S. Adalberti episcopi martyris. B. w. m. i r. w 16ce, k. 1.

Jagiell.

Adalbertus Sanct. Martyr. ob. Andacht (Wahlfahrts 1759) — Bogusławski (1694) — Crugerius R. P. G. (1669) — Düring (1693) — Gundelius Philippus (1526) — Helwich Christianus (1693) — Hymnus (b. r.) — Jabłonowski Josephus Alexander (1761) — Kiełiński Martinus (1650) — Legende (1517) — Lureński Val. Jös. (1722) — Minasowicz Jos. Epiph. (1784) — Rucieński Jan Chr. (1685) — Seyler Jerz. Dan. (Warscheinl. Gedank. b. r.) — Stadtlender Fryd. (Exercitatio 1693) — Sylvester II. Papa (Vita 1629) — Treter Thomas (Vita S. Ad. b. r.) — Wojciech św.

Adalbertus Dei gratia Marchio Brandenburgensis Prussiae, Stetimensium, Pomeraniae, Cassubiorum et Vandalorum dux, burggravius norimbergensis ac regiae princeps, omnibus ad quoscumque

pervenerint hae litterae S. P. D. Regiomonti d. 20 Julii 1544. fol., k. 1.

ob. Albrecht.

Czartor.

Adalbertus a S. Teresia. Phoenix redivivus ob. Siewierkiewicz (1671).

(**Adam św.**). Officium albo Godzinki o św. Adamie. B. w. m. i r. w 8ce, sign. ark. B₃.

Warsz. Uniw.

Adam w pobożnych wychwalony godzinkach, albo officium o św. Adamie in gratiam ludzi tym zaszczyconych imieniem nowo złożone, i do druku cum licentia superiorum podane R. P. 1723. W Krakowie, w dr. Franc. Cezarego J. K. M. i J. O. X. J. M. bisk. krak. Xcia Siewier. ordyn. typogr. w 8ce, kart niel. 8.

Na odwrocie tytułu herb i wiersz na Sieniskich Leliwę.

Jagiell.

— ob. Bankiet (1650) — Historya — Loredan Franc. (z włoskiego wytłomaczony 1651) — Pikulski Gaudenty ks. (1763) — Smarzewski A. (Nowy Bóg człowiek 1715).

ADAM. Stances de maistre Adam, au parc de Nevers. Sur le depart de la Serenissime Reyne de Pologne. A Paris, chez Toussaint Quinet, au Palais, souz la montée de la Cour des Ayde. Avec permission. 1645. w 4ce, k. t. i 12 str.

Czartor.

Adam z Bochni ob. Aretinus Leonardus (1515) — Bochyń Adam.

(**Adam Daniel**). Betrübter Hertzen beruhigung über den frühzeitigen Verlust... ihres Tochterleins Maria!... dem Ehregeachteten... Daniel Adam Vornehme Bürger der Königl. Stadt Thorn... zu einiger Liederung... von einem treuverbundenen Freunde. 1664. Thorn, gedruckt durch Michael Karnall. (1664). w 4ce, str. 4.

Wierszem.

ADAM Jacob. Examen und Proba oder die von Jacob Adam in Danzig Spital Predigern, aff des Herren Michaelis christliche Warnungs und Vermahnungs Schrift, ungereimte, überformirte, nothdürftige gegebene Antwort. Mit welcher er seinen Sacramentschwarm bey hohes und niedriges Standes Personen, zu verthedigen, und den Eintfel-

tigen bey zubringen nicht wenig wievold kindisch und sehr ungeschickt sich bemühet hat. Gedruckt zu Rostock durch Ioachim Fuess. A. D. 1615. w 4ce, k. 108 jednostronnie liezbowanych, prócz dedykacyi i przedmowy, które zajmują k. nlb. 19. Ossol. — Warsz. Uniw.

Adam Jakób ob. Knauz Thomas (Chirurgia 1795).

ADAM John A. M. Viev of universal history etc. including an account of the celebrated revolutions in France, Poland, Sueden, Geneve etc. Tomów 3. London 1795. w 8ce.

Adam Stanislaus ob. Grabowski A. S. (1764).

Adam od Najśw. Trójcy, ob. Orłowski (Zebranie redempcyi 1783).

Adamantinus sapientiae. ob. Arnold Georg. (1644).

Adami ob. Gosky G. (1682).

ADAMI Ernst Daniel, Ministerii Candidatus (urodz. 1716). Zduny darff mich heute nicht allererst um Ursach fragen warum man durch Glocken-Schlag ein so vieles Auffsehen macht? Der Frau Lauterbachin Leib wird in Ihre grufft getragen, Leser sey all Augenblick auf dein End und Grab bedacht. Zduny, 1742. den 4 Januarii.

Wrocł. miej.

(**Adami Joach.**). Hochzeitliches Ehren- und Freuden-Fest, dess edlen, grossachtbahren, hochgeehrten Herrn Joachimi Adami, philosoph. et medicinae doct. und vornehmen practici in Rawitz. Wie auch der wol-ehrbaren, hoch-ehr- und tugendreichen Jungfr. Rosina, dess edlen, vesten und hochbenamnten Herrn Johann Nikisches, der Hoch-Gräflichen Gütter Rawitz, Sierakowo, Schimnowo, Polnischen Dam, etc. bestandes Inhabern, hertzgeliebten Jungfer Tochter. So am 4 Novembr. dess 1670 Jahres in höchsten Freuden vollzogen mit nachfolgenden Ehren-Gedichten, beehret von gutten Freunden Anverwandten. Breslau, in d. Bauman. Erb. Druck. druckt Joh. Ch. Jacob Factor. fol. k. 6.

Wiersze łac. i niem.: Gothof Hermanus, — Melch. Walther, Diac. zu Rawicz. — Mart. Blachius. — Zach. Hermann in Lissa i t. d. Wrocł. miej.

ADAMI Iohann Gottfried Pfarrer in Sandewaldau. Ein von Gott recht wohlversorgter Seelen-Sorger... Bey Beerdigung des M. Caspar Sommers treuverdientesten Pastoris in Geischen. Parentation. Epicedia. Schlichtingsheim Gedruckt bey Iohann Gottfried Hasen. folio. Wrocł. miej.

ADAMI Math. Encomium genealogicum familiae Firleianae. Heidelbergae 1602. 4to.

Katal. bibliot. elekt. Sask.

ADAMI Reinhold kaznodz. Jana Radziwiłła. (Regulamín scholae). Lubeza nad Niemnem (nie znane dziś).

Wegierski, Hist. eccl. 1652 s. 149. — Łukaszewicz, Wyzn. helw. w Lit. II. 162.

ADAMIDES Samuel. Scarbimiriensis. Excellentissimo Domino Paulo Hercio Curzelowiensi licentiam petendi doctoratum in philosophia sumenti a magnifico atq. admodum Rndo DD. Jacobo Janidłowio I. U. D. et professore Univ. Cracov. Procancellario dignissimo, Canonico Sandecensi, Protonotario apostolico etc. Samuel Adamides Scarbimiriensis offert. Cracov. in offic. typ. Franciszi Cesarii a. D. 1618. w 4ce, 1 ark. (wierszem).

Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Uniw. lwow. — Ossol.

ADAMIUS Teodor (Adami). Oratio funebris memoriae et honori Hedvigis (Uxorís Ducis Julii Brunsvic.). Helmstadt 1602. w 4ce.

Jadwiga Brandeburska była córką Zygmunta I. kr. pola.

Adelung. Gelehrt. Lex. I. 200.

Adamowicz Alex. (pseudonym) ob. Woyda Kar. (1794).

Adamowicz Hiac. ob. Sidus Hiac. (Symbolum amoris 1632).

ADAMOVIUS Chrisost. Paulin. Abecedarium vitae spiritualis, explicans naturam, causas, gradus, media, impedimenta et instrumenta practica religiosae perfectionis, omnibus vitae asceticae cultoribus scitu necessarium. Opera olim Rever. in Christo Patris Chrysost. Adamovij ord. s. Pauli primi Eremitae de-

finitoris provinciae polonae et magistri noviciorum ex variis authoribus collectum. A. D. 1648. ab Eleutherio Biernecki, nunc vero in usum commodiorem religiosae juventutis praelo datum a. 1720. typis Clari Montis Częstochoviensis. w 4ce, z przodu 1 ark. i 160 stron.

Jocher 6099.

Dzików.

— Toż, bez wyrażenia roku (nowy tytuł oddrukowany). w 4ce, kart 2, str. 160.

— Abecedarium vitae spiritualis, explicans naturam, causas, gradus, media, impedimenta et instrumenta practica religiosae perfectionis olim a R. P. Chrysostomo Adamovio provinciae Paulino-Polonae definitore et magistro novitior. ex variis authoribus collectum. Nunc vero honori et venerationi Stae Theclae V. et Mart. dedicatum. Una cum conclusionibus philosophicis menti D. Thomae Anhelici Ecclae Doctoris conformibus, quas in ceber. Clari Montis Częstochov. monasterio a. 1772 dieb. mens. Junii publice defendendas suscipit Fr. Fortun. Opełczyński ord. Monachor S. P. p. E. professus et philosophus consummatus praesidente R. P. Laur. Schultz ejusd. ordin. AA. LL. et phil. doctore ac professore actuali. Częstochowa, typis Clari Montis (1772). w 4ce, str. 160.

Jabłonowski Musaeum n. 20. — Frzyłęcki S. Rkps.

— Abecedarium perfectionis religiosae. Divinissimus presbyter et Martyr Valentinus per assertiones theologicas studii Varsaviensis ord. S. Pauli p. Etae. A R. P. Clemente Żukowski... propositum sub ascetico opusculo abecedarii. Opera R. P. olim a. 1648. compilati nunc vero 1767. in conventu Varsaviensi explicatum. w 4ce, k. 4, 160. (tylko tytuł dodrukowany de edycyi pierwszej). Uniw. Warsz.

— Toż, Siennicki Stan. przyiacza edycyę Częstochowską z r. 1648, ale to jest bałamutne źródło, nie zasługujące na wiarę.

— Pabulum animae christianae, seu meditationes triplici perfectionis viae servientes, a R. P. Chrysostomo Adamovio

S. ordinis S. Pauli primi Etæ Ascetæ con-scriptæ. auctæ vero et in singulos totius anni dies dispositæ a F. Bartholomæo Sotarevio eiusdem S. ord. presbytero, atque ab eodem in gratiam omnium, sive per lectionem sacram, ac meditationem, sive per exhortationem et prædicationem, sive per conferentias et discursus spirituales perfectionem Christianam, tum sibi tum aliis procurantium. publicæ luci datæ. A. D. 1706. Impressæ in privil. S. R. M. Clari Montis typographia. w 8ce, k. 3, str. 756 i index k. 13.

Dedyk. Const. Moszyński provinciali. Jocher 5627. ma może przez omyłkę druku datę 1700 r. Jagiell. — Ossol.

(**Adamski Adalb.**) In Nomine Domini Amen. Decisiones juridico canonicæ ad V. libros decretalium Gregorii IX. Pont. Max. w 4ce. ob. Human (a) Ioannes. 1771.

Adamus ob. Crelius Sam. (1700). — Dangovius Puul (1605). — Pobiedziscensis.

Adamus Polonus ob. Bochyń Ad. (Dialogus 1508).

Adaukt męczennik ob. Rymaszewski Damascen (Kazanie 1781).

Addenda ad Expositionem iurium eorum qui Dissidentium nomine veniunt summarumque potestatum, quarum partes illorum tueri interest. Petropoli mense Decembri 1766. B. w. dr. w 4ce, 2 ark. (str. 15).

Jocher 9687.

— Toż, Editio altera. Petropoli. 1766.

ob. Expositio iurium.

Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Bran. — Raczyńs.

Additamenta ad statum causæ 1666. ob. Biron Ern. Jan.

Additamentum Missarum ad Missale Romanum. In typ. Lovicienski 1788. fol.

Additiones resolutionis regulæ D. Fracisci obacz: Antonius Cordubensis (1626).

Addytament do artykułu pierwszego ułożenia Rady nieustającej. folio, 1 k. Czartor.

— do gazet. Krótko zebrany aktu koronacyi obrazu Najs. Maryi Panny

w kościele Białynickim WW. OO. Karmelitów dawney obserwaneyi prowincyi s. Jerzego męczennika roku 1761 dnia 20 Septembra na uroczystość Imienia Maryi, na ten dzień w dyecezyi wileńskiey przypadająca; dla długości dyaryusza zupełnego (z którym ma być złączony) a łatwości późszego wydrukowania iest rozdzielony, oraz na obli-gacya wielu ciekawych, w wiadomości o koronacyi lubo późniejszym czasem do druku iest podany. B. m. i r. w 4ce, kart 4. Jagiell.

— do gazet. B. w. m. dr. i r. w 4ce, (1753—1759) obacz: Kuryer cudzoziemski. Jagiell.

-- do gazet in 4to, str. n. 4.

Krasińs.

— do gazet warszawskich d. 29 Marca r. 1775. Warszawa 1775. folio, str. 4. Branic.

— do gazety warszawskiej; z Warszawy dnia 1 Maja r. 1790. Zawiera list króla pruskiego do Xcia Wirtemberskiego Ludwika, przechodzącego w służbę Rzeczypospolitej. w 4ce, 1 k. Zielińs.

— do gazety warszawskiej z Warszawy 8 Maja 1790, w 4ce, k. 2. Zawiera korespondencya między Stanisławem Augustem a królem pruskim względem traktatu handlowego.

Dzikow. — Zielińs.

— do gazety warszawskiej 1 Sierpnia 1792.

Odpowiedź exrektora exkterykowi.

Zielińs.

— albo opisanie krótkie koronacyi cudowney statuy Matki Boskiey Maryi na lewey ręce piastującey Jezusa, a w prawey berło od lat 250 cudami sławney w kościele Rzeszowskim WW. OO. Bernardynów prowincyi ruskiey roku pańs. 1763 dnia 8 Września odprawioney. w 4ce, k. 2. Czartor.

Adele i Teodor czyli listy. ob. Genlis (1782).

Adelfotes. Grammatika dobroglagolewaha ellenoslowienskaho jazyka. So-werszennaho iskustwa osmi czastici slowa ob. Grammatika 1591.

Adelsmans (En Polsk) bref om Romerske Pafwens Macht och Myndighet samt des Beslut emot Cardin. Primat. och Biskopparne Polniska Rikets Rad. Stokholm ob. Hermelinus Olaus (1705).

Adelson i Salvini ob. Łopuski A.

ADELT Martin. Past. et Insp. Eccl. Smigl. (1686 † 1742). Als Sr. Hochwohl- Ehrwürden, Friedrich Weber... Dieses jetzlauffenden 1739. Jahres den 14 Augusti... selig entschlafen, und den 19 darauf... bestattet ward, wolte... seine Liebe und Hochachtung... in etwas zu erkennen geben... B. m. dr. (druk. w Schlichtyngowie). folio, 2 k.

— Bey den durch Gottes gnade erneuertem Gedächtnisse des erschiene- nen hundertn Jahres nach Auferbeu- ung und darauf erfolgten Einweyhung des schon dritten evangelischen Gottes- Hauses in Schmiegel, an dem auch drit- ten Orte (wo es noch itzo stehet) wel- che a. 1644 d. 12 Junii von unsern Vorfahren feyerlichst geschehen, wolte und solte seine liebe Gemeine zum herzlichen Lobe, Danck und Gebethe den 2 Sonntag nach Trin. a. 1744 d. 14 Junii, unter andern auch durch nach- gesetzte gebundene Zeiten, zu einem künftigen Andencken ermuntern und erwecken, Ihr in dem 26 Jahre seines Lehr-Ambtes verordneter treuer Lehrer Martin Adelt. Gedruckt mit Hunoldi- schen Schriften. 8vo.

— Evangelische Jubel-Freude über ein Haus Gottes nach hundert Jahren dasz solches durch Gottes Hülfe noch bis auf diesen Tag stehet, wurde bey erneuertem Gedächtnisse des eingetreten hundertn Jahres nach Erbauung und Einweihung des evangelischen dritten Gottes-Hauses zum Schmiegel in Grosz- polen a. 1744 d. 14 Junij var Dom. II. post Trinitatis aus den Worten 2 B. der Chron. VII. 27. einer volkreich versammelten evangelischen gemeine daselbst vorgestellt, und zu einem künf- tigen Andencken sammt beygefügtten hi- storischen Anmerkungen und Freuden- Gesängen zum Drucke überlassen von

Martin Adelt Pastore prim. et Inspectoro ministerii XXVI. Danzig, bei George Marcus Knoch. 1745. 8vo, str. 48.

Czartor.

— Historia de Arianismo olim S- glam infestante, oder historisches Nach- richt von des ehemaligen Schmieglischen Arianismi Anfang und Ende. Nebst ei- ner Kirche-Historie bis auf gegenwärtige Zeit der Stadt Schmiegel, in Gros- Pohlen. Mühsam verfasst und zusam- mengetragen von Martin Adelt, Past. prim. und Insp. der Evang. Gemeine daselbst. Danzig 1741. Zu finden bey George Marcus Knoch. w 8ce, 6 kart na przodzie i 84 str.

Z ryciną widoku Szmigła i starożytności tamże wygrzebanych.

Jocher 9870. — Encyk. Orgelb. I. 119.

Czartor. — Uniw. Iwow. — Akad. — Birgel. — Ossol. — Raczyńs.

— Leichen Predigt H. Joh. Gott- fried Fiedlers Eheliebsten gehalten 1719. folio.

Acta hist. eccl. nostr. temp. 1 Band p. 124.

— Lob- und Gedächtniss Rede ge- halten auf das Ableben Frau Anna Con- stantia von Bojanowski geböhren von Wisnewski. Lissa. folio.

Acta hist. eccl. nostr. temp. 1 Band p. 124.

— Standrede auf H. M. Sam. Laur. Puschmann Oberdiakonus in Lissa 1723.

Acta hist. eccl. nostr. temp. 1 Band p. 124.

— ob. Faustus M. G. F. (Funera- lia 1718) — Hancke (Abitum juvenis 1707). — Laengner (Glückwünsche).

Adelung ob. Mrongovius Krzyszt. (1794).

Adeps elegantiarium Vallae obacz Acursius (1511).

Adhortatio ad concordiam amplec- tandam ob. Wereszczyński (1587).

— ad Theodosium Judaeum obacz Phillippus (1537).

Adieu à la Pologne ob. Desportes F. (1574).

Adjunctum testamentum ob. Krzysztanowicz (1603) — Sisinus M. (1603) — Solikowski Jan Dym. (1606).

Adler Blitz ob. Francisci Erasmus (Finx) Erzehl. der Kriegs Empörungen (1684).

ADLER Salvius J. Caussae ob quas Gustavus Adolphus coactus est cum exercitu in Germaniam movere. Stralsundii 1630. w 4ce.

ADLERFELD Gustaw (ur. 1671 w Stockholmie † 1708). Histoire militaire de Charles XII. roi de Suède depuis l'an 1700 jusqu' à la bataille de Pultawa en 1709, écrite par ordre exprès de Sa Maj. On y a joint une relation exacte de la bataille de Pultowa, avec un journal de la retraite du roi a Bender, p. Gustave Adlerfeld chambellan du roy. Vol. I—IV. Amsterdam 1740. w 12ce, T. I. str. XXIX, 434, II. str. 627 (powinno być 525), III. str. 547, IV. str. 240. z planem bitw i portr. Karola XII.

Akad. — Krasiańs. — Bibl. petersb.

— Toż, Paris 1741. w 8ce.

Bibl. petersb.

— Toż, po niemiecku. B. I—III. 1740—42.

— The military history of Charles XII. king of Sweden, to which is added an exact account of the battle of Pultowa. Translated in to English. London, 1740. 8vo.

Bibl. petersb.

— The genuine history of Charles XII. with a more particular account of the battle of Pultawa. Translated by Jam. Ford. London, 1742. w 8ce.

Bibl. petersb.

— Warhafter Entwurf der Kriegesthaten Carls XII. bis an den Alt-Ranstädtischen Frieden. (Übersetzt von A. K. Adlerfeldt geb. Steb). Wismar, 1707. 4to.

— An exact account of the battle of Pultowa with a Journal of the king's retreat to Bender illustrated with plans of the battles and sieges. London 1740. w 8ce.

ADLERHOLT Germanus. Höchstgepriesenes Preussen oder umständliche Beschreibung und Verzeichnuss der herrlichen Landes Preussen nach dessen reichen Natur-Gütern, Fruchtbarkeit, Flüssen, Seen, Inseln und Halb-Inseln, alten Einwohnern und Heydenthum, auch Bekehrung zum Christen-

thum etc. wie auch von dessen Beherrschung unter dem Marianisch-Teutschen Ritter-Orden, und folglich unter denen Königen in Polen und Preuss. Hertzogen etc. etc. Ferner von Erhöhung des Preuss. Herzogt. zur königl. Würde und Ueberschwemmung des königl. Poln. Preussens durch die Schwedische Kriegs-Flut; nebst einer Verzeichniss aller fürnehmsten Städte, Vestungen und Plätze, samt deren Merckwürdigkeiten ausgefertigt durch... Franckfurth und Leipzig, zu finden bey Joh. Leonh. Buggel. 1704. w 12ce, kart nlb. 10, str. 789, z 22. widokami rytow. i 1 mapka.

Jagiell.

ADLERHOLD Mart. Sieg-gekrönter Feld-Zug dess Adlers und Leuens im 1687. Jahr Christi;... dazu das Jenige, was in diesem obbenannten Jahr, von den Polnischen und Moscowitischen Kriegs-Verrichtungen wider den Erbfeind das Gerücht angesagt. Nürnberg, 1687. w 4ce.

Petersb. bibl.

Adiernest polnisches obacz Tröster Johannes (Polnisches Adler-Nest 1666).

Adlerskraft oder Heldenkern, ob. Feigus (1685).

ADLERSTEEN Joran. Najásniejszego maiestatu krola J. M. szwedzkiego obrány generalny woyskowy commissarz Joran Adlersteen. (Uniwersał o kontrybucyi wojennej w obozie pod Krakowem). B. m. i r. (Krakau $\frac{1}{3}$ Augusti 1702). folio, 1 karta.

Jagiell.

Administracya dochodów publicznych. Ogłoszenie wartości monety rosyjskiej stósownie do monety polskiej. 1795. folio, str. 2.

Branic.

— dóbr ordynacyi Ostrogskiej. 1753. ob. Ostrogska Ordyn.

— duchowna dyecezyi Wileńskiej całemu duchowieństwu świeckiemu i zakonnemu obojej płci zdrowie i błogosławieństwo. (Wilno 1789. Grudnia 19). folio, ark. tablicowy.

Jest to pierwszy list rządu dyecezyi, co do podatku Subsidiu Charitativi. Podpiay: X. Piotr Toczyłowski, biskup. — X. Antoni Kruszewski, kanonik.

Jocher 7651.

— duchowna Wileńska wszystkim wiernym dyccezyi Wileńskiej zdrowia y błogosławieństwa od Boga. (Wilno 12 Maja r. 1790). folio, ark. rozłoż.

Jocher 7652.

— dyccezyi Wileńskiej wszystkim wiernym i całemu duchowieństwu zdrowia i błogosławieństwa od Boga. $\frac{1}{2}$ ark.

Z powodu ustawy rządowej, z naznaczeniem nabożeństwa w Wilnie 3 Lipca.

Jocher 7655.

— duchowna Wileńska żąda od WW. JJ. XX. proboszczów, plebanów y całego duchowieństwa świeckiego jak zakonnego ptei obojej, aby o funduszach sejmików wszelkich ich dozorowi poruczonych, wiadomość jak najdokładniejszą z dołączonemi w autentykach lub ekstraktach funduszami, kommissyom cywilno-wojskowym uczynili. Działo się na sessyi administracyjnej 181-iej dnia 22 Augusta 1790. B. m. d. fol. 1 ark.

— duchowna dyccezyi Wileńskiej wszystkim wiernym Chrystusowym zdrowia w Panu. 1 ark. rozłoż.

Z powodu zgonu Tomasza Zienkowicza, biskupa Aryopolińskiego 9 Grudnia 1790.

Między podpisami podpis X. Dawida Pilchowskiego.

Jocher 7653.

— skarbu publicznego wyznacza officyalistów z oznaczeniem pensyj dla nich na różnych komorach w kraiu. Warszawa 1795. folio, k. 2.

Warsz. Uniw.

Administratio dioecesana universo clero tam seculari quam regulari salutem. 1 ark.

O ubiorze duchownych. Data 10 Lutego 1791. Sekretarz podpisany Mikołaj Tomaszewski.

Jocher 7654.

Administration des Finances obacz Esprit (1768).

Admonitio atque hortatio legatorum sedis Apostolicae ad patres in Concilio Tridentino, lecta in prima sessione. Cracoviae, apud vid. Floriani MDXLVI (1546). w 8ce, k. 8.

Jagiell.

Admiranda de vacuo obacz Magni (Strasnitz?) Waler. (1647).

— philosophia obacz Zapolski B. (1602).

Admonitio de rationis humanae deceptione in spiritualibus fugienda. Regiomonti, 1646. w 12ce, str. 70.

— ad fratres polonos ob. Kalwin (1563).

— ad lectorem in academiis Polonicis ob. Laudismann Casp. (1617).

— de irenico irenicorum e Sociini secta ob. Komeniusz J. (1660). — Zwicker (1658).

— III. ad Zwickerum ob. Komeniusz J. A. (1662).

Admonitiones quinque circa Sac. administr. ob. Karnkowski St. (1572).

Adnotationes historiae de antiquitate equitum Aquillae Albae ob. Sa pieha.

— summpere necessariae Clero tam saeculari quam regulari ad ritus ecclesiasticos orthodoxos observandos et abusus si qui vigent eliminandos, partim ex decretis Summorum Pontificum, partim ex decretis S. R. C. et rubricis Missalis et Breviarii, partim ex synodis provincialibus et ex edictis loci ordinarii desumptae. A. D. 1782. Lublini ex typ. S. R. M. Collegii PP. ord. SSS. Trinitatis.

— ad libellum Patronorum regni Poloniae et Sueciae breviario ordinis praedicatorum adjunctum. Juxta intentum decretorum sacrae rituum congregationis ex ipsis genuinis decretis et rubricis generalibus breviarii ordinis praedicatorum collectae et adjectae. Disponentibus et approbantibus superioribus. Impressae a. D. 1798. Sandomiriae. w 8ce, str. 118 i 9 k. nb. Kalendarium provinciae s. Hyacinthi.

Wileńs — Czartor. — Czetwert.

Adolescentis (Prima) commendatio proficiscitur a pietate in parentes. Cicero. Ojeze! boć wyraz ten właśnie przystoi. B. w. m. i r. w 8ce, k. 2.

Jestto wiersz polski ojcu na imieniny, druk Warszawski około 1790. Jagiell.

Adolescentum (Infausta parum consulti) amicitiae consilia in Jagiellone Mag. ducis Lit. filio theatri coll. Lublinen. Soc. J. prolusione demonstrata. 1695. w 4ce, str. nb. 4. (bez osobnego tytułu). Wolański A. w Rudce.

Adolphe G. ob Gottfried (1632).
Adolf Pfalzgraf Bruder des Königs aus Schweden ob. Copie (1656).
 — król szwedzki ob. Acta pacis olivensis (1766).
 — a S. Maria Visit. Carmel. ob. Fulgor inter umbras (1696).
 — od S. Kazimierza obacz Chraczyński A. (1692).
Adolph obacz Brachellius Ad. Joh. (Historiarum 1655, 1659).
Adolphus ob. Jesus (1696).
Adolphi Christ. ob. Wende G. (Als Herzog 1682).
Adolphi Georgius Joh. ob. Fechner Joh. (Arae exsequiales 1686).
Adonibczec ob. Wieczera wielka króla nad królami (1689).
Adonis, ecloga ob. Schoneus And. (1581).
Adorator (Pierwszy) anielskiego chleba, pierwszy Xiązę anielskiej hierarchii w kościele tryumfującym, pierwszy hetman i strażnik w kościele wojującym św. Michała Archanioła przez prawdziwą pokorę nad wszystkimi chórami anielskimi przełożony i podwyższony czyli kazanie na honor św. Michała Archanioła przy konkluzji czterdziestogodzinnego nabożeństwa w kościele WW. OO. Bernardynów zakonu św. Franciszka Minorum de observantiae we Lwowie r. 1757 miane. We Lwowie r. 1757. folio, k. 10. Ossol.
Adorea feriarum Antonii Paduen. ob. Pogorzelski Petr. (1639).
 — illus. A. Lipski ob. Starowski Szym. (1617).
 — immortalis gloriae Sig. Gregorowie ob. Korzeniowski And. (1648).
 — lauretae virtutis Ant. Cloche ob. Laskowski Dom. (1689).
 — Mariae virginis ob. Starowski Szym. (1637).
 — Mariana ob. Szczygielski Stan. (1676, 77).
Adoreae poeticae spicilegium obacz Zamelius Frid. (1647).
 — sapientium Virgini Mariae obacz Witwicki Alex. (1683).

Adrastea sarmatas obumbrans seu prosphonemata syncharmatica ob. Mirowski Alb. (1611).

Adres zgromadzenia narodowego francuzkiego do obywatelów tegoż narodu ob. Mirabeau (1791).

Adresse des habitans. Tłomaczenie odezwy obywatelów. 1790. ob. G.

Adrianopol ob. Radniewski (Relation 1667).

Adrianus obacz Albinus. (Musarum 1534).

Adryan, ojciec zakonu św. Franciszka ob. Tomasz à Kempis (O naśladowaniu 1545).

Adrian a Nativitate B. M. V. Schol. Piar. ob. Bielatowski Adryan X. (1733).

ADRIANUS kardynał (Adrianus VI papa) (1467 † 1523). Adriani Cardinalis Venatio una cum schollis non ineruditis Leonardi Coxi Britanni. Cracoviae in aedibus Hieronymi Vietoris typogr. diligentissimi mense Junio 1524. w 8ce, k. nb. 43.

Dystych in scholiarum commendationem napisał M. Pyrserius. — Dedykacya: Jodoco Ludovica Decio, podpisana przez L. Coxa Cassoviae, 1524.

Zedler: Universal Lexic. 1732. I. 573.

Włocław. — Ossol.

Adryan II. ob. Odpusty (b. r.).

Adryanowicz Wal. ob. Andrzejowicz (Kazanie 1630) — (Ogród 1646).

ADRYCHOMIUSZ Christyan (Crucius) († 20 Czerw. 1585). Jeruzalem jakie było za czasów Chrystusa Pana, przedmieścia y co przednieysze mieysca opisane, przez Christiana Adrychomiusza, a teraz świeżo dla pożytku większego zbawiennego na polski język przełożone przez jednego z duchownych, Jeruzalem Nowego pod Czernskiem, roku 1671 d. 1 Stycznia. Drukowano w Warszawie. w 8ce, k. 13, str. 206. (ostatnia strona mylnie s. 109. liczbowana).

W kartach przednich zdania z Pisma św. i herb Królestwa Polskiego z herbem Wiśniowieckich. Przepisanie do Michała króla i przedmowa do czytelnika.

Jabłonows. Musaeum s. 20, daje datę 1661 i zwie go Adrifonius.

Do tego należą:

Historya żywota Matki y Syna Maryi y Jezusa, Przenaśwątęszy (sic) Bogaz

rodzice, z prorocstw, tajemnic, figur, Pi-
sma świętego, y od czasu icy szczęśli-
wego Narodzenia, zebrana. Jezusa Pana
z świętych Ewangelistów, cudow, dzieł,
męki y śmierci iego zkompendiowana.
Obiedwie tu dla nabożnych, Jezusa y
Marya kochających pociechy położone
y napisane przez tegoż co y pierwsza
książeczka. W Warszawie r. p. 1671.
w 8ce, 149 str. i 6 kart na przodzie.

Przypisanie: Eleonorze Mariej Jozephie pol-
skiej krolowej. Na teźże herb na odwro-
cie tyt. wyszychowany, 6 wierszy. Kończą:
Pieśni dwie z Ewangelii św.

Jeruzalem Nowe we wsi z dawna
nazwaney Gora objawione przez cudo-
wne widzenie na niebie Krzyża świę-
tego na górze teraz Kalwarye w roku
1667. Dnia 26 miesiąca Grudnia w nocy
po nabożeństwie Narodzenia Pańskiego,
godzin dwie trwającego. Przez Andrzeja
Jana Frankiewicą, Philos. Bak. z kap-
licami męki Pańskiej wierszem opi-
sane. W Warszawie r. p. 1680. w 8ce,
str. 180.

Data druku pierwotnie była wybita 1670,
a później 1680. ztąd cyfra jest zamazana.
Przypisanie wierszem: do Stephana Wier-
bowskiiego biskupa poznańskiego. Mieści
zarazem modlitwy prozą. We wszystkich
trzech książkach druk antiqua.

Porównaj: Frankowicz A. J.

Jocher 8147. 8832. 8852.

Jagiell.

— Jeruzalem jakie było za czasów
Chrystusa Pana, przedmieścia y prze-
dniejsze miejsca spisane przez Seba-
stjana Adrychomiusza, a teraz świeżo
dla pożytku większego zbawienego na
polski język przełożone przez jednego
z duchownych do druku podane. W War-
szawie w drukarni koll. J. kr. M. Soc.
Jesu r. p. 1725. w 4ce, k. 4, str. 110. —
Część II. stanowi, tak jak poprzednio
było: *Historia żywota Matki i syna
Mariey*, w 8ce, str. 76.

W pierwszej części strona 109 pomyłona,
wydrukowano str. 190. Kończą pieśni z
Ewangelii św.

Załuski Progr. 50.

Chreptow. — Czartor.

— *Toż*, Warsz. koll. J. kr. M. Soc.
Jesu r. 1726. w 4ce, k. 4, str. 110.

Rok 1726. tak wyłożony, że wygląda na
r. 1716. Przyłęczki notuje dedykacją koll.
Warsz. Soc. do Niesiołowskiego starosty

Cyryńskiego. Nie ma jej w egzempl. Bibl.
Jagiell. lecz jest przemowa do czytelnika.
Zresztą jesto istotnie edycya z r. 1726,
tylko karta tytułowa przebita, a imię wy-
drukowano: Sebastjana.

Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow. — Uniw.
warsz.

— *Historia żywota Matki i syna
Mariey i Jezusa przenaświętszej Boga-
rodzice przez Sebast. Adrychomiusza.*
W Warszawie 1725. w 4ce, 1 k. nlb.
i 76 stron.

Imię podano mylnie zam. Chrystyan.

Chreptowicz.

Adsertio S. Testam. c. Calv. ob.
Heshusius (1574).

Adstites gratiae connubialibus Mart.
Anczowski ob. Kraus Jac. (1679).

Adulta fascia ob. Małachowski Jan
(1676).

Adwent Chrystusow przez osmio-
dniowe Rekolekcyce otrzymane. Lublin,
1788. w 8ce.

— ob. Avrillon (1777), (1776) —
Goliński Bazyli (1588) — Murczyński
And. (Kazania 1753) — Wysocki Sa-
muel od św. Floryana (1749).

Adwents - Betrachtungen 1687. ob.
Quand Joh.

Adventu (In) principum obacz Xa-
werius.

Adventus exoptatissimus 1787. ob.
Stanisław August.

— in *Evangelia ob.* Bartsch Fryd.
(1601?).

Adverbia moralne ob. Lubomirski
Stanisław (1701) — Tilmanus à Ca-
meren (*Adverbiorum moralium* 1691).

Adversaria abo terminata ob. Zbi-
gniewski Prok. (1621).

Advertissemens reçues de Vienne en
Autriche touchant l'election de monsei-
gneur le duc d'Anjou pour estre roy
de Polongne. A Lyon par Benoist Ri-
gaud avec permission 1573. w 8ce,
kart nlb 4. Czartor.

Advys uyt Koninckx-bergen belan-
gende het Tractaet van Sweeden ende
Brandenburgh. Gouda, 1656. w 4ce,
str. 4.

ob. Aitzema edyc. w 4ce, pars VIII. s. 490.

— van Gecommitteerde Raaden op
de Requeste van Pye Rich en Wilkison,

om bepaling der Impost van Ukrainsche Tabak en restitut. van te veel geconsigneerde penningen. 15 Maart 1771. fol., str. 12. Bibl. petersb.

Advocatus mundi ob. Zimorowicz B. (1642).

Advocati ob. Toryani Joa. Cant. (Decisiones 1777).

Adwokat polski za cnotą. Tum arbitramur cognoscere unumquodque cum causas primas et prima principia cognoscimus. Arist. Phis. L. 1. W Warszawie w druk. Wolnej 1791. w 8ce, str. 2. i 148.

Od str. 101. o adwokatach w Polsce. Na str. 71. Nota następująca: Tę satysfakcyą (wydawania posagów córkom patronów od klientów) w Polsce miał ojciec tego dzieła autora, że JW. Gajewski kasztelan Nakielski za wierne utrzymywanie interesów dwóm jego córkom dał posagi, gdy jedno do klasztoru, drugą za mąż wyprawił.

— Toż, inna edycya 1791. w 12ce mniej. str. 150. i nlb. 4.

Akad. — Bran. — Bibl. Jag. — Czetwert. — Ossol. — Uniw. lwow. — Zielińs.

— (Dokładny) krajowy w którym się wszystkie w życiu ludzkiem potrzebne pisma sprawunkowe jako noty czyli prośby, memoryały, kontrakty, rewersa czyli zapisy długowe, zapisy ręczne, obligacye, zaświadczenia, plenipotenecye czyli pełnomocnictwa, kwity etc. podług terażniejszych cesarsko królewskich praw znajdując i bez pomocy adwokata ułożone być mogą. W Krakowie kosztm. Franciszka Gärtnera 1798. w 8ce, str. 85 i 5.

Warsz. Uniw. — Akad. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow.

— ob. Dzwon staropolski (1792) — Postylion (1791).

Aebeli Elias obacz Gryphius Andr. (Folter 1648).

Aedes Palatinae domus Plater ob. Plater Jan Andr. (1695).

Aediloquium ob. Torinus (1539).

Aedypus ob. Theatrum umbratilis eruditionis (1742).

Aegidius Romanus Cardin. ob. Egidius (Bophilaria 1515. — In theoremata 1513. — Regimiento 1494).

— Polonus ob. Idzi (Vaticinia 1600).

— a d. Iosepho ob. Madejski Aeg. (Gemmae 1728, Privilegia 1736).

— M. ob. Egidius (De urinarum 1525).

Aegis Palladia ob. Pastoryusz Joach. (1676).

Aegyptica servitus obacz: Heberer (1610).

Aegyptus Pontificio monastica ob. Zadzyk Jan (1651).

Aelinopean ob. Szymonowicz Szymon.

AELSTERMANN Christoph Teodor. Journal über den zwischen der Römischen und Türkischen Käysere wie auch Käyserin von Russland zu Niemirow in der Ukraine angestellten Friedens-Congressus in der Mitte des 1737. Jahres. B. m. (1737). w 4ce, str. 32.

Dedyk: Ios. Georg. v. Flemming, der Kron Armeo General-Major — dat. Niemirow 6 Octob. 1737. Christoph Theod. Aelstermann auditeur bey der Königin Croninfanterie Regim.

Dzikow. — Ossol. — Bibl. petersb.

Aemilianus ob. Choynacki Iosephus (1740).

AEMILIUS Georg. Elegia de natura et viribus cerevisiarum et mulsarum.

Jest na k. 66—67 w dziele Eobani Hessii: De tuenda valetudine. Poczem idzie rozprawa: De Cerevisia.

Aeneas Sylvius ob. Sylvius.

Aeneasz ob. Vegius Maphaeus (O Aeneaszu trojańskim 1589).

AENETIUS Teofil prorektor gymn. Toruńsk. († 1631 r.). Oratio de S. Scripturae auctoritate et praecellentia. Thornii. 1610.

Praetor. Athenae 207. — Zernecke: Summarischer Entwurf des Geherten u. Gelehrten Thorns. str. 34.

Aenigma Simsonis ob. Schmiedt D. (1681).

Aentekeningh en verklaringsh obacz Szliefing Jan (1649).

Aequilibrium justitiae ob. Costenus Mar. (1641).

— jurisprudentiae ob. Wróblński Sz. (1712).

Aequipolentes de J. Chr. phrases ob. Blandrata (1565).

Aequus judex ob. Herbst B. (1562).

Aër ob. Glogoviensis Ioannes (1514).
Aerarium sanitatis ob. Gazius Ant. (1549).

— piarum meditationum 1713. ob. Lancicius Nic.

Aesopus ob. Ezop — Jabłonowski Jan (Nowy polski 1731).

Aestetik ob. Graf Friedrich (b. r.).
Aesticampianus obacz: Sommerfeld (Modus epistolandi 1515).

Aestus philosophici ardoris ob. Behm Mart. (1677).

Aetas aurea renascentis 1698. ob. August II.

— aurea Regno Poloniae 1744. ob. Kossakowski Stan.

— lachrymarum 1731. obacz: Rupertinoński Stef.

Aeternitas obacz: Czyrzczykiewicz Andr. Augustyn (1683).

— stirpis Jagellonicae ob. Porzecki (1639).

Aeternum foedus virtutum J. Jabłonowski ob. Słowicki Łuk. (1693).

Aether ob. Tylkowski Maciej (Dissertatio 1777).

Aethiopia hist. interpr. St. Warszewicki ob. Heliodor (1534, 51, 52, 56, 96, 1601, 06, 19, 31, 51).

Af-beeldinghe van eenen seer wonderlijcken ende vreeschelijcken Visch, die int voorleden Jaer wirt gevangen inde Riviere Istola, die weleke altijds troubel loopt by de vermaerde Stadt van Varsovien. T'Hantwerpen (1624). folio.

Petersb. Bibl.

Afbild (En) of lyckones obacz Patkul (1701).

Afer Dionisius De situ orbis 1504. ob. Dionisius.

AFFAITA Izydor. Obsidio Torunien-sis, armis et auspiciis Joannis Casimiri Polon. ac Svec. regis 1658. (plan wys. 39 centim., szer. 52 centim.).

Affecten (Unterschiedliche) zu der allerheyligsten Dreyfaltigkeit, zu dem allersüss. Heyland und zu seinen allerselig. Mutter, auch zu den HH. Engeln und anderen Heiligen. Braunsb. Coll. S. J. 1722. w 12ce, str. 337.

(Affectus). Unus et idem nunquam dissolubilis imo etiam post fata superstes trium decanatum Affectus in celeberrimo Archidiaconatu Pszczewensi, fratribus olim sociisque suis, statim ac vivis valedixerint: trino suffragandi sacrificio iam pridem initus et hactenus inviolabiter conservatus, imo denuo per novam libelli recusionem, post multorum decessum aliorumque in locum eorum accessum renovatus et luci publicae anno uniti cum carne humana Dei 1740. remonstratus. Posnaniae, typis clari collegii Soc. Jesu. Anno 1740. w 8cc, ark. D₃.

Dedyk.: Theod. Czartoryski Episc. et Jos. de Werbno Pawłowski, eccl. cath. praelato. Zaczyna wiersz: Fontes Castellii. Potem: Ordo Decanatus in Archid. Pszczewensi. (Spis duchowieństwa na 12 kartkach). Jagiell.

— parochi onus tremendum curato animarum incumbens perpendentis et ad augustissimum missae sacrificium celebrandum se disponentis. Typis B. Joannis Cantii. Zamosci 1750. w 12ce, 10 kart nlb.

Na odwr. str. tytułu imprimatur podpisał Józef (Szembek) biskup Chełmski w Skierbieszowie 19 Czerwca 1750 r. — Jestto modlitwa, którą ksiądz ma mówić przed Mszą św.

— (Pii) ad S. Franciscum r. 166... ob. Franciszek Xawery.

— in lectum genialem Alb. Segeri ob. Seger Alb. (1667).

— in virginem ob. Heidenstein J. (1634).

— lugubris ob. Buczkowski Mat. (1617).

— politici, seu lucubrationes civiles ob. Zebrzydowski Jos. (1675).

— reciprocus 1701. ob. Zieliński Konst.

— sub missa contin. 1712. ob. Cochiuś Mart.

Affekt braterski abo pieśń nabożna w przewielebnym Jemelnickim Jezusa, Maryi, Józefa S. Bractwie Zakonu Cisterc. 1689. w 8ce, syg. B₂. z nutami muzyczn. dr. goc.

Porównaj: Pieśń nabożna. Przytycki.

— Fr. Łodzińskiemu obacz Żarski Piotr (1651).

— nabożny do błog. Józafata 1672. 1743. 1746. ob. Kuncewicz J.

— radośny obacz: Otrębosz Dan. (1631).

— serdeczny duszy pobożnej do Pana Jezusa pod krzyżem idącego, a osobliwie ranę Najśw. ramienia Jego różnemi aktami i modlitwami przy rozmyślaniu drogi krzyżowej wielbiący, jakoteż i za dusze w mękach czyścowych zostające, serca ludzkie do modlitwy wzbudzający r. p. 1762. w Berdyczowie w druk. WW. OO. Karmelitów bosych. w 8ce, 3 k. nlb. i 66 str.

Na odwrotnej stronie tytułowej drzeworyt przedstawia P. Jezusa upadającego pod krzyżem. Warsz. Uniw.

— życzliwy Joach. Erazm ob. Golański Jan (1648).

Affekta Strzeliste do P. Jezusa w Antokolskim obrazie. Lwów, 17....

— Toż, (edycya 2ga). Lwów. 17....

— Strzeliste do P. Jezusa Nazarańskiego w Antokolskim obrazie łaskami słynącego — przedtym we Lwowie po dwakroć, a teraz potrzebie — do druku podane r. 1743. w Wilnie w drukarni Akad. S. J. w 8ce.

Jocher 6910.

Affekty ob. Skarb bogactw (1699).

Affhandlings - Beslut (Almannelige) af alle Sveriges rikets ständer. Stockholm 1600. ob. Beslut.

Affluencya wielkich honorów 1740. ob. Pocięówna Lud. H.

Affter- und Nebel-König. (Der unzeitig erwhlte und bereits flüchtige) in Grosz-Pohlen, mit seinem treu-vergessenen Anhang, auch was Franckreich und Schweden unter solcher Polnischen Unruhe und neuen Wahl zeithero intendiret und gesucht haben. 1704. w 4ce, k. 1, str. 70. Jagiell. — Ossol.

— Toż samo. 1705. w 4ce, str. 70. Nova liter. German. 1704. str. 446.

Bibl. król. w Stockh.

Afhandling om Engellands och Polens borgerliga försattningar. — Na końcu: Stockholm, tryckt hos Carl Stolpe. 1771. w 4ce, 1 ark. dr. —

Zarazem: Bihang till Afhandlingen om Angelands och Pälens borgerliga försattningar. kart 2. Jagiell.

Afkondinge mitsgad. Coninck in Poolen ob. Solo Mahomet (1640).

Aforismi Politici e Militari obacz: Baccellini M. (1610).

Africa (L') supplicante, balletto giulato dalla Maestà della regina di Polonia e Suezia. La domenica del carnevale dell' anno 1638. B. m. r. w 4ce, 4 k. nlb. Czartor.

Afryka ob. Bohomolec Franciszek (1756) — Brysson (Historya 1790) — Juniewicz S. J. (Listy 1756) — Lubieński Wład. (1740) — Missyonarze S. J. (1756).

Afskrift af någre trowärdige bref, om dhett fächtande som förelupit emellan dhe swänske och sachserne dhen 9/19 Aug. ey langt ifran staden Posen i Hög-Pohlen. — Posen, den 12/22 Aug. 1704. — B. m. dr. w 4ce, 2 k. nlb. ob. Afschrift. 1704. — Poznań (Relation 1704). Jagiell.

Afskrift ob. Karol XII. (Warszaw 1702). — Warszaw (1702).

Agalliasis tou Apollonos ob. Burkowski A. (1629).

Agalmata epigrammatica ob. Schoeser (1641).

Agama in peregrinationem Thom. Zamojski ob. Zamojski Al. (1617).

AGAPIT diakon. Izłożenije hławizu pouczitelnych, napisannoje od Agapita diakona. w 4ce, k. 6, str. 22.

Tytułu brak. Na przedostatniej stronnicy powiedziano: iż jest drukowana w roku od stworzenia świata 7136, zatem w roku naszej ery 1628. — Karatajew powiada, iż broszura ta drukowana w Kijowie w Ławrze Peczerskiej. Krasińs.

AGAPITUS męczennik. Trajedia wyprawiona w sali publicznej od młodzieńczej się w naukach w szkołach Collegium Warszawskiego Societ. Jesu r. p. 1760. w 12ce, k. nlb. 12.

Warsz. Uniw.

— Toż. Tenże tytuł. w 8ce (sign. A—B₄). k. nlb. 14.

Jagiell. — Warsz. Uniw.

AGATHANGELUS a S. Theresa. Na świecie noszący imię Aleksander Pio-

cipius (?), karmelita bosy, rodem Polak, pisał po roku 1672: 1) *Meditationes de Beatissima Virgine et Sancto Joseph.* — 2) *Responsio ad quemdam Religiosum Ordinis S. Francisci, in suis editis Concionibus contententem Monita Spiritualia S. Theresiae, non suis Carmelitis, sed Reformatis S. Francisci fuisse tradita.* — Te mieszczą się w: *Bibliotheca Carmelitarum Excalceatorum per R. P. Martialem a S. Joanne Baptista, Burdigalae, edita a. 1730. in 4to p. 1.*

Encyklopedia powszechna Orgelbr. Tom I. str. 185. — Jocher. Nota N. 2216.

Ageisson Georgius ob. Szenrath Matheus Jan (*Conclusiones* 1652).

Agenda secundum Rubricam Ecclesiae Cathedralis Cracoviensis. Cracoviae in officina providi viri Joannis Haller. B. r. (około 1520) w 4ce, k. nlb. 1, 29 liczb. G. druk gocki.

Ossol. — Dziedusz.

— sive exequiale divinatorum sacramentorum per venerabilem virum dominum Martinum Canonicum Vilnensis Dyecesis edita, *Impressum in Gdano per me Conradum bomghartem.* Anno Dni milesimo quadringentesimo nonagesimo nono. Et finitum est secunda feria ante festum barnabe.

Jocher 6359. — Bandtke I. 82—83.

Bibl. Ossol. — Dzików.

— secundum Rubricam Ecclesiae Metropol. Gnesn. Cracoviae 1503. —

Friese Beytr. II. Th. I. Bd. p. 34.

„Z Agendy tej Friese przytacza 2 modlitwy, jedną podczas chrztu dziecka, drugą do umierających.“ Tak pisze Jocher. N. 6360. Tymczasem rzecz się ma inaczej. Friese bierze z Regenwolsciusa i przeistacza miejsce Lipsiae na Kraków i nie wymienia drukarza, więc edycja: Cracoviae prawdopodobnie urojona. Również i edycja Lipsiae, Melchior Lotter 1503. nie opisana i nie ma jej w Panera: *Annales T. VII. str. 143—5.* — Nie wierzy w tę edycję Wiśłocki (*Wiśła* 1873. s. 356).

Jocher 6360. 6361.

— dioecesis cracoviensis. 1504.

Na pergaminie. Petersb.

— latino et vulgari sermone polonico videlicet et alemanico. *Imp. Cracoviae arte Dom. Iohannis Haller. A. 1505. w 12ce.*

Tak Wiszn. III. 89. lecz zapewne myłka w dacie zamiast 1514 r.

— sive obsequiale secundum rubricam ecclesiae metropol. Gnesnensis. Cracoviae, Haller. 1512. Kórnica.

— latino et vulgari sermone Polonico videlicet et Alemanico illuminata incipit feliciter. (Te słowa bujnym gockim drukiem na tytule. Na końcu rubro): *Impressum Cracoviae arte et impensis Spectabilis viri domini Ioannis Haller. Anno missionis verbi divini in carnem millesimo quingentesimo decimo quarto (1514). 8. fol. XCIII. kart, oprócz karty tytułowej i 9 nlb. kart na końcu. Druk gocki.*

Na końcu powieść o papieżu Urbanie po polsku i po niemiecku, ale jej nie ma w egzempl. Bibl. Jagiell.

Jocher 6362. — Janocki Nachr. str. 159—160. — Bentkows. O najdawn. książk. str. 65—6. — Maciejowski, Dodat. — Grabowski A. Starożytności 1840.

Jagiell. — Krasinś. — Ossol. — Kórnica. — Szembeka.

Agēda scđ'm cursum et rubricā Ecclesie cathedralis Posnaniensis. Ad ritū metropolitanę Gnesn. qm potuit vicini' reducta. Anno dni M.D.xxxiiij. (1533).

Na końcu: *Lypsie ex Prelo Melchioris Lottheri.* Anno dni. M.D.xxxiiij. w 4ce, k. liczb. 146 i niel. 2.

Wyd. Jana Łatałskiego arcyb. gniezn. — Pod tytułem drzeworyt SS. Piotra i Pawła i herb Prawdzic.

Czartor. — Uphagen w Gdańsku. — Kórnica.

Agenda sive obsequiale secundum rubricam ecclesiae metropolitane Gnesnensis. (Herb Mikołaja Dzierzgowskiego arcyb. Gniezn. który tę agendę wydać kazał. Na końcu czer. lit.): *Cracoviae impressum per Hieronymum Scharffenbergum civem ac bibliopolam ibidem.* Anno Dni 1549. w 4ce, kart CXLIII i na końcu 2 niel.

Jocher N. 6363.

Krasinś. — Raczynś. — Ossol. — Kórnica. — Dziedusz. — Kijów. — Katedr. lwow. — Gdańsk. kapit.

— ecclesiae cathedralis Plocensis cum dubiorum 7 casuum resolutionibus cura reveren. in Christo patris D. Andreepiscopi Plocensis impressa MDLIII. In stemma ejusdem reverendissimi D. episcopi Plocen. (rycina herbu i distich.). Na

odwrotnej rycina Zwiastowania z datą roku 1536. Na końcu Indexu wydrukowano:

Agenda insignis ecclesiae cathedralis et diocesis Plocensis impressa Anno Dni 1554 Cracoviae opera ac industria famatorum fratrum Nicol. ac Stan. Scharffenberger calchographor. et civium Cracoviensium impensa reverendissimi in Christo patris D. Andreae Noskowski episc. Plocensi congesta vero et confecta, per venerabilem Laur. Zambrzuski praepositum S. Catherinae, venerabilis capituli Plocensis secretar., politioris literaturae, iurisque pontificis scientia, usuque rerum magnarum illustrem et amabili morum suavitate humanitateque perpolitum. w 4ce, kart 229. nlb. 8 i indexu k. 3.

Jest herb Zambrzuskiego i nań 8 wierszy. Joher 6364. 6365. za Lelewelem ma przez omyłkę datę r. 1550. — Lelewel. Bibl. ksigi Dod. I. 103.

Warsz. Uniw. — Kras. — Ossol. — Bran.

— sacramentalia ad usum dioecesis Varmiensis accommodata. Cum adjunctis verbis et admonitionibus polonicis et germanicis. Opus cuiuslibet dioecesis parochis et sacerdotibus perutile. — (Poczem w drzeworycie herb Warmii i Kromera z literami C. M. C. V.). Coloniae, apud Maternum Cholinum MDLXXVIII. Cum gratia et privil. Caes. Majest. folio małe, k. 2. str. 119.

Na odwrocie tytułu: Contenta in hoc volumine Agendorum sacramentalium. — Na k. 2. nlb. Okólnik Kromera, dat. Heilsbergae Februar. a. 1572. — Każdy arkusz ma kart 4 a signat. idzie od A—P. (ark. 15). — S. 1—2. Exorcisatio sali. s. 2—29. Formula baptizandi. s. 29. Infirmi pueri brevior baptismus. s. 30. Cautelae circa baptismum. s. 31. Informatio. s. 32. De iis qui in haeresi baptizati. s. 32—5. Formula reconciliandi s. 36—9. Modus copulandi matrimonii. s. 39. Modus introducendi sponsam post nuptias. s. 40. Modus introducendi mulieres post partum. s. 41. Ad introducendam mulierem in partu mortuam. s. 42—51. De absolutione sacramentali poenitentium. s. 51—53. Ordo communicandi populum in ecclesia, tam in Paschate quam in aliis diebus. s. 54—56. Ordo communicandi infirmum. s. 57—96. Modus administrandi sacram unionem extremam infirmo. s. 97—119. Catecheses sive institutiones latinae et polonicae, cuiuslibet sacramento et actioni accommodatae

per illos dnos D. Stanislaum Carnkowski epum Wladislaviensem et Martinum Cromerum, coadiutorem Warmiensem conscriptae. (Tekst tylko łaciński dano. Dprawiono zato przekład niemiecki bez tytułu ark. 3. (kart 12) nieliczb. Zaczyna się: Christliche Unterweisung von der Tauffe).

Bibliot. kapitulna w Frauenburgu (trzy egzemplarze). *Bibl. Jagielloń. (z zast.)*

— sacramentalia ad usum dioecesis Cracoviensis. Coloniae, 1574. folio.

— seu ritus sacramentorum (1575).
Bibl. Moszyńsk. w Krak.

— caeremonialia, ad usum dioecesis Varmiensis accommodata. Opus aliarum quoque dioeceseon parochis et sacerdotibus perutile. Indicem omnium pagina post praefationem continet.

(Poczem drzeworyt: herb Hozyusza z podpisem: Stanisl. Hosii cardinalis Varmiensis). Coloniae apud Maternum Cholinum MDLXXVIII. Cum gratia et privilegio Caes. Majest. (1578). folio małe, str. 216 (ark. 27 po k. 4).

Na odwrocie tytułu drzeworyt herbu Kromera, ten sam co w edycji z r. 1574.

Po tytule idzie 6 kart nlb.: Przemowa Kromera do Hosiusa dat. ex arce Heilsbergensi calend. Junii. A. D. MDLXXV. karta 2. Contenta in volumine etc. karta 3. Admonitio ad sacerdotes 3. Sermo de officio, excellentique dignitate ac sanctimonia sacerdotum k. 4. Praecatio sacerdotis audituri aliorum confessiones. k. 5. Sacerdotes, quae scire debent, ex D. Augustino: et habentur. Dist. XXXVII. Cap. Quae ipsis. k. 6. Ex decreto concilii Tridentini sessionis sextae canon. 1. — Potem od str. 1. Agenda. — Część muzyczna ma nuty w czerwonych liniach.

Do tego dołączono:

Passio Domini Nostri Jesu Christi, quae, uti ab unoquoque Evangelista seorsim conscripta, sic etiam notis quaeque suis seorsim distincta, atque delineata est: et usui dioecesis Varmiensis accommodata. Studio vero atque opera Reverendi D. Thomae de Glaza, S. Stephani Cracoviae plebani etc. aedita. Coloniae apud Maternum Cholinum. MDLXXVIII. cum gratia et privilegio Caes. Majest. folio małe, str. 115.

W tyt. drzeworyt: Chrystus na krzyżu. Tworzy całość z Agendą, bo signat. arkuszy w Agendzie idzie od a. do ee. Tu zaś idą arkusze od ff. do tt.

Bibl. kapit. w Frauenb.

— seu modus administrandi sacramenta secundum ritum cathedralis ecclesiae Olomucensis: ad usum ejusdem dioecesis. 1. Cor. 4. Sic nos existimet homo, ut ministros Christi et dispensatores mysteriorum Dei. (Tytuł z drzeworytem J. Chrystusa). B. w. m. i r. Na końcu: Cracoviae in offic. typogr. Lazari. A. D. 1585. folio małe, k. 5. str. 153.

Na odwołanie tytułu herb Pawłowskiemu i wiersze łacińskie na herb. Poczem idzie przemowa Pawłowskiemu z daty Aug. 1584. Po indexie idą wiersze Jana Gergera kanon. a po nich duża rycina św. Wacława męczennika.

Jocher 6367 (oznacza w 4ce).

Te agendę ale z mylną datą r. 1581. ma Graesse Tresor I. 42. z katalogów Trossa i Ashera w cenach 20 i 40 franków. Wychwala drzeworyt św. Wacława zajmujący całą stronicę, jako istotne arcydzieło.

Jagiell. — Ossol. — Raczyńś. — Towarz. Nauk. Poznań.

Część II. p. t.

— caerimonialia secundum ritum cathedralis ecclesiae Olomucensis: ad usum eiusdem dioecesis. Exodi 18. Ostendas populo caerimoniae et ritum colendi viamq. per quam ingredi debeant, et opus, quod facere debeant. Na końcu: Cracoviae in officina typographica Lazari A. D. MDLXXXVI. w 4ce, k. 3. str. 348.

Na odwołanie tyt. czworowiersz pod herbem biskupa. Dalej odezwa Stan. Pawłowskiemu 14 lut. 1586 a na końcu tejeż duża rycina św. Wacława. Czartor. — Jagiell.

— seu ritus caeremoniarum ecclesiasticarum, ad uniformem ecclesiarum per universas provincias regni Poloniae usum, officio romano conformati. Ex decreto synodi provincialis petricoviensis denuo conscripti et editi, studio et opera reverendi D. Hieronymi Powodovij, archipresbyteri et canonici cracoviensis (P. I—II). Cracoviae, in architypographia regia et ecclesiastica Lazari A. D. MDXCI (1591). Pars II. A. D. MDXCII (1592). folio, k. 4. str. 290 i Index s. 6.

Od str. 193 do 231.

Catecheses albo napominania y nauki wysszey opisane (po polsku, druk got.).

Od str. 231 do 286.

Catecheses oder Unterweisung und Unterrichtung von den heiligen Sacramenten wie vorher polnisch und lateinisch beschrieben.

Na str. 108—111. dwa śpiewy na cztery głosy.

Jocher 6368. 6369. — Wiszn. IX. 200. — Maciej II. 490.

Krasień. — Czartor. — Ossol. — Uniw. lwow. — Uniw. Warsz. — Kijows.

— Toż samo z datą 1593 roku.

— seu ritus sacramentorum ecclesiasticorum, ad uniformem ecclesiarum per universas provincias Regni Poloniae usum, officio Romano conformati. Ex decreto synodi provincialis Petricoviensis, denuo conscripti et editi, studio et opera R. D. Hierō. Povodovij, archipresbyteri et canonici cracov. Praemissa est singulis sacramentis summaria illorum doctrina utilis et necessaria. Crac. Lazar 1596. fol. str. 267. (właściwie 276 i k. 4).

Od str. 193.

Catecheses: albo napominania y nauki wysszey opisane (przez M. Kromera).

Od str. 231.

Catecheses (po niemiecku).

Sub epistem: Joach. Bielski i list Jerzego kardyn. Radziwiłła do duchowieństwa dycezyi krak. dat. Crac. Nonis Febr. 1596. Przyjęcki.

— seu modus administrandi sacramentorum cum gratia et privil. S. R. M. Cracoviae, in officina architypogr. regia et ecclesiastica Lazari. A. 1596. Pars II. fol., str. 252. Ossol.

— seu ritus sacramentorum ecclesiasticorum, ad uniformem ecclesiarum per universas provincias Regni Poloniae usum. Ex decreto synodi provincialis Petricoviensis, denuo conscripta et tertio editi, studio et opera D. Hieronymi Povodovij. T. I—II. Cracoviae in archityp. Lazari. 1605. fol. Tom I. kart 4. stron 208 i 2 k. — Tom II. k. 2. str. 240 i 1 k.

Warsz. Uniw.

Jocher 6369. podaje mylnie za Siarczyńskim przedruk z datą r. 1603.

— seu ritus caeremoniarum ecclesiasticarum studio et opera R. D. Hieronymi Povodovii. Cracoviae in officina

Lazari Matthias Andreoviensis excussit.
A. 1617. fol. k. 2. str. 240 ind. 100.

Warsz. Univ.

— Jerzego Radziwiła bisk. krak.
1598.

Mać. III. 848. Mohiła Piotr Pimin Euz.)
Litos. s. 185.

Ob. wyżej Agenda Powodowskiego z r. 1596.

— Parva. In commodiorem usum
sacerdotum provinciae Poloniae con-
scripta. Vilnae cum permissu superio-
rum. A. 1616. w 8ce, 121 str. i k. 1.

Schnaase: Zur pol. Lit. s. 42. pisze iż formu-
larze są: po polsku, łacinie i niemiecku.
Pomija że i po litewsku, co istotnie jest
(str. 24—29 i nast.). — Jocher 6370.

Edycye 1633 i 1715 są pod tytułem Rituale.
Czartor. — Branic. — Ossol.

— sacramentalia ecclesiae Varmien-
sis. Bez m. A. Christi MDCXVI. (1616).
str. 122.

Rozpoczyna się słowy Bisk. Rudnickiego:
Introductis, deo auspice, missali et bre-
viario romanis, in hanc nostram dioecesis:
restare videbatur, ut manus pro debito
officii nostri admoveremus libris ecclesias-
ticis, qui agenda vulgo vocantur.

— caeremonialia ecclesiae Varm.

B. w. m. A. Chr. MDCXVII. str. 202.

— parva in commodiorem usum
sacerdotum provinciae Poloniae con-
scripta. Superiorum permissu. Vilnae,
typis academiae Soc. Jesu. Anno Dni
MDCXXX (1630). w 8ce, 142 str. oprócz
regestru.

Jocher 6371.

— z r. 1634. wydana pod imieniem
Jana Wężyka arcyb. Gniezn. (o czem
Mohiła Piotr: Litos. str. 185).

— albo forma porządku usługi świę-
tej, w zborach ewangelickich koronnych
i W. X. Lit. na wieczną cześć i chwałę
Ojcu, Synowi i Duchu Ś. Bogu w Trój-
cy jedynemu, za zgodną zborów wszy-
stkich uchwałą, teraz nowo przejrzana i
wydana w Gdańsku, drukował Andrzej
Hünefeldt Roku P. MDCXXXVII.
(1637) w 4ce, z przodu 1 k. nlb. i
468 stron, spisu 2 karty nlb.

W przedmowie do pobożnych mówi: że na
dwóch jeneralnych konwokacyach t. j. Or-
lańskiej 1633 r. i Włodawskiej 1634 r.
jednogłośnie postanowiono, aby z agend
zborowych trzech prowincyi t. j. Wielko-
i Małopolski i Litwy utworzyć jedną zgo-
dną agendę dla wszystkich zborów. Dotąd

trzymano się najwięcej agendy X. Krzys-
tofa Kraińskiego; teraz ułożono nową,
która drukami ogłoszoną zostaje.

Opisana u Jochera 7125. Jestto ostatnia e-
dycya. Nowszej nie było tak, że ta jest
dotąd używaną we wszystkich zborach
ewangelicko reformowanych na Litwie.
Przed każdym aktem pomieszczone są pra-
wa odnośnie kanoniczne. — Pierwszą a-
gendę ewangel. wydał X. Krz. Kraiński
1599 r. p. t.: „Porządek nabożeństwa...“
Branic. — Cz. Raczyns. — Zielińs.

— to jest porządek kościołów ewan-
gelickich księstwa Oleśnickiego. Brzeg
(lub Oleśnica?) 1664. w 4ce, wydał
Chr. Bogusz Auerbach.

— to jest porządek kościołów ewan-
gelickich księstwa Oleśnickiego i innych
do niego należących powiatów, naprzód
na miłościwe rozkazanie księcia Jmci
Karola z Mynsterberku Wtorego w
niem. języku spisana i wieleb. duchow-
ieństwu w r. 1593 oddana. Potym za
miłościwym zrządzeniem J. książecey
mości Sylwiusza księcia na Wyrtem-
bergu i Telcu, w Szląsku na Oliśnicy
przejrzana y do druku roku 1664 po-
dana a teraz kwoli kościołom polskim
w przemienionym księstwie na pospolite
księżey używanie z niemieckiego na
polski język przetłomaczona. Wtóra e-
dycya. W Brzegu, Gottfried Tramp.
1715. w 4ce, str. 112.

Do czytelnika wiersz podpisał J(erzy) B(ock)
A(rchid.) O(leśnicki). — Na str. 15—18
jest Ojciec nasz z nutami. — Na str. 110
Przydatok żeby miejsce próżne nie zostało.
Jocher 7129. — Sembrzycki Przegląd 1887
s. 29.

Birgel — Ossol. — Bibl. J. K. Sembrzy-
ckiego. — Czartor. — Jagiell.

— (mniejsza). Sześć aktów, to jest:
Akt I. Usługi chrztu św. Porównaj
Aktów sześć. — Wysocki Mikołaj (1643).

— ob. Dambrowski J. (Alimonia
1748) — Kraiński Krz. (Forma 1602,
1614) — Małecki H. (Ustawa 1571) —
Morscovius Petrus (Politia ecclesiastica
1745) — Peterson Jan (1695).

(Agende). Lettische Kirchen-Agende.
Königsberg. 1754. 8o.

Przyłęcki.

Agendorum ecclesiasticorum liber in
usum provinciae Gnesnensis conscriptus
Coloniae, apud Mat. Cholinum. Cum

gratia et priv. S. R. M. 1579. fol. Tomus I. k. nlb. 6 i liczb. 119 z ryc.

Podp. Stan. Carnovski episc. Vladislav. et Pomeraniae Reverendis. etc. Praelatis etc. Volborii. 1577. Zarazem: Catecheses latinae et polon. p. Stan, Carn. et Mart. Cromer coadj. Varm. conscriptae.

Tomus secundus: Agendorum Caeremonialium. folio, k. 6. str. 246.

Tomus III. fol. str. 115.

Jocher 6366. przytacza wydanie bez drukarza i format w 4ce.

Krasiński. — Warsz. Uniw. — Ossol. — Sangusz.

Agger triumph. Jesu Christi ob. Cramer Joh. (1625).

Aglala nuptialis St. Witkowski ob. Łukowski Vlad. (1635).

Agnell od ofiarowania Maryi ob. Nowicki (Kazania 1725, 1790. Kazanie 1791, 1795).

AGNELIUS Ludwik ze szkół Zamajskich. Theatrum mundi sive decisiones praecipuarum difficultatum in theologia et philosophia occurrentium ex doctrina theologorum principis ecclesiaeque doctoris S. Thomae Aquinatis desumptae publico certamini in congregatione generali Warszawiansi ad aedes divo Hyacintho sacras per Fr. Ludovicum Agnelium ordinis praedicatorum expositae A. D. 1619. m. Octobri. Zamosci in typographia academiae. MDCXIX. (1619) w 4ce, 8 k. nlb.

Przypis. Franciszkowi Diotallevionuncyuszowi papiieskiemu w Polsce. Na końcu: praesedit pater F. Samuel Wierzchowicz respondente ad objecta F. Ludovico Agnelio.

Ord. Zamojs. — Warsz. Uniw.

— ob. Acta (1659).

Agnensis. Oraculum ob. Biezanowski (1682).

Agnieszka św. ob. Awedyk Konst. (1748) — Cieszkowicz Tomasz X. (Jutrzenka 1722) — Surowiecki Br. Hipolit (Zwierciadło 1637) — Zieliński Daniel (Ogród 1661).

AGNOSTUS Francus. Prodrumus Fr. R. C. das ist: ein Vorgeschmack und beygläuffige Anzeig der grossen ausführlichen Apologi, welche bald folgen soll, gegen und wider den Zanbrecher, und Fabelprediger Hisajam sub Cruce sampt zweien Missiven, eine an die spanische

Nation, die ander an alle römisch-catholischen in Italia, Gallia et Polonia etc. publiciret durch.... Anno 1620. w 8ce, ark. 7.

Agnulphus to jest historia miłostek ob. Zawisza Krzyszt. (1680).

Agnus ob. Grochowski Stan. (ter magnus 1634) — Julianus a S. Jacobo (purpuratus seu orationes 1703) — Radziejowski Kard. (Cardinalitia purpura 1690) — Szaniawski Konst. Fel. (in Zodiaco coeli 1704, 1716, 1721) — Tomasz Aquino (purpuratus 1701) — Załuski And. Stan. (in omni campo honoris 1737).

Agonistica fidelium verba ob. Sartorius Joan. (1793).

Agonium philosophicum ob. Celewicz Mat. (1692).

Agonizantes ob. Powodowski Hieronim (b. r.).

Agra ob. Burnomissa Jerzy (1596).

AGREDA Marya a Jesu (1602 † 1665).

Miasto święte niedościgłemi tajemnicami ubłogosławione, cud cudów — przepaść łask. — Wszchemocności, mądrości, miłości Boskiej — życie przedziwnej Matki wielonego Boga Maryi, królowy naszey, na oświecenie świata, kościoła Bożego pociechę, i całego narodu ludzkiego zbawienie, Wielebny Maryi a Jesu zakonu Franciszka S. de Observantia xieni w mieście Agreda objawione, a teraz wyraźną krótkością do druku podane przez X. Piotra Kwiatkowskiego. Z pozwoleniem starszych. W Kaliszu, w druk. J. Kr. M. Colleg. S. Jesu r. p. 1731. w 8ce. Część I. str. 224. Część II. str. 240. Część III. str. 279 i rej.

List poświęcający przekład dzieła (oryginałnie w hiszp. języku napisanego, z tego zaś na wiele innych przetłózonego) pisany przez kolegium kaliskie S. J. do Anny z Grzymułtowskiich hrabiny na Czarnkowie Czarnkowskiej zajmuje kart nie liczbowanych cztery. — Karta następująca (piąta) zawiera przywilej króla Augusta IIgo dla drukarni kaliskiej Zgromadzenia Jezusowego fundacyi Karnkowskich. Podpisany na tym przywileju: Maximilian z Tęczyna Ossoliński, w Krakowie 19 Listopada 1697 roku. — Na czterech kartach dalej, znajdując się wysz-

czególnione approbacye tej książki w różnych krajach cudzoziemskich wydane — przy końcu wymieniona approbacya księdza Franciszka Karnowskiego biskupa Domicypolitańskiego w Poznaniu, dnia 24 Stycznia 1730 wydana, tudzież księdza Alexandra Gorzeńskiego, archidyacona Kaliskiego w roku 1731 w Kaliszu. Dalej, na 31 kartkach znajduje się prolog, w którym się zamyka obrona i pochwała historii życia Najświętszej Matki, krótko zebrana. — Dalej idzie introdukcyja do historii życia Najśw. Matki, która zajmuje jedną i pół karty równie jak i poprzedzające nieliczbowanych. — W środku strony następującej po introdukcyi odbity jest drzeworyt: wizerunek Matki Boskiej. Po czem następuje: Życie Najświętszej Bogarodzicy. Na końcu dzieła na stronie następującej 280, liczbą atoli nieoznaczonej, umieszczony jest w łacińskim języku dekret Benedykta XIII, pozwalający posiadania i czytania ksiąg niniejszych 21 marca 1729 roku wydany. Pod tym zaś: Roma, typis Rev. Cam. Apost. 1729. Ten podpis odnosi się do samego dekretu.

Jocher 8191. — Brown. 250—1.

Ossol.

— Toż, tenże tytuł, w Lublinie, w drukarni S. J. 1732. w 4ce. Approbacye i prolog Ximeniusa Samiego Generała zak. S. Franc. mają stron 44. Część I. ks. I. i II. str. 124. i Index k. 2. Część II. księga III—IV. str. 120. Część II. ks. V—VI. str. 128. i Index kart 3. Część III. księga VII—VIII. str. 154. i Index k. 2.

Jocher 8191 b.

Wileńs. — Polkows. — Dzików — Jag.

— Miasto święte niedościgłemi tajemnicami ubłogosławione cud duchów, przepaść łask. Wszecmocności, mądrości, miłości Boskiej — życie przedziwnej matki wielonego Boga Maryi, Wielebnej Maryi de Jesu zakonu Franc. świętego w mieście Agreda objawione a teraz do druku podane p. X. Piotra Kwiatkowskiego S. J. w Kaliszu w drukarni S. J. 1759. w 4ce. Cz. I. ks. 1. i 2. str. 124 i rej. k. 2. Cz. II. ks. 3. i 4. s. 128. Cz. II. ks. 5. i 6. s. 128. Cz. III. str. 159. i index k. 2.

Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Toż, w Kaliszu, S. J. T. I—IV. 1767. w 4ce, str. 124, 128, 128 i 159.

Katalog ksiąg Jabłońskiego we Lwowie podaje edycyą w 2 tomach. Kalisz 1750. w 4ce, cena 2 złr.

— Mistyczne miasto boskie, cud jego wszecmocności, y przepaść łaski. Historia boska y żywot Przenajświętszej Maryi Panny, matki Jezusa Chrystusa, królowy y pani naszey, naprawującej winę Ewy i jednajacej łaskę, objawiona w tych ostatnich wiekach od teyże Pani, służebnicy swoiey, wielebney Maryi od Jezusa, xięni konwentu Niepokalanego Poczęcia w mieście Agredańskim, prowincyi Burgeńskiej, regularney obserwancyi Seraficzney oycza Franciszka świętego, dla nowego światła świata kościoła katolickiego wesela i ludzi ufności pierwey z języków hiszpańskiego, francuskiego, włoskiego na łaciński przeniesiona, teraz na polski przetłumaczona y do druku podana, pracą y staraniem X. Stefana od S. Woyciecha (Staniewski) Scholarum piarum, rektora kollegium krakowskiego. Z dozwoleń i approbacyą zwierzchności dodaje się życie teyże wielebney Xięni i protestacya publiczna wszelkie rozumie swoje, całemu światu do rozsądzenia podajacej. (Części trzy). W Krakowie w drukarni Michała Cezarego J. K. M. y J. Os. Jmc. X. bisk. krak. Xiaz. Siew. także szkół Nówodw. ordyn. typog. r. p. 1730. fol. — 1 k. tyt. Dedykacya Ewie z hr. Leszczyńskich Szembekowej kancl. Kor. zajmuje kart 3. Aprob. kart 2. Wprowadzenie do życia Najśw. Maryi str. 7. — Cz. I. ks. 1. i 2. str. 205. — Cz. II. z osobnym tytułem. Tytuł i rej. kart 5., ks. 3 i 4. str. 262. — Cz. II. ks. 5. i 6. str. 355. — Cz. III. z osobnym tytułem, księga 7—8. str. 286. — Żywot wielebnej matki Maryi od Jezusa str. 101.

Żywot ten napisany był najprzód po hiszp. 1655 w Madrycie.

Encykl. Org. I. 188. — Jocher III. 410. N. 8190. — Załuski: Bibliot. 82. pisze:

„Miasto mistyczne allegatur in Suppl. Jablonov. ut perperam; nam hoc opus continet versionem prosaicam civitatis mysticae Virginis exstaticae Mariae de Agreda.“

Wilno — Dzików — Warsz. Uniw. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow. — X. Polk.

Agricola ob. Krasicki Ign. (Fabulae) — Marquart J. (Regis benef. 1791) — Tarnowski Z. (floridus 1677).

AGRICOLA Adamus Christianus.

Zions grosses Bekümmerniss von Gott dem Herrn selbst, mit dreyen lieblichen und tröstlichen gleichnissen beantwortet und abgelehnet. Beym Propheten Esaia cap. 49. vers. 14. 18. Und in einer Gastpredigt zu S. Elisabeth in der Königlichen Stadt Dantzick ausgelegt. Im Jahr 1628. den 6. Julii. Von M. Adamo-Christiano Agricola. Dantzick, gedruckt durch Andream Hünefeldt, Buchhändler. w 4ce, 20 k. nlb. Czartor.

AGRICOLA Georg. Oratio de bello adversus Turciam suscipiendo. Basileae, 1538.

ob. Sadoleti (De bello 1538). Kórníc.

AGRICOLA Jan. Disputatio de Heloti seu plica polonica. Basileae 1615.

Umieszczono w Decad. IV Disput. Basiliensium. — Mastallir: Über den Weichselzopf. Wien 1790. str. 21.

Agricola Julius ob. Cynerski Joan. (1643).

AGRICOLA Krzysztof (ur. 1596. † 1641). Actus gratulatorius ob impositam Vladislao Regi Poloniae coronam, nec non traditam Jacobo, Curlandiae et Semigalliae Duci, in imperio successione: institutus a pastoribus ecclesiae, inspectore, rectore et iuventute scholastica scholae Mitaviensis. Riga 1633. w 4ce, 26 k. nlb.

ob. Einhorn Paul (1633, 43).

Recke u. Napiersky I. str. 17, 486—490.

AGRICOLA Rudolf młodszy z Graubünden. Illustrissimae Reginae Bonae Paraceleusis ad R. Epum Plocensem p. Agricolam (herb Polski i Sforza, pod niemi wiersz): Adivvat hęc aglã serpens et devorat hostē Hoc Bona stēma tulit, qmala ferre negt. w 8ce, kart 4. (W Krakowie 1518, drukiem tym samym co i Krzyckiego Epithalamia).

Na odwr. tytułu ded. Carolo Anto Moncineo Bononiensi R. D. dni Erasmi episc. Plocensis secretario, canonico plocensi et poltaviensi, Rudolfus Agricola junior poeta a Caesare laureatus salutem.

Janocki (Janoc. III. 2.) podaje z Decyusza Diarii etc., że R. Agricola napisał poemat na zaślubiny Zygmunta I. z Boną. — Inny jednak wiersz o Bonie nie dochował się. Ossol. — Jagtell.

— De diuo Casimiro, regio Polonie et Lituaniae principe, signis ac miraculis clarissimo. Rudolphi Agricole Uasserbürgen. carmen elegiacum. Venerando praeceptoris suo Paulo Crosnensi florent. studii Crac. College oblatum. Impresurum Cracoviae per Florianum Unglerium 1511. w 4ce.

Janoc. I. 7.

— Salutifera Domini passionis contemplatio ex 4. Evangelistis caeterisque ecclesiae doctoribus mira diligentia hinc inde congesta.

Rudolphus Agricola junior hexastichon.

Obacz: Contemplatio.

— Hymnus de diuo presule et martyre Stanislao, tutelari Poloniae patrono, per Rudolfum Agricolam poetam a caesare laureatum aeditus. (Pod tem drzeworyt zajmujący $\frac{2}{3}$ karty tytułowej, wyobrażający S. Stanisława wskrzeszającego Piotrowina. Na k. ost. s. g. po tekście): Hieronymus Vietor impraesit Cracoviae. Anno domini 1519. w 4ce, k. nl. 6. str. ost. biała (tylko 3 pierwsze wiersze tytułu dr. goc.).

Na odwr. tyt. Rudolphus Agricola Christophoro Schydlowiecz, palat. et capit. crac. supr. Regni cancellario.

Są egzemplarze tejże samej edycyi, ale z przedrukowaniem ostatnich dwóch kart, których strony mylnie idą w niektórych exemplarzach, oraz podpisem na końcu w dwóch wierszach: Hieronymus Vietor impraesit Cracoviae. Anno domini 1519.

Wiszn. VI. 315. podał podobnej treści książkę bez autora: Hymnus de diuo Stanislao. Crac. H. Vietor. 1520.

Uniw. lwow. — Czartor. — Ossol. — Dziedusz.

— Ad Joachimum Vadianum epistola de locorum nonnullorum apud autores veteres obscuritate: cum Joachimi Vadiani epistola responsoria. Viennae, per Hieron. Vietorem, 1515. w 4ce.

Toż w Nigri Domin. Marii Geographia. Basil. 1557. fol. zamieszczono.

Adelung I. 337. — Jöcher. Lexic. I. 153. (zna edycyę bez wyr. miejsca). — Janociana I. 10—11, III. 3. (Janocki przeczy istnieniu tego dziełka, zna tylko list Vadiana do Agrykoli). — Janocki Nachricht IV. Th. str. 133 (podaje miejsce druku: Viennae, Johannes Singrenius). — W każdym razie edycya wątpliwa. Mayer (Wiens Buchdruckergeschichte) jej nie zna. Porównaj: Vadianus.

Bibl. Jan. Joanni (Łaski) archiep. Gnesnensi et patrono colendissimo Rudolphus Agricola iunior, poeta a Caesare laureatus felicitatem — dedicatio. Cracov. 1518. Zawarte w: Statuta provincialia prov. Gnesnensis. (ob. Łaski Jan).

— In iurisprudentiae laudem: Rud. Vasserb. elegia. Dołączona do: Processus iudiciarius Joannis de Urbach. Crac. Ungler. 1514. w 4ce. ob. Urbach.

Janoc. I. 9.

— Ad Rev. in Christo patrem et dominum d. Joā. Lubrański episc. Pōsnan. carmen sapphico. (W przedmowie do dzieła: Joā. Stobnicensis Introductio in Ptolomei Cosmographiam. Cracoviae, Ungler. 1512. w 4ce).

— Oratio ad reverendissimum in Christo patrem, dominum Petrum Tomitium diuina gratia episcopum premisliensem, et regni Poloniae vicecancelarium per Rudolphum Agricolam iuniorem Rhetum, die XVIII Jul. Anno d. MDXV Viennensis universitatis nomine habita. Cum ejusdem Carmine sapphico ad Rev. D. Michaelem Vratislaviensem, liberalium artium ac sacrarum litter. doctorem in alma Univ. Crac., divique Floriani canonicum, praecceptorem suum maxime colendum et observandum. Impressum Viennae Austriae per Joannem Singrenium. B. r. (1515). w 4ce.

Toż w dziele: Orationes Viennae Austr. ad D. Maximilianum p. Joach. Vadianum. Viennae 1516. ark. 22.

Janoc. I. 10.

— Passio dominica per septem horas canonicas distributa, elegantissimisque uario carminum genere conflatis hymnis, antiphonis, et sacra deuotione plenis orationibus conscripta, adiectis quibusdam in margine scholiis, et carminum appellationibus per Rudolphum Agricolam iuniorem poetam et oratorem a Caesare laureatum. Adiectis de conceptione intemeratae Mariae Virginis duobus hymnis per eundem Rudol. (Na końcu): Impressum Cracoviae per Hieronymum Vietorem Anno domini Millesimo Quingentesimo Vigesimo. (1520). Die decimo Martii. w 4ce, 12 kart nlb. Druk rzymski.

Tytuł w obwódce drukarskiej; u dołu cyfra drukarza. Na odwr. tytułu: Generoso Domino Joan. Bethman Cracoviensi, Rudolphus Agricola iunior salutem propitiam optat. Po hymnach i modlitwach następują:

Hymnus de beatissimae virginis conceptu passiuo. Oraz: Ode dicolos distrophos (Metrum Hexametrum dactylicum et dimetrum Jambicum acathalecticum) de dive virginis conceptione.

Z następującą krótką dedykacją:

Excellentissimo viro, dno Joanni Salomoni scholastico Gnesnens. canonico Cracov. fautori unice colendo Rudolfus Agricola post commendationem felicitatem optat. — Na zakończenie ósmiowiersz z napisem: Ludovicus Bovillus Schafhusanus lectoribus.

Wydawca oświadcza, że hymny są autora niewiadomego. On je tylko wygładził.

Wiszniew. VI. 315. — Jocher 7021. — Janocki Nach. 132. — Janociana I. 6—14.

· Czartor. — Jagiell. — Ossol.

Ad pubem litterariam. 1512. ob. Proclus Diadochus.

— Ad magnif. D. Sig. de Herberstein equitem auratum Rudolph. Agricolae iunioris poetae a Caesare laureato congratulatio. Obacz: Joannis Dantisci Soteria. Cracov. Haller. 1518. w 4ce. Janoc. I. 11.

Agricola Rudolphus ob. Aesticampianus (Sommertfeld: Modus epist. A. 1515—22) — Anselm arcyb. (Elucidar. dialog. 1515. 1544. 1549. 1555) — Aphthonius (Progymnasmata 1636) — Aretinus Leonardus (1515) — Aristoteles (De anima 1512—19) — Bartholinus Riccardus (1515) — Beroaldus Phil. (Declamatio 1514. Modus epistol. 1512) — Błonie Nicol. (Tractat. de sacram. 1512—1519) — Boetius (De consolatio. 1516) — Bonaventura S. (Breviloquium) — Cato (Praecepta moralia 1516) — Cebes (1522) — Cicero (Pro Dejotaro 1518) — Cleophilus Octavius. — Coxus Leonard (De laudibus 1518) — Crates Thebanus (Epistolae 1518) — Daniel (Interpretatio 1533) — Dantiscus Ioannes (1518) — Diadochos ob. Proclus. — Decius Jod. L. (1518) — Ecchius Valent. (1519) — Egidius Rom. (Bophilaria 1515) — Erasmus Roterdamus (De rat. studii 1518) — Esti-

campianus Ioan ob. Sommerfeld (1515) — Euromodia (de) Rob. (Inst. Vitae 1529) — Faber Huld. (Epicedion sive naenia 1521) — Głogowczyk Jan (Physionomia 1518) — Gerdes Daniel (Scrinium antiquarium 1752) — Herberstein Sigismundus (1558, 1560) — Hieronymus Eusebius (Epistolae 1519) — Horatius (1521) — Hymnus. — Isocrates (Paraenesis 1518) — Lapide (a) Ioh. (Resolutorium dubior. 1519) — Łaski J. (1518) — Linacrus Thomas (1512) — Mancinellus Ant. (De compon. versibus 1513) — Marsus Ioan. Harm. (Comodia 1515) — Nova domo (de) Ioannes (1518) — Orationes (1613) — Proclus Diadochus (Opusc. de sphaera 1512 — Ad pubem literariam 1512) — Prudentius Aurelius (Cathemerinon 1515) — Sacranus Jan (Modus epistolandi 1520) — Shadek ob. Szadek. — Seneca L. (Opera 1529) — Sommerfeld J. Aesticampianus (Modus epistol. 1515) — Statuta provincialia (1518) — Szadek Mikołaj (Iudicium astronomicum 1521) — Toliszkow (de) Mikołaj (Iudicium univers. 1518) — Urbach Ioannes (Processus iudiciarius) — Ursyn Gaspar (Variorum carminum liber 1517, (Epigrammatum de variis rebus bez r). — Vadianus Ioachimus (Epistola 1515) — Vergerius Petrus Paulus (Hic habentur haec 1511) — Vratislaviensis Michael (Epitoma 1518).

Jankowski, Rys logiki 1822. s. 180—1. — Sołtykowiec, Akadem. 239. Vossius, De historicis lat. 566. — Janoz. Nachr. IV. 130.

AGRYKOLA Stefan. Christliche getrewe Ermanung fürnemlich der alten christlichen Religion halber, an König. Maiestat in Polen etc. verteutschet durch Stephan Agrikolam. Dillingen 1560. w 12ce. Obacz: Kromer Martin (1560).

Agricultura ob. Gautier de Salgues Pierre (1777). Huet (1788).

Agrippa Andrzej obacz: Schoenffisius Jędrzej (Ufność 1642).

AGRIPPA Henryk Cornel. († około 1535). Contra pestem antidota securissima Cracoviae, Ungler, (1534). (S. I.

ac typogr. indicatione sed certo certius Cracov. a. 1534).

Notatka Haana wo Lwowie...
Porównaj: Reuschius J. (1539).

Dziedusz

— Krótka nauka rządzenia ku ostrzeżeniu od zarażenia powietrza, a gdyby kto już zachwyił, jako zasie ratować z bożą pomocą, przez znamienitego człowieka Henryka Korneliusza Agryppę doctora cesarskiego sprawiona. (Na końcu): W Krakowie przez Macieja Scharffenberga. Lata 1543. w 8ce, k. nlb. 7. druk gocki.

Na odw. tyt. drzeworyt SS. Kosmy i Damiana, jak w Miechowity: Conservatio sanitatis, nad obrazkiem napis: Naywyższy stworzył lekarstwo w ziemie, a mąż mądry nie będzie się nim brzydził. Ecclesiastici XXXVIII. Na str. 1-ej k. nast. przedmowa „ku wsselkiemu Ćzcielowi.“ Adelung Gelehrt Lexic. I. 338. nie zna tych dzieł. — Żebrawski T. O pieczęciach dawnej Polski i Litwy. 30.

Krasiń. — Szembeka bibl.

Agryppa Jan ob. Schosserus Christanus Theod. (Sirenum 1611).

AGRIPPA Venceslaus. Oratio funebris de illustrissimis principis et domini, domini Iohannis Radzivili Ōliciae et Nesnisi (tak) ducis, uita et morte, scripta a Venceslao Agrippa Lithuano. Epicedion scriptum a Philippo Melanchthone. — Addita est narratio, scripta a fide digno de Vualachorum tyrannis, quae ostendit, turcicos tyrannos non solum crudelitate, sed etiam astutia magna et frandibus grassari. (W środku k. tyt. wi nieta drukarska, na tarczy wąż wijący się po słupie i rok koło tego:) 1553. B. m. i dr. w 8ce, k. nlb. 20. Druk ant. i kurs.

Na odw. tyt. w medalionie okrągłym orzeł z herbami Radziwiłłów na piersi.

Wiszn. VIII. 69. IX. 401. — Janociana III. 6. — Encyk. Orgerlb. I. 203.

Czartor.

ob. Brentius Jan (Kazania 1588).

„Któryś Agryppa za czasów Zygmunta Augusta pisał przeciwko Lippomanowi i wiele innych ksiąg do druku podał.“

Niesiec. I. 11. Przyłęcki.

Agrippinensis Julianus ob. Rivius Ioannes (1541).

Agru dobywanie obacz Burzomissa Jerzy.

Agudda i. e. fasciculus s. collectanea talmudica in quibus per compendium exhibeatur instituta et ritus qui in universo talmudis corpore exstant, cum indice in calce adiuncto. Cracov. 1531. folio.

Widekind pag. 30. 49. Notatka Haana (Liber rarissimus).

Agudga (to iest krótki zbiór talmudu). W Krakowie, w drukarni Izaaka Aaronowicza 1571.

Jocher 8033.

AGUILAR (d'). Vers par M. le comte d'Aguilar, capitaine au régiment Royal-Pologne cavalerie. 1731. w 16ce.

Ahasverus ob Relation (1614).

Ahdung (Rechtmässige) ob. Patkul I. R. (1701).

Ahynhilff Jan obacz Tewendel Jan (Łani pod rozkwitkiem drzewem 1677).

Aiax ob. Spectaculum (1624).

AICHLER Glandinus Stanisław (Żołądek, Stan. Dąbek). 1) Ad Dantisci Musam epigramma, 2) ad lectorem, 3) hexastichon, 4) tetrastichon Aiehleri. (Mieszczą się w: Joa. Dantisci Carmen paraeneticum. Cracoviae Vietor. 1539. w 4ce).

Janociana. I. 15. — Jusz. II. 382--3.

Eneyk. Orgerlb. T. 8. s. 76. T. 1. s. 225. — Wiszn. VI. 317.

— Epithalamium Isabellae, florentissimae filiae serenissimae regis Poloniae Sigismundi, ad serenissimum maritum Ioannem Hungariae regem proficiscentis, per Stanislaum Aiehlerum, U. I. doct. (Pod tem w czworoboku na tarczy ukoronowanej herb królestwa orzeł. Na karcie ost. herb węg. króla Jana, a na końcu u dołu:) Cracoviae per Hiero. Vieto. Anno 1539. w 4ce, kart nlb. 4.

Przydana tu jest: Nuptialis elegia i epigramma do teźże Izabelli. Na odwrocie tytułu jest epigramma: ad Reverendum D. Samuelem Maciejiowski, decanum Cracov. Regni Pol. Secret.

Porównaj: Stanislaus Clericus (Pieśń o Izabelli).

Juszyński II. 382--3. zwie go Stan. Żołądkiem inaczej Glandinus. — Czacki zwał go Dąbkim. — Niesiecki II. t. pod herbem Dąb, mieści herbowych Achler i Żołądz. — Janociana I. 14—16.

Akad. — Czartor. — Jagiell.

— obacz Herberstein Sig. (1558, 1560) — Laetus Pomponius (De Roman. magistr. 1544).

AICHLER (Aychler) Stephan. Catagraphe nuptiarum Caroli archiducis Austriae etc. et Mariae filiae Alberti Bavariae principis etc. Viennae celebratarum a. D. 1571, edita a St. Aychlero Stanisl. F. Justi Lud. Decii Senioris e filia nepote. B. w. m. dr. i r. w 4ce, ark. C¹¹¹.

Dedykacya Stan. Aychlero, castri Cracov advocato, patri suo. — Następuje opis uroczystości ślubnych na 5. kartach. Poczem od ark. C. Epithalamion in nuptias, zawarty na trzech kartach. Jagiell.

ob. Groicki: Tytuły prawa Magdeburgskiego 1575 r. w Krakowie u Łazarza, w 4ce. (Pod herbem Rokosowskich jest jego wiersz polski).

AIDIUS Jędrzej rodem Szko, profesor filozofii w gimnazyum gdańskim.

Disp. de magnanimitate et modestia respond. Thoma Adamo Rugenwaldensi die 5 Novembris a. 1611.

Disput. ethica de verecundia et continentia. Gedani 1612.

Disputatio theologica de subjecto et accidente respond. Thoma Serojeno Anglo. Gedani 1612.

Epithalamium nuptiis secundis Collegae Andreae Dasii 1609. Gedani. w 4ce.

ob. Martini Greg. Silesii: De Fossilium metallorum 1610. — Praetorius Athenae Ged. s. 59.

AIGNER Piotr. Budownictwo wieyskie z cegły glino-suszoney, z plantami chałup wieyskich, stosownie do gospodarstwa narodowego przez Piotra Aignera. W Warszawie w drukarni Piotra Zawadzkiego, r. 1791. w 8ce, str. 19. z ryciną i VIII. tablicami.

Na końcu położona taka uwaga: NB. Ciąg dzieła tego będzie o nowey cegielni ekonomiczney poprawioney. — Rycinę przed tytułem rytował J. Ł(ęski?), Tablice 1—8 Aigner.

Akad. — Jagiell. — Krasinś. — Ossol. — Zielińś. — Czartor.

— Nowa cegielnia wynalazku Imci Pana Aignera architekta warszawskiego. W Łowiczu w drukarni JO. Xcia prymasa arcybiskupa Gnieźn. 1788. w 8ce, 31 str. i 1 tabl. figur. Ossol.

— Toż, przedruk, w Łowiczu 1788. w druk. JO. Xcia prymasa, w 8ce, 46 str. i 1 tabl. figur z podpisem J. Perl sculp. Orany. Ossol. — Jagiell.

— Toż, przedruk w Łowiczu 1788. w druk. JO. Xcia prymasa w 8ce, 46 str. i 1 tabl. figur ryta z podpisem C. C. Klopsch sculp. Varsaviae, Aigner archit. invenit et delineavit.

Branic. — Jag. — Ossol. — Uniw. lwow. — Wileńsk.

— Nowa cegielnia wynalazku przez... W Połocku Przedrukowana w uprzywil. od jej Imperat. Mości drukarni Colleg. Soc. Jesu. 1791. w 8ce, str. 46, k. 3, tabl. 2. (z dodatkiem: O sposobie robienia paraboli i ellipseos). Jagiell.

— Toż, przedruk we Wrocławiu. B. w. r.

— Krótka nauka o pikach i kosach przez... obywatela. W Warszawie, druk P. Zawadzkiego. 1794. w 8ce, kart 5 i od str. 10 do 38 i 2 tabl.

Akad. — Branic. — Czartor. — Jagiell. — Krasieńsk. — Zielińsk. — Bibl. petersb.

— Projekt do urządzenia budowniczeych policyi z umieszczeniem sposobów zagradzających upadkowi miast a wzrost im nadać zapewniających. Podany prześwietney kommissyi policyi obojga narodów przez budowniczego wojsk Rzeczypospolitej (r. 179...), folio, k. 4.

Kuryer warsz. 1825. N. 128., r. 1827. N. 239., r. 1841. N. 215. — Bentk. II 431. — Roczniki T. p. Nauk. T. IX. 424.

Branic. — Czartor. — Uniw. lwow. — Bibl. Jagiell. — Uniw. warsz. — Zielińsk.

AILHAUD Jan (1674 † w Aix 1756). Informacya o używaniu i własnościach proszku laksującego JP. Ailhaud med. dr. w Aix 10 list. 1744. w 8ce, str. 8.

— Medicina universalis, to jest: Lekarstwo powszechne na wszelkie choroby czyli traktacik o źródle chorób, a używaniu proszku scierającego JM. Pana Jana Ailhaud, konsyliarza J. K. M. i Pana de Castelet, Vitrolles y Montinstin, doktora w lekarskiej sztuce w mieście Aix w Prowancyi. W Warszawie w drukarni Gröllowski J. K. Mei y Rzeczypospolitej 1778. w 8ce, str. 80.

Krasieńsk. — Uniw. lwow. — Jagiell. — Ossol.

Ailles Piotr ob. Alliaco Petrus.

Aitzema (Aetsema. Aysma) Leo (Lieuwe). Historie of Verhael van Saken van Staet en Oorlogh 1621—1668. Graven-Hage, 1657—1671. 14 części w 15 tomach, w 4ce.

Obejmuje po holendersku.

1621. Kerowsky, Légat de Pologne, arrive à la Haye. — 1626. Gustave Adolphe en Pologne. — 1626. Nov., 1627, Mai, Départ de Honert, Bicker et Beaumont comme ambassadeurs-médiateurs en Pologne. — 1627. Leur voyage. — 1629. Commerce de grains avec la Russie. Projet d'une ambassade. — 1629. Traité entre la Pologne et la Suède (en Lat. et en Holland.). — 1630. Traité entre la Suède et Dantzick. — 1630. Ambassade d' A. C. Burgh et Veldtriel en Moscovie. — 1631. Continuation de l'ambassade d' A. C. Burgh et Veldtriel en Russie. — 1631. Olaybien et Lanonowitz, ambassadeurs Russes à la Haye. — 1631. Péage établi en Prusse par les Suédois. — 1632. Les ambassadeurs Russes reçus une seconde fois en audience. — 1633. Radziwiłł, ambassadeur de Pologne en Hollande. — 1633. Sassa-sky, envoyé de Pologne en Hollande. (Affaires de Suède). — 1635. Ambasadé d'Honert et d'André Bicker en Pologne. — 1635. Traité entre la Pologne et la Suède. — 1636. La Pologne s'offre comme médiatrice entre les Hollandais et l'Espagne. — 1638. De Bye, ambassadeur de Pologne, arrive à la Haye. Sa mission. — 1639. Boom, ambassadeur Neerl. en Pologne. — 1640. Ambassade Polonaise en Hollande et en France. (Affaire du prince Jean Casimir). — 1646. Roncaillo, Ambass. Polonais à la Haye. — 1646. Ambassade Russe à la Haye. — 1647. Départ des ambassadeurs Russes. — 1647. A. C. Burgh, envoyé comme ambassadeur en Moscovie, meurt à Réval. — 1648. C. Burgh, fils d' A. C. Burgh, remplace son père. Ambassade, voyage, retour. — 1650. De Bye. Ambassadeur de Pologne, arrive à la Haye. — 1651. Ler

États-Gén. écrivent au duc de Courlande. — 1654. Minutes d'un traité entre la Pologne et la Républ. Néerlandaise. — 1658. Ysbrantz va en Pologne comme ambassadeur. — 1658. Avis des États de Hollande sur les affaires du Nord. — 1659. Honert va en Pologne comme ambassadeur. — 1661. Nouvelles de Dantzick. — 1663. Ambassadeur Russe en Holl. — 1664. Vasilii Jocoflowitz et Dimitri Joannowitz, ambass. Russ., passent par la Haye en allant en Angleterre. — 1664. Boreel va en Russie comme ambassadeur Néerlandais. — 1665. Wicquefort, Ambassadeur de Pologne, arrive à la Haye. — 1665. Continuation du voyage de Boreel.

Katal. F. Müllera w Amsterdamie.

— Saken van Staet en Oorlogh, enz. met het vervolg door L. Sylvius. 's Hage. 1669—1699. 11 wol. folio.

Objemuje ważniejsze:

Kerowsky, Légit de Pologne arrive à la Haye. — Gustave-Adolphe en Pologne. — Nov., 1627. Mai, Départ de Honert, Bicker et Beaumont comme ambassadeurs-médiateurs en Pologne. — Leur voyage. — Traité entre la Pologne et la Suède. (en Latin et en Hollandais). i t. d. jak w edycyi in 4to.

Z katalogu F. Müllera w Amsterdamie.

Adelung. Gelehr. Lex. I. 367.

Aizoontinum Monumentum Jacobi Piotrowski obacz: Papużyński J. K. (1642, 43).

Akademia dziecinna, albo zbiór krótki nauk różnych na świecie zwyczajnych każdemu do wiadomości potrzebnych i wielce pożytecznych na osobne szkoły podzielony, dla wygody młodzieży bądź szkolnéy, bądź domowéy osobliwie parałafalnéy krótko po polsku zebrany, na żądanie zaś wielu za pozwoleniem oraz zwierzchności duchowney do druku podany. W Wilnie w druk. J. K. Mei i Rzpltej Sch. Piar. r. p. 1761. w 8ce, k. 4, str. 208.

Jagiell.

— w Heidelbergu ob. Firlej Jan (Valedictio ad Heidelbergam 1604).

— z historyi kościelney ku czci Matki Boskiej y Maryi na cztery epo-

chy, albo wydziały czałow, na wieki, przed Narodzeniem Jey: za życia: przez pierwsze pięć wieków od Wniebowzięcia, y późniejsze lata podzielona. Na applauz Królowy nieba y ziemi, przez JW. JMei X. Waclawa Hieronyma Sierakowskiego bisk. Przemys. prezydenta trybunału skarbowego koronnego, w cudownym obrazie Jarosławskiego kościoła Soc. Jesu, koronowanej odprawiona. Od szlachetney młodzi szkół Przemyskich Soc. Jezu Przeświet. Imciów duchem y odzieniem do stanu duchownego sposobiących się: Iwona Drohojewskiego, Waclawa Sierakowskiego, Franc. Łaszowskiego, Kaj. Tegoborskiego poetów, każdego na wszelką questią odpowiedzieć gotowego. Z pozwoleniem starszych. W Przemysłu w druk. Ad. Kleina J. K. Mei i JW. J. X. biskupa Przem. ordyn. typogr. a. 1756. w 4ce, k. 3. nlb. str. 48. Spis k. 1.

Dedyk. Ignacemu Rogali Lewickiemu Łowczemu Podlask. Pawłowi Przeczkowskiemu Cześnikowi Wiskiemu i Stefanowi z Tarnowa Dwernickiemu pisarzowi Grodzkiemu Przemysk. — Ob.: Academiae Marianae. Jocher 8151. 8224.

Jagiell. — Czartor. — Dzików. — Ossol.

— z historyi polskiej podzielona na dwie części t. j. od panowania Lecha do przyjęcia wiary św. a od przyjęcia wiary do Unii z Litwą odprawiona od ćwiczący się w naukach średniej grammatyki i historyi prześw. młodzi szkół Przemyskich Soc. Jesu. Roku od narodzenia Pańskiego 1756. d. 16 Lipca. B. w, m. i dr. w 4ce. Ossol.

Akademia krakowska. Folio. Zbiór obejmuje: a) Summaryusz całej sprawy względem otwarcia Akademii jezuickiej we Lwowie, na seymiki przedseymowe prześwietnych wojewódzw, ziem, xięstw y powiatów koronnych y W. X. Lit. od Akademii krakowskiej roku 1760, dla informacyi podany, 2 kartki; — b) Propugnatio jurium, privilegiorum et praerogativarum generalis Regni scholae Universitatis Cracoviensis, adversus praetensam erectionem Academiae in Collegio Leopoliensi RR. Patrum Soc. Jesu. A. D. 1759. 54 kartek. — c) Co-

pia Epistolae Decretalis, nomine particularis Congregationis Cardinalium, ad cognoscendam causam erectionis Academiae Jesuiticae Leopoli, deputatorum, ex mente sanctissimi fel. rec. Alexandri VII. Papae, per Illmum olim Prosperum Fagnanum, ad Illmum Nuntium Apostolicum Regni Poloniae in Anno 1663. directae. Romae in Archivio Domus Fagnanae reperta. 1 karta. — d) *Attentata per Patres Soc. Jesu Collegii Leopoliensis, post finitum, ut supra, opusculum commissa ratione quorum sequuntur Protestationes et Manifestationes hujusmodi... 9 karteek.* — e) *List przyjacielski do nauczyc. szkół lwowskich. 1760. k. 21.* — f) *List powtórný do Jezuit. Colleg. Lwow. z reflexyami na skrypt o erekcyi pretend. we Lwowie akademii 1761. kart 19. z planem okolic Zamościa p. Siarczyńskiego. (Osobno tłoczzone lecz razem zbroszurowane).*

ob. Summaryusz — Propugnatio — Fagnanus — List.

Jagiell. — Zielińs.

— obacz: *Academia Cracoviensis (1637) — Acta et decreta (1740) — Acta literaria Mizleri (zawiera: Enarrationes de Acad. Cracov. 1756) — Ambrożewicz J. J. (1766) — Andosillus D. (Informatio juris 1630) — Appellatio ad Urbanum VIII. (1630, 1632) — August II. (Manifest 1714) — Bielski Ioannes (b. r.) — Bogucicki Ioan. (Oratio 1780) — Broscius Jan (Studiosae juventuti 1626) — Catalogus (academiarum orbis 1554) — Coxus Leon (De laudibus 1518) — Cynerski Jan (Eyktikon 1629) — Decisio (1629) — Deklaratia (1632) — Družbicki Kasper (Deklaratia 1632) — Dyaryusz (1765) — Epistola parisiensis (1730) — Examen (1632) — Figureoa (Decimarum 1756) — Garwacki Stan. (Bursa 1637) — Gastaldi (Academici 1676) — Gedefroy J. (adv. Jesuitas 1630, 31) — Goliński B. (Dwie fundacye Nowodw. 1622) — Górski Jac. (Apologia 1581) — Grocki Jan (Pochwała 1600). — Huyssen (De statu 1709) — Informacya (Kamienice b. r.) — Informatio (in causa cum Neymann 1646) — Informatio (1774) —*

Inhibitiones (b. r.) — Instancya (do Naj. Stanów 1759) — Institutum (1774) — Kochnowski Melchior (Mowa 1761) — Lacki Kasper (Sertum acad. 1641) — Lafontaine F. L. (Chirurgisch-med. Abhandlungen 1792) — Lettre (a l'auteur anonyme 1781) — Leges scholice eccl. juris. Crac. (1793) — Lipiewicz And. Dom. (Manifest 1764) — Memoriale (1674) — Memoriale (ob Najmanowicz 1632) — Memoryał do X. pry-masa (1764) — Memoryały (1774) — Middendorpius J. (acad. orbis 1572) — Muret (do króla Stefana w „Zabawach“) — Nayman Krzyszt. (1646) — Naymanowicz J. (Dowód memoryału 1732, Memoriale exorbitancyey 1732) — Nidecki Dom. (Protestatio 1759) — Obżalowanie przeciwko Oj. jez. Sos. Jezu. (1623) — Oculus speculator seu Animadv. (1672) — Ordinatio studiorum, lectionum (1765, 1774, 1776) — Papencovius Jak. (Encomium excelsi Novodvors. animi 1619) — Paraccianus (Decimarum restrictus 1761) — Patelski Stanisł. (Pia gratitudo 1767) — Piskorski Sebast. (Leges 1695) — Process Akademii (1761) — Projekt ustawy (1781) — Prophasis ad Ser. Regem Polon. (b. r.) — Propugnatio iurum (1759) — Protestatio (b. r., 1759) — Protestationes (1671—74) — Przedborski Piotr (Wywód sprawy dóbr Będkowa b. r.) — Przetocki Hier. (Manifestatio 1634) — Przeworski Franc. (Munificentia Andr. Olszowski 1671) — Putanowicz Józef Aloyzy (Stan 1774) — Radyński Mart. (Rationes quod non exp. b. r.) — Rationes pro Univ. Leop. (1759) — Relatio intimatae citationis (1646) — Remanifestatio Almae Univ. (1634 ob. Naymanowicz, Przetocki) — Responsa na statutum (1627) — Responso ad libellum (1622) — Responsum Anonymi ad libellum (1621) — Rogowski Franc. (Ad officium castrense b. r.) — Rozłożenie nauk (1781) — Ruskowski Wal. (Reprotestatio 1622) — Scholae piae (1646) — Sententiae sacrae Rotae (1629) — Series et ordo disputationum (1765) — Siewkowski Michał (Chroni-

con 1733, Elogia 1747, Orationes 1748) — Skoczyński Piotr (Kapitalista 1745) — Sołtyk Kaj. Ign. (Dyaryusz 1745, Informacja 1766) — Sowiński Thom. Ioan. (Novum post. mem. monument. 1696) — Sprawa o szkodliwe otwarcie (1764) — Stan wewnętrzny i zewnętrz. (1774) — Starowolski Szym. (Laudatio 1639) — Status causae między Akad. (1627) — Stefanowski Adam vel Stephanides (Academica 1611) — Stęplowski Kaz. (Methodus 1764) — Strzegocki Wacł. (Vera justificatio 1646) — Summaryusz całej sprawy (1760) — Świątkowski Andr. Mich. (Anchora bonae spei 1684) — Szabel J. (Wzór lekcyi 1790) — Szepius Gregor. (Laurus 1557) — Typus fundationis (b. r.) — Unctorius Mathias (Unio philadelphica 1760) — Universitas Cracov. (1613—1669) (Tractatus 1785) — Urbanus VIII. (Ad perpetuam rei memoriam 1634) — Widmann Christ. (Literae 1646) — Wilmerding W. A. (Verzeichnüss der Akademien 1795) — Wzór lekcyi Akadem. (1790) ob. Szabel — Zbiór prawa szkolnego (b. r.) — Żołędziowski Ks. (Mowa od Akadem. b. r.).

Porównaj również: Akademię lwowską, zamojską etc.

Akademia w Królewcu (regiomontana, zu Königsberg) ob. Middendorpius J. (Orbis 1572) — Privilegia (1614) — Stobbe S. (1644).

Akademia w Lignicy. O Akademii rycerskiej J. K. Mci pruskiej w Lignicy w Szląsku, tudzież o nowo ułożonem postanowieniu i niniejszym onejże stanie uwiadomienie. W Lignicy 1775. w 8ce, str. 16.

— Por. Notyfikacya (1749).

Akademia w Luneville ob. Dispositio (1740).

Akademia lwowska ob. Acta Univ. Leop. (1786) — Alexander VIII. (Copia epist. Acad. jesuitic. 1663) — August III. (1758) — Argumentum rei (1759) — Betański A. M. (1785) — Descensus facilis averni (1719) — Dyskurs dwóch ziemianów (1760) — Erekeya (1760) — Excerptum (b. r.) — Fagna-

nus Prosper (Academ. jesuit. 1663) — Informacya (Academ. Leop. 1662, pre tensyj b. r.) — List (1760, powtórny 1761) — Lwów (Praelectiones) — Objaśnienie (ob. Potocki 1760) — Oświadczenie (1760) — Potocki Piotr (Objaśnienie 1760) — Propugnatio iurium (1759) — Rationes (1661) — Refutatio (ob. Sikorski) — Respons (1760) — Sikorski Jan (Refutatio rationum 1661) — Sprawa o szkodliwe otwarcie (1764) — Summarium rationum (1761) — Summaryusz całej sprawy (1760) — Uwaga na napis albo tytuł (1759).

Akademia pobożności ob. Mościcki Mikołaj (1628, 1722).

Akademia poznańska ob. Lipiewicz And. (Manifest 1764) — Middendorpius J. (Orbis 1572) — Młodziejowski Stan. (Gratulatio 1768) — Statuta Academ. Pósn. (b. r.).

Akademia w Warszawie ob. Ustawy Akademii szlacheckiej (1753).

Akademia wileńska ob. Apologia Acad. Vilm. 1738 (ob. Burzyński) — Białozór J. Cas. (1615) — Burzyński Stan. Ant. (Acad. et Univ. 1738) — Dekret (1753) — Juraha Jan (1739) — Konarski Stan. (1738) — Lafontaine F. (Chir. Abhandl. 1792) — Łopaciński Mik. (1753) — Memoryał (1764) — Mesis aurea (1648) — Mowy (1754) — Olszewski J. (1634) — Preuschhoff Jan Ant. (1707) — Regestrum (b. r.) — Replika (1738) — Respons (1738) — Sapieha L. (Acad. Vilmensis 1689) — Skrypt (Na wydany 1738) — Supplika (1767) — Universitas et Acad. Vilm. (1781, 1783) — Universitas (Linguarum Lith. Grammatices 1737) — Wilno — Zienkowiec Jan (1762).

Akademia Załuskich obacz Załuscy (Wiersze 1776).

(Akademia Zamojska). Kontrowersya lwowska. Jaką powagą Jar Zamojski fortecę, albo akademią publiczną w mieście naszym Zamościu założył? — Manifesta za prawa akademickie Anno Domini millesimo septingentesimo quinquagesimo nono, die lunae decima mensis Septembris. — Wypis z xiąg grodz-

kich zamku Włodzimierskiego roku ty-
siąc siedmset pięćdziesiąt dziewiątego
miesiąca Septembris, dziesiątego dnia.
Series originis et privilegiorum Aca-
demiae zamoscensis. B. m. (1759), folio,
sign. A—B₂. (2 ark.)

Jocher 1961.

Jagiell.

— Status akademii zamojskiej z erek-
cyi i dekretu reformationis ostatniej wi-
zyty apostolskiej i królewskiej w Za-
mościu zebrany najlaskawszym wzglę-
dom króla Inci P. N. M. Najjaśniej-
szego Stanisława Augusta szczęśliwie
nam panującego i prześwietnym stanom
najjaśniejszej Rzeczypospolitej w War-
szawie .roku pańskiego 1768. podany.
(1768). w 4ce, str. 6.

Branic.

— Ustawy akademii zamojskiej z
opisaniem różnych nauk ku pożytkowi
polskiej młodzi ściągających się zebrane
a teraz przy otwarciu nowego konwiktu
na perswazyę wielu godnych osób do
publiczney wiadomości podane. B. r.
i m. dr. (w Zamościu). folio, 3 ark.
(sign. C₂).

Wiadomo, że konwikt zaprowadzono 1754 r.
w Zamościu za staraniem X. Józefa Si-
korskiego.

— Toż, w 4ce, ma ark. B₂.

Jocher 1690.

Branic. — Dzików. — Ossol. — Jagiell.

— ob. Abrek And. (Acad. Zamosc.
1648) — Academia zamoscensis —
Actus literarius (1778) — Actus pu-
blici (1757) — Betuski Ant. (Manipulus
1660) — Bielski Ioannes (b. r.) — By-
tomski Ioan. (Monumentum 1639) —
Decisiones (1771) — Hilchen D. (1594) —
Karwowski Tom. Ant. (1755) — Kłó-
pocki And. (b. r., 1753) — Kochnowski
J. M. (Mowa 1761) — Lipiewicz And.
(Manifest 1764) — Łuski Stefan (b.
r.) — Memoriał (1764) — Nidecki Dom.
(1759) — Process Akad. Zam. (1761) —
Rivius Jan (Acad. Zamosc. 1595) —
Uwagi Akad. zamojskiej (b. r.).

Akademicki memoriał ob. Koszucki
Sebastyan (1632).

Akademickie kamienice ob. Infor-
macya.

Akademicy ob. Academici. — Ko-
szutski Sebast. (Informacya o sweywoli

studentów 1632) — Status causae mię-
dzy etc. (Ak. krak. 1627) — Summa-
ryusz sprawy (b. r.) — Stęplowski Kaz.
(Methodus 1765).

Akademien ob. Wilmerding W. A.
(Verzeichniss 1795).

(Akadia). Roztrząśnienie krótkie da-
wnych granic Akadyi y obowiązków
traktatu Utrechtskiego z strony onychże.
W Warszawie w drukarni J. K. Mei
y Rzeczypospolitej in Collegio schola-
rum Piarum r. 1755. Discussion som-
maire sur les anciennes limites de l'Aca-
die et sur les stipulations du traité
d'Utrecht qui y sont relatives. A Basle,
chez Samuel Thourneisan. 1755. w 8ce,
1 k., str. 74.

Mitzler. Acta lit. 1756. 235.

Ossol. — Branic. — Czartor. — Jagiell.

Akafist albo pochwały Najswię. Ma-
ryi Panny po wyswobodzonym Caro-
gradzie w r. 625. widomą Jeyże moca
od oblężenia pogańskiego, językiem gre-
ckim nabożnie ułożone, przedrukowane
w Wilnie w drukarni XX. Bazylianów.
w 12ce, k. niel. 24.

— sive laudes quas beatissimae Vir-
gini Dei genitrici Mariae Auxiliatrici
Christianorum orientalis ecclesiae pro ac-
ceptis beneficiis quotannis sabbatho
post dominicam 5 m. Quadrag. stando
devote persolvit. A quodam Praelato
religionis sancti Benedicti inchoatae,
et a conventualibus Berzuecensibus in
ordinem redactae ac in lucem editae.
Posthuma proles. Cum licentia superio-
rum, Vilnae. apud Basilianos SS. Trin-
nitatis. A. D. 1650. w 4ce, k. nlb. 16.

Ded. Georgio Tyszkiewicz, episc. viln.

Czartor. — Jagiell. — Zamojs.

— swiatoj, sławnoj i wsechwalnoj
wełykomuczenicy Warwarie w Boho-
spasajemom gradie Kijewie wo draho
netljennych jeja uoszczy straża, Swia-
teho Archistratiga Michaiła, monastyrja
Zołotowerhogo, mnohaja Isciełenija s
wieroju pritiiekajuszczym podawajusz-
czej, soczynenyi. (Kijew) w swiatoj,
wełykoj, czudotwornoj Peczersko-Kije-
wskoj Ławrie. W lieto od Roźdestwa
Chrystowa 1698. w 4ce, k. nlb. 49.

- Tołstoj N. 190. — Carsk N. 225. — Karat. N. 1131.
 Bibliot. publicz. Petersb. — Akad. Nauk Petersb. — Bibl. Karatajewa — Petersb. Towarz. historycz. — Jagiell.
 — i Żitie sw. wielikomuczenicy Warwary, napiecz. w Kijewie w 1716, w 4ce, k. 5 i 48 z drzeworytami.
 Sopikow Cz. 1. N. 11. — Karat. N. 1385. Bibliot. Nowogrodo-Sofijskiego Soboru. — Bibl. Karatajewa.
 — sw. wielikomuczenicy Warwary, napiecz. w Kijewie w 1728. w 4ce. Karat. N. 1556.
 Bibliot. Moskiew. druk. dworu.
 — swiatej Warwary. Kiew 1758. Undolski N. 2079. Czapski.
 — swiatoy wełykomuczennicy Warwary. Poczajów 1783. w 4ce. Przytecki.
 — Żitie i służba sw. Nikołaju czudotworcu, napiecz. w Kijewie w 1638. w 4ce.
 Sacharow N. 361. — Karat. N. 415. Bibliot. publicz. petersb.
 — służba i żitie sw. Nikołaja mirtikijskawo, napiecz. w Kijewie w 1694. w 4ce.
 Sopikow Cz. 1. N. 18. — Karat. N. 1054. Bibliot. Nowogrodzko-Sofijskiego Soboru.
 — służba i żitie sw. Nikołaja mirtikijskawo, napiecz. w Kijewie w 1696. w 4ce.
 Sopikow Cz. 1. N. 19. — Karat. N. 1090.
 — służba i żitie sw. Nikołaja mikijskawo, napiecz. w Kijewie w 1698. w 4ce.
 Karat. N. 1127.
 Bibliot. Moskiew. druk. dworu.
 — i moleben. Poczajów 1767.
 — y moleben dwa sławne kościoła wschodniego do Matki Boskiej nabożeństwa etc. Wilno, w druk. XX. Bazyljanów 1763. w 12ce, k. niel. 18. str. liczb. 109. Krasinś.
 — ob. Akaphist — Filipowicz H. Ignacy Bazyljan (1793) — Skoryna Franc. (1525).
Akafisty, napiecz. w Kijewie w tipogr. kijewo-pieczerskiej Ławry, na izdiwienii Namiestnika pieczerskawo Piłofieja Kizarewicza w 1625. w 4ce, str. 16 i 205.
 Sacharow N. 220. — Karat. N. 253. Bibliot. publicz. petersb. — Bibl. Karatajewa.
 — napiecz. w Kijewie w tipogr. kijewo-pieczerskiej Ławry w 1629. w 4ce. Carsk. N. 90. — Sacharow N. 264. — Karat. N. 299.
 Bibliot. publicz. petersb. — Bibl. moskiewskiej druk. dworu.
 — napiecz. w Kijewie w tipogr. kijewo-pieczerskiej Ławry w 1634. w 4ce, k. 4 i 234.
 Tołstoj N. 117. — Sacharow N. 570. — Karat. N. 648.
 Bibliot. publicz. petersb. — Bibl. Karataj.
 — (brak karty tytułowej). Z drugiego tytułu znajdujacego się między str. 218 a 221, okazuje się, iż książka drukowana: w wielkiej kinowii Ławry czudotwornija Pezczerskija Kijewskija awhusta 3 leta hospodnia 1636. Tytuł ten drugi, w obwódce z ozdób drukarskich, zaczyna się od słów: „Wiczesnyj Paraklis, cze jest utieszytelnaja molba k Bohorodice Marii.“ Dalej „Treteje opasnije (poprawne) izdanie“ w 4ce, str. 1. u góry 360. Krasinś.
 — napiecz. w Kijewie w tipogr. kijewo-pieczerskiej ławry w 1663. w 4ce, k. 2 i 244. Drzeworyty.
 Tołstoj N. 132. — Karat. N. 723. Bibliot. petersb. — Bibl. petersb. Akad. nauk.
 — i kanony, napiecz. w Kijewie, w 1667. w 4ce. Karat. N. 757.
 Bibliot. publicz. petersb.
 — i kanony. napiecz. w Kijewie, w 1640. w 16ce. Karat. N. 781.
 Bibliot. moskiewsk. druk. dworu.
 — napiecz. w Kijewie, w 1674. w 4ce, k. 2 i 246.
 Tołstoj N. 153. Bibliot. publicz. petersb. — Bibl. petersb. Akad. nauk — Bibl. Karatajewa
 — napiecz. w Kijewie w tipogr. kijewo-pieczerskiej ławry w 1677. w 4ce, k. 328 i 22.
 Sopikow Cz. 1. N. 27. — Karat. 734. Bibliot. Akad. nauk. — Bibl. Karatajewa. — Tow. hist. i innych.
 — i kanony, napiecz. w Mogilewie w 1693. w 8ce, k. 2. 226 i 22. Z ryćninami na miedzi.
 Sopikow Cz. 1. N. 31 i Cz. 5 N. 12806. — Karat. 1035. Bibliot. publiczn. petersb. — Bibl. petersb. Akad. nauk.

— i kanony Jis. Christu i Bogomateri napiecz. w Kijewie w 1693. w 4ce.

Sopikow Cz. 1. N. 33. — Karat. N. 1030.

Bibliot. moskiewsk. druk. dworu.

— so stichiry, kanony i prociuzimi molenjami. W swiaty, wielkiej czudotwornej Peczerskiej kijewskiej Ławry pri wseczestnom hospodynie otcy Meletii Wujachewiczi archimandrytie toja swiata Ławry Peczerskija typom obnowlennyi. W leto ot sozdania mira 7201, ot rozdestwa Christowa. w 4ce, k. n. 2. l. 272 i 1 nlb.

Karatajew 1039.

Bibl. petersb. Akad. N. — Krasinś.

— i kanony, napiecz. w Kijewie, w 1695, w 12ce, k. 2 i 281.

Dopeńnienia N. 124. — Karat. N. 1066.

Bibliot. publ. petersb.

— wsiedmicznyje, napiecz. w Kijewie w 1697. w 4ce.

Sopikow Cz. 1. N. 30. — Karat. N. 1092.

Bibliot. Nowogrodo-sofijskiego soboru.

— drukowane w Mohylewie 1698 r. jak świadczy wzmianka na końcu: kosztom i nakładom Maksima Woszczanki w drukarni Stawpropiegija Bohojawlenija Hospoda Boha i spasa naszeho Jisusa Christa. W bohospasajemom bradie Mohylewie w leto ot woposzczenija Boha Słowa 1698 miesiaca Januarija. w 4ce, k. n. 2. l. 293 i na końcu n. 14.

Sopikow Cz. 1. N. 31. — Karat. N. 1130.

Bibliot. publicz. petersb. — Bibl. Nowogrodo-sofijskiego soboru. — Krasinś.

— i kanony, napiecz. w Kijewie, w 1702. w 16ce, k. 2 i 282 z drzeworytami.

Karat. N. 1198.

Bibliot. publicz. petersb. — Bibl. mosk. druk. dworu.

— napiecz. wo Lwowie, w 1699. w 4ce.

Karat. N. 1149. — Maksimowicz Wremien-

nik kn. 4. ot. 3. str. 4.

Bibliot. petersb. publicz.

— drukowane w Kijowie w ławrze peczerskiej 1706 r. (Na przedmowie podpisał się „Joasaf Krokowski” archimandryt sw. wielikija czudotw. Ławry Peczerskija kijewskija z bratiju) w 4ce, k. nlb. 4. liczb. 364, nlb. na końcu 14. Totstoj N. 212. — Karat. L. 1254.

Bibliot. publicz. petersb. — Bibl. petersb. Akad. nauk. — Krasinś.

— i kanony, napiecz. w Kijewie, w 1707. w 12ce, k. 2. 264 i 32.

Sopikow Cz. 1. N. 29. — Karat. N. 1282.

Bibliot. Akad. nauk.

— napiecz. w Kijewie w 1709. w 4ce, k. 4. 280 i 1. z drzeworytami.

Karat. N. 1105.

Bibliot. publicz. petersb. — Bibl. Karatajewa.

— i kanony i proczija spasitelnyja molby, napiecz. w Kijewie w 1717. w 8ce, k. 2. 275 i 33.

Sopikow Cz. 1. N. 29. — Karat. N. 1397.

Bibliot. Akad. nauk.

— i kanony, napiecz. w Mogilewie w 1728. w 12ce, k. 2. 226 i 23 z miedzorytami.

Karat. N. 1559.

Bibl. publ. petersb. — Bibl. Akad. nauk.

— wsiesiedmicznii błahoizbrannii, tszczanijem bratstwa pri chramie Uspienija Presw. Bohorodicy tipom izdannyje w Lwowie roku bożija 1742. w 8ce, k. nlb. 2. i liczb. 157. (ale egzemplarz bez końca).

Krasinś.

— razlicznii s prociuzim dusze poleznym molenii, perwieje tipom izdany w tipografii jeha korolewskiej miłosti sw. czudotwornyja obiteli Poczajewskija czina sw. Wasilija wielikoho. Roku hospodnia 1756 miesiaca marta dnia 18. w 8ce, k. nlb. 3 i str. liczb. 1067.

Krasinś.

Akami Dom. ob Abely L. (Winc. a Paulo).

Akaphist panu naszemu Jezusowi Chrystusowi przez zakonn. św. ducha Bazylianów. Wilno w Monasterze św. Ducha. 1632. 9 Febr.

Przedz.

— do najsw. Bogarodz. pięćdziesięciodniowemi etc. Poczajów 1756. w 8ce. Uniw. lwows.

Akatergaston ob. Kmita J. A. (Utracenie S. Faliboga 1622).

Akcess województwa Rawskiego do konfederacyi Targowickiej. 1792. fol. Branic.

— obywatelów i mieszkańców księstwa mazowieckiego do aktu powstania narodowego pod naczelnictwem Tadeusza Kościuszki, naczelnika siły zbrojnej

narodowej uczyniony w Warszawie d. 19 kwietnia 1794 r. (1794). fol. str. 2. Branic. — Ossol.

Akcyza ob. Instruktarz (1673) — Kraków (b. r.) — Ustanowienie.

A' keresztynség fundamentomáról való rövid Tanuság ob. Szekely Istvan (1538, 44, 46).

AKIBA. Otioi sel Ribbi Akiba. Litterae Rabbi Akibae sive interpretationes mysticae quaedam litterarum alphabeticarum ad reconditam doctrinam pertinentes, quae R. Akibae tribuuntur. (po hebr.). Cracoviae 1579. w 4ce. Jocher 8055.

Akienhiów Jan ob. Prętkiewicz Szymon (1677) — Wesołowski W. Fr. (Głos dyktynny 1677).

Akiermonowska ob. Szyler Franc. (Racye 1782).

A' Kriztutróz és azo Ekklesiáról ob. Ozerai Emer. (1546).

Aksak ob. Axak Gabr. i Stefan.

Aksiomnemeutos encomium Const. Ferberi ob. Ferber Constant. (1654).

Akt abdykacyi lub wyrzeczenia się królestwa Jego Mości króla Polskiego, w Grodnie 14/25 listopada 1795. fol. ob. Acte.

— akcessyi do konfederacyi koronney trzech miast większych pruskich, Torunia, Elbląga, Gdańska, d. 10 kwietnia. 1767. B. m. i r. w 4ce, k. nl. 2. ob. Acte. Ossol. — Raczyns.

— demarkacyi granic między Imperium wszech Rosyyi i Królestwem Pruskim ob. Acte 1796.

— elekeyi roku 1764. miesiąca Sierpnia, dnia 27 (tu tenże drzeworyt co na Konf. gener. t. r.). W Warszawie, w drukarni JKM. y Rzpłtej u XX. Schol. Piarum 1764. fol. str. 113.

Akad. — Wilno — Ossol. — Czartor. — Zielińs. — Branic. — Jagiell.

— elekeyi roku 1764 miesiąca Sierpnia dnia 27 (ten drzeworyt co na Konf. gener. z t. r.). W Warszawie w drukarni JKM. y Rzpłtej w XX. Schol. Piar. fol. str. nlb. 70.

Wydanie odmienne, ściślej drukowane.

Ossol. — Czartor.

— elekeyi. Porządek na Seymiej walnym elekeyj między Warszawa a

Wolą postanowiony d. 27 Sierp. w Warszawie 1764. w dr. JKM. y Rp. u XX. Sch. Piarum. fol. str. 80. (z herbem). Warsz. Uniw.

— w Jaworowie 1739. ob. Benedykt XI.

— Commissyey myniczney, odprawiony w Warszawie die XVI. Majj 1650. B. w. m. i r. fol. k. 3.

— Toż, odmienna edycya (podpis. Bogus. na Lesznie podskarbi. Jerzy Ossoliński kanc. W. kor.).

Zarazem dołączono folio tablicowe: Bogusław na Leśnie Leszczyński podskarbi W. kor. (Uniwersał o commissyey datow. 3 Czerwca 1620). Jagiell. — Wilno.

— kommissyi odprawionej we Lwowie etc. Lwów 1766. fol.

Katal. Batows.

— konfederacyi w Szredzie 1703. ob. Actum.

— konfederacyj prześwietnych Województw Wielkopolskich Poznańskiego i Kaliskiego. Działo się w Krotoszynie dnia 27 (?) Maja Roku 1767. folio, ark. 4.

Podpisał Marszałek Michał Drogosław Skórzewski podkomorzy Poznańs. d. 30 Maja. — W końcu dodano wierszem: Konfederacyj Wojewódzkich Wielkopolskich w Krotoszynie die 1 Junii hasło. 1767.

Branic. — Jagiell. — Krasińs. — Warsz. Uniw.

— konfederacyi zawiązaney w Warszawie d. 16 kwietnia. 1773. sign. A₂.

— konfederacyi. (Actum etc. d. 20 April 1773). ob. Actum.

— konfederacyi generalnej. (Actum etc. d. 20 Aprilis 1773). folio, str. n. 4. ob. Actum. Krasińs.

— konfederacyi generalnej obojga narodów. (1776). fol., str. 3.

Ossol. — Krasińs.

— ob. Acte de la confed. générale.

— konfederacyi generalnej w sejmujących stanach O. N. (Datow. w Warsz. d. 7 Paździer. 1788 r.). B. w. m. d. fol., str. nlb. 4. ob. Actum. Krasińs.

— konfederacyi (Actum etc. d. 15 Decembris 1788). fol., str. n. 4. ob. Actum. Krasińs.

— konfederacyi Targowickiej 19 maja 1792. fol.

— konfederacyi generalnej wolney W. X. Lit. Wypis z ksiąg konfederacyjnych Województwa Wileńskiego R. 1792. m. Junii 25 dnia. fol. 3 ark. Podpis: Ignacy Szwykowski marszałek konfederacyi Wdztwa Wileńs. — Wstęp do aktu konfederacyi Wojew. Wileńskiego. folio, 1 ark. Data w Wilnie. R. 1792. Mca Czerwca 27 dnia.

Kraśińs.

— konfederacyi Wojew. Poznańskiego i Kalis. pod prezydencyą marszałka Jakóba z Paradyaa Bronisza (na końcu data: Szroda d. 9 Lipca 1703). B. w. m. i r. folio, k. n. 3.

Kraśińs.

— konfederacyi Seymu skonfederowanego Grodzieńskiego pod laską JW. Stanisława Bielińskiego marszałka seymu tegoż w zamku JK.M. Grodzieńskim na dniu 15 m. Września 1793 Roku, podpisami Nayjaś. Króla Imci i niżej wyrażonych stwierdzony. Grodno 1793. 15 Września. fol., k. 4.

Akad. — Branic. — Jagiell. — Ossol.

— konfederacyi general. obojga narodów. folio, str. 3. B. w. m. i r.

Ossol. — Czartor. — Branic.

— tenże, fol., str. 3. (por. 1775).

Ossol.

— konstytucyi: Dalsza kontynuacya artykułów nowo ustanowionej komisyyi wojskowej na sessyach seymowych częściami decydowanych. (Actum etc. d. 26 Novembris 1778). fol., str. n. 4 i 2.

Kraśińs.

— konstytucyi pod tytułem: Zaczęcie rekrutu. (d. 9 Stycznia 1789 r.). folio, str. niel. 2.

ob. Actum.

Kraśińs.

— konstytucyi: O podatku. (Actum d. 28 Januarii 1789). fol., str. niel. 2.

ob. Actum.

Kraśińs.

— konstytucyi: Ofiara na pierwsze potrzeby dla wojska W. X. L. (Actum d. 29 Januarii 1789). fol., str. niel. 2.

ob. Actum.

Kraśińs.

— konstytucyi: Pomnożenie dochodu z papieru stempowego. (Actum d. 5 Februar. 1789). fol., str. niel. 4.

Kraśińs.

— konstytucyi: Ustanowienie opłaty od przywilejów w W. X. L. (Actum d. 5 Februar. 1789). fol., st. n. 4.

ob. Actum.

Kraśińs.

— konstytucyi: Zaciąg kawaleryi narod. i pułków przedniej straży w Koronie. (Actum d. 9 Februarii 1789). fol., str. niel. 2.

ob. Actum.

Kraśińs.

— konstytucyi: Opatrzenie bezpieczeństwa województw ruskich. (Actum d. 23 Febr. 1789). fol., str. niel. 2.

ob. Actum.

Kraśińs.

— konstytucyi: Approbacya konwencyi między komisyyą Skar. Koron. a urodz. Protem Potockim ord. pol. kawal. z Imci Panem Piotrem Tepperem, Karolem Szulcem, Wilhelmem Arndtem zaszczy. (Actum d. 25 Februarii 1789. fol., str. niel. 2).

ob. Actum.

Kraśińs.

— konstytucyi: Zlecenie komisyyi wojskowej Ó. N. (Actum d. 2 Maii 1789). fol., str. n. 2.

Kraśińs.

— konstytucyi: Ofiara od Króla: (Zrzeczenie się dochodu czopowego z miast Grodna i Brześcia na potrzeby wojska W. X. L.). Actum d. 30 Martii 1789. fol., str. niel. 2.

ob. Actum.

Kraśińs.

— konstytucyi: Sposób wynalezienia ofiary z dóbr ziemskich i duchownych w Koronie i w W. X. L. (Actum d. 30 Maii 1789). fol., k. niel. 15.

ob. Actum.

Kraśińs.

— konstytucyi: Wyznaczenie W. Swiękowskiego kasztelana kamienieckiego do ułatwienia wywozu magazynów rosyjskich. (Actum d. 19 Junii 1789). folio, str. n. 2.

Kraśińs.

— konstytucyi: Bezpieczeństwo listów. (Actum d. 20 Junii 1789). fol., str. niel. 2.

ob. Actum.

Kraśińs.

— konstytucyi: Opłata do skarbu Rzpltej z dóbr kościołom dyssydenskim i greko nie unickim aplikowanych. (Actum d. 22 Junii 1789). fol., str. niel. 2.

ob. Actum.

Kraśińs.

— konstytucyi: Bezpieczeństwo podatku z dóbr królewskich. (Actum d. 22 Junii 1789). fol., str. n. 2.

ob. Actum. Kraśiń.

— konstytucyi: Lustracja dymów i podanie ludności. (Actum d. 22 Junii 1789). fol., str. niel. 2.

ob. Actum. Kraśiń.

— konstytucyi: W sprawie modyfikacyi roty przysięgi dla sędziów seymowych. (Actum d. 22 Junii 1789). fol., str. n. 2.

ob. Actum. Kraśiń.

— konstytucyi: Approbacya funduszu przez wielebnego opata Kłaustralnego Trzemczyńskiego uczynionego, z uwolnieniem od podatków duchownych. (Actum d. 22 Junii 1789). fol., str. n. 2.

Kraśiń.

— konstytucyi: Ostrzeżenie względem importancyi podatków. (Actum d. 22 Junii 1789). fol., str. n. 2.

Razem z tym: Zniesienie artykułu drugiego w konstytucyi 1776 pod tytułem: Ordynacya sądów seymowych. (Actum d. 22 Junii 1789). str. n. 2.

ob. Actum. Kraśiń.

— konstytucyi: Warunek dla komissarzów powiatowych. (Actum d. 22 Junii 1789). fol., str. niel. 2.

Kraśiń.

— konstytucyi: O wylikwidowaniu intraty ze starostw przeznaczony na utrzymanie garnizonu w fortecy Częstochowskiej. (Actum d. 22 Junii 1789). fol., str. niel. 2.

ob. Actum. Kraśiń. — Raczyn.

— konstytucyi: Pozew I. Łodzi Pońskiego. (Actum d. 26 Aug. 1789). fol., str. niel. 4.

ob. Actum. Kraśiń.

— konstytucyi: Sposób dawania rekrutów w Koronie i w W. X. L. (Actum d. 7 Decembris 1789). fol., str. niel. 4.

ob. Actum. Kraśiń.

— konstytucyi: Wyznaczenie assessorów do sądów zadwornych W. X. L. (Actum d. 28 Januar. 1791). fol., str. niel. 2.

ob. Actum. Kraśiń.

— konstytucyi sejmu: Uznanie wszystkich miast królewskich w kra-

jach Rzeczypospolitej za wolne. (Actum d. 21 Aprilis 1791). fol., str. n. 4.

ob. Actum. Kraśiń.

— konstytucyi: Urządzenie sądów miejskich i assessoryi. (Actum in etc. d. 6 Octobr. 1791). fol., k. niel. 10.

ob. Actum. Kraśiń.

— konstytucyi sejmu: (Actum etc. d. 5 Decembr. 1791). Różne postanowienia sejmu in 8vo, str. liczb. 38.

Kraśiń.

— konstytucyi pod tytułem: Całość funduszów Kommissyi edukacyjnej. d. 10 Paździer. 1793. fol.

— konwencyi, między nayiaś. Królem Imcią y Rzplta z iedney strony, a między nayiaś. Królem Imcią Pruskim z drugiey strony. Dla ułożenia granic wzajemnych krajów. Działo się w Warszawie 22 Augusta 1776. fol., kart. 2.

Branic. — Kraśiń. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— najwyżej utwierdzony w dniu światobliwej koronacyi Jego Imperatorskiej Mości i dla chowania złożony na ołtarzu w katedrze Uspienskiej w S. Petersburgu d. 4 Stycznia 1788. fol., str. niel. 4.

Kraśiń.

— koronaciey Najj. Michała ob. Janicki J. A. (1670).

— limity podany od J. K. Mci. w 4ce, str. 4.

Branic.

— limity (Projekt). fol., str. 2.

Branic. — Uniw. warsz.

— limity (1767). folio, str. 2. — (Stany koronne zjednocz. konfederacya wysłały poselstwo do Imperatorowej upraszając o kontynuacya posiłków i o gwarancya praw. Bez daty).

Branic. — Jagiell.

— limity (sejmu extraord. Warsz. r. 1773. i wykaz delegatów z Senatu, Ministeryum i stanu rycerskiego, w m. Maju). fol. sign. A₄. Uniw. warsz.

— limity podany od J. K. Mości, następnie i od laski Sejmowej (projekt). B. m. dr. i r. (Warszawa 1773) w 4ce, 1 ark. — (Z powodu żądań trzech mocarstw z m. 7-bris w roku przeszłym).

Warsz. Uniw. — Akad. — Branic. — Jagiell.

— limity. Deklaracye jednosłowne dnia 2 Lutego w roku terażniejszym 1773. folio, karta 1. Ossol.

— limity zawity y ostatnim niebezpieczeństwem grożące okoliczności. folio, karta 1.

— Toż, folio, str. 2. Ossol.

— limity (Actum d. 19 Maii 1773). folio, str. nlb. 7. Kraśniń.

— limity podany do łaski seymowej (Warsz. 1792). w 4ce, sign. A₂.
Por. Konstytucya. — Limita.

— manifestu (Actum etc. d. 30 Septembris 1773). folio, str. nlb. 4. Kraśniń.

— ogłoszenia y ustawy Wielkiego wschodu Król. polskiego y W. X. Lit. r. p. 1784. (Warszawa 1785). w 8ce, k. 2, str. 86 i rejestr. k. 1.

Akad. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Toż, R. P. 5789 (1789).

ob. Acte déclaratoire.

— plenipotencyi (Actum d. 19 Maii 1773). folio, str. nlb. 4. Kraśniń.

— powstania narodowego dnia 24 Marca 1794 r. w Krakowie. B. m. i r. w 12ce, str. 16.

ob. Acte des Wiederaufstehens.

Ossol.

— powstania obywatelów mieszkańców województwa krakowskiego. Działo się na zgromadzeniu obywatelów mieszkańców województwa krakowskiego w Krakowie d. 24 Marca 1794. (na końcu:) Przysięga wykonana przez Tadeusza Kościuszkę najwyższego naczelnika siły zbrojnej narodowej. B. m. i dr. folio, k. nlb. 2.

— Toż, tamże, i Organizacya rady najwyższej narodowej doczesney dla Polski i Litwy. w 12ce.

Czetwert. — Branic. — Jagiell. — Ossol. —
Kraśniń.

— Toż samo, 1794 r. Marca 23 dnia w Krakowie w zamku. folio, kart nlb. 2.

Ossol. — Branic. — Warsz. Uniw.

— Toż, folio, str. 4. Ossol.

— powstania obywatelów Xięstwa Żmudzkiego ziemi Szawelskiej. Wypis z ksiąg ziem. ptu Szawelskiego roku 1794. d. 5 Maja. folio, str. nlb. 4. Kraśniń.

— powstania obywatelów Xięstwa Kurlandzkiego przystępujących do aktu powstania narodowego. Datow. w Lipawie 27 Junii. — Aufstandsakte der Bürger-Einwohner des Herzogthums Kurland. Beitritt zum Aufstandsakte der polnischen u. lithuanischen Nation 1794. folio, str. 2.

Czetwert. — Branic. — Kraśniń.

— protestacyi 1775. fol., str. nlb. 4. Kraśniń.

— o przyłączeniu się do cesarstwa Rossyjskiego Xięstw Kurlandyi i Semigaii 1795 r. d. 18 Marca. folio, str. nlb. 7. (tekst niemiecki obok rossyjskiego). Kraśniń.

— przystąpienia szlachty Xięstwa Oświęcimskiego i Zatorskiego do konfederacyi general. warszawskiej, pod łaską Xięcia Augusta Czartoryskiego, wojewody i generała ziem ruskich, regimentarza glnego wojsk koronnych i marszałka konfederacyi, podpisywany w Zatorze 23 Lipca 1764. (Warszawa 1764). folio, str. 7. Ossol.

— razgraniczenija między noworosyjskoju gubernieju i polskoju ukrai-noju etc. zakluczonyj w 5 dzień genwara 1781 goda (w języku rossyjskim). B. m. dr. folio, str. liczb. 23. Kraśniń.

— rządu i stanu rycerskiego okręgu Pilteńskiego o przyłączeniu ich pod panowanie Jej cesarskiej M. folio, str. nlb. 4. (tekst niemiecki obok rossyjskiego) (1795). Kraśniń.

— osobny traktatów między krajami Rzeczypospolitej polskiej i krajami państwa rossyjskiego zawierający wszystko co stosuje się do handlu obydwóch państw kontraktujących, w Warszawie 15 Marca 1775. fol., sign. A₂.

— Toż, między krajami Rzpltej polsk. i krajami państwa Austryackiego, w Warszawie 16 Marca 1775. fol., sign. A₄.

— Toż, między krajami Rzpltej polsk. i krajami państwa Pruskiego, w Warszawie 18 Marca 1775. folio, sign. A₃.

Razem zbroszurowane. — Ob. Acte séparé.
Kraśniń. — Zieliń.

— triumfalny albo triumph zakonu Soc. Jezu z Europy i Nowego świata najświętszemu imieniowi Jezus zhołdowanego, Najwyższemu Monarsze Bogu w Kaliszu wystawiony. Na uroczystość jubileuszową Soc. Jezu 6 Aug. 1640. folio.

Brown. Bibl. I. 24.

Raczyńś.

— unii kościołów protestanekich oboygą wyznania w Xięstwie mazowieckim będących, z kościołami prowincyi małopolskiej. W Dreźnie y w Lipsku.

(Drugi tytuł:) Unions-Acte derer in dem Herzogthum Masuren sich befindenden protestantischen Gemeinden beyder Confessionen, m. denen Gemeinden der Provinz Klein-Polen. (po polsku i niem.). B. w. r. (1777). w 8ce, str. 44 i 4.

Joher 9747. zna tylko edycye: Dreźnie i Lipsk 1781. Lipsk 1791. w 8ce, ostatnie tylko z katalogu Gr. — Chłedowski. Spis s. 72. ma datę r. 1781. Obacz niżej: i uchwały.

Akad. — Czartor. — Branic. — Kijow. — Jagiell. — Krasinś. — Ossol. — Zielińś.

— usługi chrztu 1644. obacz Wysocki Mik.

— weselny Teresy Anny Piotrkowczykowny ob. Piotrkowczyk Stanisław (1648).

— wydany w pałacu Rpltej Krasinśkich, z protok. ekonom. Warszawa 1791. folio.

Katal. Kaj. Jabłońś.

— zjednoczenia mieszczan Korony polskiej y W. X. Lit. (oblata pełnomocników miast co do praw mieyskich). Działo się na ratuszu m. Warszawy d. 24 m. Listopada r. 1789. folio.

Warsz. Uniw.

— związku generalney konfederacyi Seymu r. 1788. folio, k. 1.

Branic. — Czartor. — Krasinś. — Uniw. warsz.

— der Entsagung Sr. Durchl. des Herzogs v. Curland und Semgallen von den ihm daselbst zuständigen Rechten. Petersburg 1795. folio. (po francusku i niemiecku).

Bibl. petersb.

Akta przystąpienia stanów W. X. L. do pospolitego ruszenia 1698. w Wilnie. W Wilnie w druk. Oyców Franciszka-

nów r. p. 1699. dnia 10 Marca. folio, 19 ark.

ob. Acta.

Ossol.

— przygotowania się na śmierć. N. 1. ob. Młodzianowski T.

— publiczne do ordynacyi Ostrogskiej 1721. 1754 i 1780.

ob. Ostrogska ordynacya.

— rokoszu generalnego d. 26 Augusti 1697. Rokosz generalny ku obronie wiary św. katolickicy y zaszczytu wolności uczyniony na poparcie elekcyey w okopach elekcyjnych die 26 Augusti Anno 1697. folio.

Obacz: Actum in castro Ravensi. Anno 1698.

— sprawy Jędrzejowskiego klasztoru toczącej się w Rzymie, drukowane tamże po łacinie r. 1676—1678. folio.

Bibl. Uniw. warsz.

— sprawy zakonu Cystersów w Królestwie polskim przeciwko instygatorowi i innym ministrom Królestwa odbytej w Rzymie i tamże drukowane po łacinie 1685. folio.

Bibl. Uniw. warsz.

— tho jest sprawy Zboru wileńś. 1559. ob. Zacyusz z Proszowic Szymon.

— synodalne w Koźminku 156.. B. w. m. dr. i r.

Bandt. H. D. K. P. I. (z Arnolda). — Joher 8015.

— i uchwały synodu wspólnego prowincyi mało-polskiej z Xięstwem mazowieckim oboiey konfessyi, w Sielcu d. 14, 15, 16, 17, 18 Junii 1781. W drukarni unii oboygą wyznania ewangelickiego w Małey-Polszcze i Xięstwie mazowieckim. — Acta u. Schlüsse der gemeinschaftl. Synode der Provinz Klein-Polen u. des Herzogthums Masuren derer evangelischen Stände beyder Konfessionen, gehalten zu Sielec den 14, 15, 16, 17, 18 Junii. In der Buchdruckerey der Union beyder evangelischen Konfessionen in Klein-Polen u. dem Herzogthum Masuren. w 8ce, str. 48.

Chłęd. Spis. — Joher 8013. 8009.

Krasinś. — Kijowś. — Akad. — Czartor. — Branic. — Jagiell. — Ossol. — Raczyńś.

— Toż samo w Acta historica eccl.

Weimar 1731. w tomie VIII. str. 271.

— (Akty) ob. Aktów. — Campis Novis, Piotr (Akta strzeliste 1730) — Młodzia-

nowski T. (nabożne 1706) — Naymanowicz Krzyszt. (Sprawy 1656) — Nieremberg Jan (nabożne 1732) — Porzadek (b. r.) — Spizarnia (rozmaite 1633).

Aktem komicznym hołduje Gymnazjum Leszczyńskie. Lesnae imprim. Mich. Buk. 1639. folio, s. n. 5.

Krasińa.

Akteon obacz Zbylitowski Andrzej (Historya 1588).

Aktorowie ob. Majestas (1696) — Visimiris (1686).

Aktów spizarnia ob. Filipowski M. Spizarnia (1640. 1655).

— (Sto) miłości boskiej, w 4ce, str. XII. 102.

Jocher 6740.

Ossol.

— (sześć), to jest: Akt I. Usługi chrztu świętego. Akt II. Przygotowania publicznego przystępujących do ś. wieczery Pańskiej. Akt III. Usługowania ś. wieczera Pańska. Akt IV. Usługowania ś. wieczera Pańska przy chorych. Akt V. Dawania ślubu w stan św. małżeński wstępującym. Akt VI. Nawiedzenia chorych. Dla prędszego i wygodniejszego używania z Agendy Zborów ewangelickich koronnych i W. X. Lit. wyjętych. B. m. i r. (Królewiec Hartung 1742.) w 4ce str. 64. — Akt poświęcenia domu prywatnego str. 12. Proroctwa o przyjściu na ten świat prawdziwego Messyasza Jezusa str. 14. (got.).

ob. Agenda mniejsza.

Jagiell. — Birgel — Czartor. — Zbór wileński.

Akty i affekty cnót, setnik o miłości ob. Rho Jan Ign. (1646).

— codzienne z nabożeństwem do ran w nogach Zbawiciela ukrzyżowanego w Krakowie, przez kapłana Soc. Jezu. 1686. w 8ce.

— Tenże tytuł, w Krakowie w dr. Franc. Cezarego MDCXCCL. (?) (1691) w 12ce, 4 ark.

Katal. Kaj. Jabłońs.

— Tenże tytuł, w Lublinie w dr. Coll. Soc. Jezu r. p. 1691. w 16ce, ark. nlb. D₁₂.

Jagiell.

— nabożne do ran ukrzyżowanego Jezusa etc. Kalisz w druk. Soc. Jezu 1754. w 12ce.

— Tenże tytuł. Kalisz w druk. Soc. Jezu 1761. w 12ce.

— i pieśni których XX. Missyonarze Soc. Jezu podczas zwyczajnych Missyi używają razem zebrane i dla pomnożenia większej chwały Boskiej w prawowiernych Chrześcianach do druku podane. W Wilnie w drukarni J. K. Mei przy Akademii r. p. 1786. w 8ce, str. 48.

Jest stron 62 lecz kartki 41 i 48 oznaczone mylnie.

Jocher 6701. — Brown 78 i Backer Bibliothéque I. str. 217. mają zapewne mylnie rok 1746. Jagiell. — Wilno.

— które plebani przed komunią ś. odprawiać powinni z ludźmi do komunii ś. przystępującymi, także y po komunii ś. tak w kościołach jako też kiedy chorym wiatyk przenaświętszy administrować będą. B. w. m. i r. folio, str. 1.

Ossol.

— Toż. B. m. i r. w 8ce. 2 karty. Przyłteki.

— nabożne zebrane ob. Młodzianowski T. (1680. 1706).

— z przydaniem różnego nabożeństwa do ran ukrzyżowanego Pana Jezusa. Warszawa 1778. w 12ce.

— przygotowania się na śmierć ob. Młodzianowski T. (1685, 94, 1700).

— przygotowania się na dobra śmierć. Warszawa 1786. w 12ce.

Katal. Kaj. Jabłońs.

— strzeliste służące do zabaw całego dnia, przez kapłana Soc. Jezu. W Krakowie w druk. F. Cezara 1696. w 12ce.

Katal. Kaj. Jabłońs.

— ob. Akta.

Akusyrya ob. Nauka położna (1790)
Akwisgrański pokój obacz Skrypt (1785).

Akwitania ob. Opisanie (1798).

Alae Sex 1703. obacz Machowski Cypr.

Alacoque (Alakok) Małgorz. Maryz. (1647—1690). Ascens do wysokich nieba preeminencyi najświętsze Jezusa serce wszechmocna Boga ręką na gruntownym

fundamencie św. Franciszka Salezjusza fundatora zakonu pod tytułem: Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny, stopniami doskonałości światobliwej Małgorzaty Maryi Alakok tegoż zakonu erygowany z wielkimi odpustami od Ojców ŚŚ. Klemensa XII. temu Bractwu nadanemi, pomienionym zakonnicom konferowany. Teraz zaś dla postępujących z cnoty w cnotę wiernych Chrystusowych przez też zakonnice do druku podany. Roku którego się Bóg i człowiek poniżył aby naród ludzki podwyższył. W Wilnie w drukarni J. K. M. Soc. Jezu. (Rok aprobaty 1745). w 8ce, z ryciną herbu. Dedykacya Michałowi Kazim. Radziwiłłowi hetman. i wojew. Wileńskiemu.

— Opisanie nabożeństwa do serca Jezusowego objawionego siostrze Maryi Małgorzacie Alakok, zakonnicy Nawiedzenia Najsł. Panny Maryi z żywota jej wyjęte i z francuzkiego na polskie przetłumaczone. B. w. m. i dr. w 4ce, kart 6. Warsz. Uniw.

— Życie Maryi Małgorzaty A-la-Kok z francuzkiego przez zakonnice Nawiedzenia N. M. P. tłumaczone. W Krakowie 1719. w 8ce.

Jocher 8549 a)

— Życie wielebnej Małgorzaty Alakok zakonu od Nawiedzenia N. M. P. zwanego, które z rozkazu swego spowiednika własną ręką napisała. W Wilnie 1724. w 8ce.

Jocher 8549. b)

— ob. Gallifet (de) Józef (1791).

Alamus Hieronymus ob. Wszółkowski Mathias (Epos gratulat. 1613).

ALANDUS Joan. S. J. (ur. we Lwowie 1590 † w Nieświeżu 1641) Devotio hebdomadaria ad S. Michaellem. Nabożeństwo tygodniowe do ś. Michała. Wilno 1630. (po łacinie i po polsku).

Jocher 6809. — Muczkwos. Rozmait. histor. 190. — Brown Bibl. 9.

— O cudach ŚŚ. Aniołów Bożych w kościele ś. Michała Archanioła blisko Nieświeża w Litwie dziejących się. Wilno 1630. w 8ce.

Kraszewski Wilno IV. podaje (z Rostowskiego 443). tytuł ten po łacinie i z datą r. 1650.

— De miraculis in aede S. Michaelis Archangeli prope Nesvisium in Lithuania patris, ex opere polonico. Vilnae typ. Acad. 1630. w 8ce.

— Toż. Vilnae typ. Acad. 1639.

„Opus raritatis immensae“ (Załuski). — Backer I. 49. — Polski i łaciński tytuł nie są pewne.

— Pamiątka JO. sławney pamięci Panu JEgom. P. Mikołajowi Chrystofowi Radziwiłłowi Xięciu na Olyce y Nieświeżu, Hrabi na Szydłowcu i Miru, Wojewodzie Wileńskiemu, Kawalerowi Bożego grobu etc. czyniona przy exequiach rocznych w Nieświeżu dnia 28 Lutego r. 1617. przez X. Jana Alanda Soc. Jezu. W Wilnie w druk. Leona Mamonicza. 1617. w 4ce, kart 21 niel. (druk gocki).

Dedyk.: Zygm. Karol. Radziwiłłowi.

Maciej. Piśmienn.

Uniw. lwow. — Branic. — Ossol. — Dzików.

— Soliloquia obacz Augustyn św. (Rozmyślanie) 1620. 1788.

Ob.: Rostowski Hist. Soc. Jezu str. 443. — Backer Bibl. I. 46. — Jocher T. II. 178.

ALAND Jerzy Dawid (ur. w Jüterbock 1712 † 4 Czerw. 1762). De imperii romano-germanici, regnante stirpe salica, habitu et praesertim erga Poloniam, documentorum auctoritate disserit Georgius David Aland PP. Lipsiae apud haeredes Lanckisios MDCCLII. (1752). (Na końcu:) Literis Stapfeliis. w 4ce, str. 102.

Przyp. Christiano Gottlieb ab Holzendorf.

Akad. — Czartor. — Ossol. — Jagiell.

— Res regum et imperatorum romano-germanicorum, stirpis saxonicae, cum Polonis, ex idoneis monumentis collectae, Lipsiae, Langenheimus, 1749. w 4ce, str. 23. Kijows. — Raczyńs.

Alantsee Ambrosius ob. Lindenesei Wolfgang (1532) — Mymerus Franciscus (1532).

Alantsee Joannes ob. Contemplatio (salutifera 1520).

Alantsowna Anna ob. Cieniewiczowa (Threny 1651).

Alanus ob. Lucyanus (1680).

Alarm (An) to protestant princes and people, who are all struck at in the popish cruelties at Thorn and other barbarous executions abroad. London, printed for Eman. Matthews at the Bible in Paer-noster row, 1725. w 8ce, str. 39.

Czartor. — Jagiell.

ALBANI Annibal. Ragguaglio delle solenne esequie fatte celebrare in Roma nella Basilica di S. Clemente alla sagrae Real Maesto di Federico Augusto re di Polonia dall. Emo e Rmo Signor Cardinale Annibale Albani protettore di quel regno. Roma. Appresso Giov. Mar. Salvioni stampator Vaticano (1733). fol., str. XXXV. z 5 rycin. i wielu winiet. z portretem króla: P. Bianchi inv. H. Rossi delin.

Branic. — Czartor. — Przeźdz.

— ob. Borghi G. (Orazione 1751).

ALBANI Franciscus. Sacra rituum congregazione Emo et Rmo domino cardinali JO. Franc. Albani episcopo Sabinen. Polona concessionis, officii et missae propriae in honorem sanctissimi Cordis domini nostri Jesu Christi. Positio. Romae, typ. reverendae Camerae apostolicae 1765. fol. k. t. str. 28, 71, 8, 21 i 3.

Czartor.

— obacz: Jan Kanty (1764, 1767).

Albanus obacz: Kazania (1780) — Misellius Josephus (1772).

(Albedyl i Kanitz). Accord. Welcher bey Abtretung der Vestung Neumünde zwischen Ihro Königl. Majestät von Schweden bestalten Obersten und Commandeur bey der vermeldten Vestung stehenden Troupen Herr Gustav Ernst Albedyl und Ihrer Königl. Majest. von Pohlen bestalten Obersten und Commandanten der obgemeldten Vestung Herr Christoph Henrich von Kanitz den 11 Decemb. (Pernau). Anno 1701. auffgerichtet und verfasset worden. w 4ce, str. 8.

— Toż, w 4ce, druk. w Rydze.

— Toż, w 4ce, druk. w Revalu.

Albert nowy czyli terażniejszy albo sekreta nowe, doświadczone i approbowane. Zbrane z wynalazków naypóźniejszych, iedne mając za cel zaradze-

nia wielkiej liczbie przypadków tyczących się zdrowia; drugie wiele rzeczy potrzebnych do wiadomości względem różnych potrzeb życia; trzecie nakoniec to wszystko co się ściąga do wdzięków i przyjemności tak na wsi, iako i w mieście. Podane do druku roku 1770. w Paryżu a teraz świeżo na polski język przetłumaczone r. 1790. W Wilnie, w drukarni J. K. Mei i Rzpłtej u XX. Piarów 1790. w 8ce, str. 250.

Ossol.

— Tenże tytuł, także roku 1790. Wilno, Piar. w 8ce, str. 240.

Kraszewski. Wilno.

— Toż, tamże, 1793. w 8ce.

— Toż. Edycya nowa. Warszawa, w druk. Tomasza Le Brun sukces. P. Dufour. 1799. w 8ce, str. 292. i rejestr k. 10.

Krasinś. — Drohob.

— Toż, w Krakowie, Ant. Ign. Grebla, 1799. w 12ce, str. 411. i rejestr.

Ossol.

(Albert). Albrecht, Markgraf von Brandenburg, der sich wider den Churfürsten zu Sachsen als ein Feind eingelassen und bey Rochlitz erlegt und gefangen worden. 1517. ob. Albrecht.

Albert I. obacz Adalbertus — Albrecht — Łaski St. (Innocentia 1548).

Albert św. Reguła pierwotna, dana od ś. Alberta zakonnikom N. P. Maryey z Góry Karmelu. w 8ce, ark. H₅.

Czartor.

ALBERT Henryk. Arien theils geistlicher theils weltlicher Reime ausgegeben von Heinrich Alberten. Cum privilegio 1648. Części 8 po 14 kart z osobnemi tytułami.

Część IV. nosi tytuł:

Viertel Theil (jak wyżej) Denen Gross-Achtbaren, Hoch- und Wolweisen, auch Hoch- und Wolgelahrten Bürgermeister und Raht d. löblichen Alten-Stadt Königsberg Dienstlichen zugeschrieben von Heinrich Alberten. In Verlegung des Autoris, zum drittenmahl aufgelegt. Zu Königsberg bey Paschen Mense. 1651.

Tu na str. 2. i w przedmowie, dowiadujemy się, że w 4. częściach zbioru, umieszczono 9. obcych melodyj, jakoto: Aria Polo-

nica, Aria Gallica, Air de Monf. Moulinne, Goudimel Psalm : t. d.

Cześć V. ma tytuł:

Fünffter Theil. In Verlegung des Autoris. Zum drittenmal gedruckt zu Königsberg... 1651.

Na str. 2. dedyk. kompozytora: an Sigismund Scharffen, Königl. Mayt. zu Pohlen und Schweden etc. wolbestalten Secretario. — Kurzes Vorwort an den günstigen Leser. — Nr. 17 u. 21 Aria incerti Autoris. — Nr. 20 Aria Polonica: 1. Indem jetzt meine Seele schawt.

ALBERTI Dominik Stan. X. z Palermo (ur. 1655). Corona di Gemme, cioè di varie divozioni da offrirsi in onore di S. Stanislao Kostka della Comp. di Gesù. Roma pel Rossi 1756. w 12ce. Ciampi. 14.

— Miesiąc Lipiec poświęcony chwale ś. Ignacego z włoskiego na polski język przetłumaczony. W Lublinie w druk. kolegium S. J. 1771. w 12ce.

X. Brown, Bibl. S. J. str. 455.

ALBERTI Jan Krzysztof. J. A. Lineamenta Sarmatica, sub praesidio Conradi Samuelis Schurzfleisch publice asserenda, a Johanne Christoph. Alberti, habita in auditor. publ. anno 1670. die 1 Octobris hora autem. Wittenbergae, formis Wendianis, excud. Daniel Schmatz Acad. typ. Anno 1672. w 4ce, k. 12. Dzików. — Zielińs. — Akad. — Ossol.

— Toż, tenże tytuł. Wittenbergae, typis Christiani Schrödteri, Acad. typ. Anno 1683 (c1b1oCXXCIII). w 4ce, 12 k. nlb. Jagiell. — Czartor.

— Tenże tytuł. Cum privilegio Seren. Elect. Saxon. Lipsiae, apud Nicolaum Scipionum 1698. w 4ce, str. 25. Ossol. — Raczyńs.

ALBERTI Valentin Szlazak (urodz. w Lehna † 19 Września 1697). Praelium lignicense a D. Henrico Pio cum Tartaris Victoribus A. MCCXLI. IX April. fortiter commissum, oratio, dixit publice in illustri Lipsiensi IX April ipso scilicet anniversario die Vigilia; Paschatis auspiciatori utinam omine! Evigilante Victore Nostro Iesu Christo M. Val. Alberti Lehnensis Silesius, Dial. et metaph. PP. Collegiij. B. M. Virg.

cellegiatus. Lipsiae, literis Iohannis Erici Hahnii. Anno 1664. w 4ce, 16 k. nlb. Jagiell. — Czartor.

— ob. Scholze Dawid (Als... David Scholzens... Tochter 1696).

ALBERTINUS Aegidius (ur. 1560 † 5 Marca 1620). Dess Teutschen Lusthauses 4 Thl. München 1613. w 4ce.

Obejmuje: str. 304. Joh. Basilides, Grossfürst in d. Moskau. — str. 307. Stephan Batori. — str. 317. Demetrius, Grossfürst.

ALBERTINUS Franc. (ur. 1562 † 15 Czerwca 1619). De S. Angelo Custode liber autore R. P. Francisco Albertino S. J. Theologo. Accessere nonnullae de Angelis piae commentationes ac precatationes, ac demum officium canonicum et officium parvum de S. Angelo Custode. Omnia alibi antehac impressa, nunc recusa (per M. A. P. Soc. Jesu). Cracoviae in offic. vid. et haered. Fr. Cezary 1663. w 12ce, 316 str. 4 kart nlb. oraz 130 str. i 1 ark. na przodzie.

Nakładem Stan. Skarszewskiego kasztelana Małogostskiego.

Jocher 5871. — Wierzbows. (Konot. 136—7) — Ciampi Bibl.

Czartor. — Jagiell. — Zielińs.

ALBERTRANDY Antoni. Bieg teoretyczny malarstwa. Warszawa 1787. fol. Branic.

— Wiersz o malarstwie. Pieśni. V. Sed vos si fert ita corde voluntas — Hoc superate jugum et facili jam tramite sistam. Virgili. W Warszawie w druk. uprzywil. Michała Grölla, księgarza nadworn. J. K. M. 1790. w 8ce, k. 4 przedmowy i str. 8—136.

Dedyk. Stau. Aug. królowi.

Do wiersza tego dołączony jest:

Krótki wykład osteologii, myologii tudzież i proporcji ciała ludzkiego wraz z przydatkiem powierzchownych odmian twarzy w każdej namiętności samym tylko malarzom i snycerzom służący (na str. 99—136).

Pieśni tych są napisy: Rysunek. Proporcya czyli rozmiar człowieczy. Wymysł. Kromatyka czyli Farbowanie. Wyraz. Rastaw. Słownik I. — Wójcicki Cment. III. 36. — Gąsiorowa. Hist. med. IV. 209.

Akad. — Dzików. — Jagiell. — Kijows. — Ossol. — Zielińs.

— ob. Arnay (Życie 1768).

ALBERTRANDY Jan (ur. 1731 † 10 Sierp. 1808). Z Bożej i ś. Stol. Apost. łaski biskup zenopolitański, wikaryusz i officyał generalny warszawski. Process zalecający ogłoszenie listu Ojca ś. Dan w Warszawie 31 marca 1796 r. folio, 1 ark.

Zieliński.

— Biskup zenopolitański, wikaryusz y officyał generalny warszawski. List z obwieszczeniem W. W. Ichm. XX. rządów kościołów paraf. i zakonnych warszawskich o nastąpić mianym administrowaniu sakramentu ś. bierzmowania. Dan w Warszawie 4 maja 1796. folio, 1 ark.

Zieliński.

— List pasterski z powodu śmierci Szembeka biskupa płockiego. 1797. fol. kart 1.

Branic.

— Ad celsissimum principem Stanislaum Lubomirium, magnum Regni Poloniae mareschalcum recens inauguratum, collegium Varsoviense Soc. Jesu. B. m. i r. (1766—7). w 4ce, 1 ark.

Lubomirski został marsz. W. Kor. po Bielińskim w roku 1766, w tym więc czasie wiersz drukowany. Kollegium składa mu swoje życzenia wierszem łacińskim, francuzkim i polskim. Autora wierszy wymienia Kat. Bibl. Raczyński. (III. 329). Porównaj również: Janocki Musarum sarmat. specimen novum Vratislav. 1771. w 8ce. (Elegia nomine Collegii Varsav. Soc. Jesu ad Stanisl. Princ. Lubomirski, cum renuntiatus esset supremus Reg. Polon. Mareschalcus).

Raczyński.

— Felix, faustus, fortunatusque ut dies hic eveniat natalis Illmo Excell. Dno Jos. Andr. Comiti in Załuskie Załuski Kioviensium atque Czerniechov. praesule etc. votis omnibus regium collegium Varsaviense adprecatur etc. 1762. w 4ce, kart 4.

Wydanie bezimiennie.

Akad. — Raczyński.

— Musaei Nummorum ex remotiore antiquitate superstitem quod venale prostat Varsaviae, compendiaria descriptio unde in eius notitiam empturi deveniant. Addita est Mantissa nummorum recentioris aevi. Varsaviae 1799. w 8ce, 245 str. i karta tyt.

Jocher 890.

Czartor. — Jagiell. — Krasina. — Dzików.

— De potestate Episcoporum circa verbi divini praedicationem commentatio. Joanne Baptista Albertrandio S. Theol. et SS. Canonum doctore, canon. metrop. Gnesn. et Vars. S. R. M. Poloniae Bibliothecae praeside auctore. B. w. m. dr. i r. (1749). w 4ce, 22 str.

Jocher 7328.

Czartor. — Jagiell.

— Refertissimam beatitatis diem qua — Celsiss. S. R. J. Princeps Josephus Jabłonowski Palatinus Novogrodenensis — celeberrimae Parisiensis academiae socius — datus est atque primum in lucem editus, Collegium Varsav. celebrat. S. J. 1762. w 4ce, 1 ark.

Bezimiennie.

Ossol.

— Uwagi nad wolnością drukowania i sprzedaży ksiąg publicznej. B. w. m. i r. (około 1790). fol., k. nl. 2.

Jagiell. — Czartor. — Branic.

— Varsavia cum circumjacentibus regionibus in clientelam Smi et Pot-mi regis Friderici Wilhelmi concedentibus et sacramenti religione sese obstringentibus ordinis ecclesiastici universi mentem sequentibus, expressit. 1796. fol., str. 3.

Branic.

— Wybór ekonomicznych wiadomości z ksiąg najprzedniejszych zagranicznych. W Warszawie, w druk. J. K. M. i Rzpłtey Coll. S. J. 1770. w 4ce, XXVIII. i 432 str.

ob. Wybór.

— i Naruszewicz (Wydawcy): Zabawy przyjemne i pożyteczne z sławnych wieku tego autorów zebrane. Warszawa, Gröll. 1769—1777.

ob. Zabawy.

— Zbiór wiadomości gospodarskich. Tom I. w Warszawie, w druk. Jez. 1770.

ob. Zbiór.

(Albertrandy Jan). Ode illustrissimo et reverendissimo domino Joanni Baptistae Albertrandi ecclesiarum metropolitanae Gnesnensis canonico, insignis collegiatae Varsaviensis praeposito, vicario et officiali generali per archidiaconatum Varsaviensem dioecesis posnaniensis. ordinis S. Stanislai equiti, dum solemniter ecclesiae ritu in episcopum Zenopolitanum consecraretur anno domini 1796. a scho-

lis piis Varsaviensibus strenuo et constanti fautori suo ac vindici, in grati animi monumentum oblata. w 4ce, 2 k. nlb.

Jagiell. — Branic.

— Illustrissimo ac reverendissimo domino Joanni Albertrandi Dei et apostolicæ sedis gratia episcopo Zenopolitano, ecclesiarum metropolitane Gnesnensis canonico, regio insignis collegiatae Varsaviensis praeposito, vicario et officiali generali per archidiaconatum Varsaviensem diocesis posnaniensis, ordinis S. Stanislai equiti etc. collegium academicum scholarum Varsaviensium suo protectori amplissimo, die ipsius consecrationis 2 Januarii 1796 gratulatur. w 4ce, 1 ark.

Wierszem.

— ob. Bukowski Tad. (1796) — Lengnich G. (1765) — Macquer (Dzieje Rzymskie 1768) — Monitor (1764) — Sarbiewski K. (Do Łubieńskich. Opera posth. 1769) — Schmidt Fryderyk August (Dzieje król. polsk. 1763—1766).

Dienn. Wileńs. 1817. VI. 633. — Janoc. Excerpt. 111. — Roczniki T. P. N. I. 99. VIII. 76. — Gofęb. Dziejop. 229. — Kurowski. O kościele św. Jana 163—4. — Przyjaciół ludu, rok VII. s. 289—290. — Wójcicki Cment. II. 162—4. — Brown. Bibl. S. J. 9—13. — Pilat str. 94. — Backer Biblioth. des écrivains T. I. 51—2. — Księga świata 1859. II. T. I. s. 143—9. — Tygod. illustr. 1863. T. 8. s. 485. — Chodynicki. Dykcyonarz.

Albertus, episcopus vilmensis (Woje. Tabor) ob. Sacranus Joannes (Elucidarius około 1500).

Albertus de Brudzewo ob. Brudzewski (Comment. 1495) — Sierpcz (de) Albert (Ephemerides 1536).

Albertus Casimirus Princeps Polon. et Saxon. ob. Nurkiewicz Gabr. Jos. (1739).

Albertus Costhensis ob. Costen Alb. (Pandectae successionum 1524).

Albertus de Crayna ob. Crayna Alb. (Judicium 1522).

Albertus Divus ob. Wojciech św.

Albertus Joannes ob. Jan Albert.

ALBERTUS Leander. Vita S. Hyacinthi, conf. ordin. praedicat. in Polonia auctore Leandro Alberto, ob. Su-

rius Vitae Sanctorum d. 16. Aug. p. 170.

Toż, cum commentario praevio et notis Guil. Cuperi ob. Acta Sanctorum, T. III. p. 339—344.

Jocher 8409.

ALBERTUS Magnus (Grotus, Teutonicus, hr. Bollstadt) arcyb. Ratyżbońs. (ur. 1193 † 1280). De intellectu et intelligibili (Pod tem w czworoboku u góry herby: Litwy pod jednoróżcem z rogami poziomym, Polski pod lwem, a pod niemi herb Krakowa; drzeworyt drukarni Hallera). U dołu: Impressum Cracouie. MDIII. B. dr. (ale zapewne u Hallera 1504). w 4ce, k. nl. 28. dr. goc. ostat. str. biała.

Bez kustoszów. Na inicjały zostawiane różne miejsca wysokości 3 wierszy, tylko na s. pierwszej wysokości 5 wierszy.

Akad. — Czartor — Jagiell. — Ossol. — Dzików.

— Liber Alberti Magni de duabus sapientiis et de recapitulatione omnium librorum Astronomiae. B. r. i. m. dr. (Kraków, z pocz. w. XVI.) w 4ce, k. nlb. 12. dr. goc.

Żebrawski Bibliogr. matemat. str. 74—76.

Ossol.

— Habes in hac pagina amice lector Alberti magni Germani principis philosoph. De natura locorum librum mira eruditione et singulari fruge refertum et jam primum summa diligentia recusum in lucem editum, quae legis diligentius si vel Cosmographia vel Phisica fecisse te volueris. Excussum Vienne Austriae Mense Nov. 1514. Opera Hieronymi Vietoris et Joannis Singrenii. w 4ce, k. 52.

Ossol.

— Philosophie naturalis isagoge, siue introductiones emendate nuper et impresse summa diligentia. In libris phisicorum, de celo et mundo, de generatione, metheorum, de anima Aristotelis. Cum annotatiunculis marginalibus. (Po bokach słupy w górze orzeł polski literą S opleciony). Na końcu: Cracov. impensis Johannis Haller 1515.

Wiszn. IV. 128 bez bliższ. opisu. Wydanie akad. inąd nieznanne. Pytanie, czy przepisujący dla Wiszniewskiego nie napisał

1515 za 1516, chociaż Wiszniewski przywodzi wydanie z r. 1516.

Tego tytułu jest edycja w 4ce, k. LXXVI. Na końcu: Vienne Pannonie per Joan. Singrenium. Expensis vero Leonh. Alantsee civis Viennensis Idibus Decembris a. MDXIV. Wydał Laur. Armbruster Libinensis. Na końcu tarcza księgarza z podpisem: Leon. Alantsee. Nic tu polskiego niema.

— Philosophie naturalis isagoge, siue introductiones emendate nuper et impresse summa diligentia. In libros: — Phisicorum, De celo et mundo, De generatione, Meteororum, De anima — Aristotelis. Cum annotatiunculis marginalibus. (Rycina: Po bokach stupy, a w górze orzeł polski literą S. objęty). Na końcu: Finit philosophia Alberti Magni: in tractatus et capita solerter distincta: necnon cum annotationibus in margine annotatis nunc denuo regia in civitate Cracovien. Impressa impensis spectabilis viri domini Joannis Haller civis Cracovien. 29. April. Anno missionis verbi divini in carnem 1516. w 4ce, kart LXViii (ark. sign. a—m.).

Druk gocki, są jednak ustępy antykwą.

Na odwrocie karty tytułowej po krótkiej odezwie nienazwanego wydawcy lub też drukarza położony wiersz na pochwałę autora: Joachimi Vadiani poetae laud. in autoris laudem carmen. 16 wier. 4ć. Na ostatniej stronie: Laurent. Armbruster cimbensis Ad lectorem (carm. 4 w.).

Jocher 145. — Janocki Nachr. IV. 163.

Jagiell. — Branic. — Czartor. — Ossol. — Raczyńs. — Kórn. — Kijow. — Dzików — Dziedusz. — Pawlik. — Szemb.

— Philosophantium ducis aestimatissimi, philosophiae naturalis Isagoge, siue introductiones in libros Aristotelis Phisicorum, De coelo et mundo, De gene. et corr., Meteororum, De anima. (Na końcowej karcie s. o. 4 wiersze 4ć. a pod temi): Gracchouię, Matthias Scharffenbergius, summa cum diligentia, operaque non vulgari impressit. Ductu suo proprio. Anno MDXLI. II. die Junii. (1541). w 8ce, syg. a—s₃. (k. nl. 120).

Tytuł w ramce ozdobnej; w słupach bocznych, stoją po prawej stronie Adam, po lewej Ewa. Na odwr. k. tyt. 16 wier. 4ć. Joachimi Vadiani.

Jocher 145 b. podaje kart. 122.

Bibl. kośćc. P. Maryi w Krak. — Czartor. — Krasinś. — Ossol. — Dzików.

— Philosophantium ducis aestimatissimi Philosophiae naturalis Isagoge siue introductiones in libros Aristotelis Phisicorum, De coelo et mundo De gene. et corr., Meteororum, De anima. Cracoviae in officina Hieronymi Scharffenbergeri MDXLVIII. (1548). w 8ce, k. 108. syg. A—Q. druk kursywa.

Na przodzie: Joachimi Vadiani poetae laureati in laudem autoris carmen. 16 w. 4ć. Jocher 145 c.

Akad. Umiej. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — XX. Augustynów w Krakowie. — Kijow. — Dzików — Szembeka.

— Toż, Cracoviae, Hieron. Scharffenberg, b. r. Dziedusz.

— Episcopi Ratisbonensis Praeco Divini verbi per Simonem Okolski ampliatus. ob. Okolski S. (1649).

Jocher 4755.

— Prohemium philosophiae naturalis. Cracoviae, Haller, 1508. w 4ce.

Zamojsk.

— Albertus Magnus o sekretach białogłowskich, mocy ziół, kamieni i zwierząt osobliwych przetłomaczony. W Amszterdamie w drukarni polskiej pod znakiem Orła białego. 1695. w 12ce, str. 564 i rejestr.

Dalej od str. 365 do końca: Michała Skotta: O sekretach przyrodzenia.

Warsz. Uniw. — Jagiell.

— Toż, tenże tytuł. W drukarni polskiej pod znakiem orła białego. Secunda editio correctior. Amstelodam 1698. w 16ce, str. 365.

Michała Skotta Sekretów przyrodzonych dwie części, od str. 366—564. Krasinś.

— Toż, w Amstelodamie w druk. polskiej pod znakiem orła białego. 1714. (?) w 12ce.

Notatka M. Wiszniewskiego.

— Toż, tenże tytuł w Amstelodamie w drukarni polskiej pod znakiem orła białego. 1741. w 12ce, 6 k. nlb. str. 564. Jagiell.

— Toż, tamże, 1742. w 16ce.

Ossol.

— Summa philosophiae naturalis Alberti magni per tractatus: capitula et particulas pulcherrime distincta: ita quod cuilibet legenti facile appareat quid quodque capitulum: queque etiam particula in effectu sibi velit. Primus, secun-

dus, tercius, quartus, quintus tractatus correspondet libris Phisicorum, De celo et mundo, De generatione, Metheorum. De anima. w 4ce, kart przeszło 70 (brak końca), druk gocki.

Herb Polski, Litwy i m. Krakowa, u dołu cyfra Hallera. Na odwrocie karty tytułowej: Epitaphium venerabilis Alberti praedicatorum ordinis patris religiosissimi ac sacrae theologiae professoris profundissimi olimque ratisponensis ecclesiae episcopi dignissimi. Fenix doctorum — fons expertum philosophorum — princeps verborum — vas fundens dogma sacrorum. Hic jacet Albertus praeclarus in orbe disertus, major Platone, vix inferior Salomone etc.

Na tejże stronie i przedmowa do Czytelnika. Joch. 144 a.

— Archiepiscopi ratisponensis Summa philosophiae naturalis in quinque tractatus distributa. Cracoviae. Anno MDLXXXVII (1587). B. dr. w 8ce, k. nl. 102 kursywa (ark. 6).

Na odwrocie tytułu stoi: Series tractatum. (Wymienione 1 do 5. tak jak w poprzedniej edycji na samym tytule).

Andreas Schoneus, położył na przodzie dedykację (kart 6) do Andrzeja Gerina bisk. wrocł. Wspomina tu jako swego dobroczyńcę Stanisł. Sokołowskiego i datuje ją z jego domu (ex aedibus St. Sokolovii) d. 6 Nonas Julii 1587.

Jocher 144 b. — Chędow. Spis 162.

Ossol. — Akad. — Bibl. Jag. — Czart. — Warsz. Uniw. — Krasiańska. — Kórnick. — Szembeka.

Albertus Marchio ob. Albrecht.

Albertus palatinus Rheni ob. Czarnkowski Piotr (Oratio 1579).

Albertus à Pereg ob. Pannonia (1544).

Albertus Senior ob. Melanchton Phil. (Epistolarum 1642).

Albertus Stephan ob. Musonius Sim. (Epicedia 1570).

Albertus z Woyny. W Krakowie, z drukarni Łazarzowej. Roku Pańskiego 1596. w 4ce, s. 36. dr. goc.

Będzie to edycja pierwsza, bo na początku wspomniana wojna Wołoska, która toczyła się od Sierpnia 1595 roku. Arkusze C. zaczyna się od wyrazów Cóżci się tam, jak w edycji z r. 1697. ale sygnat. arkusza przypada pod O—C. gdy w edycji 1697 pod tjj.

Bandt. H. d. krak. 403. — Jusz. II. 463.

Dzików — Czarniecki — Jagiell.

— Toż, teraz znowu wydrukowany. W Krakowie, w druk. dziedz. Jak. Sybeneichera r. p. 1613. w 4ce, kart 15 nb.

Warsz. Uniw. — Branic.

— Toż, 1614. w 4ce. sign. D1. Przyłęcki.

— Tenże tytuł. Albertus z woyny. (Po czym idzie ośmiowiersz) teraz świeżo wydrukowany. W Krakowie r. p. 1649. w 4ce, str. 32.

Tekst zaczyna się zaraz na odwr. tytułu. — Tę edycję od 1ej rozpozna się, że rozmowy osób w pierwszej oznaczone są X. Alb. — gdy w następnych X. Al. — Arkusz B. zaczyna się od wiersza: Jeszcze dobrze. Jagiell. — Ossol.

Albertus powracający z woyny. 1696. w 4ce, str. 36.

— Toż, tenże tytuł, w Krakowie, r. p. 1697. w 4ce, 36 str.

Drzeworyt w środku tytułowej karty: Albertus zsiada z konia, a u bramy wita go niewiasta.

Na odwrocie tytułu ośmiowiersz kończący się: że w Przemysłu koniowi, w targ ogou urzniono. Arkusze B. zaczyna się od wiersza: Jeżeli nie.

Jagiell. — Ossol. — Krasiańska. — Akad. Wiszniewski H. lit VII. 150 mieni autorem Brosciusza, bo się do tego przyznaje w Gracis (1612?). Franke w życiu Brosciusza dowodzi, że nie może być autorem (s. 292). Brożek urodził się 1585 r. więc nie mógł być autorem, chyba tylko wydawcą edycji z r. 1613.

(Albertus). Wyprawa Plebańska. W Krakowie w drukarni Łazarzowej r. p. 1590. w 4ce, k. nl. 12. dr. goc.

Na 1ej karcie nadpis: Wyprawa Plebańska.

Pleban. Wendetarz. Albertus. Rostucharz.

W ark. B. kosztuz przypada pod litery dz. Jusz. II. 462. — Bandt. H. d. krak. 403.

Dzików — Warsz. Uniw. — Jagiell. — Krasiańska.

— Toż, teraz znowu wydrukowana w Krakowie, w druk. dziedziców Jak. Siebeneichera. 1613, w 4ce, 3 ark.

Ossol.

— Tenże tytuł. B. w. m. dr. drukowano r. 1614, w 4ce. k. 12.

Akad. — Dzików — Czartor.

— Wyprawa plebańska Albertusa na wojnę. — Chudy pleban na wojnę z wacka i z stodoły — Swej własnej Albertusa wyprawia ze szkoły. — Na wendecie o konia, mając mało myta: — I o ryszstunek stary Wendetarza py-

ta. — Ażeby głodu nie marł, obmyśla żywnością: — Zatem mu błogosławi i czeka z radością. — Co się z nim potym działo, w ten czas niespokojny. — Kup drugą część, gdzie tytuł Albertusa z wojny.

Teraz świeżo wydrukowana r. p. 1649. w 4ce, str. 23.

Tytuł w ozdobach drzeworytowych.

Liczbowanie mylnie, zamiast str. 12 jest 21. zaś str. 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19 nie są znaczone.

Krasinis. — Branic. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Akad.

— Wyprawa plebańska Albertusa na wojnę. (Po czym rycina: Albertus konno przy bramie, a oknem z piątra wygląda niewiasta). W Krakowie, w 4ce, str. 23.

Na odwołanie tytułu ten sam ósmiowiersz, który jest na tytule w edycji z r. 1649. Edycja podobna do wydania z r. 1596. Różnica ta, że na ark. B. kustosz przypada pod O a wiersz od góry kończy kropka, gdy w innych przecinek.

Akad. — Branic. — Czartor. — Jagiell.

— Toż. 1697.

Wiszniewski VII. 150. ma widocznie przez omyłkę druku rok 1677. Ossol.

— Toż. 1699.

M. Wiszn. VII. 150.

— ob. Fidler Feliks (b. r.) — Giusius T. (1580) — Wyprawa ministra (1601).

Wiszn. H. lit. VII. s. 150—1. — Kmita Jan Ach. Spitamegeranomachia. — Przyj. Ludu I. s. 308.

Alberus Erasmus (z Weterau † 5 Maja 1583 r.) ob. Lasco Joannes (1559) — Seklucyan Jan (Pieśni chrześcijańskie 1559).

Alberyk de Archinto ob. Archinto.

Albëryk van der Kerchove ob. Kerchove.

(Albiczowa). Prośba urodz. Katarzyny z Siemaszków Albiczowy pułkownikowy wojsk rosyjskich do prześwietnych Rzpltey seymuicych Stanów. fol. 1/2 ark.

Albicz zginął od konfederatów na Podgórzu. Przyłęcki.

Albigenses ob. Camerarius Joach. (Historico 1625).

Albimontan Szymon (Białogórski) ob. Januszowski Jan (Praepar. devotae

1596) — Pruszcz Hyacint (Żywot poboż. kapłana) — Steinhelen C. V. Adam (Praeparationes 1615).

Albina Maria Elisabeth ob. Heermann Jan (1651).

Albinowski And. archidiak. ob. Krużewski A. D. (Hercules 1687).

ALBINUS Adrianus (Weiss) Lusatus (urodz. w Laubau 1513. † 4 Lipca 1590). Musarum nutrix Sarmatia. Cracoviae, apud Hieronymum Vietorem. Anno MDXXXIV. (1534). w 4ce.

— ob. Mymerus Franciscus (1532) — Seneca Lucius Anneus (Formula 1541).

Janocki III. s. XXII. — Juszyń. Dykeyon.

I. — Neander Christ. De vita et obitu

Adr. Albini. Frankf. 1612. w 4ce. — Küster Biblioth. March. str. 803.

ALBIN Krzysztof, dyakon kościoła ewangelickiego-luterskiego w Lesznie. Kazanie na poświęcenie kościoła w Gorze na Szląsku niedaleko Leszna. Leszno 1635 r.

Zapewne po niemiecku

Encyklop. powszech. Orgelbr. I. str. 336.

— Christliche Leich-Predigt bey ansehnlicher Sepultur des weyland ehrwürdigen, achtbaren und hochgelahrten Herren Magistri Melchioris Maronii der ewangel. augsporg. Confession zugethanen Gemeine zur Lissa, wolverdienten Pfarrers und Seelsorgers, welcher den 27 Majj anno 1640 sanfft und selig im Herrn entschlaffen, und denn darauss folgenden 4 Junii in der Kirchen dasselbst mit Christlichen Leich-Ceremonien zur Erden bestattet worden. In sehr volkreicher Versammlung aus des Propheten Esaias Worten cap. 56. v. 13. gehalten von Christophoro Albino gemeldeter Kirchen Diacono. Gedr. durch Wigand Funck 1642. w 4ce, ark. niel. D₄.

Dedykacya Annie z Reinholdów wdowie.

Jagiell.

— Memoria quam pientissimae omnibusque virtutibus decoratissimae Matronae Elisabethae Clapiae conjugii desideratissimae vir reverendus clarissimus atque doctissimus dominus Christophorus Albinus ecclesiae Lesnensis Augustanae confessionis diaconus vigilantissi-

mus lachrymabundus P. E. S. *ipsis ad-*
scensionis dominicae solemnibus anno
tou logou MDCXLII. Lesnae Polonor.
typis Wigandi Funcci. (1642). w 4ce,
sygn. Aij—Cijj.

Wiersze niemieckie i łacińskie.

Wrocł. miej.

Albinus Christophorus ob. Wanckius
Dam. (Servus 1651).

ALBINUS Georgius Cosminensis
(† 10 maja 1570). Decasticha novem
musarum, natali Christi congratulantium.
Cracoviae, apud Hieronymum Victorem.
MDXXXI. (1531). w 4ce.

Przypis. Łukaszowi Górcu, kasztel. poznańs.

Notatka Haana we Lwowie, podaje wyjście
tej broszury bez wyrażenia miejsca dr. i
roku. Przyłękci ma w tytule: congratula-
tiones diverso genere carminum conscripta.
Cracov. Math. Scharffenb. 1532. w 4ce.

— ob. Cervus (1533, 1535) — Ci-
cero (Oratio pro Archia 1537) — De-
spauterius (De accentibus 1532) — Ło-
wicz Simon (1532) — Lukanus (1533) —
Publicius Jacob. (Epistolae 1830).

Wiszn. VI. 313 — Muczkowski Statuta.

183. — Łukaszewicz Hist. szkół. I. 89.
zwie go Wojciechem Kaźmierczykiem. —
Joher I. VIII. — Janociana III. XXII. —
Wizerunek i roztrząs. 1841. T. 58. s. 59
—60. — Encykl. Orgelb. I. 339—40.

ALBINUS Georgius (IIgi), episcop. Me-
thonensis. Piae meditationes. Stichologia.
Ad lectorem. Quisquis amas Christum
precibus tibi flectere puris, Sacrum de-
uotus hinc paradigma cape. — Cui ma-
gis aethereas placuit conscendere ad
aedes, — Hinc mundi discat sedulo ille
fugam Jo. Greg. Macer. — Cracov. Ex
calcographia Matthaei Siebeneycher.
Anno Salutis Christianae 1560. w 4ce,
k. nl. 42. str. ost. biała.

Ded. Joanni de Ocziessino, cancellario reg.

Pol. capit. gen. cracov.

Na odwr. tyt. herb Ocieskiego i dwa wiersze
łac. — Na k. przedost. wiersze łac. ad
Andream Patricium (Nidecium). — Na
k. ost. herb i nań dwa wier. łac.

Ossol. — Czarnecki.

— ob. Mosellanus (Rhetor. 1530).

Albinus M. Jo. ob. Memoria (1754).

ALBINUS Petrus Nivemontanus
(Weiss ze Schneeberg w Miśnii). Quae-
stic de vera ac nativa sententia dicti
Paulini: Nonne panis quem frangimus

communicatio est corporis Christi. Res-
pondente Paulo Crellio. Witebergae.
1576. w 4ce.

— Scriptores varii de Russorum re-
ligione. Speyer 1582.

— Vita Georgii Sabini. Wittenber-
gae 1588. w 8ce.

— Vita Georgii Sabini, Branden-
burgensis, J. C. Theodorus Crusius de-
nuo edidit. Lignicii. 1724. w 8ce.

— Epistola ad Joannem de Craco-
via (w Schameli: Numburgus littera-
tus).

Jöcher Lexicon I. 216. — Adelung Lexicon
I. 480 — Encykl. Orgelb. I. 340.

— ob. Crellius Paweł (1576).

Albinus a S. Casimiro ob. Oczykow-
ski (Officium 1768).

ALBINUS Stanisl. z Nowego Miasta,
kanon. krakows. Exordia epistolarum
Stanislai Albini, recollecta ad modum
epistolandi Joannis Sacrani, per Stani-
slaum a Łowicz. Cracoviae apud Flori-
anum. 1521. w 4ce.

Stanisław Albinus jest zdaje się tylko wy-
dawcą. — Obacz: Łowicz Stanisl. — Sa-
cramus Joh. Dzików.

Jusz. II. 154. — Wiszn. VI. 134. — En-
cyklop. powsz. Orgelbr. I. str. 336 —
Łętowski Katalog II. 2 str.

Albinus Stanisław ob. Despauterius
Joannes (1532).

ALBIZIUS (Albici) Antonius (urodz.
1547 † 17 Lipca 1626). Principum
Christianorum stemmata et cum breviis
principum descripta nunc adjecto stem-
mate othomanico, consentiente Dn. Au-
tore, ex optimis autoribus locupletata
et emendatiora reddita. Argentorati,
aere et typis haeredum Christophori
ab Heyden. 1627. folio większe.

Wydawca Izaak Troheinsemius. Są tu na str.

XIX. królowie polscy od Piasta do Zyg-
munta III. (tego wizerunek), widok Grod-
na, i jazda ruska i polska po bokach,

Inne edycje:

— Toż, Augsburg, przed r. 1608
folio, (ta może nie istniała).

— Toż, tamże, 1608.

— Toż, editio Ilda. Augsb. 1610.

— Toż, Kempten 1609 (także z da-
tami 1610, 1612).

— Toż, Kempten. 1617. folio.

- Toż, Kempten. 1619. (wałpliwa).
- Toż, Strasburg. 1627. fol. duze.
- Toż, Florencyja. 1627. (wałpl.).

Edycye niemieckie:

- Toż, Strasburg 1612 i 1627. folio.

Adelung. Gelehr. Lex. I s. 468.

ALBO Josephus (Aibo) żyd hiszpański. R. Josephi Albonis R. Davidis Kimchi et alius cujusdam Hebraei anonymi argumenta, quibus nonnullos fidei christianae articulos oppugnant. G. Genebrardo Ba. Th. interprete. Ad eorum singulos disputationes ejusdem interpretis responsa, in quibus multa de Deo, de tribus divinitatis hypostatibus, de Christo, eucharistia, lege, evangelio, et mysteriis similibus, quorum nomenclaturam extrema pagina exhibet, pertractantur. Liber vel illo solo utilis, quod multa, adversus recens trinitariorum dogma, hoc infelici anno in Lithuania et Polonia de tribus divinis essentis atque diis excitatum, declaret. Parisiis apud Mart. Juvenem sub insigni D. Christophori e regione gymnasii Cameracensium 1566. w 8ce, str. 123. Periocha hipoteseon trium partium huius opusculi k. 2.

Dedykacya Anthonia Du Prat Abbati.

W przedmowie wymienił tłumacz Grzeg. Pauligo, Kazanowskiego, Homanusa, Paclesiusa i Stan. Lutomińskiego, jako biorących udział w sporach religijnych w Polsce. Jagiell.

— Toż. Genebrardus. Opuscula e Rabbiniis translata. Paris 1575 i 1585. Perisch H. F. Conspectus theologiae judicae R. Joh. Albo. Jena 1720. — Adelung. I. 487.

ALBRECHT (Albertus) Marchio (ur. 1490 † 1568). Recessus Illustrissimi principis ac Domini, Domini Alberti senioris, marchionis Brandenburgensis, Prussiae etc. ducis etc. cui sine recusatone, omnes et singuli ditionis ipsius parochi obediant. Promulgatus Konigspergae XXIII Septembris Anno MDLIII. (1554). Excusum Regiomonte (tak) Prussiae, in officina Joannis Daubmani. w 4ce, z tyt. k. nl. 4. str. odwr. tytułu i karty ostatn. biała, druk antykwa.

Bibl. Stan. Krzyżanow.

— Des durchleuchtigen Hochgebornen Fürsten unnd Herrn Herrn Albrechten Marggraffen zu Brandenburg des jüngern, zu Stetin, Pomern, der Cassuben und Wenden inn Preussen auch inn Schlesien zu Oppeln und Ratibarn Hertzogen, Burggrafe zu Nürnberg, und Fürst zu Rugen etc. gemein Ausschreiben und ursachen dieser fürgenommen Expedition. Anno 1552. w 4ce, 10 k. nlb. ostatnia biała.

Bibl. miejska Gdańska.

— Von Gottes Gnaden Unser Albrechten des Eltern, Marggrafen zu Brandenburg, in Preussen, zu Stettin, Pomern, der Cassuben und Wenden Hertzogen, Burggrafen zu Nörenberg und Fürsten zu Rugen etc. Ausschreiben an unsere alle liebe getrewen und Landschafften, wes wir den Standes und Aestimation ein jeder ist, vornemlich auch Theologen, Pfarherrn, Predicanten und Kirchendiener etc. etc. Königsberg in Preussen. Na końcu: Gedruckt zu Königsberg in Preussen, durch Hans Luft, den 25 Martii. Anno 1553. w 4ce, sygn. Aij—Zij + A—Hij.

ob. Adalbertus.

Krasińs. — Wrocł. miejska.

Albrechtus (Marchio Brandenburg., princeps) ob. Adalbertus — Albertus — Bock Fr. (Grundris 1745) — Brentius Jan (1554) — Cassius (1562) — Falck Mich. (Oratio in laudem 1644) — Ferrerius Zach. (1520) — Gnapheus (Morosiphus 1541) — Hosius Stanis. (1559) — Krzycki Andrzej (1525) — Łaski Stan. (Innocentia 1544) — Luter Marc. (1574) — Maczyński Jan (1563/4) — Majestas (1554) — Melanchton Fil. (1566) — Ossianer (von den Einigen 1554) — Phocylides (1536) — Runau Dion. (Hist. des 13. jähr. Kriegs 1582) — Sabinus J. (De nuptiis 1550) — Satyra (1520) — Schneeberger Ant. (Catalogus 1562, Książki 1569) — Schreckius Wal. (1568) — Seklucyan Jan (Catech. 1568) — Siccus Piotr (Oratio 1572) — Weigand (Andere warh. Verant. 1553) — Venetus G. (Von der Rechtfertigung

1552) — Vergerius (Dialogi quattuor 1559).

ALBRECHT Joh. Heinr. Contramantifest Johan Heinrich Albrecht, Staatsfourir des löblichen Garde Infanterie Regiments, requirter Actuarius des Seniorats Gerichts, und Mit-Bevollmächtigter des löblichen protestirenden Theils der evangelischen Confession auf Ansuchen der Gemeinde. — Ob. Kaufmann Hen. 1783.

— Der Raub des Königes Stanislaus Augustus seines Herrn. Ein Heldengedicht in vier Gesängen. Gesungen von einem Grenadier der Litthauischen Gardē zu Fuss. Warschau, bey Mich. Gröll Hofbuchhändler. (Na końcu): Leipzig, gedr. bey Bern. Chr. Breitkopf und Sohn. 1772. w 4ce małej, str. 14.

Dedyk. Ad. Czartoryskiemu swemu szefowi. Kończy Oda: Das Geburtsfest des Kön. in Pohl. Stan. Augusti.

Autorem anonimu podług Thorn. wächentl. Nachrichten jest J. H. Albrecht, pierwotnie czeladnik rymarski, później grenadyer gwardyi litewskiej.

Branic. — Jagiell.

— Dem allerdurchlauchtigsten Koenig und Herrn Stanislaus Augustus, Koenig in Polen, Gros-Herzog in Litthauen, Reussen, Preussen, Mazuren, Samogitien, Kiovien, Volhynien, Podolien, Podlachien, Liefland, Smoleńsk, Severien und Czernichowien, dem Vater seines Volks, dem Wiederhersteller der Ruhe in der evangelischen Gemeinde unveränderter Augsburgischer Confession zum Zeichen allerunterthaenigsten Gehorsams und reiner Dankbarkeit demütigst gewidmet von dem Kirchen-Collegio und der ganzen Gemeinde Evang. Unv. Augsb. Conf. Warschau, den 22ten des Monats Junii. 1783. fol. 2 k.

Czartor.

Albrizzi ob. Salmon (Lo statto praesente 1739).

ALBRYCHOWICZ Don. Casimirus Fortunatus. Corona aurea aurum primum color optimus, ab invidis fatis mutatus, perillustris et reverendissimus dominus D. M. Hilarius Kasprzycki sacri ordinis benedictinorum, regalis Archi-caenobii tynecensis professor, in al-

ma ac celeberr. Univers. crac. AA. LL. etc. philosoph. doctor et professor, ducalis Monasterij Kościelnensis praepositus meritissimus, canonicus natus calisiensis, congregationis polono-benedictinae visitor. Seu caenotaphium ad immortalem Magni Patroni amantissimiq'. in ordine Benedictino literarum literatorumq'; Maecenatis memoriam conservandam in conthema elogij officiosô currenti calamô expressum. A Don. Cas. Fort. Albrychowicz, O. S. B. regalis Archi-Caenobij Tynecensis professo, bibliothecario et archivario. Cracoviae, typis Michaelis Dyaszewski, S. R. M. Typographi (b. r. około 1742). fol., kart 4.

Ded. M. Val. Żółtowski Abati plocensi, Cas. Mołodecki, Vinc. Cedrowicz. Jagiell.

— Gloria gentis benedictino hcnori avito Illustrissimae Żółtowsciorum prosapiae annulo subarrhata Pallas philosophica seu institutio studij philosophici provincialis in regali Archi-caenobio Tynecensi per illustrissimum reverendissimum ac amplissimum dominum D. Valentinum Żółtowski, divina miseratione abbatem Plocensem, congregationis Polono Benedictinae praesidentem generalem facta. Inter cuius institutionis solemnes applausus faventissimis studij promotoribus debitaie gratitudinis argumentum conphilosophis gratulatorium ergo officiosô calamô inscripsit, Don. Fortunatus Albrychowicz, Benedictinus Tynecensis A. D. MDCXXXXI (1741). Die (13) mensis Novembris. Cracoviae, typis Michaelis Dyaszewski, Sacrae Regiae Maiestatis typogr. folio, ark. B₉.

W panegiryku tym autor oprócz Żółtowskiego obypuje pochwałami Kazimierza Mołodeckiego, Hilarego Kasprzyckiego, Sylwana Trzczińskiego i Franciszka Starzyńskiego. Jagiell.

— Mater pulchrae dilectionis sanctissima Virgo Thaumaturga Tuchoviensis Maria in Monte Sancto excellentissima, Benedicta Benedictorum protectrix semper amplissima, Votorum frequentia, concursu assiduo solatiis continuis celebris, augusta gratiosa semper admirabi-

lis, novo preconia a Don. Casimiro Fortunato Albrychowicz Sacri Ordinis Benedictorum Profess. in Alma ac celeberrima universitate Cracov. AA. LL. et philosophiae doctore, notario apostolico Maria-Caellensi, ad Tuchoviam priore et abbatali archicoenobii Tyneccensis secretario adorata. Anno quo aeterno Patri Mater pulchrae dilectionis filios irae reconciliavit. 1749. Cracov. typ. colleg. major. univer. 1749. fol., k. 9.

Ded, Stanislaw Ben. Bończa Bartoszewski, coen. tynecc. abbati.

Czartor. — Ossol.

— Pancarpiae a pallade jagellonica in coronamentum eruditiae virtutis VV. DD. primae laureae candidatorum contextae. Dum in alma universitate Cracoviensi per Illustrem, clarissimum et admodum reverend. Dom. D. M. Michaellem Cantium Czrynicky philos. doct. et profess. coll. minorem, ecclesiae parochialis in Pobiedr curatum, in amplissima dignissimorum hospitem corona AA. LL. et philos. baccallaurei ritu solenni pronuntiarentur; in vim fraterni et gratulatorii applausus a V. Don. Casimiro Fortunato Albrychowicz sacri ordinis Benedictorum regalis archi-coenobij Tyneccensis professo, ejusdem laureae candidato distributae. Anno quo in Terris Flos Nazaraenus apparuit 1742. d. 31 mens. Octobris. Cracoviae, typ. univ. 1742. fol. kart 9 nlb.

Dedykowane Antoniemu Wacław. Dobrzańskiemu zastępcy opata i kustosa klasztoru Benedyktynów w Tyńcu. Następuje Gda do św. Jana Kantego, dalej panegyryk do egzaminatorów: Michała Czrynickiego i Ig. Kant. Herka i Józ. De Clos, a dalej do laureatów t. j. Jana Fl. Fałęckiego, Paw. Matuszewskiego, Alb. Ant. Wawrykiewicza, Mich. Mrugaczewskiego. Kazim. Albrychowiczowi dziękuje Fałęcki.

Joher 1553. — Juszyńs. Dykeyon. I.

Jagiell. — Dzików — Ossol.

— Vivat aeternum pro virtutibus, sapientia et meritis admodum Rudo olim Patri Don. Benigno Buchowski ordinis sancti Benedicti regalis archi-coenobij Tyneccensis professo et cancellario. In alma universitate cracov. AA. LL. et philosophiae baccallaureo, olim in praefato archi-coenobio sacrae theolog. lec-

tori, poetae laureato, operum musicalium compositor, multarum linguarum peritissimo a Petra Tyneccensi percussus, et in perennem tanti viri etiam post funera magni memoriam a Don. Casimiro Fortunato Albrychowicz, Benedictino Tyneccensi, ejusdemq' archi-coenobii bibliothecario et archivario, in sepulchrali lapide lugubri calamo impressum. Anno Dom. 1742. die (16) mensis (Septembr.). Cracov., typis Mich. Dyaszewski S. R. M. typographi. 1742. fol. k. niel. 4. Jagiell. — Ossol.

— Stylus aureus ab avitis Starzensiorum armis subtilis et sublimis aestimandis virtuti et eruditioni; Perill. et R. Domini Lucae Francisci Starzeński inelyti Lubinensis Monasterii prioris congregationis Benedictino Polonae visitatoris accomodatus dumque in alma Universitate Cracoviensi per perillustrem reverendissimum Dominum D. M. Casimirum Pałaszowski sacrae theologiae doctorem et professorem, collegam majorem, ecclesiarum, cathedralis cracoviensis canonicum, collegatae OO. SS. crac. praepositum, parochialis in Czerniechów curatum, scholarum Novodvorscianarum et Contubernii Hierosolymitani provisorem. Canonizationis B. Joannis Cantii procuratorem, librorum per diaecesim Cracoviensem ordinarium censorem. Sacrae theologiae doctor in amplissima illustrissimorum hospitem corona ritu solenni renunciaretur. Applausus ergo gentilitiae sagittae calamo in petra Tyneccensi exaratus. Anno, quo digitus Altissimi saeculis aeternis aureo stylo verbi compendia scripsit. MDCCII. Die 9 Novembris. Cracoviae, typis Michaelis Josephi Antonii Dyaszewski, S. R. M. typographi. fol., kart niel. 10.

Na odwr. stronie karty tytułowej herb Lis i sześciowiersz Amanda Janowskiego. Dalej po dedykacji prozą Fr. Łuk. Starzeńskiemu, wierszowane panegyryki dla tegoż i rodziny, odezwa poetycka do profesorów Benedyktynów: Aug. Sierakowskiego, Homa. Szymańskiego, Fałęckiego, Melit. Tomaszewskiego, Benedykta Fałęckiego, Amandusa Janowskiego i Benign. Chyleńskiego. Kończy wiersz do Kantego Jakubskiego,

opata trockiego, do St. Bartoszewskiego, opata tynieckiego, oraz do K. Pałaszowskiego, prof. Jag. — Dzików.

Albutius Paulus ob. Francken Christian (1610).

ALCANTARA Petrus (ur. 1499 † 18 Paźdź. 1562). Aureus libellus viri illuminatissimi Petri Alcantarae Hispani ord. min. regular. observ. recollectorum De Meditatione et Oratione ab ipso primum hispanice conscriptus, postea latine redditus a P. Antonio Duleken Carthusiano. Nunc vero de Passione Domini incipiendo a domo Caiphae usque ad caput Sextum opera unius Patris conventus Posnaniensis PP. Bernardinorum iussu superiorum auctus. Accessit in fine praxis meditandae Passionis Dominicae et modus dilatandi affectus triplicis viae. Posnaniae in offic. Joan. Wolrabi A. D. 1627. w 12ce, str. 409, k. 2, (tytuł i dedyk.), k. 6 (vita) i 4 (Index).

Dedyk.: Maciejowi Łubieńskiemu biskupowi Poznań.

Jocher 5546.

Czartor. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Rozmyślenia codzienne świętego Piotra z Alkantary zakonu św. Ojca Franciszka reformata z hiszpańskiego na łaciński, teraz na polski język z przydatkiem zebranych affektów W. Tomasza a Kempis przez jednego z zakonników św. O. Franciszka reformata kustodyi ruskiej, przetłumaczone, za pozwoleniem zwierzchności zakonnej, nakładem pewnej J. W. tegoż zakonu dobrodziejki, (a teraz pobożnym zaleca się westchnieniem) do druku podane. W Zamosciu w drukarni B. Jana Kantego r. p. 1750. w 8ce, str. 606. i k. 3 rejestru.

Na drugiej stronie aprob. dat. Zamosci in residentia Academiae A. D. 1750. die 5. Januarii, podpisany: Paulus Łosiecki S. Th. D. et Prof., Protonotar. Apost., Scholasticus Zamoscensis, librorum censor.

Katal. Kaj. Jabłoń.

— Toż. Zamość, druk błog. Jana Kantego. 1759. w 8ce, str. 606.

W obudwu edycjach pod przedmową podpisany X. S. K. R(eformat.)

Katal. Kaj. Jabłoń. we Lwowie.

— Odpusty które papież św. Clemens dziewiąty poświęcając koroniki, różańce, obrazki, krzyżyki, metaliki, nadał ludziom przy kanonizacyi świętego Piotra z Alkantary zakonu Franciszka S. Obserwantów r. p. 1669. w 4ce, k. 4, z tych ostatnia czysta. Bez osob. tytułu, druk gocki.

Podpisani: Jan Seph. Ledzki, prowincyał ord. Observ., Fr. Vicarius Kalmerski, Alex. Sapięba Episc. 1670. d. 17 Martii

Jagiell.

— Sposób krótkiego nabożeństwa do św. Piotra z Alkantary zakonu Braci Mniejszej św. Franciszka, ściślejszej obserwancyey reformatów prowincyi hiszpańskich y indyjskich Ojca y fundatora. Za pozwoleniem starszych. Kraków, Franc. Cezary. B. w. r. (około 1680), w 16ce, str. 34.

Na odwr. tyt. miedzioryt św. Piotra. — Na końcu imprimatur podpisał Franc. Przewowski.

Jagiell.

— Toż, tenże tytuł. Za pozwoleniem starszych: W Warszawie, w druk. OO. Schol. Piar. A. D. 1698. w 4ce.

— Tenże tytuł. Za pozwoleniem starszych. W Poznaniu w druk. kolleg. Soc. Jesu r. 1715. w 12ce, str. 46.

Warsz. Uniw.

— Tenże tytuł, ... ściślejszej obserwancyey reformatora pewnego w każdych przygodach i potrzebach zbawiennych patrona. Za pozwoleniem starszych. W Krakowie roku pańsk. 1756. w 16ce, ark. A₁₂.

Jagiell.

— Sposób krótkiego nabożeństwa do św. Piotra z Alkantary zakonu braci mniejszej św. Franciszka ściślejszej obserwancyey reformatów prowincyi hiszpańskich i indyjskich Ojca i fundatora. Za pozwoleniem zwierzchności przedrukowany r. p. 1779. W Łowiczu w drukarni JO. Xcia prymasa arcyb. Gnieźn. w 12ce, k. nłb. 25.

Warsz. Uniw.

— Żywot św. Piotra z Alkantary. B. m. i r. folio.

Katal. Kaj. Jabłoń.

— ob. Broudinus Ant. (Hibernus 1670) — Paprocki Jan Alex. (Obraz prawdziwy 1671) — Teresia Sancta (Vita 1627).

Alchemia w Raju ob. Giżycki X. Stefan Bernardyn (1637).

Alchemickie faksze ob. Poklatski Stanisław (1595).

Alchimik ob. Sędziwoj M.

ALCIATUS Joann. Paulus Aryanin († w Gdańsku 1565). Epistolae ad Greg. Pauli a. 1564—5. Husterlitzii datae.

— 20. Theses de trino et uno.

— Epistola ad Abrach. Calovium. Gedani 1640.

Ciampi Bibliogr. I. 5. — Encyk. Orgelbr. I. 360. — Sandius Bibl. antitrinit. 27—8. (Sa tu: Duae epistolae ad Gregor. Pauli 1564 i 1565). — Bock Hist. antitrin. Cz. I. T. I. s. 7. — Zeltner Hist. Sociniani.

Alcides, Thebarum Columen, Monestrium Domitor seipsum suo nomine et fama universali exciens atque Serenissimo Principi Jacobo, Serenissimi ac Invictiss. Joannis III. Poloniae Regis filio, per scholasticam Juventutem. Regii Vladislai IV. Scholar. Piarum Varsaviens. Collegii inter teatralium apparatus donans et donatus dedicans, et dedicatus. Anno auctoritate divinitate Homini 1683. die 21 Februarii. Varsaviae 1683. folio, k. 2.

Ossol.

Alcides Rossiyski Jan Mazepa ob. Orlik Filip (1695).

— saxonicus Augustus II. ob. Margowski And. Rud. (1697).

Alco sive in obitum ob. Rakwie Joan. (1593).

Aldobrandini Cynthius poeta florentis ob. Orzechowski Stanisł. (1594) — Zamojski Jan (De transitu 1594).

Aldobrandinus Hipolit Nuncius apost. (Klemens VIII.) ob. Schoneus Andr. (De pace sarmat. 1589).

Aldobrandinus Piotr kardynał (1571 † 10 Lut. 1621) ob. Bellarminus Rob. (1616) — Malaspina German. (1596) — Orzechowski Stanisław (1594) — Peregrinus Lelius (1594) — Varsevicius Christophorus (Paradoxa 1601).

ALDROVANDI Pompejus. Instrumentum publicum sententiae latae per Reverendiss. O. D. Pompejum Aldrovandum, Patriarcham Hierosolimitanum Sacr. Rotae Romanae Decanum de voto omnium ejusdem Sac. Rotae RR. PP.

DD. Coadjutorum. Pro vener. Collegio Soc. Jesu civitatis Polociae contra Rvnum Archiepiscopum Polocensem totumque clerum Ritus Graeci uniti... Datum Romae hac die 3 Augusti 1729. Romae, typ. Rev. Camerae Apostol. 1729. folio, str. 1.

Jocher 7975.

Ossol.

— Sacra Rituum Congregatione Emo et Rmo Dno Card. Aldrovando. Polona, seu Luceorien. beatificationis et canonizationis seu declarationis martyrii ven. servi Dei Andreae Bobola, sacerdotis professi Soc. Jesu. Responso facti et juris ad novissimas animadversiones R. P. Fidei Promotoris super dubio, an constet de martyrio et causa martyrii, nec non de signis, seu miraculis in casu et ad effectum, de quo agitur. Romae 1749. Ex typ. Rev. Camerae Apostolicae. folio, str. 4, 13, 94, 48.

Jocher 7929.

— Sacra Rituum Congregatione Emo et Rmo Dno Card. Aldrovando Polona seu Luceorien. beatificationis seu declarationis martyrii ven. servi Dei Andreae Bobola sacer. professi Soc. Jesu. Positio super dubio an constet de martyrio et causa martyrii nec non de signis seu miraculis in casu et ad effectum de quo agitur. Romae MDCCLI. (1751) ex typogr. Camerae Apostol. folio, str. 71, 56, 10, 24 i 13.

Jocher 7930.

Aldus Manutius ob. Manutius.

Ale Jakób królewicz Aragoński ob. Sława kwitnącej młodości (1682).

Aiea mundi ob. Pastorius Joach. (1680).

ALEGAMBE Filip Bruxellensis S. J. (1592 † 1652). Bibliotheca scriptorum S. J. post occasum a. MDCVIII. Catalogum R. P. Petri Ribadeneire S. ejusdem theologi, nunc hoc novo apparatu librorum ad a. reparatae salutis 1642 editorum continuata, et illustrium virorum elogiis adornata. Accedit catalogus religiosorum Soc. Jesu, qui hactenus pro catholica fide et pietate in variis mundi plagis interempti sunt. Antwerp. apud J. Meursium. 1643. fol. k. nlb. 12, str. 586.

Jagiell.

ALEGRETTI et **J. T. Lorbach**. Litterarum unà cum protocollo commissariorum plenipotentium Regis Poloniae super tractatu, qui mediatoribus Sac. Caes. Majest. Ferdinandi III. legatis Alegretti ab Alegrettis et Johannis Theodori de Lorbach, cum Moschorum Czari commissariis plenipotentiaris, habitus et conclusus est Vilnae in Magno Ducatu Lithuaniae d. 3 Novembris, Anno 1656. interceptae à milite Suecico, et è Polonico in Latinum idioma translatae. B. w. m. i r. w 4ce, ark. 2.

Polskich kommissarzy list dat. 8 Jan. 1657. Czartor. — Jagiell.

Aleksiewicz ob. Alexiewicz, Alexii.

ALEMBEK (Alempech, Alnpech) Aurelius Jan ze Lwowa. Syncharma gratulatorium in felicem e nationibus exteris adventum Illustrissimo et Reverendissimo DD. Georgio Tyszkiewicz, Dei et Apostolicae Sedis gratia Episcopo Samogitiae ab Aurelio Joanne Alembek Leopoliens. Philosoph. et Juris in alma Acad. Cracovien. stud. exhibitum. Cracoviae, Anno ab ortu Magni Pastoris 1641. (na końcu:) typ. Vale-riani Piatkowski. w 4ce, kart 14.

Uniw. lwow. — Jagiell. — Ossol.

— ob. Slachetka Ignacy Stanisław (Ancyła 1641, Stephanoma 1641).

Muzkow. Statuta 312.

ALEMBEK Fridericus Leopoliensis (Alempech, Alnpech, Alnpek, Alembeg, † 1673). In laudem Joannis Leopolitae carmen ob. Joa. Leopolitae Quaestio de poenitentia 1619.

— Dissertatio de cometa, contra Hunterum de Argola 1652. (czy drukowana?)

— Quaestio de autoritate infallibili ecclesiae catholicae a perillustri ac admodum Rev. Dno D. Martino Campio Vadovio S. th. Doctore et professore, praeposito S. Floriani, M. Friderico Alembek philosophiae Doctori, S. theologiae licentiato, pro solenni inauguratione in Doctorem S. theologiae ad disputanda proponenda. Cracoviae in lectorio DD. theologorum die ... Julii hora ... Anno MDCXXXIV. (1634).

in offic. typogr. Mathiae Andreoviensis. w 4ce, ark. B₄.

Na odwr. str. tyt. herb Lewart, pod nim 6 wierszy łac. podpisał Walerian Alembek bakałarz nn. ww. i filozofii. — Poczem dedykacya prozą łac. Henrykowi z Dąbrowicy Firlejowi biskupowi Przemyskiemu. W końcu idą konkluzye teologiczne. Jocher 3848.

Akad. — Jagiell. — Ossol.

— Xeniolum inelytae Civitati Leopoliensi, bonarum artium singulari propagatrici, patriae suae charissimae bono omine a Friderico Alnpechio, Leopolitano, in alma Academia Cracov. Phil. studioso, oblatum Cal. Jan. Anno Dni 1619. Cracoviae Chalcographo Basilio Skalski 1619. w 4ce, ark. C₃. (k. 11).

Przedmowa z daty 1618 r.

Bibl. Jagiell. — Ossol. — Czartor.

— ob. Fatowicz Nicolaus (1634) — Leopolita Joannes (1619) — Petrycy J. J. (1620) — Radziechowski Jan (1634) — Vadovius Martinus Campius (Quaestio 1634).

Bandt. Hist. dr. Krak. 450 — Torosiewicz. Die Brom zu Iwoniez 1838. — Krzyżanowski S. (Ognisko. Kraków 1862. N. 16 str. 5). — Józefowicz: Kronika Lwowa 1854. s. 158. — Enc. Orgelbr. I. 373. — Siarczyńs. I. 8. — Zacharyasiewicz Vitae Praes. IV—VII.

ALEMBEK Joannes (Alnpeck) († 1636) Carmen gratulatorium ad Georgium Radivilium Cardinalem, cum ex Italia ad administrandum episcopatum Cracoviensem revocaretur a Joanne Alnpeck Leopoliensi Rutheno. Patavii, 1591, w 4ce. Krasieńs.

— ob. Rudomicz Baz. (Leopoliens. 1651 s. 27). — Starowolski Szymon (Penu historicum 1620, 1653) — Szole Caspar (Hymen nuptial. 1624).

Wiszn. VII. 538. VIII. 100. — Lipsius Just. Opera. Antverp. 1637. II. s. 358—9. — Bruin Georg. Civitates orbis. Colon. 1595—1618. Tom VI. 49. (Leopol.) — Chodyn. Hist. Lwowa 436—7. — Siarczyńs. Obraz. I. 8. — Pamiet. lwows. (Jan Bąkowski) 1816. — Encykl. Orgelbr. I. 541. — Łoziński Wład. Lwów staroż. II. 1890. — Barącz w Przeglądzie bibliogr. 1881. N. 8. s. 369.

ALEMBEK Lud. Valer. Pantheon virtutis et sapientiae eruditus prisci saeculi monumentis insignitum, laureato honori VV. DD. XX. primae laureae can-

didatorum, dum in alma Univers. Crac. per Clariss. et Admodum Reverendum Dominum D. M. Andream Augustinum Czyrzyckowicz, Philos. Dr. et Profess. Colleg. minorem, ecclesiae collegiatae SS. omnium Canonicum, in nobilissima magnorum hospitem corona artium et philosophiae baccallaurei ritu solemniter renuntiarentur, honorifice apertum. Amoris et gratulationis ergo a Ludovico Valeriano Alembek ejusdem laurae candidato panegyrico applausu coronatum. Anno restauratae salutis 1682. mens. April. d. 18. Cracov. in offic. Alberti Gorecki 1682. folio, kart 12.

Na odwr. str. tyt. karty herb z wierszem Jak. Franc. Ożgiewicza. Następuje dedykacja prozą Konst. Lipskiemu arcybisk. lwowskiemu. Oda do św. Jana Kantego. Egzaminatorowie: Baz. Olszyński, Franc. Kaczorowicz, An. Aug. Czyrzyckowicz. Laureaci: Karolom. Myśliński, Dom. Ruszkiewicz, St. Barcz, Marc. Jak. Kozłowski, Alb. Olszewski, Ant. Ventoni, St. Remai, Alb. Dobranowski, Jak. Nowalski, Xaw. Rotkiewicz, Paweł Młodecki, Laur. Gaykiewicz, Melch. Gogulski, Jan Pyzowicz, Jak. Duninowicz, Jak. Kwaśnicki, Kazim. Jan Cyranowicz, Józ. Poczetkowski, Mat. Jagielski, St. Konracki. — Alembekowi dziękuje za panegyryki Gogulski. (sic; nie Gogulski, jak pierwje). — Za rektorstwa Szymona Makowskiego.

Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— ob. Margowski Andr. Rud. (Connamentum 1684).

Juszyń. Dykeyon. I.

ALEMBEK (Alnpek) Waleryan prof. matem. w Zamościu. († 1676). Dona gratiarum venerabili Domino D. Martino Stanislao Wolfowic die 'quo ritu solemniter in magistrum artium et philos. doctorem in Aula D. Jagellonis renunciaretur, exhibita per Valerianum Alnpek Leop. artium et philos. magistrum. Cracov. in offic. typ. Martini Philipowski. A. D. 1638. w 4ce, str. 12.

Dedic. Andreae Wolfowic medic. doct.

Ossol. — Czartor.

— Eucharisticon ad auspiciatissimum hymenaeum Valeriani Alembek, philosophiae et medicinae doctoris, scabini Leopoliensis et Catharinae Habermann. Excudebat Andreas Jastrzębski Acad. Zam. typogr. 1653. w 4ce, syg. C.

— Ode illustrissimo Domino D. Joanni in Zamoscie Zamoyski comiti in Tarnów capitaneo Kałusiensi, etc. etc. ab exteris nationibus feliciter redeunti a M. Valeriano Alembek phil. D. in Acad. Zamosc. math. profess. oblata. Anno Dni 1646. Zamoscii typis acad. exprim. Paulus Radicius, w 4ce, sygn. C. (k. nlb. 10).

Dedyk. Stan. Zamojskiemu, staroście kałuskiemu. Jagiell.

— ob. Anczewski M. (Salutationes 1671) — Fatowicz Nicol. (Virtus non expectans 1634 — Icon virtutis 1638) — Mościcki Jakób (Salutationes 1671) — Nowakowski A. (Minerwa 1638).

Muczkowski (Statuta 307). — Zubrzycki (Kronika s. 335, 445).

Alembek (Alnpek) Zuzanna ob. Schulz Gaspar (Hymen 1624).

Alen F. ob. Schmieden J. Ern. (Hymenaeus 1655),

(Alenbrok Jan). Lacrymae in excessum luctuos. nobilis et consultiss. Domini Joan. von Alenbrok secretarii Rigae meritissimi. Rigae. 1640. w 4ce.

Alerac ob. Allayrac.

Ales Palatinus 1706. ob. Kociel M. K.

Ales Krasinius 1700. ob. Krasiński.

Alessandro nell Indie ob. Metastazy (1792).

Alessandro di Polonia ob. Crescimbeni G. M. (Comment. 1711).

ALETHOPHILIS Germanus. Epistola ad Sincerum Polonum de novi, quae sub manibus est, Regis electione et in serenissimum ducem Neoburgo-Palatinum procerum nobiliumque Poloniae inclinatione, maxime approbanda. Excusum anno Christi MDCLXXIV (1674). w 4ce, 6 kart.

O wyborze księcia Neoburskiego na króla polskiego.

Autor zdaje się, że Jan Lyser (ur. 1631 † 1684) głośny z broszur o polygamii. Adelung Gelehr. Lex. I. B. s. 559. odśtańca pseudonym i odsyła do Lysera J., lecz tam ani o pseudonymie, ani o tem dziele nie wzmiankuje.

Alexander ad Indos, dramma 1747. ob. Metastazy.

Alexander męstwem y odwagą Wielki z ukroconey Azji w Daryuszu królu Perskim tryumfujący. Jaśnie Wielmożny Jey Mói Pannie P. Werenie z Dabrowice Firlejownie kasztelance kamieńskiego, wielkich antenatów rowney heroinie, między teatralnemi umbrami od Łukowskiego schol. Piarum Merkuryusza produkowany. Roku tryumfującego z śmierci Chrystusa 1728. dnia (14 dopisane) miesiąca Lipca. W Warszawie, w drukarni WW. OO. schol. Piarum. fol. 4 kartki.

Dedyk. JW. Pannie kasztelance kamieńskiej.

Na odwrotnej stronie tytułu herb Firlejów „Lewart.“

Treść dyalogu w 3 a. na 2 kartkach. Jagiell. — Warsz. Uniw.

ALEXANDER ab Alexandro. Iuris periti Neapolitani. Genialium dierum libri sex. Illustrati et locupletati, semestribus eruditissimis et plane jucundis Andree Tiraquelli, in curia olim Parisiensi senatoris amplissimi. Cui accessit Auc-tarium variarum notarum atq. observationum et pensiculata recognitio. Christophori Coleri Franci. etc. Francoforti, ex offic. typog. Nic. Bassaei. 1594. fol. k. niel. 6. str. 1011. i Index.

Dedyk. ad Vences. et Raphaelem Lescinios dominos in Lesno et Gołuchow Christophori Coleri Franci praefatio. 1 k. Z tej dedykacji nic nie dowiadujemy się o Lesz-
czyńskich.

Warsz. Uniw. — Jagiell.

ALEXANDER ab immacul. Virg. Cas-tris et Astris Marsowi y Jezusowi hołdujący kawaler JMPan Władysław z Lubranja Dambski towarzysz R. P. JW. J. P. Józefa Bogusława Słuszki marszałka nadwor. W. X. Lit. kaza-niem pogrzebowym w kościele krakow-skim Michała S. ogłoszony. Przez W. O. Alexandra ab immaculata concep-tione B. M. V. karmelitę bosego dnia 23 Marca Roku P. 1684. uczyniona przytym starożytney Godziemby alti-metryey z przydaniem pewnych w alti-metryey na pożytek pospolity przed prasą drukarską dygressyi. Za dozwo-
leniem zwierzchności duchowney. W Krakowie, w drukarni Mikołaja Schedla

J. K. M. Typographi. s. a. (1684—5?). folio, str. 4 i ark. H. druk gocki.

Na odwrotnej stronie tytułu herb Dąbskiego i sześciowersz polski. — Przedmowa do bisk. Dąbskiego. — Przeplatane zdaniem-
tać.

Akad. — Bibl. Jag. — Ossol. — Krasin. Branic. — Zbór ewang. wil.

— Castris et Astris Marsowi y Je-zusowi hołdujący kawaler JMPan Władysław z Lubranja Dambski, towarzysz R. P. JW. JmPana Józefa Bogusława Słuszki, kasztelana Wileńskiego y het-mana polnego W. X. L. kazaniem pogrzebowym w kościele krakowskim S. Michała ogłoszony przez W. Oyca Alexandra ab immaculata conceptione B. V. M. karmelitę bosego dnia 23 Marca R. P. 1684. Przyczym wywie-dziona starożytney Godziemby altimetrya z przydaniem pewnych w altimetryey na pożytek pospolity przed prasą dru-karską dygressyi, a na affektacyą ludzi wielkich, powtórnyym drukiem światu wstawiony z przydatkiem rejestru rze-czy osobliwych. Za dozwoleнием zwierzchności duchowney. W Krakowie, nakł. Mikołaja Alex. Schedla J. K. M. typ. roku p. 1688. folio, k. 17.

Przytis Stan. Dąbskiemu bisk. płock. Są tu skape szczegóły o rodzinach h. Go-dziemba. Polszczyzna mieszana z łaciną. Akad. — Bibl. Jag. — Dzików — Ossol. — Uniw. lwow.

Jocher II. 70. — Cosmas de Villiers. Bi-blioth. carmelitana 1752. fol. T. I. str. 28. (Edidit patrio idiomate orationes funebres).

ALEXANDER a Conceptione B. M. Virg. Trynitarz. Diurnum spiritualium exercitacionum in ordine SS. Trinitatis redemptionis captivorum longo usu re-ceptorum novis quibusdam reflexionibus auctum. Religiosis ejusdem ordinis in provincia S. Joachimi oblatum. Varsaviae, typ. S. R. Majestatis. 1776. w 8ce, 4 k. nlb. str. 245 i I. errat

Ded. Religiosis provinciae filiiis.

Bibl. Jag. — Drohob.

— Summa doctrinae Christianae et moralis pro examine ecclesiastico a S. Concilio Tridentino et a multis summis Pontificibus requisita in gratiam ordi-nandorum, confessoriorum succincto me-

thodo confecta. Varsaviae, typis S. R. Mtis. 1776. w 8ce, str. 119.

Ossol.

ALEXANDRE, évêque-comte de Valence. Mandement de Monseigneur l'évêque-comte de Valence, qui ordonne qu'il sera fait un service solemnel dans son église cathédrale pour le repos de l'ame du roi Stanislas de Pologne, et des prières pour la conservation de la Reine et le rétablissement de sa santé. Paris 3 Mars 1766. De l'imprimerie de G. Desprez, imprimeur du Roi et du clergé de France. w 4ce, str. 6.

O Leszczyńskim Stanisławie. Czartor.

Alexander a Jesu karmelita (1648—1652) ob. Kochanowski Andrzej (Expedicja Gniazdo, Jednorozec, Metaphysica, Planety, Plastr, S. Potocki, Rzekka, Śmierć, Topor, Wizerunek).

Jocher T. II. s. 70.

(Alexander Princeps). Epitaphium quod principi Alexandro in Livonia, Curlandiae et Semigalliae duci posuit O. G. S. C. et S. D. C. S. I. 1686. fol.

Bibl. petersb.

— ob. Frisen Henr. (1686) — Weier L. (Naenia).

Alexander Carolus Poloniae princeps, Sigism. III. filius, episc. samogit. ob. Bogusz G. B. (In obitum oratio 1635) — Geysz Heliaszewicz Stan. (Sereniss. felicitatem) — Landi S. (Il. S. Alessio 1634) — Lipski Jan (Elogium funebre 1635) — Mascardi V. (Festa 1635) — Olszewski Jakób (1632) — Ostrowski X. Jakób (Kazanie na pogrz. 1635) — Połubiński K. H. (Labarus funebr. 1635) — Przyłuski Baltaz. Stan. (Corona 1635) — Twardowski Samuel (Pamięć śmierci 1634).

Alexander Casimirus princeps ob. Starowolski Szymon (Lachrymae in obitum 1634).

Alexander Benedykt princeps (ur. 1677 † 1714) ob. Sobieski Aleksander.

(Alexander I.) Na wspaniały festyn z okoliczności urodzenia Alexandra Pawłowicza, pożądanego syna Nayaśnieyszich Wielkich Xiążąt i następców tronu całej Rosyi w Warszawie, R. 1778. d. 24 maja uroczyste sprawiony

wiersz od obowiązanego Imperatorskiemu Maiestatowi zgromadzenia XX. JJ. kraju zakordonowanego. W Warszawie, drukiem Michała Grölla, księgarza nadwornego J. K. Mei (1778). w 4ce, str. 7.

Czartor.

Alexander VI. ob. Vitellius Erasmus.

ALEXANDER VII. Papież. († 1667 r.) Breve declarationis juramenti praestandi ab alumnis collegiorum pontificiorum Alexander Papa VII. ad futuram rei memoriam. w 4ce, k. nlb. 4. (druk z XVIII wieku).

Warsz. Uniw.

— Copia epistolae decretalis 1663. ob. Fagnanus.

— Responsa sac. congregationis universalis inquisitionis a SS. D. N. Alexandro VII. approbata; ad quaesita Missionarium Soc. Jesu apud Sinas. Anno Dom. 1656. Superiorum permisso. Romae, ex typog. rev. com. apostol. 1656. fol. str. 14.

Ossol.

— Venerabil. Fratibus archiepiscop. Poloniae et Lituaniae. Romae, ex typ. reverend. Camerae apostol. 1657. w 4ce, kart 3.

Ossol. — Czartor.

— ob. Biskup (1786) — Informatio (1661) — Nirembergius Joannes Euzeb. (1666) — Rudzki Alex. M. (1655) — Susza Jakób (Cursus vita 1665) — Tomisławski Franciszek Dominik (Auri veritas 1655).

Alexander VIII. ob. Lekarstwo (1749).

(Alexander Rex). Alexander super mensas debellatus in Alexandro Rege Scotiae inter solennes regiarum mensarum epulas et hilares choreas, horrore e tristi mortis saltu, prostrato, orbi quondam exhibitus, nunc denuo ab Ill. perill. praenob. ac magnifica oratoriae facult. juventute in acad. Viln. Soc. Jesu ludis antecinerilibus in theatrum deductus. Et a principe pacis nato 1716. die 22 Febr. fol. k. 2.

Kraszew. Wilno IV. 232.

Alexander, Valachiae princeps ob. Łaski Wojc. (Oratio 1561).

ALEXANDER de Villa Dei Dolensis. Prima pars doctrinalis Alexandri cum sententiis notabilibus et vocabulorum lucida expositione nonnullisque annexis

argumentis cum eorundem replicis, terminationum quoque finalium, declinationum sic ac conjugationum in foliorum marginibus noviter ad novellorum in grammatica incipientium profectum adjunctis: cum quibusdam aliis additis pro scientiis aequaliter profectis. Praeterea omnium vocabulorum indicem, que in prima parte continent theutonice et polonice exposita secundum ordinem alphabeti antea nunquam impressum. Impressum Lyptzk (1525?). w 4ce, kart CXX.

Bandt. H. dr. krak. 71. — Jocher 903.

— Glosa notabilis secunde partis Alexandri etc. kart CV. Tertia et quarta partes doctrinalis(?) magistri Alexandri cum commento(?) valde utili textus dante intelligentiam summariam, quarum tertia docet de quantitate syllabarum, quarta de accentuatione cum novis quibusdam sententiarum additionibus. kart XXXII. a na ostatku na karcie bez liczby rzymskiej: Impressum Lipsie. Anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo quinto.

Bandt. Hist. druk. krak. 72.

Alexander Gallus ob. Głogowczyk J. (Exercitium II. partis 1504, 1510, 1517. — Secunda pars doctrinalis 1500).

Alexander dux ob. Hartmann Phil. Jak. (1686).

Alexander episcopus vilnensis(?) ob. Mazowiecki S. I. (1644).

Alexander Hertzog ob. Chwałkowski Mik. (1686).

Alexander Hieronymus ob. Introduc-torium (1535).

Alexander od N. M. Panny ob. Magnuszewski.

Alexander Magnus genere, meritis 1704. ob. Wyhowski.

Alexander Wielki (Magnus) ob. Alessandro — Ciechanowski A. H. (1720) — Curtius Quintus (1618) — Czerwiński Kaz. Ant. (1753) — Historia (1550) — Historia o żywocie (1611) — Hoffman Jan Daniel (1763) — Kaliński Jan Damascen (1689) — Kolberg Godefred (1701) — Łochowski Stanislaus (sive

exempla 1646) — Morsztyn Piotr (Puer 1675) — Plutarch (b. r.) — Retorowie (1728).

Alexander król polski ob. Vitellius Er. (Obedientia 1505).

Alexander królewicz. Manifest 1704. ob. Sobieski Alex.

Alexander Sanctus ob. Sewerynowicz Jan Chryzost. (Vincula 1747).

Alexander Slucensis dux ob. Sturmius Joannes (Epistola 1581).

Alexander Vitoldus ob. Bellaria (1717).

Alexandrinus Codex ob. Woidius Carolus Godofredus (Notitia 1788).

Alexandrinus D. obacz: Memoriale (1627).

Alexandrowicz ob. Młodecki Józef (Żądania 1776) — Tyzenhaus (Replika 1790)

ALEXANDROWICZ Adrian X. Traktat mądrości duchowney albo experiment nabożny duszy, z trzema głównemi nieprzyjaciołami, to jest, z światem, czartem y ciałem, na cztery części rozdzielony, na polu krwawey męki Jezusowey odprawiony, nowym nabożeństwa orężem uzbrojony, krótkim rythem opisany, pod buławą i komendą JW. Jego Mości Pana Stanisława Denhoffa wwdy Połock. hetmana poln. W. X. Lit. miecznika koron. grodowego Nowomiejskiego y Mozyrsk., Kałusk., Latowick., Lucyńsk., Zydekańs., etc. starosty. Do używania wiernym duszom podany przez.... zak. braci mniejsz. S. Franc. de Observ. kaznodz. generaln. na ten czas kustosza y gward. konwentu wileńsk. Wilno, w dr. akad. S. J. Roku traktującego z ludźmi Boga 1722. w 4ce, str. 341. Dedyk. i przedmowy k. 14.

Alexandrowicz Dominik marszałek tryb. litew. ob. Macedoniusz (1770) — Modrzewski Andrzej Fryd. (O poprawie 1770).

Encykl. pow. I. 448.

ALEXANDROWICZ Fabian. Głos J. W. Pana generała adjutanta B. W. W. Lit. majora kawaleryi narodowej,

posła z województwa smoleńskiego na sejmie grodzieńskim roku 1790 Junii 24 dnia miany. 1793. fol.

Branic. — Krasińs.

— Głos J. W. generała adjutanta B. W. Lit. majora kawaleryi narodowej, posła z województwa smoleńskiego na sejmie grodzieńskim 1793. Junii 26 miany. fol.

Branic.

— Głos Jaśnie Wielmożnego... posła smoleńskiego na sejmie grodzieńskim 1793 Junii 28 miany. fol. 1 str.

Jagiell. — Krasińs.

— Głos J. W. posła smoleńskiego na sejmie grodzieńskim 1793 Julii 3 dnia miany. 1793. fol.

Branic.

— Głos J. W. generała adjutanta B. W. L. majora kawaleryi narodowej, posła smoleńskiego na sejmie grodzieńskim roku 1793 Julii 12 dnia miany. 1793. fol.

Branic.

— Głos J. W. generała adjutanta B. W. L. majora kawaleryi narodowej, posła z województwa smoleńskiego 1793. Julii 17 miany. 1793. fol.

Branic.

— Głos J. W.... generała adjutanta B. W. L. majora kaw. narod. posła z wojew. smoleńs. na seymie grodzieńs. 1793. Julii 26 miany. B. w. m. d. folio, str. niel. 2.

Krasińs.

— Głos Jaśnie Wielmożnego Imci Pana... generała adjutanta B. W. Lit. majora kawaleryi narodowej, posła z województwa smoleńskiego r. 1793. m. Sierpnia 8 dnia miany. fol. str. 3.

Krasińs. — Jagiell.

— Przymówienie się... Vice brygadyera kawal. narod. in turno na sessyi seymowej d. 23 Novembris 1793 r. folio, str. niel. 1.

Krasińs.

— ob. Grodno (Głosy 1793).

(**Alexandrowicz Hier.**). Produkt w sprawie W. I. P. Hieronima Alexandrowicza z ekonomia I. K. Mei Grodzieńska. B. m. (1784). fol. sygn. A—B₂.

Jagiell.

ALEXANDROWICZ Jan Aloj. Witold. Bisk. Chełm. (1716 † 10/9 1781). Ecclesiarum metropolit. Leopold. canonicus cathedr. Premisliensis decanus, camenecensis praepositus, vicarius in spiritua-

libus et officialis Varsav. ac per ducatum Masoviae generalis. Dat. Varsav. die (19) Febr. A. D. 177(4). Facult. vascen. carn. etc. temp. Quadragesimae.

— Eques ordinis sanc. Stanislai universo dioecesis nostrae clero intra regnum Galiciae constituto, salutem. Skurbinoviae, octava August. Anno 1781. fol. k. 1.

Ossol.

— Toż. Crasnostaviae, 20 August. 1781. fol. ark.

Ossol.

— Communicatio binarum literarum gubernii clero suo. 1781. fol. k. 2.

Jocher 7941.

— Mowa JW. JXdza Jana Alojzego de Witolf Alexandrowicza, kanon. i deput. z archikapit. lwowskiej, proboszcza kamienieckiego, skaliskiego etc. przy limicie trybunału miana dnia 30 Grudnia 1756.

Mieści się w: Mowy wyborne. Lublin 1759. str. 370—371.

— Mowa żałobna przy exportacyi (ś. p. Andrzeja Stan. Młodziejowskiego, Bisk. Pozn. i Warsz.) w kościele św. Jana kollegiaty warszaws. r. 1780 miana. B. w. m. i dr. fol. kart 4.

Jagiell.

— Proces biskupa Chełmskiego (o śmierci Maryi Teresy). folio. (w Krasnostawie).

Katal. Batows.

Świecki Pamięt. I. 273. — Encyk. Orgelb. I. 417—8.

Alexandrowicz Joannes Casimirus ob. Messis (1720).

ALEXANDROWICZ Jędrzej h. Srzenia-wa, filozofii doktor i profesor w uniw. krakowskim. Monopodii de tripode ruina seu columnae Ossolinianae iam ex tribus fratribus ultimae fortissimis illustrissimae asciae atlantibus, clarissimis patriae in orbe Sarmatico toga nestoribus, sago aiacibus, piissimis religionis catholicae pompiliis, nunc violentis inevitabilis necessitatis manibus fractae. Illustrissimi ac magnifici domini D. Maximiliani comitis de Tęczyn, in Ossolin Ossoliński castellani Czernensis depicta effigies a M. Andrea Alexandrowic philosoph. doct. ejusque in academia Cracovien. professore frequentissimis

hospitibus luctuosa inter monodia in Klimuntów proposita anno a partu virginis 1655. die 28 Jan. Cracoviae, apud Lucam Kupisz S. R. M. typ. folio, k. 15 niel.

Na odw. str. tyt. herb Topór i pod nim na pochwałę 6 wierszy łac. napisał Remigi Konstancy z Głewa Lasocki, student wymowy. — Przypisane prozą łac. Janowi komandorowi maltańskiemu poznańskiemu, Zbigniewowi opatowi koprzywnickiemu, Władysławowi kanonikowi krak. i płockiemu, Alexandrowi Maxymilianowi, Franciszkowi Sieciechowi na Tęczynie i Ossolinie Ossolińskim kasztelanom Czerskim, synom zmarłego, przez autora panegiryku. Trudno uchwycić jakiś watek do żywota Ossolińskiego.

Kraśń. — Akad. — Jagiell. — Ossol.

— Job i Tobiasz, wierszem polskim. Jabłonow. Ostafi 1751. — Jabłonowski in Musaeo Pol. str. 20.

— De missae sacrificio.

Jabłonowski in Musaeo Pol. str. 20.

— De secta Turcarum.

Jabłonowski in Musaeo Pol. str. 20.

Alexandrowicz Józef Witold ob. Jaworski Stan. II. (Pierwszy 1779).

Alexandrowicz Krzysztof ob. Rasius Ad.

ALEXANDROWICZ Stanisław. Sprawa WJP. Stanisława Alexandrowicza, starosty wasiliskiego, pana a starozakonnego Nochima Kopelowicza kupca z JPP. Antonim Domańskim y Piotrem Teplerem. (r. 1785). fol. str. 8.

Jagiell

Alexandrowicz Stanisław ob. Gajdziński Marcin (Kazanie 1788).

Alexandrowicz Tadeusz ob. Chomiński (Sprawa) — Kadłubowski Michał (1787).

ALEXANDROWICZ Tomasz († 1799).

Głos J. W. Imci Pana Alexandrowicza kasztelana podlaskiego in turno miany dnia 3 Listop. 1788 r. Warszawa, Dufour. fol. k. 1.

Czartor.

ALEXANDROWICZ Tomasz Witold († 28 Wrześn. 1794). Kleomira albo igrzysko fortuny na cudownych szczęścia i nieszczęścia granicach fundowane, najprzód francuzkim, potym angelskim językiem do druku przez pewną damę w r. 1449 podane, a na polski tłomaczone przez rzetelnego i prawdziwego

poctiwych polaków syna w r. 1754. W Warszawie, w druk. J. K. Mei i Rpti kolleg. Soc. Jcs. 1754. w 4ce, str. 346.

Na odw. str. herb Aug. III.

Dedyk. Augustowi III. i Maryi Józefie.

Jest tu od str. 314—346 Arselin i Kleomira tragedia wierszem w 3 a.

— Toż, tamże. 1754. (Jedyną różnicą od poprzedzającego jest sygnatura pierwszej kartki, zresztą wszystko zupełnie toż samo).

Bandt. Hist. druk. II. 196. — Świątki Pamięt. 1858. I. 273.

Czart. — Dzików — Ossol. — Polkowa. — Jagiell.

— ob. Corneille (Kornel) (Herakliusz 1749).

Alexandrowicz ob. Protokół.

Alexandrum omnium clariss ob.

Lützw B. C. (1664).

Alexiejewicz Jan († 1696) ob. Galatowski Joanicysz (1683).

Alexiewicz Piotr ob. Piotr W.

Alexiewicz Fiedor (Teodor) († 1682) ob. Baranowicz Łaz. (1670) — Gizel Innocenty (1674, 1678, 1680) — Tanner Bernard Leopold Franciszek (Legatio 1689).

Alexiewna Natalia ob. Iliński Michał (b. r.).

Alexis Ecloga ob. Samboritanus (1566).

Alexius a S. Bernardo, Lubelczyk ob. Brzechffa Jędrzej (Opisanie 1610).

Alexy Michałowicz Car († 1676) ob. Alexy (Czełowiek Bożij, dialog 1674) — Galatowski (Messyasz 1672) — Müller Ernest (1662).

(Alexy Petrowicz Carewicz) († 7 Lipca 1718). Orbis geminus immortalis connubii foedere ad christiani nominis conjunctionem, ad integritatem universi colligatus, in Seren. a Poten. S. Careae (tak) Maj. filio unico Alexio Petrowicz Imperii Russiae Principe haerede; et Ser. Principe ac D. Dom. Charlotta Christina Sophia Duce Brunsvic. et Luneburgensi auspiciatissimae fortunae sponsis inter publica Regnorum vota epithalamico plausu adoratus devotissimo suae Careae Serenitati collegio Torunensi Soc. Jesu. Anno

MDCXXI. die VI. Decembr. Thorunii, impressit Johannes Nicolai nob. Senat. et Gymn. typographus. 1711. fol. kart 11.

Jezuici opiewają wierszem chwałę Alexego, Dołhiorukiego, Mężykowa, Szeremete, Galiczyna. Jagiell. — Krasień.

— Supplex Parnassus Petri M. Rutorum Caesaris filio Serenissimo Principi Alexio, dum hospes ex Polonia iter adornaret prono vertice advolutus. Cracoviae, typis Universitatis. 1710. w 4ce, 28 str.

Elegie, dytiramby i ody.

Czartor. — Bibl. petersb.

— ob. Alexy Św. (1710) — Jamborski Matthias (Gazophylacium 1710) — Staehlin (Anegdoty 1789) — Zawiet (1703).

(Alexy św.) (Rzymianin, Spowiednik). Cypendium vitae S. Alexii Romani confessoris et Officium ejusdem in gratiam studiosae juventutis editum. Lublini, typ. Coll. Soc. Jesu. A. 1699. w 16ce, k. 6.

Tytuł w obramowaniu.

Jagiell.

— Toż. Lublini. Typ. Coll. Soc. Jesu. 1700. w 12ce, k. nlb. 6.

Tytuł i całe dziełko odmiennym drukiem od edycyi z r. 1699.

Jagiell.

— Życie krótko zebrane S. Alexego Rzymianina, wyznawcy tegoż officium abo godzinki na przychęcenie do nabożeństwa ku niemu, nabywającej w szkołach młodzi wydane roku utaionego w ciele ludzkim Boga 1700. Z dozwoleń przełożonych. W Krakowie, z druku Mikołaja Alexandra Schedla, J. K. M. ordy. typo. (1700). w 16ce, str. 24.

Jagiell.

— Żiwot błogosławenego Alexego spowiednika. Drugi żiwot Eustachiusza Męczennika. Ku czytelnikowi szostowierszik: Chceszli dostępićz niebieske radości — Zgardzićz rozkoszi, ucz se cimpliwości — Nie mniмай iochatz z god potim na gody — Pomni bogacza hoynego przigody. — Zgardzitz rozkoszi żywot Alexego — A' cierpliwości uci Eustachego. — Jan. S. czynil. (Na końcu): Prassowano w Krakowie przez Macieja Szayffenberka. Lata Bożego 1529. w

8ce, 3 półarkusze .Syg. A—C. druk gocki.

Pisownia do czeskiej zblizona n. p. spowiednika. Jest także c i r z kropką w miejsce cz i rz, a z niemiecka tz za c.

Bandt. H. d. k. p. I. 441. Jagiell.

(Alexy Sw. Metropol. Kijowski). Niesłychany przedtem nowej światowości przykład. Alexy święty w klejnotach herbowych niezwycezonego ruskiej monarchii Czara ob. Frydrychowicz Dominik (1710).

(Alexy). Aleksy Czełowiek Bożij, scenicznej dialog w czest' Caria i Wielikawo kniazia Aleksia Michajłowicza przedstawlenyj i wznanienie wiernawo poddanstwa czrez szlachetnuju młod' studentskuju w kollegium kijewo-mohilewskom na publicznom dialogu w hodot sotworeniya swieta 7182, a ot rodestwa Christowa 1674 paki miru jest jawlennyi. (Na końcu): Sie dieło po żelaniu Jewo Carskawo Preswietławo Wieliczestwa, Boliarina i Namiestnika Nizegorodzkwawo i wojewody kijewskawo, błagorodnawo kniazia Giorgijia Pietrowicza Trubeckawo, napieczatasia w światwoj, wielkoj, czadotwornoj ławrie kijewo-pieczerskoj ot Roźdiest. Ch. 1674 mies. fiewralia, dnia 22. w 4ce, kart niel. 6.

Jestto treść dyalogu, w języku cerkiewno ruskim.

Karatajew. N. 807.

Krasień

— Alexy drama abo więc Pasterka Jaśnie Wielmożnemu Panu a Panu Michałowi Kazimierzowi kniaziovi z Kozielska Ogińskiemu hetnanowi wielkiemu W. X. Lit., staroście kalwaryjskiemu, uszpolskiemu etc. etc. kwoli uszanowanui wielkiej uroczystości Imienin, a życzliwych prawdziwie chęci oświadczenia od szkół Słonimskich Societatis Jesu wyprawiona i przypisana r. 1769. 4 marca. w 4ce, 13 kart nlb.

Dyalog grany w Słonimie.

Wizerunki nauk. Wilno. 1841. T. 55. str. 98.

— Alexy, prawdziwe okupu naszego wyrażenie. Tragedya w dzień uroczysty wprowadzenia bractwa Serca Jezusowego do Krośnieńskiego kościoła Soe. Jesu wyprawiona, a przez kawalerów konwiktu na publiczney szkół sali pu-

blicznemu widokowi podana. Roku odkupienia Narodzonego 1770. w 4ce, k. nlb. 7.

Ossol.

— Biała Lilia na trzech S. Alezego stopniach wyrosła, kvvitnający niesmiertelna Gozdavva herbownego domu sławie Jego Mości Pana P. Iana Gizickiego, chorążego owrveckiego, rotmistrza Jego krolewskiej Mści, zupełnym kandorem, od szlacetney poetyckiej młodzi collegium Gorskiego, Piarum Scholarum na publicznym theatrum wysadzona. I za należyty present ofiarowana. Roku z Liliey narodzonego w ciełe kwiatu 1683. W Warszawie w druk. Piar. Schol. w 4ce, str. nlb. 4.

Bibliot. A. Wolańsk. w Rudce.

— ob. Chróściński Stan. (Zbiór zatrudnień 1712) — Frydrychowicz Dominik (1710) — Henschenius (Vita) — Landi Stef. (dramma 1634).

ALEXY ksiądz. Officium albo godziniki do Panny Maryi przez Oyca Alezego. W Krakowie, M. Dyaszewski. 1742. w 8ce, str. 206.

Jocher 6909.

Alexy od Najśw. Panny. Kazanie 1692. ob. Magnuszewski Alexy.

ALEXSWANG Marcin. Gratulatio de foelici e Polonia adventu in regiam terrarum Prussiae munitissimam arcem Marienburgensem nobilis Michaelis Friedewaldi, officij regij contra rebelles subditos instigatoris strenui. Scripta hortatu bonorum Prutenorum civium per nobilem Martinum Alexsuangium, indigenam Elbingensem, Anno Dni 1572. Cracoviae in officina Matthaei Siebeneycher. A. D. 1574. w 4ce, 12 kart niel. na końcu herb polski z liliami Francyi na piersiach.

Po tytule na Iej karcie jest portret Fride walda w 53 roku życia w sukni honorowej i z trzema na piersiach medalami. Na odwrocie jest herb jego (Frydewald) — poczem powinszowanie na szczęśliwy jego przyjazd de Malborgu. — Autor mienią go mężem tak w publicznem jak i prywatnem życiu bez skazy, którego wysokie cnoty gasiły wszelkie potwarze przeciw niemu przez nienawistnych wymierzane.

Juszyński, I. 4. mylnie ma r. 1572.

Czartor. — Jagiell. — Krasiański. — Ossol. — Gdańska Kapit.

— ob. Kurowicz Jan (1650).

Alfa i omega, to jest naczatok i koniec, izbrannyja ot bożestwiennych pisanii, ewangelskoj propowiedi, Apostolskich uczenii i ot prawit sw. Otec, i procz. perewod s greczeskawo. Wilno, 1786. w 4ce.

— Toż w Supraslie. 1788. fol.

Jocher 2438.

Alfabet ob. Gadebusch Jak. (Vestibulum 1621).

Alfaracius Gusmanus ob. Ens Gaspi. (1652).

Alfawit ritmami słozennyj, soczinenije archiepiskopa Joanna Maksimowicza, napiecz. w Czernigowie, druk. Klasztorna. 1705. folio, kart 9, 140, 1. Nadto anagramma ryte na miedzi.

Tołstoj N. 208. — Karat. N. 1248.

Bibliot. publicz. Petersb. — Bibl. petersb.

Akad. nauk — Bibl. Karatajewa — Bibl.

Towarzyst. histor. — Krasiański.

— ob. Maksymowicz Jan.

— duchownyj w polzu inokom i mirskim socz. sw. Dimitrija mitrop. Rostowskawo napiecz. w Kijewie 1710 fiewrala 2. w 8ce, kart 4 i 192.

Sopikow Cz. 1. N. 42. — Karat. N. 1310.

Bibliot. publicz. Petersb. — Bibl. Akad. Nauk petersb.

— duchownyj, w polzu inokom i mirskim, socz. św. Dimitrija mitrop. Rostowskawo, napiecz. w Kijewie w 1713. w 8ce, kart 4 i 197.

Sopikow Cz. 1. N. 43. — Karat. N. 1352.

Bibliot. publicz. Petersb. — Bibl. petersb. Akad. nauk.

ALFELD Detleff. Einige Schreiben von 9, 12, 16, 19 Januarii, 14, 17, 24 Febr. 1658 an den König von Dänemark die Polnischen Angelegenheiten betreffend. w 4ce.

ALFONSI ducis Ferrariae Stanislawo Karnkowie episcopo Vladislaviensi epistola, qua viros nobiles equitem Guarinum, Alexandrum Baransovium, et Ascanium Giraldinum ad eum salutandum mittit. Datum Ferrariae annis 1575. Octobris.

ob. Literae Clar. Virorum in Histor. polon Dlugosii. Lipsiae 1712. T. II. str. 1733

Alfons ob. Znak zwycięski (1702)

Alfurkan tatarski ob. Czyżewski Piotr (1616, 1617, 1618, 1640).

ALGAROTTI. Seym walny Cyterski P. hrabiego Algarotti z włoskiego przetłumaczony przez Maryannę Maliszewską S. M. — B. m. dr. i r. (około r. 1790). w 12ce, str. 143.

Zielińska. — Jagiell. — Ossol.

Algebra ob. Czochron Seb. J. Kanty (Alg. Wiadom. 1780) — Hell X. Maxymilian (1760) — La Caille (1773) — L'Huiller (dla szkół narod. 1782) — Scherffer C. (1773) — Ustrzycki Andrzej Sebastyan (1773) — Węgleński Jozafat (Algebra początkowa 1775).

Algeos Mnemejon in funere Pauli Hercii ob. Jaxan Stan. (1648).

Algorismus, Algorithmus, Algoritmus ob. Algorithm — Joannes de Sacrobusto (ob. Sacrobusto) — Kłos J. (Algoritmus tj. nauka liczby 1537) — Łańcut Joannes (integrorum 1504, linealis 1510, 1515, 1517, 1519, 1534, 1538, 1548, 1556, 1558, 1562) — Peurbach (1515, 1530, 1537) — Sacrobusto Joannes (b. r., 1504, 1509, 1511, 1517, 1518, 1521, 1522, 1524, 1533, 1537) — Scriptoris H. (proportionum 1514) — Stromer Henr. (linealis 1524, 1526, 1536).

Algorithm ob. Algorismus — Desseraus (to jest nauka liczby 1602). — Kłos (Nauka 1537) — Wojewódka (to jest nauka liczb 1553, 1574).

Algoritmus novus de integris compendiose sine figurarum (more Italarum) deletionem: compilatus artem numerandi omnemque viam calculandi enucleatim brevissime edocens. B. r. m. i dr. w 8ce, k. 4. (brak końca).

Czy z r. 1491? Porównaj edycję z r. 1526. Czartor.

— novus de integris, compendiose sine figurarum (more Italarum) deletionem compilatus: artem numerandi, omnemque viam calculandi enucleatim brevissime edocens. Na końcu: Impressum Cracoviae per Hieronymum Victorem. 1526. w 8ce, k. nl. 8. dr. goc.

Pisany był zapewne 1491 bo w tekście zwie ten rok annus currens. Być więc może, że to jest odruk poprzedniej edycji.

Żebrawski: Bibl. mat. 354.

Czartor. — Jagiell.

— proportionum una cum monochordi generis duatonici compositione. Na końcu: Impressum Cracoviae per Wolfgangum de Argentina Anno domini 1514. die 29 Julii. w 4ce, 8 k. nlb. typ. lat. (Na tytule w ozdobach drukarskich Valentinus Eckius Phyliripolitanus położył 6 wierszy): Tetrica frugalis cupiens documenta Mathesis — Adsis, nam referant totius artis opes. — Eulchides quidquid celebris, Boetius aspersersere, exiguus continet iste liber. — Hinc tibi quadruuij (sic) si clausa est ianua opimi. — Nones prudentium dignus adire chorum. — (Niżej zdanie): Si dii volunt biga venena non vocebunt.

Na odwrocie tytułu dedykacja z napisem: Magnifico ac Generoso Domino Domino Christophoro de Nigromonte ac Boskowytz, domino in tribonia Henricus Scriptoris Erphordensis liberalium artium baccalaureus. S. P. D. — Datowana z Krakowa 1514. Oświadcza w niej o wydaniu innego dziełka: Quod si tua mag. hec (ut non diffido) hilari vultu, obvisque manibus suscipiet, propediem tractatulum quandam de corporum mensuratione quem continuo absolvam in lucem dabo. — Na końcu rycina wyobraża króla w pancerzu z berdysem (Bolesława Śmiałego?), św. Stanisława oraz herb Sulima.

Żebrawski. Bibl. matem. str. 87. Ossol.

ALHAZENIUS Mazanus Arabs (Abu Aly Al Hasan Ben Alhasan). Opticae thesaurus Alhazeni Arabis libri VII. nunc primum editi. Ejusdem liber de crepusculis et nubium ascensionibus. Item Vitellionis Thuringopoloni libri X. Omnes instaurati, figuris illustrati et aucti, adiectis etiam in Alhazenum commentariis a Federico Risnero. Basileae, 1572. fol. str. 288 i 472.

Chreptowicz — Czartor. — Jag. — Warsza. Uniw.

— ob. Vitellio.

ALIBANI Andreas. Discorso di — per la Cometa conspicua al meridiano di Bologna la notte delli 17 Decembre 1664. dedicato all Illustr. et Eccellentiss. sig. Abbate Girolamo Lubomirshy. In Bologna, per gli heredi di evangelista Dozza 1664. Con licenza di Superiori. w 4ce, str. 12. Jagiell.

Alidora ob. Skromność (1782).

Alienatio ob. Górski Jacob (1629).

Alimonia spiritualis ob. Dambrowski Josephus (1722, 1748, 1755, 1762, 1772).

Aliphilus Ludovicus sekr. Bony ob. Cicero (Pro Archia 1518) — Franco-nius Mathias (1534).

Aliquid juris brevem notitiam juris canonici continens, modum simul allegandi ex utroque jure, breviaturas legendi juris canonici regulasque ejusdem iuris ordine alphabetico exhibens. In gratiam studiosorum iuris a quodam Soc. Jesu Theologo luci datum cum facultate superiorum. Imprimatur. Carolus episcopus m. p. Vilnae, typis academicis Societatis Jesu. A. D. 1728. w 4ce, sign. A—C₃.

Jagiell. — Wilno.

ALISCHER Sebas. z Buntzel (ur. 1602 † 4 Marca 1674). Piastus octo seculorum princeps serenissimus, versibus elegiacis celebratus a Sebastiano Alischero P. L. C. Min. Lign. Petro-Paulino. Lignici, typis Sartorianis. A. D. MDCLIII. (1653). w 8ce. Na początku wraz z tytułową kartą 4 karty nieliczbowane. Następnie idzie sygnat. A—B₅.

Katal. Batowsk.

Czartor. — Wrocł. miejska.

— Piastus e cive oppidano princeps Poloniae creatus, ex historiarum monumentis actu scenico representatus. 1626. w 12ce.

Dyalog sceniczny. — Później pisali o Piaście dyalogi Bitiscus (1655) i Stief (1772).

ALITOPHILUS Calliander Sarmata.

In senatum lovicensem: cui praefuit Aloisius Luppomanus, legatus antychristi romani (carmen) Alithophili Calliandri, Sarmatae. A. D. 1556. w 4ce.

Tego pseudonimu używali także Morisot Kl. B. (1624) Fludd Rob. († 1624) i inni. Porównaj: Alethophilus.

Alkober Jan ob. Nowowiejski Felicyan (1753).

Alkoran ob. Galatowski Jan (machomet. 1683) — Guadagnolo Filip (na wywrócenie wiary 1699) — Nau X. Michał (Wiara 1692, 1697) — Rutka T. (ob. Guadagnolo) — Skarga Piotr (Messyasz 1612).

ALLAINVAL Leonore Christ. († 2 Maja 1753). Kłopot z bogactwy. Komedya we '3 aktach z francuzkiego przetłomaczona y na teatrze warszawskim reprezentowana. Warszawa, w drukarni Piotra Dufour. 1784. w 8ce, str. 150.

Ostatnia strona oznaczona mylnie 139.

Jagiell. — Czartor.

Allandus X. ob. Augustyn Aureliusz (1617, 1620, 1788).

Allart Hugo ob. Atlas (1660—67).

ALLART Lud. Mikołaj. Schreiben eines vornehmen Generals an Ih. Kön. Maj. von Pohlen abgefertiget aus der Gefangenschaft in Narva. (Aus dem Französischen übersetzt). w 4ce, str. 4. Podpisane: 6 Dec. 1700. Ludvig Nicolas von Allart. Drukowane w Rewalu.

— Desz bey der Russischen Armee gewesen General Lieutnants und Ober-Ingenieurs in der glücklichen Victorie bey Narva gefangenen Ludwig Nicolai von Allart Schreiben und auffrichtige Relation, von der russischen Verwirrung an den König von Pohlen aus seinem Arrest in Narva (d. 6 Decemb. 1700). Stockholm, gedruckt in der königl. Buchdruckerey, bey Sel. Wankifs Wittibe. w 4ce, str. 8.

— Toż. B. w. r. (1700). w 4ce, k. 4. Jagiell. — Czartor. — Bibl. petersb.

— General Lieutnantes och Öfver-Ingenieurs Ludvig Nicola von Allart som wid Stadens Narva lyckeliga Undsättning, blifwet fängen, upricktige Relation och sannfärdige Berättelse om Ryssiskes Czaren och hans folks grufweliga Förskräckelse och Förbistring til Konungen i Pohlen. (Stockholm, Kongl. Tryckeriet). Dat. 1 Februari 1701. w 4ce, 8 str. Czartor.

— Toż..... som wid stadens Narva lyckeliga Undsättning blifwet fängen, upricktige Relation och sannfärdige Berättelse om Ryssikes Czaren och hans folks grufweliga Förskräckelse och Förbistring til Konungen i Pohlen. (Dat. Narwa 6 Dec. 1701). B. w. m. w 4ce, k. 4.

Jagiell. — Czartor. — Bibl. petersb.

Allatus Jan ob. Ubi devastaveritis devastabimini (1712).

Allayrac (D') ob. D'Allayrac (Dale-
rac) (Anecdotes 1684, 1699).

Alleaume Gilles S. J. ob. Tomasz
od Pana Jezusa. (Boleści Pana naszego
Jezusa Chrystusa 1761).

Allegoria o łabećciu herbie ob. Płot-
kowski Jerzy (1584).

Allegoriae albo kwiecica ob. Chalecki
Krz. (1618).

— sive synthemata ob. Chalecki
Krz. (1618).

Allegrezze et solennita 1574. ob.
Henryk Walezy.

ALLEGRI Alderani. De laudibus
S. Stanislai Kostkae e Soc. Jes. oratio
latino sermone conscripta ab Alderano
Allegrini ac deinde ab eodem in ver-
naculam linguam conversa, et dicata
Emin. ac Rev. S. R. E. Cardinali
Aloysio Torrigiani Sanct. Dom. N. Cle-
mentis Papae XIII. secretario Status.
Romae MDCCLXVII. (1767) apud Paul
Junchi haer. Francisci Bizzarini Ko-
marek hab. Vatic. provisorum libro-
rum. In typohrapheo S. Michaelis ad
ripam. Praesidibus adprobantibus. fol.
małe, str. XIII. 232. (po włosku i po
łacinie).

Ciampi Bibliogr. I. 6. Jagiell.

Alleluya. B. r. m. i dr. (druk Ła-
zarza w Krakowie) w 12ce, k. nl. 2.
Syz. A₁₁—A₁₁₁.

Z nutami, na końcu których V. S. (Wacław
Szamotulski?).

Sygnatura A₁₁ na karcie pierwszej dowodzi,
iż to jest ulomek broszury, i że poprze-
dzała karta tytułowa. — Pierwsza strofa
zaczyna się: „O chwalcie Pana Boga wszech-
mocnego.“ — Ostatni wyraz jest „Dokof-
czenie.“ — Na 1ej str. Alt. na 2ej Tenor,
na 3ej Bass.

Wiszniews. VI. 454. twierdzi, że autorem
jest M. Rej (obacz). Bibl. Zielińsk.

Allemagne ob. Montigny (1773).

Allen F. rytownik ob. Courvé
(1655) — Radziwiłł (1655).

Allenstein Joannes ob. Brede Geor-
gus de Konicz (Textus philos. 1517,
1531).

Allenstein Gasp. ob. Santhoff (La-
crymae 1613).

ALLETZ Pons Auguste (ur. w Mont-
pellier 1703 † 1785 w Paryżu). Les
fastes de la Pologne et de la Russie.
Vol. I—II. Paris 1770. w 8ce.

ALLIACO Petrus (Ailles) (ur. 1350
† 1419 lub 1429). Tractatus Petri de
Eliaco episcopi Cameracensis super li-
bros Metheorum. De impressionibus
aeris de hijs quae in prima, secunda:
atque tertia regionibus aeris fiunt. Si-
cut sunt Sydera cadentia. Stelle. Come-
te. Pluvia. Ros. Pruina. Nix. Grando.
Ventus. Terre motus. Deque generatis
infra terram. (Herby Litwy, Polski i
Krakowa). Na końcu: Petri de Eliaco
Episc. Cameracensis tractatus super li-
bros Metheorum finit impressus Cra-
covie in domo Joannis Haller. Anno
dni 1506. In octava sancti Floriani w
4ce, k. XXI. druk goc.

Na odwrocie tyt. wiadomość o autorze.

Jocher 141. — Janoc. Nachr. IV. 152. —
Łukaszew. Hist. szk. I. 105. — Żebrow.
Bibliogr. 71—2.

Dzików — Bibl. Czarneck. — Kijows. —
Ossol.

— Tractatus Petri de Eliaco epis-
copi Cameracensis super libros methe-
orum de impressionibus aeris et de his
que in prima secunda atque tertia re-
gionibus aeris fiunt. Sicut sunt sidera
cadentia, stelle comate, pluvia, ros, pru-
ina, nix, grando, ventus, terraemotus.
Deque generatis infra terram. (Poniżej:
herby Litwy, Polski i Krakowa). Na
końcu: Petri de Eliaco epi Cameracen-
sis tractatus super libros metheorum
finit impressus Cracovie arte et im-
pensis spectabilis viri dni Joannis Hal-
ler cuius cracoviensis Anno dni 1515.
post dominicum Letare. w 4ce, 1 k.
tyt. k. liczb. 20 i Inventatorium k. 1.

Na odwr. tytułu Petri de Eliaco vita (w 5
wierszach).

Jocher 143.

Ossol. — Czartor. — Jagiell. — Bibliot.
Czarneck.

— Tractatus Petri de Eliaco epis-
copi Cameracensis, super libros methe-
orum de impressionibus aeris. Ac de
hijs quae in prima, secunda, atque ter-
cia regionibus aeris fiunt, sicut sunt
Sydera cadentia, stellae comatae, plu-

uia, ros, pruina, nix, grando, ventus, terraemotus, deque generatis infra terram. Na końcu: Cracoviae in aedibus Hieronymi Vietoris impressum, summa cum diligentia. Anno Dni MDXXIII. (1524). Nona Decembris. w 4ce, kart XIX. i 1 k. nl. Inventarium kursywa.

Tytuł wśród ozdoby drukarskiej, wyobrażającej bramę z łukiem u góry. Na dole związany monogram rytownika A. T.

Joher 142. — Encykl. Orgelbr. I. 219. — Bandt. Hist. dr. krak. 222.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Dziedusz.

— Bywa przytaczaną u nas i edycja: Vienna, per Hier. Vietorem et Singrenium. 1514. w 4ce, k. XXV. ale ta do polskich edycji nie należy. — Tę edycją poprawioną przez Amb. Saltzera wydał Filip Gundelius. Jagiell.

Alliance und Verbündniss zwischen Ihr. Churf. Durchl. zu Brandenburg als Hertzogen in Preussen und den Ständen der königl. Lande Preussen zu beyder Parten Defension geschlossen im Jahre 1655. den 15 Nov. B. m. dr. w 4ce, A—B₃. (kart 6).

Są dwa różne wydania z tegoż samego roku. Jagiell. — Branic. — Dziśków. — Ossol.

— ob. *Traité* (1793).

ALLIOT Piotr († 1779). *Compte générale de la depense des édifices et batimens que le Roi de Pologne a fait construire dans Nancy. Nancy 1762. folio.*

Encykl. Orgelbr. I. 494.

— *Recueil des fondations et établissemens faits par S. M. le Roi de Pologne, duc de Lorraine et de Bar, qui comprend la construction d'une place, où est erigée la statue equestre de Louis XV. etc. Nancy. Antoine, 1758. w 4ce.*

Querard (*La France litt. I. 41*) ma Précis zamiast: Recueil.

— Toż. Wydanie 2-gie. Luneville, 1762. folio.

Allocutio ob. Benedykt XIV. (1756).

— gratulatoria ad Georg. Lubomirski ob. Peschwitz Gotfr. (1659).

Allocutiones ob. Radziwiłł Georg. J. (1611).

Alloquia Osiecensia ob. Sawicki Kasp. (1615).

Alloquium Gedano ob. Mochinger Joh. (1652).

Alluviones ob. Sieninski Paweł (De alluvionibus 1571).

Almanach ad annum incarnationis domini 1511. ob. Cracoviensis St.

— für das Jahr 1528. Druk krakowski zapewne z r. 1527. w 8ce.

Jest to tylko ułamek kalendarza niemieckiego, z którego zachowało się kart nłb. 8. ostatnia ma syg. B₁₁, było więc 1 1/2 lub 2 arkusze. Z tytułowej karty została tylko część dolna, na której widoczna jest także dolna część herbu Krakowa, z resztą zachowana tylko cała karta na której jest drzeworyt, mający wyobrażać Marsa siedzącego z mieczem nad głową wzniesionym, z podpisem: Saturnus vnd Mars mithelver, a na str. odwr. drzeworyt, wyobrażający króla w koronie siedzącego, który trzyma lewą ręką na łonie wór z pieniędzmi z napisem: Avaritia, prawą ręką upuszcza na ziemię pieniądze. U spodu napis: Ad annum 1528. Juppiter eyr herr disz Jar. Druk gocki. Jagiell.

— (auf das Jahr 1548). (Na końcu:) Gedruckt tzu Krokaw durch Hieronymum Vietorem. w 16ce. Ułamek mający kartek 8. z których jedna biała. Druk gocki drobny.

Tytuł ten dają ułamkowi kalendarza niemieckiego dlatego, iż pod tym tytułem znany jest niemiecki kalendarz Piotra Proboszczowicza na rok 1546. drukowany w Krakowie przez Macieja Scharffenberga.

Kartki niniejsze obejmują półarkusz C. Na odwr. kar. pierwszej, jest wzmianka: Im Hornung anno 1548. toż i na k. czwartej s. o., co dowodzi, iż to jest kalendarz na r. 1548. Druk Wietora. Wietor drukował to może jeszcze w końcu r. 1547. lub z początku r. 1548. w którym jak Bandtke w *Historyi drukarni krak. z aktów podań* (s. 249), wdowa po Wietorze stawiała przed sądem biskupim. Być może, iż ten kalendarz ułożył także Piotr Proboszczowicz. Jagiell.

— royal de la cour du Roi de Pologne pour a. 1764. Luneville 1764. w 16ce, kart 67. Czapski.

— politique de Pologne pour l'année 1771. Varsovie, Mich. Gröll et à Dresde dans la même librairie 1771. w 16ce. Zieliński.

— politique du Royaume de Pologne et du Grand-Duché de Lithuanie l'année bissextile 1772. selon le meridien de Varsovie. Varsovie chez Mich. Gröll. w 16ce. Kraslński.

— Tenze tytuł, pour l'année 1773. w 16ce.

Kraśniń.

— Toż, pour l'année 1774. w 16ce.

Kraśniń.

— Almanac politique du Royaume de Pologne pour l'année 1775. avec la carte itinéraire et générale, dessinée par M. la capitaine de Perthées et les tablettes. A Varsovie. w 16ce.

Kraśniń.

— Almanac de Pologne pour l'année 1766. à Varsovie, chez Mich. Gröll libr. et à Dresde chez le même. w 16ce, ark. 15.

— pour l'année bissextile 1776. Varsovie, chez Jean Auguste Poser libraire rue Trompetete, hotel de Reissen. w 16ce, str. 198.

Ossol.

— Royal de Gallizie et de Lodomerie pour l'année 1776. Il se trouve au Bureau de la Direction générale de Gazettes des ann. publique des chaises à porteur etc. sur la place de la maison de Ville vis à vis le Hotel des domaines Imperiales. Leopold, chez Antoine Piller impr. du Gouvernement. w 8ce, str. 204, k. 2.

Ossol.

— de Gotha pour l'année 1793. avec des estampes de M. Chodowiecki.

— historique et genealogique pour l'année bissextile 1791. Histoire de Pologne avec 2 cartes, 7 portraits et 6 estampes enluminées, représentant des costumes polonais et 7 sujets historiques gravées par D. Chodowiecki. Berlin, chez Joan Frideric Unger. 1796. w 24ch, str 294.

Od str. 50—136 zamieszczona: Histoire de Pologne, doprowadzona do r. 1572. Jej autor (beziemienny) Biester (Przekład z Histor. genealog. Kalender auf d. J. 1796. Berlin). Obacz: Biester.

Jagiell. Ossol. Czartor.

— Toż, pour l'année commune 1797. Obejmuje: Histoire de Pologne avec 6 estampes enluminées représentant des costumes polonois et 7 sujets historiques, gravées par D. Chodowiecki. 12ce, str. 24 i 2 306.

Histoire de Pologne str. 160.

Kraśniń. Ossol.

— Toż. Berlin, Unger r. 1798. w 32ce, k. 10, str. 130 i k. 79.

Życie Katarzyny II., 7 portretów i 12 sztuch. Chodowieckiego. Czapski.

— patriotique, contenant le nouveau calendrier français adapté au calendrier grégorien, la déclaration des droits de l'homme et du citoyen, la nouvelle constitution de la république française et la division de la France en départemens, districts, cantons etc. Pour la troisième année de la republ. adepte an calendrier grégorien annés 1794. et 1795. Se trouve a Varsovie au mag. de librair. de Gay et Gide. w 8ce.

Kraśniń.

— auf das Jahr nach der gnadenreichen Geburt unseres Heilandes und Seligmachers Jesu-Christi 1779. welches ein gewesenes Jahr von 365 Tagen ist. Auf den Lemberger Mittags-Kreis berechnet, und also eingerichtet, das der Kalender auch nach vollendeten Jahren zu ..... Gebrauche dienen könne. Lemberg, gedr. und zu finden bei Anton Piller, kais. kön. Gubernial Buchdrucker. w 4ce, kart 10.

Ossol.

— Toż, za r. 1780.

— Toż, za r. 1781.

— oder allgemeiner Lemberger Kalender auf den Lemberger Mittags-Kreis berechnet. Lemberg gedr. und zu finden bei Witw. Josepha Pillerin k. k. Gubern. Buchdruck. 1782. w 4ce, str. 52.

Ossol.

— Toż, z r. 1783.

— Toż, z r. 1784. w 4ce, str. 32.

Ossol.

— Toż, z r. 1785. str. 32.

Ossol.

— Toż, z r. 1786.

— Toż, z r. 1787.

— Toż, z r. 1788.

— Toż, z r. 1790.

— Także za lata od 1791—1798.

— Toż, z r. 1799. Lemberg, Witw. J. Pillerin, w 4ce, str. 36.

Ossol.

— ob. Cracoviensis Stanisl. (ad a. 1511) — Dantiscus J. (1511) — Fontanus (auf 1590, 1591) — Kracker Bern. (1592, 1593, 1601, 1602, 1603, 1604, 1605, 1606, 1607, 1608, 1609,

1610, 1611, 1613, 1614) — Proboszczowicz Piotr (1546, 1553, 1558) — Slowacyusz P. (1583, 1584, 1585, 1586, 1587, 1588) — Stryjewicz Seb. (abo Kalendarz swiat 1656) — Szyeprtz Jac. (anni 1517) — Usus (seu Ephemerides 1532) — Wisniowski J. (abo Kalendarz 1680, 1683, 1684, 1686, 1687, 1688).

Almanzor Astrolabus Carmaniae Rex in igne naufragiis fortunarum splendoribus per undas auctior, nomini ac honori Illustriss. Excellentiss. DD. Jacobi Sigismundi in Rybna Rybiński, palatini Culmensis, generalis praefecti artilleriae Regni, Kovaliens. Vislicens. Lipiensis, Lipuscensis etc. etc. capitanei auctoratus, sub umbris theatralibus ad lucem product. 1724. die 15 Julii in Colleg. Varsaviensi Scholarum Piarum. Varsaviae, typ. S. R. M. Schol. Piar. 1724. folio, k. 6. Ossol.

Almeida Jan obacz: Modzelewski Z. (Chwalebne sług 1703).

Almenar Joannes ob. Tectander Iosephus (Morbi gallici 1536).

Almenelige Affh. Beslut ob. Beslut (1600).

Almeri Franc. ob. Grochowski Stan.

Almpek Valerianus ob. Alembek.

Almpechius Frider. ob. Alembek.

*ALNPEKE Ditleb. v. Livländische Reimchronik (1296). in das Hochdeutsche übertragen u. mit Anmerkungen versehen v. E. Meyer. Reval 1748. w 8ce. Przyłęcki.

Tej edycyi pisarza z XIII. w. nie przytacza Recke w Lexicon d. Lief. tylko edycyę Bergmanna w Rydze 1817. w 4ce, str. 220.

(Aloisia Maria). Oratio ad Polonorum et Suecorum Reginam Aloysiam Mariam Mantuanam de reditu in regnum suum. B. w. m. i r. w 4ce (po łacinie i francusku).

Odnosi się prawdopodobnie do Maryi Ludwiki Gonzagi.

Catal. des livres impr. de la Bibl. du Roi. Paris 1750. T. I. X. N. 2470.

(Aloisius Sanctus) (Św. Aloizy Gonzaga). De Aloysio Gonzaga et Stanislao Kostka in sanctorum numerum relatis. Monachii 1727. w 12ce.

— Sanctiores gemini: Aloysius Gonzaga et Stanislaus Kostka virtute, aetate et vitae instituto prope gemelli et beatorum numero ad fulgidissimum Sanctorum Zodiacum translati a SS. Domino nostro Benedicto XIII. in honoris et applausus comici argumentum pro theatro assumpti. (Także tytuł po niemiecku). Vratislaviae, Typis Acad. Soc. Jesu. 1727. w 4ce, ark. B₃.

Warsz. Uniw.

— Die Heiligen Aloysius Gonzaga, und Stanislaus Kostka ein Hertz und ein Seel, nach feyerlicher dero Heiligensprechung in einem, ihrer Ehr zugeeigneten Schauspiel vorgestellt von der Jugend des Churfürstl. Gymnasii der Soc. Jesu in München. München 1727. w 4ce.

— Anioł w ciełe S. Aloizy Gonzaga w krótkich uwagach z przydaniem modlitw, nauk i przykłądnych cnót dla większego pożytku odprawujących sześć niedziel czci tegoż świętego poświęconych, naprzód włoskim od jednego kapłana S. J. potym łacińskim, teraz dla powszechnego zażywania, polskim językiem wysławiony w Kaliszu w drukarni J. K. M. Colleg. S. Jesu r. p. 1744. w 8ce, z przodu 6 k. nlb. i 136 stron. (druk łaciński).

Kollegium jezuitkie Kaliskie przypisało Maryannie z Zakrzewskich Kierskiej, kasztelanicy Rogozińskiej. — Obacz niżej: Juvenis angelicus S. Aloysius (1741).

— Anioł w ludzkim ciełe S. Aloizy Gonzaga na przykłąd doskonałego życia dany. Przez niektóre uwagi, ustawy, y przykłądy cnót wybornych, dla obchodzenia z większym pożytkiem niedzielney Sexenny na honor tegoż świętego. Naprzód włoskim, przez iednego kapłana S. J. potym łacińskim, a teraz polskim językiem. Z pozwoleniem starszych. W drukarni lwowskiey S. J. r. p. 1746. w 16ce, str. 168.

Jagiell.

— Toż, tenże tytuł. We Lwowie, w drukarni Bractwa ŚŚ. Trójcy r. p. 1776. w 12ce, str. 6, 171. Ossol.

— Sacra Apotheosis divorum confessorum Aloysii et Stanislai Soc. Jesu

a Sanctiss. DD. Benedicto XIII. in Sanctorum caelorum fastos reatorum, humaniore Camoena celebrata et doctissimis DD. Neo-Magistris in Universitate Leopoldina Wratislaviae, promotore reverendo ac doctissimo Patre P. Francisco Weiner, e Soc. Jesu AALL. et. Philos. doctore, Metaph. et Ethicac prof. publ. et ordin. suprema laurei donatis, dicata a Rhetorica Vratislaviensi. A. 1727. Wratislaviae, typis Acad. Coll. S. J. w 8ce, str. 78. i nlb. 2. Jagiell.

— Cultus angelici juvenis sancti Aloysii Gonzagae. B. m. (Vilnae) 1753. w 8ce. Wilońs.

— Devotio ad S. Aloysium Gonzaga S. J. scholarum ejusdem S. J. in toto orbe et studiosae juventutis patronum a Benedicto XIII. Pontifice Maximo declaratum, ad promovendum cultum ejusdem Sancti reimpressa. Posnaniae, typ. Clari Coll. S. J. 1739. w 12ce, k. 1. str. 66 i k. 2. Jagiell.

— Devotio brevis ad St. Aloysium. Brunsb. 1741.

— Devotio ad S. Aloysium Gonzagam S. J. Vilnae, b. r.

Jocher 6999.

— Devotio ad S. Aloysium Gonzaga Soc. Jesu scholarum ejusdem Soc. in toto orbe et studiosae juventutis patronum a Benedicto XIII. Pontifice maximo declaratum: ad promovendum cultum ejusdem Sancti reimpressa. Vilnae, typis Academicis S. R. M. Soc. Jesu A. D. 1743. w 12ce, str. 88.

Życie św. Alojzego, str. 1—5. — Officium, str. 5—15. — Cultus, str. 16—35. — Motiva, str. 35—84. To wszystko wzięto z książki drukowanej w Wiedniu 1714 r. pod tytułem: *Manuductio animae ad eorum. — Na końcu jeszcze (str. 84—88) o łasce powołania.*

Jocher 6911. 6999.

Kraśnins.

— Tenze tytuł. Sandomiriae, typis Clari Collegii Soc. Jesu Anno Domini 1756. w 16ce, karta 1, str. 94 (brak końca). Jagiell.

— Die XXI Junii in testo S. Aloysii Gonzaga Confessoris Soc. Jesu in Polonia officium duplex etc. Romae ex typogr. Komarek 1736. w 12ce.

Hez osobnego tytułu.

Obsoł.

— Juvenis angelicus S. Aloysius Gonzaga in exemplum recte vivendi propositus, per aliquas considerationes, preces regulasque et exempla virtutem. Ad celebrandas majore cum fructu sex Dominicas in honorem ejusdem Sancti consecratas. Opere primum in italica lingua edito, a quodam religioso ex Societate Jesu, nunc vero in latinum idioma translato. Typ. Colleg. Caliss. Soc. Jesu. 1741. w 16ce, k. 8, str. 72.

Jocher 8309.

Jagiell. — Kraśnins.

— Toż, tamże, 1748. w 12ce.

Obsoł.

— Kazania panegiryczne miane podczas solenney introdukeyi do Warszawy. Soc. Jesu kościoła, nowo kanonizowanych Świętych Ludwika (sic) Gonzagi y Stanisława Kostki. W Warszawie, typogr. Coll. S. J., r. p. 1729. folio, 3 k. i 14 ark.

Dedyk.: Teodor. Jędrz. Potockiemu, archimetrepolicie Gniezn. — Są tu kazania: Jana Alojz. Humańskiego, kanonika Płock.; X. Romual. Włoszkiewicza, kanonika Warszaws.; Mikołaja Mateusza Zaclniewicza, kanonika Warszaws.; Mikołaja Wodzińskiego, Augustyanina; Ludwika Miske, Zakon. S. Franc.; Fortun. Łosiewskiego, Franciszkan; Jana Kantego a B. V. M. de Monte Carmelo. — Obacz również luźne kazania pod nazwiskami kaznodziejów.

Jocher 9069. podaje mylnie date wyjścia dzieła na r. 1719.

— Lilietum Aloysianum, rosetum Stanislaianum, olim ad divi Ignatii Societatis Jesu conditoris, mauresam plantatum ac enatum, anno C. MDCCXXVI. prid. Kal. Jan. a SS. D. N. Benedicto XIII. Sum. PP. Romae ad divi Petri apost. principis magnis religionibus consecratum, hodie ad divi Joannis Bapt. Tyrnaviae adumbratum, dum divinis beneficiis gratiam referret, et S. Aloysio Gonzagae ac S. Stanislao Kostkae Societatis Jesu in Divos relatis primis sanctorum honoribus litaret academicum ejusdem Societatis Jesu collegium. Tyrnaviae, typis academicis per Fridericum Gall. Anno 1727. Prid. Kal. Sept. fol. ark. G₁.

Jagiell.

Por.: Richter Andreas Anton (Duo Seraphini, Zwey Liebstatmmende Seraph.) 1727.

— Lob- und Lohn-würdige Andacht zu dem H. Jüngling Aloysio. Braunsb. in der Druckerey Colleg. S. J. Anno 1752. w 12ce.

— Ob. Stanisław Kostka. (Andacht 1728).

— Officium B. Aloysii Gonzagae Soc. Jesu. Bez osob. tyt. B. w. m. i r. (z XVIII w.), w 16ce, kart nlb. 6.

Jagiell.

— Opisanie cudownego uzdrowienia przez przyczynę św. Alojzego Gonzagi S. J. d. 1 Marca 1765 r. w Hiszpanii w powiecie Tolossańskim w Guipuseon approbowane y publikowane z rozkazu J. W. w Bogu najprzew. JMei X. Gaspara de Miranda y Agaję biskupa Pampeluńs, konsyliarza króla JM. Hiszp. Z hiszp. na włoski język w Rzymie, a z włoskiego na polski przetłómaczone przez pewnego nabożnego do tego świętego. (Na końcu:) W Warszawie w drukarni Soc. Jesu 1765. w 4ce, kart 2. Bez osob. tyt.

Podpisany sekretarz Ign. Fr. Altolaguirre.

Jagiell.

— Princeps aquila solis theologiae novis sanctitatis radiis probata seu S. Aloysius Gonzaga cum D Stanislaō Kostka inter caelestes principatus a sanctissimo Benedicto XIII. relatus. In principe Divorum Apostolorum Petri et Pauli basilica Cracoviensi Soc. Jesu a quodam ejusdem Societatis humili Pagneryi adoratus. Anno quo Aquila magnarum alarum lucem aspexit mortalem Francisci Cezary. folio, k. 3 (dedyk.), k. nlb. 13, (sig. G—i).

Dedyk. Franc. Wielopolski, Gonzagae Myszkowski, palat Siradiensi.

Jagiell.

— Sexenna abo sześćcioniedzielne nabożeństwo do anielskiego młodzieńszka, wcielonego anioła, anielskiej niewinności stróża, osobliwszego studentekiej młodzi patrona S. Alojzego Gonzagi Societatis Jesu, z łacińskiego języka na polski wyłożone Jaśnie Wielmożney Jeymé Pani Elżbiecie z Ogińskich Puzyninie kasztelanowey Mściśławskiej staroście Tryskiej etc. etc. ofiarowane. W drukarni J. K. M. Akademickiej Wileńskiej Soc. Jesu roku

1752. w 12ce, na karcie tyt. herb z Ogińskich Puzyniny, 5 kart nlb. sig. A—D₁₀.

Dedyk. Elżbiecie z Ogińskich Puzyninie.

Jagiell.

— Pobożny sposób nabożeństwa, ku czci świętego Alojzego Gonzagi... przypisany. Połock 1790. w 8ce.

Wileńs.

— Cudowne uzdrowienie w Rzymie przez przyczynę św. Alojzego Gonzagi S. J. świeżo uczynione. Rzym, przez Józefa y Mikołaja Grossi, 1765. w 4ce, kart 4.

Jagiell. — Ossol.

— Cudowne uzdrowienie za przyczyną św. Alojzego Gonzagi Soc. Jesu. W Rzymie 31 Grudnia 1765. (Na końcu:) W Rzymie 1766. za pozwoleniem starszych. Przedrukowano w Warszawie za pozwoleniem zwierzchności duchownej. B. r. i dr. k. nlb. 2.

— Wzór niewinności patron we wszystkich potrzebach doświadczony święty Alojzy Gonzaga, wyznawca Soc. Jesu dla przykładu życia i zjednania różnych łask od Pana Boga nabożnym duszom w szczonej życia św. i nabożeństwa do cudownego patrona konnotacyi reprezentowany. Z dozwoleń starszych. W Warszawie w drukarni J. K. M. Coll. Soc. Jesu r. p. 1752. w 16ce, k. nlb. 12. Warsz. Uniw.

— Prawdziwe zwierciadło niewinności, to jest życie czyste niewinne anielskie Alojzego Gonzagi. Obacz Sawicki Karol (1723, 25, 28).

— Życie bł. Alojzego z reflexyami. Katalog Pijar. Bibl. pod N. 297.

— ob. Argumentum (1727. ob. Trębicki) — Brzozowski Józef X. (1729) — Byszewski Fr. (Błogosławiona 1727) — Ceparin V. (Żywot 1609) — Chulewicz (Hulewicz) Philon (Laudatio 1606) — Denhoff Mik. (1727) — Gzowski Jan (Kanonizacya 1727) — Hulewicz ob. Chulewicz — Humanski Jan Alojzy (Wymiar 1727) — Jan Kanty od N. M. z Karmelu (Światło 1729) — Klauber (Images) — Kostka Stanislaus (Caelestes gemini 1727, Descriptio 1727, Andacht 1728, Encomia 1606, Geminata laetitia 1727, Relatio 1728) —

Kozłowski Josephus (Ars 1744) — Łojewski Fortunat (1723) — Loka X. Hieronim (1727) — Łosiewski Fortunat (1728) — Męciński Wojc. (Regulus 1753) — Michalski D. (Angelico 1766) — Miske Ludwik (1727) — Narzymski Józef Ign. (1728) — Possevinus Antonius (1604) — Proprium (1740) — Ptolemeus (Drama 1754) — Richter A. A. (1727) — Sacchinus (Vita 1630) — Sawicki Karol (Prawdziwe zwierciadło 1725) — Stryjewicz Sebast. (Sententia 1676) — Świnarski Wawrzyniec (Tęcza koronna 1727) — Trębicki (Argum. 1727) — Turoczy Ladisl. (1727) — Węgrzynowicz Jan (Arcus 1666) — Włoszkiewicz Rom. (Jedność 1729) — Wodziński (Szkoda 1729) — Zachniewicz M. M. (Szczęśliwa 1728) — Załuski Józef And. (Eminencya 1727).

ALOISIUS a Matre Dei prof. Rhet. Colleg. Varsoviensis. Novum sidus occidentem oriente septemtrionem, meridie, orbem universum occasu reccedens: Divus Cajetanus in coelo virtutis et honoris perillustris Reverendissimi DD. Justianiani Bernard. Zaruski, sacri ord. Cisterciensis abbatis Suleiowiensis, S. R. M. secretarii, erutilans et primo oratoriae facultatis cultu e rostris Clericorum Regularium Theatinorum salutatum per P. Aloysium a Matre Dei prof. Rhet. Coll. Vars. Schol. Piarum. A. D. 1705. die 9 Aug. Varsav. typ. ejusdem Coll. folio, k. 11 (proza Oratio). Jagiell.

Aloisius a S. Casimiro ob. Oczykowski Ign. (1768).

ALOIZY X. od św. Ignacego, pijar. Kawaler doświadczony wojującego kościoła Antoni św. w Goniądzkim kościele kaznodziejską perorą ogłoszony, a pod wielkiem imieniem przewielebnego w Bogu JM. księdza Mateusza Mężyka Perkowskiego proboszcza kalnowskiego publicznem światłem objaśniony przez X. Aloizego od św. Ignacego Schol. Piar. ordyn. kaznodzieję Szczyńskiego r. 1739. cum facultate Superiorum, w 4ce, k. 18.

Na odwr. str. tyt. herb Lubicz i pod nim 4. w. pol. — Autor przypisał to kazanie ks. Perkowskiemu.

Alojzy od św. Józefa, pijar ob. Bożański.

Alojzy Marzec obacz: Born C. Hr. (Dzieła Jana Naturalisty).

ALON Aleksander Przyjaźń fortuny Pania przy małżeńskim fescie Jego M. Pana Andrzeja Celego i Jey M. Paniey Reginy Dubaszowicowey w sławnym Lubelskiego miasta horyzoncie przez Alexandra Alona poetyki w akademiey Zamoyskiej studenta ogłoszone r. p. 1683. d. 14 Lutego, w 4ce, k. nlb. 4. syg. A₅. (wierszem).

Alpha matheseos arithmetica et practica in usum et captum tyronum matheseos academiae Vilmensis Soc. Jesu, recens proposita ab ejusdem Societ. et Univers. in Math. PP. cum permissu superiorum. An. Dom. linea quem monstrat, vel crux, vel juncta columna. (Następuje kwadrat podzielony na 9 pól, na nich odpowiednie cyfry). Vilnae, typis academicis Soc. Jesu (1733). w 8ce, str. 196, k. 2. na końcu 9 tablic liczb. Żebra. Bibl. Nr. 1347.

Kijows. — Krasinś. — Wileńs. — Zielinś.

Alphabetum ob. Węgrzynowicz Antoni (immac. conceptionis 1710) — Wolski Jakób (1731).

— rozmaitym heretykom ob. Galatowski Jan X. (1681).

— theologicum ob. Dionisius Areop. (1511).

ALPHANUS. Signatura Justitiae R. P. D. Alphano Cracov. Pecuniaria. Pro Illmo D. Adalberto Bonazkowski promotore fiscali Cracoviae contra Rev. D. Adalbertum Olkuvuski. Facti cum summano. Proponam die Jovis 16 Dec. 1756. H. Alphanus. Typis Bernabo 1756. w 4ce, k. 6. Jagiell.

— Responsio cum Summano, druk tamże, w 4ce, kart 4.

W tejże sprawie co poprzednie i razem o-prawne. Jagiell.

— Signatura Justitiae R. P. D. Alphano Cracovien. Decimarum. Pro Rmo D. Josepho Grodzicki Canonico Ecclesiae Cathed. Fundi Rzemiedzicka contra Rev. D. Antonium Kosinski curatum in Gdovu. Facti. Typis Bernabo 1756. w 4ce, k. 4. Jagiell.

— Signatura Justitiae R. P. D. Alphano Cracovien. praetensarum Decimarum. Pro Rev. D. Antonio Kosinski contra Rev. D. Josephum Grodzicki Responsio. Typis Bernabo 1756. w 4ce, kart 4. Jagiell.

— Congreg. Signaturae Justitiae R. P. D. Alphano Camenecen. decimarum pro Rev. D. Maximiano Matuszewski praeposito ecclesiae parochialis in Czerce contra RR. PP. Societatis Jesu Collegii Baren. L. Facti 10. Romae typis Bernabo 1756. fol. mniej. str. 12.

Kapituła Kamieniecka wyznaczyła na utrzymanie proboszczów parafii w Czerce dziesięciny z przynależnej do niej wioski Załużca, która dostała się jezuitom kolegium Barskiego, a ci mając do czynienia z biednym proboszczem Jasińskim, a potem Matuszewskim, nie chcieli płacić dziesięciny. Stąd proces proboszcza Czerceńskiego z jezuitami Barskimi.

Warsz. Uniw.

— Congr. Signaturae Justitiae R. P. D. Alphano Camenecen. Decimarum super utroq. pro Rev. D. Maximiliano Matuszewski praeposito ecclesiae parochialis in Czerce contra RR. PP. Soc. Jesu Collegii Baren. Responsio. Romae, typ. Bernabo 1756. folio mniej. str. 4. Warsz. Uniw.

— Signatura Justitiae R. P. D. Alphano Vladislavien. parochialis pro Rev. D. Matthia Zdonovvski contra Rmum P. abbatem monasterii Cracov. et R. P. Antonium Leski praetensum Commendatarium ecclesiae parochialis Utelnen. Facti. Typis Bernabo 1757. w 4ce, kart 4. Jagiell.

— Pro Rev. D. Matthia Zdonovvski contra Rmum P. abbatem monasterii Cracovien. et R. P. Antonium Leski praetensum Commendatarium ecclesiae parochialis Utelnen. Responsio. Typis Bernabo 1757. w 4ce, 2 kartki. Jagiell.

Alphes (R. Js. fil. R. Jac.) Sopher Rabb. S. commentar. in Talmud. Sabioneta. Tomów 3. Cracov. 1597. fol.

Alpruni Joannes Baptista ob. Dobrzeński de Nigro Ponte Jacob J. Wenc. (1680).

Alsen ob. Verhael van het gene gepassert (1658).

Alsinois (D') Ser. ob. Utenhovek (Epitaphium 1560).

Alstedius Henricus Joannes ob. Gołuchowski Abrahamus (1618). — Republica (1627) — Różycki Jan (1622).

Alt und Neues Preussen ob. Hartknoch Chr. (1684).

Alt Ranstadt ob. Friedens-schluss (1706, 1707). — Instrumentum (1706).

Alt-Stettinsche Geschichten ob. Hering J. S. (1605).

Altamorow Stefan ob. Słowiński Stanisław (Historya 1754).

Altare ob. Oratio (1681).

— Dei privilegium ob. Kurski Mac. (1677).

— Gidconis ob. Czeliński Car. (1687).

— incensi sive methodus ob. Opacki Mikołaj (1630).

ALTEN - BOCKUM Jerzy Fryderyk (14 Czerweca 1734 † 1780). Vorläufige Gedanken, wozu die Verbesserung der Gesetze des königlich piltenschen Kreises Anlass gegeben, entworfen von einem Einsassen des Kreises. Mitau 1777. w 8ce.

Recke u. Napiersky I. 200 str.

Alter Gotts Ende ob. Lebusch Dan. (1672).

Alterthümer ob. Bürger Joh. Ludw. (Versuch 1778) — Rhode Jan Jakób.

Altes und Neues aus dem theurwerthen Gnaden Schatz in der Wundervollen Gold - Au zu Glottau so wohl durch das von Alters per in Ehren gehaltene hochheilige Sacrament des Altars wie auch durch ein löbliche mit Zulassung Gutheissen und gegen Ihro B... Heiligkeit Clementis XII neu-auffgerichtete Bruderschaft zum andren Mahl aufgelegt... Gedruckt in Braunsberg. Typis Collegii Soc. Jesu 1739. w 12ce, str. 189. Warsz. Uniw.

— Toż. Gedr. in Braunsberg typis Coll. Soc. Jesu. A. 1747. w 12ce.

ALTHANN Mich. Fridericus (1678. urodz.). R. P. D. Althann Gnesnen. Decimarum pro V. ecclesia parochiali

Legonicens. ejusque moderno Rectore R. D. Josepho Pozevvski contra Rmum P. Adalbertum Znamierowski abbatem Plocen. et litis etc. Responsio. Typis de Comitibus 1715. w 4ce, kart 4.

Jagiell.

— W tejże sprawie: Facti. Tamże druk, w 4ce, kart 4.

Jagiell.

— Toż. Romae ex Typogr. Rev. Cam. Apostolicae, w 4ce, kart 4.

Jagiell

— Toż. Facti. Typis de Comitibus, w 4ce, kart 4.

Jagiell.

— Toż. Romae ex Typogr. Rev. Camerae Apostolicae 1716. w 4ce, k. 2.

Jagiell.

— ob. Pozewski Józef (1715).

Althan Michael Adolphus (1574 † 1638) ob. Dębołęcki Andreas (1626).

Altinetria Godziemby ob. Aleksander ad imm. Virg. (Castris).

Altipolita Leonard (Słoneczewski L.) ob. Łowicz Stan. (Maria) — Modrzewski (Ad regen oratio 1546).

Altitudo domus ob. Rotkiewicz Con. Sylw. (1656).

Altolaquirre Ign. Fr. ob. Aloisius Gonzaga (Opisanie 1765).

Alton Rychard ob. Surowiecki Karol (Podróż 1790).

Altonaischen - Brandes (Des) Ursachen, nebst einem ausführlichen Bericht, was bey Absendung des Türckischen Aga nach Pohlen, dessen Ankunfft daselbst, und Zurückkunft zu Constantinopel, sich Merckwürdiges zugetragen, auch endlich der Krieg wieder Moscau von neuen declariret. Wismar, gedruckt bey Matthias Martini. (Dat. 8 Jan. 1713 i 5 Dec. 1712). B. r. w 4ce, str. 8.

Altorius duchaunas kwepancia smilkima prizs Majestota Diewa, tay ira: Madlitwas roznas kures dwase karszta Ponuy Diewuy aferawot-gał, naujey pardrukawota Metusy 1778. Wilniuy, drukarioy Karaliszko pri Akademios. w 12ce, k. nlb. 9. str. 444 i 5 nlb.

Jocher 6752.

Czartor.

Altum obacz: Lubomirska Teof. L. (Lacrymarum 1723) — Opaleński Piotr (Opaleniae navis 1684) — Szoldrski Stef. (honoris 1733) — Trzeiński Józ.

(infulati honoris 1732) — Winarski Kar. (Eurippi et honoris 1728).

Altus honor Nic. Trzebiński obacz: Bieżanowski (1659)

Altwasserskie wody obacz: Neifeld Ernest (Krótkie 1752) — Uwiadomienie zdrojów (1777).

Alumnatus obacz: Grodzicki Józef Benedykt (1764).

ALWAREZ Emanuel (ur. 1526 † 1582). Grammaticarum institutionum liber tertius. De syllabarum dimensione. Posnaniae, Melchior Nering. 1577. w 8ce, ark. H₅.

Drzeworyt z fioresów i aniołów, u dołu sta-
rożytna głowa w wieńcu

Wiszniews. VI. 131.

Körninc.

— De constructione octo partium orationis libellus. Posnan. excudeb. Joan. Wolrab. 1578. w 8ce, sign. H₃.

— De institutione grammatica (libri tres). Liber secundus: de constructione octo partium orationis. Cum gratia et privilegio S. R. M. MDLXXXVI. (Na końcu:) Posnaniae ex officina typographica Joannis Wolrabi. 1586. w 8ce, str. 381. — Liber tertius: de syllabarum dimensione. Posnan., Wolrab. 1586. w 8ce, 192 str.

Łukaszewicz Hist. szkół I. 275 str. — Wiszniewski VI. 131. — Katal. Rac. II. 21 (podaje tytuł: Grammaticarum institutionum liber II et III).

Raczyńs. — Körnic.

— De institutione grammatica. Liber I. Scholiis auctoris praetermissis. Vilnae Anno 1592. B. w. dr. (zapewne Akad. S. J.) w 8ce, str. 50. Ossol.

— De institutione grammatica libri primi pars prior. De partium orationis declinabilium inflexione. Scholiis auctoris omissis. Vilnae Anno 1592. B. dr. (zapewne Akad. Soc. Jesu) w 8ce, k. nł. 68. Ossol

— De institutione grammatica libri tres. Ed. VII. Cracoviae, in officina Andr. Petricovii. Anno D. 1627. (Liber I. i II.) w 8ce, str. 204 i 203.

Zdaje się, że to u Piotrkowczyka wyszły: Edycya I do VI. dziś, nie znane.

Ossol. (?) Brak tyt.

— Toż. Cracoviae. 1631. w 8ce.

Że ta edycya istniała, widno z pozwolenia J. Argentusa danego Piotrkowczykowi.

— De institutione grammatica editio nova correctior. Cum licentia superiorum et privil. S. R. M. Cracoviae, in offic. viduae et haer. And. Petr. S. R. M. Typ. Anno D. 1662. w 8ce, k. niel. 8. str. 413.

Jest tu w texcie i polszczyzna. — Na odwr. tyt. Approbata Jana Argentusa w Krakowie 15 Febr. 1631. juxta privilegium a Sigism. III. a. 1619. Dana Andr. Petricoviensi.

Przywilej Zygmunta III. dany w Warszawie 25 Marca 1619. na drukowane dzieła przez Jezuitów, by ich księgarze nie przebijali, jest ogólnej treści, nie odnosi się zatem do Alwara.

Po str. 202. Liber II. ma osobny tytuł z datą 1662. Od str. 399. liber III.

Jagiell.

— De institutione grammatica, lat. pol. et germ. Calissii. 1682. w 8ce.

Jocher 672 a.

— De institutione grammatica libri tres. Editio nova correctior. Posnaniae, typ. Soc. Jesu. A. D. 1697. w 8ce, k. 10. str. 261.

Ossol.

— Toż. Editio nova correctior. Calissii, S. J. 1700. w 8ce.

Przyłęcki.

— Grammatica lat. polonica. Dantisci 1705. w 8ce.

Lawätz H. W. I. Nachtr. zum IV. B. (r. 1792). str. 333.

— De institutione grammatices libri III. nunc denuo revisi et a mendis accurate expurgati. Braunsberg. 1711. w 8ce.

— De institutione grammatica denuo correcta et a mendis expurgata. Libri tres. Gedani, typis Thomae John. 1724. w 8ce, str. 480.

Warsz. Uniw.

— De institutione grammatica liber secundus. Leopoli. S. J. 1726.. w 8ce. Zarazem: Petri Canissii Catechismus.

— Grammatica. Calissii 1731.

Katal. Frisesego.

— De institutione grammaticae lat. pol. et german. Calissii. 1734. w 8ce, str. 452.

Jocher 672 b.

— Toż. Libri III. Nunc denuo revisi et a mendis accurate expurgati. Brunsbergae, typ. Soc. J. 1734. w 8ce, str. 452.

Jagiell.

— Toż. Libri tres. Editio nova correctior. Cum privil. S. R. M. Leopoli, typis Pauli Josephi Golczewski S. R. M. Typogr. Anno Domini 173... w 8ce, str. 11. 397. 7.

Golczewski drukował w latach 1739—48.

Ossol.

— Toż. Editio novo correctior. Cum privilegio Sac. Reg. Majest. (Augusta II.) Calissii, typis Colleg. Soc. Jesu. 1741. w 8ce, str. 437.

Ossol.

— Toż. Libri tres. Nunc denuo revisi, et a mendis accurate expurgati. Brunsbergae, typis Coll. Soc. Jesu. Anno 1745. w 8ce.

— Toż. Libri tres. Editio nova correctior. Caliss. S. J. 1746. w 8ce.

— Toż. Libri tres. Editio nova correctior. Cum licentia superiorum. Leopoli, typis confraternitatis Sanctissimae Trinitatis cum Privilegio Sacrae Regiae Majestatis 1749. w 8ce, str. 372.

Przydany: Canissii R. P. (Petri) Societatis Jesu theologi Catechismus, str. 15, kart nlb. 2. Warsz. Uniw.

— Toż. Libri tres, editio nova correctior. Et cum ad fontes ipsos studiose exacta, tum e recentissimis, italicis, germanicis, aliisque optimis editionibus, ac aliunde etiam illustrata. Prodit noviter. Cum privil. S. R. M. Caliss. typ. Collegii S. J. 1749. w 8ce, str. 468.

Obejmuje: Liber I. do str. 225 (właściwie 226). Liber II. od str. 226—250. Liber III. od str. 250—468.

Poczem Tabella Calendarum k. 1. Zarazem Petri Canissii Catechismus kart 16.

Jagiell.

— De institutione grammatica latine, polon. et german. Calissii, 1754. w 8ce.

Backer Bibliot. s. 114

— Toż. Libri tres, editio nova correctior. Caliss., S. J. 1755. w 8ce.

— Toż. Libri III. nunc denuo revisi et a mendis accurate expurgati. Brunsb. S. J. 1757. w 8ce, str. 432.

— Grammaticae institutiones. Calissi et Leopoli et Sandomiriae 1757.

Notatka Haana.

— Grammatica. Libri tres. Editio nova correctior. Prodit noviter. Sandomiriae. 1757. w 8ce.

Warsz. Uniw.

— Toż. Libri tres. Editio nova correctior et cum ad fontes ipsos studiose exacta: tum e recentissimis, italicis, germanicis, aliisque optimis editionibus, ac aliunde etiam illustrata. Vilnae 1758. w 8ce.
Drohobycz.

— Tenże tytuł: ... illustrata prodit noviter. Calissi 1760. w 8ce, Liber I. str. 278. Liber II. str. 136. Lib. III. str. ....
Bibl. Jagiell.

— De institutione grammatice libri tres. Vilnae 1761. w 8ce. Wileńs.

— Toż. Vilnae 1762. w 8ce. Wileńs.

— Toż. Libri tres. Editio nova correctior et cum ad fontes ipsos studiose exacta; tum e recentissimis italicis, germanicis aliisque optimis editionibus ac aliunde etiam illustrata. Prodit noviter. Calissii, 1762. w 8ce, str. 263 i 210.

Zarazem: R. P. P. Canisii S. J. theologi Catechismus, ark. 6.
Branic.

— Toż. Libri tres lat. polon. et germ. Vilnae S. J. 1764. w 8ce.

Wileńs.
— Toż. Calissii 1764. w 8ce.
Backer Bibliot. s. 114.

— Toż. Libri tres. Nunc denuo revisi, et a mendis accurate expurgati. Brunsb. typis C. S. J. A. MDCCLXVI. w 8ce, str. 555.

Odmienne od poniższej edycji: inny druk, tylko arkusz pierwszy podobny.

— Toż. Libri tres. Nunc denuo revisi, et a mendis accurate expurgati. Brunsb. typis Col. Soc. Jesu. Anno MDCCLXVI. (1766). w 8ce, str. 432.
Jocher 672 d. Branic.

— Toż. Libri tres. Editio nova correctior, et cum ad fontes ipsos studiose exacta, tum e recentissimis italicis, germanicis aliisq. optimis editionibus ac aliunde etiam illustrata. Prodit noviter. Cum Privileg. S. R. M. Sandomiriae, typ. Coll. Soc. Jesu. Anno Dom. 1766. w 8ce, str. 336 i 22.
Jocher 672.

Krasinś. — Uniw. lwow. — Jag. — Ossol.

— Toż. Libri tres. Nunc denuo revisi, et a mendis accurate expurgati. Calissii, typ. Coll. S. J. 1767. w 8ce.

Jocher 662 e. — Katal. Batows.

— Toż. Vilnae. S. J. 1767. w 8ce, str. 273 (finis libri 1).

*Jocher 672 f.

— Toż. Libri tres. Editio nova correctior et cum ad fontes ipsos studiose exacta tum e recentissimis, italicis, germanicis, aliisque optimis editionibus ac aliunde etiam illustrata. Prodit noviter. Cum Privilegio S. R. M. Calissii, typ. Colleg. Soc. Jes. Anno Dom. 1768. w 8ce, str. 336 i 22.

Zarazem: Catech. Canisii. Ossol.

— Toż. Libri tres. Nunc denuo revisi. Calissii, typis Coll. S. J. 1770. w 8ce, str. 463 i 32.

Zarazem: Catech. Canisii.

Jocher 672 g. Branic.

— Toż. B. w. m. 1772.

Backer Bibl. s. 114.

— Toż. Editio nova correctior. Vilnae, typis Acad. S. J. A. 1773. w 8ce, str. 233 i 199.

Jocher 672 h. Wileńs.

— Toż. Editio nova correctior, et cum ad fontes ipsos studiose exacta tum e recentissimis italicis, germanicis, aliisque optimis editionibus ac aliunde etiam illustrata. Prodit noviter. Cum Privilegio S. R. M. Calissii, typ. Coll. Soc. Jesu A. D. 1773. w 8ce, str. 463. tablica kalendarza str. 1.

Zarazem: Reverendi Patris Petri Canisii Societatis Jesu Theologi Catechismus. B. m. dr. i r. w 8ce, kart nlb. 16.

Akad. — Zielński — Jag. — Ossol.

— Toż. Vilnae. 1775. w 8ce.

Wileńs. Bibl.

— Toż. Editio nova correctior. Et cum ad fontes ipsos studiose exacta, tum e recentissimis italicis, germanicis, aliisque optimis editionibus, ac aliunde etiam illustrata. Prodit noviter. Cum privileg. S. R. M. Calissii. A. D. 1777. w 8ce, str. 675 i Petri Canisii Catechismus kart 15 niel.

Lib. I. idzie do str. 254. Lib. II. do 407. Lib. III. od 407—675.

A że po str. 409 mylnie idzie 500, zaś po 509 mylnie 600, zatem liczba stron właściwie powinna być o 180 mniejsza.

Jag. — Ossol. — Uniw. lwow. — Wileńs.

— Tenże tytuł. Calissii, typ. Coll. Soc. Jesu 1777. str. 473. Catechismus 14 nlb. kart.

Odmienne od edycji poprzedniej. Ossol.

— Tenże tytuł. Calissii. Reimpressa Lublini, typ. Com. Educat. 1777. w 8ce, str. 306 i 284. Ossol.

— De institutione grammatica. Vilnae, typ. Acad. 1777. w 8ce.

Przyłeczki.

— Toż. Vilnae. 1778.

Backer. Bibliot.

— Toż. Vilnae. 1780. w 8ce.

Wileńs. Bibl.

— Toż. Editio nova correctior. Cum licentia superiorum et privileg. S. R. M. Vilnae, typis S. R. M. Acad. Anno 1782. w 8ce. Lib. I. str. 205. Lib. II. str. 176.

Ossol.

— Toż. Editio nova. Vilnae 1783. w 8ce.

Jocher 672 k.

Wileńska Bibl.

— Toż. Editio nova correctior. Cum licent. Superiorum et privil. S. R. M. Vilnae 1784. w 8ce.

Jocher 672. l.

— Toż. Polociae, typ. S. J. 1784. w 8ce, str. 272.

Backer. Bibl.

— De institutione grammatica libri tres. Editio nova correctior cum licentia superiorum et privilegio Sacrae R. M. Vilnae 1785. w 8ce, str. 276.

Uniw. warsz. — Wileńs. — Jagiell.

— Toż. Vilnae 1787. w 8ce.

Wileńs. Bibl.

— Toż. Vilnae 1788. w 8ce, str. 348.

Katal. Bielskiego pod N. 27. — Kraszewsk. Wilno IV.

Wileńs. — Chreptowicz.

— Toż. Polociae typ. S. J. 1790. w 8ce.

Jocher 672. m.

Wileńs.

— Toż. Editio nova correctior. Vilnae. Cum licent. super. et privil. 1790. w 8ce, str. 205 i 176.

Wileńs. — Krasieńs.

— Toż. Editio nova correctior. Vilnae 1793. w 8ce, k. 1, str. 205 i 215.

Jagiell. — Wileńs.

— De institutione grammatica linguae latinae, libri tres. Polociae, 1794. w 8ce, k. 4, str. 272.

Wileńs. — Krasieńs.

— Toż. Libri primi pars prior. De nominum substantiorum declinatione,

str. 188. — Liber Secundus. De octo partium orationis constructione od str. 189—310. — Liber Tertius. De syllabarum dimensione, od str. 311—368. w 8ce.

W egz. Ossol. brak karty tytułowej

Ossol.

— (Grammatyka łacińska ad usum scholarum Piar.?) w 8ce, str. 348. (brak tytułu, druk z drugiej połowy XVIII. wieku).

Przedmowa k. 2. wyjaśnia, że jest to stary Alwar częścią po polsku, częścią łacińską prostą i snadną przetłumaczony — Od str. 1—249. Grammatyka. (Etymologia od str. 142) — od str. 251. Tłumaczenie niektórych imion do str. 284. — od str. 285 do 362 Syntaxis — od str. 363. Katechizm z rozkazu Klemensa VIII. przez Rob. Belarmina do str. 348.

Może to Pół Alwaryk (obacz niżej Alwaryk). U Jochera N. 678.

Jagiell.

— Auxilia tyronum latine discendum, ex Emm. Alvaro S. J. decerpta. Premislae, typis Coll. S. J. 1769. w 8ce.

Jocher 673.

— ob. Alwaryk — Bielski Jan (Pro institutione 1746) — Jaworski Stan. (1767).

ALWAREZ Paz (de) Jakób z Toledo († w Styczniu 1720). De vita religiose instituenda. Sive de quotidiana virtutum exercitatione libellus. Auctore Jacobo Toletano a Societate Jesu. Nunc primum in lucem edita. Brunsbergae apud Georgium Schenfeld. Cum gratia et priv. S. R. M. 1615. w 4ce, k. 12, str. 600.

Warsz. Uniw.

— Wielebnego Oycy Jakuba Alwarez de Paz theologa S. Jezu O wyko-rzenuieniu złego i pomnożeniu dobrego, ksiąg pięciuro abo nauk duchownych tom wtóry z łacińskiego na polski język przetłumaczony z pilnością 1618. (przez Wojc. Pakosta). W Poznaniu w drukarni Jana Wolraba 1618. w 4ce, k. 2, str. 650. (Gockim drukiem).

Dedyk. Pannie Zophiey Sieniawski przez X. Woyc. Pakosta.

Jocher 4160. podaje str. 590.

Warsz. Uniw. — Branic.

— O żywocie zakonnym, iako ma być świętobliwie prowadzon, abo o

każdziennym w enotach świętych ćwiczeniu książka przez X. Jakuba Alvara S. J. złożona, a na polski przez X. Symona Wysockiego tegoż zakonu przełożona. Z dozwoleń starszych. W Krakowie w drukarni Mikoł. Loba r. 1613. 12, k. 1, str. 752 i k. 4 rej

Stronicowanie zmyłone. Po str. 688 idzie str. 715, po str. 548 idzie 594, zamiast str. 516 wydrukow. 156, str. 257 mylnie zamiast 279, strona 380 zam. 308, 317 zam. 371, 459 zam. 495, po 497 mylnie idą 489, 477, 500. — Nadpis nad stronicami: Każdodienne ćwiczenie. Dzieło podzielone na 6 części.

Podobnego tytułu dzieło wydane r. 1613. w Krakowie pióra Pawła Kcyensis, jest całkiem odmienne.

Jocher 6164.

Jagiell.

(Alwaryk). Puł Alwaryk czyli Grammatyka łacińska z polskim. w 8ce.

Jocher 678.

Alveare novi examinis ob. Marzewski Tom. Józ. (1682, 1688).

ALVERA (von) **Johann Baptista.** Triumph der Tugend in dem wittiblichen Stande, Eleonorae Mariae, der durchleuchtigsten Königin in Pohlen, Gross-Hertzogin in der Littau, zu Reussen, Preussen, Massovien, Samogitien Hertzogin, geborne Ertzhertzogin zu Oesterreich, Hertzogin zu Lothringen und Baar etc. An dero Exequien - Tagen, zur ewigen Gedächtniss vorgestellt, und theils mit politischen, theils geistlichen, so wohl poetischen als oratorischen Concepten kurtz verfasset, durch Johann Baptista von Alvera der heiligen Schrift Doktorn Priestern. Gedruck zu Wienn in Oesterreich, bey Matthias Sischowitz, der löblichen Universität Buchdrucker, 1698. w 4ce, 2 k. tyt., sygn. A—C². (k. nlb. 12).

Dedyk: Eleonorae Magdalenaе, Theresiaе, Rom. kayserin. Jagiell.

Alveum nuptiale ob. Szymonowicz Szymon (1599).

Alzyra ob. Voltaire (1778).

AMADEUS F. (Decisio Rotae Romanae). Signatura Justitiae R. P. D. Amadeo Craecovien. pro Clarissimo et adm. R. D. Magistro Thoma Muszyński, facultatis philosophicae in alma Universitate seu Accademia civitatis Craecoviae

contra Clarissimum et adm. R. D. Magistrum Mathiam Zientkiewicz eiusdem Universitatis Rectorem, et litis etc. Factum Summario. Proponam die Jouis 8 Martii 1736. F. F. Amadeus. Typis Mainardi 1736. w 4ce, k. 8.

Jagiell.

Amadoris (de) **Antonius** ob. Malagonelli Antonius (Paneg. Johanni III. 1684).

AMADUTIUS Johannes Christophorus. Characterum ethicorum Theophrasti Eresii capita duo hactenus anecdota, quae ex cod. Rlss. Vaticano saeculi XI. graece edidit, latine vertit, praefatione et annotationibus illustravit... Parmae, ex regis typographia, 1786. w 4ce.

Dedyk. Xciu Ad. Czartoryskiemu Gł. austr.

Amalia obacz: Fielding (Awantura 1787—88).

(Amalia królowna). Dyaryusz Maryaży Drezdeńskiego Najjaśniejszej królowny polskiej Amalii córki Najjaśniejszej Augusta III. króla polskiego, elektora saskiego, z Maryi Józefy Anny księżniczki austriackiej małżonków, za Najjaśniejszego Karola obudwu Sycylii króla, syna Najjaśniejszej Filipa V. króla hiszpańskiego wydanej r. 1738. w Dreznie przez jednego na tym akcie będącego z W. spektatorów polskich dla ciekawości do druku podany. (1738). w 12ce, ark. niel. A—B. Ossol.

Aman, od Asswerusa króla perskiego y medyjskiego, nad wszystkie inne książęta wywyższony, dla pychy y złości swoiey gdy ród cały żydowski na zemstę wygubić usiłując, z pierwszey godności wyzuty y na szubienicy obwieszony. Dziewięcią pieśni osmiorakiego rytmu z xiąg Estery królowey opisany. W r. p. 1745. B. m. (Kraków) w 8ce, str. 124.

Załoś. Bibl. poet. przypisuje to dzieło W. Stan. Chrościńskiemu, później wydano je w zbiorze: Stan. Herakl. Lubomirskiego, Wiersze zebrane, które wyszły w Warsz. r. p. 1782. w 8ce.

Ossol. — Uniw. lwow. — Kijow.

— obacz: Chrościński Wojce. Stan. (1745) — Lubomirski Stan. Herakliusz (1745).

Amanda Dorota obacz: Praetorius Geor. (Carmen nuptiale 1596).

Amandówna Katarz. ob. Wizemberg M. (Epithalamium 1614).

Amandus ob. Toryani Felix (Meta theologici cursus 1768).

Amandus und Sonolettens Hochzeitlich Ehren-Fest beglückwünschte ein wohlmeinender Freund. Den 11. des Winter - Monats im Jahr 1670. Zur Lissa, druckts Michael Buck. folio, 2 karty. Wrocł. miejs.

Amandus Floryan ob. Propositiones (1777).

Amandus Jan ob. Jovius J. T. (Lachrymae parentales in funere P. Tylicki 1616).

Amanda Stanisław ob. Amenda — Wisemberg (Epithalamium 1614).

Amant doktor, komedya w iednym akcie. W Warszawie, w drukarni P. Dufour, drukarza J. K. M. y Rzpłej 1780. w 8ce, str. 47.

Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Krasinś. — Ossol. — Zielinś.

— święgotliwy, komedya w dwóch aktach z powieści francuskiej 1791. w 8ce.

— wilkołak ob. Shakespeare (Samochwał 1782).

Amante (L') di tutte. Drama giocoso per musica da representarsi nel teatro di Varssavia. Varssavia, nella stamparia reale, l'anno 1776. w 8ce, str. 84. Czartor.

Amarant wonny Maryi Radominianki ob. Szczawiński J. (1632).

Amaranth albo wieniec Kasp. Scholca ob. Kuczkowski H. (1636).

AMASAEUS Romulus. De pace oratio habita Bononiae Calendis Januarii an. MDXXX (1530). (Na odwr. karty ost. :) Apud regiam Cracoviam Math. Scharffenbergius excudebat a MDXXX w 4ce, k. nlb. 13.

Tytuł w ramce z kolumn i łuków. — Na karcie tytułowej dziesięciowiersz łaciński: In commendationem Romuli decassichon Aniani Burfonii.

Ciampi Bibliogr. crit. I. str. 6.

Jagiell. — Kórnice. — Czarneck.

Amasides obacz: Skorulski Andrzej (Problemata 1620).

Amaski Basilius obacz: Scholarius Gennadius (Interrogationes 1681).

Amator (Verus) duae patriae Curtius Romanus et Bogvslavs Jaxa Polonvs vterqve pro patriae integritate vitam impendens, aequalis fortitudine auspicante palatini Inowłocławiensis honorem illvstrissimo Domino D. Stanisłao Bykowski capitaneo Predecensi. Inter publica gratulantium vota, in scenam productvs ac perillustri et magnifico Domino D. Andreae Bykowski capitaneo Kłodaviensi, ejusdem illustrissimi filio, per schoiasticam Collegii Lovicien. Scholarum Piarum iuventutem imminentibus Augusti ferijs consecratvs. Anno veri anatoris generis humani 1688. die 16 Julii. (Ozdobna linia poprzeczna). Varsaviae, typis Coll. Schol. Piarum 1688. folio, str. nlb. 4. (z tytułem).

Ustępy polskie drukowane gockim drukiem. Tekst łaciński i polski.

Wolański w Rudce.

AMATUS Sylvius Joannes Siculus, juris utriusque doctor Christophoro Sidlovecio: viro clarissimo, castellano Sandomiriensi et vicecancellario regni Poloniae meritissimo felicitatem.

Dedykacya należąca do broszury: In augustiss. Sigism. Regis conubium Andr. Cricii Carmen. 1512. (obacz).

— ob. Cicero (1531) — Franconius Mathias (Epitome 1531) — Krzycki Andreas (Ad divum Sigismundum 1515) — Seklucyan Jan (Modlitwy 1559).

Ciampi 34. I. 6. — Tomiciana II. 28—30, III. 195, 254.

AMATUS Scipio. Posłowie japońscy do Pawła V. biskupa rzymskiego, naród i droga ich, z włoskiego w polski język przełożona przez X. Jakuba Sliwskiego J. V. D. kapellana Jasnie Oswieconey Xiężny Ostrogskiej W. W. B. O. roku 1615. w Rzymie. W Krakowie w druk. Franciska Cezarego r. p. 1616. w 4ce, 2 ark. na przodzie i str. 112.

Na odwr. tytułu wiersz herbowy Mathiasa Śliwskiego wnuka Łomacza.

Dedykacya Annie z Stemberga Ostrogskiej wojew. Wotyńś, obejmuje kart 6.
 Jocher 8162. — Maciej. Piśm. III. 604—6.
 Czartor. — Ossol. — Uniw. lwow. — Giejsztor.

Amazon Dembińska ob. Pilarski G. Casim. (1701).

— Przyjemsciana ob. Bieżanowski St. (1677).

(Ambassadeur). S'il est permis, de faire arreter un ambassadeur qui passe sans passeport par les etats de celui, avec qui son maitre est en guerre. B. w. m. 1745. w 4ce, str. liczb. 32.

(Czy polskie?)

Krasina.

AMBAYSE Franciszek (d'). La Pologne de François d'Amboyse Parisien. Au tres — victorieux roy Henry sur les occurrences de l'election et observations des choses plus dignes de memoire veues par l'auteur en son voyage. En diverses langues. A Paris par Denis du Pré imprimeur en la rue des Aman diers à l'enseigne de la Verité 1573. w 8ce, k. nlb. 15.

Ossol.

(Amberle Mart.) Hochzeit-Gedichte, dem edlen, ehrenvesten, wohlgeachten Hr. Martino Amberle von Newweselli, Bürgern in Bresslaw als Bräutigam, und der viel-ehren- tugend- reichen Fr. Annae, geborenen Butschkyn (Titul), Hrn. Matthiae Seydels, gewesenem Bürger-Meisters zu Ohlaw, sel. nachgeliebenen Wittib, seiner vertrauten, und Herz-vielgeliebten Braut zu Ehren, auf dero hochzeitliches Ehrenfest, so in Bresslaw den 9. Tag Aprilis, dieses 1641. Jahres celebriret wird, gestellt. Zu Breslaw druckts Georg Baumann. w 4ce, kart 8.

Na drugim miejscu znajduje się wiersz w języku polskim.

Wrocław mieja.

Ambitio è Regno arroganter affectato pvlsa et perillustri ac magnifico Domino D. Martino Rostocki, Lelouiensi, Capinosensi etc. capitaneo pro debito submissionis honorario ab illustribus et magnificis Regii Vladislai IV. Collegii Varsaviensis Scholarum Piarum rhetoribus scenica declamatione in theatrum

prodveta. Anno ablegati è Caelo in terras Dei Hominis 1684. Die 22 Novembris. (Na końcu:) Varsaviae typis Collegii Scholarum Piarum, w 4ce, str. nlb. 4. z tytułem.

Teatralne.

Wolańś. w Rudce.

Ambitionem turbarum, carmine ob. Renner B. (1668).

AMBLET (D'). Programma publicznego popisu J. W. JM. Panów Ignacego y Mariana Załuskich kuchmistrzowiczów W. X. Lit. synowców J. O. Xiążęcia Imci biskupa krakowskiego pod dykcycyą Imci Pana d'Amblet ich guwenera. Miane w Krakowie 1 Novembris 1749. W Krakowie w drukarni J. O. X. biskupa krakowskiego 1749. w 4ce, kart 6.

Głównie popis z historyi.

Jagiell.

Ambona ob. Morawski Jan (Ducha św. 1700).

AMBROGI Ant. Maria (ur. we Florencyi 1713 † w Rzymie 1788). A S. E. signor conte Gius. Załuski nell' avere consegnata alla cura de P. P. della Comp. di Gesu la nobile Libreria Załuskiana versi sciolti. B. w. m. i r. folio.

Bibl. publ. Petersb.

AMBROSCIUS (Ambroski) **Mathias** Ostrogiensis, pastor w Żychlinie (ur. 1600 † 14 Sierp. 1646). Psalmi XV. analysis exegetica, didactica ex moderatione Rev. Clariss. Viri D. Georgii Vechneri S. Teol. Doct. proposita a Mathia Ambrosio Polono responsuro. Adiuncta ab eodem Paraphrasis poetica tum graeca tum latina. Bethaniae (Bytom), typ. Dorferianis. Anno 1622. w 4ce.

Dedyk.: starszym kościelnym Tarnowskiemu Spytkowi, Janowi i Tomasz. Węgierskim. Jocher 2491. — Jusz. Dyk. I. str. 5.

Dzików.

— **Trenodia**. Cupressus exequialis (na śmierć Symeona Gracyana, syna Marcina Gracyana, superintendenta zborów wielkopolskich). Toruń, Fr. Schelboth. 1624.

— **Ternio** votorum. Bethaniae 1621. Patrz: Ascheborn.

Juszyń. Dykeyon. I. 4. — Siarcz. Obraz I. 8. — Wiszniew. VI. 187, 219. VII. 525. — Łukaszevs. Brac. Czeak. 335. — Węgierski A. Syst. hist. 1642 s. 403. — Encykl. Orgelbr. I. 586.

AMBROSIO Fr. Vita Xpti Cartuxano romanizado por Fr. Ambrosio. Alcalá de Henares, Stanislao de Polonia 1502.

Ambrosia ob. Oratio (1681).

— praeambulata ob. Klimecki Krz. (1696).

— theologica Stan. Jurkowski ob. Bieżanowski Stan. (1649).

Ambrosius Episc. Mediol. ob. Ambroży św. — Amelri Fr.

AMBROSIUS Marcus. Arma sive insignia regni Poloniae eiusque praecipuarum familiarum. B. m. i r. dr. (Paryż, 1573/4). w 8ce, k. 76. syg. A—K.

Przypisane Henrykowi Walezemu Jest to dziełko liche, składające się z samych herbów bez wykładu ich lub jakiego tekstu. Załuski J. J. długo szukał tego dzieła, aż je znalazł w bibl. Oratoryanów w Paryżu od których je nabył. Jest ono również i w bibl. oxfordzkiej. (Hyde T. Catal. bibl. Bodl. 1. 25).

Porównaj Schrot Mart.

Przerys ogłosił W. Bartynowski r. 1882.

Janociana I. 17—18. — Hoppius Schediasma. Branic. — Krasinś. — Czartor.

Ambrosius. Trophaeum Stanislao Leduchowski ob. Wasowicz.

AMBROSIUS a Woynicz. Theothelimerminia scu divinae voluntatis, divini interpretis, divina interpretatio, ad Illustrem et Magnificum D. Lucam Sapieham per fratrem Ambrosium a Woynicz ord. Praed. subdiaconum, et in conventu S. M. Magd. S. Th. Stud. in comitiis provincialibus Provinciae Russ. in conventu Leopoliens. Sanctis. Corporis Christi celebratis, publicae disputationi exposita. Anno Salutis 1626. mense Januar. die... hora... Jaroslaviae A. D. 1626. w 4ce, kart nlb. 7.

Z przedmową do Łukasza Sapiehy.

Jocher 3458. Ossol. — Dzików.

Ambroźewicz Dawid Stanisław ob. Janowicz Wawrz. (1662).

AMBROŹEWICZ Joannes Josephus. In nomine Domini. Amen. Nihil obiter quum in omni vitae honestioris condi-

tione Augusto Aureliani effato agendum. Tum maxime in professione academica sub felicissimo regimine Magnifici Perillustri et Reverendissimi Domini D. M. Jacobi Marciszowsk' U. J. Doctoris... etc. etc. per M. Joannem Josephum Ambroźewicz Philosophiae Doctorem, ejusdem cursus Vladislavsciani professorum, collegam minorem, alumnorum seminarii academico-dioecesani directorem circa actum promotionis XVI. VV. DD. ad primam in AA. LL. et Philosophia lauream adspirantium coram maxima dignissimorum et distinctissimorum hospitem frequentia die 22 mensis Decembris A. D. 1766. oratione suasoria demonstratum. B. m. dr. (Cracov. typ. Uniwers. 1766). w 4ce, syg. A—B₂ (kart 6).

Jocher 1585.

Ossol. — Jagiell. — Uniw. lwow.

— Palmetum Cracii academici, ad coronamentum eruditae virtutis laureas in authumno fructiferas, preferens. Et dum VI. VV. DD. primae laureae candidati per clarissimum et admodum revendum Dominum M. Sebastianum Antonium Długayski Philosoph. Doct. et Professoris collegae minoris ecclesiae parochialis in Lubień curatum praesente florentissime magnorum hospitem corona Artium LL. et Philosphi. Baccalaurei ritu solenni crearentur, a Joanne Ambroźewicz ejusdem primae laureae candidato stylo et cultura poetica delineatum. Anno quo fLos Caeli praestans, et palMes, proDIt In orbe die 29 mensis Novembris. Cracoviae, typis Univers. Colleg. Majoris (1753). folio, kart nlb. 10.

Na odwrotnej stronie karty tytułowej herb pod kapeluszem kardyn. — Dedykowane Janowi Kant. Sałackiemu Dr. obojga praw kanonik. krak. — Następuje Oda do św. Jana Kantego. Egzaminatorzy: Sebast. Ant. Długayski, Józ. Antoni Declos, Tom. Aleks. Małyszko. — Laureaci: Jan K. Toriani Waw. Jan Bularni, Cypr. Miller, Szym. Świętoński, Stan. Petulski. — Ambroźewiczowi dziękuje Toreani.

Dzików. — Jagiell. — Ossol.

— In nomine Domini. Amen. Questio physica de toto composito substan-

tiali, ex libro I-mo Phys. Cap. 7 Tex. 31 et sequentibus desumpta ac sub felicissimo regimine magnifici, perillustris, clarissimi et admodum reverendi Domini D. M. Adalberti Biegaczewicz Sacrae Theologiae Doctoris et Professoris, collegae majoris, ecclesiarum: collegiatae S. Annae Cracoviae decani, parochialium in Pręmeków praepositi, in Zielonki curati, contubernii Regio — Jagielloniani provisoris, librorum per Diaecesim Cracoviensem censoris, ordinandorum et approbandorum examinatoris, Studii generalis Almae Universitatis Cracoviensis vigilantissimi rectoris per M. Joannem Ambrożewicz Philosophiae Doctorem, in classibus Novodvorscianis Rhetorices Professorem. Pro loco in Collegio minori obtinendo, publice ad disputandum in peraugusto CC. DD. theologorum lectorio proposita. B. m. i dr. (Cracov. r. 1764). folio, kart 2.

Rok druku wyrażony przez anagrammat.

Jagiell.

— ob. Kapuściński Casim. (1765) — Patelski Stanisław (1765) — Płecki Tom. Kanty (1768).

AMBROZY Św. Wyznanie wiary prawowierney św. Ambrożego, za pozwolen. Barlama archimandryty Szeptyckiego. W Kijowie w dr. Monast. Pieczarsk. 1698, w 8ce.

Jestto Hymn Te deum laudamus, z komentarzem na słowiańskie przełożony. Obacz Augustyn św. (Pieśń).

— Ambrosii episc. mediolanensis Opera, Joanni a Lasco dedicatae. Basileae, 1567.

— Canticum Sanctorum Ambrosii et Augustini. Magnificis, nobilissimis, clarissimis, omni virtutum ac doctrinarum genere perpolitit, rerumque multarum usu praestantissimis viris ac dominis, Dn. consulibus, totique senatorio ordini inclytae, celeberrimaeque reipub. Vratislaviensis, dominis suis perpetuo honore persequendis, dedicatum vocibusque quivis confectum a Joanne Polono illust. Electoris Brandenburgiei Musico.

Magdeburgi, excudebat Salomon Richzenhan. Anno 1606. folio 12 kart.

Ob. Augustyn św. (Psalterz).

Wrocł. miejs.

Ambroży św. ob. Amelri Fr. (Deliciar. 1608) — Bembus Mathias (1688) — Grochowski Stanisław (1607). — Pastorius Joachimus (1656) — Pieśń — Warszewicki Chr. (De vita 1601).

AMBROŻY X. Dominikan. Konwentu Krakowskiego. Wianek Najświętszej Panny Maryi (brak tytułu). w 12-ce, ark. niel. D₃.

Na karcie 6-tej nadpis:

Sposób mówienia Różanego Wianka P. Maryey. I Część Wesola.

Obejmuje części 3. — Od ark. C₆: Litania o Naj. P. Maryi. — Kończą książkę odpusty. — Wspomina, że teraz świeżo od Klemensa X. bracka msza odpustami jest uprzywilejowana (zatem druk przypadłaby między rokiem 1667 a 1676 lub nieco po śmierci tego papieża. Drugą część książki tworzy z nowym tytułem (od arkusza D, do H₁):

Nabożny sposób odprawowania Różanego Wianka Najśłod. Imienia Jezus: Bez w. m. i r.

W przedmowie powiedziano, że „Sposób Różańca Św. od W. O. Michała Bonella kardynała obmyślony, ś. p. nasz O. Waleryan S. Pis. Dokt. wprowadził zdawna dla konwentu Krak. Św. Trójcy.“ — Część III. pod tyt.:

Nabożny sposób y bardzo pożyteczny ratowania konających, przez odprawowanie Różanego Wianka Naświetszey Panny Maryey ustawicznego, z naukami, przykładami, y modlitwami, do tego świętego bractwa służącami: przez wzwysz pomienionego Oycza — w konwencie Krakowskim Ś. Trójcy Promotora. Za dozwoleciem Starszych podany. (Imprimatur Fr. Martinus Borovius S. T. D. Prior. Provincialis Poloniae m. p. Anno 1681). w 12ce kart nie licz. 30.

Egzemp. Bibl. Jag. bez daty i miejsca. W egzemp. tym nie ma approbaty. Liczy on 30 kart niel. ale brak mu końca. — Marc. Borowski był przeorem od roku 1678 w Krak. — Kto to był X. Ambroży, trudno dociec. Barącz o nim nie mówi. — Prawdopodobnie będzie to Ambroży Zagajewski, który w latach 1681—1724 wyda-

wał różne religijne pisma. W tekście książ-ki są liczne, ale liche drzeworyty.

Jagielloń. — Warsz. Uniwers.

Ambroży X. od S. Laurentego, ob. Klisiewicz Amb. (Zebrańie 1753).

Ambroży X. kameduła ob. Climaeus Jan (Scala 1601).

Ambrozya turecka obacz Krusiński Tadeusz (1769).

Amelia, księżna Oranii obacz Orzechowski Paw. (Manuale 1647).

Amelia, królowa neapolitańska ob. Sokolnicki (1738).

AMELOT Abrah. Nicol. (de la Hous-saye). (1634 † 1706). Tacyt Polski albo raczey Moralia Tacyta nad podchlebstwem przez J. O. X. Stanisława Jabłonowskiego, Woiewodę Generała ziem Rawskich, Starostę Białocerk. Między-rzeck. Świeckiego, do druku podany. Typis Coll. Leopold. S. J. 1744. w 4ce k. 3. stron 248.

Dedykacya Rzeczypospolitej polskiej, Braci Szlachcie, Aequalitati. Jabłonowski mówi w niej, że to opusculum już lat kilkana-ście temu napisał, za młodu i weale nie przyznaje się iż to jest tłumaczenie z Ame-lota.

Jocher 471. Bibl. Jag. — Krasińs.

AMELRI Franc. Deliciarum spiritua-lium libellus. Sive de amante anima de-votissimus dialogus. E flandrico idio-mate, iam pridem in latinum conversus nunc vero in gratiam piorum hominum ex suo archetypo fideliter recussus et a mendis quibusdam repurgatus. (Edi-dit Stan. Grochowski). Cracoviae in of-ficina Nicolaj Lobij, Anno Dni 1608. w 8ce, 7 kart na przodzie i 103 str.

Dedyk.: Math. Pstrokoński Epis. per Stan. Grochowski Cust. Cracov. — Dziełko do-chodzi do str. 76; od str. 76 do 81 umie-szczone przez tłumacza Hemerciusa: Pa-raenesis ad animam Christi sponsam; od str. 81 do 98: Dialogus inter aeternam sa-pientiam Christum et suum cultorem; od str. 98 do 101 umieszczona przez wydaw-cę Grochowskiego: Oratio Sancti Ambrosii de singulis articulis passionis Domini. Na str. 102 i 103: Testamentum hominis Christiani quolibet die coram Deo dicen-dum translatum ex libello polonico cui titulus est, Oeconomia spiritualis. — Tłó-maczem tej książeczki na język łaciński

jest X. Antoni Hemertius kanonik regu-larny.

Jocher 5809.

Czartor. — Jagiell. — Ossol.

Amendus Georgius ob. Talco Mi-chael (1596).

Amenda (Amanda) Stanisław (1549 † 3 lipca 1627) ob. Chodowicz Gbr. (1632). — Makowski Adam x. (1628). — Wisenberg M. (Epithalam. 1614).

Sarcz. Obr. I. 9. — Łabecki Górnic. I. 234. i w Bibl. Warsz. 1852. T. 48. str. 360. — Encyk. Orgel. I. 611. 595. — Świecki, Hist. Pam. I. 3.

Amendowna Jadwiga ob. Jezierski Stefan (1625). — Jurkowski Stanisław (Nuptialis 1624).

Amendowna Zuzanna ob. Makowski X. Adam (Wesele 1628).

Amendzina Katarzyna ob. Amandó-wna — Historia (1615).

Americus Polonus Astrolog obacz Torquatus A. (De eversione 1540).

Amerpachius Vitus (Amerbach) ob. Chrysostomus Joannes (1552).

Amerstyn ob. Koniecpolski Stanisł. (1627).

Ameryk Mateusz obacz Węgierski Andr. (Politicus Christianus. Lesnae, 1632).

Jusz. Dyk. I. 5.

Ameryka ob. Bohomolec Franciszek (1756) — Jezierski (b. r.) — Junie-wicz S. J. (1756) — Lubiński Wład. (1740) — Missyonarze S. J. (1756) — Kollacz Paw. (Rewolucya 1778) — Raynal (Rewolucya 1783) — Rewolu-cya (b. r.) — Robertson (1789) — Rozmowa (1760) — Voyage (Ameri-que).

Amerykanin (Dziki) do Europy z Le-luszem przybyły. Komedya we trzech aktach. Warsz. 1778. w 8-ce. str. 102.

Jagiell. — Kijows.

Amerykanki ob. Beaumont (1784—1786).

AMES Wilhelm. Deklaracya, objaśnienia abo pokazanie o świadku Bo-żym, w człowieczych wznętrznych częścicach po angielsku napisane przez Wilelma Amesa, a teraz na polski ję-zyk przełożone. W Amsterdamie, dru-

kowano u Chrzysztofa Kunrada roku pańskiego 1679, w 4ce, 11 stron.

Druk taciński czysty i piękny.

Jagiell. — Akad.

— ob. Miko S. (1638). — Rywocki Jan (Arma 1636).

Amethystus ob. Schnebergerus Ant. (Gemma 1565).

Amica amplicatio ob. Vorstius Conr. (1617).

— disputatio adv. Judaeos ob. Bre-nius D. (1644).

— et sponsula Anna Mar. Hockin ob. Scholtz Fried. (1655).

AMICINUS Stanisław. Carmen gratulatorium in solennem electionem, adventumque in Poloniam felicissimum nec non ingressum totius Sarmatiae metropolim Cracoviam magnificentissimum, serenissimi ac potentissimi principis D. Dni Henrici Valesy Dei gra. Regis Poloniae, Magni Ducis Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Livoniae etc. nec non Andium, Borboniorum, Alvernorumque Ducis etc., Dni nostri clementissimi, scriptum a Magistro Stanisławo Amicino Cracoviensi. 3. Regum X. Capite: Sit Dominus Deus tuus benedictus cui complacui, et posuit te super thronum Israel et constituit te Regem, ut faceres judicium et justitiam. Cracoviae in officina Stanisłai Scharffenbergi. Anno 1574, w 4ce, 7 ark.

Na odwrotnej stronie tytułu Orzeł polski a na pierwszej herb litewski. Pod nim 10 wierszy łac. przypisał Amicinus prozą łac. X. Stanisławowi Karnkowskiemu, biskupowi kujawskiemu. Całe powiniżowanie wierszem tacińskim. Na końcu: 8 wierszy łac. Szymona Goryckiego do autora oraz 16 wierszy tacińskich. Pawła Liconiusa, kanonika regularnego do autora i do Zoila. — Przydana jest do tego:

In celeberrimam coronationem ejusdem serenissimi principis Domini ac Dni Henrici Valesii Dei gratia Regis Poloniae. Parodia Vergiliana in novem musas distributa, ejusdem authoris. w 4ce, 1 arkusz.

Juszyńs. I. 5.

Czartor. — Jagiell. — Chreptow. — Akad. — Warsz. Uniw. — Raczyńs. — Czarniecki — Dzików — Szembek — Moszyński.

— Fax nuptialis etc. Crac. 1578. b. dr. w 4ce.

Dziewostąb ślubny Janowi Chwalibogowskiemu, przedstawiający go pierwszym poetą. O innym poecie Krzysztofie Chwalibogowskiem wspomina w Herbach Paprocki.

Jusz. II. 418. — Wiszn. VI. 320.

— Gratulatio Musarum scripta in gratiam novem egegrorum adolescentum ingenuarum artium baccalaureorum de virtute et literis bene meritorum jam vero magisterii gradum assumendum in celeberrima Academia Cracoviensi a Stanisławo Amicino Cracoviensi uno ex promovendis. Cracoviae, in officina Nicolai Scharffenbergii. An. 1572 w 4ce, k. nlb. 10.

Jocher 1346. — Mucz. Statuta 211.

Dzikow. — Ossol.

Amicitia (Felix) sive Polyuctus tragoedia ab oratoria juventute athenais Vers. S. J. ludis bacchanalibus anno 1747. Varsaviae in typ. Coll. reg. S. J. w 4ce, str. n. 46.

Teatralne.

Kraśińs.

Amicorum certamen ob. Arnold S. (1706).

Amicum salve w Warszawie i Lwowie naturze ludzkiej dla Konserwy oddane a teraz nowym drukiem w Krakowie na wesołą z włoskich krajów Salve z applauzem wielkiego Imienia Jaśnie Wielmożnego JMci Xiędza Jędrzeja Ankwicza Kanonika Katedralnego Krakowskiego od życzliwego y wiadomego sługi z winna apprekacya objaśnione y ofiarowane roku pańskiego 1747. Dnia 29 Listopada. (Kraków) w drukarni Michała Józefa Antoniego Dyaszewskiego J. K. M. typografa. w 8ce, dwa arkusze.

Ob. Ankwicz Jędrzej.

Amicum (Ad) Varsaviae in comitiis generalibus ibidem celebrandis degentem (2 Maii 1701). Vilnae 1701. w 4ce większej, kart. 2.

Jagiell. — Czart.

— Ob. Litterae — Freund (An einen auff den (!) allgemeinen Reichstage in Warschau befindlichen Freund).

Amicus mensae Bacchanalis malus genius Leandro Principi adolescenti ad Cytharas et Cyathos, primum serviliter

familiaris, dein cum in cor non posset, in caput hostiliter infensus, a perillustri rethorica juventute Aethaenei Varaviensis Societatis Jesu in ludum anticineralem productus. Anno 1732, Die 23 Februarii. Fol. 2 kart. nlb. (Objaśn. po pols. i łac.).

Jagiell. — Krasińs.

— ad amicum pro arte disputandi Peripateticorum. Crac. 1755. w 4ce, s. 24.

Jagiell.

— fidelis ob. Servius Filip (1664).

AMIET H. Catalogue des desseins, tableaux, miniatures, estampes, marbres porcelaines, instrument (sic) de phisique et de mathématique et autres curiosites contenues dans le cabinet de S. E. Mr le comte Vincent Potocki etc. Varsovie, 1780, w 8ce.

AMLERSKI Jakub, Prof. Akad. Zamojs. Flores gratiae eruditarum frontium coronae secundae laurae, dum eas plurimum patrocinantibus rosis illustrissimi excellentissimi et reverendissimi Domini D. Josephi Eustachii in Słupow Szembek, Dei et Apostolicae Sedis gratia episcopi Chełmensis, abbatis Węgrowecensis, Universitatis Zamoscensis cancellarii faventissimi, praevio examine perillustri et admodum reverendus Dominus D. M. Mathias Pawłowicz, Sacrae Theologiae doctor, Collegiatae Zamoscensis scholasticus, praepositus Tarnogrodensis, curatus Radziecinensis, Studii Generalis Universitatis Zamoscensis procancellarius ad actum licentiatursae conferret, in terra academica apparentes penes doctoralis laurae collationem per me Jacobum Amleński canonicum Zamoscensem, curatum Lukowiensem, ejusdem laurae candidatum in folium panegyricum pro adorea gratiarum explicatae. Anno quo hortus conclusus florem gratiarum dedit universo 1739, die vero.... Mensis.....
Typy Uniwersytetu, folio, 3 arkusze.

Na odwr. stronie tytułu herb Łaszców, pod nim 6 wierszy łac. — Przypis prozą Józefowi Antoniemu na Łaszczowie Łaszców, biskupowi Antypatreńskiemu, sufraganowi i officyałowi Chełmskiemu, opatowi Witowskiemu. Można tu niektóre szczegóły do jego życia napotkać. — Dalej

oda na cześć św. Jana Kantego. — Potem podziękowanie wierszem hexametrowym professorom egzaminatorom w Akad. Zam.: Maciejowi Pawłowiczowi, Józefowi Nowakowiczowi, Aleksandrowi Pilszeckiemu i Antoniemu Górskiemu. — Dalej wiersz elegijny na cześć Józefa Węgra wraz z jego herbem i napisem: Utraque textit adreas. — Kończy wiersz elegijny przez Węgra na cześć swego spótpromowanego Amleńskiego, gdzie także jest herb Amleńskiego z napisem: „Te scribunt variis in floribus horae.“ — Za rektorstwa Pawła Łusieckiego. — Pawłowicz Maciej ogłosił obudwóch t. j. Amleńskiego i Węgra doktorami NN. WW. i filozofii. — Herb jego tu umieszczony wyobraża skrzydło rozszerzone i strzałą przebite.

Zamojs. — Jagiell.

(Amman Erasmus). Ain hüpscher spruch von der Kays. May. (Maximilian I), wie er zu Wienn ist eingeriten mit sambt den kunigen fürsten vnd andern, herren. Bez wyrażenia m. i roku (1515). w 4ce, kart 4.

Wierszem. — Odnosi się do wjazdu Maksymiliana I. wraz z Władysławem II, Zygmuntem Starym i Ludwikiem.

Kertheny Bibliogr.

AMMELUNG Jan Jakób, Dantiscanus. Disputatio juris publici de Prussorum comitiis, quam sub praesidio viri nobilissimi, consultissimi, excellentissimi Dni Samuelis Friderici Willenberg, J. U. D. ejus ac historiar. prof. publ. nec non Athenaei inspectoris, fautoris sui omni qua par est pietate colendi in auditorio maximo Anno MDCCXX. ad diem 30 Maii publico eruditorum examini submittit Johann. Jacobus Ammelung, Ged. valedicturus. Gedani, typis Johannis Danielis Stollii, Senatus et Athenaei Typog. Anno 1720, w 4ce, kart 8.

Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— ob. Schultz: Historia interregni.

AMMIANUS Marcellinus. Rerum gestarum ex recensione Val. Gronoviana, cum indice nec non glossar. latin. Aug. Gvil. Ernesti. Lipsiae 1773, w 8ce.

Przypisane Xciu Józefowi Alex. Jabłonowskiemu.

Amnestya ob. Lubomirski Jerzy Seb.

Amoenitatum musicalium hortulus plantulis amoenissimis, flosculisque non tam odoratu, quam auditu suavissimis, iisque quasi centum: Fantas. Canz.

Padovan. Intrad. Galliard. Courant. Ballet. Volt. Almand. Bransl. Gallicarum, Anglicarum et Belgicarum, infertis etiam choreis, inclitae Polonicae nationi hoc tempore usitatissimis, ab autoribus variorum quidem varijs plantatus, in hunc vero ordinem quam acuratissime redactus omnibus nobiliss: musicae scientiae cultoribus et fautoribus dedicatus inque lucem editus, studiosa philomusi cuiusdam opera. Tenor. Anno MDCXXII. (1622) w 4ce.

Obejmuje 41 tańców, poczem: Sequuntur cantiones incertorum autorum, quibus voces intermediae ab authore huius operis adiectae sunt. 6 Courant. 10 Ballet. 6 Volt.* 4 Almande. 3 Bransle. 30 Choreae Polonicae.—Kompozytorzy: C. Antegnati (2), Mart. Berger, Dav. Emmerus (4), M. Christ. Grententhal, I. L. Hassler, Paul Peurl (3), Philippus, Isaac Posch, M. P. C. (Michael Praetorius Creutzbergensis?) (2), I. H. Schein, Gottfr. Scholtz (5), Ioh. Scholtz, Ioh. Staden, Er. Wideman, Lib. Zangius i bezimienni (74). Wrocław. miejsk.

Amolitio Brevis ob. Jan Zygmunt Marchio Brandeb. (1617).

AMOR Caroline. Dankrede beyrn Schluss des Jahres 1781. Warschau, (1781) w 8-ce.

Amor dolorum triumphator, in Christo passo activissimus, generis humani e captivitate peccati vindicator, sub auspiciis illustrium et magnificorum Dominorum, D. Mathiae Przeradowski, capitaneidae Rozanensis, D. Joannis Wilczewski, vexilliferidae Vinsensis, Dni Martini Zaklika, dapiferidae Laticzeviensis, D. Stanislai Zębrzuski, iudiciidae Sochaczoviensis, lectissimorum poeseos auditorum, per illustrissimam, illustrem et magnificam ejusdem scholae juventutem, scenica representatione decertans. In Regio Vladislai IV. Varsaviensi Scholarum Piarum Collegio, Anno 1727. Die 17, Mense Aprili. fol. str. nlb. 10 i Dedicatio.

Teatralne. A. Wołański.

Amor ob. Bieżanowski Stan. (in igne 1646) — Cyboni Chr. J. (Nalecius perfectus 1680) — Kochinger Joh. (Amoris testimonia 1652) — Maksymilian Palat. Rheni. (in cordis 1694) — Mniszech Jan Wand. (Cordium 1741) —

Rudziński (Sponsus 1732) — Stefanus Jan (patriae 1680) — Suslyga Laur. (Amoris symbola 1605) — Treter Kaz. (distantia jungens 1677).

Amore (L') Artigiano, dramma giocoso per musica da rappresentarsi nel nuovo teatro nel Palazzo di S. A. il principe Radziwiłł. Sotto la direzione del Giuseppe de Kurz. Varsavia, l'anno 1774, w 8-ce, kart 44.

W trzech aktach. Akad. — Krasin.

AMORT Eusebius Kanon. w Pollingen († 5 Lut. 1775 r.) Principia critica honoribus perillustris. J. Rakovski, dum in alma universitate cassoviensi prima aa. ll. et philosophiae laurea ornaretur, a neo-bacalureis condiscipulis dicata. Cassoviae. 1746, w 12ce.

Kijows.

— Reflexiones et principia meliora de jurisdictione ecclesiastica opposita principiis Poloni Nobilis. Francof. et Lipsiae, ap. J. Fr. Gaum. 1757. w 4ce 122 str.

Jocher 7425a.

— Tenże tytuł. Ulmae 1757. w 4ce.

Jocher 7425 b.

Amorum libri. Obacz Celtes Conrad (1501, 02).

Amours (Les) et histoires galantes du prince Charles et de l'impératrice douairière et aussi les intrigues agréables des Marquis de Bolaucon de Verremon et Pont de Vaux, avec mesdemoiselles de Tournon et d'Orbigny contenant les delices et galanteries arrivées en France. A Paris, chez Daniel Jossecourt. 1699. w 12ce.

Sa tu szczegóły o Michale Korybucie i jego żonie.

— de B. Sforza ob. Sforza (1682).

Amphion novus (1646—7). ob. Łobżyński J.

— ad petram canens ob. Siermantowski Sim. (1713).

— logodaedalus Petri Tylicki ob. Maczowski Seb. Lud. (1645).

Amphiteatrum honoris ob. Bonarscius Cl. (Scribunius 1605) — Jambicki Tomasz (Breza palatini 1692).

— magnificentiae sub Andr. Trzebicki ob. Sierzycki Szym. (1674).

— worinnen alle Nationen nach
ihrem Habit represant. u. d. Länder,
Situation, Religion, vornehmsten Städ-
ten, Ritterorden etc. angeführet sind.
(Części cztery w I tomie). Erfurth
1723. folio, ze 165 drzewor.

Część I obejmuje Europę: No. 28 Böhmen und
Mähren, 31 Croation, Slavonien, Dalma-
tien, Bosnien u. Servien, 37 Tartarey. 38
Pohlen, 40 V. d. Cosacken, 43 Finnland.
46 Moskau, 47 Cur- Lieff- und Ingermann-
land, 48 Moscow, Tartarey.

Amphitheatrum infractae fortitudinis
ex quo Siekierzynscianus Leo in pu-
blica scena spectatus et magnifico Do-
mino D. Joanni Siekierzynski, ensife-
ridae Belsensi honorifica repraesenta-
tione demonstratus. Per magnificam
Collegij Varesensis iuventutem rhetori-
cam, Scholarum Piarum. Anno, quo
vicit Leo de tribu Iuda, 1698. Die 2
Februarii. 1698, folio, str. nlb. 4 (z ty-
tułem).

Tekst łaciński i polski. Dedykacya: Prae-
fatio ad magnificum domium Ensiferidam.
Wolański w Rudce.

Amphitruo ob. Plautus (1530).

AMPLIAS Ioannes Ostrorogensis.

Oratio qua Christi duae naturae in una
hypostasi, item vita, et virtutes eius
breviter enarrantur, ad eiusdem gene-
thiaco exornandum conscripta et re-
citata in celeberrima Noricorum Altor-
phiana Academia. Joanne Amplia Ostro-
rogense Polono, divinarum et humana-
rum artium studioso. Altorphi, typis
Gerlachianis. Anno 1584, w 8ce, kart
24 nlb.

Z przedm. Ad Albertum Witoslaviu.

Czartor.

AMPLIAS Joann. Soschinensis. Pa-
negyricus ad ill. Joan. Jacobum comi-
tem de Ostrorog. Lugduni 1598.

— Obacz Soszyński.

Amplificator polonae gloriae augus-
tissimus, conjurantium contra Daciam
hostium gloriosissimus augustiator, Casi-
mirus Jagiellonides, rex Poloniae feli-
cissimus; angusto nomini et honori il-
lustr. D. Vladislai Kretkowski S. R.
M. camerarii ex Palatinatu Mariebur-
giensi ad Tribunal Radomiense the-
sauri Regni iudicis commissarii, in the-

atro Radomiensis Rhetoricae Scholarum
Piarum militans anno d. 1723, mense
junio, die 15. Varsaviae, typis S. R. M.
Scholarum Piarum. fol. kart nlb. 4.

Uniw. warsz.

AMPZING S. Toneel van Europa met
hare personagien afgebeeld. Vertonende
de bysonderste deugden, raedslagen,
enz. der Koninghen, Prinzen en Repu-
blijcken, mitsgaders den tegenwoord,
ende toekomst, toestand van geheel Eu-
ropa. Harderw. 1631. w 4ce, str. 76.

Wierszem. Obejmuje: str. 10 Sigismund de
Pologne, str. 20 Vladislaus prince de Po-
logne.

AMSEL Jan w Królewcu 1664 † 13
Październ. 1732. De successione colla-
turalium secundum Ius Culmense Regio-
monti 1706, w 4ce.

Lilienthal Erleut. Pr. V. 54 str.

— De singularibus juris maritimi.
Regiomonti 1722. w 4ce.

Tamże. V, 59 str.

Ob. Lilienthal: Erl. Pr. V. 290 str. — Acta
Borussica Th. III. (biogr.)

Amurat III. obacz Beschreibung
(1576) — Strykowski Maciej (O wol-
ności korony 1587).

(Amurat IV.) Copia listu cesarza
Tureckiego do Króla J. M. w 4-ce, 3
karty (dosłowne tłumaczenie). (Data
1032 roku Hegiry tj. 1623).

Bibl. Horodecka.

— Obacz: Gratiae (1634) — Kuhn
Paweł (Arcus 1635, 1667) — Manipu-
lus (1639) — Starowski Szymon (Wy-
prawa i wyjazd 1634) — Władysław IV.
(Responsio).

Amuretka ob. Memoires (1782) —
Przypadki i pochwały (1786).

Amyntas in mentem ob. Herbst B. —
Samboritanus Georg. (1560).

Anabaptismus obacz: Informatio (de
anabapt. secta b. r.) — Vigandus Joannes
(De anabaptismo 1582) — Wolan (1586).

Anacephaleosis flosculos complectens
ob. Szamotulski Grzeg. (1535)

— animastica ob. Ressius Gotofr.
(1647).

Anagrammata obacz: Bieżanowski
(Agnensis 1682) — Brilliaes Urban
(Diadema 1608) — Bujwidowicz M.

(na'wesele Lubom. 1602) — Chiliadis Liber anagramat. 1696 — Hadnusch And. (Curia gedan. 1714) — Heerman Abr. — Horst J. R. (in electionem (1669, 1676) — Klimecki Krz. (1696) — Konstanty (Sobiescianides 1697) — Loeachius Andr. (1608) (ad F. Sitanium 1626) — Loka H. (Sidus 1716) — Łękowski Mar. (Triumph. 1667) — Makowski Piotr (Wódz Kaz. Sw.) — Mallicki B. (Centuria 1688) — Nieszporokowitz Ambr. (1699) — Piekulowski (Zbiór eligizacyi) — Rudomicz Cas. Basil. (e nominibus 1671) — Twardowski Paw. (1636) — Tylkowski Wojc.

Anagrammatischer Hochzeit-Schertz ob. Hancke (1687).

ANAKREON Poeta Grecki. — Nec si quid olim lusit Anacreon Delevit aetas. Horat. — W Warszawie, nakład. Mich. Gröla 1774. w 4ce, kart nlb. 5 i od str. 5—82, i 1 k. erraty.

Tłómczenie Adama Naruszewicza z łaciny.

Jest tutaj Pieśni LVIII. z tych tłómczenia Naruszewicza 53, a 5 Jana Kochanowskiego i nadto trzy Pieśni tłómczenia tegoż, te same, które i Naruszewicz przełożył.

Dedyk.: Franc. Ksaw. Branickiemu, hetm. poln. koron. w dzień jego ślubu z Dorotą Jabłonowską.

Joher 32.

Uniw. lwow. — Przezdźd. — Ossol. — Jagiell. — Chreptow

— Anakreonta pieśni tłómczenie polskie: Ode I. Na swoją lutnię. — Ode III. Kupido przed deszczem schroniony w dom Anakreonta. — Ode V. Na różę. — Ode XL. Kupido od pszczoły ukąszony. — Ode XLVI. Przeciw złym skutkom złota. — Ode LII. Winobranie.

Tłómczenie J. E. Minasowicza w Zb. rytm. pols. J. Ep. Min. Warsz. 1756. w 4ce, str. 55.

Analecta quaedam hist. philologica, ex hist. passionis Jesu Christi. Theorunii, apud Theoph. Ehrenfried Waetzoldt. 1745. fol. ark. Et₂. Czartor.

— silesiaca oder zufällige Anmerkungen zur Erläuterung der Historie des Hertzogthums Schlesien und angrenzender Länder zusammengetragen. Erste Abtheilung. Leipzig bey Michael

Rohrlach 1733. w 8ce, kart nlb. 5, str. 100.

Ossol.

(Analecta). Supplementum Analectorum terrae Scepusiensis, pars prima, saeculum XIX. Bez m. i r. w 4ce, str. 296.

ob. Wagner Karol (Analecta 1773—1776).

— ob. Kochański Adam (Mathematica 1661, 74, 77) — Łobżyński Jan (Elegiorum 1644) — Załuski Józef Andreas (Historiae de sacra).

Analecticorum libri 1510, 1518 ob. Aristoteles.

Analemmata doctoratus ob. Puzyna Stef. (1647).

Analisis Aristotelis ob. Aristoteles (1510, 1518) — Keckermann B. (1614).

Analogia Disput. ob. Zagajewski Amb. (1681).

— X. Śmoszewskiego ob. Sanner Stan. (1686).

Analogismus Omnipotentiae ob. Chamocki A. (1639).

Analyse d'une brochure 1773. ob. Pologne.

Analysin Aphorysmi Apostolici ob. Prochnau H. (1706).

Analysis physio — scientifica seu Philosophia naturalis juxta profundam Aristotelis vereque angelicam Doctoris angelici mentem, in sua principia communia scientificae refusa et F. F. Carmelitis Discalceatis in Conv. Cracov. SS. Mich. et Ioseph philosophiae studiosis publicae eruditorum censurae exposita. An. 1660. mense... die... hora... Cracoviae 1660. vidua Lucae Kupisz S. R. M. typogr. w 8ce, str. 112, kart nlb. 2.

Dedyk.: Perillustri et admodum reverendo DD. Lucae Dąbski canon. Crac. carmelitae discale. Jagiell.

— theologica obacz: Podborski J. (1622).

— theolog. difficultatum ob. Mackiewicz Kar. (1683) — Pollacz Rud. (1684).

— aquarum mineralium ob. Kozin. (1760).

Anamartitus sive oratio ob. Barszcz Petr. (1650).

ANANIA Jan Lorenzo. L'universale fabrica del mondo, overo Cosmographia

di M..., divisa in quattro trattati, ne i quali distintamente si misura il cielo e la terra et si descrivono particolarmente le provincie, città, castella, monti, mari, laghi, fiumi et fonti, et si tratta delle leggi et costumi di molti popoli: de gli alberi et sell' herbe, e d' altre cose pretiose, et medicinali, et de gl' inventori di tutte le cose. Di nuovo posta in luce. Con privilegio. In Venetia, ad instantia di Aniello San Vito di Neapoli 1576. (Na końcu:) In Venetia, apresso Iacomo Vidali 1576. ad instantia di Aniello San Vito. w 4ce, k. 11 k. nlb. str. 336 i 16 k. nlb.

Dedyk.: Alla Seren. Caterina Jaggellone Sforza d' Aragonia, principessa di Polonia e Reina di Suetia.

Czartor. — Warsz. Univ.

Anapestiches Dank- und Glütk Getichte ob. Heermann Ephr. (1655).

Anastasius Sanctus ob. Athanazy (Dialogoi 1570).

Anastazy od Najśw. Trójcy, karmelita. Directorium. Nucleus sacer Sanctorum venerationi in annum 1749. expositus nec non A. R. P. N. O. R. P. Anastasio a Sanctissima Trinitate Carmelitarum Discalceatorum etc. Leopoli, typis Confr. SS. Trinitat. w 12ce, kart nlb. 24.

Krasińs.

— **Lilium** ad influxum pectoralis Phoebi D. Thomae Aquinatis mirabiliter reforescens seu candor philosophiae naturalis octo libros physicorum, libros de generatione et corruptione, de anima ac compendium metheorum complectens. Per RP. F. Anastasium a SSma Trinitate, Carmelit. Discalceatorum, provinciae S. Spiritus definitorem candidae juventuti carmelitanae demonstratus. Leopoli. A. D. 1751. folio, str. 220, 101, 46 i 42. Index.

Ossol.

Anatidi Joannes ob. Tainer Lud. Mik. (Praemium 1666).

Anathema ob. Jan Kanty (Spei publicae 1698) — Sapieha Jan Fr. (ad aram 1723).

Anatome virtutis S. Słowakowicz 1701. ob. Podgórski Sim.

Anatomes ob. Bauchinus Caspar (1597).

Anatomia abo stóswanie człowieka łakomego z wieprzem karmnym. w 4ce, (brak tyt.).

Ossol.

— **ambarum literarum universalium Suecicarum** ad Polon. et Littua., Mariaeburgi 1 et 8 Maii 1656. emissarum. 1656. w 4ce.

Toż po niemiecku: Nothwendige Anmerkungen über das Kön. schwedische Manifest 1655. w 4ce. Obacz Anmerkungen.

Hoppe 87.

— **binorum Sueciae Regis universalium**, die prima et octava Maji hujus anni Mariaeburgi publicatorum, peracta anno 1656. B. w. m. w 4ce, ark. 3. sign. A—C₃. (Dwie edycye w roku).

Czartor. — Dzików — Jagiell.

— **binorum Sueciae Regis universalium**, das ist eine einfältige Auszlegung, aus dem Lateyn ins Deutsche übersetzt. Gedruckt 1657 Jahr. B. m. w 4ce, str. nlb. 20.

ob. Nicoymius.

— oder Untersuchung dero beyden des Königs in Schweden Universalien oder Auszschreiben so er den 1 und 8 May dieses Jahres zu Marienburg auszgelassen. Geschehen und aussm Lateinischen ins Deutsche übersetzt. Anno 1656. w 4ce.

— ob. Bisio Stefan (1781) — Celestinus (des Papsthums 1569) — Cichocki (edicti de pace 1615) — Garczyński Stef. (Rzeczypospolitej 1751) — Guido (1498) — Horolt Stan. (Anat. duchowna 1730) — Janowski (Anat. consilii) — Jurgiewicz (libelli famosi 1591) — Kirchheim Chr. H. (Anatomica facies 1722) — Łabecki Balt. (Anat. conscientiae 1638) — Licinius J. (et Oekonomia 1593) — Mori Jacob (ridotta ad uso 1679) — Perzyna L. (Krótko zebrana 1790) — Roterodamczyk Erazm (Mar. Lutra 1546, 1579) — Sawicki K. (Anat. consilii 1611) — Schleissing Jerzy (Russiae reformatae 1668) — Schultz Laur. (medic. lect. 1589) — Skrzetuski Jan (moralis 1698) — Weichardt Teodor (1786)

Anatomicus ob. Willichius Iodocus (Commentarius 1544).

Anbindung Reimen Fried. Scholtzen ob. Hantsch Christ. (1651).

Anbringen türkischer Legation Ebrahim Strotschi ob. Strotski (Strasza) Ebrah. (1562).

ANCAJANUS. (Decisiones Rotae Romanae). Congregatione Signatura Iustitiae R. P. D. Ancajano Plocen. Pro Rmo D. Canonico Iosepho Zavvadski. Contra D. D. oppidanos Stanislaienses, et subditos villae regalis Ciszovvka et litis. Facti. (Romae), Typis de Comitibus. 1718. w 4ce, 3 kartki.

— Pro Rmo D. canonico Iosepho Zavvadski Summarium. Romae, de Comitibus w 4ce, 2 kartki. Jagiell.

Anchora spei obacz: Sanguszko E. (1731) — Swiatkowski And. (1684).

ANCHUSCIUS Jan (Nominat na Biskupstwo Kijowskie, żył w połowie XVI wieku). Wiersze łacińskie na cześć 14tu Franciszkanów umęczonych 1333 roku w Wilnie.

X. Grzybowski Antoni przełożył je na język polski i umieścił w dziełku: Skarb nieoszacowany OO. Franciszkanów Litewskich. w 8ce.

Dziennik Wil. 1825. II. 209 str.

Ancile caelo delapsus quondam Romam in Scipionibus nunc Poloniam in serenissimis Janiniis defendens in gentilitia columna illustris ac magnifici Domini D. Lucae Cieciszewski Pincernae terrae Livensis a magnifica juventute rhetorica collegii Wierzbowiani Scholarum Piarum Goriae pro exercitio mensis Julii repraesentatum. A. D. 1684. Varsaviae, typis Collegii Schol. Piar. (1684). w 4ce, k. 2. Jagiell.

— libertatis polonae ob. Piotrowski Józef (1696).

Ancourt ob. Dancourt F. (Mieszczki 1780).

Ancuta Franc. Thad. ob. Chisius (1761) — Joannes a S. Vladislao (Trifolium canonico-juridicum 1754).

ANCUTA Jerzy Kazim. († 16 Maja 1737). Jus plenum religionis catholicae, in Regno Poloniae et M. D. L. iuri praetenseo dissidentium in supplici libello et supplemento privilegiorum ac constitutionum ad comitia generalia congre-

gatis ordinibus praesentato Grodnae, anno 1718. oppositum, demonstrans: nullam dissidentes habere capacitatem activae et passivae vocis in Regno Poloniae et M. D. L. a Georgio Casimiro Ancuta, U. J. D. canonico cathedrali et officiali generali Vilnensi concinnatum. Vilnae, typis Universitatis 1719. w 8ce, str. 306, 21 kart na przodzie i 16 na końcu.

Dedykacya do Stanisława Szembeka Arcyb. Gnieźna. Poczem Epigramma na pochwałę dzieła (14 wier. łac.) — W przedmowie cytuje autor: Epistola ad confidentem dissidentis Poloni, contra Calendarium a Domino Waryski editum pro an. 1711. — W katalogu bibliot. b. Uniw. Wileńs. dopisano: „auctor hujus operis P. Stanislaus Sokulski S. T. Dr. praefectus inferiorum scholarum Acad. Viln.“ — Ob. Sokulski. Jocher 9641. — Janociana I 20. — Brown. 356.

Chreptow. — Czetwert. — Uniw. lwow. — Zielińs. — Dzików — Branic. — Akad. — Kijows. — Osol. — Jagiell. — Raczyns. (ma z datą 1715). — Wilno.

— Prawo zupełne wiary katolickiej w Koronie i W. X. L. przeciw prawu uprzątnionemu dyssydentów in supplici libello i w suplemencie przywilejów i ustaw; na Seym powszechny zgromadzonym Stanom prezentowanemu w Grodnie roku 1718. w łacińskim języku wystawione; ukazujące: iż nullam capacitatem dyssydenci mają vocis activae et passivae w Koronie i w W. X. L. A teraz też samo na oyczysty przetłumaczone. Przez Leona Pruszanowskiego stoln. Rzeczyckiego r. p. 1767. w 8ce, str. 360, 15 kart na przodzie i 19 kart na końcu.

Przypis tłumacza Patronom Królestwa Polskiego. — W przedmowie mówi tłumacz, że dzieło X. Ancuty: Jus plenum Religionis Catholicae, którego to jest tłumaczenie, przez dyssydentów wykupione i wytracone zostało.

Jocher 9643. — Janoc. I. 20.

Czartor. — Jagiell. — Polkow.

— Stadiodromus orthodoxus, Erratici Heterodoxi, vestigator Prodromi, seu manifesta deprehensio errorum, ineptiarum; contradictionum anonymi dissidentis, sub titulo: Prodromus Poloniae, cavillantis jus plenum religionis catholicae, ab auctore Juris Pleni Geor-

gio Casimiro Ancuta etc. ad oculos posita. Vilnae, typis Academicis Soc. Jesu. A. D. 1721. w 8ce, str. 68.

Jocher 9645.

(**Ancuta Jerzy Kazim.**) Prodomus Poloniae plenissimo jure ad servandam dissidentibus datam fidem publicam adstrictae contra G. C. Ancutae Jus plenum religionis catholicae sic dictae 1721. w 4ce, str. 42.

Druk Królewiecki.

Jocher 9642.

Birgel — Branic. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Krasina. — Ossol.

— ob. Jabłoński D. E. (Libellus Supplex 1718) — Sokulski Stan. (Jus plenum 1719) — Supplique (1725).

Święcki Histor. Pam. 1858 I 274. — Łukaszew. Br. Czeszy str. 24.

(**Ancuta X. Mac. Józef.**) Sidus sagittae inter phosphorum et lunam... Math. Ios. Ancuta.... conspectum. Vilnae, 1771. folio. Wileńs.

— ob. August II. (1718) — Barszcz X. Jerzy (Kazanie na pogrzeb 1735) — Dowgiąto Aleks. (Niebo 1714).

Janociana I. 21. — Encykl. Orgelb. I. 738. Rzepnicki Vitae Pr. II. 200—1.

ANCUTA Tadeusz. Kazanie pierwszego dnia miane na pogrzebie Xcia Jerzego Radziwiłła Wojewody Nowogrodzkiego przez X. Tadeusza Ancutę. Nieśwież, w drukarni Radziwiłłowskiej S. J. 1757. folio.

Przyłeczki.

Ancyllia Palladis ob. Slachetka Ign. (1641).

Anczewska Anna ob. Castelli Joan. (Applausus 1670) — Złotorowicz Mich. (Omina 1670).

ANCZOWSKI Marcin Nikanor († 1682). Campus intra et supra Campum seu ex praesagio armorum Janina intra dictam a Campo Poloniam ad regale inauguratus Coronam, civis, et Pater Patriae sereniss. ac potentiss. D. D. Joannes III. Dei Gr. rex Poloniarum, M. D. Lithuan., Russ., Pruss., Masoviae, Samogit., Kijoviae, Volhyniae, Podoliae, Podlachiae, Livoniae, Smolensciae, Severiae, Czerniechoviae, in cuius avitum Campum Leo rossus Devinctissimi honoris, et candoris passibus anno

egressi in Campum naturae nostrae et prognati Lea virgine Leonis Dei hominis MDCLXXVI. progressus per nobilem et excellentissimum Martinum Anczowski S. R. M. secretarium et medicum actualem, consulem urbis Leopoli, metropolis Russiae. Typ. Coll. Sieniaviani Soc. Jesu 1676. folio, ark. G. (kart 38).

Są tu między innymi krótkie wiersze Bartł. Zimorowicza, Tomickiego, Andr. Szymonowicza etc.

Ossol. — Chreptow. — Czartor. — Krasinś.

— Salutationes Michaelis I. et Leonorae Austriacae nec non episcopi Culmensis. Leopoli, typis Jacobi Mościcki 1671. w 4ce. Obacz: Wiśniowiecki Michał (Salutationes Sacrarum Regiarum).

— Salutatio Sereniss. Joannis III. Poloniae Regis post felicem reditum ex castris Zoraviensibus et conclusam cum Turcis et Tartaris pacem, cum dedicatione operis elogiorum S. R. M. per nobilem et excellentem Martinum Anczowski S. R. M. secretar. et medicum die 15 Decembris, anno Domini 1676. w 4ce, kart 2.

Dzików — Jagiell. — Ossol.

— Salutatio Sereniss. Joannis II. Regis Poloniar. ingredientis Leopolim die 12 Junii 1678. per nobilem et excellentem Martinum Anczowski S. R. M. secretarium et medicum, consulem Leopoliensem. 1678. w 4ce, kart 2.

Ossol.

— Salutatio Nicolai de Granow Sieniawski, mareschalei curiae regni, generalis Leopoliens., Rohatin. gubernatoris in ingressu Leopolim die 2 Januarii 1680. w 4ce, kart 2.

— ob. Biezanowski Stan. (1679) — Kraus Jacobus (1679) — Wiśniowiecki Michał (Salutationes 1671).

Łoziński Wład. Lwów 1890. II. 179.

Andacht (Die) Jakobs (po hebr.). Lemberg, 1778. w 4ce. Ossol.

— (Die) Jacobs mit dem hebraischen Texte. Lemberg, gedr. mit Pillerischen Schriften. 1789. w 4ce, str. 25.

Jocher 7236

Jagiell. — Ossol.

— Siebentägige zu dem Josephc, Pfleg-Vatter Christi Jesu. Braunsberg,

widerumb gedruckt im Collegio der Soc. Jesu. Anno Domini 1704. w 12ce, str. 213.

Jocher 7011.

— Toż, tamże, 1727.

— (Hertzliche) zu dem heil. Josepho. Zweyte Auflage. Braunsberg, 1749. w 12ce.

— (Kurtze) welche zu Ehren der schmerzhaften Mutter Mariae in der Dorff-Kirchen Plauten alle Freytag gehalten wird. Eingerichtet im J. 1739. Cum lic. Sup. Braunsberg, im C. der Ges. J. w 12ce.

— zum allerheiligsten Herzen Jesu, welche in der Kirche der PP. Scholarum Piarum in Warschau zu sonderbaren Nutzen aller Christgläubigen verrichtet werden kann. Warschau, 1759. w 8ce, kart 126. Warsz. Uniw

— (Kurze) zu Verehrung 1779. ob. Jan Nepom.

— (Wahlfarts) wie solche am Fest der heiligen Pfingsten zu Ehren des bitteren Leidens und Sterbens Jesu Christi auf dem Kalwari-Berg von der deutschen Gemeinde in Krakau, bei St. Adalbert ausgehend, gepflegt verrichtet zu werden. In Ordnung gebracht und in Druck gegeben. Breslau, 1759. w 8ce, str. 169, k. 2 i Anhang str. 44.

Czartor. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— ob. Alojzy św. — Kostka Stan.

Andachten kurz und gut, das ist kurze und schöne Andachten den Tag über nützlich zu üben. Wilna, druk Seiner königl. Maiestet, 1784. w 12ce, str. 387 i rejestr. Warsz. Uniw.

— (Kurze und schöne) in verschiedenen Gelegenheiten zu verrichten. Sammt beygefügetem Amte der Abgestorbenen. Warschau, druck Coll. Sch. Piar. 1785. w 8ce, str. 349. k. 2.

Jagiell.

Andachts-Übungen ob. P. T. Soc. Jesu.

Andenken (Zum) des dritten Novembers 1771. folio.

ob. Bericht.

Warsz. Uniw.

— Mathei Beckers obacz: Söhner Frid. (1659).

(**Anders**). Bey dem Anders und Schönischen Hochzeit - Festin, so in Zduny den 3 Sept. 1720. celebrirt wurde.... Bresslau, in der Baumannischen Erben Buchdruckerey, druckts Johann Theophilus Straubel, Factor. (1720). folio, k. 2.

Wroclaws. miejska.

— Das eilende Sandwerek der Liebe, bey dem Anders und Schönischen Hochzeit-Feste, welches d. 3 Sept. An. 1720. in Zduny celebrirt wurde. Bez w. m. dr. (1720). folio, k. 2.

Wroclaws.

— Indem man heute schaut in Zduny celebriren ein Freuden-Fest, an dem Herr Anders Hochzeit hat mit Jungfer Schönin.... Anno 1720. den 3 Sept. B. m. dr. (1720). folio, k. 2.

Wroclaws.

— Als sich Herr Anders... mit... Rutschin hat, in Lieb und Treu vertraut.... Carmen von dreyen Brüdern. Schmiegel, anno 1727. den 18 Junii. Lissa, gedruckt bey Michael Lorentz Pressern (1727). folio, k. 2.

Wroclaws.

Anders Daniel obacz: Rost Samuel (Bey der Ungl. Begebenheit 1721).

ANDERS Johann Christoph. Den von der Trübsaal vollen Bach zum lautern Strohm des lebendigen Wassers geführten Samuel Friedrich Lauterbach wollte bey volkreicher Beerdigung in einige Betrachtung ziehen... Lissa, gedruckt bey Michael Lorentz Pressern (1728). folio, k. 2. Wroclaws.

Andeschow Jacobus ob. Hierocles (1524) — Plinius (1529).

ANDLIKIEWICZ Wojciech Dominik. Insignia eruditae Palladis in palmare decus docto certamine victoribus VV. DD. primae laureae candidatis post eruditum agonem, dum per clarissimum et excellentissimum DD. ill. Jacobum Sarnecki philos. doctorem ejusdemque regium professorem, collegam majorem, S. R. M. secretarium, artium liberalium et philosophiae baccalauri ritu solenni crearentur, ornante nobilissimorum hospitem et ordinum academicarum corona; in generali regni palaestra, in

vim applausus congratulatorii concentu metrico ab ejusdem laureae candidato Adalberto Dominico Andlikiewicz, Cracovien. dispartita. Anno quo increata sapientia in terris victrix triumphavit MDCCXIV. die 14 Martii. Cracoviae, typ. Univers. 1714. folio, str. 22.

Dedyk.: M. Węgrzynowiczowi, teologii i O. P. drowi, rektorowi. — Na odw. tytułu jego herb. — Rozpoczyna wiersz: Ad D. Joannem Cantium. — Następuje wiersz do Kaz. Chochmańskiego przebytera. — Laureaci: Piotr Rohaczewski, Stan. Jan Kanty Ziółkowski, Szymon Skowroński, Kaz. Jugiewicz, Franciszek Antoni Jeżowski, Józ. Fr. Jastrzębski, Jan Stan. Rypiński, Franciszek Adamowski, Adalb. Kaz. Wieczorkiewicz, Józef de Gondrecourt, Adalbert Tyburcy. — Andlikiewiczowi dziękuję za panegiryki Wieczorkiewicz.

Jocher 1503.

Jagiell. — Czart. — Dzików — Krasińs. — Ossol.

— obacz: Krauz J. (Clypeus Orbis 1715).

Andomarus obacz: Martinus Jan (1669) — Taleus (Rhetorica).

ANDOSILLA A. Signatura sanctiss. R. P. D. Andosilla Cracovien. juris legendi, pro alma universitate generalis studii cracoviens. contra RR. PP. Soc. Jesu Cracoviae, facti et juris. Romae, ex typographia Reverendae Camerae Apostolicae. Superiorum permissu. 1630. folio, kart nlb. 6.

Tytuł na str. ostatniej. — Na str. pierwszej wydrukowano tylko: Cracov. juris legendi. — Porównaj: Decisio quinta S. Rotae romanae (1629) — Sententiae S. Rotae rom. (1629) itp. Jagiell.

— SS. DD. N. Urbano VIII. Cracovien. juris legendi, pro sereniss. olim DD. Vladislai Jagellonis regis Polon. et Hedvigis reginae, Universitate generalis studii Cracovien. contra PP. Societatis Jesu Cracoviae. Referente in Signatura SS. R. P. D. Andosilla informatio juris et facti. Venetiis, ex typogr. Nicolai Misserini. Superiorum permissu (1630) folio, str. 28.

Jest tu opis powstania, historia i organizacya Uniwersytetu. Między innymi zawiera to pismo list Wawrz. Goślickiego do papieża Urbana VIII. (str. 18), i protestacyę sejmiku proszowsk. przeciw Jezuitom. Na

str. 14—17. memoriał z podpisem Jakóba Uścickiego, któremu Sołtykowicz autorstwo całego pisma przyznaje.

Jocher 1291. — Ossol. Wiadom. II. 97. — Sołtykowicz s. 570.

Ossol. — Jagiell.

ANDOSILLAE Rudesindi, presbiteri Benedictini: Praefatio in dissertatione inaeditam Juliani Caesarini cardinalis Legati Eugenii Papae IV. ad Ladislaum regem Poloniae et Hungariae. Florentiae 1762. (czy to nie rękopis?)

Tu podano rzecz o bitwie pod Warną.

Ciampi Bibliogr. I. N. 38.

ANDREA Bartolomeus. Pentas thesium theologorum: I. De Prophetis in genere, II. Malachias Propheta, III. De Propheta Cygni, IV. Igne Johanneo, V. De Achillis argumento contra communicationem idiomatum humanae Christi naturae factam quam ferente Divina Gratia rectore magnificentissimo sereniss. atque excellent. principe ac Dno Dno Friderico Wilhelmo regni Prussiae et elector. Brandenburg. haerede etc. etc. consensu venerandae facultatis theolog. praeside viro maxime rever. excellentiss. atq. amplissimo D. Paulo Pomian Pesarvio SS. Theol. D. ejusdemq. profess. extraord. etc. sub omni observantiae cultu prosequendo publico eruditorum examini H. Lq. solitis Bartholomeus Andrea Philos. et Theolog. studens Johannis Pruss auctor et respondens, A. 1702. die Octobr. Regiomonti, typis Reusnerianis (1702). w 4ce, str. 134.

Ossol.

ANDREANUS (Andriani) Jan Chrzciel, przełoż. domu professów w Warszawie (urodz. 1604 † 6 Sierp. 1678). Orationes binae de Spiritu S. adventu habitae ad Urbanum VIII. a Seminarii Romani convictoribus. Romae, typis Corbeletti 1641 i 1645. w 4ce.

Brown Bibl. Soc. Jesu str. 13, 14 i 476.

— Paradisus voluptatis eversus sive de Christi Domini cruciatibus oratio Jo. Babt. Andriani S. J. habita in sacello pontificum Vaticano ad SS. D. N. Urbanum VIII. ipso parasceves die. Superiorum permissu. Romae, typis haeredum Francisci Corbeletti 1653. Var-

saviae in officina Petri Elert S. R. M. typ. 1647. w 4ce, ark. 2.

Drukarz Piotr Elert przypisał tę mowę X. Janowi de Torres AB. Adrianopolińskiego i nuncyuszowi Stolicy Apost. do Władysława IV. króla. Jagiell.

Brown Bibl. 14. i Backer przytaczają różne jego dzieła, lecz one (tak jak i Orationes), nie należą do Bibliografii polskiej.

Andreas ob. Pilawski Ignacy (1791).

ANDREAS Bambergensis (von **Staffelstein**) Vita S. Ottonis apostoli Pomeranorum etc. cum notis Valerii Jaschii. Colberg. 1681. w 4ce.

Inne wydania: Jacobi Gretseri w „Divis Bamberg.“ i w tegoż Opp. Część 10. — Surii Acta SS. (pod dniem 2 Jul.) — Ludewig: Script. Bamberg. Cz. I. — również tłumaczenie włoskie.

Andreas Bochnensis. Bellum obacz: Lubelczyk.

Andreas Cardinal ob. Treter Thomas (Pontificum romanorum effigies 1580).

Andreas Clemens ob. Diadochus Proclus (Ad pubem 1512).

Andreas de Comitibus ob. Bieliński Seweryn (1724) — Kazanie (b. r.) :

ANDREAS Ernest Braunfelsio Solmensis pastor Ecclesiae reformatae Dantisci. Bella Jehovae seu meditationes sacrae contra Vitia.

Dzieło to przynajmniej syn jego Samuel, nadówczas teolog Marburgski, w przedmowie do dzieła: Fracturae Josephi 1682. Marburg w 12ce.

Placcius Theatr. Anonym. str. 82.

— Fracturae Josephi sive pia suspiria pro statu et incolunitate ecclesiae catholicae, nominatim per Germaniam, Helvetiam etc. et Lithuaniam reformatae... luci data a filio Samuele Andreae. Marburgi, Cat. Kürsnerus. 1681. w 12ce. Czartor.

— Lux scimitae. Brem. 1646. w 8ce.

ANDREAS Fulvius Sabinas M. Isagogicon artis versificatorie... Simonis Prosovianus duo libri ad artem versificatoriam ut necessarii ita perutiles. (Cracoviae) Venundatur a Floriano Unglerio. 1532. w 8ce, półarkuszy nlb. K₄.

W tytule czterowiersz Szym. Prosovianusa i ósmiowiersz Petri a Tarczyn ad lectorem. — Dedykowane: Nic. Bidlicio canon. Cracov. vicario Petri Tomicii Episc. Cracov. przez Prosovianusa. — Od C₃. zaczynają się: Libri duo ad artem versif. necessarii. —

Kończy wiersz: in arma Nicolai scholastici Cracov. Bidlicii. Jocher 696. Jagiell.

ANDREAS Hispanus Megarensis. Contenta hoc libello. Modus confitendi compositus per reverendum Episcopum Andream Hispanum sancte Romane Ecclesie Penitentionarium. Interrogationes et doctrine quibus quilibet sacerdos debet interrogare suum confitentem. Canones penitentiales per episcopum Civitatensem. compositi. Casus Papales et Episcopales. (Na końcu:) Impressum Cracoviae per Math. Scharffenberg A. D. 1535. w 8ce, k. nlb. 24. (syg. ark. E₆). Jocher 4343 b.

Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Kórnic.

— Tenże tytuł. Impressum Cracoviae per Mathiam Scharffenberg A. D. 1540. Spis inkunab. do T. III. Bibl. ksiąg dwójga. Jocher 4343 c. Zamojs.

— Tenże tytuł. Na końcu: Impressum Cracovię per Hieronymum Vietorem A. D. MDXLI. w 8ce, kart 26, (ark. syg. A—Ciiii). druk goc.

Jocher 4343 d.

Jagiell. — Ossol. — Włocław. — Branic.

— Canones poenitentiales per episcopum Civitatensem etc. (w końcu:) Cracov. per Math. Scharffenberg 1534.

Przytęcki.

Obacz powyżej Contenta 1535. Tutaj są Canones do ark. Eijj. Zapewne osobno w r. 1534. nie wyszły.

Jocher pod 4343 a. mylnie z temi drukami łączy Modus c. będący wyciągiem z Celsiusza Mapheususa.

Obacz Cervus J. (Methodus sacr. 1537).

ANDREAS Jacob (ur. 1528 † 1590). Refutatio pia et perspicua criminatio-num, calumniarum et mendatorum, quibus Stanislaus Hosius non solum Prolegomena Joannis Brentii, verum etiam universam vere piam Doctrinam contaminare conatus est. Autore Jacobo Andreae theologo et pastore ecclesia Göppingensis. Una cum praefatione Joan. Brentii. Francofurti in officina Petri Brubachij. An. MDLX (1560). mense Martio w 4ce, str. 455 i kart 25 na przodzie.

Dedic.: Alberto Seniori Marchioni Brandeb. et Christoph. duci Wirtembergensi.

Jocher 2902. — Encykl. pow. I. 746, 774. Ossol. — Akad. — Warsz. Uniw.

Andreas a Jesu obacz: Brzechffa Andr.

Andreas Posthumus a Grafenbergk ob. Posthumus.

Andreas Sanctus ob. Andrzej św. — Forro Paulus (b. r.) — Goski Paul (1641) — Grodzicki Stan. (1607) — Szurowski Stan. Michał (Propugnaculum 1688) — Żarski Balt. Bened. (Corona 1690).

ANDREAS a Spirito S-to (Trynitarz, definitor prowincyi polskiej). De bello in Europa gravissimo ab potentissimis imperatoribus et regibus gesto epitome historiae duobus brevissimis libris comprehensae. Auctore P. F. Andrea a Spirito S-to Ordinis Discalceator. SSmae Trinitatis Redempti. Capti. definitore Provinciae. Varsoviae, typis S. R. M. An. Dni 1776. w 8ce, kart 3, str. 47 i 1.

Rzecz o wojnie siedmioletniej.

Wilno — Krasin. — Jagiell. — Ossol.

— Casus conscientiae pro Regno Poloniae ex declarationibus Summorum Pontificum, Consiliorum Provincialium eiusdem Regni decretis, nec non ex auctoribus theologis istius gentis collecti universim 100. Auctore P. Andrea a Spirito Sancto Ord. Discalceatorum SS. Trinitatis Red. Capti. sacerdote professore et definitore provinciae Polonae. Varsoviae typis Sacrae Regiae Magestatis (sic). An. 1776. w 8ce, str. 110 i registru kart 7.

Jocher 4339.

Ossol. — Jagiell. — Akad.

ANDREASOWICZ **Christop.** († 1716). Applausus Apollinis venerabilibus DD. primae laureae candidatis R. et V. Dom. Stephano Krukowski presbytero, V. D. Petro Leszczyński, V. D. Mathiae Miłkowskiego, dum in alma Universitate Zamosciensi a clarissimo et excellentissimo Dom. M. Francisco Casimiro Grabowicz, Phiae doctore, logices ac metyphysices in eodem Universitate ordinario professore, prima in artibus et philosophiae laureae ritu solenni insignirentur per Christop. Andreasowicz, Phiae et Eloquentiae auditorem, observatus et officioso ac gratulabundo calamo expressus.

An. Dni MDCLXXXII. die 7 mensis Febr. Zamosci, typis academicis. 1682. w 4ce, str. nlb. 8.

Na herb akad. podpisał wiersze Piotr Gruszecki.

Joher 1968. — Juszyński. Dyk. 1.

Ossol.

— ob. Żędzianowski Tom. (Manubiae 1684).

Andree **Joannes** obacz: Szamotulski Grzeg. (Processus 1531, 1534, 1537).

ANDREJ Archiep. Swiatoho Otea naszego Andreja archiepiskopa kesarija kappodokijskija — Tołkowanie na Apokalipsiu Swiatoho Apostoła i Ewangelista Christowa Joanna Bohosłowa. Z woli, starania i błogosławieństwa archimandryty Ławry Peczerskiej Zacharjasza Kopystyńskiego. W Ławrze poraz pierwszy wydane roku od stworzenia świata 7133, od Chrystusa 1625. folio, kart nlb. 8, str. 156 i w końcu tekstu p. 1.

Tytuł w drzeworycie z figurami świętych.

Na odwrotnej stronie obrazek Wniebowzięcia P. M. i herb Leliwa z głoskami polskimi Z. K. A. K. (Kopystyńskich, co widać z wiersza). Przedmowa do czytelnika przez mnicha Tarasa Lewonicza Ziczube.

Krasin. — Bibliot. publ. petersb. — Akad. Nauk petersb. — Muz. Rumiancowa. — Karatajew (N. 255).

ANDREIDES **Simon.** Epos melicum illmo ac rmo domino D. Petro Tiliicki, Dei gratia episcopo Cracoviensi, duce Severiensi, dum ac sacram inaugurationem urbem foeliciter ingrederetur, mansuetorum Musarum maecenati, optimo largo pioque D. D. A Simone Andreide Crac. art. bac. devotissimo cliente. Cracoviae, Anno Domini 1607. w 4ce, k. nlb. 6.

Czartor.

ANDREJEWICZ **Dawid.** Lament po światobliwie jezłom welebnom hospodynu Oteu Joannie Wasilewiczu przewyterie, imenom cerkwi Prawosławija wostocznaho bratstwa Łucka ho wozdwyżenija czestna ho i żywotworiaszczaho Kresta hospodnia, napisannyj przez mnohohrisznaho Jerodiakona. inoka czyna swiatoho Wetykaha Wasylija. W Łucku, roku 1628. miesiacia februarija 11 dnia.

W drukarni Pawła Jeromonacha, (1628) w 4ce, kart nlb. 11.

Wierszem, druk kirylicą.

Sopikow I. 81. Birgel. — Czetwert.

ANDRELINUS Publius Faustus. Publii Fausti Andrelini, Foroliuensis, poetae laureati atque oratoris clarissimi: Epistolae prouerbiales et morales longe lepidissimae nec minus sententiosae. Cracouiae Anno MDXXVII. (Na końcu:) Finis novem epistolarum adagialium P. Fausti Andrelini iuxta musarum videlicet numerum et trium (quot charites sunt) epigrammatum. Cracouiae per Mathiam Scharffenberger. Impensis vero domini Marci civis ac bibliopolae Cracouiensis. A. MDXXVII. duodecima die Sept. w 8ce, str. 32. (druk kursywą).

Dedyk.: Joanni de Ganay Francię cancelario.

Ciampi Bibliogr. I. 7.

Czartor. — Jagiell. — Krasina. — Kórnica.

Andreothesia genethalica ob. Buczkowski Mac. (1619).

ANDROVIA (de) **Maur. Frid.** Presbyter, Jurisprud. Baccal. († 1631) Quaestio de Sanctorum honore. (Brak tytułu). Cracouiae 1604. w 4ce, k. 4.

Dedyk.: Math Spinek de Bętkow, abbatii Vitoviensi. — Obejmuje: Conclusiones.

Por. Jędrzejowczyk. Jagiell.

Andreoviensis ecclesia ob. Chrzanowski Tomasz (1791) — Damalewicz Stefan (1650) — Kazanie (Klasztor b. r.) — Rudzki Alex. Mac. (1655) — Zajaczkowski Emer. (Sol et lux 1656).

Andreozzi ob. Songs in Lodoiska (1794).

ANDRIAN Karol z Tisens (ur. 1680 † 1745). Series regum Poloniae (Inscr. Dr. phil. sub P. Ign. Langetl a Metaph. Graec.). Graecii 1733. w 12ce.

Backer s. 166.

— ob. Schwitzen.

Andriani Jan Ch. ob. Andreanus.

ANDRIES Jodocus S. J. (Josse) (ur. 1588 † 1658). Medulla Crucis perpetuae ex cruce perpetua, Rev. P..... excerpta. Olivae, typ. Georg. Franc. Fritsch 1681. w 12ce, k. 5, str. 102 i index.

Catal. Janss. pod rokiem 1682. — Jocher 5900. (podaje również r. 1682, opierając się na tymże katalogu).

ANDROCY Fulvius (Androtio) (1523 † 1575). Nauka jako stan wdowicy przystoynie i chwalebnie może być prowadzony. Każdey personie, nabycia prawdziwego nabożeństwa pragnący, bardzo potrzebna i pożyteczna. Z rozlicznych ksiąg Wielebnego X. Fulwiusza Androcego Societatis Jesu wyięta, a teraz z włoskiego na polskie przez iednego kapłana tegoż zakonu iest przełożona. W Kaliszu, w drukarni Woyciecha Gedeliusza r. p. 1606. w 8ce, str. 208.

Przypis. tłumacza Szymona Wysockiego: Elżbiecie Sieniawskiej z Lezienie, marszałkowej nadwornej.

W końcu dodano:

Kształt pobożności, to jest: Żywot światobliwy i śmierć chwalebna jej M. Pannie i P. Katarzynie z Maciejowic Wapowskiej, kasztelanki przemyskiej, etc. Z kilku exemplarów przez ks. Szymona Wysockiego S. J. krótko zebrany. W Kaliszu, w druk. Wojciecha Gedeliusza r. p. 1606.

Jocher 4222.

Ossol. — Warsz. Uniw.

— Rozmyślanie o drogiej męce Pana naszego Jezusa Chrystusa. Przez X. Fulwiusza Androcego Soc. Jesu złożone a przez X. Symona Wysockiego tegoż zakonu z włoskiego na polskie przełożone. W Krakowie w druk. Jana Scharffenbergera r. p. 1611. w 8ce, str. 92 i k. 2 rejestru. Druk gocki.

Na rycinie ostatniej stronnicy wybity rok 1538.

Jocher 5811.

Jagiell. — Ossol.

— Scieszka pobożnego chrześcianina to jest Nauki y przestrogi co potrzebniejsze na poratowanie wszystkich zbawienia pragnących. Z włoskich scriptow kapłana iednego Soc. Jesu. Przekładania X. Stanisława Grochowskiego. Psalm 118: Nawiedz mię Panie na ścieszkę mandatów twoich. W Krakowie w drukarni Jakuba Siebeneychera Roku Pańskiego 1600. w 4ce, k. nlb. z tyt. 8, k. liczb. 40.

Tytuł otoczony linią podwójną. Druk gocki, prócz wyrazów głównych w tytule i dedykacyi.

Przypis. Janowi Dymitrowi Solikowskiemu arcybiskupowi lwowskiemu, z Cerska 28 Octobra roku 1599. — Na str. odwr. tyt.

Jednorozec (Bończa) herb Solikowskiego. Dedykacja zajmuje następnych kart 3 i połowę 4-tej. Na jej odwrocie znajduje się przedmowa: Do czytelnika, z której widać, iż Grochowski tłumaczył to dziełko z włoskiego Fulviusa Androtiusa Societatis Jesu. Następne 3 karty zajmują rejestry, a odtąd na kartach liczbowanych samo dzieło. Na ostatniej karcie jest odezwa typografa do czytelnika, iż jeszcze roku przeszłego oddano mu książkę do officyny, ale plaga pańska (zapewne powietrze morowe) „rozprószyło nas z miasta tego y domów naszych, zazym y drukarnia wakować musiała.“ Kartę 38 i 39. zajmuje: Sposób pożytecznego mówienia pacierza. Wiszn. IX 214. wspomniał, lecz nie opisał dokładnie. — Jocher 6045 a. (tak samo). Exemplarz znajdujący się w bibl. PP. Klarysek w Krakowie, ma dopis własnoręczny na tytule: Illustri et adm. rev. D. Mich. Maliszewski, divina providentia abbati Calvi Montis S. Crucis Dno et benefactori suo S. Grochowski.

Czartor. — Jagiell.

— Toż. Tenże tytuł, ... powtórę wydana y na wielu miejscach poprawiona. W Krakowie, w drukarni Jakóba Sibeneychera r. p. 1601. w 4ce, kart 8 nlb., a 40 kart liczb. Druk gocki.

Dedyk.: Janowi Dymitrowi Solikowskiemu (proza). Na końcu: Sposób pożytecznego mówienia pacierza (wiersz).

Obejmuje rzecz o grzechach, spowiedzi, skrupulach, lekarstwach przeciw grzechom i o fraunkach. Jagiell.

— Tenże tytuł. W Krakowie w drukarni Mikołaja Loba r. p. 1608. w 4ce, k. 3, str. 77.

Dedykacja na odwrocie tytułu wierszem do Jana Zamojskiego arcybisk. lwowskiego. Tu się tłumacz podpisał jako Kustosz kruszwicki.

Jocher 6045 a.

Ossol. — Czartor. — Jagiell.

— Tenże tytuł, ... powtórę wydana y na wielu miejscach poprawiona. Z pozwoleniem starszych. W Poznaniu u Woyciecha Regulusa r. p. 1647. w 4ce, k. 37 i 1 $\frac{1}{2}$ ark. na prozdie.

Dedykacja drukarza do Piotra Bardzkiego dziedzica na Brudzewie.

Jocher 6045 d. Ossol.

— Toż, tamże, 1648. w 4ce.

Warsz. Uniw. — Raczyns.

— Skarbnica duchowna, rozmaite książeczki nabożne z drogimi naukami w sobie zamykająca przez ..... S. J.

po włosku wydana, a teraz przez X. Szymona Wysockiego tegoż zakonu na polskie przełożona 1660. w 12ce, kart 12, str. 192, 170 i 71, ze 6 drzeworytami.

Dedyk.: Annie z Kurlandy Radziwiłłowej, Marsz. W. X. Lit.

Obejmuje: O częstem przyjmowaniu Najś. Sakramentu. O Najś. Ofierze którą zowią Mszą św.

Bibl. Emer. Czapskiego. — Warsz. Uniw.

Andromacha ob. Morsztyn Andrzej (1689, 1697).

Andromachus Senior (Dr. medyc. z Krety) ob. Tidicaeus Fr. (De theriaca 1607).

ANDROMAK. Alla Speciarìa della Madonna in Venezia. Zwyczaj, cnota i miara. Dryakwie Andromaka starego komponowana w aptece della Madonna na placu S. Bartłomieja w Wenecyi. 1 kartka. Warsz. Uniw.

Andromeda, dramma serio per musica in due atti da rappresentarsi per la prima volta avanti di sua Maesta il Re di Polonia nel Teatro nazionale in Varsavia presso di P. Dufour cousiliere aulico di S. M. et Direttore della Stamperia del R. Corpo de Cadetti. MDCCXC (1790). w 8ce, str. 54 (wierszem).

La Musica è del Sigr. Pietro Persichini Maestro di Cappella Romano.

Akad. — Jagiell. — Dzików.

— Favola obacz: Puccitelli (1664).

ANDRONICUS Tranquillus Parthenius Dalmata. Dialogus: philosophandumne sit? (Na końcu:) Cracouię ex officina Hieronymi Vietoris, Anno Domini MDXLV (1545). w 4ce, kart nlb. 21. (sygn. A—E).

Przypisane Sewerynowi Bonerowi, kasztelanowi Bieckiemu.

Janocki I. 22. — Jankowski, Rys logiki 185. — Encykl. powsz. I. 781.

Jagiell.

— Ad optimates polonos admonitio. Cracoviae apud Hier. Viet. MDXLV (1545). w 4ce, k. nlb. 19.

Dedykacja do Andrzeja Górki kaszt. pozn. Wydaniem zajmował się X. Tomasz Płaza-Wiszniews. IX. 343.

Czartor. — Ossol. — Kórnice.

— Toż, cum praefatione Jacobi Gorseij ad illustrissimum et magnificentum

Dominum Stanislaum comitem de Gorca palatinum Posnanien. Cracoviae, in officina Lazari, Anno Dni 1584. w 4ce, str. 53.

Najprzód list Górskiego do Górki prozą łac., w którym chwaliąc zasługi Górków, wymienia powody dla czego wydał powtórnie ten list Andronika, (głównie dlatego, iż napomnienia Andronika znalazł godne powtórzenia zwłaszcza w chwili zagrażającej na nowo wojny tureckiej). Andronika list rozpoczyna się od str. 20. Pisany jest do Andrzeja Górki kaszt. poznańskiego i generała Wielkopolskiego, datowany zaś w Krakowie d. 2 maja 1545 roku. Pisze w nim Andronicus, iż having przez czas niejaki w mieście Wiewiórcie u Jana Tarnowskiego, kaszt. krak. w godzinach wolnych zajmował się napisaniem napomnienia do senatorów polskich.

Pamięt. Warsz. 1819. T. XIV. s. 49—58. Jagiell. — Czartor. — Warsz. Uniw. — Dzików. — Przedz. — Ossol. — Kórnic. — Czarnecki — Moszyński — Kijows. — Dziedusz. — Pawlikow. — Szembeka — Branic.

Andruszkiewicz Mathias prowincyał ob. Grzybowski Ant. (Skarb 1740).

(Andruszow). Puncta approbatae pacificationis Andrusoviensis inter Polon. et Moschov. (1667).

W Chwalcovii Ius publ. 7, 384.

— ob. Relatione (1684).

(Andrychiewicz Franc. Xav.). Nota od komisji skarbowey koronney do Najjaśniejszych skonfederowanych Stanów wnosząca, ażeby Franciszek Andrychiewicz sekretarz komisji skarbowey przypuszczony do Stanu szlacheckiego od Scarta bellatu był uwolniony. folio, 1/2 ark. Warsz. Uniw.

— ob. Kommissya Rzpltej skarbu (1790).

ANDRYCHIEWICZ Serafin. Series reverendorum patrum et fratrum eremitarum Camedulensium congregationis Montis Coronae tam eremi Montis Argentini supra Cracoviam in Polonia quam eremi Montis Pacis supra Coronam in Lithuania Professorum vivorum et vita defunctorum conscripta. Viennae Austriae ex typ. Gheleniana. B. w. r. w 8ce, ark. D.

Wydał Don Seraphinus prior Montis Argentini około r. 1760.

Czartor. — Warsz. Uniw.

Andrychowicz Jan Tomasz ob. Okazanie (1773).

ANDRYSIEWICZ. O leczeniu i zachowaniu zdrowia 1564.

Bentk. Histor. Lit II. str. 441. — Czacki O litewskich i polskich prawach Tom II. str. 39. (w spisie autorów). — Wizerunki Nauk. 1839. XI. 135.

Jestto omyłka Czackiego. — Żadnego Andrysiewicza lekarza nie było, dzieło wzmiankowane jest Siennika, a było tylko drukowane w Krakowie u Łazarza Andrysowicza.

Andrysowicz Lazar ob. Artykuły prawa Magdeburgskiego (1560).

Andrzej Arcybiskup ob. Andrej Archiep.

Andrzej Hr. z Gączyna ob. Paprocki Bartłomiej (1578).

Andrzej Kazimierz Skarbnik W. X. Lit. ob. Jezierski Stefan (1624) — Jurkowski S. (1626) — Smieszkowicz Laurentius (Ode 1622) — Wojniłowicz Michał (Drzewo 1622).

Andrzej Laurenty od św. Rozalii ob. Szydłowski Laur. Sch. Piar.

Andrzej S. (Jędrzej) ob. Andreas — Gaworski Jan Nep. Ignacy (1769).

Andrzejewicz ob. Andrzejowicz Józef — Dissertatio philosophica (1727).

Andrzejewski Wincenty ob. Sprawa XX. Piarów (około r. 1795).

ANDRZEJKIEWICZ Jan Andr. Gintowt (1609 † w Tykocinie 1674). Memento nieśmiertelnej pamięci godnym Panom JW. WW. Pawłowi Janowi na Czerci y Bychawie wojewodzie Wileńskiemu, Wielkiemu W. X. Lit. hetmanowi itd. oraz JW. WW. Kazimierzowi Leonowi, podkanclerzemu W. X. Lit. Sapiehom pogrzebnym kazaniem przez X. Jana Andrzejkiewicza na ten czas domu warszawskiego S. J. proboszcza na sercach życzliwych słuchaczy, w kościele świętego krzyża kartuzyer Bereckiej r. p. MDCLXVI d. 9 czerwca napisany. W Wilnie 1667. w druk. S. J. w 4ce, 3 1/4 ark.

Z portretami i z tablicami herbowymi Sapiehów. Willatz w Wilnie szyćcował. Druk gocki. — Przypis. Alexandrowi Naruszewiczowi, podkanclerzemu W. X. Lit. Paweł Sapieha miał za żonę Annę Kopcównę siostrę Jana Karola Kopcia, wojewodziańkę

Pełocką, Kazimierz miał synów Kazimierza Jana, Benedykta Pawła, Franciszka Stefana i Leona. Jest tu wiadomość o życiu Kazimierza Leona Sapiśchy.

Niesiecki I. 55. — Brown. Bibl. s. 14. — Backer s. 169.

Czartor. — Ossol.

— Senffkörlein des bitteren Leiden Christi Jesu. Regensburg 1719. w 8ce.

— Ziarno gorczyczne gorzkiej męki Nasłodszezo Zbawiciela Chrystusa Jezusa nabożnemi rozmyślaniami roztrąte, octem y żoćią tegoż Pana zaprawione, a na posiłek nabożnym ludziom podane, przez X. Jana Andrzejkiewicza S. J. kapłana nateczas Collegium Nieswieckiego Rektora r. p. MDCLXXIII. W Wilnie w druk. Akad. S. J. (1673). w 4ce, k. 4, str. 262.

Przypis. Alexandrowi Hilar. Połubińskiemu W. X. L. marszałkowi.

Obejmuje Rozmyślań XL.

Kraszewski Wilno T. IV. — Joch. 5882 a. — Juszyńs. (zwie go Gintowski).

Czart. — Czetz. — Jagiell. — Wileńs. — Ossol.

— Tenże tytuł. W Wilnie w druk. Akad. S. J. r. 1688. w 4ce, kart 6 i 267.

Krasz. Wilno IV. — Jocher 5882 b.

Kijows. — Ossol. — Wileńs.

— Tenże tytuł. ... r. p. 1673. a teraz dla pożytku dusz krwia Chrystusową odkupionych z woli i sumptu JWJP. Anny na Zamościu Zamoyskiej podskarbu. WK. r. p. 1701. przedrukowane. W Zamościu w drukarni Akad. 1701. w 4ce, str. 2 i 264.

Czartor. — Ossol.

— Tenże tytuł. ... w Wilnie w drukarni Akad. Soc. Jesu. Dla szczególnego zalecenia tej książki y smaku w niej duchownego przy nabożnych uwagach, postnych exortach z nowym przydatkiem znowu przedrukowane z dozwoleniem zwierzchn. duch. W Kaliszu w druk. JKM. Coll. Soc. Jesu 1746. w 4ce, k. 1, str. 245 i rejestr.

Jocher 5882 c.

Ossol. — Jagiell. — Wilno — Kijows.

— Tenże tytuł. W Kaliszu w drukarni S. J. 1756. w 4ce, kart 2, str. 245 i rejestr.

Jocher 5882 d.

— Tenże tytuł. Wilno 1757. w 4ce. Wileńs.

W rękopisem S. Przyłęckiego jest też data: Zamość 1740. w 4ce, lecz nie poparta. — Także edyc.: Wilno 1707. ob. Dowgiatto.

Andrzejkiewicz Tadeusz ob. Sprawa skarbu Rzeczypospolitej (b. r.)¹

(**Andrzejkiewicz W.**) Ewazyja W. Andrzejkiewicza Pisarza grodz. Pińsk. od zarzutów JW. Instygatora Litt. prosta odpowiedź na produkt w sprawie skarbowej podany zawierająca (ok. 1778). folio, sign. D₂.

ANDRZEJOWICZ Józef. Dissertatio philosophica de connotatis et constitutivis denominationum tribus disputationibus comprehensa, authore quodam e S. J. theologo Polono. Leopoli. 1727. — ob. Dissertatio philosophica.

ANDRZEJOWICZ Waleryan (Adryanowic), Dominikan (Lithuanides) (1574 † 24 Paźdz. 1635). Kazanie na pogrzebie wysoce urodzonego wielkiej nadzieie młodzieniaszka jegomości P. Dądziboga Władysława Śluszki kasztellana Zmudzkiego, starościca Rzeszyckiego, pacholęcia pokojowego, królewica Jego Mei Najaśnicyszego Władysława Zygmunta obranego cara moskiewskiego. Przez .... kaznodzieję Stołpeckiego Dominikana. Miane w kościele kaznodziejskim die 3 lipca r. p. 1631. Drukowano we Lwowie w 4ce, dedykacya i kart 18 nlb., sign. E₂.

Na odwrocie karty tytułowej: Herb: tarcza przedzielona na 4 pola; w 1 herb Ostoja czy Przegonia, w 2 Ślepowron, w 3 Jelita, w 4 Bogoryja. Nad herbem litery D. W. S. nieco niżej K—Z., jeszcze niżej S—R. Pod herbem P.P.—K.W. na samym dole C.M. Na następnej karcie: dedyk. Alexandrowi Śluszcze, kasztelanowi Żmudzkiemu, Rzeszyckiemu etc. staroście i Zophiey Constanicy Zienowiczownie kasztelanowej Żmudzkiej etc. na końcu dedykacyi: w Stołpcach 8 Novembr. r. p. 1630. Podpis: X. Waleryan dominikan.

Birgel — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Krasieńs. — Akad.

— Toż .... Miane w kościele kowalewskim przez X. Waleryana Adriano-wica, dominikana, kaznodzieję Stołpeckiego 3 dnia Lipca r. p. 1630. w 4ce, ark. 5.

Jestto wydanie inne, poprawniejsze powyższego kazania. Ze tytuł pierwszego wydania jest pełen błędów, okazuje się z dedykacji, która w obu wydaniach ma datę 8 Novembra 1630, oraz z poprawy wszystkich omyłek, które się znajdują w egzemplarzu edycji pierwszej, lubo mylnie datę 1631 noszącej. Przy drugiej edycji jest list Władysława Zygmunta, który oprócz zwyczajnego tytułu królewica polsk. i szwedz. obranego W. Cara moskiewskiego, pisze się jeszcze administratorem Xieństw Siewierskiego i Czernichowskiego. W liście tym pisanym do Alexandra Słuszki, ojca zmarłego donosi mu o śmierci syna, z Warszawy d. 8 maja. Maciej. Pism III. 743. — Siarcz. I. 285.

— Ogród Różanny abo opisanie porządne dwu szczepów wonnej Róży Hierychuntskiej, t. j. o dwu świętych Różańcach dwojga bractw błogosław(ionej) Panny Maryey Naświet. Imienia Pana Jezusowego w zakonie kaznodziejskim wszczepionych. Kwoli bracyey y promotorem obojga Bractw świętych. Przez WO. Br. Waleryana Lith. presidenta Bractw pomienionych tegoż zakonu. W Krakowie, w druk. Franc. Cezarego 1627. w 4ce ark. Hhhh². — Cz. I. 42. Cz. II. 50. Cz. III. 76. Cz. IV. 100. Cz. V. 40. Cz. VI. 81. Cz. VII. 128. Cz. VIII. 46. Cz. IX. 64. i Summariusz 3 k.

Dedyk.: Zophii Xźnie z Drucka Horskiej Chodkiewiczowej woiewodziny wileńsk., bobruysk., krewsk. etc. starościny.

Jocher 6609 a.

Krasiń. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Tenże tytuł. .... bractw błogosławionej Panny Maryey i Nayśw. Imienia Jezusowego.... Przez WO. Br. Waleryana Lithuanidesa wydany a w Congregacyey Litewskiej Anyoła Stróża przez brata Hilarego Mackiewicza promotora Wileńs. Różańca św. przedrukowany. W Wilnie w drukarni Oyców Jezuitów a. 1646. w 4ce, k. liczb. 42, 43, 80, 97, 42, 40, 128, 50, 64.

Jocher 6609 b. mniema za Kraszewskim, że autor zw. ał się Kamiński od Litos, co mylnie. — Maciej. Piśm. s. 715. — Kraszewsk. Wilno IV. — Siarcz. I. 28.

Jagiell. — Krasiń. — Ossol.

— Pius modus recitandi publice per choros SS. Rosarium B. V. Mariae Romae sub Paulo V. Pontifice, per illustr.

P. Hieronymum Xavierium S. R. E. Cardinalem apud Minervam introductus, postmodum in ecclesiis FF. Praedicatorum per totam Christianitatem propagatus nunc primum in gratiam Congregationis oratorii academici Sacratissimi Rosarii impressus, auctore F. Valeriano S. T. D. Ord. Praed. cui adjuncta sunt alia duo Rosaria SS. Nominis Jesu et B. M. V. privatim recitanda. Cracoviae, typ. Antonii Wosiński 1629. w 12ce, ark. nlb. D₁₂.

Stronnice w ramkach. Liche drzeworyt w tekście. Jagiell.

— Commentarius super Mattheum.

„Fr. Valerianus Litvanides ord. praed. astromus, reliquit quaedam scripta in scientia mathematicae, typis praeparata.“

Ruszel p 103.

Ob. Encykl. Orgelbr. T. 17. s. 164. — Program Dominikańs. 1828. s. 41. — Siarcz. Jocher II. 50 i 60. — Sekowski Albert (Modus publice 1629). — Muczkows. Rozmaitości 138. — Maciejow. Piśmienn. III. 714. — Wszniews. Hist. lit. IX. 223. — Barącz. Dzieje Zak. kazn. II. 272. — Quetif. Script. Ord. praedic. II. 484.

ANDRZEJOWSKI Karol X. Duch św. Oyca naszego y Patryarchy Benedykta. W Wilnie w druk. XX. Schol. Piar. 1765. w 4ce, str. Cz. I. 783. Cz. II. str. 662.

X. Polkowski — Wileńs.

— Góra Tabor dla bawiących się przez dni X. bogomyślnością pracą pewnego Benedykta R. C. 168. w Einsieldzie dla łatwiejszego widzenia Boga usypana a teraz polskim językiem z łacińskiego przeniesiona od X. Karola Andrzejowskiego professa Lubińskiego, WW. Panien Benedyktynek Wileńs. spowiednika ordyn. r. p. 1764. W Wilnie, w druk. XX. Schol. Piar. w 4ce, str. 330 i regestr.

Jocher 5706.

Czetwert. — Wileńs.

— Kalendarz Benedyktyński na każdy dzień całego roku życia świętych pańskich zakonu św. Oyca y Patryarchy Wielkiego na zachodzie Benedykta na chwałę Boga w Troycy św. jedynego na wystawienie licznego pułku tychże świętych y ku zbudowaniu y naśladowaniu czytających zapisany, a zaś najprzewielebniej. w Bogu JMPannie

Franciszce Annie Wołowiczównie Xieni klasztoru Wileńsk. tegoż zakonu na dowód szacunku y wdzięczney pamięci przez X. Karola Andrzejewskiego, Benedyktyna Lubńskiego, spowiednika ordynar. swego, ofiarowany y za dozwole niem zwierzchności do druku podany. W Wilnie, w druk. JKM. XX. Bazylianów w druk. JKM. y Rzpłtey XX. Schol. Piar. r. p 1768. folio, str. 10, 638 i 12, 554.

Przypis. JPannie Franciszce Annie Wołowiczównie Xieni klasztoru Wileńs. zakonu S. Benedykta.

Jocher 6595, 8276. — Kraszewsk. Wilno. — Bieliński Stan. nauk. 109.

X. Polkows. — Ossol. — Jagiell. — Wilno — Czetwert.

— Zwierciadło dla ustanowienia dobrych obyczajów według ustaw powszechnych, godnym prześwietnych imion Palemonu damom dawno z gotowością obrządków jak na gotowalni codziennie dla nabycia chwalebnych cnot a poprawy menkamentów światowych wystawione, teraz dla większey w czytaniu ciekawości wierszem polskim otwarte. W Wilnie 1762. w 4ce, str. 97 i k. 8.

Wiersze te dzielą się na 6 artykułów pod następnymi tytułami: Jako się ma sprawaować panna mistrzyni z temi które tylko dla ćwiczenia w klasztorze mieszkaia; czego ich ma uczyć panna mistrzyni, co należy do zbawienia; porządek godzin i zabaw na każdy dzień pannom świeckim itd.

Wileńs. Bibl.

— ob. Joachim X. (Uwagi nad regułą 1755).

Encyklop. Orgelbr. I. 763.

ANDRZEJOWSKI X. Rafał. Kopiee śmiertelny z duktu żadnym terminem nieograniczonego Boga przy rozgraniczeniu w Ukrainie ostatnim przez JO. X. JMci Michała Swatopełka, na Czetwertni Czetwertyńskiego, podkomorzego Bracławskiego, rotmistrza wojsk J. K. Mci y Rzplęj znaku pancernego usypany, a na utulenie z konfederowanych żalów JO. X. JMci z hr. Koreckich z domu Żurakowskich Heleny Swatopełkowej Czetwertyńskiej podkanc. Bracł. z całej skoligowanej JO. rodziny przy pochowaniu ciała w kościele WW. OO. Dominikanów Łuckich rozrzucony przez

X. Rafała Andrzejewskiego, predykatora generalnego, natenczas przeora Niewirskowskiego, Dominikanina prowincyi polskiej r. p. 1763. d. Stycznia. Lwów, w druk. Jana Filipowicza J. K. Mci sekr. i uprzyw. typographa. folio, kart nlb. 17.

Przypis. Helenie Czetwertyńskiej.

Ossol. — Krasinś.

Andrzejowski kościół ob. Andreoviensis ecclesia — Chrzanowski Tomasz X. (1791) — Kazanie (Klasztor b. r.).

Anecdota Jabłonoviana ob. Załuski J. A. (1752).

Anecdotes ob. Dallerac (de Pologne, Sobieski 1699) — Laplace (du Nord 1770) — Recueil (1734) — Patkul J. R. (1761) — Pombal (du ministère 1784).

Anekdota żydowskie pod różnemi imionami wydane y przedrukowane. B. w. m. i r. w 8ce, str. 117.

Jocher 3584.

Ossol.

Anegdoty ob. Fryderyk II. (czyli znamiona 1787) — Magazyn (b. r.) — Piotr W. (orygin. 1789) — Samuel Rabbi. — Szembek Fryderyk (Zbiór różnych).

Anfang der Mineralischen Dingen ob. Sędziwoj (1656).

Anfologion, napiecz. w Jewiu w 1613 g. w 16ce, kart 3, 240 i 2.

Tołstoj N. 58. — Sacharow N. 152. — Karat. N. 177.

Bibl. publ. petersb.

— s Bohom sderżaj cerkownuju służbu izbranych swiatych na weś hod. Napeczatano w obiteli obszczeszitelnoj monastyra Peczerskocho w Kijewie, w leto bytija Adamla 7126, ot Christowa że wopłoszczenija 1619, henwara 16 dnie. folio, k. nlb. łącznie z tytułem 5 i liczb. 1048.

Tołstoj N. 63. — Carsk N. 64. — Sacharow N. 178. — Karat. 207.

Krasinś. — Bibl. petersb. Akad. Nauk. — Muzeum Rumiancowa. — Bibl. publ. petersb.

— napiecz. we Lwowie w tipograf. Swawripijalnawo bratstwa pri Chramie Uspienia 1632. folio, kart 3 i 521.

Sacharow N. 285. — Karat. N. 331.

Bibl. publ. petersb. — Bibl. Akad. Nauk. petersb.

— napiecz. w Kijewie w typogr. Kijewo Pieczerskoj Ławry w 1636. w 16ce, kart 12 i 418.

Tolstoj N. 83. — Sacharow N. 334. — Karat. N. 384.

Bibl. publ. petersb. — Bibl. petersb. Akad. Nauk.

— sirecz Cwietosłow ili Trifołog, sostawlennyj ot swiatych Otec izobrażennych zde (to jest tutaj: w wizerunkach rytowanych dokoła tytułu). We Lwowie roku od stworzenia świata 7146, a od Narodz. Chr. 1638. W typograf. Stawropigialnawo pri Chramie Uspienija w druk. Ioan. Kunotowicz w 1638. fol., kart 7 i 537.

Sacharow N. 359. — Karat. N. 413.

Kraśińs. — Bibl. publ. petersb. — Bibl. ross. Tow. histor. — Bibl. Karat.

— sirecz Cwietosłow ili Trifołog sostawlennyj ot swiatych Otec izobrażennych zde (to jest tutaj: w wizerunkach na około tytułu). Tszczanijem i iżdiwienijem bratstwa pri Chramie Uspenija Preczistyja Bohomater w typografii ich wsesowerszenie tretieje uże izdadeśia. W Lwowie w leto bytija mira 7151, ot woptoszczenija że Hospodnia 1643. folio, k. nlb. 8, liezb. u góry 713.

Na ostatniej karcie jedna str. obejmuje poprawki, druga herb bractwa wielkiego formatu.

Tolstoj N. 100. — Sacharow N. 432. — Karat. N. 497.

Kraśińs. — Bibl. publ. petersb. — Bibl. petersb. Akad. Nauk.

— sirecz Cwietosłow ili Trifołog sostawlennyj od swiatych Otec, tszczanijem że i iżdiwienijem bratetstwa pri Chramie Uspenija Preswiatyje Bahomater, w typografii ich wserowerszenie czetwertoje (po raz czwarty) uże izdadeśia. W Lwowie w leto bytija mira 7159, ot wopłoszczenija że hospodnia 1651. folio, kart nlb. łącznie z tytułem 8, liezb. 672. Druk we dwie kolumny z licznymi rysunkami.

Sacharow N. 535. — Karat. N. 611.

Kraśińs. — Bibl. publ. petersb.

— napiecz. w Nowgorodie Siewierskom w 1678. folio, kart 7, 699 i 70.

Bibl. publ. petersb. — Bibl. petersb. Akad. Nauk. — Bibl. Karat.

— napiecz. w Czernigowie w 1678. folio.

Sopikow Cz. I. N. 60. — Karat. N. 847.

— napiecz. we Lwowie w 1694. folio, kart 8, 671 i 1.

Sopikow Cz. I. N. 62. — Karat. N. 1057.

Bibl. publ. petersb. — Bibl. petersb. Akad. Nauk.

ANFOROWICZE. Sprawa.... Justyna i Giertrudy z Chlewińskich Anforowiczów wojskich pow. Oniksz, sędziów Starodubów z J. W... Tadeuszem Żabą wojew. Połock. syndykem, X. Krescentym Daleckim kustoszem i z wszystkimi OO. Bernardynami Wileńs. Bez w. m. i r., folio, kart 4.

Jagiell. — Wileńs.

— Krótka odpowiedź... XX. Ber-Wileńs. przeciwko Anforowiczom. Bez w. m. i r., folio.

— ob. Białołocki Bog. (Sprawa 1799, Odpowiedź 1799) — Mikulicz Winc. (Sprawa 1799).

Angelicus Doctor (Thomas Aquinas) ob. Cichowski Mik. (Angelici doct. de virg. conc. 1651, 1660) — Rutka Theop. (contra J. Galat. 1694).

Angelin X. ob. Mazzinghi (1761).

Angelegenheiten (Ueber die) obacz Gdańsk (1784).

ANGELO (ab) **Frater**, rytownik. Tabula chronographica provinciae Russiae in inclyto Regni Poloniae, sub titulo B. V. Mariae immaculatae conceptae ordinis minorum regularis observantiae. Fr. ab. Angelo delineaivit Stanislawoviae.

Ta mappa wyobraża wszystkie klasztory OO.

Bernardynów na Rusi od r. 1452 do 1753.

Płyte miedzianą do odciskania tej mappy posiada klasztor OO. Bernardynów we Lwowie.

X. Barącz Pamiątki Stanisławowa str. 172.

Angelographia (Ex) ob. Weber Andrzejj (1638).

ANGELŁOWICZ ANDREAS, Baliński Antonius, Berezowski Paulus. Tentamen ex physica quod die... m. Julii MDCCLXXXIV. subiverunt Rev. ac Erud. Andreas Angelłowic, Sem. Gen. ritus Graeci Cath. alumnus, — Erud. D. Antonius Baliński, — Erud. D. Paulus Berezowski. Leopoli, typis viduae

Josephi Piller Caes. Reg. Guber. typogr. 1784. w 4cc, k. 7.

Ossol.

Angelowicz Josephus Andreas ob. Positiones (1796).

Angelowicz Antoni ob. Idzelewicz Michał X. (Przemowa przy konsekr. 1796).

Angelowicz Simeon ob. Matheseos (1784).

ANGELUS Krzysztof (Engel) († 1639) Enchiridion de Statu religionis russicae Christophori Angeli. Gedani 1595.

— Status et ritus Ecclesiae graecae, graece descripti a Christophoro Angelo Gracco, latine autem conversi a Georgio Thelovio (Fehlavii) Ecclesiaste Dantiscano in templo parochiali. Cum eiusdem annotatis. . . . . Francofurti sumpt. J. Beyer. MDCLV (1655). w 12cc, str. 195 i 2 ark. na przodzie.

Dedykacya Senatowi miasta Gdańska, gdzie tłumacz powiada. iż jest rodem z tego miasta, a tłumaczył z polecenia Jana Mochingera.

Jocher 3060. 7098.

— Encheiridion peri tes katastaseos ton semeron heuriskomenon Hellenon. — Enchiridion de statu hodiernorum Graecorum. Opera Chr. Angeli Graeci, graece conscriptum; jam cum versione latina e regione posita, et adnotationibus, multo quam antehac locupletioribus, cura Georgii Fehlavii, Ecclesiastae Dantiscani adornatum. Lipsiae, impensis J. Grossii et socii. Literis Joh. Coleri. (Epist. ded. Gedani 1668). w 4cc, str. 898. Index kart 8.

Na początku: Epistola dedicatoria Urbis Gedani Burgrabio et Senatui Ged. kart 16. Epistolae Joh. Mochingeri; G. Dorschei; J. Conr. Dannhaueri; Dan. Lagi; Nicolai Zorabii alias Jurawski med. doct. (Żurawski), Varsavia graece exarata; Eliae Vajelii; Thom. Stegeri; kart 6. — Annotata ad praefationem, ark. nłb. A—R.

Jagiell.

— De statu hodiernorum Graecorum Euehiridion cum latina interpretatione Georgii Felavii. Franequerae, ex officina Joannis Gyselaes, illustrium Frisiae ordinum et eorumdem academiae typographi ordinarii. Anno 1678. w 4cc, str. 123 i kart 2.

Jagiell.

— Toż. Przekład polski kaszt. Wojskiego z edycyi z r. 1655. (czy drukowany?).

Juszyńs. II. 341. — Święcki Hist. pam. II. 327. — Siazczyński Obraz I. 9.

ANGELUS Dn. Catalogus medicamentorum spagyricorum pharmacopoea (sic) spagyricae Illustr. D. D. Comitiss Odoardi de Pepulis, in quo de eorum virtute, usu et dosi agitur, cui adjuncta est appendix de compositione medicamentorum generis cujuscunque ad morbos diversos. Authore . . . . Dantisci. Typ. Simeon. Reenigeri. Sumpt. Gasp. Vaechteri; Bibliop. Francoforti 1667. w 8cc, k. 5, str. 129, 65.

Uniw. Warsz. — Kijows.

Angelus de Comitibus ob. Comitibus Andreas — Sienkiewicz Bernard (Innocentiae doctor 1722).

Angelus Constantius ob. Zolcinius (In funere 1576).

Angelus magni consilii in principe ob. Radziejowski Mich. Stef. (1680).

Angelus Maria Quirinus ob. Quirinus — Załuski Józef Andrzej (Epistolae 1749).

Angelus a S. Maria ob. Bernard św. (Disciplina virtutum 1668).

Angelus a S. Theresia Polonus ob. Anioł od św. Teresy.

Jocher Obraz T. II. s. 71.

Angelus (Angeli) ob. Anioł — Albertinus Fr. (De S. Custode 1664) — Biedrzychowski K. (Officia 1628) — Claudius A. S. (poenitens 1714) — Gierczyński Ern. (1721) — Joachimus a S. Francisco (1760) — Młodzianowski Tomasz (1667) — Perowie Joannes (1632) — Peuscher Gottfr. (1638) — Porębski Math. (1728) — Radziwiłł Mikołaj Krzysztof (De sanctis 1609) — Radzki Joannes 1679) — Schoneus Andreas (Quaestio 1602) — Schönwald Samuel (Meditatio (1687) — Ścisłowski Remigian (Colligatio 1721) — Tarło Joan. (posnanien. ecclesiae 1723) — Tomasz św. (consilii 1730) — Weber Andreas (Ex Angelographia 1628).

Angelus in Valfrido principi divini honoris vindex illustrissimo ac excellentissimo Domino Dno Adamo in Szaniawy

Szaniawski castellano Lublinensi etc. fortunatus ab illustribus collegii Lucoviensis Scholarum Piarum rhetoribus in publicam theatri scenam introductus. Anno quo Angelus Incarnatae Sapientiae nuntium in terris egit 1723. mense Julio. Lublini, typis Coll. Soc. Jesu. folio, kart 8.

Warsz. Uniw.

ANGERMUND Joan. Berlin. Lex Vallexia, sive an perduellionis delatus inaudita causa interfici possit; enucleata, et ex probatissimis quibusq. historicis, variis rerum eventibus, monitis politicis, aliis juris Caesaranei capitibus denique autoritatibus breviter illustrata, per Joan. Berlin Angermund marsch. Curiae provincialis Ducat. Glogov. Advoc. Anno 1634. Lesnae Polonorum excussa 1634. w 4ce, kart 10.

Jocher 914.

Jagiell. — Ossol.

Angielski Joannes ob. Cwierzowicz Franc. Ant. (Arbitra jurisprudentia 1763).

Angina ob. Chmielnik Jan Łukasz (1621) — Toński Jan (Quaestio 1648).

ANGIOLINI Franc. z Placenyi (1750 † w Połocku 1788). Traduzione dell' opere di Giuseppe Flavio con note, Verona 1779. w 4ce, 4 tomy.

Było przedrukowane w Rzymie i Medyoianie.

— Traduzione del greco in italiano delle Tragedie di Sofocle intitolate l'Electra, l'Edippo, l'Antigone stampate in Roma l'anno 1782. w 8ce.

Autograf tego dzieła znajdował się w bibliotece Uniw. Wileńs.

— Komedia w języku polskim.

Ciampi Bibliogr. crit. T. I. str. 8. — X. Brown. Biblioteka Jezuitów str 15.

(Anglia). Uwagi nad rządem Angielskim i inne dla wolnego narodu użyteczne. B. w. m. 1791. w 8ce, 3 k. nlb., 132 str.

Branic. — Czetwert. — Jagiell.

Anglia ob. Antonowicz Jul. (Język 1788) — Jezierski Jacek (Angielczyk 1791) — Jodłowski X. (Historia 1789) — Loaechius Andreas (1603) — Millot (Historia 1789) — Okrucieństwo (1582) — Olizar L. (Co uważać ma Polska? 1789) — Opisanie (1651) — Orzechowski Klem. (Królestwo ang. b. r.) — Paczyński Mac. (Anglica historia 1626) —

Paprocki (Dzieje pretendentów ang. korony 1758) — Rzut (b. r.) — Utenhovius Joannes (1560) — Wolter (Listy, Angielczycy 1793).

Anglicanum edictum ob. Cristanovic (1607).

Anglikański kościół ob. Poszakowski Jan (1748).

Anglus Gulielmus Soteronus ob. Soteronus.

ANGOULESME (Le Duc) Charles de Valois († 1650). Mémoires très particulières pour servir à l'histoire d'Henry III., roy de France et de Pologne, et d'Henry IV., roy de France et de Navarre. Paris 1667. w 12ce.

— Toż. Paris 1662. w 12ce.

Adelung. Gelehr. Lex. I. 880.

— Toż. Paris 1706. w 12ce.

— Toż (w Memoires de d'Estrees et Deagent). Paris 1756. w 12ce.

— Toż w d'Aubais: Pièces fugitives. Paris 1759. w 4ce. Wydawca Jacob Binnau.

Angul centralny ob. Frydrychowicz Dom. (1703).

Angrocki Jac. Joz. ob. Kwapiński Stan. (Species 1733).

Angustura ob. Simmons (O korze drzewa angustury 1791).

Anhalt ob. Venda, reine de Pologne (1705).

Anhang des kurtzen Auszuges alter und neuer polnisch-preuss. Kriegs-Geschichten von unpartheyischer Feder gesammelt. Cölln bey Hans Paul Merian. 1740. w 4ce, kart 2, str. od 1105—1424 i kart 18 nlb.

ob. Auszug.

Jagiell.

— zu dem A. 1722. in Elbing durch den Druck herausgegebenen historischen Bericht vom preussischen Münz-Wesen. 1726. B. w. m. w 4ce.

— obacz: Gdańsk (der Declaration 1577) (Eines Ministerii geg. Calovium u. Joh. Caesarem 1646).

Anielska dobroczynność ob. Tłuczyński Ign. (1677).

Anielski doktor Tomasz Sw. obacz: Koczorkowski Franc. (1738) — Tomasz Święty.

Anielskie pozdrowienie ob. Grymosz Marc. (1698, 1699).

Anima obacz: Anastasius (Lilium 1751) — Aristoteles (Libri 1519) — Arundinensis J. (Libellus 1554) — Assertiones (1578) — Brocki Mathias (1684) — Chrysostomus Joan. (1541) — Declos Jos. Ant. (Quaestio 1791) — Gomulczyński Daniel Tom. (1685) — Feliński Sebastianus (1698) — Jurge-wicz Stan. (1596) — Kalewski Fran-ciscus (1720) — Kleinfeldius Nicolaus (1598) — Kolendowicz Matheus Józef (1720) — Łancucki (Quaestio 1646) — Micanus Stephanus (1578) — Osliński M. (1686) — Profecki Gabr. (1687) — Quaestio (ob. Łancucki 1646) — Rogalicz Jan (1621) — Rydulski Piotr (1771) — Sagittarius (Quincunx decadum 1636) — Sandius Christophorus (Tractatus 1671) — Słonkowiec Marti-nus (Quaestio 1661) — Stupanus Emanuel (Animae humanae essentia 1627) — Temesvari Ign. (poenit. 1707) — Tyl-kowski A. (Pars IV. physicae 1680) — Włyński Sigismundus Alexander (Dis-sertatio 1776).

— consiliorum coelo ob. Konarski Stan.

Animadversia na Abryz komety astro-nomiczney w roku 1681. dnia 9 marca inconsultis Superioribus et sine appro-batione M. D. Rectoris wydaney, w 4ce, str. 10.

Ob. Ciekawowski.

Ossol.

— na książkę która pod tytułem: Granica między władzami sądowemi duchowną y świecką w obserwacyi około kompozycyi inter status wyznaczona; absque approbatione officii z pod prassy myslersawskiey iest wydana. B. m. r. i dr. (po r. 1755). w 4ce, k. nlb. 10.

Jocher 7269.

Ossol.

Ob. La Borde (1753) — Odpowiedź (1756).

(Animadversio). Brevis et extem-poranea fidelis cuiusdam patriotae ani-madversio ad Equitis Poloni ante co-mitia electionis discursum. Bez osobn. tytułu. B. w. m. i r. (1697). w 4ce, kart 6.

Przeciw propozycyi 18-letniego Leopolda Xcia Lotaryngii na króla. Jagiell.

— (Consona et conscientiosa) circa eligendi Regis Pol. ob. Konarski Stan.

— justa in deductionem 1701. ob. Patkul J. R.

— in Joan. Hülsemanum ob. Hieronymus X. a S. Hyacintho (Cyrus Andreas) (1646).

— contra theol. Vitenberg. ob. Gor-scius Jac. (1586).

Animadversion obacz: Patkul J. R. (1701).

Animadversiones in M. Cromeri 1560. ob. Statorius Piotr.

— circa lectionem martyrologii. Cra-coviae 1649. ob. Haskowski Andr.

— subitaneae in epist. Regis Poloniae 1701. ob. Hermelinus Olaus.

— ad Dissertationem quandam, lic-eatne dissidentibus Thorunensibus Fa-num vulgo Zbór pro exercitio suae au-gustanae confessionis erigere Thorunii? (1753—4). folio. †

Toż samo w Acta Histor. Eccl. An. 1753.

p. 687. i nast. i 1754 p. 194 i nast.

ob. Leski Wojciech St. (Dissertatio 1753).

Jocher 9672.

Czartor.

— Rev. Fidei Promotoris super du-bio, an sententia D. Episcopi Laod. Suffr. Ill. Episcopi Cracov. super imme-morabili etc. sit confirmanda. (Brunsber-gae 1730?). str. 7.

Jocher 8806.

Ta data według Jochera. Lecz raczej 1676.

Ob. Bernardini J. (Canoniz. Joan. Cantii).

(Responsio juris). — Responsio ad Ani-madvers.

— medici practici. Varsaviae 1786. w 8ce.

Katal. Kaj. Jabłoński.

— ob. Wolan A. (1681).

— et scholia obacz: Jansenius N. (1622).

— in assertiones de trino ob. Soci-us Faust. (1583, 1618).

— in confessionem Thorunensem ob. Calixtus Georg. (1645).

— ad hist. Lechi ob. Ayrrer.

Animadversionum ad Scriptores re-rum Poloniae ob. Semler J. Š. (1771).

Animae humanae essentia ob. Stupa-nus M. (1627).

Animastica seu corpus animatum. Calisii 1637.

Katal. po Prusinowskim 1872. str. 4.

Animi grati M. Działyński ob. Pracki A. (1639).

Animorum in Europa motus obacz: Frischman Joan. (1656).

— votiva ob. Wackerbart (1733).

Animus ob. Loaechius A. (Constantiac reginae 1608).

Animusz Jadama ob Nieboraczkowski (16...).

ANIOL Marcin z Jarosławia. Rzym stary przez Marcina Anioła wykonterfektowany roku pańskiego 1630. Nov. 11. S. Augustinus tria haec vidisse unice desideravit: Christum in carne conversantem — Romam in flore et pristino imperii splendore triumphantem — Paulum in sede et cathedra fulminantem — Ita Ravisius Lipsius etc. We Lwowie w 4ce, kart nlb. 7.

Na odwr. str. tyt. herb Róża.

Przypisał wierszem Maciejowi Hajderowi rajcy lwowskiemu Marcin Anyoł; w wierszu tym opisuje Rzym, jego początek, położenie, osadę, budynki, kościoły, zamki, rynki, łaźnie, sale i lud.

Siarczyńś. Obraz I. 9. — Wiszniews. Hist. lit. VII. 569. — Maciej. Piém. III. 741.

ANIOL X. od Św. Ducha, Karmelita bosy. Kazanie między oktawą uroczystej koronacji Niepokalanie poczętej Najśw. Maryi P. w Przemysłu cudami słynącej w kościele Franciszkańskim miane, a pod imieniem sławy nieśmiertelnej godnem JW. z Ankwiczów Anny Borzęckiej podstoliny kor. z obowiązku wdzięczności na powszechny widok wydane przez X. Anioła od Ducha Św. Karmelitów bosych konwentu przemyskiego r. p. 1778 d. 14 Czerwca. Z pozwoleniem zwierzchności. We Lwowie, w drukarni Antoniego Pillera J. C. K. M. gubern. typogr. w 4ce, str. 30.

Jocher 8957 i 9011. (podaje str. 102).

Ossol. — Czartor.

ANIOL od Ofiarowania N. Maryi P., Karmelita bosy, kaznodzięca ordyn. Kazanie o życiu miękkiem i rozkosznem, w piątki marcowe miane w kolegiacie

Warsz. W Berdyczowie 1785. we fortecy N. M. P. w 8ce, str. 157.

Jocher 4270.

— Kazanie w dzień 28 Kwietnia 1791. miane. Kraków, w druk. szkoły głównej, w 8ce.

Jocher 5117.

— w ludzkim ciele. Lwów 1776. ob. Aloisius Gonzaga.

— w ciele apostoła ob. Wincenty Ferreryusz (1741).

— z ludzką twarzą ob. Wincenty Ferreryusz (1761).

ANIOL od Św. Teresy. Jastrzębiec gniazda szlacheckiego w osobie Jegomości Pana Alexandra z Mirowa Myszkowskiego, Tyszowieckiego etc. Starosty pogrzebnem kazaniem zalecony, w kościele lubelskim W. Ojców Karmelitów bosych d. 12 Lipca r. p. 1650. przez W. O. Anioła od Św. Teresy tegoż zakonu, a przez JM. X. Jakuba Rostkowskiego kanonika Chełmskiego; Tyszowieckiego, Dubińskiego plebana, do druku podane. Z dozwoleń starszych. W Lublinie w drukarni Jana Wierzchowicza, w 4ce, ark. 3.

Tytuł w ramach drzeworytowych. Przypisał Władysławowi margrabi Myszkowskiemu panu na Pińczowie i Książcu wojewodzie, Sandomierskiemu, Grodeckiemu itd. staroście, X. Jakub Rostkowski. Samo kazanie mało znaczące.

Akad. — Uniw. Warsz. — Dzików — Czartor. — Ossol. — Jagiell.

— Podskarbi według statutu Ewangielii postępujący w JW. JEGom. Panu P. Janie Mikołaju z Zubowa Daniłowiczu, podskarbin W. koronnym, Przemyskim, Samborskim, Dolińskim, Drohobyckim, Rotyńskim etc. etc. staroście, kazaniem przy exequiach w Lublinie, w kościele WW. OŌ. Karmelitów bosych, przez W. Oyca Anioła od Św. Teresy tegoż zakonu r. p. 1650. d. 11 Kwietnia pokazany, a do druku w Poznaniu 1651. podany, z dozwoleń starszych. W drukarni Wojciecha Regulusa 1651. w 4ce, kart 13.

Przyp. Zofii z Tenczyna Daniłowiczowej. —

Na odwr. str. tyt. herb Daniłowiczów.

Uniw. lwow. — Akad. — Ossol. — Zamojs. — Krasińś. — Jagiell.

— Strzała od śmierci z ziemi zabrana, JMci Paniey Anny z Kościelca Grudzińskiego, a Bogu z katedry kaznodziejskiej w kościele Poznańskim św. Józefa WW. OO. Karmelitów bosych przy pogrzebie d. XVI Września roku MDCLII. oddana przez O. Anioła od św. Teresy tegoż zakonu kapłana, y do druku na żądanie godnych osób podana, z dozwoleństwem starszych. W Poznaniu, w drukarni wdowy y dziedziców Wojciecha Regulusa, drukował Wojciech Młodniewicz 1652. w 4ce, kart nlb. 14.

Przyp. Stan. Działyńskiemu. — Druk gocki. Czartor. — Branic. — Krasińs. — Ossol. — Dzików.

— Zbrojny mocarz śmiercią od mocięzszego Boga zwyciężony, abo kazanie na pogrzebie JMci Pana P. Stephana z Grudny na Ryczywole Grudzińskiego przez W. Ojca Anioła od św. Teresy Karmelity bosego w kościele Poznańskim swego zakonu miane r. p. 1651. 13 Lutego, z dozwoleństwem starszych do druku podane. W Poznaniu, w drukarni Wojciecha Regulusa, w 4ce, k. nlb. 14.

Na odwr. str. tyt. herb Grzymała, przypisał prozą Jędrzejowi Karolowi z Grudny Grudzińskiemu, kasztelanowi Nakielskiemu, staroście Rogozińskiemu i pułkownikowi wojska Wielkopolskiego, autor.

Krasińs. — Akad. — Ossol. — Czartor. — Jagiell.

— Kazanie.

„Kazanie to mogło być miane po Stanisławie Działyńskim Wojewodzie Malborskim, zeszyłym roku 1677. Miał on za sobą Maryannę z Tomie Grudzińską, pozostała wdową po Grudzińskim kasztelanie Nakielskim.“

Notatka Sobolewskiego bez bliższego opisu. Lukaszewicz Obr. M. Pozn. II. 40.

Anioł Stróż obacz: Mickiewicz Jan (1772) — Officium (1614) — Segnery Paweł (Przyjaciół 1772).

Anioła z obronna ręką to iest Prześwietnego Województwa Kijowskiego wprowadzającego korony od Oycy św. Benedykta XIV. własnym sumptem konfederowane, na ukoronowanie obrazu Najsł. Panny Maryi do kościoła OO. Karmelitów bosych konwentu Berdyczowskiego, relacya. Roku, którego anioł

pokoju Bóg y człowiek oddał naturze ludzkiej koronę łaski MDCCLIII. fol. 10 ark.

Zawiera w sobie: Opis relacyi. — Przemowa X. Kajetana Ignacego Sołtyka, biskupa, koadjutora Kijowskiego na wyprowadzenie koron z katedry do Berdyczowa. — Mowa Kazimierza na Chociecznie Chocieczkiego, wojskiego i sędziego pogranicznego województwa Braclawskiego, pisarza Grodzkiego, generała wadzta Kijowskiego itd. — Kazanie X. Kajetana Ignacego Sołtyka itd. miane w Berdyczowie przy introdukcyi koron. — Mowa JO. księcia Antoniego Lubomirskiego Wdy Lubelskiego. — Oratio habita a R. P. Josaphat a S. Casimiro conventus Berdyczoviensis Carmelitarum discal. ordinario concionatore. — Kazanie podczas introdukcyi koron przysłanych od Ojca Ś. Benedykta XIV. miane w święto WW. ŚŚ. w konwencie Berdyczowskim OO. Karmelitów bosych a R. P. Eugenio a S. Mathaeo Carm. disc. concionatore ordinario.

Jocher 8759.

Katalog. Kijows. 40681. ma mylnie: Ręka anioła obronna Benedykta XVI.

Uniw. Warsz. — Krasińs. — Ossol. — Kijows.

Aniołowie ob. Chęć (1755) — Koronka (1722) — Tłuczynski Ignacy Maciej (Anielska dobroczynność 1677).

Anjou (d') Duc ob. Advertissemens (1573) — Pavillon (1573).

Anius Symon ob. Dormann Tomasz (Nova Tyberis 1591).

ANKIEWICZ Marcin. Kazanie na dzień św. Antoniego z Padwy o łaskach, które Bóg świadczy przez niego i nabożeństwie ku temu Świętemu w kościele Franciszkanów w Nowym mieście przez Marcina Ankiewicza komendarza i prebendarza Otfinowskiego r. p. 1779. dnia 13 Czerwca miane. W Krakowie, w drukarni akademickiej, w 8ce, kart 3 i syg. A—B.

Dedyk.: Xiędzu Antoniemu Żwanowi.

Jagiell. — Warsz. Uniw.

Anklage (Die gründliche) ob. To-ruń (1724).

Ankunft ob. August III. (1728) — Brühl (des Herrn 1774) — Fryderyk August (beglückte 1765).

Ankwicz ob. Tragedya nieboszczyków (1794).

(**Ankwicz Aiojzy**). Sposób do Mszy św. służenia dla JMci Aloizego Andrzeja

hrabi Ankwicza syna kasztelana Sandeckiego ułożony. W Krakowie w drukarni Ignacego Grebla typ. JKM. 1788. w 16ce, str. 75.

Warsz. Uniw.

ANKWICZ Andrzej Alojzy X. z Poślawic, kanon. kat. Krak. († 17 marca r. 1784). Kazanie na konsekracji JO. Xiążęcia JE. Adama Ignacego hrabi na Liptowie y Orawie z Komorowa Komorowskiego z łaski Boskiej y Stolicy apostolskiej arcybiskupa Gnieźnieńskiego legati nati, Korony Polskiej y W. X. L. prymasa i pierwszego Xiążęcia, Tynieckiego y Jędrzyewskiego opata, kawalera Orła białego, w kościele Najsław. Panny Maryi w rynku Krakowskim solennie odprawionej, miane przez X. Andrzeja z Poślawic Ankwicza, kanonika katedralnego Krakowskiego r. p. 1749. d. 28 Października. W Krakowie, w drukarni Michała Józefa Antoniego Dyaszewskiego JKM. typografa 1749. folio, kart nlb. 22.

Jagiell. — Ossol.

— Mowa kaznodziejska przy instalacji Andr. Stan. Załuskiego na biskupstwo Krakowskie (1747). folio.

— ob. Amicum (1747) — Cwierzowicz X. Franciszek Ant. (Prawa ręka 1763) — Podzyński Val. Joan. (1767). Łętowski Katalog II. 5—6.

ANKWICZ Józef. Discours de S. E. Mr. le comte Joseph de Poślawice Ankwicze castellan de Sandecz, chevalier des ordres de Pologne, prononcé à la séance du 27 Octobre 1788. Varsovie, Gröll libraire de la Cour. folio, 2 kartki.

Jagiell.

— Discours du 22 Novembr. 1788.

— Głos JW. Józefa hr. Ankwicza kasztel. Sandeckiego na sessyi dnia 12 Października r. 1782. miany. Warszawa, druk P. Dufour 1782. folio, str. 4.

Ossol. — Krasinś. — Czartor. — Branic. — Jagiell.

— Głos JW. Józefa hr. Ankwicza kasztelana Sandeckiego na sessyi dnia 22 Października r. 1782. miany. Warszawa, drukarnia Dufour r. 1782. folio, str. 4.

Czartor. — Branic. — Krasinś. — Ossol.

— Głos JW. Józefa hr. Ankwicza kasztelana Sandeckiego ex turno na sessyi dnia 30 Października r. 1782. miany. Warszawa, drukarnia Dufour r. 1782. folio, k. 1.

Ossol. — Czartor. — Branic. — Jagiell.

— Głos JW. Józefa hr. z Poślawic Ankwicza, kasztelana Sandeckiego na sessyi sejmowej dnia 13 Maja 1790. przy wprowadzeniu relacji od deputacyi do interesów duchowienstwa wyznaczonej miany. 1790. w 4ce. Branic.

— Głos . . . . posła Wojew. Krak. przy podniesieniu starej łaski sejmowej na dniu 17 Czerwca 1793. w Grodnie. folio, str. 2.

Na odwr. str. Głos tegoż starej łaski marszałka po Elekcyi nowego.

Uniw. warsz. — Akad. — Branic. — Krasinś.

— Głos na sessyi sejmowej dnia 21 Sept. 1793 roku miany. folio, str. nlb. 2. Krasinś.

— Głos JW. Imci P. hrabi . . . . posła Wojew. Krakowskiego na . . . . (tak) d. 17 Julii miany. folio, str. 1.

Przeciw rozbirowi Polski. Jagiell.

— Kopia listu JW. Imci P. Józefa hrabiego Ankwicza, kasztelana Sandeckiego, do JX. Bogucickiego Rektora szkół wydziału Krakow. w 4ce, 1/2 ark.

Jestto list pisany d. 12 Lipca 1781 r. przy którym Ankwicze posyła pierścionek z wyobrażeniem króla uczniowi klasy V. Łabajewskiemu, który na examinie dał dowody najcelniejszego postępu.

Ossol. — Jagiell.

— Mowa JW. Józefa hr. Ankwicza kasztelana Sandeckiego na sessyi dnia 26 Października 1776 r. miana. folio, kart 2.

Warsz. Uniw.

— Mowa JW. . . . kasztelana Sandeckiego na sessyi sejmowej d. 2 Października 1783. w 4ce, kart 4.

Zieliński.

— Mowa JW. hr. . . . kasztelana Sandeckiego na sessyi d. 26 Października 1786. miana. folio, kart nlb. 2.

Branic. — Krasinś. — Uniw. Warsz. — Czartor. — Jagiell.

— Mowa . . . . na sessyi sejmowej dnia 27 Października 1788. w 4ce, k. 2.

W materyi władzy nad wojskiem.

Warsz. Uniw. — Jagiell. — Dzików — Branic. — Raczynś.

— Mowa JW. hr. z Poławie .... kasztelana Sandeckiego na sessyi sejmowej dnia 22 Maja r. 1789. w 4ce, str. 4. Branice. — Raczyńs.

— Mowa JW. Józefa hr. Ankwicza kasztelana Sandeckiego na sessyi sejmowej dnia 2 Października 1789 roku miana. w 4ce, kart 4.

— Mowa przy zagajeniu sejmiku Wojew. Krak. w Proszowicach 8 Lut. 1790. miana. Warszawa, u XX. Sch. Piar. 1790. w 4ce. Raczyńs.

— Relacya kasztelana Sandeckiego, jako delegowanego do examinowania Rady nieustającej na d. 20 Października 1784 r. folio, str. 3. Branice.

— Zabezpieczenie rządu krajowego (Projekt na sejmie czteroletnim) 1790? folio, 1 ark. Branice.

— Zdanie .... względem propozycji od tronu podanych na sessyi d. 22 Ocbris 1784. w Grodnie. folio, str. 4. Jagiell. — Ossol.

— Zdanie .... na sessyi z d. 11 Listopada 1788 r. Przy rozpoczynającym się urządzeniu komisji wojskowej. B. osob. tyt. w 4ce, kart nlb. 2. Branice. — Warsz. Uniw.

— Zdanie .... na sessyi z d. 22 Listopada 1788 r. względem propozycji, czy komisarze wojskowi mają być zaraz na początku seymu obierani, czyli aż po elekcyi kommissarzów skarbowych. W Warszawie w drukarni Michała Grölla. folio, kart nlb. 2. Warsz. Uniw. — Czartor.

— Zdanie .... kasztelana Sandeckiego na sessyi d. 24 Kwietnia 1789 roku. W zachodzącej kwestyi: czyli kommissarze do examinowania intrat obywatelskich mają być na sejmie wyznaczeni, czyli po województwach na sejmikach obrani. Warsz. druk. XX. Sch. Piar. (1789). w 4ce, str. 8. Branice.

— obacz: Ankwiczowa z Bibersteinów-Starowiejskich.

Ankwicz Kajetan ob. Sołtyk Maciej (Oddana 1779).

ANKWICZ Stanisław. List przed kontraktami JW. Kapitałickiego do J. P. Doświadczyńskiego i respons. R. 1786. ob. List przed kontraktami.

— ob. Drohojewski Józef (Kazanie na pogrzeb 1785) — Lipski Jan (Programma 1636). — Wilkoszowski Ant. Fr. (Navigium 1736).

(Ankwicz Wal.). Dyaryusz pogrzebowy s. p. JW. JMC. P. Walentego z Poławie Ankwicza kasztelana Konarskiego, Sieradzkiego r. p. 1766. Opisany. B. w. m. dr. 1766. w 4ce, kart 4. (Bez osob. tyt.). Jagiell.

— obacz: Bętkowski Franc. Ant. (Wielkość chwalebna 1766).

Ankwicz Wawrzyniec hr. ob. Ilnicki Wincenty (1780?).

(Ankwiczowa z Małachowskich). Portret JW. hrabiny z Małachowskich Ankwiczowy zostawiony w zakład wdzięczności od odieżdżających z iey domu po miłey w ostatki zabawie d. 22 Lutego 1792. folio. 1/2 ark. (wiersz).

Ankwiczowa z Bibersteinów-Starowiejskich, kasztel. Sandecka (żona Józefa) ob. Prokopowicz Maksym. (Przyładki 1786, 1792).

Ankwiczówna Anna ob. Warszczyka Barbara (Sprawa sukcesorów 1789).

Anleitung zur Schreibart in Briefen und einigen anderen Aufsätzen zum Gebrauche für Schüler der Deutschen Schulen in den kaiser. königl. Erblanden. Kostet gebunden 10 Kreuzer. Mit S-er römisch. kaiser. königl. Apostol. Majestät allergnädigsten Druckfreiheit. Lemberg, gedruckt mit Pillerischen Schriften. Bez w. r. w 8ce, kart 2, str. 91. Ossol.

— Tenże tytuł. Lemberg, gedruckt mit Schriften der Gebrüder Piller. Bez w. r. w 8ce, k. 1, str. 96. Ossol.

— den Kindern da deutsche Rechtsprechen und Rechtschreiben am fasslichsten beizubringen. Krakau, bei Jos. Georg. Trassler. B. w. r. w 8ce.

— obacz: Opis (zur Vorbeugung 1784) — Schultz D. Greg. (zu dem Jure publ. 1710) — Wohlfeil Kaz. (zu d. Einsicht 1797).

Anmerkungen (Nothwendige) über das königl. schwedische Manifest aufgesetzt von einem unparteyischen Deu-

tachen. Gedruckt zu Augspurg im Jahr 1655. w 4ce, k. 5. (A—B₂).

Czartor. — Jagiell.

— über das den 15 April 1726. an den königl. und churfürstl. Sächs. Printzen abgelassene päbstliche Breve. Dilecto in Chr. filio nostro Frid. Aug. 1727. B. w. m. w 4ce. Ossol.

— über die Bewegungsgründe der Entschliessung des Allerchristlichen Königes. Mit hoher Bewilligung in das deutsche übersetzt, und zu drucken erlaubet. Dresden bey Joh. Wilh. Harpetern 1733. w 4ce, str. 20.

Wydane z okazji wyboru Stan. Leszczyńskiego na króla. — W jednej połowie są drukowane Beweggründe, w drugiej Anmerkungen. Jagiell.

— und historische Erläuterungen über die königl. schwed. Erklärung d. d. Helsingfors den 21 Julii 1788. nebst Beilagen (1788). w 4ce.

Istnieją 2 małe się różniące edycje z tego samego roku.

Branic. — Bibl. petersb.

— obacz: Gdańsk (Unpartheyische 1783) — Heyking (Ueber die zu Mitau) — Lüschnern Ern. (der Ursachen 1700) — Poniński Wład. (über Manifest 1711).

(Anna Jagiellonka) (ur. 18 Października 1522 † 9 Września 1596). Królowa polskiej Anny po śmierci Zygma. Augusta króla pols. etc. a brata swego na swe przypadki żałośliwe utyskowanie albo Lament. Na kształt pieśni owej: Żal mi kiedy zgrzeszył i t. d. Roku MDLXXIII. Łazarz Andrysowicz drukował (1573). w 4ce, k. 4. (wiersz).

Na 1 str. nuty discant i tonor.

— obacz: August (1576) — Batory (Litterae 1575) — Bielski Joachim (1576) — Birkowski X. Fab. (Lacrymae 1596) — Chwałkowski Z. (Deliberatio 1587) — Custa Hil. — Dawid (1564) — Górski Jac. (Praellect. Plocens. 1582) — Grodzicki St. (O jednej osobie 1589) — Gyseus Joannes (Charites in ingres. 1588) — Kłodziński Maciej (Sirin) (Wizerunk łaski 1587) — Kłodziński Bartł. (1570) — Michael (1584) — Modlitwy nabożne (158..) — Piscorevius M. (funeb. laud. 1597) — Possevinus

Ant. (1586) — Siebeneycherowa (1594) — Sirin (Wizerunk 1587) — Skarga Piotr (Kazania 1597) — Skarzyński X. Szcz. (Kazanie na pogrzebie Katarzyny Jagiell. 1584) — Stephanus rex Pol. (Litterae 1575) — Testament (Nowy) polski (1577) — Wereszczyński Józef (List 1584) — Wilkowski (Dziesięć dowod. 1584) — Wujek J. (Postylla Część I. 1584, Maluczki Katechizm 1570).

Niemcewicz Zbiór pamiętn. T. II. 108—138.

(Anna Austryjaska) żona Zygma. III. (1573 † 31 Stycz. 1598). Eigentliche Beschreibung desz Einzugs oder Einbelaitung, auch der Krönung vnd Copulation, sampt den Presenten vnd Thurnierens Aufzug. Desz Durchleuchtigsten, Groszmächtigsten, Hochgebornen Fürsten vnd Herrn, Herrn Sigismunden dem Dritten dieses Namens, König in Poln, auch gebornen König in Schweden etc. Grosz Fürsten in der Littaw, Hertzogen in Roussen vnd Preussen etc. Mit der auch Durchleuchtigsten Hochgebornen Fürstin vnd Fräwlein, Fräwlein, Anna, geborne Ertzherzogin zu Oesterreich, Hertzogin zu Burgund, Steyr, Kärndten, Crain vnd Wirtenberg, Gräuin zu Tyrol vnd Görz etc. seiner geliebsten Braut vnd Gemahel etc. Gehalten vnd beschehen zu Cracaw, den 26 vnd 31 May dieses 92 Jars. Amor Distantia Jungit Post Animos Sociasse Juvabit. Zu Wienn in Esterreich, Druckts Leonh. Nassinger A. 1592. w 4ce, k. 10. (Syg. A—C₂). Jagiell.

— Toż, tenże tytuł. Nürnberg, Nic. Knorr 1592. w 4ce.

Obejmuje dokładny opis pochodu, ubioru luźnych grup. Razem było 4900 osób konno a 5700 pieszo, zaś 262 w karocach. Na ark. B₁₁. jest: Auss Cracaw den 3 Junii: opisanie ślubu i koronacy z Niedzieli 31 Maja. Obiad był na 152 mężczyzn, drugi stół na 120 kobiet. Z dzięczyzny dawano niedźwiedzie i lwy. Dalej idzie jedna karta spisu podarunków danych królowej d. 2 Czerwca. Dwie ostatnie karty obejmują opis pieszego turnieju wyprawionego w sali balowej, w nim brał udział żywy rosył lew. Wreszcie opis maskarady na placu wyprawionej. Były przytem ognie sztuczne, muzyka i chór spiewaków.

Raczyńs.

— Gründliche und kurtze Beschreibung des Einzugs welchen der Durchlauchtig, Grossmächtig Hochgeborene Fürst und Herr, Herr Sigismund der Dritte dieses Namens König in Poln, geborner König in Schweden et Grossfürst in der Littua Hertzog in Reussen und Preussen etc. mit seiner liebstem Braut und Gemahel der Durchleuchtigsten Hochgeborenen Fürstinn und Fräulein Fräulein Anna, geboren Ertzhertzogin zu Oesterreich, Hertzogin zu Burgund, Steyr, Kärnthen, Crain und Wirtenberg, Gräfin zu Tirol u. Görtz etc. den 26 Monats dieses 92 Jahres zu Cracav gehalten und wie ihre König. May. et Höchstbeamte Braut, hoch und erwirdiglich empfangen. Psalm 45 (cytata niemiecka). Gedruckt zu Wien in Oesterreich. Leonh. Nassinger, wohnhaft in der Weissenburg an. 1592. w 4ce, k. nlb. 8.

Czartor. — Ossol.

— Heimführung (Königliche) in Polen, darinen ordentlicher weise, beschrieben wirdt, welcher massen Freulein Anna Ertzhertzog Caroli in Oesterreich etc. Christmelter gedächtnuss Tochter, am Sonntag Trinitatis, novo stylo, dieses lauffenden 1594. Jars, in Polen ankommen, vnd mit grossem Pracht vnd Frewden, von Ihrem Gemahl Sigismundo, König in Polen ist empfangen, gen Crakaw gebracht, vnd die königliche Krönung, Hochzeyt vnd Beylager, nach königlichem Brauch gehalten worden. Alles in einem künstlichen Kupfferstück fürgebildet, vnd durch Ziffern erkläret. Gedruckt nach dem polnischen Original 1592. B. m. i dr. w 4ce, k. nlb. 5.

Pod tem mały drzeworyt wyobrażający wjazd królowej i króla konno naprzeciw siebie.

Czartor.

— Eigentliche Verzeichniss der Vermählung oder Copulation des durchlauchtigsten, grossmächtigsten Fürsten und Herrn Herrn Sigismunden dem Dritten dieses Nahmens und König in Poln auch geborenen König in Schweden und Grossfürsten in den Lithauen und Hertzogen in Reussen und Preussen etc. Mit der auch durchlauchtig-

sten, hochgeborenen Fürstin, Fraulein Freulein Anna, geborene Erzherzogin zu Oesterreich, Burgund, Steyer, Kärnten, Crain und Wirtenberg, Gräwin zu Tirol und Görtz etc. (Sprach 26: Wie die Sonne, wenn sie aufgegangen ist an dem hohen Himmel des Herrn, eine Zierde ist, also ist... etc.). Beschehen und gehalten auf dem königl. Schloss Crackau, Sontag den 31 May dieses 92 Jahres. Gedruckt zu Wien in österreich bei Leonhard Nassinger, er wohnt in der Weyschenburg 1592. w 4ce, kart 4.

Ossol.

Zaślubiny te opisuje również Heberer w: Aegyptiaca 1610. i Piasecki w swej Kronice.

— Zprawa kterak Anna arcikneźna rakuská do Krakowa priwezena jest. W Praze u Bur. Waldy 1592. w 4ce. Jungmann 390.

— ob. Beckman Martinus (Exhortatio 1598) — Bielski Joach. (Epithalamium 1592) — Codurus Flaminius (In funere 1599) — Grochowski St. (Pogrzebowe plankty 1599, Trenopis 1599, Żal pogrzebowy 1609) — Koryciński Andrzej (In obitum 1600) — Peinius J. (Gratulatio 1592) — Pontanus von Breitenberg G. B. (Oratio funebris 1600) — Porembius J. (Prosforesis in advent. 1592) — Quadrantinus Fab. (Speculum pietatis 1605) — Siebeneycherowa (Rozmysłania męki Jezusa Chryst. 1594) — Skarga Piotr — Sokołowski Stan. (Epithalamion 1592) — Stargardus Fabian (Speculum pietatis 1605) — Szymonowicz Szym. (Epitalamium 1592) — Szyszkowski Marc. (De obitu 1598, In funere 1599, In obitum 1599) — Typotius Jacob (Oratio 1594, Threnus 1598) — Warszawicki Krzysztof (In mortem 1598, O śmierci 1599, Panegyricus Sigism. 1595).

(Anna) królowna Polska i Szwedzka, siostra Zygm. III. (urodz. 1568 † 6 lut. 1625). In obitum Annae princip. Sveciae, professores gymnasii Thorunensis 1636. folio.

Przyłęcki.

— Relatio de augustis exequiis Serenissimae Dominae Annae principis

Sveciae, felicis memoriae, Thoruni Borussorum die 16 mensis Julii anno Domini 1636 celebratis. Thoruni Borussorum apud Franciscum Schnellbotz 1636. w 4ce, kart 6, (sign. B₄). Ossol.

— ob. Borawski X. Jan (1613) — Cerazyn X. J. (Przyczyn kilkadziesiąt 1612) — Chlebowski Wawrz. (1618) — Dambrowski X. Sam. (Kazania 1621) — Loechius (Tirocinium patientiae 1605) — Moulins P. (Heraklit 1298) — Opius Mart. (1636) — Rybiński Jan (Powitanie 1591) — Skarzyński Szczęsny (Kazanie 1584) — Syrenius (Zielnik 1613) — Turnowski Jan (Pogrzebne słowa 1612) — Typotius Jac. (Threnus 1598) — Wiśniowski Walenty (Pieśń radosna Zygm. III.) — Zbylitowski A. (Pisane satyrów 1589).

Anna, żona kr. Ferdynanda († 1547). ob. Royzusz (Inchyto 1547).

Anna Katarzyna Konstancya, królowa polska i szwedzka, zamężna (1642). za Filipem Wilhelmem synem palat. (ur. 1620 † 1651) obacz: Bellaria academica (1642) — Drexelliusz Jerem. (Słonecznik 1630) — Filip Wilhelm (Penu 1642) — Hospes grati animi (1632) — Olszewski Jak. (Snopek 1635) — Sarbiewski Mac. (Serenissima 1636) — Wassenberg E. (Panegyricus 1642) — Wiśniowski Walenty (Pieśń).

ANNA IWANOWNA (ur. 1694 † 1740). Copia responsu Imperatorowy na list króla Jmci polskiego z Petersburga 3 Sept. 1738. w 4ce, ark. 1. (Supplement do gazet).

— Manifest, w którym wyjaśnia dla czego wojska rossyjskie wkroczyły do Polski, aby utrzymać na tronie Augusta III. i wszelkie nieporządki wewnętrzne uspokoić. Dan w Petersburgu d. 16 Novembr. 1734. W Sankt Petersburg. typogr. academiæ scientiarum 20 Nov. 1734. wielkie folio, 1 ark.

Akad. — Jagiell.

— Manifest Anny Imperatorowy i samodziernicy całej Rossyi etc. (dat. w Peterhofie d. 30 Julii 1737 r.) Tłomaczenie z rossyjskiego. Drukow. w Pe-

tersburgu przy Imper. Nauk. Akad. D. 2 August. 1737 r. w 4ce, str. nlb. 3. Krasius.

— Uniwersał carowey Jmci assekuruacy, że handlom żadnym przeszkadzać nie będzie. W Petersburgu d. Decembris 1733. folio.

— Uniwersał carowey Jmci strony prowiantów według taryffy 1661 anno 1733.

— Uniwersał carowey Jmci w Warszawie d. 7 Decembr. 1734. („Jako zawsze za...“).

— (Manifestum Petropoli 1 Decemb. 1733). folio, 1 ark. rozłożony.

Krasius.

(**Anna**). Apollo in tempo, serenata in musica nel gloriosissimo giorno dell'incoronazione, della Sacra Maesta Imperiale Anna Ivanovna clementissima e potentissima amabile Imperatrice di tutela Russia etc. etc. di celebra la gran festa nel castello reale della Sacra Maesta invitissimo Federico Augusto III. sapientissimo Re di Polonia, e clementissimo Elettore di Sassonia, con gran pompa d'Eroi, magnifica illuminazione, famosa musica, e canti pretiosi, con artificiosi fuochi, a cannoni, taburri traversi, e trombette che battino, e non cupi v. v. v. In Varsovia ai 8 di Febraro 1736. nella stamperia de RR. delle Scole Pie. folio.

Bibl. petersb.

— ob. Kanony (1731) — Müllendorff Joh. Erdm. (Gedanken 1735).

Anna Święta w Chełmie ob. Waxmański Wacł. (Nowa Jerozolima 1767).

(**Anna Św.**) Legenda S. Matronae Annae, genitricis V. M. matris et Jesu Christi aviae. Lipsiae, Lotter, 1477, 1505, 1512. ob. Stobnicensis.

— Nabożeństwo do S. Anny Matki Bogarodzicy Maryi. (Kraków 1549?)

— Nowenna albo dziewięcniowe Nabożeństwo do Św. Anny Królowey nieba i ziemie N. P. Maryey Matki a Boga wcielonego babki, na pamiatkę dziewięć miesięcy przez które córkę swoją N. P. w żywocie swoim nosiła, spisane y świeżo dla większego honoru

y czi tej świętey Patronki do druku podane. Lublin, w druk. Coll. S. J. 1747. w 8ce, k. nlb. 5, str. liczb. 72.

Krasinś.

— Societas Sanctae Annae per Polonia, Lithuaniam, Russiam et alias S. Regis Poloniae ditiones instituta. Fructus charitatis salus. Sperate in Domino omnis etc. Cracoviae in officina Lazari. Anno 1590. folio, str. 18.

Na tytule drzeworyt św. Anny i N. Panny. Na odwr. str. herb Dym. Solikowskiego (Bończa) i wiersz na ten herb. Na końcu dodano po polsku (od str. 11): Artykuły bractwa św. Anny y historia tego bractwa, które poczęło się po przywróceniu Połocka z rąk moskiewskich w rok. — Na wstępie odezwa Jana Dymitra Solikowskiego arcyb. lwowskiego, twórcy tego bractwa, wydana 2 lutego 1589. Potwierdzenie tego bractwa przez legata apostolskiego jest z r. 1581. Warsz. Uniw. — Jagiell.

— Societas S. Annę (Visliciae) fundata et instituta. 1590. folio, k. 2.

Wyraz: Visliciae dopisany. — Jestto okólnik arcybiskupa Solikowskiego z dopisaną datą: ultima Martii 1590. Jagiell.

— Societas S. Annae aviae matris Christy, Servatoris nostri, in Polonia sub rege Stephano et Anna Jagellonia regina, instituta 1578. Symbolum primum: Fructus charitatis salus. Samosci, in typogr. acad. An. Dom. 1598. w 4ce, str. 50.

Autorem tekstu polskiego według Janockiego (Nachr. I. 51) jest Symon Hagenau kanonik wolborski, tłumaczył go zaś na język łac. Jan Mislanius, bernardyn. Podług Maciejowskiego zaś (Piśmiennictwo III. 367—8). tekst napisał Jan Mysław (a nie Mislanius) z Kościana; Symonś Hagenovii z Heilsberga kustosza wolborskiego, są tylko 4 dwuwierszowe modlitwy łacińskie na str. 12. — Mislanius pisze w dedykacyi (do Jana Zamojskiego str. 3), że Solikowski kazał mu przetłumaczyć na łacińskie: libellum permissu superiorum meorum polonice conscriptum. Podlega więc wątpliwości, kto dziełka tego po polsku napisanego jest autorem. — W przedmowie do czytelnika tłumaczy się Mislanius dlaczego wydaje ten przekład łaciński po tylu edycyach w języku pospolitym. Było zatem kilka edycy polskich poprzednio (ob. Bractwo).

Jocher 9126 a. — Freitag. Analecta 875—6. — Sienkiewicz, Dod. do Bentkows. — Muczkowski: Rozmaitości histor. str. 122 i 123.

Ossol.

— Tenże tytuł. MDLXXVIII. Symbolum primum: Fructus charitatis salus. Samosci. In typographia Academiae. Anno Domini MDXCIX (1599). w 4ce, str. 86. Sign. Liiij.

Wewnątrz są wiersze łac. (na cześć N. M. P.) z literami J. D. S. (zapewne Solikowski). — Dedyk.: Jan. Zamojskiemu Jan Mislanius, Bernardyn.

Janoc. Nachr. I. 52. — Jocher 9125, 9126 h. Czartor. — Dzików.

— Żywot świętey Anny, naczystszej Panny Mariey matki bożey y Pana Jezusa Chrysta starey matki iego. (Pod tem drzeworyt: N. Panna z dzieciątkiem Jezus i św. Anna). B. r. m. i dr. (około 1532. z drukarni Wietora lub Mac. Scharffenberga.) w 8ce, sygnatura niejednostajna A. B. C. D. półarkuszy, E. cały ark., F. pół ark., G. cały ark., H. I. półark., wszystkiego k. nlb. 43, druk gocki.

Rycina tytułowa powtarza się później w książce do nabożeństwa, drukowanej u Piotrkowczyka r. 1636. — Na odrocie tytułu Przemowa ku św. Annie (wierszem, wierszy 10). Poczem idzie: Przemowa przed początkiem pisania żywota św. Anny. — Rozdzielony sydomenaste kończy Żywot, potem idzie: Przycład o naswyetszey Annie. Bandt. H. d. k. p. I. 443. — Siarcz. Obraz II. 208. Jagiell.

— obacz: Bonaczkowski Szymon (1769) — Bractwo (1594, 1617, 1618, 1626, 1630, 1634, 1642, 1654) — Buchowski Andr. (Gloria 1703, Abrys kolegiaty 1744) — Chełmicki Jan (1761) — Costenus Jan — Cultus (1691) — Czapski Mich. (1768) — Degorski Sebastyan (1719) — Eugeni od św. Mateusza (1736, 1739) — Głuchowski Wacł. (Nabożeństwo 1692) — Goritius Sim. (1568) — Hagenovius Sim. (1599, 1612, 1643) — Karpowicz Michał (1775) — Korczyński Kassyan (1760) — Korsak Jan (1750) — Łodziński X. Józef Antoni (1796) — Łuszczewski Paweł Ignacy (1688) — Mislanius, Mysław (1598) — Modlitwa (1766) — Montanus Jacobus (1522) — Myszkowska Anna (1736) — Ormiński Stan. (1689) — Otwinowski Józef (1737) — Piekoszowczyk Jakób (1610) — Sacranus Joannes (Modus epistolandi 1520) — Seriewicz X. Adryan

(Xieżyć misticzny 1726) — Skarb (1773) — Sobotkowiec Andr. (Hymaeus 1604) — Solikowski Jan Dymitr (Societas 1590) — Sowiński Tomasz Jan (Nosum 1696) — Stobnicensis Joan. (Legenda) — Tomasz z Akwinu (1755 i b. r.) — Wadowski Aeg. Stephanus (Coelum 1719) — Wilkowiecka (z) Mikołaj (Historia 1577) — Wlekiński Konrad (Kazanie 1771) — Włyński Zygmunt Alexander (Portret niebieski 1676) — Żydowski Alexander (Apopticon 1648).

Anna Samotrzecia Św. obacz: Trzy książki (1719) — Rychter X. Bonawentura (Honor 1754).

Anna Ungaria ob. Brassicanus Joa. Alex. (1528).

Annaberga ob. Barth Michał (1557).

Annales de le petite Russie 1788. ob. Scherer.

— Poloniae ob. Kochowski Wespasian (1683, 88, 98) — Orzechowski Stan. 1611, 43, 96) — Sarnicki Stan. (1587).

— ecclesiae, annales ecclesiastici ob. Baronius (1609, 1613, 1624, 1687) — Bzowski A. (1616, 17, 21, 30).

Annahme der poln. Krone ob. Annehmung (1791) — Beleuchtung der Gründe — Etwas gegen (1792) — Erinnerungen (1792) — Warum soll (1792).

ANNANIA (di) Lorenzo. L'universale fabrica del mondo, ovvero Cosmografia. Venetia appresso Giacomo Vidali 1576. w 4ce.

Dedykacya Katarzynie Jagiellonce, królowej szwedzkiej. — Jest tu Nicolai Secovii: Epigramma ad Vates.

Annaty obacz: Grabowski X. Piotr (1595).

Anne Bell powieść obacz: Arnaud F. T. Czartor.

Annemung (Ueber die) der polnischen Krone An Sr. kurfürstl. Durchlauchtigkeit Friedrich August den Dritten, den Vater der Sachsen. Von einem Patriote. Teutschland. 1791. w 8ce, str. 43.

Na to posypały się odpowiedzi w r. 1792. p. t.: Warum Soll — Beleuchtung — Etwas gegen — Erinnerungen. — ob. Annahme.

Ossol. — Jagiell. — Kijows. — Branic.

Annetta, e Lubino, Opera comica, tradotta dal francese d'all avvocato Giuseppe Badini. La musica è del signor Gaetano Pugnani, Sopraintendente generale della musica, e Capella da Sua Maesta il Re di Sardegna. Rappresentato nell' inclito teatro di Varsavia. In Varsavia Dal P. Dufour, Stampatore privilegiato di S. M. Reale. 1780. w 8ce, str. 72. Jagiell.

Annex Nr. 2. do protokołu deputacyi do listy cywilnej, 1794. folio, str. nrb. 2. Krasins.

Annexa do Części pierwszej relacyi w materyi o buntach na sejmie 1790. roku uczynionej. W Warszawie w drukarni nowey JK. Mei Piotra Zawadzkiego 1790. ob. Tański Ignacy.

Ann caelestis ob. Nadadius J. (1706). — Crescentiae ob. Szostakowski J. (1713).

Annibal Polonus Boleslaus Crivoustus, magnus Poloniae princeps, in tenera novem annorum aetate de Moravis et Pomeranis felicissimus triumphator, heroico theatralli actu in scenam reproductus, illustrissimo Domino D. Carolo Josepho Hyacintho Pieniążek Sedlnicki, magnorum parentum illustrissimi et excellentissimi Domini D. Caroli Julij de Choltitz Sedlnicki S. R. I. comitis, haereditarii Domini in Geppersdorff, Schonwiese, Nossidl, Klemstein etc. Sacrae Caesareae regiaeque Majestatis conciliarij actualis et intimi, trium ducatum in Silesia Brigensis, Lignicensis et Vohlaviensis plenipotentarij administratoris etc. etc. nec non illustrissimae ac et excellentissimae Dominae D. Mariae Casimirae de domo Pieniążkorum Sedlnicka S. R. I. comitissae, palatinidis Siradiensis etc. maximo filio, per magnificam rheticam iuventutem Regij Vladislai IV. Varsoviensis scholarum Piar. Collegij ad gloriam et honorem militans. Anno 1719. mense Februario. Varsaviae, typis S. R. M. Scholarum

Piar. folio, kart 4. (Argumentum na 2 k.).

Na odwrotnej stronie herb Odrowążów Pieniążków. Jagiell.

— ob. Acies fortitudinis et voluptatis (1696) — Czartoryski Theod. (ad portas 1739) — Mylius Michał (1644) — Plutarch (1593) — Triumphatrix orbis Roma perfida (1718).

Anno Sanctus (Arcybiskup koloński). ob. Opius Martinus (1639).

Annotacye do etatu stu-tysięcznego woyska w Koronie i W. X. Lit. przez Kommissyą woyskową oboyna narodów pod prezydencyą JW. W. Hetmanów, ułożonego za zleceniem Nayiaśn. Rzpltey skonfederowanych stanów. B. roku (18 w.), folio, kart 3. Branic.

— N. Testamentu ob. Wołodkowicz M. (1601).

Annotata ad manifestum ob. Karol XII. (1711).

— ad res Prussorum ob. Schurtz-fleisch Konr. (1674, 1698).

— in aliquot locos obacz: Osterod. (1598).

— in Ciceronem ob. Górski Jakób (1575, 85) — Sierpski Wojciech (1585).

Annotationes (Breves) quibus justitia et authrritis Decisionum Commissorialium de anno 1717 exponitur. B. m. i r. (Varsaviae, 1766). w 4ce.

Katal. Batowsk. podaje w tytule datę 1716 zamiast 1717. — Broszura ta odnosi się do spraw kurlandzkich.

Bibl. petersb.

(**Annotationes**). In regiae Maj. Prussiae adversus aulam saxoniam electoralem Berolini 1745. typis editum Manifestum, annotationes, cum argumentorum tum factorum veritate confirmatae. Dresdae 1745. folio, k. 1, str. 66. ob. Fryderyk II. (Manifest). Jagiell.

— summopere necessariae 1772, 1782. ob. Martynowicz Seb.

— Thorunia in colloquio ob. Calixt Georg. (1685).

— ob. Sierpski Wojciech (1575).

Annua doloris (1681). ob. Trzebicki Andr.

Annuli nuptiales 1651. ob. Kanon Andr. (Sam. Korecki et S. Koniecpolska).

Annulus ob. Lubomirski St. (Poly-cratis 1676) — Zamojski Tom. (aeternitatis 1726).

— charitatis Joanni Cynerski ob. Biezanowski St. (1653).

— desperati honoris ob. Tomaszewski Alb. (1698).

— gentilitius Andr. Zborowski ob. Cynerski Jan (1642).

— honoris Joan. Węgrzynowic ob. Straszyc Stef. (1668).

— in flumen Lubomircianum ob. Potocki Fel. (1661).

— quo Vinc. Morze desponsebatur ob. Jacobus, frater min. conv. (1663).

— spiritualis obacz: Kawalczewski Greg. (1687).

Annuntiatio triumphalis ad sacerdot. ascensus Joan. Ant. Skalski ob. Ody-malski Stan. (1700).

Annus tertius Auctorum praelegendorum in Schola syntaxeos per prov. Polonam Soc. Jesu. Calissii, typ. S. J. 1745. ob. Authores.

— 1760. 28 Aprilis Vars. pro admodum Rev. ac religiosis patribus S. theol. ex protocollo actorum sacrae nunciaturae Apos. D. Nicol. Serra. folio, sign. E². Czartor. — Krasiań.

— gratiae circa gratiosissimum audentium illustrissimorum reverendissimorum excellentissimorum Dominorum ad supremum Regni tribunal judicium deputatorum salutantibus elogiis ab eloquentia Scholarum Piarum Collegii Petricoviensis publicatus. Anno Regis saeculorum immortalis qui tempora et momenta rerum hominumq. disponit 1740. Typis Clari Montis Częstochoviensis. Zielina.

— Marianus sive exempla vrbia e gestis et vitis adolescentum sodalium in singulos anni dies digesta, studiosae juventuti proposita. Primum Coloniae Agrippinae impressa, nunc Sandomiriae, in typographia Societatis Jesu 1740. reimpressa. w 16ce, k. 4, str. 267.

Dedyk.: D. Mariano à Potok Potocki capitaneu Dubinensi et c. illustrissimi capitanei Grabovecensis etc. magnae spei filio. Jagiell.

— sanctus sive exempla brevia e gestis et vitis adolescentum excerpta. In singulos anni dies digesta, studiosae juventuti proposita. Typis Coll. Sandomir. Soc. Jesu, an. D. 1740. w 16ce, str. 264.

Treść i druk tenże co poprzednio, tylko tytuł zmieniony.

Jocher 5677.

Uniw. lwow. — Jagiell. — Ossol. — Wilno — X. Polkows.

— puerilis tot floribus sententiarum venustus, quot dies integer numerat annus. B. w. m. 1774. w 16ce.

Wileńs.

— ob. Stan. August (primum regni) — Werner Lud. Rein. (Commentatio 1745).

— climactericus ob. Hevelius Jan (1685).

— coelestis Jesu Regi ob. Nadasi Jan (1694, 1696).

— gratiae ob. Biezanowski St. (J. Cynerski 1653) — Janowski Hipolit (1701).

— jubilei ob. Czarnkowski Fr. J. (1625).

— heroicus ob. Szymanowski Michał (1687).

— regalis sacerdotis Nic. Oborski ob. Biezanowski St. (1686).

— scholasticus ob. Piasecki Wacł. (1696).

ANNUTINI Joachim. Matylda, tragedia przez Joachima Annutiniego włoskim językiem napisana, a polskim wierszem wyłożona przez X. Samuela Chrościkowskiego Schol. Piar. We Lwowie, drukiem Pillerowskim 1783. w 8ce, str. 78 i 6.

Annuty Franciszek Tadeusz ob. Radziwiłł Jerzy (Kazania 1757).

Annum melos Joan. Cantio ob. Tainer Lud. (1665).

— vectigal amoris ob. Skórkowski El. (1669).

Anofromera Genesion ob. Gładysz Mac. (1664).

ANONIM. List anonima do króla pruskiego pisany w interesach Francyi i Polski z francuzkiego na polski język wyłożony. 1792. ob. List anonima.

Anonyma listy do Stan. Małachowskiego ob. Kołłataj.

Anonymi dissertatio obacz: Socyn (1630).

ANONYMI Rerum ab a. 1330—1424. gestarum historia.

ob. Mitzler Script T. 3. str. 76.

— archidiaconi Gnesnensis brevior Chronica Cracoviae ad a. 1395.

ob. Mitzler Script. T. 3. str. 163. — Sommersberg Siles. Script. II. Lipsiae 1730.

— chronica Polonorum.

ob. Mitzler str. 259.

— Chronica Principum Poloniae, cum eorum gestis sub finem saec. XIV.

ob. Mitzler str. 274. — Sommersberg Siles. rerum T. I.

ANONYMUS Theologus Gedanensis.

Sam. Friderici Willenbergii praesidis juris divini, quibus tuetur thesim in schediasmate suo de finibus poligamiae licitae contra imbelles conatus. 1713. ob. Willenberg Sam. Fryderyk.

ANONYMUS. Singularia processus judicarii primae instantiae ad praxim utriusque fori in gratiam studiosae legum juventutis cum summano et repertorio ad finem posito. Posnaniae, 1729. ob. Singularia.

Anordnung E. E. Raths ob. Gdańsk (1626).

Anotable exemple ot God's Vengeance ob. Kromer.

Anrede an die zu Pohlen ob. Jan Kazimierz (1656).

— an neu erwählt. König 1697. ob. August II.

— des Raths d. Stadt Danzig ob. Fabricius Winc. (1656).

— eines polnischen Edelmanns an die Grossen von Polen. Die Ruhe und Einigkeit des Königreiches durch Wegschaffung derer Jesuiten zu befördern betreffend. Anno 1727. ob. Philopolites.

Anreitung (Keiserlicher Maiestät) zu Wien, m. d. König von Vugarn vnd König von Polen, mit sampt den Königinnen, vast kostlich in guldenen wägen vnd vil ander getzierden, als her-

nach stat. B. m. i r. (Wien 1515). w 4ce, kart 10, ostatnia biała.

Drzeworyt na tytule i na końcu.

Kertbeny Bibliogr. 111.

Biblioteka Monachij. — Bibl. w Ulm. — Bibl. prof. Gasslera.

Ansaldus ob. Zielopolski Andr. (contra S. Orłowski 1700). — Żuchowski Stef.

ANSEAUME († w lip. 1784). Dwóch strzelców i mleczarka, opera w 1 akcie z francuskiego na teatrze warszawskim przez aktorów JK. Mei reprezentowana (tłum. Jan Boduen). Warszawa, w druk. P. Dufour JK. Mei i Rzpłtej jedynie uprzywilejowanego na muzykę, 1781. w 8ce, str. 52.

Czartor.

ANSELMUS a SS. Martyribus. Desertum disertum clamantis et amantis voce B. Ioannis a Cruce primi Carmelitae discalceati: et sanctae matris Teresiae in reformatione coadjutoris infracti; post exultum Carmeli siluescentis verticem, et in fructus nouos renouatum sanctissimo domino nostro Clemente X. inter beatos adscripti: ludis literariis in publica suae beatificationis celebritate opera et penna Anselmi a SS. Martyribus Schol. Piar. Coll. Vars. rhetorices professoris, illustratum. Varsaviae anno 1676. die 22 martii. w 4ce, kart 8.

Na odwrotnej stronie dedykacya św. Janowi a Cruce, 2 str.; potem na 13 str. rzecz właściwa. Ustępy prozaiczne przeplatane wierszami p. t. „Affectus poetici.“

Branic. — Drohob.

Anselmus, archiepisc. ob. Anzelm.

— Polonus ob. Anzelm.

Anserin Benedykt ob. Roźniatowski (1609).

Anserinus Stanislaus ob. Szczerbicz Paweł (Speculum saxonum 1581).

Anstrich ob. Antwort (1666).

Antamoebe amoris philosophici ob. Freitag Ad. (1619).

ANTASZ Klemens. Honor debitus honori infulato pretiosissimi virtutum et meritorum cimeliis radianti Dni Jacobi Radliński exhibitus. Cracoviae, typ. Dyaszewski, 1744. folio.

Dzików.

— Pax regnorum concordia principum in vim et applausum concordiae

voti optime sibi consulentis peraugusti generalis Capituli Miechoviensis: sub felicissimis auspiciis et praesidentia illustri. et reverend. DD. Theodori de Ludinghauzen Wolff Dei et S. Sedis Apostol. gratia Episcopi Chelmsensis, Coadjutoris Livoniae et Curoniae, ordinis canonicorum regularium sanctissimi Sepulchri Domini Hierosolymithani generalis praepositi, celebrati in praesentia perillustriss. et admodum reverendorum patrum et fratrum a P. Clemente Antasz, ejusdem sacri ordinis professo, FF. juniorum direttore et novitiorum magistro; brevi peroratione denuntiata anno restauratae pacis aeternae 1711. die 15 Kalend. Junij. Cracoviae, typ. Fr. Cesarii S. R. M. illustr. et rev. D. Episcopi Cracovien., Ducis Seueriae nec non Schol. Novodvorse. ordinar. typogr. 1711. folio, kart 9.

Ossol.

Antecoilo ob. Conclusiones (1786).

Antelenchus to jest odpis ob. Sielawa Anast. (1622).

ANTHING Fryderyk Jan († 1805). Geschiedenis der Voldtogten van den Graave Al. Suworow-Rymnikski. In den Hage, 1799. w 8ce, 2 tomy.

Bibl. petersb.

— Essai d'une histoire des campagnes du comte Alex. Suworow-Rymnikski. Gotha. 1796. w 8ce. Tom I.

Bibl. petersb.

— Les campagnes du Feldmaréchal comte de Suworow-Rymniksky, traduit de l'alleman, par M. de Serionne membre des plusieurs academies. Avec des planches. Gotha, 1799. w 8ce, 3 tomy.

Zawiera: Tom II. str. 184 i plany N. IX—XIII z 1 ryc. — Tom III. str. VIII. i 176. z ryciną wejścia do Warszawy oraz 4 plany i 3 ryciny.

Jagiell.

— Toż, Paris, 1799. w 8ce, 2 v.

Bibl. petersb.

— Toż, Londres, 1799. w 8ce, 2 v.

Bibl. petersb.

— History of the campaigns of Count Al. Suworow-Rymniksky. London, 1799. w 8ce, 2 v.

Bibl. petersb.

— Versuch einer Kriegsgeschichte des Grafen Alexander Suwarow-Rymnikski. Russ. kaiserl General Feld-

marschal. Mit Kupfern. T. I. II. III. Gotha, 1795—9. w 8ce.

Zawiera: I. Theil str. XVIII. 196. z rycinami: Sieg. über Ogiński 1770. Einnahme Krakau. — II. Theil str. VI. i od 8—170. — III. Theil str. VIII. i 174. z rycinami w 4ce, między temi: Einzug in Warschau, Schlacht bey Brześć, Kobyłka, Prag. Jagiell. — Bibl. petersb.

Anthologia ob. Antologia.

Anti ob. Acta societatis Jabłonovianae (1772, 1773).

Anti-Babilon ob. Orzechowski St. (1565).

Antichristomachia ob. Odszczepieństwo (1608).

Antichristus Rigensis ob. Cyrinus (Hermes 1641, 44).

Anticyrae ob. Clagius Th. (1640).

Antidiatribe albo odprawa gońca podolskiego ob. Raab Justus (1610).

Antidot soczinienyi słuckawo i kopysenskawo protopopa Andrzeja Muziłowskawo, napiecz w 1629. w 4ce. ob. Mużyłowski.

Sopikow Cz. 1. N. 53. — Sacharow N. 259. — Karat. N. 293.

Antidota contra pestem ob. Agrippa Henryk (1534).

Antidotareus per Struthium ob. Galenus (1536, 37).

Antidotum abo lekarstwo duszne ob. Węgierski Wojc. (1646).

— adversus pestilentiam ob. Hegendorphinus Chr. (presentiss. 1539) — Reuschius J. (1539).

— albo lekarstwo na odtręt K. Wilkowskiego (1583) ob. Żarnowec Grzeg. Joher 9834. Tom II. s. 488.

— circa artic. fidei Sarnicii ob. Pauli Greg. (1563, 1579).

— narodowi ruskiemu ob. Mużyłowski And. (1629).

— seu brevis cura pestis ob. Henning Sim. (1651).

— spirituale contra amarum grassantis pestilentiae languorem ex sanctissimis devotionum et patrociniurum speciebus confectum.... Typis Clari Montis Częstochoviensis, Anno Domini 1707. w 12ce, ark D. Warsz. Uniw.

— spirituale ob. Schönfels Jędrzej (1638).

— ob. Kampianus Edmund (Kalwińskie 1584) — Poszakowski J. (contra Antidotum 1754) — Sichardus J. (contra haereses 1528).

Antiechon coeli plaudentis ob. Celjowicz Mat. (1694).

Antigelargosis ob. Kuszewicz Sam. (1641).

Antigone ob. Jakubowski Walenty (1574).

Antigrafe albo odpowiedź (1608) ob. Kopystyński M.

Antihobbesius (Neuer) Recht und Klugheit im Kirchen Wesen für die bürgerliche Gleichheit der Dissidenten an allen Orten. Warschau u. Krakau, 1767. w 8ce. Warsz. Uniw.

Antihrafn albo odpowiedź 1608. ob. Kopisteński Mich. (Kopystyński).

Antijesuita sive discussio ob. Samsonius Herm. (1615).

Antilogiae et absurda ob. Clementinus Dan. (1623).

— seu contradictiones Sacrae Scripturae ob. Magrius Dom. (1645, 1670).

Antimare Balticum ob. Pfenning J. (1639).

Antimisocapnus (Hymnus tabaci). Warszawa, Soc. Jesu. 1618.

Wydane przeciw dziełu króla Jakuba: Misocapnus. Tak podaje A. Bukowski w Wiadom. farmaceut. 1887. N. 1., zaś Meyer w Encyklop. pisze, że pseudon. Charius wydał 1628. Hymnus tabaci. Jest zatem jakaś niedokładność w przytoczeniu Bukowskiego.

Antimemoriał nad interessami terażniejszymi polskieni w narodowym języku wydany r. 1791. w 4ce, str. 74.

Po jednej stronie jest memoriał Hailesa posła angielskiego, a po drugiej odpowiedź na niego. Obacz Hailles.

Pilat R. O literat. str. 118.

Anti-Monachomachia ob. Krasicki Ignacy.

Antimonitor Monitora albo reflexye na półarkuszyk Monitora tegorocznego nakształt logika nowomodnego 1766. pod liczbą XIII. d. 11 lutego pisany. B. m. i dr. w 4ce, k. nlb. 4.

Pisemko przeciw artykułowi Monitora za dyssydentami. Autor zbija wszystkie skargi Monitora. W przydatku mówiąc, że za

nieszczęśliwych czasów Zygmunta Augusta, oprócz biskupów, pięciu tylko czy sześciu było prawdziwych religii Senatorów, opiera się na świadectwie listu pasterskiego biskupa Kujawskiego, temi dniami drukowanego. Wreszcie powiada: Byłe dyszydenci nie mieli zborów ani publicznych budynków nikt im nie zabroni uprawić kunsztu i rzemiosła. Na dowód czego przywoździ sukienników w Lesznie, żupników w Bochni i w Wieliczce etc.

Joher 2020.

Branic. — Jagiell. — Krasinśa. — Uniw. lwow. — Ossol.

Anti-Ostorodus seu Refutatio ob. Feuerbornius J. (1628, 1631).

Antipasty małżeńskie (Historya o Banialuce) obacz: Morsztyn Hier. (1650, 1703, 1719, 1736).

Antiperaspistes in S. Hosium ob. Bredebachius (1568).

Antiperistases humanae felicitatis, inter desperata eventu prospero, inter mortes, vitae praemio, inter supremas gratias, summis odiis, inter favores, invidia; violentae sibi que conterminae, in Lamprino juvene Corfensi semper extremae. Ad terminale anni scholastici exitum per illustrissimam illustrem, magnificam rhetorices juventutem Collegii Varsaviensis Scholarum Piarum, apparatus scenico adumbratae. Anno Domini 1728. folio, ark. 1.

Treść dialogu po łacinie. — Łukaszewicz Hist. szkół IV. str. 257.

Antiphona z Modlitewnika, o Niepokalanym Poczęciu Naswietszey Panny etc. B. w. m. i r. (wiek XVII). folio, 1 kartka.

Katalog Ashera.

Antiphonarium iuxta ritum Breviarii Romani, ex decreto sacrosancti concilij Tridentini restituti et Pij V. Pontificis maximi iussu editi: ad uniformem ecclesiarum, per universas Regni Poloniae provincias, usum congestum, accommodatum; auctoritate et consensu Illustriss. et Reverendissimorum DD. archiepiscopi Gnesnensis et provincialium Regni Poloniae episcoporum editum. 2-da editio correctior et auctior. Cum supplemento de Sanctis noviter Breviario Romano per S. Sedem apostolicam insertis. Cra-

coviac, in offic. haered. et viduae Andr. Petricovii 1645. folio, str. 435 i 125.

Na odwrocie tytułu sześciowiersz Stan. Petricovii Stud. Poes. — Dedyk.: Petro Gembicki, Episc. Crac. 24 Octobr. 1645.

Czartor. — Wileńs.

Antiphonarium de tempore et Sanctis, iuxta ritum sacri ordinis praedicatorum. Pars hyemalis. Cracoviae, Apud Lucam Kupisz. MDCLV. (1655). folio, kart 2, str. 289, cxxxvii i 82.

Bibl. Uphagena w Gdańsku.

Antipodes ob. Domkonius Johannes (1685).

Antipolita Leonardus ob. Modrzewski Frycz Andrzej (1546).

Antiquae urbis splendor ob. Lauro Giac. (1612).

Antiquitas ob. Hankius Martinus (1702) — Kamiński (praedicatorum 1642) — Lilienthal (Die Antiquitäten 1714) — Micraelius Joh. (Ant. Pomeraniae 1723) — Sponholz (Collection d'antiquités b. r.) — Stella Erazm Lib. (Antiquitates Borussiae 1518) — Tytkowski Wojc. (amorum kierłowianae domus 1652).

Antirresis (Antirrhisis) ob. Arcudius Piotr (albo apolog. przeciw Philaletowi 1600).

Antisari, Vienna liberata. Ronciglione 1693. w 8ce.

Objemuje pochwałę Sobieskiego. Ciampi Bibl. Nr. 52.

Anti-Socinus h. e. confutatio errorum 1612. ob. Socinus.

Antistegmannus gegen der Warnung J. Stegmanni ob. Botsacus Joh. (1635).

Antistes carmeliticus ob. Wierzbicki Alt. (1651).

— Culmensis ob. Kuszewicz Sam. (1640).

— magnus A. Sapieha ob. Wołowicz J. (1668).

Antitheses natalitiae ob. Smoliński J. (1609).

Antithesis doct. Christi ob. Johannes Erasm (1585, 86).

Anti-trinitarii ob. Sandius Christophorus (Bibliotheca 1684) — Schegkius (Schekius) Jakób (1564).

Antivalerianus ob. Haberkorn Petr. (1652).

ANTOINE Paulus Gabriel S. J. (ur. w Luneville 1669 † 1743). Theologia moralis universa, complectens omnia morum praecepta et principia decisionis omnium conscientiae casuum suis quaeque momentis stabilita ad usum parochorum et confessoriorum auctore RP. Paulo Gabryele Antoine Soc. Jesu presbytero, Sac. Theol. Dr. et ex professore Juxta edit. Venetam Cracoviae sumptibus Christophori Bartl et Consorti Bibliopol. Univ. Cracov. 1747. w 4ce, Pars I. str. 6, 996 i 31. Pars II. str. 512 et index.

Ossol. — Czartor. — Dzików — Wileńs.

— Theologia universa, speculativa, dogmatica et moralis; complectens omnia dogmata et singulas quaestiones theologicas, quae in scholis tractari solent, ad usum theologiae candidatorum accommodata. Auctore RP. ... Soc. Jesu presbytero, SS. Theologiae doctore et exprofessore. Tomus I—III. Juxta editionem Venetam. Cum privilegio Caesareo. Augustae Vindelicorum et Cracoviae 1755. sumptibus Christophori Bartl et Consorti, Bibliopolarum Univers. Cracov. w 4ce. — T. I. str. 983 i k. nlb. 9. — T. II. str. 752 i k. nlb. 25. — T. III. str. 714 i k. nlb. 12. (brak końca).

Bandtke H. dr. III.

Univ. lwow. — Warsz. Univ.

— Sententiae dogmaticae ex universa theologia speculativa et dogmatica Reverendi Patris Pauli Gabrielis Antoine Soc. Jesu ad usum candidatorum Theolog excerptae. Cum facultate superiorum. Praemisliae typ. Adami Klein SRM. et Illustr. Excell. et Rndi Episc. Premisliens. ordinar. typ. An. 1756. — Pars prior continens tractatus de fide divina, de SS. Trinitate et de angelis. Adjiuntur: Canones conciliorum, propositiones proscriptae, catalogus conciliorum, pontificum. w 8ce, kart 5, str. 463. (str. 317 dwa razy liczbowana).

Pars posterior. Continens tractatus de Incarnatione, de actibus humanis, de

Gratia, de Sacramento in genere et in specie. Adiciuntur Canones Conc. Trid. et Propositiones damnatae. Premisliae, typ. Ad. Klein 1756. w 8ce, str. 10 i 441.

Wydał X. Jan Kowalski S. J. — Dedyk.: Andreae Pruski, episcopo Tanensi.

Jocher 2592. przytacza za Janockim edycyą z r. 1764. lecz może to myłka co do daty, bo Janocki pisze tylko: prodiit nunc, ale daty nie podaje, a Jocher prawdopodobnie na tej podstawie bierze mylnie datę 1764. z daty wyjścia dzieła Janockiego.

Jocher 2606. (podaje w tytule nazwisko wydawcy: Sententiae... excerptae per Joannem Jakowski. W rzeczywistości nazwiska w tytule podanego nie ma, a wydawcą jest Kowalski nie Jakowski). — Chłędowski. Spis.

Ossol. — Czartor. — Wileńs. — Jagiell. — Univ. lwow.

— Theologia universa speculativa et moralis, complectens omnia dogmata et singulas quaestiones theologicas, quae in scholis tractari solent, ad usum Theologiae candidatorum accommodata, tribus tomis comprehensa. Cracoviae, 1760. w 4ce.

Przyłęcki.

— Theologia universa, speculativa, dogmatica et moralis, complectens omnia dogmata etc. tribus tomis comprehensa. Augustae Vindelicorum. Sumptibus Chr. Bartl et Consorti Bibliopolarum Univers. Cracov. 1762. w 4ce.

Approbata X. Piotra Śliwickiego, proboszcza S. Krzyża w Warsz. d 3 Nov. 1754.

Backer Bibliot. I. str. 231. — Jocher 2591.

— Theologia moralis universa complectens omnia morum praecepta et principia decisionis omnium conscientiae casuum, suis quaeque momentis stabilita ad usum parochorum et confessoriorum. Auctore RP. Paulo Gabryele Antoine Soc. Jesu presbytero, SS. Theologiae doctore et exprofessore. Augustae Vindelicorum et Cracoviae sumptibus Christophori Bartl et Haered. Bibliopol. Universitatis Cracoviensis 1764. w 4ce.

Pars prior. In nova hac editione praeter ea quae operi adjecta fuere An. 1754. Tractatus de actibus humanis disputatio de antiqua et nova Ecclesiae

disciplina circa proscriptionem librorum et notae nonnullae accedunt, quas addidit P. Fr. Philippus de Carboneano ordinis Minorum Regul. Observantiae. Kart nlb. 12, str. liczb. 560.

Pars altera. De Sacramentis et censuris. Accedunt in hac parte: tractatus de sacris Christianorum ritibus, eorundem in Ecclesia orientali varietate, deque orientalis Ecclesiae circa Sacramenta disciplina atque appendix de damnata ab Apostolica Sede doctrina et notae, seu additiones, quamplurime quas adjecit P. Fr. Philippus de Carboneano ordinis Minorum Regul. Observantiae. Cum privilegio. str. VIII, 451.

Czartor. — Ossol. — Bibl. kościelna katol. w Libawie.

— Tenże tytuł. Pars prima in nova hac editione praeter ea quae operi adjecta fuere anno 1754. Tractatus de actibus humanis, disputatio de antiqua et nova Ecclesiae disciplina circa proscriptionem librorum et notae nonnullae accedunt, quas addidit P. Fr. Philippus de Carboneano ordinis Minorum Regul. Observantiae. — Pars altera. De sacramentis et censuris. Accedunt in hac parte: tractatus de sacris Christianorum ritibus, eorundem in ecclesia orientali varietate, deque orientalis Ecclesiae circa Sacramenta disciplina, atque appendix de damnata ab Apostolica Sede doctrina et notae seu additiones quamplurimae, quas adjecit P. Fr. Philippus Carboneano, ordinis Minorum Regul. Observantiae. Cum privilegio caesareo. Augustae Vindelicorum et Cracoviae. Sumptibus Christophori Bartl et haered. Bibliopol. Universitatis Cracoviensis. 1768. Część I. w 4ce, k. nlb. 12, str. 560. Część II. w 4ce, str. VIII i 451. Obie części w 1 voluminie.

Jocher 4108. podaje według katalogu Grebla: Cracoviae 1765. Prawdopodobnie będzie to taż sama edycya.

Jagiell.

— Toż. Aug. Vindelic. et Cracoviae 1774. w 4ce.

Uniw. lwow.

— Compendium theologiae moralis universae. Tomus I. II. Reimpr. Vilnae,

typis Schol. Piar. Anno 1784. w 8ce. T. I. str. 313. T. II. str. 394.

Jocher 4111.

Wileńs. — Dzików.

— Toż. Cracoviae, 1787. w 4ce, str. 702 i 747.

Notaty Haana.

— Bohosłowije prawouczitelnoje, iż bohosłowija Antoine, Tourneli i Reiffenstuel prostranno rimskim dialektom o tajnach i censurach, sirecz kazniech libo nadziranijsch cerkownych napisanaho, na ruskij dialekt wkratce po błahowoleniju i błahosłoweniju jeho preuświaszczenstwa kir Kiprijana Steckaho perewedenoje, tipom po poweleniju tohore izdanoje. W sw. i czudotw. Obiteli Poczajewskoj 1779 hoda. w 4ce, kart. nlb. 2, liczb. 227

Krasińs.

— obacz: Avis (b. r.) — Kulczycki Pantaleon (1787, 1792).

Brown. Bibl S. J. s. 476.

(Antokol). Opisanie publicznego przeniesienia statuy P. Jezusa Nazareńskiego niezliczonemi cudami wśławioney etc. z Rzymu do kościoła XX. Trynitarzów na Antokolu ob. Opisanie (1766).

Jagiell. — Krasińs.

— Opisanie solenney konsekracyi kościoła Antokolskiego, Wileńskiego WW. XX. Trynitarzów r. 1756 dnia 12 Septembra odprawiony. w 4ce, 1 ark.

Jocher 9100.

— ob. Afekta (1743) — Obrona (1775) — Sapięha Alexander (Mowa 1789) — Źródło (1739).

Antologia (Anthologia) sirecz mołytwy i pouczenija dusze poźelnaja, w duszewnuju poźu Spudeow i wsiech błahoczestywych, lubo mołytwennik w kratcie sobranaja i błahoczynnje raspołożenaja. Tszczaniem Jasne Prewełebneho Jeho Myłosti hospodyna ota Petra Mohyły mytropyłta kijow. Roku 1636. Maja 24. w 16ce, kart 416.

Jagiell.

Antologion sirecz: Cwietostow ili trifolog, sostawlennyj ot stych otec izobrażennyh zdie. Wsesilnago Boga wo Trojci błgdtii, błgwleniem czetweroprestolnych Wostocznych stiejszych

patriarch. Tszczaniem, że i iżdiwieniem Bratstwa, pri chramie Uszenia p̄tyja Bgomatere, w tipografii ich wsesowerszennie czetwertoje uże izdadesia. W Lwowie w lieto bytia mira 7189. ot wopłoszczenia że Gania 1651. (w 3 tomach), folio, 8 k. i 669 k. liczb.

Czartor. — Uniw. lwow.

Antologia hebraica Tomów 2. Lwów 1787. ob. Fessler.

ANTON Karl Gottlob (ur. 1761 um. 1818). Erste Linien eines Versuches, über der alten Slaven Ursprung, Sitten, Gebräuche, Meinungen und Kenntnisse. Mit 2 Kupfern. Verlegt Adam Friedr. Böhme. Leipz. 1783. w 8ce, 7 k. nlb., 162 str., 6 k. nlb. spisu.

— Toż. Zweiter Theil, Leipz. 1789. w 8ce, 6 k. nlb., 116 str., 2 k. nlb. spisu i 2 tabl.

Akad. — Bibl. petersb. — Branic.

ANTONELLO. Sacra Congregatione Consistoriali RPD. Antonelli secretario Cracovien. Pensionis pro Illmo et Rmo D. Potkański suffraganeo Cracov. cum Celsissimo Illmo et Rmo D. Andrea Stanislao Kostka Załuski episcopo Cracovien. Restrictus facti et juris. 28. Romae, typis Bernabo, folio mniejsze, str. 24.

Badana kwestya o dochodach i pensyi suffraganów. Warsz. Uniw.

— Tenże tytuł. Restrictus responsionis facti et juris. Romae, typ. Bernabo 1758. folio mniejsze, str. 12.

Warsz. Uniw.

— Tenże tytuł. Replicatio facti. 9. Romae, typ. Bernabo 1758. folio mniejsze, str. 8.

Warsz. Uniw.

— Tenże tytuł ..... cum Celsissimo, Illmo ac Rmo episcopo Cracoviae nec non Illmis DD. Exequutoribus testamentariis bonae memoriae episcopi Załuski. Restrictus facti et juris. Romae, typis Bernabo 1760. folio mniejsze, str. 24.

Warsz. Uniw.

— Tenże tytuł ..... cum Celsissimo Illmo, et Rmo Dno Cajetano Sołtyk episcopo Cracoviae nec non Illmis DD. exequutoribus testament. episcopi Załuski. Restrictus responsionis facti et

juris. Romae, typ. Bernabo 1760. folio, str. 16.

Warsz. Uniw.

— (Decisio Rotae Romanae). Sacra congregatione consistoriali RPD. Antonello secretario Cracov. Suffraganatus et praetensae congruae. Pro celsissimo et Rmo D. Cajetano Sołtyk episcopo Crac. ac Illmis DD. haeredibus cl. mem. Stanislai Kostka Załuski. Cum RPD. Francisco Potkański suffraganeo ipsius celsissimi episcopi. Restrictus facti et juris. Romae, typis Bernabo 1760. w 4ce, kart 13.

Jagiell.

(**Antoni Św. Padewski**). Droga na niebie y na ziemi szczęśliwa cudotwórca Antoni Padewski jasnymi cnót życia gwiazdami y łask swiadczeniem etc. W drukarni Poczajowskiej 1754. w 8ce, kart nlb. 28.

Krasińs.

— Cudotwórcy w kościele farnym Kraśnianskim w diecezji Łuckiej św. Antoniego Padewskiego dzieła do wiadomości ludzkiej podane. Lwów, w drukarni Bractwa św. Trójcy 1755. w 4ce, str. nlb. 80.

Krasińs

— Contra demones fulmen. B. n. m. i r. folio, 1 kartka.

Jagiell.

— Hortulus Antonianus odoriferis ad recreandum devotam animam variisque consitus floribus. Quem in solenni ejusdem sancti Antonii confraternitatis introductione, pusillus grex fratrum minorum regul. observant. in ecclesia conventus Kobylinensis ad M. D. G. et Patroni honorem cum permissu superior. fundavit et excoluit. Calissii 1682. w 12ce, k. 2, str. 213.

Dedyk. Divo Ant. Paduano (modlitewnik).

Jagiell.

— Brevis instructio exercendi devotionem novennae, novem feriis tertiis ad honorem S. Antonii de Padua quae practicatur in ecclesiis, duodecim Apostolorum Romae, Paduae, Mediolani, Neapoli, Bononiae, Florentiae, Cracoviae, Posnaniae et in tota religione Fratrum Min. S. Francisci Convent. ad excitandam plurium devotionem omnibus sancto huic Thaumaturgo devotis oblata minoribus conventualibus. Cracov.

ap. Nic. Schedel (1695). w 12ce, liczy str. 143. na końcu brak kilku kart.

Na odwrocie tytułu rycina, św. Antoniego. Jagiell.

— Kazanie na św. Antoniego. w 4ce.

Przypisane Domin. Mikoł. Radziwiłłowi. — Approbata z r. 1685. Dzików.

— Kazanie na uroczystość św. Antoniego z Padwy. W Lublinie 1791. w 4ce.

Notatka Haana we Lwowie.

— Leben, Tag- Zeiten. Litaney, Neun-Dienstägige Andacht und andere Gebetlein zu Ehren dess h. Antonii von Padua. Gedr. zu Braunsberg im Coll. der Soc. Jesu 1707. w 12ce.

— Tenże tytuł. Braunsb. gedr. im Coll. der S. J. 1742.

— Nowenna czyli nabożeństwo dziewiciowtorkowe na honor ś. Antoniego z Padwy. Warszawa, 1786. w 12ce.

ob. Synakiewicz Felix.

— Ogród świętego Antoniego Padewskiego na zbawienie dusz rozmaitymi wonięjącymi posiany kwiatami, duszę nabożną cieszącymi na większą Boską chwałę a św. Patrona cześć, z dozwoleniem starszych roku p. 1697. W drukarni collegium Kaliskiego S. J. w 12ce, str. 195.

ob. wyżej: Hortulus. Jagiell.

— Ogród św. Antoniego. W Krakowie 1700. w 16ce.

Joher 6858.

— Ogród św. Antoniego Padewskiego na zbawienie dusz, rozmaitemi wonięjącymi posiany kwiatami. Kraków 1713. w 12ce.

Katal. Kaj. Jabłońskiego we Lwowie.

— Pocieszyciel strapionych serc ludzkich Antoni święty z Padwy łaskami niezliczonymi w farnym kościele Chełmskim niegdyś katedralnym Xieży Schol. Piar. z dawną wstawionym w całość prześwietney Ziemi Chełmskiej z Boskiej Opatrzności w wszelakich frasunkach i przygodach patron doświadczony, a teraz z króciuchnym nabożeństwa zebraniem teyże całej prześwietney Ziemi Chełmskiej od koll. Xieży Chełmskich Schol. Piar. ofiarowany roku którego Bóg człowiek cudami światu

pociechę uczynił 1745. w 12ce, kart nlb. 20.

Dedykacya: Całey prześwietney Ziemi Chełmskiej y powiatowi Krasnostawskiemu. Warsz. Uniw.

— Sacrum Manuale. Officia S. Antonii Patavini Thaumaturgi nec non Deiparae Virginis Compassae, ac S. Patris Francisci, cum variis selectis et devotissimis orationibus, continens. Studio religioso PP. Franciscanorum Posnaniensium erga patronum. Editum Anno Domini MDCLXXIV. Lesnae excussum, per Mich. Buck. (1674). w 12ce, stron przeszło 130.

Dedykacya: Christoforo de Grzymułtowiec Grzymułtowski, Castell. Posnan.

Joher 6628, 6827 Ossol.

— Mannale Antonianum. Officia parva ejusdem sancti Compassae Deiparae Virginis et S. Francisci Continens. Opera PP. Franciscanorum Posnaniensium. Superiorum permissu. Sump-tibus Joannis Tobiae Keller Sac. Reg. Maj. Bibliopolae. Typis Academiae Posnan. Anno Domini 1692. w 24ce, str. 322.

Warsz. Uniw.

— Serdeczne westchnienie w potrzebach grzesznika do cudotwor. św. Antoniego Padewsk. gorącością miłości ducha św. zapalone. Bez osob. tyt. B. w m. i r. (z XVIII wieku). kart nlb. 2.

— obacz: Alojzy od św. Ign. (Kawaler 1739) — Ankiewicz Marcin (Kazanie 1779) — Bzonowski Dom. (Pogończyk 1723) — Ceremoniarz (1797) — Chybiński Lud. (Himny 1734) — Cyprian od św. Alexego (Lucyfer 1681) — Czarnecki Andr. (Vita 1640) — Daszkiewicz Joh. (Wiersze 1776) — Filipecki And. (Kazanie 1779) — Fogilewicz Bernardyn (Róża 1687) — Franciszek prowincyał (Informacya 1734) — Gaska G. G. (Lux orta 1725) — Giżycki Grzegorz (Kazanie 1724) — Gruber Teodor (Kazanie 1786, 1787) — Gostkowski Ignatius (Oratio 1767) — Gromalski M. (1757) — Gruszecki Hier. (Kopia 1747) — Jaszczułt Placyd (Splendidum lumini 1768) — Joannes Neopol. Convent (Officium 1673, 1705) — Jordan Andr. (Argumentum 1766) — Ka-

lowski Marc. (Informacya 1723) — Kiełkowski Mauritius (Hipomnema 1718) — Kocieński Józef Ign. (Wielka chwała 1754) — Korczyński Kas. (1764—67) — Korzon Tom. (Mistyczny 1718) — Krobanowski Ant. (Kazanie 1718) — Lipiewicz Ant. (Korona 1766, 1745) — Małachowski Adam (Wielki kanclerz 1683) — Mameczyński Stan. (1737) — Miastkowski L. (Wszechmocność 1695) — Misiewicz Ludwik (1775) — Naramowski Ad. (1721) — Nowicki ob. Jaszczułt — Obrępański X. (1732) — Pogorzelski Piotr (Adorea 1639) — Rodrasem (Rozdrażewski) Franciscus (Vita 1645, 1646) — Rupniewski Stefan (ob. Gaska G. 1725) — Schindler Adr. (Miraculum 1693) — Stephanowicz Ant. (Solum 1667) — Synakiewicz Fel. (Nowenna) — Szulc Ant. (Lilie polne 1679) — Votum in clientela (1769) — Zajkiewicz Lud. (Żywot 1754).

Antoni od Św. Ducha ob. Wielhorski (Pragnienie serdeczne duszy 1746, Źródło 1746).

Antoni z Gledzianowa ob. Carosy i Petrelli (1727).

ANTONI od Imienia Maryi Trynitarz. Rozdział z życiem w Bogu zesłłej i już samemu żyjącej Bogu WJM. Pani Róży z Żebrowskich Karczewskiej i Starościiny Żytomirskiej, Sokolnickiej etc. etc. dla nierozdzielnej w jej życiu z wola Boską konjunkeji w rozdziale Xięgi żywota zapisany, a przy skoligowanym publicznych żalów kongresie pogrzebowym kazaniem w kościele Beresteckim Ordinis SS. Trinit. RC. fundatorskim wiekopomnie Karczewskich zaszczytem erygowanym promulgowany przez X. Antoniego od Imienia Maryi św. theolog. lektora tegoż zakonu r. p. 1735. dnia 5 Października. We Lwowie, w druk. Brackiej św. Trójcy z przywil. JKM. 1735. folio, kart 13.

Przypis. Żebrowskiemu, starośc. Stryjskiemu. Katal. Batowskiego.

Ossol. — Czartor.

Antoni X. z Kobyłina ob. X. Antoni z Kobyłina (Napachania 1523).

ANTONI X. od Nawiedzenia N. M. P. Kazanie w szrodę między oktawą przeniesienia obrazu Najsświętszej Maryi Panny z kaplicy do ołtarza wielkiego, w kościele archikatedralnym lwowskim na uroczystych niesporach przez . . . . . kaznodzieję ordynaryusza trynitarza miane (15 Maja 1767). Transibo in locum tabernaculi usqu' ad domum Dei. Paulus 41. folio (ułamek z dzieła od str. 136 do 151. tj. Tf. do II₂).

Porówn. Ostrowski G., Strykowski W., Szyłarski W. Czartor. — Krasińs.

Antoni od Św. Nepomucena obacz: Chojnacki Ant. (Kazanie 1747).

Antoni od Niepokal. poczęcia Maryi Pijar. ob. Marzęcki Ant. (Życie zabawne 1740 — Krzywda na oku y celu 1731).

ANTONI od Przenajśw. Sakramentu, Trynitarz. Światło z pięciu gwiazd wynikające różnemi pobożności dewocjami przyozdobione Święty Jan Nepomucen, patron dobrej sławy, przez X. Antoniego od przenajśw. Sakramentu exprowincyała i definitora prowinc. św. Joachima zakonu Trójcy przenajśw. Lwów, druk Colleg. Soc. Jesu. 1737. w 12ce, ark. 7^{1/2}.

— Lumen in quinque syderibus resplendens variis devotionum exercitiis adornatum. Beatus Joannes Nepomucenus tutor bonae famae. Leopoli, typ. Coll. Soc. Jesu. A. D. 1726. w 12ce, k. 6 i str. 236, k. 2. Ossol.

— Toż. Tenże tytuł z odmianą: Sanctus J. Nepom. Leopoli, typ. Coll. Soc. Jesu. A. D. 1737. w 12ce, k. 9, str. 231 i index k. 2.

Dedyk.: Alex. Silicki pincernae Czerwonogrodensi. Jagiell. — Wileńs.

— Toż, resplendens variis devotionibus cum adjuncta Hebdomada Sancta adorandum, S. Joannes Nepomucenus tutor bonae famae. An. Dni 1763. Accedit: Appendix ad hebdomadam etc. Berdiczoviac, typis Fortal. B. V. Mariae. w 12ce, str. liczb. 279. Appendix str. liczb. 63.

Wileńs. — Krasińs. — Ossol.

— ob. Raphael de S. Joanne (De lectione canonica 1737).

ANTONIJ. Ziercało ot pisanija Boże-
stwienawo, socz. jeromonacha Antonija
napiecz. w Czernigowie w 1705. folio,
kart 9 i 61.

Rysunek rossyjskiego orła i herbu Mazepy
na miedzii ryte

Tołstoj N. 209. — Karat. N. 1249.

Bibl. publ. petersb. — Bibl. Karataj

Antonia Walpurga królowa obacz:
Walpurga (Nawrócenie 1751).

Antonida Jan obacz: Jonston Jan
(1660).

ANTONIN z Przemyśla, Dominikan
(† 1 Stycz. 1619). Rosarium seu libel-
lus in quo S. Rosarii fraternitatis B.
Mariae Virg. nuncupatae rationes, pro-
gressus, mysteria et commoda breviter
explicantur. Accessit etiam de ritu con-
secrandi Agnus Dei. F. Antonino Pre-
mislien. Dominicano collectore B. m.
(Leopoli), 1591. w 16ce, dedykacyi kart
3 nlb. i kart po jednej str. liczb. 164.
Dedyk. J. D. Solikowskiemu.

Uniw. lwow.

— Sprawą dobra o zakonney pro-
winciey Jacka Świętego w kościele u Do-
minicanow stanowiącney, albo rączey do-
zwoloney naprzeciw świeckim niepotrze-
bnym rozruchom, z oczyszczeniem po-
stępku y rządu Zakonnego do ludzi
podana. We Lwowie, drukował Maciej
Bernat r. p. 1599. w 4ce, 36 k. nlb.

OO. Dominikanie przypisali Zygmunтови III.

Druqa dedykacya do Jana Zamojskiego.
Jocher 9225.

Autora wykrywa Berącz: Rys dziejów II.
78. — Okólski. Russia florida p. 143.
„Scripsit aliquas conciones“.

Czartor.

— ob. Ludwik z Granaty (Róża-
niec 1583).

Antonin Teoli ob. Teoli (Życie św.
Wincentego 1750).

Antoninus Genuensis ob. Genuensis
(Art. logic. 1771).

ANTONIN X. Kapucyn. Siedm kazań
pokutnych, które też zamiast rozmy-
ślania na siedm dni tygodniowych przy-
datne być mogą przez ks. Antoniego
kapucyna za pozwoleniem starszych do
druku podane. Poczajów, 1759. w dru-

karni JKM. OO. Bazylianów. w 4ce,
sign. A—T₂.

Dedyk Pannie i Matce Bogarodzicy.

Warsz. Uniw. — Jagiell.

ANTONINUS Joannes, Cassoviensis,
Dr. med. Elegia in mortem Petri To-
micii episc. Crac. Cracoviae ex officina
Hieronymi Vietoris. 1535.

Jusz. I. 7. — Janoc. I. 25.

— Elegia in mortem Erasmi Rot-
terodami. Cracoviae, ex officina Floriani
Vnglerii. 1536.

Jusz. I. 7. — Janoc. I. 25.

— Sejm zwierząt 1521.

Cytuje Stan. Potocki w Pochwale Szymanow-
skiego. Może to Dubraviusa Consilium.

— De tuenda bona valetudine. Cra-
coviæ ex officina Hieronymi Vietoris
regiæ cancellariæ calcographi XI. cal.
novemb. an. a Christo nato MDXXXV.
w 4ce.

Przypis. Piotrowi Tomickiemu, kanclerzowi
koronnemu.

Jusz. I. 6. — Janoc. I. 2E.

— ob. Coxus Leonardus (Libellus
1526) — Dubravius J. (Consilium 1521)
— Erasmus Roterodamus (1525, Epis-
tolarum 1538) — Janicki Klemens (1542,
43) — Luctus Pannoniæ (1544) — Schne-
berger A. (Xiazki 1569) — Sedulius (In
libros 1528).

Osiński (Czacki str. 212). — Maciej. Piśm.
III. — Ossol. Wiad. hist. II. 239, 244. —
Rocznik Towarz. Warsz. Przyj. N. VII.
177—9. — Jusz. Dykcon. I. 5. II. 441. —
Janociana I. 24—6. — Potocki Pochwałą
Szymanows. (Sejm zwierząt 1521).

Antonius Cardinal ob. Saracinus Pe-
trus (Testamentum 1646).

Antonius Marcus de Dominis ob.
Dominis.

ANTONIUS Marek, Archiepiskop Spa-
latenskoj. Przicziw ujechanija jego ze
Włoch. Drukow. w Frankffortie u Nepu.
1616. w 4ce, str. 19. Ossol.

Antonius a B. Cunigunde ob. Wy-
socki Samuel.

ANTONIUS a S. Francisco. Propo-
sitiones ex universa philosophia com-
muniore eruditorum calculo in scholis
receptae quas Religiosiss. in Christo Pa-
tri Ignatio a Sanctis per complura in
ordine magna cum laude . . . Provincia
S. Joachimi Ministro Provinciali, Phi-

losophicum ante collem ad Vilnam studium Ord. Disc. SS. Trinitatis R. C. in publicis disputationibus exponit. w 4ce.

W przyp. podpis: F. Antonius a S. Francisco philos. lector.

Antonius a SS. Sacramento obacz: Antoni od Najśw. Sakram. (Raphael de S. Joanne 1737).

Antonius a S. Samuele ob. Wisniewski Antoni (Propositiones 1746).

ANTONIUS a Spiritu Sancto. Directorium mysticum, in quo tres difficillimae viae, scilicet purgativa, illuminativa et unitiva undique illuciantur et sanctorum patrum, praecipue angelici doctoris D. Thomae ac seraphicae M. N. S. Theresiae splendoribus illustrantur. Opus sane cunctis ambulantiibus in harum trium viarum tenebris apprime utile et necessarium. Nunc primum in Gallia prodit. Lugduni, 1677. folio.

Przyłękci zalicza między polskie druki, lecz nie objaśnia dlaczego?

Antonius Fr. de Zaciszowice obacz: Abrek Jan (1654).

Antonius de Camelin ob. Camelin (1766).

Antonius de Fauntis ob. Fauntis (1517).

Antonius Sancta Crutius ob. Sancta Crutius (1628).

Antonius Sylvius ob. Sylvius (1594).

Antonius Vicecomes ob. Vicecomes (1768).

ANTONOWICZ Julian, naucz. w Włodzimierzu. Grammatyka dla Polaków chcących się uczyć angielskiego języka krótko zebrana przez ..... Bazyljana prowincyi litewskiej za pozwoleniem zwierzchności pierwszy raz pod prasę oddana. (Na końcu:) „Various letters“. Warszawa, w drukarni nadworney J. K. Mei i P. K. Edu. Roku 1788. w 12ce, k. nlb. 6, str. 144 i 6 k. nlb. (z 2 drzewor. w textcie).

Dedyk.: Karolowi Whithworth pełnom. ministrowi W. Brytanii na dworze polskim. Zielińs. — Akad. — Jagiell. — Kijows.

— Mowa z okoliczności uroczystego obchodu stoletniej pamiątki zwycięztwa Jana Sobieskiego króla Polskiego nad

Turkami pod Wiedniem, miana przez ... Z. S. B. W. Prow. Lit. nauczyciela wymowy w szkołach Włodzimierskich r. 1783. d. 12 Paźdz. w 4ce, sign. B₄.

Chodyniecki I. 143. — Łukaszew. Histor. szkół II. 471.

Dzików.

— Starzec pobożny, wiersz naśladowany z prozy. B. m. i r. (r. 17....) w 4ce.

Dzików.

— obacz: Stanisław August (Powitanie 1787).

Antonowicz Michal, kanon. Warsz. ob. Mareyalis Marek Waleryusz (Widowska 1759) — Persius Aulus Flaccus (Satyrae 1751).

Janoc. I. 5. — Bentk. I. 595. — Jocher I. s. XVIII. N. 324 328.

Antonowicz Mikołaj ob. Muratowicz Franc. Alojzy (1759).

Antopioigia abo Apologiej zniesienie ob. Kisiel Ostafi (1632).

— t. j. odpowiedź ob. Clementinus D. (1630).

Antoszewski Wojciech ob. Wytyszkiewicz Adalbert (Orationes 1776).

Antrag an die Polen ob. Gustaw Adolf (1632).

Antvoort van Burgemeesters ob. Gdańsk (1656).

Antwort an Chris. Grasseus ob. Felbinger Jerem. (1655).

— an cinem Churfürstl. Rath ob. Tranquillus (1656).

— auf die hönischen Gedichte unterm Nahmen der Stadt Thoren und Elbing, auff die gute Stadt Danzig auszgesprenget. Anno quo CertandVM pro Libertate. (1656). obacz Toruń.

— auf das Exposé der Rechte Sr. Majestät des Königs von Preussen auf das Herzogthum Pomerellen ob. Łojko F.

— auf d. Buch Bened. Herbst ob. Niemojewski Jak. (1589).

— auf die praeliminar. Erzehlung ob. Nicoymius Nicef. (1656)

— auf die Replicam Joh. Waltheri ob. Lefinus (1650).

— auf die von Car. Gust. angezogene Ursachen ob. Karol Gustaw (1659).

— auf Fragen von der heil. Schrift ob. Botsacus Joan. (1662).

— der Hochmögenden Herren Staaten Generalen auff die Proposition des Herrn Coyets. 1660. ob. Ruytsch.

— der Gemein zum Schmigel ob. Schlichting Wolfg. (1593).

— eines freyen Polnischen Edelmanns, aufs Manifest oder Universal-Brieff, so nach zerrissenen Reichs-Tage dieses 1666 Jahres den 4 Maji aus der grossen Canzelley zum Anstrich und Beschönigung des Hofes ausgesprenget worden. 1666. w 4ce, B₂—C₄.

Branic.

— ob. August II. (auf K. v. Preussen 1718) — Dohm (1789) — Gdańsk K. (van Burgemeesters 1656, Eines Schweden 1757) — Heyking (zur Rechtfertigung 1792) — Kurlandya (auf Patrioten 1763) — Ossoliński (e. Senators 1734, auf das von Schatz Meister 1734) — Rosenberg (der St. Danzig 1712) — Sobieski Jan III. (1658) — Toruń (der Rätthe 1615).

(Antwort). Aus dem Perfertischen Buchladen zu Breslau verdeutsch erhobene unterthänigste Antwort so an Ihr. Koenigl. May. in Polen und dann auch Ihr Ertz-bischofflichen Gn. zu Gniesen auff Dero, zu dem in Thoren den 10 Octobris hujus anni angestälten Religions-Colloquio jüngstes Beruff- und Ausschrieben, die zu Orlau versamlete, Evangelische Stände gethan, und mense Septembri, dieses 1644 Jahres schriftlich insinuiret. Gedruckt im Jahr Christi 1644. w 4ce. sign. Aij—C.

Warsz Uniw — Wrocł. miej.

Antwort-Schreiben ob. Schreiben.

Antychryst ob. Brzeziński Pafnucyusz (1783) — Cyryll S. (b. r.) — Huniusz Aeg. (O rzymskim 1613) — Opisanie (1791) — Serwet (Okazanie b. r.).

Antycypacya w biletach skarbowych (Projekt do prawa na 4-letn. sejmie). folio, 1/2 ark. (1791?). Branic.

Antyhytm wzgardzonych sług. 1568. ob. Pauli G

Antymemoryał ob. Memoryał (1791,

Antyochia ob. Erazm Roterodamczyk (1792).

Antypasty małżeńskie zaprawione cukrem ob. Morsztyn Hier. (1650, 89).

ANTYST Justynian Wincenty (Antystius Hispanus) Dominikan. Traktat o Niepokolanym poczęciu Najswiętszey Panny Maryi zkomponowany po hiszpańsku przez X. Wincentego Justyniana Antysta Zak. kaznodz. Przełożony nakoniec po polsku (z francuskiego Ant. Thomas) przez przysiężonego niewolnika Maryey, Jana Jabłonowskiego Woiewodę Ruskiego, w Koenigsteynie roku 1716. W Brunsbergu, 1722. w 8ce, kart 8, str. 134.

Jocher 3731.

Wileńs. — Zielińs.

— obacz: Jansenius Nicol (1622).

Antythesis albo rozmowa kościoła chrześciańskiego z odszczepiactwem ob. Czerniowski Jan (Chuchrecki Wal.). (1624).

ANUSZEWIC Piotr, Fescenninus. De luco Streniae corona martialis D. O. M. Doctore Sigismundo III. Rege Polon. invictissimo Rectore, Vladislao Regis Polon. filio felicissimo ductore. Augustissimae Polon. martis ē pectore dedicata filiis illustriiss. bellatoribus in Turcam Nicolao et Procopio Sieniawscis. Floret fructuosa 1624. Authore Petro Anuszewic Maas Artium et Philosoph. bacal. (wiersz pols. i łac.). Zamości, Anno 1624. w 4ce, kart 7 (sign. B₄). Ossol.

— Ovis sponsis nobilibus virtute, industria spectabilibus, Paulo Celari et Annae Pipanovnae. Exhortor moneoq. te libelle — Ut sponsis placeas novis videbis — Si te pectore, si manu, tenebunt — Versum non fieri rudem putabunt. Per Petrum Anuszewic Art. lib. et Phil. bac. Cracoviae, Anno Domini 1616. w 4ce, karta 1. Ossol.

Anweisung, wornach diejenigen Bürgerere welche bey dem Canon exerciren wollen, sich werden zu richten haben. Dantzig, gedruckt bey Thomas Johann Schreiber, E. Hoch-Edl. Hochw. Rahts und des löbl. Gymnasii Buchdrucker. 1733. w 4ce, kart nlb. 6. Czartor.

Anvila (D') J. X. ob. Compaing (1782).

Anville ob. D'Anville.

Anzeige (Ausführliche) der Rechte der Dissidenten, wie auch die Rechte derjenigen Mächte derer Interesse es erfordert, dieselben aufrecht zu erhalten. Warschau, 1767. w 4ce. Raczyńs.

— (Kurze) wider den auf den 22 Jun. h. a. ausgeschriebenen Huldigungs-Actum. (1763?) fol., 1 ark.

Mizler.

Anzeigen (Lemberger wöchentliche). Jahr 1796. Lemberg, Piller. w 4ce.

Czasopismo polityczne, wychodziło dwa razy na tydzień: w Niedzielę i we Czwartek po półarkuszu, obejmującym wiadomości polityczne. Co Niedziela wydawany był prócz tego dodatek obejmujący obwieszczenia rządowe, spis zmarłych, ceny targowe. W Bibl. Wronowskiego we Lwowie był Nr. 40 do 75. od Czwartku 19 Maja do 18 Września w Niedzielę 1796.

Notaty Haana.

— (Wöchentliche Danziger) und dienliche Nachrichten von den Jahren 1771—1789.

Katal. Lissnera.

Anzeiger d. denckw. Kriegs- und anderer Händel zu unsern Zeiten im röm. Reiche u. dessen angrenz. Ländern v. 1618 bis Sept. 1660. Im Königreiche Pohlen auch dessen angrenzenden Ländern v. 1655 bis Sept. 1660 etc. beschehen. Unpartheyisch ausgeg. v. G. G. C. N. B. w. m. i. r. (1660).

Katal. ksiąg. Schmidta.

Anzeigung (Grundliche u. wahrhaftige) und Erzelung eines neuen wunderbaren Mirackels unnd geschicht, so sich aus verhengknus Gott des Allmächtigen, in dem hochwirdigsten Sacrament des Altars dises Tausendt fünffhundert sechs und fünfzeigisten Jars, im Land und Konigreich Poln erzaigt und zugetragen hat. 1556. w 4ce, kart nlb. 5. (podp. A. Lippomanus).

Pod tem drzeworyt: ksiądz daje komuniją kobiecie kłęczącej przed ołtarzem.

Czartor. — Kórnice.

— (Gruntliche) was die Theologen des Churfürstenthumbs der Markk zu Brandenburgk von der Christlichen

Ewangelischen Lehr halten; lerhen und bekennen. Auch warinne Andreas Osiander wider solche Lehr unrecht lerhet, welchs auch in diesem Buch, aus Heiliger Schrift nottürfftiglich gestrafft und widerleget wird. Gedruckt zu Franckfordt an der Oder, durch Johannem Eichhorn im Jar 1554. w 4ce, sign. A₃—P₂. Wrocław. miejs.

ANZELM Świąty, Arcyb. Canterbury (Cantuariensis) z Piemontu (1033 † 21 kwiet. 1109). Elucidarius dyalogicus theologiae tripertitus: infinitarum quaestionum resolutionis. Vade mecum. (Rudolphus Agricola junior położył na tytule 18 wierszy). Na końcu: Impressum Vienne per Hieronymum Vietorem. Impensis vero Leonardi et Luce Alantsee fratrum. Ann. vero Christi 1515. men. Jun. w 4ce, kart XXVI i 3 karty registru.

Na odwrocie cyfra nakładców druku. Dzieło Anzelma arcybiskupa kanterburskiego, wydane przez Rudolfa Agrykolę.

Jocher 2584 a. — Janoc. Nachr. IV. 131.

— Elucidarius dialogicus omnibus Sacrae Theologiae studiosis perutilis et necessarius, tum infinitarum et quidem antiquarum questionum nodos accurate explicans. (Na końcu:) Cracoviae in officina typographica Hieronymi Victoris Anno salutis 1544 die 11 mensis Junii. w 8ce, 51 k. liczb. i 4 registru na końcu. Druk kursywa.

Jocher 2584 b. — Fabricius J. A. Bibliot. latin. I. 113.

Ossol. — Jagiell. — Czartor.

— Tenże tytuł . . . explicans. Noviter ab authore recognitus. Cracoviae, in officina typographica Hieronymi Scharffenbergi XLIX (1549). w 8ce, 51 k. liczb. (rzeczywiście tylko 50).

Zgodne karta w kartę z wyd. r. 1544.

Jocher 2584 c.

Ossol. — Jagiell. — Czartor.

— Tenże tytuł. Noviter ab authore recognitus. Cracoviae in officina Hieronymi Scharffenbergi. Anno a Christo nato 1555. w 8ce, k. 51. Druk kurs.

Jocher 2584 d. i 704 b. — Bandt. H. d. K. p. I. 279.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Krasin.

— Tenże tytuł. Hac postrema editione sumptib. et industria Dni Joannis

Wolski, Superintendentis generalis the-loneor. Regni et quarti grossi, ex ultimo incogniti authoris exemplari illustratus et auctus. Posnaniae, in officina Joa. Wolrabi 1625. w 8ce, k. 112.

Dedyk.: Joa. Trach Gniński episc. Ennensi, suffragan. et archidiacon. Posnaniens. Joa. Wolski. (sign. A.).

Według Adelunga I. 909, przyznają także autorstwo Lanfrancowi i Coventry, wreszcie Honoriuszowi z Autun oraz Giubertowi Novigentiniowi.

Branic. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Objaśnienie trudności teologicznych zebrane z doctorów św. od Anzelma świętego a teraz znowu z przydatkiem większej części językiem polskim do druku podane, ku większej czci Bożej, ku pożytkowi prawowiernych, osobiwie około dusz pracujących. Za staraniem W. X. Woyciecha Wasniowskiego plebana Brzeskiego. Za dozwoleniem starszych. W Krakowie, w druk. Łukasza Kupisza, J. K. M. typ. r. p. 1651. w 4ce, str. 8, 96. (Druk gocki).

Dedyk. Aleks. Lubomirskiemu, koniuszemu koronnemu.

Joher 2951.

Oasol. — Jagiell. — Raczyna. — Dzików — Uniw. lwow.

— ob. Piekarski Krzysztof (1665).

ANZELM Polak, Bernardyn. *Fratris Anselmi ordinis minorum de observantia, lucidior terrę sanctę descriptio ob. Stobnicensis Johannes (Introductio in Ptolomei Cosmographiam 1512, 1517 i 1519).*

— Chorographia albo topographia, to jest osobliwe a okolne opisanie Ziemi świętej: Z wypisania oney, ludzi pewnych, tam bywałych. Teraz niedawno z łacińskiego języka na polski przetłómaczona. Przez Andrzeja Rymuszę Litwina, sługę Jego X. Mości Pana, Pana Krzysztofa Radziwiła, wojewody Wileńskiego, hetmana naywyższego Wielk. X. Litew. etc. etc. A natenczas z rozkazania Jego X. Mości uprzywilejowanego, Birz. Coelum non animum mutant, qui trans mare currunt. Napatrzyłem się tego, gdy kto jeździł do Włoch, Jak

zład dureń wyjechał, tak się i zwrócił płoch. W Wilnie, w drukarni Jana Karcana roku 1595. w 8ce, str. 85 i kart 4.

Dedyk.: Elżb. Ostroskiej Paniej Krzysztofowej Radziwiłłowej wojew. Wileńs.

Na odwołanie tytułu wierszy sześć na herb Ostroskich podpis R. L. (itwin.). Dedykacja: Pisan w Birzach w mieszkaniu moim r. 1593. mies. Paźdz. 4 dnia. Mówi, że po chorobie która go kilkanaście niedziel ciężko trzymała, znalazłszy łacińską książkę drukowaną, tę przełożył. — Kończy dziełko czworowierszem: Póki łaciny zastało, Póty się też pisało, Miejęcesz dosyć na tym, Ja wam czołem zatym.

Bibl. Moszyńsk. — Jagiell. — Dzików — Kijows.

— Chorographia to jest opisanie Ziemi świętej, w której Pan Jezus przebywał y nauczał, będąc tu na tym świecie. W Lubczu, w drukarni Piotra Blastusa 1617. w 8ce, k. 3, str. 81.

Stanowi część drugą dzieła Józef Flavius. *Historia.* Krasina.

— Peregrinacia prawdziwego opisanie Ziemi świętej, Betleem y Jerozolimy, gdzie Pan nasz Jezus Chrystus: żyjąc nauczał, tam się narodził, i za nas grzesznych w teyże ziemi umarł i pogrzebion. Naprzód przez ludzi godnych duchownych y świeckich peregrynujących w r. 1509 łacińskim językiem wydana, a polskim w r. 1595 do druku podana. Y teraz pozyskawszy extra regnum, ponowiona w r. 1696. W Warszawie, OO. Schol. Piar. w drukarni J. K. M. roku 1696. w 8ce, k. nlb. 6, str. 100 i k. nlb. 3.

Kraszewski. Wilno IV. str. 216. (podaje stron 116 i miejsce druku Wilno, a wydawcę zowie Bychowski).

Edycją tę wydał X. Ant. Bykowski prowincyał W. X. Lit. zak. Bernard. — Dedykacja z Pragi Warszaws. d. 8 Mai 1696. Przypisane Maryi Kazimierze królowej polsk. W przedmowie do czytelnika, mówi o odkryciu Ameryki, dalej o peregrynacjach przez Włochy do Ziemi św. Napomyka, że dziełko to jest rekuperowane extra Regnum przez Józefa Ładzińskiego, piwnicznego i sędzięgo pograniczn. W. X. Lit. który po wiele razy od Korony polsk. do państwa moskiewskiego postując, in lucem podał.

Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Tenże tytuł ..... i teraz pozyskawszy extraregnum ponowiona w roku 1698. w 8ce.

Przypis Maryey Kazimierze królowej polskiej, u którego podpis: X. Antoni Bykowski prowincyał W X. Lit. ze wszystką bracią zakonu Bernardyńs.

Dzien. Wileńs. 1825. II. 207—8. — Jocher 8120. (mylnie wydawcę zowie Rybiński). — Toż samo powtarza i Łukaszewicz Bibl. Warsz. 1861. T. III. s. 403—4.

Krasińs.

— Tenże tytuł ..... łacińsk. językiem, wydana. A na polski język w r. 1595. przetłumaczona. Teraz znowu kosztem Jerzego Krakiewicza, obywatela Wileńs., do druku podana. W Supraślu, w druk. WW. OO. Zakonu S. Bazyl. Wielkiego. Roku 1725. w 8ce, str. 160 i k. nlb. 4.

Stanowi część drugą dzieła Flaviusa; Sława dawnej Jerozolimy. Supraśl 1725. (obacz). Jocher 8120 b.

Pierwotnie był inny tytuł wydrukowany, ten wycięto, a w jego miejsce wydrukowano obecny, na osobnej kartce.

Jagiell. — Ossol. — Czartor.

Janocki Janocia. I. 23. — Panzer VI. 457. — Canisius Henr. Antiquae lectiones Jngols. 1604. T. VI. str. 1287—1380. — Canisius H. et Jacob Basnagius Thesaur. Mounum. eccles. et histor. T. IV. Antverp. 1725. s. 786—794. — Coronelli Bibliot. Universalis T. III. N. 2774. — Jocher Obr. II. 64. — Wiszniews. Hist. lit. IV. 100. — Zedler Univ. Lexic. II. 1732. s. 459. „Er mag wohl aus Pohlen und zwar von Cracau gewesen sein, wie aus einem Orte seiner Reise Beschreibung schlüsset.“ Vossius de Hist. lit. III. 10. — Jöcher Gelehr. Lexic. 1750. I. 431. (ein Franciscaner aus Pohlen wie Vossius muthmasset.). Kwartal. hist. Lwów, 1891. I. 225.

ANZELM X. od Sw. Franciszka, Pijar.

Korona polska w pewnej nadziei rozprzeżstrzenienia granic, rekuperacyi avulsorum, zupełnych fortun i pokoju ufundowana, przy odebraniu do rąk katolickich kościoła Toruńskiego Matki Bożej tituli Anuntiatæ przez JO. J. K. Mość Augusta II. kommissyą avitæ religioni romanæ przywróconego; kazaniem przy konkluzyi oktawy i Niepokal. poczęcia Maryi P. i aktu chwalebnej tradycyi tegoż kościoła die 15 Decembris A. D. 1724. assekurowana JO. Xięciu na Wisńcizu i Jarosławiu hr. Jerzemu Domi-

nikowi Lubomirskiemu podkomorzemu koron., Kazimirskiemu, Olsztyńskiemu staroście, generałowi lejtnantowi wojsk J. K. M. i Rzpltej fundatorowi Scholar. Piarum i dobrodziejowi reprezentowana przez X. Anzelma od św. Franciszka Schol. Piar. kapelana i teologa JW. wojewody Chełmińskiego r. p. 1725. W Warszawie, w drukarni J. K. M. Schol. Piar. folio, 14 kart nlb

Na odwr. str. tytułu herb Szreniawz i pod nim 4-ro wiersz pols.

Dedykacya podkomorzemu koron.

Jocher 9019.

Bibl. Warsz. — Ossol. — Zielńs. — Krasińs. — Dzików.

Anzelm a Matre Dei. Kazania obacz: Pachowski (1754, 1759).

Jocher 4529.

Aonides in armis contra infamem alienae famaæ praedonem anonymum. B. m. i r. dr. (17...). w 8ce, k. nlb. 12.

Satyra. W przedmowie wymieniony Campi Dux Lithuan. Con. Denhoff (Stan. hetman od 1709—1728) mówi autor, że Poloniae Pasquinus schedam integrae filuræ typis ut asserebat Gedani impressam e sinu proferre. Broni napaści na broszurę „Piscis in culmine“, przeciw której któś w Warszawie wystąpił. Czartor.

Apafi Michał ob. Grondski Samuel (Hist. belli 1789).

Apel Joh. Wolfgang. De vita et fatis Julii Caesarei Vanini ob. Deutsche Jacobus Apellus.

APELIUS Georg. Glück - Wunsch, welchen denen Hoch-Wol-Edlen, Gestrengen, Hoch- und Wol- benamten Herren Herren Praesidii und Rath-Mannen der Kayser- und königlichen Stadt Bresslau, Seinen Hoch-Geehrterten Herren und Patronen in einer Musicalischen Harmoni mit 17 und 22 Vocal- und Instrumental-Stimmen sammt dem Basso Continuo verfasset, und damals, als der Wol-Ehrwürdige, Gross-Achtbare und Hochgelehrte Herr Johann Acoluthus, SS. Theol. Doctor, dan 20 Augusti dess 1669 Jahres bey der Haupt-Kirchen zu St. Elisabeth allhier, als Pastor und Inspector der sämtlichen Kirchen und Schulen augsb. Confession öfentlich installieret worden,

zu möglichster Bezeugung seiner Schuldigkeit demüthigst überreichen wollen Georgius Apelius p. t. Cantor u. Organ. Zu Schlichtingstein in der Cron Gros-polen gelegen. Zu Breslau, in der bau-manischen Erben-druckerey, verfertigts Johann Christoph Jacob, Factor. folio, 2 karty. Wrocławs.

Apellacya ob. Przyczyny (b. r.).
— konfed. warsz. ob. Glicznier Fr. (1598).

Apelles symbolicus ob. Ketten Joh. (1699).

Apellilicus ceramuboleus ob. Bora-vius Joan. (1621).

APELLUS Johannes (1486 † 1536). Methodica dialectices ratio ad iurispru-dentiam accommodata. Norimbergae, 1535. w 4ce, sign. od A₂—P₄. (k. 61). Dedyk. R. P. Joanni à Choien(ski), Episcopo Praemiliani etc.

Ob. Apel. Jagiell.

Apeonktikon Nicolao Dombrowski ob. Cynerski Joan. (1632).

Apertio portae sanctae ob. Podgur-ski Jan (1700).

Apex theologicae sapientiae, sacrae eruditionis culmine sucrescens ob. Kra-Zenob. (1681).

— aureus infularum ob. Wyżycki Nic. (1737).

— poloni nominis ob. Leszczyński Stef. (1712).

Apherdianus ob. Pomej F. (1782).

Aphorismi. Zbiór 1793. ob. Hipo-krates.

Jocher 207.

— obacz: Bentic Franz (1521) — Strauch Aeg. (Astrologici 1675).

— de Scriptura Sac. ob. Herdenius Joh. (1679).

— oder Gesundheits Regeln ob. Ge-hema J. (1696).

— theologici ob. Frantzius Petrus (1669) — Schelguigius Gotl. (1702).

Aphorismorum obacz: Hippocrates (1532) — Scholz L. (1589).

— metoposcopicorum lib. I. ob. Ha-gecius ab Hagek Thad. (1584).

APHTONIUS, Sophista z Antiochii. Żył w II wieku. Progymnasmata par-tim a Rudolpho Agricola, partim a Jo-

anne Maria Catanaco latinitate donata. Cum luculentis et utilibus in eadem scholiis. Dantisci apud And. Hünefeldt. 1636. w 8ce, str. 406 i kart 12.

Za granicą przedrukowywane z tym tytułem bardzo często, jakoto: Francofurti, Ege-nolphus 1565. w 8ce — Coloniae, Birk-mannus 1566. w 8ce — Tamże, 1574. w 8ce — Francofurti, Egenolph. 1578. w 8ce — Tamże, 1594. w 8ce — Tamże, 1598. w 8ce — Lugduni, Butgenius 1602. w 8ce — Francofurti, Saurius 1603. w 8ce — Francofurti, Steinmeyer 1619. w 8ce — Genevae, Chover 1619. w 12ce — Francofurti, Weh 1660. w 8ce — Vesaliae, Hoogenhuysen 1670. w 8ce.

Jagiell.

— ob. Juvencius Józef (1753).

Apiophorus Janus ob. Gratiani Ant. Maria (De J. Heraclide 1759).

Apis attica religio rorem et florem sanguinis e florida colligens aetate Mi-norennis Vincentii Florini Attici Dyna-stae filii ob Christi fidem apum, vespa-rum et scorpionum aculeis expositi ad lachrymosas patientis Salvatoris ferias ab illustrissima, perillustri, praenobili ac Magnifica humanitatis palaestra almae Academiae et Universitatis Vilmensis Soc. Jesu, poetico descripta acumine. Anno potati felle et aceto Numinis 1714. Martii (26). folio, 2 kart nlb. Jagiell.

Apocalypsis ob. Johannes S. (rese-rata d. i. Offenbarung) — Jan święty Ewangelista (1694) — Orzechowski Sta-nislaus (1626, 1630) — Rej Mikołaj (to jest dziwna sprawa 1565) — Schosser Christ. Theod. (Agalmata 1641) — Tyl-kowski Wojciech (ob. Jan Święty).

Apocrisis ob. Duchowski W. (ad quaest. de Lecho 1771) — Philalet Chry-stofor (b. r. 1597?).

Apodictica Palladis Jagiell. ob. Pod-gurski Jan Sam. (1698).

Apoftegmata ob. Budny Sz. (1745).

Apogaeum virtutum ei meritorum Franc. Kaczorowic ob. Ormiński Tom. (1689).

Apographum virtutum Pet. Gembicki ob. Stokowski Jan (1643).

Apokalipsis w Sicach, riezana na dierewie jerejem Prokopijem (w Kije-wie) w 1646—1662. w 4ce, kart 24.

Bibl. Karatajewa. — Ces. publ. petersb.

— t. j. dziwna sprawa tajemnic ob. Rey Mik. (1565). ob. Apocalypsis.

Apokatasis, hoc est defensio articuli obacz: Zarnowca (z) Grzeg. (1598, 1618).

Apokris, izd. na litowsko-ruskom narieczij. Bez oznacz. miejsca i druku lecz prawdopodobnie wydane w r. 1597 lub 1598 w Ostrogu. w 4cc, kart 222.

Bibl. publ. petersb. — Akad. Nauk. — Karatajewa. — Tołstoj N. 38. — Sacharow N. 105. — Karat. N. 124.

Apokrizis abo odpowiedź na kniszki. Apokr. albo odp. na książki ob. Smotrycki M. (Philalet 1597).

Apolinaris Laurea ob. Cottunius Johannes (1695) — Świątkowski Andrzej Michał (Laurea 1683).

Apolisis das ist Widerlegung der Dialiseos ob. Simonis Joach.

Apolleja Apologij, książki dialektom ruskim napisanoj zsumowanaja. 1628. ob. Smotrycki Melecyusz.

Apollo acerbo dulcis ob. Bergen Röttger (1651).

— brzmiający lutnia ob. Krzeczkiwicz Paw. (1675).

— głośno brzmiający (wiersz). 1747. w 4cc.

Juszyński Dykeyon. pols. T. II. str. 390.

— chrześcijański obacz: Baranowicz Łaz. (1670).

— chrześcijański oyczystą arfę przebierający. W Krakowie, 1692. w 4cc.

— chrześcijański nabożną uwagą oyczystą arfę przebierający na odgłos ewangelicznej historii niewinnej męki Syna Bożego a Pana naszego Jezusa Chrystusa od wjazdu Jeruzolimskiego aż na stolicę krzyżową przez jednego zakonnika ex Conventu Crac. Ś. Marci Evangelistae Can. Reg. de Poenitentia BB. MM., częścią czasowi częścią nabożnemu umysłowi akkomodowany: Cna Falkonia twą lutnią Wirgili. Króla boleści rzewne żale kwili, Jakoż się ten plankt zmieścił w Eneadzie? Ponieważ nie był u poety w radzie, Tobieć to córko Syońska przystoi Nieco się z wieści Trojańskich wykroi Wiedzieć o trudach Greków dla Heleny Ale serdeczne w rząd sprzągłszy kamieny, Na Kalwa-

ryjskie zapuścić się niwy Z słodkimi treny, gdzie zbawienia dziwy. Roku Xiążęcia pokoju z Nazareth królem ogłoszonego 1697. z dozwoleń starzych, w 4cc, z przodu 3 karty nlb. i 38 str.

Na odwr. str. tytułu przypis w 14 wierszach pols.: Jezusowi Chrystusowi — dalej przypis prozą łac. Konstantemu Kazimierzowi Brzostowskiemu, biskupowi wileńskiemu od autora.

Objemuje: Decas Votorum, Centuria epigrammatum. Orator godny do Urbana VIII. Wiele tu przeciw żydom, w jednym epigramacie wspomina: Krakowie, miasto święte, drugim zwane Rzymem, w którym żyd, każdodziennym za bramy pielgrzymem, Kroniki twój akt sławią, żeś wywiódł hoźnicę, a Baptyście z Lewitą dał wzgląd na ulicę, Niechby ten naród gdy chcą, z miasta wygnał Pana, z Twardowskim przy Krzemionkach targował z Cygana. — Na końcu stoi A(d) M(aj) D. G(ł.) B. M(ar.) V(isg.) H(on.) SS(orum) O(mn.) V. P. Może dwie ostatnie litery ukrywają nazwisko autora.

Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— do żalosnych trenów przyuczony. Sandomierz, 1734. ob. Moniecki.

— gratulatorius Adalb. Koryciński ob. Bełza Franc. (1664).

— laudi et honoris Joan. Alberti principis ob. Blossius M. (1634).

— laurifer Seb. Dobraszowski ob. Abrek And. (1644).

— lyricus ob. Hacki F. M. (1712).

— Musas vitovianas ob. Władysław IV. (1648).

— parnaski Mich. Stefanowiczowi ob. Krzyżanowski Jan (1671).

— sauomacki ob. Ornowski Jan (1703).

— Sieradzki na fest obrazu Bogarodzice ob. Kroczewski Hyac. (1650).

— słodkobrzmiący przy akcji Ad. Gerz. Rajskiego ob. Krzeczkowski Jan Franc. (1666).

— słowiański ob. Roźniatowski A. (1617).

— Togatus ad hymen. Ad. Hier. Sieniawski ob. Tomiecki A. (1643).

— vindemiarum autumnalium ob. Lewicki G. (1643).

— z muzami Al. Fabrycemu ob. Kośnikiel J. (1630).

— ob. Abrek Andr. (laurifer virtuti 1644) — Anna Joanowna (in tempe 1736) — Arquian (jubilans 1696) — Burszowicz Mathias Thadeus (1625) — Goliński B. (musae 1617) — Hacki Franc. Mich. Ant. (heroicus 1692) — Moschus (1524?) — Lubomirski Stan. (ojczysty 1705) — Ornowski Jan (saurumacki 1703) — Potocki Mich. (okrzyki 1689) — Radzewski Franc. (1730) — Rupniewski Stef. (1722) — Wielopolski Hieronim (Honor 1741) — Wiazkiewicz Paulin (Korona z Sapieżyńskich 1740) — Vladislaus IV. (Epicrotesis 1637, 9) — Zaleski Jan Wł. (Korrespondencya 1723).

Apollogia ob. Apologia (Mejer P.: Apollogia, że Rusi 1771—2).

Apolloniusz rycerz ob. Bielski Jan (1755).

Apolog na związek I. Różyckiego ob. Życzewski W. (1639).

Apologetica exegesis ob. Vorstius Conr. (1611).

Apologeticon adversus satyram Dan. Heinsii ob. Przyrkowski Sam. (1644).
— honestatis episcoporum titularium ob. Paprocki Wacł. (1642).

Apologeticorum veritates fidei pars I. ob. Hacki Jan (1690).

Apologeticus contra panegyricum C. Gustawo ob. Dziedzic Jan (1655, 1657).

— pro Card. Bellarmin ob. Rogcziusz Ludw. (1600).

— pro S. J. ob. Argentus J. (1616).

Apologia der Augspurgischen Confession. Dantzig, 1700. w 12ce.

Jocher 3088.

— pro Episcopis Regni Poloniae. Obrona biskupów Królestwa polskiego 1755. B. m. w 8ce, kart 31. (w łańskim i polskim).

Jest to wyjątek z komentarzem z X. Lud. Muratoriego (Lamindy Prytaniusa): O pomiarowaniu rozumu w materji wiary, pisma wydane w Rzymie. — Wydane na obrone przeciwko Bulli świeżo ogłoszonej a potępijącej książkę: Nauki o istności, różnicy i granicach dwóch władz, duchownej i świeckiej. Bulla pomawiała biskupów polskich o niedbalstwo. Przetłumaczono rozdział V. a od ark. C, idą odsyłacze. Z tych widno, że książkę Nauki o gran. władz,

potępiła inkwizycya r. 1753. — Autorem jej był La Borde.

Warsz. — Jagiell. — Branic. — Krasiań.

— pro fortissima polonorum gente extraneis regibus, non sine summo conservandae libertatis arcano haetenus feliciter usu. Authore equite polono patriae quam coronae amantiore qua literae per manus sparsae honesto Piasti nomine ambitionem velantes expenduntur. Anno 1669. B. w. m. i dr. w 4cc, kart nlb. 30. Akad.

— ad calumnias pestiferae ob. Volanus A. (1587).

— ad decret. ordin. (Apologia ofte Verantwordinghe) obacz: Osterod Chr. (1600).

— ad diluendas Stancari calumnias ob. Statorius S. (1559).

— con. Defensionem Brzozow. ob. Czechowicz Stan. (1561).

— contra l'errore ob. Polacco Giorgio (1650).

— contra imposturas jesuitarum ob. Magni Valer. (1653, 58, 61).

— c. obtreccationes obacz: Kromer (1556)

— d. ist Verantwortung ob. Krowicki Marcin (1602).

— diluens nugas Erasmi ob. Carvultus (1540).

— gründl. gegen Bericht ob. Morgenstern B. (1567).

— libri sui de invocatione Sanctor. ob. Faunteus L. (1589).

— peregrinatio do krajów wschodnich ob. Smotrzycki Mel. (1628).

— perfectionis vitae ob. Opacki Mik. (1626, 27, 28, 29, 31, 38, 53).

— kalendarza obacz: Broscius J. (1641).

— pontificum roman. ob. Mayer Joh. (1705).

— praw Rzpltej ob. Lisiecki A (1625).

— pro Acad. Crac. ob. Górski Jak (1581).

— pro Aristotele et Euclide obacz: Broscius J. (1652, 99).

— pro cath. fide ob. Nowopolski Alb. (Novicampianus 1559).

- pro Coll. Jes. ob. Sadecius Gab. (1583).
- Joan. Basilide ob. Iwan Basili-des (1711).
- pro quondam Palatino Vilnensi ob. Radziwiłł Janusz (1656).
- pro sexu foemineo ob. Ireneus Joan. (1544).
- pro Scoto obacz: Caselli Hugo (1623).
- pro S. J. ob. Montanus Franc. (1597).
- pro veritate accusata ob. Schlich-ting Jon. (1654).
- przeciwko Luteranom ob. War-gocki N. (1605).
- tho jest dowod y obrona con-fessyi ob. Niemojewski Jak. (1572).
- t. j. obrona Postylli ob. Wujek (1582).
- t. j. obronienie wiary św. ob. Lwowianin Stan. (1554).
- Triplici modo ob. Bellarminus (1610).
- und Vertheidigung ob. Huber J. (1606).
- wider Verläumder ob. Gehema J. Abr. (1691).
- większa t. j. Obrona ob. Kro-wicki M. (1584, 1604).

Apollogia że Rusi Unitom nie godzi się odstępować od swojego obrządku (1771—1772) ob. Mejer Paweł.

- ob. Ausa (1598) — Burzyński Stan. (Acad. Vilnens. 1738) — Basili-des Jan (pro duce 1711) — Bellarmin R. (pro responsione 1610) — Bzowski Abr. (pro Scoto vindicando 1620) — Faunteus Art. (assertionum adv. Sa-deel) — Juraha Jan (pro Univ. Vilnensi 1739) — Leutschomnitz Cyriak (1602) — Marienburg der Stadt (1627) — Mejer Paw. (pro ritu gr. ruth. 1771) — Po-tocki Teod. (vexati honoris 1720) — Radziwiłł Janusz (pro principe) — Rös-ner (d. Gespräche 1725) — Socinus (1581) — Warszewicki Krz. (1584).

Apologija Florentijskawo Sobora, na-piecz. W Wilnie w 1604 g. w 4ce.

Sacharow N. 122. — Karat. N. 143.

— w utolienie pieczali, Socz. Mi-tropolitą Rostowskawo Dimitrija, napiecz. w Czernigowie w 1700. w 4ce, str. 40.

Bibl. publ. petersb. — Akad. Nauk. — Karat. N. 1163.

— w utolienie pieczali czełowieka, suszczawo w biedie, Socz. sw. Demitrija, Mitr. Rostowskawo, napiecz. w Czernigowie 1716 g. Jjunia. w 4ce, kart 20.

Bibl. publ. petersb. — Akad. Nauk. — Kara-tajewa. — Karat. N. 1382.

— w utolienie pieczali czełowieka, i procz. napiecz. w Mogilewie 1716 g. Diekabria 11. w 4ce, kart 20.

Bibl. publ. petersb. — Akad. Nauk. — Kara-tajewa — Sopikow Cz. I. N. 71 — Tot-stoj N. 229. — Karat. N. 1383.

ob. Apolleja.

Apolski Antoni ob. Fleury (Podział historyi 1782).

Apomaxis albo zniesienie ob. Żar-nowca (z) Grzegorz (1600).

Apopempticon SS. Joachimi ob. Ży-dowski Alex. (1648).

Apophoreta parnassia, in charmosy-nis egregiorum quatuordecim juvenum, prima in alma universitate cracovien. Laurea decoratorum a Palaestra Golin-scianae agonistis oblata a. MDCXXVII d. VII Octob. Cracoviae, apud Matthiam Andreoviensem 1627. w 4ce, str. 16.

Śa tu podpisani uczniowie: Theodor Cielecki do Stef. Sianowskiego, Venceslaus Waso-wice Jacobo Smarczkwic, Adam Sułow-ski cast. Żarnov. Petro Zarski, Jan Oraczowski Joanni Kruzelowicz, Ludowice Cielecki Alberto Jaxowic, Georg. Pipan Joachimo Sperniowic, Hyac. Gisz, Alberto Sułoszowic, Jac. Gisz Andreae Kucharski, Petr. Bogusławski Mat. Wojaszowicz, Petr. Lubowiecki Nicol. Sigelio, Rom. Kory-ciński Alb. Zywiecki, Stef. Oraczowski Valent. Fafrecki, Vlad. Urbański Alb. Pawłowic.

Jusz. Dykcyon.

Uniw. lwow. — Dzików — Jag. — Ossol. — Raczynś. — Zielińś.

— ed. Arbitr. 1518. Martialis (Xe-nia).

— Elis. Botgerinae ob. Pancratius Balt. (1597).

— virtuti obacz: Kramkowski N. (1656).

Apophoretum gratulatorium Joan. Scrobero ob. Fornerus And. (1617).

Apophlegmata (Apoflegmata) obacz: Budny Bien. (1614) — Camers Varinus (1522, 29, 30, 38, 39) — Drews J. (1713) — Kołdecki Jerzy — Plutarch (1508, 30) — Rej Mikołaj (1567) — Witkowski Stan. (1615) — Zinegraf Julian (oder Klug Weisheit (1640).

Apophlegmatum flores ob. Grotowski J. (1574).

Aplexia ob. Roliński M. Franciscus (1642) — Zajackowic Jan (Optimum 1695).

Apompeus ob. Raynaud Teofil (1669).

Aposasion operis hodeporici ob. Porsius Henr. (1592).

Apostasia ob. Hagenski Sebastyan (1672) — Tirellus Carol (De apostasia 1641).

Apostate. Oratio lingua Slavonica ob. Strotzki (1562).

Apostof. Wilno. 1525. ob. Skoryna Franciszek.

APOSTOŁ. (na początku) karta z herbem Chodkiewiczów i napisem: „Grigorej Alexandrowicz Chodkiewicza.“ Dalej 14 kart nlb. i 264 k. liczb. (na końcu:) A naczasia sija kniga drukowati rekomyj Apł w bğospaecom gradie Lwowie, w nej że dnejanja a płska ja i posłania sbornaja, i posłania śtago apła Pawła. Po wopłoszczeniu gā bga i spša naszego. Is chā w lieto 1575. Februaria, w 25 dn. i swerszisia w lieto 74. e tego że mca, w 15 dn. folio, kart nlb. 15, liczb. 264.

Na ostatniej stronie herb miasta Lwowa i drukarza, taki jak w Biblii Ostrogskiej, ale większy. U dołu: Iwan Teodorowicz drukarz moskwityn. Lwów, Hryhorei Ateksandrowiczi Chodkiewicza. Herb Chodkiewicza na całej karcie z literami antykwa G. A. C. — do koła kolumny i łuk. Druk kirylicą.

Zubrzc. Badania o druk.

Krasinś. — Czartor.

— Wtorem Tysnieniem napezataný Diakonem Iwanom Teodorowym. W Lwowi 1574. folio, k. 14 i 264. Rozpoczęty druk roku 1573. Fewralia 25. ukończony 1574.

Na początku wizerunek Św. Łukasza Ewangelisty. Na odwrocie karty ostatniej figura

i herb miasta Lwowa, a niżej: Iwan Teodorowicz drukarz moskwityn.

Jocher 2352.

Sopikow Cz. I. N. 74. — Totstoj N. 18. — Sacharow N. 55. Karat. N. 67. — Strojew N. 18.

Bibl. publ. petersb. — Akad. Nauk. — Karat.

— in folio, bez miejsca, mający na końcu przywilej królewski, drukowany około 1576 w Wilnie (?).

Bibt. Karat. Motropolity Eugeniusza: Słow. istor. o pesat. duchown. Czen. Wyd. 2. 1827. Cz. I. s. 267. — Karat. N. 71.

— W Wilnie w tipogr. Mamoniczey po błagosłoweniju Konstantynopol. patr. Ieremii i Kiews. mitr. Michaiła Rachozy 1591. folio, k. 3, 14 i 259 i k. 1.

Na początku drzeworyt wyobr. Św. Łukasza Ewangeliste.

Jocher 2355.

Sacharow N. 86. — Strojew N. 38. — Karat. N. 103. — Keppen Bibl. hist. N. 275.

Bibl. publ. petersb. — Muzeum Rumiancowa.

— tetr, siriecz diejanija i posłania Chwých stých bżestwennych Apł., wsia po czynu i ustawu styja sobornija wostocznyja crkwe, woobszczuju, na wsia ko godiszcznago wremene deń prawilnuju potrebu, czynowne i z obrażenna: wo gradie Kiewie, kosztom i nakładom J. M. Pana Bogdana Stetkiewicza, podkomorogo Mstislawskiego, w tipografii Spiridona Sobola r. 1630. folio, kart nlb. 242. Brak końca.

Tytuł wśród figur świętych rzeźbionych na drzewie. Na odwr. str. herb Wielmożnych ich miłostej panów Stetkiewiczów i wiersz na pochwałę herbu. Na tarczy Kościeszca, herb Ogińskich, Bogorya oraz czwarty miecz między dwoma sercami. Dalej idzie poświęcenie książki Stetkiewiczowi z datą 1630 w Kijowie, podpisane przez Spiridona Sobola. Następnie zalecenie dzieła, spis rzeczy i sam tekst.

Totstoj N. 79. — Sacharow N. 267. — Karat. N. 302.

Krasinś. — Zankor. — Bibl. publ. petersb. — Akad. Nauk. — Karat.

— si jest kniha Nowaho Zawieta soderzaszczaja w siebie Diejanija i Posłanija swiatych Apostołów, soczinienaja i raspołożenaja za priwilejem Jeho korołewskoje Miłosti, a za błahosłownijem swiatiejszich patriarchow im Petra Mohiły mitropolita kijewsk. halick. i procz. We Lwowie w tipografii Mi-

chajka Slioski roku 1639. miesiaca Junia 8 dnia. folio, k. 20 i 244.

Tytuł z wizerunkami świętych na około. Na drugiej stronie herb Mohiły z epigramatem. (Katalog Krasinś. podaje kart 24 i liczb. kart 244).

Jocher 2368. — Tołstoj N. 92. — Sacharow N. 377. — Karat. N. 487.

Bibl. publ. petersb. — Akad. Nauk. — Muzeum Rumiancowa. — Krasinś.

— si jest kniga nowago zawieta soderzaszczaja w siebie Diejanija i postanija stych Apostołów. Po drewnemu stoj prawosławnoy Wostocznoy erkwe ustawu, w upotreblenie czenij na prawilech erkownych soezinenaja i raspoloženaja. Za privilejem Jego Krole. Młti a za błweniem stiejszych patriarchow i preoszczenago mitropolita Kiewskiego i bgolubiwego eptepa Lwowskago i pro. Wtoroje typom izdadesia. We Lwowie w typografii Michajła Sloski r. 1654. Mca Nowria 15 dnia. folio, kart 16 i 245.

Sacharow N. 569. — Karat. N. 647.

Bibl. publ. petersb. — Czartor.

— napiecz. we Lwowie w tipogr. Bratskoj w 1666. folio, kart 14 i 242.

Tołstoj N. 100. — Karat. 740.

Bibl. publ. petersb. — Karatajewa — Tow. histor.

— napiecz. w Kijewie 1694. folio. Karat. N. 1048.

Bibl. Troicko-Siergiewskoj ławry.

— si jest kniha Diejanij i Postanij Apostołów. W Ławre Peczerskoj Kijewskoj tszczanijem Meletija Bujachewicza archimandryta — perwoje tipom w leto ot sozdanija mira 7203, ot wopłoszczenija ze Słowa Bożija 1695. izdadesia. folio, kart nlb. 16, liczb. u dołu 295.

Na ostatniej stronnicy u dołu powiedziano, iż druk ukończono w lutym 1695.

Sopikow Cz. I. N. 92. — Karat. N. 1065.

Krasinś. — Bibl. publ. petersb.

— napiecz. we Lwowie 1696. folio. Maksimowicz Wremrennik Obsz. Iswr. Kn. — Karat. N. 1081.

Bibl. publ. petersb.

— si jest kniga nowago zawieta soderzaszczaja w siebie diejanija i postanija stych apostołów. Po ustawu erkownomu k upotreblenii czenii na pra-

wilech erkownych soezinenaja i raspoloženaja. Pszczaniem i izdiwieniem: Bratstwa pri chramie Uspenija Pre. Bgo Mtere. w tipografii ieh sowerszennie izdadesia. W Lwowie w lieto bytija mira 7227. ot wopłoszczenia ze gdnia 1719. folio, kart 11, 246 i kart nlb. 5.

Czartor.

— napiecz. w Kijewie 1722 g. Jjula 10. folio, kart 12 i 292 (?).

Karat. N. 1474.

Bibl. publ. petersb.

— si jest kniha diejanij i postanij sw-tych Apostołów, za derżawy welikaho korola Stanisława Awhusta, błahosłowenijem Kiprijana Steckaho egzarcha wsieja Rossii, tszczanijem i izdiwienijem monarchow cz. Sw. Was. Wel. Swiatyja czudotwor. Ławry Poczajewskija tipom izdan, roku Hospodnia 1783. folio, kart nlb. 6, liczb. 232.

Krasinś.

— s tołkowaniem razlicznych Sw. Otec perewod s greckeskago. W Poczajewie, 1784. folio.

Drukowano przez Staroobradcow z dawnego rekopismu.

Jocher 2371.

— obacz: Skoryna Franciszek (Poczynajet sia knyha 1525) — Tabłyca ne wydemnia serdea człowszczeskaho (1666).

Apostolicus instructus ob. Castellana (de) A. (1644).

Apostoly i Ewangelie, czerez wsie niedielie i prazdniki i izbranim swiatym na weś god, perwoe izobrazisia w Ugorcach roku (sic) 1620. w tipogr. jeromonacha Pawła Domziwa Liutkowicza, w 8ce, kart 2 i 135.

Zubrickij Zurnat Minist. Narod. proswiaszczenia r. 1838. N. 9, str. 583. — Karat. N. 218.

Bibl. I. Ja. Łukaszewicza.

— i Ewangielia, napiecz. w tipogr. Łuckawo Monastyrija w 1640. w 8ce, kart 8 i 282.

Sacharow N. 388. (liczba stron fałszywie podana). — Karat. N. 450.

Bibl. Karat. — Łukaszewicza.

— i Ewanhetyja nedelam wsieho lita i na prazdniki Hospodskija i na pamiaty Swiatych. Tszczaniem Bratstwa

Uspenia Preczyst. Bohomater z typogr. izdannyi. Wo Lwowie, 1706. w 12ce, kart 2, kart liczb. 120 i nlb. 11.

Karat. N. 1263.

Bibl. publ. petersb. — Karat. — Ossol. — Jagiell.

Apostropha gymnasii Dantiscani ob. Hojerus L. Andr. (1523).

Apostrophe ad Serenissimos Poloniae Candidatos. Treu und offenhertzige Instruction u. Unterricht an die sämtliche Durchl. Fürsten, welche zu dem Königreich Pohlen zu gelangen, bemühet sind. Alles ohne Heuchelei nach Pohlischen Aufrichtigkeit eröffnet u. zum öffentlichen Druck gegeben. Im J. 1674. w 4ce, kart 4 (proza).

Podaje to T. Wierzbowski w 8ce, kart 8. lecz z datą 1572--3. prawdopodobnie pomylka o lat sto. Branic.

— do czułych y zacnych osób. (Wiersz z końca 18-go w.). ²O wy co czułe serce w sobie macie. ²w 4ce, str. 1. Ossol.

Apotheosis familiei Szydłowskiego ob. Kmita J. A. (1617).

— philosophiae ob. Sieprawski J. (1646).

— Soph. Sztemberk ob. Molanus Joan. (1639).

— Sacra divorum ob. Alojzy Św. (1727).

Apparat na gody Wład. IV. ob. Szubski M. (1637).

— na ślub Bayera ob. Lubiecki S. (1663).

Apparato fatto de Rep. di Ven. ob. Manzini (1574).

Apparatus actus ob. Sokal (coronatio).

— ad philosophiam ob. Possevinus A. (1604).

— nuptiarum Sig. Augusti ob. Cernota Christ. (1543).

— nupialis suadae Paulinae ob. Korybut Michael (1670).

— sacer distinctus ob. Possevinus A. (1606, 8).

— sacerdotum ob. Wąsowski Bartł. (1685, 87).

— sive idea ob. Kekermannus B. (1609).

APPEL Franciscus, Prof. Acad. Zamoj's. Primula veris munera in florentissimae academiae Cracoviensis encomia decerpta. Et perillustri et admodum rndo dno D. Jacobo Skwarski, decano infulato Zamoscensi praeposito Szebrezinasi etc. per Franciscum Appel primae laurae candidatum in alma eadem academia officij ergo et debite observantę presentata atq; oblata. Cracoviae, apud Valerianum Piatkowski. (1648) w 4ce, kart nlb. 8. (ark. B₂).

Dedyk.: Jacobo Skwarski, decano infulato Zamoscensi, praeposito Szezbres.

Oda jambiczna do Akad. Krak., oktostych dla Skawarskiego — na końcu berła Akad. krak. — proza. Podp. Nepos ex sorore.

Juszyński I. 7. przytacza go tylko z notat Przybylskiego. — Muczk. Stat. 322. — Liśniewicz Fr. (Aquila acad. 1652).

; Czartor. — Ossol. — Jagiell.

APPELBOOM. Propositie van den Heer Appelboom, Resid. vande Croon v. Sweden, aen de Stat. Gen. d. Vereen. Nederl. Aug. 1655. Delft. 1655. w 4ce, str. 8

Wydane z okazji umów Hollandyi z Polską o gotowości wojennej na morzu w r. 1654. w skutek czego Hollendrzy uzbroili 20 okrętów, a tymczasem Gdańsk nie uczynił żadnych przygotowań. Wyjaśnień żądał pełnomocnik szwedzki.

Appellatio ad SS. D. D. N. Urbanum VIII. In causa juris legendi inter Almam Jageloniam Universitatem sive academiam studii Cracoviensis scholam Regni polon. generalem ac Religiosos Presbyteros Societatis Jesu Cracoviae, a certa sententia R. D. Francisci Maria Ghislerii, S. Rotae auditoris, istius causae Judicis Commissarii, per dietam Almam Universitatem, illiusque Magnificum D. Rectorem interposita cum protestatione. (Na końcu:) Crac. typ. Math. Andreov. 1630. folio, kart 5.

Protestacyą wniósł Adam Opatovius rektor. Ob. Ghislerii.

Jocher 1292 a.

Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— ad SS. D. D. N. Urbanum VIII. in causa juris legendi Cracoviae..... Cracoviae, 1632. folio, kart 8

(Tytuł ten sam co edycyi z r. 1630, rzecz całkiem odmienna). Tę protestacyą zaniósł

Zachar. Starnigielius procurator Univers. Crac. Świadkowie byli: Komasiński, Seb. Koszucki i Jak. Grocky. Jagiell.

— ob. Zukowski Joan. (Dissertatio 1768).

Appendix ad tyrocinium s. Artis ob. Mościcki Mik. (1626).

— addendorum, confirmandorum et emendandorum ad Nucleum Historiae Ecclesiasticae in qua sub finem adduntur III. Epistolae. Coloniae, 1675. w 4ce.

Jocher 9865. — obacz: Sandius.

— albo zawieszenie wyznania niektórych Aryanów, bluźnierskiego zboru Rakowskiego na sentencyach z Pisma budowane. Autor Nurkom ofiaruje, aż potym więcej zbuduje Naprzód Rakowskim oddaje. Bodaj zabít, kto nałaje. Drukowano o złej farze — tego roku co w Nawarze. To jest własna pokora nurców krakowskich nowego Babilonu w Polsce. W końcu stoi: A toż macie nurki Wołą zostać turki Niż w trójcy jednego Boga znać pierwszego. B. w. m. i r. w 4ce, kart 6. druk gocki.

Jestto proza anegdotyczny paszkwil przeciw Aryanom. Opowiada autor krótkie bajki o Aryanach. Wzmiankowane osoby te: Jerzy minister i xiądz Laternia (nieboszczyk † 1598 r.) Szuman minister, Buccella, Naborowski, Testament Bekieszów (na króla Stefana, umierający), Budny (przy zgonie), Jaszek z Kazimierza, Smalcyzus Walenty terażniejszy, Moskorzowski, Lubieniecki poluje po Podgórzu, nie bardzo jeszcze utył na nowokrzeńskiej wierze, Kaźmierski, Radek Walenty (czyli Radek drukarczyk — wysyłali go Siedmiogr. ziemie na ministerium), Statoryuszek nauczyciel Rakowski jest tak mądry jak Kozłowski. Zakończa: Pokora Aryańska.

Maciejowa. Piśm. III. 163. — Jocher 3388. 9839. Warsz. Uniw.

— de Russorum erroribus ob. Pistorius. Skarga P. (1582).

— des Schwedischen Spiegels ob. Douglas (1658).

— der Wochentlichen Zeitung 1656. von Numero 16. w 4ce, str. nlb. 4.

— Toż, von Numero 17. w 4ce, str. nlb. 4.

— Europaeischer Zeitungen, von Num. 2. Alt. Stettin vom 12 Januarii Anno 1656. B. m. w 4ce, str. 4.

— Toż, von Num. 4. Alt. Stettin vom 26 Januarii Anno 1656. B. m. w 4ce, str. 4.

— Toż, von Num. 38. Alt. Stettin vom 10 Septembr. Anno 1656. B. m. w 4ce, str. 3.

— Toż, von Num. 41. Alt. Stettin vom 11 Octobr. Anno 1656. w 4ce, str. 4.

— Toż, von Num. 43. Alt. Stettin vom 25 Octobr. Anno 1656. w 4ce, str. 4.

— Toż, von Num. 44. Alt. Stettin vom 1 Novembr. Anno 1656. w 4ce, str. 4.

— Toż, von Num. 47. Alt. Stettin vom 22 Novembr. Anno 1656. w 4ce, str. 4.

— Toż, von Num. 48. Alt. Stettin vom 29 Novembr. Anno 1656. w 4ce, str. 4.

— Toż, von Num. 52. Alt. Stettin vom 27 Decemb. Anno 1656. w 4ce, str. 4.

— Toż, von Num. 2. Alt. Stettin vom 10 Januarii Anno 1657. B. m. w 4ce, str. 4.

— Toż, von Num. 7. Alt. Stettin vom 14 Februarii Anno 1657. w 4ce, str. 4.

— Toż, von Num. 8. Alt. Stettin vom 21 Februarii Anno 1657. Bez osob. tyt. w 4ce, str. 4.

— Toż, von Num. 11. Alt. Stettin vom 14 Martii Anno 1657. w 4ce, str. 4.

— Toż, von Num. 12. Alt. Stettin vom 21 Martii Anno 1657. B. m. w 4ce, str. 4.

— Toż, von Num. 13. Alt. Stettin vom 28 Martii Anno 1657. Bez osob. tyt. w 4ce, str. 4.

Obacz: Zeitung europ.

— scoparum ob. Simonius (1589).

— t. j. przypadek do dyskursu ob. Gdadius Ad. (1680).

— ob. Actorum (1663) — Demetrius (the Amour 1677) — Gdańsk. (Declarationis 1577) — Lambertinus (ad casus conscientiae) — Ługowski Mar. (Via ad salutem 1724) — Tylkowski

Alb. (ad Opusculum) — Wyżycki G. (infularum 1737).

Appia obacz: Łoś Wł. (Triumphalis 1685) — Radomicki Mat. (honoris 1703).

Appianus Petrus ob. Vitellionis mathematici Perioptikes (1535).

Applauso devoto obacz: Capeci C. (1712).

Applaus prześwietnemu hymeneuszowi JW. Jęgom Pana Chorążego z JW. JMé Panną Woiewodzianką Wołyńską (czy Stadnicką?) z Pragi 30 Januarii 1698. w 4ce, str. 12.

Ossol.

— do stolicy Konst. Brzostowskemu ob. Żochowski Cypr. 1688).

Applausus academici Doctori Angelico (Tomasz z Aquinu) a rhetoribus regii Varsaviensis Collegij schol. Piar. folio.

Dzików.

— hieroglyphici sedecim nobilibus ingenius ac eruditus artium liberalium et philosophiae licentiatius cum anno MDXCVII. 10 Julii in alma acad. Olomucensi Soc. Jesu suprema philosophiae laurea sive doctoratus gradu decorarentur: Amoris et benevolentiae ergo decantati ab ejusdem academiae poeseos studiosis. Olomutii, ex officina typogr. Georg. Haedelii an. MDXCVII (1697). w 4ce, ark. D₄.

Pisali wiersze J. Stephecius, Ign. Sirakowski Moravus. Pet. Skydzieński Nob. polonus. Nicolaus Lubomierski, Frid. Brandt Nob. Silesius, Stan. Riemer Nob. polonus, Simon Scultetus Silesius.

Bibl. Z. Pusłows.

— VIII. venerabilibus Dominis Candidatis dum eisdem sub felicissimo regimine Magn. perill. et rever. D. M. Antonii Żołędziowski utriusque J. et S. Th. D. et Pr. eclesiarum Cath. Cracov. canon., Collegiatae Vislic. Scholast. Facult. theolog. medic. et philos. pro-canc., studii gener. Univ. Crac. amplis. rectoris primae in artibus liberalibus et philosophiae laurae in publica hospitum et Senat. Acad. frequentia ritu solenni conferentur, An. Dni 1778. 11 mensis Decembr. exhibitus. Typis Coll. majoris

Universitatis Cracoviensis, 1778. w 4ce, kart 4.

Nazwiska kandydatów wymieniono, poczem: Ode. Ossol. — Jagiell.

— VIII. Candidatis prima Philosophiae laurea decoratis exhibitus. Cracoviae, typ. Univers. Coll. maj. 1788. w 4ce.

Jocher 1592.

— academ. Christ. Grzymułtowski ob. Sałdecki And. (1660).

— acromaticus Szyszkowski obacz: Buczkowski M. (1612).

— ad festa Felicis Potocki ob. Żelazowski Stan. (1641).

— Adam. Hier. Sieniawski obacz: Wojtowicki (1640).

— Apollinis ob. Andriasowicz Chr. (1682).

— bellicae virtutis ob. Spławski Alex. (1638).

— Charitum Joan. Bapt. Zamojski ob. Czechowicz Jan Bapt. (1650).

— coronationi Vlad. IV. ob. Grimza Daw. (1633).

— dominicus ob. Silski J. (1620).
— de pace auspiciis ob. Władysław IV. (1636).

— XII. adolesc. ob. Maczowski Sebast. (1645).

— epithalamicus Maxim. Vogel ob. Ekart Jan (1679).

— festivitatis Sig. Tarło ob. Kalnicki J. C. (1636).

— G. Kirnicki ob. Laskowski T. F. (1641).

— gratulatorius Andr. Kucharski ob. Slachetka Stan. (1658).

— gratulatorius in ingres. Petri Gembicki epis. ob. Wojakowski Thom. (1643).

— gratulatorius Joan. Casimiro ob. Thilo Valent. (1619).

— gratulatorius Seb. Piskorski ob. Ośliński Mart. (1683).

— gratulatorius Th. Aquinatis ob. Zagrebski A. (1638).

— ill. in Coll. S. J. Brunsberg ob. Szyszkowski Marc. (1608).

— in Vlad. Sigismundum ob. Sulikowski Mik. (1633).

— in reditum ob. Zamojski Tom. (1617).
 — Joanni Car. Kopeć ob. Kopeć (1669).
 — laetitiae in adven. St. Grochowski ob. Zajackowski Zachar. (1635).
 — Mercurii ob. Czartoryski Kaz. Flor. (1651).
 — meritorum Przyłęcki ob. Puczyński St. (1640).
 — Mich. Górski ob. Dunin Piotr (1679).
 — musarum, Vladislao IV. ob. Spononowic Joach. (1633).
 — musarum Martini Pacoszka ob. Kwaskiewicz J. B. (1641).
 — natalibus ob. Radziechowski Jan (1634).
 — nuptialis Georg. Segeri ob. Thammnitius And. (1664).
 — observantiae Alex. Janussio in Ostrog. ob. Brzeziński Franc. (1671).
 — parnassidum obacz: Ciszkiewicz Kasp. (1619).
 — P. Gembicki ob. Kuszewicz Sam. (1643).
 — Pieridum ob. Wilski Krz. (1639).
 — quo nuptias Ant. Baumgarten prosequuntur amici ob. Baumgarten A. (1664).
 — quos in Andr. Szymonowicz effudit ob. Castelli J. (1670).
 — quosin desiderat. Pol. princip. Ladislaum Sigm. ob. Władysław IV. (1617).
 — salutaris ob. Lubomirski Józef (1675).
 — sapientiae ob. Tutkowski Sz. (1654).
 — Sarmatae ob. Praetorius Mat. (1691, 65).
 — Saxoniae in Polonia triumphantis. Dess in Pohlen triumphirenden und sich selbst Gratulirenden Sachsens Freundige Bezeugung. (Na końcu:) Breslau, zu finden bey George Saydeln. B. w. r. (1697). w 4ce, str. 8, (po niem. i łac.).
 — solennitati nuptiarum ob. Cleselius Got. (1658).
 — triumphalis ob. Czechucki Fr. (1683).

— virtuti ob. Lichański J. (1610).
 — virtuti S. Dobraszewski ob. Abrek And. (1638).
 — virtutum viris XXI. ob. Grimza Daw. (1612).
 — vocale obacz: Tuszowski Wal. (1701).
 — votivi God. Thilo obacz: Thilo God. (1689).
 — votivus Alb. Krasiński ob. Rolling M. (1675).
 — votivus obacz: Brunsenius Ant. (1673).
 — obacz: Apex. (publici 1712) — Augustus II. (Applaudere 1697) — Bartkowski M. (in principem 1617) — Gostumowski Joan. (M. Mroskowski 1666) — Jodłowski Alb. (helicopus 1676) — Jan Kazimierz (inter nuptias 1649) — Lubomirski Jos. (votivus 1755) — Luzeński Val. J. (panegyricus 1717) — Mocki Georg. (1743) — Osicki Cons. Fr. (in Coll. Posnan. 1679) — Podoski Jan G. (geminatus 1768) — Rostkovicus J. F. (votivi nuptiis 1742) — Rostocki Teod. (illustr. 1784) — Świątkowski A. M. (Anchora 1684) — Szepczycki Atan. (1763) — Władysław IV. (in principem 1617) — Władysław Zygm. (cum ingreder. 1617), (in inaugurat. 1633) — Wodzicki Mich. (ingressus 1761) — Zamojski Klem. (sponsus 1763).

Applauz hymeneuszowi ob. Krasinski Stan. (1698).

— od całego muz parnasu obacz: Reszczyński Jan J. (1696).

— uczonej Pallady etc. (wiersze) w 4ce, 2^{1/2} ark. (brak tytułu. Druk łaciński).

Przyłęcki.

— wielki w Koronie z chwalebnych cney pogoni gonitw, gdzie brzmiały w trzech trąbach orzeł wylatując ku słońcu w pierwszej honorów osiada porze. Warszawa, 1762. w 4ce, str. 3.

Krasiński.

— obacz: Jabłonowski Joz. (wdzięczności) — Małachowscy (domowi) — Potocki Teod. (tryumfalny) — R. J. (Mar. Walewski 1775) — Radziwiłł

Jerzy (Applaudujące echo 1744) —
Radziwiłłowa Kat. (weselne 1758) —
Stanisław Aug. (na dzień 1766) —
Szeptycki Atan. (Sławy) — Załuski J.
A. (A. Zamojskiej 1743).

Applauzy wesołe ob. Soter Teod.

Applikacya polityczna na przykład
młodzi retoryczney Collegium Piotrko-
wskiego scholarum Piarum produkowana
Jaśnie Wielmożnemu Imci Panu P. Ma-
cieiowi z Kozarzowa Borzęckiemu z wo-
iewodztwa Poznańskiego na trybunał
koronny, deputatowi, podwojewódzemu
Kaliskiemu, przy powinszowaniu imie-
nin na wiązanie do poważnych rąk od-
dana. Roku p. 1739. w 4ce, ark. nlb.
sign. D. Warsz. Uniw.

Approbacya obrazu N. P. Maryi ob.
Szezygielski Stan. (1670).

— transakcyi o wieś Murzynów.
folio, 1 karta. Branic.

— transakcyi granicznej między
dobrami Dupinem w Polsce a dobra-
mi Gogolewice, Grzybielin y Stabocin
w Szlonsku pruskim. folio, 1 karta.
Branic.

— i ratyfikacya dzieła delegacyi
naszej jakoteż Actorum generalnej kon-
federacyi obojga narodów i jej rozwią-
zanie. (Projekt do prawa na sejmie 1775.
Warsz.) folio, 1/2 ark. pag. fr.
Raczyńs.

— obacz: Actum 25 Febr. 1789.
(Konwencyi Potock. i Teppera) — Rem-
bieliński St. (ordynacyi 1766) — Tepper
P. i Prot. Potocki (konwencyi 1789).

APRAXIN Stef. Fedorowicz (1702
† 1760). Manifest Najjaśniejszey impe-
ratorowy Iey Mci samodziarczyey wszyst-
kicy Rossyji general-feldmarszałek etc.
przy wkroczeniu woysk rossyjskich w
granice Królestwa polskiego w Maju
r. 1757. folio. Kijowa.

APRONIUS Lucianus (pseud.). Obser-
vationes magnatum Europae. „Inventa
quae novitate constant, sectatores lau-
datoresque facile inveniunt.“ (Tacit II.
Annal. 4). B. w. m. 1656. w 4ce, sign.
A—C₁. Jagiell.

— Denckspriche iziger Potentaten.
1656.

Weller (str. 169). nie odkrył tego pseudo-
nymu.

Apsis summa eruditae virtutis ob.
Ormiński Tom. (1691).

Apteczka wonno zbawiennych oley-
ków.

Duńczewski II. 347, 350 (1757), książkę tę
„Dominikańską“ nazywa. Przytacza ją ra-
zem z dedykacyą konkluzyi Ochabowicza:
Złote żniwo, Canonior. regular. Cracov.
Jest tu wiadomość o famlii Wyszyńskich
herbu Roch.

Jocher 5735.

— domowa, którą w niedostatku
medyka snadno zdrowie człowieka po-
ratować może. Editio quinta prioribus
sanctior Anno Dni 1693. w 12ce, kart
nlb. 85. (defekt).

Warsz. Uniw. — Wilno.

— Toż. Edycya 1, 2, 3, 4, w la-
tach . . . .

— lekarstw domowych które każdy
mając, w niebytności medyka snadno
zdrowie człowieka poratować można tak
z ziół jakoteż zwierząt bardzo doświad-
czone, tak dla ludzi jako i dla bydła,
zebrana i przedrukowana. We Lwowie,
r. p. 1756. w 8, str. nlb. 116.

Ossol.

— Toż, które każdy człowiek mając
w niebytności medyka snadno zdrowia
poratować może. W Lublinie, 1766.
w 8ce.

Katal. Kaj. Jabłońskiego.

— domowa, zawierająca zbiór le-
karstw po większej części prostych etc.
etc. przez jednego z księży Schol. Piar.
ob. Tukałło Mac. (1793).

— ob. Buchoz (Końska Supplement
1785) — Głos (1727) — La Guéri-
nière Fr. (Końska, nowa 1796, 97) —
Nauki (Podróżna 1686) — Pietraszkie-
wicz Ant. X. (Końska 1780, 1782,
1783), (Przydatek 1786, 1796) — Twa-
ter (podróżna, Kalend. polski 1700).

Apteka domowa dla poratowania zdo-
wia potrzebna z autorów różnych zebrana,
tak też lekarstwa dla koni, bydła
i innego drobiu. Z przydatkiem cieka-
wych wiadomości za pozwoleniem zwierz-
chności do druku podana. W Poczajowie.

w drukarni XX. Bazylianów 1788. w 8ce, str. 16, 270 i 32. rejestru kart 9. Przydatku str. 13.

— obacz: Launay Dr. (domowa. B. w. r.) — Lubelczyk Jak. (Ducha św. 1558) — Mathiophil (ubogich 1689) — Promptuarium (1716) — Szkoła salernitańska (1634) — Vade mecum medicum (domowa 1721) — Załuski Józef Andrzej (Apteka dla tych co ani lekarza 1750).

APULEJUS L. Madaurensis. Philosophi Platonici Opera, quae quidem extant, omnia et inprimis de Asino aureo libri XI. cum eruditissimis Philippi Beroldi comentariis ab innumeris quibus scatebant mendis nunc demum vindicati etc. Basileae, per Henricum Petri. (1560). w 8ce, 14, k. 1 i str. 816.

Dedyk.: Stanislaw et Joanni Pieniążek; fratribus germanis Polonis przez Marka Hoppera, data 1560. Jagiell.

— Toż samo. Lugduni sumptibus Seb. a Porta 1587. w 8ce.

Przypisał wydawca Marcus Hopperus; Stanislaw et Joanni Pieniazek (Pieniążkom). Czartor.

— ob. Morsztyn Andrzej (1689, 1697).

AQUA (Dell) Andr. z Wenecyi (ur. 1584). Della congregatione, et scola di bombardieri regii novamente fondata nella citta di Varsavia dal seren. et invitiss. Sigismondo III. re di Polonia l'anno MDCXXII. Autore Andrea dell' Aqua venetiano ingegnere milit. dell' Illust. Sign. Tomaso Zamoschi Palat. di Chiovia etc. etc. con l' Lizenza dei Superiori stampata in lingua italiana et polacca, nella stamperia di Zamościa Simon Nisolio stampatore. 1622. folio, kart nlb. 27. z rycinami i portretem autora. (Dedyk.: Zygmuntowi III. i Senatowi). O zgromadzeniu i szkole puszkarczów króla Jego Mości — teraz nowo od Najasniejszego y niezwycięzonego Zygmunta III. krola polsk. w Warszawie r. p. MDCXXIII (1623). postanowionej przez autora spraw wojennych iadzieniera JWP. Tom. Zamojskiego wojewody Kijowskiego, starosty Knyżynskiego, Goniądz. etc. za dozwole-

niem starszych włoskim językiem i polskim wydane. W Zamościu w drukarni Akademii drukował Symon Nizolius w 4ce wielkiej, kart nlb. 22.

Na odwrotnej stronie tytułu herb państwa. Przypis Zygmuntowi III. ten sam co po włosku — i drugi przypis Senatowi polskiemu. W pierwszym przypisie wiele znajduje się szczegółów do życia autora, potem jest ten sam portret autora. Cała rzecz składa się z jedenastu rozdziałów: w I. mówi jako się mają rządzić w bractwie i szkole puszkarskiej królewskiej pod nabożeństwem św. Barbary P. i męczenniczki. — II. Jako mają nawiedzać chorych w bractwie puszkarskiem królewskim. — III. Chorzy jeśliby mogli stawiać inszego na swe miejsce póki nie ozdrowieją. — IV. Umarłych z bractwa puszkarskiego i szkoły św. Barbary, jakim zyczyciem ich chować mają. — V. Forma i reguła szkoły puszkarskiej królewskiej i uczniów, gdzie się mają uczyć profesyji puszkarskiej. — VI. Forma i reguła miejsca gdzie mają puszkarze strzelać z muszkietów do celu. — VII. Forma i reguła gdzie mają strzelać do góry sypanej z działa każdego miesiąca dnia pierwszego. — VIII. Sposób i reguła rozdawania z skrzynki braterskiej pieniędzy między chorych braciej puszkarskiej. — IX. Sposób jakże mają być rozdane pieniądze na umarłych z skrzynki, albo jeśliby w skrzynce niedostało. — X. Sposób jako się ma odmieniać ława na dzień św. Barbary. — XI. Deklaracya, co za kondycye i pożytki ma mieć to bractwo puszkarskie od króla JMci, tak gdy będą na wojnie jako i gdy doma siedzieć i od kogo mają być sądzeni, oprócz ich szkoły. Zakończa: Jaki koszt ma nałożyć Rzplta na tę szkołę puszkarską królewską. Druk gocki. Spisu rzeczy nie ma wcale.

Żebrawski Bibl. matem. 253. — Ciampi Bibliogr. I. 1. Krasinś.

Aqua Martia Alberto Papenkowicz ob. Taralicz Seb. (1666).

— ob. Dwernicki Bernard de Tarnow (Lubinensis b. r.) — Magni Valerianus (1648) — Turrecremata Joannes de (Tract. de a. benedicta 1533).

AQUAVIVA Claudius († 31 Stycznia 1615). Epistola admod. R. P. N. Claudii Aquavivae, Praepositi Generalis Soc. Jesu, ad Patres et Fratres ejusdem Societatis. Vilnae, anno 1605. Superiorum permissu. w 16ce, k. 1, str. 70. Datowane: Romae 24 Junii 1604.

Jagiell.

(Aquaviva) Opisanie chwalebnego męczeństwa dziewięci chrześcian Japońskich podjętego dla wiary chrześcijańskiej w królestwach tamecznych, w Fingu, Sus-samie i Firandzie, przesłane od Wieleb. Ojca prowincyała Soc. Jesu w Japonii miesiąca Marca w r. 1609 i 1610. przewielebnemu Ojcu Claudiusowi Aquaviva generałowi tegoż zakonu. W Rzymie, językiem włoskim wydane, a teraz na polski przetłumaczone. W Krakowie, w drukarni Mikoł. Loba r. p. 1612. w 4cc, kart nlb. 24. (ark. F₄). Druk gocki.

Autor bezimienny jezuita przypisał Elżbiecie z Leżenic Sieniawskiej, marszałkowej W. Kor.

Maciejows. Piśm. III. 79.

Czartor. — Warsz. Uniw. — Ossol.

— ob. Trigawt X. Mikołaj (Nowiny albo dzieje chineńskie 1616).

Aquila academica ob. Lizniewicz A. (1652).

— aquilonis ob. Widawski Weżyk P. (1601).

— aquilonis deplorandam reipubl. Polon. conditionem ob. Sobotkiewicz And. (1608).

— e rogo evolans ob. Józefowicz Joan. (1685).

— grandis portans medullam cedri ob. Oborski Mart. (1692).

— in funere Joan. Fugaszowic ob. Piskorski Seb. (1660).

— in petram obacz: Podgórski S. (1709).

— Jovi ob. Jeleński Mik. (A. Wy-bowski 1703) — Sezucki Jac. (1652).

— **Magnarum Alarum Maria** luminis aeterni haeres soli sapientiae amica in stemmatico signo Illustrissimorum Palatinatum Brestensis Cujaviae et Iunivladislaviensis insignis ex utroque eruditae Palladis arenae gratiarum ministra ab exedris Scholarum Piarum Radziejoviensium humili cultu adorata anno 1731. Thorunii, impressit Joh. Nicolai Nob. Senat. et Gymn. typographus. folio. ark. G.

Czartor.

— occurens polona ob. Poturski Mac. (1634).

— Poloniae armata ob. Behr Chr. (1698).

— Poloniae redux ob. Zetzke Jak. (1657).

— Polono-Benedictina ob. Szczygielski Stan. (1668).

— Polubiniana sagittatis crucibus munita ob. Dziedzic Jan (1652).

— Polubiniana horas Christ. Połubiński a juventute ob. Połubiński Krz. (1684).

— pro Deo et Patria regibus et legibus armata. Varsaviae.

— Radiviliana elegia ob. Rynt Hyac. (1663).

— Regni Poloniae ob. Konstancya (1605).

— sarmatica super nuptiis Joan. Casim. ob. Pastorius Joach. (1652).

— supremi Jovis ob. Paczygiewski Alb. (1687).

— ob. Aloysius Gonzaga (Princeps 1727) — Jętkiewicz Teofil (grandis Żyrowiciana 1730) — Paulutio Cam. (coronata 1729) — Radziwiłł (Regnatix 1725) — Sołtyk Joz. (Secunda orbis 1732) — Sołtyk Kaj. (in montibus 1763) — Wychowski A. (Jovis 1703) — Żabicki Mik. (polona cum alarum pennis 1646) — Załuski And. Stan. (Aquilarem 1747).

Aquilae veteri Jovi Poloniae nido ob. Kuuk paw. Jan (1696).

— fulminatrix Joannis, Serenissimi Poloniarum Tonantis armigerae, olim luctantibus, cum infestis Tartarorum Harpyis, Militaribus Polonorum Aquilis, in avitis, victicibusque Divorum Patronorum alitibus, coelitus in suppetias expeditae. Nunc vero in solemnii Divinissimorum Stanislai Kostka, et Aloysii Gonzaga S. J. Sacro-Sanctae Apotheosos promulgatione, triumphalibus laureis adornatae. Colligato Divis nomini, ac numini Illustrissimi, ac Excellentissimi D. D. Francisci Marchionis Gonzaga, in Mirovo ex Wielopolscejs, Myszkowski, comitis in Żywiec, Palatini Cracoviensis etc. etc. Maecenatis Munitissimissimi totiusque Gonzaganis Aquilis conjunctae Domus honoris, ac glo-

riae immortalis consecratae: atque à perillustri, Magnifica ac Generosa, in Almo ejusdem Serenissimi Joannis Casimiri, fundatoris gratiosissimi, Resseliensi Soc. Jesu Collegio juventute, theatriali plausu adoratae. Anno Aquilae magnarum alarum, humano generi in subsidium de coelo venientis, et ad volandum provocantis pullos suos, supra millesimum septingentesimum vigesimo octavo. Mensis Junij die... (1720). folio, kart 5. (Teatr).
Třešć o Janie Kazimierzu i Stan. Kostce. Jagiell.

Aquilonia seu vitae sanctorum ob. Vastonius Jan (1708).

Aquilonius Eubulus ob. Hermelin (Epistola 1701).

Aquaticum mare seu Oratio obacz: Winkler M. (1658).

AQUINO (de) Karol S. J. z Neapolu (1654 † 1737). Oratio in funere Johannis III. Poloniae Regis M. Lithuan. Ducis habita in sacello Pontificio Quirinali, ad Innocentium XII. Pontificem Max. a Soc. Jesu die 5 Decemb. anni 1696. Romae, typ. Barberinis, excudebat Dom. Ant. Hercules anno 1697. folio, kart 5, z portretem. (sign. C₂).

— Oratio in funere Eleonorae Austriacae Poloniae Reg. Lotharingii, Barrique Ducis. Habita a — S. J. dum eidem Eleonorae inelyta natio Lotharingica justa persolveret. Romae, 1698. Ex typ. Ant. de Rubeis. folio. str. 11.

— Orationum tomus I. complectens funebres. Romae, MDCCIV. ex typographia Antonie de Rubis in Platea Cerensi. w 8ce, k. t. 1 k. aprob. 2 k. ind. str. 192. — Tomus II. 1704. str. 270. 8 k. nlb. ind. i 1 s. errata.

Miedzy insemi są tu mowy pogrzebowe

1) In funere Joannis III. Poloniae regis, habita in sacello pontificio ad Innocentium XII. P. M. — 2) In funere ejusdem Joannis III. Poloniae regis, habita a nobili Polono in inelytae nationis Polonae templo S. Stanisłai inter sacra exequialia eidem celebrata ab eminentissimo et reverendis. principe Carolo S. R. E. card. Barberino Poloniae Protectore. Descriptio exequialis pompae, in templo S. Stanisłai inelyte nationis Polonae exhibitae in funere Joannis III. Poloniae regis ab eminentis. et reverendis. principe Carolo S.

R. E. card. Barberino Pol. protectore. — 3) In funere Eleonorae Austriacae Poloniae reginae, Lotharingiae Barrique ducis habita in aula maxima collegii romani.

Backer. Bibl. des ecriv. I. 259.

Czartor.

Aquino Tomasz ob. Tomasz.

Ar Anti krisztu sról obacz: Ozorai Imro (1535).

Aragno immolando ob. Markowicz Sim. (1701).

— grati animi ob. Boehm M. (1709).

Ara gratitudinis saecularis, Eminent. Ill. Rev. perill. Adm. Rev. Magnificis, etc. Dominis D. Fundatoribus et Benefactoribus erecta a Coll. Brunzburg. S. J. Anno saeculari eiusdem Collegii Christi 1665. Sexto nonas Maias. Brunsb. typ. Henrici Schultz. folio, ark. A—F.

— gratitudinis S. Goralski ob. Orliński Mat. J. (1651).

— gratitudinis Deo optimo ob. Arnold Sam. (1705).

— Lubomirsciana ad urnam ob. Biezanowski Stan. (1649).

— manalis honori J. Scharschmidiae erecta ob. Scharschmid Judith (1640).

— maxima pietatis christianae. Varsaviae, 1743. w 12ce.

Katal. Kaj. Jabłoński.

— maxima pietatis christianae . . . publica illustrata. Lublini S. J. 1743. w 12ce, str. 552. Warsz. Univ.

— nuptialis Sim. Böhm ob. Böhm Sim. (1659).

— Palladis in capitolio philosophici honoris ob. Sawicki Bas. (1696).

— perennaturae gloriae Franc. Przewoski ob. Osliński Marc. (1684).

— pietatis manibus G. Schrammi ob. Schramm Georg. (1674).

— post pestem ob. Boehm M. (1711).

— publici doloris in funere obacz: Oborski Th. (1645).

— puris ignibus ardens ob. Skrzetuski Jakób (1706).

— Themidis Stan. Bedleński ob. Wesołowski Alb. (1676).

— triplex Sig. Cas. Vlad. ob. Doenhoff J. A. (1643).

— salutis Crux sacratissima in Tribunalitia urbe, Lublini, Regni Poloniae,

quantitate magnitudinis et miraculorum pondere innumero toto Christiano Europaeo orbe percelebris etc. votivis plausibus a Studio Thomistico Conventus Regii Lublinensis in Universae Philosophiae Thesibus adornata etc. folio, 10¹/₂ ark.

Dedykacya do członków trybunału 3¹/₂ ark. Wiadomości o drzewie krzyża Lubelskiego 3 ark. gdzie są: Theses. Na końcu: Disputabuntur publice in studio Lublinensi Ord. Praedic. etc. A. D. 1754.

Arabia ob. Breidenbach B. Bykowski A. Czarnocki S. J. Rymza. Warogki And.

Arabica peregrinatio ob. Czarnocki Wojciech (Explicatio b. r.).

Arae exequiales in funere Johan. Fechneri ob. Fechner (1686).

— gratitudinis, elogium episc. Variensium ob. Tylkowski Wojc. (1653).

— Olycenses Andr. Const. Łacki ob. Konradzki Paw. (1688).

— perennes laureato honori obacz: Przeclawski Jan (1667).

— votivae Corn. Winhold ob. Winhold C. (1622).

— Themidis sub protect. Joan. Małachowski ob. Arteński Raf. (1681).

ARAKIEŁOWICZ Grzegorz (ur. 1732 † 1798). De mundi systemate dissertatio cosmologica, in qua de Coperniciani systematis cum philosophiae sacrisque praesertim litteris congruentia, quaestio discutitur. Auctore P. Gregorio Arakielowicz e S. J. Praemislae, typis Coll. S. J. (1768). w 4ce, kart nlb. 9.

Ossol.

— Propositiones selectae ex universa philosophia adnotationibus illustratae quas indiscriminatim defendendas suscepit mense Januario M. D. Ignatius Witoszyński ob. Witoszyński J. (1768).

Brown. str. 105. — Barącz. Żyw. Ormian 32. — Żebrawski Bibl. matem. 425. — Backer I. 261.

Wileńs. — Ossol.

ARAKIEŁOWICZ Jakób Paschalis, Dr. teol. prof., kanonik Zamojski (pochowany 17 Września 1739). Trzy kopie herbowne, z których nieśmiertelność pierwsza, prawowierney kościoła bożego usłudze, druga ojczyzny, nieustannej

obronie, trzecią przeznacnym kolligacyi domów zaszczytom dedykowała. Na pogrzebie JW. J. M. P. Marcina Leopolda z Zamościa Zamojskiego Bolewowski. Rostockiego etc. starosty z ambony kolegiaty Zamojskiej przez X. M. Jakóba Arakielowicza S. theol. Dr. prof. kanon. Zamojsk. plebana Wilkołazkiego i akad. Zamojskiej rektora, żalosnym stylem demonstrowane. Roku 1718. dnia pogrzebowego 28 Marca. W Zamościu, w drukarni akad. folio, kart 14.

Pisali tu: Carolus Jos. Comes de Biberstein Krasicki Castellani. Halic. alumn. acad. Zamosc., Joa Węgleński supdapiferides Mielnic. alumn. poes. — Dedyk.: Konstancyi z Podbereskich Zamojskiej Bolewowskiej Rostockiej staroście. (2 karty) z herbem Gozdawa.

Jagiell. — Ossol. — Czartor. — Branic. — Krasinś. — Zielińs.

— Species triumphorum in Cruce Christi primitiva in Portugalliae Rege Alphonso contra incursiones saracenorum derivativa in tuo tiarato capite, decorum Compendium, sponsae ecclesiae delictum, Christe Domini, Luci Academici phaebe, Comes Cleantia Clarissime, Virtutum omnium Pantheon, vitae Apostolice exemplar, Sapientiae Majestas, perillustris et Reverendissime Domine M. Jacobe Arakielowicz sacrae theologiae doctor, protonotarie Apostolice, ecclesiarum Cathedralis Praemislensis Canonice, insignis Collegatae Zamoscensis, Decane Infulate Szczebrzesinensis et Crosnensis praeposite, Wilkołazensis Curate etc. Summa pro specimie debitae submissionis et submissae absq. cerusla venerationis scenicis coloribus impressa in praelato aestimatissimo Republicae literariae patre emeritissimo, Litteratorum Corculo, principum amore, consiliis publicis peride, gravitate Catone, iudiciis Aristide, pietate Metello, divina scientia Hieronimo, suavitate nectarei oris Ambrosio, Aurco verborum pondere Chryzostomo. Aere templa, homines exemplo aedificanti Gregorio, mitris Ecclesiasticis Augustino, ex utroq. Caesari imperio digno, quam uti coram sole umbram, coram Tullio verba, coram Platone favos mel-

lis coram Hortensio rosas, coram Roscio scenas, praesentat juvenus analogica studii generalis Univ. Zamosc. cum voto: Quot mundus species, species quot sydera coeli Sors tibi tot species, tot ferat omnis honor. Anno speciem humanam induti Verbi 1736. die 27 Martii. folio, 3 karty.

Dialog przez uczniów z Zam. wyprawiany, w 3 aktach z prologiem. Rzecz dzieje się w Portugalii za czasów Henryka, który syna osadza na tronie i wyprawia przeciw Saracenom. Treść dyalogu jest po polsku.

— ob. Dulewski Baltazar (Naeniae 1739) — Duńczewski Stan. (Gładius 1735, 1734) — Fredro Alex. (Juskrypcya 1734) — Mikołajski Josephus (Trenus votivus 1733) — Piskorski Seb. (Regia solis 1702) — Sokołowski Kasper (Academia 1721) — Szynglarowicz Jęd. (honor infulare 1724) — Weisłowski Wal. (Laureae doct. 1715).

ARAKIEŁOWICZ Symforyan, Reform. Fabryki duchowney materya albo punkta do meditacyi według starodawnego zwyczaju prowincyi naszey służące. We Lwowie, w druk. brackiey św. Troycy 1729. w 12cc, 1 ark. i 343 str.

Dedyk.: Jerzemu Rzeczyckiemu, pułkown. woysk JKMei.

X. Barącz, Żywoty Ormian. 30 i 1 str. Ossol.

Aram memoriae posthumane Christ. Hyllero ob. Hyller Chr. (1669).

ARAMUS Daniel et NEMORECKI Johannes. Orationes. Problema politicum de praecipuo civitatum requisito seu fine ex parte excutientes ac in Eneaniis gymnasii Elbingensis publice inter alias habitae. Juxta et orationes Christi patientis typum et resurgentis triumphum explicantes ibidem ab iisdem dictae ac editae. Elbingae, 1646. w 4cc.

Oratio I. Propter securitatem civitatis esse conditas, contendens, munitiones praecipue in iis spectandas statuet. D. Aramus.

Oratio II. Christi patientis typum explicans. D. Aramus.

Drugie dwie orationes ob. pod Nemorecki. Branice.

Aranda Hisp. Legatus ob. Konarski Stan. (Ode 1762).

ARANT Odon X. Cysters, profess Koronowski. Foelix capturae perennaturae gloriae in publico disputantium ex universa philosophia actu magno cum plausu a studio landensi exposita.

W początku XVIII wieku wydane. Są to konkluzye z loiki, fizyki, animastyki i metafizyki bronione w klasztorze Łęzkim Cystersów przez Odoną Aranta Cystersa.

Lukaszewicz Hist. szkół I. str. 317.

ARATUS z Soli albo Pompejopolis w Cylicyi (żył około 270 roku przed Chrystusem), obacz: Cicero. Kochanowski Jan: Aratus ad graecum exemplar expensus et locis mancis restitutus. Cracoviae, 1579 i 1612.

Arbiter aequitatis ob. Mokrski J. (1619).

Arbitra myśli. B. m. i r. (Warszawa 1790). w 4cc, kart 2.

O sądach sejmowych. Ze oprawne razem z pismami i mowami Mich. Zaleskiego — czy więc nie jego?

Porównaj Głos patrioty, List do obywateli (1788) — Rozmowa (1791).

Jagiell.

— Ostrzeżenie od Arbitra do Obywatelów ob. Ostrzeżenie.

— List przytomnego na seymie Arbitra do pozostałych w domach Obywatelów z Warszawy dn. 4 Listopada 1788 pisany. folio, k. 2.

Porównaj: Szczawiński J. (1792).

Czartor.

— (stary), do nowego posła. B. m. r. i dr. w 4cc, kart nlb. 2. (około r. 1790).

Ossol.

Arbiter Joannes ob. Martialis (1518).

Arbitrium liberum ob. Lagus Jacobus (1648) — Przeworski M. Franc. Józ. (1684) — Uberus Joannes (De libertate arbitrio 1611) — Ustiensis Jacobus (Quaestio de liberi humani 1639).

ARBM Georg. Copia oder warhaffte Abschrift des grossen Treffens, welches zwischen dem König in Pollen unnd Schweden, den 17 Junii, dess 1729 Jahrs geschehen, von Herrn Georgen von Arbm, an ihr Fürstl. Gnaden Hertzog von Friedlandt uad Sagan Abgangen. Gedruckt zu Prunn in Mährn, bey Christoff Hagenhoffer, im Jahr Anno 1629. w 4cc, kart 2.

W tytule drzeworyt wyobrażający dwóch rycerzy poniżej pasa z zamierzonymi na siebie mieczami. Wrocław.

Arbogensium peractionum (Universalis) conclusio, ab omnibus regni Sueciae ordinibus qui ibidem congregati fuerunt unanimiter affirmata 5 Martii Anno 1597. Allmeneliget Affhandlings Beslut aff the Ständer, som vthi Arboga haffne församlade warit then 5 Martii Anno 1597. Stockholmiae, apud Andr. Gutterwitz, 1597. w 4ce, ark. sign. Ai—Ei. Jagiell.

Arbor myrrhae de cuius cortice inconciso rubeae stillant guttae, seu meditationes; de praecipuis sanguinis effusionibus et vulneribus Christi, in septem dies hebdomadae distinctae ex operibus spiritualibus, cujusdem devotissimi ad passionem Christi ascetae desumptae, litaniiis de passione Domini, et aliis piis orationibus corda, duras hominum mentes emollientibus audaciae. Cracoviae, typ. Academicis reimpress. B. w. r. w 16ce, k. 1, str. 104.

Druk z początku 18 wieku. Jagiell.

— scienciae boni et mali ob. Kalinowski Stan. (1689).

— scientiae Th. Aquinas ob. Malicki Bartł. (1692).

— in tertili ob. Szumowicz Mich. (1700).

— vitae ob. Piskorski S. (1700).

— vitae virgo Deipara Maria ob. Arteński Raf. (1684).

Arbores consanguineitatis ob. Cusanus Joannes (Textus lecture quatuor 1529).

Arcadius Imperator ob. Synesii episcopi Cyrenes. (1563).

Arcae exequiales. Bytomi 1624.

Arcana philosophiae rationalis ob. Sławek Ant. (1670).

— profunda ob. Bardziński Alan. (1681).

— Sideris obacz: Tomasz Aquino (1681).

— theologica a D. August. selecta ob. Polinus Jak. Filip (1663).

— Trinitatis 1650—1659. ob. Tomasz Aquino.

ARCANGELO Valerius. Legationis Polonicae olim Auditoris. Ad Polonos pacis persuasio. Serenissimo Sigismundo III. regnante. Cracoviae, 1608. w 4ce, ark. D₂.

Wiszniews. Hist. lit. VIII 56.

Petersb. — Jagiell.

ARCANGELO da S. Nicola. Ill pellegrino Mariano, cive il devoto di Maria vergine instradato, nella visita estidiana delle di lei miracolose imagini, e chiese sparse per tutto il mondo: dove se ne propone da visitare, almeno mentalmente, una per ogni giorno di tutto l'anno. Autore Fra Arcangelo da S. Nicola erem. Agostiniano Scalzo Seme-stre secondo con doppio indice. In Milano, nella stamperia di Giuseppe Malatesta 1725. w 12ce, str. 527.

Z polskich są tu: La Madonna di Zelenisia Luogo nella Polonia, La Madonna di Sierpe citta del regno di Polonia, La Madonna di Cestacovia luogo del regno di Polonia, La Madonna dell' Orsa citta di Lituania in Poloniae, La Madonna di Esimonte Borgo nella Lituania.

Czartor.

Arcano (de) obacz. Congregatio (1676) — Gastaldi (1676).

Arcanum amoris altissimi, Angelico Astrolabio Adajdis apertum, divinissimi Joannes Mattensis fundator Ordinis S. Trinitatis de redemptione captivorum i t. d. An. Dni 1736. Leopoli, typis Confraternitatis S. Trinitatis. folio, ark. 7.

Mowa ta wydana przez Bractwo Troycy Ś. przypisana Ambr. Strutyńskiemu pisarzowi Kor. składa się ze słów zaczynających się od litery „A“! Ossol.

— divinae providentiae decretum circa Henricum secundum Romanorum imperatorem manifestatum illustrissimo ac excellentissimo domino D. Casimiro Kucharski, notario castrensi Siradiensi, et ad tribunal regni ejusdem palatinatus Siradiensis judicii deputato ab illustrissima et magnifica scholae poeseos iuventute Collegij Petricoviensis scholarum Piarum per scenas explicatum, anno 1719. die... mensis Martis. Varsaviae, typis S. R. M. in Collegio scholarum Piarum. folio, k. 4.

Argument dialogu na dwóch kartkach. —
Na odwrotnej stronie tytułu herb Kuchar-
skich. Jagiell.

— cordis obacz: Kossakowski Br.
(1721).

— principis obacz: Szembek Stan.
(1710).

Arcas Pastor ob. Merito(al) Grande
(b. r.).

ARCE Don Pedro. La Comedia de el Sitio de Viena, Tiesta qve se representó a los felires aunos de la Reyna Madre Nvestra Sennora Donna Mariana de Avstria, el diaveinte y dos de Diziembre de MDCLXXXIII. en el Real Salon de Palacio. Con privilegio En Madrid: Por Francisco Saur, Impressor del Reyno, y Portero de Camara de su Magestad, anno 1684. Vendese en su Imprenta en la Plaęuela de la Calle de la Par. w 4ce, str. 61.

Bibl. narod. w Madrycie.

— La Comedia, Segvnda parte del Sitio de Viena, y Conqvista de Estrigonia, Fiesta qve se representó á sus Magestades. Anno de 1684. Con licencia, En Madrid: Por Francisco Saur, Impressor del Reino, y Portero de Camara de su Magestad. Vendese en su Imprenta, en la Plazuella de la Calle de la Par. w 4ce, str. 36.

Bibl. narod. w Madrycie.

Arcemberski Jan de Herzberge ob. Zyznowski And. (Kaz. pogrzeb. 1717).

ARCEMBERSKI Valent. Mathias de Hertzberge († 1717). Panegyricus celsissimo Severiae, etc. S. R. Imperii Principi, Illustr. et Rever. Cracov. antistiti, D., D. Georgio Albrachto Denhoff, in solenni cathedrae ascensu, et publico omnium regni ordinum concentu, a Valent. Mathia Arcemberski, Cantore Sandomir., Canon. Vars. S. R. M. intimo Secr., dedicatus. Anno coelestis militiae nato sacrorum pontifici primum accinentis 1701. folio, signatura A—J. (ark. 10^{1/2}).

Janociana III. 6—7. (mówi, że panegyryk ten jest bardzo rzadki.

Kraśniń. — Jagiell. — Ossol. — Dzików.

— Meridies virtutis et scientiae septemtrionem illustrans scilicet honore et infulis illustrissimus scientiae et eru-

ditione excellentissimus religione et pietate reverendissimus Dominus Dominus Valentinus Arcemberski Dei et Apostolicae Sedis gratia Episcopus Kijoviensis, Abbas Siciechoviensis Praepositus Cathedralis Posnaniensis etc. Septemtrionalem Cathedram felici ascensu passu. a fatidico Poetarum Apolline demonstratus. In obligatissimo Illustrissimo Nomini Collegio Posnan. Soc. Jesu. Annô Quô. CLaret praesVLels radIans septemtrIo VITtIs. Posnaniae, typis Clari Societatis Jesu (1715). folio, knl. 18. (wiersze). Jagiell.

— obacz: Nikodemski Joan. Jos. (1717) — Pluciński Fr. (Sors gloriae 1715) — Zyznowski Adr. (Jeleń 1717) — Orłowski Jan N. (Kronika wojew. Kijows. str. 102) — Rzepnicki Franc. (Vitae praes. III. 158) — Niesiecki I. 23. (wyd. lipskie) — Encykl. Orgelbr. II. 78—9. — Friese Chr. J. (de episc. Kijow. 93).

Archan Michael ob. Markiewicz Jan (Certamen. 1728).

ARCHDEKIN (Arsdekin, Archdeacon) Ryszard S. J. (1619 † 1693). Sięła zbawienne na szczęśliwy dusz połów do prawowiernej religii katolickiej z xiąg X. Archidekina zebrane i do druku podane przez J. Z(ałuskiego) R. K. Kraków, w druk. JO. X. Załuskiego bisk. krakows. 1758. w 16ce, kart 15.

Jagiell. — Warsz. Uniw.

Archelia to jest nauka ob. Uffan (1643).

ARCHENHOLTZ Joh. Wilh. z Gdańska (1745 † 1812). England und Italien von .... vormals Hauptmann in Kön. Preuss. Diensten. Warschau, bey Joh. Thom. Edlen von Trattner kais. kön. Hofbuchdrucker und Buchhändlern. 1786. w 8ce. — T. I. Cz. I. str. XVI i 382. — T. I. Cz. II. k. tyt. i str. od 329—691. — T. II. Leipzig, 1786. str. 300.

Czartor. — Zieliński.

ARCKENHOTZ Jean. Memoires concernant Christine Reine de Suede pour servir d'eclaircissement a l'histoire de son regne et principalement de sa vie

privée, et aux evenemens de l'histoire de son tems civile et litteraire: suivis des deux ouvrages de cette savante princesse etc. etc. T. I—IV. Amsterdam et Leipzig, chez Pierre Mortier libraire. 1751 do 1760. w 4cc. T. I. str. XXVIII. 560 i k. 1. T. II. k. 8, str. 348. Appendice str. 202. Ouvrage str. 118. Panegyrique do str. 144. Liste des auteurs str. 34. Table des Matieres ark. nlb. 10. T. III. (narration de ce qui s'est passée depuis la morte de Gustave Adolphe). R. 1759. w 4cc, k. 7, str. XVII. 523.

Approbata na druk dana przez Fryd. Augusta króla polskiego.

„Krystyna córka króla Gustawa Adolfa, która abdykowała była tron w Szwecyi, po plemiennika swego Jana Kazimierza abdykacyi, chciała w Polsce panować. Znajdziesz to, jako i wiele innych rzeczy dotyczących się Polski w tych pamiętnikach.“ (Zański). Jagiell.

ARCHETTI Jan Andrzej. Actus erectionem metropol. Mohilev. cathol. ecel. concernentes ab illustr. etc. .... archiepiscopo chalconensi ad Ser. etc. Catharinam II. signati et in charta pergamena cum appensis sigillis Ill. Exc. ac Rev. Stan. Sistrzenczewicz a Bohusz exhibiti. Petropoli anno 1784. w 4cc, str. 36.

obacz: Actus.

Zieliński. — Jagiell. — Bibl. petersb.

— Epistola Illustriss. Excellent. et Reverend. Dni Nuntii Apostoli. ad superiores Provinciorum, Congregationum, Monasteriorum et Conventuum ordinum regularium in Regno Poloniae et Magno Ducatu Lithuaniae existentium. 1776. w 4cc, k. 1. Ossol.

— Litterae Illustrissimi Excellentissimi Reverendissimi Domini Joannis Andreae Archetti ex Marchionibus Formigariae Archiepiscopi Chalcedonensis, in Regno Poloniae Nuntii apostolici. Ad V. Capitulum datae Scholarum Piarum provinciae Polonae die 31 Julii A. D. 1777. folio, k. 1. Jagiell.

— Mowa JW. IMci Xiędza nuncjusza Archetti, posła od oycy świętego do N. Imperatorowy całej Rossyi, miana w Petersburgu w kościele kato-

lickim przy włożeniu Palliusza na JW. IMC. X. Stanisława Bohusza Sistrzenczewicza areybiskupa mohilewskiego d. 18 Stycznia 1784 r. Oratio habita Petropoli in ecclesia catholica d. 18 Januar. 1784. ab excell. et reverend. Nuntio Archetti legato S. Pontif. propter impositionem palii rev. St. Bohusz Sistrzenczewicz Archiep. Mohilev. (z tłumaczeniem polsk. obok). Warszawa, w druk. Schol. Piar. folio, k. 1.

Encykl. powsz. II. 91.

Dzików — Ossol. — Branic.

— Mowa tłum. po rosyjsk. (paliusz Sistrzenczewicza). Peterburg, 1784. w 4cc, str. 12. Czapski.

— Sub prosperum adventum Vilnam Metropolitim Lituaniae Illustr. Exc. ac Reverend. D. D. Joannis Andreae Archetti ex marchionibus Formigariae Archiepiscopi Chalcedonensis S. D. n. Pii Papae VI. cum facultatibus Legati a latere in Regno Poloniae et M. D. Lit. Nuntii cum legatione Rossiaca ab eodem SS. Pontifice fungeretur. Anno Chr. (B. m.) 1783. w 4cc, ark. 1. (wiersze łacińskie i włoskie Józ. Narolskiego i X. Knieżyńskiego). Wileńs.

— ob. Ustanowienie bractwa miłosierdzia (1777).

Ciampi Bibl. II. 109.

Archetyp albo perspektywa założonego rozvodu ob. Wieszczycki Adryan z Wieszczyca (1650).

— cnót Stef. Grudzińskiego obacz: Lipczyński Hier. (1640).

Archetypus animorum ob. Niewieski Stan. (1668).

Archiconfraternia obacz: Dyaryusz (1740) — Konstytucye (1632) — Michał S. (1755) — Muszyński Adam (1668) — Olchawski Jan (1632).

Archiconfraternitas sacrosan. Hierosolymitani sepulchri Domini Nostri Jesu Christi, per Julium Pontificem Max. restaurata et instituta. An. Dni 1554. typis impressa. Cura autem et studio M. Jacobi Pauli Radlinski Poloni, S. Theol. doct. ordin. canonic. Regular. Praepositi generalis infulati, reimpressa adiunctis in fine aliquot Summorum Pontificum Bullis et diplo-

matibus patriarchalibus ad honorem S. Sepulchri spectantibus. An. Dni 1758. Cracoviae, typis typogr. S. C. A. S. K. Załuski episc. Cracov Praefecto Rev. D. Petro Antonio Frola, w 4ce, k. 4 i str. 86. (z miedziór. ryt. Żukowskiego).

Joher 7787.

Ossol.

— literatorum obacz: Awedyk K. (Hospes 1741).

Archidoxe ob. Theophrastus Paracelsus (1569).

Archidux ob. Eccehus Valent.

Archidyakon Leodyiski. Post stary Polski ob. Kowalicki Fr.

Archiepiscopus ob. Chodykiewicz Klemens (Kijoviensis et Haliciensis 1770) — Legatio (Gnesnensis 1677) — Olszowski Andr. (Gnesn. b. r.) — Załuski And. Ch. (Gnesn. 1710).

Archiepiscopus ob. Bużeński X. St. (Gnesn. 1754) — Catalogus (Katalog) (Gnesn. b. r.) — Damalewicz St. (Gnesn. 1649) — Eucaedius Aug. (Rigenses 1794) — Janitius Clem. (Gnesn. 1574) — Kacki Krzyszt. (Cracov. 1593) — Spinola Nic. (Oratio 1710).

ARCHINTO Giuseppe (1657 † w kwiet. 1712). ob. Wojeński St. (Comp. relazione 1685).

ARCHINTO Alberyk Nuncyusz (1698 † 1758). ob. Mignonius Ubaldus (1751) — Rosetti Ign. (1753).

Łętowski Katal. IV. 285. — Orgelbr. Encykl. II 103.

ARCHINTUS Filip (ur. 1500 † 18 lip. 1558). Christiana de fide et Sacramentis contra haereticorum id temporis errores explanatio. Accessit praeterea edictum Caroli V. Caesaris cum articulis quibus docetur fidei et religionis christianae vera observantia. Apud Hieronymum Vietorem. Anno MDXLV (1545). w 8ce, 158 str. liczb., 10 kart na przódzie i 11 kart na końcu nlb. Druk łac. Na końcu powtórzone: Impressum Cracoviae per Hieronymum Vietorem Anno Domini MDXXXV (1545).

Dzielo to najprzód wyszło w Rzymie 1545. w 4ce. Ed. 3-cia Romae 1578. Jan Dantyszek bisk. Warmiński, kazał je przedrukować, co Stanisław Hozynusz wykonał Z przedmową Jana Dantyszka

Joher 3144. — Freytag Anal. s. 242—3. — Ciampi Bibliogr. I. 10, II. 25. — Janocki Nachr. I. 23. — Clement. Bibl. Curieuse T. IX. str. 318.

Czartor. — Dzików — Krasin. — Ossol.

Archipedia cursus scientiae ob. Fałęcki J. (1641).

Archipelagus titulorum ob. Lubomirski Jerzy (1730).

Architecta gloriae ob. Jeliński Seb. (1685).

Architektura kościoła Kruszyńskiego ob. Małecki Stan. (1694).

— militaris ob. Freitag, (Freytag 1631, 35, 42, 54, 63, 65, 66).

Architekt wiejski (z figurami). B. m. 1798. w 8ce, k. 9, str. 271, 1 k. erratów i tabl. ryt. 2—4.

Ossol. — Czartor.

— polski obacz: Solski Stanisław (1690).

(**Architektura**). Pytania z Architektury wojennej w koll. Nobil. Lwowsk. S. J. przez kogożkolwiek z gości podane.

ob. Pytania.

Architektura (Architectura) ob. Barozi (1791) — Bystrzonowski W. (Informacya 1743) — Callitectonicorum liber unicus (arch. sacra 1678) — Cointereaux Fr. (Architecture 1790—91) — Grodzicki Faust. (1747) — Haur Jakób (Architektonika 1679) — Hube Mich. (Architecture 1765) — Orłowski Jan (1777) — Sierakowski W. (1796) — Strawiński Fl. (Exercice sur l'arch. 1767) — Szmid Henr. (sztuki 1662) — Sztuce (O) budown. (1764) — Wasowicz B. Nat. (1678) — Zdański Kaj. (Elementa 1749).

Architypus solarium Astrolabium ob. Regiomontanus J. (1531).

Archiv (Neues patriot.) ob. Württemberg Christ.

Archiwa ob. Sposób urządzenia archiwów (1790).

Archivum Jagiellonici Apollinei ob. Kaczorkowic Udalr. (1685).

— Regni ob. Nowicki (1767).

ARCIECHOWSKI Daniel. Strzała Sarmackiej Dyany JO. Xiężny Katarzyny Dolskiej Korybutowej Wiśniowieckiej

w wtorej honorów kwadrze JO. Xieżyca fortunne aspekty publicznym nadziejom skazująca przy szczęśliwym wjeździe na Starostwo Pińskie JO. Xiecia Michała Serwacyusza Korybuta na Zbarażu Wiśniowieckiego, marszałka głównego trybunału W. X. Lit., generalnego wojsk W. X. Lit. pułkownika, starosty Gliniańskiego etc. Tejże JO. Xieźnie z uniżoną submissyą reprezentowana od Pińskiego kollegium Soc. Jesu r. p. 1701. folio, ark. 2. (wiersz).
Ossol.

Arciszewski Ad. ob. Szyszkowski Mart. (Applaus 1608).

Arciszewski Antoni ob. Bohon Jean Lambert. „À l'heureux jour de l'un-ion....“ (1776).

Arciszewski Christianus ob. Cnoeffel Andr. (1643).

Arciszewski Elias ojciec ob. Apitius Mart. (1636) — Socinus Faustus (De Jesu Christo servatore 1594).

Encykl. Orgelbr. II. 276, 114. — Łukaszews, kościół. Poznańs. II. 250. — Siarczyńs. Obraz I. 10. — Sandius Bibl. Antitrit. 95.

(Arcissevius Elias) syn Eliasza, kapitan duński, później dworzanin króla polsk. Scriptum eujusdam equitis Poloni, quo regi ipsi rationem reddit conscientiae suae, quod relictis aliis religionibus uni, quam vocant Arianicae se addixerit. B. w. m. 1649. w 8ce.

Jocher 3414. Dzików.

— ob. Omina (1612).

Pisał list do Kazanowskiego marszałka kor. o swoim przystąpieniu do Aryanów. List ten pozostał w rękopiśmie.

Sandius Bibl. Antitrit. 141. — Wiszn. IX. 144—5. — Przyjacieli ludu 1834. Rok I. s. 119. — Kwiatkows. Panow. Wład. IV. 66; 128, 156, 203—4. — Świecki Histor. pam. 1858. I. 4. — Siarcz. Obraz I. 10.

Arciszewski Jacobus kanonik (1470 † 1533). ob. Antoninus Joa. (1521).

Janoc. II. 7. — Encykl. Orgelbr. II. 113—4, 276. — Łętowski Katal. II. II. 6—7.

ARCISZEWSKI Krzysztof (ur. 1592 † 1656). Epistola de podagra curata per Doctorem Andream Cnoeffelium. Amsterdami, apud Johannem Blaen. 1643. w 12ce, str. 118.

— Tenże tytuł, primo Amstelredami excusa, secundo Gorlicii. 1644. w 12ce. Kijows.

— obacz: Barlaeus Casp. (1660) — Kczewski Piotr (Corona 1714).

Siarczyńs. Obraz I. 10. — Zbiór Pamięt. Niemcew. IV. 269. — Przyj. ludu 1834. R. I. 119. R. VI. 99—102. R. X. 189. — Encykl. Orgelbr. II. 277—8, 114—117. — Plater Mała encykl. I. 11. — Milewski w Bibl. Warsz. 1842. IV. 132—142. — Sobieszczański Życie 1850. — Raczyński Wspomn. Wielkop. I. 229—31, 279. — Życiorysy Znakom. ludzi 1851. II. 71—111. — Mrówka Poznańs. II. 105—117. — Dziennik Wileńs. 1827. IV. 332—346. — Pamiętnik Warsz. 1809. III. 94—103. — Lech dzien. pois. 1823. II. 192. — Theatrum Europaeum. Frankf. — Tyg. ilustr. 1869. I. 16—18. — Bibl. Ossol. 1848. I. 181—6.

ARCOV (Arconatus) Hier. Na karcie formatu dużego arkusza u góry następująca dedykacja: „Sereniss. Electo Poloniae Regi, Archiduci Austriae, Dn. Maximiliano etc. etc. Illustri Adolpho Baroni Schwartzenbergio etc. post Deum Opt. Max. victoribus, et de Javri-no triumphatoribus.“ — Poniżej wiersz w dwu kolumnach z podpisem: „Hieron. Arcov. L. F.“ — Idący potem wiersz drugi opatrzony jest w dedykacją następującą: „Nobili et clariss. viro, Domino Hieronymo Arconato, L. Secretario aulae bellico.“ Jako autor drugiego wiersza podpisał się: „M. Andreas Calagius, Vratisl. P. Caes. L.“ U dołu: Vratislaviae, in officina typ. Georgii Baumann. Anno MDXCVIII (1598).
Wrocł. miejs.

Arcticae borulae successivae obacz: Bohorizh Ad. (1581).

Arctoeae Breve Chronicon partis Germaniae et vicinarum gentium (Poloniae, Russiae, Belgii etc.) ab An. 1581. usq. ad 1587. B. w. m. 1587. w 4ce. †

Przyłęcki.

Arctos sarmatica epist. Alb. Bariczka ob. Samborski Albert (1638)

ARCUCIUS Joa. Bapt. Neapolit. Odarum libri II. ad Sigismundum Augustum Poloniae regem. Na końcu: Excudebat Joannes Boyus Neapolit. Anno

MDLXVIII. w 8ce, k. nlb. 64. (sign. A—H₈).

Przypis Zygmuntowi Augustowi, Joannes Franciscus Brancaleo utriusque academiae Sirenorum et Eubulorum. Polskę obchodzą tylko: oda 1-sza do Zygmunta Augusta i 2-ga i 12-ta ad Paulum Stamoschum reg. Pol. a secretis, i na k. przedostat. ad D. Constantium Sebastianum monachum olivetanum (zdaje się klasztoru Oliwskiego) epistola V. — Także jest tu wiersz: Jani Pelusii Crotoniatae ad Sigism. Aug. Ciampi Bibl. I. 10.

Jagiell. — Czartor.

— obacz: Zolcinus J. (In funere 1576).

ARCUDIUS (Arkadyusz) Piotr grezyn, dziekan Piński († 1635). Antirresis, albo apologia przeciwko Krzysztofowi Philaletowi, który niedawno wydał książki imieniem starożytnej Rusi, religii greckiej, przeciw książkom o synodzie Brzeskim, napisanym w roku p. 1597. etc. Sirach 13. Jeśli kiedy wilk się z owcą zgodzi, tedy grzesznik z sprawiedliwym. Wilno, p. Daniela Lancyckiego, 1600. w 4ce, str. 230.

Dedyk.: Leoni Sapieha Cancellario M. D. L. Capitano Sionimensi. Dalej jest list Zamojskiego do bisk. Włodzimirs. Hipacego Pocięja. — Tłumacz Hipacy Pocięj — Dzieło przeciw Krzysz. Brońskiemu Aryanowi.

Maciej. Piśmien. III. 422. twierdzi, że autorem jest Hipacy Pocięj.

Jocher 9452. — Wiśniews. VIII. 303—8. — Dzieduszyce. M. Skarga II. 519. — Kraśszews. Wilno IV.

Czartor. — Krasinś. — Bibl. Pawlikow. — Bibl. petersb.

— Libri VII. de concordia ecclesiae occidentalis et orientalis in septem sacramentorum administratione. Lutetiae Parisiorum, apud Sebastianum Cramoisy, via Jacoboea, sub Ciconiis. 1626. folio, kart 10, str. 617 i kart nlb. 18.

Dedyk.: Sigismundo III. Poloniae et Sueciae regi.

Wiszniews. Histor. lit. VIII. 303—8. może omyłkę ma z datą 1616. Czartor.

— Toż. Parisiis. 1619. folio.

— Tenże tytuł. Paris Joh. Dupuis. 1672. w 4ce. (graece et latine).

Dedyk.: Zym. III.

— Toż. Hamburg. 1739.

— Opuscula aurea theologorum quorundam clarissimorum virorum grae-

corum circa praessionem spiritus Sancti. Romae, 1630. w 4ce.

Przypisał to dzieło Urbanowi VIII. i jego synowcowi kardynałowi Franciszkowi Barberiniemu.

— Toż. Romae, 1670. w 4ce.

Encykl. Orgelbr. II 180—1.

— obacz: Beccius J. (Inscriptiones 1603) — Bessarion Card. Arcyb. (opusculum 1602, o pochodzeniu 1605).

Arcus pacis in adventum Aug. II. ob. Hacki Mich. (1698).

— pacis non sine sanguine Vladislao IV. obacz: Kuhn Paulus (1635, 39, 67).

— sublimis honoris Stan. Ant. Łopacki ob. Burski Seb. Ant. (1691).

— triumphalis ob. Ogiński (1740).

— triumphalis Adalb. Bogusławski ob. Eynarowicz Christ. (1698).

— triumphalis Adamo Biskupski ob.

Węgrzynowicz Jan (1666).

— triumphalis Joanni Casimiro ob. Biezanowski Stan. (1647).

— triumphalis 2-dae laurae candidatorum ob. Jaskrzewicz Mich. (1690).

Arcybiskup obacz: Naramowski Ad. (1724) — Paprocki Bartł. (Gnieźniens. 1608).

Arcybiskupów (Od) y Biskupów, Rady Korony polskiej snadz przednieyszey, odpowiedź niektórym heretykom: Stanisławowi Sarnickiemu, Jakubowi Sylwiusowi, Andrzejowi Prasznikowi, Krysztophowi Treckiemu y inszym im równym obędliwym kacerzom. B. m. r. i dr. (około 1565—1567). w 8ce, kart nlb. 32. (sign. G₃).

Jocher 9763.

Lelewel I. 147. domyśla się, iż druk Szarfengerów. — Maciejows. Piśmien. Tom dodat. 401. Czartor. — Ossol.

Arcybiskupstwa obacz: Temprowski Mateusz (Kalendarz 1744).

Arcybactwo obacz: Geszka Piotr (1766) — Odpusty (Paska arcyb. 1599).

ARDALESIUS Leon. Próba na obieranie wiary do zbawienia konieczne potrzebney, z łacińskiego na polskie przez Baltazara Miaskowskiego przełożona. Kraków, w druk. Fr. Cezarego. 1616. w 4ce.

Ardens irae div. ignis ob. Gdaciuz Adam (1643, 46).

Ardeschow Jacobus ob. Moschus (1524?).

Area academica ob. Lochman Jan M. 1666).

— triplex ob. Madaliński Bonaw. (1674).

Arena palmaris ob. Lubomirski St. (1736).

Areola Epigrammatum ob. Łobżyński (1647).

Areopagiticus Hegendorfini ob. Isocrates (1534).

Areopagus t. j. wykład ob. Skarga Piotr (1609).

AREND Chr. L. Antropos oligobios das ist eine Trost Schrift an dehn.... Henrich Brückmann.... Als demselben sein... Söhnlein... 1665... verschieden... von Christiano Ludovico Arendes. Thorn, gedruckt durch Mich. Karnall. w 4ce, str. 8.

AREND. Essai d'un examen soutenu par des jeunes demoiselles sous la direction du Arends. Leopoli. 1779. w 4ce.

ARENDTS Johann. Christliche Erinerungs Puncten zum Denckmahl in Eingang des Bibels zu schreiben. Dantzig. 1695. w 12ce.

Jocher 2237.

ARENDT Karol X. Kazanie na poświęcenie kościoła przez J. X. Karola Arendta, kanonika kollegiaty, profesora seminaryum Pułtuskiego, proboszcza Audrzejowskiego w kościele WW. OO. Kapucynów Łomżyńskich dnia 2 Września 1798 r. miane. W Łowiczu. B. r. w 8ce, str. 32.

Jagiell.

Arendy obacz: Smiglecki Marcin (O lichwie 1607).

ARENT Tobiasz X. S. Jesu (1646 † 6 kwiet. 1724). Firmament prawdy według Apostoła 1, 3. Timoth. v. 14. gruntownej prawdy szukającym ofiarowany przez ..... a przez X. Anasztazego Kiersnickiego Soc. Jesu, królewskiego kaznodzieję na ojczysty język z łacińskiego przetłomaczony. Teraz pod zaszczytem wielkiego Imienia Imci

X. Pawła Dominika Dromlera v. J. D. Archidyakona Pułtuskiego etc. etc. do druku r. 1738 podany. W Warszawie, w drukarni Collegium J. K. M. Soc. Jesu. w 4ce, str. 532. Warsz. Uniw.

— Studium polemicum pro Doctrina Catholica susceptum in gratiam studiosae Juventutis Catholicae ex zelo apostolico ad parochias et missiones acatholicis vicinas aspirantis per interrogationes et responsiones digestum a R. P. Tobia Arent Soc. Jesu S. Th. doctore. Vilnae, typis Acad. S. J. 1716. w 8ce. Cz. I. k. 10, str. 197. Cz. II. str. 325. Cz. III. str. 247. Appendix pro graecis catholicis str. 104, a registrów k. 5.

Przypisanie Konstantemu Brzostowskiemu bisk. Wileńs. i Przedmowa.

Jocher 2802.

W Biels. Katalogu mylnie: Studium polemicum. Jagiell.

— Joannis Żelechowski SS. Trinit. Scutum fidei orthodoxae. Leopoli, typis Confr. SS. Trinit. 1749. folio.

Jest to prawie słowo w słowo przepisane dzieło Arenta jezuitę: Studium Polemicum, bez wymienienia autora tego. Wydanie kosztem Pawła Benoego, W. instygatora, kasztelana Warszaws.

Jocher 2791. — Janoc. Excerpt. 27—8. — Kraszews. Wilno II. 459—60. — Brown. Bibl. S. J. 106.

Areopag ob. Skarga Piotr (Areopag 1609).

Areopagus Dijs terrestribus severianus terrestri nimirum in Solio Lycaeο Venceslao Imperatori nec non Tetrīs Larvatorum ejus in solo salis Severus, a principibus olim Imperii in principum reformationem formatus. Nunc a principe scientiarum Tulliano Eloquētiaē et ejus in Collegio Grodnensi Soc. Jesu, Auditoribus autecinerali Dramate exhibitus Anno a praeside Iustitiae Deo nato: Item Thesauro-Tribunalitios Congressus succedaneo et proximis praecedaneo. 1718 die 26 Febr. folio, ark. 1. (program dyalogu).

Wizerunki Naukowe 1841. Wilno. T. 55. str. 94 i 5.

— Poloniae 1723. obacz: Kretkowski Fel.

ARESTI PIERUGOLINO da Camerino. L Asia supplicante prostrata al piede

d'Innocentio XI. mentre fu liberata Vienna dall' assedio del Turco con l'esterminio dell' armata ottomana, Oda. In Camerino, 1683. w 4ce, str. 8.

Ciampi Bibliogr. N. 65.

ARETINO Piotr. Lettere a Messer Alessandro Pesente di Verona ministro di Bona Sforza moglie di Sigismondo I. Re di Polonia. (w T. II. Lettere. Parisii, 1609. str. 60).

Ciampi Bibliogr. I. str. 13. — Encykl. powsz. Orgelbr. I. str. 153 i 9

Aretinus Leonardus Brauns. obacz: Bruni.

Aretius (Marti), Bened., Bernens. († 22 kwiet. 1574). Valentini Gentilis (1566). *justo capitis supplicio Bernae affecti brevis historia et contra ejusd. blasphemias orthodoxa defensio de sancta trinitate. Censura propositionum, quibus nituntur Catabaptistae in Polonia probare baptismum non successisse circumcisioni.* Genevae, 1567. w 4ce, str. 67.

Clement. Bibl. curiosa.

Arfa dziesięciostrunna 1598. obacz: Laterna.

Arfföreningen som aff menige Rijkens Råd, Ridderskap, Biskoper, Prelater, Ständer, Städher Krijgsföolk, och then menighe Man, ar blefwen förnyet och eendrächteligen stadfast och bekräftiget vthi Norköpings Herredagh. Then 22 Martii ahr 1604. Stockholm, tryckt aff Ignatio Meurer, och fins hoos til kiöps. w 4ce. (sign. A—C₂).

Jagiell.

ARGELLES Jakób z Fleuranie, Major gwardyi w Toruniu.

— *Expositio criminum Jacobi d'Argelles.* 1731.

— *Libellus apologeticus Jacobi d'Argelles.* 1731.

— ob. Brodowski Sam. (Corpus j. milit. 1753).

Argenida ob. Barclajus Jan (po zawartych kontraktach 1697) — Bugno-cyusz Gabr. (1756) — Trotz Abraham (Bibliotheca polono-poetica 1728).

ARGENS J. B. de Boyer (ur. 1704 † 11 stycz. 1771). Niestałość w miłości czyli awantury Markiza de Vandreville

napisane po francuzku. przez Markiza d'Argens a teraz nowo przełożone na polski język przez Franc. Jaxyca Makulskiego. W Warszawie, u Dufoura, 1793. w 8ce, str. 244 i 6 kart na przedzie.

Dodyk. wierszem do Wacława i Katarzyny Zakrzewskich kasztel. Nakielskich, podpisana: Franciszek Jaxyca Makulski T. K. N. bywszy S. D. R. — W odezwie do czytelnika oświadcza: Tłumaczenie to moje nie jest co do słowa. Wiele w nim znajduje się nowo dodanych i odmiennych myśli, a wiele też i wyrzuconych, które były przeciwnie skromności.

ARGENTRÉ Car. Du Plessis de (1663 † 27 paźdz. 1740). *Collectio judiciorum de novis erroribus, qui ab initio XII. seculi usque ad a. 1713 in ecclesia scripti sunt; censoria etiam judicia insignium acad., et collegior. theolog. apud Germanos, Italos, Hispanos, Polonos, Hungaros, Lottharos etc.* 3 voll. Lutet. Paris., L. Coffin, 1724—26. folio

Brunet VI. col. 78.

ARGENTUS Jan Soc. Jesu. (1561 † 26 list. 1626). *Actio pro restituenda Societate Jesu in Transylvania habita a Joanne Argento ejusdem Societatis in Transylvania Vice Provinciali apud Transylvanorum Ordinis Claudiopoli Comitij generalibus congregatos, die 15 Junij an. 1607.* B. w. m. i r. w 8ce, str. 38.

Branic. — Chreptow.

— Toż. B. w. m. i r. w 4ce.

— Toż. *Coloniae Agrip.* B. w. r. w 12ce.

ob. niżej: De rebus Soc. Jesu.

— *Copia d'une lettera — al molto Rev. D. Claud. Aquaviva prep. Gener. della medes. compagnia. Delle insolenze delli heretici arriani, fatte nella chiesa et collegio di detti padri in Claudiopoli di Transylvania etc. etc.* Breşcia, per li figliuoli di Vinz. Sabbio 1603. w 8ce, str. 14.

Data di Cracovia 1603. il giorno dell' Assontione al Cielo della Beatiss. V. Maria. Backer Bibl. I. 278.

— *Defensio Societ. Jesu adversus Mathaei Turoscæi Arrianorum et Michaelis Tasnadi Calvinistorum Superintendentium, accusationes, habita a Jo-*

anne Argento ejusdem Soc. in Transylvania Vice Provinciali, apud ipsos transylvanorum ordines Medgiesini Comitibus generalibus congregatos, die 14 Septembr. Anni 1605. dum Stephanus Botskai rerum politus Societatem publico e Transylvania decreto proscribere adniteretur.

Katal. Bibl. Ossolińskich ma r. 1695. w 8ce. str. 46. lecz jestto część składowa dzieła z r. 1620 p. t.: De rebus Soc. Jesu.

— Ad Sigismundum III. Poloniae et Sueciae Regem potentiss. Mag. Lith. Ducem etc. etc. Joannis Argenti e S. J. Visitoris provinciarum Poloniae et Lithuaniae Epistola de statu ejusdem Societatis in iisdem provinciis. (Na końcu:) Cracoviae, in offic. Andr. Petricovii S. R. M. typogr. A. D. 1615. w 4ce, kart 3 i str. 150.

Jocher 9272 a. — Bentkows. I. 4.

Kijows. — Ossol. — Warsz. Uniw. — Wileńs. — Jagiell. — Branic. — Krasińs. — Dzików — Czartor.

— Tenże tytuł. Editio altera, priore longe completior. Ingolstadij, per Elisabetham Angermorium. Anno 1616. w 4ce, kart 3, str. 244.

Ossol. — Dzików — Przeźdz.

— Apologeticus pro Societate Jesu R. P. Joannis Argenti eiusdem Societatis Jesu. In quo pleraque omnes calumniae, quae in hanc societatem a variis, in causa Venetorum, regni Galliani, Angliae, Boemiae, Transylvaniae et aliarum provinciarum conijci solent breviter ac dilucide refelluntur. Ad serenissimum, Sigismundum Pol. et Suec. regem potentissimum, magnum Lithuaniae ducem etc. Permissu superiorum. Coloniae Agripinae, apud Joannem Kinkium sub Monocerote. Anno 1616. w 4ce, str. 134. Jagiell. — Czartor.

— De rebus Societatis Jesu in Regno Poloniae. Ad Serenissimum Sigismundum tertium Poloniae et Sueciae Regem Potentissimum Magni Ducatus Lithuaniae Ducem etc. etc. Auctore Joanne Argento eiusdem Societatis in provincia Poloniae Praeposito provinciali. Editio tertia, aucta recenti eiusdem Societatis ex regno Boemiae, Moraviae, Silesiae et Vngariae proscriptione. Dua-

bus item actionibus ab eodem auctore in Transylvania, in ipso generali omnium Ordinum Conuentu habitis. Superiorum permissu. Cracoviae, in officina Francisci Caesarij. Anno 1620. w 8ce, k. nlb. 4 i str. 415. indexu str. VIII.

Do dzieła tego dołączono:

Index virorum illustrium Polonorum quorum hic mentio aliqua fit. k. nlb. 4.

Defensio Soc. Jesu adversus Mat. Turoscii Arrianorum et Michaelis Tansnadii Calvinistarum Superiendentium accusationem. (Bez osob. tyt.) w 8ce, ark. nlb. C₈. (kart 24).

Actio pro restituenda Soc. Jesu in Transylvania habita die 15 Junii an. 1607. (Bez osob. tyt.) str. liczb. 38.

Backer I. 278. jeszcze ma jakąś edycyą. Cracoviae, 1625. w 12ce, widocznie mylną. Jocher 9278 c.

Głównie z powodu zarzutów w piśmie. Zeugnis (Wahrhafte) damit Patres Soc. Jesu zu Crakau nach Nilo geführt. Meyntz 1586. — Por. wyżej: Defensio.

Akad. — Chreptow. — Branic. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Kijow. — Ossol. — Raczyńs. — Warsz. Uniw.

— Pie docendi pieque studendi ratio. Cum R. P. Joannis Argenti S. J. sermone de septem B. V. Excellentiss habitus ad Parthenios Sodales Vilnae, quorum leges et indulgentiae subjiiciuntur. Brunsb. per G. Schonfels MDCXIII. w 12ce, ark. A—O.

W przywileju z r. 1612. przedmowa zaczyna się: Ill. et Generosis Parthenicae Sodalitatis iuvenibus Collegii Brunsberg. Tobias Bretnerus Bibliopola Salutem.

— Septem Excellentiae Beatissimae Virginis et Modus quotidie eandem salutandi, ejusque coronam et Officium devote recitandi, in gratiam Sodalitatis B. V. Annunciatae in Academia Vilnensi Societatis Jesu. Vilnae, in offic. Josephi Karcani A. 1614. w 4ce, ark. 4.

Przypis Alberta Surowskiego Abramowi Wojnie, bisk. Wileńs.

Jocher 6792. Dzików — Czartor.

— obacz: Bałazy Albert (Narratio 1622).

Kraszews. Wilno II. 427, 453. — Wiszn. VIII. 232. — Bentk. Hist. lit. I. 3—4. — Siarcz. I. — Encykl. Orgelbr. II. 296. — Brown. Bibl. 106. — Ciampi Bibl. I. 13. — Wolf Gesch. der Jesuit. IV. 359. — Bibl. Bunav. T. III. Vol. I. s. 562 b.

Argo coronata ob. Czarnecki Stef. (1659).

— Jasonis ob. Rzeszowski F. (1640).

— illus. Andr. Szoldrski ob. Jakszan (Jaxan) J. P. (1650).

— Opalenia ex antiquo ob. Opaliński Piotr (1673).

— sarmatica ob. Piskorski (1664).

— Szreniawa na wesele St. Lubomirskiego ob. Hadziewicz K. (1676).

— theologica Cynerski ob. Zawadzki Simon (1647).

— triumphalis patritia ob. Pieniążek Henr. (1697).

Argonauticon Americanorum ob. Bis-selius J. (1698).

— nuptiale Joan. Opaleński ob. Poniatowski Stef. (1682).

Argonavis Opalenia ob. Opaleński Kaz. (1682).

Argument Opery włoskiej w dwóch aktach pod tytułem: Il curioso burlato czyli ciekawy wysmiany. (Scena jest w Genui). B. w. m. i r. w 4ce, k. 2. (po polsku i po włosku).

Warsz. Uniw.

— światowej mądrości ob. Jaroszewicz Hen. (1775).

— opery włoskiej pod tytułem: Credulo czyli łatwowierny. B. m. i r. w 4ce, karta 1. (w drugiej połowie 18 wieku).

Jagiell.

Argumenta ob. Albo J. (1566) — Jaenichius Petrus (1712).

Argumentandi ratio ob. Valla Georgius (de expedita 1520).

Argumentatus ad hominem ob. Grudziński Jakób (1664).

Argumentum Rei. Reverendi Patres Soc. Jesu ab Aula commendatitias Literas subreptitie obtinuerunt, a Summo vero Pontifice A. 1759 Apr. 1 literas, quibus Collegium eorum Leopoliense in Universitatem seu Academiam erigeretur; idque totum fundarunt, super privilegio Joannis Casimiri Regis, quod Anno 1661 subreptitie illis fuit collatum, quodque a tota Republ. in Comitibus sequentibus reiectum, ac protestationibus iteratis Cracoviensis et plurimorum Palatinatum labefactatum mox

fuit, proinde toto fere saeculo exoletum, et oblivione sepultum. — Jam praesenti scriptura et rationes RR. Patrum Soc. Jesu, ut eorum verbis vulgatae sunt exponuntur, et responsis eadem dilucetur, ac in Supplemento, Veteres Protestationes Equestris Ordinis contra privilegium Anni 1661 ac Rescripta Regia adiunguntur. folio, 7 ark

Jocher 1661.

Ossol.

— Theologiam ex praemissis. Var-saviae, 1708.

— Achileum juratae suo Chironi mentis in Grato discipulo candido Sarmaticae Aquilae pullo Lescone Albo invictum Achillem evincens, contra ingrata suis Chironibus capita militans; nunc vero ad formam dramaticam reductum et pro conclusione scholastica actu metagymnastico in alma Academia et Universitate Vileniensi Soc. Jesu ab Illustrissima, perillustri, praenobili ac Magnifica Sarmatico — Palaemonia juventute orbi erudito propositum anno diviniore Achillis sub suo Chirone proficientis sapientia et acate, et gratia apud Deum et hominis 1717. Kalendis Augusti. B. m. (1717). folio, k. nlb. 2.

Porówn. Lesco.

Jagiell.

— (Grande) virtutum meritorum et clarissimorum natalium ab ipsa Vice-Regia potestate, celsissimis... iudicibus deputatis sub auspiciatissimo in areopagum Majoris Poloniae ingressu plausu oratorio propositum a Collegio Petricoviensi Soc. Jesu. Anno 1744. Calissii, typis in Collegio Soc. Jesu. folio.

— triennii philosophici Divarum Trinitati, nempe Doctori eminenti S. V. Joanni de Mata et lectissimo Regum Sangvini S. V. Felici Valesio vitae asceticae in schola humilitatis Magistro excellenti neonon Doctor: mellifluo divo Bernardo amoris gratitudinis et venerationis ergo dicatur atque in Aula literaria Collegii Sapiehana - Antecollensis Ord. SS. Trinitatis a Religiosis ejusdem Ord. publicae disputationi proponitur. Anno Dni MDCCL. mensibus Junio et Julio (1750). w 4ce, k. 5.

— *felicitatis* in N. Schedel obacz: Schedel Nic. (1687).

— in libr. Porphyrii ob. Glogoviensis J. (1504, 1516).

— ob. Cunaeus A. (de fabricat. concord. 1567) — Kostka St. (1727) — Samnocki Elj. (gratit. 1701) — Wyszynski W. (theologicum 1708).

Argus (Centoculus) ne ad unum quidem instans sopitus, sed ad omnia, praeterita, praesentia, futura, simplicissimo intuitu, perpetuas agens excubias, seu actissima divinae scientiae arcana, omnem in omni signo infinito lumine attingentia entitatem; nunc praecunte solis aquinatici luce luci publicae patefacta, a Ffr. Carmelitis Discalceatis Coll. Cracov. S. Th. Stud. Anno Domini 1668. mense Octob. die... hora... Cracoviae, apud haeredes Christophori Schedel S. R. M. typogr. w 4ce, k. 6.

Dedyk.: Reverend. Joseph a Cruce, visitatori generali Carm. Discalc.

Obejmuje kart 4. Conclusiones theolog.

Jagiell.

Argyropyllus Joannes (1416 † 1476) ob. Aristoteles (1519).

Aria zum Ehren-Tag des Bieners ob. Roesner Joach. (1666).

— ob. Toruń (1703).

Ariadne oratoria ob. Juglaris Al. (1702).

Arianismus ob. Adelt M. (Historia 1741) — Arcissevius E. (Scriptum 1649)

— Argentus J. (Copia 1603) — Aryanic — Lauterbach S. (socinian. 1725).

Arias Antoni (1548 † w Wilnie d. 2 Marca 1591) ob. Constitutiones et decreta (1590 od str. 108—117).

Rzepnicki Vitae praes. II. 183—4. — Encykl. powsz. Orgelbr. II. 303. — Kraszewski Wilno II. 442. IV. 34—5. — Jocher T. II. str. 178.

ARIAS Franc. z Hispali (ur. 1533 † 23 Maja 1605). Gwiazda zaranna na horyzoncie polskim nowo wschodząca, naybezpieczniejsza droga prawowiernego chrześcianina do pożądanego portu szczęśliwey wieczności prowadząca, to iest książeczka naśladowania życia Maryi Panny; — w dziesięciu cnotach ewangelicznych iey upodobanych, przyzwoi-

cie różney kondycyi stanom, tak duchownym iako i świeckim służąca. Od W X. Franciszka Ariasa zakonu Societ. Jesu wydana, nayprzód językami hiszpańskim, włoskim, francuskim i łacińskim, teraz zaś świeżo przez pewnego kapłana zakonu Niepokalanego Pożęcia Najswiętszhey Panny kongregacyi polskiej Maryana, na język polski przetłumaczona i do druku podana. W Warszawie, w drukarni J. K. Mci i Rzeczy Pospolitey Coll. Soc. Jesu roku 1749. w 4ce, k. nlb. 10, str. 317. i rej. k. 2. (z ryciną Jędrzejowskiego).

Kazimierz Wyszynski, proboszcz gener. zakonu, dedykuje Jerzemu Matuszewiczowi, staroście Stokliskiemu. Tu przytacza ród Matuszewiczów według Strykowskiiego i Okolskiego, a dalej genealogię sam wiedzy. Mówi, że tłumaczył dlatego, że jednocześnie wydane Agredy Miasto mistyczne jest za obszerne. — Opowiada w przedmowie o Zgromadzeniu Maryanów fundowanem przez Stanisława od Jezusa i Maryi Papczyńskiego i bisk. Stef. Wierzbowskiego.

Jocher 5962.

Dzików — Jagiell.

— O naszladowaniu Paniey naszey, Panny przeczystey Bogarodzice Maryey, książka. W ktorey się wyrážny opis, poiedynkowych teyże Panny cnot zamyka; których chrześcianin każdy ku niey nabożny, ma naszladować. Przez W. O. Franciszka Ariasa Soc. Jesu napisána, a przez X. Symoná Wysockiego tegoż zakonu na polskie przełożona. W Krakowie, w drukarniey Miłkołáia Lobá r. p. 1613. w 12ce, 569 str. 9 kart na przodzie i registr.

Jocher 5816 i 8202.

Ossol. — Zielina. — Raczyna.

— Traktat abo nauka o Różnym Wianku Najswiętszey Panny Maryey, w którym się tego Rożanica odprawowania osobne sposoby podaia i dziwne jego pozytywki opisuja. Przez X. Franc. Ariasa Soc. Jesu theologa po hiszpańsku wydany y w rozmaite ięzyki przełożony. A teraz częścią skrócony, częścią też rozszerzony y objaśniony, y na polskie przez X. Simona Wysockiego tegoż zakonu przetłumaczony. W Krakowie, w drukarni Jana Szarffenbergera R. 1611. w 8ce, k. tyt., 3 k. i 284 str.

Od str. 153. Wieniec Najśw. Panny. Od str. 207. Różańców kilka z ksiąg Jana Justa Lantspergiusa. Od str. 247. Psalterz Najś. P. Maryi.

Jocher 6789. — Bandt. Hist. druk. Kr. p. I. 281.

Jagiell. — Krasinś. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Wielebnego Oyca Franciszka Aryasa Soc. Jesu theologa Trzy Tractati Duchowne: 1) O Duchownym postępku. 2) O prawdziwey nieufności sobie same-mu. 3) O umartwieniu samego sobie. Wprzód z włoskiego na łaćnińskie a teraz z łaćnińskiego na polskie nowo przełożone. W Poznaniu, w drukarni Jana Wolraba 1610. w 4ce, 2 k., str. 463 i 2 karty.

Imię tłumacza: X. Wojciech Mesochenius Pacost (Półgęskowicz), jest pod przemową do Panien zakonnych zakonu św. Benedykta.

Jocher 6054.

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Zdroy wody żywey abo ćwiczenia wielce świętobliwe o przytomności Bożey które X. Franciszek Arias S. J. po hiszpańsku napisał: a teraz onoz X. Simon Wysocki na polskie przełożył. W Krakowie, w drukarni Jana Szarffenbergera r. 1611. w 8ce, 63 str. i 1/2 ark. na prozdie.

Jocher 5812. — Maciejow. Piśmiennictwo. Ossol.

Arien etlicher theils geistlicher theils weltlicher Reime in sechstheile aufgegeben von Heinrich Alberten. Cum privilegio. Tytuł miedziorytowy. B. w. m. i r. folio. Każda część ma osobny tytuł obszerny. I. Theil. Königsberg in Preussen zum drittenmal gedruckt bey Paschen Mensen im Jahr unsers Heyls. 1646. str. 25. Dedykacya Louise-Charlotten und Hedewig Sophien Margrăffinen zu Brandenburg anno 1642. Mit königl. Mayt. zu Pohlen u. Schweden privilegii. — Ander Theil 1643, dem Heinr. Schützen königl. Capellmeister, seinem Hr. Oheim a. 1640. zuge-schrieben. str. 20 i k. nlb. 3. między str. 12 a 13 jedna str. nieliczbowana. — III. Theil 1643. kart nlb. 14. — IV. Theil 1645. str. 24. — V. Theil 1645.

Dedyk. Sigism. Scharffen, kart 14. — VI. Theil 1645. Dedyk. dem Conr. Buckstorff Brandeb. Ober-Cammerherrn, kart 14. — VII. Theil 1648. Königsberg, bei dem Autor. B. w. dr. k. 14.

Nuty z tekstem, który pisali: Simon Dach, Robert Robertin, Heinr. Albert, J. S., Chas-mindo, C. V. M. Sichamond (Sim. Dach), Christoph Wilkaw, M. Georg. Mylius, P. S., Andr. Adersbach, M(ich.) B(ehm.), Ber-rintho, Martin Opitz, Barchedas, Celadon, Joh. Peter Titz, Christ. Kaldenbach, Joh. Sand., C. W., Jonas Dan. Koschwitz. Głównie zasilił ten zbiór poezją Simon Dach.

Z melodyj dotyczących rzeczy polskich, są te: I. 24. Laxas juventus. Aria polonica podp. Sichamond (S. Dach). II. 13. Proportio nach Ahrt der Pohlen. III. 22 i 23. Multa gaudia. Tantz nach Art der Pohlen, podp. (S. Dach). V. 9. Bey Actu oratorio v. Churf. zu Brandenb. nach Belehnung von Kön. in Pohlen. 30 Nov. 1641. V. 19. Tantz nach Art der Pohlen. V. 20. Aria polonica podp. Celadon. VI. 12. Hrn. Conr. von Burckstorff vor seiner Abreise zu kön. May in Polen. VII. Letztes Ehren-Gedächtniss Chr. Joach. v. Packmohr Kön. May. zu Pohlen Cammerherrn, podp. S. Dach. — Inni których tu pieśniami uczczono są: Hel. Hartmannin, Joh. Er. Adersbach, Magdal. Albertin, Martin Opitz von Boberfeld, Christ. Maraun, Elis. Starckin, Eru. Kappe, Hier. Weinbeer, Cath. Pantzerin, Sigism. Scharff, Anna Schlieben, Bernh. Schön, Rein. Mauwerck, Barb. Witpohlin, Mart. Newman, Helene Pröhken, Cather. Kitlitz, Rottge Tiefenbrock, Ahasverus von Brandt, Euphr. Misleno, Cath. Harderin, Diestr. Schwartz, Georg Blum, Greg. Schubert, Mich. Friese, Reinh. Michael. — Dzieło zalecili wierszami łaćnińskimi Alb. Linemann prof., Valent. Thilo prof.

Przywilej króla Władysł. IV. z Warszawy 21 Aug. 1645. zabrania przedruku pod karą 200 złp. Jagiell.

Inna edycya jedną osobną całość tworząca jest:

— Poetisch musicalisches Lust Wăldlein das ist Arien oder Melodeyen etlicher theils geistlicher, theils weltlicher, zur Andacht, guten Sitten, keuscher Liebe und Ehren-Lust dienenden Lieder. In ein Positiv, Clavicimbel Theorbe oder anders vollstimmiges Instrument zu singen gesetzt von Heinr. Alberten. Erstlich gedruckt zu Königsberg in Preussen. B. w. r. (1645). folio, ark. nlb. sign. N₆.

Tytuł pierwszy w rycinie miedziorytowej. Na odwrocie tytułu wiersze podpisał: Alb. Linemann i Val. Thilo. Całość obejmuje 144 pieśni, których autorami: S. Dach, J. P. Titz i inni. Do polskich odnoszą się: N. 24. Aria polonica. Laxat sibi. N. 38. Utere laetitiae. Proportio nach Art der Pohlen. N. 67. Auf C. Maraun Hochzeit. Tantz nach Art der Pohlen. N. 68. Multa gaudia. Tantz nach Art der Pohlen. N. 83. Als die hochlöbl. Kronen Pohlen und Schweden nach Krieg rüsteten 1635. N. 84. Da Stillstand geschlossen 12 Sept. N. 109. Bey Actu Oratorio von Churf. Brandeb. nach empfangener Belehnung von Kön. in Pohlen 30 Novemb. 1641. — Do całości zbioru tego należy: Musicalische Kürbs-Hütte welche uns erinnert menschlicher Hinsälligkeit, geschrieben und in 3 Stimmen gesetzt. (Aryi 12). folio, dwie edycje. każda po 5 kart. — Na końcu jednej wyrażono: Gedruckt zu Königsberg bey Pasche Mensen, im Jahr 1645. Jagiell.

— obacz: Albert Heinr.

ARIOSTO Ludwik (1474 † 1533).

Poema Orland szalony, z włosk. Ludwika Aryosto przekładania Piotra Kochanowskiego w Krakowie, 12 Marca 1798. Jan May. w 8ce, 4 k. (Uwiedomienie).

— Orland szalony, wiersz Ludwika Aryosto w pieśniach XLVI. niegdyś kardynałowi Hippolitowi z Esty ofiarowany z argumentami Ludwika Dolce. Przekładania Piotra Kochanowskiego, dzieło pośmiertne, aż do końca pieśni 25 doprowadzone, w Bibliotece akademii krakowskiej odkryte, pierwszy raz we II. tomach wydane (przez X. Jac. Przybylskiego). Kraków, w drukarni J. Maja 1799. w 8ce. Tom I. str. 432 i 10. Tom II. str. 444 i 4.

Kraśnins. — Jagiell. — Zielińs. — Chreptow. — Ossol. — Czartor. — Uniw. lwow.

Arista logicae obacz: Axak Gabr. (1645).

Aristarchus ad academicos ob. Clagius (Klage) Tom. (1643).

Ariste ob. Leszczyński Stanisław (1750).

Aristides justus obacz: Titius Joh. (1650).

Aristobule ob. Dialogue (1763).

Aristogenes ob. Uwaga polityczna na skrypt (1697).

Aristomenes ob. Lafontaine H. Jul. A. (1799).

Aristonous obacz: Dernetowicz S. (1775).

ARISTOPHANOUS, eutrapelotatou komikou Ploutos. Aristophanis facetissimi comici Plutus. Ad lectorem (19 wierszy). Norimbergae apud Jo. Petreium Anno MDXXXI. cum privilegio (1531) w 4ce, kart nlb. 52. Tekst grecki i łaciński.

Dedyk.: Sewerynowi Bonerowi burgrab. i żupnikowi krak. przez Thom. Venatoriusa. (kart 2). Na ark. 13. Eobanus Hessus Anselmo Ephorino, amico suaviss. suo (wiersz). — Wspomina tu Venatorius, że Boner wysłał syna na nauki najpierw do Niemiec, potem do Włoch.

Czartor. — Jagiell.

ARISTOTELES. Aristotelis de arte rhetorica libri tres, Carolo Sigonio interprete (pod tem drzeworyt pół kozła z rogami). Cracoviae, ex offic. Stanislai Scharffenbergii Anno Dni 1577. w 8ce, k. nlb. 12 i str. 231.

Na odwrotnej stronie tytułu herb Junosza i pod nim 6 wierszy łacińskich, podpisał M. J. U. — Dalej dedykacja Łukaszowi Podoskiemu proboszczowi Gnieźnieńskiemu, kanonikowi i administratorowi biskupstwa krakowskiego, którą podpisał Marcin Ujazdowski. Poczem są umieszczone świadectwa autorów o dziełach wymowy Aristoteles, spis omyłek a na ostatniej stronie jest drzeworyt, który przedstawia rozprawiającego nauczyciela.

Jocher N. 113. — Wiszniew. Hist. lit. VI. 143, 172. — Ciampi I. 14.

Akad. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Kórnic. — Kijow. — Dzików — Zielińs. — Moszyns.

— Argumentum in librum Porphirij in kategorias Aristoteles ob. Głogowiensis J. i Versor Joan. (1516).

— Auctoritates Aristotelis et aliorum philosophorum per modum alphabeti ob. Beda.

— Descriptio Universae naturae ob. Carpentarius Jacob (1576).

— Dialectica graece ex Aristotele compendiose collecta per Joannem Ursinum.

Juszyńs. II. 291. — Ursinus Grammat. 1619. edit. G. Trądkowski.

— Aristotelous peri tes katha hypnon mantikes. Aristotelis de divinatione per

somnum. Josephus Struthius Posnaniensis ad Lectorem. Quam sit Aristoteles graeco sermone venustus — Lector si dubitas experiare rogo. — Hic ille est, merito quem dixeris alpha Sophorum. — Summus enim vere est verus Aristoteles. — Hunc lege, cognosces graecae quam plurima linguae — Commoda, quae vulgus nescia turba negat. Cracoviae, MDXXIX. (Na końcu:) Cracoviae per Math. Szarffenbergk MDXXIX (1529). w 8ce, k. nlb. 8. druk grecki drobny.

Na ostatnich 2 kartkach są: Sententiae Aristotelis philosophantibus apprime utiles. (Po grecku z tłumaczeniem obok).

Przypis do Stan. Biela kanon. krak.

Jocher 122, 125. Czartor. — Ossol.

— Epitome figurarum in libris philosophorum 1519. ob. Vratislaviensis.

— Ethicorum Nicomachiorum libri X. Ex Dion. Lambini interpretatione graecolatini Theod. Zwingeri argumentis atque scholiis, tabulis quinetiam novis methodice illustrati etc. Basileae, Eusebii Episcopi opera ac impensa. 1582. folio, str. 36, 726, 15. (Ex offic. Henriepetrianae).

Dedic.: Alex. duci Slucensi et Copeliensi, Theod. Zwingerus. — W dedykacji mówi Zwinger, że Alex. Radziwiłł odbywając podróż naukową po Niemczech i Francji wraz z Janem Dzierzyciem sekret. królew. odwiedził go w r. z. Chwali ród Radziwiłłów i Aleksandra, matkę Katarzynę z Tenczyńskich wdowę. — Ob. niżej: Politicorum libri (1582). Jagiell.

— Eticas traducidias al castellano. Hispali (Sevilla) per Meinardum Ungut e Lancalao (1493). w 4ce.

— Etyki Aristotelesowej to jest iako się każdy ma na świecie rządzić z dokładem ksiąg dziewięciorga. Pierwsza część w której pięciore ksiąg. Pożyteczne każdemu nie tylko do pocziwego na świecie życia, ale też aby człowiek każdy wiedział, którym sposobem ma przychodzić do największego na świecie błogosławieństwa i szczęścia. Przydane są do każdego rozdziału przestrogi, które trudniejsze rzeczy krótko wykładają. Przydatki też są położone na końcu ksiąg każdych, dla gruntowniejszego rzeczy w księgach tkniomych wyrozumienia, częścią dla zaostrze-

nia dowcipów buyniejszych potrzebne, przez doktora Seb. Petricego medyka. W Krakowie, w drukarni Macieja Jędrzejowczyka 1618. folio, str. 408 i Porządne spisanie kart 10.

Księga I. ma dedykacją do Wawrzyńca Gembińskiego arcybiskupa Gniezn., oraz dwa rejestra. — Księga II. przypisana Janowi Jędrzejowi Próchnickiemu arcybiskupowi Ziemi ruskich. — Księga III. Henrykowi Firlejowi z Dąbrowice biskupowi Płockiemu, podkancl. koron. — Księga IV. Piotrowi Firlejowi z Dąbrowice wojew. Lubelsk. — Księga V. Mikołajowi Firlejowi kasztelanowi Bieckiemu. — Więcej ksiąg nie wyszło. Każda księga ma osobny tytuł. Na odwrocie każdej są na herby wiersze M. Waw. Śmieszkowicza.

Jocher 152. miał widocznie inny tytuł dzieła, krótszy i jak pisze w notach, bez wymienienia tłumacza.

Warsz. Uniw. — Ossol. — Branic. — Kraśń. — Jagiell. — Raczyń.

— Aristotelis de juvena et senectute, vita et morte libellus, cum scholiis Michaelis Ephesii, Mart Cromero interprete. w 8ce, kart nlb. 22. (ark. E₆). Na końcu imię drukarza: Hie. Vie. (Hieronymus Vietor).

Przypisanie do Jana Chojeńskiego biskupa Przemyskiego, datowane z Krakowa 1532 roku. Dalej: Ode diculos distrophos, Giconico et Asclepiadeo Choriambico constans (24 wiersze). Oprócz scholiów Efeziusza, są tu i noty Kromera na brzegach; text i scholia są jego tłumaczenia. Na karcie ostatniej herb Habdank pod infułą. Jocher 123. Czartor. (brak tytułu).

— Libri de anima Aristotelis philosophorum peripatetice familie principis sub gemina translatione. Ad lectorem Rudolphus (Agricola) Vasserburgensis (wierszy 8). Florianus Unglerius Civis Cracouien. impressit. Anno Dni 1512. w 4ce, kart nlb. 84. (ark. od A—X₄). druk gocki.

Wydanie Rudolfa Agricoli młodszego. Tytuł w ozdobach drukarskich białych na tle czarnem, mających w górze orta polsk. w dole herb Krakowa. — W ark. 1. są dwie duże ozdobne litery początkowe, drzeworytowe, dalej idą mniejsze do ark. K. Poczem zestawione miejsca próżne i zastąpione zwykłymi literami. — Wierzbowski T. (Bibl. Polon.) znaczy liczbę kart 1. 88.

Jagiell — Ossol. — Warsz. Uniw. — Dzieków — Włocławsk. — Bibl. Pawlikowsk.

— *Trium librorum de anima Aristotelis familiaris expositio cum ordinatissima questionum per difficultates seu dubia dissolutione ad intentionem doctoris subtilis pro honore Dei et utilitate communi in gymnasio Cracouiensi congesta.* (Na końcu:) *Impressum Cracouie curriculo virginiei partus 1513.* per Florianum Unglerium. w 4cc, kart XCII. (właściwie 82, pomyłka jest w liczbowaniu) i 6 k. nlb. druk gocki.

Karty są liczbą rzymską znaczone, lecz błędnie i nie wszędzie. Tytuł wśród kwiatowych (we wazonach) ozdób drukarskich, na których wierzchu orzeł polski, u spodu zaś herb Krakowa. Dzieło niniejsze, różne jest zupełnie od dzieła pod podobnym tytułem przez J. Głogowczyka wydanego.

Jocher 139.

Krasińska. — Ossol. — Jagiell. — Czartor. — Włocławs. — Dziedusz. — Pawlikows.

— *Libri de anima Aristotelis philosophorum peripateticę familię principis sub gemina translatione.* Ad Lectorem Rudolphus Vasserburgensis (junior). Si tibi cuncta placet phisicos archana latentis — Noscere philosophi quae docuere senes — Consule Aristotelis praeclara volumina magni — Quo vix in terris doctor alter erat. — Et quamvis lacer ante fuit, mendosus et asper, — Jam tamen hic phoebi clarior orbe nitet. — Hunc lege sub gemino procusum interprete nuper. — Hic ubi Croca suos tendit ad astra lares. (Na końcu:) wierszy 14 na cześć Jana (Argyropula) i Wolfganga (Mosnauera?) — poczem: *Impressum Cracouie, in edibus domini Joannis Haller.* Anno post virgineum partum 1519. w 4cc, kart nlb. 75. druk łaćniński, tytuł w obwódce drukarskiej z cyfra w górze Jana Hallera.

Liber II. zaczyna się od ark. D₅. Liber III. od Kij. Inicyały w literach dużych ozdobnych.

Jocher 121. — Wiszniewski III. 215, 323. VI. 324. — Janoc. I. 8. Nach. v. Büch. IV. 130.

Ossol. — Jagiell. — Czertwert. — Akad. — Czartor. — Krasińska. — Dzików — Kórnic.

— *Priorum anaeticorum Aristotelis philosophorum principis libri duo castigati impressi secundum exemplar Jacobi Stapulensis.* (Herb Polski, Litwy i Krako-

wa oraz cyfra Halera). Na końcu: *Expliciuunt Priorum anaeticorum libri duo Aristotelis emendate impressi Cracouie impensis domini Iohannis Haller.* Anno salutis millesimo quingentesimo decimo (1510). Dic octavo supra decimum Aprilis. w 4cc, k. nlb. 60. druk gocki.

Jocher 92.

Czartor. — Czertwert. — Jagiell. — Ossol. — Branic. — Krasińska. — Włocławs.

— Tenże tytuł. (Tytuł ten wśród drzeworytu, który w górze ma orła polsk. z litera S. na piersiach, w dole zaś herb Krakowa). Na końcu: *Impressum Cracouie in edibus dni Joannis Haller.* Anno 1518. w 4cc, kart nlb. 66. (ark. sign. liiii). tylko pierwszy wiersz tyt. druk gocki.

Liber II. zaczyna się na odwoicie karty F₂.

Inicyały rozdziałów z liter ozdobnych.

Jocher 93.

Jagiell. — Ossol. — Zyg. Puśłows. — Kórnic. — Dzików — Dziedusz.

— *Liber posteriorum anaeticorum 1499.* ob. Głogoviensis Joannes.

— *Summi philosophorum principis Aristotelis libri octo de phisico auditu, phisicorum appellati jam denuo vigili cura et diligenti studio castigati correcti et bene emendati.* Quibus vniversaliter et in genere totum negocium phisicum et vniversalia philosophie principia per que propter quid aliorum ostenditur, continentur. Ad lectorem. Semina si iuuerit vel causas noscere rerum — Entia nature quidue gerant proprij — Huc age reflectas aciem studiosa iuuentus — Consule Aristotelis dogmata rara vafri. *Impressum Cracouiae.* B. r. i dr. folio, kart nlb. 83. Druk piękny gocki, bez kuszozów, na inicyały miejsca zestawione.

Jocher 114. — Żebrawski Bibl. str. 97.

Czartor. — Ossol. — Jagiell. — Bibl. Pawlikows.

— *Libri octo phisicorum Aristotelis per Joannem Argyropylum e graeco in latinum traducti.* Joannis Camertis ordinis minorum, theologorum minimi, in novam Aristotelis translationem epigramma (12 wierszy). Na końcu: *Phisicorum Aristotelis liber octauus et ultimus finit per Joannem Argyropylum accuratissime*

e greco in latinum translatum. Impresum Craccouię in edibus famati viri dni Joannis Haller ciuis Cracouien. Anno saluatoris Jesu Christi 1519. w 4ce, kart nlb. 121.

Na odwr. str. tytułu: Bolfgangus Mosnauer liberalium artium Magister theologo et philosopho (sic) doctissimo Joani (sic) Camerti. S. D.

Jocher 115. — Zebrawski Bibl. matem. 97. Ossol. — Jagiell. — Czetwert. — Krasińs. — Czartor. — Warsz. Uniw. — Kórnic. — Dzików — Moszyński.

— Aristoteles Stagirite philosophorum maximi Economicorum Libri duo sub gemina translatione. B. m. r. i dr. w 4ce, k. nlb. 14.

Druk tenże co Textus Elenchorum (bez r.). Na karcie tytułowej recto: 12 wier. 4ac. Ad Lectorem, verso: Prologus Leonchardi Aretini. In libros Economicorum.

Jocher 153. Czartor.

— Oeconomicorum Aristotelis libri graecis et latinis annotationibus suis locis illustrati. In quibus pia, grauiā, et Christiana documenta sunt omnia. Hos aere modico, si coemes et leges, aliis quoque ut emant et legant author eris, et ipse iterum atque iterum emere non grauaberis. (Na końcu:) Cracouiae per Mathiam Scharffenberg iij die Martij Anno MDXXXVII (1537). w 4ce, kart nlb. 18.

Dedyk. Ad generosum et spectabilem Dnum Franciscum Bonerum insignis urbis Cracouiensis consularem virum prudentem nuncicum, literis et eruditione praestantem, singularem studiosorum Mecaenamem M. Georgius Libunus Lignicensis Presbyter ex aedibus nostris Cracouiae. An. 1537. — Ad eundem epigramma (po grecku). — Leonardi Aretini in libros Oeconomicorum Aristotelis prologus ad Cosmam Medicem. (kursywa).

Janoc. I. 168. III. 195. Nachr. IV. 188. — Jocher 154. — Jocher i Wiszniewski VI. 181. mają rok druku mylnie 1532.

Czartor. — Czetwert. — Szembeka.

— Oekonomika Aristotelesowa albo raczej nauka domowego gospodarstwa. Kraków, druk Łazarza, 1601. fol., s. 107.

Arystoteles idzie do str. 52, a dalej przydatki tłumacza i rejestru str. 7. Tłumaczył Seb. Petrycy. — Dedykacja do Mikołaja Oleśnickiego.

Maciej. Piśm. II. 984.

Warsz. Uniw. — Branic. — Czetwert. — Krasińs.

— Oekonomiki Arystotelesowej to jest rządu domowego z dokładem księgi dwoie. W których się może nauczyć każdy gospodarz, iako się obchodzić z żoną, z dziećmi, z czeladzią, z majątnością. Na końcu ksiąg jest przydatek, w którym się szerzey i łacniej dokłada, co do teyże materzey należy. Powtórę wydane, poprawione y w wielu rzeczach potrzebnych przyczynione na pożytek y zaostrzenie umysłu z pracy Dra Seb. Petricego, medyka. W Krakowie, w drukarni Macieja Jędrzejowczyka 1618. folio, str. 135, przedmowy i rejestrów kart 4.

Na odwołanie tytułu wiersz na herb z podpisem D. S. P. M. (Seb. Petrycy). Od str. 44 do 135. są przydatki Petrycego, początkowe zaś 43 str. są tłumaczeniem z Aristotelesā, z objaśnieniami tłumacza po każdym rozdziale. Nadto na przodzie 2 ark., na których dedykacja do Mikołaja Oleśnickiego, kasztelana Radomskiego.

Jocher 155.

Krasińs. — Branic. — Jagiell. — Ossol. — Raczyńs. — Warsz. Uniw.

— Aristotelica philosophia quaestionibus ac notis illustrata cum notis illustr. Rudzki. Lublini, 1750. w 12ce.

Jocher 160.

— Polityki Aristotelesowej to jest rządu Rzeczypospolitey z dokładem ksiąg ośmiuro. Część pierwsza. Pożyteczne nie tylko pospolitemu człowiekowi, który stąd może wiedzieć, iako się ma w Rzeczypospolitey sprawować, iako ma swoim przełożonym poddać oddawać, iako się ma z swemi własnymi sprawunkami do pospolitego pożytku przychyłać; ale też więcej ludziom przełożonym, iako się mają z podwładnymi obchodzić, iako buntów y niezgody uchodzić, iako niedostatkom y zbytcom zabiegać, iako dostatnią spokojną Rzeczypospolitą czynić. Przydane są do każdego rozdziału przestrogi, które krótko rzeczy trudniejsze ułacniają. Przydatki też są położone na końcu ksiąg, częścią dla dokładniejszego wyrozumienia rzeczy w księgach zamkniętych, częścią dla zaostżenia dowcipów ludzkich potrzebne przez doktora Sebastjana Petrycego medika. W Krakowie, w dru-

karni Symona Kęmpiniego, 1605. folio, kart 13. rejestru 6 i str. 472.

— Toż. Część wtóra: Księgi piąte, w których o przyczynach skazy Rzeczypospolitey uczy str. 128. Księgi szóste, w których o złych Rzeczachpospolitych y o ich z kluby swoiey wykrotach uczy str. od 129—200. Księgi siódme, w których nalepsza ile na tym świecie może być Rzplta opisuje str. 201—308. Księgi ósme, które w sobie zawierają urzędowe ćwiczenie młodzi y krótka naukę o sprawach wojennych str. 309—421. Rejestru k. 5.

Dedyk.: Ks. I. Zygm. III. królowi polsk. Janowi Zamoyskiemu kancl. i Bernatowi Maciejowskiemu bisk. kart 12. Ks. II. Benedyktowi Woynie bisk. wileńsk. Ks. III. Marc. Szyzowskiemu bisk. łuck. Ks. IV. Mikołajowi Zebrzydowskiemu wojew. krak. Ks. V. Mikoł. Chr. Radziwiłłowi, wojew. wileńsk. Ks. VI. Stan. Mińskiemu wojew. łęczyck. Ks. VII. Januszowi z Ostroga na Zastawiu wojew. wołyńsk. Ks. VIII. Mik. Oleśnickiemu kaszt. małopolsk. — Portret Zygm. III. roboty Łuk. Kiliana w Augsburgu. Wiersze przy dedykacjach wszystkie pióra Petrycego. — W niektórych egzemplarzach jest przydatek do piątych ksiąg po str. 128. jeszcze str. CXXIX—CXXXIII pod napisem: Jesli żydowie więcej podyerzani y gorszy są Rzplte niżli Ormianie. (Tutaj dość zajmujące szczegóły przeciw Ormianom we Lwowie, jak zagarniali handel i wykupywali domy).

Jocher 156.

Chreptow. — Czartor. — Jagiell. — Warsz. Uniw. — Krasińsk. — Ossol. — Branic. — Uniw. lwow. — Raczyńsk.

— Aristotelis politicorum libri tres latine versi per Carolum Sigonium. Cracoviae, 1557—1577.

Ciampi 69. T. I. s. 14. nie opisuje bliżej. Edycja skądinąd nie znana, być więc może, iż Ciampi się omylił.

— Politicorum libri 8. Ex Dion. Lambini et P. Victorii interpretationib. puriss. graecolatini Theod. Zvingeri argumentis atque scholiis, tabulis quinetiam in tres priores libros illustrati: Victorii commentariis perpetuis declarati. Pythagoreorum veterum fragmenta politica a Jo. Spondano conversa et emendata. Index rerum et verborum pleniss. Cum grat. et privil. Caes. Maj. ad decennium. Basileae, Eus. Episcopi

opera ac impensa. 1582. w 8ce, str. 20, 623 i 13.

Dedyk.: Alex. Duci Słucensi et Copeliensi (Radziwiłł) a T. Zwingero.

Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Problemata Aristotelis. Gadki z pisma wielkiego philozofha Arystotela y tesh inszych mędrców tak przyrodzoney iako y lekarskiey nauki z pilnością wybrane; pytanie rozmaite o składności człowieczich członków rozwijające; ku biegłości rozmowy ludzkiey tak roskoszne iako y pożyteczne. (Rycina pod tym tytułem wyobraża filozofa). Na końcu: Prassowano w Krakowie przez Florianą Unglera roku od narodzenia Bożego 1535. w 8ce, ark. przeszło 15.

Druk takiż jak w Herbarzu Falimierza r. 1534. u Unglera drukowanym.

Janoc. wymienia drukarnią Szarffenberga. — Tłómaczem (choć na tytule nie wymieniony), jest Andrzej Glaber z Kobylina. Na odwr. karty tyt. zaczyna się dedykacja: Wielmożney Paniey y dobrze zaczney, Paniey Hedwidze z Kościeleza, kasztelanca Żarnowskiey, Zuppnicze, Wielkiey rządciney, Burgrabiney Krakowskiey, Oświecimskiey, Zatorskiey, Bieczskiey, Rapstinskiey, Czechowskiey etc. Starościny Paniey Łaskawey, M. Andrzeja Glaber z Kobylina służbę swą wskazuje. W Krakowie, w dzień czwartkowy 1 lipca 1535. — Ob. Glaber. — Były trzy edycye z jednej daty. Jocher 149. — Janocki I. 89.

Czartor. — Ossol. — Szembek. — Krasińsk.

— Problemata abo pytania o przyrodzeniu człowieczym z łacińskiego na polski język przełożone przez ..... Do których przydane są y przedmowy, aktom weselnym i pogrzebnym służące, przez Kalixtego Sakowicza. W Krakowie, roku AXK (1620). w 8ce, kart 6, str. 249 i kart nlb. 24.

Miejsce druku i rok podano literami greckimi (β κλαοβίε ροκον AXK). Rzeczywiście jestto druk Kijowski.

Na odwrotnej stronie tytułu herb Drewińskich, pod nim hexastych polski. — Przypisał Laurentemu Drewińskiemu, cześnikowi Wołyńskiemu, podpisany w Krakowie 1620. Kalixty Sakowicz (obacz pod Sakowicz).

Objemuje rozdziałów 26. pierwszy: o twarzy człowieczej.

Juszyński II. 150 i Jocher I. N. 150, uznają to za przekład Problematów Arystotelesa. — Maciejowski Piśmien. III. 671. twierdzi, że

nie tyle tu Arystoteles źródłem ile Albertus Magnus. — Cafe dzieło, to przedruk Glabra z Kobyliny z r. 1535. z zamiezczeniem źródła. Dla zatajenia wydawca zmienił układ, przeistoczył tytuły rozdziałów, niektóre opuścił, inne upstrzył swemi dodatkami. — Ob. Sobieszczański w Bibl. Warsz. 1849. Tom 2 (515—524 str.).

Dzików — Uniw. Warsz.

— *Problemata Aristotelis determinantia multas questiones de variis corporum humanorum dispositionibus valde audientibus suaves.* (Na końcu:) *Impressum Cracoviae per Mathiam Scharffenberger.* Impensis vero Marci Scharffenberger, civis ac bibliopole Cracovien. Anno Domini MCCCCXXVIII (1528). uigesima sexta die Februarii. w 8ce, kart nlb. 32. to jest sign. Eyr. Druk gocki drobny.

Jocher 148. — Wiszniewski Hist. Lit. IV. 128. znaczy date 1527.

Akad. — Czartor.

— *Textus parvuli philos. moralis 1517, 1531.* ob. Brede de Konitz.

— *Textus pervuli phiios. naturalis 1512, 1513.* ob. Brede — Stobnica Jan.

— *Textus elenchorum Aristotelis.* Impressum Cracouiae. B. r. i dr. w 4ce, kart nlb. 36. Druk gocki.

Na pierwszej karcie: *Liber primus sophisticorum elenchorum, id est syllogismorum apparenter redargutiurum: feliciter incipit.* Na karcie dziewiętnastej verso: *Liber secundus sophisticorum elenchorum feliciter incipit.*

Jocher 94.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Dziedusz. — Bibl. Potock. w Brzeżanach.

— *Textus elenchorum Aristotelis.* (Tytuł w ozdobach druk. z cyfrą J. Hallera w górze). Na końcu: *Apud inclytam Poloniae Cracoviam, MDXXI. w 4ce, k. nlb. 36.* (ark. sign. Giiij). tylko tytuł dr. goc.

Na odwrocie tytułu dedykacya: *Magnifico ac eximio artium et juris pontificij doctori, dno Jacobo Erdziessuow, inclite Academię Cracovien. rectori, ac ecclesię collegiatę canonico Christophorus Stratander Steynensis se commendatum reddit.* Z datą: *Cracuię ex diuę Marię Pedagogio.* Anno MDXXI.

Jocher 95.

Jagiell. — Czartor. — Ossol. — Kórnica.

(*Aristoteles*) *Asserta de physico auditu, ad mentem Angel. et ecclesiae*

Doctoris D. Thomae Aquinatis. Ex doctrina Aristotelis decerpta. Ac publico certamini a F. F. Carmel. Discalceat. philos. studiosis exposita. Anno sanctiss. jubilaei mense... die... hora 2. post meridiem. Cracoviae, in officina Val. Piątkowski An. Dni 1650. w 4ce, kart 8.

Dedyk.: *Joanni Remiszewski (popr. piórem na Romiszowski) praepos. Łascensi, Scholast. Cracov. Lancie. Canonico.*

Jagiell.

— *Aristoteles in Alma Academia et Universitate Vilnensi per Suprema AA. LL. et philosophiae laurea decertans.* Vilnae, 1749. w 4ce, ob. Hylsen Józef.

— *Eurippus Aristotelis sub auspicio Swinarski. Calissii, typ. Coll. Soc. J. 1726.* ob. Swinarski.

Porównaj: *Dedyk Conchylum Euryppi.* 1728.

— *Exercitium physicorum exercitarii solitum per Facultatis Artium Decanum studii Cracov. pro bacalauriandorum et magistrandorum in Artibus completionem.* ob. Głogoviensis J.

— *Flores Aristotelici radio Aquinatici solis perfusi a F. F. Carmel. discalceatis.* 1660. ob. Flores.

— *Utilissima introductio in libros de anima Aristotelis* ob. Joa. Faber Stapulensis (1510, 1518).

— *Logica ... juxta mentem D. Thomae Angelici doctoris in sua principia scientifice resoluta et a FF. Carmelitis Discalceatis in Conventu Cracoviensi. SS. Michaelis et Josephi philosophiae studiosae publicae eruditorum censurae exposita.* Anno a Partu Virginis 1650. mens. (Octob.) die (9) hora (2 post merid.) Cracov. apud Lucam Kupisz SRM. typ. 1650. w 4ce, kart 8. Ossol.

— *Nova et antiqua methodus sciendi auctore Aristotele.* Lublini, 1749. folio. ob. Toczyski.

— *Philosophiae rationalis assertiones ex dialectica Aristotelis a Ordin. B. Mariae de Monte Carmelo FF. Carmelitis Disc. sub tempus adv. praepositi generalis disp. propos.* 1666. Cracov. apud Cezar w 4ce, ark. C4.

ob. Assertiones.

Jagiell.

— Quaestiones librorum de anima ob. Versor (1514).

— Questiones in libros posteriorum analeticorum et topicorum Aristotelis ob. Parisiensis.

— Quaestiones in libros priorum analeticorum et elenchorum Aristotelis ob. Głogoviensis J.

— Theses philosophicae ex tribus libris Aristotelis de anima per FF. Carmelit. Discalceat. Cracoviae, 1646. w 4ce. Ossol.

— ob. Agricola Rudolphus (1519) — Albertus Magnus (Philosophiae isagoge 1516, 1548) — Altum (1728) — Analysis scientifica (1660) — Anastasius (Candor 1751) — Aretinus Leonardus (1515) — Arteński R. Cas. (1682), (Quaestio phys. 1652) — Asserta (1650) — Assertiones (1634) — Auctoritates (ob. Beda) — Awedyk (Euripus 1728) — Barański Stanisł. (1750) — Barbay Petrus (1709) — Barwińkiewicz Stefan (Lucubrationes 1681) — Basilicus Daniel (1599) — Beda (1533) — Boboviensis Casimirus (1634) — Brocki Matthias (1684, 1690) — Broscius Joannes (1652) — Bursius Adam (b. r.) — Carpentarius (1576) — Cechowic Gwalb (1666) — Chrzanowski Szym. Joan. (1635) — Chyliński B. (Textus 1744) — Clichtoveus Jodocus (1524) — Conclusiones (1651, 1744) — Crellius Joh. (Ethica 1681) — Crosniewiczus Balth. (1603) — Czaplński Samuel (1603) — Czerniewicz T. (Philos. 1753) — Czölnerus Bazyli (1648) — Daszyński St. (1701) — Daugovius Paulus (1605) — Dawid Jud. (Auctor Causarum) — Dzidowski Jan Stan. (Meta cursus 1681) — Dzielski A. J. (Philos. 1686, 1694), — Ens (1667) — Faber Jacobus (1510), Utilissima introductio 1522) — Fantinus Albertus (b. r.) — Faustel Aegidius (1710) — Federowic Matthias (1713) — Floryan od św. Hieronima (1703) — Foltański Alb. (Animus 1746) — Fużowicz Mat. Jan Kanty (1669) — Gajowski Walenty Błażej (1741) — Gengel Georgius (1713) — Gidzielski Wal. A. (1687) — Glaber Andrzej z

Kobyлина (1535) — Głogoviensis Joannes (1516, 1511) — Gołombowski Anast. (Philos. 1751) — Górski Adam (1625) — Graniewski Matthias Ant. (1667) — Gregorowic Zygmunt (1626) — Grzymecki Jan (1688) — Herka (1741) — Hispanus (1521) — Hoppius Christ. (Doctrina 1661) — Jarzęcki A. Fr. J. C. (1768) — Jaworski Stanisław (1767) — Jezierski Karol (Phil. 1749) — Jüngling Christ. Tom. (1762) — Kalewski Franciscus (1720) — Keckermann Barthol. (1607) — Kojalowicz Wojc. (Ethica 1645) — Kozaczyński M. (Phil. 1745) — Krasnodębski Adamus Quirinus (1678) — Kułacki Adam Melchior (1687) — Łaszcz (1731) — Łaszewski M. R. (Nomen 1702) — Lectura (1703) — Lublinus Samuel (1627) — Magni Valerianus (Logica 1648) — Makowski Sim. Stan. (1681) — Małyżsko X. Tom Alex. (1751) — Masiorski Franc. Bruno (1758) — Miaskowski Adrianus (1720) — Michael Parisiensis (1504) — Michałkowski Ant. Stefan (1700) — Molerus Jacobus (1606) — Moskalski A. (Conclus. 1696) — Murrelius (1539) — Muszyński Józ. (Meta 1747) — Niegoszewski Stan. (1584) — Nucernus Alb. (Philos. 1651) — Obrębski Adalb. (1747) — Olszowski Kazimierz (1681) — Omański Franciszek (1720) — Ośliński M. (1686) — Ostawski (Aenigmata 1681) — Paprocki Bartłomiej (1683) — Philosophia (1753) — Piotrowicki Jacob (1626) — Piotrowski N. (1628) — Podgórski Fr. (1726) — Podorecki (1613) — Poniatowski Andreas (Decreta 1621) — Porphirius (1510) — Principia (b. r.) — Prosperus Grac. (Doctrina 1586) — Puteanus Ericus (Civilis doctr. lineae 1646) — Roselli Petrus (Quaestiones in libros anal. 1511) — Ruwius Antoni (Commentariolum 1608) — Samuel de Lublino (In octo libros. In tres libr. 1627) — Simonius Simon (Commentarium 1567) — Sowiński Pet. (Quaestiones 1600) — Stobniceus Joannes (Parvulus philos. 1507) — Surlus Augustyn (Conclusiones philos. 1684) —

Szamocki Andr. (Disputatio 1635) — Szymonowicz Szymon (In universam Aristotelis philosophiam b. r.) — To-czyski Casimirus (Nova et antiqua metho-dus 1749) — Tomicki Bern. (1562) — Trembecki Antoni Józef (Conclusiones 1713) — Trzcziński Andr. (Theses 1771) — Tvtar Casimirus (Triquetium philo-sophicum 1693) — Ursinus Joannes (Kefaliomos Aristotelis b. r.) — Wie-czorkowski Laur. (Principes 1731) — Wielogórski Jan (Descriptionis univer-sae naturae 1576) — Wildenbergius Hieronymus (Totius rationalis philoso-phiae epitome 1547) — Wolski Jan Franc. (Cursus philosophici 1635) — Wolski Mathias Augustinus (Manipuli Aristotelis 1654) — Vratislavia (de) Michael (Epithoma b. r.).

Arithmetices introductio ex variis authoribus concinnata. Denuo diligenter reuisa. Cracouiae excudebat Hieronymus Scharffenberg, anno MDXLIX (1549). w 8ce, kart nlb. 20. (ark. C₄). Druk kursywa.

Na odwr. k. tyt. 12 wierszy łac. nad któ-re mi litery: H. V. R. pod tem winieta drukarska Scharffenberga: skały, na nich kozioł; u dołu dwa kozły mocują się ro-gami, a pod nimi litery: H. S. na małej tarczy. Branice. — Jagiell.

— Toż. Cracouiae, H. Scharffen-berg. 1552. w 8ce. Dzików.

— Tenże tytuł. Nunc denuo reui-sa. Cracouiae, apud viduam Hieronymi Schar. Anno ab orbe redempto MDLVI (1556). w 8ce, kart nlb. 19. kursywa.

Na odwrocie tytułu 12 wierszy łac. na po-chwałę arytmetyki, oznaczonych na po-czątku literami H. V. R. Ossol.

— Toż samo. Cracouiae, apud Mat-thaeum Siebeneycher. Anno salutis hu-manae MDLXV (1565). w 8ce, kart nlb. 20. kursywa.

Lelew. Bibl. ks. I. 101.

Bibl. Tow. Przyj. Nauk. Pozn. — Ossol. — Kórnic.

Arithmetica practica in usum Scho-larum Societatis Jesu opera PP. eius-dem Societatis conscripta. Superiorum permissu cum gratia et priuilegio S. R. M. Cracouiae, in officina Nicolai Lobii,

Anno Domini MDCIX (1609). w 8ce, str. 95 i errata kart 2.

Warsz. Uniw. — Jagiell. — Krasińs.

— brevis et facilis ad usum stu-diose iuventutis per questiones collecta. Varsaviae, ex offic. Mitzleriana, 1761. w 8ce, k. 3, str. 253, k. 4.

Jagiell. — Ossol. — Wileńs.

— pro suprema grammatices classe e germanico in latinum translata. Cra-couiae, literis Jos. Georg. Trassler. B. w. r. (z końca 18 w.) w 8ce, str. 39. Jagiell. — Warsz. Uniw.

— ob. Algoritm — Algorismus. — Alpha (1733) — Broscius Joannes (in-tegrorum 1620) — Dobszewicz Ben. (1756) — Formankowicz Joannes Stan. (practica 1669) — Glareanus Henricus (1549, 1551) — Herbestus Benedictus (linealis 1561, 63, 64, 68, 69, 74, 77) — HöllMax. (1768) — Janicius (Joannicius) — Kaczwiński Mich. (1757) — Kry-ger Oswald (1635) — Laurenbergius P. (Institutiones 1646) — S. K. ob. Schedel. — Schedel Krzysztof (t. j. nauka rachunku 1692, 1735) — Sikorski Ka-zimierz X. (1761) — Tacquet Andreas (practica 1745) — Toński Jan (vulgaris 1640, 42, 45, 54) — Tylkowski Adal-bert (curiosa 1668) — Willichius J. (Argent. 1540).

ARITHMAEUS Walenty z Lignicy. Periculum (Periculum?) poeticum, tum editione iterata innovatum, tum locu-pletata melioratum. Francof., Frider. Hartmann, 1618. w 12ce. Ossol.

Arius ob. Sarnicki Stanisław (Col-latio).

Arka pociechy albo godzinki obacz: Górny Honorat X. (1695, 1702, 45, 61, 82, 93, 96?, 97).

— testamentu ob. Starowolski Szym. (1648, 49).

Arkadya (18 w.) folio, str. 2.

Branic.

Arkadyusz. Antirresis albo apologia przeciwko Krzysztofowi Philaletowi ob. Arcudius.

Arlekin ob. Bohomolec.

Arlequin Janseniste on Critique de la femme docteur, comedie. A Cracovie,

chez Jean le Sincere, imprim. perpetuel. 1732. w 8ce.

Oczywiście druk to obcy a miejsce zmyślone.

Arma catholica obacz: Miko F. X. (Ostendetur 1638) — Rywocki J. X. (contra Anti-Bellarminum 1636).

— emerita obacz: Cwiekalski Jan (1655).

— heroes, duces ob. Jabłonowski Stanisław (1685, 95).

— lucis contra opera tenebrarum seu modi expugnandae luxuriae ac propagandae castitatis. Varsaviae, in offic. Petri Elert 1647. w 12ce, str. 166.

Warsz. Uniw.

— sive insignia regni Poloniae. B. m. i r. dr. (Paryż, 1573—4) ob. Ambrosius Marcus.

— sapientiae ob. Majkowski Stan. (1613).

— spiritualia contra Turcos ob. Lubelczyk A. (1544).

— ob. Czapski Krzysztof (1684) — Gabriis Luca (1657).

Armamenta gloriae ob. Sobieski Jan III. (1676).

Armamentarium catholicum confessiones seu professiones fidei doctrinasque de Deo aliquot Orthodoxorum, eorumque vetustissimorum Patrum non minus Catholicas ac pias quam eruditas, hisque temporibus accomodatissimas (maxime vero Concionatoribus et aliis Catholicae fidei propugnatoribus non infrugiferas) compendiose continens. Ex variis monumentis et Bibliothecis excerptum, ac ob communem Catholicorum utilitatem et Ecclesiae puritatem unitatemque indicandam, in unum congestum publicatumque, quod instar locorum communium esse poterit. Cracoviae, in officina Stanislai Siradiensis. Anno 1572. w 8ce, ark. A—M₁₁₁.

Na odwrotnej stronie dedykacja Wojciechowi Łaskiemu i herb jego, rytowany przez F. G. C.

Wiszniews. IX. 169.

Warsz. Uniw. — Kórnice.

— ob. Drews Aloisius (1677) — Rzaczyński G. (Regni polon. 1725).

Armata obacz: Aurimontan Eliseus (1649).

— florentiss. scholae ob. Tomasz Aquino (1672).

Armatae laudes ob. Jabłonowski Stan. (in sago 1685). †

Armatura fortium seu rosaria sanctissimi nominis Jesu. Vilnae, 1684. w 12ce.

Wileńs.

Armbruster Laur. ob. Albertus Magnus (Philosoph. 1516).

Armée ob. Etat (1781) — Griesheim Karol (1789) — Reflexions (1789) — Vorstellung (z rycin. mundurów 1775).

Armenia obacz: Baptismus (Armenia 1544) — Galanus (Armena eccles. 1650, 58, 61, 90) — Głuszkiewicz (Excultura Arm. 1754) — Gutkowski (Arm. Religio b. r.) — Łasicki Joan. (1615) — Lubelczyk Jędrz. (1544) — Ormianie.

Armes (Les) du Roy justifiées contre l'Apologie de la Cour de Vienne. B. w. m. 1733. w 4ce, kart 12.

Treść dotyczy Polski; wydane z okazji broszury: Reponse à l'écrits Motifs de resolution. du Roi 1733.

Armen-Wesen ob. Kowalewski Celest. (1729).

ARMI Fra Niccolo. Presagio della imminente rovina e caduta dell' Imp. ottomanno. Padova, 1684. w 4ce.

Autor przepowiada, że Sobieski zgładzi Otomaństwo, a to z dopuszczenia Bożego

Armida abandonata ob. Puccitelli E. (1641).

Armilla sarmaticae Palladis adolescentum ob. Wośniowski A. (1642).

Armilustrum Sarmaticum ob. Przybyłowski Cas. (1696).

Arminio, drama obacz: Metastazy (1761).

Arminius ob. Makowski Jan (Maccovius Redivivus 1654).

Armistitium oder getroffener Vergleich der Waffen, so auff Interposition Röm. Kays. May. Commissarien zwischen Ihr Königl. May. in Pollen und dem Gross-Fürsten in Moscau erfolget. B. w. m. 1656. w 4ce.

Bibl. Petersb. publ.

ARMSDORF Nicol. Auff Osianders Bekentnis ein Unterricht und Zeugnis,

das die Gerechtigkeit der Menschheit Christi, darinnen sie empfangen und geboren ist, allen Gleubigen Sündern geschänckt und zugerechnet wird, und für ihr Person hic auff Erden nimmermehr Gerech und heilig werden. Nicolaus von Armsdorff. Exul. Anno 1552. w 4ce, sign. Aij—Bij. (Na końcu:) Gedruckt zu Magdeburg bei Christian Rödinger.

Wrocław.

ARNAUD Franc. Tom. Marya de Baucard (1718 † 1805). Adelson y Salvini. Historia angielska z francuzkiego. Wielmożny Antoni Łopuski, generał-adjutant buławy polney koronney tłumaczył. W Warszawie, nakładem i drukiem Michała Grölla. 1794. w 4ce, str. 78.

Czartor.

— Anna Bell, powieść angielska z francuzkiego przełożona. Warszawa, druk P. Dufour, 1780. w 8ce, str. 114.

Czartor.

— Lorezzo i Nina, powieść sycylijska z francuzkiego z dzieł pana Arnaud, tłumaczył Jan Nowicki Tomów 2. W Krakowie, w druk. Gröbl. 1796. w 12ce.

— Lamentations de Jérémie. Odes dédiées à la Reine de Pologne, electrice de Saxe. Par M. d'Arnaud conseiller de légation du Roi de Pologne, electeur de Saxe des Académies Impériale etc. Royales des sciences et belles-lettres du Russie, Prusse, Danemarc etc. Nouvelle édition. B. m. dr. 1757. w 8ce, str. XXIV i 109.

Czartor.

— La mort du marechal de Saxe, poëme. 1750. w 4ce.

— Toż, 1752. w 12ce.

— Toż, 1759. w 8ce.

— Nancy albo nieszczęścia z nie-roztropności i zawiści pochodzące. Przekład E. K. C. L. E. O. B. G. W Warszawie, w drukarni P. Dufour, 1778. w 8ce, str. 110.

— Nieszczęśliwi w kochaniu to iest hrabia de Cominge i margrabianka de Lussan, na świecie tak zwani, w zakonie zaś Brat Arseni i Brat Eutym. A kto bodzie serce — Pokazuie czucie. Ekkl. Roz. 22. wier. 24. B. w. m. dr.

i r. (Z końca 18 wieku). w 8ce, kart nlb. 27.

Dedyk.: Zofii Szumańczowskiej.

— Odpoczyunki człowieka czulego wyjęte z dzieł francuzkich przez Jana Nowickiego tłumaczone. W Krakowie, w druk. uprzyw. A. J. Grebla. B. w. r. w 8ce, Tom I. k. 4, str. 300, Tom II. r. 1798. k. 4, str. 342.

Dedyk.: do Janowy Śląskiej kasztelanki Czechowskiej. Akad. — Ossol.

— Sydney y Wolsan, powieść angielska. W Warszawie, nakładem Fr. Chr. Netto na Krak. Przedmieściu wedle Zamku, 1792. w 8ce, str. 102 i i 6 kart na przodzie.

Tłómaczem jest: Ignacy Bykowski, jak widać ze spisu dzieł jego na końcu poematu: pt. Kościół sławy, (tegoż autora).

W dedykacyi do Hilarego Wicherta Stolnika Mécisławskiego, podpisanej na końcu: Przyjaciół m. p., narzeka tłómacz, iż od przyjaciół i krewnych, dla których wszystko poświęcał, był zdradzony i prześladowany.

Czartor. — Jagiell. — Krasinś. — Ossol.

— Sydney y Wolsan, powieść angielska przez Ignacego Bykowskiego porucznika wojsk rosyjskich. W Wilnie, w drukarni XX. Pijarów. 1799. w 8ce, str. 80.

Krasinś.

— Xżna Szatellon, powieść wyjęta z wiadomości historycznych z francuzkiego wytłómaczona. W Kaliszu, w drukarni J. O. Xiążęcia Jmci prymasa arcybiskupa Gnieźnińskiego. 1785. w 8ce, str. 102.

Warsz. Uniw.

ARNAULDUS Antoni (Arnaldi) († 1618). Oratio M. Antonii Arnaldi Advocati in Parlamento Parisiensi, et antea Consiliarii ac Procuratoris generalis defunctae Reginae Matris Regum. Pro Universitate Parisiensi actrice contra Jesuitas reos. Habita IIII et III Idus Julias clólxXIV. Nunc primum latina facta, et missa ad Senatam Populumque Vilmensem. Lugduni Batavorum, ex offic. Joannis Paetsii et Ludovici Elzeuirii. Anno clólxXIV (1594). w 4ce, str. 84.

Dedyk.: Senatui populq. Vilmensi in M. D. lit.

Jocher 9294.

Bibl. Śluc. — Jagiell. — Czartor.

— Oratio pro Universitate Parisiensi actrice contra Jesuitas reos, habita IV et III Idus Julias. Arrestum contra Joannem Castellum scholasticum, ob paricidium ab ipso tentatum in regem et Jesuitas omnes pronunciatum IV Kal. Januar. 1594. Latina facta et missa ad S. P. Q. Vlnensem ab Cl. V. F. J. Accesserunt Jo. Passeratii praefatiuncula, in disputationem de ridiculis, quae apud Cic. II de orat. Et, quae huc faciunt, alia. Lugd. Batav., ex officina Joann. Paetsii et Lud. Elzevirii. 1595. w 4ce, str. 84.

Wiszniew. VIII. 237. — Encykl. Orgelbr. II. 197. Kijows.

— ob. Montanus Franc. (1597).

ARNAY (D). Zwyczaie starożytnych Rzymian tak w sprawowaniu Rzeczypospolitey iako też w potocznych sprawach y w obrzdkach bałwochwalskich używane. W Wilnie, w druk. Schol. Piar. 1762. w 8ce, k. 4, str. 99 i k. 2.

W dedykacyi do Józefa Szczytka kasztelaniczna Smoleńs. y Hieronima Mohla oboźnica Xięstwa inflantskiego, podpisano: X. B. M. S. S. P. (X. Bernard Maciey Siruś Schol. Piar.).

Całkiem odmienne od dzieła Arnay'a: Życie Rzymian. Jednakże zdaje się, że jest także tłumaczone z Arnay'a, a mianowicie z jego dzieła: Habitudes et moeurs privées.

Zielińs. — Ossol. — Czartor.

— Tenże tytuł. Powtórnie do druku podane. W Wilnie, w druk. J. K. M. y Rzeczypospolitey Schol. Piar. 1772. w 8ce, kart nlb. 4 i str. 108. Spisu kart nlb. 2.

Przypisane Antoniemu i Stanisławowi Reytanom podkomorzycom Nowogrodzkiem.

Kraszewski ma to pod r. 1771.

Czartor.

— Tenże tytuł. Powtórnie do druku podane za nayłaskawszym pozwoleniem c. k. Gubernium. W Lwowie, w druk. Schlichtynowskiej, 1774. w 8ce, str. 147 i 1.

Jocher 779 b.

Uniw. lwow. — Czartor. — Ossol. — Jagiell.

— Toż . . . w sprawowaniu Rzeczypospolitey ako (sic) też potocznych czynach i obrzdkach bałwochwalskich używane. Powtórnie do druku podane za nayłaskawszym dozwoleciem c. k. Gu-

bernium. W Lwowie, w druk. Schlichtynowskiej, 1779. w 8ce, str. 147, 5. Ossol.

— Życie prywatne Rzymian ydane przez P. d'Arnay, a dla przysłużenia się Publico, na oyczysty język przełożone (przez X. L. Sokołowskiego). W Warszawie, nakładem Mich. Greła J. K. M. Komisarza i Bibliopole, 1768. w 8ce, k. 5, str. 347 i katalogu k. 2.

Dedyk.: ks. Ad. Czartoryskiemu generałowi Ziemi Podolskich. — Tłómacz podpisał się literami S. L. — Rycinę nad dedykacją rysował Albertrandi (inv. et del. Bibliopola) rytował M. Keyl. W Przestrodze zapowiada co od dwóch lat drukuje. Zaleca Büschinga Geografią.

Jocher 892 a.

Wilno — Zielińs. — Uniw. lwow. — Akad. — Jagiell. — Ossol. — Czartor.

— Tenże tytuł. Warszawa. 1776. w 8ce.

Ta data nie pewna, bo ją Jocher (892 b.) tylko z katalogu Grilla czerpie.

ARND Joannes. Binae lectiones sacrae oder zwo Studenten Predigten gehalten und herausgegeben von... Thorn, gedr. bey Joh. Nicolai, 1717. w 4ce, ark. E₃. Czartor.

— Meteoron oder himlisches Wunder-Licht welches Anno 1716. in der Nacht von 17 bis 18 Mont. in Dantzig selbst gesehen, nachmahls eigentlich beschrieben, auch mit physicalischen Reflexionibus erläutert, und demselben einen Entwurf deren Parelionum oder Neben-Sonne die abermahl selbst in Thorn den 10 April dieses Jahres umb 4 Uhr nachmittags gesehen, beygefüget. M. Johann Arndt. Am Thorn. Gymnas. philos. profes. ord. Thorn. Gedruck (sic) bei Johann Nicolai, E. E. Raths und des Gymnasii Buchdrucker. (1716). w 4ce, str. 20. Ossol. — Czartor.

— Eilfertige Nachricht von dem fliegenden, feurigen Drachen, welcher Anno 1717. den 10 Augusti bey angehendem Abend über Thorn gesehen worden entworfen von Johann Arnd, Prof. Gymn. Thor. Thorn, Druckts Johann Nicolai, E. E. Raths und des Gymnasii Buchdrucker, 1717. w 4ce, kart 2. Czartor.

— Schediasma de Auroris borealibus quae annis proximis MDCCXV, MDCCXVII, MDCCXVIII. apparuerunt. Quo earundem observationes, confirmationes, explicationes et significationes distinctis capitibus exhibet Jo. Arnd Gymn. Thorun. prof. publ. ord. Anno MDCCXVIII (1718). Thorunii impressit Joh. Nicolai. w 4ce, k. nlb. 4, str. 36 i 1 tablica figur na blasze rytych w Gdańsku.

Zebrawski Bibliogr. matem. str. 361.

Jagiell.

— Miscellanea mathematica. Sub praesidio P. Patris. Gedani, 1707. w 4ce, kart 8.

— Specimen de Hugone Grotio, a commentatoribus Juris belli et pacis aliisque immerito vapulante. Alma Resatum, Schwiegerovius, 1712. w 4ce.

— obacz: Proprietas (1717).

ARNDT Joh. Gottfr. z Halli, konrektor w Rydze, (1713 † 1767). Der Liffandischen Chronik I. Theil: Von Liefeland unter seinen ersten Bischöffen, oder die Origines Livoniae Sacrae et Civilis, wie solche Joh. Dan. Gruber aus einem alten Manuscript Lateinisch herausgegeben numero aus andern Handschriften ergenzt und ins Deutsche übersetzt. Anderer Theil von Liefeland unter seinen Herren Meistern nebst angehängten Tabellen, worinne die Sigille, die Wappen beschrieben worden von Joh. Gottfried Arndt. Halle gedr. bey Gebauer im Magdeburg. I. Theil, 1747. folio, str. 220 i nlb. 44. — II. Theil, 1753, folio, str. 364 i nlb. 18.

Encykl. Orgelbr. II. 200, 342—3. — Gadebusch Abhandl. v. Lief. 186—201. — Recke u. Napierski I. 42.

Ossol. — Warsz. Univ.

— obacz: Gruber J. D. (1747) — Pisanski J. K. (1768).

Arndt Johannes obacz: Gleichius J. A. (Trifolium 1726).

Arndt Wilhelm August ob. Actum (1789) — Potwierdzenie konwencyi (18 wiek) — Punkta zaciagu (B. w. r.).

Więcej obacz pod: Arndt.

ARNHOLD Daw. Gotfr. Im Namen Jesu! Christlicher Lehrer Ampts-Cron

und Propheten-Lohn, nach Veranlassung der Histori von Henoch, aus 1 B. Mos. V. 22, 24. Bey anschlicher und sehr volkreicher Beerdigung, dess Wol-Ehrwürdigen, Gross-Achtbaren, und Wolgelahrten Herren Gottfried Hoffmanns, der Christlichen Evangelischen Kirchen und Gemeine zu Rawitz in Gross-Pohlen, treugewesenen Pastoris Primarii, und Scholae Inspectoris. Im Jahr Christi 1673. den 20 Novembris, in einer Christlichen Abdankungs-Rede entworfen, und hernach auff begehren zum Druck aussgefertiget durch M. Davidem Gottofredun. Arnholdum Pfarrem zu Neu-Bojanova. Gedruckt zur Lissa durch Michael Bucken. 1674. w 4ce, sign. Aij—D. Wroclaws. miejska.

— ob. Neukirch Joh. Frideric (Klag- und Trostgedanken 1700) — Weber Andreas (Ex Angelographia 1638) — Zernau Sim. (1674).

(Arnhold Math.) Bey hochzeitlichem Ehren- und Freuden-Feste des Johann Majers, der aufwachsenden Schul-Jugend in Bojanowa treu-fleissigen Con-Rectoria wie auch der Justinä geborner Arnholdin So den 21 Octobris lauffenden 1681 Jahres glücklich angestellt wurde, wolle hiermit seine gebührende Schuldigkeit bezeugen Matthaues Arnhold, Liberalium Artium in Gymnasio Magdalenaeco Studiosus. Breslau, in der Baumannischen Erben Druckerey, druckts Joh. Günther Rörer, Factor. (1681). folio, 2 karty.

Wroclaws.

— Guttulae consolatoriae, das ist, fünfß wolkräfttge Trost-tröpflein auss dem Lehr-Becher des Königlichen Propheten Davids, Psal. 4. v. 9. Bey Christlicher Sepultur Weyland der Ehrbaren, viel Ehrenreichen, Wol Tugend-samen Frawen Elisabeth gebornen Klappin, des Ehrwürdigen, Achtbaren und Wolgelahrten Herrn Christophori Albin, der Christlichen Evangelischen Gemeine Augspurgischer Confession in Lissa wolverordneten Diaconi, Hertz-Trewgewesenen Ehegenossin gezeigt und abgehandelt den 29 Majj Anno

1642. durch Matthaeum Arnholdum Pfarr in Gross-Tschirna. Gedruckt durch Wigandum Funck. w 4ce, sign. Aij—H₃. Wroclaws.

— ob. Wende G. (1682).

Arnold Antoni ob. Arnauld.

Arnold od Sw. Floryana ob. Rostkowski Makary (1731).

Arnold, zak. Bened. Chronica Slavorum ob. Helmold.

ARNOLD a Jesu Maria Ord. Carn. Excal. Manuale devotionis erga S. Joseph. 1682. w 8ce.

Jocher 6335. podał tytuł według łacińskiego źródła Bibl. Carmel. I., mogło zatem to dzieło wyjść i po polsku. Tego rodzaju znany jest modlitewnik karmelitański p. t.: Protekcyja pewna Józef Sw. — ale tylko w edycyi z r. 1724.

— Septenna sacra seu cultus et devotio pro septem feriis quartis in honorem septem gaudiorum et dolorum S. Joseph nutritii Jesu Mariaeque sponsi ac omnium suorum clientum, patris, patroni et protectoris. Adduntur ad haec et alia exercitia spiritualia, variae orationes, pro sacrament. confessione et communione et pro impertranda felici morte et pro aliis quibuscunque necessitatibus cum officio S. V. Theresiae et litanis, ultimo aliquae orationes de S. Patre Joanne a Cruce in afflictione dicendae. Cracoviae, ex offic. Nic. Alex. Schedel. 1686. w 12ce, k. 6, str. 154. (strona 57 drukowana dwa razy).

Na czele tytułu nadpis: Jesus, Maria, Joseph, Theresia.

Approbata w Krakowie 26 Junii 1686.

Jocher 6341. ma z datą 1687 r., i pisze, że jest po polsku i łacinie, co wcale nie oznacza by razem był tekst podwójny, lecz że dwa dzieła wyszły.

Drohub. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Septenna sacra, to jest na siedm szród o siedmiu radościach, y boleściach nabożeństwo do mniemanego oycy słowa przedwiecznego, syna bożego Chrystusa Jezusa i matki jego p. przenayśw. Maryi, a sprawiedliwego męża y oblubieńca Józefa św. y wszystkich nas ratunku wszelakiego szukających oycy patrona y opiekuna: które to siedm radości y boleści, przy odkupieniu y zbawieniu naszym z Jezusem y Maryą

tenże Józef święty ponosił. W Wilnie, w druk. akad. Soc. Jesu, r. p. 1726. w 8ce, karta tyt., kart nlb. 12, str. 166 i 2 karty nlb. rejestru.

Na czele nadpis: Jezus, Marya, Józef.

Prawdopodobnie była pierwszej edycya z roku 1687. o której Jocher (6841) wzmiankuje. Czartor.

— Tenże tytuł .... i oblubieńca Józefa św. i wszystkich nas ratunku wszelakiego szukających ojca, patrona i opiekuna. W Warszawie, w druk. JKM. Coll. Soc. Jesu r. p. 1741. dnia 22 Septembra. w 8ce, kart 5, str. 219 i kart 3.

Dedykacya Karmelitów bosych do jednego z Szembeków.

Jocher 6906.

Ossol.

— Septenna Jezus, Marya, Józef czyli siedmiorakie nabożeństwo, które św. Józefa Konfraternia w kościele Karmelitów bosych odprawuje. Lublin, 1761. w 8ce, kart 4, str. 226 i 4.

Bibl. Czapskiego.

ARNOLD Jerzy. Adamantinus sapientiae clypeus ad sagittam proponitur a Georgio Arnold Partheniae Academiae Consiliario, in Collegio Sieniav. Leopoli. Soc. Jesu. Leopoli, typis Coll. S. J. apud Sebast. Nowogorski. 1644. w 4ce, 2 ark.

Dedyk.: Jakubowi z Sobieszyna Sobieskiemu, wojewodzie ziem Ruskich, staroście Krasnostawskiemu.

Są to: Conclusiones universae naturalis Theologiae.

Jocher 2648.

Ossol.

ARNOLD Georg Christian (1747 † 19 Listop. 1827). Denkmahl dem um die ewangelische Gemeinde zu Warschau wohlverdienten Herrn Joh. Sam. Gierings von seinen kirchlichen Mitgefährten der kirchlichen Laufbahn gesetzt. Warschau, bei Mich. Gröll. 1790. w 8ce, str. 32.

— Dissertatio de motu fluidi nerwei per fibras medullares nervorum. Lipsiae, Breitkopf, 1768. w 4ce, 1 ark. (Zarazem Programma cum vita auctoris).

Raczyńs.

— Gedanken von der Zulässigkeit der Meynung, die Mutter wirke in die Bildung ihrer Frucht durch die Einbildung nebst einigen dahin gehörigen

Beobachtungen I. Versuch. Leipzig, typ. Hilscher Joachim, 1775. w 8ce.

— Toż. II. Versuch. Leipzig, 1775.

— Deutsche Lieder eines Polen an seine Freunde. Warschau, Marienville bei Gröll, 1780. w 8ce. Kraśniń.

— Observatio anatomico-physiologica de foetu bicipite ad anteriora connato trimestri abortu excluso. (Acta phys. medica Academiae Imperialis Naturae Curiosorum Socii, T. VI. str. 159 do 200. Observantionum Physico Medicarum Annus 1772). Vratislaviae, 1777. w 8ce, str. 92. Warsz. Uniw.

— Tractatus de partu serotino 324 dierum ex oedemate uterino cum singulari graviditate et puerperio. Lipsiae, 1775. w 8ce. Warsz. Uniw.

— Vita Ernesti Jeremiae Neifeld (w Acta phys. medica Acad. Nat. Cur. 1795).

— ob. L. A. (wiersz 1792).

Czajkowski (Roczn. T. N. Krak. T. XIV. str. 124). — Gąsiowski Hist. med. III. 160—4. — Wójcic. Cmentarz III. 233—4. — Bentkows. Hist. lit. II. 459. — Roczniki Tow. Warsz. P. N. XX. 100—109. XI. 127. XVI. 15. — Kuryer Warsz. 1827. 313. — Encykl. Orgelbr. II. 345—6.

ARNOLD Daniel Henryk z Królewca (1776 † 1775). Kurtzgefasste Historie der Königsbergischen Academie, 1746.

Umieścił Lillenthal Erleutertes Preussen IV. 157—185 str. Ciąg 2-gi tamże 313—354 str. Ciąg 3-ci tamże 577—608 str. Ciąg 4-ty tamże 669—685 str. Ciąg 5-ty tamże 711—730 str. Dokończenie tamże 767—809 str. i 813—823 str. Dodatki i poprawy do historyi Akademii w Królewcu są umieszczone tamże V. 269—325 str. r. 1756. Akadem.

— Kurtzgefasste Nachrichten von allen in Ost-Preussen gestandenen Predigern. Herausgeg. von Fried. Wilch. Benefeld. Königsb. 1777. w 4ce.

Adelung Lexic. I. 1121.

ARNOLD Jan Daniel fizyk miasta Leszna (1671 † 13 Paźdz. 1709). Praeside Car. Drelincourt de acido peccante et corrigente humores. Lugduni Batav. 1694. w 4ce.

Arnold Physiker zu Lissa s. 15—18.

ARNOLD Krzysztof. Send-Schreiben von dem Zustande und Drangsalen de-

rer Dissidenten oder Protestanten in Pohlen und Littauen etc. An einen guten Freund. Darinne insonderheit Bericht gethan wird, von der betrübten Begebenheit und Bedruckung, des Herrn Siegmund von Unruh, etc. etc. Wie auch von dem gefährlichen Religions-Artickel, welcher bey letzterem Friedens-Tractat in Pohlen errichtet worden, und Seiner Königlichen Majestät in Pohlen darüber ertheiletem Gnaden-Briefe. Frey-Stadt Anno 1717. w 4ce, str. 92.

Bezmienne pismo nader rzadkie, daje wiadomość o wypadku Zygmunta Unruga (ob. pod Unrug), niemniej o najnowszych uciskach jakich luteranie doświadczyli.

Joher 9635. — Łukaszewicz Kośc. br. Czesk. w W. Polsce, str. 240. Czartor.

— Similitudinem in dissimilitudine et dissimilitudinem in similitudine i. e. nuptias in exequiis. Nuptias magnificae et generosissimae virginis Mariae Annae Unruzanka et illustris et magnifici domini Dni Petri de Zychlino Zychliński Subcamerarii Calisiensis in exequiis illustris illustris atq. magnifici Domini Johannis Christophori de Miedzychod Unrug Capit. Gnesnens. condolens et gratulabundus Christophorus Arnoldus, Pastor... Lesnae, impr. Mich. Buk. (1671—86). folio, str. 4.

Piotr Zychliński podkom. Kaliski miał drugą żonę Unruzankę, jej ojciec Władysław ożeniony z Goleczówną (1676—1688). — Piotr Zychliński w roku 1697. już miał trzecią żonę Bobrownicką.

Zychliński Złota księga I. s. 340.

ARNOLDI Filip (ur. 1582 † 1642). Caeremoniae Lutheranae, das ist ein Christlicher gründlicher Unterricht von allen fürnembsten Caeremonien etc. von M. Philippo Arnoldi. Königsberg, 1616. w 4ce, kart nlb. 10, str. 290.

Kraśniń.

— Confessio vera et Lutherana, oder Warhaftige Glaubens Bekentnisz von den vier Haupt Artickeln unsers Christlichen Glaubens etc. von M. Philippo Arnoldi, Pfarrern. Königsberg, 1614. w 4ce, kart nlb. 5, str. 163.

Kraśniń.

— Excommunicatio Apologiae Fus-selianae, oder Gründlicher Bericht, und

Antwort auff die vermeinte Apologiam Martini Fusselii etc. durch M. Philippum Arnoldi. Königsberg 1615. w 4ce, kart nlb. 6, liczb. 28. Krasinś.

— Schola Pastoralis, oder einfeltige, jedoch gründliche Entwerfung vom ordentlichen Beruff, hohen Ambt, lieben Creutz, sampt entgegengesetztem krefftigen Trost, rechter Christlicher Lehrer und Prediger etc. von M. Philippo Arnoldi. Königsberg, gedruckt durch Joh. Schmidt. B. w. r. i dr. (1616). w 4ce, kart nlb. 48. Krasinś.

ARNOLDI Jan. Christliche Gedächtniss-Predigt, dem weyl. Hoch-Wol-Edel-Gebohrnen Ritter und Herrn Herrn George Osswald von Czetztritz und Neuhauß, Herrn auff Schwartzwaldaw, Cunradswaldaw, Gablaw, Vogelgesang und Kántichen, zu wolverdienten Ehren und Andenken, am XXVI. Sonn-Tage nach Trinitatis MDCXCIII. im Kl. Gafronischen Gottes-Hause gehalten von Johanne Arnoldi, Pfarrern daselbst. Gedruckt zur Lissa durch Michael Bukken. 1694. folio, str. 16.

Wrocławś.

Arnoldus Martin (Lesna Polonus) ob. Beuck L. (Viro Clariss. sponso 1661) — Jonston J. (Lessus honori exequiarum 1675).

ARNOLDUS Nicolaus (Lesna Polonus) (ur. 17 Grud. 1618 † 15 Paźdz. 1680). Atheismus Socin. Joannis Bidellii refutatus. Franekeræ, 1659. w 4ce.

Jocher 3421.

— Discursus theologicus contra Jo. Amos Comenii praetensam lucem in tenebris, seu prophetias Cotteri, Poniatoviae et Drabitii vulgatas et nupero scripto virulento commendatas. Franekeræ, offic. J. Arcerii 1660. w 4ce, kart 2, str. 102 i 6.

Jocher 3438.

Czartor. — Czapski.

— Echaridi Henrici Lutherani Scopae dissolutae, seu fasciculus eius controversiarum succincte refutatus, et quadraginta publicis disputationibus in Academia Franekeriana dissolutus a Nicolae Arnoldo theol. professore. Franekere excudit Idzardus Bakk. 1654. w

8ce, str. 640 oprócz dedykacyi i przedmowy.

Jocher 3249.

— Toż. Editio II. Franekeræ, 1676. w 12ce.

Adelung. Lexic. I. 1123.

— Lux e tenebris visiones et revelationes Christoph. Kotteri, Christianae Poniatoviae et Nic. Drabitii. Amsterd. 1663. w 4ce, z ryciną.

Notatki Haana we Lwowie.

— Lux in tenebris seu brevis et succincta vindicatio etc. Editio altera parte auctior, ac completior. Franekeræ sumpt. Ioan. Wellens acad. typogr. 1665. w 4ce, str. 12 i 531. Locorum novi Testamenti controversorum vindiciae str. 500. Index.

Wydane przeciw J. Comenii (Joan Acoluti).

Lux in tenebris 1657.

Jocher 2478.

— Toż. Franekeræ, 1667. w 12ce.

— Toż. Franekeræ, 1660.

Według Adelunga Lexic.

— Lux in tenebris, seu brevis et succincta vindicatio simul et conciliatio locorum vet. et novi Testamenti, quibus omnium sectarum adversarii ad stabiliendos errores suos abutuntur. Editio quarta, magna parte auctior, ac utili sub calcem indice locupletior. Francofurti et Lipsiae, sumptibus Martini Theodori Heybey, imprimebat Immanuel Titius. MDCXCVIII (1698). w 4ce, str. 637 i 558, kart 7 na przodzie i 17 rejestru na końcu, z wizerunkiem autora.

Jocher 2478 b.

Ossol.

— J. Maccovius redivivus seu manuscripta ejus typis expressa. Franekeræ, 1654. w 4ce.

Jocher II. 183. N. 2617. Tamże II. s. 474.

— Toż. Editio III. Amstelodami 1659.

Jöcher Gelehr. Lexic. I. 563.

— ob. Makowski J.

— J. Maccovii. Loci communes theologici cum praefatione Nic. Arnoldi ob. Makowski.

Jöcher Lexic. I. 563.

— Refutatio compendii manualis Martini Becani, Jezuitae, quinquaginta disputationibus, sub praesidio reverendi,

clarissimi et doctissimi viri, D. Johan. Cocceji, ss. theol. doct. ejusdemque ut et Linguae Sanctae professoris in acad. Franeg. celeberrimi, adornata a Nicolao Arnaldo Polono. Franekeræ, ex offic. Balckii, academiae typographi ordinarii. Anno 1646. w 8ce, kartek 12 i ark. Ene₃.

Dedyk.: Nic. Latański de Labiszyn. Sewer. Gołuchowski, Petro de Hoczew Bal, Paulo Bog. Orzechowski, Paulo de Seczkowo Różyński, Stan. et Joan. Wyliam. — W przedmowie chwali Jana Kraińskiego. Wspomina Leszczyńskich, Górnickich, Potockich. — Dalej idzie: Carmen Joannis Kraiński i Joh. Audziejewicii Lithuani. Jagiell. — Religio Sociniana seu catechesis Racoviana maior refutata cum ipsius Catecheseos contextu, auctore.... Amstelod. 1654. w 4ce.

Jocher 3420 a.

— Tenże tytuł ..... seu catechesis Racoviana major, publicis disputationibus (inserto ubique formali ipsius catecheseos contextu) refutata. Nicolao Arnaldo ss. theol. doct. et Professore in academia Franekerano-ordinaria. Franekeræ, typ. et imp. Idecardi Alberti et Joan. Faussiani. 1654. w 4ce, kart nlb. 12, str. 742. Index kart 12.

Dedykował to dzieło: Illmo Cellmo heroi ac domino Janussio Radziwiłł S. R. J. principi Birtzarum etc. Nicolaus Arnoldus Lesn. Polonus etc.

W tej książce jest wzmianka, że Grzegorz Żarnowiec pisał w języku polskim: apocatastasin sive defensionem articuli de satisfactione contra Socinum, quae postea latine versa est a Conrado Nubero ecclesiae gedanensi et recusa Franekeræ A. 1618. Jacobus Zaborovius scripsit tractatum polon. cui titulus: Ignis et aqua id est tractatus de unione, cur ille cum Socinianis iniri nequeat A. 1619.

Jocher 3420 b. Czartor. — Krasinś.

— Theologia philosophiae domina. Franekeræ, 1667. w 12ce.

— ob. Echardus Henricus (1654) — Komenius J. Am. (Vindicatio (1659) — Krokoczyński Władysław (1669) — Makowski Joan. (Locii 1658, Cursus theologicus 1627, Distinctio 1656).

Encykl. powsz. Orgelbr. II. 206.

ARNOLDUS Samuel. Amicum certamen artium liberalium in castris Palladis scilicet stadio literario illustris Gy-

mnasii Lesnensis a generosis ejus civibus, aemulo conatu in actu publico oratorio repraesentatum, ad quod spectandum et audiendum illustres generosos nobilissimos DD. Patronos, plurimum reverendos, excellentissimos, clarissimos Theologos, Ictos, Medicos, Philosophos, amplissimos, consultissimos, spectatissimos Reip. Lesnensis praesides, consules, judices, cives, nobilissimam etiam Gymnasii juventam, et omnes artium lib. amatores ac fautores ad d. 13 Julii clbDCCVI. horam VIII. antem. in auditorium majus qua par est observantia invitat Samuel Arnold V. D. M. ap. Coetum Ref. et Gymnasii R. Lesnae, imprimebat Benjamin Friedericus Hel dius (1706). folio, 1 ark. (Programmat szkolny).

Akad.

— Ara gratitudinis ad offerendum sacrificium laudis Deo optimo maximo erecta in Ill. Gymnasio Lesnensi: ad quam, dum post exactum sesqui-seculum, gymnasium vota sua reddit Deo: ad ea audienda illustres, generosos, nobilissimos DD. Patronos, plurimum Reverendos, Excellentissimos, Clarissimos, Theologos, Ictos, Medicos, Philosophos, amplissimos, consultissimos, spectatissimos, Reip. Lesnensis praesides, consules, judices, cives, nobilissimam etiam Lycaei Lesnensis juventam et omnes literarum fautores ad d. 28 Decembr. ClbDCCV. horam VIII. antem. in auditorium majus, qua par est observantia, invitat Samuel Arnold, V. D. M. ap. Caetum Ref. et Gymnasii R. Lesnae, imprimebat Benjamin Friedericus Hel dius (1705). folio, 1 ark.

Akad.

— Q. D. B. V. Dissertatio inauguralis medica de febribus quam rectore magnifico Sereniss. Principe ac Dno Guilielmo Henrico Duce Saxoniae, Juliaci, Angoriae, Westphaliae et reliqua, praeside Joh. Adolpho Wedelio philos. et medic. dre, theoretices prof. publ. ord., comit. et archiatro Duc. Saxon. patrono praecept. ac promotore colendis. hospite per quam gratiosa pro licentia summor. in arte medica honor. et privil. doctoralia more majorum rite conse-

quendi publico eruditorum disquisitioni
 subjecit Samuel Arnold. Lis. Pol. Ad.
 d. Mart. 1723. horis ante et post. me-
 ridiem. Statis. Lc. Jenae, litteris Ritte-
 rianis 1723. w 4ce, str. 24. Ossol.

ARNOLDUS Valent. (I). Judicii astro-
 logici summarium in annū Christi 1555.
 auctore Valetino Arnoldo Philomate Prae-
 torij Cracouien. Praefecto diligenter et
 suctin (ctim lucubrat.) (tak). Eclipsis
 Lunae notabilis ad quintā diē Junij sub
 orta solis futura. Quā Cracouiēses tātis-
 per videbunt donec Lūa suo lumine pe-
 nitus prinata sub horisontē mergetur.
 Cracouiae, in officina Heredū Marci
 Scharffenbergij. Anno Dñi 1555. w 8ce,
 kart 8 antykwa.

Lel. I. 103. — Żebraws. Bibliogr. 186.

— Prognosticon astronomicum. Cra-
 couiae, Vietor. 1525. w 4ce.

— ob. Trzeciński And. (Epigram.
 lib. II. 1565).

ARNOLDUS Valent. (II). Sin to Theo.
 Collegii Theologici disputatio XXI. de
 Magistratu Politico. w 4ce, p. 149—156.

Na brzegu pierwszej karty: Resp. Valentino
 Arnoldo Polono.

Sin to Theo. Collegii Theologici
 Disputatio XXII. de Coniugio 157—
 164.

Na brzegu: Resp. M. Benjam. Gerlachio Po-
 lono. Są to urywki ze zbioru dySSERTACYI
 jakiegoś zagranicznego, niekatolickiego
 Kollegium. Wyszło przed r. 1660. bo po
 tym roku Gerlach prace swe w Toruniu
 wydawał.

Jocher 2645.

ARNOLD Zygmunt. Wirydarze cztery
 pięknie roskwitłego ogrodu poznańskiego,
 go, na wesołym w stan małżeński wstę-
 pie zacie urodzonych p. Alexandra
 Ungra J. U. L. z panną Jadwigą Smi-
 dlowną wystawione przez . . . . w kolle-
 gium poznańskim Soc. J. eloquentiey
 słuchacza. W Poznaniu, w drukarni
 Jana Wolraba Roku P. 1624. w 4ce,
 k. nlb. 14.

Wierszem wychwaleni Jan i Aleks. Ungie-
 rowie, Anna Grodzicka Ungrowa, Anna
 Ungrowa Chruściewska, Barbara Goltsmi-
 downa, Jan, Jakób i Stanisław Grodzicy,
 Katarzyna Zabińska, Jan, Stefan i Elżb.
 Winklerowie, Rodzina Smidłów.

Jagiell.

Arnolph Casimir. Corde Jesu obacz:
 Żeglicki (Adagia).

Arnotti Jakób obacz: Abircrumbeus
 Patricius (Epithalamium 1605).

ARNT (Arndt) Jan syn Jakóba i
 Anny Schotingowej (ur. 27 Grudnia
 1555 r. w Ballenstet w Xtwie Anhalt
 † 11 Maja 1621). Cna mądrość to jest
 książeczka ręczna zawierająca w sobie
 piękne nauki o życiu i obcowaniu chrze-
 ściańskim w niektórych regułach słu-
 żące, z chrześcijaństwa męża nabożnego
 Jana Arndta, teraz na polskie przeło-
 żona przez Jana Koschnego, rektora
 Byczyńskiego. W Brzegu, drukował
 Gottfred Tramp, (około 1730 roku). w
 24ce.

Olof Beyträge I. 311, 104.

— Jana Arnta, ś. p. Generalnego
 Księstwa Luneburskiego Superintenden-
 ta Sześć Ksiąg: o prawdziwym chrze-
 ścijaństwie, o zbawienney pokucie, ser-
 deczney skrusze i żalu za grzech, praw-
 wey wierze, świątobliwym żywocie i
 przystoynym prawdziwych chrześcianów
 obcowaniu: oraz Informatorium iego Bi-
 blicum i dziewięć listów tu należących,
 które w niniejszych najdoskonalszych
 edycyach niemieckich tak wydane, że
 do każdego rozdziału modlitwa przyło-
 żona, albo w Ogródeczku Rajskim po-
 kazana, a miejsca trudniejsze do wyro-
 zumienia, krocichno wyłożone: z re-
 iestrem pożytecznym, tak na wyroki
 Biblii świętej i wszystkie pamięci go-
 dne rzeczy w tey księdze iako i na
 ewanielie i lekcye niedzielne i święte-
 czne, i na katechizm cały; teraz ale
 z niemieckiego na polski język, na roz-
 mnożenie chwały BOżej w krajach pol-
 skich przy asystencyi BOSkiej przetłu-
 maczone przez X. Samuela Tschepiusa,
 archipresbytera i proboszcza Działdow-
 skiego, Niborskiego i Dąbrowieńskiego.
 Na końcu też przydana książka mo-
 dlitew Ducha świętego pełnych, Rayski
 Ogródeczek nazwana. W Królewcu Pru-
 skim, drukowano nakładem i literami
 Jana Henryka Hartunga, roku 1743.
 w 8ce więkšej, k. 12, str. 970 i 26
 kart registru.

Jest tu nadto: Rayski Ogródeczek podług edycji polskiej od X. Samuela Ludowika Zasadysa Fararza Strasfurtskiego w Brzegu Śląskim, r. 1736 wydanej, z poprawą rejestrów i omyłek drukarskich i z przydatkiem nowych dziejów cudownych, które się z tym Rayskim Ogródeczkiem i z księgą, Prawdziwe Chrześcianaństwo nazwaną, przydały. Królewiec, Hartung, 1743, w 8ce, 8 k., 247 str. i 4 k. rej.

Dedykacja: Niezwyciężonemu królowi Pruskiemu Fryderykowi.

Autor mówi w dedykacji z 15 Stycz. 1743, że księgi te teraz pierwszym razem na polskie są przełożone. W poetycznej uwadze powiedziano, że J. Arnt wpadł był w rękę do Renu, a tonącego uratował szlachcic polski. Mówi, że przekład ruski tego dzieła wyszedł jeszcze r. 1735 (Wersya Ruska) w Halli, w druk. Jana Gebauera. Niemiecki wydawca D. Rambach twierdził, że Polacy mają przekład od r. 1717; lecz Tschepius przeczy temu stanowczo.

W tłumaczeniu pomagali Tschepiusowi Sam. Gallasius, X. Krzysztof Link, katecheta i rektor Jan Fryd. Gross. Na początku wiersz Tschepiusa.

Tytuł dzieła drukowany w 4ce, czerwono i czarno.

Joher 3291 a.

Birgel — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Wileńs. — Zielńs.

— Tenże tytuł ..... Teraz ale z niemieckiego na polski język na rozmnożenie chwały Bożej w kraich polskich przy asystencyi Boskiej przetłumaczona przez X. Samuela Tschepiusa i t. d. W Królewcu Pruskim drukowano nakł. i literami Jana Henryka Hartunga r. 1748. w 8ce, tyleż str. co i w poprzedzającym wydaniu.

Przypis. tłumacza Fryderykowi II. królowi prusk. dat. w Działdowie 15 Stycznia r. 1743. Oprócz tego 247 str. gdzie z oddzielnym tytułem: Ogródeczek Rayski z poprawą rejestrów i omyłek drukarskich i t. d. W Królewcu, drukiem i nakł. Hartungowskim r. 1743.

Joher 3291 b

Wileńs.

— Toż. W Brzegu, nakł i druk. Jana Ernesta Trampa r. 1775. w 8ce, 7 kart nlb., 960 str. i 4 k. nlb.

Ossol. — Raczyns. — Czartor. — Wileńs.

— Rajska Ogródeczek. Kraków, 1594. w 8ce.

— Rajska Ogródeczek pełen cnót chrześciańskich, aby przez nabożne i pocieszne modlitwy były w duszę wszcze-

pione, chrześciaństwu otworzony z przydatkiem nowo drukowanym. W Brzegu, nakł. Sam. Traupmanna, 1736. w 8ce, str. 247.

Wydawca niemieckiej księgi Arnta o chrześciaństwie Dor Rambach, twierdzi, że Rajska Ogródeczek w przekładzie polskim wyszedł w Krakowie 1594 r. w 8ce z rycinami. Księga ta za czasów Rambacha była w Królewcu w bibliotece Wallenrodskiej, zapisana w katalogu pod: Class. G. g—g. N. 1, a w r. 1681. wydana została jednemu z Wallenrodów. Tschepius nie umie wyjaśnić, czy istotnie ta książka była przekładem z Arnta.

Dzików — Ossol.

— Tenże tytuł ..... chrześciaństwu otworzony, a teraz podług edycji polskiej od X. Samuela Ludowika Zasadysa Fararza Strasfurtskiego w Brzegu Śląskim r. 1736. wydanej, z poprawą rejestrów i omyłek drukarskich i z przydatkiem nowych dziejów cudownych, które się z tym Rayskim Ogródeczkiem i z księgą Prawdziwe chrześciaństwo nazwaną przydały, a w przeszłej edycji polskiej i w wielu z niemieckich nie są opisane subtelniejszemi i większemi literami nowo drukowany. W Królewcu, dr. i nakł. Hartungowskim, A. D. 1743. w 8ce, str. 15, 247 nlb. Joher 7159. Ossol. — Zielńs.

— Toż. Brzeg, J. E. Tramp, 1775. w 8ce.

Raczyns.

— Toż. (Brak tytułu). w 8ce wydłużonej. Przedmowy Arnta kart 7. Dzieje z Rajska Ogród. (cuda) kart 9. Modlitw Część I. od str. 1—122. Część II. od 123—202. Część III. od 203—281. Duchowne dusze lekarstwo od str. 282—358. Część IV i V. od 359 idzie do str. 394. (mylnie wydruk. str. 594). Rejestr kart 13. — Inny egzemplarz całkiem podobny. Przedmowy kart 7. Dzieje kart 11. Ostatnia strona ma dobrze wydrukowaną liczbę 394.

W przedmowie podano szereg cudów, jakie ta książka od r. 1621. sprawiała w Niemczech. Było tych cudów 13 do r. 1717. Od str. 385 do końca idą Pieśni.

Jagiell. — Wileńs.

— Wykład na dziesięcioro Boże przykazanie i wiarę świętą krześciańską w kazaniach ku zbudowaniu w nie-

miczkim języku podany od Ks. Jana Arnda, Superintendenta Luneburskiego, a na polski język przetłumaczony przez Ks. Samuela Ludowika Zasadyusa, sługę Słowa Bożego przed Cieszymym. W Brzegu, drukował Goffred Tramp roku 1725. w 12ce, 5 ark. Przy tym: Doktora Marcina Luthera, prosty a dobry sposób do modlenia się, dobremu przyjacielowi podany. 3 ark. Razem 8 ark.

Jocher 3124.

Czartor. — Ossol.

ARNU Mikolaj (ur. 1629 † 1692).

League between the Emperor and the king of Poland against the grand Seigneur. Padua, 1684.

(Arquian Henr. Cardin.) Apollo jubilans et auspicatissimae Cardinalitii byreti, ex benignitate et gratia Sanctissimi Domini Innocentii Papae XII, per manus Serenissimi Joannis III. Poloniae Regis invictissimi factae, applaudens: ac eminentissimo principi Dno Henrico divina miseratione S. R. E. Diacono Cardinali Arquiano, recenter creato, Christianissimi S. Spiritus ordinis Commendatori, Serenissimae Mariae Casimirae Poloniae Reginae patri immeditatum et extemporaneum carmen, ad solennem pompam a Regio Vladislai IV. scholarum Piarum Varsaviensi Collegio dedicans. Varsaviae, in Collegio Scholarum Piarum typis S. R. M. Anno Dni 1696 die 26 Febr. folio, 3 ark.

W panegiryku tym wierszem łac. skreślonym składają swe życzenia Pijarzy nowo mianowanemu kardynałowi d'Arquian ojcu Maryi Kazimierzy. Warsz. Uniw.

— ob. Sobieski J. (Majestas honoris 1696).

Arquian (de) Anna ob. Biezanowski Stan. (1678).

Arquien (d') Maria Casimira de la Grange ob. Abrek Andreas (1658) — Marya Kazimira — Waclawowicz Stan. (Melpomen 1658) — Wielopolska (1730).

Arragonia (de) Isabella ob. Ostroróg Stanisław (Oratio).

Arrest du conseil d'estat du roy, sa majesté y estant. Qui fait mainlevée des saisies faites sur les rentes appartenantes à la succession de la Reine de

Pologne. Du 16 Aoust 1716. Extrait des Registres du Conseil d'Etat. A Paris, de l'imprimerie Royal MDCCXVI (1716). w 4ce, str. 3.

Czartor.

— de la cour, 1646. obacz: Molé Math.

— de la cour souveraine de Lorraine et Barrois, qui à l'occasion de la mort de la Reine, ordonne de sonner dans toutes les paroisses et églises de son ressort, et défend les fêtes, danses et jeux publics. Du 2 Juillet 1768. A Nancy, chez Nicolas Charlot, imprimeur de la cour souveraine etc. w 4ce, str. 4.

Czartor.

— de la cour de parlement, qui ordonne qu'il sera sonné dans toutes les églises du ressort pendant quarante jours, à l'occasion de la mort de la Reine. Du 23 Juillet 1768. A Metz, chez Joseph Collignon, imprimeur ordinaire du Roi et de Nosseigneurs de Parlement, à la Bible d'or. w 4ce, str. 2.

Odnosi się do Maryi Leszczyńskiej.

Czartor.

Arrha dotalis gloriae Andreas Trzebicki ob. Kanon And. (1658).

— salutis humanae, sponsus sanguineus suavitatis illicio dilectus, amoris documento candidus, redemptionis profusione rubicundus, Christus patiens, defensae peccatoriae conscientiae foederatus, a paranympa religione ad theatrales taedas in scenam actus in Lycaco poetico Varsaviensis Schol. Piar. Anno precedentis in mundum tamquam de thalamo sponsi 1713. die 8 Aprilis post Dominicana Passione. folio, k. 4.

Warsz. Uniw.

Arrhenius Klauđ. Oernhielm obacz: Oernhielm (Vita 1690).

Arrigo III. ob. Braccioli (1576) — Henryk III. Walezki (1574).

Arrivée du Roi 1574. ob. Henryk Walezki.

Ars artium practica, methodus bene moriendi exemplis sanctorum in singulos dies illustrata; atq' sub felicissimis auspiciis perillustris reverendissimi Domini Antoni Bernardi a Lubomierz

Treter canonici Łascensis, praepositi Minscensis, publicae luci data cum facultate superiorū. Anno 1726. die 1 Junii. Varsaviae, typis Collegii Soc. J. w 16ce, kart nlb. 8, str. 261. (brak końca).

— ob. Cracovia (de) Math. Jagiell.

— confic. epist. ob. Publicius Jac. (1530, 1538).

— de epistolis ob. Niger Fr. (1660).

— demonstrationis ob. Śleszkowski Alb. (1621).

— et praxis musicae ob. Lauxmin Zyg. (1667, 69, 93).

— lucis et umbrae, truncata pro imaginibus manu D. Joannis Damasceni in regno Clarissimi Senatoris in cremo profundissimi ascetae utrobique divini poetae olim per vitae suae lineamenta expressa nunc pro Idea Academ. Juventuti aestivo postgymnasmate, in scenam data, ab illis. perillus. ac Magnif. D. poeticae facultatis auditoribus in Acad. Viln. Soc. Jesu. An. 1733. Kalend. Aug. folio, kart 2.

— magna per parva ob. Družbicki Kasp. X. (1699).

— metrica Sive Ars condendorum elegantes versuum, ab uno e Soc. Jesu. Primo Pragae edita, dein reimpressa. Posnaniae, typis R. P. Cleri Colleg. S. Jesu. An. Dni 1745. w 12ce, str. 192.

Ossol.

— Toż. Sandomiriae, typis S. R. M. Coll. S. J. An. Dni 1754. w 12ce, str. 192.

Jagiell. — Ossol.

— Toż. Lublini, typis S. R. M. Coll. Soc. Jesu. An. Dni 1758. w 12ce, str. 180.

Akad.

— Toż. Leopoli, typis Academicis Coll. Soc. J. An. Dni 1769. w 12ce, wraz z przedmową str. 192.

— sphygmica ob. Galenus (1555) — Struś (Struthius) Józ. (1540, 1573, 1602).

— vivendi in sacerdotio ob. Ry-chalski Mich. (1682).

— vivendi spiritualiter ob. Joannes a J. Maria (1622).

Ars (Artes) ob. Andreas Fulvius (versific. 1532) — Arte — Dobrzycensis Joannes (memorativa 1504) — Ecchius Valent. (versificandi 1515) — Estko Piotr (rhetorica 1799) — Khewenhüller (Brodowski) (militaris 1750) — Kozłowski J. (militaris 1744) — Krzyżkiewicz Ign. (poetica 1674) — Mościcki Mikoł. (bene vivendi 1627) — Opusculum de arte memorativa (1504) — Otrębosz Daniel (Quaestio de arte 1624) — Radunszyc Antoni (ob. Opusculum) — Siemienowicz Kaz. (1650).

Arsacyusz. Pierwsza część Postille 1557. ob. Corvin Ant.

— Wtóra część Postille 1557. ob. Arzacysz.

Arsenał ob. Potocki Stan. Szczęsny (b. r.) — Wojsznarowicz (Dom mądrości 1668).

ARSENIUS (Grek, Metropolita demoniccki i helasiński). Grammatika Ellino slowenskaho jazyka. Lwów, 1691, ob. Adelfotes Grammatica — Smotrycki Melec.

Arsenius a S. Hyacintho, karmelita ob. Złotnicki Arseni.

ARSENIUS a nomine Marlae, Schol. Piar. Lydius aureae libertatis, sapientia virtutum pretio, meritorum gloria, honorum majestate Illustrissimi et Excellentissimi Domini D. Michaelis in Zakliczyn Jordan, palatini Braclaviensis, ad Tribunal regni Palatinatus Crae. iudicis deputati, Dobezycensis, Jodłowiensis, Barciensis etc. etc. capitanei, illustrissimus. Celsissimo tribunalis Regni Areopago ab exedra Petricoviensis Tullii Scholarum Pijarum oratoris argumentis demonstratus. Typis Clari-Montis Częstochoviensis. Anno angularis lapidis 1713. die 15 Octobris. folio, karta tytułowa, 4 karty nlb. przedmowy, ark. I₂ i k. 1.

Jagiell.

Arsenius Sophianus ob. Wiszowaty A. (Arsenii Sophiani Religion 1703).

ARTAUD de Montor, Chevalier Alexis François (urodz. 1772). Histoire de l'assassinat de Gustaw III. roi de Suède par un officier polonais, temoin oculaire. Paris, A. Forget 1797. w 8ce, str. 182.

Z portr. Gustawa, rys. Defraina i portr. Ankarstroema.

Wyniszczył egzemplarze Xże Sudermanii. — Autorem ma być Potocki Jerzy Michał.

Artaserse drama per musica in Var-savia, 1761. w 8ce.

Catal. Bibl. Schol. Piar. 1822. str. 416.

Artaxar ob. Kuszal (1765).

Artaxerxes tragedia. Natrent ko-medya od szlachetnej młodzi pobożnych szkół Szczuczyńskich prezentowane r. 1768. d. 23 Maja. w 4ce, kart 4.

Są to programata ańszowe.

Warsz. Univ.

— Ein Singpiel, welches auf dem K. Churf. Theater an dem glorreich Namensfeste Sr. K. M. Augusti III. Kö-nig von Polen, Churf. zu Sachsen auf-geführt worden. Warschau, d. 3 Aug. 1760. w 8ce. (po franc. i niem.).

— ob. Lubomirski St. H. (Rozmo-wy 1683, 1694) — Lumen honoris (1755) — Metastazy (1782) — Porta-lupi Ant. M. (tragoed. 1745).

Artaxes (rex persicus) ob. Lubomir-ski Stan. (Rozmowy 1683, 1694).

Arte (De) poetica libri tres ad usum et institutionem studiosae juventutis ro-xolanae, dictati Kijoviae in orthodoxa academia Mohyleviana. Mohyloviae 1786. w 8ce, str. 4 i 22.

— (De) rhetorica veterum libri. Lu-blini, 1783.

Notatki Haana.

— rhetorica libri quinque ob. De Colonia.

(**Artecki Hieronym**). Hieronymo Ar-tecki... cum nominalem suam diem ce-lebraret, devota sibi totius monasterii communitas in grati animi ac debitae observantiae documentum hoc obtulit encomiasticon. B. w. m. 1779. w 4ce.

Wileńs.

ARTEMEDES Seb. De Sigismundo III. epigramma. Bez w. m. dr. 1581. w 4ce, k. 1.

Świdzińs.

Artemis komedyja wyprawiona przez Ichmościów Panów akademików Wileń-skich na sali publicznej Soc. Jesu r. p. 1760. w 4ce.

Jestto program dramatu w 5 aktach.

Trobiecki Bibl. Warsz. 1843. T. 12. str. 343.

ARTEMONIDES A. Memorie van A. Artemonides Ambassadeur plenipotent. zijner Czaarsche Majesteyt by hare H. M. de Stat. Gen. Bez m. 1709. w 4ce, str. 26.

Jestto Relacya batalii Połtawskiej i Perewo-łocznej w lipcu 1709 r.

Arten zu Reden ob. Volekmar Mi-kołaj (Fiertzig Dialogi 1688).

ARTENSKI Rafał Kazimierz. († 1699). Arae Themidis incenso virtutum, erudi-tionis meritorumq; refulgentes. Dum sub eximia protectione illustrissimi et reve-rendissimi Domini Dni Joannis Mała-chowski, Dei et Apostolicae sedis gratia episcopi Cracoviensis, ducis Severiae, almae Universitatis Cracoviensis cancel-larij faventissimi sub felicissimis vero auspiciis magnifici, perillustris et admo-dum reverendi Domini D. M. Simonis Stanislai Makowski, S. Theol. doctoris et professoris, collegae majoris, eccle-siae collegiatae S. Floriani custodis, curati Nasiechovicensis, contubernii hie-rosolymitani provisoris, S. R. M. secre-tarii, almae Universitatis Cracoviensis generalis et vigilantissimi rectoris a per-illustri, clarissimo et admodum reveren-do Domino D. M. Samuele Formanko-wicz U. J. doctore et professore, proto-notario apostolico, ecclesiae collegiatae SS. Omnium custode, curato premyko-viensi, contubernii Jagelloniani proviso-re, perillustres, excellentissimi et admo-dum reverendi Domini D. M. Joannes Stanczewic, protonotarius apostolicus, ecclesiae cathedralis premislien. et Bo-bovieni. canonicus, illustrissimi loci ordi-narij Praemislien. causarum auditor et D. M. Jacobus Zelazowski, protonotarius apostolicus, scholasticus Tarnoviensis, canonicus Boboviensis, ad ecclesiam archipraesbyteralem B. M. V. in circulo Crac. Poenitentiariorum Domus senior pater, philosophiae doctores et U. J. licentiati laurea doctorali juris utriusq; in florentissima illustrium hospitum co-rona ritu solenni et magno omnium applausu in lectorio collegij DD. iure consultorum insignirentur, honori tanto-rum virorum erectae et a M. Raphaelo

Casimiro Artenski philosophiae doctore, collega minore, ordinario eloquentiae professore, amoris et benevolentiae ergo gratulatorio calamo, serae posteritati dedicatae Anno Domini 1681 die 11 Decembris. Cracoviae, typis Francisci Cezary S. R. M. nec non illustrissimi et reverendissimi Episcopi Crac. Ducis Severiae, typogr. (1681). folio, ark. 2.

Stylem nakamiennym chwali Jana Stanczewicza, Jakóba Zelazowskiego, których Samuel Formankowicz ogłosił jako doktorów filozofii i licencyatów obojga prawa, doktorami obojga prawa. Obydwaj doktoryzowali się niegdyś z filozofii w Akad. krak. i byli nawet profesorami. Żadnych ciekawych szczegółów nie dostarcza.

Branic. — Krasinś. — Jagiell. — Ossol. — Zamojs.

— Arbor vitae coelestibus gratissima germinibus sanctissima immaculate concepta virgo Deipara Maria unica trium filiorum mater, unum primogenitum naturalem, supernaturaliter concipiens et pariens Jesum Christum Salvatorem aeterni Dei patris filium; alterum consecratum in utero Elizabeth, fonte sacro gratiarum levans a peccato originali Joannem Baptistam praecursorum; tertium sub cruce commendatum suscipiens et adoptans Joannem Evangelistam Apostolum; magnifico Domino, perillustribus, clarissimis et adm. reverend. Dominis praelatis D. M. Jacobo Baltazarovic Collegii majoris seniori patri, ecclesiarum Cathedralis Crac. canonico, Collegiatae SS. Omnium praeposito, curato Prosoviensi, Contubernij Staringeliani provisorii, Studij Universitatis Cracoviensis generali Rectori; D. M. Joanni Michalski ecclesiarum Collegiatarum S. Floriani praeposito, S. Georgii in arce Cracoviensi Custodi, Curato in Odroważ, Collegii Vladislaviani provisorii, Universitatis procancellario; D. M. Francisco Josepho Przeworski, ecclesiarum Collegiatarum Cracov. S. Annae decano, Cureloviensi scholastico, Contubernij hierosolymitani provisorii, Curato Zielonecen. Universitatis procuratori, S. Theologiae licentiatu et professoribus dignissimis ac meritissimis, dum ejusdem S. theologiae facultatis

doctoratum cum insignibus in Ecclesia collegiata S. Annae a perillustri et admodum reverendo Domino D. M. Martino Winkler S. Theol. doctore et professore, Collega majore, praeposito Sandomiriens. ad S. Florianum Decano, Cancellario posnaniensi, Contubernij Smieszkovianii provisorio, S. R. M. Secretario, ritu solenni magno cum applausu et frequentia magnorum hospitem prensarent per M. Raphaelum Casimirum Artenski, philosophiae doctorem, ejusdemq; Regium ac Tylicianum eloquentiae professorem, Collegam majorem S. Annae Canonicum in vim officiosissimi cultus et gratulationis ergo ipso die Solennitatis actus, mense primo denunciante orbi arboris caelestis florem ac fructum vitae die 27 Jan. An. Dni 1684. oblata ac dedicata. Cracoviae, typis Universitatis. folio, 3 ark.

Na odwrotnej stronie tytułu berła Akademii i wykład ich symboliczny wierszem. Dalej przypis prozą nowym doktorom teologii; sam zaś panegiryk stylem nakamiennym. Jocher 1450.

Dzików — Zamojs. — Jagiell.

— Clypeus Sarmatiae serenissimi et potentissimi Principis ac Domini Joannis III. Dei gratia Regis Poloniae, Magni Ducis Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Mazoviae, Samogitiae, Livoniae, Smolensciae, Kijoviae, Volhyniae, Podoliae, Podlachiae, Severiae, Czerniechoviae, etc. etc. virtutum, meritorum atq; triumphorum, anagrammaticis et epigrammaticis gemmis consignatus et ad solennem augustissimae regalis inaugurationis actum, a M. Raphaelo Casimiro Artenski, Łowiczen. Philosophiae doctore, Rhetoricae professore in Vladislaviano Collegio Universitatis Crac. Contub. Philosophorum seniore cum officiosissimo cultu, luci publicae praesentatus, Anno cuM Dignum CuLmen Tibi ReX struXere triVmphI, atq; secundarunt id mense dieq; secundo. Cracoviae, ex officina Fr. Cezary S. R. M. typogr. 1676. folio, ark. F. (kart 12). Z ryćina: orzeł polski i Janina.

Dedyk.: Andreae Olszowski, arch. Gnesn. Pod herbem wiersz podp.: Andreas Olszowski subdapiferides regni, Vielunen. Mszczono-

vien. Bogucen. Capitaneides, Rhetoricae Auditor. — Autor wywodzi Sobieskich od Leszka III.

Ossol. — Jagiell. — Czartor. — Krasińs. — Dzików — Branic.

— Divae Themidis insignia emblematicè adumbrata, perillustri et admodum reverendo Domino D. M. Sebastiano Piskorski U. J. doctori et prof., ecclesiar. colleg. Sanct. Omnium Crac. archidiacono, Velunensi canonico etc. S. R. M. secretario, dum pro loco inter U. J. doctores et professores Almae Universitatis Cracov. in magnorum hospitem florentissima corona responderet, per M. Raphaelem Casimirum Artenski philos. doctorem, ejusdemq. regium et Tylicianum eloquentiae professorem, collegam majorem, ecclesiae colleg. S. Annae canonicum, applausu gratulatorio dedicata. Anno Dni 1683. die 4 mensis Novembris. Cracoviae, typis Universitatis, 1683. folio, kart 3.

Juszyńs. Dykeyon. I.

Ossol. — Krasińs. — Dzików — Czartor.

— Emerita togatae Palladis munera, X. nobilibus et egregijs adolescentibus, primam in artibus et philosophia lauream prensantibus per clarissimum et admodum reuerendum Dominum M. Joannem Michalski philos. doctorem et profess. collegam maiorem, in frequentissimo nobilissimorum hospitem sessu, collata atq. luci publicae a Raphaelae Casimiro Artenski ejusdem laureae candidato in vim fraternae observantiae concentu lyrico praesentata Anno Domini 1667. die 15 Octob. hora 13. Cracoviae, in officina Schedeliana, S. R. M. typograph. An. 1667. w 4cc, kart 8.

Jocher 1440.

Jagiell. — Ossol. — Dzików.

— Encyclopaedia theologica, sphaerarum emblematicè expressa perillustri, clarissimo, et admodum reuerendo Domino M. Martino Winkler, S. Th. doctori et professori, praeposito Sandimorien. decano S. Floriani, prouisorio contubernij Szmieszkouiani, S. R. secretario, dum pro loco inter S. theologiae doctores et professores almae Universitatis studij generalis Cracovien. in flo-

rentissima magnorum hospitem corona, magno cum omnium applausu et laetitia in lectorio DD. Theologorum responderet; a M. Raphaelo Casimiro Artenski, philos. doctore, ejusdemq.; regio et Tyliciano eloquentiae professore, collega maiore, ecclesiae coll: S. Annae canonico, in vim debiti cultus et applausus gratulatorij, consecrata. Anno Dni 1683. die 9 Nouembris. Cracoviae. Ex officina Francisci Cezary, S. R. M. illustriss. ac reuerendiss. Dni episcopi Cracouien. ducis Seueriae, necnon scholarum Nouoduorscianarum typogr. folio, ark. B₂.

Przedmowa prozą, rzecz wierszem.

Juszyńs. Dykeyon. I.

Jagiell. — Ossol. — Czartor.

— Fastigium Senatus poloni in illustrissimo olim et excellentissimo Dño D. Stanislao a Warszycze Warszycy, comite in Pilca et Ogrodzieniec, castellano Cracouiensi, dum cum officiosae pietatis ergò, generale studium almae universitatis Cracouiensis in ecclesia collegiata S. Annae, funeralium honore prosequeretur; a M. Raphaelae Artenski philosophiae doctore, collega minore, ordinario eloquentiae professore, lugubri carmine adumbratum. Anno salutis 1681. die 25 Februarii. Cracoviae, typis Universitatis, folio, ark. C₂.

Na odw. stronie tytułu herb Warszycyckich „Habdank“. Dedyk. prozą Janowi Kazim.

Warszycyckiemu, kasztelanowi Ojcowskiemu, synowi zmarłego. Rzecz cała wierszem. Niesiecki IV. 416. — Batow. 4502.

Jagiell. — Ossol. — Czartor.

— Pretiosus lapis e corona capitis almae Universitatis Crac. avulsus aeterno virtutum et meritorum perillustris olim et admodum reuerendi Domini D. M. Joannis Radzki S. Th. doctoris et professoris, ecclesiae cathedralis Cracouiensis canonici, protonotarij Apostolici, collegiatae SS. Omnium praepositi, Curzelouiensis scholastici, librorum ordinarij per dioecesim Cracoviensem censoris, S. R. M. secretarij, scholarum Vladislavia Novodvorscianarum et contubernij Sisiniiani prouisoris, in ecclesia collegiata S. Annae Crac: magno omnium cum dolore et apparatu funebri

sepulti, lumine coruscans, et a M. Raphaelae Casimiro Artenski philosophiae doctore, collega majore, regio professore, S. Annae canonico, lugubri carmine serae posteritati dedicatus. Anno salutis 1682 die 16 Novembris. Cracoviae, typis Univers. (1682). folio, kart 4.

Jagiell. — Ossol. — Czartor.

— Lumen vitae virtutum meritumq; splendore, in aeterna felicitate refulgens ad justa funebria perillustris olim et admodum reuerendi Domini D. Adami Sztameth U. J. doctoris, praepositi ecclesiae Neo-Wisnicensis, decani Lipnicensis, S. R. M. secretarij: dum vltimo pietatis Christianae obsequio, exuuiarum mortalitatis eius tumularentur; a M. Raphaelae Casimiro Artenski philosophiae doctore, collegij Vladislavia-Novodvorsciani, in Universitate Cracouiensi, dialecticae professore, contubernij philosophorum seniore, serae posteritati expositum. Anno exorientis in terras, justitiae solis 1680. die 8 Januarij. Cracoviae, in officina Francisci Cezary S. R. M. typogr. (1680). folio, kart 5.

Dedyk.: Prof. Samuelowi Formankowiczowi, prof. Janowi Sułkowskiemu, plebanowi Pawłowi Dudzickiemu, prob. Fryd. Wayttmanowi, wójtowi krak., egzektorom testamentu.

Ossol. — Akad. — Uniw. lwow. — Jagiell. — Czartor. — Krasieńs.

— Paradisus terrestris, Wielopolsciano sonipedi, in porta Oginsciana, reseratus. Nuptialibus festis, illustrissimi et excelentissimi Domini D. Martiani de Kozielsko Oginski, Cancellarii M. D. Litvaniae, Radoszkiewiczensis, Msciboriensis, Dorsunensis etc. etc. capitaneis; ac illustrissimae et lectissimae virginis D. Constantiae Christinae Wielopolsciae illustrissimi et excellentissimi DD. Joannis comitis in Zywiec et Pieskowa Skalá Wielopolski, supremi Regni Poloniae cancellarii, Minoris Poloniae generalis, Cracovien. Neoforen. Bochnen. Dolinen. Premikovien. etc. etc. praefecti, unice ac dilectissimae filiae, officiosissimi cultus et auspiciatissimi omnis ergo, a M. Raphaelae Casimiro Artenski, in alma Universitate Cracouiensi collega

maiore, Tyliciano eloquentiae professore, S. Floriani canonico consecratus. Anno reseratae per nuptias agni caelestis, portae Paradisi 1685, mensis Martii, quo Paradisus creatus est, die 4. Cracoviae, typis Universitatis, anno 1685. folio, k. nlb. 10. (sign. D).

Panegyryk ten opiewa wierszem pochwały Marcina Ogińskiego, kanclerza litewsk. i Konstancyi Krystyny Wielopolskiej, jedynej córki kanclerza koron., z powodu ich zaślubin.

Juszyńs. Dykeyon. 1.

Jagiell. — Ossol. — Czartor. — Krasieńs.

— In nomine Domini, Amen. Quaestio physica de Coelo, quam sub felicissimis auspiciis et permissu magnifici, perillustris et adm. reverendi Domini D. M. Alberti Papenkowicz Ustien. S. Th. doctoris et professoris, protonotarij Apostolici, ecclesiae collegiatae S. Floriani ad Cracoviam praepositi, contubernij Staringeliani prouisoris, studij almae Universitatis Cracoviensis, generalis et vigilantissimi Rectoris; M. Raphaelae Casimirus Artenski Ph. doctor, Nouoduorscianus Dialecticae professor, Contub. philosophorum senior, pro Collegio minori, in lectorio DD. Theologorum publice ad disputandum proposuit Salutis anno, qui exprimitur Primo aenigmatice, Latinorum more, qui per duodecimam literam, in Alphabeto, per tertiam, quartam, undecimam et vigesimam primam, numerant. Secundo cabalistiche, more Graecorum, exprimentium numeros literis, quarum ordo, numerorum ordini respondet. Ab undecima, quae viginti denotat, iam consequenter decades designantur, usq. ad decimam nonam, quae Centum significat: vigesima ducentos, vigesima prima trecentos etc. Taliter numeri literis expressi et computati, Annum indicant, siue in primo versu, siue in secundo, siue in tertio ex his: Bis Sex, Ter, Quater, Undecim hac legit si, — Qua Crux ter, Serie, est Dea alphabeti, — E re, tertia lux erat tum Aprilis. — Cracoviae, in officina Francisci Cezari, S. R. M. typogr. (1680). folio, 2 karty.

Obejmuje: Konkluzye z fizyki.

Akad. — Jagiell. — Ossol.

— In nomine Domini, Amen. Quaestio physica, de intellectu, ex libro tertio Aristotelis de anima, sub felicissimis auspiciis et permissu magnifici, perillustris et admodum reverendi Domini D. M. Simonis Stanislai Makowski S. Theol. doctoris et professoris collegae maioris, ecclesiae collegiatae S. Floriani custodis, curati Nasiechovicen. contubernij Hierosolymitani provisoris, S. R. M. secretarii, almae Universitatis Cracoviensis generalis et vigilantissimi Rectoris. A M. Raphaelae Casimiro Artenski phil. doctore, collegij minoris ordinario Elcquentiae professore, pro loco in Collegio maiori obtinendo publice ad disputandum proposita, in lectorio DD. theologorum. Anno Domini 1682. die 14 Aprilis. (dopis. hora 12). Cracoviae, typis Francisci Cezary, S. R. M. nec non illustriss. et reverend. episc. Crac., ducis Severiae, typographi. (1682). folio, kart 2.

Jagiell. — Ossol.

— Quaestio theologica de Sacramentis in genere ex cursu sacramentali juxta mentem D. Thomae et comentatorum ejus publicae disputationi praesidente M. Raphaelae Casimiro Artenski S. T. bacal. exposita (1694). Obacz: Celejowicz Paweł Maciej.

— Quaestio theologica de visione Dei, ex M. sententiarum L. IV. Dist. 49. et ex D. Thomae doct. Angelici, I. p. q. 12. et 1, 2. q. 5. collecta: et pro doctoratu in sacra theologica facultate, almae Universitatis studii generalis Cracoviensis, obtinendo; a M. Raphaelae Casimiro Artenski, S. Theologiae licentiato et professore, collega maiore, ecclesiarum, collegiatae S. Floriani, Florentiae ad Cracoviam, canonico, parochialis Pajęcznen. curato, contubernij Gelanij provisoris, publicae disputationi, in lectorio DD. Theologorum, proposita. Anno Domini 1698. mense Julio, die 11. horis vespertinis. Cracoviae, typis Universitatis. (1698). folio, kart nlb. 2.

Nad tytułem nadpis: † J. N. R. J. In nomine Domini, Amen. — Na końcu str. 4: Sub auspiciis Sebastiani Piskorski, rectoris. Jagiell.

— Quaestio theologica de voluntate Dei, ex 1. Sentent. dist. 45 et ex 1. p. q. 19. doct. Angel. collecta et pro licentia doctoratus in sacra Theologia obtinenda, per M. Raphaelae Casimiro Artenski, collegam majorem, sacrae Theologiae baccalaureum et cursum theologici sacramentalis professorem Radyminstianum, ecclesiarum collegiatae S. Floriani, Florentiae ad Cracoviam canonicum, parochialis Pajęcznensis curatum, contubernij Gelanij provisorum, publicae disputationi proposita, in lectorio DD. Theologorum, Anno Domini 1698. die 12. Martij, horis antemeridianis. Cracoviae, typis Francisci Cezary, S. R. M. ac illustr. et reverend. Dni episc. Crac. ducis Severiae; necnon scholarum Novodvorsc. typogr. (1698). folio, kart nlb. 2.

Na początku tytułu nadpis: † J. N. R. J. In nomine Domini, Amen. — Na końcu str. 4.: Sub auspiciis Christophori Francisci Sowinski, rectoris. Jagiell.

— Sceptra Regni praenuntia, virtutis et merita magnifici olim perillustris et admodum reverendi Domini D. M. Alberti Papenkowicz Ustien. S. Th. doctoris et professoris protonotarij Apostolici ecclesiae collegiatae S. Floriani ad Cracoviam praepositi, contubernij Staringeliani provisoris, studii almae Universitatis Cracoviensis generalis et vigilantissimi Rectoris dum in eadem ecclesia collegiata S. Floriani, Clepardiae ad Crac. mortalitatis ejus exuivae magno cum omnium dolore tumularentur a M. Raphaelae Artenski, philosophiae doctore, Collegij minoris ordinario eloquentiae professore, ad seram posteritatem transmissa. Anno Dni 1681. die 15 Januarii. Cracoviae, typis Universitatis (1681). folio, kart 4.

Krasins. — Czartor. — Ossol. — Jagiell.

— Triumphans herculea virtus XXXVI. V. V. DD. secundae laeureae candidatorum dum sub felicibus auspicijs, illustrissimi et reuerendissimi principis ac Domini D. Andreae Trzebicki, Dei et Apostolicae sedis gratia episcopi Cracoviensis, ducis Severiae, almae Universitatis Cracoviensis cancellarii fau-

tissimi, a perillustri et admodum reuerendo Domino D. M. Andrea Kvcharski, S. Theol. doctore et professore, ecclesiarum Crac. cathedralis canonico, et collegiatae SS. Omnium praesopito, curato Prosouien. scholarum Vladislauia-Nouoduorscianarum, et contubernij Hierosolymitani prouisore, canonizationis B. Joannis Cantii procuratore, maioris collegij seniore patre, Academiae Crac. procancellario dignissimo, post certaminis philosophici, examinisque rigidi superatos plusquam herculeos labores, magisterij in artibus et in philosophia doctoratus licentiam consequeretur, symbolis varijs expressa: herculeisque triumphis, pro uniusq' cuiusq' candidatorum meritis et virtutibus, adornata et a Raphaele Casimiro Artenski, Lovicien. scholae Beatissimae Mariae Virginis in circulo Crac. seniore, eiusdem secundae laurae candidato, amoris fraterni et gratulationis ergo, concentu lyrico celebrata luci' publicae consecrata. Anno triumphantis diuini verbi incarnati 1672 mense... (dopis. Junio) die... (dopis. 14). Cracoviae, typis Stanislai Piotrkowczyk S. R. M. typographi. folio, 10 ark. (sign. K.).

Na odwoicie tytułu miedzioryt (podznaczony B. W.) przedstawiający symbolicznie tryumf herkulesowskiej cnoty. U góry miedziorytu herb Prażmowskiego i dwuwiersz łac. z podpisem: Nicolaus Alb. Wayttman, stud. poes.

Dedyk.: Mikołajowi na Prażmowie Prażmowskiemu arcybiskupowi Gnieźnieńskiemu. — Dalej wiersz do Jędrzeja Kucharskiego S. teol. doct. i profesora, oraz wiersz do egzaminatorów: Franciszka Przewoskiego, Walentego Mazurkowicza i Mikołaja Brosciusza. — Doktorami filozofii i magistrami nauk wyzw. byli: Jan Rochowicz, Kazimierz Olszowski, Marcin Ignacy Frankowicz, Wojciech Szkomarowicz, Floryan Machowicz, Wojciech Gawlikowicz, Piotr Praczelewicz, Jan Franciszek Gomulczyński, Franciszek Antoni Tokarski, Dominik Paweł Cyrus, Jędrzej Moskiewicz (Lwowianin), Antoni Franciszek Sławek, Wawrzyniec Józef Głodkowski, Franciszek Romer, Jędrzej Stanisław Sochański, Wojciech Aleksander Ciechanowski, Bazyli Plaszewski, Sebastian Muszewicz senior szkoły u W.W. SS., Stefan Franc. Szymankiewicz, Jędrzej Amadei (Krakowianin), Karol Aleksander

Cyranowicz, Jakób Głowacki, Daniel Gomulczyński, Jerzy Bystrowski, Stefan Cwikliński, Jan Woszczyzna, Walenty Franc. Lurinowicz, Wojciech Stachowski, Kazimierz Wolfowicz (Krakowianin), Maciej Abramowicz, Aleksander Betkowski, Stanisław Dobrzycki, Jan Baliński, Jan Gąsiorowicz (curatus in Stare Brzesko), Zachariasz Theodorowicz. — Na wywdzięczenie się za Arteńskiemu, pisali na cześć jego wiersze: Jan Floryan Machowicz, Wojciech Franc. Gawlikowicz i Antoni Franc. Tokarski. — Odbyło się to za rektorstwa Szymona Makowskiego.

Juszyńś. Dykcyon. 1.

Dzików — Jagiell. — Ossol. — Czartor.

— Thronus Regni Poloniae; diversis imperatorum regium et Saxonum principum sanguinis heroicarum virtutum et augustae magnificentiae decoribus, orbi christiano affulgens: serenissimo, potentissimo, invictissimo et clementissimo Augusto II. Dei gratia regi Poloniae orthodoxo, Magno Duci Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitae, Kijoviae, Volhyniae, Podoliae, Podlachiae Livoniae, Smolensciae, Severiae, Czerniechoviaeque, duci Saxoniae haereditario, Juliae, Cliviae Montium, Angriae et Vestvaliae, S. R. I. archi-mareschalco et electori, landgravio Thuringiae marchioni Misniae necnon superioris et inferioris Lusatae, burgrabio Magdeburgensi, comiti Marcae, principi Hennebergensi, comiti Ravensbergae et Barti, domini in Ravensstein. Ad primam, felicissimae suae coronationis, fasciumque imperij possessionis diem: e voto publicae orbis Christiani letitiae emblematicis et epigrammaticis panegiribus a M. Raphaele Casimiro Artenski, in alma Universitate studij generalis Cracovien. collega majore, Sacrae Theol. sententiariorum et professore, S. Florian. Florentiae ad Cracoviā canonico, dedicatus. Anno et die, expresso in carminibus rari artificii; quorum sensus et arcana literarum significatio cum explicante clave, in fine operis, est apposita. Cracoviae, ex offic. Fr. Cezary, S. R. M. illustrissimi et reverendissimi Dñi episc. Crac., ducis Severiae, necnon scholarum Novodvorscianarum typographi. (1697). folio, kart nlb. 9:

Na odwrocie tyt. cytata z „Cycerona polsk.“ Stan. Orzechowskiego; — na końcu ów „carmen rarae constructionis“ wyrażający w sztuczny sposób rok druku 1697. — Na ostatniej stronie objaśnienie tego wiersza.

Kraśniń. — Czartor. — Dzików — Akad. — Jagiell. — Ossol.

— Unio theologicus pretio, viribus splendoreq'; carus: magnifico, perillustri et admodum rudo Domino D. M. Simoni Stanisłao Makowski S. Theologiae doctori et professori collegae majori, ecclesiae collegiatae S. Floriani custodi, curato Nasiechovicensi, contubernii Hierosolymithani provisorii, S. R. M. secretario, almae Universitatis Cracoviensis generali et vigilantissimo Rectori, dum Sacrae Theologiae doctoratus insignia a perillustri et admodum rever. DD. Alberto Dabrowski S. Theologiae doctore et professore, ecclesiae collegiatae S. Floriani decano, patre seniore collegij maioris etc. etc. in ecclesia collegiata S. Annae magno applausu et laetitia omnium Universitatis ordinum et illustrium hospitum, solenni ritu in peruigilio translatae festivitatis B. Joannis Cantii, prensaret. Per M. Raphaelem Casimirum Artenski, Ph. doctorem collegam minorem, ordinarium eloquentiae professorem in vim debiti et officiosissimi cultus gratulatorio affectu oblatus. Anno salutis 1681. Cracoviae, typis Francisci Cezary S. R. M. necnon illustriss. et reuerendiss. episc. Crac. typ. folio, kart 7.

Na odwr. str. tyt. rysunek przedstawiający słońce wschodzące nad oceanem, z którego wynurza się kobieta, trzymająca w ręku muszlę. Nadto w textcie 3 ryciny.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Branic. — Kraśniń.

— Vindex elegus piissimis manibus clarissimi olim et excellentissimi Domini D. M. Francisci Roliński philosophiae et medicinae doctoris ac professoris, consulis Cracoviensis, virtute, prudentia, eruditione, summè conspicui viri, dum in ecclesia collegiata SS. Omnium justa ei funebri apparatu, magno cum dolore omnium persolverentur ad conservandam nominis et meritorum ejus memoriam a M. Raphaelae Casimiro Artenski Lo-

vicien. Novodvorsciano rhetorices professore, contubernij philosophorum seniore, luci publicae consecratus. Anno Domini 1674. die 17 Julij. Cracoviae, typis Universitatis (1674). folio, kart nlb. 3. (wiersz).

Dedyk.: Franc. Rolińskiemu, synowi zmarłego.

Juszyńś. Dykcyon. I.

Jagiell. — Kraśniń. — Ossol.

Arteński Raphael ob. Bellina Mich. (Census merit. 1698) — Baszczynski St. (Meridies 1698) — Dzielski Wojciech (Auspicium 1688) — Dziurkiewicz Kaz. Ant. (1680) — Fidetowicz Martinus (Gratiae 1698) — Jacobi Ign. Stan. (1681) — Jeliński Seb. (1681) — Łopuszyński Joan. Alb. (Praemiatrix 1698) — Lukini J. A. (Fatalis arctoi 1699, Fastigium honoris 1698) — Piskorski Seb. (1698) — Podgórski Samuel Jan (Definitio viri 1698) — Wosiński Sim. (Celsitudo triumph. 1698).

Muczkowski Statuta 336, 341.

Artes et imposturae ob. Junga Ad. (1589) — Parcovius Melchior (1589, 1594).

— novi evang. ministrorum ob. Junga Ad. (1583).

— reconditae ob. Crescentius D. (1685).

— ob. Ars — Artis — Herbut Jan (dobromilienses 1613) — Sierakowski Zygm. (liberales 1755) — Skarga (duodecim sacramentorum 1582).

Arthiereuthica ob. Nowowiejski Łuk. (1601).

Arthritis obacz: Dzidowski J. S. (1692) — Sulcius Joannes (Theses medicae 1619).

ARTHUS Gothard Dantiscanus (Nauzczyciel w Gdańsku, ur. 1570). Commentariorum de rebus in amplissimo Antichristi regno. Auctore Gotardo Arthusio Dantiscano. Francofurti, typ. J. Spiessii. MDCIX (1609). w 8ce.

— Cometa orientalis. Beschreibung dess Cometen dess 1618. Jahrs durch Goth. Arthusium Dantiscanum. Frankfurt am Mayn, b. Sig. Iatomo. MDCXIX (1619). w 4ce, str. 21.

— Nicodemi Frischlinii Nomenclator trilinguis graeco-latino-germanicus. Opus auctum studio et opera Gotardi Arthus Dantiscani. (1608, 1612). Ob. Frischlinius.

— Historia chronologica Pannoniae, res per Hungariam et Transylvaniam gestas, a Joanne Jac. Boissardo Veruntino, delineatas, continens. Continuata studio et opera Gotardi Arthus Dantiscani. Francofurti, An. MDCVIII (1608). w 4ce, str. 290.

Na str. 139. Acta Polonica.

— Historia Indiae orientalis ex variis auctoribus collecta et iuxta seriem topographicam regnorum, provinciarum et insularum per Africae, Asiaeque littora, ad extremos usq. Japonios deducta, qua regionum et insularum situs et commoditas, regum et populorum mores et habitus, religionum et superstitionum absurda varietas, Lusitanorum item Hispanorum et Batavorum res gestae atq. commercia varia, cum rebus administratione et memoratu dignissimis aliis, iucunda brevitate percensentur atq. describuntur. Coloniae Agrippae 1608. w 8ce, str. 616.

— Sechster Theil der orientalischen Indien. Historische Beschreibung des Königreichs Guinea. Frankf. am M. bey Wolfg. Richtern MDCIII (1603). folio, str. 157.

— Mercurii Gallobelgici succenturiati, sive rerum in Gallia et Belgio potissimum; Hispania quoque, Italia, Anglia, Germania, Ungaria, Transylvania, vicinisque locis, a nundinis Francofordiensiibus anni 1603. vernalibus usque ad ejusdem anni autumnales potissimum gestarum, historicae narrationis continuatae. — Tomi quinti liber primus, vere et fideliter conscriptus a M. Gotardo Arthus Dantiscano. Francofurti, sumptibus Sigis. Latomi an. 1612. w 8ce, p. 183 (V). cum una tabula. — Liber secundus (VIII). 164 (IV). cum una tabula. — Liber tertius an. 1611. (XVI). 248. (Dedicatio M. G. D. Joanni et Andreae Firleis Baronibus à Dambro Wica). — Liber quartus an. 1612. (VIII). 184.

Jagiell.

— Toż. Tomus VI 1605. Liber primus (VIII). 208 (V). — Liber secundus 1605. (VIII). 184. — Liber tertius 1612. str. 228. — Liber quartus 1606. str. VII, 115.

Jagiell.

— Toż. Rerum in Gallia et Belgio potissimum, Hispania quoque, Italia, Anglia, Germania, Ungaria, Transylvania, vicinisque locis, ab a. 1603. usque ad a. 1607. gestarum, historicae narrationis continuatae Tomus V., Quatuor libris absolutus. Francofurti, sumpt. Sigism. Latomi a. 1613. w 8ce, k. 4, str. 87 i k. 8.

Jagiell.

— Toż. Tomi IX. liber II. a. 1612. Francofurti.

— Mercurii Gallobelgici seu Rerum in Gallia et Belgia 1614. gestarum, histor. narratio. Tomi X. liber secund. auct. M. Gothardo Arthus Dantiscano. Francofurti, 1614. w 8ce. — Tomi XI. Lib. III. an. 1617. w 8ce, k. 4, str. 170. — T. XII. Lib. II. an. 1620. k. 4, str. 172 i mapp 2. Lib. III i IV. k. 4, str. 152 i 1 plan. k. 4, str. 154 i plan. 4. — T. XIV. Lib. I—II. an. 1622. k. 4, str. 152 i 5 planów, k. 4, str. 120 i 2 plany.

Jagiell.

— Toż. Tomi XV. liber I. Francofurti, 1626. w 8ce.

Tom XVI. wydał Georg Beatus. Tom XVII, XVIII i XIX. Joh. Phil. Abelin.

— Mercurii Gallobelgici Sleidano succenturiati, sive Rerum in Gallia et Belgio potissimum historicae narrationis continuatae Tomus I—VII. Francofurti sumptibus Godofr. Tampachij. Anno 1620. w 8ce.

— Ramo-Philippus, hoc est in Rami et Philippi Melanctonis dialetica libros commentarius. Francofurti, 1604.

— Reidanus redivivus, 1628.

Siarczyńska. Obraz I. str. 12

— ob. Neugebauer Sal. (1611) — Spielbergen Georg (Schiffarth 1605).

Artikkel dess Sechs Jährigen Still- und Frieden-Standes, zwischen der Königlichen Majestät in Polen und Schweden, Gross Fürsten in Litthawen etc. und dem Königreich Polen und Gross Fürstenthumb Litthawen, an einem:

Und dann der Königlichen Majestät und Königreich Schweden, andern Theils. Auff's trewlichste auss dem Lateinischen ins Deutsche versetzt. Gedruckt im Jahr Christi MDCXXIX (1629). w 4ce, k. 4.

Şa dwie z tego samego roku odmienne edycye. Przeździec. — Jagiell. — Czartor. — Wrocław. miejska.

— der Stumsdorffischen Vereinigung. Darin von beyder Königreiche, des Polnischen und Schwedischen Commissarien durch fleissige Unterhandlung etlicher Könige, Fürsten und Stände Gesandten und Mittelpersonen ein Stillstand der Waffen zwischen obgemelten Königreichen bestimmet ist, und die Theile Preussen, welche im vorigem Kriege eingenommen, ihren rechtmessigen Herrn und Besitzern wieder zugestellet sind. Welches geschehen im Monat Septembr. im Jahr 1635. B. w. m. i. r. dr. w 4ce, kart 2.

Czartor.

Articles des Pacta Conventa dressez et conclus: Entre les Etats de la Serenissime Republique de Pologne, tant de l'Ordre des Sénateurs, que de l'Ordre Equestre du Royaume et du Grand Duché de Lithuanie, et de toutes les Provinces annexés, d'une part. Et le Serenissime Prince Royal de Pologne et Grand Duc de Lithuanie Frideric Auguste, Duc de Saxe, de Juliers, de Cleves, de Mons, d'Angrie et de Westphalie, Archi-Maréchal et Electeur du S. Empire Romain, Landgrave de Thuringe, Marquis de Misnie et de la haute et Basse Lusace, Burgrave de Magdebourg, Comte Souveraine de Henneberg, la Marck Ravenensberg et Barbi, Seigneur de Ravenstein etc. à present Elú par la grace de Dieu Roi de Pologne et Grand Duc de Lithuanie; de Russie, de Prusse, de Masovie, de Samogitie, de Kijovie, de Volhynie, de Podolie, de Podlachie, de Livonie, de Severie, de Smolensko, de Czernichow, de l'autre — Ratifizé et approuvez par les Très Illustres et tres Excellents Seigneurs Joseph Antoine Gabaleon comte de Wackerbarth Salmour, conseiller privé d'Etat, Grand-Maitre de la Cour du

Prince Royal et Electoral, Chevalier des Ordres de S. Maurice et de S. Lazare, et Guelphe Henri de Baudissin, général de la Cavalerie et de Mousquetaires, Chevaliers de l'Ordre de l'Aigle Blanche, Ministres du Cabinet, et Plenipotentiaires deputez pour le present acte d'élection, qui ont eux memes répondu et juré en personne. Traduit du Polonois sur la Version latine. (Na końcu:) Fait et donné à Varsovie le I. de Novembre, l'an du Seigneur 1733. w 4ce, str. 36.

ob. Articleli (1733).

Czartor. — Ossol. — Akad. — Jagiell.

Artickul dess Vertrags: Zwischen den Keyserlichen vnd Polnischen Commissarien: Sampt gründlichem vnd warhaftigem bericht, was in dem Polnischen Zustand, seit König Stephani Bathorei tödtlichen Abgang, mit der neuen Wahl, vnd darauss erfolgendes Blutvergiessen, biss auff diese friedliche Tractation, sich zugetragen hat. Darinnen klärlich, als inn einem Spiegel, die gantz feindliche vnd friedliche Handlung, zwischen Ertzhertzen Maximiliano, den Polnischen und Hertzog Sigismunden, jetzigen polnischen König ergangen, zusehen: Welches alles von Anfang biss zum Ende, vom grösten biss zum kleinsten, fleissig angedeutet, vnd hierinn eygentlich erklärt wirdt. Erstlich: Gedruckt zu Schlesingen, durch Martinum Galsneblock, im Jahr 1589. w 4ce, kart nlb. 7.

Akad. — Czartor. — Pawlikowski.

— Toż. Gedruckt zu Nürnberg durch Leonhardt Heussler, 1589. w 4ce, kart nlb. 6.

Ossol.

Articoli alli della Pace e Lego offensua, e diffensiva trà la Maestà del Rè di Polonia el le Maestà de' Czari di Moscouia etc. 25 april 1686. Modena, 1686.

Katal. Aschera.

Articul des sechss- und zwanzigjährigen Still- und Friedensstandes zwischen der Königl. Mtt. und Königreich Schweden etc. etc. an einem: und dann der Königl. Mtt. und Krohne Polen etc. etc. am anderen theill beschlossen

zum Stumssdorff den 2 Septbr. stylo vet. Anno 1635. Auss dem Lateinischen auff's trewlichste ins Deustche versetzt. Gedruckt zu Elbirg, bey Wendel Bodenhausen. B. w. r. (1635). w 4ce, (sign. A—B₄). kart 8.

Czartor. — Jagiell.

— obacz: Formula — Pacta induciarum.

Articulen der Stumdsdorpsche Vereeninge daerin van de Poolsche en Sweedtsche Commissarien, door onderhandelinge van ettelijke Coninghen, enz. een stilstant der wapenen bestemmet is, ende de deelen van Pruyssen inde voorgaende Oorlogh inghenomen, haeren rechten Heer wederom overgelevert zijn. Amsterdam, 1635. w 4ce, str. 8.

— tusschen de K. M. van Sweeden en den Keur-Furst van Brandenburg; nu jongst getraceert ende onderteykent. Gouda, 1656. w 4ce, str. 4.

— tusschen den Grav ende Palatins van Posenanien ob. Wittenberg (1655).

— tusschen S. M. van Polen ob. Würtz Paweł (1657).

— van Accoord gemaect den 1 July tusschen de Hoogh-welgeboren Heeren Heer Andreas Triebiezki, Johannes Graef van Lezno, Georgius Graef Van VVisnicz Lubomirski, Stephanus Graef van Pylezo Corycinski, Vincencius Gonziewski, Nicolaus de Bnin Op Alenski (sic), als Gedeputeerden vanden Koningh aen d'eeene zyde. Ende Den Hoochwel-geboren Graef ende Heere Arfwed Wirtemberg van Debern, Graef van Neuburg, aen d'ander zyde. Wegen het overgeven der Stadt Warsaw. Anno MDCLVI (1656). w 4ce, str. 4.

ob. Acord (1656).

— van vrede Tractaet; Gesloten tusschen de Staeten van Groot Polen ende de Staeten van het Keurfurschap Brandenb. op den 12 Decembr. 1656. In s'Graven-Hage, gedrukt voor den Auther: by Christianus Calaminus, ende men vercoope voor den Auther, by

Hendricus Hondius etc. 1657. w 4ce, str. 8.

, Zbiornu Calaminusa Nr. 10. folio, od str. 73 do 80. Czartor.

Articuli orthodoxam religionem, sanctamque fidem nostram respicientes. A sacrae theologiae professoribus Lovaniensis Universitatis aediti, per sacratissimam Caesaream Majestatem merito confirmati: qui ab omnibus recte et religiose vivere cupientibus et syncere de eadem orthodoxa fide sentientibus, servandi et firmiter credendi veniunt. (Na końcu:) Impressum Crac. per Hieron. Wietorem. Anno Domini MDXXXXV (1545). w 8ce, kart nlb. 11.

Jocher 2760.

Czartor. — Branic. — Wrocław.

— derer Confoederirten in Pohlen, ueber bewilligte Krieges Disciplin. Gedrukt im Jahr 1659. folio, str. 3.

W artykule ostatnim 26. powiedziano, że deputowani powinni z końcem kwietnia jechać do Lwowa celem narady. W artykułach tych zabroniono pojedynków, zatrzymywania poczt i bryk kupieckich, zabierania z domów drzewa, przechowywania kobiet podejrzanych, znieważania szlachty i niewiast.

Branic. — Jagiell. — Ossol.

— Pactorum Conventorum. B. n. i r. (1669). folio, str. 20.

Zaprzysiężone przez króla Michała Korybuta r. 1669. Jagiell. — Ossol.

— pacis turcico polonicae in campo Bassae 1676. initio octobris conclusae. Po łacinie i niemiecku.

— federis de pace perpetua servanda, belloque contra Turcas gerendo a Reg. Maj. Regnoque Poloniae cum Moscoviae Magnis Ducibus 4 Maji an. 1686. initi. — Articul und Puncten, des zwischen S. K. M. und der Cron Pohlen, mit den Moscovitischen Czaren, getroffenen ewigen Friedens und Alliantz wider die Türcken, den 4 Maji 1686. B. w. m. (1686). w 4ce.

Bibl. publ. petersb.

— pactorum Conventorum inter status sereniss. Reipublicae Polonae etc. et sereniss. principem Fridericum Augustum Ducem Saxon. etc. Electum Dei grac. Poloniae Reg. M. D. Lith. etc. conscripti et conclusi atque per

Jac. Henr. Baronem de Fleming ratificati et comprobati. folio, str. 26. (Bez osobn. tytułu).

Obacz też samo pod: Actum in curia Vars. post festum S. Margarethae. 1697.

Ossol. — Czartor.

— pactorum Conventorum Stanów tery Rzeczypospolitey y W. X. Lit. y Państw do nich należących. Z posłami J. K. M. Ich Meie Pany Franciszkim z Windyków Grzybowskiem kasztelanem Inowrocławskim y Stanisławem Kożuchowskim, cześnikami Wieluńskim, rothmistrzem J. K. M. folio, str. 24.

Jurament króla Jmci obranego Stanisława I. super Pacta Conventa w kość. św. Jana w Warszawie, uczyniony 3 Paźdz. 1705. (podp. Stanisław I.).

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Zielińs.

— pacis inter Aug. II. et Carolum XII. (1706?). folio, kart 6.

Przyłęcki.

— In nomine Sanctissimae Trinitatis Articuli armisticii inter exercitum auxiliarem Saxonicum et Polonum. Ravae, A. D. 1716. folio, kart 10.

Ossol.

— Postquam inter partes paciscentes ab utriusq. Conventum sit de Armisticio generali, Articuli sequentes sunt conclusi, ac subscripti. Lublini, d. 4 mense Julio An. 1716. folio, kart 3.

Artykułów 13. o ustąpieniu Sasów z Zamościa i Lwowa. Podpisał Xżę Grzeg. Dołhoruki, Konst. Szaniawski, J. H. Fleming, Józef Potocki, Franc. Rudzewski, Kazim. Ogiński i inni.

Jagiell.

— XIV. ad stabiliendam concordiam inter exercitum Polonum et Saxonum. 1716. folio.

— Foederis Imperatorem inter Regesque Magnae Britanniae et Poloniae Viennae in Austria sanciti, articuli quindecim 1719. w 4ce, kart 7.

Czartor. — Ossol.

— pactorum Conventorum inter status serenissimae Reipublicae Poloniae, tam Senatorij quam Equestris ordinis Regni et Magni Ducatus Lithvaniae omniumq. ad eadem Dominia annexarum Provinciarum ab una; et serenissimum Principem Regium Poloniae et M. D. Lithvaniae; Dominum D. Frideri-

cum Augustum Ducem Saxoniae, Juliaci Cliviae, Montium Angriae et Westphaliae, Sacri Romani Imperij Archimarschalcum, et Electorem, Landgravium Thuringiae Marchionem Misniae, necnon Superioris ac Inferioris Lusatae, Bugravium Magdeburgensem, Comitem principem Hennebergensem, Marcae, Ravensbergae et Barbij, Dn in Ravenstein etc. nunc vero Electum Dei gratia Poloniae Regem et M. D. Lithvaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Kijoviae, Volhiniae, Podoliae, Podlachiae, Livoniae, Severiae, Smolensciae, Czernichoviaeque; parte ab altera conscripti et conclusi, atque per illustrissimos et excellentissimos D. D. Josephum Antonium Gabaleonem comitem de Wackerbart Salmour, consiliarium Status Intimum, Aulae principis regii et Electoralis Praefectum necnon SS. Mauritij et Lazari equestrem militem atque Guelphum Henricum a Baudissin, ducem generalem Copiarum equestrum necnon Equitum Sclopetariorum, vulgo Carabiniorum ad Custodiam Corporis Serenissimi Regis destinatum, praefectum, Aquilae albae polonicae equites conclavisq. Regii secretioris ministros, ad praesentem electionis actum ablegatos ministros plenipotentarios, praesentanea sponsione ac personali Juramento ratificati et comprobati. Ex polonico idiomate in latinam linguam translati. (Na końcu:) Actum et datum Varsoviae die Novembr. Anno Dni 1733. folio, kart nlb. 34.

Na odwrocie tytułu, drugi tytuł po niemiecku. Tekst łacińsko-niem.

Ossol. — Jagiell.

— Toż, tenże tytuł łaciński z małemi zmianami w pisowni i z opuszczeniem wyrazów: Ex polonico... translati. folio, od str. 33 do 62. (od ark. I₂ do Q₁).

Obejmuje sam tekst polski.

W egzempl. łacińsko-niemieckim. tytuł obejmuje całą kartkę. W egzempl. polskim stronice.

Jagiell. — Ossol.

— Toż. B. w. m. dr. i r. (1733). folio, str. 26.

Warsz. Uniw.

— Laudetur Jesus Christus. folio, str. 20. Następuje: Articuli pactorum Conventorum Stanów Rzpltej Korony polskiej y W. X. Lit. do niey należących z posłami JKM. etc. W Warszawie, w drukarni JKM. y Rzpltej Coll. XX. Schol. Piar. r. p. 1733. folio, od str. 23—66. Ossol.

— pactorum Conventorum zwischen Ihr. kön. Maj. von Pohlen u. der Republic Pohlen. Dresden, 1734. w 4ce.

Katalog Bibl. Kras. notuje wydanie łącińskoniem. z datą: Drezno, 1751., ale to data prawdopodobnie mylna.

— conventionis inter S. R. M. et Reip. Poloniae Commissarios, atque Ducis Curlandiae Plenipotentiarium initae. Vergleichs-Articul, welche zwischen S. K. M. und der Republic von Pohlen Commissarios, und des Hertzogs von Cuhrland Gevollmächtigten geschlossen sind. B. w. m. 1737. w 4ce, str. 20.

Dzików — Krasińs. — Raczyńs. — Bibl. petersb.

— juxta quos perfici debet ab A. A. R. R. Parochis, alisque beneficiatis status Ecclesiae cujusque, ac beneficii descriptio. Obacz: Lipiński Augustyn (1791).

— de Deo ob. Calixtus Mart. (Analysys 1693) — Głosisus Joan. (1693).

— de notitia Dei ob. Baystrup Pet. (1679).

— theologici obacz: Świtalski M. (1713).

Articuly wojenne hetmańskie, autoritate Seymu aprobowane. 1649. ob. Artykuły.

Artikuly wiary krześc. ob. Artykuły — Radomski Jan (1561).

Artilleria ob. Braun Ernest (Novissimum 1682) — Siemienowicz Kazim. (1659).

Artis magnae Artilleriae pars I. ob. Siemienowicz Kaz. (1659).

— grammaticae observationes ob. Cingularius Hier. (1515).

— poenitentiariae tirocinium ob. Mościcki Mik. (1625, 1631).

— sphygmicae lib. V. ob. Struś Józ. (1573).

ARTOMEDES Seb. M. Sammlung von 22 Leichenpredigten. Danzig, 1615. w 4ce.

Jocher 5223.

ARTOMIUS Christoph. (z Torunia). Disputatio inaug. de gravissimo renum affectu calculo. Quam defendet Christophorus Artomius Thoruniensis Borusus. MDCXVIII. Basileae, Jo. Jacobi Genathj. 1618. w 4ce, str. 24.

— ob. Schoenfels Jędrzej (Medyk chrześciański 1638).

Adelung Gelehr. L. I. 1150.

ARTOMIUSZ Piotr (Krzesichleb) (ur. w Grodzisku 1552 † 2 Sierp. 1609). Dięta duszna potraw i zabawek chrześciańskich. W Toruniu, 1601. w 12ce.

Jest to odpowiedź na Panaciusa: Recepta na Thanatomachią.

Jocher 6280. — Adelung Gel. Lex. I. 1151.

— Homilia albo kazanie pogrzebne nad szlachetnym ciałem senatora Korony polskiej nieposledniego 25 Januarii r. 1592. w Kurniku czynione. W Toruniu, z drukarniej And. Koteniusa r. p. 1593. w 4ce, kart 20 nlb.

Przedmowa do Jana ze Zborowa, kasztelana Gnieźnińskiego. Czartor.

— Cantional to jest pieśni chrześciańskie. Toruń 1578

— Toruń 1587.

— Toruń 1596. (Przedmowę podpisał r. 1595. P. A. G.)

— Toruń 1601. (Ta edycya ma dopiero w przedmowie podpis Artomiusza Grodic.).

— Toruń 1620.

— Toruń 1638.

— Gdańsk 1640.

— Gdańsk 1646.

— Toruń 1648.

— Toruń 1672.

— Toruń 1697. (dwie edycye).

— Lipsk 1728.

Obacz te wszystkie edycye pod: Kancyonał.

— Kazanie pogrzebowe Jana Grabi z Ostroroga y Katarzyny z Olchowca. Bez w. m. i dr. 1582. w 4ce (brak końca).

Tak zanotował Świdziński w katalogu swoim.

W innej notatce stoi: Kazanie nad ciałem Jana Ostroroga i Halszki Świerczowej.

— Kazanie na synodzie w Toruniu 1595. miane.

Jocher 5220.

Wydr. r. 1599. w 4ce przez Turnowskiego przy jego kazaniu synodalnem. — Obacz: Kazania synodowe.

— Kazanie o weselu w Kanie Galijskiej miane w Toruniu r. 1601. w 4ce, 2 ark.

Jocher 5216. — Maciej. III. 374. według Siarczyńskiego podaje rok wyjścia 1604. Chreptow.

— Kazania o personie Syna Bożego. W Toruniu, 1588. w 8ce.

Jocher 5195. mylnie ma: prawie zam. personie.

— Kazanie o zjawieniu Króla w żywotstwie narodzonego. W Toruniu, 1604.

Jocher 5217.

— O sędzie pańskim przyszłym i skończeniu świata, kazanie adwentowe. W Toruniu, A. Cotenius. 1604. w 4ce.

Jocher 4022.

— Sermon to jest Kazanie na dzień wniebowzięcia Panny czystey, który się co rok 15 Augustu wraca. Epiphan. Lib. 3. tomo V. Haeresi 79. „Etsi pulchrum est lignum, sed tamen non ad cibum, etsi pulchra est Maria, et sancta et honorata, sed non ad adorationem data. W Toruniu drukował Andr. Kotenius, roku 1595. w 4co, kart 14.

Dedyk.: Wielmożnemu Panu, Panu Sędziwuiowi hrabi z Ostroroga etc. etc. kart nlb. 3. Pod dedykacją: w Toruniu 20 Augusti 1595. X. Piotr Artomius.

Birgel.

— Nomenclator, selectissimas rerum appellationes tribus linguis, latina, germanica, polonica, explicatas indicans. In usum Scholarum Borussicarum et Polonicarum. Cum Serenissimi Regis Poloniae gratia et privilegio ad decennium. Anno MDXCI (1591). Na końcu: Torunii Borussorum ex officina typographica Andreae Cotenii, mense Augusto. w 8ce, sign. u dołu A₂—O₂.

Wyrazy polskie wyłożył Artomiusz.

Włocława.

— Toż. Toruń 1597. w 8ce.

— Toż. Torunii Boruss., And. Kotenius. 1603. w 8ce.

Ewangel. Wileńs.

— Toż. Editio IV. w 16ce.

— Tenże tytuł. Quinta editio quarta conformis. In usum Scholarum borussicarum et polonicarum maxime vero gymnasii Thoruniensis. Thorunii, typis Francisci Schnelboltz, sumptibus Andreae Hünefeldii bibliopolae, Anno MDCXXXVIII (1638).

Lukaszewicz Hist. szkół I. 404. str. w przyp.

— Tenże tytuł. Sexta editio quinta conformis. In usum Scholarum borussicarum et polonicarum: maxime vero gymnasii Thoruniensis. Dantisci, typis et sumptibus Andreae Hünefeldii bibliopolae. 1643. w 8ce, kart nlb. 120.

Wiersz: „Ad Lectorem“ podp. Petrus Artomius. Krasińs.

— Toż. Toruń, 1684. w 8ce.

— Piosnka nabożna niegdy pobożnego męża X. Piotra Artomiusza, zwołanego kaznodzieię Thoruńskiego polskiego, którą wedle imienia y nazwiska swego złożył i zażywać się może, podczas publicznych plag y kaźni od Boga na ludzie zesłanych. Anno 1574.

Umieszczona w dziele Jędrzeja Schönflissiusza p. t.: Wirydarz duszny męski i t. d. W Lubczu 1648. w 8ce, na str. 677.

† Jocher III. 262.

— Thanatomachia, to jest boy z śmiercia. Traktacik każdemu, kto się iedno śmiertelnym czuie, zawsze przygodny. W Toruniu, w druk. Andrzeia Koteniusza r. 1600. w 8ce, karta tyt., przemowy do Mik. Koteniusza 10 kart nlb., str. 142 i 1 k. nlb.

Przypis Mik. hr. z Ostroroga. — Na to opisał Panaetius Recepta.

Jocher 6279. — Maciej. Piśm. III. 373. — Wiszn. IX. 73. Czartor.

Artomius Petrus obacz: Czechowicz Marc. (Rozsadek 1581) — Graserus Konrad (Manes famosi 1609) — Kazania (1599) — Locks Kilian (Circinus 1609) — Panaetius Bartłom. (Recepta 1600) — Radliński Paweł (Święcenie 1601) — Thamnicius Jan (Kancyonał 1624) — Thyssen Cas. (Justa 1610) — Trisner Marcin (Leichenpredigt 1609).

Juszyńs. Dykc. I. 7—8. — Bentk. Hist. lit. I. 234—5. — Siarcz. Obraz I. 12. — Wiszniews. VI. 514—19, IX. 72—3. — Woronicz Pisma IV. 101. — Encykl. Orgelbr. II. 367, 231—2. — Załuski Bibl. post. s. 14. — Olof Poln. Lieder 9—26,

Toż: Kraków-Schedel

229, 412—419, 426—7. — Maciej. Piśm. III. 373—4. — Łukaszews. Kościoły br. Czes. 143, 157. — Starowski Monum. 391. — Lelewel Biblioth. ks. II. 211. — Schnaase Zur poln. Literat. 1862. s. 29—30. — Wengierski Hist. eccles. Slav. s. 422. — Woronicz Rocznik Tow. przyjac. Nauk. II. 384. — Witte Diar. biograph. (pisze, iż umarł 2 Aug. 1609. aetatis 57.) — Sembrzycki Przegl. lit. 1887. s. 10—11. — Rhesa Lud. Nachr. von Predigern 1834. — Döring G. 30 slavon. Melodien. Leipz. 1868. — Kuehnast Deutsche Kirchenlieder. Rastenb. 1887.

Artur Laurent. Fauteus ob. De la Roche (1592) — Fauteus (De controversiis).

Artykuł I. ułożenia Rady nieustajacej i addytament do artykułu pierwszego ułożenia Rady nieustajacej. Excerpta z konstytucyi anni 1775, ściągające się do obierania konsyliarzów i marszałka Rady nieustajacej, tudzież kommissarzy skarbowych (na sejmie 1776 w Paźdz.) folio, sign. A₃. (str. 6).

Branic. — Czartor. — Krasin.

Artykuł XV. traktatu Neusztadskiego między carem Jegomością y koroną szwedzką. B. w. m. d. (r. 1721) folio, 1 pół arkusz. Krasin.

Artykuł (Do) gwardyów w etacie wojskowym. Warszawa, Gröll, (18 w.) folio, str. 4. Branic.

Artykułów (Siedemdziesiąt siedm) arystokrackich. w 8ce, (z końca 18 wieku).

Artykuły bractwa kupieckiego Warszawskiego z dawnych przywilejów zebrane i nowo przyczynione rękami Ichmościów Panów kommissarzów i assessorów sądu Jego królewskiej Mości dnia 4 Maja roku pańskiego 1729. podpisane. Drukowane w Warszawie 1729 r. folio, ark. 4.

— chwał. bractwa św. Anny. Bez w. r. folio.

ob. Bractwo św. Anny. Raczyn.

— bractwa wianka różanego Panny Maryi postanowione w Wilnie przy kościele św. Ducha 1587. w 12ce.

Notaty Haana we Lwowie.

Porównaj Herbest Bened. (1568).

— które do wizyty generalney przygotowane być mają w języku polskim.

Datow. w Warszawie d. 31 Stycznia 1786 r. folio, str. nłb. 8. Krasin.

— w których zgadzają się Ewanielicy z ludźmi greckiego nabożeństwa y s kościoły orientalnemi w nauce zbawiennej. Bez r. i m. dr. w 4ce, kart nłb. 2.

Maciej. Piśm. pol. III. str. 167.

Ossol.

— nowo ustanowionej kommissyi wojskowej na sessjach sejmowych częściami decydowane. folio.

Porównaj: Kommissya. — Przywrócenie.

Raczyn.

— prawa magdeb. ob. Groicki B. (1558, 59, 60, 62, 68, 73, 1616, 18, 29).

— przeciw Jezuitom ob. Niemojewski X. (b. r.).

— sądów marszałkowskich w Krakowie, na szczęśliwej koronacye króla Jmci Jana III. W Krakowie, w drukarni Akademickiej Roku pańskiego 1676. folio, kart nłb. 17.

Maciej. Piśm. III. 159.

Branic. — Warsz. Uniw. — Ossol.

— Toż, tamże. 1676. folio, k. 4.

Objemuje artykułów 20. Podpisany Alex. Hil. Połubiński, marszałek W. X. Lit

Jagiell.

— sądów marszałkowskich na Seymie walnym W. X. Lit. w Grodnie 1678. An. 15. Decembris. folio, kart nłb. 6.

Warsz. Uniw.

— securitatis przy boku J. K. M. 1646. ob. Szczerbicz Paweł.

— seymu w Preszporcku węgierskiego, z których każdy pozna y domyslić się może, iako węgierskiej ziemie ostatek ginie. Z własnego exemplarza łacińskiego przełożone Providentia est virtus, per quam sagaci subtilitate futurorum eventus colligitur adversaque praevidet solerte animus praemunitus. B. m. r. i dr. w 4ce, k. 8, druk goc. i antykwą. Branic. — Ossol.

— według których ma być uczynione jak naydokładniejsze opisanie całej Dyecezyi na uskutecznienie mappy czyli karty geograficznej. B. m. (Wilno?) i r. (z 18 wieku?). folio, kart 4.

Na stronie 4.: Przykład do opisania stosownie do punktów dziewięciu na ten ko-

niec wydanych. Parafia Podbrzeska. — (Na końcu.) „Takowe opisanie mojej podpisem ręki własney stwierdzam. X. Piotr Puciłowski, obdyga prawa doktor, sądów zadwornych pisarz, pleban Podbrzeski.“ — Parafia Podbrzeska leży w dekanacie wileńskim. Jagiell.

— wiary ob. Herbest B. (1565) — Radomski Jan.

— wojenne hetmańskie totius Reipublicae na seymie Anni 1609. approbowane. B. m. folio, kart 4.

Jest tych artykułów 70.

Jagiell. — Zielińs.

— wojenne hetmańskie autoritate seymu approbowane 1609 r. B. m. dr. (Lwów), folio, str. 23.

Chodkiewicz Grzegorz napisał po łacinie artykuły wojenne, które są zamieszczone w zbiorze Gwagnina, Pistoryusza i Elze-wirskim.

Maciej. Piśmien. III. 75. — Batows. Katal. 892. daje datę: Żółkiew 1609, zaś pod N. 895. bez wym. miejsca.

Branic. — Ossol.

— Tenże tytuł: . . . . approbowane Anni 1609. folio, str. 18.

Jestto inna edycya od poprzedzającej.

Warsz. Uniw. — Ossol.

— Toż, kart 5. druk gocki.

ob. Konstytucye Sejmu (1609).

Ossol.

— Toż samo. Warszawa, w druk. Jana Rossowskiego. 1633. folio.

— Toż. W Lublinie, w druk. Wiczorkiewicza 1649. folio, kart 5.

Zamojs.

— Toż. 1733. folio.

— wojenne powagą Rzpłtey, królów polskich y hetmanów W. X. Lit. różnymi czasy ustanowione, teraz zaś z rozkazu JO. Xiążęcia Jegomości Michała V. Kazimierza Radziwiłła wojewody Wileńskiego, hetmana W. X. Lit. przedrukowane w Nieświeżu, w drukarni Radziwiłłowskiej in Collegio Societ. Jesu r. p. 1754. w 8ce, 1 k. tyt., k. nlb. 3 (dedyk.), str. 250, k. nlb. 40. (Excerpt ex Volumine legum titulo militares et nobiles).

Dedyk.: Mich. Kaz. Radziwiłłowi przez X. A. Z. (adorowski?) Soc. Jesu, prefekta ty-pogr. Ducatus Rad.

Z herbem sztych. Radziwiłła.

Zielińs. — Jagiell.

— Tenże tytuł . . . . ustanowione z rozkazu JO. Xiążęcia Jmości Michała V. Kazimierza Radziwiłła wojewody Wileńskiego i t. d. przedrukowane w Nieświeżu, w drukarni X. Radziwiłłowskiej, a teraz po uczynionej ścisley rewizyi y argumentacyi drukiem powtórzone. W Elblągu w drukarni Jana Teofila Nohrmanna r. 1755 w 8ce, str. 208, (od str. 193 rejestr alfabetyczny) i 80 str.

Na tych 80 str. mieści się: Excerpt ex Volumine legum de autoritate Buławy Korony y W. X. Lit. — Oprócz tego przypisanie Xciu Michałowi Radziwiłłowi, u którego podpis: S. Brodowski K. R. P. B. P. i regestr. (razem 5 kart nieliczb). W dedykacyi wyraża wydawca, że Compendium to z rozkazu Xiążęcia było zrobione; ustawy zaś i prawa w nim zawarte, z manuskryptów biblioteki Nieświejskiej wypisane, w drukarni Radziwiłłowskiej pierwiej już drukowane były. Również wspomina Brodowski, że ma polecenie od Xięcia ułożyć Corpus juris militaris Lithuanici.

Zawiera się tu między innymi: Art. Wojsk. Hrehora Chodkiewicza, hetmana W. X. L.; X. Janusza Radziwiłła het. W. X. L. (de a. 1648); Mich. Kaz. Paca het. W. X. L. (de a. 1673); Regulamen X. Mich. Kaz. Radziwiłła het. W. X. L. (de a. 1746); Artykuły artylleryi ułożone za panowania Wład. IV. przez Jana Platera Obersztera, których text niem. podpisał w Warszawie dnia 30 Aug. 1664 r. Fromhold de Lüdinghaus Wolff, generał artylleryi koron.

Żebraus. Bibliogr. matem. 396.

ob. Brodowski S.

Chreptow.

— wojskowe za królów polskich i hetmanów W. X. L. wojsku ustanowione, a teraz, aby tem snadniej do wszystkich wiadomości dojść mogły i ścisłej były zachowane z rozkazania JW. JP. Michała Kazimierza Paca wojew. Wileńsk. hetmana W. X. L. do druku podane. Wilno, w drukarni S. J. 1673. folio, k. 2, str. 32, druk gocki.

Branic.

— wojskowe z konstytucyi wyjęte. Warszawa, 1769. w 8ce, str. 55.

Wydane na skutek zjednoczenia ziem poznajns. i kalisk. celem donoszenia się do konfederacyi Barskiej, a to pod marszałkiem Ign. Malczewskim.

Jagiell.

— wojskowe. Kriegs artikel [pod tem: Orzeł w koronie]. W Warszawie,

1775. w 8ce, str. 53. (po polsku i po niemiecku).

Zarazem: *Proceder prawny wojskowy z r. 1775.* (obacz).

Akadem. — Warsz. Uniw. — Raczyns. — Zielińs.

— Tenże tytuł. W Warszawie, 1790. w drukarni uprzywilejowanej M. Grölla, księgarza nadwornego J. K. M. w 8ce, str. 55. (po polsku i po niemiecku).

Wydane jako część II. przy dziele: *Proceder prawny wojskowy 1790. r.* (obacz).

Branic. — Krasińs. — Warsz. Uniw. — Jagiell. — Dzików — Czartor. — Ossol.

— ob. *Konstytucye (hetm. 1609)* — Pac Michał Kaz. (wojskowe 1673) — *Proceder (wojsk. 1790)* — Radomski (szmalk. 1569).

Artylerya ob. *Artilleria* — *Artykuły wojenne (1755)* — Bezout P. (1781 — 83) — Braun Ernest (1682, 1710) — Brühl Alojzy Franc. (1774) — Grodzicki Faustinus (1747) — Jakubowski Józef (1781, 1783) — Potocki Stanisław Szczęsny (b. r.) — Powinności (1775) — Siemienowicz Kazimierz (*Artis* 1650) — Stan korpusu artylleryi (b. r.) — Uffan Diego (*Archelia* 1643).

ARUMAEUS Dominik Leovardiensis (1575 † 1637). *Disputationes ad Pandectarum leges* (mieści: Kakrzowsky, Pol. eq. exercit. Justin.) Jena, 1620. w 4ce.

Katal. Schmidta N. 499. r. 1886.

Arundinensis Joannes obacz: Jan z Trzciany *Arundinensis*. (*De natura 1551, De religione 1563. Vita B. Michaelis Giedroyć 1546. 1605.*)

Arvay (D') ob. Czartoryski Adam *Xiążę* (1776).

Arvidus Gustav ob. Zygmunt III. (*Mandata 1596.*)

Arya patriotyczna. W Warszawie, w druk. P. Zawadzkiego.

Koresp. Warsz. 1792.

Aryane obacz: Zawiszanka Marya Beata.

Aryanie (Ariani) ob. Adelt Mar. (*Historia 1741*) — Appendix (b. r.) — Arciszewski El. (*religio 1649*) — Argentus J. (*Assymbolum* 1630) — Arianismus — Augustinus S. (*Minus jacula*) — Baldwinus Frid. (*catechismi 1620*) — Blossius

Maciej (1619) — *Censura Refut.* (b. r.) — Cichocki Mik. (1641) — Clementinus Daniel (1630) — Czartoryski Jerzy (1617) — *Exemplum* (1681) — Gliczner (*Societas 1565*) — Górski Jan (1608) — Grabiecki W. (*Aryański błąd 1660*) — Jasz-Berenyi (1662) — Lauterbach Sam. (*Ariano-Socinian 1725*) — Lubieniecki Andrzej (b. r.) — Maimburg Luigi (1686) — Morscovius Petrus (1632) — Moskorzewski H. (*Niewstydy 1617*) — *Namowa* (1654) — Nawara (b. r.) — Niemojewski J. (*Błędy 1566*) — *Odpis* (1619) — Pac Mikołaj (1566) — Pawłowski Krzysztof (1607) — Paxillus F. Bern. (1616) — Petrycusz J. (*Niewstydlivość 1600*) — Pikielius Sebast. (1643) — Powodowski H. (1582) — *Przedmowa* (b. r.) — *Przyśluga ariańska* (1657) — Sandiusz Christophorus (*Nucleus 1669*) — Schreiter J. (1613) — *Scriptum* (1649) — Skarga P. (1604) — Smalciusz P. (1619) — Smiglecius Martinus (*De erroribus 1615, Nova monstra 1612*) — Stoiński Piotr (*Okazanie 1600*) — Tretzy K. (*Błędy 1566*) — Ursinus Zachar. (*Judicium 1563*) — Wigandus Joannes (*De Deo 1566*) — Wietrowski Max. (*Historia 1723*) — *Virorum omina* (1642) — *Zdrady aryańskie* (1657) — Zwicher Dan. (1672—5).

Arye obacz: Alberti. — Arien. — *Rozrywka.*

Aryetka do I. Krasiekiego ob. Krasiecki Ign.

Arys i Galatea, balet heroi-pantomiczny. Treść baletu wyjęta z metamorf. Owidiusza ks. XIII. Bez w. n. dr. i r. w 4ce, str. 8. Krasińs

Aryst obacz: Saint Brison, Segnier (1792).

ARYSTEAS (Aristeas). Kroniká stárodawna y ktemu pobożna, o poważnych rozmowach Ptolomeá Filádelfá monárchi Egipskiego, ktore miał z veżonemi Hebreyczyki, ktorych pospolicie siedmdziesiąt wykłádców ábo tłumáczów zakonú Bożego zowiá, o porzádnym y spráwówániu y záchowániu królestwá swoiego. Przez Arysteásá se-

kretarzą jego, przed 1928. lat po Grecku napisana. A teraz nowo, (za szczęsnego pánowania Jego Krolewskiej Miłości Stefána pierwszego Krolá Polskiego. Roku po národzeniu Christusa Páná 1578). pracą Woyciecha Rzymskiego z Wárszawy na polskie przełożona. Drukował Alexánder Turobineżyk. Roku od národzenia Jezusá Christusa syná Bożego. 1578. B. m. dr. (Kraków?), w 4ce, kart nlb. 30 i k. tyt. druk gocki.

Na odwoicie kartki tytułowej herb Łodzía z epigrammatem, dalej 2 kartki przedmowy (dedykacji): Jaśnie Wielmożnym hrabiom z Gorki Andrzejowi i Stanisławowi. — Na karcie 4-tej argument tej kroniki, dalej kartka imion 70 tłumaczów. Samego písma nieliczbowanych kart 26.

Jocher 8737. — Lelewel Ks. bibl. I. 232. — Sob. w Encykl. powsz. T. 22. s. 743.

Arystobol ob. Vattel Emer. (Rozmowa 1762).

Arystokracya ob. Punkt (b. r.).

Arystoteles ob. Aristoteles.

Arystoneus ob. Dernałłowicz.

Arytmetyczne reguły ob. Kownacki Józ. (Uwagi 1772).

Arytmetyka o rachunkach z tabelami do układania registrów. Warszawa, 1776. w 8ce.

— praktyczna z tablicami do układania registrów. Warszawa, 1780. w 8ce.

Por. Bielski Szymon.

— praktyczna kieszonkowa. Porywczynie codziennie trafiające się rachunki, przy redukeyach monet, przy kupi y przydaży, z wielką łatwością odprawiająca, przez taryffę, o której na samym czele kładzie się informacya. W Warszawie, w druk. J. K. M. y Rzpłtey u XX. Schol. Piar. 1773. w 32ce, str. 38 i 100.

Krasińs. — Jagiell. — Ossol.

— ob. Aritmetica — Behmen Kasper (Rechnenkunst 1768) — Bielski X. Szymon (praktyczna, krótkim i łatwym 1775, 1793) — Czarnocki Alojzy X. (czyli nauka o rachunkach 1775, 1744) — Gorczyn Jan Alex. (1644) — Hederichs Benjamin (podług reguł 1774) — L'Huillier Sim. (dla szkół narod. 1778, 1785, 1787, 1788 i t. d.) — Lenczewski Ant. (1757) — Marquart Józef

(Nauka matem. 1772) — Obermeier Fulgenty (1760) — Siekierzyński Tomasz t. j. rachmistrz. nauka 1766) — Siruć Barnard Maciej (Arytmetyka prostacka 1767) — Skaradkiewicz Patrycy (czyli nauka 1766, 1769, 1771) — Sławiński A. Bernardyn (Institutiones 1782).

ARZACYUSZ (Arsacius). Wtóra część Postille przedtem z Arsacyuszowey Postille wziętey, uczynioney y przełożoney [p. Ostaph. Trepkę]. (Na końcu:) Drukowano w Królewcu Pruskim przez Jana Daubmanna, Anni 1557. folio, k. 3—293. druk gocki.

Ossol. — Warsz. Uniw. — Kórnice.

Część 1-sza obacz: Corvin Antoni.

ASARIEL. Haereditas Israelis. Francofurti ad Oder. 1691. folio.

Asariel był rabinem w Tarnogrodzie.

Jocher Gel. Lexic.

ASARICUS Daniel, bibliotekarz i kantor w Gdańsku, († 24 Stycznia 1606). Commonfactio de miserrimo calamitoso horum extremorum temporum cursu. 1591. w 4ce. (wierszem)

Ascanio obacz: Ordell (Don) Asc. (L'applauso 1637).

Ascens do nieba preeminencyi 1795. ob. Alakok.

Ascensiones piaie mentis ad Sanctissimam Trinitatem per distinctos orationum gradus. Reimpressa 1734 anni. Posnaniae, typis Academicis, w 8ce, 1 1/2 ark.

Rok wyrażony w logogryfie.

Warsz. Uniw.

— Toż. Warszawa, 1755.

Ascensus obacz: Hosius (purpureus 1733) — Nowacki Mateusz (triumphalis 1689) — Strzetuski Chr. Adr. (Solcetae 1715) — Tomasz a Kempis (piaie cogit. 1761) — Zawadzki Dom. (purpureus ad ferculum 1687).

Ascesis spiritualis pro confraternitate S. Joseph, sponsi Beatae Virginis Mariae ac pro omnibus ad eundem devotis, generoso ac magnifico Dno D. Josepho de Goray Gorayski, a confratribus dictae confraternitatis in ecclesia Varsaviensi Carmelitarum Discalceato-

rum congregatis, dedicata. Anno Domini 1669. Varsaviae, typis Elertianis. w 12ce, str. 145.

Na odwrotnej stronie tytułu herb Gorajskich (Korzak) i pod nim 4-ro wiersz. — Przepisana Józefowi Gorajskiemu. Książka ta zawiera w sobie statut dla bractwa św. Józefa, świeżo wówczas do Polski wprowadzonego i nabożeństwo do tego świętego.

Dziennik warszawski 1852. N. 16.

ASCEVOLINUS F. Cong. Signaturae Justitiae R. P. D. Asevolino Cracovien. praetensarum Decimarum pro Mag. Civibus et Oppidanis Zarnovecen. Contra Ven. Monasterium et R. R. Moniales Imbramovecen. Ord. Praemostraten. Facti. Proponam die Jovis 19 Septemb. 1754. F. Asevolinus (Romae), typis Bernabò 1754. w 4ce, 4 kartki.

Jagiell.

— Signaturae Justitiae R. P. D. Asevolino Cracovien. pro Rev. D. Michaele Severino Bierziński praeposito parochialis ecclesiae Pacanovien. Contra R. R. DD. Martinum Matlakovski, ac instigatorem fiscalem mensae episcopalis Cracovien. Facti. Proponam die Jovis w 4ce, kartek 4.

Na 1-szej karcie Cracovien. Decimarum super Attentatis.

Jagiell.

— w tejże sprawie: Pro R. D. Michaele Sev. Bierziński etc. Summarium. Typis Bernabò, 1756. kart 4.

Jagiell.

— Cracovien. Decimarum super Attentatis. w 4ce, kart 2.

Jagiell.

— Signaturae Justitiae R. P. D. Asevolino Cracovien. Pertinentiae Causae. Pro perillustr. et Adm. Rev. D. Martino Matlakovski parochi Zborovecen. Contra perillustr. et Adm. Rev. D. Michaelem Severinum Bierziński, parochum Pacanoviens. Facti. Typis Bernabò, 1756. w 4ce, 6 kartek.

Jagiell.

— w tejże sprawie. Pro Rev. Mart. Matlakovski Summarium. Typis Bernabò, 1756. w 4ce, 6 kartek.

Jagiell.

— Responsio. w 4ce, 2 kartki.

Jagiell.

ASCH. Sposób leczenia w czasie powietrza zarażliwego praktykowany w

Jassach, opisany niemieckim językiem przez Imei P. barona de Asch. Teraz przełożony na oyczysty język ku wygodzie powszechney. R. 1770. We Lwowie, w druk. J. K. M. y bractwa S. S. S. Troyey. Anno 1770. w 8ce, kart nlb. 8.

Wilno — Ossol.

— Sposób leczenia chorujących na zarazę powietrzną czyli czumę, w Jassach praktykowany przez barona von Asch, który przy okazującym się w tym roku 1797. powietrzu dla obywatelów powiatu Uszyckiego końcem ratowania siebie samych i swoich poddanych, staraniem obywatela tegoż powiatu Uszyckiego do druku podany. Mińkowce, 1797. w 8ce, str. 18.

Dzików.

ASCHENBERG Rütger. Extract Schreibens an Ihre königliche Maytt. zu Schweden von Hn. Obr. Aschenberg. Aus Slochaw de dato 25 Decemb. stylo veteri. Anno 1656. B. m. dr. w 4ce, str. 4.

— ob. Copia (1656).

ASCHENBORN Daniel L. S. (z Bytomia, rektor w Lesznie). Ludovicae Mariae Gonzagae ingressum Gedanum et portae arcuumque triumphalium delineatio carmine heroico. Dantisci, 1646. folio.

Hoppe 41.

— Pentas epigrammatica in ingressum Joannis Casimiri. Dantisei, 1656. folio.

ASCHENBORN Michael († 1627). Monumentum exequiale Samueli Gratiano optimaе indolis adolescenti Ostrorogii 26 Sept. 1621. denato et Octob. ibidem humato ab amicis erectum. Bethaniae, typ. Joan. Dorfferi, w 4ce.

Dzików.

— In obitum antiquissima et nobili prosaria oriundi, propriaque virtute excellentissimi, magnifici et generosi herois D. Johannis Potocki de Potok capitanei Tlumacensis et ductoris turmae regis Poloniae felicissimi etc. qui A. D. 1627. die 16 Julii pie placideque in Domino obdormivit, Lessus exequiales. Bethaniae, lit. viduae Dörfferianae, w 4ce, kart nlb. 8.

Są to wiersze zbiorowe. Prócz Aschenborna są także wiersze łacińskie: Jerzego Vech-

nera, Dawida Vechnera, Jana Sculteta, Michała Henrici, Wojciecha Węgierskiego, Jana Musoniusa, Stanisława i Władysława Trzciskich; — francuskie Wacława Teodora de Budowa, ucznia szkoły w Lesznie; — na końcu są wiersze greckie Eustachego Gizeliusza. Akad.

— *Lacrymae super luctuoso obitu Sendivogii comitis ab Ostrorog, castell. Miedzyrzecensis etc. Bethaniae, impr. Mart. Brüxer. 1625. w 4ce.*

Wspomina tu razem zgon wielu innych osób, w tymże czasie zmarłych, jako to: Opalińskiego wojewody poznańskiego, Gorzyńskiego i Jana Zakrzewskiego, przełożonego zborów. — Piotr Opaliński wojewoda poznański, umarł 1624 r. Dzików.

— *In solemnem nuptiarum festivitatem. Bethaniae, in offic. haered. Joan. Dorfer. 1623.*

Wiersz na zaślubienie Jana a Brause, dziedzica Klostawy z Barbarą córką Kaspra Szlichtynga Bukowieckiego. Dzikows.

Juszyńa. Dykcyon. I. 9. — Siarcz. Obraz I. 13. — Wiszn. VI. 331. — Łukaszewicz Kośc. Br. C. 357. — Węgierski And. Hist. eccles. 1652. 402.

Ascia obacz: Tarło Pet. (ad petram 1687).

— *Charmesciana* ob. Sieciński Step. (1650).

— *domus Smoszeviorum* ob. Steczewicz Jan Cas. (1653).

— *gentilitiae Car. Tarło* ob. Krzyżański Fr. (1683).

— *immortalis gloriae Step. Księski* ob. Turoniecki Sz. (1676).

— *Paczeniana* ob. Biezanowski Stan. (1664).

— *Radoszeviana* ob. Radoszewski Bog. (1634).

— *sacris capituli* ob. Tarczewski Jan (1697).

— *sanctuarium aedificans* ob. Radziwiński Wal. (1657).

— *sub arma clavis* ob. Rudzki Jan S. (1660).

— *Tarłowiana* ob. Ormiński Thom. (1690).

— *Tarłowiani decoris* ob. Nowalski Jak. (1685).

— *triplici aere fusa* ob. Szumowicz Mich. (1697).

Asclepias ob. Mercurius Trismegistus (Roselli Hannib. 1590).

Ascoli (Askoli) de Alfons ob. Przy-padki (1778).

ASCONIUS Pedianus. *Commentationes in aliquot M. Tulii Ciceronis, cum accuratissimis editionibus collatae. Lugd. Bat., ex officina Arnoldi Doude, 1675. w 12ce.*

Na końcu są: *Selectae variorum notae, a między niemi i Andr. Patricii (Nidecki). Jocher 398.*

Asculo Tomasz (Cianaveni de Asculo) ob. Godzimirski G. (Historya 1618).

ASHWELL Georgius, S. Th. *baccal. et eccles. Anglicanae presbyter (1612 † 8 Lut. 1692). De Socino et Socialismo dissertatio. Autore Georg. Ashwello. Oxoniae. Excudebat H. Hal, 1680 anni. w 8ce, k. 7, str. 315.*

Jocher II. str. 556. Warsz. Uniw.

Asiana diaeta ob. Odroważ Stan. (1535).

Asinus aureus ob. Apulejus.

Asketomoria ob. Juszyński Hierol. (1795).

Asmation ob. Piaseczyński Aleks. (1604).

Aspasmus A. Szoldrski ob. Woytowicki Alb. (1641).

Aspazyja ob. K. W. (Cnota 1787).

Aspectus faventis orbi polono coeli. Varsaviae, 1703.

— *felicittatis Sarmatiae* ob. Sieniawski A. N. (1686).

— *Oginsiorum* ob. Chochłowski Stan. (1690).

— *sapientiae* ob. Sucharzewski Kanty (1758).

Aspekt generalny na rok p. 1707. w 4ce, kart 10. (A—E₂).

Obejmuje wiersze na każdy miesiąc przeciw Moskalom. Ossol. — Jagiell.

— ob. Solłohub Ant. (Orła 1744) — Zamojski M. (Księżyca, Hastae 1721).

Aspes (de) Martinus ob. Kalnicki J. Carolus (b. r.).

Asphyxia ob. Regnier Mikołaj (1789).

Aspice ergo calumniator ob. Fride-waldus Mich. (1579).

Aspriglio Sigismundi III. polon. ob. Pacello (1608).

Assecuratio ob. Monti (Regis Gal-liae 1733).

Assekuracya ob. Monti (1733).

ASSEMANUS Jos. Simon († po r. 1770). Bibliothecae Vaticanae praefecti et canonici. Kalendaria ecclesiae universae in quibus tum ex vetustis marmoribus, tum ex condicibus, tabulis, parietinis pictis etc. sanctorum nomina, imagines et festi per annum dies Ecclesiarum Orientis et Occidentis recensentur, describuntur, notisque illustrantur. Tom I—VI. Romae, 1755. w 4ce.

Znajdują się tu wiadomości o początkach kościoła chrześcijańskiego u wszystkich ludów sławiańskich, a zatem i w Polsce.

Jocher 7907.

— Oratio in funere Friderici II. regis Poloniae etc. habita ad eminentiss. Cardinales in Basilica S. Clementis die XII Maii anno 1733. Romae, apud Joannem Mariam Salvioni. folio.

Obacz: Ragguglio delle solenni esequie di Federigo Augusto Re di Polonia.

Ciampi Bibl. I. 14.

ASSEMANUS Stephanus Evodius. Laudatio in funere Friderici Augusti III. Regis poloniae, Ducis Saxoniae S. R. J. principis Electoris, habita coram eminentissimis ac reverendissimis S. R. E. Cardinalibus in aede Sanctissimi Salvatoris in lauro VIII kal. Jun. 1764. Romae, 1764, ex typogr. Franc. Bizzarini Komarek provisoris libror. S. R. E. in bibliotheca Vaticana. folio, str. 14. (z rycinami Campanellięo).

Dedyk.: Mariae Josephae Saxonicae, Galliarum Delphinae.

Dwa wydania z tego roku zupełnie jednakie. Ciampi Bibl. I. 14. Czartor.

ASSERMET Franc. Maria, Franciszkan. Speculum veridicum, in cujus primâ parte sincere repraesentantur errores, refellunturque prava Jansenianorum, et aliorum Novaugustinianorum dogmata. Vindicatur constitutio Santissimi (sic) Patris p. m. Clementis XI. Pont. Max. quae incipit: Unigenitus Dei filius etc. Deinde confutatur libellus Planctuum Paschasi Quesnelli Jansenistae, contra dictam Bullam explicanturque genuinè juxta mentem S. Rom. Ecclesiae 101 propositiones damnatae ejusdem auctoris. In secundè parte Calvinistarum et Lutheran. Theologia pro-

ponitur ac eorum prava doctrina anti-logiarum demonstratur et solvitur Catholice. Jussu illustrissimi et reverendissimi Officii consistorialis Culmensis à quodam presbytero Romano Catholico, theologo, Polono, Janseniani erroris hoste capitali in multis auctum. Reimpressum An. Dn. 1725. — Tytuł części II.: Perspicillium pro nasutis Protestantibus, P. II. Speculi veridici contra Calvinistas et Lutheranos. Jussu illustrissimi et reverendissimi Officii consistorialis Culmensis ab eodem (à quo I. pars contra Jansenistas) Polono presbytero Romano Catholico. Reimpressa anno Domini 1726. w 4ce. Część I. obejmuje k. 6. (przedmowy) i str. 352. Część II. str. 336, 1 k. (regestrów i omyłek).

Na końcu 4 karty: Historia Thoruniensis in Prussia Regali. Sereniss. Poloniae Regis, zawierająca opisanie zaburzeń w tem mieście r. 1724. mies. Lipca. — Jest to przedrukowanie dzieła Assermeta de Divina Gratia, wydanego w Paryżu r. 1715. — Przypis. wydawcy Teodorowi Potockiemu arcybisk. Gniezn.

Katalog pijars. pod N. 63. podaje: Culmae 1724. — Jocher 3285.

Wileńs. — Czetwert. — Jagiell. — Ossol.

Asserta concordia S. Thomae ob. Melitho Grat. (1669).

— de physico ob. Aristoteles (1650).

(Assertio). Brevis augustissimi ac summe venerandi Sacrosanctae Missae Sacrificii ex Sanctis Patribus contra impium Francisci Stancari Mantuani scriptum assertio. Jussu et autoritate Rev. D. Jacobi Vehanski, Gnesnensis Archiep. nunc primum edita. Quid hic libellus continet, versa pagella docet. August. in Epist. 23 ad Bonifacium. Nonne semel immolatus est Christus in se ipso? et tamen in Sacramento non solum per omnes Paschae solemnitates sed omni die populis immolatur. Coloniae Agrippinae, apud haeredes Arnoldi Birkmanni. An. 1577. w 8ce, k. nlb. 6, liczb. 65.

Na początku Uchańskiego Jak. Epistola ad lectorem.

Jocher 6428.

Czartor. — Dziaków — Jagiell. — Ossol. — Warsz. — Uniw. — Uniw. lwow.

Assertio charitatem non esse praest. fide ob. Novicampianus A. (1555, 57).

— orthodoxae doctrinae de persona filii Dei ob. Praetorius Petr. (1581).

— orthodoxae doctrinae de sophismatibus Sim. Budnei ob. Simler Jos. (1576).

Assertiones canonicae ob. Kosztowt Kaz. (de regularibus 1686) — Paszkiewicz St. (canonico-legales 1699) — Rogalla J. (de constitutionibus 1691).

— canonisticae. Ex libr. III. Decretal. Titulo XLIX. De immunitate ecclesiarum coemeterii et rerum ad eas pertinentium. Quas in Collegio Karnkoviāno, Soc. Jesu tum ex Jure Canonico.... etc. Calissii, 1718. mense Decembri die 17. w 4ce, str. nlb. 7.

Krasińs.

— de Controversiis ob. Chlebicius.

— de existentia Dei ob. Ciranus Math. (1596).

— de juris canonici articulis ob. Sławiński Stan. (1618).

— de ordinatione ministrorum Luther. ob. Sierakowski Stef. (1590).

— de satisfactione Christi ob. Radzycensis Ambr. (1643).

— dogmaticae ob. Korona Mar. (1620).

— ex jure de emptione ob. Kaszye J. (1605, 1606).

— ex juris prudentia ob. Bułkiewicz Józ. (1647).

— juris pontificii ob. Waclawowicz J. O. (1602).

— logicae ex universa Aristotelis dialectica. Ad mentem Angelici ac Ecclesiae doctoris D. Thomae de Aquino decerptae et a FF. Carmelitis Discalceatis provinciae Polonae Philosophiae studios publico certamini expositae. Cracov., in officina typ. Matthiae Andreouiensis. Anno 1634. w 4ce, k. 8.

Ossol.

— logicae a Carmelit. Prov. Polon. publ. def. Crac., Andreouiensis. 1654. w 4ce, sign. B₄.

Dedyk.: Stanisł. Lubomirskiemu wojewodzie ruskiemu.

Przyłęcki.

— ex logica ob. Cnogler Kwiryn (1597) — Tański M. S. (1630).

— metheorolog. ob. Siculus Math. (1598).

— philosophicae menstruae ex sexto, septimo, et octavo libro physicorum Aristotelis discutiendae in Collegio Vilenensi Soc. Jesu, Julii ... hora 17 An. Dni 1577. Ex typogr. Radivili. w 4ce.

Körníc.

— philosophicae menstruae ex posteriori De ortu et interitu, et primo De anima, libris Aristotelis, defendendae in Collegio Vilenensi Soc. Jesu 17 die Decembris, hora 21. Vilnae, typis Nic. Chr. Radivili. Excudebat Daniel Lancicius. 1577. w 4ce.

Körníc.

— philosophicae menstruae ex secundo libro Aristotelis De anima, de iis quae ad sensus exteriores spectant, et ex primo libro Metaphysicae, defendendae in Collegio Vilenensi Soc. Jesu 28 Februarii, hora 21. Vilnae, typis ill. N. Chr. Radzivil per Danielem Lāiciū. 1578. w 4ce.

Körníc.

— philosophicae ex praecipuis totius philosophiae Aristotelis difficultatibus defendendae in Collegio Vilenensi Soc. Jesu Maii 16, hora 17. Vilnae, typis illustr. N. Chr. Radziuil per Danielem Lāiciū. 1578. w 4ce.

Na odwr. str. drzeworyt, herb Leliwa: Valeriani (Protaszewicz) Episcopi Vilenensi i na niego 6 wierszy łacińs Kórnic.

— philosophicae ex octo physicorum libris, defendendae in Collegio Soc. Jesu Vilenensi, sub autumnalem studiorum renovationem An. Dni 1579. Vilnae, an. a Chr. nato 1579. typ. ill. DD. Nic. Chr. Radivili ducis etc. Joann. Slecki excudebat. w 4ce, k. nlb. 4.

Jagiell.

— ex universa philosophia. Pars I. in Collegio Posnan. Soc. Jesu. Posnan., 1591. folio.

Świdzińs.

— de philosophiae revat. div. indice ob. Gładyszowski Kaz. (1707).

— ex philosophia, logica nimirum, physica et metaphysica a religiosis ord. Excalceatorum S. S. S. Trinitatis in Collegio Antecollensio ad Vilnam propugnatae An. MDCCLVI (1756). w 4ce.

— ex universa philosophia et metaphysica. (Na końcu:) Propugnabuntur

publice in Collegio Regio Varsaviensi Societatis Jesu praeside R. P. Joanne Bohomolec A. A. L. L. et Philosophiae Doctore ejusdemq' professore. Anno 1765. mensis Junii, die 19. B. m. i. r. dr. w 4ce, sign. A—C₄. Jagiell.

— Selectiores ex univrsia philosophia Assertiones ad mentem Angelici doctoris D. Thomae concinnatae honori divinisissimi principis Angelorum Michaelis tutelaris Ecclesiae et patroni specialissimi PP. Carmelit. Discalceat. Coll. Cracov. consecratae a studiosis praefati Coll. et ordinis philosoph. Anno reparatae salutis 1768. V. diebus mensis Maij. w 4ce, kart 5. Ossol.

— Scholasticae ex univrsia philosophia scholastico peripatetica in Conventu Calisiensi Fratrum Minorum de Observantia S. P. Francisci publicae concertationi expositae. Anno Domini 1770. w 8ce, kart nlb. 10. Ossol.

Warsz. Uniw.

— ex univrsia philosophia quae in scholis Ostrogiensibus Patrum Basilianorum Prouincia protectionis Beatissimae Virginis Mariae navantibus operam facultati philosophicae, tradebantur et variis adnotationibus tum praviis tum subjunctis explanatae sunt. Saelectae. In iisdemque scholis publicis disputationibus expositae. Anno salutis 1779. Diebus Julii. Typ. S. R. M. in Monasterio Poczajoviensi O. S. B. M. 1779. w 4ce, ark. 3½.

Ossol.

— ex univrsia philosophia selectae S. Bartholomeo apostolo titul. Eccle. Loyicen. patrono dicatae. 1797. w 4ce, kart 9.

Krasińs.

— universales philosophicae ad mentem Angelici ac Ecclesiae doctoris D. Thomae de Aquino decerptae et a FF. Carmelit. Discalceatis Conv. Crac. publico certamini expositae. Cracoviae, in officina typographica Mathiae Andreoviensis. Anno Domini 1636. w 4ce, kart 14. (ark. D₄).

Dedyk.: Jacobo Zadzik episc. Crac.

Ossol. — Jagiell.

— (Philosophiae rationalis) ex Dialectica Aristotelis, juxta mentem D. Tho-

mae doctoris Angelici explicata, desumptae. A FF. Carmelit. Discalceatis Conventus Cracov. philosophiae studiosis sub tempus adventus admodum rever. Patris Nostri, praepositi generalis, publicae disputationi expositae. Anno a partu Virginis 1666. mensis Junii die 6 hora post meridiem. Cracoviae, in officina haeredum Francisci Caesarij, S. R. M. typ. 1666. w 4ce, k. 12.

Ossol. — Jagiell.

— philosophicae de anima per Carmelit. Discalc. Cracoviae, 1686. w 4ce.

— philosophicae obacz: Bereznicki Nic. (1698) — Bernardinus Samborien. (1611) — Falck Mich. (1642) — Górski Tom. (1642) — Handzlewicz G. (1620) — Rejkowicz Sz. (1611) — Waczławowicz J. (1597) — Wartenbergensis (ex Aristot. 1577).

— in perenne gratitudinis monumentum obacz: Ecclesiae doctori Leoni (1764).

— pro baptismo infantium obacz: Gliczner E. (1569).

— quorundam qua inter ceteras non paucas affirmant ob. Novicampianus (Nowopolski).

— rhetoricae ac philosophicae ob. Faunteus L. (1582).

— de Scriptura Sacra et traditionibus, a Clericis Regularibus Schol. Piar. in Collegio Vilnensi propugnatae 1746. Vilnae, typis Academ. Soc. J. w 4ce, ark. D₄. Wileńs.

— theologicae et logicae in collegio Vilnensi Soc. Jesu. Vilnae, ex officina Nicolai Christoph. Radiwill. 1576. w 4ce. Kórnik. — Świdzińs.

— theologicae de sacro sancto et vivifico missae sacrificio. Vilnae, typ. Nie. Christ. Radiwilli, Dan. Lancicuis excudebat. 1576. w 4ce. Kórnic.

— theologicae de vera et reali corporis Christi in Eucharistia praesentia. Propositae in Collegio Posnaniensi Soc. Jesu in verna studiorum renovatione. Posnaniae, excudebat Melchior Neringk. An. 1577. w 4ce, ark. 2.

Jocher 3915.

Czartor. — Kórnic.

— theologicae de usu Sacrosancti Eucharistiae Sacramenti ac primum quidem de veritate et necessitate communicandi, deinde vero de hujus mysterii integritate sub una specie, propositae in Colleg. Posnaniens. Soc. Jesu in autumnali studiorum renovatione. Anno Dni 1577. Joan. VI. Nisi manducaveritis carnem filij hominis et biberitis ejus sanguinem, non habebitis vitam in vobis, et qui manducat me et ipse vivet propter me. Discutientur mensis Octobris die (dopisane 16). Posnaniae, ex officina Melchioris Neringk. Anno Domini 1577. w 4ce, k. nlb. 12.

Kórnice. — Ossol.

— in Gymnasio Vilmensi Soc. J. sub vernam studiorum instaurationem. Vilnae, in officina Nic. Chr. Radziwill. 1577. w 4ce.

Kórnice.

— theologicae, de vera Christi Ecclesia: ubi sit et quomodo cognoscenda. Disputandae in Vilmensi Societatis Jesu Collegio, sub vernam studiorum instaurationem die 11 Maji, Anno Dni 1579. Vilnae, typ. illustr. DD. Nic. Christoph. Radiuili, D. in Olica et Niesuiss, M. D. L. Marsalis, Joannes Słęcki Anno Dni 1579. excudebat. w 4ce, ark. 1.

Jocher 2914.

Porówn. Faunteus A.

Czartor.

— theologicae de charitate ex secunda secundae divi Thomae, in Collegio Vilmensi Societatis Jesu disputandae die (dopisano: 16) Octobr. hora (dopisane 8). [Niżej godło Jezuitów; u dołu:] Vilnae, anno a Christo nato 1579. typis illustr. d. d. Nicolai Christophori Radziuili, ducis etc. Joannes Słęcki excudebat. w 4ce. k. nlb. 4.

Jagiell.

— theologicae ex verbo Dei scripto de Sacro Sancti Eucharistiae Sacramenti sub una specie communionem. Et primum quidem de institutione, tum de usu, postrémó de praenunciatione unius speciei. Propositae in Collegio Soc. Jesu Posnaniensi, in autumnali studiorum innovatione. (Winieta Jezuitów i godło z Joan. VI). Discutientur mensis Octobris, die.... hora.... (nie wypełnione).

Posnaniae, Joannes Wolrab. Bez r. (1580—1?). w 4ce, k. nlb. 8.

Warsz. Uniw.

— theologicae de trino et uno Deo adversus novos Samosatonicos. Ex praelectionibus Collegii Posnaniensis praeteriti semestris excerptae. Discutiendae Octobris, die... hora... (nie wypełnione). Posnaniae, in officina Joannis Wolrabii. An. Dni MDLXXXI (1581). w 4ce, kart nlb. 8. (sign. A—Bij).

Tytuł w ozdobnej ramce. — Wymierzone przeciw Szym. Budnemu.

Porównaj Faunteus A. (Assertiones de Christi ecclesia 1582).

Jocher 3644.

Jagiell. — Czartor.

— theologicae de trino et uno Deo, adversus novos Samosatonicos. Ex praelectionibus Collegii Posnaniensis excerptae. Una cum animadversionibus Fausti Socini Senensis. Quae plenae responsionis loco esse possunt. Editio secunda. Racoviae, typis Sebastiani Sternacii. 1611. w 8ce, sign. A—C₂.

Z przodu 2 k. nlb. Poczem paginacja zaczyna się odrazu od str. 29 i dochodzi do 132. — Od str. 95 jest przydane: Thesis adversariorum, Christus est unus Deus.

Czartor. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Tenże tytuł. Editio tertia. Racoviae, typ. S. Sternacii, 1618. w 8ce, 2 karty, str. 29—94, 1 karta na końcu.

Numeracja taka stron ztąd pochodzi, iż w drugiej edycyi to pismo wraz z innymi wydrukowane, tę numeracją miało a przez omyłkę zachowano ją iw tej trzeciej.

Jocher 3679. — Sandius: Bibl. Antitr. 70.

Ossol. — Jagiell.

— theologicae publico certamini propositae, à Rndis Patribus Discalceatis Ordinis B. Virginis Mariae de Monte Carmelo. Lublini in Polonia ad aedes Spiritus S. dicatus, et a catholicis in festo solemnii SS. Principum Apostol. ab hereticis autem in festo S. Margar. V. A. M. Anno 1616. oppugnatae. Bez w. m. w 4ce.

Zaśuski Consec. Coll. legum. str. 27 (Carmelitis socinianis oppugnatae).

— theologicae de scientia, voluntate, praedestinatione ac reprobatione divina. Ex PP. scien. theologicae D. Thomae doctoris Angelici decerptae et a Carmelitis discalceatis Seminarii Vilmensis pu-

blico certamini expositae. Anno Domini 1639. mens. (dopis. Junio), die (dopis 26), hora (dopis 2), post meridiem. Vilnae, Anno Dni 1639. w 4ce, kart 8. (sign. B.).

Dedyk.: Piotrowi Gembickiemu, bisk. pozn. Ossol.

— theologicae ex prima parte Angelici doctoris D. Thomae decerptae et a FF. Carmelitis Discalceatis, Provin. Polon. studiosis Sacrae Theol. publico certamini expositae. A. D. 1641. die 11 mensis Augusti. Leopoli. w 4ce.

Dedyk.: Perillustr. D. Alexandro de Mirow Myszkowski, capit. Tyszowecensi. Jocher 2646.

— theologicae SS. Patrum ob. Narwiński M. (Corona 1683).

— ex theologia historico-dogmatica de ecclesia, Summis Pontificibus, conciliis, ac SS. Patribus a clericis regularibus Scholarum Piarum in Collegio Vilnensi propugnatae, Anno Domini MDCCXLVII (1747). Vilnae, typis Acad. S. J. w 4ce.

Przypis. Anton. Dowojnie Sołłohubowi, generałowi artyleryi Lit. Jocher 3852.

Wileńs.

— theologicae, praeter illa, quae scholastici pertractant, multa ad dogmata fidei historiam ecclesiae, artemque criticam spectantia continentes. (Na końcu:) Propugnabuntur publice in Gymn. Varsav. Societ. J. a Patribus ejusdem Soc. A. 1762. w 4ce, 1½ ark. Jocher 2684.

— theologico-exegeticae ex diatribis omnium explanationi prophetarum praevis, in quibus varia, quae hac de re sacris in litteris occurrunt exempla illustrantur, ac difficultates pleraeque dissolvuntur, nec non ex prophetia Isaiae explanatione in Universitate Leopolitana Soc. Jesu tradita depromptae, atque (tak) ibidem publicae disputationi expositae An. Dni 1767. w 8ce, ark. 2. Jocher 2498.

Ossol.

— theologico - canonicae ex juris ecclesiastici explanatione in Universitate Leontopolitana Soc. Jesu tradita, depromptae, publicae disputationi propo-

sitae An. Dni 1767. Cum permissu superiorum. B. w. m. dr. w 8ce, ark. 1. Ossol

— theologicae ex tractatu de locis theologicis. (Na końcu:) Defenduntur publice in capitulo provinciali à studio Varsaviensi ordinis Minorum S. P. Francisci conventualium anno 1777. diebus determinatis. B. m. dr. w 4ce, 4 k. nlb. Jagiell.

— ex universa theologia Christiana exegetica, dogmatica, morali, liturgica selectae etc. Defenduntur in conventu Grodicensi sub tempus Capituli Provincialis die 25 Julii an. 1779. w 8ce, kart nlb. 8. Krasińs.

— ex theologiae dogmaticae in systema redactae parte isagogica. Tractatu de Deo uno, et Tractatu de Deo trino. Selectae in Academia Leopoliensi anno salutis 1784 die 5-ta mensis Augusti publicae propugnandas susceperunt: R. D. Joannes Potoczki, R. D. Florianus Minasiewicz, R. D. Christoph. Manugiewicz, R. D. Antonius Krzysztofowicz, caes. reg. Seminarii generalis ritus latini Alumni armeni SS. Theologiae auditores. Sub praesidio A. R. ac Clar. Patris Vincentii Dihanicz ord. praedic. SS. Theol. doct. eiusdemque Dogmaticae in laudata Academia professoris caes. reg. p. o. Leopoli, typis vid. Josephae Piller, caes. reg. gubern. typograph. 1784. w 8ce, k. nlb. 8.

Dedyk.: Jacobo Valeriano Tumanowicz archiepiscopo Leopoliensi Armenorum (ur. 1713 † 1798 r.) Przytem dodane z osobnym tytułem: Q. Septimii Florentis Tertuliani Liber de praescriptionibus adversus haereticos ob. Tertullianus.

Jagiell. — Ossol.

— Toż, tenże tytuł. Selectae quas in Academia Leopoliensi publice propugnandas susceperunt R. D. Joannes Jozefowicz, R. D. Mathias Szwortz Seminarii Genlis Cao Regi alumni ritus latini ex dioecesi Praemisliensi An. Dni MDCCCLXXXIV. die.... mensis.... Sub praesidio admodum Rever. ac Clariss. Vinc. Dihanicz ord.: praed. SS. Theol. doct. ejusdemq. dogmaticae Cao Regi publici et ordinarii prof. Leopol., typ.

Cas. Szlichtyn S. R. M. typ. (1784).
w 8ce, kart nlb. 12.

Dedyk.: Ant. Vences. Betański Episc. Premisl. — Są to przedrukowane też same
XXVI. Assertiones, co w poprzedniej edycji.
Jagiell. — Ossol.

— theologicae (ex theologia) ob. Bernardino Bidg. (theolog. 1608) — Brat-
kowie A. (1620) — Cestenus Bonaw. (1625) — Faunteus L. (de Christi eccle-
sia 1582, Apologia 1584, de ordin. mi-
nistr. 1590) — Gałęcki Ant. (1642) —
Jaskmanicki J. (1664) — Kaznowski A. (1627) — Kownacki J. (1602) — Królik
F. N. (1611) — Lipczyński Aug. (1614) —
Mlawen A. (theologicae 1612) — Ochend-
dalius An. (1621) — Potrykowski Seb. (1693) — Rochmanius Ad. (ex theolog. 1602) — Samboria Cam. (ex morali et
specul. th. 1597) — Savillius C. (J. D. Scoti 1616) — Socinus Faust. (de trino
et uno Deo) — Strzała Fr. Chr. (1633) —
Tomasz z Akwinu (1641) — Vega Eman. (theolog. 1585) — Węgierski Th. (1617) — Zaleski Anton. (1635).

Assertionum refutatio obacz: Sadeel
Ant. (de Christi eccles. 1583, 84, 91).

Assessorya ob. objaśnienie wzglę-
dem sądów assessorskich — Przyczyny
na fundamencie — Urrządzenie sądów
miejskich (1791).

Assewerus król ob. Chrościński Wojc.
Stan. (1745).

Assig Jerzy Henryk (z W. Polski) ob.
Hentschel Sam. (Postilla 1719).

Oloff Poln. Lieder 21. — Bentk. I. 236. —
Hansi Mat. (Memoriae Concioni. Vratisl.
1710. str. 60). — Sembrzycki J. K. Prze-
gląd 1887. str. 29. — Jocher 5211.

Assistentia ob. Wolffówna (1688).

Assotlatio sive unio piarum men-
tium. Brunsbergae, 1675.

— Toż: ... mentium, ad impetran-
dam felicem mortem, et purgatorium sine
mora transeundum. Sub protectione et
praesidio Beatissimae Virginis Mariae,
ad honorem ejus Immaculatae Concep-
tionis. Orate pro invicem, ut salvemini.
Jacobi 5. Vilnae, repetitis typis Univer-
sitatibus Societatis Jesu. Anno Domini
1726. w 12ce, XII kart nlb.

Na odwrocie ostatniej kartki jest approbata
pierwszej edycji przez Michała Radow,

rektora Kollegium Jezuickiego w Bruns-
bergu, 1675 r. — Pismo to przetłumaczył
na łacińskie z francuzkiego Jezuita A.
G. — Na odwrocie tytułu rycina Naj-
świętszej Panny w promieniach.
Jocher 6888.

**Association de la dévotion à l'amour
des sacres coeurs de Jesus et de Ma-
rie.** — D'apres l'édition datée à Rome
en 1780. Polock, 1795. w 12ce, str.
liczb. 133. Krasieńs.

— ob. Załuski Józef (Projet 1744).

Assonlevilla Krzysztof ob. Possevi-
nus Antonius (Moscovia 1587).

Assyrya (Assyryjczycy) ob. Carosy
i Petrelli (Ass. bazylika 1727) — Ko-
wnacki J. (Monarchia ass. 1772) —
Rollin (1743) — Wolski Mikołaj (Mowa
1784).

Assyski Franciszek (z Assyżu) ob.
Franciszek — Kazania (1767).

Assystencya Marianny Wolffowny
ob. Wolffówna M. (1688).

Ast Jan ob. Mathaei Georg.

„Wendischer Pastor in Bautzen, verfertigte
auf Befehl der Stände das Wendische Ge-
sangbuch. 1710“ — Beyträge I. 22.

Asteryi przypadki ob. Narburtowa.

ASTEXANUS, Minoryta z Asti. Ca-
nones penitentiales ex varijs sancto-
rum pontificum decretis collecti, quorū
notitia viris ecclesiasticis non minus utilis
quā necessaria. Hieronymus Vietor has
Canones ob christianae pietatis incre-
mentum quam potuit emendatissima (sic)
impraesit. Cracoviae, in Academia sua
M. D. XXI (1521). w 4ce, 4 k. nlb.,
tytuł w obwódce drukarskiej, druk łaciński.

Na odwrocie karty ostatniej rycina przed-
stawiająca Św. Stanisława wskrzeszającego
Piotrowina. Na odwrocie karty tytułowej:
Incipiunt Canones penitentiales secun-
dum processum venerandi patris Astexani
ordinis minorum per varios casus expressi
atque in tractatulum breviter collecti.

Jocher 4324. — Wiszn. IX. 281—2.

Katalog Bibl. Dzikows. podaje druk Wietora,
z datą r. 1541. Porównaj Andreas Hispanus
(Modus, Canones 1541).

Dzików. — Akad. — Czartor. — Jagiell. —
Kórnice. — Krasieńs. — Ossol. — Bibl.
Zyg. Pusłows.

— Canones penitentiales venerandi
Patris Astexani ordinis minorum per

varios casus expressi. Cracouię, apud Flor. Unglerium excusum. (Na końcu:) Excusum Cracoviae, a Flor. Unglerio anno a Chr. nato MDXXXIII. w 8ce, k. nlb. 26. Druk gocki i ozdoba drukarni Unglerowskiej.

Joher 4324 b. Czetwert. — Kórnice.

— Canones penitentiales ex varijs sanctorum pontificum decretis collecti, quorum noticia viris ecclesiasticis non minus vtilis quam necessaria. (Na końcu:) Cracouię, per Mathiam Scharffenberger. Anno. 1534. w 8ce, k. nlb. 8. druk gocki.

Ostatnia karta na prawo ma drzeworyt wyobrażający Świętego kłęczącego przed ukrzyżowanym Chrystusem. — Na odwrocie tytułu: Incipiunt canones penitentiales secundum processum venerandi patris Astexani ordinis minorum; per varios casus expressi atque in tractatum breuiter collecti. Pri. Can.

Joher 4324 c.

Bibl. Jagiell. ma dwa egzemplarze o tyle różniące się, że w jednym zamiast rozpocząć na odwrocie tytułu, napis dziełka: Incipiunt canones, odbił drukarz drugą stronę a pierwsza z nadpisem zaczyna się na kartce drugiej.

Czartor. — Jagiell.

— Canones penitenciales venerandi Patris Astexani ordinis minorum per varios casus expressi atque in tractatum breuiter collecti. (Na końcu:) Finis Anno Dni 1538. Cracouię ex officina Ungleriana. (1538). w 8ce, k. nlb. 32. druk gocki.

Joher 4324 d.

Akad. — Branice. — Kórnice. — Ossol. — Uniw. lwow.

Astma ob. Lanckisch Joan. Georg. (1707).

ASTOLFI Jan Felix, can. S. Salv. Historia univ. delle imagini miracolose della Gran Madre de Dio riverite in tutte le parti del Mondo. Nella quale si narrano le origini et i progressi delle princip. diuotioni di Polonia, delle Indie Occidentali etc. Venetia, 1624. w 4ce, kart 32, str. 877.

Astra ob. Concursus (1692) — Glogoviensis Joannes (1514).

Astraea apud Jovem 1605. obacz: Loaechius A. (1605).

Astraea bipatenti Olympo lapsa cruce Sapiathanam Reipublicae, Lechicae orbi deinde universo spectandam proponit. B. w. m. w 4ce.

— redux magno minoris Poloniae Polo. In numinibus amplissimorum nominum nempe: illustrissimi ac reuerendissimi Domini D. Joannis Lipski, pro cancellarii Regni, cantoris Gnesnensis. canonici Cracoviensis, praepositi haereditarij Choten: tribunalis Regni praesidentis. Illustrissimi et excellentissimi Domini D. Jacobi Sigismundi in Rybno Rybiński, palatini Culmensis, generalis Artilleriae Regni, Kovalov: Vislicen: Lipnicen: etc. etc. capitanei, tribunalis Regni mareschalci, summorumque illorum iudicum in suo ad prouincias inferiores ingressu resplendens à nobili palatinatus Cracoviensis G. B. cunctis remonstrata. Anno Domini 1725. die... folio, k. nlb. 13.

Na kartkach dwóch spisano nazwiska członków trybunału.

W egz. Bibl. Jagiell. brakuje końca dzieła. Jagiell. — Ossol.

— (Die Europäische), welche den gegenwärtigen Zustand der vornehmsten Höfe in Europa entdecket. Cum notis variorum. Klostergabe 1706. w 4ce.

Są tu i wiersze dotyczące Polski.

— do Trybunału koronnego Piotrkowskiego na akt limity d. 22 Marca 1782 r. w 4ce, kart 8. (wiersz).

Jagiell. — Zielińs.

— Sarmatica obacz: Biezanowski Stan. J. (1692).

— terris fugitiva ob. Podolski (1689).

— Thomistica 1752. ob. Stobiecki Joan.

— unicuique tribuens ob. Machator Jan (1658).

Astrognesia ob. Marquardt (1734) — Strauch Aeg. (synoptice adornata 1682, 1685).

ASTROLOGO (L') Drama giocoso da rappresentarsi in musica nel teatro di S. M. il Re di Polonia in Varsavia 1766. (czy 1746?). w 8ce, str. 42 i karta 1.

Ossol.

Astrologia ob. Arnoldus Valentinus (Judicium 1565) — Bernat (Wyrozu-

mienie 1608) — Duńczewski Stanisł. (1740) — Freytag Ad. (Prognost.) — Galenus (1535) — Indagine Jan (1770) — Islza Jak. (pluviae 1519) — Latos Jan (Obwieszczenie 1572) — Lowicz Simon (1532) — Lucianus Samosatensis (1531) — Mymerus Franciscus (1531) — Nicolai H. (De veritate 1657) — Sixtus V. (Litterae processus 1586) — Świetlicki Paulus (Astrologiam 1720) — Tylkowski Adalbert (Matheseos curiosae 1694) — Venceslaus Cracoviensis (Introductorii b. r.) — Zawadzki Stanisł. (Examen b. r.) — Szabel T. (konjektura 1767) — Żebrowszczęsyny (Zwierciadło 1603).

Astronomia ob. Computus — Dybliński Wojciech (1639) — Exercitatio (1765) — Głogowiensis Joannes (1514, 1522) — Grögerus Petrus (1625) — Hevelius — Jabłonowski Józef Alex. (1763, 1753) — Kaufmann Nicolaus (1651) — Keckermann Bartol. (1611) — Kopernik — Kryger Osw. (Centuria 1639) — Krzykowski Christoph. (1686) — Kubalewicz Kaz. (1700) — Niegowski Jakób Franc. (1754) — Przykowski M. Joannes Josephus (1738) — Poczobut M. (Observation 1777) — Tylkowski Adalbert (curiosa 1694, Matheseos curiosae pars 1694) — Wiśniowski Józef (Quaestio anaclastica 1684) — Wolf (Observationes 1785) — Vratislaviensis Michael (Computus 1507, Introductorium 1506) — Zwierciadło (tablice 1603).

Astrosophiczne uważanie o ułożeniu powietrza ob. Furman Stef. (1664).

Astrum honoris Pauli Blachnik ob. Blachnik (1666).

Asyla (Inter) Israelitarum et vulnera Christi 1736. invitant rector et professores. Thorunii, typ. Joh. Nicolai. 1736. folio, k. 2. Czartor.

Asylum periclitantis ecclesiae obacz: Józefowicz Jan (1692).

— reginae sapientiae ob. Gładyszowski Kaz. (1704).

Asymbolum Socinianorum ob. Clementinus Dan. (1630) — Morczkowski Piotr (Odpowiedź 1632).

ASZARD J. E. Opisanie sposobu uprawiania Runkel-Buraków. Berlin, 1799.

Notatki Haana. we Lwowie.

Atalanta obacz: Dębowski Andrzej (1587) — Nikodębski Jan Józef (1718) — Tyszka Adryan (1617).

Ateizm i Ateusz ob. Atheismus, Atheus.

Atenae gedanenses ob. Praetorius Efr. (1713).

ATENAGORAS. Powieść moralna o prawdziwej i doskonałej miłości czyli przypadki Teogenesa i Charidy, Ferecyda i Melangenii, wprzód z greckiego Atenagory na język francuzki, a teraz dla piękności i osobliwej w nich znajdującej się nauki obyczajów kierującej na język polski przełożone przez M. D. Za nakładem Wilhelma Bogumiła Korna w Wrocławiu, 1776. w 8ce, str. 110.

Tłumacz M. D. podpisał przestroge na jednej karcie. Jagiell. — Czartor.

Ateny nowe ob. Chmielowski X. Benedykt (1745—56).

Aterologia physicae gener. Math. Łubiński ob. Komecki Seb. (1633).

Atestius Hercules ob. Ricci Barthol. (b. r.).

ATHANASIIUS. Athanasiou Dialogoi e peri tes hagian Triados. Basileiou logoi D. kata dyseidois Eunomiu. Anastasiou kai Kyrillou ekthesis syntomos tes orthodoxou pisteos. Athanasii Dialogi V. de Sancta Trinitate Basilii libri III. aduersus impium Eunomium. Anastasii et Cyryli compendiaria orthodoxae fidei explicatio. Ex interpretatione Theodori Bezae. Foebadi sive Soebadii liber contra Arianos. Quae Athanasij, Anastasij et Cyrylli sunt et quae Foebadij nunc primum eduntur. Anno M. D. LXX (1570). Excudebat Henricus Stephanus. w 8ce, str. 16 przedm., 432 tekstu i 28 Foebadii episcopis.

Dedyk.: Omnibus in utraque Polonia, Lithuania, Russia, Livonia, Masovia, coeterisque amplissimi Polonici regni provinciis, illustribus heroibus, spectabilibus et magnificis dominis, piarum ecclesiarum patronis, pastoribus item cunctisque fidelibus catholicam et orthodoxam fidem profitentibus de unica Dei essentia et tribus in

eadem substantibus personis, adversus renovatas Arianorum, Samosatensianorum, Tritheitarum, Eutythianorum, Macedonianorum blasphemias, dominis honorandis, et fratribus charissimis, Theodorus Beza Vezelius, gratiam et pacem in domino. Laetentur coeli. — Na 12-tej stronie przedmowy, koniec jej: Genevae, XV. Augusti anno temporis ultimi CD D LXX.

Przeździec. — Warsz. Univ.

— obacz: Baronius M. (1609) — Campensis J. (Paraphr. interpretatio 1534) — Gentilis J. W. (De trinitate 1569) — Sartorius Joh. (Dissertatio 1697).

Athanasius (pseudonym) ob. Vergerius P. (Catalogus 1556, Scholia 1554).

ATHANASIUS. Gramota... episkopa mohilewskiego i połockago 1795. folio. Jocher 7995.

(**Athanasius**). Athanasium in persecutione fugiens obacz: Hagymasi And. (1697).

ATHANIUS. De reverendissimo D. Stanislao Hosio Varmiensi episcopo, Apostolico nuncio per Germaniam destinato. Bez w. m. i r. (1560). w 8ce, 8 kartek.

List do Andrzeja Trzycieskiego. U spodu listu czytamy: Vale mi frater, pridie Calendis Martii MDLX. Tuus Athanius.

Wrocł. miejs. — Toruńska.

Atheismi Luteri, Melanchtonis, Calvinii, Bezae ob. Possevinus Ant. (1586).

Atheismus ob. Arnold Nic. (socin. Joh. Bibellii 1659) — Gengel Georgius (1716) — Gradus (1717) — Jabłoński Daniel Ernest (1696) — Liszyński Casimirus (1689) — Minasowicz J. E. (Ateizm 1776) — Pałucki M. (Ateusz 1773) — Scripturis (De) (1757).

Atheneum ob. Epulum (1722) — Pruski Andreas (Premisliense) — Werpooten Wil. Paw. (Gedanense 1779).

Atheneusz ob. Perot d'Ablaucourt M. (1787).

Atheus proprio gladio jugulatus ob. Praetorius Ffr. (1693).

Athmosphera ob. Czucki Andr. Edm. (1776).

Atila ob. Callimach Filip (1574) — Rudawski Laurentius (Historia barbarica b. r.).

Atlas. Amsterdam, Fred. de Wit. (1667?). folio, kart 40.

Są tam mapy Hugo Allardt'a, mianowicie: Noviss. Russiae tabula — Nova totius Regni Poloniae tabula etc.

— (totius orbis). Amsterdam, Fred. de Wit. (około 1670?) folio, map 101.

Obejmuje: 66. Regn. Poloniae (Danckerts). — 67. Rnssia vulgo Moscovia (Danckerts). — 68. Tartaria (De Wit).

— (totius orbis). Amsterdam, Fred. de Wit. (około 1670?) folio, map 200.

Obejmuje: Suecia et Norvegia (et magna pars Russiae hod.) (Piscator). — Livonia (Jansson). — Russia vulgo Moscovia (De Wit). — Polonia (De Wit). — Prussia (Visscher). — Tartaria (De Wit).

— Toż. Bez tytułu. Map 130.

Autorami map są: Blaeu, Visscher (le jeune), De Wit, Danckerts, Schenck, Allardt et Jaillot. — Są tam: Russia, Polonia (Schenck), Prussia (Danckerts).
Porówn. Blaeu W. (1664).

— The English Atlas, containing Muscovy, Poland, Scandinavia, Germany and the Netherland. T. I—IV. Oxford. 1680. folio.

— obacz: Blaeu W. i J. Grooten (1664) — Błoński Nicef. (fractium (1713) — Büsching A. Fr. (de Pologne (1770) — Guedeville (historique 1714) — Gumpenberger Guil. (marianus 1657, 76) — Krokowski Piotr (orbis D. Joan. Nep. 1683) — Mercator G. (minor 1630, 1634) — Miechoviensis Just. (thomisticus 1621, 26) — Piotrowski Józef (orbis poloni pacis asyllum 1696) — Schaltezen J. J. (Homannianus 1736) — Spiankowski Adam (sarmaticus 1688) — Szybiński Dom. (dziecinny czyli Nowy sposób 1772, 3).

Atrabast prawej Chrystusa wiary aż do krwi wylania mężny obrońca. Tragedya, imieniem JP. Ignacego Trembeckiego... zaszczycona od prześw. młodzieży ćwiczącej się w nauce krasomówskiej i historycznej na publicznej sali szkół Gdańskich S. J. na widok wydana r. 1764. d. 3 Marca. w 4ce, str. nlb. 5. (teatr).
Kraśniń.

Atrium illustr. domus Święcicianae ob. Święcicki St. (1680).

— immortalitatis ob. Radziwiłł Alt. Stan. (1658).

Atrybucya Rady Najw. ob. Sapięha Kaz. (Głos 1775).

Attak niebieskiej twierdzy ognistemi miłości Boskiej pociskami uzbrojony, na przykład rycerstwu Chrystusowemu w wojującym kościele żołądującemu, z Fortecy Berdyczowskiej N. P. Maryi pokazany. Roku od zaczęty wojny Chrystusowej 1772. W Berdyczowie, w drukarni N. P. M. za przywilejem J. K. Mei. w 4ce, kart 7. (tyt. i kalendarz), str. 568 i od str. 269. (bo paginacya zmylona) do 400 i rejestr z 12 większemi drzeworytami.

Na jednej rycinie data r. 1760. Tytuł w ramkach drzeworytowych. Imprimatur daje Josephus a B. V. Maria de Monte Carmelo Carnelitarum discalc. provincialis et per Dioec. Kijov. censor. Jagiell.

Attelmajer Jan Bapt. obacz: Bieżanowski Stan. Józ. (Hymeneusz 1662).

Attelmajerówna Agnieszka ob. Bieżanowski Stan. Józ. (1662).

Attelmajerówna Barbara ob. Grygorowic Mich. Jan (1671).

Attelmajerówna Christina ob. Bieżanowski Stan. (Królik 1686).

Atthendoriensis ob. Rivius Joannes (1541).

Attentata per patres S. J. Collegii Leopoliens. post finitum ut supra opusculum, commissa ratione quorum sequuntur protestationes et manifestationes hujusmodi protestatio peraugusti Capituli ecclesiae metropolitanae Leopoliensis. Anno Dni 1759. die Sabbati decima quinta mensis Decembris. folio, kart 10. Ossol.

— Toż b. w. r. (1760). w 4ce, k. 9.

Są tu protestacye: Kapituły lwowskiej z r. 1759. — Akademii krakowskiej z r. 1759.

— Akademii Zamojskiej z r. 1759. — Kolonii Akademickiej we Lwowie z r. 1759. — Kapituły chełmskiej z r. 1760.

Jocher 9333.

— per patres Soc. Jesu Collegii Leopoliens. commissa ratione quorum factae sunt protestationes et manifestationes hujusmodi.... Anno 1759. w 4ce, kart 11.

Odmiana edycya.

Ossol. — Czetwert.

Attentati dei defensori di Buda per l'accelerazione del soccorso; sforzi del

Gran Visir per introdurlo; ed acquisto fattone dall' armata imperiale, con l'aggiunta di ciò che va operando il Re Polacco. Firenze, 1686. w 4ce, kart 2.

Ciampi Bibl. crit. 79. Ossol.

Attestation de Mess. l'Evesque et Magistrats d'Anvers [pour les P. de la Comp. de Jésus] contre le libelle diffamatoire: L'Hist. du Pere Henry Bruslé. Et une autre attestation de Poloigne contre quelqu' autre calomnie. Tolose, 1603. str. 28.

Atthendoriensis obacz: Rivius Joan. (1541).

Attica musii Parnassi colles obacz: Krzyżkiewicz Ign. (1669, 74).

Attila seu De gestis ob. Callimachus Filip (1740).

Attioni d'Arrigo ob. Porcacchi T. (1574).

Attlemajer Stanislaw. Decuria secunda ob. Goliński B. (Apollo 1617).

Atwarning uppa Hans Kongl. Maj. Nädigste Befallning af des Cantzlie Collegio utgängen, til hömmonde of niritade och föröfwade miszbruk, emot kongl. Förordningar angående hwarjehanda kütterska och andra skadeliga Böckers upplaggiande, införande eller försälliande i Kongl. Maj. tz Rike och des tilhörige Länder och Herrskaper, wederbörande til efterrättelse Stockholm den 10 Julii 1706. Stockholm, tryckt af Johann H. Werner. w 4ce.

Notat Mich. Wiszniews. jako materyał do rzeczy polskich.

AUBERT Antoni. Leben des Stanislaus Leszcziński mit dem Zunahmen des Wohlthätigen, Königes von Polen, Herzogs von Lothringen und Baar durch Herrn . . . . Advokaten in den Landesregierungen des Königes von Polen und bey dem höchsten Gerichtshofe in Lothringen aus dem französischeu übersetzt von Chr. Friedr. Juenger. Leipzig, in der Dykischen Buchhandlung. 1770. w 8ce, str. 478 i kart 8.

Bentk. II. 769. Czartor. — Jagiell.

— Leven van Stanislaus Leszcziński, Koning van Polen. Uit het Fransch vertaald door J. de Jongh. Utrecht, 1770. w 8ce, tomów 2.

— La vie de Stanislas Leszczyński surnommé le bienfaisant roi de Pologne duc de Lorraine et de Bar par M... avocat aux conseils du roi de Pologne et de la cour souveraine de Lorraine, divisée en deux parties. A Paris chez Moutard, quai des Augustins près le Pont-Saint-Michel, à St. Ambroise 1769. w 8ce, z przodu 2 k. nlb., VIII i 503.

Akad. — Czartor — Jagiell.

AUBERY de (du) **MAURIER Louis**. Mémoires de Hambourg, de Lubeck et de Holstein, de Danemark, de Suède et de Pologne. Blois, 1736. w 12ce.

— Memoires de Hambourg, de Lubeck et de Holstein, de Dannemarck, de Suède et de Pologne. Par feu Messire Aubery du Maurier, auteur des memoires de Hollande. A Amsterdam, 1736. w 8ce, k. nlb. 3, str. 360.

Czartor. — Jagiell.

— Tenże tytuł. A La Haye, chez C. Rogissart et Sauris, Anno 1737. w 8ce, str. 8 i 264.

Ossol.

— Tenże tytuł. La Haye, 1748. w 8ce.

AUBLET de **MAUBUY** adwokat. Vie de Marie Leczińska princesse de Pologne, reine de France et de Navarre par ..... Paris, Brunet et Demoncille imp. lib. rue St. Severin, la veuve Duchesne lib. rue St. Jaques, Rualt lib. rue de la Harpe. 1773. w 8ce, k. tyt. str. 135. k. 1 i ryc. 1.

Branic.

— Toż, tamże. 1774. w 8ce.

Czartor.

Querard. La France litter. I. 114. — Gazeta Warsz. 1857. N. 83.

Auch ob. Faucher P. Chr. (1777).

Auctarium operis concionum ob. Faerber Mat. (1647).

Auctionen ob. Nachricht (1762).

Auctor causarum ob. David Judaeus (1503).

Auctores praelegendi in schola rhetorices per provinciam Poloniae Societatis Jesu. Anno quarto. Posnaniae, typis S. R. M. Clari Collegii Soc. Jesu. 1746. w 8ce, sign. A—H₇. Jagiell.

— Toż, in Schola poeseos per provinciam Poloniae S. J. anno V. Calissii, typ. S. J. 1755. w 8ce.

ob. Authores.

Jocher 762.

— (Rerum Moscoviticarum) varii: unum in corpus nunc primum congesti. Quibus et gentis historia continetur: et regionum accurata descriptio. Additus est index rerum et verborum inprimis notabilium copiosus. [Winieta drukarska]. Francofurti, apud heredes Andrae Wecheli, Claud. Marnium et Joan. Aubrium. M. DC. folio, kart nlb. 14, oraz sign. A—Z₄ i Aa—Vv₄.

Obejmuje:

1) Dedykacya: Nob. V. D. Marquardo Frehero, podpisana przez Cl. Marniusa i J. Aubriusa, oraz listy cesarza niemieckich i królów polskich, odnoszące się do podróży moskiewskich Zygmunta Herberstaina (kart nlb. 3).

2) Magni Moscoviae Ducis genealogiae brevis epitome, ex ipsorum manuscriptis annalibus excerpta. [Na końcu: Datae die 22 Maii Anno à restituta salute 1576]. (kart nlb. 3).

3) Rerum moscoviticarum commentarii Sigismundi baronis in Herberstain, Neyberg et Guettenhag: Russiae et quae nunc ejus metropolis est, Moscoviae, breuissima descriptio. Chorographia denique totius imperii Moscici, et vicinorum quorundam mentio. De religione quoque varia inserta sunt et quae nostra cum religione non conueniunt etc. (k. nlb. 7, str. 1—118, 3 ryciny).

4) Pauli Jovii Novocomensis, De legatione Basilii Magni principis Moscoviae ad Clementem VII. pontificem etc. (od str. 119—130).

5) Ad sereniss. principem Ferdinandum, Archiducem Austriae, Moscovitarum juxta mare glaciale religio, a D. Joanne Fabri aedita (od str. 130—141).

6) Anglorum navigatio ad Moscovitas (od str. 142—154).

7) Omnium regionum Moschoviae monarchae subiectarum, Tartarorumque campestrium, arcium, civitatum praecipuarum, morum denique gentis, religio-

nis et consuetudinis vitae, sufficiens et vera descriptio. Adjuncta praeterea gesta praecipua, tyrannisq' ingens moderni monarchae Moschouiae Joannis Basiliadis, nuper perpetrata, vera fide descripta. (od str. 154—209).

Dedykacya: Candido lectori Alexander Gvagninus Veronensis peditum in arce Vitebska finitima Moschouiae praefectus S. P. — Od str. 206—209. wyjątek z dzieła Miechowity, odnoszący się do Moskwy: De Moscevia Mathiae de Miechovia.

8) Historia belli livonici quod Magnus Moschovitarum Dux contra Liouones gessit. Per Tilmannum Bredenbachium conscripta. Una cum breui narratione praeclarae ejus victoriae qua paucis abhinc mensibus Lithuani vicissim contra Moschouitas potiti fuerunt (str. 210—239).

9) Joannis Basilidis Magni Moschouiae Ducis vita a Paulo Oderbornio tribus libris conscripta (od str. 240—324).

10) Reinoldi Heidenstani secr. regii De bello moscovitico, quod Stephanus rex Poloniae gessit Commentariorum libri VI. (str. 325—434).

Dedykacya: Sigismundo Battori de Somlio, principi Transsilvaniae.

11) Phoenix, sive luctus Austriae ad mortem D. Annae, Quiritium Pannorum ac Bohemorum reginae.

Wiersz, dotyczący Polski.

12) Legationes D. Sigismundi liberi baronis in Heberstain.

Podpisany pod wierszami J. L. Braslicanus.

13) Colloquium Sigismundi et mortis.

Wiersz. Te trzy ostatnie utwory ciągną się od str. 434—443.

14) Dwie tablice genealogiczne, wykazujące pokrewieństwa między domami panującymi w Austrii, Polsce i Moskwie, ułożone przez Zygm. Herberstaina (jedna zajmuje stronę 444, druga in folio sign. Pp.).

15) Verborum et rerum memorabilium Index (k. nlb. 28).

Chreptow. — Czartor. — Czetwert. — Jagiell. — Kijowa. — Dzikows. — Pawlikows. — Petersb.

Auctoritates Aristotelis et aliorum philosophorum ob. Beda (1533).

Auctorum praelegendorum ob. Anus III. (1745).

Auctuarium historiae naturalis ob. Rzączyński G. (1742).

AUCUPS Casparus Transylvanus. In honorem Illustr. ac Magnifici DD. Andreae Bobolae capitanei Pilznens. et Sereniss. Sigismundi III. Reg. Polon. secretarii dignissimi, nobili ac generoso Domino Jacobo Bobola ipsius nepoti cum pudicissimā lectissimaque virgine Eva, nobilis. Domini Pauli Popowski olim Chencinensis surrogatoris filia matrimonium contrahenti et 25 Novembr. Cracov. celebranti Caspari Aucupis Transylvani Saxonis Oratio. Cracov. in offic. Lazari An. Dni 1602. w 4ce, ark. 2^{1/2}. Ossol.

AUDEON (Sw. Dado z Soisson † 689 czy 676). Żywot Sw. Eligiusza biskupa Nowiomeńskiego, apostoła Flandryey, patrona zgromadzenia złotniczego, pisany od Sw. Audeona biskupa Protomagenskiego towarzysza jego. Według zaś Bedy, Vswarda, Molana, Baroniusza, z historyi Saryuszowych, opera Francisisci Haraei Ultraiectini S. Theolog. Licentiati napisany, do słowa wyięty y na polskie przetłumaczony. W Krakowie, w drukarni Franciszka Cezarego J. K. M. i JMei Xiędza biskupa krakows. Xięcia siewierskiego typogr. r. p. 1687. w 4ce, k. 6.

Dedyk.: Mikoł. Oborskiemu bisk. leodyjsk., suffrag. krak. przez Jana Ceyplera. Jocher 8364.

Czartor. — Warsz. Uniw. — Ossol.

Audiat et altera pars ob. Ernestus Landgraf (1661).

Audentia scholast. ob. Jarzębowicz Sylw. (1708).

AUDIIFRET Joan. Bapt. († 1733). Geographie ancienne moderne et historique. 1694. w 12ce.

„Siła tu znajdziesz o Polsce“. Załuski.

AUDINOT Mikoł. Med. aktor († 21 Maja 1801). Bednarz opera krotofilna w jednym akcie. Tłumaczona z francuzkiego, t. j. do kraju z niektórymi odmianami przystosowana przez Jana Baudouin. A pierwszy raz grana 7-go Września roku 1779. przy otwarciu

nowego teatru. W Warszawie, nakładem i drukiem Michała Grölla księgarza nadwornego J. K. M. 1779. w 8ce, k. 2 i str. 73. Zarazem: Katalog niektórych książek nakładem Grölowskiej księgarni nadwornej J. K. M. drukowanych. W Warszawie, A. D. 1779. w 8ce, str. 16.

Dedykacya ambassadorowi Stackelbergowi po francuzku, pisana z wielką uniżonością i upokarzającym godność własną pochlebstwem. Ossol. — Jagiell.

Auditor virtutis ob. Podgurski Sam. (1712).

Auditores obacz: Konarski Ign. (1744) — Sinapius Joh. (1725).

Auditoris Camerae apostol. literae 1615. ob. Literae.

Auditus phisicus ob. Chrzanowski Szym. Jan (1635).

Audomarus (Omer) Talaeus obacz: Taleus.

AUDZIEJEWICZ Jan (Audziejewicz † 1671). Idea supremorum justorum et gestororum fortissimi herois illustr. magn. et gener. D. D. Gregorii in Kasple Mirski, excubiarum M. D. Lithua. praefecti G. K. M. Poloniae Chiliarchae etc. repraesentata a Johanne Audziejewicio verbi Dei Ministro. Bez w. m. dr. i r. (rok dopisany 1673). folio, ark. 3.

Przypis Stef. Oborskiemu staroście Kiejdańs. Dopisana data druku mylna, bo książę Hrehory Mirski, strażnik litewski umarł 20 Marca 1661. a druk zapewne odnosi się do niego. (Wolf J. Senatorowie s. 322).

— Disputatio de foedere Dei cum homine. Bez r. i m. dr. w 8ce.

Jocher 3813.

— obacz: Arnoldus Nic. (Refutatio 1646).

AUER Andreas. Nobilis Lithuani et geometrae iurati in districtu Cauensi Disquisitio problematis mathematici „mensurare et distribuere sylvam aut palludem inaccessibilem etc.“ quam praemio Jablonowskiano societatis (sic) physica gedanensis adfecit 1766. d. 19 Martii. Sint Maecenates, non desunt Flacce Marones. — Hr. Andreas Auer Lithauischen Edelmanns und geschwornen Landmessers in dem Kaunischen District Abhandlung über die geometrische Aufgabe

„Einen unzugänglichen und undurchsichtigen Wald oder Morast auf die beste Weise auszumessen u. s. w.“ welcher von der Naturforschenden Gesellschaft in Danzig 1766. d. 19 Merz der fürstl. Jablonowskische Preis zuerkannt worden. Aus der lateinischen Urschrift übersetzt. Danzig, bey Daniel Ludewig Wedel, 1767. w 4ce, 1 k. tyt., str. 32 i 2 tabl. rycin.

Obacz: Sammlung über die Jablonowskischen Aufgaben. Jagiell.

Auerbach Chr. Bogusz ob. Agenda (1664, 1715).

AUERROES (Abulwalid Mohammed, Ebn Achmed) († 1198 lub 1206). De substantia orbis Auerrois commentatoris. (Pod tem w obwódce: u góry lew z lewej strony, jednorożec z prawej, trzymający tarczę z orłem polskim; a pod tem po lewej stronie herb Krakowa, po prawej pogoń a między niemi cyfra Hallera). Na końcu: Finis adest laus Deo. Impresum Cracouie in domo domini Johannis Haller. Anno salutis MCCCCCX. in vigilia sancti Bartholomei apostoli (1510). w 4ce, k. nlb. 15. druk goc. bez kust. Czartor. — Ossol.

Auersperg ob. Uwiadomienie w jakim porządku wjazd etc. (1796).

Auffmunterung an alle treu und redlich gesinnete polnischen Patrioten. B. m. i r. (1701). w 4ce, sign. A—C₄. (k. 12).

Bez osobnego tytułu. Wydane przeciw Augustowi, zachęca aby go detronizować. Wyszło w lat trzy po zjeździe w Rawie. Jagiell.

Aufgaben Jablonowskische ob. Sammlung (1767).

Aufmunterung Andächtiger Hertenzen zum Lob Mariae oder Tag-Zeiten von der Unbefleckten Empfängnis Mariä der Mutter Gottes. Perm. Sup. Braunsberg, gedr. im Coll. S. J. im J. 1741. w 8ce, str. 16.

Aufruf an den Genius des scheidenden Jahrhunderts zur Ausrottung der Blättern. Thorn. 1797. w 8ce.

Aufsatz der vornehmsten Exorbitantien, dadurch die uhralten Satzungen der Republic Pohlen umbgestossen

und aus dem Grunde gehoben worden, welche die dritte Ordnung auf vorstehendem Reichstage anzubringen wissen wird. Anno 1666. Bez m. dr. w 4ce, kart 2.

Aufsätze (Vermischte) ob. Schlegel G. (1774—83).

Aufswitz ob. Zeitung (1581).

AUGAR Balt. Fryd. kaznodz. w Kallau. (Katechizmowy przewodnik do nieba, przekład z niemieckiego przez Mich. Speccoviusa). Elbląg, 1732.

Z wielu błędami językowymi.

Tolckemitt A. Lehrer Gedächtn. 1753. s. 140.

Augerius Busbequius. Drogi trzy do Solimana ob. Busbequius.

Angezd Alex. ob. Seklucyan.

AUGIER Du Fot An. Amable (1733 † 1775) i **Saucerotte**. Nauka położnicza przez pytania y odpowiedzi po francuzku napisana a teraz wyłożona po polsku przez Józefa Berger de Lonchamps ucznia medycyny, nauk wyzwolonych i filozofii doktora, korrepetytora anatomii w Szkole głównej W. X. L. Za wiadomością i aprobatą profesorów medycyny i chirurgii w Akad. wileńs. W Wilnie, w druk. Akad. 1789. stron XIV. i 253.

Dedykacya do Józ. Langmaiera Dra med. prof., Jakóba Bristol, prof. chir. i Jana Lobenweina prof. med. teor.

Gąsiorows. Histor. med. IV. 145—6.

Jagiell.

Augsburgische Confession (Augs-purska konf.) ob. Bericht (Nothwendiger und gründlicher 1660) — Koelichen G. (Nauki 1730) — Kwiatkowski Marcin (Sejm 1564) — Maukisch Johannes (Kurtze Erläuterungen des Berichts 1660) — Zieleński Marc. Zyg. (Nieodmieniona 1730).

Auguria ob. Boczkowski A. — Juniewicz N. (solis 1713) — Pater Paul. (et vota pro C. Frederico 1707) — Sapięha J. K. (spei publicae 1673).

Augurium Themidis ob. Zadzięki J. (1615).

— paludatae sortis ex septena aquila septeni consulatus interprete Caio Mario Consuli. Non sine decumano ausu, decumanisque periculis re ipsa probatum

et patritia aquila gaudenti magnifico ac generoso Domino D. Martino Kaminski in gratae mentis tesseram publici actus repraesentatione consecratum a nobili juventute Rhetorica, „Collegii Szamoniiani Loviciensis Scholarum Piarum anno Aquilae grandis, medullam Cedri ad Libanum ferentis 1681 d. 17 Julii.“ w 4ce, str. nlb. 8. (Po polsku gockim drukiem). [teatralne].

Wolański w Rudca

Augusta Amazon ob. Wierzbowski Łuk. (1694).

— nowa ob. Przeborowski Adam (1680).

Augustana religio ob. Bulovius Levinus (Consilium 1593).

Augustus (Divus) orbis totius unicus pacificator, serenissimo et invictissimo principi Joanni III. Dei gratia Regi Poloniae, Magno duci Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Mazoviae, Samogitiae, Livoniae, Podoliae, Podlachiae etc. dum post Viennensem victoriam, et Strigonij expugnationem, ac nuperrimam ad Camenecum, ac Tyram, contra Turcas, et Tartaros, expeditionem primum Varsaviam triumphator veniret. Compar et Comparatus et inter scenicos apparatus, in arce theatroq; regio, eidem serenissimo Regi, assistente sibi florentissimâ Regni totius coronâ pro tunc ad Comitia Generalia congregatâ a Regio Vladislai IV. Scholarum Piarum Varsavien: Collegio, eiusquę alumna litterarum juventute, in vectigal submissae propensionis, dedicatus anno Dei inter Homines, et Hominis inter Divos relati 1685. die 2 Martii. Ozdobna linia poprzeczna. Varsaviae, typis Scholarum Piarum. folio, str. nlb. 4.

Tekst polski i łaciński — po polsku gockim drukiem (teatralne).

Wolański w Rudca

August I. Monarcha Rzymski tragedia przy publicznym całego województwa oraz szkół kollegyum Rawskiego Soc. J. powitanium w Senatorskim honorze Prandoty Trzeięskiego kasztelana Rawskiego na widok dana roku 1750 dnia 22 Czerweca. W Warszawie,

w drukarni Collegium Soc. Jesu. folio, 7 kart nlb.

ob. Trzeciński Felix (Dyaryusz 1780).

August Jagiełło wzbudzony ob. Grochowski Stanisław (1598, 1603, 1608).

AUGUST V. Elektor Saski, syn Henryka Piusa (ur. 1526 † 11 lut. 1586).

W Luniga J. Chr. Literae procerum Europae 1712. T. I. są drukowane te jego listy:

Literae ad Annam principem ex inelyta regum Poloniae stirpe natam, de pecunia mutua, quam ipsi senatus Lipsiensis, solvere debebat, agentes. Ex arce nostra Annaeburg VIII. Id Febr. 1576. T. I. (str. 816—817).

— Literae ad Ordines Regni Poloniae, quibus Christophoro Duci Megapolitano, residuam stipendii gratuiti, vulgo pensionis summam exsolvi petit. Dresdae VI. Cal. Jul. 1576. (str. 817 do 819).

— Literae ad Stephanum Pol. Reg. quibus ipsi pro favore Georgio Friderico Marchioni Brandeb. ob suam intercessionem tributo gratias agit, ac denuo oratores suos perficiendi, quod inceperant, negotii ergo ablegatos esse, nuntiat. Dresdae 7. Cal. Febr. 1578. (str. 831—833).

— Literae credentiales, quas Abrahamo Boccio et Andreae Pauli, internuntii suis, ad Stephanum Poloniae regem tradidit. Bornstensteinii 15 Cal. Febr. 1578. (833—835).

— Literae ad Stephanum Pol. regem, quibus ipsi militem quendam veteranum, manu et scientia rei militaris insignem, auspiciamque Polonica contra Moscos sequi flagrantem, studiose commendat. Dresdae, prid. Cal. Nov. 1580. (str. 853—854).

— Literae ad Stephanum Pol. regem, quibus debitam sibi ab eo pecuniae summam, Alberti Ziswicki (Ciswicki) internuntii ejus, cura probe repraesentatam esse testatur. Dresdae, 18 Cal. Dec. 1582. (str. 861—862).

— Literae ad Stephanum Poloniar. Regem, quibus pro Fabiano a Dohna eiusque fratribus suis in Livonia praediis immerite exutis, sollicito intercedit.

Dresdae. Id. April. 1583. (str. 862—863).

— ob. Herbut Jan (Oratio 1574).

AUGUST II. (urodz. 1670 † 1733).

Augustus II. von Gottes Gnaden König in Pohlen, Grossfürst in Litthauen, Reussen, Preussen, Masovien, Samogytien, Kiof, Wolhynien, Podolien, Podlachien, Liefland, Smolensko, Sewerien u. Czernichov etc. Hertzog zu Sachsen u. Chufürst etc. etc. Signum Belli eines für zwei aus dem Pohnischen übersetzt 15 Nov. 1698. (Na końcu:) Geschehen zu Warschau den 15 Novembr. 1698. unseren Regierung II. w 4ce, kart 4.

Ossol.

— Augustus II. Dei Gratia Rex Poloniae, M. D. Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Podoliae, Podlachiae, Vohyniae, Livoniae, Kijoviae, Smolensciae, Severiae, Czerniechoviae, nec non hereditarius Dux Saxoniae et Princeps Elector. 1714. w 4ce, kart 2.

Rzecz tyczy się przywileju akademii krakowskiej.

Ossol.

— Anordnung wie es mit Bestellung gewisser Buss- Bet- und Fasttage im Jahre 1728. gehalten werden solle. Dresden, Joh. Con. Stösseln.

— Antwort Sr. Kön. Majestät in Pohlen etc. auf das von dem Könige in Preussen an dieselbe unter dem 8 Novembr. 1718. abgelassene und zu Berlin durch den Druck bekannt gemachtes Schreiben dto. Grodno den 26 Nov. 1718. aus dem lateinischen Original übersetzt Anno 1719. B. m. i dr. w 4ce, kart nlb. 2.

Ossol.

— Conclusum Najaśn. króla JM. Augusta II. Pana naszego miłościwego Stanów koronnych y W. X. Lit. na Radzie Walney Seymem Lubelskim postanowionej, pod continuacją generalney konfederaciy Sandomirskiey, w Grodnie dnia 16 miesiąca Grudnia r. 1705. Praesentibus et consentientibus ex Senatu. folio, 4 ark. (kart nlb. 9).

— Toż. Inna edycya (zmieniona pisownia: konfederacyey). (Oblatum in

Castro Posnaniensi 1706). folio, kart nlb. 10. (sign. A—E₁). :

Zielińs. — Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Ihr. Kön. Maj. in Pohlen und Churf. Durch. zu Sachsen erweitertes und geschärftes Contagion-Mandat d. a. 1709. Dresden, 1709. folio.

— Contenta Instructionis S. R. M. Poloniarum cubiculario et stabuli praefecto, vice domino ab Eersedf data. Varsaviae, die 6 Januar. 1702. folio, k. nlb. 1. (8 artykułów). Zielińs.

— Copey eines gnädigsten Befehligs, den S. Kön. Maj. in Pohlen etc. ad dero hochpreis. geheimden Rath Collegium zu Dresden abgehen lassen, betreffend den bekannten wieder D. Chr. Thomasens Schriften aus dem Ober-Consistorio zu Dresden ergangenen Befehls etc. Halle, 1698. w 4ce.

— Copey des von Ihre Kön. Majestät in Pohlen etc. an Ihre Czaar-Majestät, sub dato Fraustadt den 16 Martii 1719. abgelassenen Schreibens. Nach dem Oryginal ins Teutsche übersetzt. Bez w. m. dr. Im Jahr 1719. w 4ce, k. nlb. 4.

Czartor. — Bibl. petersb.

— Copia zweener Brieffe, vom jetzigen Zustande in Pohlen, als nehmlich des Königes Augusti Schreiben an die sämtliche Stände der freyen Königlichen Republique, und das andere des Cardinalen Radziowski Primatis Regni an die sämtliche Woywodschafften und Districten. Vom jetzigen Jahre. 1701. [Dat. Warschau 29, 30 Aug. 1701]. B. w. m. (Stokholm, druk. król.). w 4ce, str. 8. Jagiell.

— Copia listu Xcia JMci Saskiego do JO. X. JMci kardynała arcybiskupa Gnieźnieńskiego primasa koronnego y W. X. Lit. de dat. Baden 4 Junii Anno 1697. B. w. m. dr. i r. w 4ce, karta 1.

Upewnienie względem religii katolickiej.

Obacz niżej: Kopia.

Branic. — Warsz. Uniw. — Akad. — Jagiell.

— Copia Literarum Sacrae Reg. Majest. ad eminentiss. Cardinal. Primate Reg. Breslau, 1698. w 4ce, k. 1.

Branic. — Ossol.

— Copia literarum Sac. Reg. Maj. ad eminent. Cardinalem Primate Regni et responsum. Varsav. 1698. Dabantur in arce nostra Varsaviensi, die 22 mensis Januarii anno dom. 1698. regni nostri I. Augustus. folio, k. 1.

Po polsku o uspokojenie kraju.

Na odwr. stronie: Responsoriae (Proponuje zjazd w Łowiczu). Squierniewiczjs die 24 Januarij 1698.

Obacz niżej: Epistola.

Zielińs.

— Copia responsoriarum S. R. M. Poloniae ad serenissimum Electorem Brandenburgicum (Frider. III). Varsaviae, 1698. d. 16 Novemb. folio, k. 2.

Branic. — Jagiell.

— Copia responsoriarum Sereniss. Augusti II. pro fide vere catholicorum; pro Majestate, August. Regiarum; pro generositate German. Polon. ad Literas Serenissimi Brandenburgici etc. etc. 1724. folio, k. 2. Ossol.

— Copia responsoriarum ad literas Sereniss. Brandenburgici, 1725. w 4ce.

Tyczy się okrucieństw toruńskich. Obacz: Wilhelm.

— Copia listu JK. Mci Polskiego do województw ad instar Manifestu danego. (1704). folio, 1 ark.

List króla Augusta II. datowany w Baranowie dnia 18 Marca r. 1704. przeciw konfederacyi warszawskiej. — Zarazem: Regestr dokumentów produkowanych y publicz czytanych na Walnej Radzie w Krakowie r. 1704. 21 Febr. kart 3.

Wizerunki i roztrz. 1837. XIX. str. 109.

Obacz p. t. Kopia.

Czartor. — Warsz. Uniw. — Ossol.

— Declaratio S. R. M. Domini nostri clementissimi in senatus consilio post comitali facta, die 27 mensis Februarij, an. dom. 1702. folio, 1 ark. Zielińs.

— Declaratio respectu custodiae Rever. Episcopi Posnan. Augustus Secundus Dei gratia Rex Poloniae.. Manifest Augusta do narodu wydany. In castris ad Kamiona die 16 Septembr. 1704. w 4ce, k. 4. Warsz. Uniw.

— Decretum inter collegium Societatis Jesu Thorunense actores, atq. magistratum et communitatem Thorunensem citatos, latum anno Dni 1724.

Ob. Decretum.

— Dekret Augusta II. w sprawie Toruńskiej 30 Octobra 1724.

Ob. Actum. Warsz. Univ.

— Demonstratio quibus justis ex causis serenissimus ac potentissimus princeps Augustus II. Poloniarum Rex, Elector Saxoniae h. t. Sacri Romani Imperii vicarius, regis Sveciae in Pomerania citeriore subsistentem exercitum aggreditur. A. O. R. MDCCXI (1711), mense Augusto. B. w. m. dr. w 4ce, k. nlb. 6.

Czartor.

— Diploma abdicacionis serenissimi Regis Augusti etc. etc. Entsagung des Reichs des Aller-Durchleuchtigsten Königes Augusti etc. etc. [Dat. 20 Oct. 1706].

Obacz niżej: Instrumentum i (August II.) Diploma.

— Diploma do województw koron. i W. X. L. przyrzekające wojska Sas. z kraju wyprowadzić. Dan w Warszawie 16 Marca 1716. folio.

Ossol.

— Edictum ad typographos per totum Regnum, ne lucubrationes mathematicae seu Calendaria sine approbatione Rectorali et speciali consensu ordinarii privilegiati mathematici imprimantur. 20 Xbr. 1714. w 4ce, kart 2.

Joher 1311.

— Epistola Regis Poloniae ad Michaëlem Stephanum cardinalem Radziejowski primatem regni. Dat. in arce Varsav. 22 Januar 1698.

Ob. Copia.

— Foedus inter S. R. M. atque Remp. Pol. et S. R. M. Sveciae conclusum. Varsav. 18/20 Nov. 1705.

— Friedenspuncte 1706. ob. Karol XII.

— Friedenschluss zwischen Thro kön. Maj. d. Churf. Durchl. zu Sachsen und den JJ. K. Maj. zu Schweden u. Pohlen am 14/24 Sept. 1706. zu Altranstädt geschlossen. w 4ce, ark. C₂.

Ob. Friedenschluss zu Carlowitz (1699).

— Instrumentum abdicacionis et remissionis, oder: Freywillige Abdanckung und Resignation der Crone Pohlen zwischen Hn. Augusto dem Andern und Hn. Carl dem Zwölfften verabredet, folgends den 20 Oct. ratificiret. Aus dem

Lateinischen ins Teutsche übersetzt. Gedruckt im Jahr 1707. B. m. w 4ce, str. 8.

Ob. niżej: (August II.) Diploma.

— Königes in Pohlen und Gross Hertzogens in Littauen etc. etc. Jura-ment, so er denen auf Seiner Seite confoederirten Ständen bei Sendomiers den 2 Juny 1704. geleistet. B. m. w 4ce, str. 4.

— Kopia listu Xiążęcia JMci Saskiego do JO. Xiądza JMci kardynała areybisk. Gnieźnieńsk., prymasa koron. y W. X. Lit. (Mich. Radziejowskiego) de dato: Baden 4 Junij anno 1697. B. w. m. dr. w 4ce, str. 2.

Na drugiej stronie jest list: JM. X. biskupa Kujawskiego (St. Dąbskiego) do JO. Xiążęcia JM. kardyn. prymasa w sam dzień nominacyi. 1697.

Ob. Dyaryusz sejmu electionis (1697).

Ossol. — Raczyńs.

— Kopia listu Kr. JM. do Xiądza kardynała prymasa koron. 1698. folio, k. nlb. 1.

Ob. Copia.

Branic. — Ossol.

— Kopia mandatu król. do JM. pana generała Graffa Trautmansdorfa. August II. z Bożej łaski król pols. etc. Xiążę Saski y Elektor etc. Dan w Warszawie d. 9 Maja 1699. folio, k. nlb. 1.

Czartor. — Ossol.

— Kopia listu JK. Mei do województw koronnych y Wielkiego X. Litewskiego. August II. z Bożej łaski król polski, W. X. Litewski, Ruski, Pruski, Mazowiecki, Żmudzki, Kijowski, Wołyński, Podolski, Podlaski, Inflandzki, Smoleński, Siewierski y Czernichowski a dziedziczny Xiążę Saski i Elektor etc. folio, k. nlb. 3.

Warsz. Univ.

— Kopia listu JK. Mei do województw koronnych y W. X. Lit. Dan w Baranowie d. 16 mies. Marca r. p. 1704. panowania naszego VII rok. folio, kart 3.

Wyłuszcza powody pojmania Jakóba i Konst.

Sobieskich. Por.: (August II.) Ursachen.

Czartor. — Branic. — Jagiell.

— List króla Augusta II. in vim Manifestu względem zabrania królewiców Jakóba i Konstantego do woje-

wódtw dany. Datum w Baranowie die 17 Martii 1704. folio, kart 2.

Branic. — Ossol.

— 1) Listy króla Augusta II. do senatorów. — 2) Listy tegoż do Xdza Pawła Sapięhy. — 3) List tegoż do Xcia prymasa Radziejowskiego. — 4) List do Xcia prymasa Szembeka. — 5) Listy do Jana Sapięhy, kasztelana trockiego. — 6) List do Kaz. Sapięhy, wojewody trockiego.

Ostrowski Danejkowicz (Jan Fryd. Sapięha)
Swada korrespondencyjna. 1745. s. 4—43.

— Litterae Regis Poloniae, ad regem Borussiae, de Curlandiae, Gedanensi itemque Prussiae negotio, de dato Fraustadiae 16 Mart. 1719. Cum responsoriis ad eandem. B. w. m. (Berolini). 1719. w 4ce, str. 15. Bibl. petersb.

— Ihr. Kön. Maj. in Pohlen etc. erneuer und geschärfftes Mandat wieder die Selbst-Rache, Friedens-Störungen und Duellen, de dato Cracau den 15 April 1706. Dresden, dr. Joh. Riedel Hoffbuchdruck. 1706. folio, ark. sign. A—F. Jagiell.

— Ihrer Königl. Maj. in Pohlen und Churf. Durchl. zu Sachsen etc. etc. Mandat, wie es auf allen Fall, wenn der Schwedische General-Major Crassau, mit bey sich habenden von der pestilenzialischen Seuche angesteckten Corps, in das Churfürstenthum Sachsen und incorporirte, auch andere Erb-Lande, eindringen möchte, zu halten; im Jahr 1709. Dat. Dresseden 21 Sept. 1709. B. m. w 4ce, str. 8.

— Ihrer Königl. Maj. in Pohlen, und Churf. Durchl. zu Sachsen, etc. Mandat, wegen eines besorgenden gewaltsamen feindlichen Einbruchs mit der Stellung des Land-Volcks zu halten. Im Jahr 1711. Dresden, gedruckt und zu finden bey Johann Riedeln. Dat. 10 April 1711. B. m. folio, str. 12.

— Toż. Nach dem in Dresden bey Johann Riedeln gedruckten Original. B. m. w 4ce, str. 8.

— Mandat wie es mit den Substationen derer Ritter- und anderer

Güther gehalten werden soll. Warschau, 1732.

— Ihrer May. in Pohlen etc. Müntz Mandat de dato: Warschau d. 9 Julii, Anno 1732. Dresden, folio (z rycina).

— Manifest przeciw popierającym stronę innych tronu kandydatów. 1697. folio.

— Toż, przeciw konfederacyi (inne wydanie) 1697. folio, k. 2. Branic.

— Manifest. Działo się w Krakowie d. V. miesiąca Września 1697. B. m. dr. 1697. folio, kart 5.

W manifestie tym dowodzi prawowitości swego wyboru na króla i żali się na wzięrcielii. Zielińs

— August wtory z Bożej łaski obrany król Polski, W. X. Litewski, Ruski, Pruski, Mazowiecki, Żmudzki, Kijowski, Wolhyński, Podolski, Podlaski, Inflantski, Smoleński, Siewierski y Czerniechowski, dziedziczny Xiążę Saski, Juliacki, Kliwski, Gór, Augryjski y Westfalski, państwa rzymskiego Arcy marszałek y Xżę Elektor, Landgrabia Thuryngii, margrabia Miśniński, także wyższej i niższej Luzacyi, burgrabia Magdoburski, hrabia Marchiej, Rawensbergii y Bartu, pan na Rawensteynie. (Kiedy dotychczas jeszcze zapamiętała nad ojczyznę zaciętość...) Manifest względem okazania męstwa y enoty a nie dania w osobie swojej sławie a w niej wolnościom samym upadać. Działo się w Krakowie dnia 6 miesiąca Września 1697. folio, kart nlb. 2.

Branic. — Ossol. — Czartor. — Jagiell.

— Manifest. Działo się w Krakowie d. VII. Września 1697. folio, kart 2.

— Manifest w którym uznaje królem polskim Stanisława I. (Leszczyńskiego). Datowany w Piotrkowie 18 Września 1706 r. folio, k. 1.

Warsz. Uniw.

— (Manifest, tyczący się przywilejów Akademii krakowskiej). 1714. folio.

Uniw. lwow.

— Ibro Mayestat Augusti II. Königs in Pohlen etc. An Dero Reichstände, beyder Nationen, auss Dero

Cantzley den 17 September 1698. extradirtes Manifest. w 4ce.

— Manifest Ihrer Königl. Majestät König Augusti II. in Pohlen, bey Dero angetretenen Marche in das Königreich Pohlen. Im Jahr 1709. [Drugi tytuł:] Manifestum Sacr. Reg. Maj. Augusti II. D. G. Poloniarum Regis in Poloniae Regnum reducis. A. O. R. MDCCIX. [Dat. Dresden 8 Aug. 1709]. Bez m. w 4ce, str. 32. (po łac. i niem.).

— Manifest Ihrer Königl. Majestät König Augusti II. in Pohlen, bey dero angetretenen Marche in das Königreich Pohlen. Im Jahr 1709. Dresden, mit Königl. u. Churfürstl. Sachs. allergnädigst. Freiheit drückts Johann Riedel Hofbuchdrucker. 1709. folio, kart 10. — Toż. B. m. w 4ce, str. 16.

— Toż. B. m. w 4ce, str. 16. (Dwa odmienne wydania).

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Raczyńś.

— Manifest Sr. Königl. Majestät in Pohlen und Churfürstl. Durchl. zu Sachsen, bey dero angetretenen Marche in das Schwedische Pommern. B. w. m. [Dat. pod Strelitz 20 Aug. 1711]. w 4ce, k. nlb. 4.

Sa jeszcze dwa inne wydania z tegoż roku w 4ce, każde po 8 str.

Czartor. — Jagiell.

— Manifest króla Fryderyka Augusta (na końcu data: Dresden am 23 October a. 1717). w języku niemieckim. B. w. m. dr. 1 arkusz składany.

Krasińś.

— Manifeste de Sa Majesté Auguste II. roi de Pologne etc., sur son retour en Pologne, l'an 1709. trad. du latin en français. (Dresde). Imprimé chez Jac. Harpeter. folio, kart 9. Ossol.

— Manifeste de S. M. Auguste II. roi de Pologne sur son retour en Pologne. La Haye. 1709. w 4ce, str. 18.

— Toż. L'an 1709. traduit du latin en français. Sur la copie imprimée à Dresden chez Jaques Harpeter. w 8ce, str. 48.

Czartor.

— Manifestum Sacr. Reg. Maj. Augusti II. Poloniar. Regis etc in Poloniae regnum reducis Anno O. R. 1709.

[Datum Dresdae 8 Augusti 1709]. folio, ark. D₂. (k. nlb. 8).

Branic. — Czartor. — Jagiell.

— J. K. M. von Pohlen Memorial und Vorstellung wieder die Warschawische Confoederation auf dem Reichstage zu Regensburg übergeben 1704. w 4ce.

Ob. Werther (Manifestatio 1704).

Bibl. król. w Sztokholmie.

— Pardon jeneralny przebaczający zbiegłym woyskowym od Augusta II. Dan w Warszawie dnia 15 Maja r. p. 1729. panowanie naszego. 32 roku. w 4ce, str. nlb. 4. Ossol.

— Ihrer kön. Majestät August II. in Pohlen u. Churfürstl. Durchl. in Sachsen etc. publicirtes Patent, zur Versicherung der Liebe und Sorgfalt gegen seine Unterthanen. Gegeben zu Guben 20 Aug. 1709. w 4ce, ark. 1.

Branic.

— Patent wegen des übernommenen Vicariats. B. w. m. 1711. k. 4.

— Praeliminair-Puncte zum Frieden zwischen der Königin von Schweden und dem König von Pohlen. 1720.

— Process und Gerichts-Ordnung, Tax-Ordnung. Dresden, 1724. w 4ce. Na tytule herb Polski.

— Erläut. u. Verbesserungen der bisherigen Prozess- u. Gerichts-Ordnung, u. Tax-Ordnung. Dresd. 1724. w 4ce.

Uniw. lwow.

— Proposition, so der Republik von Pohlen durch des neuen Candidaten Ihro Durchl. von Sachsen Envoyé extraordinaire vorgestellt worden (1697).

Ob. Proposition.

— Propozycye do Najjaśn. Rzpltej polskiej od nowego kandydata Najjaśn. Xcia JMci Augusta Elektora Saskiego, przez JMcia P. Ablegata extraordinarynego cum sufficienti et omnimoda plenipotencia ordynowanego podane. B. r. i m. dr. (1697 r.) folio, k. 2.

Ob. Propozycye — Propositio — Vorstellung. Czartor. — Jagiell. — Uniw. lwow. — Ossol.

— (Przywilej dany przez Augusta Marcinowi Załuskiemu sufraganowi etc. na założenie miasteczka Załuszczyń). — Gegeben zu Warschau den 18 Decem-

ber im Jahr 1731. folio, 1 ark. (w języku niemieckim).

Krasińs.

— Walną tedy radę in fundamento confederacyey sandomirskiey składamy, przed którą uniwersał ten na seymiki województwom, ziemiom y powiatom wszystkim, tak Koronnym jako y W. X. Lit. pro die... wydajemy. Dan w Thoruniu dnia... miesiąca... r. panowania naszego.... B. m. dr. folio, 1 ark. (formularz niewypełniony).

Zielińs.

— Reskrypt Najjaśn. króla JMci pols. kassujący przywilej na episkopia Mohilowska i całej Białej Rusi, przez Serafiona Połhowskiego Dyzunita in praejudicium Arcybiskupa Połockiego subreptitie otrzymany, w r. 1699. m. Augusta d. 9. wydany. folio, k. 1.

Raczyńs.

— Respons J. K. Mci Pana N. M. urodzonym Hrehorem Kotowiczowi chorążemu Grodzieńskiemu i Józefowi Jasińczykowi Krajewskiemu z kongressu W. X. Lit. w Rożanej odprawionego do siebie ordynowanym posłom dany w kancelaryi W. X. Lit. d. 26 Marca 1701.

W „Swadzie polskiej“ Ostrowskiego 1745. f. I. 3. str. 15—18.

— Respons J. K. Mci Pana N. M. na instrukcyę Poznańskiego i Kaliskiego wojewódzów Wielkopolskich z sejmiku Szrzedzkiego wyprawnym posłom, urodz. Stanisł. Karol. Suchorzewskiemu i Ludwikowi Gorzewskiemu w kancelaryi dany, w Warszawie 23 Marca 1701 r.

Tamże.

— Respons J. K. Mci na instrukcyę Jana Sapiehy kasztelana natenczas Trockiego od trybunału skarbowego W. X. Lit. 1718.

Tamże str. 24.

— Ihro Königl. Maytt. von Pohlen Salve-Guarde und Schutz-Brieff vor alle Einwohner dess Hertzogthumbs Lieffland. Breslau, zu finden bey George Seydeln, Buchhändlern. Nebst denen Avisen. 1700. w 4ce, 2 karty.

Czartor.

— Tractatus pacis inter Fridericum Augustum regem, ducem Saxoniae, Ca-

rolum XII. regem Suecorum. et Stanislaum I. in pago Alt-Ransteda die ¹⁴/₂₄ Sept. 1706. sancitae. B. w. m. 1706. folio, k. 6.

Jagiell. — Krasińs.

— Tractatus inter sereniss. Augustum II. Regem Poloniae, abdicantem ac serenissimum Carolum XII. Regem Sueciae ejusque foederatum sereniss. Stanislaum Regem Poloniae Altranslatiensis in Saxonia (1706). folio, kart 7.

Obacz wyżej: Manifest (1703).

Warsz. Uniw.

— Uebersetzung der wegen Absterbens August II. von dem Primatte ergangenen Universalien. Obacz: Potocki Teodor (1733).

— Uniwersał na Seym konwokacyjny pod Warszawą 6 Sept. 1697. folio, .k. 1.

Warsz. Uniw.

— August II. z Bożej łaski król Polski, W. X. Litewski, Ruski, F. ski, Mazowiecki, Żmudzki, Kijowski, Wołyński, Podolski, Smoleński, Siewierski y Czerniechowski, a dziedziczny Xiążę Saski y Elektor etc. etc. Dnia 11 mies. Października r. p. 1697. panowania naszego I. w zamku naszym krakowskim. folio, ark. rozłoż.

Uniwersał ostrzegający o księżęciu JM. de Contim. Jagiell. — Ossol.

— Wici jedne za dwoje. 1698. folio, ¹/₂ ark.

Branic.

— Uniwersał oznaczający termin Sejmu Walnego 6-niedzielnego na dzień 16 Kwietnia r. 1698. folio rozłożone.

Ossol.

— Uniwersał wszelkie excessa w królestwie polskim przez woysko Saskie dotychczas pod różnemi pretextami czynione, najsurowiej zakazujący o datt. w obozie pod Brzeżanami dnia 27 m. Września r. p. 1698. folio, k. 2

Ossol. — Czartor.

— Uniwersał względem wynagrodzenia szkód poczynionych przez woysko Saskie prowincyom polskim 1698. folio.

— Uniwersał naznaczający dzień po skończonych traktatach z portą Otto-mańską na Seym walny 6-niedzielną

ordynaryjny 16 Czerwca r. 1699. (Dan w Warszawie r. p. 1699). folio, k. 1. Ossol.

— Uniwersał oznaczający termin na Sejmik przedseymowy dzień 18 Kwietnia 1701 roku, a Seym walny zaścieniedzielnny w Warszawie na dzień 30 Maja 1701 r. Dan w Warszawie dnia 17 Marca 1701. folio rozłożone w 1 ark. Ossol. — Czartor.

— Uniwersał wici pierwszych za dwoje na pospolite ruszenie. Dan w Warszawie 1702. folio rozłoż., ark. 1. Czartor.

— Uniwersał. Wici trzecie y ostatnie na pospolite ruszenie pod Korczyn na dzień 19 Lipca. Dan w Krakowie d... miesiąca Czerwca 1702. folio, 1 ark. Czartor.

— Oznaymuiemy wszem wobec y każdemu z osobna etc. etc. iż my zbliżywszy się z wojskami naszymi auxiliarnymi Saskimi do województw i ziem etc. etc. Działo się na polu między Wisłą a Sanem pod Sendomiczem dnia 22 miesiąca Sierpnia w roku 1702. folio, 3 karty. Czartor.

— (Uniwersał do Polaków w którym oznajmuje, iż z PP. radami, urzędnikami etc. którzy ex limitatione immediati consilii Thorunens. etc. zgromadziwszy się za zgodą wszech Panów postąpił r. 1702). folio. Ossol.

— (Uniwersał bez daty). Iż za nastąpieniem nagłych na tę Rzeczpospolitą niebezpieczeństw — udaliśmy się do pospolitego ruszenia — przez wydanie Uniwersałów z Pany radami na dzień 27 Nowembra 1702 do Torunia zgromadzonymi. Zjednoczenie i ubezpiecz. państw Rzeczypospolitej. folio, k. 4. Jagiell. — Czartor.

— (Uniwersał do Polaków względem obrony oyczyzny). Dan w Malborgu d... miesiąca.... r. p. 1703. panowania naszego 6 roku. 1 ark. rozłożony in folio. Ossol.

— Uniwersał. Wszem wobec etc. Iz z PP. radami urzędnikami et cum plenipotentiaris z województw etc. pro die 16 Mart. 1703. do Malborka zgromadziwszy się.... Malbork, II. Kwietnia

1703. (Zwołanie pospolitego ruszenia w ogólności). folio, k. nlb. 8. (sign. D₂). Czartor. — Jagiell. — Krasińs.

— Uniwersał naznaczający zgromadzenie się pospolitego ruszenia pod Gołębkiem 1703. folio.

— August wtory z Bożej łaski król Polski, W. X. Lit. etc. Dan w Krakowie dnia... miesiąca... r. p. 1703 panowania naszego 7 roku. Uniwersał ostrzegający y wyrażający niebezpieczeństwa Rzpltej, zagrzewający ad executionem sancitorum Seymu przeszłego. W Krakowie r. 1703. folio, 1 karta.

Dwie odmienne edycye.

Branic. — Ossol.

— (Uniwersał do Polaków względem zwołania Sejmu extraordinar. i obrony oyczyzny a to z przyczyny postponowanego y od korony szwedzkiej odrzucenego traktatu). W Elblągu, 12 Maja 1703. folio, 1 ark. Ossol.

— Uniwersał. Wici iedne za dwoje na pospolite ruszenie. Dan w Krakowie dnia... miesiąca... roku 1704. folio, 1 ark. rozłoż. Ossol. — Czartor.

— Uniwersał ostrzegający y wyrażający niebezpieczeństwa Rzeczypospolitej, oraz zagrzewający ad executionem sancitorum seymu przeszłego. Dan w Krakowie dnia... miesiąca... r. p. 1704. folio, 2 ark. Czartor.

— Uniwersał ostrzegający do wojska koronnego y W. X. Litewskiego. Dan w Krakowie dnia... miesiąca Lutego r. p. 1704. folio, 1 ark. rozłoż.

Branic. — Czartor. — Ossol.

— Uniwersał. Trzecie i ostatnie wici. Dan w obozie pod Sandomierzem d... miesiąca.. r. p. 1704. folio, 2 ark.

Branic. — Czartor. — Ossol.

— Uniwersał trzech wici do pospolitego ruszenia pod Szczecbrzeszyn. Dan w obozie pod Sandomierzem 1704. folio, 1 ark. Czartor.

— Toz. (Ta zmaza która nigdy na cny naród polski nie padła). Uniwersał trzecich wici na pospolite ruszenie. Dan w obozie pod Sandomierzem d. mies. Maja 1704. folio, kart 7. Jagiell.

— Uniwersał do województw i wojsk koronnych y W. X. Lit. wzywający na

raturnek oyczyny do boku Pańskiego. Dan.... dnia... miesiąca... r. p. 1704. 1 ark. folio rozłoż. Czartor. — Ossol.

— August wtory z Bożej łaski król Polski, W. X. Lit. Dan w obozie naszym pod.... dnia... miesiąca... r. p. 1704. panowania naszego 7. Uniwersał zwołujący sejmik extraordinaryjny. folio rozłożone, 1 ark. Ossol.

— Uniwersał królewski pe sejmie Lubelskim 1705.

— August wtóry z Bożej łaski król polski W. X. Lit. etc. Dan w zamku naszym dziedzicznym Dreznie dnia 13 miesiąca Kwietnia r. p. 1705. panowania naszego 7 roku. folio rozłożone. Ossol.

— Uniwersał. Wszem wobec osobliwie jednak wszystkim in genere cujuscunque status, gradus, a conditione adhaerentom, fautorom i wszelkim pomocnikom strony nieprzyjacielskiej szwedzkiej, wiadomo czynimy. Datowany w Warszawie 1706 miesiąca Listopada. 1 ark. rozłoż. Czartor. — Zielińś.

— Dan w Warszawie dnia... miesiąca... r. p. 1706. panowania naszego etc. (Wzywa do wierności dla siebie, chwywania adherentów szwedzkich, płacenia podatków na wojsko). folio, 1 ark. Zielińś.

— Uniwersał oznajmujący powrót Augusta II. 1709.

— Uniwersał ostrzegający o imprezie króla szwedzkiego i porty ottomańskiej, zalecający executionem sancitorum walnej rady warszawskiej i gotowości ad expeditionem militem. r. 1710. ark. rozłoż. Ossol.

— Uniwersał wzywający do pogotowia z powodu grożącej wojny z Turkami. Dan w Lipsku d. 30 Stycznia 1711. ark. 1. Czartor.

— Uniwersał Augusta II. naznaczający sejmiiki. W Dreznie 8 Stycznia 1711. folio.

Przyłęcki.

— Uniwersał Augusta II. nadający amnestya generalna. W Krakowie 20 Czerwca 1711. folio.

Przyłęcki.

— (Uniwersał). Dan w Krakowie dnia 20 miesiąca Czerwca r. p. 1711. panowania naszego 15 roku. Uniwersał wyznaczający dzień seymiku. folio, ark. rozłożony. Ossol.

— (Uniwersał). Dan w Dreznie mieście naszym stołecznym dnia 8 miesiąca Sierpnia r. p. 1711. panowania naszego 13 roku. (Do wiadomości podaje, iż per durae necessitatis legem w oddaleniu zastawać musiał etc.) 1711. ark. rozłoż. Ossol.

— Uniwersał zwołujący sejmiiki na 13 Września. Dan w Międzyrzycu d. 13 Sierpnia 1712. ark. 1. Czartor.

— Uniwersał na sejmik Relationis. Dan w Warszawie r. p. 1713. folio, karta 1. Ossol.

— Uniwersał do województw przyrzekający wyprowadzić wojska saskie i oddać je pod komendę hetmanów 1713. ark. 1. Czartor.

— (Uniwersał tyczący się kongresu Wileńskiego, przeciw uchwałom zjazdu). W Warszawie r. p. 1715. folio, 1 ark. Ossol. — Czartor.

— Uniwersał do woiewództw wzywający do obmyślenia środków zapłaty wojsku i przyrzekający wyprowadzenie wojsk skoro bezpieczeństwo granic Rzpltej na to pozwoli. Dan w Warszawie 1715. ark. 1. Czartor.

— (Uniwersał w celu uspokojenia Litwy). Wielmożnym urodzonym senatorom, dygnitarzom, urzędnikom ziemskim, grodzkim, rycerstwu, szlachcie, obywatelom. Datum w Poznaniu Januarii 1716. panowania naszego 20 r. W Poznaniu 1716. folio. Ossol.

— Uniwersał zwołujący seym walny pacificationis. Dat. w Warszawie r. p. 1716. folio rozłoż. Ossol.

— Uniwersał. Dan w Warszawie dnia 16 Marca r. p. 1716. folio rozłoż. Ossol.

— Uniwersał względem wojska. 1716. folio, 1 ark.

Przyłęcki.

— Uniwersał na sejm. Dan w Warszawie 8 Lipca 1720.

Przyłęcki.

— Uniwersał przeciwko werbonkom postronnym. Dan w Warszawie 25 Marca 1724. folio, str. 1. (po polsku i niem.).

Jagiell.

— Uniwersał powołujący zbiegów wojskowych. W Warszawie 15 Maja 1729. folio, 1 ark. (po polsku i niem.).

— Uniwersał na sejm. Dan w Warszawie 3 Czerwca 1729.

Przyłęcki.

— Uniwersał wegen e. allgemeinen Aufgebots gegen den Churfürsten von Brandenburg, der sich der Stadt Elbing bemächtigte; aus d. Polnischen 1698. (Warschau 15 Novemb. 1698). w 4ce, 1 ark.

— Uniwersale (Der Pohnischen Senatoren) oder Denuntiation an die gesambten Woywodschaften von der Rückkunfft Ihr. königl. Maj. Augusti II. in das Königreich Pohlen. Anno 1709. B. w. m. dr. w 4ce, kart nlb. 4.

Czartor.

— Uniwersalia Ihrer königl. Maj. König Augusti II. in Pohlen, an die Republic Pohlen. Im Jahr 1709. geschehen. Dresden d. 1 Augusti 1709. w 4ce, 4 karty. (po łac. i niem.).

Branic.

— Ihrer königl. Maj. Augusti II. Königs in Pohlen Gross-Hertzsogs in Lithauen etc. publicirtes Universal an die Polnischen Senatores, Ministros, Amt-Leute, Ritterschaft, Adelschaft, insgemein an alle Einwohner der Woywodschaften, wegen des besorgenden Schwedisch- und Türkischen Einbruchs. Aus dem Polnischen übersetzt. In Monath Februar 1711. w 4ce, 1 ark.

Ob. wyżej Uniwersał ostrzegający.

Czartor. — Branic.

— Königl. Pohn. Verordnung an die Sächsische Land Stände wegen der anmarschirenden Schwedischen Troupen. [Dat. Dressden 9 Sept. 1706]. B. w. m. dr. w 4ce, str. 4.

— Sr. königl. Maj. in Pohlen etc. Churfürstl. Sächs. an die Creysze des Churfürstenthums Sachsen und Lande, ergangene Verordnung, wegen der, von denen Königl. Schwedischen Troupen daselbst erhobenen Contribution und an-

derer aufgegangenen Einquartierungs-Kosten. [Dat. Dressden 21 Dec. 1706]. B. m. i r. folio, kart 2.

— Verordnung Sr. königl. Majestät Augusti etc. etc. an dero getreuen Unterthanen in Sachsen, wie sie sich bey dem Abmarche der Schwedischen Völker zu verhalten. [Dat. Dressden 16 Juli 1707]. B. w. m. w 4ce, str. 4.

— Ihr königl. Maj. in Pohlen und Churfürstl. Durchlaucht zu Sachsen etc. etc. fernere Verordnung wegen des unter schwedischen General-Major, Crassau, stehenden und mit der pestilentialischen Seuche angesteckten Corps, wenn solches in das Chur-Fürstenthum Sachsen und incorporirte, auch andere Erb-Lande eindringen sollte. [DD. Dresden den 23 Sept. An. 1709]. w 4ce, 1 ark.

Ob. wyżej Mandat.

Branic.

— Des durchlauchtigsten Fürsten u. Herren Frid. August Kön. Maj. in Pohlen etc. Versicherung dero Chur- u. Fürstlichen Landen Freyheiten u. Gerechtigkeiten durch zwei Edicta. 1697. w 4ce, karta 1.

Przyłęcki.

(August II). Serenissimo ac potentissimo Augusto II. Poloniarum regi, Magno Duci Lithuaniae Russiae, Prussiae, Massoviae. Samogitiae, Kijoviae, Volhiniae, Podlachiae, Podoliae, Liwniae, Smolensciae, Severiae, Czernehoviae etc. etc. nato Duci Saxoniae, Juliae, Cliviae, Montinum etc. S. R. Imperii Archimareschallo et Electori, Landtgravio Thuringiae, Marchioni Misniae, nec non Superioris et Inferioris Lusatae etc. per principes mitras, per castrenses laureas ad triumphalem in antemurali Christianitatis corona Augustale Sarmaticum scandenti applaudit Societas Jesu polona. 1697. B. w. m. dr. folio, ark. H₂. (kart 16) i tytuł w rycinie (z napisem: Prospere, procede et regna).

Kycina tytułu miedziorytowa, wyobrażony August II. konno, podpis na rycinie J. J. z datą 1697. — Istnieje tegoż tytułu Panegiryk i dla Augusta III. z tąż samą ryciną, lecz data na rycinie wypuszczona. Jagiell. — Ossol.

— Tenże tytuł. Viennae, typ. Joan. Georg. Selegelii 1697. w 8ce, str. 51. Jagiell.

— Augustus II. ipse sibi panegyricus, ter serenissimus, ter potentissimus Poloniarum rex a provincia Polona Soc. Jesu salutatus obacz: Jagieliński W. (1698).

— Augustus Sarmatiae, regnator civium, civis cordium, Palemoniae gentis pridem Vilnae desideratus hospes, Augustus II. Poloniarum Rex cordis et capitis censu a Collegio Academico Vilnensi Soc. J. salutatus. Vilnae. B. w. r. (1706). folio, str. nrb. 57. (prócz karty tytułowej).

Porówn. Kierdej J.

Krasiński. — Wileński.

— Inter festivos Pomeraniae applausus gratulatorio Gedanensis Rozrażoviani Collegii Soc. J. obsequio salutatur Fridericus Augustus I. Anno 1685. folio.

Tę datę ma Brown Bibl. pis. S. J. s. 22. widocznie mylną.

— Actus electionis Serenissimi Regis Augusti et Pacta Conventa ejusdemque. 1733. folio.

— Administracya od Najjaśniejszego króla Augusta II. dóbr ordynacyi Ostrogskiej. Obacz: Ostrogska ordynacya.

— Aetas aurea renascentis e suis cineribus sub Augusto Octavio Romani Imperii, auspiciis et felicitate Augusti II. Poloniar. Regis invictis. iterum Sarmatiae renascens post publicas orbis Christiani plausus scenico apparatu celebrata a celsissima, illustr., perillustri, magnifica studiosa juventute in Colleg. Varsaviensi Soc. Jesu. An. Dni 1698. folio, kart 4. (program). Ossol.

— Das über die Ankunft Friedrich August's, König von Pohlen anno 1728. frohlockende Wittenberg. Wittenb. 1728. w 4ce, str. 44 i 1 rycina. Ossol.

— Die an den neu-erwählten König von Pohlen in Tarnowitz gethane Anrede, von der Gesandtschaft der durchleuchtigen Republic gehalten, aus dem

lateinischen übersetzt. Anno 1697. Bez m. i dr. w 4ce, kart nrb. 4.

Porównaj: August II. (Oratio). — Dzieduszycki Jerzy (Ansprache).

Ossol. — Raczyński.

— Anrede, welche an den neu-erwählten König von Pohlen (August II), jemand, der dieser auf Sr. Majest. ausgefallener Wahl halber, nach Tarnowitz abgeschickter Pohlischer Herren Senatoren aller unterthänigst vor Derselben abgelegt. w 4ce, kart 4.

ob. niżej: Versio.

Branic.

— Beschreibung wie der Chur-Fürst zu Sachsen Friedrich Augustus den 12 Sept. 1697. in Crackau seinen königlichen Einzug gehalten. (Na końcu:) Bresslau, zu finden bey George Seydeln. w 4ce, str. 8.

— Beschreibung der Ehren-Pforte so bei erstem in Warschau Einzuge des aller-durchlauchtigsten Hr. August II. von Gottes Gnaden König in Polen etc. auff den 12 Januar 1698. aufgesetzt aus der polnischen und lateinische Sprache treu u. fleissig ins Teutsche übersetzt. (1698). w 4ce, k. 8.

ob. niżej: Opisanie.

Ossol.

— Beschreibung des Einzugs Aug. II. in Danzig mit Beschreibung von Marienburg und Danzig. w 4ce.

Przyłęcki.

— Beschreibung des Einzugs, welchen Ihr K. Maj. in Pohlen etc. in die Stadt Dantzig gehalten im J. 1698. w 4ce.

Tak podaje tytuł Przyłęcki (za Hoppem). —

Porównaj jednak niżej: Einzug (1698); Lange L. (Beschreibung 1698).

— Beschreibung des Grossen Herzogs und Churfürstens zu Sachsen Friderici Augusti als neuerwählten Königs in Pohlen etc. magnifiquen gehaltenen Einzug zu Cracau. Samt der hierauf erfolgten Crönung d. 5. 15 Sept. 1697. nebst einem Kupfer vorgestellt. Nürnberg, bei C. S. Froberg, (1697). w 4ce, kart 4.

Rycina folio poprzeczne. Portret króla. Wjazd i koronacya z przytoczeniem osób biorących udział, tudzież widok Krakowa.

Czartor.

— Beschreibung (Kurtze) der den 5 (15) Septembr. 1697. zu Crackau geschehenen königlichen polnischen Crönung. B. m. i. r. (1697). w 4ce, k. 4. Jagiell.

— Toż. (Na końcu:) Breslau, zu finden bey George Seydeln. w 4ce, kart 2.

— Toż. Dresden, gedr. bey Johann Riedeln. w 4ce. kart 2.

Czartor. — Branic. — Bibl. Zygm. hr. Pu-
słows.

— Beschreibung (Kurtze) von dem betrübten Todes-Fall des Friderici Augusti höchstseel. Andenckens, u. dem in Warschau kostbar aufgerichteten Parade-Bette etc. Bez podania miejsca druku. 1733.

ob. niżej: August II. (Todesfall).

— Beschreibung (Ausführliche) der prächtigen Leichen-Procession Seiner Höchstseel. Majestät Augusti Königs in Pohlen, wie auch des vor 36 Jahren verstorbenen Königs Sabietzky, nebst dessen Gemahlin und Printzens, welche den 11 August 1733. von Warschau nach Cracau gebracht und allda beygesetzt worden. Gedruckt in Bresslau. (1733). w 4ce, k. 2. Czartor.

— Carmen triumphale Augusto II. Poloniarum Begi post receptum Cameneum, Podoliam, Ukrainam etc. incruento victori inter festivas tripudiantis Europae acclamationes a Societate Jesu provinciae Polonae dedicatum (1699). folio, 9 ark.

Jest tu przydana rycina na miedzi ryta przedstawiająca bramę Kamięńca z której Turcy wychodzą wynosząc z sobą manatki. U góry napis: Luna migra solis statio est regisq. coronae, a u dołu zaś napis: rursus post tenebras spero lucem. Nazwisko rytownika nieznane. — Przepis prozą królowi Augustowi II., dalej wierszem hexametrowym wystawia przymioty i zasługi króla Augusta II. — B. w. r. i. m. dr., lecz druk krakowski.

Czartor. — Jagiell. — Zamojs. — Krasińs.

Toż samo. Swada latina Ostrowskiego 1747. str. 108—122.

— Corona christianitatis in serenissimo ac invictissimo principe Augusto II. Dei gratia Poloniae rege orthodoxo, Magno Duce Lithvaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Kijoviae,

Volhyniae, Podlachiae, Livoniae, Smolensciae, Severiae, Czernichoviaeque, haereditario duce Saxoniae, Juliae, Cliviae, Montium, Angriae et Vestphaliae, S. R. I. Archimareschallo et electore Landgravic Thuringiae, marchione Misniae, nec non Superioris et Inferioris Lusatae, burgravio Magdeburgensi, comite principe Hennebergensi, comite Marchiae, Revensbergae et Barbii, Domino in Ravenstein etc. etc. inter faustas regnorum comprecationes atq'; festivos populorum plausus coronato, ad ecclesiae militantis subsidium, terrorem hostium, Poloniae tutelam et ornamentum, Coelo auspice destinata, a devotissimo et subjectissimo S. R. Majestati Collegio Varsaviensi Societatis Jesu stylo panegyrico demonstrata. Anno post coronatum in Carne Verbum 1697. Torunii, impimebat Joannes Balthasar Bresler. 1697. folio, ark. 14. (sign. A—N).

Ossol. — Wilens. — Czartor. — Jagiell.

— Declaration der Confederation zu Thorn nach Ankunfft Sr. Königl. Maj. Augusti II. in dero Königreich Polen. d. 2 Octobr. Anno 1709. Dresden, bey Jos. Riedeln, Hof-Buchdr. 1709. folio, kart 4. Jagiell.

— Das in ganz Europa herrschende Churhaus Sachsen und das sonderbare Geheimniss der Wahl 1697.

ob. Chur-Haus Sachsen.

— Deorum munus, gentium votum, gratiarum labor. Serenissimus augustissimorum parentum Friderici Augusti et Mariae Josephae neonatus. Tanquam materni sanguinis flos, paterni corporis, vigor et simulacrum, mentis avitae imago et haeres adoratus. Anno Domini MDCXX. Varsaviae, typis S. R. M. Collegij Scholarum Piarum (1720). folio, kart 2 i ark. A—E. (kart nlb. 11).

Rozpoczyna przemowa do Augusta II., w której autor gratuluje królowi urodzin wnuka. Jagiell.

— Descriptio synoptica die inventionis S. Crucis ob. Descriptio.

— Designation der polnischen Magnaten, wie auch der gesammten Hofstatt u. übrigen Suite, welche Ihre K. Majest. in Polen a. bevorsteh. Heraus-

reise in Sachsen bedienen werden. — Etwas Neues von der Leipziger Michael-Messe, 1699. Vorstellend die Ankunft Sr. Majest. in Polen u. die Lieste der anwes. hohen Standes-Personen. Bez w. m. 1699. w 4ce, kart 6.

— Diploma abdicationis per serenissimum Augustum Regem et Saxoniae Electorem extraditum. Abdications-Instrument, womit J. K. M. der König Augustus, sich allen ferneren Ansprüchen auf die Cron Pohlen verziehet. Gegeb. in Petercau d. 20 Octobr. 1706. w 4ce, 1 ark. Branic. — Czartor.

— Diploma abdicationis serenissimi Regis Augusti etc. etc. — Entsagung des Reichs des Aller-Durchleichtigsten Königes Augusti etc. etc. [Dat. 20 Octobr. 1706]. Bez m. w 4ce, str. 8.

Po łacinie i niemiecku. — Porównaj wyżej: Instrumentum.

— Dyploma wyboru Augusta II. (1697). folio. Hoppe.

— Diaryusz negocjacy Jásnio Wielmożnych Wielmożnych, Ichmościow Panow posłow, od Rzeczy-Pospolitey, do Krola Jego Mości obranego, Fryderyka Augusta, cum denuntiatione wyprawionych z Warszawy. 15 Julii 1697. Bez m. folio, kart nlb. 5.

Na końcu podana mowa wojewody Wołyńskiego. — Porównaj wyżej: Anrede.

Jagiell. — Ossol.

— Na wieczną pamiątkę. Dyaryusz dostateczny wiazdu y aktu koronacyey Krola Jego Mości Augusta II. szczęśliwie nam panującego (we wrześniu 1697). folio, kart 2.

Warsz. Uniw. — Branic. — Czartor. — Ossol. — Jagiell.

— Crackau den 14 Sept. (Alhier ist nichts mehr zu hören etc.) Einzug Sr. königl. Majestät in Pohlen etc. zu Crackau, am 12. 2 Sept. 1697. (Na końcu:) Dresden, zu finden bey Johann Riedeln. w 4ce, kart 2.

Czartor.

— Einzug Seiner Königlichen Majestät in Pohlen zu Crakau den 12/2 Sept. 1697. (Na końcu:) Bresslau, zu

finden bey George Seydeln. (1697): w 4ce, str. 4.

ob. wyżej: Beschreibung.

— Der höchst-prächtige Einzug, vollführte glückliche Kröhnung, des durchlächtigsten, grossmächtigsten Fürsten und Herrn Augusti II. Königes in Pohlen, Gross-Fürsten in Litthauen, Reussen, Preussen etc. des heil. Römischen Reichs Ertzmarschallen u. Churfürsten zu Sachsen etc. etc. in denen Tagen des September Monats 1698. von 12 bis zum 17. vollzogen, aus Polnischen curieusen Relationen zusammengetragen, von dem der seinem gnädigsten Könige und Herrn getreu verbleibet. B. w. m. dr. w 4ce, kart nlb. 6. ob. niżej: Relation. Czartor.

— Der. Einzug Ihro königl. Majt. von Pohlen Augusti des II-ten in die Stadt Dantzig gehalten den 18 Martii 1698. Breslau bei Georg Seideln Buchhändlern. w 4ce, kart 4.

— Des allerdurchlächtigsten Augusti II. Königes in Pohlen höchst-prächtige Einzug den 18 Martii Anno 1698. in die Stadt Dantzig gehalten. In zwey Theilen, derer erstere die praeparatoria, der andere den königl. Einzug an sich in sich hält. Ihrer königl. Majestät zu Ehren unterthänigst aufgesetzt, und auf vieler Freunde Begehren dem Druck übergeben, durch einen Ihr. königl. Majestät getreuen Untersassen, dessen symbolum Bonis Legibus. Dantzig, Stolle. Ob. Lange Balthasar.

— Königl. Majest. zu Pohlen freudenreicher Einzug in Dantzig. (1698). B. w. m. dr. folio, str. 54, tabl. 8.

Wrocł. miejska.

— Epistola nobilis Poloni super electione serenissimi potentissimi Saxoniae Electoris in Regem Poloniae (August II). Zervestac, An. 1697. mens. Sept. w 4ce, ark. C₃. (str. 22).

Branic. — Krasińs.

— Gebeth (Ein christlich.), welches nach tödtlichem Abgang Augusti II. Königes in Pohlen und Churfürstl. Durchl. zu Sachsen etc. unserns weyland allernädigsten Königs und Herrn, in der

Gemeine Gottes der Königlichen Stadt Dantzig öffentlich vorgelesen und andächtig gesprochen worden. Dantzig, gedruckt bey Thomas Johann Schreiber, E. Hoch. Edl. Hochw. Raths und des löbl. Gymnasii Buchdrucker 1733. w 4ce, kart nlb. 8.

— Gespräch im sogen. Reich der Todten zwischen Georg I. v. Grossbritannien u. August I. von Pohlen u. Sachsen. Worin dieser beydten König. merkw. Leben und Thaten. [3 części]. Frankf. 1735. w 4ce z ryciń.

— Gratulatio Augusto II. ab acad. Halensi. Magdeb. 1697. folio.

Przytęcki.

— Das durch den schmerzsvollen tödtlichen Hintritt des allerdurchl. Friedrich August König in Polen. 1733.

— Inscriptio ad arcum triumphalem sub ingressum Augusti II. Regis Poloniae Varsaviam.

Suada Danejkowicza: Inscript. 40—47.

— Insignes rixae contententium de vultu principis gentium, deorum providentia in favorem Poloniae feliciter decisae, s. sereniss. Augusti II. post biennalem absentiam, expectatissimus in regnum reditus, ab Equite polono celebratus. Varsaviae, typis in Collegio Scholarum Piarum. 1729. folio.

Toż samo: Ostrowskiego Suada latina poet. 1747. fol. II. s. 261—268. Kijows.

— Intimation wegen des tödtlichen Hintritts König. Maj. in Polen Aug. II. von allen Canzeln abgelesen 8 Febr. 1733. ob. Intimation.

— Friedrich August der Gerechte König von Sachsen. Sein Leben und Wirken in allen seinen Verhältnissen. Leipzig.

Katal. księg.

— Merckwürdiges Leben Ihro Königl. Majest. von Pohlen und Churf. Durchl. zu Sachsen, Friedrichs Augusti, darinnen alles, was von dieses grossen Printzen hohen Geburth bisz auf dessen tödtlichen Hintritt notabel und denckwürdig, kurtz und aufrichtigst entdecket ist. Franckfurt und Leipzig 1733. w 4ce, str. 32.

Jagiell.

— Toż, tamże. Edycya odmienna. 1733. w 4ce, str. 32.

Obiedwie edycye różnią się winietami i tem, że jeden tytuł ma drzeworyt herbu króla, a drugi nie ma. Jagiell.

— Lebensbeschreibung Frid. Aug. II. König in Polen und Churfürsten zu Sachsen. Berlin, 1734. w 8ce.

— Lettre au serenissime prince Frédéric Auguste roi de Pologne, sur sa réunion à l'église catholique, apostolique et romaine. Lettre sur ce sujet de la serenissime princesse Marie Jeanne Batiste, duchesse mère de Savoie, princesse de Prémont et reine de Chipre, écrite à l'auteur. Lettre sur la regence de la même princesse. Lettre au roi d'Angleterre. Par M. Pontiez prêtre protonotaire du S. Siege Apostolique et de l'Académie de Ricourati de Padoue. Addition au Cabinet des Grands, imprimé avec privilège du roy. A Paris, chez la veuve Quinet, dans la Grande Salle du Palais auprès de la Chapelle. 1699. w 12ce, str. 32.

ob. niżej: Ursachen.

Czartor.

— Na list imieniem kasztelana Bydgoskiego ficte z Sochaczewa datowany do biskupa kujaws. Respons ob. Dąbski Stan.

— Manifest derer von Ihro Königl. Majest. in Polen Herrn Augustum II. confoederirten Stände der Republick Polen, wider die von dem Anhang des Cardinal Primas vorgenommene Dethronisation dero rechtmässigen gesalbten Hautbes und geschehene unbillige Wahl eines Aft- oder neu vermeinten Königes. Mit etlichen kurtzen, doch zum Verstande höchstnöthigen Anmerkungen. Leipzig, bey Joh. Theod. Boetio auf dem Auctions-Platz in Rothhaupts Hofe. 1704. w 4ce, kart 8.

Czartor.

— Mars Saxoniae triumphans super aureo Poloniae pomo a tot principibus affectato, dum ex invicto principe et S. R. Imp. Electore serenissimus et potentissimus Fridericus Augustus in Regem Poloniarum et Magnum Ducem Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Kijoviae, Wolhyniae, Podla

ehiae, Podoliae, Livoniae, Smolensciae, Czerniechoviae etc. eligeretur anno 1697. Warschaviae. B. w. r. folio, 1 ark. nlb. *Bibl. Jag.* Jagiell. — Krasin. — Raczyn.

— Augusti II. Reg. Polon. aeterna Memoria in nummis cum fig. 1733. ob. Schultz Jerzy Piotr.

— Mowa do dobrych Rzeczypospolitej synów ob. Mowa.

— Quum omnium serenissimus ac potentissimus princeps etc. Dominus, Dominus Augustus II. Rex Poloniae etc. etc.... post recuperata uno anno tria castella, actos in fugam hostes, clausamque obsidione Livoniae Metropolitin, adeoque spei et rei victoriosae plenus, rebus foris probe dispositis, ad feliciter tractandas domi habenas in Varsaviensem suam acropolin, a. II. X. Cal. Novembr. A. aer. Chr. 1700. fausto pede reservus esset, ipsius Majestatem Regiam et Serenitatem Electoralem, omnium humilima, bene tamen ominanti gratulatione in ipso itinere raptim meditata, excipiendam humillime statuit omnium subjectissimus auctor anagrammaticus: Vir Fide Caleus Secura. folio, k. 4.

W anagramacie imię łatwo odgadnąć Fridericus. Na nazwisko składa się reszta liter: V. ale Secua. Wrocław.

— Opisanie bramy tryumfalnej na pierwszy do Warszawy wjazd najjaśniejszego Pana Augusta II. z Bożej łaski króla polskiego etc. pro 12 Stycznia 1698. wystawionej. Bez m. r. i dnia (1698). w 4ce, kart 2.

Z opisania tego dowiadujemy się, że napisy na bramie były: opera et ingenio patrum Soc. Jesu. Branic.

— Opisanie wjazdu króla JM. Augusta II. do Warszawy die 12 Januarij 1698. folio, k. 1. Ossol.

— Oratio qua Reip. Pol. praecipuus legatus Ser. Electori Sax. coronam Regni Tarnovicii in confiniis Poloniae obtulit 21 Jul. 1697. w 4ce, 2 karty. ob. wyżej: August II. (Anrede 1697).

— Ordnung der Entrée, welche den 6. 16 Septembris bey Ihr. Kön. Maj. in Pohlen Huldigungs- Empfang vom Magistrat von Cracau observiret wor-

den. Dresden, gedruckt bey Johann Riedeln 1697. w 4ce, 2 karty.

Czartor. — Pułtów.

— Nigra penna aquilae albae tristi et atro factorum serenissimi Augusti secundi Poloniarum regis colore fusca brevi. Vitam et obitum eiusdem serenissimi principis in se complectens defungens. Episodio anno Domini 1733. mense Februario. folio, 2 karty.

Poemat składający się z 6-ciu strof o nierównej ilości wierszy (1-sza ma 22; 2-ga 10; 3-cia 14; 4-ta 8; 5-ta 12; 6-ta 8 wierszy) — razem wierszy 74.

Drohobycz.

— Planta felicitatis publicae in sanato pede sereniss. Friderici Augusti, Poloniar. regis et electoris Saxoniae, ad populor. solatium, ab equite polono erecta. Vars. Schol. Piar. 1727. folio, ark. C₂.

Poemat.

Kijows.

— Przywileje i konstytucye sejmowe za panowania Augusta II. 1697. ob. Przywileje.

— Reglement, wornach-wegen Augusti II. Absterben sowohl die Damen als Cavaliers mit der Trauer sich zu achten haben. Berlin ob. Reglement.

— An einen auf dem allg. Reichstage in Warschau befindlichen Freund ob. Freund.

— Relacya gestorom na górach Tarnowskich ob. Relacya (1697).

— Relatia wjazdu solennego do Krakowa y zamku z iak największą magnificentią y pompą Naiśnieysaego (sic) y Niezwycięzonego króla J. M. polskiego etc. Xiążęcia elektora Saskiego etc. odprawionego die 12 Septembris, y consequenter praeliminaria actus coronationis opisane. Bez m. dr. i r. (1697). w 4ce, kart nlb. 6.

Krasin. — Raczyn. — Jagiell.

— Relacya wyjazdu Jego Król. Mci z Warszawy y tego co się subsequenter działo r. p. 1700. folio, str. 10.

Branic. — Czartor.

— Relacya szczęśliwego przybycia J. K. Mci Augusta II. do Warszawy. 1709. folio, k. 1. Ossol.

— Relatio latina solennissimi ingressus in urbem metropolitanam Cracoviensem et arcem magnificentissimam cum summo plausu et pompa serenissimi et invictissimi Regis Poloniae etc. Ducis haereditarii ac Electoris Saxoniae etc., peracti die 12 Septembris, ac Relatio actus coronationis. B. m. dr. i r. (1697). w 4ce, kart nlb. 6.

Krasińs. — Jagiell. — Ossol.

— Relation wie die grosso Gesandtschaft aus Pohlen ihrem erwählten Könige Sr. Chur-Fürstl. Durchlaucht zu Sachsen die Königl. Krone mit grosser Solennität angetragen. 1697. w 4ce, 1 ark.

Ossol.

— Relation wie Sr. Königl. Mai. von Pohlen und Churfürstl. Durchl. von Sachsen etc. den 2 (12) September Anno 1697. in der Haupt-Stadt Cracau auf das prächtigste eingezogen, und den 5 (15) Sept. darauf mit gewöhnlichen Solennitäten glücklich gerönet worden. Worbey zu mehrerer Erläuterung einige reflexiones und Anmerkungen mit immisciret zu finden. Cracau, Anno 1697. w 4ce, k. nlb. 8.

Pochód otwierało konno knpiectwo, mieszczanie trzymali baldachim nad królem, a przed miastem stało 600 górników z żup solnych.

Czartor. — Zygm. Pusłows.

— Relation welchergestalten der neuerwählte König in Pohlen Fridericus Augustus. (1697). w 8ce.

Katal. ksiąg.

— Eigentliche Relation, welcher gestallt Ihro Königl. Majestät in Pohlen Augustus II. An. 1699 d. 1 Septemb. durch Frau - Stadt passiret. Gedruckt zur Lissa durch Mich. Bukken. Verlegt und Verkaufts Joh. Cundisius, Buchhändl. in Fraustadt. w 4ce, k. nlb. 6.

Branic. — Czartor.

— Reprezentacya męki Jezusowej z okazji przywrócenia zdrowia Aug. II. przez officyalistów żupp J. K. Mei Wielickich w kościele farnym Wielickim trzydniowemi scenami wystawiona. 1727.

ob. Reprezentacya.

— Reskrypt szlacheica polskiego na pewnego Zoila przestroę i odpowiędź czyli Reskrypt na Reskrypt.

ob. Reskrypt.

— Die gerechte Rettung seines Rechtes, durch dieses Manifest. 1700. ob. Rettung.

— Saxo percussit Philistaeum seu responsio theologica Cracoviensis ad resolutiones theologi Varsav. cujus falsitas et dogmata depravata deteguntur et honor Augusti II. defenditur.

ob. Saxo.

— Sermo gratulatorius serenissimo potentissimoque Domino Domino Friderico Augusto Regi Poloniarum, Magno Duci Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Kyoviae, Wolhyniae etc. etc. Domino suo indulgentissimo, in solenisima panegyri humillima devotione nuncupatus ab Academia Lipsiensi. Lipsiae, litteris Christiani Scholvinii (1697). folio, k. 6.

Por. Gratulatio.

Jagiell.

— Sidera terrae Chelmsensis ac districtus Crasnostaviensis post fatalem occasum Solis Lechici Augusti II. Poloniarum Regis tranquillitate Regni, elementia, militari gloria serenissimi; zelo legum patriarum, amore libertatis avitae, manutentione securitatis internae, justitiae rigorosa administratione, radiantia (ozdobna linia poprzeczna). Lublini, typis Collegii Societatis Jesu Anno Domini 1733. folio, str. nlb. 46.

Na odwrotnej stronie tytułu: Cerae procerum ac judicum senatoriis majorum splendoribus flammis in bello triumphalibus colligatorum familiarum claritate rectegestorum luminibus illustrissimae a Studio Philosophico Chelmsensi Scholarum Piarum pro inextinguibili memoria, exemplo, imitatione observatae. Anno ab ortu solis justitiae 1733.

A. Wolański.

— Augustus II. von Gottes Gnaden König in Pohlen etc. Signum belli eines für zwey, aus dem Poln. übersetzt. Gegeben in Warschau d. 15 November 1698. w 4ce, kart nlb. 4.

ob. wyżej: Uniwersał.

Czartor. — Uniw. Iwow.

— Friderici Augusti betrübter Todesfall nebst Beschreibung seines Le-

bens und in Warschau aufgerichteten Parade-Bettes. 1733. w 4ce.

ob. wyżej: Beschreibung.

— Trauerlied auf den Tods-Fall Friderici Augusti aufgesetzt von sämtlichen kathol. Bergknappen Sachsens. Freyberg, 1733.

— Tryumf wieczności zapisany albo raczej miecz zwycięstwa Nayiaśn. Rp. korony polskiej przez wielkość y dzielność Nayiaśn. y niezwyctężonego Augusta II. z Bożey łaski króla polskiego prawdziwie nam panującego szczęśliwie erylowany na pociechę oyczynnie, przy szczęśliwym Panie w wszelkiej szczęśliwości z Nieba y ozdoby obfitujący y opływaiący, dedykowany J. W. J. P. Janowi Tarłowi. Ob. Szydłowski Wojciech Antoni (1729). Warsz. Uniw.

— Ursachen warum der König in Polen den Prinzen Jacob hat in Verwahrung bringen und halten lassen. Leipzig, 1704. w 4ce.

Por. wyżej: Kopia listu. — List.

— Ursachen warumb der Churf. v. Sachsen Friedr. Augustus, nunmehr neuerwählter König in Pohlen, katholisch worden. Bez w. m. 1697. w 4ce, kart 6.

— Veritas a calumniis vindicata seu responsum regis Sueciae, quo nefandae artes et calumniae regis Poloniae manifestantur. 1700.

ob. Karol XII.

— Versio der an den neu-erwehltten König von Pohlen gehaltenen Anrede in Tarnowitz derer Ablegaten von der durchlaucht. Republic. Auss dem Lateinischen. Bresslau zu finden bey George Seideln Buchhändlern. 1697. w 4ce.

ob. wyżej: Anrede — Oratio. Czartor.

— Vorstellungen so wegen Chur-sachsen durch dero Gesandten Flemming? der Königl. Wahl halber gesehen. (1697). w 4ce, 2 karty.

Przyłęcki

— Gründliche Vorstellung, mit was vor gerechten und dringenden Ursachen der durchleuchtigste und grossmächtigste Fürst Augustus II. König in Pohlen etc. Churfürst zu Sachsen etc. und zu dieser Zeit des heil. Röm. Reichs Vicarius, be-

wogen worden, des Königes von Schweden in Vor-Pommern stehende Armée anzugreifen. Im Monath August. 1711. B. w. m. w 4ce, str. 8.

Tytuł w 17 liniach.

Jagiell.

— Toż. B. w. m. w 4ce, str. 8.

Tytuł w 16 liniach.

— Toż. B. w. m. w 4ce, str. 8.

Tytuł w 13 liniach.

— Weine Sachsen, denn die Ceder deines Landes ist gefallen, von dem Durchl. Fürsten Friedrich Augustus König in Polen am 12/2 1733. gehalten.

— Vortrefflichkeiten Friderici Augusti König in Pohlen bey Gelegenheit des 1730. unweit Mühlberg errichteten Campaments. B. w. m. i r. (Dresden), 1730. w 8ce, kart 2.

Autor: I. F. L. utriusq. juris studiosus. —

Obacz L. I. F. — Por. Buchta, Jordan.

— Życie i zdrowie Najjaśn. Augusta II. z Bożej łaski króla polskiego, W. X. Lit., Ruskiego, Pruskiego, Mazowieckiego, Żmudzkiego, Kijowskiego, Wołyńskiego, Podolskiego, Podlaskiego, Inflantskiego, Smoleńskiego, Siewierskiego, Czernichowskiego, a dziedzicznego księcia Saskiego i Elektora prawowiernemu katolictwu przy solennej wotywie za przywrócenie zdrowia królewskiego i oraz przy supplikacyach za szczęśliwe powodzenie następującej rady Warszawskiej, w kościele Toruńskim św. Jana przez kaznodzieję tegoż kościoła ordynarium Soc. J. kapłana zalecone r. 1727. w Niedzielę wtóra postu. Cum facultate Superiorum. W Toruniu, impressit Joh. Nicolai, nob. Senat. et gymn. typogr. (1727). folio, k. nlb. 10.

Przypisało prozą pol. koll. Toruńskie S. J. radnym miasta. Tomaszowi Skomorowskiemu burgrabiemu JKM., Jakubowi Rubinkowskiemu sekretarzowi JKM. i Kazimierzowi de Schwerdtmann sędziemu Toruńskiemu.

Uniw. lwow. — Ossol. — Jagiell. — Zieliński. — Warsz. Uniw.

— obacz: Actum (1697) — Affter-König (1704, 1705) — Albani Annib. (Ragguaglio 1733) — Amand ob. La Chapelle (1739) — Applausus Saxoniae triumphantis (b. r.) — Arteński Raf.

(Thronus regni 1697) — Articles (1733) — Articuli (pactorum 1697, 1705, pacis 1706, armisticii 1716, foederis 1719) — Behr Christ. (Aquila 1698) — Beichlingen Joh. (Panegyricus 1697) — Bernhauer Georg Chr. (Program. Frid. A. 1733) — Bericht (1702) — Berne Gerard Josef (Syncharisticon b. r.) — Beschreibung (1698) — Bibliotheca (1718) — Bielecki Martinus (Majestas regni 1697) — Bizardièrè De (Histoire de la scission 1699, 1700, 15; Histoire der Wahl-Tage 1733; Der poln. Wahl-Schoppen 1698) — Blankiet (1697) — Bodenehr Mor. (Augustus redux 1727) — Boerner Chr. Friedr. (Orat. paneg. 1733) — Bornmann Krys. (1699) — Bratkowski Dan. (Świat po części 1697) — Brieffe (1699) — Buchowski Andr. St. (Paneg. coronam 1697), (Pax ab oriente 1699) — Buchta (1730) — Budaeus Joh. Christ. Glorwürd. Leben 1733, 1734, Vorläuf. Bericht 1735) — Bulow Frid. Gott. (1747) — Carmen (b. r.) — Cedern Hayn (1698) — Cellarius Kr. (1697) — Chur-Haus Sachsen (1697) — Christiane Eberhardine (1713) — Chwałkowski Mikoł. (1712) — Compendium (portret 1704) — Conradi Mich. (Lebens und Regier. 1797) — Copey (1700) — Coste Pierre (Discours prononcé 1733) — Cunabula (1697) — Curicke G. R. (Freuden Bezeugung 1698) — Cyboni Chr. Joh. (Culmen gloriae 1698) — Dąbski X. Stanisław (Uniwersał 1697) — Dank (b. r.) — Declaration (1709) — Desfontaines (1735) — Des Roches ob. Parthenay — Deubler Jan Jerzy (Espèce 1710) — Diesseldorf Jan Gottfryd (1700) — Discurs podrózný (1701) — Długosz Jan (Historia 1712) — Dreux du Radier (portret 1777) — Dyaryusz sejmu (1697) — Dzieduszycki Jerzy (Die Begrüssung 1697) — Entrevue (1733) — Elenchus (b. r.) — Epistolam (in) Animadvers. (1701) — Erndtelius Christian Henricus (1730) — F. J. od św. Józefa (Propozycye od Jezusa 1740) — Fassmann Dawid (Glorwürd. Leben 1733, 1734) — Favini Giuseppe (1716) — Fieschi Maurycy (b. r.) — Flemming

(Schreiben 1713) — Fortuna (1726) — Franz (1733) — Frentzell Hyac. (1697) — Freytag Fried. G. (Programma de meritis 1733) — Fryderyk Wilhelm (Schreiben wegen Gerüchte 1718) — Frydrychowicz Dominik (b. r.) — Geschichte (b. r.) — Gespräche (1733) — Ghelen G. V. (1697) — Głos placzliwej Matki — Gliński Joannes (Puncta 1697) — Golejowicz St. Alb. (1713) — Gomoliński (Memoriale nomine Regis 1698) — Gościecki Franc. (Poselstwo Chomętowskiego do Achmeta 1732) — Gottsched Jan Krzysztof (Ein wahrer Held 1733) — Hacki M. A. (1698) — Hanacius Chr. (1733) — Herden Jakob (Den allerdurchlauchtigsten 1702) — Herka Jan Cant. (Memoria saeculor. 1734) — Histoire (1734) — Histoire d'un gentilhomme ecess. (1750) — Humiecki (Mowa 1698) — Jabłonowski Joannes (Oratio 1697, 1747) — Jabłoński D. E. (Libellus supplex 1718) — Jagieliński Waleryan (ipse sibi paneg. 1698) — Jętkiewicz Teofil (Aquila 1730) — Innocentius XII. (Copia literarum 1698) — Instrumentum traktatów (1699) — Jordan Konstanty Walawski (1730) — Jurement (1697) — Kaeki Martinus (1699) — Kierdey Joz. (salutatus 1706) — Kirchnajer G. L. (Panegyricus 1727) — Klemens XI. (Copia 1704, Litterae 1704) — Kobielski Franc. (Mowa na pogrzebie 1734) — Koenig Joh. (Heldenlob 1719, Trauer Gedicht 1733) — Konfederacya (Opatows. 1704, Sandomir. 1704, Województw 1704, w Tarnogrodzie 1715, w Wilnie 1716) — Konwikcya (b. r.) — Kopia listu (1704) — Kopia des Schreibens (1724) — Kostowski J. Kożuchowski B. F. — Krasński Jan (1697) — Krzistanowicz St. (1697) — Kulpiński Józef (1697) — Labarre de Beaumarchais Ant. [Parthenay?] (Histoire de Pol. 1733, 1771) — La Bizardièrè M. D. [Bizardièrè] (Histoire de la scission 1699, 1700, 1715) — La Chapelle Amand (Mémoires 1739) — Lamberti (Mémoires 1748) — Langallery (Mémoires 1743) — Lange Balthasar (Beschreibung 1698) — Lauterbach Sa-

muel Fryder. (1727) — Leben (1733) — Lengnich Godofredus (Lobrede 1733, Geschichte des Kön. Polen 1755, Indulgentiam, Laudatio 1733, Oratio 1733) — Lesgewang K. L. (Panegyricus 1720) — Leszczyński Stan. (Der fälschl. vermeinte König. 1704, Bericht 1733, Berättelse 1733) — Leszczyński Seb. Jan (Roxolani leonis plausus 1698) — Libellus supplex a dissidentibus (1718) — Linde Johann Ern. (Oratio in adventu b. r.) — Livonia summa injuria impetita — Livonia perfide cruentata (1700) — Lubomirski Stan. H. (Consultationes 1700) — Luchini Antonio Maria (1718) — M. L. C. (Histoire 1739, 1750) — Macphail Alex. (Panegyris 1729) — Majestas Regni sarm. (1697) — Małachowski Stan. — Malicki B. K. (Tractat. ling. polon. 1699) — Manifest (1704) — Margowski Andrzej Rudolf (Alcides saxonicus 1697) — Massuet Piotr (Histoire de guerre 1735) — Meder B. G. (Schützen-Acta 1699) — Meder Joan. Valent. (Gedicht 1698) — Meier Joach. (1702) — Memoires (1710, 1741) — Mencken (Bey Vermählung 1719) — Michałowski Ign. Paweł (1720) — Mittag Joh. G. (Leben und That. 1733, 1734) — Mowa do dobrych synów (b. r.) — Murinius (1712) — Obwieszczenie (1697) — Oratio (1697) — Orzechowski St. (Fidelis subditus 1698) — Ośliński Mart. (Panegyricus 1697) — Ossoliński (in inaugurationem 1697) — Ostrowski (Suada polska 1745, I. 3, str. 1—7, 10, 25) — Ożarowski Jerzy (1733) — Oznajmienie (króla 1697), (interregni 1707) — Parthenay J. B. Desroches (Labarre), (Histoire de Pol. 1733, 1771), (Geschichte von Polen 1771) — Pascius Nicolaus (Fausta electio 1697) — Patkul Jan Reinhold (Berichte 1705, 1792—97) — Patthenius Joh. Phil. (Dissert. de de-thronis. 1704) — Pasquini mit dem Marforio (1707) — Perrimezzi Joseph Maria (1727) — Piccolomini Aeneas Sylvius (1745) — Plutovius Joannes (1698) — Poellnitz Kar. Lud. (La Saxe galante 1734, 1776, Liebschaften 1755, 1784) — Poklatecki Fr. (Poselstwo Pawła Lesz-
 czyńskiego od Augusta II. 1744) — Polen (1704) — Polonia desponsata — Poniński Ant. (Insignes rixae, Planta, Deorum munus, Pacis deliciae) — Potentaten Helden Briefe (1701) — Potocki Teod. (Uniwersal wegen Absterben 1733) — Potulicki Jan (Gesta) — Propozycye (1697) — Prozess (1724) — Przebendowski Piotr Henr. (Hist. Nachricht üb. Polen 1710), (Memoires sur revolutions 1710) — Radzewski ob. Poklatecki — Radziejowski Michael (Uniwersał przeciw A. 1704) — Reglement (1733) — Reflexye ziemianina (1697) — Relacya traktatów (1699) — Relation (1699) — Reprezentacya (1727) — Respons (1697) — Rinck Chr. Got. L. (Oratio cum genealog. 1733, Oratio docens 1734) — Rokosz ku obronie wiary (1697) — Rubinkowski Jakób Kazimierz (Promienie cnót 1742) — Rzewuski Wacław (Żal po śmierci Augusta II. 1773) — Saint Amand (Mémoires 1739) — Sapięha Jan Fryderyk (Adnotationes 1730) — Saxo percussit (1697) — Schau Franc. (Bravium 1697) — Schedel Nicolaus Alexander (Na akt wjazdu) (Muza z Helikonu 1697) — Schelgwig Sam. (Rede 1697) — Schlakow Joh. Jacob (Gedicht 1698) — Schmieden Joa. Ernest (Augusto II. b. r.) — Schulz Fried. ob. Poellnitz — Schultz Georg Petr. (Aeternam memor. 1733) — Schurzfleisch Conr. S. (Solemnia gratul. 1697) — Schutz Konstanty (Predigt 1697) — Seyler G. D. (Orat. in memor. 1733) — Sięcle d'or le sięcle d'ordre (1698) — Sieniński Stan. Nep. (Słowo 1733) — Skrzetuski Jan (Anatomia moralis 1698) — Słowicki Łukasz (Heroica poesis 1726, Prospere 1697) — Soares de Barros Jos. J. (Vita di Aug. 1739) — Spinola Mikołaj (Oratio 1710) — Staats-Manu (Der Curieuse 1698) — Suffragia województw i ziem (1697) — Summaryusz rachunków generalnych (b. r.) — Sylvius Aeneas (Oratio b. r.) — Szala do rozważenia (1697) — Szczuka Stanisław (Powitanie 1699) — Szydłowski Wojciech Antoni (Tryumf wieczności 1729) — Szyrwiński Fr. (A. in sarmat. co-

rona 1697) — Tenzel Wilh. Ernest (Chur- und fürstlicher Kalend. 1697) — Thumel Joan. Andreas (Gedicht 1698) — Tractatus inter (b. r.) — Traktaty między Augustem II. (1706) — Uchwały i sancita (1707) — Wahl Andreas (Magnum magni Augusti II. nomen 1697) — Warzęcha Józ. (Panegyris 1698) — Wedemeier Jan Henryk (Kurtze Relation b. r.) — Weidemann M. (Glückwunsch b. r.) — Wend G. (Sylloge observat. 1698, Coronam gratulat. 1698) — Wendel Wolf D. (Hielogyphische Beschreib. 1699) — Werch Samuel (Gedicht 1698) — Veronensis Candidus (Eclipsis Poloniae 1709) — Verzeichniss der Confederat. Punkte (1704) — Wiadomości cudzoziemskie (1699) — Wieruszewski Kaz. (Azylum koronne 1724) — Wieruszewski Pet. (Die 3 Reichs Stette der Ehren 1724) — Wiśniowiecki Janusz (Kazanie 1733) — Wiszniewski Greg. Adalb. (Princeps honorum 1697) — Włocki Jan Fraciszek (Propozycyje 1740) — Vortrefflichkeiten (1745) — Załuski Andrzej (Oratio 1702, Analecta 1721, Legationsrecht 1726) — Zawisza Krz. (Mowa 1697) — Zech Bernard (1705).

AUGUST III. (1696 † 1763). Anrede des Königs Augustus III. an die Abgeordneten der Stadt Danzig. Dresden. Katal. księgarni Lisnena.

— August Trzeci z bożej łaski król polski etc. (Pozwolenie otworzenia typografii JW. Xięciu Radziwiłłowi w Nieświeżu). Dan w Warszawie d. 27 Sierpnia 1750. B. m. i r. dr. w 4ce, 1 karta. Jagiell.

— Briefwechsel (Merkwürdiger) zwischen S. K. M. von Preussen und S. K. M. von Polen, betreffend die Verhandlung beider Könige in den Lägern von Pirna, die Recrutirung in Sachsen, und die Correspondenz der königl. Familie in Dreszden. B. w. m. 1737. w 4ce.

— Conclusum seren. Regis Augusti III. Domini nostri clementissimi, ordinum Regni et Magni Ducatus Lithuaniae, in congressu ad latus regium per

generalem eorundem confederationem constituto. Olivae, die 30 Julii A. Dni 1734. sub continuatione eiusdem confederationis expeditum. w 4ce, 2 ark. Akad.

— Conclusum Najjaśniejszego króla JMci Augusta III. Pana naszego miłościwego, Stanów koronnych y W. X. L. na Radzie przy boku Pańskim, generalną tychże Stanów konfederacyą postanowionę pod kontynuacyą pomienionę konfederacyi expedyowane. W Oliwie, d. XXX. miesiąca Lipca r. p. 1734. B. m. dr. (w Oliwie). folio, k. 4.

Jagiell. — Akad. — Krasinś. — Warsz. Univ.

— Concordatum etc. inter SS. D. N. Clementem XII. Sanctamque Sedem et S. M. Augusti III. regis Poloniarum, electoris Saxoniae etc. super monasteriis ejusdem Regni. B. w. m. dr. (1737). folio.

Ciampi Bibl. crit. Nr. 91.

— Confirmatio generalis jurium. Dat. Cracoviae in conventu felicitis coronationis d. 29 Januar. 1734. folio.

Przyłęcki.

— Confirmatio privilegii Joan. Casimiri quo collegium Leopoliense Academia crearetur. Dat. 19 April. 1758. ob. Academiam nuper institutam. 1760.

— Copia literarum fidei a sereniss. Friderico Augusto Reg. Polon. et M. D. Lith. principe regio, electore Saxoniae, ad celsiss. Regni Polon. et M. D. Lith. primatem et principem Theod. Potocki, illustribus et magnif. Dominis, comiti Josepho de Wackerbart — Salmour, et libero baroni Henr. de Baudissin, ministris suis plenipotentiaris, datarum. (Dresdae, 1 Aug. 1733). w 4ce, k. 2. Por. Articuli pactorum. Akad.

— 'Copia rescripti Sacrae Regiae Majestatis ad Status ducatum Curlandiae et Semigalliae emanati. Die 15 April. a. 1763. B. w. m. (1763). folio. Bibl. petersb.

— Declarations du roy aux princes et Electeurs de l'empire. 1734. folio.

— Deklaracya J. K. Mci strony ewakuacyi woysk Saskich y zabiezenia wszelkim aggrawacyom. (Iż lubośmy

już nieraz...). Dan w Warszawie d. ....
mies. .... r. 1735. folio, 1 ark.

Jagiell. — Akad.

— Denuntiatoria coronationis Serenissimi Regis Augusti 1733. folio.

ob. Ogłoszenie — Oznajmienie.

— Denuntiatio regis coronati Augustus III. etc. [Zarazem:] Reasumpcyja konfederacyi gener. warszaws. Stanów kor. i W. X. Lit. po szczęśliwej koronacyi Najjaśn. króla JMci Augusta III. w Krakowie d. 19 m. Stycznia r. p. 1734. B. d. folio, str. nlb. 12. i Reasumpcyi 36.

W egz. Bibl. Krasinś. brak jednak końca.

Krasinś.

— Diploma electionis Serenissimi Augusti tertii regis Poloniae. Dat. Varsoviae, sub tempus comitorum pacificationis die 9 Julii An. 1736.

Zamieszcz w Swada polska Ostrowsk. 1745.

f. I. 3. str. 11—15. — Zarazem: Zalecenie sejmików przedsejmowych senatorom.

Dan w Wschowie, 30 maja 1738. tamże s. 26. — W tejsze materyi do dygnitarzów i starostów sądowych; do urzędników powiatowych i szlachty; kredens w tejsze materyi do posta, tamże s. 26. — Instrukcyja od J. K. Mci na Sejmiki prozd. posłańc., tamże s. 26. — Uniwersał króla J. Mci Augusta III. na sejm. Dan w Warszawie r. 1744., tamże s. 28—31.

— August III. król Polski W. X. Lit. Ruski, Pruski, Mazowiecki etc. a dziedziczny Xiażę Saski i Elektor etc. Diploma. Dan w Warszawie 10 Kwietnia 1736. panowania III. roku. (Warszawa). folio, kart 2.

Krasinś. — Jagiell.

— Edictum regium d. 15. V. 1759. folio, 1 karta.

Ossol.

— Edykt Najjaśniejszego króla JMci polskiego, elektora saskiego względem negocycacyi in rem dożywotnich dochodów. W Dreźnie, d. 13 Januarij 1748. wydany. folio, ark. H₁.

Jestto założenie Tontiny czyli Banku loteryjnego w Lipsku u Jan. Tob. Gerbera i w Warszawie u barona Piotra de Riaucour.

Jagiell.

— Ihrer Königl. Majestät in Pohlen etc. als Chur-Fürstens zu Sachsen etc. etc. neue Gesinde-Ordnung Ergangen de dato Warschau d. 16 Julii Anno 1735. Dresden, gedruckt mit der ver-

witt. Hof-Buchdr. Stösselm Schriften 1735. folio, sign. A—C₂. Jagleli.

— Copie. [Kopia listu Augusta III. do Franciszka Bielińskiego marszałka W. Kor. d. 5 Marca, polecającego mu ugodzenie różności zaszyłych w województwie Mazowieckiem i Płockiem między duchownym a świeckim stanem] Anno 1753. i Respons Bielińskiego d. 20 Marca. folio, kart 2.

Branic. — Ossol. — Jagiell. — Krasinś.

Warsz. Univ.

— Kopie listów Najjaśn. króla JMci przed reasumpcyą trybunału głównego W. X. Lit. pisanych 1763. do JMci X. [Ign.] Massalskiego bisk. Wileńsk. (listów trzy). folio, str. nlb. 4.

Krasinś.

— Lettre de S. M. le Roi de Pologne à S. M. l'Impératrice de toutes les Russies Elisabeth B. w. m. (1750). folio, 1 ark.

1 O księciu Bironie.

Mizler Acta 1756. s. 303.

Krasinś. — Czartor.

— Lettre de S. M. le Roi de Pologne, Electeur de Saxe écrite aux Etats Généraux des provinces unies, datée de Varsovie le 20 Decembre 1756. w 4ce, str. 8.

— List króla Augusta III. do Jana na Kodniu Sapięhy, natenczas kasztelana Trockiego, teraz kanclerza Wgo W. X. Lit. 1725. i Listy tegoż króla z r. 1738 i 1740.

Swada Ostrowskiego I. 4. str. 11—13.

— Literae regis de praestito per se juramento. Tarnomonti in Silesia. 6 Januar. 1734. folio, k. 2.

Ossol.

— Literae praestiti juramenti regii in actu coronationis, 17 Januar. 1734. folio, k. 2.

Ossol.

— Manifest. (Na końcu:) dn. VI. m. Nowembra r. p. 1733. folio, jedna tablica.

Krasinś.

— Manifest datowany w Dreźnie 24 Octobr. An. Chr. 1740. (w języku niemieckim). 1 wielki arkusz.

Krasinś.

— Manifest, darinne die Ursachen mit mehreren enthalten, warum Ihre Majestät der König in Pohlen und Chur-

fürst zu Sachsen sich genöthiget gesehen die Waffen zu ergreifen, in der Absicht, Dero Königlichen Chur-Hauses vorzügliche Gerechtsame auf die von weyland Kayser Carls des VI. Majestät hinterlassene Königreiche und Länder bestmöglichst zu vertheidigen und zu behaupten. Dresden im Monath October 1741. Augspurg, zu finden bey Bernhard Homodeus Mayer, Reichs-Vicariats- Buch- u. Zeitungs-Druckern. w 4ce, str. 32.

Czartor.

— Manifeste, contenant plus amplement les raisons, pour lesquelles Sa Majesté le roy de Pologne, électeur de Saxe, s'est trouvé obligé de prendre les armes, en vue de défendre et de soutenir au possible les droits préférables de sa maison royale et électorale aux royaumes et états, que feu Sa Majesté l'empereur Charles VI. a délaissés. Dresde, au mois d'octobre 1741. folio, str. 16 i 14.

Kijows. — Czartor.

— Manifest. (Varsaviae, d. 2 Decembr. 1754). w 4ce, 1 kartka.

Kraśińs.

— Manifeste d'Auguste III. roi de Pologne, pour justifier l'entrée des troupes saxonnes dans le royaume. [6 Nov. 1733]. La Haye, chez Adrien Moetjens 1733. w 4ce, str. 8.

Jagiell.

— Manifestum [Protestatio palatinum cracov. sendom. trocen. contra Maximilianum Ossoliński supr. regn. thesaurarium et V. Sierakowski cust. coronat. reg. ratione asportationis diadematum et insigniorum ex thesauro Regni]. Actum Varsaviae feria secunda post dominicam Laetare Quadragesimalem proxima die scilicet vigesima 1ma mensis Martii An. Dni 1735. B. m. dr. folio, kart nlb. 1.

Jagiell. — Zielińs.

— Sae Riae Poloniarum Mis. Magni Ducis Lithuaniae, Russiae, Prussiae etc. etc. nec non haereditarii ducis Saxoniae et principis electoris etc. etc. Augusti tertii Ordinationes regiae Polonae civitati Gedanensi clementissime datae. Editio tertia. Dresdae, 1751. litteris viduae Harpeterianae. — Sr. Königl. Majestät in Pohlen, Gross-Herzogs, Reus-

sen, Preussen etc. etc. wie auch Erb-Herzogs zu Sachsen und Chur-Fürsten etc. etc. Augusti III. allergnädigste Verordnungen für die Königl. Pohlische Stadt Danzig. Dritte Auflage. Dresden, 1751. gedruckt mit der verwittbeten Harpeterin Schrifften. w 4ce, k. 8, str. 64 i 2 k. (po łac. i niem.).

Porówn. Verordnungen.

Katal. Pijars. Biels. N. 58. ma datę 1761. może mylną.

Jagiell. — Czartor. — Kraśińs. — Branic.

— Sit Nomen Domini Benedictum.

[Protestacya z racyi Liberum veto i przeciw Elekeyi Stanisława Leszczyńskiego. — Oznaynienie króla nowo obranego Augusta III. na seymie walnym electionis pod Kamienną] (1733). folio, str. 34.

Por. Leszczyński.

Ossol.

— Propositiones ex parte serenissimi principis Poloniae et electoris Saxoniae Friderici Augusti, inter caeteros diadematis regii candidatos coronam inclyti regni Poloniae et Magni Ducatus Lithuan. per libera liberrimae gentis suffragia ambientis, sereniss. Reipubl. Polonae in perpetuam amicitiae benevolentiaeq. tesseram oblatae. Bez r. (1733). folio; str. 8. Kijows. — Ossol.

— Propozycye z strony Naj. królewicza JMci polskiego y elektora Saskiego Fryderyka Augusta między innemi Królestwa Polskiego korony kandydatami etc. do teźże korony aspirującego Naj. Rzpltej pol. na oświadczenie wiernej przyjaźni ofiarowane. B. m. d. r. (1733?). w 4ce, kart nlb. 5.

Kraśińs.

— Rescript (Sr. königl. Majest. in Pohlen u. Churfürstl. Durchl. zu Sachsen allergnädigstes) d. d. Warschau, den 13 Aug. 1757. an den Magistrat der Sechsstadt Zittau; nebst Schreiben eines Zittauers von dem kläglichen Zustande, in welchen diese Sechsstadt den 23 Julii 1757 ist versetzt worden. (1757). w 4ce.

Kijows.

— Rescript (Sr. königl. Majestät) an den Magistrat und die Einwohner zu Danzig, dass sie die königl. Assessorialgerichte still erwarten.

Katal. Lissnera.

— Augustus III. Dei gratia Rex Poloniae, Magnus dux Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Mazoviae, Samogitiae, Kijoviae, Volhyniae, Podoliae, Podlachiae, Livoniae, Smolensciae, Severiae nec non haereditarius Dux Saxoniae et princeps Elector. a) Rescriptum ad Status Ducatum Curlandiae et Semigaliae 27 Januar. ratione fidei Principi regio Carolo. b) Gravamina delegatorum Curlandiae. Otto Christoph. ab Hohen et Friderici a Mirbach. c) Responsum cancell. Regni Michaelis Wodzicki episc. Premysliensis iisdem delegatis datum. Varsaviae, 1763. folio.

Ossol.

— Responsum regium [ex causa arresti super omnes proventus Ducatus Curlandiae per aulam Russicam positi]. Datum Varsaviae, die 13 Junii Anno Domini 1762. B. m. dr. i r. (Warszawa 1762). folio, 1 kartka. (Przytem:) List króla w sprawie ks. Kurlandzkiego do ks. Karola z dnia 6 Września 1762. folio, 1 karta. (sign. F—F₂).

Urywek z dzieła o sprawach kurlandzkich. Jagiell.

— Schreiben an Se. Röm. Kaiserl. Majestät (Franc. I). welches Se. Königl. Majestät in Polen und Churfürstl. Durchl. zu Sachsen unterm 22 November 1756. aus Warschau erlassen haben.

Katal. Lissnera.

— Schreiben, welches Ihro königl. May. von Pohlen und Churf. Durchl. zu Sachsen an die Herren General-Staaten der Vereinigten Niederlande de dato 20 Dec. 1756 ergehen u. den 25 Jan. 1757 im Haag übergeben lassen. Hamb. 1757. w 4cc, 1 ark. Ossol

— Uniwersał JKM. Pana naszego miłościwego eventualiter podpisany na sejm extraordinacyjny zostawiony w mocy y woli J. Kr. M. per resultatum Senatus Consilij jeżeli y w którym czasie za rzecz potrzebna uzna takowy sejm złożyć. (August III. z Bożej łaski król polski i W. X. Lit. .... w 4cc, kart 4. Krasinś. — Ossol.

— Uniwersał na kongres rady (Za manudukeyą dexteræ Excels. ....) (Dat.

Warszawa, 1734). Bez m. dr. 1 ark. składany.

Krasinś.

— Uniwersał na seymik przedseymowy króla JM. Augusta. 1735. folio.

— Uniwersał na sejmiki relationis (datowany: w Warszawie d... m. Lipca r. 1736). folio, 1 ark.

Krasinś.

— Uniwersał na kommissyą prowincjonalną W. X. Litewsk. d. 30 Julii 1736. folio, 1 ark. Warsz. Uniw.

— Uniwersał JKM. przeciwko werbunkom i najazdom pogranicznym. (Na końcu data: Warszawa dnia 5 miesiąca Kwietnia 1739 r.). 1 wielki ark. składany.

Ossol. — Krasinś. — Bibl. Trzemeskiego.

— Uniwersał. Dan w Wschowie, d. 21 Maja r. p. 1742. folio, 1 ark. rozłożony.

Przeciw sprowadzeniu exekucyi do dóbr miasta Torunia. Jagiell.

— Uniwersał. Dan w Wschowie d. 21 Maja 1742. folio, 1 ark. rozłożony. Jagiell.

— Uniwersał zwojujący sejm na dzień 3 Października 1746 r. Bez m. i r. folio rozłoż.

Warsz. Uniw.

— Uniwersał o monecie. Dan w Warszawie, 5 Grudnia 1760. folio, ark. rozłoż.

— Uniwersał na seymik poselski (datowany w Warszawie d. 31 Stycznia 1761 r.) 1 ark.

Krasinś.

— Uniwersał z d. 16 Marca 1761. folio, ark. rozłoż.

Jagiell.

— Uniwersał z 1762. folio rozłoż.

Jagiell.

— Universaux du Roy, pour indiquer le terme du grand conseil à tenir à Varsovie, traduit du Polonois. Varsovie, le 16 Decembre 1734. folio, k. 2.

Czartor.

— [Uwiadamia, że urzędnikom solnym dyspozycyą względem wydawania soli suchedniowej wydał]. Dan w Warszawie, w Kwietniu 1736. Na całym arkuszu (zarazem: Oświadczenie marszałku).

Warsz. Uniw.

— Sr. Königl. Majestät in Pohlen Gross-Herzogs von Lithauen, Reussen, Preussen etc. etc. etc. wie auch Erb-Herzogs zu Sachsen und Churfürstens

etc. Augusti III. allergnädigste Verordnungen für die Königl. pohnische Stadt Danzig. B. m. dr. 1750. folio, 1 portret ryt., k. 8, str. 72 i 2 k.

Ob. wyżej: Ordinationes.

Jagiell. — Czartor.

(August III). Redivivum septem Poloniae, septemdecim Saxoniae saeculorum amphitheatrum, assurgentium in occursum, cultum, adorationem Serenissimis et augustis hospitibus Friderico Augusto Regio Poloniae, electorali Saxoniae principi nec non Mariae Josephae Archiduci Austriae inter maximos universi orbis Poloni applausus, a minima Societate Jesu provinciae Lituanae salutatoriis adorationibus; ad ipsam Januam Anni Sese aperientis 1762. reseratum, post clausam Romae portam Sanctam. Anno a primo in Polonia Augusto hospite Ottone III. ex domo Saxonica Caesare 725. folio, 25 ark.

Powinżowanie prozą dla nowo zaślubionych ułożone przez jakiegoś jezuitę.

Akad.

— In pseudo-criticum seu obtrectatorem aliquem anonymum, qui Universale sive edictum serenissimi principis Augusti III. solium regni Polonici jam jam, si Diis placet, consensuri, cavillationibus, scōmatis et malis artibus proscidere conatus est Annotationes Apologeticae: quibus triplex objectionum genus, quarum aliae elegantiam et puritatem sermonis, aliae sinceritatem et candorem asseverationum, aliae denique pondus et gravitatem rationum momentorumque impugnant, dilucide et veluti uno ictu refellitur ac enervatur. Varsaviae, exudebat Oglach San-Ainm regius typographus sub signo occasionis 1734. w 4ce, str. 10.

Czartor.

— Articles de Pacta Conventa conclus entre les États de la Republ. de Pologne et Frederic Aug. 1733.

ob. Articles.

— Articuli pactorum conventorum inter status Regni Poloniae et Augustum III. 1733.

ob. Articuli.

— Augusto III. (Die dem Könige in Pohlen) sich submittirende Stadt

Dantzig, oder wie sich dieselbe in dessen hohen Nahmen an den russischen Kayserl. Gener. Laszy ergeben. Breslau, 1734. w 4ce.

Bibl. petersb.

— Serenissimo ac potentissimo Augusto III Poloniarum Regi, Magno Duci Lituaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Kijoviae, Volhyniae, Podlachiae, Podoliae, Livoniae, Smolensciae, Severiae, Czerniechoviae etc. etc. nato Duci Saxoniae, Juliae, Cliviae, Montium etc. Sacri Romani Imperij archimareschallo et electori; Landtgravio Thuringiae, marchioni Misniae nec non Superioris et Inferioris Lusatae etc. per principes mitras, per castrenses laureas ad triumphalem in antemurali Christianitatis corona Augustale Sarmaticum scandenti applaudit Societas Jesu Polona. B. w. m. i r. (1733). folio, ark. sign. N₂. (kart nlb. 26 i tytuł).

Tytuł w rycinie sztychowanej. August konno na kolumnach.

Cały tytuł i rycina wzięte z panegiryku dla Augusta II., lecz odbicie ryciny bardzo zniszczone i bez daty roku 1697. Początek przemowy: Hodie demum.

Ob. niżej Panegyricus.

Jagiell. — Ossol.

— Avertissement ultérieur. (Względem długów przez Augusta III. zaciągnionych). Dresde, 1765. w 4ce, k. 4.

Ossol.

— Beschreibung des prächtigen Einzugs des Königl. und Churf. Prinzen von Sachsen mit seiner durchlauchtigsten Gemahlin (Maria Josepha) in Dresden (2 Septemb. 1719). Dresden, 1719. w 4ce.

— Beschreibung deren Vermählungs-ceremonien u. Abreise d. Erzherzogin Maria Josepha u. d. Pohnl. sächs. Churprinzen. 19—20 Aug. 1719 in Wien. B. w. m. i r. w 4ce.

— Cantate bei der feierlichen Lob- und Trauer-Rede der Durchl. Grossm. August III. König in Polen, welche den 10/11 1763. im Danziger Gymnasium gehalten worden.

— Commerce des lettres au sujet de la diète 1734. obacz, Leszczyński Stan.

— Confederacya alias spisek Wi-
leński w r. 1734. uczyniony ob. Kon-
federacya.

— Copia literarum cuiusdam equitis
Poloni ad Sereniss. Electorem Saxoniae
Ducem 1733. neoelectum. w 4ce, 1/2
arkusza.

— Dank-Gebeth, welches gespro-
chen worden, nachdem der durchlauch-
tigste und grossmächtigste Fürst und
Herr Friedericus Augustus, Königl.
Printz in Polen und Litthauen, Hertzog
zu Sachsen, Jülich, Cleve und Bergen,
auch Engern und Westphalen, des heil.
Römischen Reichs Ertz-Marschal und
Churfürst, Land Graf in Thüringen,
Marggraf zu Meissen, auch Ober- und
Nieder-Lausitz, Burggraf zu Magde-
burg, Gefürsteter Graf zu Henneberg,
Graf zu der Marck, Ravensberg und
Barby, Herr zu Ravenstein etc. etc. am
5 Tage Octobris des 1733 Jahres zum
Könige in Polen und Gross-Hertzo-
ge in Litthauen war erwehlet, auch fol-
gends den 17 Januarii gegenwärtigen
1734 Jahres zu Cracau mit üblichen
Ceremonien gecrönnet worden. Dantz-
ig, gedruckt bey Thomas Johann Schrei-
ber, E. Hoch. Edl. Hochw. Raths und
des löbl. Gymnasii Buchdrucker. w 4ce,
kart nlb. 6. (Przytem:) Gebeth für die
Stadt-Garnizon. w 4ce, kart 4.

Czartor — Krasin.

— Declarationis publicae a statibus
Reipublica pro tuitione Augusti III. neo-
electi Poloniae Regis, confederatis fac-
tae. 1733. ob. Declarationis.

— Denkmahl, welches Friedrich
August u. d. Erzherzogin Maria Jo-
sepha von Oesterreich bei deren Ver-
mählung in Dresden gestiftet worden.
Mit 1 Kupfer. Frankf. 1719.

— Description du feu d'artifice, tiré
dans le jardin du Palais Royal, pour
celebrer le jour du nom de Sa Majesté
le roi de Pologne, electeur de Saxe etc.
etc. Mars. Varsovie 1760. w 4ce, kart
nlb. 4.

Czartor.

— Description du feu d'artifice, que
l'on tirera le 5 Mars 1762. jour de

Frédéric, dont Sa Majesté porte le nom.
Varsovie, 1762. w 4ce, kart nlb. 4.

Czartor.

— Deskrypcya bramy tryumfalney
w Warszawie na krakowskiem przed-
mieściu etc. na wiadz króla Augusta
III. die 25 Novembris 1734. w 4ce.

Krasin.

— Dzień wielki całego zegaru go-
dziny oznaczający, dzień wesoly uni-
wersalnym applausem wszystkich na-
pełniony t. j. dzień elekcyi Najjaśn.
i niezwyk. Augusta III. etc. przez pol-
skiego Apollina u drzwi J. K. Mei
współkollegami swemi inwigilującego,
ojczysem językiem ogłoszony. War-
szawa d. 5 Paźdz. r. 1756. folio, kart
nlb. 2.

Krasin.

— Echo adulantis praetii male fau-
sto, nam sine DEI Gratia perjuram
Serenissimi Electoris Saxoniae in re-
gem Poloniae electionem plauctens me-
tallo. 1734. folio.

— De prospera electione Regis Po-
loniae inter Varsav. et Wolam 1733.
peracta equitis Poloni ad amicum con-
fidentem epistola. w 4ce, str. 36.

Obacz niżej: Sendschreiben.

Porówn. Electione.

— Erklärung des Kupfers, welches
bei erfolgter Krönung Sr. Königl. Maj.
Churf. v. Sachsen und dessen Gemahlin
(17 Januar 1734), verfertigt worden.
(wierszum.) w 4ce, 2 karty.

— Exposé des motifs, qui ont obligé
le Roi de Pologne Auguste III. de don-
ner des troupes auxiliaires à l'Empereur,
avec d'autreres pieces interessantes tou-
chant la guerre du Roi de Prusse Fre-
deric II., avec Marie-Therèse, reine
d'Hongrie 1744. folio.

— Fides indubitata contra fidem
congregatorum ad Kamionam in seduc-
tionem Electoris Saxoniae post Stanis.
I. proclamationem exposita ob. Fides.

— Formular der den 11 Jul. 1734.
von den Canzeln geschehenen Intima-
tion ob. Formular.

— Fortuna in Lechiam hospes seu
felicissimus serenissimi regii electoralis-
que principis Friderici Augusti in Po-

loniam adventus ab equite Polono celebratus ob. Poniński Ant.

— Polnisches Freudengeschrei bei Aug. III. Einzuge zu Krakau. 1734. ob. Freudengeschrei.

— Friedens Versöhnung u. Freundschafts-Tractat zwischen dem Kön. v. Preussen und dem Kön. Pohlen geschlossen obacz: Friedens Versöhnung (1746).

— (Augustissimus) Hymenaeus, inter serenissimos, Fridericum Augustum regium Poloniae, electoralem Saxoniae principem nec non Mariam Josepham archiducem Austriae, favorabili septem planetarum aspectu et coniunctione celebratus ob. Poniński Ant.

— Information de l'état des affaires de Pologne avec un Manifeste des Ordres confederés pour soutenir la libre election d'Auguste III. 1734. ob. Information.

— Inscriptiones ad arcum triumphalem Varsaviae erectum, circa publicum ingressum Augusti III. Regis Poloniae. Suada Ostrowskiego, 1747. Inscript. str. 48.

— Intimation wegen des tödlichen Hintritts Aug. III. von den Canzeln abgelesen 16 Octobr. 1763. ob. Intimation.

— Konfederacya warszawska przy królu JMci Auguste III. 1733. folio. ob. Konfederacya.

— Krönung (Auf die) Augusti III. Kön. v. Pohlen. Dresden. w 4ce.

Wiersz.

— Krönungs-Geschichte (Pohlische) Ihro Königl. Majestät Augusti des III. Chur-Fürstens zu Sachsen etc. Dero allerdurchlauchtigsten Frau Gemahlin Mariä Josephä, Kayserl. Prinzessin aus dem Ertz-Hertzogt. Hause Oesterreich, wie solche den 17 Januar 1734 in Cracau mit ungemeiner Praecht geschehen, und was vor-bey-und nach derselbigen vorgegangen. Mit vielen Uhrkunden erläutert und beschrieben. Dressden und Leipzig, bey Gottlob Christian Hilschern, Königl. privileg. Hof-Buchhändler (1734). w 4ce, str. 72. Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Merkwürdiges Leben aller durchlauchtigsten Könige in Polen von Anfang bis auf den regierenden König August III. Franckfurt, 1734. ob. Leben.

— Leben August's III. Kön. von Polen und Churfürst von Sachsen, historisch und praktisch geschildert. Leipzig, 1764. w 8ce.

— Manifest rady Gdańskiey przeciwko koronacyi króla JMci Augusta. 1733. folio.

— Manifest przeciw bezprawnemu w Krakowie aktowi 1734. ob. Manifest.

— Sit nomen Domini benedictum. Manifestatio ordinum regni Poloniae et Magn. Duc. Lithuaniae; instrumentum electionis Augusti III. in regem Poloniae, cum pactis conventis et confederatione circa tuitionem ejus 14 Septembris 1733. folio, str. 122. Kijows.

— Manifestum ordinum regni, et M. D. Lithuaniae et annexarum provinciarum circa liberam et legitimam electionem ac tuitionem majestatis serenissimi Augusti III. regis Poloniae et electoris Saxoniae, confederatorum, una cum informatione vera de circumstantiis sciendi necessariis. Die XVI. mensis Aprilis Anno Dni 1754. folio, kart 11.

Krasińs. — Kijows. — Jagiell. — Ossol.

— Memoriale ad Regni Poloniae status in causa electionis Augusti III. ob. Memoriale.

— Memoryał usprawiedliwiający powozenie króla pruskiego przeciwko fałszywym zarzutom dworu saskiego. 1756. ob. Memoryał.

— Mowa na pochwałę Nayaśnniejszego świętey pamięci Augusta III. króla polskiego miana in Collegio Nobilium Soc. Jesu w Wilnie 1763 roku dnia 15 Grudnia. B. m. i r. dr. (Wilno 1763). w 4ce, 4 karty. Jagiell.

— Munus (Deorum) gentium votum gratiorum labor serenissimus augustissimorum parentum Friderici Augusti et Mariae Josephae neonatus ob. Poniński Ant.

— (Die klagende) Muse bei dem höchstschmerzlichen Todesfall Ihr. Königl. Majest. des Allerdurchlauchtigsten,

Grossmächtigsten Fürsten und Herrn Friedrich August III. weyland glorwürdigst regierenden Königs in Pohlen und Churfürsten zu Sachsen auf dem Gymnasio der Königl. Stadt Elbing bei einer öffentlich gehaltenen Trauerrede drammatisch vorgestellt. Den 24 November 1763. Mit Nohrmanischen Schriften 1763. w 4ce, str. 4.

Ossol.

— Nachricht von dem prächtigen Einzuge Augusts III. gehalten in Krakau am 14 Januar 1734. Dresden, 1734. w 4ce.

— Nachricht (Gründliche), von der Crönungs-Geschichte Ihro Maj. Augusti des III. und Mariae Josepha von Oestreich. Crakau und Dresden, bei Gotlob Christ. Hilscher. 1734. w 4ce.

— Navis Republicae Poloniae in amplissimo orbis publici oceano detenta cui expeditae Regni Sarmatici aquilinae albam desiderabilem intrandi subministrant portam quam ob rem Sereniss. Augusto III. d. G. Regi Poloniae ob Denisewicz Baz. (1758).

— Numa, dramma per musica il giorno natal. di Aug. III. per comando della Regina. Dresdae, 1741. ob. Numma.

— Odpowiedź na projekt do konfederacyi na Augusta III. folio, kart nlb. 2.

Warsz. Univ.

— Officium (Supremum pietatis) serenissimo ac potentissimo Domino Domino Augusto III. Regi Poloniae, electori Saxoniae et rel. domino olim nostro elementissimo Dresdae d. V. Octobr. 1763. rebus humanis exemto iussu et auctoritate magnifici et amplissimi senatus civit. Thorunensis d. VIII. Novembr. praestandum officiose indicunt rector, prorector et professores gymnasii Thorunensis. Thoruni, imprimebat Paul Marcus Bergmann, nobilit. senat. et gymnas. typograph. (1763). folio.

Czartor.

— (Opis solennizacyi imienin Augusta III. króla polskiego w Warszawie d. 3 Augusta 1734). B. m. (Za-

czyną się:) Dnia 3 mies. Aug. 1734. odprawiła się tu... folio, kart 2.

Opisuje illuminacye, tańce i główny udział Owczyna podpułkownika wojsk rossyjskich, który miał z 800 ludzi komende, Jagiell.

— Oświadczenie się przed Najjaśn. Rzpłtą prowineyi W. X. Lit. obacz: Oświadczenie.

— Oznáymienie koronacyi Augusta III. (Na końcu data: 19 Stycznia 1734). folio, 1 arkusz.

Krasińs.

— Panegyricus Serenissimo ac potentissimo Augusto III. Poloniarum Regi dictus a Soc. Jesu Polona. folio, str. 52.

Porównaj wyżej: Augusto III. Ossol.

— Plausus Serenissimis Regnorum Augustissimis Europae, Saxoniae et cordium principibus haereditariis in votis et affectibus urbis Cracoviensis triumphatoribus Augusto III. et Mariae Josephae Regibus Poloniae, nec non toti Serenissimae familiae, ad ingressum augustissimae Majestatis die anniversaria coronationis suae in Amphitheatro triumphali metropolitano a magistratu populoque Cracoviensi voto servitutis perpetuae, et fidelitatis mancipio per chorum capellae acclamatus. Anno Domini 1745. die 17 Januarij. Cracoviae, typis Dominici Siarkowski S. R. M. ordinarij typographi. folio, kart 4.

Chorus III. jest po polsku. Dwa pierwsze po łacinie. Jagiell. — Ossol.

— Vrai portrait d'Auguste III. Roy de Pologne et Electeur de Saxe etc. présenté à l'adoration du public. le 3 l'Aout l'an 1735. B. w. m. folio, kart nlb. 2. (wierszem).

Krasińs.

— Princeps (Serenissimus et Potentissimus regius) Poloniae, et Magni Ducatus Lituaniae, elector Saxoniae, Fridericus Augustus, duodecies descendens a Jagell. seu Vladislao Poloniae Rege. B. m. dr. folio, str. 1. (genealog.).

Por. Genealogia. — Rinck Christian Gottfr. (1733). Ossol.

— Racye (prawdziwe) dysapprobowania elekcyi i obrania Augusta III. 1733. ob. Leszczyński.

— Relacya elekcji króla JMci Augusta III. die 5 Octobris 1733. w 4ce, 1/2 ark.

Na brzegu pierwszej stronnicy wydrukowano: Ad N. CC. Gazet.

Porówn. Relation.

— Relacya wjazdu solennego do Krakowa i zamku z jak największą magnificencją y pompą Najjaśniejszego i niezwyctęzonego króla JMci polskiego etc. Xiążęcia elektora Saskiego etc. odprawionego die 12 Septembris, y consequenter praeliminaria actus coronationis opisane. An. Dni 1734. w 4ce, kart 6. (sign. B₂).

Branic. — Ossol. — Raczyńś.

— Umständliche Relation von der bey Bekanntmachung des von Ihro Königl. Majestät in Pohlen Augusti III. der Alt-Stadt Braunsberg verlyhenen Gnaden-Brieffes begangenen Solennität. p. ark. A—F.

Uroczyśćość z 12 Stycz. 1771. — Zawiera: Rede des Stadtsecretarius Oestreich, Oratio Petri Schulz S. J. i łacińskie poema.

— Remarques sur les motifs des resolutions du Roy T. C. (1773). obacz: Remarques.

— Replika na paszkwil y reprezentacya zwaryowanego przy Auguscie rozumu obacz: Replika.

— Respons na list promiujący królewicza Jego Mości Augusta do korony. B. m. r. (1733?). w 4ce, k. nlb. 4.

Warsz. Uniw. — Krasińś.

— Resultatum Najjaśniejszego króla JMci Augusta III. pana naszego miłościwego y przytomney przy boku jego Rady w Warszawie dnia 22 miesiąca Marca r. p. 1736. odprawionéy. Warszawa, w drukarni Scholarum Piarum (1736). folio, kart A—B₂.

Kijows. — Przeźdz. — Jagiell. — Ossol.

— Sendschreiben eines Polnischen vom Adel an seinen Freund von dem, was bei der a 1733 volzogenen Königl. Poln. Wahl 1733. vorgegangen obacz: Sendschreiben.

Por. wyżej: De electione epistola.

— Słońce ukoronowane dwudziestoczwartoletnim rekuresem przy styczniowym chłódzie wszystkich serca do miłości zagrzewające, w dzień anniwer-

salny szczęśliwey koronacyi Najjaśn. i niezwyctęzonego króla JMci Pana naszego miłościwego [Augusta III]. przy słodkim dniu elekcijnego wspomnienia przez wiernych poddanych odźwiernycl adorowane. Warszawa d. 17 Stycznia 1757 r. folio, 1 str. druku.

Krasińś. — Kijows.

— Trauer Cantate, welche bei dem den 5 October zum allgemeinen Leidenwesen erfolgten tödlichen Hintritt Ihr Königl. Majestät in Pohlen und Churfürsten Durchlaucht zu Sachsen Friedrich August des III. in der Kirchen zu St. Marien musikalisch aufgeföhret war. Elbing den 30 October 1763. Gedruckt u. zu bekommen bei Johann Gottlieb Nohrman. w 4ce, k. 2. Ossol.

— Das frohlockende Warschau oder Beschreibung, so wohl der am 24 Januarij 1734 Jahres ejusdem Crönungs-Actu etc. Augusti III. und Gemahlin Mariae Josephae gemachten Illumination obacz: Warschau.

— Willkomm Kross Koenigk-Paar! Die komm aus Pohl ssurueck, und euth an die Stadt Pfoert Sie Schenck die Knad und Klueck dass Ihre Majestees sick woll da divertir, mit tiefst Submission darssu es gratulir die Deusch — Franços den 12 Octobr 1750. Dressden, gedruckt bey der verwittw 'Koenigl. Hof. Buchdr. Stoesselin. (1750). folio, kart nlb. 4. Jagiell.

— obacz: Achbaur (1763) — Acta pacis olivensis (1763) — Alexandrowicz Tomasz Witold (1754) — Anna imperatorowa (Copia responsu 1738, Appollo 1736) — Articuli pactorum (1733, 34) — Articuli conventionis (1737) — Assemanus Evodius (1764) — Ayrmann Chr. F. (Oratio gratul. 1719) — Barszczewski Franciszek (1736) — Barszczewski Jan Franciszek (1738) — Bertling Ernest August (Predigt 1763) — Berne (Syncharisticon) — Beschreibung (1719, (1734) — Biegański (Mowa do króla b. r.) — Bodenehr G. (Triginta b. r.) — Borowski Fr. (1756) — Boehme Joan Erenfried (Gratulatio 1750) — Burzyński Stan. (Dekret 1737—50) — Carpzw

- Sam. B. (Danek und Tauf Predigt 1696) — Compendium (1712) — Copie (1734) — Czapski (Copia listu 1738) — Deniewicz Bazyli (Navis reipubl. 1738) — Dogiel (Codex diplomat.) — Domicello Guar. (Vertrautes Gespräch 1764) — Dubiński Jan (1765) — Dyaryusz (b. r.) — Erzählung (1733) — Exposé (1733) — Falsitas narrationis de elect. Leszczyński — Flemming Ad. Heine Henr. (Crone der Raute 1734) — Flemming J. G. (Predigt 1734) — Formulae (1758) — Forster Jan (1735) — Francke Henr. G. (De nexu foederum 1748) — Freudengeschrei (1734) — Freislich Jan Baltazar Krystian (Cantate 1755) — Friesen Chr. A. (Gratulatio 1695) — Fuchs Daniel Karol (1744) — Fuhrman Ch. (Bekröntes Sachsen 1696) — Gelénius Jon. (Hodoeporicon 1719) — Gespräch (1764) — Gespräch zw. e. Silylsker und Ulanen (1757) — Grüntner Samuel Fr. (1740) — Guarino ob. Domicello (Gespräch 1766) — Hartitzsch J. Teod. (Oratio gratulat. 1716) — Henselius Zacharias Arnold (1736) — Henschel Christ. Benjamin (Als Aug. 1746, Der Grosse 1754) — Hoffmann Józef (1758) — Hosius Stanislaus Josephus (1733) — Hymne (1754) — Jabłonowski J. A. (Tabulae 1748) — Jagielski Adam Szczepan (1754) — Jan Adolf Xiążę (1735) — Jarmundowicz Kaz. (Panegyricus 1734) — Information (1734) — Intimation (1763) — Joachims D. Friedrich Johann (1764) — Joubert (Histoire 1775, 1778) — Junker Gottl. (1735) — Kapp Joh. Erh. (Oratio paneg. 1734) — Klemens XIII. (1759) — König Joh. (Huldigung 1734) — Korycki Mich. (Ex campis eliseis) — Krawiński Adam (1762) — Kries Joannes Albinus (1754) — Krönungsgeschichte (1734) — Krosnowski Wł. (b. r.) — Lambert (b. r.) — Lange Joannes (Panegy. aetern. mem. 1763) — Lavnal Jean (Harangue 1734) — Lengnich G. (Pacta conventa 1736) — Leszczyński ob. Stanisław I. — Lipski Jan (Sermo invitans 1734), (1738) — Łubiński Wład. Alex. (Świat 1740, Uniwersał 1763) — Łuczyński Fr. Kanty (1748) — Manifest (1734) — Massuet P. (Histoire de la guerre 1735) — Memoriam (1754) — Memoryał (1762, 1763) — Menke Joh. Bur. (Rede bei der Vermählung 1719) — Metastasio (Arminio 1761, Le triomphe 1762, Sogno di Scipione 1758, L'Eroe 1754, Héros 1754, Nitteti 1759, Il re pastore 1762, Semiramide 1760, Demophonte 1759) — Michałowski Ign. Paul. (Sermo 1735) — Michlessi D. (b. r.) — Mignonius Ubaldus (1751) — Mittag Joh. Gottfried (Leben und Thaten 1737) — Mniszech Joz. (Oświadczenie się 1735) — Morawski L. (1738) — Mowy wyborne (1754) — Mueller Gottfr. Ephr (Triumphus debellatis 1735) — Mylius Mich. Mart. (Aug. III. wird Gymnasium 1734) — Nachricht (1734) — Nachrichten (1764) — Niesiołowski Kazimierz (Otia 1743) — Numa (1741) — Orlandi (Abecadario 1753) — Ossowski Maxymilian (Copia de la lettre 1736) — Ostrowski (Suada 1745, I. 3, s. 10) — Oświadczenie się (1736) — Pacta conventa (1736) — Pallavicini Stefan (1744) — Pasqini (1746) — Pietrowicz Ignacy (b. r.) — Poellnitz Karol Ludw. baron (Lettres 1747, Etat abrégé 1734, po niem. 1736, po holend. 1735) — Pomian Hilary (1750) — Poniński Antoni Łódzia (Augustiss. hymen. 1720, Fortuna 1726, Declarationis 1733, 1734, Opera 1739) — Postanowienie (1734) — Przywilej (1748) — Pszczewski (Chronogr. gloriae 1734) — Pseudo-criticum (1734) — Putanowicz M. J. A. (Kalendarz 1760) — Racye (b. r.) — Reassumpcyja (1734) — Reflexye (1734) — Reinhardtus C. G. (Nexum inter Poloniam 1747) — Remmerson (Rede 1755) — Replika (b. r.) — Respons (1733, 1734) — Rittersdorf Daniel (Predigt 1764) — Robertson Wilhelm (Sermo 1734) — Rodkiewicz Michał (b. r.) — Rudawski Wawrzyniec Jan (Histor. Polon. 1755) — Rudzki Jędrzej (1763) — Rzewuski Wacław (Felicitas b. r., Rex incolumis 1762) — Sammlungen der Schriften (1764) — Schmidt Fryderyk August (Dzieje kró-

lestwa polskiego 1766) — Schottendorf Carl H. (Spes patriae 1703) — Seidel Sam. (Krönungs Gedächtn. 1736) — Seyler Dn. G. (Dissertatio 1740) — Sołohub J. (Copia liter. ad Poniatows. 1734) — Sołtyk Kajetan (1763) — Specyfikacya post praestitam (1736) — Spes Poloniae magnae expectationis (1738) — Stanisław I. [Leszczyński] (Prawdziwe i konwinkujące racye b. r.) — Stanisławski Zygmunt (Trauer u. Lobrede 1763) — Starowolski Szymon (Tractatus tres 1734, Polonia 1734) — Stay A. Benedykt (Oratio 1764) — Stolterfoth (Entwurf 1768) — Storia della guerra presente (1771—72) — Strunz Frid. (Panegyricus 1719) — Summaryusz rachunków generalnych (b. r.) — Supplika żydów kontratalmudystów (1759) — Tarnowski Jan (Owoce pokoju 1754, Pożytki 1754) — Teuscher C. F. (Theophane 1719) — Tietz Dan. (Denkmahl 1763) — Tirregaille (Plan de la ville de Varsovie 1762) — Toucement (Reiss aus Polen 1736) — Trauercantate (1763) — Triller Dan. Wilhelm (Panegy. ad honorem 1764) — Troc Abr. (Biblioth. polon. poet.) — Tyszkiewicz Antoni (Królewska droga do nieba 1752) — Uniwersał (1733) — Unterredung (1764) — Wackerbart Salmour Józef (Responsum 1734, Glückwünschende 1733, Votiva expositio 1733) — Warschau (Das frohlockende 1734) — Welczek Gotfr. (Anpreisungsrede 1734) — Wernsdorf Gottlieb Teofil (Paneg. orat. 1754, Memoriam celebr. 1763) — Wolski Tomasz Stanisław (Potentissimo et sereniss. 1740, Illustris peregrinatio 1737) — Wołłowicz Antoni (Szczęśliwość ojezyzny 1743) — Wołłowicz Dominik (Mowa (b. r.) — Załuski Józef Andrzej (Mowa 1763) — Zech Ludwik Adolf (De legitima electione 1734).

Augusta III. dzieci: Fryd., Chryst., Franc., Karol i Marya obacz: Swinarski W. (Pańska ofiara 1736).

(August Fryderyk, elektor saski). Ueber die beglueckte Ankunfft des durchlauchtigsten Fuersten und Herrn Friedrich Augusts, Herzogs zu Sachsen,

Juelich, Cleve, Berg, Engern u. Westphalen, des heil. Roem. Reichs. Erzmarschalls und Churfuersten etc. wie auch der durchlauchtigsten Fürstinn und Frauen Frauen Marien Antonien verwittweten koeniglichen Prinzessin in Pohlen und Lithauen, Churfuerstinn zu Sachsen etc. und des durchlauchtigsten Fuersten und Herrn Herrn Xaverii koenigl Prinzen in Pohlen und Lithauen, Herzogs zu Sachsen, Juelich, Cleve, Berg, Engern und Westphalen etc. der Chur Sachsen Administratoris bezeigen ihre devoteste Freude saemtlliche auf der Universitaet Leipzig Studirende. B. m. dr. r. 1765. folio, kart nlb. 3.

Jagtell.

— ob. Annahme (1791) — Trzeciński (Dyssertacya o wzroście 1791) — Verfasser (An den 1792).

Augusta nowa Augustina św. matka ob. Przeborowski Adam (1680).

Augustale ob. August III. — Biezanowski St. (Korybutheum 1682) — Dłużniewski (1715) — Martigni Jak. (Vlad. IV. 1638) — Źródliński Cas. (theologicum 1691).

Augustana Confessio ob. Acta Borussiae 1730. T. I. s. 279, 447, 765. 1732. T. III. s. 858, 909. — Augustburgische Confessio — Hedericus Johann (Confessio).

Auguste octave obacz: Siècle d'or (1698).

Augustiniana physiologia 1646. ob. Physiologia.

Augustiani obacz: Augustyanie — Gandolfo Fra Domenico Antonio (1704).

Augustinus Magister obacz: Messis (b. r.).

Augustinus a S. Erasmo ob. Ignatius a S. Marya (1756, 1758).

Augustowo ob. Sulkowski August von Hertzog zu Bielitz (1784).

Augustum omen ob. Loytz Stef. (1619).

— immortals mausoleum ob. Biezanowski St. (1658).

— svadae Andr. Lipnicio ob. Biezanowski St. (1648).

Augustus (Divus) Joanni III. regi dum post Viennensem victoriam venerit, a juven. S. P. Vars. Coll. dedicatus. Varsaviae, S. P. 1685. folio, str. nłb. 4.

Bibl. Wolańs. w Rudea.

AUGUSTYN Aureli z Tagasty, biskup Hipponenski (354 † 430). De grammatica Liber pro elementariis Hippei Samosciani. [edid. Joan. Ursinus Leopolicns]. Samoscii, Łęski, 1594. w 4cc, sign. A—Qii. (kart 60).

Na odwrocie tytułu wiadomość o tej grammatyce.

Jocher 535 a, b. — Bandt. Hist. druk. kr. p. III. 328. ma datę 1593. może omyłką. — Maciejows. Piśm. II. 112.

Akad. — Ossol. — Zamojs.

— Kazanie o wydawaniu dziesięćcin.

B. m. i r. w 8ce, kart 6.

Jocher 7413.

Ossol.

— Omnes libri beati Augustini Aureli de doctrina christiana tres. Preter quartum. Qui tractat de modo pronunciantium sermones catholicos. (Bez osob. tytułu). folio, kart nłb. 172.

Miejsce druku nie wyrażone. Inicyałów nie wydrukowano, pozostawiając wolne miejsca na domalowywanie liter. Arkusze nie oznaczone kustoszami i nie liczbowane. Od nowych arkuszy zaczynają się traktaty: De fide, de correctione, de conflictu, ale nie tworzą całości osobnej. — Druk i papier ten sam co krakowskiego dzieła Turremmata z r. 1475. i co Fr. de Platea, także podobno druk w Krakowie. — Nie znanem było dzieło to bibliografom niemieckim. Może być więc drukiem krakowskim z r. 1475. co tem prawdopodobniejsze, że egzemplarze dochowały się tylko w Krakowie. — Opis jego ob. Estreicher, Günter Zainer 1867. str. 33—5. — Bandt. Hist. dr. I. 145. — J. Polkowski. Nieznany druk krakows. str. 8.

Jagiell. — Potocki w Krak. — X. Polkowski w Krak. — Szembek w Porembia. — Mozyński w Krak.

— Minus jacula feriunt quae praevidentur Ariana haeresis, quae omnibus christianis detestanda est succincta describitur a Divo Aurelio Augustino in libro: De Haeresibus octoginta octo ad quod vult deum Diaconum Romanum haeresis inquam quadragesima nona in illo ordine quae sic ad verbum habet. w 4cc, str. 10.

Ossol.

— Modlitwa S. Augustyna od Bonifacego VIII. y Benedykta XI. uprzy-

wiliowana wzięta z drzwi Laterańskiego kościoła. w 8ce, 1 kartka.

Ossol.

— Monumenta antiquitatum marinarum in imagine vetustissima, vulgo Gregoriana à S. Augustino Romano depicta. (1721). ob. Sapieha.

— De moribus ecclesiae catholicae Divi Aureli Augustini Hipponensis episcopi Liber I. sub auspicio Rever. D. Petri Tomicii, antistitis Cracovien. editus per Joannem Cervum Tucholien. ejusdem Celsitudinis servitorem minimum. Cracoviae, in offic. Floriani Unglerii. An. Dni MDXXX (1530). die mensis Junii. w 4ce.

Jocher 2568. — Janoc. I. 34.

— Mowa przeciw opilstwu obacz: w Powodowskiego: Korab 1598. str. 295—316.

— De musica dialogi VI. reverendi patris et domini Erasmi [Ciołek, Vitelio] abbatis Mogilensis auspicio editi, per venerab. D. Sebastianum de Felstin, artium baccalarium, ac Sanocensis ecclesiae parocum. Cracoviae, in officina Hieronymi Vietoris d. VIII. Anno Sal. Nostrae MDXXXVI (1536). w 4ce.

Jocher 526. — Janoc. I. 78.

— Nauki chrześciańskie z xiąg Augustyna Sgo, doktora kościelnego wybrane, a z łacińskiego na polski język przez jednego kapłana Jędrz. Załuskiego] dla pożytku dusz nabożnych przetłumaczone r. 1683. W Warszawie, w drukarni Coll. Schol. Piar. (1686). w 4ce, kart nłb. 135 (ark. Z₂ i L₂). Jocher 2571.

Warsz. Uniw. — Wileńs. — Ossol.

— Nauki chrześciańskie z ksiąg Ś. Augustyna doktora kościelnego wybrane y w 1653. sentencyach zkompendjowane a z łacińskiego na polski język przetłumaczone przez Andrzeja Załuskiego, nayprzód anonime 1687. w Warszawie wydane, potem w typografii kaliskiej Soc. Jesu przedrukowane. R. 1730. publikowane. folio, ark. NN₂.

Jocher 2571.

U Niesieckiego IV. 660. mylnie wydrukowany rok druku: 1630.

Warsz. Uniw.

— Pieśń Augustyną y Ambrożego biskupow świętych: Te deum laudamus po polsku. Na tę notę co w kościele śpiewają. B. r. m. i dr. (po r. 1550). w 8ce, kart nlb. 2. druk gocki.

Nut nie ma, pieśń zaczyna się: Cyebie Bogą chwalemy. Cyebie Pana swego wyznawamy. — Pieśń ta wydrukowana także na końcu psalterza Dawida, tłumacz. Jakóba Lubelczyka, druk. w Krakowie u Wierzbiety 1558. — Ob. Ambroży (Wyznanie). Jocher 7023. — Wiszniewski VI. 447. — Lelew. I. 159.

Czartor. — Zamojs. w Warsz.

— Psalterz, który kwoli nabożeństwu Matki swej złożył (bez tytułu). w 4ce, kart 4, sign. I—III. (prozą). Jagiell. — Czartor.

— Psalterz Augustyna Ś. biskupa Hipponenckiego przez Adryana z Wieszczyckiego przłożony. (Na końcu:) W Krakowie u Piatkowskiego 1650. w 4ce, 3 ark. (wierszem).

Na odwrocie przypisanie bratu Janowi Chryzostomowi, sekr. król. — Ob. Ambroży (Canticum). Jocher 7045. Ossol.

— Beatissimi Patris... de communi vita Clericorum. Huic adiecta Collectio D. Patri Claretac canonici regularis, de Domo Rudnicensi, super statuta canonicorum regularium ac modus investiendi atque profitendi in eodem ordine canonico ex capitulis statutorum secundo et IV. nec non Bulla S. D. N. Pii P. P. quinti, in usum canonicorum regular. Cracov. conventus eccl. S. Corporis Christi in Kasimiria. (Na końcu:) Cracoviae, in typogr. Matth. Andreov. 1618. w 8ce, str. 154 i 2 ark. (od ark. N—O) na końcu, oraz 2 $\frac{1}{2}$ ark. na przedzie (ark. A—C₂).

Wydawca: Krz. Leniewski kanon. regul. — Dedyk.: Matthiae Gaszyński canon. regul. Sternbergensium praeposito.

Jocher 7725. zowie wydawcę Zaniewski. Wiersze pisali: Stefan Smoliński i Łukasz Nowagk Crosn.

Czartor. — Ossol. — Jagiell. — Warsz. Uniw. — Wileńs.

— Regula S. Augustini episcopi et Constitutiones fratrum ord. praedicat. Cura et impens. conventus Vercoviensis congreg. S. Ludovici Bertrandi ord.

praedic. Vilnae, typis Acad. Soc. Jesu 1682. w 24ce.

Jocher 7743.

— Regula S. Aurelii Augustini episcopi Hipponensis et doctoris ecclesiae de communi vita clericorum: ad usum Canonicorum regularium lateranensium congregationis per Minorem Poloniam et M. D. Lithuaniae extensae. Cracoviae, typis Francisci Cezary S. R. M. typogr. Anno Dni 1715. w 8ce, kart nlb. 24.

Na odwrotnej stronie tytułu herb Łabędź, pod nim 8 wier. łacińskich. Przypis prozą łac. Janowi Herkulanowi Matuszewiczowi św. teol. dr., przełożonemu prowincyałowi kanoników Bożogrobców w Małopolsce i Litwie, podpisał J. A. S. C(an.) R. Ł(ater.).

— Regula sancti patris Augustini reimpressa. Cracoviae, typis Dominici Siarkowski S. R. M. et eminentissimi reverend. D. Domini S. R. E. card. episc. Cracov. ducis Severiae ordinarii typ. et bibliopoli A. D. 1742. w 8ce, str. 22.

Ossol.

— Regula S. Augustini episcopi et Constitutiones fratrum ordinis praedicatorum. — Indulgentiae Regularibus concessae nec non epistola SS. P. Domini ad Fratres Polonos scripta reimpressa. Vilnae, typis Acad. 1798. w 24ce, str. 270.

Jocher 7751. Wiłno — X. Polkowski.

— Reguła Ś. Augustyna Hipponenckiego biskupa i doktora kościelnego, którey wiele zakonów używa. (Na końcu ark. B. stoi:) Con(stitucyje). w 4ce, str. 12.

Oprawa współczesna z dziełkiem Mościckiego Infirmaria z r. 1624. — Druk widocznie z początku XVII. w. w Krakowie u Cezarego, bo podobny do druku Summariusza w dziele Lairwels: Zwierciadło na regułę św. Augustyna 1619 i razem i z tem dziełem współcześnie poprawne.

Taż sama Reguła przełożona przez F. N. Mościckiego, nieco ogładzona w stylu, wydana dla zakonnic bez wyr. r. w zbiorze liczącym stron 283., ma stron 13. — Wydaną była dla PP. Norbertanek.

Porównaj niżej.

Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Reguła Ś. Augustyna, konstytucye y direktorium dla Sióstr zak. Nawiedzenia Najsław. P. Maryey przetłu-

maczone y do druku podane przez W. X. Woyciecha Grabieckiego D. P. S. natenczas przeor. Warszaws. r. 1664. W Warszawie, u wdowy y dziedzicow P. Elerta. w 12ce, str. 420, 6 kart na przodzie.

Przypis tłumacza do królowej Maryi Ludwiki.

Jocher 7761.

— Reguła Ś. Augustyna Hipponńskiego, biskupa i doktora kościelnego. Constitucie Siostr wtórego habitu zakonu kaznodziejów, przełożone na polskie przez F. N. M. (ościckiego) ord. praed. z zlecenia przełożonych. (Kraków, F. Cezary?). Bez wyr. m. i r. w 4ce, str. 283.

Katalog księgarsk podaje tenże skrócony tytuł lecz z datą Warszawa 1695.

Jocher 7744. ma tytuł niedokładny.

Od str. 14. poczynają się Konstituce siostr zakonu kaznodziejów, lecz po stronie 14. idzie strona 2 i tak dalej. — Od str. 77. deklaracye, reguły i Constitucey. — Od str. 217. Instrukcyja abo nauka w zakonie przez Humberta gener. Dominik.

Ossol. — Jagiell.

— Reguła dla braci zakonu S. O. Augustyna prowincyi polskiej. 1766.

Istnienie tej edycyi widne z tytułu edycyi z r. 1797.

— Reguła Ś. Oyca naszego Augustyna Hipponńskiego biskupa itd. dla braci zakonu S. O. Augustyna prowincyi polskiej objawiona i zebrana r. p. 1766. a teraz świeżo z dodatkiem niektórych modlitw przedrukowana. W Krakowie, w drukarni Anny Dziedzicki. 1797. Zielński.

— Entrétiens de l'âme avec Dieu; tirés des paroles de Saint Augustin dans ses méditations, ses Soliloques et son Manuel. Par M. l'abbé Clément, docteur en Théologie, Aumônier ordinaire du Roi de Pologne, duc de Lorraine et de Bar. á Varsovie, de l'imprimerie du Roy et de la République au Collège de la Comp. de Jesus. 1770. w 8ce, kart 4, str. XVI i 206.

Dedyk. a Mme la Comtesse Helène Ogińska par F. Bohomolec de la Comp. de J. — (Tekst wyłącznie francuski).

Jagiell. — Wilno.

— Entrétiens de l'âme avec Dieu, tirés des paroles de Saint Augustin

dans ses méditations, ses soliloques et son manuel. Par M. l'abbé Clément docteur en Théologie. Rozmowy duszy z Panem Bogiem wybrane z słów Ś. Augustyna w medytacyach y inszych xiegach iego. B. m. (Nancy). Roku pańskiego MDCCXLV (1745). w 8ce, str. 403.

Od str. 305 jest: Pseautier de S. Augustin. Psalterz Świętego Augustyna. Text francuzki prozą a przekład polski wierszem. Tłumaczem jest król Stanisław Leszczyński. Na przodzie jest krótka odezwa po polsku do córki jego królowej francuzkiej, anonyme ob. wyżej Entrétiens.

Jocher 5682.

Toż samo przytacza Jocher 2573. z tytułem łacińskim: Soliloquia, podając arkuszy liczbę Alfabet i ark. 3. Takie dzieło nie wyszło, widocznie ktoś podał w przekładzie łacińskim tytuł dzieła: Entrétiens.

Czartor. — Czetwert. — Jagiell. — Przedz. — Ossol.

— Entrétiens de l'âme avec Dieu, tirés des paroles de Saint Augustin dans ses méditations, ses soliloques et son manuel. Par l'abbé-docteur en Théologie. Rozmowy duszy z Bogiem wybrane z słów Ś. Augustyna w medytacyach i innych xiegach iego, na wiersz polski powtórnie przez J. X. Macicia Józefa z Łubny Łubieńskiego dziekana metrop. Gniezn. y katedry Warminś. archidyak. katedr. Krak. przetłumaczone, y do druku za pozwoleniem starszych podane (po francuzku prozą a po polsku wierszem). Braunsberg, 1761. w 4ce, str. nlb. 246, (ark. Ff₄).

Zaczyna przemowa do córki pierwszego tłumacza. Dalej drugiego tłumacza do Kaj. Ign. Sołtyka, bisk. Krak. przez X. J. M. I. Ł.(ubińskiego). Dalej tegoż powtórnie tłumaczącego do czytelnika. — Przemowa pierwszego tłumacza do córki, oświadcza, że te modlitwy które Św. Augustyn dla Św. Moniki matki swej napisał, on dla córki wierszem polskim przetłumaczył. Język ten będzie ci oraz w modlitwach kochaną ojczyznę przypominał, żeś się polką urodziła, żeś się stała sławą narodu twego. — Oczywiście pisze to Leszczyński do królowej francuzkiej. Drugi tłumacz powiada, że na nowo przełożył, bo dawniejszego tłumaczenia, nie wiele się w ojczyźnie naszej znajduje egzemplarzów.

Czartor. - Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Rozmowy duszy z Bogiem, wyjęte z ksiąg Ś. Augustyna. W Warszawie, u Posera 1770. w 12ce.

Jocher 5676 b.

— Rozmowy duszy z Bogiem wyjęte z ksiąg Augustyna Ś. przez X. Clement... z francuzkiego na polski język przełożone. W Lublinie, w drukarni Rzpłtej 1772. w 12ce, kart 3, str. 194 i rejestr.

Warsz. Uniw.

— Rozmowy duszy z Bogiem wyjęte z ksiąg Augustyna Ś. przez X. Clement doktora teologii z francuskiego na polski język przełożone. W Warszawie, w drukarni Nadwornej JKM. roku 1781. w 24ce, str. 202, k. nlb. 1.

Jocher 5676 c. ma datę roku 1782.

Por.: Serroni Jac. (Rozmowy duszy z Bogiem, na siedm psalmów, 1739).

Warsz. Uniw.

— Ksiąg pięcioro: Rozmyślania, Mowy tajemne, Broń duchowna, O skrusze serca, O marności świata. Teraz nowo z łaćńskiego języka na polski według pewniejszych exemplarzów przełożone y paragrafami rozdziałów oznaczone przez Piotra Kazimierza Tryznę starościca Bobrowskiego. W Wilnie, w drukarni akademiej Soc. Jesu 1617. w 4ce, kart nlb. 5, kart po jednej str. liczbow. 136 i kart 4.

Dedykacya: Zofey z Kielca Chodkiewiczowej wojewodziny Wileńs., hetmanowej W. X. Lit.

Właściwy tłumacz jest Jan Aland lwowianin jezuita. O tem Rostowski Histor. lithuan. S. J. str. 443. — Jocher 2562 a, 6062, 3965.

Ossol. — Krasinś. — Warsz. Uniw.

— Rozmyślania nabożne, Mowy tajemne do P. Boga, Broń duchowna, przez J. M. P. Piotra Tryznę na polskie przełożone, a teraz nowo za zleceniem Jaśnie Oświeconej Xiężny Jej Mości Paniej Anny z Stembergu Xiężny Ostrogskiej etc. przedrukowane. W Krakowie, w drukarni Andrzeja Piotrkowczyka JKM. typographa roku pańskiego 1629. w 8ce, z przodu 7 k. nlb. i dzieła 384 str., spisu 2 karty.

Zbiór ten następnę zamieszca w sobie pisma: a) Rozmyślania nabożne Św. Augustyna, w niem cały rozdział 26. hymny o chwale niebieskiej Piotra Damiana kar-

dynała, są przełożone wierszem polskim czystym i dosyć jednym, rozdziałów 41. do str. 151. b) Soliloquia albo mowy tajemne z Panem Bogiem Św. Augustyna biskupa Hipponenckiego, rozdziałów 37. od str. 152—278. c) Manuale albo broń duchowna Św. Augustyna, rozdziałów 36. od str. 279—341. d) O skrusze serca traktacik Św. Augustyna B. H., rozdziałów 11. od str. 342—369. e) O marności świata traktacik Św. Augustyna B. H., rozdziałów 3. od str. 370 do końca.

Jocher 5572 a, ma z datą 1620. i w tytule nadto: O skrusze, o marności świata — czego w rzeczywistości nie ma. Data sama jest tak niedbale wybita, że można ją czytać bądź 1620, bądź 1629. Być może, iż był także tytuł inaczej tłoczony, bo Walewski notuje w tytule „z poleceniem“, gdy w egz. Bibl. Jagiell. jest: „za zleceniem.“ — Tłumacz mówi, że młodym będąc, jeszcze uczniem, księgi te tłumaczył. Akad. — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Rozmyślania nabożne, Mowy tajemne do P. Boga, Broń duchowna, przez J. M. P. Piotra Tryznę na polskie przełożone. A teraz nowo dla nabożnego czytelnika przedrukowane. W Krakowie, w drukarni Andrzeja Piotrkowczyka, 1644. w 4ce, 386 str., 3 karty rejestru i 7 kart na przedzie przedmowy.

Jocher 2569 b.

Jagiell. — Ossol. — Czartor. — Warsz. Uniw. Wilno.

— Augustyn Ś. biskup Hipponencki, kościoła Bożego doktor, XX. kanoników pod regułą Apostolską żyjących reformator i wielu innych zakonów prawodawca w pięciu traktatach z ksiąg jego wyjętych, to jest: 1) Rozmyślania nabożne, 2) Mowy tajemne z Bogiem, 3) Broń duchowna, 4) O skrusze serca, 5) O marności świata, wiernie na polski język przetłumaczony staraniem i kosztem X. Mateusza Kraszewskiego, opata kongregacji Czerwińskiej XX. kanoników lateranenkich, kanonika katedralnego płockiego, proboszcza błońskiego. Za dozwoleń zwierzchności duchownej przedrukowany. W Warszawie, w drukarni S. K. M. i Rzpłtej St. Schol. Piar: r. 1759. w 8ce, str. 405, kart nlb. 13 i rejestru kart 5.

Jocher 2574. Warsz. Uniw. — Ossol.

— Książ pięcioro... r. 1617. z łacińskiego języka na polski od Piotra Kazimierza Tryzny starościca natenczas Bobrujskiego przełożone a J. W. Zofii Chodkiewiczowej ofiarowane, teraz po wtórnie do druku podane. W Nieświeżu, w drukarni książęcej Coll. S. J. 1759. w 4ce, str. 335, prócz 5 kart przedmowy i 5 kart rejestru.

Jocher 2574. Wileńs. — Krasieńs.

— Duchowne traktaciki: 1) Manuale albo broń duchowna, 2) O skrusze serca, 3) O marności świata. Przedrukowane w Wilnie w drukarni XX. Bazylianów r. p. 1760. w 12ce, ark. sign. G₄.

Jocher 2575.

Wilno — X. Polkowski.

— Rozmyślenia, Mowy tajemne do P. Boga, Broń duchowna, O skrusze serca y marności świata. W Poznaniu, 1770. w 8ce.

Jocher 2576 i 5572 b. — Jocher zdaje się jeden tytuł podzielił na dwa dzieła.

— Rozmyślenia nabożne, Mowy tajemne do P. Boga, Broń duchowna, O skrusze serca y marności świata, przez Piotra Tryznę na polskie przełożone. W Krakowie, w drukarni Andr. Piotrkowczyka r. 1644. przedrukowane. A teraz dla mało wiedzianey tey książki itd. expensem pewnego na nowo przedrukowane w Poczajowie u OO. Bazylianów r. 1777. w 8ce, str. IV i 408.

Jocher 2569 c.

Kijows. — Krasieńs. — Dzików — Branic.

— Rozmyślenia nabożne, Mowy tajemne z P. Bogiem, Broń duchowna, Traktacik o skrusze, Traktacik o marności świata: tłumaczenia X. Tryzny przedrukowane. Wilno, w druk. Akad. Soc. Jesu 1788. w 8ce, str. 326.

Wilno — X. Polkowski.

— Toż. Połock, druk Soc. Jesu. 1788. w 8ce.

Przyłęcki.

— Rozmyślenia nabożne, Mowy tajemne do Pana Boga etc. przez J. P. Piotra Tryznę. Warszawa, druk Ragozkiego, 1798. w 8ce, przedmowy str. 12, tekstu str. liczb. 401, rejestru str. 7.

Zielińs.

— Electa Divi Augustini Ecclesiae doctoris a celsissimo principe Casimiro Floriano duce in Klevvan Czartoryski archiepiscopo Gnesnensi ex septem Divi Doctoris tomis inter publicas regni et cathedrae Vladislaviensis curas A. D. 1671. accuratè collecta et perillustris ac reverendissimi Domini Domini Thomae Stanislai Niemierza archidiaconi Vladislaviensis cura in monumentum gratae in tantum principem memoriae A. D. 1688. publicae luci exposita. In typographia Collegii Posnaniensis Soc. Jesu. folio, k. tyt., 1 k. przedmowy, 2 k. spisu, str. 844 i 10 k. indexu.

U góry każdej karty nadpis: Sententiae ac loci selectiores operum sancti Augustini. Jocher 2572.

Czartor. — Zielińs. — Jagiell.

— Sententiae de eucharistia explicatio Bened. Herbesti Neapolitani. Coloniae, M. Cholinus, 1567. w 8ce.

ob. Herbest (Libelli duo).

— Soliloquia albo mowy osobne duszy do Pana Boga Św. Augustyna biskupa Hipponenckiego, dawniej na polski język przełożone, teraz i t. d. Chelmno, 1769. w 12ce.

ob. wyżej: Rozmowy.

Zielińs.

— Speculum vitae apostolico-canonicae, digito Dei formatum, virtutibus apostolicis firmatum, et per D. Aurelium Augustinum pristino fulgori redditum. Reimpressum impensis R. D. Adami Małowieski canonici regularis Lateranensis praepositi Błonensis. Quicumque hanc Regulam secuti fuerint, pax super illos et misericordia. Ad Galat. 6. v. 16. — Varsavie, typis Coll. Scholarum Piarum. w 12ce, 46 kart nlb.

Druk przed r. 1694, bo Małowieski umarł 2 Marca 1694.

Połowę zajmuje Reguła Św. Augustyna — a w drugiej połowie mieści się: Nabożeństwo do Św. Augustyna i bulla papieża Piusa V.

Jocher 7730, 8331 a.

Wileńs.

— Speculum vitae apostolico-canonicae sapientia et discretione Divi Aurelii Augustini episcopi Hippon. Max. ecclesiae doctoris et canonicorum sub

regula sua militantium reformatoris refulgens. Nunc iterum novo virtutum religiosarum apparatus studio cujusdam canonici e Congreg. Lateranensi prius novitiis expositum, post ea publicae luci reproductum. Cum permissu superiorum. Varsaviae, typis Coll. S. J. 1741. w 8ce, kart 8, str. 160.

Porównaj: Radliński Jakób Paweł: Speculum S. Augustini vitae apostolicae (1759). Jocher 8831 a.

Czartor. — Warsz. Uniw.

— De vita Christiana, ad sororem suam viduam, Liber unus. Cracoviae, Hieronymus Vietor excudebat. A. Dni MDXXIX (1529). kalendis Septembris. w 4ce.

Przedmowa Walentego Eckiusza ad Michaelen de Vratislavia suum praecceptorem. Jocher 2567. — Janoc. I. 70.

(Augustinus). Considerationes supra praecipuos articulos regulae divi Aurelii Augustini (1760). Obacz: Kraszewski Maciej.

— Doliva sive trium rosarum adeoque verissime Tremesnense stemma, ex vita S. P. Augustini episcopi Hipponensis compositum, atque in conventu Tremesnensi spectantium oculis exhibitum anno Domini 1649. Posnaniae, in officina typographica Alberti Reguli. w 4ce, kart nlb. 8.

Czartor.

— Dzieki serdeczne za wynalezione ciało Ś. Oycy Augustyna Trócy prznajświętszej cudownej w świętych... etc. Warszawa, druk. Schol. Piar. (1729). w 8ce, kart nlb. 8, str. liczb. 116.

Krasińs.

— Filialis patri adorea sive panegyrica in laudem divi Aurelii Augustini oratio reddita. Bez m. 1781. w 16ce, kart nlb. 13.

Krasińs.

— Annum obsequium Aurelio Augustino Hipponensi Episc. haeticorum malleo exhibitum, atq' panegyrica oratione in laudem Sancti Patris recurrente anniversaria conversionis ejus die ante propugnatas theologicas dissertationes proclamatum a studio theologico Varsaviensi uti suo Duci et Magistro dedicatum 1782. (Warsz.) w 8ce, kart 12.

Warsz. Uniw.

— Novus Prometheus orbis Christiani D. Aurelius Augustinus, die suae conversionis oratoria panegyri celebratus a relig. auditore Theol. Soc. Jesu in basilica Varsavien. 1699. sub ausp. Petri Kozewski vexillifer. Marienburg. 1700. w 4ce, ark. B.

Ossol.

— Propositiones theologicae menti Sancti Patris Augustini conformes a RR. Studentibus ordinis Eremitarum S. P. Augustini in Conventu Vilmensi ad propugnandum publicae propositae ob. Propositiones.

— Światło dróg niebieskich wielkiego w kościele Bożym luminarza Augustyna św. regułą i konstytucyą św. Jana Bożego dla braci od miłosierdzia, w splendorze godnych imion przewielebnego w Bogu Oycy Franciszka Neuman prowincyała, y Wielebn. Oyców przeorów polskiej i litewskiej prowincyi tegoż zakonu, publicznie na widok światu wystawiona przez W(iel.) O(jca) R. B. K. W. G. P. 1728 roku. w 4ce, str. 8, 12, 88, 16.

Jocher 9397.

Ossol.

— Thesaurus in fertilissimo Magni Augustini agro inventus ob. Thesaurus (1722).

— Trybut obligowany synów wdzięczności Ś. Oycy naszemu Augustynowi. w 8ce.

Jocher 8332.

— Vota solennia in prima fidei professione a D. Aurelio Augustino instaurata, novo miraculo die conversioni ejus sacro in ipso authore ad spectaculum orthodoxo orbi proposita a religioso theologiae auditore S. J. in Basilica Varsaviensi Adm RR. PP. Eremitarum instituti ejusdem D. Augustini sub fortunatissimis verò auspiciis perillustris, magnifici Domini, D. Cypriani a Kręsko Kręski, vexilliferi Wielunensis, S. R. I. comitis, publicae luci donata. Anno 1700. B. w. m. dr. 1700. w 4ce, kart 4 i ark. C₂. (razem 14 kart).

Jestto: Oratio o Św. Augustynia.

Na odwrocie tytułu ósmiowersz na herb Kręskich. Jagiell. — Kijows.

— obacz: Ambroży święty (Canticum 1606) — August — Augustyn francuzki (1756, 1759) — Barszcz Jerzy (Kazanie 1719) — Bembus Mathias (1688) — Brygida święta (1673) — Coelius Gregorius (Explanatio regulae 1642) — Conclusiones ad mentem (1760, 1768) — Constitutiones (1731) — Czaplński Carolus (1684) — Dawid — Directorium (1767) — Elertowski Andrzej (1756) — Grabia Stanisł. Stef. (1747) — Gratianus Melitho (1669) — Grekowicz Cyryl (Kazanie 1782) — Grochowski Stanisław (1607) — Jan de Nigra Valle (1619) — Jaroszewicz Szymon (Parelia 1709, Echo 1711) — Informatio (1694) — Kausino Mikołaj (1786) — Kiełczewski Gabr. (Sposób 1613) — Korczyński Kassyan (1749) — Kraszewski Matthaesus (b. r.) — Lairnes Serwacyusz (1617, 1619) — Liberiusz Jacek (1644, 1657) — Łoniewski Krzysztof (1618) — Małdas (1772) — Meditationes (1763) — Miełowski Hieronim (1681) — Modest (Objaśnienie reguły 1639) — Morawski Jan (Droga przed Bogiem 1698) — Mościcki Mikołaj (b. r.) — Możański P. S. (1741) — Naramowski Adam (Splendor cienia 1721, Łzy 1721) — Objasnienie ob. Modest — Ormiński Tom. Fr. (1689) — Pastorius Joachim (1656) — Pieśń (b. r.) — Pikulski Gaudenty X. (1765) — Polinus Jacobus Philippus (1663) — Pontius Basilius M. (1632) — Powodowski Hier. (1578) — Procewicz Piotr (1705) — Propositiones (1764) — Przeborowski Adam (Augusta 1680) — Radliński Jak. Paweł (1759) — Rutka Teofil (1690) — Sapecki Cypryan (Sekretarz 1717) — Serroni Jacek (Rozmowy duszy 1739) — Stawiarski Maciej Franc. (Wesołe ogrodu 1665) — Szkorcowski Bernat (Regula 1657) — Truszyński Math. (1778) — Walpurga Antonia (Confersione 1750, Nawrócenie 1751) — Witoński Paweł (Oratio de laudibus 1617) — Wolski X. Kazimierz S. J. (Vindiciae 1691).

Augustyn Aureli od Ś. Kazimierza
ob. Aureli.

Augustyn B. rzymski ob. Sapicha Jan. Fryd. (Monumenta 1723).

Augustinus Baltazar ob. Dormann Tomasz (In Nova Tyberis 1591).

AUGUSTYN od Ś. Jana Chrzciciela, Pijar. Kopije Sarmackie, które w odważney obronie nieustraszony bohater Stanisław Stokowski poręcznik JW. Jego M. Pana Lubomirskiego, chorążego koron. we krwi własney ochynione o śmierć skruszył. A X. Augustyn od Ś. Jana Chrzciciela Schol. Piar. przy solennym apparacie funeralnym do punktu wieczności złożył w kościele Rzeszowskim Schol. Piar. d. 15 mies. Czerwca r. 1676. W Warszawie, w drukarni dziedziców Piotra Elerta roku 1676. w 4ce, kart nrb. 10, druk gocki.

Dedyk.: Andrzejowi Ściborowi Chełmskiemu poręcznikowi chorągwie pancerney chorążego koronnego.

Czartor. — Ossol. — Branic.

— Oceanus Aquinaticus, quem anniversaria die Doctoris Angelici stylo panegyrico in Basilica Sancti Hyacinthi Ordinis praedicatorum Varsaviensium produxit Pater Augustinus a S. Joanne Baptista Schol. Piar. Anno a partu virginis MDCLXX. die 7 Martii. Typis Varsaviensibus, 1670 w 4ce, kart 8.

Dedyk.: Cypr. Stefanowski doct. et priori Convent. Varsav. Jagiell.

AUGUSTYN francuzki miłośniemu zwycięzcy Bogu powinne poddaństwo z stateczną wiernością przyrzekający, a z największym uszczęśliwieniem swoim heroicznie przed niebem i całym światem grzechy własne wyznający. Przez iednego kapłana S. J. prowincyi polskiej dla duchownego y politycznego pożytku czytających z francuzkiego ięzyka na polski przełożony, z pozwoleniem zas (sic) zwierzchności duchowney od druku podany. W drukarni J. K. M. Col: Sandomierskiego S. J. Roku 1756. w 8ce, k. tyt., kart 5. Księga I. liczy str. 208. Księga II. str. 227.

Colleg. S. J. dedykowało: Eleonorze z Potockich Potulicki, starościny Borzechowskiej. W tej dedykacyi wzmiankowano, że po matce pochodziła z Kątskich.

Na odwrocie karty tytułowej herb Potockich oraz herb Grzymała i czterowiersz. 1
Jagiell. — Ossol. — Dzików — Wileńs. —
Warsz. Uniw.

— Toż, tenże tytuł, tamże, 1756.
w 8ce, str. 195 i 229.

Jagiell. — Ossol. — Wileńs. — Warsz.
Uniw.

— francuski miłośniernemu zwycięzcy Bogu powinno poddaństwo z stateczną wiernością przyrzekający a z najwyższym uszczęśliwieniem swoim heroicznie przed niebem i całym światem grzechy własne wyznawający, przez jednego kapłana prowincyi polskiej do druku podany. W Kaliszu, w drukarni J. K. M. Societ. Jesu, 1759. w 8ce, str. 331. Bibl. Drohob. — Wileńs. .

AUGUSTIN Tomasz. Opisanie boleści Pana Jezusa. Tomów 3. W Poznaniu. Tytuł nie jasny i niedokładny, może i błędny — wzięty z notatek Haana we Lwowie.

Augustyan ob. Fontanna (1740) — Pocięcha (1744).

Augustyanie X. X. ob. Łoniewski Krzysztof (1660) — Milensius Fel. (De monasteriis 1613).

Augustina świętego matka ob. Przeborowski Adam (1680).

Augustynowicz Christophorus ob. Symbolum Apostolico-Theol. (1722).

Augustynowicz Jacobus ob. Bernatowicz Krzysztof J. (1772) — Głuszkiewicz Ant. (Panegyris 1752, Armenia 1754) — Propositiones (1753).

Janoc. Lexic. I. 203. II. 176. — Barącz, Żywoty Ormian 42—6.

Augustynowicz Jan Kazim. ob. Do-maniewski Fr. Józ. (Porta 1749).

Augustynowicz Jan Tobiasz (ur. 20 Listop. 1664 † 1752) ob. Chodykiewicz Klem. (Noe 1752) — Czapkowski X. Konstany (Życia konsekr. 1726).

Barącz, Żywoty Ormian. — Encykl. Orgelbr. II. 450. — Janocki Lexic. II. 176.

Augustynowicz Józef ob. Chodykiewicz Klemens (Noe 1752) — Ignacy ob. św. Jana (Żywot 1752).

Jabłonowa. Musaeum Pol. 20.

AUJEZDECKI Aleksander (z Augezda, Ujezda). Kancyonał ewangelicki. W Sza-

motułach na zamku Łukasza Górki wojewody Łęczyckiego, starosty Buskiego. 1561. folio. Ob. Kancyonał.

Jest to Kancyonał dla wyznania braci czeskich.

W Geschichte der Buchdruck. in Königsberg 1840. str. 5, zowią go Al. Aviczdeckim z Lutonyśla w Czechach, przybyłym w r. 1549 z braćmi czeskiemi do Prus. Zwiąc się miał w Czechach Aleks. Böhm. Drukował przekład Jana Seklucyana „Nowy testament“ w Królewcu w Październ. 1551. a Część II. we Wrześniu 1552. (Ob. Seklucyan). — Potem wyniósł się do Sambora.

„Tenże Aujezdecki napisał Kronikę turecką wydaną w Litomierzycach 1565.“ (Encykl. Orgelbr. I. 884).

Arnold Hist. d. königsh. Univ. B. II. s. 553. Zus. s. 107. — Pisański Preuss. Litterär-gesch. s. 217.

Aukcyja wojska ob. Urbanowski X. P. (1756).

Aukcyje ob. Informacya (1762).

Aula D. Jagellonis ob. Alembek Walerjan (1638).

Aula caelestis devotissimis atque flagrantissimis erga Deum, beatissimam Virg. Mariam et Sanctos Dei, affectibus. Obacz: Taczalski Onufry a SS. Sacramento (1741).

— Dei aetern. cultui dicatam ob. Temborski Stan. (1649).

Aulaea Romana contra peristromata Turcica expansa: sive dissertatio emblem., concordiae christ. omen repraesentans 1. ad Corinth. XIV. v. XXX. EX Vrget protInVs IehoVa qVIA non est DeVs DIssensIonIs seD paCIs (1642). Bez w. m. w 4ce, str. 7 i 64.

Na końcu podpis: G. P. H. — Druk ten sam, co Peristromata z r. 1641. Lutetiae Parisiorum apud Toussaint du Bray.

Katalog księgarski podaje może mylnie też samo bez w. roku 1587. w 4ce, kart 32, z 6 rycinami i z pięknymi inicjałami. — Treść obejmuje: I. Imperium Turcicum. II. Religio christiana. III. Imperium Romanum. IV. Regnum Galliae. V. Regnum Poloniae (kart 2). VI. Reliquae Europae regna et respubl. libertat.

Jagiell. — Ossol.

Aulaeum nuptiale. Nouelli Poetae Academiae Samosiensis contexebant Anno Dni 1599. d. 16 Kalend. Mart. w 4ce, kart 14. (sign. D₂).

Na odwr. karty tytułowej: Powitanie łacińskie gości przybyłych: *Salve septentrionis rex maxime i t. d. sign. Aii: Sigismundus III rex i dwa wiersze pod tem. U dołu: In insignia Petri Firlej et Hedwigis Volodecae novorum coniugum (6 wierszy). Od sign. A₁₁₁, wyliczone najznakomitsze osoby owego czasu, pod każdym nazwiskiem 2-wiersz. Od sign. C₁₁₁ do końca wiersze: ad Nicolaum Firleum palat. Crac., z podpisem: Simon Simonides faciebat in nuptias Petri Firlej et Hedwigis Volodecae.*

Wiszn. VII 190.

ob. Szymonowicz Szymon.

Ossol.

AULANDER. Der nach der Pultawischen Schlacht in dem Türkischen Bander sich aufhaltende Carl XII. entworfen von Aulander 1716. w 8ce.

Petersb.

Aulicus inculpatus ob. Refuge Eust. (1643, 49).

AULINSKI Adam. Fasciculus Palladis prensantibus interim XIII. ingenuis adolescentibus priuam in artibus honestissimis et philosophiâ lauream, publicè in almo Athenaeo Jagelloniano. Decanatu Excellentissimi ac Doctissimi D. M. Stanislai Osędowski Coll: minoris, praeceptoris sui candidissimi. Ab Adamo Aulinski ejusdem laureae concandidato in pignus amoris ea quâ par est animi benevolentia oblatas. Anno restauratae salutis humanae 1640. mense Octob. hora.... Crac., in officina Stanislai Bertutowic (1640). w 4ce, kart 8.

Dedyk.: Franc. a Dembiany Dembiński Vexillifero terrae Cracov.

Pisał wiersze na tych: Grzeg. Pekalski, Jan Przygocki, Math. Pestrzyński, Bartłom. Ostreszowienski, Stan. Przeworski, Simon Piłarski, Mart. Nowakowic, Mat. Komeski, Franc. Bagiński, Jan Czechowic, Stan. Rab, Dom. Kromer itd. Kończy Votum Joan. Cantio. — Na końcu: Sub auspiciis Math. Wonięski.

Jocher 1390. i 1358. Tu mylnie ma datę 1611 r.

Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwow.

AULNOY Marya Katarzyna Jumelle de Berneville (1650 † 1705). Historia angielska politico-moralis, Hippolita Milorta z Duglas, z Julią córką hrabi z Warwiku, awantury przyjaźni opisująca, z angielskiego języka ná francuzkiego, z francuzkiego ná polski przetłumaczona.

Jaśnie Wielmożnemu Jego Mości Panu Leonowi Antoniemu z Raczyzna Raczyńskiemu, wojewodziecowi Poznańskiemu, generałowi majorowi woysk J. K. M. y Nayaśnieyszey Rzeczypospolitey polskiej, staroście Bernhoffskiemu, fortecy Elblądzkiej komendantowi y gubernatorowi oraz Jaśnie Wielmożney Jeymości Pani Wirydyannie hrabiance z Bnińskich kasztelance Kowalskiej Raczyńskiej, generałowy, y starościny Bernhoffskiej, dedykowana. Dla zabawy życzliwym przyjaćiołom, przez J. P. Józefa Jana Nepomucena Raczyńskiego, podczaszycę Wieluńskiego r. p. 1743 do druku podana. W Poznaniu, w drukarni akademickiej. folio, 10 ark., (str. 130).

Na odwrotnej karcie tytułu 6 dwuwierszy na herby Raczyńskich i Bnińskich. — Poczem dedykacya Leonowi Raczyńskiemu. Janoc. Pol. I. 67.

Warsz. Uniw. — Jagiell. — Zieliński — Czartor. — Horodecka.

— Toż. Bez m. dr. 1756. folio.

Branic. — Ossol. — Uniw. lwowski — Zieliński.

Aulock Fryd. obacz: Legationum (1585).

Aulus Persius Flaccus ob. Persius.

Aura favens ob. Szaynowski Stan. (1710).

AURATUS Joannes (Dorat., d'Aurat, Doré), (1508 † 1 Listop. 1588). Ad amplissimos Polonorum Legatos Parisiorum urbem ingredientibus Jo. Aurati poetae regii prosphonetici versus. Parisiis, ex officina Federici Morelli, typographi Reg. MDLXXIII. cum privilegio Regis. w 4ce, kart nlb. 4. (sign. Aiiij).

Na str. ostatniej herbowna tarcza na 4 części podzielona, w dwóch po 3 lilie, a w dwóch połączona pogoń z orłem.

Czartor. — Ossol. — Kórnice.

— In Henrici III. Regis Galliae et Poloniae, foelicem reditum, versus, in fronte domus publicae Lutetiae urbis ascripti, quo die supplicationes et ignes solennes publico conventu celebrati sunt. Qui dies fuit mensis Septembris XIII. Anno 1574. Urbis iterum praefecto Jo. Charoneo viro amplissimo, ac uililib. Jo.

Jaio, Jacobo Perdrerio, Cl. Daubraco, Gvil. Perfecto, viris sui ordinis ornatissimis. Parisiis, ex officina Federici Morelli typographi regii 1574. w 4ce, kart nlb. 6.

Czartor.

— Magnificentissimi spectaculi a Regina Regum Matre in hortis suburbanis editi. In Henrici Regis Poloniae inuictissimi nuper renunciati gratulationem. Descriptio Jo. Aurato poeta regio auctore. Parisiis, ex officina Federici Morelli, typographi Regij MDLXXIII. (1573). Cum privilegio Regis. w 4ce, kart 26.

Na Aij. Dialogus ad numeros musicos Orlandi. — Na Aij. De magnificentissimo spectaculo exhibito elegia.

Zedler Lexicon 1732. II. 2206. — Wiszn. VIII. 118. — Wierzbowski II. 1472.

Czartor. — Kórnica. — Ossol. — Jagiell. — Zyg. Pusłowski. — Petersb.

Aurei flores dialectices ob. Valerianus Fr. (1579).

AURELI Augustyn od Ś. Kazimierza, Karmelita. Kazanie podczas uroczystej kanonizacyi świętego Józefa od Matki Boskiej Kalansankiusza, szkół pobożnych fundatora przez X. Aurelego Augustyna od Św. Kazimierza Karmelitę bosego miane r. 1769. d. 4 Lipca. W Wilnie, w drukarni Piarów. w 4ce, str. 24.

Jocher 5070.

Przeźdź.

Aureli Augustyn od Najśw. Sakram. Pijar ob. Chryszkiewicz Aureli (Sprawiedliwość 1741, Honor 1745).

AURELIAN od Narodzenia N. Maryi, Trynitarz. Homo, cui nomen Joannes de Matha doctor Parisiensis ord. SSS. Trinit. de Redempt. Capt. primus pater atque fundator missus a Deo Christianis apud Mahometanos captivis ad solatium die suo cultui pro ecclesia universa praefixo sexto idus Februarii MDCCXCIII (1793). ab uno filiorum instituti eiusdem Alumno oratione panegyrica exceptus. B. m. w 4ce, 3 ark.

Przypis. Kunegundzie Czackiej, strażnikowej W. Kor.

Jocher 5621.

— De laudibus S. P. Joannis de Matha doctoris Parisiensis ord. SSS.

Trinitatis Red. Capt. primi patris et fundatoris Oratio panegyrica Celsiss. Principi Xaverio Ogiński, praefecto Culinac M. D. a Włodimiro Magno per lineam rectam descendenti nomine conventus Oginsciano-Molodecensis a Religione Ord. SSS. Trinitatis Red. Capt. inscripta et consecrata. Vilnae, typis Basilianorum. w 4ce, 3 ark.

Przypis autora: Obrepalskiemu wizytatorowi szkół w Litwie i Andrzejowi Tokayto profesorowi prawa w szkołach Brzeskich. Jocher 5522. Wileńs.

— De triplici magisterio S. Joa. de Matha, ord. S. Trinit. de red. capt. fundatoris, oratio panegyrica. Vilnae, 1794. w 4ce, kart 12.

Dedyk.: V. Kwiatkowski et Val., Stephan. et Lud. fratribus in Sondowa Wisznia praepos.

Aurelius Victor Sextus ob. Victor Sextus Aurelius.

Aurelius Prudentius ob Lengnich G. (De patria 1713).

Aureliusz Marek ob. Marek (Esprit 1765) — Thomas (Pochwała 1789).

Aureola Ludovico Caelestino Dydziański ob. Dydziański.

Auri veritas albo rzecz ob. Tomisławski Franc. (1655).

AURIA (De) Andrzej. Copia litterarum missarum ab illustrissimo Vicerege neapolitano, ad illustrem D. Comitem de Cifuntes oratorem Caesarae Majestatis apud romanum Pontificem de auxilio classe armata, praestito coronae per mare, et expeditione facta per illustrissimum D. Andream de Auria mense Augusto anno 1533. Cracov., Flor. Ungler 1533. w 8ce, kart nlb. 4.

Drzeworyt: popiersie męża z długą brodą. Wiszn. VIII. 75. pisze go Aurla zapewne mylnie.

AURIFABER Andrzej (urodz. 1514 † 12 Grudnia 1559). De repletionem et evacuationem disputatio medica. Authore Andrea Aurifabro Vratislaviensi medico. In Academia Regio-Montana Prussiae. (Na końcu tekstu:) Anno M. D. LIII (1554). w 4ce, 4 kartki.

— Schola Dantiscana cum exhortatione ad literas bonas (latine et germ.). Gedani, 1539. w 8ce.

— Succini historia. Königsberg, 1551. w 4ce.

Zedler Univ. Lexic. 1732. II. 2220. — Adeling Lexic. 1784. I. 1275. — Tölkemitt Lehrer Gedäch. 1753. s. 236. — Jöcher Gelehrt. Lexic. 1750. I. 664.

Kijows.

(**Aurifaber Johann**) z Wrocławia, [Goldschmied] (1517 † 19 Paźd. 1568). Vermanung an die Pfarherrn und Kirchendiener des Hertzogsthumbs Preussen. Von wegen der itzt vorstehenden Sterbens leufft. Johannes Aurifaber Doctor und der Samlendischen Kirchen President. (Na ostatniej karcie u dołu:) Gedruckt zu Königsberg in Preussen, bey Johann Daubman, 1564. w 4ce, (sign. idzie dołem A₂—H₂).

Wrocław.

— ob. Luter M. (Vergerius, Cur et quomodo 1557) — Lipomanus Alojsius (Epistolae 1556, Dwa Listy 1559) — Vergerius P.

Zedler Univ. Lexic. — Adeling Lexic. — Jöcher Lexic. — Janocki Nachrichten von Załusk. Bibl. I. 62. — Arnold Dan. H. Kirchen Gesch. Preuss. s. 337. — Gerdes Scrinium literar. v. Miscelanea. Groning. Cz. III. s. 350. (Epistola ad Paul. Vergerium 1556). — Zembrzycki Die Reise v. Vergerius 1890. s. 37.

Auriflamma ob. Kczewski (1727).

Aurifodina pietatis ob. Kaczorkowicz Adam (1689).

— sapientiae in Bibl. Univ. Jagiell. ob. Biezanowski St. (1671).

AURIMONTANUS **Elisaeus**. Ad Dantiscanos bellum et arma circumspicientes; Epistola in qua vatem eis popularem exhibet. Anno Dni M.DC.XXXVIII (1638). Bez w. m. w 4ce, kart 8.

— Toż, także bez w. m. dr. 1638. w 4ce, kart 6.

Pod nazwiskiem tem ukrył się jakiś Gdańszczanin podług Piaseckiego (Chronica 1648. s. 501) Daniel Kruzyusz, a podług innych Filip Lacki, były sekretarz Gdański, którego list wyszedł 1638 r. Obacz: Charitii Comment. de viris eruditiss. Gedani ortis Vittenb. 1715. w 4ce, str. 1.

Jest tu przytoczone wierszem prośectwo Jana Dantyszka o Gdańsku.

Akad. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Ad Elisei Aurimontani epistolam responsoria: quae vanitatem ipsius peculiarem exhibet. Excusa Alithipoli, anno MDCXXXVIII (1638). w 4ce, kart nlb. 6.

Porówn. Borek.

Krasin.

— Gdański prorok abo Elizeusza Aurimontana do Gdańszczan o wojnie y armacie kiedyś zamysłaiących, list, w którym Ziemek (tak) wystawia im proroká Ziemká, o Gdańsku mieście prorokuiącego. Z łacińskiego ięzyká ná polski przez X. Iacyntha Przetockiego plebaná ná Wysoki, z niezdrożnym przetłumáczony przydátkiem. Anno Dni 1649. die 2 Augusti. W Krakowie. w 4ce, kart nlb. 20. (sign. E₄).

Dedyk.: Mikołajowi z Przytyka Podlodowskiemu, chorążemu Dobrzyńskiemu

Zawiera oryginał łaciński i polskie tłumaczenie. (Prośectwo Dantyszka przełożone wierszem). — W końcu jest spis chronologiczny zdarzeń w Gdańsku do r. 1648. Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Warsz.

Uniw.

— ob. Carniolus (Aurim. defensio 1639) — Borek [Patricius Just.] (Ad epistol. responso) — Sincerus Const. (Spongia 1638).

Maciejows. Piám. III. 845. — Wiszn. Hist. lit. VIII. 667.

AURIMONTANUS **Hieronymus** a Ferimontanis. Pro culmensis Gymnasii instauratione ad primates Prussiae oratio in comitiis turonensibus habita anno MDXXXI. (Cały tytuł inicjałami). Cracoviae apud Hieronymum Victorem artis typographicae alumnum. Bez r (1531). w 4ce, kart nlb. z tyt. 5.

— Perhorrendae pestilentialis ephemeris, quam falso sudatorium lumen vocant: curandi ratio. Quatenus Deus optimus, maximus ad salutem in se sperantium hactenus permisit. Math. XXV. Vigilate nescitis enim diem neque horam. (Na końcu:) Cracoviae, in officina Hier. Victoris 1530. mense Aprili. w 8ce, ark. nlb. Diiij. czyli kart 15. (arkusz po 4 karty).

Juszyń. II. 43.

Dzików.

— ob. Wildenbergius Hier. (Philosophiae epitome 1548).

Aurora aeternitatis, qua piae mentes ad felicem aeternitatem excitantur. Cracoviae, typogr. Stan. Stachowicz (po r. 1790). w 12ce, str. 434 i kart 14.

— na horyzoncie lwowskim świeca, przeoświeconemu Exarsze Ś. tronu Apostolskiego Konstantynopolitańskiego. We Lwowie, u Michała Słoski.

Książka ta wyjść mogła co najwcześniej 1639 r. z powodu, że Słoska druki ruskie i łacińskie rozpoczął we Lwowie od 1638. a Exarcha Jeremi Tissarowski umarł w r. 1641.

Pismo to przez konsystorz lwowski r. 1639. z ambon za uwłaczanie Stolicy Apostolskiej wywołane zostało, exemplarze wszystkie zabrane, krzyż wraz z herbem tu przydany wytarto i wydanie całe na ogień skazano.

Józefowicz Annales Urbis Leopoliens 402. — Wiszniews. Hist. lit. VI. s. XII. mylnie ma datę 1633.

— ob. Arnd Joh. (borealis 1718) — Bonaventura Divus (minoritia 1739) — Ossędowski Stan. (natalium A. H. Sieniawski 1638) — Rzewuski St. M. (in domo 1700).

Aurum auro superadditum i. e. Illmus et Rndmus Joannes Skarbek thesauro archidiecaesano Leopoliensi coelo demissus ob. Skarbek Jan (1713).

— auro additum per Boleslaum Krywousty rectefactorum gloria memorabilem Herois Dołęgae Mostowskianae propapiae protoparentis pro aurea libertate ferrei Bellatoris arma armis augentem nunc vero sub auspiciis perill. Magn. D. D. Valeriani Mostowski castellanidae Sierpscensis inter scenicas refulgens umbras theatri igne probatum Anno 1729. 5½ ark. proza.

W dedykacji podpis: Regio Varsaviense Athenaeum S. J.

— divi Nicolai ob. Paszczykowski Mik. (1657).

— maximi pretii ob. Banaszewicz Ad. (1689).

— regum ob. Przebendowski 1717.

Ausa principis Caroli Sudermaniae ob. Sturcius (1598).

AUSCHWITZ Ant. De obsidione Sarmariae, tempore Joannis per... Thorun. Thorunii, ex officina Sen. et Gymn. 1703. w 4ce, kart 2. Czartor.

(Auschwitz Georg). Hochzeitliche Ehrengedichte auff den hochzeitlichen Ehren Tag des Georg Auschwitz und der Barbara Rupler welchen sie gehalten zu Thorn Anno 1647. Gedruckt zu Thorn, bey Michael Carnall. (1647). w 4ce, str. 8.

(Auschwitz Joach.) Secundis nuptiis Joachimi Auschwitz et Annae Blasiae bona omnia gratulantur votivae mentes. Thorunii, apud Michaellem Karnall Anno 1657. w 4ce, str. 4.

— ob. Teschinius Joh. (Epicedia 1663).

Ausführung (Vorläufige) der Rechte des Königreichs Hungarn auf Klein oder Roth Reussen und Podolien, und des Königreich Böhheim auf die Hertzogthümer Auschwitz u. Zator. Wien, bei Joh. Thom. Trattnern 1772. w 4ce, str. 68.

Jagiell. — Kijows. — Petersb.

— Toż. Bez m. 1773. w 4ce, str. 123. Nadbitka z dzieła: Der Kriegsgeschichten [Theil XXI—XXII].

Jagiell. — Petersb. — Zielinś.

— derer Curländischen Rechte ob. Keyserling Herm. (1736).

— der Rechte Sr. Königl. Maj. von Preussen auf das Herzogthum Pomerellen und auf verschiedene andere Landschaften des Königreichs Polen. Mit Beweis - Urkunden. Berlin, Georg J. Decker 1772. w 4ce, str. 56.

Porównaj: Wykład praw króla pruskiego do księstwa Pomerelli — Odpowiedź na Wykład.

Ossol. — Jagiell. — Krasińś. — Czartor.

Auslegung arab. Wörter ob. Komarek (1683).

— des LI. Psalm ob. Spangenberg Joan. (1679).

AUSONIUS Decyusz (Decimus Magnus) Burdygaczyk, konsul rzymski i cesarza Gracyana nauczyciel (urodz. 309 † 394). Epigrammata, nagrobki

i edyllia wybrane, przekładania J. E. Minasowicza K. K. I. K. M. S. W Warszawie, w druk. Mitzler. 1765. Nakładem Towarzystwa litteratów w Polsce ustanowionego, w 8ce, kart 4, str. 136.

Bentk. (I. 594). wymienia rok wydania 1795. z tą samą liczbą stronice, mylnie zamiast 1765. Por. tamże s. 386. — Od str. 64 zaczyna się: Epigrammata Selecta ex Anthologia Graecorum poetarum, z tłumaczeniem polskiem, a na str. 130. Syllabus brevis poetarum classicorum metaphrasi polonica donatorum, po łacinie.

Jocher 338.

Kijows. — Ossol. — Zelińs. — Krasieńs.

— obacz: Załuski J. i Minasowicz Józ Epif. (Zbiór 1755).

Auspex genetiacos C. B. Ossoliński ob. Ossoliński F. G. (1646).

— belli moschovitici ob. Kotyński Jan (1634).

Auspicata omina ad ingressum Bon. Madaliński ob. Barankowie Mart. (1674).

Auspicatum futurae felicitatis obacz: Malicki Bart. (1683).

— laureatae sapientiae certamen ob. Dzielski Wojc. (1688).

Auspicatus ingressus ob. Sławieński St. (1639).

Auspiciis exsurgit Euax. ob. Lindner Abr. (1655).

Auspicium anni Rostochiensis ob. Thamnicus Conr. (1645).

— felicitatis in Joan. Casim. IV. ob. Lanckoroński Jan (1649).

— in Alb. Łanckucki ob. Piskorski Seb. (1661).

AUSPURGER Kazimierz. Historia o jedenastu tysiącach dziewic. Drukowana w r. p. 1674. (Poczem drugi tytuł:) Przepaena o Urszuli S. Pannie y Męczennicze historia. Z różnych authorów starodawnych zebrana, na instancya Wielebnych Panien Owinskiego konwentu, Zakonu S. Cistercieńskiego... wierszem udarowana polskim. Od wielbnego X. Kazimierza Auspurgera zakonnika klasztoru Oberskiego, a natenczas proboszcza Lobzenickiego y notariusza apostolskiego. (Kraków, 1674). w 4ce, str. 128.

Dedykacya panom Działyńskim, Helenie wojewodziance Brzeskiej, Innowrocławskiej, córce Zygmunta, — i Apolinarze, Urszuli i Annie, córkom Stan. Krzyckiego podkom. Kalisk.

Jocher 8654. — Juszyńs. Dykeyon. I. — Załuski Bibl. Poet. s. 27.

Dzików — Krasieńs. — Ossol. — Raczyńs.

Auspurski sejm ob. Kwiatkowski Marcin (1561).

Ausschreiben der Expedition ob. Albrecht J. (1552).

Aust Agneta ob. Baumgart Dan. (Acclamatio 1660).

(**Aust Joh.**) Ehren-Gedichte auff des... Joannis Austen uud... Elisabethä... Preussen... im Jahr 1652. gehaltene Hochzeitliche Ehrenfest. Geschrieben von Etlichen Pfflichtschuldigen. Thorn, drucks Michael Karnall 1652. w 4ce, str. 8. (wiersz).

— Sacra nuptialia a Joanne Austen... et Elisabetha... celebranda brevissimo carmine adornare volebant. Ex Animo Cupientes. (Thorunii), typis Michael Karnal. w 4ce, str. 8.

— Vota metrica, in honorem matrimonii Quod juvenis... Joannes Austen... cum Elisabetha... Pruss... Soleniter inuit die XV. Jul. M. DC. LII. Scripta a professoribus et visitoribus in Gymn. Thor. B. w. m. dr. r. w 4ce, str. 12. (wiersz).

— ob. Baumgarten Ant. (Vota nuptiis)—Hübener Georg (Freuden-gedicht 1652).

AUSTEN Paul Georg J. U. D. Disputatio ordinaria de pace hosti denegata, quam Gymnasio Thorunensi praeside Georgio Petro Schultzendefendet d. 24 Febr. 1712. Paul Georg. Austen Thorun. Thorunii, impressit Johann Nicolai Nobil. Senat. et Gymn. typ. 1712. w 4ce, kart 8.

Ossol. — Czartor.

Austeniana domus ob. Grandaus J. (1689).

Austeritas Christi erga matrem ob. Vechner G. (1640).

Austrya ob. Kto (1796) — Przimski (Austriaci 1657).

Austrijacko-polskie stosunki w w. XVII. ob. Lündendorpius (Acta 1621)— Seckenberg H. Chr. (1745—51).

Auszug der preussischen Chroniken ob. Chronica (1566—7).

— eines ausführlichen Schreibens, von vornehmer Hand aus Sambor von 4 Octob. dieses laufenden 1660 Jahres, betreffende die newliche Niederlage der Moskowiter, bey Lubertow. B. w. m. 1660. w 4ce.

— aus der Erklärung des Catechis-
Lutheri. Danzig. w 12.

Jocher 3130.

Por. Lehrer Erklärung 1648.

— des Dantziger Catechismi. Dan-
zig, 1692. w 12ce.

Jocher 3110.

— verschiedener die Neue Preussi-
sche Krone angehender Schrifften. Bez
w. m. 1701. w 4ce, str. nlb. 116. oprócz
karty tytułowej.

Kraśnińs.

— (Kurzer) alter und neuer Poln.
Preussischer Kriegsgeschichten, mit
Kupfern. Thornische Begebenheit, die
zu gleicher Zeit mit der dantziger Be-
lagerung 1733 und 1734. sich merk-
würdigst zugetragen. Cölln, 1737.

— Alter und neuer Polnisch. und
Preuss. Kriegsgeschichte Auszug, nebst
einem Anhang von der Belagerung
Dantzig. Dantzig, Knoch, 1737. w 4ce.

— (Kurzer) polnisch preuss. Kriegs-
geschichte als ein anderer Theil der
Accuraten Nachricht von der russisch-
sächsischen Belagerung der Stadt Dan-
zig. Tagesregister von den Unterneh-
mungen der Russen und Sachsen bei
Belagerung Dantzig. Thornische Bege-
benheit zu dieser Zeit. Elbinger Bege-
benheit zu dieser Zeit. Anhang des
Auszuges alter und neuer poln. preuss.
Kriegsgeschichten. Cölln, 1738. w 4ce,
z rycinami.

Jestto ciąg dalszy wpród wydanego dziełka.
Zaczyna się od przedmowy str. 8., text
od 369—1424 Verzeichniss 4tr. 36.

Petersb. — Zielnińs.

— (Kurtzer) alter u. neuer Polnisch-
Preussischer Kriegs-Geschichte, oder
2-ter Theil der accuraten Nachricht von
der Russisch-Sächsischen Belagerung

der Stadt Dantzig. Danzig, 1741. w
4ce, z mapa.

Porówn. Gdańsk (der Beschwerden 1763.
historisches 1651).

— aus einer auf der Reichstag-
Session von 26 März 1790 gehaltenen-
Rede.... Bez wyr. m. dr. w 8ce, stron
liczb. 92.

— (Vierteljahr. chronolog.) der von
dem k. k. Landes Gubernium in Gal-
lizien von 1 Aug. bis letzten Octob.
1784 bekanntgemachten in das allgem.
einschlagenden Verordnungen. Extrakt
ćwierćrocz. chronolog. rozkazów do pu-
bliczności ściągających się przez c. k.
Gubernium galicyjs. od 1 Sierp. aż do
ostatniego Październ. 1784 ogłoszonych.
(rozkazów 132). folio, ark. 7.

— Toż. od 1 Lut. do Kwiet. 1785.
(rozk. 77). folio, ark. E

— Toż. od Sierp. do Paźdz. 1785.
(rozk. 93). folio, ark. G.

— Toż. Listopad 1785 — Styczeń
1786. (rozk. 100). folio, ark. G.

— Toż. Luty 1786 — Kwiecień
1787. (rozk. 93). folio, ark. G.

— Toż. Maj, Lipiec 1786. (rozk.
100). folio, ark. G.

Toż. Sierpień, Paźdz. 1786. (rozk.
161). folio, ark. L.

— Toż. Listopad 1786 — Styczeń
1787. (rozk. 147). folio, ark. K.

— Vierteljähriger chronologischer
Auszug aus den von dem kk. Landes-
gubernium in Galizien und Lodomerien
von 1-ten November 1786 bis letzten
October 1787. bekannt gemachten in
das Allgemeine einschlagenden Verord-
nungen. folio, k. nlb. 85.

Z tłumaczeniem polskiem obok. Ossol.

— Toż. Maj, Lipiec 1788. (rozp.
149). folio, ark. L.

— Toż. Sierpień, Paźdz. 1788. (rozp.
137). folio, ark. K.

— Toż. Listop. 1788, Stycz. 1789.
(rozp. 164). ark. N

— Toż. Luty, Kwiecień 1789. (rozp
150). ark. M.

— Toż. Sierpień, Paźdz. 1789. (rozp.
126). ark. L.

— Toż. Listop. 1789, Stycz. 1790.
(rozp. 103). ark. J.

— Toż. Luty, Kwiecień 1790. (rozp. 91). ark. H.

— Toż. Sierp., Paźdz. 1790. (rozp. 50). ark. D. Jagiell.

— Tegoż zbioru: Vom 1-ten November 1790 bis letzten October 1795. kart nlb. 180. Ossl.

— Chronologischer aus den von der k. k. bevollmächtigsten Einrichtungs-Kommission in Westgalizien vom 1 Hornung bis letzten Juni 1796. kundgemachten in das Allgemeine einschlagenden Verordnungen. — Wypis chronologiczny z ogłoszonych i w całość wpadających rozporządzeń c. k. pełnomocnej nadwornej komisyi Galicyi zachodniey od dnia 1 Lutego aż do ostatniey Czerwca 1796. (Rozporządzeń 67). folio, ark. F.

— Toż: od Paźdz. do Grud. 1796. (rozp. i repertorium tychże od Lutego). folio, ark. O.

— Toż. Styczeń, Marzec 1797. (rozp. 55). folio, ark. H.

— Toż. Kwiecień, Czerwiec 1797. (rozp. 96). folio, ark. G₂

— Toż. Lipiec, Wrzesień 1797. (rozp. 142). folio, ark. H.

— Toż. Paźdz., Grudzień 1797. (i repertor. za cały rok). folio, ark. Aa.

— Toż. Styczeń, Marzec 1798. (rozp. 38). folio, ark. Q.

— Toż. Kwiecień, Czerwiec 1798. (rozp. 77). folio, ark. G.

— Toż. Lipiec, Wrzes. 1798. (rozp. 113). folio, ark. F.

— Toż. Paźdz., Grudzień 1798. (i repertor. za cały rok). folio, ark. T.

— Toż. Styczeń, Marzec 1799. (rozp. 37). ark. G.

— Toż. Kwiecień, Czerw. 1799. (rozp. 68). ark. F.

— Toż. Lipiec, Wrzesień 1799. (rozp. 69 do 95). folio, ark. E.

— Toż. Paźdz., Grud. 1799. (rozp. od 96 do 118. i repertorium za cały rok). folio, ark. R. Jagiell.

(Auszug). Des systematischen Auszugs aus den für Gallizien bestehenden politischen Gesetzen, und Verordnungen I und II Heft. — Systematicznego

wypisu z politycznych praw i rozporządzeń dla Galicyi wydanych i dotąd nieuchwalonych. Tomik I. i II. w 4ce, str. 57, 88, 16. Ossl.

— ob. Chronica (der preuss. Chron. 1568)—Fidelis Św. (des Lebens 1747)—Gdańsk (Veränderung 1651, 1652, Beschwerten 1763, alter Kriegsgeschichte 1738) — Karol Gustaw (was fürgegangen 1660) — Kurlandya (und Anzeige 1762) — Moskowiter (e. Schreibens 1660) — Polen (chronolog. Geschichte 1768, und Begriff 1706) — Preussen (der Chronicken 1566).

Authoritas ecclesiae convulsa obacz: Naymann Krz. (1646).

Authorum praelegendorum in schola Grammatices. Anno I. et II. Bez w. m. i r. w 8ce. Tomów dwa.

— Triennialium in schola Grammatices per provinciam majoris Poloniae Societatis Jesu praelegendorum, quorum Syllabum sequens pagella exhibet, annus quartus. Calissii, An. Dni 1758. w 8ce, str. 86.

Na odwrotnej stronie tytułu: M. Tulli Ciceronis Epist. fam. liber XIV. et XV. primo semestri. — P. Ovidii Nasonis Tristium liber IV. secundo semestri.

— Toż. ex anno 1758. in 1759.

— Toż. ex 1763. in 1764.

— Toż. ex 1768. in 1769.

— Toż. ex 1773. in 1774.

Warsz. Uniw.

— praelegendorum in schola poeseos per provinciam Poloniae Societatis Jesu. Quorum Syllabum sequens pagella exhibet. Annus tertius. Calissii, typis S. R. M. Coll. Soc. Jesu An. Dni 1745. w 8ce, kart nlb. 2, str. 112 i 30.

Raczyńs. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

Auctores praelegendi in schola poeseos per provinciam Poloniae Soc. J. Anno quinto. Calissii, typis Coll. S. J. An. 1755. w 8ce.

Joher 762.

Raczyńs.

— praelegendi in schola rhetorices per provinciam Poloniae Societatis Jesu. Posnaniae, typis S. R. M. clari Collegii Soc. Jesu. B. w. r. w 8ce, str. 183.

Mieści wyjątki: Cicero pro Cornel. Livius Decad. III. — Seneca Heracles.

Warsz. Uniw.

Auctorum praelegendorum in schola rhetorices per provinciam Poloniae Soc. Jesu quorum syllabum sequens pagella exhibet. Annus tertius. Calisii, typis S. R. M. Coll. Soc. Jesu 1745. w 8ce, str. 191.

Obejmuje: Cicero pro Corn., Oratio pro Syl-la — Seneca — Tucydides — Persius A. — Selecta ex Satyris — Livius: Decad. I. liber IV. — Demostenes.

Raczyńś. — Warsz. Uniw.

— Toż. Anno quarto. Posnaniae, typ. S. R. M. clari Coll. Soc. J. 1745. w 8ce, sign. A—H₇.

ob. Autores. Jagiell.

Auctores praelegendi in schola Rhetorices per provinciam Poloniae Societatis Jesu Anno quinto. Calisii, typis S. R. Majestatis Collegii Societatis Jesu. 1745. w 8ce, (strony nlb.)

Warsz. Uniw.

— Toż: in schola Rhetorices. Annus III. et IV. T. I—II. Calisii, 1755. w 8ce.

— Toż. Annus IV, V, VI et VII. T. I—IV. Posnaniae, 1746—1758. w 8ce.

Auctorum praelegendorum in schola Rhetorices per provinciam Poloniae Societatis Jesu. Annus VIII. Posnaniae, typis S. R. M. Soc. Jesu anno Domini 1758. w 8ce, kart nlb. 53.

Warsz. Uniw.

— praelegendorum in schola Syntaxeos per provinciam Poloniae Societ. Jesu quorum Syllabum sequens pagella exhibet (annus tertius). Calisii, typis S. R. M. Coll. Soc. Jesu. 1745. w 8ce, str. 284.

Obejmuje: Cicero i Epistola ad Famil., paradoxa, Somnium Scipionis, Ovidius de Fastis, Virgilius, Ecloga. Chryzostom. De Orando Deo.

Warsz. Uniw. — Raczyńś.

— Toż. Annus IV. Calisii, 1746. w 8ce.

— triennialium in schola Syntaxeos per provinciam Poloniae Societatis Jesu praelegendorum, quorum Syllabum sequens pagella exhibet. Annus secundus. Calissii, typis S. R. M. Soc. J. Anno Dni 1748. w 8ce, str. 72.

Lukaszewicz Hist. Szkół I. 278. — Brown s. 51. Nr. 14.

— praelegendorum in schola Syntaxeos per provinciam Poloniae Societ. Jesu quorum Syllabum sequens pagella exhibet. Annus quartus. Calissii, typis S. R. M. Coll. Soc. J. Anno Dni 1748. w 8ce, str. 147.

Lukaszewicz Hist. Szkół T. I. s. 277. — Brown s. 51. Nr. 13.

— praelegendorum in schola Syntaxeos per provinciam Majoris Poloniae Soc. Jesu Annus I. Calissii, 1761.

Katalog po X. Prusinowskim str. 8.

— triennialium in schola Syntaxeos per provinciam Poloniae Societ. Jesu praelegendorum, quorum Syllabum sequens pagella exhibet. Annus sextus. Calissii, typis S. R. M. Soc. J. 1764. w 8ce, str. 86.

Proza i wierszem.

Ossol.

Auteur (A') anonyme d'une lettre concernant la reforme de l'université de Cracovie écrite au Cracovie en date du 15 Mai 1781. et insérée dans le Journal encyclopedique de mois de Juillet, même année, partie I-ere, page 131. Bez w. m. kart liczb. 4.

Krasińś.

Autor komedyi. Komedya w trzech aktach. Quid Romae faciam? Mentiri nescio. Juven. Sat. 3. W Warszawie, w drukarni nadwornej J. K. M. 1779. w 8ce, sign. A—Hij. (kart 63).

Akad. — Dzików — Jagiell. — Krasińś. Zielińś.

Autor (Do) anonima. Bez w. m. dr. 1789 r. w 8ce, str. liczb. 28.

Krasińś.

— (Do) zgody i niezgody z autorem uwag nad życiem Zamoyckiego 1788. ob. Zbior pism do których były powodem uwagi nad życiem Jana Zamoyckiego. Pismo szóste.

Autora (Dla) pisma: Raczej piórem niż orężem. Bajka wschodnia. Warszawa, w drukarni P. Zawadzkiego 1792. w 8ce.

Ob. Raczej.

Branic. — Zielińś.

Autoritates Aristotelis 1533 ob Beda.

Autumale eruditi honoris ob. Bojanowski Stef. (1671).

Autumnales fructus ob. Sławkowiec Stan. (1693).

Autumnus academicus ob. Piątkowski Fr. (1648).

— vindemians promovente Andr. Białkowski ob. Sienkowiec Ad. (1644).

AUVENTO di D. Franco Caro. C. R. Somasco detto in S. Maria della Salute di Venezia dedicata. Varsoviae, 1699. w 4ce.

Katal. Kaj. Jabłońs.

Auxilia historica oder historischer Behülff, und bequemer Unterricht von denen darzu erforderlichen Wissenschaften. V. Theil. Von Pohlen, dessen Geschichte, Provintzen, von Preussen, von pohlnischen Regiments-Form, Absichten; von hungarischen Geschichten und Verfassungen; von der hungarischer Nation, Land etc. Von der europäischer. Türckey, türckischen Geschichten, Verfassung des Reichs, mahometanischer Religion, türckischem Kriegwesen; von der africanischen Türckey. Stadt am Hof nächst Regensburg. Anno 1747. w 8ce.

— tyronum 1769. ob. Alwar Eman.

Auxiliares copiae ob. Kupiński Jan (1703).

AUXIRON Cl. Fr. Jos. d' (1728 † 1778). Principes de tout gouvernement, ou examen des causes de la splendeur ou de la foiblesse de tout état considéré en lui-même et indépendamment des moeurs. A Varsovie et à Dresde, chez Michel Gröll. 1768. w 8ce, 2 tomy, 24 kart (preface et table sommaire), str. 155, kart 18 i str. 235.

Dedié au Stan. August Roi de Pologne par M. Gröll. Jagiell.

Awans w wojsku dla rodaków z służby obcej powracających, officyerów korpusu kadetów, ober-officyerów gwardyów konnej i pieszej obojga narodów i kadetów, tudzież umieszczenie paziów naszych królewskich. folio, $\frac{1}{2}$ ark.

ob. Actum z 11 Febr. 1790.

— w wojsku obojga narodów (projekt) z r. 1791° folio, str. 8. (w polowie po francuzku). Branic.

Avantius Hieronymus ob. Seneka L. A. (Tragoedia secunda 1513).

Awantura Amelii obacz: Riccoboni (1787).

— Elżbiety 1790. ob. Riccoboni.

— Ernestyny z francuskiego prze-

łożona. W Supraślu 1787 roku. w 8ce, str. 123. Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Olinda ob. Czaplic C. (Historya 1754).

— Idziego Blasa z Santyllany 1769. ob. Le Sage.

Awantury arabskie lub tysiąc noey i jedna. 1766, 1772. ob. Galland.

— filozofów kochających się w modynych kobietach. Tom I. i II. W Supraślu, 1789. w 8ce, str. 203 i 164.

Krasins.

— Fortunata. Warszawa, 1768, 1796. ob. Mickiewicz Igor.

— Idziego Blasa 1769. ob. Le Sage.

— Roder. Randon. 1785. ob. Fiedling.

— Markiza Vaudreville ob. Argens (1793).

— kawalera de Miran czyli charakter kobiet z francuskiego przetłum. W Lipsku (Lwowie), 1775. w 8ce.

Avaux (D') Jan Antoni de Mesme (1640 † 1709). ob. Gratian Ant. Maria (1669).

Avaux (D') Klauđ. de Mesme (1595 † 19 Listop. 1650). ob. Grabiecki Alb. (1649) — Ogerius K.

Niemcewicz, Zbiór Pamiętn. — Sienkiewicz, Skarbiec I. 97—161. — Encykl. Orgelbr.

II. 535—6. — Pamiętn. o Koniepcolskich str. 305—6.

Ave Maria gratia plena ob. Bieżanowski St. J. (Oraculum 1668, 1682).

AWEDYK Bonawentura Dominikan, († 1762). Akademia niebieska w seraficznystaw Pannie y Matce Teresie Ś-tey wystawiona kazaniem w kościele WW. OO. Karmelitów bosych konwentu posn. ogłoszona a potym Illustri et admodum Rndo Dno Francisco Antonio Idkiewicz ecclesiarum parochialis Pawłowiczensis curato, hospitali S. Barbarae in Poniec praeposito dedykowana przez X. Bonawenturę Awedyka, dominikana Ś. teologii lektora, onęże profesora, kaznodzieję domowego. Cum licentia Superiorum do druku podana roku 1734. d. 3 Sept. W Poznaniu, w drukarni akademickiej. folio, 4 ark. (Kazanie).

Program Dominik. 1828 r. str. 47.

Warsz. Uniw. — Dzików

— Donatywa bez aggrawacyi familii nie z krzywdą herbowej Rzewuskich krzywdy od Boga samego mile akceptowana, śmierć JW. JMość Pani Eleonory z Rzewuskich hrabiny Krasicki kasztelanowy Chełmskiej na solennym pogrzebie w kościele WW. OO. Dominikanów Lubelskich in praesentia JO. Trybunału funebralnym kazaniem demonstrowana, a na poskromienie żalów JJ. WW. Iehm. Panom Janowi kasztelanowi Chełmskiemu, Wincentemu staroście Korytnickiemu, Felixowi, Dominikowi y Jackowi z Siczyna na Krasieczynie brabiom Krasickim kasztelanicom Chełmskim żalonym po utraczonej matce synom konsekrowana przez X. Bonawenturę Awedyka prowincyi polskiej dominikana św. theol. lektora, natenczas przeora konwentu Włodzimirskiego r. p. 1739. dnia 15 Octobr. z pozwoleniem starszych do druku w Lublinie podana. W Lublinie, w druk. S. J. Acad. 1739. folio, str. 12 i 27.

Przypis. Janowi Winc. Fel. Dom. i Janowi z Siczyna na Krasieczynie Krasickim synom zmarłego.

Akad. — Jagiell. — Krasinś. — Ossol.

— Konsolacya w smutku przy ex-pulsi wszystkich strachow w życiu y po śmierci, Józef S. kazaniem w kościele WW. OO. Karmelitów bosych kowentu poznańskiego ogłoszona; a potym clarissimo et excellentissimo DD. Joanni Francisco Barszczewski utriusq' juris Doctori S. R. M. Secretario, apostolico et officii consularis posnaniensis notario, confraternitatis Słmi patriarchae Joseph praefecto cum licentia superiorum ofiarowana przez X. Bonawenturę Awedyka dominikana, św. teologii lektora, filozofii profesora, kaznodzieję domowego r. p. 1734. dnia 19 Marca. W Poznaniu, w drukarni akademickiej. folio, 5 ark.

Na odwr. str. tyt. herb (drzeworyt), klucz, a pod nim 2 dwuwiersze łac.

Przypis. prozą temuż Barszczewskiemu i kazanie polskie przepeńnione łaciną. Z niego dowiadujemy się, iż wprowadzenie bractwa Ś. Józefa do kościoła OO. Karmelitów w w Poznaniu nastąpiło 1669 r.

Barącz Rys. Zak. kazn. II. 78.

Akad. — Jagiell.

— Zodiak oyczystego Rogali JW. JM. Pana Alexandra Ferdynanda z Biberszteynow hr. Krasickiego kasztelanica Halickiego z ziemskiego parowu na niebieski firmament przyniesiony funebralnym kazaniem w bazylice koszyrskiego kamienia demonstrowany, a na usmierzenie żalów JW. JMci Panu hrabiowi z Biberszteynow hrabi Krasickiemu kasztelanowi Chełmskiemu jako żalósnemu po utraconym synowcu stryjowi konsekrowany, przez X. Bonawenturę Awedyka prowincyi polskiej dominikana, Ś. teologii lektora, profesora, prymaryusza ordynaryjnego w konwencie Łuckim kaznodzieję r. p. 1737. d. 16 Maja. We Lwowie, w drukarni Brackiej Troycy Świętej r. 1737. folio, ark. 7.

Krasinś. — Ossol.

AWEDYK Konstantyn (ur. 11 Marca 1708). Kazania w niektórych materyach tego polityczniejszego i ucześniejszego wieku wielce potrzebnych. Wielkich zasług imieniem JW. Szczęsnego Czackiego, podczaszego koronnego, starosty Nowogrodzkiego, rotmistrza znaku pancernego woysk J. K. Mci i R. P. zaszczycone. Wydane przez X. Konstantyna Awedyka Soc. Jesu, r. 1757. w drukarni J. K. Mci i Colleg. lwows. Soc. Jesu. w 4ce, kart 12, str. 424.

Approbata 12 Lut. 1756 r. — Żoną Szczęsnego była Katarzyna z Małachowskich. Jocher 4722 h.

Jocher pod 4722 a. ma te Kazania z datą r. 1754, ale zdaje się, że ta edycya nie istniała, skoro approbata w edycyi z r. 1757. pochodzi z r. 1756.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Kijows.

— Kazania na niedziele całego roku wielkim imieniem W. JM. P. Michała z Grabowa Grocholskiego sędziego ziemskiego Bractwaskiego, rotmistrza JKM. y Rzpłtey znaku pancernego zaszczycone. Przez X. Konstantego Awedyka Soc. Jesu wydane r. 1766. W drukarni JKM. akademickiej Coll. lwows. Soc. Jesu 1766. w 4ce, str. 16, 621 i 8.

Czartor. — Drohob. — Ossol. — Wileńs.

— Kazanie na pogrzebie JW. JM. P. Michała na Xstwie Poryckim Czackiego, kasztelana Wołyńskiego, woysk

JKM. y Rzpłtey znaku pancernego rotmistrza, miane przez X. Konstantego Awedyka Soc. Jesu dnia pierwszego pogrzebu w kościele Łuckim OO. Jezuitów roku pańskiego 1745. dnia 17 Maja. W Lublinie, w drukarni JKM. Coll. Soc. Jesu 1745. folio, k. nlb. 13.

Dedyk. synom Czackiego.

Branic. — Czartor. — Dzików — Kijow. — Krasień — Ossol.

— Kazanie na powitaniu Jasniewielmożnych Wielmożnych Jasniewielmożnych Trybunału koronnego deputatów, po ufundowany w gornych województwach głównych sądów jurysdykcyi. Miane w kościele farnym Piotrkowskim przez X. Konstantego Awedyka Societatis Jesu, tegoż kościoła káznodzieję roku 1747. dnia 15 Października. W Kaliszu, w drukarni JKM. Coll. Kaliskiego Societatis Jesu. 1747. folio. Tytuł i przedmowa str. 7 i ark. D. (razem kart 11.)

Dedyk. Trybunałowi imiennie wymienionemu pod przewodnictwem Alex. Gembarta, kanonika i Mich. Łosia kasztel. Kamien.

Branic. — Jagiell. — Kijow. — Ossol. — Zielień.

— Kazanie na zaczęciu Trybunału koronnego, miane przez X. Konstantego Awedyka S. J. r. 1758. W drukarni Coll. Lubelskiego. w 8ce, 4 ark. Warsz. Uniw.

— Kazanie gdy pierwsza wiadomość przyszła o nominacji J. W. X. Wacława Hieronima z Bogusławic Sierakowskiego biskupa Przemyńskiego na arcybiskupstwo Lwowskie miane w Archi-Katedrze Lwowskiej, na wotywie publiczney przez X. Konstantego Awedyka Soc. Jesu za rozkazem y nakładem JW. Antoniego Rozwadowskiego, kasztelana Halickiego do druku podane roku 1759. in Septembr. W drukarni JKM. Colleg: Lwow: Soc: Jesu (1759.) w 8ce, str. 8 i 31.

Dedyk. Ant. Rozwadowskiemu.

Ossol. — Jagiell. — Przeździec.

— Kazanie miane w katedrze Lwowskiej d. 10 Maja 1759 r. w 4ce.

— Kazanie po dysputach Contra Talmudystów w Lwowie w kościele ka-

tedralnym Lwowskim miane. Przytem historia o Contra Talmudystach wszystkie dworniejsze okoliczności, nawrócenia ich do wiary św. i dalszych postępów opisująca, imieniem JW. JM. Pana Ignacego na Wielkiem Rozwadowie Rozwadowskiego, kasztelana Halickiego, starosty Ostrowskiego, generała majora buławy polnej koron. zaszczycona. Lwów w drukarni Akad. S. J. 1760. w 8ce. Przedmowy kart 8, kazania k. 18, historyi str. 121 i rejestr.

Rzecz o Franku. Wileń.

Obacz niżej: Opisanie wszystkich okoliczności (1760).

— Mądrość każdego kondycyi proporecyonalna JO. Trybunałowi koronnemu y innym stanom za kalendę dana, to jest: Kazanie kolendowe w dzień Ś. Agnieszki miane wielkim i dystyngwowanym imionom prześw. palestry Piotrkowskiej trybunalskiej przypisane przez X. Konstantego Awedyka Societ. Jesu káznodzieję ordynaryusza farnego Piotrkowskiego r. 1748. 21 Stycznia. W Kaliszu, w drukarni JKM. Coll. Kaliskiego Soc. Jesu 1748. folio, kart 14.

Spisał w dedykacyi nazwiska członków palestry.

Jocher 5010.

Ossol.

— Nagroda długo umartwionych wieków, w poświętnym województwie Sieradzkim wybor tak godnego ziemstwa, godni sędziowie ziemscy Sieradzcy W. Jegomość Pan Szymon Zaremba sędzia ziemski Sieradzki, W. Jegomość Pan Woyciech Kolumna Walewski, podsędek ziemski Sieradzki, W. Jegomość Pan Florian Łubiński, pisarz ziemski Sieradzki, przy nowo ufundowanej sądów swoich jurysdykcyi publicznym kazaniem na solennej wotywie w kościele Xięży Jezuitów mianey, powitani przez X. Konstantego Awedyka S. J. káznodzieję kościoła farnego Piotrkowskiego roku 1747. dnia 24 Kwietnia. W Kaliszu, w drukarni JKM. Collegium Kaliskiego Societatis Jesu. folio, kart nlb. 10, ark. D₁.

Na karcie drugiej cztery czterowersze w dwóch redakcyach polskiej i łacińskiej, poświęcone sędziom wymienionym na tytule oraz herbowi ziemi sieradz. Na karcie trzeciej

dedykacya łaćń. tymże sędziom, poczem panegiryk polski.
Joher 5006.

Zielńs. — Jagiell. — Ossol.

— Opisanie wszystkich dwornieyszych okoliczności nawrocenia do wiary s. Contra-Talmudystów albo historia krótka ich początki i dalsze sposoby przystępowania do wiary s. wyrażająca. Za pozwoleniem s. zwierzchności do wiadomości publiczney podana. We Lwowie, w drukarni akademickiej JKM. Coll. Soc. Jesu roku 1760. w 8ce, k. tyt., przedm. k. 1, dedykacyi k. 7, kazanie k. nlb. 18, opisanie str. 121 i rejestr stron 3.

Dedykacya do Ignacego Rozwadowskiego, starosty Ostrowskiego. — Toż samo dzieło wyszło równocześnie bez żadnej zmiany p. t.: Kazanie po dysputach Contra-Talmudystów (ob. wyżej).

Joher 9906. — Janocki Lexic. II. 87.

Ossol. — Jagiell.

AWEDYK Michał Jan Nep. († 1780).

Conchylium gemmas Aristotelici Eurippi in praemium V. V. V. D. D. primae laureae candidatis, dum in alma Universitate Cracoviensi per illustrem clarissimum et admodum reverendum Dominum D. M. Stanislaum Venceslaum Panisium philosophiae doctorem, ejusdemq; in Collegio minori seniorem professorem, ecclesiarum collegiatae S. Annae canonicum, parochialis in Kromołow curatum, in numerorissima nobilissimorum hospitem et senatus academici praesentia, artium liberalium et philosophiae baccalaurei ritu solenni crearentur proferens, applausus gratulatorij ergo à Michaele Joanne Nepomuceno Awedyk Crac: ejusdem laureae candidatō, poético calamō explicatum. Anno quem hic Cabalisticon refert

75331. 53. 8585. 6529. 3985. 354356111.
oo o ooo ooo o o ooo

o o o
85622991.
o o o

Cracoviae, typis haeredum Francisci Cezary S. R. M. Illustrissimi ac Reverendissimi Domini Episcopi Cracoviensis, Ducis Severiae necnon Scholarum No-

vodvorscianarum ordinarii typographi, (1728). folio, kart nlb. 11.

Na odwrotnej stronie tytułowej rycina Św. Jana Nepomucena na blasze robiona, pod nią 6 wierszy. — Przypis proza Św. Janowi Nepomucenowi. — Dalej oda na cześć Św. Jana Kantego, anagramma dla Św. Jana Nepomucena, podziękowanie wierszem profesorom egzaminatorom Stanisławowi Filipowiczowi, Grzegorzowi Filipowskiemu i Stanisławowi Panisius. Bakałarzami nadzw. i filozofii byli: Paweł Jan Kutlinowski, Paweł Jan Kanty Łusiecki, Józef Jan Kanty Jędrzejkiewicz i Mikołaj Antoni Wilimski. Dla Awedyka zaś pisali pochwały także wierszem: Paweł Kutlinowski i Paweł Łusiecki. Na końcu berła Akad. Za rektorstwa Jana Lukinięgo.

Daty wyraźnej nie było, lecz ukrył ją autor w liczbach podznaczywszy też liczby kółkami. Liczby zmieniać trzeba na odpowiednie litery. Liczby 1—10 znaczą litery A. do K. Liczby 20—90 znaczą litery L. do S. Litery T. do Z. znaczą liczby 100 do 500. Tak jest też datowane Micińskiego A. Augustale.

Jagiell. — Ossol. — Zamojs.

— Epaminondas pro domo vitae humanae et felicitatis bono decertans, S. Joannes Nepomucenus metropolitanae ecclesiae Pragensis canonicus, Thaumaturgus martyr Christi, regni Bohemiae et famā periclitantium patronus, dum ad solennem canonizationis suae pompam, ex cathedrali Cracoviensi Basilica, per Confraternitatem Literatorum sub titulo Assumptionis B. V. M. et ejusdem S. patrociniio gaudentem ad ecclesiam S. Adalberti, in circulo Cracoviensi introduceretur. Praesente magnorum hospitem corona, a M. Michaele Joanne Nepomuceno Awedyk, in alma Universitate Cracoviensi philosophiae doctore et professore, devoto cultu panegyrico adoratus annō quō MagnVs De CaeLo Venit heros a VXILI arI humanae vitae maximus ille Deus. Die 22 Septembris. 1729. Cracoviae, typis Jacobi Mátyszkiwicz S. R. M. typographi (1729). folio, kart 15.

Na odwrotnej stronie tytułu herb Szaniawskich na blasze robiony. Przypis proza Konstantynowi Felicyanowi Szaniawskiemu biskupowi krak. i kanclerzowi Uniwersytetu krak. Poczem mowa miana w dzień uroczystego przeprowadzenia wizerunku Św. Jana Nepomucena z katedry krak. do kościoła Ś. Wojciecha przez bractwo literac-

kie p. t. Wniebowzięcia N. P. Maryi. Por. niżej: Praesidium. Jocher 5436. (mlynie Constantin przezwany). Akad. — Czartor. — Jagiell. — Krasiańs. — Ossol. — Zamojs.

— Hospes in urbe metropolitana Cracoviensi P. Onufrius magnus anachoreta, regis Persarum filius, thaumaturgus circa solennem reliquiarum introductionem ex Basilica Cathedrali Cracoviensi, ad ecclesiam S. Adalberti Archiepiscopi Gnesnensis, patroni principalis Regni Poloniae, per Archiconfraternitatem Literatorum sub titulo Assumptionis B. M. V. et S. Joannis Nepomuceni Martyris, invitatus ab universo devoto populo Annō Domini 1741. die 11 Julij per 4 dies perseverante solennitate cum summa veneratione et cultu in numerosissimo concursu adoratus, synopsi, breviq; compendio posteritati per M. Joannem Nepomucenum Awedyk, in alma Universitate Cracoviensi philosophiae doctorem et professorem orbi christiano praesentatus. Cracoviae, typis Universitatis. (1741.) folio, kart nlb. 12. (Z rycina roboty Labingera z Krakowa).

Dedyk. św. Onufremu.

Kuryer Warsz. 1764. N. 28. — Muczkwows. Statuta 309. — Wiadom. Warsz. 1765. N. 29, 99.

Krasiańs. — Czartor. — Ossol. — Jagiell.

— Memoryał potomności, to iest opisanie porządku w lazarecie krakowskim za bramą nową podczas jubileuszu wielkiego w roku tysiącnym siedmsetnym pięćdziesiątym pierwszym, przez sześć miesięcy, to iest od dnia siódmego miesiąca marca do dnia piątego września zachowanego. Do druku podany roku pańskiego 1751. W Krakowie, w drukarni Michała Jozefa Antoniego Dyaszewskiego J. K. JMCJ typografa. w 4ce, kart nlb. 12.

Dedykacja Michała Awedyka radcy i lonhera miasta Krakowa, prowizora lazaretu: proconsuli et consulibus urbis metrop. cracov.

Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Pantheon veri numinis Dei ter Optimi Maximi, sub titulo SS. Theresiae et Joannis à Cruce ignibus aelianis clarissimum, rosis gentilitiis, illusterrimum (tak) et excellentissimum domini, D. Jo-

annis comitis in Słupow Szembek, supremi Regni Poloniae cancellarii, Graudentinensis, Lubaczoviensis, Capinensis etc. etc. etc. capitanei, fundatoris munificentissimi, florentissimum; inter solennia consecrationis encaenia, festivo laetitiae publicae plausu: à M. Michaele Joanne Nepomuceno Awedyk, in alma universitate Cracoviensi philosophiae doctore et professore, celebratum. Anno quō opus salutis humanae, Deus homo fundavit 1730. die 16. Aprilis. Cracoviae, typis Jacobi Matyaszkievicz S. R. M. typographi. folio, karta tyt. 1 i kart nlb. 23.

Na odwrocie tytułu herb z podpisem: Joann. Frantz Origa del. — Henr. Czech sculp. Crac.

Dedic.: Christoph. Joann. Szembek episc. Varn.

Jocher 9070.

Jagiell. — Krasiańs. — Ossol.

— Praesidium universi cracias inter tures D. Joannes Nepomucenus, Sacrae Theologiae et I. V. doctor, canonicus cathedralis Pragensis, thaumaturgus ob servatum Sanctae Confessionis sigillum martyr, famā periclitantium singularis patronus, dum ejus Sacrae Reliquiae ad ecclesiam Divi Adalberti Archiepiscopi et martyris ex Basilica cathedrali Cracov.: ritu solenni introducerentur? Architecta pietate Archiconfraternitatis literatorū et aliorum cultorum erectum et devota panegyri a M. Michaele Joanne Nepomuceno Awedyk in alma Universitate Crac.: AA. LL. ac philosophiae docto: et profes: scholae B. V. Mariae in circulo Cracov.: seniore, delineatum. Annō quō praesidium ad reparandam salutem humanam, Deus homo factus 1731. die 22. Septembris. Cracoviae, typis Jacobi Matyaszkievicz S. R. M. celsissimi, illustrissimi et reverendissimi episcopi Cracoviensis, ducis Severiae ordinarij typographi. folio, 15 ark. (sign. b₂ i M₂).

Na odwrotnej stronie tytułu portret X. Jana Lipskiego ozdobiony różnemi emblematami. Rytował Strahowsky Wratislaviae. Przyproszą łaciū. X. Janowi z Lipia Lipskiemu biskupowi nominatowi Łuckiemu, podkanclerzemu kor., opatowi mogiłskiemu (Clarae Tumbae). proboszczowi jeneralne-

mu Miechowskiemu, w Chodczu i Wschowie. — Sam panegryk skreślony na cześć Ś. Jana Nepomucena częścią prozą częścią wierszem nakamiennym. — Por. wyżej: Epaminondas.

Jocher 5453. mylnie go zwie: Konstanty. — Brown Bibl. S. J. s. 106—7. ma datę 1731. z polskim tytułem: Kazanie gdy relikwie Ś. Jana Nepomucena do katedry krakowskiej wniesiono. Powołuje się na Kuryera polskiego. Zapewne będzie to też samo.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Univ.

— obacz: Komorowski Ant. Ign. (1751) — Reszczyński Jan Jakób (Apłauz 1696) — Rudzki Wężyk Tadeusz (1729) — Varesio (Signat. justitiae 1760) — Zagajowski Ambroży (Rosae 1712).

Awedyk Wojciech (Albert) obacz: Kargolewski Marc. Ant. (Asylum 1729).

Awedykówna Wiktorya ob. Biegaczewicz Wojciech Kant. (Applauz poet. 1736).

Awellinus Jędrzej z Castel Nuovo (1521 † 10 Listop. 1608) obacz: Acta canonizat. (1720) — Bernatowicz Krz. Józ. (1772) — Chodykiewicz Klemens (1753) — Gawłowicz Jan (1713).

Avernia Petrus obacz: Vaddingus (Annales T. VII).

Averoult (Davroultius) Antoni Soc. Jesu (1554 † 21 Wrześ. 1614). obacz: Major Jan (Zwierciadło przykładów).

AVERROES (Abu Mulid ben Rasciad) († 1206). De substantia orbis. Cracoviae, Haller, 1510. w 4ce. Ossol.

— ob. Tomitanus Bern. (In prim. librum 1562).

Avicenna (Abensina) Abduhali Eihusein (980 † 1036) ob. Gebri (1682) — Lublinus Valentinus (1554) — Montanus J. B. (1556).

AVILA Franciszek (de) kanonik w Beaumont. Excitator duszny albo przestrogi chrześcijańskie dla życia w każdym stanie bez obładzenia, ktoby w duchu y w prawdzie Pánu Bogu służyć chciał światem gárdząc, á grzechu się wiárując, barzo wczesne y pozytywne. Przez doktora Franciszká de Auila naprzód po hiszpańsku weznione, potym

ná włoski język przełożone: náostátek ná polski przez X. Symoná Wysockiego Societatis Jesu przetłumáczone. Cum gratia et priuilegio S. R. M. W Krakowie, w drukárni Mikołáia Lobá. Roku páńskiego 1608. w 8ce, kart 4, str. 355 i rejestru str. 5. Druk gocki.

Dedyk. Janowi And. Próchnickiemu, bisk. Kamienieckiemu.

Jocher 4181. T. II str. 346 i 613.

Branic. — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Univ.

— Przestrogi chrześcijańskie dla każdego ludzi stanu pozytywne, niegdys przez dokt. . . . po hiszpańsku napisane, powtórnice po polsku przedrukowane r. 1752. w Warszawie, w drukarni Schol. Piar. w 8ce, 283 str., 5 kart na przedzie i rejestr.

Przypis. Zofii z Krasińskich Lubomirskiej, wojewodz. Lubels.

Jocher 4193.

Czartor. — Ossol.

AVILA Jan z Almodovar (1501 † 1569). O światobliwości y obowiązkach kapłanów, xięga trzecia w rzeczy stosowaney do nich: nayprzód przez dwa kazania X. J. d'Avila y przestrogi jego zbawienne, powtóre przez porządek życia po kapłańsku zachować się mającego, potrzebie przez naukę o mszy świętey i o pacierzach kapłańskich. Wilno, 1782. w 8ce. Obacz: Compaing (O światobliwości xiąg troje).

Avis économiques aux citoyens éclairés de la Republique de Pologne ob. Baudeau Mik. (Lettres historiques sur l'état actuel de la Pologne 1771).

Avis au public. Avec permission de S. A. Mgr. le Grand Mareschal de la Couronne, sur l'approbation de M. Gagatowicz Conseiller et Medicin ordinaire du Roi. Du 18 Juin 1777.

— divers. Warszawa, 1782. w 8ce.

Dodawano też: Supplement à la feuille des Avis divers N. XV. — N. XVIII. (30 Sept. 21 Octobr.).

— Toż. Roku 1783. Varsovie.

— Toż. Le bureau d'indication est chez P. Dufour imprimeur du Roi à Varsovie, priuilegié pour les Annonces. Varsovie, 1784. w 8ce, po 1 arkuszu.

Raz na tydzień w Sobotę wychodziły w językach francuskim, polskim i niemieckim.

Warsz. Univ. (ma od N. 32 do 41).

— aux Polonois relativement à la conduite toute nouvelle de la Russie à leur égard. B. w. m. i r. (Warszawa, 1788). w 4ce, kart 4.

Przeciw nocie Stackelberga z 5 9-bra 1788. Akad. — Ossol. — Jagiell. — Zielifis. — Petersb.

— ob. Bono Ant. (est arrivée).

Avisen ob. Beschreibung (1657).

(Aviser). Af den 22 Majj ankompe Nya Aviser Anno 1656. B. m. w 4ce, str. 4.

Odnosi się do wojny polsko-szwedzkiej.

Avisi et lettere ob. Barezzo Barezzi (1606).

Aviso. Ifra Tyskland, Ungern, Turkiet, Polen, Italien, Franckrijket, och Andre Orter. Anno MDCXXXIV. w 4ce, str. 8.

Z miesiąca Kwietnia roku 1634.

Awizki czyli doniesienia tygodniowe. Warszawa, P. Dufour, 1786.

Awizy z Grodna z Sejmu 6 Februarii i 27 Januarii 1679.

Przyjacieli ludu Rok XI. 1844. s. 103 i 118.

— różne cudzoziemskie z poczty i extraordinareyne o wziętej Budzie. Z Krakowa 14 Septembr. 1686. folio, k. 1. (Zarazem:) Z Krakowa 21 Septemb. 1686. Relacya i opisanie sposobu przez który expugnowana forteca Buda od wojsk Cesarza J. M. folio, k. 1.

Jagiell. — Przeźdz.

— wszelakie za osobliwszym przywiejem króla J. Mei drukowane w Krakowie, 1696. w 4ce. Przeźdz.

— warszawskie, lwowskie y gdańskie z Krakowa wydane 17 Augusti 1697. w 4ce, k. 1.

Są w miejskiem archiwum we Lwowie. —

Osnowe podaje Przegląd bibliograficzno-archeolog. 1881. N. 9. s. 439—440.

— Grodzieńskie, item z Brześcia, ze Lwowa, z Krakowa d. 13 Decembris 1698. w 4ce, k. 1. Jagiell.

— różne cudzoziemskie r. 1698. w 4ce.

— Toż. z r. 1699. w 4ce.

— Z Warszawy, z pod Rygi, ze Lwowa. W Krakowie, 17 Julii 1700 wydane. w 4ce, 1 k. (Zarazem:) Wiadomości różne cudzoziemskie. W Kra-

kowie 17 Julii 1700. wydane. w 4ce, karta 1.

Jagiell.

— (krakowskie) 1702. w 4ce.

Przeździc.

— ob. Contynuacya (1699) — Dyrusz (1698) — Relacya (1697—8) — Wiadomości różne.

AVRIL Filip, Soc. Jesu. Podroz do roznych kraiw Europy i Azyi przez missyonarzow S. J. w roku 1690. odprawiona koncem odkrycia nowey drogi do Chin. Zamyka w sobie wiele ciekawych uwag fizycznych, geograficznych i historycznych, z opisaniami Tartaryi W. Przypisana Stanisławowi Jabłonowskiemu hetmanowi W. Kor: tłumaczona z francuzkiego przez X. Remigiusza Ładowskiego S. P. W Warszawie, u P. Dufour, konsyliarza nadwornego J. K. Mei, dyrek: druk: korp: kad: M.DCC.XCI w 8ce, 2 k. i str. 328.

Jagiell. — Czartor. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Reize door verscheidene Staten van Europa en Azië als Turkyen, Persien, het Zuider-Tartaryen, Muscovien, Poolen, Pruisen en Moldavien, gedaen zedert den Jaare 1684—1692. Uyt het Fransch door H. v. Quellenburgh. Utrecht, 1694. w 4ce z rycina.

— Voyage en divers états d'Europe et d'Asie entrepris pour decouvrir un nouveau chemin à la Chine, contenant plusieurs remarques curieuses de physique, de geographie, d'hydrographie et d'histoire avec une description de la Grande Tartarie et les differens peuples qui l'habitent. Paris, 1692. w 4ce, kart 10, str. 406, rejestr, 1 mapa i 3 ryciny. Z portretem Stan. Jabłonowskiego, wojewody i gener. ruskiego rytow. (Picart Romanus fecit 1691). Dedykowane temuż Jabłonowskiemu. Czartor.

— Toż. Paris, chez Jean Boudot 1693. w 12ce, k. 10, str. 342, k. 1.

Dedyk. a Mr. Jabłonowski palatin et general de Russie. Jagiell.

AVRILLON Jan Chrzciec. Elias, zakonowi św. Franciszka de Paula (1652 † 1729). Rok miłości Boskiej z pieni świętych na każdy dzień roku przez affekta rozłożony, przez Wielebnego Oycy Jana Eliasza zakonu S. Franciszka

de Paula potrzeciraz (sic) do druku w roku pańskim 1719 podany, a teraz z francuskiego języka na polski przez zakonnicę Nawiedzenia Najsświętszey Maryi Panny klasztoru Krakowskiego przetłumaczony. Roku pańskiego 1767. W Krakowie, w drukarni Seminarium biskupiego akademickiego (1767). w 4ce, kart 7, str. 379.

Dedyk. Karolowi Wielopolskiemu, chorążemu koronnemu.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw. — X. Polkowa.

— Sposób odprawowania świętobliwie czasu adwentu, gdzie się znajdują na każdy dzień duchowne ćwiczenia, uwagi, affekta, zdania z Pisma św. y Oyców ŚŚ. y punkt o wcieleniu Chrystusowym, przez W. Xiędza Awryłona zakonu św. Franciszka a Paulo na polski ięzyk z francuzkiego przetłumaczone r. p. 1776. Za dozwoleństwem zwierzchności. W Warszawie, w drukarni XX. Schol. Piar. 1777. w 8ce, k. nlb. 7, str. 517. Jocher 6579. Warsz. Uniw.

Avvisi de' gran d' anni che hanno patito la Moldavia e Podolia per li gran freddi e aequae del presente anno 1678. E la gran strage et uccisione tanto d'huomini, come di animali, seguita in quella provincia. In Pavia, Torino, Firenze et in Todi, per il Faustini, con lic. de Sig. Sap. 1678. w 4ce, kart nlb. 2. Czartor.

— (Dagli) di Mantova del di 31 Dicembre 1683. s'hanno le sequenti particolarità. In Sienna, nella stamparia de publico 1683. w 4ce, k. nlb. 2.

Z Krakowa wiadomość o Polsce i o królu w Wiedniu. Czartor.

— Tenże tytuł: .... il di 10 Dicembre. w 4ce, kart 2. Czartor.

Avviso della gran vittoria 1605. ob. Zygmunt III.

AXAK Gabryel. Aristae logicae in fertilissimo Lycei Sarmatici agro per generosum Gabrielem Axak collectae, et publicè in augusta D. Vladislai Jagellonis aula ad discutiendum propositae assistente sibi excellen. M. Stanislae Wieczorkowsky Collega majore, canonico S. Annae, cursus philosophici

Vladislauiani professore, permissu magnifici D. Rectoris. Anno post Deum hominem factum 1645. die 24 Septembris, hora 19. Cracoviae, in officina Christophori Schedelij S. R. M. typ. (1645). w 4ce, str. 28.

Dedyk. Joanni Zamoyski, Kalus. Kzczyc. Capit.

Na odwr. k. tyt. herb Zamojskich i 8 wiersz: In stemma illustr. domus Zamosciae, pod którym podpisany: Nicolaus de Ostrorog, Regni pocillatorides.

Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow.

Axak Stefan ob. Mirowski Pawel (Symb. epit. 1630).

AXAN Michał. Mortuus in vita et vivus in eadem morte fuisse B. Stanislaus Casimiritanus sacerdos ordinis S. Augustini canonicorum Lateranensium professus canonicus presbyter Regni Polon: Academ: Crac: urbisq'; Casimiriae ad Cracoviam singularis patronus et miraculis celebris incidente sacrata sibi feria hospitanti gravissimorum virorum frequentia in templo Sanctissimi Corporis Domini ex miraculo Augusti fundato impellente debita veneratione per M. Michaellem Axan AA. LL. et philosophiae doctorem et profes. promulgatus. Cracoviae, Anno Dni 1766. die 3 Martij. Cracoviae, 1766. Ex prelo typographaeo Seminarii Episcopalis academico Dioecesan. w 4ce, str. 24.

Dedyk. Jos. Sawicki eccles. paroch. Neoforensis praeposito.

Jocher 5296. 5496. — Muczk. Statuta 417. Dzików — Ossol.

Axiomata Christ. philosophiae ob. Manni Jan Bapt. (1709, Chrześcijańs. filozof. 1744).

— oeconomica, politica ob. Richter G. (1615).

Axis ad fastigium Paul. Joan. Wojewódzki ob. Balicki Jan St. (1691).

AXT Samuel, Fraustadio Polonus. De locustis biblicis sive de avibus quadrupedibus, dissertationem philologicam primam submittens. Praeses M. Jo. Casper Faber, respondens Samuel Axt, Fraustadio Polonus, die 31 Decembr. 1710. Vitembergae, Schroedter, 1710. w 4ce, kart 8.

— Jesu Christo favente, auspiciis Rectoris Academiae magnificentissimi serenissimi principis regii ac Domini Domini Friderici Augusti electoratus Saxon. heredis etc. etc. de... [tu tytuł hebrajski]... sive de avibus quadrupedibus ex Levit. XI. com. 20, 21 et 22 dissertationem philologicam alteram in illustri ad Albim academia A. O. R. 1711. d. 25 April. publicae eruditorum ventilationi exponet. Praeses M. Jo. Caspar Faber Hohenbuca Lusatus, respondente, Samuele Axtio Fraustadio Polono, philos. et SS. Theol. cultore. Vitembergae, ex officina Christiani Schroedteri, Acad. typogr. 1711. w 4ce, kart 8. (od ark. C. do D₄). Czartor. — Jagiell.

AYALA Lopes Pedro. Cronica del rey don Pedro. Sevilla Meynard Ungut et Estanislao Polono. 1495. folio.

Aychler ob. Aichler.

Ayn Georgius Henricus ob. Schultz Georgius Petrus (Ad stabilitam harmoniam vitae et mortis).

AYRERUS Georg. Henr. Profes. jur. Göthing. (ur. 1702 † w Meiningen 1774). Animadversiones ad historiam Lechi.

Umieszczony w III. części dzieła Józ. Alex. Jabłonowskiego p. t. Lechi et Czechii adversus scriptorem recentissimum Vindiciae. Lipsiae. 1771. Ob. (Acta Societatis Jabl. tom I).

— Hermanus Slavicus brevi delineatione adumbratus a Georgio Henrico Ayretero. Göttingae, sumptibus Victorini Bossiegel 1768. w 8ce, kart 8, str. 128. Dedyk. Ferdinando duci Brunsvicensi ac Lunenburgensi. Czartor. — Jagiell.

— Opuscula varii argumenti. T. I—II. Göttingae, 1746 i 7.

Encykl. Orgelbr. I. 116. — Heyne Chr. G. Programma, memoria Goetting. 1775. — Betrachtungen von d. Würde e. Schullehrers. Kiel. 1779.

AYRMANN Christoph Friedrich (ur. 1695 † 25 Marca 1747). Oratio gratulatoria s. fortuna aurea Augustorum Saxoniae ex connubio Friderici Augusti cum Maria Josepha. Wittebergae, 1719. w 4ce.

Bericht von Fr. Ayrmann 1734. — Strieder Die Hessischen Gelehrte 1785.

Azaryasz ob. Musiałowski X. Wojc. (1776).

AZARYCZ Leonard. Manifest od ur. ... z oblaty warszawskiej na dniu 14 List. przed komunikacya Ur. Pinińskiemu, podstaroście grodzk. Łuckiemu in autentico wysłany. Warszawa, d. 14 9-bris 1776. folio, str. nlb. 3. Krasińs.

Azarycz Ludwik obacz: Trembecki Stan. (Syn marnotrawny 1780).

Azbuka. Supraśl. 1781

— sławenskaja ob. Zyzani (Tustanowski) Laurenty (1596).

AZEDO (R. P. D.) Cracoviens. Collegii studiorum super manutentione studentium. Veneris 4 Julii 1777. Romae, ex typogr. Rev. Cam. Apost. 1779. (Bez osobn. tyt.) folio, kart 2.

W sprawie Cyryla Duchowskiego.

Warsz. Uniw.

— Cracoviens. Exemptionis super circumscriptione Lunae 23 Junij 1777. Superiorum permissu. Romae, ex typographia Reverend. Camerae Apostolicae 1777. folio, kart 2. Ossol.

— Cracoviens. Collegii studiorum super pertinentia censuum. Roma, typ. Reverend. Camerae Apostolicae. 1779. folio mniejsze, kart 5.

O czynsz do kościoła św. Jadwigi w Krakowie. Warsz. Uniw.

— ob. Decisio Rotae rom. (ratione conv. Miechoviens. 1777).

Azelt J. rytownik ob. Gerhard (Rozmyślania 1683).

Azoletta Zadoski ob. Howell (1798).

AZON Filip. Academia funebre nel giorno anniversario della morte di Maria Clementina regina nella gran Brettagna, recitata nella gran sala del collegio Urbano alla presenza del Sagro collegio delli eminentissimi e reverendissimi Sig^{ti} Cardinali della S. R. C. per comandamento della Sagra Congregazione de propaganda fide. Transportata dall' idioma latino nell' italiano dall' abbate Filippo Ortenzio Fabri P. A. e dedicata all' illustrissima et eccellentissima signora, la signora D. Isabella Aquaviva Strozzi duchessa di Forano. In Roma. Nella stamparia del Chracas

presso S. Marco al Corso 1737. folio, str. VII. i 62 i 1 rycina (prócz winietek w textcie).
Czartor.

— Parentalia in anniversario funere Mariae Clementinae Magnae Britanniae etc. Reginae habita in aula maxima Collegii Urbani coram sacro Collegio eminentissimorum, et reverendissimorum DD. S. R. E. Cardinalium jussu sacrae Congregationis de propaganda fide auctore Philippo d'Azon Romano in eodem Collegio Eloquentiae professore. Romae, 1736. typis Sacrae Congregationis de propaganda fide. Superiorum facultate. folio, str. 38.

Objemuje: Oratio. Na str. 12: Carmen. Na str. 13—25: Elegia, Ecloga, Epistola (Tibris ad Vistulam), Ode. Na str. 26: Elegia quibus Mariae Clem. virtutes variis collegii Urbani linguis indicantur (hebraice, graece, arabice, syriace, armenice, caldaice, coptice, turcice, polonice, ruthenice, teuthonice, hungarice, georgiane, slavonice, suece, malabarice, graece, illyrice, epirotice, hollandice, tartarice).

W textcie kilka rysunków, które „Dominicus Muratori inv. et delineavit.“

Ciampi Bibl. Crit. I. 103. — Załuski Bibl. s. 27. Czartor. — Jagiell.

AZPURN (R. P. D.) Cracoviens. decimarum pro Illmo D. Mathaeo Blendowski praeposito Rusiczen. contra Illmum D. Joannem Linowski haeredem nec non incolas villae Gorka facti. Romae. typ. Bernabo 1760. małe folio, str. 16.

Dotyczy sporu, czy dziesięcina ma być płaconą w naturze czy w monecie.

Warsz. Uniw.

— Cracoviens. decimarum pro Illmo D. Mathaeo Blendowski praeposito Rusiczen. contra Illmum D. Joannem Linowski haeredem nec non incolas villae Gorka facti. 6. Romae, typ. Bernabo 1761. folio mniejsze, str. 8.

Warsz. Uniw.

— Cracoviens. decimarum super reservatis pro Rmo D. canon. Josepho Grodzicki contra Rev. Dominum Antonium Kosiński curatum in Gdow. M. Responsio cum Summario in calce. 29. Romae [Rok i drukarnia odcięta przy oprawie]. folio mniejsze, str. 8.

Ks. kanonik Grodzicki upomina się o dziesięcinę 6 wsi będących w granicach parafii Gdowskiej. Warsz. Uniw.

Aztiz paraucolatnak a hit ágazatinak ob. Dévai Mat. (1544).

Azub ob. Wybór (roztropny 1782).

Azulewicz. Apologia tatarów. 1630.

Pisał przeciwko Piotrowi Czyżewskiemu, który w dziele p. t.: Alfurkan (1616) obwinia Tatarów o czary i zbrodnie.

Encyklop. powsz. Orgelbr. II. str. 564. — Czacki Dz. II. 134, 140 mniema, że to pseudonym

— ob. Czyżewski Piotr (Alfurkan tatarski 1616).

Azya ob. Avril Filip (Podróż 1791, Voyage 1692) — Bohomolec Fr. (1756) — Hołyński (Az. Państwa 1791) — Juniewicz S. J. (1756) — Kadmus z Miletu (Azya mniejsza 1783) — Łubieński Władysław (1740) — Tłuczkiewicz Jan (Azyat. sułtani 1737).

B.

B. A. K. obacz: Stanisław August (Pasterz).

B. B. Soc. Jesu. Wiersz Ignacemu Karniewskiemu stoln. Różańsk. w dzień imienin d. 31 Lipca 1787. w 4ce.

Krasińs.

B. B. E. ob. Bohrinn El. Barb.

B. F. Ad Thadaeum Kościuszko, manes Polonorum.

Czterowiersz łaciński, po którym następuje drugi czterowiersz łaciński z tym napisem:

Ad Urbem Varsaviam, seu Neo-Louis-Bourg. [z podpisem: F. B. — Po tem następuje też po polsku z podpisem: X. S. M.]. B. w. m. i r. (Warszawa około 1794 r.) w 4ce. str. 1.

Branic.

B. G. Palma (Olympiaca) post felicem vitae cursum perillustris et admodum reverendi Domini D. Joannis Baranowicz, sacrae theologiae doctoris ecclesiarum insignis collegiatae Sandomiriensis canonici, parochialium Wieliciensis, Żarnovecensis praepositi, legitime certantis cessantisque die 28 mensis Martii Anno Domini 1722. Ab intimo amico suo G. B. magno ejus nomini oblata. B. m. dr. folio, 2 karty.

Jagiell.

— ob. Astraea redux (1728).

B. J. Series Episcoporum Varmiensium cum eorum insignibus, autore J. B. Typis monasterii Olivensis, 1681. w 4ce, 5 ark.

Jocher 9199.

Ossol.

B. J. Letzte ehren-Gedächtnüss-Rede, welche bey dem Leib-Gepränge des weyland Hoch-Edel-Gebornen Ritters und Herrens, Herrn Adam von Lossens, auff Gross-Osten und Quaritz, Ihre Röm.

Kaysperl. und Königl. Majtt. unter dem Hochlöblichen Curassirer-Regiment, Ihro Excell. Herrn Feldmarschall Lieutenant Graffens von Dünnewald, Wohlverdienten eltisten Ritt-Meisters, ablegen und hernachmals übergeben muste J. v. B. Zur Lissa druckts Michael Buck, 1684. w 4ce, str. 11.

Wrocława.

B. J. Wiersze od nayostatniejszego sługi Matki Najswiętszey w Częstochowskim kościele cudami y łaskami słynącey, nie poetycznie ale naturalnie napisane, niech będą na Jey chonor po świecie publikowane, dla większey Jey czci y chwały y uszanowania. folio, str. 3.

Zapewne w połowie 18 wieku. Na końcu położone głoski J. B. — Zaczyna się: Ach Matko w Częstochowie Najswiętsza Maryś!

Jocher 8821.

B. J. Do JW. Karola Wodzińskiego starosty grodowego ziemi Nurskiej w dzień przybycia z Warszawy do Suchy, po wysiedzeniu wieży pół roku 1790. w Maju. w 8ce, kart 2. (wierszem).

Akad.

B. J. ob. Białobocki Jan — Boczyłowicz Jak. (Cztery części świata 1691).

B. J. rytownik ob. Bielski M. (Kronika 1564).

B. J. C. rytownik (1556). ob. Rej M. (Kroynika albo Postilla 1571).

B. M. Eloge historique ob. Barail (1781).

B. M. F(rater?) sztycharz ob. Bardziński Al. (Profunda 1681) — Missae (1648) — Theoremata (1671) — Wiśniowski P. T. (Fasciculus 1732).

B. N. ob. List.

B. P. Ad Adamum Conarski amplissimum dioecesis Posnaniensis episcopum. P. B. Carmen. Anno 1564. B. w. m. dr. w 4ce, kart 6.

Autor wróży mu świetne rzędy owczarnią. Jeden Rzym może iść oporem jego dobrym chęciom, ale nie powinien się mu poddawać.

Wierzbowski II. N. 1411. Czartor.

B. P. ob. Wereszczyński Józef (Gościnniec 1585).

B. S. (urodz. 1715). Grunt wiary chrześcijańskiej, to iest summowne obiaśnienie katechizmu małego, k'woli młodzi pobożny w nabożeństwo chrześcijańskie pilno się zaprawiający, w krótkich pytaniach y zrozumitelnych odpowiedziach zebrane y do druku podane od I. P. S. S. B. W Królewcu drukował kosztem swoim Jan Henryk Hartung. Roku pańskiego 1744. w 8ce, kart 4, str. 153.

Dedyk. latorośli domu Ottenhauzowskiego. Czetwert. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Pałac dusze chrześcijańskiej o wielkich salach t. i. modlitwy y wstęchnienia w rozmaitych tak publicznych jak y prywatnych, cielesnych y duchownych, doczesnych y wiecznych potrzebach, wielce nabożne y gorliwe, z łacińskiego języka na polski przetłumaczone, dla chwały bożej, a dla zbawionego dobra Syonu Pańskiego do druku podane od I. P. S. S. B. W Królewcu, drukował swoim kosztem Jan Henryk Hartung. Roku pańskiego 1744. [Tytuł wydany w 4ce na dwóch stronach] w 8ce, k. tyt., k. 5, str. XXXI. 316 i Plan pałacu abo registr od str. 317—320.

Dedyk. Bogusł., Kazimierzowi, Marcjanowi, Stefanowi, Józefowi Ottenhauzom, podkomorzycyom derpskim.

Oryginał p. t. Enchiridion precum, wyszedł w Londynie 1716. „tego samego roku, gdym się ia ieszcze urodził“, pisze tłumacz w dedykacyi.

Warsz. Uniw. — Czetwert. — Jagiell.

— Zegar myśli chrześcijańskich, to iest medytacye abo rozmyślania święte y nabożne, którymi człowiek chrześcijański zabawiać się powinien słysząc zegar biący, niegdyś przez X. K. Z. K. Z.

K. S. D. B. R. wydane, a teraz nieco augmentowane, od omyłek drukarskich oczyszczone, y świeżo do druku podane ku chwale Boga w Troycy S. iedynego, y pomnożeniu kościoła Jego od I. P. S. S. B. W Królewcu, drukował kosztem swoim J. H. Hartung, Roku 1744. w 8ce, kart 5, str. 124.

Dedyk. Dorocie z Ottenhauzow Grabowskiej starościny Jakimowickiej, Krystynie Cedrowskiej, starościny Bobruyskiej, Zuzannie Pakoszowej stolnikowej Kowienckiej, Jadwidze Pakoszowej majorowej.

Wydawca B. S. pisze, iż znalazł książeczkę w wielkiem zarzuceniu wydaną od lat stu, a może i dawniej, bo dedykowaną Xźnie pannie Ludow. Karolinie Radziwiłtownie, jeszcze ówczas młodej. Początku i tytułu książki brakło. Temu przedrukowi dał tytuł: Zegar — Pierwsza edycya dziś nie znana. — Zegar ten podzielony jest na godzin 12.

Warsz. Uniw. — Jagiell. — Czetwert.

B. X. A. L. ob. Jan Boży (1690).

Baal Jakob Hattarim ob. Deah Joreh (1625).

Baar ob. Relazione (b. r.).

BAAZEL Jan X. Obraz mary, albo prawdziwy kontrafet ubogiej osierociałey wdowy na pogrzebie przeznacney y bogoboyney matrony Jey Mości Panniey Krystyny Härtmannowej, urodzoney Tokarskiej sławney pamięci Jego Mości Pana Jana Daniela Hartmanna kupca y obywatela Wileńskiego, faktora Jego Krolewskiej Mości, przytem też dobrze zasłużonego seniora kościoła Wileńskiego Aug. Confess. invar. naimilszey pozostałey wdowy: Z książki Ruth cap. 1. v. 20. w Wileńskim kościele Anno 1686 10 Febr. w wielkiej frequencyy zacnych audytorów kazaniem wymalowany przez X. Jana Baazela pasterza y kaznodzieię niemieckiego y polskiego Augspurskiej Confessiey w Wilnie, szkoły tameczney inspektora. W Toruniu, drukował Christian Bekk w roku 1687. w 4ce, sign. E₃.

Przypis synom, córom i wnukom zmarłego. Dziennik Warsz. 1851 r. N. 259

Baba chorująca. Komedia

Katal. ksiąg.

— ob. Matkaszewski Prokop (abo inwentarz).

BABATIUS Joach. Christliche Leichpredigt. Uber den tröstlichen Spruch Pauli Christus ist mein Leben, und Sterben ist mein Gewin Phil. 1. V. 21. Bei ehrlichem und volckreichem Leichbegängnüss des Weylaud Ehrenvesten und Wolgelarten Herrn Walerii Hertzergeri Philosophiae und S. S. Theologiae studiosi. Welcher auff der löblichen Universität Königsberg den 8 Novembris des abgewichenen 1641 Jahres des Morgens zwischen 3 und 4 in noch blühender Jugend sanfft und selig im Herren entschlaffen und den 10 ejusdem im Thumb zur Erden bestätigt worden. Gehalten und auff Begehren der H. Anvervandten zum Druck übergeben von M. Joach. Babatio, Diacono der Thumbkirchen in Kneiphoff. Gedrukt durch Johann Reusnern im Jahr 1642. w 4ce, sign. A₃—F.

Wrocława.

BABECKI Andreas. Oratio funebris quam in supremo et luctuoso officio Serenissimi Domini D. Joannis Alberti, Poloniae et Sveciae principis, S. R. E. cardinalis, eminentissimi, Episcopi Cracovien: Ducis Seueriensis, pompae sepulchrali nobilis Andreas Babecky eloquentiae et philosophiae in Academia Cracouien. studiosus, cum debita animi submissione obtulit. (Na końcu:) Cracoviae, in officina Francisci Cezarij, Anno 1635. w 4ce, kart 11.

Dedykacya: Andraeo Szyskowski, Scholastico (sic) Cracouien. Archidiacono Zabichoyceń. Praeposito Kżezń. Cantori Ploceń. S. R. M. secretario.

Na odwrotnej stronie tytułu herb Szyszkowskich, pod nim 6 wierszy łac. podpisał Krzysztof Skotnicki student poetyki. — Żadnych szczegółów do żywota kardynała. Wiszniews. IX. 278.

Jagiell. — Ossol. — Czartor. — Chreptow. — Uniw. lwow.

BABECKI Marcin. Oratio qua illibatum Virginis purissimae conceptum non illibatum nullo pacto potuisse fieri in oede sacra insigni Collegiata Zamoscensi, coram amplissimo clarissimorum virorum conventu Martinus Babecki Rhetorices auditor sub assistentia Adalberti Ignatii Kobylański anno 1777,

idus Decembr. declaravit. Typis Univ. Zamoscensis. w 4ce, str. 14.

Dedyk. do Jerzego Mniszcha kaszt. krak. Branic.

BABECKI Paweł X. Bernardyn. Złote żniwo z nieśmiertelney sław y pochwał krescencyi, z dojrzałego w cnotách y heroiczných dziełach życia Jaśnie Wielmożnego Jego Mości Pana Macieia Krzyckiego kasztelanica Nakielskiego ná rodowitym prześwietnego domu polu zebrane, á ná supplement w przyiaznym życiu osierociałey Jaśnie Wielmożney Jeymości Pani Annie z Swinarskich Krzyckiej, kasztelanicy Nakielskiej w kościele Wielebnych Oyców Bernardynów przy funebralnym akcie, y frekwencyi poważnego audytorá, przez X. Pawła Babeckiego káznodzieię ná ten czas ordynaryusza konwentu poznańskiego, prowincyi Wielkopolskiej obserwantá oddane roku pańskiego 1738. W Poznaniu, w drukarni akademickiej. folio, kart nlb. 16.

Na odwr. tytułu herby Świnarskich i Krzyckich, a pod niemi 16 wierszy pols. Przypisałą prozą kasztelanicy Nakielskiej. Kazanie napisane po polsku, lecz przeplatane łacińskimi zdaniaми — polszczyzna niegodziwa.

Akad. — Jagiell. — Ossol. — X. Polkowski — Raczyńs.

Babel turris obacz: Pauli Gregorius Polonus (b. r.) — Severinus Frater (Theatrum 1597).

BABICKI Walenty. Splendor eruditae Virtuti IV. VV. DD. primae Laureae Candidatorum. Ex multiplici stellarum firmamenti specie inclarescens. Et dum in alma Universitate Cracoviensi, ab illustri clarissimo et admodum reverendo Domino D. M. Petro Filipowski, philosophiae doctore et professore, collega minore, Universitatis Syndico, ritu solenni AA. LL. et philosophiae baccalaurei renuntiarentur; a Valentino Babicki ejusdem Laureae candidato, affectus et gratitudinis ergo applausu poetico demonstratus. Anno quò Lumen Increatum Salvator generis humani orbi inclaruit 1749 die 19 mensis Novembris. Cracoviae, typis Universitatis 1749. folio, kart 6.

Dedyk. Nicol. Janowski Canon. Luceor. — Dalej oda do św. Jana Kantego. — Za panegiryki dziękuje Józef Grzybiński. — Na odwrocie tytułu herb Janowskich. Jocher 1561. — Juszyńs. I.

Jagiell. — Ossol.

Babicz Jakób ob. Skoryna Franciszek (Poczynajet sia knyha 1525).

BABIELSKI Waleryan. Zbiór przygodniejszych kazań y przemów publiczniejszych. Część I. W Częstochowie 1782.

Notat. Haana.

Babienie obacz: Kostrzewski Jakób (1774) — Nauka położna (1790) — Różański Jan (1788) — Steidele Rafał Jan (Księga o sztuce (1777)).

BABILONOWICZ Paweł X. Metamorphosis ad gloriam, VI. V. V. DD. primam in artibus liberalibus et philosophia Lauream, in alma Universitate Crac: capessentium, quam dum per manus Clarissimi Excellentissimi et admodum Reverendi Domini M. Mathaei Josephi Kolendowicz, philosophiae doctoris, Collegae majoris vocati, et ordinarij, in Collegio minori, pösecos professoris, ritu solemnem in Almo Divi Jagellonis Lyceo, ad inclytam magnorum hospitem coronam, recipent, plaudente fratrum honori, Paulo Laurentio Babilonowicz, in ecclesia parochiali Wielicensi praebedario, ibidemq'; mansionario, ejusdem Laureae primae Candidato opere poetico, evulgata. Annö quö admiranda metamorphosi Deus homo factus est 1720 die 23 Marij (tak). Cracov., typis academicis (1720). folio, kart 8.

Na odwrotnej stronie karty tytułowej miedzioryt herbu (Baranowicza?) pod kardynalskim kapeluszem.

Dedyk. D. Joanni Baranowicz Sacr. Theol. et juris utriusque doctori. — Następnie oda do św. Jana Kantego. Egzaminatorzy: Franciszek Pluciński. Jak. Sarnecki i Mat. Józ. Kolendowicz — Laureaci: Jan Kanty Sałacki, Paweł Gołkowski, Kaz. Jarmundowicz, Karol Konratoski, Mat. Wtchowski. — Za panegiryki autorowi dziękuje wierszem J. K. Sałacki.

Juszyński I. 10. daje temu tytuł polski: Przeobrażenie do chwały, 1720.

Jagiell. — Ossol.

Babinowski Mateusz Sacra Falerna ob. Święcicki G. (Theatrum S. Casimiri). Juszyński Dykc. I. s. 10.

Babin ob. Beschreibung (1654) — Chwałkowski M. (Singularia 1696) — Essais (1762) — Kmita Ach. (Monogamia 1617) — Nosce te ipsum.

Babiński Alexander ob. Radziwiłłowa Regina (Supremus honor 1637).

Babiński Jerzy ob. Radziwiłłowa Regina (1637).

BABISKI Szymon Hiacynt, filozoffi dr. i professor w Akad. krak. Ternio gratiarum gentilitia Cruce, illustris ac magnifici Domini D. Michaelis de Szczepanów Szczepanowski dapiferi Żytomiriensis signatus, dum D. Agnetis de Monte Politiano introductio ad ecclesiam ordinis praedicatorum insignis Conventus Bochnensis, sumptu ejusdem illustris ac magnifici Domini ex antiquis parietinis relevatam, solenni instituere tur apparatu per M. Simonem Hyacinthum Babiski, in alma Universitate Crac: philosophiae doctorem et professorem panegyricö cultu celebratus. Anno Domini MDCCXXVII. die 7 Septembris. Cracoviae, typis Universitatis (1727). folio, 5 ark.

Na odwrotnej stronie tytułu herb Szczepanowskich i pod nim 6 wierszy łac. Przypis temuż Szczepanowskiemu prozą; cały panegiryk także prozą. Wystawia zasługi Szczepanowskiego za wzniesienie własnym nakładem na dawnych ruinach nowego kościoła dla OO. Dominikanów w Bochni, kiedy także obraz św. Agnieszki został wprowadzony. Pisze, że blisko przed czterema wiekami kościół w Bochni wystawiony był kosztem skarbu królewskiego. ob. Nechrebecki And. (Anchora 1724).

Jagiell. — Ossol. — Zamojs.

BABSKI Dymitr. Treny smutku i żalności, o przemianie dziwny morowego powietrza. W Krakowie, 1677. w 4ce. Juszyński Dykc. I. s. 10.

Babuk obacz: Voltaire (de) Arouet (1785).

Baby (akuszerki) ob. Babienie — Nauka położna (1790).

Babycza rzeka ob. Wiadomości (o polityczce 1708).

Babymoiński starosta obacz: Bericht (1656).

BABZIHN Michał. Schertz und Ernst auff die Zusammengebug Hn. Georg Blümigks und Benigen Brückmann

von Michael Babzihn. Thorn, Joh. Coepselini 1670. w 4ce, str. 4.

Bacarlin Petrus ob. Węgierski Andrzej (Epithalamia 1629).

BACCELINI Matteo. Aforismi politici e militari, ne'quali si dimostra come il Principe e la Republica s'ha da governare colla militia, e l'arte di creare un esercito, d' armarlo, esercitarlo, alloggiarlo, e condurlo alla giornata, il modo di edificare terre e fortezze, come si possano espugnare e difendere, nuovamente posti in luce e dedicati al Gran Maresciallo di Polonia. (Datowane:) à Paris chez Jean de l'Haise; rue Saint Jaques près le lion d'argent, 1610.

Wspomnianym marszałkiem W. Koron. był Zygmunt Myszkowski margrabia Mirowski, któremu przypisał swe dzieło podpisany na końcu: Frate Matteo Baccellini.

Żebrawski Bibliogr. matemat. str. 242. — Ciampi Bibliogr. I. 2.

BACCHUS orbis Dominus ipsis Bacchanaliorum ferijs comicè ab ipsa pueritia, ad usq'; senectam et tumulum deductus et J. P. M. P. N. Dominis, item famatis, honoratis, laboriosisq'; viris etc. etc. etc. quicunq'; vel sub hederà, vel sub quouis alio signo Baccho militant, et cremato, cereuisiae, mulso, vino, cretensi, ungarico, hispanico, gallico etc. etc. addictissimi sunt, dedicatus. — Viuite sed fati memres tumuliq'. paterni. — Varsaviae, apud viduam et haered. Petri Elert S. R. M. typogr. 1644. w 4ce, kart 4.

Dialog, program po łac. i po polsku. Jagiell. — Ossol.

— obacz: *Bachanalia* — *Bachus*.

Baccius Piotr ob. Bakciusz P.

BACFART (Bacfarre, Bekwark) właściciel w Graew Walenty z Siedmiogrodu (urodz. 1515 † 13 Sierpnia 1576). Harmoniarum in usum testudinis Tomus I. Ad potent. Sarmatiae principem Sigism. Aug. Cracoviae, imp. Lazarus Andr. 1565. folio. — Toż, Tom II. 1568. folio.

Lyceum muzyecz. w Bononii.

— Première livre de tablature de luth., contenant plusieurs fantaisies, motets, chansons francoises et madri-

gals. Paris, Adrian le Roy et Rob. Ballard. 1564. w 4ce poprzecznej.

Mendel Musikal. Convers. Lexicon. 1870. I. 392. — Swieżawski w Tyg. illustr. 1882. N. 363. — Falibogowski Discours Marnotrawstwa. 1625. — Theatrum musicum longè amplissimum. Lovanii 1571. — Fetis I. 185. — Brunet Manuel du libr. 1860. I. 599. — Estreicher w Tyg. illustr. 1882. — Echo muzyeczne 1887. N. 192—196. art. Alex. Polińskiego. — Kaz. Wenda w Przegl. archeolog. bibliogr. 1881. — Przędziecki. Alex. Jagiellonki V. 153. — Windakiewicz w feulet. „Czasu“ 1883. Luty.

Bach Sztychwic ob. Leben des St. Leszczyński (1767).

Bachanalia czyli dyalogi z intermedyami reprezentowane na teatrach szkolnych, w jedno opus zebrane. 1640. w 4ce. (Czy nie rękopis?)

Juszyński Dykc. poet. pols. II. str. 391—4. (Guślarze, Albertus rotmistrz, Pielgrzym i patnica). — Wójcicki w Encykl. Orgełbr. II. s. 653. — Tyg. petersb. 1838. s. 47.

Bacherius Pet. Soc. Jesu ob. Happ Cas. (Disputatio de gratia 1595).

BACHIN Leonard S. J. († 12 Kwiet. 1665). Corona Mariana complectens XII. viridarii parthenii lilia. Monach. 1716. lub 1745. (13 ryc.).

Objemuje między innymi biografię i portrety tych: S. Alexy, S. Casimirus i Stan. Kostka. — Toż. 1756. z 12 ryc.

BACHMIŃSKI Bonawentura X. Bernardyn. Colloquia Mariana. [Tytuł w rycinie miedziorytowej, przedstawiającej Matkę Boską. Na dwóch kartach następujących drugi tytuł w kształcie dedykacji:] Augustissimae imperatrici caeli terraeque potentissimae reginae, diviniore sapientiae magistrae, orbis christiani decori et fulcimento, erga filios matri amantissimae, clientum protectrici dulcissimae, servorum liberalissimae dominae, quam laudant astra matutina, jubitant omnes filii Dei, etiam aspirat. Spiritu meliori quia amoris quem spirare fecisti praesumit servus, quem ad serviendum tibi servasti gratiis, provocasti favoribus pulsas ut filius ad januam gratiae. Cui infixio in profundo limi limen gratiae porta salutis aperuisti haec scribit quem proscriptum perire non permiserunt Colloquia Mariana, ut

solius post Deum tuae hoc esse profiteatur communicatae gratiae, tuarum per filium inspirationum effectum, quibus eo usq' intercedendo pulsasti cor, (licet proh dolor repulsa pluries), donec vincas manus; subditum cor, praeberem amori. Et ideo quam alloquentem amicabiliter, allicientem suaviter ausus eram non audire tecum ab hinc post Deum. Colloqui te vicissim solam alloquentem amenitate plus quam dulci, amore plus quam materno quia Mariano desiderat perenniter obstrictum, plurimis devictum titulis cor ilius quam servum fecit conditio, filium maternus amor. Leopoli, typi (sic) apud Joan: Filipowicz (sic, zamiast Filipowicz) cum P. S. R. M. Bez roku (1764). w 12ce, kart nlb. 13, str. 189.

Dedykacya: Ill. Dom. Dominico Cetner, capitaneo Stocensi (zajmuje str. nlb. 11). — Następuje potem: Allocutio ad Poloniam (str. nlb. 7). — Imprimatur datowane: 9 Martii 1764, 11 Januarij i 10 Januarij. Jocher 6002.

Jagiell. — Drohob. — Ossol.

— Poznanie Boga i religii z przeświadczenia rozumu a na Woltera, Russa i innych libertynów, ateistów zarzuty odpowiedź, przez X. Bonawenturę Bachmińskiego zak. O. S. Franc. Bernardynów lektora teologii. W Berdyczowie, w drukarni fortecy N. M. Panny za przywilejem J. K. M. 1783. w 8ce. Tom I. k. 11, str. 440.

Osobno Tomik II. pod tytułem:

Dowody różne wiary św. spowiedzi, sakramentu ołtarza przez X. Bonaw. Bachmińskiego zak. O. S. Franc. Bernardynów lektora teologii. T. II. w Berdyczowie, w drukarni fortecy N. P. Maryi. 1783. w 8ce, kart 4, str. 331.

Jocher 6001.

Ossol.

BACHOWSKI Feliks, pleban Kazimirowski, dziekan Ołycki. Miłość Boża na dzień św. Maryey Magdaleny w kościele Collegiaty Ołyckiej kazaniem przez X. Szczęsnego Bachowskiego custosa teyże Collegiaty wystawiona roku pańskiego MDCLXXVI (1676). W Zamościu, w drukarni akademickiej. w 4ce, kart 59.

Approbatę dał Jędrzej Abrek scholastyk Zamojski 1676. w Zamościu. Przypis siostrze królewskiej księżnie Katarzynie z Sobieszyna Radziwiłłowej podkancel. i hetmanowy W. Kor. — Kazanie o św. Magdaleny nie wiele warte. Na końcu żywot z cudami św. Maryi Magdaleny.

— Divini amoris suavitates seu theologia mystica. Cracoviae, in offic. Schedeliana 1682. w 8ce, kart nlb. 4, str. liczb. 283, indexu str. 5. Krasińs.

— Różne dyalogi pobudzające do cnotliwych powinności. w 4ce.

Pierwszem źródłem o tem dziele jest Jabłonowski, a więc źródło mętne i nie wiarogodne. Będzie to zapewne Epiktet: Mąż doskonały 1652.

Jabłon. Museum s. 22. — Bentk. I. 340. — Załuski Bibl. poet. pols. 28. — Juszyński Dykc. I. 11. — Kronika Warsz. 1858. N. 17.

— obacz: Epiktet (Mąż doskonały 1652).

BACHSTRÖM Jan Fryd. Szlżak (fryzyer, lekarz, pastor, drukarz i dyrektor fabryk Radziwiłłowej). L'art de nager ou invention à l'aide de laquelle on peut toujours se sauver de naufrage par... docteur en médecine et directeur général des fabriques de S. A. S. Mme la Duchesse de Radziwiłł Grande Chancelière de Lithuanie. A Amsterdam, chez Zacharia Chatelain 1741. w 4ce, str. 70.

Lilienthal Erläutertes Preussen III.

— Disputatio medica de plica polonica. Respond. .... sub praes. Geo Fr. Franci de Frankenau. Hafniae, 1723. w 4ce, str. 40.

Gazeta polska 1864. N. 47.

Chreptow. — Petersb. publ.

Bachus, przy nim na ostatnie trzy dni szalone kazanie dworskie y trzy pieśni po kazaniu. R. 1586.

Index librorum prohibitorum. Zamosci 1604.

Juszyński II. 394.

— ob. Bacchus — Bachanalia — Libicki Jan (miraculosus) — Niebylski Nikodem (Bacchicae contiunculae 1615) — Uciechy lepsze i pożyty. (1655) — Urceus Codrus (Hymni 1528) — Wernsdorf Theoph. (Dissert. de B. 1753).

BACKER (de) Jodocus Bruxellensis. Innocentio XI. post transmissum sibi a Joanne III. summum imp. Othomanni

Vexillum, Deo grates referenti. Elegia ad eundem Poloniae regem. Matriti ex typ. regia, 1683. w 4ce.

Uniw. lwow.

— Sanctissimo Domino nostro Innocentio XI. Pont. Opt. Max. post transmissum sibi a gloriosissimo heroe Joanne III. Poloniae Rege summum imperii Othomanni vexillum, pro obtenta in Turcas victoria apud S. Mariam majorem Deo ac deiparae Virgini grates pię referenti. Elegia ad eundem Poloniae Regem tanti triumphu auspiciem et authorem. Matriti ex typ. regia 1683. deinde Cracoviae in officina Alb. Gorecki 1684. w 4ce, kart 8.

Wydane razem z Grandii: In Viennam liberatam, 1684. w 4ce, kart 4.

Kraśnia. — Jagiell. — Dzików — Czartor. Czetwert.

Backer Johannes ob. Kleinwächter (Fax 1650).

BACKMANN G. Fr. Cupressum funebrem ornatissimo juveni et spei oppido bonae Paulo Muscalio viri Reverendi, Clarissimi, Doctissimi, Domini Pauli Muscalii, pastoris in Roschkowitz fidelissimi filio Anno Christi MDCLXXVI. die 28 Martii ex hoc mundo placide digresso et ultimo ejusdem honorifice sepulto sacram Auditori Elisabethani nomine dicavit Georgius Fridericus Backmannus Neagora-Siles. Wratislaviae, in haeredum Baumanianorum typographia exprimebat Godofredus Gründer. (1676). fol., 2 k.

Wrocław.

BACON (Bako) Franciszek Werulamski (1560 † 1626). Systema kształcone wiadomości ludzkich. Bez w. m. dr. i r. (Warszawa u Dufoura). Na arkuszu (tablicowe).

Jocher 1989.

Czartor. — Warsz. Uniw. — Zieliński — Kraśnia.

BACON (Baco, Bacho, Baccon, Baccondorp, Baconthorp) Joannes, Carmelita († 1346). Ad M. D. G. Conclusiones theologicae ad mentem V. P. Mri Joannis Baconii cognomento Do^r resoluti publicis comentationibus expositae et in Conventu majori Leopoliens.

ordin. Carmelitarum A. R. C. 'a religiosis praedicti ordinis propugnatae. Anno reparatae salutis 177(5?) die... mensis... Leopoli, typ. S. R. M. et Confraternit. SSS. Trinitat. 177(5?) w 4ce, kart 5.

Ossol.

— Ver philosophicum purpurea luce carmelitici Phoebi, D. Angeli Mart. Carmelitae explicatum seu conclusiones ex logica juxta doctrinam Baconii. Cracoviae, typ. acad. 1710. folio.

Dzików.

— ob. Bargiel Marcellus (Conclusiones 1765) — Charzewski Marc. (Floregium theolog. 1650).

BĄCZALSKI Seweryn z Daliechowic. Fortuna albo szczęście Seweryna Bączalskiego. — W ktorey kto co ma rozumu — Obaczy to, że nikomu — Fortuna nie służy wiernie, — Kto ją masz, żyj w niey pomiernie. — Byłoby teraz nie naygorzey ze mną, — Kiedyby nie to, co widzisz przedemną. — Cum gratia et privilegio S. R. M. W Krakowie, w drukarni Łukaszá Kupiszá J. K. M. typografa. Bez w. r. (około 1644—46).

Na drugiej karcie wydrukowano:

Nauka tego losu. NAYprzód ná ty karcie gdzie Fortuná wydrukowána, masz rzucić parą kostek, pomysliwszy ná co będziesz chciał z tych rzeczy poniżey mianowanych. Co gdy uczynisz, przypátruy się drukowaným kostkom, przy ktorych wierszach to obaczysz, co urzucisz, to już będzie należało tobie. A naydziesz tám Essay, Tus, Es, Drya es, tuzy, aż do końca, cožkolwiek na kostkách páść może. w 4ce, kart 2, str. 102 i k. 1. (druk gocki).

W tytule rycina Kozaka grającego na lutni a na stole kostki. — Na odwrocie tytułu rycina fortuny z napisem: Nie myśl wiele, ciskay śmiele. — Dzieło ułożone w czterowierszach, dających odpowiedzi na zapytania, z odpowiednim rysunkiem kostek oznaczających liczby wyrzucone.

— Toż. w 4ce, str. 111.

Różnica w tytule w wierszu, gdzie wydrukowano: żyj w iney (pomiernie).

Dalsze edycye obacz: Gawiński Jan (1690, 1744). Wcześniejsza ob. Bochni (z) Stanisław (1531).

„Simile Opus sortam edidit apud Gallos Colletet et recentius Comiers.“ — Załuski Bibl. s. 28.

Czartor. — Chreptow. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow. — Warsz. Uniw.

— Ochrona koronna Seweryna Bączalskiego — Ktora pilnie przeczytawszyszy, — A mieysce w niey prawdzie dawszy — Każdy porozumie snadnie, — Że nam przydzie zginać marnie — Bóg to tylko zmienić może — Dowcip ludzki nie pomoże. — W Krakowie, r. pańs. 1606. w 4ce, kart 35. (druk gocki).

Są to narzekania na nierząd w Polsce w przemowach do różnych stanów a razem napomnienia o poprawę. — Załuski Bibl. s. 28 mówi, że książki tej nie widział. — Juszyński Dykc. I.

— Przestrach śmiertelny. Z którego każdy porozumieć może, — kiedy się owo nagle rozniemoże. — Jako mu serce wnet strach opanuje: — Przetoż przestrzegam, niech się każdy czuje — w powinności swój z poprawą żywota, — chcieli ująć tego, com ja miał, kłopotą. — Cum gratia et privil. S. R. M. W Krakowie, w drukarni Mikoł. Loba 1608. w 4ce, ark. F₃. (kart 23). (wierszem).

Dedyk. Ieronymowi Gostomskiemu z Leżenie wojewodzie Poznańskiemu, staroście Sandomierskiemu.

W wierszu: „Do tego co przeszedł“ wychwala jako poetów: Jeronima Morsztyna, Wołyńca i X. Stanisława Grochowskiego.

Akad. — Czartor. — Krasińs. — Przeźdz. Juszyński Dykc. I. 17. powiada, że o autorze wspomina Kmita w dziełku Monogamia 1617, wyliczając urzędników rzeszypolitej Babińskiej — „A Bączalski zaś stary, polskim nowiniarzem“ (na ark. C₁). Maciejowski Polska I. 220—3. — Encykl. Orgelbr. II 1084—5. — Załuski Bibl. poet. s. 28. — Siarczyński Obraz I. 14—15.

BACZKO Ludwig Adolf Franc. Józef z Błku (urodz. 8 Lipca 1755 † 1723). Annalen des Königreichs Preussen herausgegeben von Lud. v. Baczko und Theod. Schmalz. I—II. Quartal. Königsberg und Berlin 1792. in Commission des Fried. Maurer. w 8ce, str. X. 146 i 146. z 3 tabellami.

Obejmuje: Entstehung des preuss. Adels. Biographie des Simon Dach. Tabelle der Fabriken in Ostpreussen, Beschreibung des Kön. Mindowe über Lithauen vom J. 1264. An das lithauische Hof Gericht

Verordnung 28 August 1749. Biogr. des Conr. Zölner Hohemeister 1382. Preussens Lage in Ansehung seines Handels mit Pohlen. Statist. Nachrichten von Dantzig 1791. Populations Listen Ostpreuss. und Lithauis. Depart. 1790. Populat. Westpreuss. 1791. Dzików — Jagiell.

— Annalen des Königr. Preussen herausgegeben von Ludw. v. Baczko I—IV. Quartal. Königsberg, bei Friedr. Nicolovius 1793. w 8ce, str. VIII. 152, 175, 151 i 168.

Obejmuje: Beschreibung der Stadt Bromberg. Nachweisung wie viel Salz nach Polen ausgegangen. Statist. der Ostpreuss. und Lithau. Cammer Depart. Leben Georg Alb. Donalitus. Handelsgesch. von Ostpreussen. Aus Danzig 1792. Der heilige Adalbert. Von Aufhebung der Unterthänigkeit in Preussen. Seltsames Schreiben des Pohnl. Magistrat zu Kallwary (Calvariae) anno 1792. Privilegien der kleinen Westpreuss. Städte.

Dzików — Jagiell

— Geschichte Preussens v. Ludwig v. Baczko. Königsberg, bey Gottlieb Leberecht Hartung 1792—8. Erster Band: str. XXIV. i 406. — Zweyter Band: kart 2, str. 422. — Dritter Band: bey Friedrich Nicolovius, str. VIII. i 440. — Vierter Band: u tegoż 1795. karta 1, str. 502. — Fünfter Band. — Sechster Band: 1798.

! Czartor. — Jagiell

— Kleine Schriften aus dem Gebiete der Geschichte und Staatswissenschaften. 2 Bändchen. Leipzig, 1796. w 8ce.

— Handbuch der Geschichte und Erdbeschreibung Preussens. I—II. Theil. Dessau und Leipzig, im Verlage der Buchhandlung der Gelehrten. 1784. w 8ce, kart 7, str. 260. i kart 10. i od str. 261—482.

W Cz. I. Geschichte des deutschen Ordens bis 1525. W Cz. II. Ostpreussens unter polnischen Oberherrschaft. Od str. 405. Geographische Nachrichten.

Jagiell.

— Versuch einer Geschichte und Beschreibung der Stadt Königsberg. (Königsberg) in der Hartungschen Hof-Buchdr. und Buchhandlung 1787—88. w 8ce, str. 680.

Jagiell.

ob. Literar. Nachr. von Preussen 1781. s. 3.

Baczyński Antonius ob. Tepper Walenty Maciej (Oratio 1780) — Mikoszewski A. (Oratio de laudibus 1775).

Baczyński Jędrzej biskup ob. Baumeister Chr. (Lubomudrija 1790).

BACZYŃSKI Ludwik. Propositiones theologicae iuxta mentem Doctoris subtilis et Mariani, ex tractatu de Angelis, defend. ad aedes D. Francisci Cracov. sub assist. P. Ludovici Baczyński theol. magistri, studii minor. conventual. regentis. Bez w. m. 1764. folio, 1 ark. Jocher 2689.

Baczyński Marcin ob. Jurkiewicz Stan. J. (Violatum 1673).

BACZYŃSKI Stanisław Kostka. Mowa JW. Jmci P. Stanisława Kostki Baczyńskiego, wojskiego Owruckiego, komor. ziem. Braclawsk. przy reassumpcyi JO. trybunału kor. imieniem palestry trybunalskiej miana d. 25 Kwiet. r. 1754. W Lublinie. folio, kart nlb. 2. Krasińs.

— ob. Szystowski K. (Do W. Jęgomości 1774).

Baczyński Thomas ob. Catalogus (1756).

Bade. Der wohl zugerichtete und fertigete Bade-Mandel, welchen des Türkischen Sultan Mahomets Gross-Vezier, als er auss der Wiener Bad-Stube entlauffen, an die Ottomanische Pforte mit zurücke brachte, und wie ihm des Sultan Mahomets Acha da warme Bad gesegnen soll. 1684. w 4ce, kart 4. Wrocławsk.

Bade-Stube (Die Türkische vor der Stadt Wien gehaltene). Im Monat September dess 1683 Jahres. w 4ce, str. 8.

Bade (de) ob. Pont (du) (1785).

(Baden). Zdanie szlacheica polskiego cudzych interesów wiadomego o Xiażęciu J. Mei de Baden. Ob. Ludwik margr. Badeński (1697).

Badeni Jan ob. Marchocki Franc. Jos. (Navales coronae 1732).

Badeni Stanisław, (wydawca). Dyaryusz seymu ordynaryjnego warszawskiego sześciomiesięcznego roku pańskiego 1780. ob. Dyaryusz.

Badeniowie ob. X. Zubowski Xaw. (Helikonki 1789).

Badenkohlt Joh. ob. Oloff Ephraim (Ein Hertz 1713).

Badensis curia Regis (Königshofen) ob. Gorecki L. (Walach. Kriegs. 1578). — Marchio 1697. ob. Ludwik.

BADER Mateusz X. Soc. Jesu. Syn-tagma de statu morientium ex MSS. codicibus latine factum per Matthaem Bader Soc. Jesu. 1604. Bez w. m. dr. w 24ce.

Badini Giuseppe ob. Annetta e Lubino opera (1780).

Badius Jodocus (Assentius) z Assen pod Bruxella (ur. 1462 † 1535). ob. Cicero M. T. (Epistolae 1510, 1523). Encykl. Orgelbr. II. 67.

Badowicz Grzegorz. Acta Capituli prov. Polon. ord. pr. Praemislae 1666. sub tempus elect. in provincialem Gregorii Badowicz ob. Acta.

— Acta Capituli prov. Polon. ord. pr. Climuntoviae 1669. sub Gregorio Badowicz ob. Acta.

— Veritates theol. de fine ultimo 1661. ob. Zygmuntowicz H.

Badowska Magd. ob. Przyjemski T. (Pieśń).

BADOWSKI Amandus. Sancti Thomae Aquinatis studium theologicum et juridicum theses offert, quas Amandus Badowski notarii Castrensis Lublinensis filius in Univers. Zamoscensi theologiae, juris utriusque et matheseos auditor in assistentia Nicol. Onuphrii Olgerd juris canon. professoris, tunc Valentini Tepper juris naturae et gentium professoris propugnant. Zamość, 1784. w 8ce.

Tez 22. z prawa natury są pióra Teppera

Badowski Konrad ob. Kostkiewicz And. G. (Decisiones 1775) — Złoba Mat. (Conclusiones 1774).

BADOWSKI Michał X. Titulus monumenti magnis manibus perillustris Domini Alexandri Woyna capitanei Poirvrensis, Chpheidanensis etc. tentarii aulici S. R. Maiestatis erectus a Michaele Badowski theol. artium et philo-

sophiae magistro, illmi eppi Vilnensis capellano. Vilnae, typis Acad. Soc. J. Anno 1644. w 4ce, kart 14. dr. gocki. Kraszewa. Wilno IV.

BADOWSKI Winc. pisarzewic grodzki Lubels., w Uniw. Zamojs. retoryki słuchacz. Oratio pro laudibus immaculatae conceptionis Mariae in publico oratorio sodalium titulo ejusdem immaculatae Virginis 1768. 3-tio Idus Decembr. dicta. Zamości, typ. Univers. w 4ce, ark. B₂.

— ob. Propositiones (1771).

Badura ob. Lament (b. r.).

BADURSKI Andrzej (1740 † 16 Marca 1789). Dissertatio oeconomica de officio parentum et liberorum per M. Andream Badurski AA. LL. et philosophiae doctorem in classibus Novodvorscianis Scholae pōceos per horas primas professorem, collegam minorem vocatum, pro loco obtinendo in minori Universitatis Cracoviensis Collegio, publicae disputationi in lectorio CC. DD. theologorum A. D. 1765. die 20 7-bris exposita. Cracoviae, in typographia Seminarii Episcopi: Academ: (1765). w 4ce, k. 27. (ark. E_g).

Dedyk. Mathiae Bajer proconsuli, Balt. Hintz cons. Crac., Josepho Feismantel, Joanni Kozłowski, urbis Crac. consulibus, equitibus aurat. (Dedykacya pisana na jednej stronie po łacinie, a na drugiej po polsku). Brodowicz J. Żywot Badurskiego 1839. str. 6—18. Jagiell. — Ossol.

— In nomini Domini Amen. Dissertatio medica de variolis. Tum de praesidiis huc facientibus; remedio rusticano et inoculatione quam auctoritate et consensu magnifici perillustris et reverendissimi Domini Domini M. Antonii Żołądziewski J. U. et Sae theologiae doctoris ejusdemque professoris, ecclesiarum cathedralis Cracoviensis canonici, Wieliciensis praepositi, Almae Universitatis Cracoviensis dignissimi rectoris, nec non clarissimi ac doctissimi viri M. Joannis Camelin philosophiae ac Medicinae doctoris ejusdemque facultatis decani pro loco inter CC. DD. Medicinae doctores obtinendo M. Andreas Badurski in Alma Universitate

Crac. Collega minor. philosophiae; in celeberrima Bononiensi medicinae doctor. Exposuit A. Dni 1770. Cracoviae, in typographia (sic) Seminarii Academic: w 8ce, kart 30 i 1 str. (Errores).

Dedyk. Josepho in Kielczew Kielczewski episcopo Hermopolitano, suffraganeo Chełmensi.

Cześć swoją dla francuzkiego poety osobliwie wyraził drukując w jednym przytoczeniu wielkimi literami: „Dominus Voltaire.“

Akad. — Jagiell. — Krasinś. — Ossol.

— Luminare in academia umbris refulgens doctor Joannes Cantius, devota oratione praesentatum. Posnaniae, typ. Acad. 1761. folio, kart 13.

D. Walkrowski rytow. herb. Krasinś.

— Mowa roztrząsająca skutki powietrza stósowné albo niéstósowné do zachowania zdrowia i życia człowieka w ogólności a w szczególności dzieci, z przełożeniem przyzwoitégo zaradzenia i ratunku. Na publiczném posiedzeniu szkoły główny koronny z okoliczności imiennin J. O. Xiążęcia JMCi Michała Poniatowskiého, prymasa Korony polskiéy i W. X. Litewskiého, arcybiskupa gnieźnieńskiego, administratora krakowskiého, prześwietny kommissi nad edukacya narodowa prezesa, orderów Orła białého i S. Stanisława kawalera, przy zaczęciu roku szkolnego w sali Jagiellońskiéy przez M. Andrzeia Badurskiego filozofii i medycyny doktora, J. K. Mei konsyliarza, patologii i praktyki lekarskiéy w szkole główny koronny profesora, szpitala S. Barbary fizyka, collegium fizycznego prezesa. Dnia 6 Października roku 1787. mianá. W Krakowie, w drukarni szkoły główny koronny (1787). w 4ce, kart nlb. 17.

Jagiell. — Dzików — Branic. — Akad. — Krasinś. — Ossol. — Zielińś.

— Powinszowanie Jaśnie Oswieconemu Xciu JMCi Józefowi Jabłonowskiemu wojewodzie Nowogrodzkiemu etc. etc. — Jaśnie Wielmożnemu JMCi Panu Józefowi Wielopolskiemu, kawalerowi orderu S. Stanisława, chorążycowi kor. — Jaśnie Wielm. JMCi Pánu Józefowi Wielopolskiemu staroście Lanc-

koroniskiemu i Zagoyiskiemu, rotmistrzowi pancerny chorągwi. — Jaśnie Wielm. JMci Pánu Józefowi Wielopolskiemu margrabczowi Pinczowskiemu. — Os-VVIaDCzenIe VprzeI Me serCa obo-VVIaZanego VV poVVInszoVVanIV doroczney uroczystości świętego Józefa JO. Xciu JMci i JW. PP. nayszlachetniejsza krwią złączonym Imionom, życzeniem Szkół Nowodworskich Akademii krakowskiej przez M. Andrzeia Badurskiego, filoz. dokt: kolegę mniejszego, szkoły poétyki profesora wyrażone dnia 19 miesiąca Marca (1766). w 8ce, kart 7.

Zawiera wiersze na cześć Jabłonowskiego i Wielopolskich. — Zarówno tytuł jak i wiersze są pisane po jednej stronie w języku polskim, po drugiej w łacińskim.

Jagiell. — Ossol.

— Responsio vocationi divinae adaequata, in comparitione pro termino illustris olim clarissimi et adm. Rndi Dni Georgii Zubrzycki in alma Univ. Crac. philos. doctoris, in inelyta Academia Posnaniensi s. theol. professoris, collegae minoris vocati, ecclesiae parochialis in Łukowica praepositi, seminarii academico-dioecesanii praefecti, dum in ecclesia parochiali S. Margarethae Virginis et M. in Szrodka, ad Posnaniam sita, sub directione Congregationis oratorii S. Philippi Nerii existente, magno omnium dolore, justa ei funebria persolverentur a M. Andrea Badurski in alma Univ. Crac. philos. doctore, in inelyta academia Posnaniensi scholae grammatices professore denuntiata. An. 1761 die 17 Decembris. Posnaniae, typis academicis. folio, k. 7.

Przypisał autor prozą egzekutorom testamentu: X. Łukasziwi Lubaszowskiemu filoz. dr., proboszczowi Czerleńskiemu i dziekanowi Kostrzyńskiemu, Janowi Chryzost. Sewerynowiczowi św. teolog. dr., dziekanowi kollegjaty w Szamotułach i X. Piotrowi Myszczyńskiemu, proboszczowi kościoła świętej Małgorzaty. Stylem nakamiennym optakuje śmierć profesora Zubrzyckiego.

Ossol. — Warsz. Uniw.

— Sapiens uno minor Jove DD. Comes de Aquino Thomas dr. Angelicus redeunte annua suae festivitatis die in ecclesia celeberrimi conventus Posna-

niensis ordinis Praedicatorum praesente illustrissima hospitem corona a M. Andrea Badurski in alma Universitate Cracoviensi philos. doctore, in inelyta Academia Posnaniensi scholae grammatices profes. demonstratus anno quo aeterna sapientia in Cathedra Mariana salutem nostram peroravit. 1762 die 7 Martis. Posnaniae, typ. Acad. 1762. folio, k. 4. Jocher 5488. Branic. — Ossol.

— Testificatio concepti doloris ex obitu clarissimi olim ac doctissimi viri M. Pauli Ignatii Manka in alma Universitate Cracoviensi philosophiae doctoris, in classibus Vladislaviano-Novodvorsianis scholae rhetorices professoris, contubernii Hierosolymitani senioris, collegae minoris vocati, dum in ecclesia collegiata Divae Annae pia ei funebria persolverentur à M. Andrea Badurski philosophiae doctore, pòeseos professore, collega minore vocato exhibita. Annò Dni 1765 die 14 Junii. w 4ce, 1 ark. Dzików — Jagiell. — Ossol.

(Badurski Andrzej). Wiersz do Wielmożnego JMci Pana Andrzeja Badurskiego konsyliarza J. K. M. filozofii y medycyny doktora. W dzień jego imienin r. 1780 dnia 30 Listopada. W Krakowie, w drukarni Seminarjumu biskupiego Akademickiego, (1780). w 4ce, kart 4.

Na karcie ostatniej: wiersz łaciński do Badurskiego „die ejus natali.“

Jagiell. — Ossol.

— obacz: Czerwiakowski Raf. Józ. (1779).

Łukas. Hist. szkół II. 103. — Gąsiorows. Hist. med. II. 25. III. 17—18, 146—153. — Roczn. Wyd. lek. krak. III. 36—48. II. 83—152.

Bądźcie zdrowi. „Ledwo com was powitał, a już żegnać muszę.“ B. m. i r. w 8ce, kart 1. (wiersz).

Przytecki.

Bądziński Albert obacz: Bocheński Hyacint (1701).

Bądziński Jan z Osieka obacz: Tutkowski Sz. (Laurea artium et philosophiae 1653. epigr. in Zamoscium).

BĄDZYŃSKI Antoni. Głos JW. JMci Pana . . . stolnika y pośła ziemi Mielnickiej województwa Podlaskiego dnia

7 Listopada roku 1778. w Izbie posełskiej w czasie Seymu ordynaryjnego wolnego miany. Względem prawa emphyteutycznego. W drukarni P. Dufour JKM. (1778). folio, kart 2.

Branic. — Warsz. Univ. — Raczyńs. — Krasińs.

Baeharius Petrus Soc. Jesu obacz: *Happ Casparus* (Disputatio 1595).

Baffus Hieronimus ob. *Sabellicus M. Antonius* (1521).

BAGGE Joh. Daw. *Sammlung von der wahren Natur, Art und Beschaffenheit der Güter in Esth- und Livland sammt der Insel Oesel.* Reval, 1762. w 4ce, str. 256.

Petersb.

BAGIENSKI Antoni Soc. Jesu (ur. 1714 † 1770). Kazanie na pogrzebie Jakuba Pruszaka, kanonika krakows. i chełmińs.; deputata JO. Trybunału koronnego, miane w kościele farnym Piotrkowskim d. 13 Listopada 1759 r. Bez w. m. dr. w 8ce. str. 29.

Brown Bibl. pis. S. J. s. 108.

Jagiell.

BAGIŃSKI Antoni. *Propositiones ex geometria et trigonometria theorethica et practica, sub auspiciis illustr. et excell. comit. in Potok Potocki, demonstratae ab EE. MM. DD. mathematicis gymnasii Vars. S. J. Antonio Bagiński, Petro Twardowski, Simone Pinczewski. Varsaviae, ex typographia Mitzleriana 1767. w 8ce, str. nlb. 13.*

Krasińs.

BAGIENSKI Franc. Salezy [**Bagiński**]. Kazanie o potrzebie trojakiemu ducha mądrości, mocy i dobroci. Poznań, 1759.

— Kazanie pogrzebowe przy złożeniu do grobu ciała sławnej y świętej pamięci Jaśnie Wielmożnego Jego Mci Xiędza Adama hrabi z Bnina Opaleńskiego kanonika katedralnego Poznańskiego w kościele farnym Grodziskim dnia 14 Stycznia 1767. miane przez X. Franciszka Salezjusza Bagińskiego proboszcza kościoła parochialnego Łękińskiego, ą z dozwoleńm zwierzchności do druku podane. W Poznaniu, w drukarni JKM. y Rzpłtę Collegium S. J. w 8ce, 3 k. nlb. i 70 str.

Dedyk. Woyciechowi Opaleńskiemu wojewodzie Sieradzkiemu bratu zmarłego. W samem kazaniu są niektóre szczegóły, odnoszące się do rodziny zmarłego.

Jagiell.

— Kazanie o wielkiej potrzebie dobrych pasterzów przez obowiązek powołania swego, sprawujących obfite pożytki w kościele Chrystusowym, z okoliczności uroczystego poświęcenia na dostojenstwo Jaśnie Wielmożnego Naysprzewielebniejszego Jegomości Xiędza Andrzeia Stanisława Kostki Młodziejowskiego, z Bożej y stolicy Apostolskiej łaski biskupa Przemyskiego, podkanclerzego Wielkiego koronnego, kawalera orderu S. Stanisława. A za łaskawym pozwoleniem Jaśnie Oświeconego niegdys świętej pamięci Xiążęcia JMci prymasa Władysława Łubieńskiego arcy-biskupa Gnieźnieńskiego nazajutrz po skończonych uroczyscie poświęcenia obrządkach miane w kaplicy pałacowej w Skierniewicach dnia 3 Lutego 1767. w 8ce, karta tyt., str. 6, 38, 4.

Na końcu dedykacyi do Sian. Młodziejowskiego podpisany F. S. Bagiński proboszcz kościoła paroch. Łeknińskiego. — Na dwóch ostatnich kartkach jest: *Wiersz polski na powinszowanie złożony do tegoż JW. JMP. X. A. S. K. Młodziejowskiego B. P. gdy pieczęć W. Koron. w tym czasie odebrał, którego autor kończył kazanie w druku. Jocher 9024.*

Ossol. — Czartor. — Jagiell.

— Kazanie o ratunku umarłych z okoliczności pogrzebnych obrządków sławnej i ś. p. W. JM. Pani Magdaleny z Niegolewskich Skaławskiej uroczyscie powtórzonych w kościele Szamotulskim WW. OO. Reformatów d. 15 Listopada 1771. z woli i zbawionych pobudek, a oraz z przykładowego przywiązania ku siostrze rodzonej JW. X. Bernarda z Niegolewa Niegolewskiego z Bożej i stolicy Apost. łaski opata Jędrzejowskiego miane przez X. Franciszka Sal. Bagińskiego proboszcza kościoła Łeknińskiego, a z pozwoleniem zwierzchności do druku podane. W Poznaniu, w drukarni J. K. M. i Rzpłtej Coll. Soc. J. w 8ce, 4 k. nlb. i 72 str.

Wiele tu jest o Niegolewskich. Dodana również in folio genealogia Grzymałów Niegolewskich.

Raczyń. — Ossol. — Zieliń.

— Na powrót Najjaś. Pana z Wolborza dnia 9 Czerwca 1775 r. Bez w. m. i r. w 4ce, kart nlb. 2. Akad.

— Wiersz z okoliczności imienin JO. Xiążęcia JMci Massalskiego biskupa wileńskiego d. 31 Lipca 1775 r. w 4ce, kart nlb. 2. Akad. — Czartor.

BAGIŃSKI Wincenty Wojciech Kanty.

Kazanie powinna wdzięczność za hojne dobrodzieystwa nayosobliwyszemu fundatorowi głoszące w czasie solennego na województwo Trockie wjazdu JW. JP. Tadeusza na Kozielsku Ogińskiego wojewody Trockiego, na Hanucie, Łuczaju, Mołodeczney etc. hrabi, Retowskiego Babińsk. etc. starosty, orderu Orła białego kawalera, w kościele Trockim Dominikańs. r. 1770 d. 2 Września miane przez Xiędza Woyciecha Kantego Bagińskiego S. T. lektora, ordynaryjnego niedzielnego Wileńskiego u S. Ducha kaznodzieję zakonu kaznodziejskiego. W Wilnie, w druk. J. K. M. y Rzpłtey XX. Schol. Piar. 1770. folio, kart 21.

Przed kazaniem pomieszczone są: Radość JW. JP. Jadwigi z Załuskich Ogińskiej i Gaudia et plausus. Krasień.

Kraszew. Wilno IV. 310. — Atheneum 1845. Tom IV. 135—143. (Chorogr. Żmudzi) — Barącz Rys. dziej. Zak. kazn. II. 79—80.

Bagiński Wojciech ob. Batory Stef. (Gratulat. 1579) — Protasiewicz W. (Epicedia 1580).

Baglioni Sig. Antonio ob. Carpacio Antonio.

BAGNACABALLENSIS Jacobus. Constitutiones reverendiss. in Christo patris magistri Jacobi Bagnacaballensis, vniuersi ordin. min. Conuentualium S. Francisci ministri generalis pro omnibus fratribus eiusdem ordin. in inclyto Poloniae regno degentibus editae, in personali eiusdem visitatione Anno Domini 1622. Cracoviae, in officina Math. Andreowiensis 1622. w 8ce, str. 4—200.

Wiszn. IX. 286. — Ciampi Bibliogr. I. 16. Ossol.

— *Exercitia spiritualia omnium Religiosorum usibus accommodata; quae ex varijs probatorum authorum locis, pro utilitate fratrum suorum in visitatione prouinciae regni Poloniae collecta, in hunc modum digessit Rmus P. Jacobus Bagnacaballensis, Artium et S. T. doctor, vniuersi ordinis minorum Conuentualium S. Francisci Minister Generalis. Cracoviae, ex officina typographica Franc. Cesarij, Anno reparatae salutis, M. DC. XXII (1622). w 12ce, 5 kart na przodzie, str. 2637 (właściwie str. 1589). i indexu str. 21.*

Przypis. M. Szyszkowskiemu biskupowi krakowskiemu z podpisem tłumacza Adryana Bratkowicza gwardyana w Collegium Szyszkows. Oryginał był pisany po włosku.

Paginacya dzieła bardzo pomyłona. Mianowicie: po str. 1 do 1099 następuje 2000 do 2028, poczem 1229 do 1299, poczem 12100 do 12104, poczem 2105 do 2293, wreszcie 2359 do 2637.

Jocher 5738, 6606.

Dzięków — Czartor. — Jagiell. — Ossol.

BAGNICKI Chryzostom Soc. Jesu.

Prawdy do chrześcijańskiej doskonałości i żywota wiecznego prowadzące, fundujące się na wyrokach prawdy przedwieczney we czterech częściach księgi: w pierwszej o bogoboyności, w drugiej tajemnice duszy z Panem Bogiem, rozmowy w trzeciej o dwojakiej drodze szczęśliwej i nieszczęśliwej w niniejszym życiu pielgrzymujących, w czwartej różne akty nabożne, rozmyślanie męki pańskiej i modlitwy do świętych patronów wydane przez sługę Matki Boskiej już trzeci raz z pod prasy drukarskiej wychodzące ku większej czci i chwale Boga w Trójcy świętej jedynego i niepokalanie poczętej Maryi Panny. W Wilnie, r. p. 1769. w druk. JKM. księży Bazylianów. w 8ce, kart nlb 5, str. 354.

Porównaj Augustyn św.: Duchowne traktaciki (Wilno, 1760). Warsz. Uniw.

Bagniewska Barbara z Chołstowskich ob. Skrzetuski Krzysztof (Popis enót 1729).

Bagniska ob. Sokołowski Kazimierz (Projekt).

BAHRYNOWSKI Urban X. († 1711). Laur nieśmiertelności JW. s. p. JMości Ojca Inocentego Winnickiego z Bożej y stolicy Apostolskiej łaski episcopa Przemyskiego, Dermańskiego y Dubieńskiego, archimandryty ritus graeci unita mowa Wielebnego w Bogu X. Urbana Bahrynowskiego św. theologiej bakałarza, przeora Samborskiego zakonu Dominika świętego w Ławrowskim OO. Bazylijanów monastyrze r. p. 1701 dnia 10 Stycznia złożony, przez tegoż do druku podany. We Lwowie, w druk. Coll. Societ. Jesu 1701. w 4ce, kart nlb. 21.

Dedyk.: Jerzemu Winnickiemu, bisk. Przemyskiemu bratu zmarłego.

Barącz Rys dziejów zak. kazn. II. s. 80.

Akad. — Dzików — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Lilie herbowne do niebieskiej Florencyey od Park przeniesione szczęśliwey wieczności swera ogrodzone przy solenney inhumacyey Wielmożego Jegomości Pana Marcyana z Szpanowa na Nowodworze Czaplīca podkomorzego generału województwa Kiiowskiego w kościele Luckim OO. Dominikanów obitami łez strumieniami skropione publiczną mową Wielebnego X. Urbana Bahrynowskiego s. theologiey pierwszego professorá tegoż zakonu y konwentu przy heroiczyh dźił i zasług kwitnacyey koronie, oraz niezwiędniátych cnót kándorze obiaśnione w roku pańskim 1697. dnia 25 Novembris. Od tegoż potym do druku w roku 1698 podane. W Krakowie, w drukarni Mikołaja Alexandra Schedla JKM. typografá. w 4ce, k. tyt. i 35 str. druk gocki.

Dedykacya: Jerzemu Andrzejowi Czaplīcowi, staroście krzemieżuckiemu, stolnikowi orwuckiemu etc.

Akad. — Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Uniw lwow.

BAIANUS Andreas, Lusitanus. Paenegyricus, memoriae rerum gestarum ab illustriss. et excellentiss. DD. Joanne Zamoscio magno Cancellario regni Poloniae, et copiarum imperatore perpetuo, ejusque superstiti splendori filio tanti patris implenti vestigia illustriss. Dom. Dom. Thomae Zamoscio praefecto

Knissinensi, Goniadzensi etc. scriptus, et ab Jacobo Lauro Romano dicatus. Romae apud Bartholomaeum Zannetum 1617. w 8ce.

Dedykacya: Tom. Zamoyskiemu.

Panegyrik ten był przedrukowany 1651 r. Ciampi Bibliogr. I. 16—18. — Encykl. Orgebr. II. 701.

(Baiazethes) Praesidente illustrissimo et reverendissimo Domino D. Christiano Dunin Karwicki custode Gnesnensi archidiacono Lancieniensi, canonico Sandomiriensi etc. vicemareschalco, illustrissimo domino Stanislao Valeriano de Janowice Chwalibog subdapifero palatinato et judice castrensi Cracoviensi, polono tribunali, oblati duo orbis vastatores Bajazethes et Tamerlanes, a perillustri juventute collegii Wierzboviani Societatis Jesu Petricoviae, anno judicati in terris Dei hominis 1714 die [26 et 28] mensis Novembris. Calissii, typis Collegij Soc. Jesu. folio, 3 ark.

Dedykowane deputatom do Trybunału koronnego (z wymienieniem nazwisk deputatów).

Jestto programma do aktu szkolnego po łac. i po polsku.

Trebiicki Bibl. warsz. 1843. T. 12. s. 325. — Bandtke Hist. dr. Król. pols. II. 471.

Czartor. — Jagiell.

Bajazeth ob. Uniwersał cesarza tureckiego (1621).

Bajeczki Nr. 1. (Stój pióro, by kto wierszy mych nie brał na nice, albo się nieozwały na stole nożyce. Sat. Naruszewicza). W Krakowie, w drukarni Jana Maya 1797. w 8ce, str. 11.

Na początku wierszyk do Pana Joachima...

Bajki zaś są: Dwa zające i waż. Zdrój i Kał.

Ossol. — Jagiell.

Bajer (Bayer) Abraham ob. Lubiecki Paw. Franc. (Apparat 1653).

BAJER Adryan. Harmonia Struvio-Grotio-Schrobelianae observationibus aucta a Joanne Schultze. Gedani, 1693. w 4ce.

Bajer Jan ob. Epigrammata (1608).

Bajer Jan Andrzej (Bair) ob. Gawiński Jan (Wenus polska 1673).

BAJER Jan Czesław († 17 Sierpnia 1670). Kazanie na pogrzebie sławney i światobliwey p. JMPana Abrahama ze Zbączyna Zbąskiego, który dnia

18 Grudnia Panu Bogu swemu w ręce ducha oddał 1634. Przez X. Czesława Bajera Dominikana teologa y na ten czas przeora Lubelskiego w kościele Kurowskim miane, a potem do druku podane. W Lublinie, w drukarni Pawła Konrada r. p. 1635. w 4ce, kart 18.

Dedyk.: Stanisł. i Janowi Zbąskim synom nieboszczyka.

Jocher 5158.

Czartor. — Dzików — Krasińs. — Ossol.

— Congregatio Lithuaniae praedicatorum ordinis ab emin. et rev. DD. Hieronymo Verospio tit. S. Agnetis in Agone presbytero Cardinali Comprorectore (sic) praedicti ordinis 5 kalend. Junii 1643. ex speciali ordine SS. D. N. Urbani divina providentia Papae VIII. ultimum conclusa et feliciter inchoata, ad Generalissimum Capitulum a. 1644. in Urbe habendum pro sui in provinciam institutione R. P. F. Joannis Ceslai Baier, prioris Mercensis, negotii in Urbe apud ordinem et Sanctam Sedem Apostolicam procuratoris calamo, Fratrum et Conventum Lithuaniae nomine, cursim in procinctu in Urbem expedita. Merceii, 1644. w 4ce, str. 58. Jocher 7749.

— ob. Acta (1659).

Barącz Rys dziejów II. 81. — Chodyk. I. 316. — Maciejows. Piśmien. III. 784. — Jabłonowski Jos. Musaeum polon. s. 22. („Conciones in Dominicis et aliae variae.“)

BAJER Jan Nepomucen. Fluvii auriflui et gemmiferi eruditaie in pretium virtutis VIII. VV. DD. primae laureae candidatorum effusi, ac dum; in alma Universitate Cracoviensi per Clarissimum ac Excellentissimum Dominum D. M. Antonium Michalski philosophiae doctorem et professorem collegam minorem praesente magnorum hospitem coronâ, artium liberalium et philosophiae baccalaurei ritu selenni crearentur; a Joanne Nepomuceno Bajer ejusdem laureae candidato artificio poeticô educti. Anno Dni 1746 die 5-tâ mensis Novembris. Cracoviae, typis Universitatis, 1746. folio, kart 7.

Na odwrotnej stronie karty tytułowej niedziortyt przedstawiający Sgo Rocha (podpis rytownika Jana Surmackiego). — Dalej na-

stepuje wezwanie do tegoż świętego prozą i panegiryki do Laureatów: Kasp. Szaster, Tom. Olchawski, Ant. Komorowski, Józ. Szczechowicz, Franciszek Małowski, Andrzej Głuziński, Mik. Konturkiewicz. — Bajerowi dziękuje Szaster.

Jocher 1559.

Akad. — Jagiell. — Ossol.

Bajer Joannes Ferdinandus obacz: Bayer.

Baier Ignatius Andreas notarius ob. Joachimus a Nativitate (Sideris felix 1671).

Bajer Jędrzej, biskup Chełmski († 1784) ob. Mirowski Józef Mich. (Sidus amicum 1759).

Bajer Mathias ob. Badurski Andreas (Dissertatio 1765) — Schneider (Widowisko 1735, Doskon. opisanie 1790).

Kuryer warsz. 1860. N. 314.

Bajer Theoph. Sigfried ob. Bayer T. S. (Commentarius 1722, Dissertatio 1723).

Bajerowa ob. Cieszkowski (Projekt).

BAJERSKI Adam. Z dotrzymanego indygenatu pruskiego dobro popolite, z niedotrzymanego uszczerbek y ruina prowincyi przez indygenę pruskiego świata wywiedziona. (Pod tem orzeł pruski w drzeworycie). [Przydano:] Juris correcti terrarum Prussiae inter fratres et sorores de successione defensio 1696. w 4ce, 8 ark. (kart 32).

Akad. — Czartor. — Krasińs. — Ossol. — Zieliński.

ob. Respons indygenie (1697).

— Replika indygeny pruskiego na Respons gruby, in veritate et justitia błądzący, z obszerniejszym koło tego wywodem, każdemu, prawdę i dobro popolite kochającemu, pod rozsadek podana. A. B. Anno Domini 1697. w 4ce, str. 62.

Bentk. Hist. lit. II. 227, 240. — Braun Descriptior. 1739. s. 320—4.

Akad. — Jagiell. — Czartor. — Krasińs. — Uniw. lwow. — Kijows. — Ossol.

BAJEWSKI Filip. Choreae bini solis et lunae aulae et ecclesiae in serenissimis illustriissimorum sponsorum principis Janussii Radivil archicamerarii M. D. L. et Mariae illustriissimae Jo. Basilii palatini et despotae Moldaviae filiae applaudente Collegio Mohiliano Kioviensi

per Philippum Wasilewicz Bajewski ejusdem Collegii studiosum orbi praesentatae Anno 1645. folio, 13 ark. druk gocki.

Tytuł w pięknej emblematycznej rycinie na blasze rytej bezimiennie.

Przypis prozą łac. Januszowi Radziwiłłowi, Kieciu na Birzach i Dubinkach, podkomorzemu W. X. Lit., staroście Kazimierskiemu, Kamienieckiemu, Sejwenskiemu, Bystrzyckiemu i Maryi córce Jana Bazylego wojewody i deszputy Mołdawskiego, podpisał Filip Wasilewicz Bajewski, student kollegyum Kijowskiego. — Samo powinszowanie pisane jest prozą łac. i wierszami łac., a w textcie są różne herby (w drzeworycie odbite), poczem na blasze ryty herb Radziwiłłów. — Następuje powinszowanie wierszem polskim, również ozdobione drzeworytami. Na samym końcu rycina na blasze ryta, przedstawia w drobnych portretach znakomitszych członków rodziny Radziwiłłów.

BAJEWSKI Teodozy Wasilewicz. Sancti Petri metropolitae Kijoviensis Thaumaturgi Rossiae illustriss. Dominus et rever. Pater D. Petrus Mohiła archiepiscopus metropolitanus Kijoviensis Haliciensis et Univers. Rossiae S. Sedis Apostolicae Constant. exarcha archimandrita Pieczariensis etc., patroni sui Iconismus sibi ipsi in die patronalis obitus, sua vero natalitia praesentatus ab F. Theodosio Wasilewicz Bajewski ord. S. Basili. Kijoviae, typ. Pieczariensibus, Anno Domini 1645. w 4ce, kart 22.

Dedykacya: Piotr. Mohile, którego herb na odwrocie tytułu.

Wiszn. VIII. 382. Krasinś. — Ossol.

— Tentoria venienti Kioiviam cum novi honoris fascibus Domino Adamo de Brusilow Sventoldicio Kisiel. Kioiviae, 1646. folio (wiersz).

Petersb. publ.

— ob. Narolski Jan (1677).

BAIJ (de) Michael. Epistola Michaelis Baii regii in Sacra Theologia professoris, cancellarii et conservatoris privilegiorū Academiae Louaniensis: De statu inferioris Germaniae vnione cum ijs, qui praeter omnium haecenus haereticorum morem, se Desertores Romanae Catholicae religionis vocant: Et de juramento, quod eorum iussu à Clero

et Monachis exigitur. Vae filij Desertores, dicit Dominus, vt faceretis consilium, et non ex me: et ordiremini telam, et non per spiritum meum. Esaiiae XXX. Cracoviae, typis Andreae Petricovii 1578. w 8ce, kart nlb. 12.

Na początku dziełka: Reverendo patri abati Parcensi, Michael de Baij. — Na końcu: Lovanio. — Na ostatniej karcie czterowiersz: In credendi libertatem.

Jagiell.

(Bajka). Bajka Niedźwiedz, pszczoły y żoły. w 12ce, str. 13.

Warsz. Uniw.

Bajka nie bajka. W Warszawic, w drukarni Nowey J. K. Mci. Nakładem Piotra Zawadzkiego 1790. w 8ce, str. 180.

Warsz. Uniw.

Bajki czyli zabawka niepróżnującego. Supraśl, 1780. w 8ce, str. nlb. 30. z rycinami.

Krasinś.

— Toż. W Supraślu, 1782. w 8ce, str. nlb. 30. z rycinami.

Odnows. Bibl. 286.

(Bajki). Bayki zabawne dla rozrywki myśli niepróżnującym do czytania, z przydaniem także ciekawych wierszy zebrane. W Łowiczu, w drukarni JO. X. prymassa 1783. w 8ce, str. 96.

Ossol.

— Toż, tamże. 1790. w 8ce, str. 95.

Bajki ob. Bajeczki — Ezop (1575) — Krasicki J. (i przypowieści 1779) — Lawrynowicz Ant. Tom. (1789) — Trabczyński Ignacy (Bajki i przypowieści 1787).

Bajkowski Alexander ob. Popiołek Józef Jerzy (Apogaeum virtutum 1737).

Bajkowski Jan Albert ob. Jaskólski Jan Władysław (1644) — Stefanowski Cypryan (Novus Salomon 1640) — Regulus Joan. Młodujewicz (Sacrat. primitiis gratulat. 1640) — Szoldrski Andr. (Gratulationes 1636).

(Bajkowski Mik.) Summarium documentorum ex parte gener. Nicolai Elegii Baykowski contra Stanislaum Lubomirski palat. Kij. parentem (1776). folio.

Ossol.

— Zażalenie Ur. Mik. Eligiusza Baykowskiego regenta ziemskiego Czerniechowskiego przeciwko Xiążętom Lu-

boimskim wojewodzie Kijowskim y innym, a w rzeczy samej przeciwko dekretowi sądu assessori koronnej w roku przeszłym 1775. ex feriis controversis pozwanemu. 1776. folio.

ob. Lubomirscy (Odpowiedź na pismo: Zażalenie 1776).

Baimler ob. Beimler.

Bains (Les) de terre ob. Marsigli Dr. (1775).

Bair Jan ob. Bajer.

Baka Adam skarbnik Mściślawś. ob. Baka Józef (Nabożeństwo 1844).

Baka Iwan ob. Licinius Joannes Namysłowius (Ad fratres 1597).

BAKA Józef (urodz. 18 Marca 1707 † 2 Czerwca 1780). Nabożeństwo do Ś. Jana Franciszka Regisa wyznawcy y misyonarza S. J. y do innych świętych w kościele Błońskim XX. Missyonarzów S. J. W. J. Panu Adamowi Bakowi, skarbnikowi Mściślawskiemu ofiarowane od X. [jędza] J. [ózefa] B. [aki] S. [ocietatis] J. [esu] Miss. [ionarza]. R. P. 1744. W Wilnie, w druk. Akad. S. J. w 8ce.

Jocher 6917.

— Wielki obrońca upadłej grzeszników przed Bogiem sprawy abo gorliwy o zbawienie dusz ludzkich Missyonarz S. Jan Franciszek Regis Soc. Jesu wyznawca pod imieniem Antoniego Borzęckiego, życie swe do naśladowania y uwagi z niego do wykonania wierpodający. R. P. 1755. W Wilnie, w druk. Akad. Soc. Jesu. w 4ce, 30 ark. oprócz 2 ark. na przodzie.

Dedykacya od Missy Błońskiej do Antoniego z Kosarzowa Borzęckiego starosty Krzywosielskiego, gdzie wiadomość o familii Borzęckich. — Autor wysławia tam dobrodziejstwa Adama Baki, skarbnika Mściślawskiego.

Autorstwa X. Baki dowodzą następujące okoliczności: 1) że on był w tym czasie przełożonym missy błońskiej (Błoń, w powiecie łhumeńskim), imieniem której pisana dedykacya. 2) że poprzednie dziełko (Nabożeństwo 1744) również o św. Janie Franc. Regis traktujące, pisał niewątpliwie ks. Baka. 3) że w dedykacyi tego dziełka (podobnie jak w „Nabożeństwie“ z roku 1744) wysławia autor Adama Baka.

Jocher 8387. — Kraszews. Wilno IV. s. 286.

X. Polkowski — Wilno.

— Nabożeństwo codzienne chrześcijańskie. w 8ce, str. 46.

Edycya dziś nie znana. Wyszedł jej przedruk przez Józ. Legowicza w Wilnie u Bazyljanów z r. 1808. Są tu wierszem: Rozmyślania o śmierci czyli Popielec. — Byłyby one podstawą do mistyfikacyi ogłoszonej w r. 1807. przez Korsaka i Borowskiego?

Jocher Obraz III. s. 117.

— Uwagi o śmierci niechybnej, wszystkim pospolitej wierszem wyrażone przez Xiedza Bakę S. J. profess. poetyki, a sumptem JMP. Xawerego Stefaniego obywatela miasta J. K. M. Wileńsk. do druku na pożytek duchowny podane w r. 1766 i Wilno, 1766.

Na końcu dzieła Imprimatur: Carolus Karp J. U. D. Canon. Cathedr. et Off. Vilnensis m. p. — Egzemplarza pierwotnego nikt nie opisał, a może i nie widział, znanem jest tylko podrobienie Wileńskie z roku 1807. — Baka nie znany w oryginalu, płacze się niewiedzieć czemu po historyach literatury naszej, bo ani osnową wiersza zasługuje na to, ani autentyczność wiersza dowiedziona. Mniemany przedruk z r. 1807. czy nim jest, i czy wierny? Po rejestrze dolepiono kartkę Imprimatur: C. Karp J. U. D. C. C. et O. V. m. p. — Całe to dolepienie podejrzaney natury, zwłaszcza, że po drugiej stronie tej kartki było wydrukowane też samo co w tytule: Sumptem JM. C. P. .... przedrukowane. Widno, że fabrykancy edycyji z r. 1807. nie zdecydowali się byli zrazu, co umieścić na końcu. Początkowo nie było zamierzonom podać: Imprimatur. Ja powątpiewam czy istotnie Baka napisał poema w tej formie — czy nawet istniała na prawdę edycya z r. 1766. i czy przedruk jest wierny. Już Bentkowski wskazał, że dedykacyą do Dubińskiego pisał Borowski, resztę dorabiała może współka. — Jakoż Juszyński w Dykeyonarzu poetów, nie wymienia Baki, snadź miał do tego jakieś powody. — Należałoby rozświecić wątpliwość przez porównanie istotnych wierszy X. Baki w broszurach: Pienia święte i rytmy pobożne z rozmaitych pisarzów. Wilno, u Bazyljanów 1801. str. 184. i Magazyn duchowny ku zasilaniu duszy. Poczajów, u Bazyljanów 1810. w 8ce, str. 105. (Tu od str. 59 wiersze X. Baki o śmierci wydane r. 1805?). Obu dwóch tych broszur nie znam.

Encykl. Orgelbr. III. 33. II. 712—713. — Brown Bibliot. 108. — Encykl. kośc. I. 590. — Kraszewski Wędrowki 1839. str. 33—47. — Bentkows. I. 488. — Kuryer

litews. 1762. d. 5 Lut. — Księga świata I. s. 63—5, r. 1851. (p. Bartoszewicza). — Balińś. Akad. s. 209.

BAKAŁOWICZ Jan major. Czynności wojenne przez Jana Bakałowicza inżyniera J. K. M. i geometre przysięgłego. W Warszawie, w drukarni korpusu katedów Mitzlerowskiej. 1771. w 8ce, kart 4, str. 242.

Dedyk. Stanisł. Augustowi. Mówi tam, że królłożył na jego edukacyę. Jest tu opisana (str. 103—109), przygoda Maurycego Xcia Saskiego z r. 1705. z konfederatami. Żebraws. Bibliogr. 425—426. — Chłędows. Spis 147.

Akad. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow. — Zielińś. — Krasinś.

— Essai sur la fortification ou application de la fortification au terrain (sic). Dedié au Roi par M. Bakałowicz géometre juré et capitaine ingénieur au service de Sa Majesté le Roi de Pologne. A Varsovie, chez Jean Auguste Poser libraire. 1769. w 8ce, kart 5, str. 249.

Dedyk. Stan. August.

Czartor. — Jagiell. — Dzików — Krasinś. — Ossol.

— Traité sur le nivellement par Mr. Bakałowicz ingénieur du roy. Varsovie, 1773. w 8ce, str. 62 i 1 tablica figur.

Katal. Pijars.

— Zdanie o pożytku y potrzebie fortec w Królestwie polskim i państwach jego przez Jana Bakałowicza maiora w woysku koron. inżyniera J. K. M. W Warszawie znayduie się u Jana Posera bibliopoli J. K. M. 1777. w 8ce, kart nlb. 4, str. 164. w końcu spisu rzeczy 2 karty.

W katalogu pism Bakałowicza znajdujących się u Posera dołączonym do tej książki, wymieniono nadto: Manuel de l'attaque et de defense des places. — Bakałowicz w r. 1764 i 65 był w liczbie uczących się prawa cywil. w Akademii krak.

Akad. — Chreptow. — Dzików — Krasinś.

— ob. Dowód (1776).

BAKOWSKI Piotr Jakób. Żywot świętego Filipa Neriusa z Florencyi: Congregationis oratorii fundatora, włoskim y łacińskim, przez W. Piotra Jakóba Bakałowa z Arettu, teŹże kongregacyę kapłana napisany, a polskim darowany

językiem przez Wielmożnego Jego Mości P. Adama z Konarzewa Konarzewskiego, w roku pańskim 1668. od Oyców Congregationis oratorii święteŹ gory Gostynskiej podany do druku. W Lesznie, Michalowi Buk 1683. w 4ce, str. 464 i rejestrze str. 28. z rycina.

Jocher 8372.

Czartor. — Jagiel. — Ossol. — Warsz. Uniw. — Uniw. lwow.

BAKER Jerzy. Opisanie epidemicznych katarów panujących w Londynie r. 1762. przez Jędrzeia [Jerzego] Bakera, doktora nadwornego królowej angielskiej, teraz z łacińskiego języka przez Jana Wilhelma Mellera medycyny doktora dworu i konsyliarza nadwornego króla polskiego przetłumaczone. W Warszawie, 1789. w 8ce, str. 16. Warsz. Uniw. — Kijows.

Baker Jodocus ob. Backer.

Bakon Fr. ob. Bacon.

Bakowiecki Benedykt Mokosia Archimandryta ob. Stefanowski Cypryan (Zgromadzonych wód pochwała 1655).

Bakowiecki Józef, biskup ob. Rudomicz Bazyli (Genealogia domus 1648) — Stefanowski Cypryan (Zgromadzonych wód pochwała 1655).

Bakowska Anna Konstancya z Denhoffów, wojew. ob. Denhoffia Constantia — Elert Franc. (Wety z drzewa 1676) — Weber Mich. (Pompa nuptial. b. r.).

Bakowska Elżbieta podkom. Chełm. obacz: Sałdecki Andrzej (Łzy Minerwy 1662).

BAKOWSKI Franciszek Józef. Conceptus ad Verbum Dei Mariae Conceptio in publico scholarū Rgni oratorio sub titulo et confraternitate ejusdem immaculatae conceptionis erecto a Francisco Josepho de Zaborow Bakowski pocillatorida Ciechanoviensi auditore dialectices in nobilissima hospitum et iuventutis academicae coronâ demonstratus. Anno Domini 1721. die 8 Decembris. Cracoviae, typis Iacobi Matyaskiewicz S. R. M. typographi. folio, 3 ark.

Na odwrotnej stronie tytułu herb Srzeniawa, pod nim 6 wierszy łac. — Przypis prozą

Dominikowi Lochmanowi ob. pr. D., kanonikowi katedr. i infułatowi krak. — Dalej: mowa miana w uroczystość Niepokalanego poczęcia N. P. Maryi.

Krasiań. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Zamojs.

BAKOWSKI Jan Jacek wojewodzie Pomorski. Brevis expositio actionis sub Chotimo toto orbe celebratissimae, declamatione publica ipso die D. Joannis Evang. 1674 in Coll. Gedanensi S. J. celebrata p. Joa. Hyac. Bakowski palatinidem Pomer. ibid. eloq. studiosum. Olivae, mandata typis incipientie 1675 Anno. w 4ce, ark. C₃.

Dedyk. Jacobo principi Poloniae.

Hoppius Schedias. s. 60. — Trębicki Bibl. warsz. 1843. T. 12. s. 323.

Bakowski Joannes Ignatius ob. Weber Michał (Pompa nuptialis).

BAKOWSKI Jan Nepom. (ur. 25 Maja 1742). Kazania na różne święta y po różnych miejscach przez X. Jana Nepomucena Bakowskiego w Tow. Jezus. miane. Tomik I. i II. W Kaliszu, w drukarni J. K. M. i Rzpłtęj r. p. 1780. w 8ce, Tom I. str. 249, Tom II. kart nlb. 4, str. 309 i registra.

Jocher 4551. — Bentk. II. 583. — Brown Bibl. 113. Wileńs.

Bakowski Józef ob. Pilszewski Alex. Franc. (1721).

Bakowski Maciej ob. Firley Henr. (Leopardus 1624).

BAKOWSKI Stan. Mich. Expeditio romana B. Stanislai Kostka allegorica panegyri adumbrata et sacro coetui sodalium Deiparae Virginis sub titulo Annunciatae et Immaculate Conceptae a perill. et magnif. D. D. Stanislao Michael Bakowski palatin. Pomeraniae, auditore eloq. oblata, dicta ab eodem in Parthenio oratorio Hosiani collegii Brunsb. Soc. Jesu Anno salut. 1669 28 Septemb. Typis Henr. Schultz (1669). w 4ce, kart 7.

Jocher 5309.

Bakowski X. Reformat ob. Bzonowski X. Dominik (Majestat 1723).

BAKSCHAY (Abrahami) Shemnicensis, Pannonii, secretarii illustrissimi Domini D: Alberti à Lasko palatini Syradiensis etc. Chronologia, de regibus Hun-

garicis, prius nunquam edita Cracoviae, in officina Matthaei Siebeneicheri MDLXVII (1567). w 4ce, k. nlb. 34. druk kursywa.

Na odwr. tyt. herb Łaskiego. Są tu wiersze Jana z Świdnicy, Andr. Trzecińskiego, Ad. Schrotera.

Dedykacya do Alberta Łaskiego dat. in arce Cels. tuae Ostrog in Volynia. Na kar. sig. H, jest dodatek: Ill. dni Alberti a Lasco palatini Siradiensis etc. exhortatio ad milites in expeditione Moldavica cum Jacobum Basilicum despotam in regnum introduce-ret. Anno 1561.

Wiszniews. VIII. 74. i Juszyńs. II. 222—3. mają mylnie rok 1547. — Bandtke Hist. dr. krak. 351.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Pawlikowski.

Bakster (Baxter) Glicery Józef ad S. Bernardum, Pijar (ur w Łowiczu 9 Kwiet. 1729 † w Mikulińcach 1 Sierp. 1799). ob. Callières (Prawdz. polityka 1752, 1788) — Horatius — Montesquieu (Uwagi nad przyczynami 1762) — Wolter (Alzyra 1778).

Juszyński I. 16. — Bielski Vitae 116. — Bentk. II. 790. — Łukaszewicz L. Piám. 69. — Encykl. Orgelbr. II. 1053. — Horanyi Script. II. 128. — Jocher 820.

Bakus (Baka?) Stanisl. et Mathias ob. Satorius Petrus (Emanuel 1561).

Bakynth Paulus ob. Ecchius Valent.

Bal Joannes ob. Biezanowski Stan. (Utraque cives decernantes 1660).

Bal Michael ob. Biezanowski Stan. (Utraque cives 1660).

BAL Stefan, herbu Gozdawa [nowowierca i Aryanin, pisarz śpiewów po-bożnych ułożonych z pisma świętego]. Siarcz. Obraz I. str. 15. — Wiszn. Hist. lit. pol. VI. str. 4. — Sandius Bibl. antitrinitariorum str. 90.

Balaban Alexander ob. Jan Złotousty (1614).

Balaban Daniel. Epigramma.

Juszyńs. Dykc. I. — Okolski Orbis Polon. I. 339. — Zubrzycki Kronika Lwowa 1848. s. 172.

— obacz: Berynda Paweł (Lexicon 1627).

Balaban Dymitr ob. Berynda Paweł (1627).

BALABAN Gedeon († 1607). Ewanhelie uczyłelnoje na wsiaku nedeliu i na

hospodskija prazdniki narocitych swiatych, izbranno ot swiatioho Ewanhelja swiatiejszym Kalistom. Kryłow, 1606. folio. ob. Ewanhelie.

Joher 4407. — Engel Ukrain. Gesch. — Lukasz. Wyzn helwec. I. 74, 80, 124. — Zubrzycki Kronika s. 190—1. — Wiszn. VII. 433. — Encykl. Orgelbr. II. 776—8. XXII. 538. — Akta Ros. Zach. Kijow. IV. 43.

BALABAN Jerzy, starościc Wiski. Illustri Joanni Zółkiewski in patriam redeunti gratulatio laetitiae et perpetuae observantiae ergo dicata. Cracov., M. Andreovien. 1622. w 4ce.

— ob. Janidlovius Jacobus (Threnodia 1620).

Juszyńś. Dyke. I. 12.

Balaban Teodor obacz: Liturgia (1604).

Balabanówka ob. Worcell S.

Balamut modny, komedya w pięciu aktach. Warszawa, w drukarni P. Dufour 1779. w 8ce, str. 124.

Jagiell. — Warsz. Uniw. — Zielińś.

Balamut kobiet, opera we 3-ch aktach z włoskiego tłumaczona, z muzyką Baltazara Gallupi, na teatrze warszawskim przez aktorów narodowych J. K. Mei reprezentowana. W Warszawie, u P. Dufour 1783. w 8ce, str. 104.

Zielińś. — Akad. — Czartor.

BALARSKI Melchior. Elegia in obitum Sebastiani Montelupi. Wiceburgi, typ. Georg. Fleischmanni 1600. w 4ce.

BALASSA Bálint. Betegh Lelkeknek valo fwues kertecyke meliben sok fele io szagu, es egesseges fwuek talaltatnak, mely fwuek altal az lelkek mindennemö beteghsegekben, fogiatkozaksokban meg eleunedhetnek es megh Vyulhatnak. Ehez foglaltatot egy szep tudomany: Tudni illik mikeppen kellien embernek magat biztatni, az niomorusagnak wldezesnek es kennak ideieben. Mellyet Giarmathy Balassy Balint forditot Nemetböl Magiarrá az ő szerelmes szwleynek haborwsagokban valo vigasztalasara. Bock Mihaly altal zereztetett Nemetööl. [Na końcu:] Cracoban Nyomtattatott Király eö Felsege Nyomtatöya Wirz-

bieth Mathias altal. 1572 esztendeüben. w 12ce, ark. sign. a—H_c. (k. nlb. 90. Szabó K., Régi Magyar Könyvtár. I. s. 47.

Balassi Andreas ob. Bielski Joach. Wolski (In obitum. 1577).

BALAZY Wojciech. Narratio epistolica Alberti Balazy philosophiae in Leopoliensi Societatis Jesv collegio auditoris. Ad Adum rdum patrem P. Joannem Argentum Societatis Jesu nuperrimé in Polonia praepositum provinciale, nunc in Austria visitatorem, in qua referuntur feriae post acceptum de SS. Ignatio et Xaverio in Diuos cooptatis nuncium institutae Leopoli nobilissima totius Russiae Polonicae urbe. Anno Domini 1622. Jaroslaviae apud Joannem Szeligam. w 4ce, ark. C₄. (kart 11).

List ten datowany na końcu. Leopoli, pridie nonas Augusti 1622.

Joher 8947. — Wiszniewski VIII. 176, 232. Załuski Collect. leg. str. 60.

Krasińś. — Jagiell. — Ossol.

(Balazy Wojciech). Corolla juris utriusque qua admodum reverendus et clarissimus Dominus Albertus Balazy praepositus Uchanensis in inlyta Academia Zamoscensi per illustrem et admodum reverendum Dominum Benedictum Zelechowski U. J. D. Canonicum Zamosc., Acad. procancellarium exornabatur confluente publica virorum illustrium pagnegyri faustissimis nobilis juventutis academicae plausibus humanissime excepta. Anno erae Christinae 1644 Martii 10. In officina typographica Acad. Zamoscensis. w 4ce, sign. B.

Na odwr. str. tytułu ustep z mowy w czesie rocznicy pogrzebu Jana Zamojskiego, mianej przez Burskiego. Na końcu pegaz i pod nim 2 wiersze łac.

Balbierzyska ob. Wiśniowiecki Mich. (Manifest 1734).

BALBINUS Bohuslaus Societ. Jesu (urodz. 1621 † 29 Listopada 1688). Diva Wartensis seu origines et miracula magnae Dei hominumque matris Mariae, quae a tot retro saeculis Wartae, in limitibus Silesiae, comitatusque Glacensis, magna populorum frequentia colitur, clarissima miraculis; libris duobus comprehensa et nunc primum in

lucem edita, impensis reverendissimi et amplissimi Domini D. Simonis abbatis Camenecensis. Authore.... e Soc. Jesu. Cum facultate superiorum. Praga, formis Caesareo Academicis, cum privilegio Sac. Caes. Majest. Prostant apud Nicolaum Hosing bibliopolam ibidem MDCLV (1655). w 4ce, str. 304 i k. nlb. 4. [1-sza kartka tytułowa sztychowa].

Dedyk. Simoni monast. Camenecensis Cister. abbati. Czartor.

— Diva Wartensis, oder Ursprung und Mirackel der grossmächtigsten Gottes, und der Menschen Mutter Mariae, welche von so viel Hundert Jahren hero zu der Warten in den Gränzen dess Landes Schlesien, und der Grafschaft Glatz mit unzählbargrossen Wahlfarten verehrt wirdt, und hoch mit Wunderwercken leuchtet. In zwey Bücher getheilet und verstrichenes 1655 Jahr, auff Verlag Ihro Hochw: und Gn: Herrn Praelatus zu Camentz an das Liecht gegeben von P. Bohuslao Aloysio Balbino der Societät Jesu Priestern. Nunmehr aber zu grosserer Ehre Gottes und seiner glorwürdigsten Gebährerin, auff christliches Verlangen eigentlich in allem und jedem, auss der Lateinischen in die Teutsche Sprach gebracht an vielen Orthen gebessert, und eben Ihro Hochw: und Gn: zu Camentz widermahl zugeschrieben von Ferdinand Augustin Tannern, von Lewenthal beyder Rechten Doctore, Notar: Pub: Caes: p. t. dess Hertzogthumb Mönsterberg- und Franckensteinischen Weichbildes fürstlichen Auerspergischen Ampts Secretario. Cum licentia superiorum. Praga, typis Universitatis Carolo Ferdinandeae in Colleg. Soc: Jesu ad S. Clementem. Anno MDCLVII (1657). w 4ce, sign. A₂—Z₃, OC oc—T₃.

Wrocł. miejska.

— Vita ven. patris Nicolai Lancicii e Soc. Jesu compendiosius scripta, primu a reverendo P. Casimiro Wijk Kojałowicz S. J. SS. Th. D. nunc vero curis secundis revisa, denuo conscripta et claritatis gratiae certis capi-

tibus divisa ac plus quam dimidia parte aucta. Obacz: Kojałowicz Kaz. (Vita 1690).

Bandtke Histor. drukarń III. 179—171. — Siarczyński Obraz I. s. 296. — Encykl. Orgelbr. II. 732. — Jocher 8680.

— obacz: Jabłonowski Józef Alex. (1761).

BALBITZKI Mathias. Extract eines Schreibens, dass der Schwed. Abgesandte, Herr Matthias Balbitzki, dem Gross-Cantzler des Königreiches Pohlen übergeben. Bez wyr. m. 1665. w 4ce, 1/2 ark. Warsz. Univ.

BALBUS Hieronym, Dominikan († 1535). Hymnus in coronatione Bonae Aragoniae Sfortiae Reginae Poloniae.

— ob. Decius Jodocus Ludovicus (1518).

Janociana III. 10. — Tomiciana (Górski). — Decius (Dycz) Diarium nuptiale Sig. I. epist. ad Pet. Tomicki. — Ciampi Bibliogr. crit. I. 18. — Encykl. Orgelbr. II. 731.

Balc. Franc. Vilnen. sztycharz ob. Balcewicz.

Balcerkowski Kazimierz ob. Piskorski Seb. (Sacratissima majestas 1698) — Tomaszewski Albert (Annulus desponsati honoris 1698).

Balcewicz Franciszek, sztycharz ob. Skarga Piotr (Żywotów świętych 1747) — Szymah G. (Żywot 1752).

Baldacius Manfidus, Pupienis ob. Hyacinthus Basilius (Panegyricus 1580).

BALDE Jakób S. J. (1603 † 9 Sierp. 1688). Poema de vanitate mundi [tytuł w miedziorycie]. (Na końcu:) Monachii, formis Cornelii Leysserii, electoralis typographi. Anno 1638. w 12ce, kart nlb. 12, str. 208 i kart nlb. 10.

Dedyk. Sigis. comiti a Dönhoff palatinidae Sirađiens. Wspomina tutaj o studyach w Ingotstademie i o oratorstwie Dönhoffa w Krakowie, mówiąc dalej: Orationem de laudibus Virginis Mariae scripsisti. — (Wiersze łac. i niem.). Jagiell.

— Sen żywota lvdzkiego wierszem łacińskim przez W. O. Jakvba Balde Societ. Jesv napisany: a przez Jana Libickiego sekretarżą J. K. M. rhytmami polskiemu wyrażony. W Krakowie, w drukarni Franciszka Cezarego, Roku

P. 1647. w 4ce, str. 16. (wierszem ośmiozłogowym, sto strof).

Dedyk Gryzeldzie z Zamościa Wiśniowieckiej wojew. ruskiej.

Czartor. — Branic. — Jagiell. — Krasinś. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Toż. W Krakowie, Schedel, 1677. w 12ce.

ZaŹuski Bibl. poet. I. Chreptow.

— Somnium vitae humanae etc. Sen żywota ludzkiego wierszem łacińskim przez W. O. Jakuba Balde Soc. Jesu, od jednego z tegoż zakonu rytмами polskimi wyrażony. Kraków, Łukasz Kupisz. B. w. r. w 24ce, k. nlb. 37.

Wiersz łaciński z tłumaczeniem polskiem.

ZaŹuski Bibl. str. 1. mniema, że tłumaczem był Kasper Druźbicki, nie zaś Atan. Kiersnicki lub Dominik Rudnicki.

— Toż.... przez W. O. Jak. Balde S. J. od jednego z tegoż zakonu rytмами polskimi wyrażony. W Poznaniu, w drukarni Coll. Soc. Jesu r. p. 1682. w 12ce. Warsz. Uniw.

— Somnium vitae humanae carmine latino per R. P. Jacobum Balde Soc. Jesu a quodam ex eadem Societate rhythmis polonicis expressum. Posnaniae, typis Collegii Societatis Jesu. Anno Domini 1689. — Sen żywota ludzkiego wierszem łacińskim przez W. O. Jakuba Balde, Soc. Jesu od jednego z tegoż zakonu rytмами polskimi wyrażony. W Poznaniu, w drukarni Coll. Societ. Jesu r. p. 1689. w 12ce, kart 53.

Ossol. — Dzików.

— Sen żywota ludzkiego wierszem łacińskim przez W. O. Jakuba Balde Soc. Jesu od jednego z tegoż zakonu rytмами polskimi wyrażony. W Lublinie, w drukarni Colleg. Societ. Jesu 1691. w 12ce. Warsz. Uniw.

— Toż. W Warszawie, w drukarni J. K. M. Scholarum Piarum r. 1697. w 8ce, kart nlb. 26.

Warsz. Uniw.

— Somnium vitae humanae, carmine latino per Jacobum Balde Soc. Jesu, a quodam ex eadem Societate rhythmis polonicis expressum, reimpressum vero Vilnae, 1732. — Sen żywota ludzkiego wierszem łacińskim przez Jakuba Balde Societ. Jesu, od jednego

z tegoż zakonu rytмами polskimi wyrażony, przedrukowany w Wilnie 1732. w 12ce, kart 48.

W katal. Bibl. Kijowskiej (2883). tłumaczem mianowany Zyg. Brudecki. — Ob. niżej: Rymy (1781).

Brown str. 487. Ossol. — Kijows.

— Toż. Wilno, druk. Societ. Jesu, 1739. w 12ce.

Kraszewski: Wilno, przyznaje (mylnie) ten przekład Kiersnickiemu.

— Rymy miłej y przystoyney zabawie oraz zbudowaniu służące w jedno zebrane y przedrukowane za pozwoleniem zwierzchności kościelney. Edycya piata. W Wilnie, w drukarni królewskiej przy Akademii. Roku pańskiego 1781. w 8ce, k. tyt. i str. 186.

Zawiera:

1). Sen żywota ludzkiego wierszem łacińskim przez X. Balde Societ. Jesu polskim zaś od X. Brudeckiego tegoż zgromadzenia kapłana wyrażony, str. 1—130.

2). O złączeniu się słowa przedwiecznego z naturą ludzką. Wiersz od X. Hieronima Drexeliusza po łacinie napisany, a na polskie przełożony od X. Piotra Puzyny obu kapłanów Tow. Jezusowego, od str. 131—166.

3). Słodkie pieśczęoty z niemowlęciem Jezusem przy żłobie z rytmów tegoż X. Drexeliusza Soc. J. wybrane y na polskie przełożone, od str. 169—186. Ossol. — Czartor.

Balde Mathias ob. Tobolski Adam (Eccloga nuptialis 1588).

Baldi Lazzaro ob. Dondinus Guil. (1650).

Baldinoti Cesar ob. Elmi Giuseppe (Copia 1673).

Baldratus Jos. Mar. ob. Miske Lud. (1725).

BALDVINUS Franciscus (Balduin — Baudoin) (ur. 1520 † 23 Paźd. 1573). Franc. Baldvini J. C. Ad Academicam Cracoviensem dispytatio, de quaestione olim agitata in auditorio Papiniani. Parisiis, ex officina Petri l'Huillier, via Jacobęa sub signo Oliuę 1573. Cum privilegio. w 4ce, str. 7 i k. liczb. 16.

Przypis: Philippo Huraldo Chevernio, cancellario regis Poloniae, ducis Andium. — W tej dedykacyi do kanclerza króla (nowo obranego) Henryka wspomina w orszaku posłów polskich dwóch uczonych: Jacobum Panetouium (Ponętowski) et Franciscum Maslovium.

Po dedykacyi idzie *Extrait du Privilege du Roi*, dany Piotrowi L'Huillier na drukowanie dzieł: *Caroli Carsi: Oratio ad legatos Polonorum. La Harengne du messire Charles de Cars. — L'Histoire des roys et princes qui ont dominé en Pologne. — Oratio Balduini.*

Wierzbowski Bibliogr. II. N. 1474.

Czartor. — Jagiell. — Kórnick. — Raczyńs.

— De legatione polonica oratio Fran.

Baldvini J. C. ad Cl. V. Jo. Sarium Zamoscium legatum polonum [pod tem drzeworyt: drzewo oliwne z dewizą: *Oiva in fructifera domo Dli* (sic, zam. Dei) *Psal. 51. i u dołu znak drukarza*]. *Lvtetiae, ex officina Petri P'Huillier, via Jacobaea sub signo Oliuae 1573. Cum privilegio Regis. w 4ce, kart liczb. 30.*

Ciampi ma datę 1574 r. — Wierzbowski II. 1473.

Akad. — Czarnec. — Czartor. — Jagiell. — Raczyńs. — Kórnick. — Przeździec. — Ossol. — Uniw. lwow.

— ob. Herbut Jan (*Histoire de roys 1573*).

Czasop. Bibliot. Ossol. 1830. I. 3—14. — *Wiszn. VIII. 56, 118. — Jöcher i Adeling Gelehr. Lexicon I. 735. — Ciampi Bibliogr. I. 18. — Placcius Theatr. animorum 594. — Hoppe.*

BALDUIN Fryderyk (ur. w Dreźnie 1575 † 1627). *Refutatio Catechismi Ariani, qui Rackoviae A. 1608. excusus et Apostolicae Confessioni de persona et officio Jesu Christi oppositus est. Wittebergae, 1620. w 8ce.*

Jocher 3329.

— *Ausführliche und gründliche Wiederlegung des deutschen Arianischen Catechismi, welcher zu Rackaw in Polen anno 1608. gedruckt und der uhralten algemeinen Apostolischen Bekenntnuss der Christlichen Kirchen von Jesu Christi Person und Ampt entgegengesetzt ist. Aus einiger Heiliger Göttlicher Schrift genommen unnd zu Rettung der Ehr Jesu Christi, und unsers Christlichen Bekenntnus von ihm gestellet und in dreck verfertiget durch*

die Theologische facultet zu Wittenberg. Mit dreyerley Register 1. der Capitel 2. der erklerten Spruch 3. und der denckwürdigsten Sachen. Wittenberg, gedruckt bey Johann Matthaeo in verlegung Paul Helwigs Buchh. Anno 1619. w 8ce, kart nlb. 20, str. 622 i k. nlb. 16.

Katalog księg. ma datę 1618.

Warsz. Uniw. — Wrocławsk.

— *Toż...* Anno 1620. w 8ce, kart 20, str. 622, k. 16 (rejestr).

Przedmowa datowana: *Wittenberg den 30 Decembr. Anno Christi 1618. Podpisani pod nią: Decanus, senior unnd andere der H. Schrift Doctores unnd Professores in der Universitet zu Wittenberg.*

Warsz. Uniw. — Jagiell.

BALDUINUS Georgius. *Epistola ad incomparabilem mathematicum Dn. Johannem Hevelium Reipubl. Gedanensis consulem de eiusdem machina coelesti maxime vero de proteo suo hyperbolico novo aliisque speculis praegrandibus chalybaeis paratis. Ratisbonae, typis Augusti Hanckwitz anno MDCLXXIX (1679). w 4ce, kart 10.*

Żebrawski Bibliogr. 988.

Warsz. Uniw.

Baldwinus ob. *Laurus* (1685).

BALEMANN Anton. *Exercitatio theologica de peccatis post mortem commissis per...* *Gedani, typis Joan. Zach. Stollii 1708. w 4ce, str. 53.*

Czartor.

Balet w osobie Oresta, karę bogów na ludzi sprowadzoną za nieuszanowanie świątń, y oraz pewną obronę w niebezpieczeństwie życia garnącym się do nich, wyrażający, w sali akademii Wileńskicy Societatis Jesu, roku 1754. miesiąca Augusta dnia...: *Argument. w 4ce, kart 3.*

Osnowa baletu przeplatana wierszami.

Jagiell.

— *wieśniacki na theatrum JW. JM. Pana Antoniego hrabi Tyzenhauza pod skarbiego nadwornego W. X. Lit. orderów Orła białego i S. Stanisława kawalera w Grodnie r. 1778. miesiąca Augusta produkowany.*

Na odwr. str. tyt. spis baletników, baletniczek i figurantek. — Na końcu jest drugi

balet piekarski, w których główną rolę ma Kajetan Pettineti nauczyciel i twórca baletu.

Trębicki w Bibl. warsz. 1843. IV. 354.

Ballet wiek ludzki w czterech częściach zamknięty wiosną młody, latem średni, jesienią podeszły, zimą szedziwy wiek wyrażający. [Na końcu:] Spiewany w Wilnie na sali publicznej Societatis Jesu 1761. Bez m. i r. dr. w 4ce, kart nll. 2. Jagiell.

— ob. Cleopatre (1789) — Lutnia (1685) — Riccardi Dominik (Kapitan 1789) — Saunier (Le temple 1766).

Balewicz Antoni ob. Plenck Jakób (1790).

Balewicz Matthaeus ob. Franciscus Salesius (1777).

Balewiczowa Ludowica Marya ob. Ryszkiewicz Maciej.

BALFFY Tomasz X. od Św. Piotra, Pijar (ur. w Trenczynie 1690 † w Warszawie 1729). Corona gemmis augusti sanguinis auro meritorum in patria et ecclesia pretiosa ante thronum gentilitii Agni illustrissimi et reverendissimi Domini D. Joannis Felicis in Szaniawy Szaniawski Dei et Apostolicae Sedis gratia episcopi Chełmensis in ascensu ad pontificale solum a devotissimis magno nomini dioecesanis collegijs Scholarum Piarum Chełmensi et Varcensi posita Anno coronantis nos in misericordia Agni 1725. Cracoviae, typis Jacobi Matyaszkiwicz S. R. M. typographi. folio, 10 ark.

Autorem jest Tomasz a S. Petro et Paulo, pijar. — Na odwr. str. tyt. herb Szaniawskich, pod nim 2 serye epigramatów. Przypis sam wierszem — zaś panegiryk prozą. Ossol. — Krasin.

— Dom nieśmiertelnej sławy, przy wspaniałym Radziwiłłowskiego Orła gniazdzie, pracowitym w oyczyźnie Bełchackich toporem wybudowany, do długoletniego mieszkania J. O. Rzymsk. państw. Xiążęciu JMci Marcinowi Mikołajowi Radziwiłłowi Xiążęciu na Nieświeżu y Ołyce, hrabi na Mirze y Szydłowcu, kracyzemu W. X. Lit. Grabowskiemu, Pokrzywnickiemu itd. staroście y JW. JM. Pani Alexandrze Bełchackiej kasztel. Bieckiej przy zam-

knięciu dożywotniej przyjaźni przysługą sprzyjającego Apollina Collegium Warszawsk. Schol. Piarum otwarty. Roku Xiążęcia pokoju w domu natury ludzkiej goszczącego 1728. W Warszawie, w druk. J. K. M. Schol. Piar. 1728. folio, ark. E₂. Ossol. — Kijows.

— Olympus altissimae Radivilianae stirpis gloriae ac augustiss. summorum nominum culminibus eminentis pro domestico nido grandi magnarum alarum aquile celsiss. illustr. ac excellentiss. S. R. J. principis Martini Nicolai Radziwiłł ducis in Nieswiez et Ołyka, comitis in Mir et Szydłowiec incisoris M. D. Lith. Graboviensis etc. capitanei ac illustriss. dominae D. Alexandrae Bełchacka castell. Bięcensis, prope solem honoris ad splendidas Hymaenei faces inter publicos plausus et votiva homagia Colleg. Varsav. Schol. Piar. patens. Anno quo princeps Regum de Culmine caeli descendit 1728. Varsaviae, typ. S. R. M. Schol. Piar. 1728. folio, kart 16. Ossol.

— Prodigium orbis Poloniae ardentissimo divini honoris zelo, ecclesiasticae immunitatis conservatione, alt. iudicii consiliis, pacificatione, totius Reipublicae apud exteros principes aestimatione, immensa meritorum amplitudine, magnum, celsissimum princeps Constantinus Felicianus in Szaniawy Szaniawski, episcopus Cracoviensis Dux Severiae, penes fortunatiss. ingressum, ad cathed. Cracov. submissisimo calamo a dioecesanis Suae Celsitudinis Coll. Cracov. nec non Podoliensi, Radomiensi, et Lucoviensi Schol. Piar. protector colendissim. provinciae Poloniae et Lithuanae adoratus. Anno prodigij prodigiorum Dei hominis 1721. 4° Maji. Cracoviae, typ. Joan. Domański S. R. M. typogr. A. 1721. folio, kart 17. Dzików — Ossol.

— Thesaurus divinarum et humanarum scientiarum D. Thomas de Aquino angelicus ecclesiae doctor, in Varsaviensi Sacri Ordinis praedicatorum basilica ipsa suo nomini sacra die 7 Martii ab exedris declaratus et decla-

matus. Sub auspiciis perillustris et r̄ndi Dni Nicolai Zachniewicz canonici Varsaviensis, ad S. Mariam praepositi etc. luci publicae consecratus per P. Thomam a SS. Petro et Paulo Scholarum Piarum Anno D. 1719. cum licentia Superiorum. Varsaviae, typis S. R. M. Scholarum Piarum. folio, 6 ark.

Przypisał wierszem łac. X. Zachniewiczowi autor. Sama mowa prozą wypowiedziana. Akad.

Horanyi Scriptor. I. 119. — Bielski Vitae 43.

Balfor Maciej ob. Maderni D. F. (Obeliscus honoris 1673).

Juszyński Dyke. I. str. 11.

Balicka Agnieszka ob. Krzesławski Stanisław (1675).

Balicka Kunegunda ob. Krzesławski Stanisław (Epithalamium 1675).

BALICKI Franciszek Klemens. Cornucopiae sanguinis, virtutis et honoris autumnalium fructuum abundantia plenissimum in felicissimo ad peraugustum Cathedram Cracoviensem ingressu Illustrissimo et Reverendissimo principi ac Domino D. Joanni de Małachowice Małachowski Dei et Apostolicae Sedis gratia Episcopo Cracoviensi, Ducis Severiae, almae Universitatis Cracoviensis Cancellario faventissimo, Domino Domino clementissimo et voto publicae laetitiae et auspiciatissimi omnis ergo a M. Francisco Clemente Balicki in eadem alma Universitate Cracoviensi philosophiae doctore et professore clientum humillimo ad perenne debiti honoris tributum calamo elogiastico consecratum. Anno felicis per fructum benedictum orbi natae salutis 1681 mensis Septemb. (sic) die 27. Cracoviae, typis Universitatis. folio, 6 arkuszy.

Na odwr. str. tytułu herb Nałęcz na blasze robiony, pod nim 6 wierszy łac. — Podpis szyćcharza jest W. K. — Panegiryk sam stylem nakamiennym napisany dla Jana Małachowskiego, kiedy tenże wjeżdżał po raz pierwszy na biskupstwo krakowskie, z biskupa Chełmińskiego zostawszy biskupem krakowskim. — Wiadomości o życiu Małachowskiego są mało znaczące.

Akad. — Branice. — Jagiell. — Ossol. — Zamojs.

— Laureae autumnales variorum fructuum symbolis intertextae; virtuti

et honori VII. VV. DD. primae laureae candidatorum, dum in celeberrima Universitate Cracoviensi, per Clarissimum et admodum Rndum. Dominum M. Simonem Waclawski, philosophiae doctorem et professore, collegam minorem, artisticae Facultatis Decanum in amplissima celeberrimi Senatūs Academiici praesentia, primò in artibus et in philosophia laureati honoris decore, ritu solenni insignirentur, amoris verò fraternali, et gratulationis ergò, a Francisco Clemente Balicki ejusdem laureae candidato, cum officioso gratulatis Lyrae applausu mutuoq; affectu, consecratae. Anno salutis 1677 die 18 mensis Septem. Cracoviae, typis Universitatis. folio, k. nlb. 8.

Na odwrotnej stronie karty tytułowej herb Leliwa, a pod nim ośmiowiersz łaciński z podpisem: Stanislaus Balicki, auditor dialectices. — Dedykacja: Laurentio de Granov Wodzicki, thesaurario terrae Nurensis. — Następuje Oda do Ś-go Jana Kantego. Egzaminatorzy: Szym. Waclawski, Wal. Mazurkowiec, Kaz. Straszynski. Laureaci: Albert Wegrzynowicz, Seb. Kowalski, Kaz. Januszkowicz, Jan Dumicz, Joach. Stanczewski, Seb. Wodziński. — Balickiemu za panegiryki dziękują Wegrzynowicz i Dumicz.

Jocher 1446. — Juszyński. I. 11, daje temu według J. Przybyskiego tytuł polski: Wience jesienne.

Jagiell. — Ossol.

— Trophaeum victoriosis triumphis palmisque insigne, virtuti doctrinae et honori VV. DD. XXVII. secundae laureae candidatorum dum in alma Universitate Cracoviensi Regni Poloniae generali Athaeneo, sub eximia protectione Illustrissimi et Reverendissimi principis ac Domini D. Joannis Małachowski Dei et Apostolicae Sedis gratia Episcopi Cracoviensis, Ducis Severiae, celeberrimae Universitatis Cracoviensis Cancellarii faventissimi a perillustri et adm. Reverendo Domino D. M. Alberto Łancucki J. U. D. et profess. eccles. Cathedr. Cracov. Canonico, Collegiatae SS. Omnium Cancellario, Pilecensi Archidiacono, curato Luboricensi, Academiae Cracoviensis procancellario dignissimo in magna Illustrium et Nobilissimi-

morum hospitum frequentia et amplissimi Senatūs Academiei consessu, post peractum rigidi examinis certamen magisterii in artibus et in philosophia doctoratūs, licentiam ritu solenni consequerentur, in vim fraterni amoris et publicae gratulationis a Francisco Clemente Balicki, ejusdem secundae laeurae candidato, concentu panegyrico dedicatum. Anno victorose triumphantis humana in carne verbi diuini 1681 die (dopisane 3), mensis (dopisane Junii). Cracoviae, typis Universitatis. folio, 9 arkuszy.

Na odwr. str. tytułu herb (Junosza) Radziejowski i pod nim 8 wierszy łac., podpisał Marcin Wegrzynowicz. — Przypis prozą Michałowi Radziejowskiemu. — Pieśń do N. M. P. i Jana Kantego. — Osobno jest wiersz do W. Łańcuckiego i podziękowanie egzaminatorom (P. Wojewódzkiemu, Michalskiemu, Sowińskiemu). Spółdoktorami jego byli: J. Chaśnicki, A. R. Łąpezyński, J. K. Witeski, J. S. Dzidowski, P. Bronisz, W. J. Jodłowski, S. F. Turonieki, Ł. J. Ostawski, Fr. Miroszewski, Chr. J. Cyboni, G. Profecki, T. Sertkowicz, Św. Sarnecki, Wojciech Mikołaj Wegrzynowicz, Marcin Karol Wegrzynowicz, Jan Behm, Marcin Bielecki, Stanisław Antoni Freznekier, Stan. Rafał Leythner, Stefan Barwinkiewicz, Bartłomiej Malicki, Jędrzej Zielopolski, Jan Jędrzej Kognacki, Jędrzej Kaz. Willamowicz, Jędrzej Paweł Warzyński, Marcin Rogozowicz. — Zaś na cześć Balickiego pisali: Jędrzej Chasnicki, Krz. Cyboni i Wojciech Wegrzynowicz. Pod każdym nazwiskiem spółdoktorów umieszczony jest herb rodzinny lub też symbol jaki.

Jocher 1447.

Kraśniń. — Jagiell. — Zamojs. — Ossol. — Czartor.

— Panegiryk Morsztynom. 1681.

Juszyński Dyke I 11.

Balicki Ignacy ob. Szpadrowski Stanisław (Conclusiones 1775).

BALICKI Innocenty. Fragens odor in amoeno virtutum flore, perpetuo merritorum vigore nec non rectefactorum immarcescibili radice eximio et admodum R. patre Magistro Narcisso Potocki S. Theologiae doctore, ordinis Eremitarum S. P. Augustini vigilantissimo conventus Brestensis priore, ab innumeris annorum spatijis intra viridarium Sacrae Augustinianae vineae mira magnitudinis

svaveolentia redolens, tandem ab A. R. P. Innocentio Balicki ejusdem ordinis, studii Varsaviensis Magistro regente ac provinciae visitatore in nomine soleatae Crucis ad olfactum universi sub auram nocivae mortalitatis diffusus, ac selectis theologicis thesisibus per comitia provincialia Brestensia approbatus. Sustinente adversantium argumentorum vim V. P. Chrisostomo Piotrowski theologo absoluto, anno quo odoratus est Dnus odorem victimae crucis 1709 mensis Aprilis die 8. Zamojsis, typis Universitatis. folio, 15 kart.

Na odwr. str. tytułu herb Potockich, pod nim 6 wierszy łac. — Dalej arkuszy wiersz alkaiczny na cześć Narcyssa Potockiego przeora klasztoru OO. Augustyanów w Brześciu. — Następnie panegiryk prozą dla tegoż Potockiego, obejmujący samą tylko przemowę bez tezy, które były podane do dysputy.

Ordyn. Zamojs.

BALICKI Jan Stanisław. Axis ad excelsum honoris theologici fastigium perillustrem et admodum Reverendum Dominum D. M. Paulum Joannem Woiwodzki sacrae theologiae doctorem, collegam maiorem, ecclesiarum collegiatum S. Floriani custodem, Pilecensis canonicum, concionatorem cathedralis. etc. dum in alma Universitate Cracovien. pro loco inter perillustes et admodum Reuerendos Dominos sacrae theologiae doctores, in nobilissimo magnorum hospitum consessu et inter solennes publicae laetitiae applausus ritu solenni responderet, deferens et a M. Joanne Stanislae Balicki, philosophiae doctore, collega maiore, regio professore, canonico ad S. Annam; in vim officiosissimi cultūs, panegyrico applausu exhibitus. Anno salutis nostrae á diuino axe in terras delapsae 1691. die 27 Augusti. Cracoviae, ex officina Francisci Cezary S. R. M. Illustr: ac Rnd. Dni Episcopi Crac. Ducis Seueriae necnon Schol. Nouodour: typogr. folio, kart nlb. 5.

Czartor. — Dzikows. — Jagiell. — Ossol.

— Plausus Apollineus triumphanti ad fortunatas honoris infulas Opaleniae navi ad primum Posnaniam ingressum

Illustrissimi et Excellentissimi Domini D. Joannis de Bnin Opalenski palatini Brestensis capitanei Posnaniensis, Maioris Poloniae generalis, publicae laetitiae et gratulationis ergo per M. Joannem Balicki phil: doctorem, almae Academiae Posnaniensis cursus phil: professorem, exhibitus. Anno 1678. die 5 Decembr. Posnaniae, typis Alberti Reguli Młoduiewicz. folio, 3 ark.

Na odwr. str. tytułu herb Łódzia Opaleńskich, pod nim 8 wierszy łac. — Przypis prozą Janowi z Bnina Opaleńskiemu. Juszyńś. Dykc. I. 11. ma mylną datę 1670.

Akad. — Jagiell.

— In Nomine Domini Amen. Quaestio logica, de ente rationis, sub felicissimis auspiciis magnifici, perillustris, et reuerendissimi Domini D. Alberti Łancucki, J. V. doctoris et professoris, ecclesiarum cathedralis Crac: canonici Collegiatae SS. Omnium cancellarii, Pilecensis Archidiaconi, contubernij DD. Jurisperitorum provisoris, almae Universitatis Cracouiensis generalis et vigilantissimi Rectoris a M. Joanne Stanisłao Balicki philosophiae doctore et professore, pro loco in Collegio minori obtinendo, publicè ad disputandum proposita. In peraugusto D. D. theologorum lectorio Anno Dni 1683 die [20] mensis Februarij hora [15]. Cracoviae, typis Universitatis (1683). folio, str. nłb. 4.

Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow.

— In Nomine Domini Amen. Quaestio metaphysica de accidentibus ex 7 Lib: Methaphysicorum Aristotelis sub felicissimis auspiciis magnifici, perillustris, et reverendissimi Domini D. M. Jacobi Baltazarowic S. Th: doctoris et professoris inter Collegas maiores senioris patris, ecclesiarum cathedralis Crac: canonici, Collegiatae SS. omnium praepositi, curati Prossouiensis, contubernij Starin-geliani provisoris, studij almae Universitatis Cracoviensis generalis et vigilantissimi Rectoris a M. Joanne Stanisłao Balicki philosophiae doctore et professore collega minore, pro loco in Collegio majori obtinendo in peraugusta diui Jagellonis aula publicè ad disputandum proposita Anno Dni 1684 die

[30] mensis Septembris hora [13]. Cracoviae, typis Universitatis 1684. folio, str. nłb. 3.

Jagiell. — Ossol.

— ob. Dzielski Wojc. (Auspicatur 1688) — Frączkiewicz Jan Stan. (Speculum 1688) — Gidzielski Walenty Ant. (Conclusiones 1687) — Jasiński Mik. (Rupes 1691) — Kostowski Georg. (Doctor absolutus 1714) — Krzesławski Stan. (Epithalamium 1674) — Moskalski Alexy (Conclusiones 1696) — Preisz Jędrz. (Corona 1694) — Świątkowski Andrzej Michał (Olea Minervae 1683).

Balik gospodarski. Opera komiczna ob. Zabłocki Fr. (1780).

— Marwanego ob. Makulski Fr. (1791).

(**Balin**, wieś). Przełożenie do Nayaśniejszych stanów względem dóbr lennych przed statutem Alexandrowskim roku 1504. na Rusi y Podolu; aby prawa kardynalne tym wojewodztwom służące naruszone niebyły, z powodu doniesienia partykularnego o wsi Balinie. Z przyłączoną repliką w końcu na wystawione pismo strony przeciwny o Balinie niezgodne z dokumentami y z prawdą. Bez m. i r. dr. folio, kart nłb. 6.

— Odpowiedź na przełożenie do Stanów Rzeczypospolitey, względem starostwa Balińskiego uczynione. folio, k. nłb. 2.

Wydane w poparciu rezolucyi Rady Nieustającej z r. 1781. na rzecz skarbu kor.

Jagiell. — Warsz. Uniw. — Zielińś.

Baliński Antonius ob. Angellowicz Andreas (Tentamen 1784) — Positiones (1788) — Tentamen publicum (1784).

BALIŃSKI Joannes et **Stanislaus i Ursinus Joannes** Mariaeburgensis Prutenus. (Zaczyna się przedmowa:) Joannes Ursus Marianus Leucovianae academiae baccalureus S. P. D. (Następuje:) Oratio dicta in encomion sacratissimi regis Poloniae Sigismundi eius nominis primi Anno a orbe redempto orbe 1530. XIII. mensis Junij. — Oratio dicta in praeconium sarenissimae reginae Poloniae Bonae XV. mensis Junij. — Oratio gratulatoria in coronationem se-

renissimi principis iunioris Poloniae regis in arce Gracouiana XXIII. mensis Junij habita. — Oratio encomiastica ad senatum Polemonici imperij dicta XVII. mensis Junij. — Oratio dicta tertio Julij in encomium ac laudem gymnasij Gracouensis in lectorio collegii maioris. — Oratio panegyrica reuerendissimis in Christo patribus dominis ac dnis episcopis Petro Tomitio Gracouien. et Andreae Critio Plocensi XVI. mensis Junij dicta. (Na karcie ostat.) Cracouiae ex aedibus Hie. Vieto. MDXXX (1530). w 4ce, sign. A—D₁₁₁. (kart nlb. 16).

Są to mowy Jana i Stanisława Balińskich, synów Jana Balińskiego, kasztelana gdańskiego, wydane przez nauczyciela ich Jana Vrsus, który je temuż kasztelanowi przypisał, i na końcu umieścił swoje wiersze łacińskie.

Tomiciana II. 149. — Wierzbowski II. 1070. Czartor. — Krasieńs.

— Oratio dicta in laudem sacratissimi regis Poloniae Sigismundi eius nominis primi. Anno à redempto orbe MDXXX. XIII. mensis Junii. — Oratio in laudem serenissimae Bonae reginae Poloniae habita XV mensis Junii. — Oratio gratulatoria in coronationem serenissimi principis, iunioris Poloniae regis in arce cracouiana XXIII mensis Junii habita. — Oratio encomiastica ad senatum polonici imperii habita XVII Junii. — Oratio dicta III Julii in laudem gymnasii Cracouiensis, in auditorio collegii maioris. — Oratio panegyrica reuerendissimis in Christo patribus et dominis, dominis episcopis, Petro Tomicio Cracouiensis et Andreae Critio Plocensi XVI mensis Junii dicta. — Cracouiae, Mathias Scharffenberg impressit. Kalendis Augusti. Anno Domini MDXXX (1530). w 4ce.

Janociana III. 360.

BALIŃSKI Jacobus. Epithalamion honori illustris et magnifici Domini Dn. Fabiani Czema palatinidis Mariaeburgensis, capitanei Stumen. etc. etc. ac illustris virginis Catharinae de Leszno, dignissimae memoriae illris et magnifici Domini Dn. Andreae, comitis de Leszno, Brzestens. Cujavien. palatini etc. etc.

filiae. Scriptum à Jacobo Balinski. Thorunii, typis Augustini Ferberi. Anno M. DC. XI (1611). w 4ce, kart 10. (ark. C₂).

Rozpoczyna: Invitatio Phoebi, (anakrostych). Na odwrocie tytułu dedykacya wierszem. Siarcz. Obraz I. 16. — Juszyński, Dykc. I. 11. — Encykl. Orgelbr. II. 748.

Jagiell.

Baliński Piotr obacz: Firlej Henr. (Leopardus 1624).

Baliński Stanisław ob. Regnard.

BALIŃSKI Teofil Alexander (z Laskarysów?) De praestantia medicinae. Bez w. m. dr. i r.

Wiszn. III. 68. IV. 200, 202. — Czacki O litewskich i polskich prawach II. 40. — Encykl. Orgelb. II. 48. III. 51. — Bentk. II. 591. — Baliński Historia Wilna II. 40—1. — Janocki (Literar. propagatores).

BALK Dan. Georg. Was war einst Kurland? und was kann unter Katharina's Scepter werden? Mitau, 1795. w 8ce.

Petersb. publ.

Bałkaw obacz: Swiechowski (Status causae creditorum 1787).

Ballet wiek ludzki ob. Balet (1761).

BALLEXSERD Jakób (1726 † 1774).

Dyssertacya na to pytanie: jakie są przedniejsze przyczyny śmierci tak wielkiej liczby dzieci, y jakie są naukowo-teczniejsze sposoby do ocalenia ich życia, przez P. Jakuba Ballexserd obywatela genewskiego uwieńczona przez Akademia królewska nauk w Mantuy w roku 1772. Powiększona przemowa i niektórymi notami przez P. Kureyusza konsyliarza J. K. Mci polskiej, doktora filozofii i medycyny w Akademii Pawieńskiej, współtowarzysza fizyokrytyków Syeńskich i akademików Padewskich i Bonońskich. Tłumaczona z francuskiego przez Stanisława Szymańskiego. W Warszawie, w drukarni Nadworney J. K. Mci i PP. Kommis: edukacyiny 1785. w 8ce, k. 14 i str. 188.

Dedykacya francuzka, podpisana przez F. Curtiusa: à Son Altesse Mad. la princesse Sanguszko, douairierre grande mareschalle de Lituanie (kart 2).

Jagiell. — Krasieńs. — Wilno. — Warsz. Univ.

— Sposób dla rodziców fizycznego wychowania dzieci, napisany po fran-

cuzku przez P. Ballexserda, biegłego w sztuce doktorskiej; z francuskiego zaś na oyczysty język przetłumaczony. Znajduie się w Warszawie y we Lwowie u Jana Aug. Posera bibliopoli warszawskiego 1774. w 8ce, str. VI i 252.

Jagiell. — Dzików — Czartor.

Ballordnung. [Ogłoszenie ze strony policji co do utrzymywania porządku na publicznych balach]. W Lwowie 1 Kwietnia 1787 r. folio. kart 2. (po polsku i po niem.). Jagiell

Balnei ob. Wolff Carolus Ludovicus (De abusu balnearum 1790).

Balon. Nil mortalibus arduum. Horat. (Wiersz). Gdzie bystrym tylko orzeł polotem, Pierzchliwie pogania ptaki itd. W Warszawie, w drukarni nadwor. J. K. M. i PP. Ko: eduk. narodowey. Bez w. r. i dr. (17..) w 4ce, str. 4.

Czartor. — Ossol.

— ob. Blanchard (1789) — Jaskiewicz Jan (Opisanie doświadczenia) — Opis (1784) — Osiński J. X. (1784) — Pingeron Jan Aland (1783).

Balsam ob. Barcellin Piotr (Quintae essentiae 1619) — Galois (Skutki).

BALSAMO Ign. S. J. (1543 † 2 Paźdz. 1618). Instructio R. P. Ignatii Balsamonis S. J. theologi de perfectione religiosa et de vera recte orandi et meditando methodo. Braunsberg, apud G. Schönfels. Anno MDCXIII (1614). w 12ce, str. 152.

Warsz. Uniw.

Balsamo Józef ob. Cagliostro (1793) — Kniaziewicz J. G. (Życie 1793).

BALSAM Kasper, Jezuita (ur. 1716 † 10 Grud. 1759). Kazania przygodne W. X. Kaspra Balsama Soc. Jesu o cnotach: wiary, nadziei, miłości y obowiązkach z nich wynikających. Za pozwoleniem starszych do druku podane. W Poznaniu, w drukarni J. K. M. y Rplt. Soc. Jesu r. p. 1764. Tom I. Kazania o cnotach, wiary, nadziei, miłości, y obowiązkach z nich wynikających. w 8ce, kart 3, 304.

Są egzemplarze z dwojakim odmiennym tytułem.

Tom II. Kazania o występkach ludzi młodych y obowiązkach. 1765. w 8ce, str. 351, 1.

Tom III. 1767. str. 400.

Tom IV. 1767. str. 555, 1. (O czwarnej encocie kardynalnej).

Tom V. 1768. str. 534, 2.

Tom VI. 1769. str. 2, 761, 3.

Tom VII. 1772. str. 2, 646, 2.

Jocher 5143, 3785. — Bentk. II. 576.

Ossol. — Wilno — Jagiell. (T. I).

— Toż samo. Tom I—VII. Poznań, w drukarni J. K. M. i Rzpltej 1765—1778. w 8ce, str. 785, 402, 400, 555, 534, 761 i 646.

Zdaje się, że tylko Tom I. i II. nowo przedrukowane.

— Toż. Tom II. O występkach y obowiązkach ludzi młodych. Za pozwoleniem starszych do druku podane. W Poznaniu, w drukarni J. K. M. i R. Rzeczypospolitey. Roku pańskiego 1778. w 8ce, k. 1 str. 570 (strona 107 drukowana dwa razy). Jagiell.

— Kazania na niedziele całego roku X. Kaspra Balsama Soc. Jesu na dwa tomy podzielone. W Poznaniu, w drukarni J. K. M. clar. Collegii Soc. Jesu. Roku p. 1761. w 8ce.

Tom I. str. 6, 507.

Tom II. kart 2, str. 564.

Jocher 4531.

Akad. — Jagiell. (T. II). — Czartor. —

Ossol.

— Kazania na święta całego roku X. Kaspra Balsama Soc. Jesu po śmierci jego za szczególnym J. K. M. przywilejem i pozwoleniem zwierzchności wydane. W Poznaniu, w drukarni J. K. M. i Rplt. Societatis Jesu. w 8ce.

Tomik I. 1762. str. 2, 447 i 4. (str. 134 dwa razy liczbowana).

Tomik II. 1764. str. 753 i 9.

Jocher 4532.

Jagiell. (T. I). — Wilno — Ossol. — Drohobycz.

— Kazanie pobudzające do modlitwy na uproszenie szczęśliwego powodzenia sejmowi walnemu w r. 1754 d. 30 Września poczynającemu się w Warszawie, w kościele katedr. krakowskim podczas solennej wotywy przedsejmowej miane przez jednego kapłana Soc. J. i za pozwoleniem starszych, tegoż roku do druku podane. W Krakowie, w dru-

karni JO. Xięcia biskupa krak. folio, kart nlb. 15.

Rozpoczyna krótką przemową do czytelnika, poczem idzie kazanie.

Brown. 87.

Krasińs.

- Kazanie o troiakiey iedności do publicznych obrad potrzebney, pobudzające ku ziednaniu przez modlitwy seymowi walnemu ná rok pański 1758. przypadającemu w Warszawie, teyże potrzebney iedności podczas wotywy przedseymowej, w Krakowie miane przez X. Kaspra Balsama Societatis Jesu, kościoła SS. Piotrá y Pawła káznodzieie, tegoż roku zá pasterskim rozkázem do druku podane. W Krakowie, w drukarni JO. Xięcia JMci biskupa krakowskiego wydrukowane r. 1758. w 4ce, ark. E₃. (kart 24).

Dedyk. Andr. Stan. Kostka Załuskiemu.

Jagiell. - - Krasińs. - - Ossol. - - Uniw. lwow.

- Oratio in Isaiae XLVIII. anno 1748 Cracoviae, hábita et impressa.

Tak podaje Brown. Było to kazanie po polsku. Z tego roku istnieje kazanie bezimiennie p. t. Chwała Trójcy świętej.

Bentkowski II. 576. — Janocki Lexic. II. 171—2. — Barącz Żywoty Ormian 59—64. — Brown Bibl. 108—9.

Balsamus vulnerarius obacz: Mizler Laurentius 1744).

Balsas sirdies pas Wieszpati Diewa, Panna Szwęciansia Maria, ir Szwętos danguy karalaujęcius szaukiancios par giesmes, pagał iszpazininima Baźnincios Szwętos kataliczkos Rima Sudietas; Odabar naujey su daleydyumu Wirasniuju zduotas, par wiena Kuniga Societatis Jezu. Metuose 1752. Odabar wid su pridiennu nauju giesmiu pardrukowotas Metuose 1762. Wilniuy, drukarniey akademios Soc. Jesu. w 12ce.

Są to pieśni pobożne z polskiego tłumaczone, z nadpisami polskimi.

Kraszewski Wilno IV. — Jocher 7015 a.

— Tenże tytuł .... iszduotas par wiena Kuniga Soc. Jesu. Metuose nug užygmima balsinga zody amzina 1774. Wilniuy, drukarniey akademios. w 12ce, kart tyt. 5, str. nlb. 334 i 7 str. nlb. Jocher 7015 b. Czartor.

Balthasarus. Tirocinium theologicum. Calissii, 1740.

Katal. Lissnera.

Baltazar Andreas ob. Konstitucie (1603).

BALTHASAR Samuel, notarius z Herrnstadt w Szlasku, prof. w Eblągu (ur. 1627 † 26 Octobr. 1677). Typus declinationum et conjugationum latino poloniarum regularium cum annexis quibusdam observationibus, tum theoriam tum praxin in declinationis et conjugationis exercitationibus in gratiam juventutis edit. a S. B. Cl. III. Coll. Elbingae, 1664. w 8ce.

Tolckemith. Elbing. Gedächtn. 1753. str. 348—9.

Baltasar episc. Vratislaviensis ob. Hillebrandus Michael (1542).

Balthasar Divus ob. Orawski Felix (1684).

Baltasar rex Babyloniae ob. Sojecki Hyac. (Pompa 1748) — Stęplowski Casim. Franc. (Luctus fatalis 1728).

Balthasar extra Babylonem in Vandalia marchio Durlacensis in sacrilega Deo dicati calicis profanatione rediivus, pari exitio, dispari exitu, manu divinā, è vita proscriptus, atque ab illustrissima, perillustri ac magnifica Palaemonio — Tulliana juventute almae Academiae ac Universitatis Vilmensis Societatis Jesu, ad spectaculum in umbra theatri Bacchiophilis calices liberi Patris explantibus reproductus, Anno calicem salutis ad mensam crucis propinante divino in carne humana conviva 1695. B. w. m. (Vilnae, 1695). folio, kart 2.

Kraszews. Wilno IV.

Jagiell.

BALTAZAROWICZ Jakób. A. M. D. G. Quaestio logica, de accidente communi, praedicabili sub felicissimis auspicijs, magnifici, clarissimi et excellentissimi Dñi D. M. Francisci Roliński philosophiae et medicinae doctoris ac professoris ejusdem facultatis Decani, consulis Cracuiensis et in alma Universitate Cracouiensi; studij generalis Rectoris. In peraugusto Diuorum Jagellonum Lyceo, publicae disputationi

a M. Jacobo Baltazarowicz Ph. D. S. C. G. proposita. Anno a partu Virg. millesimo sexcentesimo octauo VII. Idus Septembris. (Cracoviae 1658). w 4ce, kart 5.

Na odwr. tytułu: In stemma Acad. Crac. per Joan. Cant. Niewiarowski. — Poprzedza Charisteria Joanni Cantio.

Jagiell. — Ossol.

— Quaestio theologica, de gratia Dei ex prima secundae D. Thomae: a .... inter collegas maiores, seniore patre, sacrae theologiae professore, ecclesiarum, cathedralis Cracouiē; canonico collegiatae S. S. Omnium praeposito, curato Prosouien: contubernii Staringeliani prouisore, studii Universitatis Cracouiensis generali rectore: pro licentia in Sacrae theologia obtinēda publicē, ad disputandum, proposita in lectorio D. Jagellonis theologico, Anno ā natiuitate Domini, M.DC.LXXXIII (1683). mense Nouembri die (23), horā 15. Cracoviae, typis Universitatis folio, kart 2.

Jagiell. — Ossol.

— In Nomine Domini Amen. Quaestio theologica, de gratia Dei ex 1ma, 2^{dae}, D. Thomae, secunda, prioris contermina: a M. Jacobo Baltazarowicz, inter collegas maiores, seniore patre, Sacrae Theologiae, licentiate, ecclesiarum, cathedralis Cracouiē: canonico, collegiatae SS. Omnium praeposito, curato Prosouien: contubernii Staringeliani prouisore, studii Uniuersitatis Cracouiensi generali rectore: pro gradu doctoratūs, in Sacra Theologia, obtinendo, publicē ad disputandum, proposita. In lectorio D. Jagellonis Theologico. Anno a natiuitate Dni 1684. mense Januarij die 13, horā 20. Cracoviae, typis Universitatis (1684). folio, kart 2.

Jagiell. — Ossol.

— ob. Arteński Raf. (Arbor vitae 1684) — Balicki Jan Stan. (Quaestio 1684) — Brocki Mathias (Quaestio 1684) — Bieżanowski Stan. (Splendor 1684, Effigies 1687) — Kawalczewski Kasp. (Quaestio 1684) — Milczarski Joannes (Quaestio 1684) — Ormiński T. Fr. (Niobe academica 1687) — Osliński Martinus (Sacrarium 1683) — Paschacy

Adam Sigism. (Laurea theol. 1684) — Racki Krz. (Honor virtutis 1648) — Styrkowski Adamus (Quaestio 1683) — Theszarnowicz Zachar. (Quaestio 1733) — Warzyński Andrzej Paweł (Palma immortalis 1674) — Winkler Marcin (In solemni actu promotionis 1684) — Wiśniowski Józef (Quaestio anaclastica 1684).

Łętowski Katal. II. Prałaci 10.

Balthasar ob. Baltazar.

BALTROMIEJOWICZ Prokop. Censvra albo zdanie y uważenie .... o nominacyey biskupā Wileńskiego, przez Je^o M. X. Podkánclerzego koronnego uczynioney y przestroga do Ich Mości Pánow obywatelow W. X. Lith. z strony urazu praw, y nápotym niebezpieczeństwā ich. Roku 1598. w 4ce, kart nlb. 7.

Wyszło z powodu, iż kapituła wileńska odrzuciła żądania Zygm. III. iżby Ber. Maciejowskiego obrał biskupem.

Wizer. i roztrząs. 1840. T. 50, str. 88.

Jagiell. — Krasinś.

(Baltyk). Mare Balticum id est historica deductio utri regum Daniae ne an Poloniae praedictum mare ā multis jam annorum centenariis, asserente non fallaci hominum censura, sed ipsā nunquam fallibili natura, se desponsatum fateatur et agnoscat, Poloni cujusdam nuper typis excuso tractatui qui Discursus Necessarius inscribitur opposita. Anno M. DC. XXXVIII (1638). B. m. w 4ce, str. nlb. 52.

— Toż. Anno M. DC. XXXIII. B. w. m. w 4ce, kart nlb. 18, (ark. E₂) i tablica folio: Imperium maris.

Jestto odpowiedź na Daniela Krusiusa: Discursus necessarius (obacz). — Porównaj: Pfenning Joannes: Antimare balticum. 1640.

Poszło z racyi dwóch okrętów, którymi władając głośni piraci Spiringowie, uciemieźlili cłem kupców żeglujących. Do własności tych okrętów przyznawał się król polski, a pismem wystosowanem do króla duńskiego d. 17/27 Grudnia 1837, uznawał się za pana morza oblewającego kraje polskie. Opponując temu król Dani i Norwegii, powołuje się na Kromera lib. 1. cap. 1. De situ Poloniae.

Czartor. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Baltischees Meer das ist historische Ausföhrung, welchem unter bey-

den Königen, der zu Dennemarken, oder Pohlen Königl. Majestät jetzt besagtes Meer von vielen hundert Jahren hero, nicht nach Anweisung der Menschen Meinung oder Gedicht, sondern nach Anleitung unfehlbaren Natur selber sich unterworfen zu sein erkennet und bekenent. Einem newlich von Seiten Polen ausgegangenen Tractatlein, welcher Discursus Necessarius titulirt wird, entgegengesetzt 1638. w 4ce, kart 22.

Ossol.

Balticum mare (Baltisches Meer) ob. Consideratien (1654) — Höpken D. (Lettre 1714) — Krusius D. (Discursus necessarius) — Nova literaria (b. r.) — Pfenning Joannes (Antimare 1640) — Preiss (Reasons, Lettre 1715) — Remarques (1715) — Vellingk M. (Memoire 1715).

BALTYZER (Balcizer) z Kaliskiego. Biesiady roszkoczne Baltyzera z Kaliskiego powiatu. (Podczem rysunek głowy turczyzna). Do czytelnika: We wszystkim umieć począć, rozum to sprawuje, Lecz z miłością niech żaden radzę, nie żartuje. Nie płaci w niej rozsądek, żart żaden nie płaci, Gdy do kogo w miłości człek serce utraci. B. w. m. i r. (z XVII w.) w 4ce, kart 20.

Na odwr. tytułu proza: Relacya Mazowiecka (humorystyczna). Dalej na karcie A₂ napis: Biesiad roszkocznych zabawa. — Obejmuje wierszowane epigramata i fraszki częstokroć tłuste. W jednej mówi o Stefanie co w Moskwie pod Smoleńskiem przy Xciu Zbarazkim wojował. W innych wierszach: Trzebuchowski co się z Moskwą ścierał, Sredziński którego oskoczyło Moskwy trzynaście pod Smoleńskiem, o Gajowskim starościu Wiskim, poległym pod Smoleńskiem. Zawiera nagrobek Pawła Palczewskiego, dworzanina król.

Juszyński Dykc. II. s. 394. — Jabłonowski Musaeum pol. s. 22. zwie go: Balcizer ex Callisiensi districtu. — Maciej. III. 441. Porówn. Bartoszewski W. (O biesiadzie 1610).

Ossol. — Warsz. Uniw.

BALURKIEWICZ Mat. Societ. Jesu, (urodz. 1626 † 26 Maja 1729).

„Wydał niektóre dzieła.“

Brown. Bibl. S. J. 109.

(Bałutow). Pieśń o Najświętszej Panie Maryi Bałutowskiej, którą Ojcowie

Bernardyny śpiewają przed obrazem. [Począyna się:] Perła droga cna Panienko, Z rozlicznych kwiatków rownianko itd. [Na końcu przydana:] Pieśń, ufność w Panu Bogu mająca. Bez roku i m. dr. w 4ce, kart nlb. 2. druk gocki.

Bałwochwałstwie (O) y zabobonach. w 4ce, kart nlb. 6. druk gocki.

Nie jest to dzieło, ale jakiś druk z XVII. wieku po jednej stronie tłoczony, z inicjałami czerwonymi, cały nalepiany na jakiś inny druk z którego wystają ramki. Zdaje się, że to druk Królewicki lub Gdański. Obejmuje Bałwochwałstwo Chińczyków, Siamczyków, Peguinów, Narsingów, Indyjskie, Japończyków, Moluckie, Tatarskie. Być może, iż to jest wyćinek z kalendarza, lecz nie jest osobnem dziełem. Ossol.

— y obrazach z pisma starego y nowego testamentu nauka etc. wyd. 1590.

Dzieło jakiegoś ewangelika przeciw któremu pisał Adr. Junga S. J. Odpis drukowany przy dziele Jungi: Rozwiązanie 52 kwestyj. 1593.

Juszyński II. 435. znał to dzieło o bałwochwałstwie, dziś zatracone.

Bałwochwałstwie ob. Jeschke Marcin (de quaercu Romowe) — Odpowiedź katolicka na pytanie heretyckie przez J. T. M. S. N. (1600).

Bamberg obacz: Weigand (Anndere warhafftige Verantwortung 1553).

Bamberg (de) Othon obacz: Potocki Jean (Essai sur l'histoire 1789).

ob. Otton.

Banaczkowski Norbert ob. Ryszewski Joach.

BANACZKOWSKI Symon Bonawent. Aetas ab origine conditae generalis Regni scholae Universitatis Cracoviensis prope novies, quinquagenaria, IX. VV. DD. primae laureaë candidatis, per clarissimum et admodum reverendum Dominum D. M. Stanislaum Patelski, philosophiae doctorem et professorem, collegam minorem, Seminarii academico-dioecesani Crac: praefectum. In publica dignissimorum hospitum praesentia, ad gradū baccalaureatus AA. LL. et philosophiae promotis; in memoriam revocata, et à Simone Bonaventura Banaczkowski ejusdem laureaë candidato;

applaudente novenario Musarum choro, per dicta et sentimenta sapientium virorum, ad justè, piè; simulq'; christianè vivendum permoventia, enumerata. Anno quo praesIDebat reCtor ChorIs angeLorVM. Die verò 20 mensis Maji. Cracoviae, typis Academicis Collegii majoris (1757). folio, kart nlb. 21.

Dedyk. Antonio Bełdowski, canonico Crac. W tej dedykacji wspomniani w genealogii Jastrzębecy, Rej, Stadnicka, And. Załuski.

Na odwrotnej stronie karty tytułowej herb. — Następuje Oda do Świętego Jana Kantego. — Egzaminatorzy: Ant. Woyciechowski, Piotr Filipowski, St. Barański. Laureaci: Szymon Bonaw. Banaczkowski, Bartł. Fr. Bergier, Stef. Pinoci, Melchior Szajowski, Błażej Barczykiewicz, Tomasz Pagaczewski, Kazim. Bykowski, Nepom. Trąbski, St. Jagielski. — Za rektorstwa Pałaszwoskiego.

Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow. — Ziebiński.

— In Nomine Domini Amen. Dissertatio philosophica. Ex ethica de jure naturae. Per M. Simonem Banaczkowski philosophiae doctorem, Ecclesiae Collegiatae Voynicen: scholasticum, Seminarii Dioeceseos Posnaniensis vice praefectum. Pro loco obtinendo in minori Universitatis Cracoviensis Collegio publicae disputationi in lectorio CC. DD. Theologorum Annò Domini 1768 die 3 mensis Februarii exposita (Cracoviae, 1768). w 4ce, ark. E₂. (kart 22).

Dedyk. Franc. Ziebiński J. U. D., collegiatae SS. Omnium Decano.

Dzików — Jagiell. — Ossol.

— Honor philosophicus à generis claritate maior à virtutum et eruditionis praestantia maximus; XVIII. VV. DD. secundae laureae candidatis excellens, et cum sub faventissima protectione celsissimi illustrissimi et reverendissimi Domini D. Cajetani Ignatii Sołtyk episcopi Cracoviensis, Ducis Severiae, Aquilae Albae equitis, Universitatis Crac: cancellarii faventissimi, a magnifico perillustri et reverendissimo Domino M. Stanislao Mameczyński U. J. doctore et professore eiusdemq' facultatis Decano Ecclesiarum cathedralis Crac: canonico, Collegiatae S. Michaëlis in arce Crac:

decano, parochialium; Premykoviensis praeposito in Smarzewice curato, Collegii juridici seniore patre, contubernii jurisperitorum provisoro; librorum per Dioecesim Crac: censore, Canonizationis B. Joannis Cantii procuratore, illustrissimi Consistorii generalis Crac: surrogato iudice, studiî generalis Cracoviensis procancellario et rectore, in numero magnum hospitem conspectu magisterii in AA. LL. et in philosophia doctoratûs licentiam ritu solenni consequerentur, in vim fraterni affectus et plausus per Simonem Bonaventuram Banaczkowski ejusdem laureae candidatum poetico calamo declaratus annò quò Mentis eDoCtas seCtata es LeX sata sorte. 270, 253, 300, 95, 325, 192, 325. Cracoviae, typis Universitatis (1760). folio, ark. nlb. E₂.

Dedyk. Andreae Młodziejowski, canonico.

Na odwrotnej stronie karty tytułowej miedzioryc (bez podpisu) herbu Korab pod kardynalskim kapeluszem. — Następuje Oda do Sgo Jana Kantego, wiersz pochwalny do dziekana Stanisł. Mameczyńskiego. — Egzaminatorzy Jak. Niegowiecki, Jan Rygalski, Adalb. Foltński. Laureaci: Szym. Banaczkowski, Bartł. Bergier, Stef. Pinoci, Melch. Szajowski, Nepom. Trąbski, Stan. Jagielski, Piotr Jastrzębski, Walenty Podzinski, Hyac. Trąbski, Piotr Rydułski, Stan. Kaliciński, Fr. Matawowski, Ignacy Pawłuskiewicz, Józ. Kłosiński, Antoni Sobek Sobczyński, Tom. Karasiewicz, Tom. Felkier, Tad. Okoński. — Autorowi za panegiryki dzięki Kaliciński. — Herby są umieszczone przy każdym nazwisku. Wszystkie miedziorytowe.

Jocher 1574.

Dzików — Jagiell. — Ossol.

— Kazanie w sam dzień Anny Św. w kościele Książkim miane, a przy obchodzeniu imienin: Wielmożnej Jej Mości Pani Teresie z Zakrzewskich Wielowiejski uprzejmym oświadczeniem od X. M. Szymona Banaczkowskiego w Akad. krak. kolegi mniejsz. Poznańskiej S. Theologii prof., seminarjum wice prefekta, kolegiaty Wojnickiej scholastyka r. p. 1769. d. 15 Paźdz. ofiarowane. Poznań, druk Akademii. w 4ce, ark. D₂.

— Kazanie na pogrzebie Wielmożnego ś. p. JP. Stanisława Scibora z Ru-

dołtawic Kotkowskiego, generalnego ziemskiego wojewodztwa krakowskiego sędziego, w kościele Zakliczyńskim u WW. OO. Reformatorów roku 1776 dnia 10 Lipca miane przez X. Szymona Banackowskiego kollegiaty Woynickiey scholastyka kościoła Mikuszowskiego plebana i za pozwoleniem zwierzchności do druku podane. W Krakowie, w druk. Akademickiey 1776. w 4ce, kart 22.

Uniw. lwow. — Ossol.

— Kazanie na pogrzebie Wielmożnego ś. p. Jegomości X. Łukasza Lubaszowskiego w przesławney akademii krakowskiey filozofii doctora, w prześwietney dyccezyi Poznańskiey dziekana Kostrzyńskiego, proboszcza Czerleńskiego przez X. M. Szymona Banackowskiego w Akademii krakowskiey kolegę mniejszego, w Poznańskiey S. Teologii professora, seminaryum wiceprefecta, examinatora synodalnego, kollegiaty Wojnickiey scholastica, w kościele Czerleńskim miane r. p. 1769 dnia 24 Kwietnia. W Poznaniu, w druk. Akademickiey. 1769. w 4ce, str. 38.

Ossol.

— Media ad salutem humanam utilissima septem ecclesiae sacramenta a Christo Dno instituta per theses theologicas ad disputandum proposita. Anno 1764. w 4ce.

Dzików.

Banasch Dan. ob. Benek L. (1661).

BANASZEWIC Adam Kazimierz. Argus centoculus, à Deo ad custodiam salutis humanae S. Michael Archangel deputatus, illustri magnifico ac generoso Domino D. Michaeli Valeriano de Raciborsko Morstyn, subdapifero Cracoviensi deputato tribunalitii iudicii Regni Poloniae etc. Domino Dno et benefactori suo, pro annua solennitate S. hujus, patroni ejus, in vim gratulatorij applausus et debitae obseruantiae, a M. Adamo Casimiro Banaszewicz, in alma Universitate Cracoviensi philosophiae doctore et professore, dedicatus. Anno quo centimano aeternus centoculus eripuit salutem humanam 1686. 29 Septembris. Cracoviae, typis Universitatis (1686). folio, kart nlb. 5.

Na odw. tytułu pod herbem podpisał sześciowiersz Stan. Morstyn subdapiferides. Jagiell. — Ossol.

— Aurum maximi pretii igne in craticula S. Laurentij Martyris probatum et annuo solennitatis ejus festo recurrente perillustri et admodum Reverendo Domino D. Laurentio Matuszewski protonotario Apostolico S. Georgii in arce Cracov. canonico officiali, Pilsnens. presbyterorum praesidi, curato Kołacicensi et Dom. et patrono colendissimo a M. Adamo Casimiro Banaszewicz, in alma Academiae Cracoviensi philosophiae doctore, brevi elogio commendatum et conciliandae gratiae amorisque ergo eidem patrono suo oblatum. Anno verbi incarnati 1689 die 10 Aug. Cracoviae, ex officina Francisci Cezary S. R. M. illustriss. ac reverendiss. Dni episcopi Crac. ducis Severiae nec non Scholarum Novodvorsc. typographi. 1689. folio, kart 3. Ossol.

— Bellerophon vir innocentiae, academico Pegaso insidens, contra Othomanicam Chimaeram procedens: B. Joannes Cantius Confessor: Regni Poloniae patronus: almae Universitatis Cracoviensis patriarcha et Sacrae Theologiae doctor: recurrente eius solennitatis die, 19 Octob: A. Domini 1690. Becijs, ad ecclesiam parochialem SS. Corporis Christi et SS. Apostolorum Petri et Pauli: in nobilissima hospitum corona demonstratus. Debitaeqvé pietatis, et cultus devotissimi ergò, luci publicae expositus: a M. — in eadem Universitate Cracou: philosophiae doctore, sacrâ auctoritate apostolicâ notario: protunc gymnasij Becensis direttore Anno Domini 1691. Cracoviae, typis Francisci Cezary S. R. M. illustriss. et reuerend. Dni Episc. Cracovien. ducis Severiae. Necnon Schol. Novodvorsc. typogr. (1691). folio, kart 8.

Na odw. tytułu pod herbem wiersz podpisał Ant. Rogulski, alumnus Becensis.

Dedyk. Stephano Meczyński de Kurozweki.

Dalej idzie: Oratio.

Branic. — Jagiell. — Krasins.

— Jubar eximio illibatae vitae et sanctitatis fulgore nitens solis Acade-

mici B. Joannis Cantii in Universitate Cracoviensi S. Theologiae doctoris et in ecclesia Dei Confessoris, recurrente annua ejus festivitate Beciae, ad ecclesiam parochialem SS. Corporis Christi et Apostolorum Petri et Pauli in numero hospitum coetu, a longe reverentia exceptum et brevi dictione adumbratum majorisq; obsequii et debitae pietatis ergo, luci publicae expositum a M. Adamo Casimiro Banaszewic in eadem Universitate Cracov. philosophiae doctore, sacra autoritate Apostolica notario, protunc gymnasij Becensis direttore. Anno solis justitiae 1790 die 19 mens. Octobr. Cracoviae, typis Francisci Cezary S. R. M. illustriss. et reverendiss. Dni episc. Cracovien. ducis Severiae neonon Schol. Novoduorsc. typogr. folio, 3 ark.

Na odwr. stronie tytułu herb Krzeszów, pod nim 4 wiersze łac. podpisał Michał z Kurozwek Meciński, student w temże gimnazjum. — Przepis prozą Stanisławowi na Męcinie Krzeszowi sędziemu i podstaroście Bieckiemu, miecznikowi Braclawskiemu. Mowa miana w coroczną uroczystość S. Jana Kantego w kościele parafialnym Bieckim.

Jocher 5372.

Ossol.

— Oculus Episcopi, ad radiantem publicorum negotiorum solem, irretortā pupillā cernens. In praeillustri et admodum reverendo Domino D. Andrea Zielpolski, J. V. D. protonotario Apostolico, archidiacono Sandecensi, scholastico Scarbimiriensi. dum eiusdem archidiaconatūs provinciam susciperet. debitae venerationis ergo nomine officialatūs Becensis a M. Adamo Casimiro Banaszewic, philosophiae doctore, scholae Becensis direttore, publ: notario. umbratili elogio observatus, et luci publicae demonstratus. Anno Domini 1693. die... Cracoviae, typis Francisci Cezary, S. R. M. Illustrissimi ac Rndissimi Dni episcopi Cracoviensis ducis Severiae, neonon Scholarum Novoduorscianarum typogr. folio, ark. B₂. (kart 4).

Na odwr. stronie tytułu dedykacja Zielpolskiemu.

Jagiell. — Krasinś. — Ossol.

— Ortus Bethleemitici Phoebi supra christiani chemisphaerij chorizontem

orientis stellā inter monstrante tribus regibus de Sabba venientibus, nativitas Filij Dei Unigeniti ex Maria Virgine in Bethleem nascentis, in festo Trium Regum deprehensus et pio cultu venerabundoq; applausu a M. Adamo Casimiro Banaszewic, in alma Uniuēr: Crac. philosophiae doctore, adoratus. Anno à primò ortu Phoebi huius lucidissimi 1687. 6. Ianuarij. Cracoviae, ex officina Francisci Cezary, S. R. M. Illustriss. ac Rndiss. Dni episcopi Crac. ducis Seueriae, neonon Schol. Novoduorsc. typ. (1687). folio, kart 6. (wierszem).

Dedyk. Nicolao Oborski suffrag. Crac.

Na odwr. tytułu pod herbem sześciowiersz, podpisał Josephus Firley de Konary Konarski, eloq. auditor.

Juszyński Dyke I. — Jocher 5359.

Jagiell. — Ossol. — Czartor.

— Piscis de piscina S. Stanislai cum sanctissimo ejus digito intra solenissimae festivitatis octavam eidem in honorem, pijssimi et debiti cultūs hamo captus, illustri et admodum Reverendo Domino D. Stanislao Kępski, canonico Tarnoviensi, curato Vierschoslaucensisi etc. etc. in argumentum debitae observantiae a M. Adamo Casimiro Banaszewic in alma Universitate Cracoviensi philosophiae doctore et professore, oblatu Anno Domini M. D. C. LXXXVII. Cracoviae, ex officina Schedeliana S. R. M. typ. (1687). folio, kart nlb. 3.

Jagiell. — Ossol.

Banck Erazm ob. Groicki Bartłomiej.

BANDEMER (a) **Ditericus**. Dissertatio politica de legibus inter arma loquentibus quam in Athenaeo Gedanensi, praeside Sam. Schelguigio, submittit Ditericus à Bandemer...: Gedani, imprim. David Frid. Rhetius. w 4ce, str. 18.

Bandinus M. Angelus ob. Victorius Petrus (Epistolae italarum 1758).

(**Bandis**). Fama in tubis vocalis, seu elogium Guelphi Henrici L. B. de Bandis Augusti III. regis Poloniae ministri et plenipotentiarii. Bez wyr. m. 1733. folio.

Bando przeciwko gorzałce y wszystkim iey naśladowcom. W Suprasłu, r. 1720. w 4ce.

Juszyński Dykc. II. s. 394.

— Toż. 1742. w 4ce. Ossol.

— przeciw gorzałce y wszystkim iey naśladowcom. Na rekwiżycya różnych osób gorzałką się bawiących, tak w Polsce, w Litwie iako y po innych krajach etc. etc. z przydatkiem odzowy tabaki do przyjaźni z gorzałką, tudzież kalumnij włożonych od niektórego na te dwie siostry filozofa, a refutacyami, przez wziętych w ich szkołach studentów Moczywasa y Tabakolubskiego objaśnionych. Przez nieznanego zaś autora do przedrukowania podane. Roku Pańs. 1756. w 4ce, kart nlb. 12.

Na ostatniej stronie poezją tę kończy prozą: Manifest J. P. Bibona. Działo się w Alem-bikn. Ossol.

BANDORKÓWICZ Jan. Calendarium. Az MDCXXXV. Esztendőre valo calendarivm ki az Bisextilis után harmonic szereztetet. Az Cracai Acade-miában tanito M. Bandorkovees Janos, philosophus és mathematicus doctor és professor által. Csepregben, nyomtattat Farkas Imre által. 1635. w 8ce, ark. A—D. (kart 32).

Szabó K., Régi Magyar Könyvtár. Tom I. str. 281.

— *Quaestio de actione coeli in haec inferiora. A M.* — in alma Academia Cracoviensi ad disputandum publicè proposita, in mense Martio, die 23. hora 14. Anno Domini, M. DC. XXI. Permissu M. D. Rectoris. Cracoviae, ex officina typographica Francisci Cezarij (1621). w 4ce, kart 8.

Dedyk. Stan. Łubińskiemu opat. Tynieckiemu. — Na odwr. karty tyt. herb Łubińskiego i dwuwiersz łac. — Na końcu: Sub felix. auspiciis Jac. Turoboyski.

Siarcz. I. 16. — Bandt. H. dr. kr. 454. — Mucz. Stat. 273, 277.

Warsz. Uniw. — Jagiell. — Dzików.

— *Quaestio de luminis profusione a M. Joanne Bandorkowie in alma Acad. Crac. ordinario astronomiae professore ad disputandum publicè proposita. In mense Augusto, die 22. hora 10. Anno Domini M. DC. XXVI. Permissu M. D.*

Rectoris. Cracoviae, ex officina typographica Francisci Caesarij. w 4ce, kart nlb. 8. z figurami w tekście.

Przypisał Sebastianowi Lubomirskiemu staroście Sądcekiemu. — Na odwrocie tytułu pod herbem wiersz, podpisał Joach. Rarowski S. C.

Żebrawski Bibliogr. matem. str. 252.

Jagiell.

— Rozsądek y przestroga z gwiazd y obrotów niebieskich: na rok p. 1621. pierwszy po przestępnym a od początku świata 5583. według Bully Ojca Świętego Sixta V. przez M. Jana Bandorkowica w sławnej akademiey krakows. philosophiey doktora y profesora wyrachowany. w 8ce.

Na odwrocie tytułu herb.

Bibl. Zyg. hr. Pusłowskiego ma tylko kartę tytułową w 8ce.

Baneer i Baner ob. Banner Gustaff i Steno.

Banffia Caecilia Franciszka obacz: Skwarski Alb. Hyac. (Thalassio b. r.).

Bangert Henr. (1610 † 1665) ob. Micraelius Joh. (Helmoldi Chron. 1743).

BANGIUS Tomasz z Flemlos (ur. 1600 † 27 Paźdz. 1661). *Exercitationes philologico-philosophicae, quibus materia de ortu et progressu literarum, ex intimis et genuinis suis principiis ita succinete pertractatur ut nihil in hac amplius desiderari videri possit. Cracoviae, impensis Joh. Laurentii. Anno M. DC. XCI (1791). w 4ce, str. 224.*

Exercitatio prima, de Pliniana literarum aeternitate, primis literarum natalibus, libro Henochi et literis coelestibus. — Exercitatio secunda specialis de literatura patriarchali, literis Adami, Sethianorum, Henochi, Noachi, Hetruscorum: item de literarum coelestium et angelicarum figura et utilitate. — Exercitatio literariae antiquitatis tertia Hieronymi opinioni de Esdraeo hodierni characteris Hebraici novo invento modeste opposita.

Niewiadomo dlaczego na tytule miejsce druku oznaczone: Cracoviae, pewnie bowiem druk nie krakowski. — Pierwotnie miało tytuł: Coelum orientis. Hafniae, 1657.

Bandt. Hist. dr. w Król. pols. I. s. 236. — Jocher 10. Ossol.

Bania powietrzna obacz: Balon — Jaskiewicz Jan.

(Banialuka) Historia ucieczna o zancnej królownie Banialuce ob. Morstyn Hieron. (Antypasty małż. 1650, 1689, 1703, 1719, 1736, 1750, 1752, 1756).

BANICIUS Stanisław, student jurispudencyi w Collegium Lubrańskiem. Processia która się zwyłka (sic) w niedziele kwietno (sic) w kościele powszechnym katolickim odprawować, na pamiątkę wiazdu Jezusa Christusa do Jerusalemu. W Poznaniu, 1622.

Przypisał burmistrzowi y raycom y wszystkimiey Rzeczypospolitey sławnego miasta Poznania.

Maciej. Piśm. pols. III. str. 690. przytacza z Bibl. Raczyńskich, lecz tego dzieła drukowany katalog nie wymienia.

Bank krajowy. (Projekt do prawa na 4-letniem Sejmie). 1790. folio, ark. B₂. (str. 8 fracta pag.).

Branic. — Czartor.

Banku (O) Narodowym w Polsce ustanowić się łatwo mogącym. Wstęp. Bez w. m. dr. i r. (1790). w 4ce, str. 40, oraz 6 tabelli in folio, oznaczonych literami A, B, C, D, E, F.

Korzon. III. 320.

Akad. — Branic. — Jagiell. — Kijows. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Projekt do ustanowienia Banku krajowego (na sejmie 1780). folio, 1/2 arkusza.

— przez deputacyą wyznaczoną uformowany. (19 Sept. 1793). Ustanowienie komisyi do rozsądzania sprawy upadłych krajowych Banków. Anno 1793. folio, kart 6. Branic. — Ossol.

— Objasnienie projektu do Banku folio, 1 ark. Branic. — Czartor.

— Układ ogólny dwóch Banków dla Rzeczypospolitey, jednego na dobra ziemskie, a drugiego na dobra ruchome (około 1790). w 4ce, kart 7.

Branic. — Dzików — Zielińs.

— Ustanowienie Banku patriotycznego na wydział Poznański. W Poznaniu. folio, str. 9.

— Uwagi nad Assygnatami czyli kartami Banku Narodowego, 1794. w 8ce, str. 15. Branic.

Bank ob. Buchholz L. (Nota 1793) — Examen philosophique — Glawe Karol (1790) — Jezierski Jacek (Projekt banku narod. w Pam. hist. pol. 1790) — Kaposztas (1758) — Korrespondencya bankowa (1793—4) — Marperger P. J. (Beschreibung 1717) — Mieczkowski (1793) — Moszyński (1789) — Plater Kaz. Konst. (1789) — Prawo (1793) — Stan sprawy (berliński 1790) — Trompeur (Uwagi 1792).

Bankiet albo historia jako Adam bankietował trzech synów swoich już żonatyh z pokrewnemi i przyjaciółmi, tudzież Jana młodzieńca pobożnego i madrego i co za koniec tego bankietu tak zły jako i dobry, rzecz niemniej ucieczna jako i pożyteczna ku czytaniu, osobiwie przy bankietach i biesiadach przyjacielskich przez „Ja jestem który jestem.“ Vilnae, typis Academ. 1650. w 16ce.

W dedykacyi do Piotra Tyszkiewicza marszałka Słonińskiego, podpisał się autor: Zakonnik Ś. Bazylego niegodny.

Jakiś Adam sprawuje bankiet, na którym obecny Ś. Jan Ewangelista daje mu radę, żeby raczej duchownego bankietu używał. Adam żałuje swego postępku, następuje zatem płacz albo siedm boieści Adama pokutującego — każdego dnia inny iament wierszem — poczem wiersze czyli napisy: czułym, niemściwym, miłosiernym, słuchaczom słowa Bożego, a także złym, jak: złodziejom, wydziercom cudzym. — Wiersze dość gładkie.

X. Ant. Moszyński.

— ob. Czernicki (Stół obojętny) — Hercius Stan. Kaz. (narodowi ludzkieru 1660) — Sokół Bartłom. (duszny 1617).

Bankocetle ob. Uwagi względem ceł.

Bankowski Jerzy ob. Tuczyński Piotr (In obitum 1591).

Bankowski Krzysztof ob. Schmit Thomas (Epicedia 1590).

Bankructwo ob. Potocki Protazy (b. r.).

Bankrut (Ubył) komedia ob. Kublicki St.

Banku (O) ob. Bank.

Banner Gustaff († 1600). obacz: Sentens och dom — Sententia ordinum (1605, 1610).

Banque ob. Examen.

Banquerouter-Ordnung (Neu-revidirte) der St. Danzig ob. Gdańsk (1777).

Bappenheim ob. Freher Marq. (Reurm germ. script. 1717).

Baptismus ob. Glicznar E. (Assertiones 1569) — Lubelezyk A. (Armenorum 1544) — Moscorovius Hier. (1617) — Odroważ E. (Conclus.) — Orzechowski St. (Ruthenorum 1544) — Polani (1613) — Sitkovius Christian (De persona 1707) — Śmiglecki Marcin (De baptismo 1615) — Socinus Faustus (De baptismo 1613).

Baptista Joh. Mantuanus, Hispaniolus (Spagnoli) Karmelita (1448 † 1518). (De vita 1517, Poetae carmen) ob. Mantuanus.

(Bar). Ode I. in expugnationem Barii. 1675. ob. Ode.

— Animadversia do konstytucyi sejmu przeszłego, pod tytułem: Dobra Bar. (1776). Warszawa, w drukarni P. Dufour. folio, k. nlb. 1. Kraśniś.

— Dobra Bar. (Actum d. 5 Octob. 1774). folio, k. 1. Kraśniś.

— Sprawa o dziedzictwo Baru z mocy konstytucyi r. 1774 d. 21 9-bris zaczęta, w przytomności urzędów instygatorów koronnych sądzące się. folio, ark. A₂.

— Replika ostatnia z strony UU. instygatorów koronnych, w sprawie Barskiej (ok. 1775). folio, ark. A₂.

— Replika instygatorów na racye JO. X. Lubomirskiego do sądu i Najj. kommissyi wnoszone (ok. 1775). folio, ark. B₁.

— Obrona z strony instygatorów koron. w sprawie Barskiej y odpowiedź na produkt Xcia Lubomirskiego. folio, ark. C₁. i kart 2.

— Kontynuacya obrony. folio, str. 6. Branic. — Kraśniś.

— obacz: Lubomirski Jerzy Marcin (Produkt sprawy 1774, Odpowiedź 1776).

Bar (de) Katarzyna Mechtlyda ob. Giry W. (Woń najwdzięczniejsza 1738).

BARAIL Xawery z Nancy. Eloge de Stanislas I. roi de Pologne 1766. w 8ce. Quérard La France littér. 1827. I. s. 170.

— Eloge historique de Stanislas I. dit Le Bienfaisant roi de Pologne, due de Lorraine et de Bar par M. B. ***. A Paris, chez les libraires associés MDCCLXXXI (1781). w 8ce, VIII. i przeszło 58 str. Akad

Baranek ob. Waclaw Ś. (niewinny 1747) — Węgrzynowicz Ant. (Nuptiae agni 1711).

Barankiewicz Andr. ob. Strzelski Jan (Disputationum 1652).

Barankiewicz Jakób ob. Radliński Jacobus Paul. (Octava corp. Christi 1758).

Barankiewicz Jan Joachim ob. Szydłowski Marcin Fr. (Gemmae 1687).

BARANKOWIC Marcin. Auspicata festorum pontificalium omina illustrissimo et reverendissimo D. Dno, Bonaventurae de Niedzielsko Madalinski, Dei et Apostolicae Sedis gratiâ episcopo Płocensi, ad solennem Cathedrae Płocensis ingressum, inter festos publicae laetitiae applausus, officiosissimi cultus et gratulationis ergò, a Martino Barankowice scholae cathedralis Płocensis direttore, dedicata. Anno salutis, M. DC. LXXIV. die VIII. Septembris. Cracoviae, typis Universitatis (1674). folio, ark. 4.

Z herbem Madalińskich, pod nim rycina kościoła katedr. w Płocku.

W egzempl. Bibl. Jag. na odwrocie tytułu nie ma ryciny, tylko u spodu ośmiowiersz.

Czartor. — Jagiell. — Kraśniś. — Ossol.

— Navigium laureatum post emensum rigidi examinis pelagus VV. XIV. primae laeureae candidatorum, felici opera in portu honoris consistens; cumque illis, in alma Uniuersitate Cracouiensi, per excellentissimum ac doctissimum Dominum M. Joannem Gostumiowski philosophiae doctorem, collegam minorem, ordinarium astronomiae professorem, in frequentissima nobilissimorum hospitem coronâ, prima in artibus et philosophia laurea, ritu solenni conferretur amoris et gratulationis ergò a Martino Barankowice ejusdem laeureae can-

didato lecto celeusmate exceptum. Anno restauratae salutis MDCLXXII (1672). mensis April. die 9. Cracoviae, apud Stanislaum Piotrkowczyk S. R. M. typogr. folio, 4 ark.

Na odwrotnej stronie tytułu miedzioryt przedstawiający łódź, w której widać siedmiu młodzieży po jednej stronie. W górze na lewo Św Jan Kanty, z którego ust wychodzą słowa: Non nisi legitime certantibus, — a z obu rąk sypią się wieńce; po prawej ręce zaś jest herb Srzenia-wa. — Przypis Janowi z Lipia Lipskie-mu, staroście Czechowskiemu, komisarzo-wi województwa krakowskiego i rotmistrzowi powiatu Sąddeckiego. — Sam panegiryk wierszem łacińskim. — Na 3-ciej karcie oda łacińska ku czci błog. Jana Kantego, dalej wiersze na cześć trzech profesorów egzaminatorów: Franciszka Przewoskiego, Walentego Jana Mazurkowicza i Jana Gostumiowskiego. Kandydaci byli: Szymon Erazm Sierzycki, prof. klasztoru Miechowskiego OO. Bożogrob-ców, Jan Albert Zołwiński, Jan Dominik Zajączkowiec, Jakób Albert Zajączkowiec, Kazimierz Łojewski, Krzysztof Jan Grzy-bowski, Stanisław Franciszek Lalewic, Walenty Działyński, Jan Ekart, Stanisław Franciszek Ozimkowic, Jędrzej Jan Wa-wrzynkiewicz, Grzegorz Stanisław Łągo-wić, Baltazar Dylowski. — Każdego z oso-bna skreślił pochwałą wierszem. — Dla Barankowicza napisał Jan Albert Zołwiński, także wierszem. — Na końcu: za rektor-stwa Szymona Makowskiego.

Juszyński Dykc. I. 12. — Bandt. Hist. dr. krak. — Przyłęcki: Wojna Chocimska Lip-skiego 1850. str. XI—XII.

Akad. — Jagiell. — Ossol. — Dzików.

Barankowicz Stanisław. Erato ob. Goliński B. (Apollo Musae 1617).

Juszyński Dykc. I. 12.

Baranów ob. Przeniesienie kwarty i hyberty (1773).

Baranowicz Franciszek ob. Chrapowicki Eust. (Sprawa skarbu 1781).

(Baranowicz Jan). Olympiaca palma post vitae cursum Joan. Baranowicz oblata. 1722. obacz: B. G.

Baranowicz Ioannes obacz: Decisio (1702).

BARANOWICZ Łazarz, arcyb. Czernichowski (1593 † 1693). Anthologion sirecz Cwietosłow ili Trifolog, sosto-wlennyi ot swiatych otec. W typografii Nowhorodskoj trudolubijem Simeona Ja-linskoho, perwoje izdannyj, roku ot róż-

denija Christowa 1678. folio, k. nlb. 6. prócz tytułu, liczb. 699 i 70.

Przedmowę pisał Łazarz Baranowicz.

ob. Anofologion

Krasińs.

— Apollo chrześciański opiewa ży-woty świętych z chwałą ich cnoty ucho skołań z ochoty. Na błogosławiąca ręce jako na takt jaki patrzac Jaśnie prze-wielebnego w Bogu Jego Mości Ojca Ła-zarza Baranowicza archiepiskopa Czernihowskiego, Nowogrodzkiego i t. d. Chwalcie Boga w świętych jego. Psalm 150. Z typografii Kijowo-Pieczarskiej roku p. 1670. w 4ce, z przodu 3 k. nlb. i 404, spisu 6 k. nlb.

Niczem się nie różni od wydania mającego, tytuł: Żywoty ŚŚ.

— Błagodat' i istinna Isus Chry-stom byst', jehda od neho Joan Aleksiejewicz znamenujuczij błagodat', i Petr Aleksiejewicz znamenujuczij istin-nu, postawłeny sut Carije nad horoju swiatouju jeho wysokaho dostoinstwa w-łykija derżawy prawosławnaho Carstwija Rossijskaha, na nem że jako błagodat' i istinna carstwujut.... O sem jasne w Bohu preoswiaszczenyj Jeho Miłost hos-podyn otec Łazar Baranowicz prawo-sławnyj archiepiskop Czernichowskij.... opisa siju błagodat' i istinnu... W drukarni Swiatio-Troickoj Ilińskiej Czernihowskiej w roku 1683 miesiaca Dekem-wrija dnia 20. folio, kart 19 i na ark. wielkim miedziorytowe wizerunki.

Strojew str. 343. — Mich. Wiszniews. VIII. 389. — Sopikow N. 146. mylnie ma datę 1680 r. — Karataj. N. 916. — Tołstoj s. 169.

Bibl. Akad. Nauk. w Petersb. — Bibl. Kara-tajewa.

— O Chirotonii sirecz o rukopolożenii, swiatitelskom na nowo postawlen-nom jerei. W jehož [autora] drukarnie Nowhorodskoj-Siewierskiej izdano 1676. w 4ce, kart nlb. 6, liczb. 18.

Krasińs.

— Czuda preswiatouji i prebłohosłowennoj Diewy Maryi. Błahosłowenijem jeho miłosti hospodina ota Łazara Baranowicza archiepiskopa czernihowskaha, nowhorodskaha i wseho Siewera. Z typografii archiepiskopskoj w Nowhorodku Siewierskom. Roku ot różdestwa

Christowa 1677. miesiąca Aprilija dnia (zatarte). w 4ce, k. nlb. 3, liczb. 48. Krasiańs.

— Czuda preswiatoi Bohorodicy. w 4ce, karty liczbowane.

Książka bez początku i końca, z ułamkowych kart złożona. Jaki jest rzeczywisty jej tytuł, niewiadomo. Widocznie jest tłumaczeniem lub przeróbką książki zagranicznej, mówi bowiem poważnie o cudach spełnionych za granicą we Włoszech, w Hiszpanii itd. (Są jednak wymienione i kraje Polski szczególniej przechrzczone n. p. na odwrotnej stronie karty 90-tej. „W Małoj Rossii w powiecie Lwowskom w monastyr Kreszczowskom — W Małoj Rossii w powiecie Halickom niedaleko od miasta Kołomyi“ i t. p.). Krasiańs.

— Księga rodzaju w ktorej palcem Oycowskim napisane: „Na początku było słowo.“ Przez jaśnie w Bogu przeoświeconego Oycy Łazarza Baranowicza, z Bożey łaski archiepiskopa Czernich, Nowogrodz. i Siewiers. W typografii archiepisk. w Nowogrodzku-Siewierskim zostający otworzona r. p. 1676. w 4ce, kart nlb. 57. z dwiema rycinami, druk gocki.

ob. niżej: Zodiak. Krasiańs.

— Księga śmierci albo krzyż Chrystusow na ktorej żywot nasz umarł, ale śmierć samą żyć nauczył. Przez jaśnie... JMości Oycy Łazarza Baranowicza archiepiskopa Czernich. śmiertelnego śmiertelnym podana. Z typogr. archiepisk. w Nowogrodzku-Siewierskim zostający r. p. 1676. w 4ce, kart nlb. 43.

ob. niżej: Zodiak. Krasiańs.

— Lutnia Apolinowa każdej sprawie gotowa na błogosławiąca rękę jako na takt jaki patrzac Jaśnie w Bogu przeoświeconego Jęgo Mości Oycy Łazarza Baranowicza archiepiscopa Czerniehowskiego Nowogrodzkiego y wszystkiego Siwierza. Z typographiey Kijowo-Pieczarskiej roku pańskiego 1671. w 4ce, kart nlb. 4 i 552 (wydr. omyłka 542), rejestru kart nlb. 16 w tem 4 kart omyłek (druk gocki).

Zaczynają wiersze dedykacyjne do carewicy Jana Alexiewicza. Ogarnia pieśni religijne na zdania przysłowowe przez siebie obmyślane. Głównie o Bogu, o Jezusie. Od s. 216. o Najśw. Pannie Maryi Bogarodzicy, od s. 236. o ŚŚ. Aniołach, Pro-

rokach, od s. 246. o św. Józefie Patryarsze, o ŚŚ. Apostołach, Męczennikach, str. 275 o słońcu, dniu, miesiącach, s. 299. o ptaszętach, owocach, zbożu, pogodzie, cnotach, modlitwie, grzechu, pijaństwie, o malowaniu twarzy, o cielesności, o powietrzu, o wojnie, na monastyr Nowogrodzki. Mars puścił klocki, o dobytym zamku Nowogrodzkiem r. 1668 Februar 29, o inkursyach tatarskich (s. 414), jak świat światem nie będzie rusin polakowi bratem, s. 431. o niesiatku świata, o pokoju roku 1667, o chorobach, o lekarstwie nim przyda doktory, (s. 460). o śmierci, nagrobek carecy Maryi, carewiczom, Ad. Kisielowi, (s. 495). Piotrowi Mohile, Sylw. Kossowi, Dyoniz. Bałabanowi, Józ. Tryznie, Clem. Staruszycowi, Klem. Witoszyńskiemu, Barlaamowi malarzowi Pieczarskiemu, Herm. Połupanowiczowi, o strasznym sądzie, o tytułach. — Po rejestrze idzie: Zona przy końcu zostawiona, po spisie omyłek: nagrobek Alexiju Turowi ihumenowi monastera.

Mrówka Pozn. 1821. II. 97—105. — Wiszn. Histor. liter. VIII. 384—8 — Chodynie. Dykeyon.

Akad. — Czartor. — Jagiell. — Krasiańs. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Nowa miara starey wiary Bogiem wdzielona jaśnie w Bogu przeoświeconemu Jęgo Mości Oycy Łazarzowi Baranowiczowi archiepiskopowi Czerniehowskiemu, Nowogrodzkiemu y wszystkiego Siewierza. Na wymierzenie władzy Ś. Piotra y papieżów rzymskich y pochodzenia Ducha Ś. od Oycy która aż i do was dosięgła. Z typographiey archiepiskopskiej w Nowogrodzku Siewierskim zostający. Roku p. 1675 (1676). Aże tysiąc lat iako dzień wczorayszy. Psal. 89. v. 4. według komputu prokreckiego od narodzenia Pańskiego ieszcze y dnia drugiego nie masz iak iest wydana. Krolowi wiekow niesmiertelnemu, niewidzialnemu samemu Bogu cześć y chwała, na wieki wieków. A. 1. Tim: I. v. 17. w 4ce, str. 354 i 11 kart na przedzie.

Łazarz Baranowicz podpisuje wierszowaną dedykacją do N. M. P. — Autor przypisał dzieło: Alexiu Michaiłowiczu, carowi. — Potem idzie przemówienie do X. Pawła Bojny, wreszcie: Do Czytelnika. — Obejmuje: Część I. o władzy Ś. Piotra i papieżów (do s. 114). Część II. o pochodzeniu Ducha Ś. (do s. 336). Wiersze o pochodzeniu Ducha Ś., Votum Starej Rusi Przypominają one styl wierszowy Barano-

wicza. Jest Galatowskiego osobne dzieło o pochodzeniu Ducha Św. p. t.: Stary kościół 1678.

Jocher II. s. 511—513. dokładnie opisuje dzieło. — Pisze Galatowski (Stary kościół 1678), że jezuita Cichovius i Boym książkami paszkwilowemi w Krakowie i Wilnie wydanemi p. t. Trybunał (Kraków), Stara wiara (Wilno), przeciw cerkwi wschodniej wystapili. — Porównaj niżej: Notiy piec. Jocher 3062.

Czartor. — Dzików — Ossol. — Uniw. lwow. — Warsz. Uniw.

— Toż. Edycya druga. Czernihów, 1679. w 4ce.

Eugeni Metrop. Istor. Słowar II. s. 317.

— Miecz duchownyj, iż jest' głęgoł Bożij, na pomoszcz cerkwi wojujuszcej, iz ust Chrystusowych podannyj ili propowiedi na dni woskresnyje i prazdnicznje soczinenia. Czernihowskawo archiepiskopa Łazarza Baranowicza. Tipom izdadesia w swiatoy, welikoj, czudotwornoj Ławre Peczerskoj Kijewskoj w leto ot sozdania mira 7174. ot roźdestwa ze Christowa 1666. folio, kart nlb. łącznie z tytułem 15, liczb. 464 i nlb. 1 na końcu.

W tekście jest kilkadziesiąt rycin.

Jocher 5176. — Sopikow I. 140.

Kraśińs. — Ossol.

— Notiy piec ran Chrystvsovych pięć. Wszyscy ktorzy droga idziecie wważycie y vpatruycie, iezeli iest boleś, iako boleś moia. Thren: I. v. 12. Dwie mądre Panny pod krzyżem stoia, — O tych Notiy piec concepta stroia, — Nową mu boleś zadaię, — Kto do tych ran co przydaię. — Przez Jaśnie w Bogu przeoświeconego Jego Mści Oycá Łazarza Baranowicza z łaski Bozey prawosławnego archiepis. Czernihowskiego, Nowogrodz. y wszystkiego Siewierzń, policzone y droga idącym wważaniu y vpatrowaniu podane. Wważycie y vpatruycie. W typographiey monásterá S. Troycy Ilińskiego Czernihowskiego. Roku 1680. w 4ce, str. 355, kart na przodzie 41.

W przypisaniu carowi Teodorowi Alexiewiczowi i w przedmowie autor Łazarz Baranowicz archiepiskop Czernichowski wymieniony.

Kolej męszaniny w tej książce jest następująca: Najprzód arkusze nieliczbowane. W nich drobne wiersze z nadpisami łaciń-

skiami lub ruskiami, o śmierci, o krzyżu. Dalej rozmyślanie o mece Pańskiej (proza) Marya Bogonosica. — Notio secunda od cara Dawida carowi Theodorowi Alexiewiczowi duchem prawdy przy weselu opowiedziana, kiedy mu Bóg caricę Agańą Symeonowę darował (kart 7. cerkiew. drukiem po rusku, przeplatane wierszem polskim); o Bogu; dalej kart 4 po rusku do cara Alexiewicza. — Następnie temuż dedykacya po polsku. Poczem rycina M. Boskiej Czernichowskiej. Dalej wierszyki o Bułyńskich górach. Przeciw Turkom. Do orłów moskiewskiego i polskiego. Brat wschodni bratu zachodniemu (proza). Tu powiada: Napisałem do P. Rzymian Miarę Wiary, którą i Paweł Rzymiski pisał. — W przemowie do Czytelnika oświadcza „Notią wydaję powtore bronię cerkiew o pochodzeniu Ducha Św. od Oycá.“ „Jak nowa miara u mnie była Janowa i wdług XV. ewangels. rozdziału tak ta Notia nad Jana więcej wiedzieć nie chce.“ — Po tych wstępach, zaczyna się dzieło już stronnicowane, mające nadpis: Notiy pięc ran Chrystusowych pięć. Prozą, czasem wierszem, niekiedy po łacinie, lecz parę wyrazów po rusku. — Na str. 314. Nadpis: Lech, Rusin, z sobą jak się godzić mają. Na str. 336. (nlb.) Jezus, Rusin. Rusin się bierze do głowy Jezusa. — Maria, Rusin (str. 338 nlb.) Bóg. Car, Ruś. — Bóg, Ruś. — Kończy dzieło: Chrystus patrzyał y matryzát. Cerkiewna głowa jey do nas mowa. Zolowi.

Jocher 5896. — Karatajew N. 880.

Akad. Nauk. petersb. — Chreptow. — Czartor. — Jagiell. — Kraśińs. — Ossol.

— Płacz o preslawlennij wielikago gosudara caria Aleksieja Michajłowicza i priwietstwije cariu Fiodoru Aleksiewiczem soczyn. w stichach napieczat. (wierszem). W Kijewie, 1676. w 4ce.

Sopikow I. N. 823. — Karataj. N. 820. — Wiszn. Hist. lit. VIII. 385.

— O przygodach życia ludzkiego wierszem polskim. Czernihów, 1678.

Wiszn. VIII. 389.

— Rozmowy o wierze y życiu świętych. Kijów, 1671.

Wiszn. VIII. 389.

— Słowo błogodarstwiennoje Gospodu Izusu Christu (to jest wyraz wdzięczności ku Jezusowi Chrystusowi). Druk w Poznaniu, 1680. w 4ce (po rossyjsku).

Rogals. w Dzienniku Wileńs. — Wiszniews. VIII. 389.

— Słowo na swiatuju i nieraz dielinnuju Trojcu. Ko spasenniju dusz

christianskich wydanoje. [Osobnego tytułu nie ma, na końcu zaś:] W drukarni Nowhorodka Siewierskaho izdadesia. Bez daty. w 4ce, kart nlb. 8.

Krasińs.

Do tego dodano lub tylko razem oprawiono, ale tym samym drukiem i w tym samym formacie odbito:

— Słowo na błahowieszczeniej preswiatoj Bohorodicy przyłączszejesia w sredo kresto pokłonnuju r. 1674. w 4ce, kart nlb. 4, z dwiema rycinami.

Bez miejsca druku i nazwiska autora.

Krasińs.

— Słowo na uspienije preswiatyja Bohorodicy, jeha miłosti hospodina oca Łazarza Baranowicza archiepiskopa Czernihowskaho, Nowhorodskaho i wsiecho Siewiera, sostawlennoje roku 1680. Tipom izdadesia w drukarni Swiato Trojeckoj Ilinskoj Czernihowskoj. w 4ce, kart nlb. 9.

Krasińs.

— Truby słowien propowiednych, na naroczityja dni prazdnikow: gospodskich, bogorodiecznych, anhelskich, procczeskich, apostołskich, muczenniczkich, czudotworeców, biezszretników, błagowiernych cariej i kniaziej i procz — Jaze Łazar Baranowicz mł. Bozijeju, prawosławnyj archiejepiskop Czerniechowiskij, Nowgorodskij i procz — siłoji Bozijeju wostrubi, posłuszaja hospoda jako truba wozniesi głas twój i wozwiesti ludiem moim. (Isaii gł. 58). Tipom w swiaty, wielikoj, czudotwornoj Ławrie Kijewo-Peczerskoj, stauropigii archiep. Konstan. patriarchi Wsielenskaho. W leto od sozdania mira 1782. ot roždstwa Christowa 1674. napieczatany. folio. Cytat religijnych, wierszy i przedmowy kart nlb. 10, tekstu str. 403 i rejestru kart nlb. 3:

Jocher 5177.

Krasińs.

— Toż. Wyd. 2-gie, tamże, 1679. folio, z rycin.

— W wieniec Bożey mătki, SS. Oycow kwiatki. Naswiętszey Panny Sertum, ex floribus SS: Patrum decerptum. Y ten ktory sobie sprzyiá, áby zákwiłto ciało iego, z ziemi swej, obraciac się w ziemię, na wieniec kwiatki przynosi. Jáśnie w Bogu przeoswiecony

Jego Mśc Oćiec Łazarz Baranowicz prawosławny archiepiskop Czernihowski, Nowogrodzki, y wszystkiego Siewierzá. Z typographiej archiepiskopskiej Czernihowskiej roku od narodzenia Panskiego 1680. przybyszowego Do nátury człowieczej, że Pan przybył z Niebá, — Przybyszá nam takiego dawno było trzebá, w 4ce, kart na prozdie 4, str. 80 i str. 142.

Pierwsza karta tytułowa jest to rycina sztychowana, pod którą napis: Wieniec wziół Oblwbiencie.

Dedyk hetmanowi Jeho carskocho preswitłoho welieczestwa, [niewymienionemu imieniu (Janowi Samońowi)].

Dzieło prozą i wierszem. Do strony 78 są wyjątki z Ojów ŚŚ. o Najświętszej Paninie, porządkiem alfabetu ich nazwisk umieszczone, a z Kazán Rychłowskiego, Radziwiłła Żywotów, Liberyusza Gwiazdy zaczerpnięte. Kończy na str. 79 wiersz: Pan z Tobą Panno. — Część II. wierszem i prozą zaczyna od napomknień o swoich wydać się mających dziełach: „Na Księdze śmierci niech Panie nie stanie — sługa twoy Łazarz....; — niech.... ku twej y Mătki twej wyda ozdobie — Matce twej Wieniec, Notiá Duchowi....“ — Są tu liczne nadpisy drobnych artykułów: Wieniec wie nie, — Kołeda da koło, — Rzymskie Pańskie Narodzenie wprzod a potym dziwujem Ruskiemu? — Kara concordia fratrum (Rusin i Lech). — Maryey chwałá lubo nie cała. — Na r. 1680 (wiersz). — Podziękowanie za murów (Cerkwi) stanie (carowi Teodorowi). — Ruś kończy. — Na mătki przyczynie, odpuść nasza wine. — Na końcu: Zoilowi Dawid mowi. — (Wiele nadpisów jest po rusku).

Jocher 5895, 8186.

Na egzemplarzu Biblioteki Jagiell. zapewne autor napisał: JEM. P. Mazepie w Duchu Św. miłemu synowi na błogosławieństwo ofiaruje.

Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— (Brak tytułu) Na ark. A. nadpis: Zodiak w Narodzeniu Pańskim. w 4ce, ark. M₂.

Lezc arkusz D₂ jest podwójny i od drugiego D₂ zaczyna się co innego. Do D₂ (kart 13) idzie: Chrzest Pański, Zmartwychwstanie, Wniebowstąpienia. — Drugie D₂ do M₂, (kart 33, brak zaś kart 14), zdaje się, że z innego dzieła Baranowicza. Obejmuje od lit. K. abecadłowo ujęte wiersze, o krzyżu Pańskim. Na odwrocie L₁ jest: Dobry na Turki chrześcianom omen. Na karcie M₂ pisze: Anno 1676. szósta książeczka na świat wyszła, siódma zaś wy-

dał wiązkę śmierci. — Przy końcu są wiersze: Krzyż, Księga śmierci, y Księga żywota, — czytać wam na nich, niech będzie ochota.

Z Galatowskiego Stary kościół r. 1678. widno, że Łazarz Baranowicz wydał wówczas: 1) Miecz, 2) Trąby, 3) Lutnia, 4) Miara, 5) Żywoty ŚŚ., 6) Xiegi rodzaju, 7) Xiegi śmierci i księgi insze. — Gdyby istotnie w tym porządku wychodziły te dzieła, ówczas Zodiak należałby do xiegi rodzaju. Druga część zaś należy do Xiegi śmierci albo krzyż Chrystusów. — Żywoty ŚŚ. i Apollo, zaczynają się od Narodzenia Pańskiego. Jagiell.

— Żywoty świętych ten Apollo pieie iak ci działali niech tak kozdy dziec. Na błogostawiającą rękę jako na takt iaki patrzac Iaśnie przewielebnego w Bogu Jego Mosci Oycy Łazarza Baranowicza archiepiskopa Czernihowskiego, Nowogrodzkiego et caet: Chwalcie Boga w Świętych iego. Psalm: 150. Spiewaliśmy wam, à nie skakaliście. Mat: 11. Z typographiey Kijowo-Pieczarskiej. Roku panskiego 1670. w 4ce, kart nlb. 4, str. 404 i 14.

Cały panegiryk w obłamkach drzeworytowych, druk gocki.

Przypisał autor wierszem polskim Teodorowi Alexiejewiczowi carewiczowi i wielkiemu księciu wszystkiej Wielkiej, Małej i Białej Rusi. Poczem idzie przemowa do Czytelnika wierszem polskim ułożona. Całe Żywoty także wierszem polskim napisane, poczynają się od Narodzenia Pańskiego, str. 23. o Zmartwychwstaniu Pańskim, s. 29. o zesłaniu Ducha Św., s. 43. o Św. Krzyżu, s. 66. Snop męki Jezusa Chrystusa tragoedia Wielkopiątkową wystawiony, (z drzewor.), s. 89. O Najśw. Pannie Mariej, s. 120. O N. Pannie Kupiatyckiej. Częstochowskiej, Pińskiej, s. 138. o ŚŚ. Archaniołach, Prorokach, Apostołach, s. 176. O cesarzu Konstantynie, Włodzimierzu, Borysze Bazylim W., s. 229. o ŚŚ. Męczennikach, s. 317. o ŚŚ. Pustelnikach, s. 385. o ŚŚ. Ojcach Pieczarskich i o Pieczarach Kijowskich. Kończy: Na przeciwnika świętym Ariusza.

Na końcu dodrukowano dwie kart, z tym nadpisem:

Jezus Maria. Pięć Panien madrych pięć tych liter liczą — Na pięciu palcach tak się madrze cwiczą — Za to liczenie policzą ich w niebie — Nie będą mieli głodu tam przy chlebie — Ma ten pięć smysłów co litery liczy — W tych dwóch Imionach, precz od nie-

go biczy. — Jam szcepit, Apollo polewał, ale Bóg dał przymnozenie, a tak ani ten co szcepzi iest czym, ani ten co polewa, ale Bóg który pomnozenie dawa. 1. cor. 3. r. 6. — Chorda in Cithara, si minus tenditur, non sonat. si amplius raucum sonat. Gregor. libr. 10. Moral. c. 31. — Struna w lutni iesli mniey naciagniona, nie gra, iesli więcej, różni.

Poczem idzie rejestr Świętych stron 7. — Menda emenda stron 7.

Chłędows. Spis s. 35.

Czartor. — Czetwert. — Jagiell. — Krasins. — Ossol.

— obacz: Dymitr Metropol. (Runo 1680) — Galatowski Joannicyusz (Stary kościół 1678, 1679) — Krzczonowicz Laur. (Triodion 1685) — Menowski Kalikst (Modlitwy dzienne 1689).

Eugeni Metropol. Słowar istoriczeskoj Petersb. 1818. s. 394. — Święcki Hist. Pamiet. I. 276—7. — Chodynie. II. 9. — Juszyńs. I. 12. — Bandt. Hist. dr. Król. pols. I. 61 II. 21—2. — Chłędows. Spis 35. — Mrówka pozn. 1821. II. 97. — Załuski Bibl. poet. — Rogalski w Dzien. wileńs. 1822. III. 275—8. — Encykl. Orgelbr. III. 113. II. 851—2. — Encykl. kościelna II. 2. — Lelew. Bibl. ks. I. 213. — Wiszniews. VIII. 384—390. — Stradomski Żurnal minist. narod. prosw. 1852. Lip. i Sierp. (w 8ce, str. 104). — Czernigows. Seminarysk. Biblioteka Czernigows. Gubern. Wiedom. N. 10—12, 14—27, 35—39). — Pisma proświaszczew. Łazara archiepisk. Izdanie II. Czernichów, 1865. w 8ce. — Sumcow N. Th. Łazar Baranowicz 1885.

Baranowiczowa Józefa ob. Niezabitowsey Stan. i Józ. (Produkt przeciw Tomaszewiczowi 1786).

BARANOWSKI Antoni. Philosophia universa, eruditus veterum et recentiorum quaestionibus ac notis sententiarum illustrata, sacrae scripturae, conciliorum, sanctorum patrum auctoritati, et gravissimis rationibus v. servi Dei Joannis Dun Scoti, infundata verae et orthodoxae scientiae propugnatoribus ad tutelam proposita, et vero divis, Joanni Nepomuceno et Josepho Cupertino dicata, publice defendenda in capitulo provinciali Ordinis minorum conventualium S. P. Francisci in conventu cu-

stodiali gnesnensi celebrato a F. (Antonio Baranowski), assistantibus P. Hieronymo Cichoeki et P. Hier. Komosinski ejusdem phil. professoribus. 1758. Gedani, typis Hartmannianis.

Baranowski Jan archidyakon lwows. ob. Lubaszowski Łukasz Wawrz. (Ortus caelestium) — Swiczkowicz Wawrzyniec (Listou agon 1627) — Sleszkowski Sebastyan (Pentas epistolarum 1630).

(**Baranowski Ignacy**). Domino Ignatio Baranowski... discipuli theologi scholastici Vilmenses sui erga eum devotissimi et gratissimi animi documentum sequenti comprobaverunt carmine. (In diem S. Ignatii). B. w. m. i r. (1750?) w 4ce, kart 4. Wilno.

BARANOWSKI Josephus (ur. 19 Marca 1713). Angelicus adolescens sanctus Stanislaus Kostka Societatis Jesu festa sui luce primùm à conflagratione templi Lublinensis ad publicum ejusdem ecclesiae sacellum, simul ad collegium nobilium sub cura PP. Societatis Jesu primariò excitatum translatus. Pro omnigenae virtutis norma nobilissimae juventuti propositus. Auctore P... Soc. Jesu eloquentiae professore. Superiorum permissu. Lublini, typis collegii Societatis Jesu, anno M.D.CC.L.V. w 8ce, sign. A₂—C₇.

Dedyk.: Dominik. Krasickiemu, Kajet. Razyńskiemu, Franc. Deboli, Wład. Trembiskiemu, Stanisławowi Stojskiemu, Kajetanowi Płochockiemu, Canutowi Dłuskiemu, Jan. Nep. Kamińskiemu, Janowi Krasickiemu, Józefowi Wybranowskiemu, Ksaweremu Stojskiemu, Antoniemu Lechnickiemu, Józefowi Dłuskiemu, Józefowi Grabkowskemu, Józefowi Lechnickiemu, Rajmundowi Wybranowskiemu.

Jagieli.

— Kazanie na uroczystość Ś. Brygitty, miane we Lwowie w kościele WW. PP. Brygittek d. 8 Paźdz. 1753. Brown Bibl. s. 109.

Baranowski Matthias, Calliope ob. Opaleński P. (Lessus 1624). Juszyński Dykc. I. s. 12.

— obacz: Hincza Hier. (Lubrański wskrzeszony, Na klejn. Gnińskich 1618).

Baranowski Piotr Teofil, marszałek konfeder. obacz: Załuski Andr. Chryc. (Copia literar. 1710).

BARANOWSKI Stanisław z Baranowa. Szuflada Stanisława Baranowskiego.

Na prawdę:

Nie chowa w mej szufladzie bogacz swego złota, — Bo przy niej niedobrym zamkiem sama cnota: — Ani drogich kamieni powaga niesławna — Bo piórem poprzedziła moja prawda dawna.

Na książki:

Pióro jest ptak, ptak pióro: to w mojej szufladzie — Obierajcież z pilności, wszak różne na składzie. — Różne pióro, różny strój, różne obyczaje, — W różnych głowach: różny znak, jedno pióro daje. — W Krakowie, roku pańskiego 1612. w 4ce, 3 ark.

Na odwr. tytułu herb Trąby Brzezińskich, pod nim na pochwałę 14 wierszy pols. — Przypisał wierszem Wojciechowi Zygmuntowi z Brzezin Brzezińskiemu, syjąc mu pochwały i nazywając go swym bratem. Podpisał się Baranowski z Baranowa. — W szufladzie tej, są do rozmaitych osób różne zdania i przypowieści wierszem napisane jak n. p. na przełożonego, na radnych, na ostrożnych, na strawnych, na sławnych, na miłośnych, na bogobojnych itd.

Bentk. Hist. lit. I. 58. — Siarcz. I. 17. — Maciejows. Piśm. III. 576—7. — Biogr. Univers. Paris 1811. T. III. s. 321.

Warsz. Uniw.

BARANOWSKI Woyciech, prymas (ur. 1548 † w Październiku 1615). De observandis decretis Concilii provincialis Litt. Lovicii 1609. d. 12 Mart. obacz: Concilium provinciale regni Poloniae quod Bernardus Maciejowski habuit. Cracoviae. 1609, 1611, 1630.

— Constitutiones Synodi dioeclesanae Vladislaviensis ab A. Baranowski celebr. die XVII. Sept. A. 1607. ob. Constitutiones.

— Synodus dioeclesana Plocensis A. 1597. celebrata praesidente Alb. Baranowski ob. Synodus.

— Synodus dioeclesana Plocensis II a Alb. Baranowski habita A. 1603. ob. Synodus.

— Synodus dioeclesana Gnesnensis ab archiepisc. Gnesn. habita. Lovicii, 1612. ob. Synodus.

(**Baranowski Wojciech**). Illustrissimo ac reverendissimo Domino D. Alberto III. Baranowski, D. G. archiepiscopo Gnesnensi legato nato Regni Poloniae primati primoq. principi etc. etc. Primum in suam Archiepiscopam Gnesnensem ingredientis. Gratulatio: studiorum in archiepiscopali collegio Callissiens. Societatis Jesu. Calissii, typis Alberti Gedelii. Anno α l^o CIIX (1608). w 4ce, str. nlb. 8. Branica.

— ob. Bartsch Fridericus (Concionum T. II. 1610) — Bilseus (1588) — Biskupski P. (Oratio coram Paulo 1611) — Goliński Bazyl (Ode 1585, In advent. 1588) — Grochowski Stan. (Babcie koło) — Lilia Petrus (Responsio ad epistolam 1584) — Loeaechius Andreas (Classis 1609) — Mierzewski Andreas (In ingressum 1609) — Moczydłowski J. (Przypowieści 1614) — Paprocki Bartłom. (Catalogus 1608) — Płocius (Quaestio 1611) — Schoneus Andreas (Daphnis seu de funere 1588) — Ziełiński Mikoł. (Partitura 1611, Cantus 1611).

Janociana II. 8—12. (o rękop. Statutu Synod. 1593). — Soltykowicz Akad. 598. — Niemcew. Zygm. III. I. 85, 116, 189, 196, 214, 255, 482. II. 43 — Kobierzcyki — Wiszniews. I. 58. VII. 567. — Encykl. Ogelbr. II. 852—3. III. 113. — Encykl. kośc. II. 3. — Siemiński Monum. Gnesn. 1823. s. 65—6. — Zacharyasiewicz Vitae episc. 94—5. — Pamięt. relig. moral. 1861. VIII. 388—90. — Rzeźnicki Vitae praes. I. 147—9. — Gawarecki Pamięt. Łowicza 57. — Duńczewski Herbarz I. 327. — Okolski Herbarz I. 237. — Biographie Universelle 1811. T. 3. s. 220. — Świecki Hist. Pamięt. I. 6—7. — Plater Zbiór Pamięt. II. 220. — Tygod. illustr. 1864. s. 211—12.

Barański X. rektor ob. Powitanie (1787).

BARAŃSKI Alexander. Exercitationes philosophiae sub auspiciis dignissimi ac aequissimi iudicii terrestriis Vladimiriensis, idque P. M. D. Josephi Constant. Iwanicki iudicis, Petri Stocki vice-iudicis, Josephi Sumowski notarii, Franc. Prossowski, Ignatii Wierzbicki camerariorum, Antonii Wnorowski regentis viror. generis nobilitate, virtutum

eminentia in Rempub. benemeritis, in agendis dexteritate, in dijudicandis aequitate, in studia propensione excellentium, propugnatae in Collegio Basiliano Vladimiriensi ab cruditis Macario Iwanicki, iudicis ter. Vladimir. fil., Thadaeo Swieżawski iudicis ter. Belzen. filio, Josepho et Petro Radziminseis pocillatoris Czernichow. filiis, Theodoro Turowicz, Jacobo Misiurkowski, Theodoro Paczkowski, Joanne Szumski. Praeside R. P. Alexandro Baranski, O. S. Basili mag., AA. LL. et Phiae doct. ejusdemq' publ. professore, scholarum praefecto Anno Dni 1779. Idib. Julii. w 4ce, kart 4.

BARAŃSKI Franciszek. Corona virtutis et eruditionis theologica laurea, erudito capiti, perillustris et reverendissimi Domini D. Joannis Herculani Matuszewic canonice regularium lateranensium, per Minorem Poloniam, et M. D. Lithuaniae, praepositi generalis, imposita, dum in alma Universitate Cracoviensi, per perillustrem, clarissimum et admodum reverendum Dominum D. M. Andream Augustinum Czyrzyckowicz, S. Th. doctorem et professorem, ejusdem facultatis decanum, ecclesiarum collegiat (sic) S. Floriani praepositum, Neosandecensis primicerium, almae Universitatis Cracoviensis seniorum patrem, in illustrium hospitum et Senatūs Academici coronā, S. Th. doctor, ritu solenni inauguraretur a congregatione canonica debito venerationis homagio, honorata. Opera Franciszi Barański, can: regul: Later: S. Th: auditoris Anno qVo PaLLas LaVrIs generosè Donat OLoreM (1711). Cracoviae, typis Franciszi Cezary, S. R. M. Ordinarij chalcographi. folio, k. nlb. 4. Jagiell.

— Nexus gratiae divinae cum voluntate creata, in sensu compositae utriusq; retinens infallibilitatem metaphysicam, ex parte gratiae supernaturalis, et libertatem indifferentiae, ex parte voluntatis creatae; aequè ad ponendum, ac non ponendum actum salutarem, dicatus perillustri, et reverendissimo Domino, D. Joanni Her-

culano Matuszewic, Sac: Th: doct: canonicorum regularium Lateranensium per minorem Poloniam et M. D. Lithuaniae praeposito generali, oblatu per R. P. Franciscum Barański, canonicum regularem Lateranensem, defendētem conclusiones praescriptas, ab adiu R. P. Antonio Haraburda, can: reg: Latt: priore conv: gen: SSmi Corporis Christi, et actuali professore Theologiae Scholasticae, eoq'; praesidente, defendenti ad resolvendas difficultates. Anno ab existentia physica causae meritoriae gratiarum divinarum 1711. Die 28 Junii 1711. folio, kart 5.

Jocher 3470.

Jagiell. — Ossol. — Czartor. — Dzików.

Barański Jakub obacz: Szydłowski Marc. Franc. (Gemmae 1687).

BARAŃSKI Joh. Stan. Lutheranus non natus, sed factus, et ex nesacro papatus spineto in orthodoxiae evangelicae rosetum transplantatus. Qui Lutheranae veritatis constantissimum, Spiritus S. ope, jam socium revocatoria oratione in frequenti et splendida panegyri illustris Lipsiensis Academiae d. IX. Decembris Anno E. C. 1616CLXVII. in Collegio PP. Majore se confessus est, hactenus pessimae Babelis proh, servus Johannes Stanislaus Baransky a Schönberg etc. etc. Lipsiae, typis Johann-Erici Hahnii (1667). w 4ce, sign. ark. A₂—C₃. Wrocław.

BARAŃSKI Marcin. Oratio funebris super illustrissimo Domino D. Sebastiano comite in Wisnie Lubomirski castellanus Woynicensi, Sendomiriensi, Dobieccensi capitano. Excessit e viuis anno 1613CXIII, aetatis suae LXXIV, VI Nonas Augusti, tumulatus Cracoviae in basilica Sanctae Trinitatis. Cracoviae, in officina Simonis Kempinij Anno Domini 1613. w 4ce, k. nlb. 12. (sign. C₄).

Prozą i wierszem. — Dedykacya: Stanislaw Lubomirski, Sendomiriensi capitaneo. — Podpisany pod nią Mart. Barański, stud. Acad. Cracov.

Ossol. — Warsz. Uniw.

(Barański Michael). R. P. D. Vicecomite Cracovien. Cappellaniae pro Mi-

chaële Barański contra Casim. Pałaszowski. 1749. (Romae). folio.

— Acta in causa villae parochialis Liszki ejusque parochi Michaelis Barański contra abbatem et monachos monasterii Tynecensis Ord. S. Bened. Typis Bernabo 1765—1767. w 4ce.

BARAŃSKI Stanisław († w Olyce 1754). David gentis Israeliticae ab obsidione Philistinorum liberator sub aegoria Christus Dominus, humani generis Salvator, scenico apparatu per illustrissimam et nobilissimam scholae grammatices juventutem in classibus Novodvorscianis luci publicae demonstratus. Annō Salutis humanae 1746, die 5 Aprilis. Cracoviae, typis (Universitatis 1746). folio, kart 6.

Dedykacya Mich. et Stanislawo Łętowskiis, subdapi. Cracov. Podpisany pod nią M. Stanislaus Barański, Phiae dr. Gram. prof. — Treść sztuki po polsku i po łacinie.

Jagiell.

— Quaestio physica, de Coelo, ex libro Aristotelis I. Cap: 1. tex. 8. Cap: 2. tex: 22. desumpta; et sub felicissimo regimine magnifici, perillustris et admodum reverendi Domini D. M. Stanislai Philippowic, Sacrae Theologiae doctoris et professoris, Collegii majoris senioris patris ecclesiarum Collegiatarum; S. Floriani ad Cracoviam decani, Cureloviensis scholastici, parochialium Praemykoviensis praepositi, in Igołomia curati, contubernii Starnigeliani et alumnatus Roszczewiani provisoris, studii generalis Universitatis Cracoviensis vigilantissimi rectoris, a M. Stanislawo Barański, philosophiae doctore et professore, contubernii philosophorum seniore, pro loco in collegio minori obtinendo, publicē ad disputandum in lectorio clarissimorum dominorum theologorum proposita Annō Domini 1750, die 2. Decembris. Cracoviae, typis Universitatis. folio, kart nlb. 2.

Żebrawski Bibliogr. matem. s. 391. — Janocki Lexic. II. 63. Jagiell.

— obacz: Niklewicz Jac. Phil. (Arboretum 1738) — Unio Philadelphica (1760).

Baranzonus D. ob. Blanchinus Jędrzej (Pro capacitate 1694).

Baraoth, radca krakowski ob. Marxen Karol (Wywód prawa, Kościół Ś. Mikołaja na Wesoły 1782).

Baratti Antoni ob. Savanarola Gabriel (Doctrina 1777).

Barba ob. Ciswicius.

Barbadicus Gregorius ob. Mariotti Jos. Andr. (1769) — Margowski Andr. (Portus 1689).

Barbara Św. (córka Dioskura żyła w III—IV. stuleciu). Akafist swiatoj, sławnoj i wsechwalnoj welykomuczenicy Warwarie w bohospasajemom gradie Kijewie obacz: Akafist. Krasieńs.

(**Barbara Św.**) Droga bezpieczna do szczęśliwej wieczności Nabożeństwo do S. Barbary panny y męczenniczki patronki, osobiłwie się staráiącey o zbawienie káżdego człowieka. Kwitnące w kongregacyj szlacheckiey pod tytułem Wniebowzięcia Najświętszey Panny Máryi y teyże Świętey Męczenniczki, w Krakowie przy domu Professow Societatis Jesu, podáne zaś do druku od pragnących zbawienia ludzkiego y chwály Świętey Barbary sodálissów ná przypadający fest. Dnia 4. Grudnia roku tego którego syn Boski przyjawszy naturę Człowieka stał się Droga, prawdą y Zywoťem. W Krakowie, w drukárni Michała Jozefa Dyászewskiego J. K. Mości typografa. (1745). w 8ce, kart nłb. 16.

Na odwrocie karty tytułowej rycina przedstawiająca świętą Barbare.

Jocher 6919. — Bandtke Hist. dr. Kr. 476. Jagiell.

— Nauka krótka dla tych którzy w bractwie Barbary Ś. przy icyże kościele krakowskim Soc. Jesu zostawać będą. w 8ce, 2 kartki.

Jocher 7773.

— ob. Aqua St. (O zgromadzeniu 1633) — Bieykowski Antoni X. (Kazanie 1760) — Karmowski Kajetan (Kazanie 1784) — Karpiński X. Szymon (Exhortacya 1718) — Kazania dwa (1733) — Książeczka braterska (patronka 1740) — Kwiatkowski Albertus (1672) — Pieśń o Św. Rozalii

(Kościół S. J. 1630) — Podhorodeński J. (Kazanie 1758) — Ticzinensis Georg. (Vita 1537) — Willer Dan. (1733) — Wolski Felix (Kazanie 1777) — Zaleski Ab. (Przeprawa 1649) — Zebrzydowski Mik. (Compendium 1744).

Barbara Herzogin zu Sachsen ob. Weida Mar. (Der Spiegel hochlöbliche Bruderschaft 1514).

Barbara królowa, żona Zygmunta I. ob. Dantiscus J. (1512) — Krzycki A. (1512).

(**Barbara Radziwiłłówna, królowa**). Napis nad grobem zacney królowey Barbary Radziwiłłowny, niegdy będącey królowy polskiej. W Krakowie, Mátheusz Zybeneycher. M. D. LVIII. w 8ce, str. nłb. 8.

Na końcu: Anno Domini M. D. LVIII. — Czy nie Reja?

Wierzbowski I. 181.

Bibl. Przyberowskiego.

— Narzekánye królowy ná nyeszczescy po smyerci. Drukowano w Krakowye przez Lázarza Jándryśa. w 8ce, kart 8.

Na odwrocie tytułu S. Barbara. Jestto dyalog między Barbarą Radziwiłłówną bolejącą nad niedolą swojego losu, a szczęściem chwalcącym się ze swoich darów. — Na końcu pó kartce 8-mej szła modlitwa, lecz tej brak w egzemplarzu. — Druk zapewne r. 1551. zaraz pó śmierci królowej.

— Oratio de inauguratione Serenissimae Reginae Poloniae Barbarae auctore Germano quodam equite. Cracoviae, ex offic. Hieron. Scharffenberg. 1550. Decemb. w 8ce, 4 kartki. Ossol.

— ob. Radziwiłłówna — Roysius Petrus (1553). — Sylvius Constantinus (Commemoratio solennit. 1550) — Ticzinensis Georgius (Oratio inter executorum 1551).

BARBAY Petrus z Abbeville († 2 Września 1664). Commentarius in Aristotelis Logicam avthore magistro . . . celeberrimo quondam in Academia Parisiensi philosophiae professore. Juxta exemplar Parisiis impressum. Sumptibus insignis benefactoris ad usum seminarij Cracoviensis reimpressvs. Cracoviae, typis Christophori Domański,

Anno Demini 1709. w 8ce, k. tyt. i indexu k. nlb. 6, oraz str. 431.

Jankowski Rys logiki 197. podaję tytuł: In Univ. philosophiam commentarius.

Jagiell.

— In universam Aristotelis philosophiam introductio. Autore Magistro Petro Barbay, celeberrimo quondam in Academia Parisiensi philosophiae professore. Cracoviae, apud Christ. Domański S. R. M. typ. Anno 1706. w 8ce, str. 142.

Joher 158. — Chłędows. Spis.

BARBE Martin, prof. Paris. Der französische und polnische Wahrsager auf das Jahr 1674. autore Mart. Barbe, prof. Paris. w 4ce.

Hoppe Schediasma 75.

BARBERINUS Antoni z Florencyi, [syn Antoniego], kardynał (1569 † 11 Września 1646). Relacya abo opisanie zacnego festu który odprawował wysoce przewieleb. kardynał Antoni Barberyn synowiec Oyca Ś. Urbana VIII. y kamerarz kościoła św. rzymskiego w kościele domu professor Soc. Jesu na podziękowanie P. Bogu, iż zachować raczył ten zakon Societatis, w tym pierwszym iego wieku stoletnym który się począł od 27 Września 1540. w którym Ociec Ś. Paweł III. władzą apostołską poprzod potwierdził go y umocnił. Drukowana w Rzymie u Wincentego Bianki r. p. 1639. za dozwoleniem przełożonych, a teraz z włoskiego przetłumaczona na większą chwałę Bożą. B. m. w 4ce, kart 11.

Tworzy część drugą broszury: Gerardi Ant.

Relacya abo przełożenie katafalku. Obacz: Gerardi (1640).

Joher 9316.

Branic. — Krasniń. — Ossol.

— ob. Broscius Joan. (Discept. de numeris 1637, 38) — Landi S. (P. S. Alessio 1634).

BARBERINI Carolus, Cardin. Relazione della pompa funebre colla quale si sono celebrate l'Esequie per l'anima della real maesta di Giovanni III. re di Polonia nella chiesa di San Stanislao della natione Polacca in Roma. Roma, 1696. kart 6.

— ob. Aquino Carolus (Orationum 1704) — Bieżanowski St. Józ. (1690) — Bubulius Dymitr (Ad Joannem III. 1683) — Malagonellus Ant. (Joanni III. 1684) — Marya Kazimira (Viaggio 1699) — Załuski And. (Epistolae w Swadzie pols.)

BARBERINUS Franc. kardynał (ur. 1662 † 1738). Sac. Rituum Congregatione Emo Rmo Doño Cardinali Francisco Barberino Vratislavien. Canonizationis Servi Dei Ceslai Odrovansij ordinis Praedicatorum Beati nuncupati Animadversiones Reverend. Fidei Promotoris super introductione causae et signatura Commisionis. folio, str. 6.

Ossol.

— Sacrorum Rituum Congregatione Eminentiss. et Reverendiss. D. Cardin. Francisco Barberino ponente Vratislavien. Canonizationis B. Ceslai Odrovansij ordinis praedicatorum. Positio super introductione causae et signatura commissionis. Superior: permissu. Romae, ex typogr. Reverendiss. Camerae Apostolicae 1702. folio, stron 4, 20, 6, 16.

Ossol.

— Sacrorum Rituum Congregatione Eminentiss. et Reverendiss. D. Cardin. Barberino Vratislavien. Canonizationis Beati Ceslai Odrovansij ordinis praedicatorum. Positio super dubio an Sententia Reverendiss. Suffraganei Vratislavien. Indicis delegati tota super cultu immemorabili et casu excepto a decretis fel. an Urbano VIII. sit confirmanda vel informanda in casu etc. Superiorum permissu. Romae, typis Reverendae Camerae Apostolicae 1710. folio, str. 94.

— Sacrorum Congregatione Episcoporum et Regularium Eminentiss. et Reverendiss. D. Cardin. Barberino praefecto, Cracov. praetensae provisiones pro P. Luca Gluckowicz moderno vicario Truskolasensi ord. Can. Regular. Lateran. monasterii Klobucen. Cracov. dioeceseos contra R. D. Antonium Gliniski ejusdem ordinis, memoriale facti cum summario supra pretensa provi-

sione vicariatus Truskolasen. Romae, typis Zinghi et Monaldi 1727.

Ciampi Bibliogr.

Barberinus Franc. syn Karola, kardynał (1597 † 1679). ob. Roncallius Dominicus (Panegyris 1633) — Susza Jakób (Saulus et Paulus 1666).

Barberini Konstancya ob. Bzowski (1623).

BARBERIO Jan Chrzyciel, Franciszkan. Compendio delle eroiche virtu, e miracolose azioni del B. Giovanni da Capistrano etc. Roma pel Dragondelli. 1661. w 4ce.

Dedykacya: al Alex. VII. Papa.

— Gesta, virtutes et miracula B. Joannis a Capistrano ord. min. observantiae ad Eminentiss. et Reverendiss. principem Carolum Mediceum. Romae, typis Angeli Bernabo 1662. w 4ce.

Załuski Coll. legum. s. 60. ma datę r. 1652.

— Vita, virtu, grandezze di Giovanni Capisttano, nuovamente con accuratezza maggiore raccolte dal medesimo. Romae, presso Giuseppe Vannacci 1690. w 4ce.

Od str. 133 do 144. opowiada o bytności Kapistrana w Polsce i umieszcza list króla Kazimierza pisany do Mikołaja V, papieża, w którym go wychwala. — Od str. 300 i nast., umieścił trzy listy kardynała Zbigniewa Oleśnickiego bisk. krak. pisane do Jana Kapistrana. — Od str. 308. list króla Kazimierza Jagiellończyka, w którym zaprasza tegoż Jana Kapistrana, aby przybył do Polski, datowany w Grodnie feria 3. in vigilia Nativit S. Mariae A. D. 1451. — Od str. 357. umieścił prośbę bisk. krak. do Piusa II. papieża, pisaną 4 Grudnia 1562 r. o kanonizacyą Jana Kapistrana. Ciampi Bibliogr. I. 19.

BARBEY Antoni. Series chronologica ducum ac regum Polonorum a Lecho I. ad Augustum II. ob. Rubeis (1702).

Barbianus Marcellus Vestrius (z Imola ob. Maciejowski Bernard (1591).

BARBIER (de) BLIGNERES. Épitre à Sa Majesté Catharine II. Impératrice de toutes les Russies en lui dédiant quelques stances philosophiques adressées à l'univers (le 25 Novembre 1773. Varsovie). 'A Varsovie 1773. par le Ch^{er} Barbier, baron de Blignièrès, ancien capitaine français. w 4ce, kart nlb. 5.

Akad. — Krasinś.

— Épitre au roi le langage des fleurs et deux poemes heroiques. Par le Ch^{er} B. de Blign. ancien capitaine français. 'A Varsovie, 1774. w 4ce, str. nlb. 21.

Krasinś.

— Poésies consacrées à la gloire de Son Altesse Madame la princesse Douairière Sanguszko grande Maréchale du Grand Duché de Lithuanie par le baron de Blignièrès ancien capitaine français ('A Varsovie le 4 X-bre 1782. jour de la fête de S-te Barbe). w 4ce, kart nlb. 6.

Jagiell.

— Stances philosophiques sur le jour solemnel de l'élection de Sa Majesté Stanislas Auguste roi de Pologne et Grand Duc de Lithuanie (le 7 Septembre 1773). par le Ch^{er} Barbier baron de Blignièrès ancien capitaine français. Anno 1773. w 4ce, kart 2.

Akad. — Krasinś. — Ossol.

— Vers à l'occasion du jour de naissance de Son Altesse Madame la princesse Douairière Sanguszko grande Maréchale de Grand Duché de Lithuanie par le baron de Blignièrès ancien capitaine français. 'A Varsovie 4 Février 1783. w 4ce, kart nlb. 2.

Barboncinus Hieronymus ob. Malaspina Germanicus (Oratio de foedere 1596).

Barcan ob. Wiedeń (Ragguaglio del assedio 1684).

BARCELLIN Piotr. Quintae essentiae albo prawdziwego Balsamu rozmarynowego przedziwney mocy i przyrodzenia i używania jego dla zdrowia ludzkiego prawdziwe opisanie przez szlachetnego P. Piotra Barcellina z Realtu niedawno w Wiedniu Rakuskim w druk podane, a teraz znowu za pozwoleniem zacnego Senatu krak. odrukowane. Roku Pańs. 1619. (Kraków). w 4ce, kart nlb. 8.

Poliński w Wizerun. 1840. T. 49. str. 149.

Ossol. — Warsz. Uniw.

BARCHEWITZ. Kantate bey der feyerlichen Trauer des s.: E.: B.: Otto vom Ott vom Br.: Barchewitz, in Musik gesezt von Br.: Weinert Musik Direktor den ²⁰/₃ 5797.: Warschau gedruckt bey Mich. Gröll. 1797. w 8ce, kart nlb. 2.

Akad.

Barchoy Achalius obacz: Friedenspuncta (1659).

Barcik Jan (Barczik) obacz: Garsia (Lectura arborum 1522) — Troperus Andreas (Ad pubem studiosam polonam oratio 1560).

Barcikowski Cajetan ob. Propositiones ex philos. (1774).

Barciocus Hyacinthus ob. Nicolaus frater ord. praed. (1623).

BARCLAI Jan (Barklay) syn Wilhelmelma (ur. 1582 † 1621). Argenida która Jan Barclaius połącinie napisał. Waclaw Potocki podcząszy krakówski polskim wierszem przetłumaczył. Czyniąc za dosyc żądaniu wielu czytelników do druku podana. Roku pańskiego 1697. W Warszawie, w drukarni J. K. M. w Kollegium OO. Scholarum Piarum własnym kosztem. 1697. folio, kart 2, str. 761.

Katal. Pijar mylnie rok 1797. podaje.

Zaśki Prog. litterar. s. 33.

Branic. — Chreptow. — Ossol. — Raczyńs. — Czartor. — Drohob. — Jagiell. — Krasieńs. — Uniw. lwow.

— **Jana Barklajusza Argenida**, którą Waclaw Potocki podcząszy krakówski polskim wierszem z łacińskiego przetłumaczył. (Lipsk, Breitkopf, 1728). w 8ce, kart nlb. 7, str. 841 i nlb. 21.

Należy do zbioru Bibliotheca Polono poetica albo urzędow wielkich splendorem jaśniejących a oczystą wężą na polskim parnassie słynących poetów wiekuiste prace, dla głośney rezonancyi zebrane i z regiestrami opatrzone przez Michała Abrahama Troca, Warszawianina. Tom I. w Lipsku w druk. B. Ch. Breitkopfa 1728. Obacz: Bibliotheca.

Z dedykacją do Augusta III. — Na k. 3. u góry portret króla, poczem wiersz: Królu, którego mądrość... Pod wierszem podpis: M. A. Troca.

Jagiell. — Raczyńs. — Kijows. — Ossol.

— **Argenida**, którą Jan Barklajusz po łącinie napisał; Waclaw zaś Potocki, podcząszy krakówski wierszem polskim przetłumaczył, do druku podana. Czyniąc zaś żądosyc żądaniu czytelników, z dozwoleńm zwierzchności duchowney roku 1743. de novo przedrukowana. W Poznaniu, w drukarni Akadémickiej (1743). w 4ce, kart nlb. 8, str. 540 i str. 385 i 11.

Dedyk. Maryannie z Konar Kończakowskiej podkomorzance Kaliskiej. — Na odwrocie tytułu jej herb i 6 wierszy.

Dedyk. Pałaszowskiego kart 4. obejmuje genealogią Kończakowskich. — Dalej wiersz: Wieczna wdzięczność Wacl. Potockiemu przez Jana Chr. Sewerynowicza, kart 3. — Approbaty są z lat 1696 i 1743.

Wyszło kosztem Jana Józefa Pałaszowskiego, profesora prawa. — Zanotowano w rachunkach drukarni: Od 16 arkuszy i prefacyi 2 ark. wytrąc. czeladz. złotych 101. Janocki Lexic. I. str. 121. — Mizler Acta lit. s. 130.

Akad. — Czartor. — Czetwert. — Jagiell. — Krasieńs. — Ossol. — Uniw. lwow. — Zielieńs. — Raczyńs.

— **Historja o Argenidzie krolewnie sycylijskiej, summaryuszem wybrána z łacińskich ksiąg Jana Barklajusza**, ku wiadomości ludzkiej wydana. W Krakowie, w drukarni Franciszka Cezárego, J. K. M. y J. M. X. biskupa krak. Xcia Siewiersk. także przesławn. akad. krak. ordynaryinego typografa roku pańskiego 1704. kart nlb. 2, str. 110.

Na odwrocie tytułu lichy drzeworyt Argenidy. — Nie jest to przekład oryginału, lecz jakiegoś wyciągu z niego. Dzieło bowiem ogarnia ksiąg pięć i str. 480. zbitego druku (Augustae Trebocorum 1622), gdy tekst polski ma str. 110. dużym gotykiem, bez podziału na księgi i rozdziały. To tylko obudwom jest wspólnem, że pisane są prozą. — Zresztą Argenida była przerabiana na francuskie przez P. Marcassus 1622, wierszem na angielskie 1628, na niemieckie 1701, — nie wiadomo więc z jakiej przeróbki korzystał polski tłumacz. — Cynerski Jan przypisując Krzysztofowi Ossolińskiemu, zmarłemu 1645 r. pismo: Annulus gentilitius mowi, że Ossoliński pisał wiele i że przełożył prozą Argenidę Barklajusa. Czyżby to było owo tłumaczenie?

Argenida jest historja panowań Henryka III i IV. z ostłonięciem nazwisk. Ossolińs. Wiadomości IV. 325.

Jagiell.

— **Argenida** po zawartych z Poliarchem ślubnych kontraktach z przedziwnych przypadków wybawiona, w księdze drugiej z łacińskiego języka na wiersz polski przetłumaczoney do podziwienia światu podana przez X. Wale-ryana Wyszyńskiego szkoł pobożnych kapłana Roku pańskiego 1743. W Wilnie, w drukarni J. K. M. WW. XX.

Fransiszkanow R. 1756. w 8ce, kart 8, str. 716.

Dedykacya do Alexandry hr. z XX. Czartoryskich Sapieżyney, podkanclerzyney W. X. Lit. — Powiedziano tam, że X. Wyszynski wtóra książkę Barclaia na wiersz polski przełożył. W dedykacyi jest nieco genealogii i pochwał hr. Waldsteinów i Sapiehów. W przedmowie do czytelnika stoi, że praca Wyszynskiego była w manuskrypcie w publicznej Warsz. bibliotece, skąd ją wydobyl Załuski refer. koron. i że nakład podjął podkanclerzy W. X. Lit. Michał Ant. Sapieha, wojew. Podlaski, a to po zgonie Wyszynskiego († 10 Listop. 1754). Wydanie uskuteczniiono w tym formacie, jak pierwsza część Argenidy tłoczona w Lipsku.

Kraszewski Wilno IV. 281. mylnie edycyą dzieła tego mięści pod r. 1753. W rękopisie Przyłeckiego zaś jest data 1757.

Kontynuacyą Argenidy (czy tylko 3-ciej części?) wydał Lud. Bugnot po łacinie jak o tem świadczy Jöcher Gelehr. Lex. 1750. I. 1473. — Pars II. et III. (wydane Francofurti apud Fratres Anbrios 1626 i 1627. w 8ce, str. 585 i 360.) wyszły prozą pod firmą Barclaia. Autor nie wymieniony. W dedykacyi Części II. królowej angielskiej podpisał się autor literami A. M. D. M. — W Części III. dopiero mówi, że Barclaia: ausus est continuare gallica quidem lingua. Simodo Argensis illa Barclajana non ipsa Venus est. Emisit is superiori anno (1626) secundam Argenidis partem. Secundam illam Argenidis partem, a me in latinum sermonem conversam inscripsi. Gnarus, castis emptoribus prostare Argendem Barclajanam. Gallis autem hunc Mouchembergii laborem gratum fuisse, quod tam celeriter post II dum librum, tertium quoque in lucem emisit. Więc i ta część tłumaczona z francuskiego. — Wyszynski część II. i III. znacznie skrócił i prozę ustroił w rymy. — Grasse Trésor I. 291. autorowi daje na imię Theander Bugnotius i zna edycyą kontynuacyi tylko z r. 1664 do 1669.

Widocznie iż Bugnotius tylko tłumaczył Argenidę, a to z powodu, iż autor podpisany A. M. D. M. powiada, że: ausus est continuare gallica lingua. Jakoż istnieje francuska edycyja: La seconde partie de l'Argensis composée en français par M. de M. XI. Livr. Paris 1625. w 8ce, (tj. Mouchemberg). To tłumaczono na łacińskie we Frankfurcie 1626—7. O czem Brunet I. 651. powołując się na Nicerona XVII. i XX.

Akad. — Kijows. — Jagiell. — Zbór ewang. Wileńs.

— Euphormionis Lusini Citer sive Satyricon. Londini 1603.

Potwarze na Polaków.

— Satyricon, cui accessit pars quinta sive Alithophili veritatis lachrymae, cum clavi auctiore. Addita ejusdem authoris narratio de conjuratione anglicana nunquam hactenus edita. Amsterodami, apud Joannem Jansonium. 1628. w 16ce, str. 508.

Tyle tu do rzeczy polskich, że Pars IV. tworzy Icon Animorum, a tu Caput VIII. Hungari, Poloni, Mosci (od str. 300—307).

Dzików — Jagiell.

— Toż samo. Amstelodami 1664. w 16ce, str. 473.

Na str. 340—342. przypada Polonia.

Bibl. Jagiell. ma edycyja bez wyr. miejsca 1616, Amstelodami 1624, Lugduni Batav. 1627 i 1637. — Nie należą one właściwie do polskiej literatury, gdyż mogą w niej tylko figurować z powodu odpowiedzi danych Barklajowi.

— Icon sive descriptio animorum Barclai quinque praecipuarum nationum, in Europa. — Wizerunk albo opisanie animuszow pięci co naprzędniejszych narodow w Evropie, przez I. P. C. (Jan Paweł Cezary?) z łacińskiego na polski ięzyk słowo w słowo dla wciechy dostatecznie przełożony. Bez m. dr. i r. (1647) w 4ce, str. 15.

Data roku 1647. dopisana współcześnie na egzempli Bibl. Jagiell. Też datę ma i Załuski Bibl. str. 2. — Opisanie tu są Hiszpanie, Francuzi, Włosi, Niemcy, Polacy. Dla próby umieszczam początek opisu Polaków:

Poloni.

Fortes Poloni,	Equites boni.
Gens generosa,	Sed otiosa.
Nobilitatis,	Et libertatis.
Gaudent honore,	Aequali more.
Duces vocari,	Aut procreari.
Nobiles sane,	Putant inane.

Polacy.

Polacy mężni,	Jezdą potężni.
Narod słynący,	Lecz próżniący.
Szlachectwa sławą,	Z wolnością prawą
Z dawną nadani,	Prawem zrównani.
Książąt rzeczonych,	Lub uczynionych.
Szlachta nielubi,	I tym się chlubi.

To jest ułożone wierszem, podczas gdy oryginał jest obszerniejszy i prozą.

Wiszniews. IX. 467.

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Icon sive descriptio animorum Barclai quinque praecipuarum nationum in Europa. — Wizerunk albo opisanie animuszow pięci co naprzędniejszych

narodow w Europie, przez I. P. C. z łacińskiego na polski język słowo w słowo dla uciechy dostatecznie przełożony. R. p. 1684. w 4ce, str. 15.

Oryginał łaciński ma Bibl. Jagiell. przy Satiriconie i w oddzielnej edycji: Icon Animorum, Bononia 1657. w 16ce. (Caput VIII. Polonia str. 200—206), Dresdae et Lipsiae 1733. w 8ce, str. 400. (Poloni, str. 208—216). — Jest też edycja Francof. 1625 i 1675. (Poloni str. 91—94). i wiele innych. **Krasińs.** — **Czartor.**

— Paraenesis ad sectarios huius temporis de vera Ecclesia, fide ac religione. Gedani, 1695. w 12. **Jocher** 3213.

— Paraenesis, to iest, napominania y przestrogi nowowiernych, ksiąg dwoie. Przez Łukasza Gornickiego, kánoniká Wileńskiego, Wármińskiego, proboszczá Xięzkiego, sekret: J. K. M. W Krakowie, w drukarni Fránciszka Cezárego, Roku pańskiego 1628. w 4ce, kart nlb. 10, str. 263, druk gocki.

Dedykacya do Eustachego Wołowicza bisk. Wileńs. na którego zlecenie dzieło przetłumaczone, a zaś pod jego herbem (na odwrocie tytułu) 10 wierszy łac. Jana Brosciusa. W wierszu tym pochwalnie Górnickiego wspomina. Górnicki datował dedykacye w Warmii w dzień Św. Stanisława r. 1628. — Następnie potem przedmowa: do Czytelnika, oraz Barklajusza dedykacya: Pawłowi V. i: Czytelnikowi łaskawemu Jan Barklajusz zdrowia dobrego winszuie. — Wreszcie spisanie rozdziałów.

Jocher 3212.

Raczyńs. — **Chreptowicz** — **Jagiell.** — **Ossol.** — **Czartor.**

— ob. **Krzysztanowicz** (Respublica, Judicium de Polonia 1642) — **Minasowicz** Józ. Epifan. (1755) — **Opaliński** Łuk. (1648) — **Solikowski** Jan Dymitr (Polonia 1648) — **Załużski** Zbiór II. 249. (Apis wiernek wiarołomny, z prozy łacińskiej na wiersz przełożona).

Mecherz. w Roczn. Tow. Nauk. krak. XIII. 275—7.

Barcz Mich. ob. **Margowski** Andr. Rud. (Coronamentum 1684).

Barczik Joannes ob. **Barcik.**

BARDECKI Antoni. Wiersz z serca zawsze powinnego W. Jmci P. Kajetanowi Rozniatowskiemu skarbnikowi no-

wogrodzkiemu dnia 7 Sierpnia 1783. w 4ce, 2 kartki. **Jagiell.**

BARDEWICK G. Geschichtserzählung der 1682 u. 1783. in Wien, Spanien, Frankr., Dänem., Schweden, Pohlen, Moskau, Engelland etc. etc. zugetragenen Welthandel. Nürnberg, 1684. w 4ce.

BARDILI Joh. Wendel, kapelan książęcy z Reutlingen (1676 † 1740). Maximilian Emanuels Hertzogs in Würtemberg u. Obristen über ein Schwedisch Dragoner Regiment, Reisen und Campagnen durch Teutschland in Polen, Lithauen, roth und weisz Reuszland, Volhynien, Severien und Ukrainie; worinnen nebst denen vielen seltenen Zufällen des Durchl. Printzens die Staaten, Sitten, Gewohnheiten u. Religionen dieser Völcker, wie auch die Fruchtbarkeit u. Beschaffenheit dieser Länder kürzlich beschrieben werden. Nebst der Reys-Beschreibung von Pultawa nach Bender. Stuttgart, auf Kosten des Authoris. 1730. w 8ce, str. 653.

Wojna z Karolem XII. od r. 1703—1710. Dziennik ten utrzymywał Xiądz Bardili kapelan książęcy. **Petersb. publ.**

— **Toż.** Franckfurt und Leipzig. 1735. w 8ce. **Petersb. publ.**

— **Des Weyland** Durchl. Printzen Maximilian Emanuels Hertzog in Würtemberg u. Obristen über ein Schwedisch Dragoner Regiment Reisen und Campagnen .... Franckfurt und Leipzig. Anno 1739. w 8ce, kart nlb. 10, str. 656.

Dedyk. dem Fürsten Carl Eugenio Hertzogen zu Würtemberg. **Jagiell.**

— **Memoires de Maximilien** Eman. Duc de Würtemberg, colonel d'un regiment de dragons au service de Suede, contenant plusieurs particularités de la vie de Charles XII. Roi de Suède, depuis 1703. juzqu' au 1709. après la bataille de Poltawa [trad.] par Mr. F. P. A Amsterdam et Leipzig chez Arkstrée et Merkus. 1740. w 8ce, str. 333.

Bardosy Jan obacz: **Wagner** Karol (Analecta Scepusti 1778).

BARDOWSKI Mikolaj. Echo albo ogłos z Kalwariyskich gór pochodzący

na sławę mocy JW. J. M. Xiędza Jerzego Tyszkiewicza biskupa Xięstwa Żmudzkiego, proboszcza Trockiego etc. przez urodzonego Michała Bardowskiego y philosopha. R. P. 1643. folio, 4¹/₂ ark. (wierszem i prozą).

— Pangyricus illustrissimo ac reverendissimo Domino D. Georgio Tyszkiewicz, magno Samogitiae praesuli SSmi Dni Nri Urbani Papae VIII. praelato domestico ac eiusdem pontificiae capellae assistenti, necnon Curonensis episcopatus administratori perpetuo, Trocensi praeposito etc. etc. ob translatum in Samogitiam Calvariae Montem compositus et dedicatus a Nicolao Bardowski nobili Samogita philosopho. Anno M. DC. XLIII (1643). B. w. m. folio, kart nlb. 14. Czartor. — Krasińs.

— Novae Hierusalem Fax nova ingentem Christi gratiarum thesaurum in Samogitia per illustr. ac reverendiss. Dominum D. Georgium Tyszkiewicz vigilantissimum Pastorem suum, Gorsdianis in montibus nuper absconditum peregrinis revelans coram invisente Calvariam illustriss. Domino D. Casimiro Leone Sapieha marschalco curiae M. D. Lith. Słonimensi, Volpensi, Luboszanensi etc. gubernatore facta nec non accensa, eidemque illustr. dicta a Nicolao Bardowski nobili Samogita philosopho vulgata. Vilnae, anno 1643. folio, sign. R.

Kraszew. Wilno IV. 190. — Jocher 8837.

Opis ten piątej w Polsce Kalwaryi (w Gordach na Żmudzi) jest wielce rzadki. Miał go Załuski.

BARDZIŃSKI Jan Alan. (1657 † 1708).

Breve compendium Summae Angelicae continens resolutionem omnium questionum et articulorum, quae in Summa Divi Thomae doctoris Angelici inveniuntur, versu summatum. Opera A. R. P. Fratris Alani Bardzinski S. Th. praesentati, et pro tunc in studio generali Varsaviensi provinciae Poloniae ordinis praedicatorum actualis Baccalaurei. Dedicatum Reverendissimo patri Fr. Antonino Cloche totius ordinis Fratrum prae-

dicatorum generali magistro. Anno Domini 1703. conscriptum. Editio prima. Varsaviae, typis Coll. Schol. Piar. Anno 1705. w 4ce, str. 14, 284, 2.

Jocher 2759. Czetwert. — Ossol.

— Tenże tytuł. Dedicatum perillustri ac Reverendissimo Domino Adalberto Bardziński, Vladislaviensi Cantori, Posnaniensi, et Plocensi Canonico, Decano Crusvicensi J. M. Doctori, fratri suo germano. Editio II. Varsaviae, typis Collegij Scholarum Piarum. Anno 1705. w 4ce, str. 12 i 284.

U Juszyńskiego jest mylnie rok 1702. —

Na odwrocie tytułu rycina S. Tomasza piszącego w komnacie przy biurze; rytnik podpisany: Fr. Ludov. Bertrandus ord. praedic. Approbaty na druk są z roku 1704. — Dzieło podzielone na 3 części; obejmuje kwestye wierszowane.

Czartor. — Jagiell. — Uniw. lwow.

— Ordo ac series Summorum Pontificum Romanorum. A Sancto Petro ad Clementem XI. sibi legitime succedentium, patriam cuiusq; tempus regnandi describens, cum adjunctis concilij generalibus, schismatibus, prophetijs Sancti Malachiae, ac praecipuis cujuslibet gestis. Cui adjunguntur: Series historica, Sacrosancti Concilij Oecumenici et Generalis Tridentini, ac demum discursus de ortu musicae. Omnia in metrum ad usum legentium summatim reducta. Opera A. R. P. M. Alani Bardziński ordinis praedicatorum. Cum permissu Superiorum. Anno Domini 1707. Cracoviae, typis Nicolai Alexandri Schedel S. R. M. ord: typogr: w 4ce, str. 116.

Tytułu, dedykacyi Andrzejowi Żydowskiemu i approbacyi kart 4 — Na odwrocie karty tyt. herb Żydowskich i czterowiersz łaciński. — Od str. 112—116. Discursus de ortu musicae.

Jocher 8702. — Chodyn. Dykcyon. — Juszyński Dykc. I.

Akad. — Branic. — Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Profvnda inserutabilium ab aeterno Dei omnipotentis, circa electos et reprobos decretorum arcana, oppositis adversae sententiae, combinationibus elvcidata. Augvstissimae, Virgini asceti-

cae, discalceati carmelitici ordinis, inclytae parenti, D. Theresiae, necnon meritissimis praestantissimae, S. Spiritus, Ordinis Carmelitarum discalceatorum in Regno Poloniae provinciae patribus. A Theologico generali Cracoviensi Ordinis Praedicatorum Provinciae Poloniae studio dedicata. Anno quo Mens DoCet, et stat LeX, regnat reX, paX fIt ab hoste. (1681). Cracoviae, typis Universitatis. folio, kart nlb. 6.

Dedyk. Św. Teresie.

Na odwołanie tytułu miedzioryt Św. Teresy, Chrystusa i karmelity. Pod psem znak rytownika F.(rater) M. B. — Autor nie wymieniony w tytule, lecz na koncu wskazany: Disputabuntur publicè ad aedes Sanctiss. Trinitatis, obiectis satisfaciēte R. P. Fr. Alano Bardziński, studente formalis, sub assistentia adm. R. P. Fr. Casimiri Lezenski, ejusdem studij regentis. Anno 1681. mense Martio, die.... [dopisano 4]. Jagiell. — Ossol.

— obacz: Acta (1704) — Boecyusz (Sposób 1694) — Lucyan Samosatensis (Traged. o podagrze 1680) — Lukan (Farsalia 1691) — Seneka (Smutne starożytności 1696).

Krasic. Dzieła IV. — Słowacki Euz. Dzieła II. 231. — Barącz Rys dziej. II. 81—6. — Bandtke Hist. dr. I. 307. — Chęd. Spis 34. — Ciampi Bibl. I. 19. — Wójcicki Teatr. II. 261. — Chodyn. I. 10 — Braun Script. pol. 91. — Program Dominikański 1827. — Czartor. O pismach 221. — Ossol. Wiadom. I. — Załus. Bibl. poet. 28. — Encykl. kośc. II. 7. — Encykl. Orgelbr. II. 891. III. 133. — Dziennik Wileńs. 1820. I. 282—6. — Biographie Univers. Paris 1811. III. 371.

BARDZIŃSKI Klemens. Mowa Jasnie Wielmożnego Jmci Pana Klemensa Bardzińskiego stolnikiewicza Brzezińskiego: na seymikach dnia 15 Lipca 1776. w Łęczycy miana. folio, kart 2. (Bez osobn. tytułu).

Mówi przeciw ustanowieniu Rady nieustającej, przeciw użyciu summ pojezuickich. Chwali byłe szkoły jezuickie, powstaje przeciw emfiteuzom królewskoczyn, przeciw konstytucji: Titulo penaye. Uchwały te „są bez nas, ale o nas.“ Jestto mowa kandydacka na posła.

Jagiell. — Krasińs. — Warsz. Univ.

BARDZIŃSKI Woy. Ignacy, kanonik katedr. Nova Constellatio in V. DD. XII. candidatis exorta, dvm per excel-

lentissimum ac admodum Reuerendum Dominum. M. Stanislavm Slachetka, philosophiae doctorem et professorem, collegam maiorem, canonicum ad S. Annam, eloquentiae Tilicianvm professorem, in celeberrimo academiae Cracoviensis polo prima in artibus et philosophia, laurea ritu solenni insignirentur. Ab Adalberto Ignatio Bardziński, eiusdem laurae candidato observata. Atque gratulationis causa luci publicae consecrata. Anno Domini, M. DC. LXV. 28 Martij. Cracoviae, apud haeredes et successores, Lvcae Kvpisz, S. R. M. typograph. (1665). folio, kart nlb. 9.

Dedyk.: Venceslao Leszczyński, archiepisc. Gnesn.

Na odwrotnej stronie karty tytułowej miedzioryt herbu Pomian z podpisem Hyacinthus Jagiło d. C.(racoviae?) — Następuje Oda do Św. Jana Kantego. — Egzaminatorowie: Makowski, Slachetka, Przewoski. Kandydatami są: Th. Podrębski; Bartł. Makowski, Daniel Kastelli. — Sam Bardziński był też w liczbie kandydatów; jest to brat Jana Alana, Dominikana.

Juszyński Dyke. I. 13.

Jagiell. — Ossol.

— ob. Bardziński Alan (Compendium 1705) — Bocheński Hiacinthus (Templum 1701) — Tainer Lud. Mik. (Praemium 1666).

Bardzki Piotr ob. Grochowski Stanisław (Scieszka 1647).

BARET Jan, Franciszkan. Histoire sommaire. Paris. 1620. w 8ce.

Wydane z pism po Karolu de Joppincourt pozostałych. Jest tu opis wojny Multańskiej z Polakami i Xięcia Koreckiego ztamtąd wybawienie.

Załuski 35.

BAREZZO-BAREZZI, drukarz. Avvisi, e lettere ultimamente giunte di cose memorabili, succedute tanto in Affrica nel regno di Biguta, che è nella Guinae, quanto in Moscovia, doppo l'ultima Relazione, che poco fa si stampò e le cause della conversione di due nobilissimi Baroni oltramontani alla S. Fede Catolica, raccolte da Barezzo Barezzi Cremonese. Venezia, presso Barazzo Barezzi 1606. w 4ce.

Zawiera: list Dymitra do Karola Sudermańskiego, datow. 12 Octobr. 1605; list Andrzeja Laviciusa Tow. Jez. do prowinc-

cyła Tow. Jez. prow. polsk, pisany w Moskwie 8 Agosto 1605; następnie: Relazione della segnalata conquista del paterno imperio etc. Wreszczie: Litterae Demetrii etc. Sigism. III. Lett. della G. D. sua moglie allo stesso; Lett. del P. Ant. Possevino a S. A. S. il G. D. di Tosc., ed altre nell' *Esame Critico*.
Ciampi I. 81. str. 14—15.

Bibl. Petersb. publ.

— *Historische unnd warhafftige Beschreibung. Wie durch wunderliche Schickung Gottes der grossmächtige und hochgeborne Gross Fürst in den Mosscowitischen Ländern, sein vätterliches Reich uberkommen.* München, 1606. w 4ce.

Petersb. publ.

— *Toż. Prag, 1606.* w 4ce.

Petersb. publ.

— *Toż... vberkommen, anno 1605. Item von desselben Krönung.* Grätz, 1606. w 4ce.

Petersb. publ.

— *Historica narratio, de mirabili via, ac ratione, qua paternum imperium consecutus est Demetrius Magnus Dux Moscoviae.* Graecii, 1606. w 4ce.

Petersb. publ.

— *Relazione della segnalata, e come miracolosa conquista del paterno Imperio conseguita dal Sereniss. Giovane Demetrio Granduca di Moscovia in quest' anno 1605. Con la sua Coronatione, e con quel che ha fatto dopo che fu coronato l'ultimo del mese di Luglio sino a questo giorno.* Raccolta fatta da sincerissimi avvisi per Barezzo Barezzi. In Venezia, appresso Barezzo Barezzi, 1605.

Dedykowane przez Barezzi'ego: al nobiliss. signore il sig. Pietro Capponi.

Ciampi III. 13. str. 2—3.

Bibl. Petersb. publ.

— *Toż. Firenze, 1606.*

Petersb. publ.

— *Relacion de la senalada y como milagrosa conquista del paterno Imperio, conseguida del Serenissimo Principe Juan Demetrio, Gran Duque de Moscovia.* Traduzido de lengua Italiana por Juan Mosquera. Villadolid, 1606. w 4ce.

Petersb. publ.

Porównaj: *Dymitr Samozwaniec (Wypśani 1606).*

Barezio (Barocy). Pięć porządków budowniczych ob. Vignoli (1791).

BARFKOVIUS (Barwkowiusz) Jan, współwydawca kancyonału Królewieckiego z r. 1684. († 15 Kwiet. 1738). Pieśni niektóre z niemieckiego przetłumaczone przez Jana Barfkoviusa. W Toruniu, 1727. w 4ce.

Także w *Kancyonale Królewieckim* 1708. str. 797. i w *Spiewniku Gdańskim* 1712. str. 410.

Bentkowski I. 234. — *Oloff. Liedergesch.* 22—3. — *Jocher* 7202. T. III. 272. — *Sembrzycki* J. K. *Krótki przegląd* 1887. str. 17. — *Adelung Gelehr. Lex.* I. 1430.

Bargeli Andreas Samboritanus ob. *Herbestus* Ber. (*Periodicae* resp. 1566, *Poemata varia in funere Herbesti* 1601) — *Samboritanus Gregorius* (*Ecloga* 1561, 1566, *Elegiae* 1567, *Polymnia* 1464).

BARGIEL Marcelli. *Conclusiones theologicae historico-polemicae conformes menti Joannis Baconii doctoris resoluti. Ex tractatu de Sacramentis in genere, et in specie Christo Domino, Sacramentorum auctori et institutori in tesseram profundissimi latrae cultus ac venerationis pro tam effusa praestantissimorum largitione donorum à Studio theologico generali Cracoviensi exhibitae.* Anno Domini MDCCLXV. Diebus Martii. Cracoviae, typis Universitatis. w 4ce, kart 4. (Na końcu:) *Propugnabuntur in Conventu S. Mariae in Arenis PP. Carmelitarum A. O. R. Objectis respondente P. Marcello Bargiel Sae. Th. Cursore Assistente M. R. P. Basilio Zebrowski, Sac. Th. Magistro deffinitore Provinciae. Regente Studij Grlis Crac: Ad majorem Dei gloriam.*
Jagiell.

Bargelius Valentinus ob. *Czechowicz* Jan (1601).

BARI Thom. *Soc. Jesu. Rhetorica ecclesiastica ad tyronum institutionem auctore D. Thoma Bari sacerdote Campiensi concinnata olim Neapoli 1724. typis data nunc — reimpressa Poczajoviae typis apud PP. O. S. B. M. sumptibus eorundem, 1776 anno.* w 8ce.

Brown Bibl. 480. — *Jocher* 4391.

Bariczka Albert obacz: *Samborski Albertus* (*Arctos* 1638).

BARIENSIS Jacob. Ferd. *De foelici conubio serenissimi Hungariae regis Joannis*

et S. Isabellae, Poloniae regis filiae et meritissimis utriusque serenissimi Sigismundi Poloniae regum ac reginae Sforciae laudibus, nec non et totius Poloniae regni, epistola Jacobi Ferdinandi Bariensis, reginalis physici, ad excellentem ac magnificum dominum Nicolaum Antonium Carmignanum, nobilem neapolitanum, bariensem castellanum et reginalem thesaurarium. In regia urbe Cracoviensi. Mathias Scharfenbergius impressit. Anno 1539. w 4ce, sign. A—B₁₁₁. (proza).

Czartor. — Kórnic.

— Epistola ad Nicol. Ant. Carmignanum de iunioris Sigismundi secundi contra Valachos expeditione forti et gloriosa. (przed r. 1539).

Janoc. I. 79.

Porównaj: Bociquoli (Epistola de Valachos 1524).

— Jacobi Ferdinandi Bariensis, Maiestatvm Poloniae, physici, de regimine a peste pręservatio tractatus. Nunc primum temporis necessitate in lucem aeditus, ad sanitatem tuendam. Ad illustrem ac generosum dominum Ioannem Comitem Tarnouiehem, Castellanū Cracouiensem etc. suum mecoenatem. Cracouiae, in officina Vngleriana. Anno Domini 1543. w 8ce, kart nlb. 95. (sign. A—M_{VII}).

Dedykacya: Joanni comiti Tarnowienski (str. 3). — Ostatnią kartę zajmują: Errata.

Juszyński Dykc. I. 389. — Wierzbowski I. Nr. 117.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

(Bariensis). Ad inelytum et doctissimum virum Jacobum Ferdinandum Bariensem, seren. maiestatis Poloniae physicum et medicum celeberrimum, Ode gratulatoria. B. r. m. i dr. w 4ce, Wiersz w dzień imienin.

Juszyński Dykc. II. 389. — Janociana I. 79—80. — Roczniki Tow. Warsz. P. N. II. 11. — Wiszn. VIII. 81.

Barkmann Gregor. obacz: Boxhorn Zuerius Marcus (Seren. principi 1649) — Jarrige Petrus (Nobilissimo Domino 1649).

BARLAAM Hieromonachus. Institutio-
tionum linguae graecae liber, utilissimis

regulis cum aliis ad solidiorem hujus sacri idiomatis cognitionem observationibus non solum ad rectam vocum ΕΤΝΟΕΣΙΝ (?) sed etiam ad conficiendum metrum graecum pernecessariis, ex variis auctoribus collectis, indicibusque graeco et latino instructus et exhibitus in Academia Kiiwo Mohylo Zaborowskiana nunc primum typis evulgatus. Vratislaviae, apud Johannem Jacobum Korn. 1746. w 8ce, k. nlb. 7, str. 462 i 26.

Warsz. Uniw.

— Toż. .... Kijowo Mohylo Zaborowskiana. Vratislaviae, 1768.

Katalog w rękop. Milikows. we Lwowie.

— ob. Damascen Jan (1688).

Basnagius Jac. et H. Canisius Observat de Barlaamo Lect. antiq. IV. 362. — Oudini Kazimierz, Diss. de Barlaamo, Comment. de Scriptor. III. 814—828. Lipsk. 1722.

BARLAEUS Caspar (1548 † 14 Stycz. 1648). Lob Gesang auf Christus aus des weltberuhmten Herrn Caspar Barlaeus Gedichten übersetzt in Thorn d. 9 Jan. 1658. w 4ce, kart 24.

Kraśn.

— Rerum per octennium in Brasilia et alibi nuper gestarum historia sub praefectura illustrissimi comitis J. Mauritii, Nassoviae comitis Historia. Amstelodami, ex typogr. J. Blaeu 1647. folio, str. 340. i rejestr.

Edycya wspianiała. Jagiell.

— Toż. Edycya 2-da. Cui accesserunt Guichelmi Pisonis medici tractatus: 1) De aeribus, aquis et lacis in Brasilia. 2) De arundine saccharifera. 3) De melle silvestri. 4) De radice altilli Mandihoca. Clivis, 1660. w 8ce.

Jest tu wspomnienie o Krzysztofie Arciszewskim. Naznaczone go w edycyji wydanej in folio na rycinie bitwy pod Porto Calve. — Tablica N. 6, figura N. 5. Tribunus Artischotskyus. — W indexie dzieła wskazane rzeczy o nim: Artisoskius Tribunus. Ejus laus. s. 27. Litterae ad D. Albertum C. Burgium s. 109. Limittitus s. 107. In Belgium redit. s. 119.

Barlandus Adrianus († 1542). Institutio christiani hominis ob. Schotenius (Schooten) Hermannus (Vita honesta 1541, 1543, 1545, 1549, 1550, 1555, 1603 — Żywot. Nauka dla człowieka chrześcijańskiego 1631).

BARLETIUS Marinus, Dalmata (**Barlecycusz**). *Historia o żywocie y zacnych sprawach Jerzego Kástryotá, ktorego popospolície Szkánderbegiem zowa, książęcią Epireńskiego, na trzynaście ksiąg rozdzieloną, napisána od Máryná Bárlecycusá. Przydáne sa ktemu o obleżeniu y dobywaniu Szkodry księgi troie. Z łacińskiego języka ná polski przełożone przez Cypryaná Bazyliká. Cum gratia et priuilegio Sacrae Regiae Maiestatis. (Na końcu:) Drukowano w Brześciu Litewskim, w drukárni Cypryaná Bazyliká. Roku 1569. dnia 27 Październiká. folio, kart nlb. 20, str. 701 i kart nlb. 21. druk gocki.*

Na tytule obramowanym rycerz na koniu. Na odwrocie tytułu, Orzeł Zygmuntowski, pod nim wiersz: *De aquila regia carmen Andr. Tricesii*. Dalej: *In eandem aquilam regium insigne Jacobus Prilusius*. — Następuje: *Exemplar privilegii S. R. Maj. z r. 1569. dany Cypr. Basilio na nowe książki pewnych autorów tłóczzone w jego officynie, na przeciąg lat 15, zabraniając mu wszelako druku dzieł antykatolickich*. — Dedykacya do Albr. Łaskiego, wojew. Sieradzkiego, obejmuje kart 6. Odnacza się wzorową polszczyzną. — Poczem idą wiersze: Piotra Royziusza pod herbem Łaskiego: *Aenigma in navem Lascanam; Ad illustrem heroem A. Lascum carmen Andr. Tricesii; Andr. Tricesio S. Mathias Stojus; De ejusdem Alb. Lasci cognomine And. Tri; Ad candidum lectorem Jo. Łaski; Ejusdem ad Alb. a Lasco; De nomine interpretis Cypriani Heraclidis Basilici Caspari Pictorijs Xiaznicensis Tetrastichon*. — Poczem zaczyna się prozą: O pewności historyey ksiąg tych do łaskawego czytelnika. Przytoczywszy świadectwa wielu autorów za autentycznością tej historyi, kończy tem, że zanim on wziął się do przekładu z łacińskiego, niejaki Andrzej Wolan, człowiek enotą, nauką i rozumem zacny, począł był te księgi wykładać; a wyłożył je tak, że troje księgi z przodku nie potrzebowały poprawy. Że zaś nie miał czasu dalej tłumaczyć, resztę przekładu odstąpił Bazylikowi. Ten zaś zdaje się, że na podstawie pracy Wolana, pierwsze trzy księgi wydał. Księgi te dochodzą do strony 160, a księga IV. idzie od str. 161. — Dzieła część pierwsza, ksiąg 13. kończy się na str. 617. Poczem idzie od str. 618: *Historia żałosna, á ku czytaniu osobliwa o srogiem obleżeniu od Máhümetá ces. tureckiego y potężliwym dobywaniu miásta Szkodry, na troie księgi rozdzieloną, spisána przez Máryná Bárle-*

cycusá Szkodreńczyká, á teraz nowo ná polski język przełożoną przez Cyp. Bazyliká. Powiada w przedmowie, że z trudnością zdołał do przekładu pozyskać egzemplarz w jednej starej uczonego Włocha bibliotece. Szukano go dłań po wielu ziemiach. — Kończy dzieło rejestr alfabetyczny mający kart 21. Wydanie całe bardzo ozdobne.

Żebrawski (Wiszniewski T. VIII. 74) podaje mylnie datę druku 1587. — Maciej. Piśmienn. III. 236. — Wierzbowski II. N. 1450.

Branic. — Czartor. — Dzików — Dziedusz. — Jagiell. — Krasíns. — Ossol. — Pawlikowski — Warsz. Uniw.

Barmannia Anna ob. *Gastonius Seb. Fr.* (Fax 1650).

BARNA Michael, can. cath. Liv. etc. *Conspectus eorum quae Michaël Barna, canonicus cathedralis Livonensis, cleri junioris seminarii Varsav. ad S. Joan. Bapt. viceregens, S. Theol. dogm. prof. et examinatore ordinarius, exposuit theologiae alumnis in publico examine, ab eisdem die .... mense Febr. solvenda. Varsaviae, 1799. w 4ce, str. 10.*

— *Oratio funebris in obitum Friderici Ludovici Borussiarum principis quam in ecclesia regio insigni colleg. et paroch. S. Joannis B. Varsaviensi dixit die 22 Januarii Anno 1797. Michaël Barna, cathedralis ecclesiae Livonensis canonicus etc. Varsaviae, w 4ce, kart nlb. 3.*

Barnaba Andreas ob. *Baronius Martinus* (Vita 1609).

Barnabasz ob. *Historia* (1615).

BARNER Jacob. *Nachricht was er in 22 Jahr bey der Hermetischen Kunst gesehen. Dantzig, 1683. w 12ce.*

Cat. Janss. 1684.

Barnikovius Krystyn ob. *Bulow L.* (Consilium 1593).

Barnikelius. *Grosse Karte von den Herzogth. Curland u. Semgallen. Nürnberg, Homann, 1747. kart 2. (z herbami, mapami i widokami).*

Antiq. Katalog A. Twietmeyer 1891. N. 102.

Barnimb *Xiążę na Sztetynie obacz: Bartsch Fridericus* (1603).

Barnimus, *dux Pomeraniae obacz: Praetorius Pet.* (Historia 1582).

BAROCH ben David z Gniezna. Amplituda Mardechai. Hanoviae, 1615. (po hebrejsku).

Barocy Jakób (Barozi) ob. Barozi de Vignola (Pięć porządków 1791).

BAROFFI Cezar. Componimenti epitalamici nelle nozze di Vladislao IV. Re di Polonia, e di Cecilia (Arciduchessa d' Austria). Milano, 1638. w 4ce.

Ciampi Bibliogr. I. 20.

— In triumpho serenissimi ac potentissimi principis Sigismundi III. Poloniae et Sveciae Regis etc. etc. è Moscovia post insignes gloriose partas victorias feliciter redeuntis. Oratio Caesaris Baroffii Mediolanensis J. V. D. protonotarii ap. et illustrissimi ac reverendissimi Domini D. Comitis Francisci Simonetae, episcopi Fulginatensis, nuncii in Regno Polon. apostolici, a secretis. Vilnae, in typogr. Petri Blasti Kmitae (1612). w 4ce, kart 15.

Krasz. Wilno IV. 156. — Wiszn. VIII. 59. —

U Czapskiego Em. podano: Vilnae 1622. —

Katal. Bibliot. petersb. ma bez wyr. roku. Krasius. — Ossol. — Petersb. publ.

— Toż. Mediolani. 1612. w 4ce. Petersb. publ.

BARONE Antoni Soc. J. (ur. 1632). Trias fortium David, hoc est, Jesu Christi, S. Ignatius Loyola Soc. Jesu fundator, B. Stanislaus Kostka Poloniae tutelar, S. Dominica V. et M. Tro-paeae civis ac patrona, tribus epigrammaton libris proposita. Neapoli, 1695. w 8ce.

Backer I. 409.

Kijows.

(Baroni). Li due baroni di Rocca azzurra. Dramma giocoso in due atti da rappresentarsi nel teatro nazionale avanti sua Maestà. In Varsavia, presso di Stefano Baccigalupi, stampatore della Commissione del Tesoro. 1792. w 8ce, str. 67. (Musica di Cimarosa).

Ciampi I. 13.

Akad.

BARONIUS Caesar (1538 † 30 Czerw. 1607). Annales ecclesiastici. Tomus I. Editio novissima. Antverpiae ex offic. Plantiniana M. D. XC. VII (1597). str. 753 i Index.

Obejmuje na początku: Stan. Carnovii archiepisc. Gnesn. epistola ad auctorem de translatione annalium in linguam polonam.

Dat. Loviciae, Augusti 1592, karta 1.; i ill. ac rev. S. Carnovio C. Baronius. k. 1. (Octobr. 1592). Karnkowski oświadcza, że postara się aby w Coll. Soc. Jesu Kaliskiem, które świeżo ufundował, te roczniki przełożono. — Tenże list przedrukowany na wstępie do T. IV. Antverp. 1594. (kart 2) i odpowiedź kart 2.

T. XI. Moguntiae 1606. str. 1070. jest dedykowany: Sigismundo III. regi Pol. Romae, 1604. Jagiell.

— Toż. Coloniae, 1609. folio.

Tom I. i XI. mają też same listy i dedykacje.

— Toż. Coloniae, 1624. Editio novissima. folio.

Tom I. i XI. jak wyżej.

— Annalium ecclesiasticorum post C. Baronium Tomus XIII—XX. obacz: Bzowski Abr.

— Diejanija cerkownyja i grażdanskija o roźdestwa Christowa do trinadcatawo stolietia sozczinienie — bibliotekara watakańskago: perewedeno s polkago krom jawnych Cerkwi Wostocznoj protiwnostej ruskish i Baronija obriatajuszczychsia. Czast I—II. Moskwa, 1719. folio.

Jocher 8125.

— Discours de l'origine des Russiens, et de leur miraculeuse conversion et de quelques actes memorables de leurs Rois. Traduit en François par Mare Lescarbot. Paris, 1599. w 8ce.

Petersb. publ.

— Discours véritable de la réunion des églises d'Alexandrie et de Russie à la Sainte Église catholique, apostolique et romaine. Traduit en François. Paris, 1599. w 8ce.

Petersb. publ.

— Roczne dzieie kościelne od Narodzenia Páná y Bogá nášzego Jesvsa Christvsa. Wybrane z rocznych dzieiów kościelnych Cesara Baronivsza, kardy-nała S. R. K. názwanyh Annales Ecclesiastici. Przez X. Piotra Skarge Societatis Jesv. Z dozwoleнием tegoż kardy-nała y stárszych. Te księgi zámykáia w sobie dziesięć tomow, to iest lat ty-siac. Cum gratia et priuilegio S. R. M. W Krakowie, w drukárnicy Andrzejá Piotrkowczyká, roku páńskiego 1603. folio, k. 8, str. 1016. i k. 14.

Na odwrocie tytułu rycina herbowa Karnkowskiego.

Dedykacja: Stanisławowi Karnkowskiemu, arcyb. Gnieźn. — Poczem: Wzywianie do czytania, i: Carncoyii epistola ad auctorem, oraz: list Baroniusza do Karnkowskiego, dat. Romae, pridie Kal. Octobr. M. D. XCII. — Ostatnie kart 14 zajmuje rejestr. — Treść dedykacji zobacz przy opisie następnego wydania.

Bentk. I. 478. — Załuski *Conspect. Collect.* s. 58. Jagiell. — Zieliński.

— Tenże tytuł. Z dozwoleńiem tegoż kárdynała y starszych. Te księgi zamykaia w sobie dwánaście tomow, to jest, lat tysiąc y dwieście, wtorym wydaniem. Cum gratia et priuilegio S. R. M. W Krakowie, w drukárniety Andrzejá Piotrkowczyká, Roku P. 1607. folio, kart 7, str. 1202 i rejestru kart 16. druk gocki.

Na odwrocie tytułu herb Karnkowskiego: Baran, z którego dwóch stron ŚŚ. Wojciech i Stanisław. — Przypis do Karnkowskiego arcybiskupa Gnieźn., gdzie powiada, iż on go do pracy tej pobudził i potrzebami do wydania jej opatrzył. — Następnie: Wzywianie do czytania, datowane w Krakowie 1603. — Dalej list Baroniusza do Karnkowskiego, z Rzymu r. 1592, w którym daje pozwolenie na tłumaczenie dzieła na polskie i list tegoż do Skargi, datowany 4 Septembra r. 1593. — Tysiąc lat z edycyi pierwszej powtórzone, kończą się na str. 898.

Jocher 8124 a, b.

Jagiell. — Krasieński.

— *Legationes Alexandrina et Ruthenica ad Clementem VIII. pont. max. pro unione et communione cum sede Apostolica.* Ingolstadii. 1598. w 4ce.

Petersb. publ.

— Lekarstwo zbawienne utrapioney Polski, z przestrogi ku naprawie obyeczaiów ludzi chrześciańskich, wzięte z dzieiów kościelnych Baroniusza sub anno 828, a teraz świeżo z rozkazu zwierzchności duchowney przedrukowane. Poznań, w drukarni Akad. 1703. w 4ce, kart 8.

Ossol.

— *Historica relatio de Rythenorum origine, eorumque miraculosa conversione, et quibusdam alijs ipsorum regum rebus gestis. Item quomodo progressu temporis ab agnita veritate defecerint; a modo verò partim ad communionem S. Sedis Apostolicae recepti fuerint.*

Avctore Caesare Baronio Sorano ex congregatione oratorij S. R. E. presbytero Cardinale, titvli SS. Martyrum Nerei et Achillei. Cum priuilegio speciali. Coloniae, sumptibus Nicolai Steinij huius editionis venditoris. Anno M.D.XCVIII. w 8ce, kart nlb. 39. (sign. A—E₇).

Przypisał autor Klemensowi VIII. papieżowi.

Poczem następuje krótki historyczny opis o Rusinach zebrany z różnych pisarzy, a na końcu przydana wiadomość o sprawowaniu obrządku chrztu św. u Rusinów.

Załuski *Conspect. Collect. str. 24.* — Wierzbowski I. 632.

Czartor. — Przeźdz. — Moszyński. — Warsz. Uniw. — Petersb. publ.

— *Relationes historicae dvae dvorum illustrium legationum, quarum prior [de] reverendiss. patris ac Dom. Dn. Gabrielis Moderni patriarchae Alexandrini ad S. Sedem Apostolicam legatione; posterior de Ruthenorum aliquot mille ecclesiarum ad eandem S. Sedem receptarum conversione agit. Avctore Caesare Baronio S. R. E. presbytero et cardinale etc. Nunc denuò reuisae et correctius recusae. Coloniae, sumptibus Nicolai Steinij. Anno Christi M. DC. (1600). w 8ce, karta tyt. i 77 str.*

Na końcu: Candido lectori Nic. Steinius.

Wierzbowski I. 631.

Czartor. — Warsz. Uniw. — Petersb. publ.

— obacz: Bzowski *Abbr. (Annalium 1616—20)* — Kwiatkiewicz Jan (*Rocznik dzieje 1695, Przydatek 1706*) — Ryłko Max. (*Antiquit. eccles. ruthenicae*).

BARONIUSZ Marcin, kleryk z Jarosławia. *Icones ac miracula Sanctorum Poloniae etc. Romae, 1602.*

Jocher 8235 a.

— Toż. *Cracoviae, 1604.*

Jocher 8235 b.

— Toż. *Auctore Martino Baron, Polono. Coloniae sumptibus et formulis Petri Overradii. A. D. 1605. folio.*

Nazwiska świętych, których wizerunki dołączone są: S. Salomea, S. Jadwiga, S. Kunegunda, S. Florian, S. Wojciech, S. Stanisław biskup krakowski, S. Jacek, S. Kazimierz, S. Czesław, S. Jan Kanty, S. Stanisław Kostka.

Jocher 8235 c. — Załuski *Conspect. Collect. str. 58.* („raritatis stupendae”). — Janocki *Nachr. I. 42.* — Bentk. II. 561.

— Toż. *Cracoviae, 1608.*

Jocher 8235 d.

— Toż. Cracoviae, ap. Joan. Skalski. 1610.

Jocher 8235 e.

— Vita Barnabae Andreae etc. Pars II. Cracoviae, Skalski. 1609. w 4ce.

Jocher 8335.

— Vita, gesta et miracula Beati Esaiiae Poloni Cracouiensis, Doctoris, Ordinis Fratrum Eremitarum Sancti Augustini, Casimiriae ad Cracoviam in templo S. Catherinae tumulati, Anno Domini 1471. die 8 Februarii. Ex diversis auctorum fide dignorum fragmentis excerpta, et in Catalogo Sanctorum Regni Poloniae Patronorum seriae (sic) est congesta, et nunc primum in lucem aedita: avthoritate Illustrissimi Domini Bernardi Macieowski, Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalis, Archiepiscopi Gnesnensis. 1606. A Martino Baronio Jaroslaiense Clerico. Scitote quoniam mirificiuit Dominus Sanctum suum et dedit illi scientiam Sanctorum. Psal. 4. Eccles. 45. Cum gratia et priuilegio S. R. M. Superiorum permissu. Cracoviae, Basilius Skalski impressit. Anno Domini M.DC.X. (1610). w 4ce, str. 24.

Na odwrocie tytułu czterowiersz pod herbem Hier. Reczayskiego, kanon. krak. któremu praca poświęcona. — W dedykacji wymieniono nazwisko świętego: Ezaj. Boner. — Na str. 8. jest drzeworyt 8. Izajasza, na str. 21. Hymnus de Beato Esaiiae. Między cudownie uleczonymi wspomnieni są: Joach. Foxius Civ. Casimiriensis; Petrus Snarski; Adalb. Sutor Casimiriensis; Stan. Gotembowski; Joan. Haler Civ. Olkusiensis. — Na ostatniej stronie jest wiadomość o królowej Bonie gdy wizytowała kaplicę trzech świętych.

Jocher 8512. — Wiszn. VIII. 182—3. — Encykl. Orgelbr. III. 144. — Załuski Consp. Collect. str. 66. („stupendae raritatis“).

Jagiell. — Ossol. — Raczyńs.

— Vita B. Esaiiae Boneri. Romae, 1598. w 4ce.

Ciampi Bibl. Crit. I. 20. z tą datą podaje pod Cezarym Baroniusem. — Ta edycja wątpliwa, skoro dedykacja w edycji z r. 1610. jest z 10 Kwiet. 1610. i nie o wcześniejszym wydaniu dziełka nie wspomina.

— Vita, gesta et miracula, Beati Stanislai Poloni, Casimiria ad Cracoviam orivndi, Canonicorum Regularium Lateranensium S. Saluatoris, Ordinis

D. Augustini, Viceprioris Conuentus Sacratissimi Corporis Christi Casimiriae, Confessoris: Nunc primum in lucem edita, ad laudes Dei, et ejusdem Beati, aliorumque Sanctorum honorem, consolationemque Christi fidelium: avthoritate Illustriss. D. Bernardi Macieowski, S. Rom. Eccl. Cardinalis Archiepiscopi Gnesnensis. Cui in fine additus est Catalogus aliorum Polonorum eiusdem nominis Sanctorum, vitę, sanctitate, vel morte pro Christo fortiter obita illustrium. Authore Martino Baronio Jaroslaiense Clerico. Superiorum permissu. Cracoviae, in officina Basillii Skalski. Anno Domini M.DC.IX. (1609). w 4ce, str. 56.

Na odwrocie tytułu czterowiersz M. Bartł. Wrześni pod herbem Stan. Sułowskiego opata Tynieckiego, któremu dzieło poświęcone. — Między cudownie uleczonymi wymienieni są: Stan. Kłosz, Mart. Baronius, Joannes Froelich. Cudów podano 58. — Od strony 31. wylicza autor dwudziestu czterech świętych i błogostawionych tego imienia (między temi Hozyusz, Warszewicki) Polaków. Oprócz tego dodane są króciuchne żywoty następujące: Beati Meinhardi episcopi Liuoniensi (sic); B. Bertoldi ord. Cisterciens. episc. Livonię; B. Juttae viduae Prutenae, [Vita S. Juttae ex polonico Frederic. Schembek interp. Joanne Snini, ob. Acta SS. Antverp. Maii T. VII. p. 602—613]; B. Dorotheae viduae Pruthenae; B. Martini Bariczka Warsavien; oraz P. Martini Laternae Poloni Soc. Jesu vitae felicisque mortis descriptio. Occisus A. D. 1598. die 30 Septembris.

Jocher 8600.

Jagiell. — Ossol. — Czartor. — Krasinś. — Raczyńs.

— Vita B. Stanislai canonic. Regul. Lateran. Casimiriae, auctore Mart. Baronio, recognita a. Frider. Szembek et miracula primo post obitum anno patrata ex MSS. cum commentario praevio et notis Godefr. Herschenii.

Jocher 8605. z Catal. Bibl. Bunav.

Całe to wydanie jest więcej niż wątpliwem. Primo post obitum anno, jeżeli się odnosi do Szembeka, to druk wypadłby na rok 1645, lecz taka edycja wcale znana nie jest. Jeżeli wylczenie cudów odnosi się do daty śmierci Baroniusza, to ta data nie jest wiadomą.

— Vitae, gesta et miracula, sanctorum quinq; fratrum polonorum eremita-

rum Casimiriensium, ordinis S. Romualdi Abbatis Camaldul: Joannis, Benedicti, Mathei, Isaaci, Christini, martyrum, simulque et aliorum sociorum eorum, Athanasii, Lavrentii, et Bogvmili: ex variis authoribus, diuersisque fragmentis breuiter collectę et nunc primum in lucem editae: auctoritate illvstrissimi Domini Bernardi Maciejowski, Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalis, archiepiscopi Gnesnensis, 1606. A Martino Baronio, Iaroslaiuense clerico, Pars prima. Deus qui gloriatur in consilio Sanctorum, magnus et terribilis super omnes, qui in circuitu eius sunt. Psalm 88. Cum gratia et priuilegio S. R. M. Superiorum permissu. Cracoviae, Basilius Skalski impressit, Anno Domini M. DC. X. (1610). w 4ce, str. 40.

Na str. 4-tej herb Szyszkowskich i pod nim 6 wierszy łac. — Książkę przypisał autor prozą X. Marcinowi Szyszkowskiemu biskupowi Plockiemu; poczem podaje spis autorów, z których czerpał materyały do napisania swego dziełka. Między innymi wymienia swoje jakieś dziełko: Catalog. SS. Polo. Patronorum. — Od str. 9 do 18. kreśli żywoty tych pięciu męczenników, poczem na str. 19. jest nowy tytuł:

Vitae Sanctorum qvatror fratrum polonorum eremitarum Camaldulensium confessorum, ordinis Sancti Romualdi. Quorum festa Sancta Mater ecclesia catholica Romana celebrat, infra scriptis temporibus, scilicet: Barnabae confessoris, illorum Magistri qui claruit Anno Domini, 1005 die 10 Maii. — Andreae Zeorardi confessoris, qui vixit Anno 1009. die 6 Julii. — Ivsti confessoris, qui obiit Anno Domini 1008. die 9. Julii. — Benedicti, Zuirardi martyris, (qui floruit Anno Domini 1011. die 6. Maii). Pars secunda. Authore Martino Baronio, Iaroslaiuense Clerico. Interroga enim generationem pristinam, et diligenter inuestiga patrum memoriam, ipsi docebunt te etc. Job 8. Cracoviae, Basilius Skalski impressit Anno Domini 1609.

Na odwr. stronie tytułu herb Sיעińskich i pod nim 6 wierszy łac., podpisał Bartłomiej Września. Autor przypisał prozą Stanisławowi Sיעińskiemu biskupowi Przemyskiemu. Poczem idą żywoty tych czte-

rech męczenników. — Od str. 34. poczyną się znnowu żywoty Bogumiła arcyb. Gnieźnieńskiego, który przed śmiercią został kamedułą. — Na str. 36. jest żywoty Bolesława Chrobrego, pierwszego króla polskiego. — Na str. 38. żywoty Bolesława Wstydlwego.

Na odwrocie tytułu pierwszego między approbacyami jest i taka: Romae, anno 1602. Fr. Joannes Maria Vercellensis, Magister S. Palatii, vidit et approbavit. Zdaje się stąd, iż autor był w Rzymie w tym roku. Załuski Collect. legum a. 62. Cracoviae 1610 („stupendae raritatis“). Akad. — Jagiell. — Warsz. Uniw. — Czarator. — Raczyńs.

— Życie i cuda błogosł. Izaiasza. W Krakowie, u Baz. Skalskiego roku 1600. w 4ce.

Na karcie 2-giej od końca verso wspomniany jest Andreas de Cracovia biskup Kijowski zakonu Dominikańskiego, na co przytoczone jest świadectwo w wyrazach: jako to Pr. Simon Okolski in Serie Episcoporum Kijoviensium pokazuje. Dzieło to Okolskiego jest dopiero z r. 1646. znane. Na ostatniej karcie cytowany jest Andrzej Wargoeki, jako autor dzieła: De Ligno S. Crucis Lublinensis.

Jocher 8511. ma to objaśnienie pod 8512. widocznie przez pomyłkę zamieszczone. — Niesiecki I. 139. za nim Siarczyński i Jocher N. 8509. przytaczają: Fryder. Szembek S. J. Żywoty błog. Izaaka Bochnara. B. w. m. dr. i r. Byłżeby to jaki przekład z Baroniusza?

— ob. Gorczyński Mich. A. (Cnotliwy żywoty błog. Stanisława 1763).

BAROZI Jakób de Vignola. Pięć porządków budowniczych podług prawideł Jakoba Barocego z Winioli. W Warszawie, 1791. w 4ce, str. 52 i tablic 28 na blasze rytych.

Przed tytułem rycina z herbami i portretem Stanisława Augusta a u dołu podpis: przez Jakuba Hempla odris. i wyszty.

Żebrawski Bibliogr. matemat. str. 483. — Bentk. Hist. lit. II. 350.

Akad. — Ossol. — Czarator.

Barradyusz (Barradas) Sebastyan († 14 Kwiet. 1615). ob. Poszakowski Jan (1749).

Barre de Beaumarchais Antoine (De la) († 1750). Histoire de la Pologne sous le roi Auguste II. ob. Parthenay.

BARREAUX (Des) Jacques Vallée (1602 † 8 Maja 1673). Sonet: Opem

divinam in agone poscens, per varios Polonos versum....

Zański Zbiór II. 26.

BARRON l'Abbé. Actions de grace sur le mariage du Roy avec la princesse de Pologne Marie Leczinski fille du Roy Stanislas, présentées le sept Septembre 1725 à Sa Majesté. Par Mr. l'abbé Barron. De l'imprimerie de la veuve Vaugon, rue de la Huchette, au Joly Bois (1725). w 4ce, str. 8.

Czartor.

BARRY Antoni. Icon exemplaris vitae, pio nitens affectu in Virg. Deiparam, in genuinos gratiae divinae defensores, necnon in animas fidelium defunctorum; seu vita summi pontificis Benedicti XIII. de ordine praedicatorum assumpti, a nativitate ipsius usque ad assumptionem ad summum pontificium; item quatuor brevia ejusdem; unum de salutatione angelica; alterum de SS. Rosario; tertium de veritate doctrinae S. Thomae Aquinatis in materia de gratia divina ex se ab intrinseco efficaci, et de praedestinatione electorum gratuita; quartum de liberatione animarum e poenis purgatorii. Variis in locis vario idiomate impressa, nunc recentur reimpressa. Varsaviae, typis S. R. M. Scholarum Piarum. Bez w. r. w 4ce, z przodu 3 karty nlb., str. 63 i 1 tablica.

Są herby papieża; dalej herb X. Wincentego Santini nuncyusza. — Przypisał prozą łac. X. Wincentemu Santini arcybiskupowi Trapezuntu i nuncyuszowi apost. w Koronie i Litwie X. Antoni Barry psalterzysta kollegiaty Warszawskiej w 1726 roku. Po dedykacji skreśla żywot papieża Benedykta XIII. W końcu na tablicy wliczenie wszystkich papieży i kardynałów, którzy pochodzili z rodziny Ursinus (pióra J. J. Zańskiego).

Por. Benedykt XIII. (Icon exemplaris vitae 1725).

Joher 8340. ma to z datą 1726. według Zańskiego. — Zański Spec. Cat.

Akad. — Czartor. — Ossol. — Warsz. Uniw.

BARRY Paweł X. Soc. J. (ur. 1585 † 1661). Przymierze wiecznego poddaństwa które czyni dusza pobożna z Stworzycielem swoim, to jest: 33 umów z Zbawicielem naszym, modlitwie słu-

żących, albo oświadczeniu miłości swojej ku niemu przez krótkie słowa zawierające w sobie skryte intencje francuskim językiem wydane przez X. Barry Soc. Jesu. W Waszawie, w drukarni J. K. Mei i Rzpłtej Schol. Piarum. Bez roku (1755). w 12ce, z przodu 1 karta nlb. i str. 46.

Warsz. Uniw.

Bars ob. Barss.

Barschius Zacharias ob. Mestnar Jan (Propemtion 1583).

Barscius Joannes ob. Barszcz.

Barsius Stanislaus ob. Sanuto (In felicem regiminis 1551).

Barska konfederacya ob. Denkwürdigkeiten (1769) — Reces (b. r.) — Replika (1775) — Repnin (1768) — Uniwersał N. Pana (1780).

Barski Adam ob. Dyskurs (b. r.).

Barski Basilius Dominikan ob. Podzyński V. J. C. (Oratio 1768) — Święcki Wawrz. (Róża jerychońska 1754).

BARSKY Christophorus, Canonicus ecclesiae Posnaniensis et praepositus Zbąszczyń. Oratio in obitum Illustrissimi et Amplissimi Domini D. Andreae a Przyemsku Przyemski, cvriac regni maresalci, Coninen. Covalien. Bidgostien. etc. capitanei. Posnaniae, in officina Joannis Wolrabj. Anno 1620. w 4ce, ark. C₁.

Dedyk. Adamowi et Stan. Przyemskim. — Drzeworyt z ich herbem na odwrocie tytułu. Jagiell.

Barski Hieronim ob. Hippolyt Joannes (Honorii eruditae 1610).

Barski Mathias obacz: Hap Gas. (Epiced. 1586).

Barski Mikołaj obacz: Mikołaj S. (1793).

Barskie wójtostwa obacz: Produkt (1774).

BARSS Franciszek (Bars) Bankier. Głos Jegomości Pana plenipotentia miast prowincyj Wielkopolskiej imieniem miast Koron. y W. X. Lith. z zlecenia współ plenipotentów miany na ratuszu miasta stołecznego Warszawy, w czasie przy-

mowania prawa mieyskiego przez JW. Stanisława Małachowskiego, marszałka seymowego y konfed. koron. Dnia 29 Kwietnia roku 1791. w exekucyi prawa pod dniem 18 miesiaca y roku tegoż jednomyślną Najjaśn. Stanów Rzeczypospolitey zgodą dla uszczęśliwienia ludu ustanowionej. w 4ce, kart 2.

Korzon. I. 28—9. — Encykl. Orgelbr. II. 927.

Krasińs. — Warsz. Uniw.

— Mowy za czterema stanami kupieckim, rolniczym, żołnierskim i ludzi uczonych. Ktory z nich iest krajowi pozycetniejszy a zatym pierwszy do łask i szczegulniejszey monarchow opieki. Przełożone z francuzkiego przez Franciszka Barssa. W Warszawie w drukarni Piotra Dufoura. 1775. w 8ce, kart 4, str. 176.

Dufour dedykuje Stanisławowi Augustowi po francusku tę pierwszą pracę z jego drukarni.

Zielińs. — Ossol. — Jagiell. — Akad. — Branic. — Bibl. Tow. P. N. Poznańs.

— La Russie officieuse. Paris (1799). w 12ce.

— Bezstronne uwagi nad mową JW. Jezierskiego kasztelana Łukowskiego, mianą na seymie dnia 15 Grudnia 1779. przeciwno mieszczanom. w 8ce, str. 64.

Zielińs. — Branic. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Zdanie moje o pojedynkach czyli list officyera francuzkiego do iednego z swoich przyiaciół przełożone z francuzkiego przez Fr. Barssa. W Warszawie, u Diufura 1776. w 8ce, str. 32.

Przypisane Stanisławowi Augustowi.

Akad. — Krasińs. — Zielińs.

(Bars). Nobilitacya Franciszka Barssa i Tomasza Czecha. (Projekt). 1791? folio, str. 1.

Branic. — Czartor.

— ob. Lillo (Bewerley 1777).

Gołębowski. O dziejop. 240. — Roczniki Tow. przyj. Nauk. XIX. 170. — Bentk. I. 664. II. 46.

Barstsch Józef obacz: Sereby Ign. (Arena philosophica 1736).

Barszcz Fryderyk ob. Bartsch.

(Barszcz Jan). Fvnebris laudatio et threnodiae in exequis ornatissimi et le-

ctissimi adolescentis Joannis Barscii, a studiosa iuventute conscriptae, in academia Vlnensi Societatis Jesu. Vilnae, in officina academica Societ. Jesu Anno Domini clóoXCV (1595). w 4ce, kart nlb. 18, każda str. obramowana, druk antykwa.

Na stronie odwrotnej karty tytułowej: Georgivs Dambrowski Jacobo Barscio S. P. D. prozą, z zakończeniem: Vilnae XV. Cal: Januarij, Anno M.D.XCIII. — Od str. Aij: Lavdatio in exequis ornatissimi adolescentis Joannis Barscii, Vilnae in aede sacra D. Joannis a Nicolao Madaleński habita, przez 8 stron także prozą. — Otdąd aż do końca krótsze i dłuższe wiersze przez różnych pisane. Są tu mianowicie utwory: Nicolai Madaleński, Alberti Kalinski, Stanisłai Woyna, Joannis Vkolski, Antoni Desserani. Petri Plvscii, Jacobi Evchologii, Christophori Zado, Josephi Tyskewicz, Tobiae Langerfeldi, Joannis Florentii, Martini Bornemzae Transylvani, Bartholomaei Radzimowicz, Jacobi Felkel, Nicolai Stoienski, Alberti Simonowicz, Joannis Rohatinensis, Lavrentii Janowicz, Jacobi Lvtostanski, Lavrentii Borlangii, Christophori Campo, Martini Mercensis, Golielmi Soteroni Angli, Jacobi Dlvgolecki, Jacobi Osmolski, Valentini Skrobaczewski, Nicolai Szyszkwski, Andreae Lavdanski, Nicolai Swaracki, Abrahami Rozniatowski, Bartholomaei Szvmski, Nicodemi Silnicki, Alberti Niemiera, Avgvstini Jasiewicz, Theodori Masalski, Bartholomaei Widziszewski, Steph. Malleoli, Gabr. Bialozor, Ioannis Dlvyski, Andr. Radzanovensis, Alexandri Mosalski.

Kraszews. Wilno IV. 131, 140. (mylnie ma Romiatowski). — Juszyńs. Dykc. II. 137. — Siarczyńs. Obraz. I. 91. Ossol.

BARSZCZ Jerzy X. Soc. J. (ur. 27 Kwiet. 1677 † 3 Marca 1743). Kazanie ná pogrzebie Jaśnie Wielmożnego Jmci Xiędza Macieja Jozefa Ancuty biskupa Wileńskiego, ktory jáchawszy do Warszawy na przysięgę in Novembri ztamtąd powracaiać y wizytując Juchniewiecką parafia, umarł 18 Januarii 1723. miane w Kathedrze Wileńskiej 6. Februarii. B. w. m. i dr. i bez osobn. tyt. (Wilno, w druk. Akademii 1735). w 4ce, kart nlb. 16, sign. do E₂.

Na odwrocie ostatniej karty approbacya, gdzie powiedziano: Praesentem funebralem concionem, hactenus in umbris oblivionis se-pultam, nunc per nos ex pulvere detersam,

praelo ac luce dignam pronuntiavimus
Anno 1735 die 25 9-br: Alexander Jo-
annes Zebrowski etc.

Brown Bibl. 113. — Jocher 9428.

Akad. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow. —
Wileńs.

— Kazanie o S. Augustynie dokto-
rze kościoła Bożego, ná afektácyá Já-
śnie Wielmożnego Jmści Xiędza Kon-
stantyna Brzostowskiego biskupa Wi-
leńskiego, przy wotywie Jáśnie Wiel-
możnego Jmści Xiędza Macieja Ancuty
koadjutora y suffragána Wileńskiego,
miane roku 1719. w kościele Wiele-
bnych Panien Nawiedzenia Nayśw: Pan-
ny klasztoru Wileńskiego, od pomie-
nionego kaznodzieje. Bez m. r. i bez
osobnego tytułu. (Wilno, Akademia).
w 4ce, kart nlb. 16, (sign. A—D₄).

Jocher 4896.

Jagiell.

— Kazanie o błogosławionym Jo-
zafacie arcy-biskupie Połockim y mę-
czenniku w cerkwi Wileńskiej Troycy
Nayświętzey WW. OO. Bazylianow
przy wálney duchowienstwá processyi
z katedrálneho kościoła, roku 1717.
miáne, zá dobroczynnościa Wielmożne-
go Jego Mości Pána Jozafata ná Wi-
ślingu Zyberka kráyczego Inflánskigo
Inflánskigo, do druku podáne przez X.
Jerzego Barszcza Societatis Jesu kázno-
dzieję w kościele farnym świętego Iana.
W Wilnie, w drukárni Akadémickiey
Societatis Jesu (1717). w 4ce, k. nlb.
28, (sign. A—F₄).

Na odwrocie karty tytułowej herb Zyberków
z epigrammatem; na następnych 3 kar-
tach dedykacja do kráyczego Inflánskigo
i approbacya Karola biskupa. Od 16 karty
idzie kazanie drugie o św. Józefie.

Jocher 4884, 8488.

Akad. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. —
Petersb.

— Nowe lato z pryncypálnym dniem
Imienia Jezusowego, dni święte y świe-
tne mające; przy prymicyálney powtó-
re ofierze Wielmożnego, Nayprzewiele-
niejszego Jegomości Księdza Piotra
ná Łubnie Połubińskiego, práłatá y
proboszczá katedrálneho Wileńskiego,
tákte y dyccezyi Żmudzkiey: krotkim
ogłoszone kazaniem, w kościele káte-
drálnym Wileńskim od X. Jerzego

Barszcza Soc: J: AA. LL. y fil: dokt:
roku od słowá przedwiecznego w ciele
ludzkiem: kázácego 1725. W drukárni
Akadémickiey Wileńskiey Soc: Jesu.
w 4ce, kart nlb. 19, (sign. A—F₁).

Na odwrocie tytułu pod herbem Połubińskich
sześciowiersz. — Dedykacyi Połubińskiemu
jest kart dwie.

Jocher 4933.

Jagiell.

— Strzemię nieśmiertelney sławy, ná
terminie smiertelności, w Bogu zesłego
Jáśnie Wielmo: Nayprzewielebniejszego
Jegomości księdza Konstantyna Kazi-
mierza Brzostowskiego biskupa Wileń-
skiego, nagłym w ciężkich žalách ka-
zaniem ná widok stawione w kościele
katedrálnym Wileńskim, a Jáśnie Wiel-
możnemu Jego Mości Pánu Jozefowi Brzo-
stowskiemu pisárzowi Wielkiego Xię-
stwa Litewskiego, Miądziólskiemu, By-
strzyckiemu etc. staroscie na ulgę
smutku ofiarowane, przez X. Jerzego
Barszcza Societ: Jesu AA. LL. y filo-
zofii doktorá. Roku od przyscia ná świat
zwycięzcy smierci 1722. W Wilnie, w
drukárni Akadémickiey Societatis Jesu.
w 4ce, kart nlb. 24, (sign. do H₁).

Na odwrocie kartki tytułowej herb Brzo-
stowskich (strzemię) z epigrammatem. Sa-
mego kazania kart nlb. 23.

Jocher 9426.

Akad. — Jagiell. — Ossol. — Wileńs.

Barszcz Mat. obacz: Sidus Hiac.
(Symbolum amoris 1632).

BARSZCZ Petrus. Anamartitos sive
Oratio ostendens viri boni occasum esse
a noxa tvtvm, quam ad diem funeris
illustrissimi et magnifici Domini D.
Francisci Floriani a Zbrzydowice Ze-
brzydowski, Castellani Lvblinensis, in
noua Korczyn, Szereszouiensis, etc. etc.
praefecti, Petrus Barszcz Art: et philo-
sophiae in alma Vniuersitate Cracouiensi
Baccalaureus conscripsit. Anno Jubilaei
M.DC.L. die 3 Nou.: Cracoviae, apud
Lvcam Kvpisz S. R. M. typographum.
(1650). folio, ark. D₂.

Na odwrotnej stronie tytułu herb Zebrzy-
dowskich Radwan, pod nim wiersz łac.
Następuje dedykacya Mich. Mik. Zebrzy-
dowskiemu, prozą. Mowę kończą 3 cy-
taty łac.: z Xenophona i z Seneki.

• Czartor. — Jagiell. — Krasinś. — Ossol.

— Oratio ad iusta exsequiarum, dum perillustr. et adm. Rádi olim Dni Adalberti Serebryski canonici Cracoviensis, etc. S. M. R. secretarij, pijs manibus, nobilis et studiosa juventus Academiae Cracoviensis in oratorio pietatis parentaret. A Petro Barszcz art: et philosophiae baccalaureo habita. Anno reparatae salutis humanae 1650. Idib. Januarij. Cracoviae, apud Lvcam Kypisz S. R. M. typograph. (1650). w 4ce, str. 15.

Dzików — Univ. lwow. — Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— ob. Oczkowicz Stan. (Promontorium 1647).

BARSZCZEWICZ Grzegorz Stanisław.

Hilaria animorum post superatas rigidi examinis noctes longiore publicae felicitatis die ex obtentis coronarum decoribus; a VII. VV. DD. primae laurae candidatis, dum per clarissim. et excellentiss. Dominum D. M. Gasparum Topsisinski philos. doctorem, collegam minor. in peraugusti Divi Jagellonis aula, a spectatiss. illustrium hospitum, et Senatus Academici corona, artium liberalium et philos. baccalaurei ritu solenni renuntiarentur circa aequinoctium vernum celebrata, quorum publicam totamq. festivitatem Gregorius Stanislaus Barszczewicz ejusdem laurae candidatus in vim fraternae gratulationis et publici applausus voto cordiali ad cytharam Apollinis decantavit. Anno salutaris hilaritatis 1703. die 31. Aprilis. Cracoviae, typis academicis. 1703. folio, kart nlb. 7.

Dedyk. Gasparo Kamocki, canon. cathedr. Crac. et Sandom.

Jocher 1485.

Krasińs. — Dzików — Ossol.

BARSZCZEWSKI Andrzej (Jędrzej).

Kazanie przy konkluziey, oktawy solenney; wniebowzięcia Mátki Boskiej. W kościele archikatedralnym metropolitański (sic) lwowskim miane. Przez Xiędza Jędrzeja Barszczewskiego S. Th. mágistra, y regenta; zákonu Kármelitańskiego, dáwney obserwácyey. Prowincyi ruskiej. Roku páńskiego 1725; dnia 22.

Sierpnia. We Lwowie, w drukárni Bráckiey SSS. Troycy. folio, kart 11.

Na odwr. str. karty tytułowej: „Na prześwietny Iáśnie Wielmożnego Jełowickich domu kleynot.“ — Poczem rycina z herbem, a pod nim sześciowersz. — Na następnej karcie dedykacya: JW. y Nayprzewielebnieyszym JMci Xiędzu Hieronimowi Jełowickiemu, biskupowi Pelleńskiemu etc. regentowi kancelaryey W. X. Litowskiego etc. (zajmnie 2 karty). — Na dalszych 8 kartach „Kazanie.“ — Na końcu: Imprimatur, cenzora Jana Tomasa Józewicza. Kazanie przeplata gęsto łacina.

Jocher 4934.

Czartor. — Drohob. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Koncept nad konceptami. A w łacińskich terminach: singularis divinae sapientiae, partus. Niepokalane Poczęcie. Mátki Boskiej. Panegirycznym kazaniem, przy konkluziey solenney oktawy, tegoż festu: w archikatedrze metropolitańskiej Lwowskiej, pokazany. Przez przewielebnego w Bogu, Xiędza Andrzeja Barszczewskiego, S. Theologij magistra y doktora: exprowincyała, y przeora ná ten czas Lwowskiego Kármelitańskiego dáwney. Ob. Roku páńskiego 1736: dnia 15. Grudnia. We Lwowie, w drukárni Bráckiey Świętey Troycy y Jego Krolewskiej Mści. folio, kart 9.

Na odwrocie karty tytułowej rycina z herbem Wiśniowieckich, a pod tem sześciowersz polski.

Autor przypisał dziełko Janvszowi Korybowski Wiśniowieckiemu kasztelanowi krak. Dedykacy genealogicznej kart 3. — Kazania nadpis: Xięga rodzaju, Jezusa Chrystusa.

Jocher 4964, 4990. — Jocher według Bibl. Carmelit. ma także datę 1732.

Krasińs. — Jagiell. — Ossol.

— Transport złotego Abdanku z Xiąg wiekopomney sławy w xięgę żywota wieczney y nieśmiertelney chwały. W godney i wielkiej osobie, Iáśnie Wielmożnego y Nayprzewielebnieyszego, Jegomosci Xiędza Jana na Ossali y Michalczu Skarbka; arcybiskvpa metropolitańskiego Lwowskiego, opata Płockiego. Pokazany. Ná pogrzebie Jego, w kościele archikatedralnym Lwowskim, przez przewielebnego w Bogu

Xiędza Andrzeia Barszczewskiego, świętey theologij magistra y doktora; prowincyała WW. OO. Karmelitów, dawney obserwancyi prowincyey: ruskiej. Roku pńskiego, 1734. dnia 9. miesiąca Lutego. We Lwowie, w drukarni Brackiej SSS. Troycy y Jego Krolewskiej Mości (1734). folio, kart 8, (1 karta, ark. D₂).

Ossol. — Czartor. — Jagiell.

— Walna, y tryumfalna: do nieśmiertelney chwały, y sławy; droga. Herbowna, Jaśnie Wielmożnego Jegomości Pana, Stanisława Mateusza na Rozdole y Róiwcach, Rzewuskiego, wojewody Bełzkiego, hetmana wielkiego koronnego: Krzywda uatorwana, a na pogrzebie Jego, w kościele WW. OO. Karmelitów Lwowskich; dawney obserwancyi: Roku pańs: 1730. dnia 17. Lipca pokazana. Przez przewielebnego w Bogu, Xiędza Andrzeia Barszczewskiego świętey theologii mahistra y doktora, prowincyała tychże WW. OO. Karmelitów. We Lwowie, w drukarni Brackiej SSS. Troycy. folio, kart nlb. 10, (sign. D₂).

Na odwrotnej stronie herb Rzewuskich, a pod nim 6 wierszy.

Dedyk. Ludwice z Kunickich Rzewuskiej, wojew. Bełzkiej, hetm. W. K. (str. 2). — Kazanie ma godło: Drogę mądrości pokaże tobie.

Jocher według Bibl. Carmelit. ma mylną datę 1738 r.

Jagiell. — Krasińs. — Czartor. — Drohob. — Ossol.

— Waler troiaki jednej złotey korony na koronacya cudownego Sokalskiego obrazu Matki Boskiej przy troistym, Jaśnie Oświeconego Potockich domu krzyżu; pokazany. Przcz X. Andrzeia Barszczewskiego, S. Th. magistra y regenta; zakonu Karmelitańskiego, dawney obserwancyi. Prowincyi ruskiej, difinitora. Roku pańskiego 1724. dnia 15. Septembrá.

Kazanie to mićci się w dziele, wydanem przez Ignacego Orłowskiego: Chwała koronna szczęśliwa koronacya monarchinii całego świata Maryi... Lwów, druk Kollegium Societ. Jesu. 1726. w 4ce, od str. 285—326.

Jocher 9034. ma z datą 1725. jako osobne dzieło lecz zapewne się myli. — Chłędows. Spis 164.

— Kazanie na zamknięcie oktawy koronacyi obrazu cudowney N. Panny Maryi w kościele XX. Dominikanów w Podkamieniu. We Lwowie, w druk. Brackiej SSS. Troycy.

Jest w Rostkowskiego Mak. Zbiór na wybór peretek. 1731. folio.

Jocher 8988. podaje według Bibl. Carmel. że wyszło osobno r. 1727. co mylna.

— ob. Actus coronationis (1724) — Chwała koronna wydanie Orłowskiego (1726) — Rostkowski Mak. (1731).

Jocher T. II. s. 68.

BARSZCZEWSKI Jan, missionarz. Animus, ex certamine erudito victor. In X. VV. DD. primae laureae candidatis observatus: ac dum, a Clarissimo et Excellentissimo Domino, D. M. Melchiore Kiciński, philosophiae doctore, collega minore, matheos et astrologiae ordinario professore., artium liberalium et philosophiae baccallaurei in augusto D. Iagelonis Lycaco, in magnorum hospitum praesentia ritu solenni renuntiantur: a Joanne Barszczewski, ejusdem laureae candidato, ore poetico declaratus. Anno ad victorias descendentes Dei, 1719. die 26 Octobris. Cracoviae, typis Francisci Cezary, S. R. M. Celsissimi principis, Illustrissimi et Rndissimi D. Episcopi Crac. Ducis Severiae, necnon Schol: Novodvors: ord: typogr. (1719). folio, kart 10.

Na odwrotnej stronie karty tytułowej herb Topór, pod nim sześciowiersz. — Dedyk. Ant. de Gledzianow Befchacki, notario castrensi Cracoviensi. — Następuje Oda do Śgo Jana Kantego. Egzaminatory: Mat. Ziętkiewicz, Franc. Hier. Pluciński, Melch. Kiciński. Laureaci: Mik. Pukiński, Jak. Hanićki, Kaz. Borkowski, Seb. Kazirołski, Jan Pałaszowski, Franciszek Goczyński, Józ. Modelewski, Alb. Fr. Płaczkowski, Bartł. Cisielski. Autorowi panegyryków dziękują: Kazirołski i Płaczkowski.

Jocher 1514.

Jagiell. — Ossol.

BARSZCZEWSKI (Jan Franciszek?) Manuale caeremoniarum romanarum ad usum Ecclesiarum Poloniae accommodatum r. 176...

Janocki Excerpta 356.

BARSZCZEWSKI Jan Franciszek. Mowa do Augusta III. podczas publicznej

audyencyi w Poznaniu. Warszawa, 1738. w 4ce.

Notat. Mich. Wiszniews.

— Oratio ad sereniss. Augustum III. Regem Poloniae, nomine civitatis Posnaniensis per Dominum Fr. Barszczewski U. J. Drem S. R. M. secret. ejusdemq' civitatis notarium 1736. Varaviae dicta.

W Suadzie Danejkowicza — Ostrowskiego Cz. I. 40—1.

— obacz: Awedyk Bonawentura (Konsolacya 1734).

Barszczewski Józef, kanon. katedr. Wileńs., cenzor ksiąg ob. Jabłonowski J. A. (Ostafii 1751 approbata) — Kotficki (Lech. 1751 approbata).

Bart Zacharyasz ob. Barth.

Bartakowics Josephus ob. Radzivil Nicol. Christoph. (Jerosolymitana peregrinatio 1756).

Bartankiewicz Szym. ob. Wośniowski Andr. (Insignia 1666).

BARTAS (Du) De Salluste Wilhelm (1544 † w Lipsu 1690). Judith. W Baranowie, w drukarni Andr. Piotrkowczyka r. p. 1620. w 4ce, kart nlb. 27 (sign. G₂).

Do Katarzyny z Buczacza Ostrogowej, kasztelanowej Międzyrzeckiej. Author: Nie przeto, że ma z Radziwiłłowego — Krew pomieszaną ze krwią domu swego — Wielkich pradziadów, z miecza y z każdej — Od wiele wieków licząc bardzo wiele. — Nie przeto że cię (ach) Ostrogową — Po miłym bracie moim ludzie zową. (to znaczy: po bracie ciotecznym).

Juszyński Dykc. poet. T. I. 242—3. przyznaje Judytę, w Baranowie 1629 r. wydaną, Rafałowi Leszczyńskiemu, powołując się na mowę pogrzebową Jana Amosa Komeniusza (Spiegel guter Obrigkeit 1636), w której nazywa Leszczyńskiego autorem Judyty. Za Juszyńskim poszedł Wiszniewski w T. VII. Pierwszy Linde robi autorem tego poematu Ostrogora, wnosząc z przypisania Katarzynie z Buczacza Ostrogowej, którą nazwał wdową po swoim miłym bracie. — Z tego powodu Siarczyński w Obrazie wieku Zyg. III. zawahał się widocznie i obudwóch nazwał autorami Judyty — to jest Ostrogora autorem, a Leszczyńskiego wydawcą. Maciejowski chcąc pogodzić tak rozdzielone zdania, wpadł na myśl, że obadwaj mogą być autorami, lecz dwóch odmiennych sobie

Judyt — przyznając tylko wydaną w Baranowie 1620 r. Ostrogorowi. — Za tem zdaniem idzie i Chomętowski — to samo Sobieszczański w Encykl. powsz. Orgelbr. T. 20. str. 171 i 172. — Że jednak Leszczyński był bratem ciotecznym Jędrzeja Ostrogora, męża Katarzyny z Buczacza, urodzonego z Katarzyny z Leszczyńskich Ostrogowej żony Wacława a ciotki Rafała Leszczyńskiego, więc tem się rozjaśnia zagadka na rzecz Leszczyńskiego.

Ossol. — Czartor.

— Toż samo, tamże, tylko z datą 1629 r. w 4ce, ark. 6¹/₂.

Bandt. Hist. dr. I. 34. ma z datą 1620. — Maciejowa. Polska I. 332. — Wiszniews. Hist. lit. VII. 133. ma z datą 1629.

BARTECZKO Andr. Castrum doloris illustriss. Domino D. Rudolpho S. R. comiti de Gaschin libero Baroni de et in Rosenberg, haereditario domino in Hultschin, Odersch, Katscher, Reichsalck, et Freystadt, Sac. Caes. et Cath. Majest. camerario, serenissimi principis ac ducis Oppaviensis et Carnoviensis consiliario, necnon inelyti ducatus Oppaviensis capitaneo, die 24 Julii Anno 1715. pientissime vita functo, in templo parochiali Hultschinensi instructum ibidemque sub solemnibus parentalibus die 18 Februar. Anno 1716. spectatum et illustr. ac excellent. Domino D. Georgio Adamo Francisco S. R. J. Comiti de Gaschin libero Baroni de et in Rosenberg, haereditario domino in Polonico — Neukirch, Zierowa, Katscher, Freystadt, Reichwaldt, Odersch, Hultschin, Wosnick, Zakrau, Frieschkowitz et Bodzanowiz, Sacr. Caesareae et Catholicae Majestatis intimo consiliario et camerario, necnon inelytorum ducatum Oppolienensis ac Rattiboriensis capitaneo plenipotentario a conventu S. Ord. Minor. S. Francisci Reformat. ad S. Annam in Silesia Superiori fundatori munificentissimo in perpetuae gratitudinis mnemonymon submississime dedicatum. Nissae, typ. Josephi Schlegel civitatis typogr. Anno 1716. folio, str. 20. Ossol.

Bartel Jerzy ob. Hackenberger Jan (Droga prawdziwa 1761).

BARTELMUS Traugott. Dank-Predigt am 20 des Wintermonaths 1781.

als dem Tage der Auszeichnung des Platzes zu der von Sr. glorreichst regierenden Röm.-Kaiserl. Königl. Apostol. Majestät Josepho II. allergnädigst verliehenen Gnaden-Kirche Augspurgischer Confession in der königl. Starostey Stadt Biala in Galizien Wieliczker Kreises aus dem ausgesteckten Platz vor einer sehr zahlreichen Versammlung gehalten. Von Traugott Bartelmus ältesten Prediger an der Gnaden-Kirche von Theschen in Schlesien eines k. k. Consistorii Augustanae Confessionis daselbst Assesor und der evangelischen Schule Inspector. Lemberg, gedruckt bei Wittib Josepha Pillerin k. k. Gubern. Druckerei 1781. w 4ce, kart nlb. 12. Ossol.

BARTELS J. G. Bibliothecae vivi dum viveret praenobilis et consult. Andreae Schotti scab. palacop. a. 1764. in aedibus b. possessoris in foro lignario vulgo Holtz Marekt distrahendam per J. G. Barthelsen. Gedani, typ. J. Fr. Barthels. w 8ce, Tom I. str. 171, 1. Tom II. str. 336. Krasinś.

BARTELS Jan Henr. Dantiscanus. De Trajano non optimo. Vittembergae, 1725. w 4ce.

— De proverbiorum fontibus. Vittembergae, 1725. w 4ce.

Barten Jan. Concordia oder Notel so alle Prediger zu Danzig. 1562. ob. Morgenstern Benedictus (Widerlegung 1567).

Jocher 3908.

Bartenstein (von) obacz: Waisselius Math. (Chronica alter Preusscher 1599).

BARTH Andreas. Der aufgehobene Leid- und Freuden-Wechsel welchen bey ansehnlicher Beerdigung des Woll Edlen, Besten und Hochweisen Herren Hn. Johannis Hevelii Weltberühmten Astronomi und in die 36. Jahr gewesenen wolverdienten Rahts-verwandten der alten Stadt in Dantzig, als derselbe Anno 1687 im Monath Januario eben an seinem Geburthstage sein rühmlich geführtes Leben geendiget hatte, und den 13. Febr. desselben Jahres in sein Erb-Begräbniss in der Altstädtischen Pfarr-Kirchen zu St. Cathar.

beygesetzt ward, aus des Propheten Jesaiae LX. Cap. V. 20. in einem Christlichen Leich-Sermon vorgestellt hat Andreas Barth, bey gemeldeter Kirchen Pastor. Dantzig, gedruckt bey Johann Zacharias Stollen 1688. folio, kart nlb. 3, str. 40 i 8 k. nlb. (z portretem).

Bentk. II. 326.

Jagiell.

BARTH Michał z Anneberg, Prof. medyc. w Lipsku († 1584). Annaeberga libri tres, quibus continentur urbis Annaebergae in Misnia descriptio, ortus et positus: conscripti versibus a Michaele Barth cive grato et amante patriae. Quibus accesserunt, Joannis Salliani de eadem urbe et sylva Hercynia libellus. — H. Eobani Hessi elegia. — Joachimi Camerarii Pab.[epergensis] elegia odoiporike Metallaria. — Basileae per Joannem Oporinum. (Na końcu:) Basileae, 1557. mense Martio. w 8ce, z przodu 1 arkusz i 131 str., spisu 6 kart nlb.

Po elegii Camerariusza na str. 120, jest przemowa prozą łacińską przez tegoż Bartha napisana do Stanisława Zbąskiego z Kurowa kasztelanica Lubelskiego ucznia swego, datowana: Lipsiae, ex collegio novo 15 Calend. Februar. anno 1556. quo die, ante annos ducentos triginta sex, Vladislaus Cubitalis post multos tandem labores, regni coronam suscepit. Przemową tą ofiarował mu swe następne dwuwiersze p. t. De Serenissimis Poloniae, Regibus ac Monarchis disticha Michaelis Barth Germani (od str. 125—131). Zaczyna je od Lecha I. a kończy na Zygmuncie Augustacie. Akad.

— De serenissimis Poloniae regibus disticha per Michaelem Bartholomeum(?). Lipsiae, apud Georg. Hantzech 1556. w 4ce.

Przyłęcki.

Barth Zacharyasz ob. Barthy

BARTHOLANUS Stanislaus (1573 † 1618). In obitum Illvstrissimi principis Alberti Radzivili dveys in Oliva et Nieszvvez Magni Marsalci Litvaniae Cownensisque etc. etc. capitanei. Stanisłai Bartholani Equitis Poloni fvnebris oratio. Ecclesiastici Cap: 38. Fili, in mortuum produc lacrymas, et quasi dirapassus incipe plorare, et secundum iu-

dicium contege corpus illius, et non despicias sepulturam eius. Cracoviae, typis Andreae Petricouij. Anno Domini M. D. XCIII. w 4ce, kart nlb. 19.

Dedyk. Nicolao Liberacki Abbati Copriwicensi.

Wierzbowski II. N. 1761.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Szembek.

— In obitum Illustrissimi et invictissimi Joannis Zamoscii, magni regni Poloniae cancellarii supremique exercituum generalis, patroni sui amplissimi Lacrymae Stanislai Bartholani rotmagistri. Zamosci, 1605. w 4ce, kart nlb. 6.

Czartor.

— Sigismundi III. Poloniae et Sveciae regis, duce Joanne Zamoisio, ex Michaele vtriusque Valachiae et Transilvaniae tyranno insignis victoria. Per Stanislauum Bartholanum in bello descripta. Ad illustrem Hieronymum Gostomski de Lezenice, palatinum Posnaniensem, capitaneum Sandomiriensem. etc. etc. — Ex campo Martis, portantur Martia dona: i t. d. (dziesięciowiersz łaciński). Cracoviae, ex officina Andreae Petricouij. Anno Domini, 1601. w 4ce, kart nlb. 13.

Zarazem jest tu: Valachiae victoriae Joannis Potocii coronis (ostatnie trzy kart).

Wiszn. VIII. 3—4. VII. 556. VI. 311.

Czartor. — Jagiell.

— Sigismundi III. Poloniae et Sveciae Regis, insignis ex Carolo victoria. Authore Stanislao Bartholano S. R. M. R. Huic accessit, situs et expugnationis Volmariae planta, ab eodem autore geometrice confecta et typis publicata. B. w. m. i r. (1606). w 4ce, kart 7. (wierszem) i rycina twierdzy Wolmaru.

Dedyk. Leonowi Sapieże.

Juszyński Dykc. I. — Siarczyński. Obraz I. 20. — Nord. Miscel. IV. 13. — Recke Lexicon 1827. str. 72. ma datę 1605. — Encykl. powsz. III. 155. — Starowolski Monum. 675. — Fischer Beitr. zur Gadeb. Bibl. 13. Czartor. — Ossol.

— obacz: Petrycy Seb. (De natura morbi 1591).

BARTHOLD M. Gottfried. Discursus politicus de electione et successione principis, per primis Jacobum, ut vocant, diversicolore concernens, autore cuius symbolum: Me gratia beat. do-

mini (M. Gottfr. Barthold. Dantiscanus scholae Joannae conrector).

Przyjęcki.

BARTHOLINUS Ricardus (Ryszard) z Perugii. ODEporicon idest Itinerariū Reuerendissimi in Christo patris et Dñi D. Mathei Sancti Angeli Cardinalis Guercensis Saltzburgeñ. Generalisq; Imperii locumtenētis, quaeq; in conuentu Maximiliani Caes. Aug. Sereniss. q; regū Vladislai SIGismundi ac Ludouici, memoratu digna gesta sunt per Ricardum Bartholinū perusinum aedita. Cum gratia et priuilegio [Tytuł w drzeworycie, u dołu cyfra H. Vietora]. (Na końcu:) Hieronymus Vietor hoc opus impressit Viennae, impensis Joannis Vuidemann Augusten. quod impressioni xiiii. kalē. septemb. datū est, absolutum uero, Idibus Septēb. Anno Dom. MDXV. w 4ce, k. nlb. 68, (sign. A—Q₆)

Na odw. tytułu: Joannes Dantiscvs. Ad lectorem carmen. — Na ark. C.: De adventu Regis Sarmatiae et ingressu Posonii. Na stepnie Sarmatarum cultus, habitus Sarmatarum, victoria de Moschis. — Na ark D.—E. wiersz: Principi Sigismundo Sarmatiae regi Ricardus Bartholinus Perusinus, deditissimum mancipium. — Jest tu i wiersz Dantyszka: De profectioe Sigismundi Regis... post uictoriam contra Moscos in Hungariam Joannis Dantisci Sylva. — (ark. E₂). Tegoż wiersz: Ricardo Bartholino, w którym M. Gliški zwany jest Hliški — Dalej wiersz Gaspara Ursina: Velusa ad Joannem Thurzo episcopum de conuentu (sic) Posoniensi. — Na ark. L₁ verso: wyliczenie magnatów polskich, znajdujących się w orszaku Zygmunta. — Księgę trzecią dzieła stanowi: Oratio in conuentu... per R. Bartholinum habita, po której następuje: Idyllium in matrimonio prince. Ludouici regis ac Mariae reginae. — Kończą rzecz wiersze Gaspara Ursina, Joach. Vadiana i Rudolfa Agrikoli.

Wierzbowski II. N. 905.

Czarnec. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Dzików — Pawlikowski — Czapski — Zamojs.

— Odoeporicon... (jak w edycyi z 1515 r.). Cracoviae, apud Hier. Vietorem 1524. w 4ce, ark. nlb. Q₆.

— Toż: w Freheri Scriptores Rer. german. II. 321.

Zański Bibl. hist. 30. — Ciampi Bibliogr. I. 20. — Wędrowiec 1882. N. 8. — Wiszniewski VI. 244.

BARTHOLOMAEUS *Ioannes* medicus. Libellvs poematvm Joannis Bartholemaei medici. In honorem Illvstrissimi ac Magnifici Domini D. Alberti Baronis a Lasco. Editus opera Bartholemei Andreadis Silesij, cuius Panegyris addita est I. in laudes ejusdem Baronis a Lasco. Gorlicij, Ambrosius Fritsch excudebat. Anno M. D. LXXI. w 8ce, ark. nlb. J7.

Dedykacya: Alb. a Lasco Bartholemaeus Andreades, kart 4. In laudes A. Lasco wiersz kart 5. Potem idą Poemata. Są tam także wiersze In laudem Sigism. Augusti, Historia hominis ebrji anno 1567, Symbolum Math. Voinovii, De Joanne Hasfurt (dwuwiersz). Poemata graeca idą od ark. J. Jagiell.

Bartholomaeus ab *Arxte* ob. Błonie Nicol. (1613).

Bartholomaeus de *Bohemia* ob. Vadingus (Annales 1732).

BARTHOLOMEUS de *Colonia*. Dialogus mythologicus Bartolomei Colonienensis, dulcibus iocis, iocundis salibus, cōcinisq; sentētis refertus, atq; diligentur nuper elaboratus. [Na odwrocie tytułu:] *Adrianvs VVolfhardvs Transsylvanus Artiu* et philosophiae professor, *Hilario Vuolfhardo* fratriq. amātissimo. S. D. (Na końcu:) *Impressum Cracouiae in aedibus domini Joanis Haller cuius Cracouiensis. Anno M.D.XVI. w 4ce, ark. C6. (kart 15).*

Tytuł w ramkach kolumnowych, z cyfrą J. Hallera.

Wierzbowski II. 923.

Jagiell. — Pawlikowski.

— Toż. *Viennae Pannoniae* in aedibus Hieronymi Vietoris et Joannis Singrenii 1512. w 4ce.

— Toż. *Viennae*, ap. Joa. Singrenium 1518. w 4ce.

Janocki V. — Załus. Bibl. II. 163.

Bartholomaeus Georgius ob. *Epicedia* (1580).

Bartholomeus *Martyr*, apostolus ob. *Bartłomiej* św.

Bartholomeus a *Pacificatione* ob. *Thomas Aquino* (Interpres. 1686) — *Waleryan* od *Św. Hieronyma* (Jagieliński *Murus aheneus* 1692).

Bartholomeus a *Petra*, decanus *Trevirensis* ob. *Jeremias Patriar.* (Sententia definitiva 1586).

BARTHOLOMAEUS a *Purificatione* **B. M. Virg.** *Interpres Divinus* D. *Thomas Aquinas* ab universis orthodoxae fidei cultoribus, angelico ore, caelestium arcana loqui, auditus, frequentissimae Illustrissimorum Hospitum praesentiae in Basilica S. Hyacinthi Ordinis praedicatorum Conuentus Varsaviensis, panegyrico calamo per P. Bartholomaeum a Purificatione B. M. Virginis Scholarum Piarum. Praesentatus anno caeli verbum aeternum interpretantis 1686 die 7 Martij. Varsaviae, typis Collegij Scholarum Piarum. w 4ce, str. nlb. 22.

Branic.

Bartholomeus *Usingensis* obacz: *Usingen* (1516).

BARTHUSEL *Michał X.* *Exorta* na spotkanie ciała... pasterza... (*Jana Dom. Łopacińskiego*). Bez w. m. i r. (1778). w 8ce.

Wileńs.

— ob. *Bukaty T.* (*Kazanie, exorty* (1778).

BARTHY *Zacharyasz* (*Bart*). De epidemia sive febre pestilentiali et maligna liber. Quae hisce temporibus in regione septentrionali saeviebat; neque adhuc desinit vagari: concomitantia non nunquam sibi habens Symptomata grauia, siue Graecorum exanthemata. Botor alijs Bullae, et Papulae, vulgariter vero Petetiae, vocata. *Zachariae Barthy* philosophiae, et medicinae doctoris. (Na karcie przedostatniej:) *Ponaniae*, apud viduam et haeredes *Ioannis Wolrabi*. 1598. Cum gratia et priuilegio S. R. M. (Na karcie ostatniej:) *Errata typographica*, sic corrigito. w 12ce, kart nlb. 75. *Dedyk.* i przedmowa kursywa.

Pod przedmową datowaną 1597 z Poznania podpisał się: *Zacharias Bart*, doktor filozofii i medycyny. Przypisał dziełko *Adamowi Sędziwojowi Czarnkowskiemu*, którego nazywa swym dobroczyńcą.

Encykl. Orgelbr. II. str. 943. art. J. *Majera*. — *Siarcz. Obraz* I. 21. — *Wiszniews. Hist. lit. IX.* 561. — *Jabłonowski Mus. Pol.* str. 23. mówi, że wyszło i po polsku ale on zawsze bałamuci. Być może, iż miał na myśli H. Powodowskiego: *Recepta*

przeciw powietrzu morowemu, lecz to jest dzieło całkiem odmienne.

Jagiell. — Kórnick.

BARTILIUS Wawrz. S. J. z Tarnowa (1569 † 19 Kwiet. 1635). Alfabet duchowny.

— Obowiązki dobrego młodziana.

— Officia de S. Michaeli et Angelo Custode et aliis angelicis Spiritibus. w 16ce.

— Praxes extirpandorum vitiorum. Jocher 4164.

— Sposób odmawiania koronki do Najśw. Maryi Panny.

— Sposób dobrej spowiedzi i komunii.

— Środki przeciwko nieczystości.

— ob. Kojałowicz Wijuk Wojciech (De vita 1645, 47, 48).

Brown Bibl. 109. — Backer Bibl. des ecriv. I. 434. — Krasz. Wilno IV. 38. — Siarcz. Obraz I. 19. — Jocher 4161. T. II. s. 48.

Bartkowski Mateusz ob. Władysław IV. (Applausus 1617).

Juszyński Dyke. I. 14.

Bartł Christophorus ob. Bongiochius Joannes Aloisius (1755).

Bartłński Floryan ob. Radziwiński Victor (Laurea 1658).

Bartłmiej Św. syn Tolomeusza (Tolmai) apostoł obacz: Czechowicz J. C. (Fama 1650) — Germani (1575) — Głuszkiewicz Ant. (1754) — Sewerynowicz J. Ch. (Exuviae 1756) — Zaremba Antoni (Droga 1765).

Bartnicy i bartne prawo ob. Niszczyczycki Krzysztof (1609, 1730).

BARTOCHOWSKI Adalbert S. J. (ur. 4 Paźdz. 1640 † 26 Września 1708). Comitibus I. Marii Elverii. Epigrammatum liber I—V. ob. Elverius (1694).

— Europa Joannis III. Poloniarum Regis invictissimi belli orthodoxi Imperatoris fortissimi difficillimis in Daciam, Bessarabiam expeditionibus iterum iterumque defensa à devotissima suae Majestati Soc. Jesu polona posterorum admirationi et gloriae immortalitati dedicata. Anno Dei exercituum supremas orbis ruinas suo discrimine vindicantis. Typis Coll. Calisiensis Soc. Jesu 1686. kart nłb. 17.

Druga edycja ob. Panegyres regiae 1737.

Czartor. — Ossol.

— Fulmen Orientis Joannes III. rex Poloniarum ter maximus. Bellicae fortitudinis gloria Innocentii XI. solitudine, Leopoldi I. studio, ingenti Portae Othomanicae terrore, publico christiani orbis voto, belli orthodoxi imperator electus, Viennae, Austriae, Panoninae, Podoliae, Ucrainae, Valachiae, etc. etc. vindex, à populis acclamatus, barbaricis adoratus cladibus, inter festivos triumphantis Europae plausus, à devinctissima maiestati suae Societate Jesu Polona in saeculorum memoriam, et regum exempla relatus. Calissii typis Collegij Societatis Jesu. 1684. folio, 14 ark. z rycią orła i tarcza Sobieskiego (miedzioryt).

Toż przedrukowane w Ostrowskiego Danejkowisza Suada lat. 1747. s. 25—49.

Jagiell. — Kijows.

— Panegyres regiae olim Joanni III. Poloniarum regi post victorias Otthomanicas scriptae et dicatae. Quibus accessit carmen R. P. Ubertini Carrarae inscriptum eidem Joanni III. nondum Regi. [Na drugiej karcie inny tytuł. Fulmen orientis J. III. rex Poloniarum ter maximus etc.... a Soc. Jesu Polona relatus]. Posnaniae, typis Collegii Societatis Jesu 1737. w 8ce, kart sign. A₂—E.

Przytem:

1) Europa defensa seu panegyricus eidem Joanni tertio Poloniarum regi post expeditionem Moldavicam, Valachicam et Budziacensem dicatus. Ejusdem authoris. Bez m. w 8ce, kart A—C₂.

2) In victoriam de Scythia et Co-sacis relata ab illustrissimo et excellentissimo Domino D. Joanne in Żółkwia et Złoczow Sobieski supremo mareschalco et duce exercituum regni Poloniae. Auctore Ubertino Carrara e Societate Jesu, professore rhetorices in Collegio Romano. Posnaniae, typis Clari Collegii Societatis Jesu 1737. w 8ce, kart A₂—A₈.

Wierszem, dedykowane Joanni Sobieski.

Niesiecki I. 46. — Brown Bibl. 109.

Branic. — Jagiell. — Warsz. Uniw. — Kra-sińs. — Czartor.

— Sidvs infulatum seu perillvstris et reverendissimi Domini D. Ignatii Grinski divina vocatione abbatis Coronoviensis gentilitius Draco splendidissimae originis svorvmqve meritovm lvee conspicvvs, inter prima cistertiensis caeli sidera a J. Adalberto Bartochovvski è Societate Jesv in primo suae infulae aditu panegyrica penna relatus. Anno nati in terra sideris. M.DC.LXXX.VI. Posnaniae, typis regis Collegii Posnaniensis Soc. Jesu. (1686). folio, kart 14. Jagiell. — Ossol.

— ob. Acta capituli (1669, 1681) — Tomasz z Aquinu (Facies Abyssi 1665) — Zawadzki Bened. (Lyricorum 1694). Bentr. I. 171. — Brown Bibl. 109—110.

Bartochowski Wojciech (II.) obacz: Sokołowski Wojciech. (Powitanie 1790).

Bartold ob. Bartolt.

BARTOLI Daniel S. J. (1608 † 1685). Compendio della vita, e miracoli del Beato Stanislao Kostka della Compagnia di Giesu, scritta dal Padre Daniello Bartoli della medesima Compagnia. Libri due. In Roma M.DC.LXX (1670) alle spese d'Ignatio de' Lazari nella stamperia de Giambattista Albrizzi. w 8ce, str. 400 i 6 kart na przodzie. Jocher 8614 a. ma to jako edycyą drugą z liczbą 408 str.

Czartor. — Dzików.

— Toż... All' Illustriss. Sig. e Pad. Colendiss. il Sig. Marchese Gvido Pepoli. In Roma, et in Bologna, per Gioseffo Longhi. 1671. Con licenza de' superiori. w 8ce, k. nlb. 8, str. 256.

Dedykacyą podpisał w Bolonii Franceseo Monari. Aprobata: Romae 26 Sept. 1670.

W książce tej wyczytuje, że jakiś kasztelan Międzyrzecki (Kamieniowski czy M. Rzeszowski) wydał był pismo i one swemi dodatkami pomnożył, w którem dowodził, że św. Stanisław nigdy w zakonie Soc. Jesu nie istniał. Kasztelan ten na zamku swoim Wiszyen zachorzwawszy, zarzut swój przed zgonem odwołał, na co X. Jan Dąbrowski d. 1. Grudnia 1663 r. dokument wystawił.

Zański Conspect. legum s. 74.

Jagiell.

— Toż. Editione secunda accresciuta dal medesimo autore. In Roma alle

spese d' Ignatio de Lazari 1671. w 4ce, str. 280 oprócz wstępu.

Aprobata 26 Septem. 1670.

Backer I. 433.

— Toż. Bologna 1671.

— Toż. In Roma et in Milano 1674. per Federico Agnelli. w 24ce, kart 16 i str. 566.

Jocher 8614 b.

— Toż. Milano pe' fratelli Bolzani 1715. w 12ce.

— Toż... Libri due. Edizione prima veneta accresciuta di molte notizie degne di memoria, le quali possono servire di appendice alla vita del Santo, scritta dal medesimo autore. Dedicata all' eminen. e reverendiss. principe il card. Gian-Erancesco Albani protettore del regno di Polonia etc. etc. In Venezia, MDCCLIV. nella stamperia di Giambattista Albrizzi. Con licenza de' superiori (1754). w 8ce, str. 402, k. 6 i 1 rycina.

Jest tu dodany list Lanciciusa do A. Spinelliogo z 14 Sierp. 1604 r. — Ciampi pisze: accresciuta da Gio Battista Sartori. Jagiell.

— Tenże tytuł: .... Composta dal .... della medesima compagnia. In Roma a spese del Tinassi. 1681. w 12ce, str. 111.

Autor sam skrócił.

— Ristrotto della vita del Beato St. Kostka de la Comp. di Giesu. Estratto della vita, che ne scrisse e stampo in Roma il P. D. Bartoli della medes. Compagnia. In Roma, per l'erede del Benacci. B. w. r. w 32ce, str. 128.

Aprobata 13 Sept. 1680.

— Tenże tytuł z odmianą: Compendio della vita. In Roma per il Bernabo. 1704. w 32ce, str. 139.

— Tenże tytuł. In Bologna M. D. CCXIV. Per li successori del Benacci (1714). w 32ce, str. 128.

— Das Leben u. scheinbare Wunderthaten dess S. Stanislai Kostka aus der Gesellschaft Jesu durch RP. Danielem Bartoli, ebenselbiger Gesellschaft, zu Rom im J. 1670. in zwei Bücher verfasst, anjetzo auss dem ursprünglichen Welschen in das Teutsche übertragen u. in offenen Truck gegeben.

Constantz, bei David Hautt d. Jüngern 1672. w 12ce, str. 529. Register k. 3. Tagzeiten oder Sibenstündige Gemüts-Erhebungen, von dem Seeligen Stanislaw Kostka auss der Gesellschaft Jesu. str. 28.

Backer wspomina także przekład łąciński Jos. Jouvaney i francuski P. Pougeta.

— O zywocie y cudach B. Stanisława Kostki z zakonu Zebrania Páná Iezusowego, księgi dwie napisane po włosku przez W. X. Daniela Bartola a potem przez W. X. Woyciecha Tyłkowskiego tegoz zakonu ná polski język przełożone. W Wilnie w drukarni Akademickiey Societatis Jesv. Roku pańskiego 1674. w 4ce, kart 6, str. 234, rejestru kart 3.

Na odwrocie tytułu herb Ossowskich. —

Przypis tłumacza Jędrzejowi Kazimierzowi Ossowskiemu kanonikowi Wileńs. Jest tu nieco genealogii Ossowskich i Kryskich.

W tekście powołuje się autor na Processus Posnan. Praemystien. Rom. w tej sprawie, który czy był drukowany, nie wiem. — Na str. 117—118. wzmianka o dawniejszych biografiach, mianowicie wydanych r. 1568. przez Jul. Facego i Stan. Warszewickiego i o liście Jana Polanka Soc. Jesu z Grudnia 1588. oraz o życiorysie wydauym 1590. przez Grzegorza Samborczyka.

Jocher 8615.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Przędzicz. — Wileńs. — Warsz. Univ.

Bartoli Petrus Sancti, rytownik (1635 † 1700) ob. Sigismundus Aug. (Profectio 1680).

Bartolomeus Coloniensis ob. Usingen Bartł. (1516).

BARTOLOZZI Feliks. Rime consecrate a sua Altezza Reale l'Arciduca Giuseppe Palatino di Ungheria Gran Principe di Toscana etc. etc. w 4ce, 3^{1/2} ark.

W dedykacji podpis taki: Vilna la 4 Novembra (sic) 1799. Felice Bartolozzi, Toscano. Jestto wiersz z powodu zaślubienia Palatyna węgierskiego z Wielką Kieźną rossyjską, Alexandrą. — Bartolozzi został medykiem w wojsku rossyjs. gdy okrety zawitały do Liworna.

BARTOLT Jakób (1670 † 13 Lut. 1753). Corona decennii explanationi theol: moralis utriusq; lectionis impensi, seu practica ratio agendi in

arcano colloquio confessarij docti et doctoris cum paenitente praesertim rudi; opus conscientiae arbitris et paenitentibus perutile, propositum per varia confessionum paradigmata, operosè collectum ex generalibus principijs recentiorum theologorum. Authore P. Jacobo Bartolt Soc: Jesu theologo. Typis Coll: Regij Varsaviensis S. J. Anno Domini quo Mores DoCens Corona noXas eXtVrbat ratlone. (1726). w 8ce, kart 6, str. 321 i rejestru k. 8.

Approbata 9 Julii 1726 i Vitebsci 12 Decemb.

1725. — Dzieło poprzedza wiersz: Eloquentia ligata Andreae Stan. Kostka Załuski.

Jocher 3225. Jagiell. — Wileńs.

— Tenże tytuł .... Reimpressum. Typis Collegii Sandomiriensis Soc: Jesu. Anno Domini 1728. w 8ce, kart 3, str. 307 i k. 7.

Approbata dzieła z r. 1726.

Brown Bibl. s. 110. ma datę mylną 1725.

Wileńs. — Uniw. lwow. — Jagiell. — Kijows.

— Tenże tytuł .... Typis Coll. Regij Varsaviensis S. J. Anno Dni 1731. w 8ce, kart nlb. 4, str. 321, kart 8.

Warsz. Univ.

— Toż .... Reimpress. Typis Coll. Calissiensis S. J. 1748. w 8ce.

Brown Bibl. 110.

Wileńs. — Uniw. lwow — Warsz. Univ.

— Toż .... Reimpressum. Sandomiriae in Coll: S. J. Annō 1752. w 8ce, kart 3, str. 316 i k. 6 Indexu.

Na następnej karcie approbata z lat 1725 i 1726. i Ad lectorem kart 2.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Drohob. — Wileńs.

— Toż. Calisii 1758. w 8ce.

Wileńs.

— Compendiosa totius theologiae moralis explanatio seu practica ratio agendi confessarii cum paenitente ex generalibus praestantissimorum theologorum principiis operose collecta authore P. Jacobo Bartolt Soc. Jesu. Calisii, typis Suae Celsitudinis Primatialis Archiepiscop. 1784. w 8ce, str. 345 i rejestr.

Brown s. 110.

Warsz. Univ.

BATOLT (Bartolt) Karol. Imagines principum, regumque Poloniae politicis dogmatibus, phalerisq; poetarum adum-

bratae: nuper thesibus philosophicis à R. P. Carolo Bartołt Soc: Jesu appensae, nunc typis Collegii Brunbergensis Soc: Jesu recusae. Anno Domini 1721. kart 4, str. 194.

Akad. — Branic. — Czartor. — Dzików — Kijows. — Krasinś. — Ossol. — Raczynś. — Tow. Nauk. pozn. — Wileńś. Edycyą 1720. ob. pod Kostromski.

— Tenże tytuł ... Typis Collegii Brunbergensis Soc: Jesu recusae Anno Domini 1727. w 8ce, kart 4, str. 194.

Kończy August II. — Wszystkich królów 50. — Reimprimatur przez Mich. Rem. Łaszewskiego w Frauburgu r. 1721. na odwr. tytułu.

Ostatnia siódemka w dacie: 1727, wydaje się byr przerobioną z jedyki.

Jagiell.

— Tenże tytuł. Nunc typis Coll. Varsaviensis S. J. recusae. Anno Domini 1731. w 12ce, str. 229, k. nlb. 9.

Banic. — Czartor. — Wilno.

— Toż. Wyd. 5-te, 1736. w 12ce.

— Tenże tytuł ... Nunc typis collegii Varsaviensis S. J. recusae. Anno Domini MDCCXL (1740). w 12ce, kart 2, str. 221 i Series principum kart 2. Dochodzi do Augusta II.

Akad. — Warsz. Uniw. — Jagiell.

— ob. Kostromski Antoni (Festum primae classis 1720).

Brown Bibl. pis. 110. — Gołęb. O dziejopis. s. 220.

Bartos Wojtek (Głowacki) obacz: Szujski A. (Kopia listu dn. 14 Kwiet. 1794).

BARTOSZEWICZ Antoni jezuita (ur. 26 Lipca 1726). Do JO. X. Teressy z Rzewuskich Radziwiłłowej pani i fundatorki swojey... Collegium Nieśw. S. J. B. m. i r. dr. w 4ce. Raczynś.

— P. Antonii Bartoszewicz e Societate Jesu in Academia et Universitate Vilnensi publici eloquentiae professoris AA. LL. et philosophiae doctoris Orationes quatuor, ex quibus duae de causis exigui progressus in literis antequam studia repeterentur, duae vero de Beata Catharina Virgine eius festo die ad senatum caeterosque academicos publice ab eodem habitae. Vilnae typis S. R. M. Acad. Soc. Jesu. Anno M. D. CCLIX (1759). w 8ce, kart nlb. 108 (ark. I₄).

Dedykacya Józefowi Korsakowi kanon. katedraln. Wileńś. — Od ark. D. idą: De diva virgine Catharina Orationes duae. — Od ark. I.: Sub auspiciis Thom. Jos. Korsak publicum progressus in literis dabunt rhetores academici. Podany spis uczniów. Jocher 932. — Mitzler Acta 1766. s. 237. Chreptow. — Jagiell. — Wileńś.

— Plausus Hymenaei. Celsissimo principi Carolo Radziwiłł et Teressae Venzeslai Rzewuski filiae quo die conubii dies sanciant, Soc. Jesu prov. Masoviae carmen geniale persolvit. Nevisii, typis ducalibus Colleg. Soc. Jesu. w 4ce. Raczynś.

— Serenissimo Regio Poloniarum principi Carolo Curlandiae et Semigalliae duci Sluceciam celsissimi Radivilii principis urbem ingredienti Idibus Decembribus carmen hospitale a Collegio Slucen. Societatis Jesu. In illud Martialis de adventu Caesaris: Certa facis populi tu primus vota December. — Jam licet ingenti dicere voce: venit. — Nayiasnieyszego krolewica polskiego Karola Xiążęcia Kurlandzkiego y Semigalskiego pod bytność w dziedzielnym J: O: Xiążęcia Jegomości Hieronima Radziwiłła chorążego W: W: X: L: mieście Slucku dnia trzynastego Grudnia powitanie na one Martialisza słowa o przybyciu Cezara do Rzymu: Nikt nad cię Grudniu żądrom ludu nie dogodzi: — Wolno śmiało wykrzyknąć: Już Cezar przychodzi. Bez m. i r. (około 1759). w 4ce, kart 5.

Po lewej stronie wiersz łaciński, po prawej polski.

Mowy wyborne (1754). T. II. 218—223. — Encykl. pow. Orgelbr. II. 967. — Mitzler Acta liter. 1756. 227. — Magaz. powsz. Warsz. 1839. s. 294—5. — Brown. Bibl. Soc. J. 110.

Raczynś. — Jagiell.

BARTOSZEWSKI Ferdynand. Phaenomenon szczęśliwe Lew y Słońce złączone na akcie weselnym Wielmożnego Jego Mości Pana Andrzeja Kierszen-szejna Kryspina pisarza polnego W. X. L. starosty Szereszowskiego y Wielmożney Jey Mości Panny Racheli Brzostowskiej, referendarzowny, pisarzowny W. X. L. Miadzielskiej, Subockiej, Dawgowskiej, Bystrzyckiej, Orauskiej

Oziałskiey starościanki. Upatrzone przez Xiędza Ferdynanda Bartoszewskiego, proboszcza Michaliskiego, zakonu Canon. regul. od pokuty B. B. M. M. Vilnae, typis academicis Societatis Jesu. Anno 1692. folio, kart nlb. 8.

Z ryciną wyobrażającą herb z nadpisem: Ipse tuos ardes de pectore posco calores. Pod nią wiersz na tenże herb.

Przedmowa do Wielmożnych Oblubieńców. Apollo do ochoty Hymeneuszowej pospiesza. — Druk gocki.

Warsz. Uniw.

— Philosophia rationalis sub auspicijs felicissimis Illmi ac Rdsmi Dñi Dñi Nicolai Oborski Dei et Aplīcae sedis gratia Eppi Laodicensis, suffraganei scholastici, Vicarij in Spūalibus et officialis Gnālis Cracoviē: Dñi Dñi et Mecaenatis amplissimi. (Na boku:) Defensio per Rñdū Frēm Ferdinandum Bartoszewski Ord: Canonicor. Reg: BB. MM. de Poenitentia. (Po drugiej stronie:) Praeside per Illri. et Clarissimo Dño Dño Petro Praczelewic Canon: eccles: Coll'tae Crac: ad S. Annam AA. LL. et phil: doctore et ordinario ejusdē in alma Univer: Crac: professore. [U dołu dopisane: A. D. 1683 die 13 Julij]. (Na końcu:) Cracoviae, typis Vniversitatis. folio, kart 5.

Rycina tytułowa pięknie sztychowana: A. Tarasewicz sculp. — Po dedykacji Mikoł. Oborskiemu idą: Conclusiones ex univ. philosophia rationali.

Akad. — Jagiell. — Krasinś. — Ossol.

BARTOSZEWSKI Józef. Aestae aetatis sub frigido etiam Jove ad serenos Hymenaei soles characteristicis Paciorum liliis floridissima nec non illusterrimo Domino D. Antonio Michaeli Pac, castellanide Polocensi socianti aeviterno florentis connubii foedere celsissimam principem Teresiam de Radivilliis primi voti consortem ill. D. Josephi a Campo Scipionis mareschalli curiae M. D. Lituaniae capitanei Borcianensis etc. Fortunatus successus, desideratissimosq; socialis vitae fructus ominans. Ab obligato vero Collegii Novogrodensis Soc: Jesu Horensio, debitis applausibus celebrata. Anno aestuante in Virgine sole

increato 1745. Vilnae, typis S. R. M. academicis Societatis Jesu. folio, ark. 9.

Bibl. Alfr. Rōmera.

— ob. Radziwiłł Jerzy (Kazania 1757) — Sewerynowicz Jan Chryzost. (Vicarius 1741).

Bartoszewski Stan. Bened. ob. Albrychowicz C. F. (Mater. 1749) — Decisio (1737) — Mirkievicius Venc. (S. Petri 1760) — Temprowski Mat. (Kalendarz 1746) — Woskowicz Joh. Ant. (Summa card. hon. 1751).

BARTOSZEWSKI Walenty Soc. Jesu. Bezoar z łez ludzkich (Ed. I). 1624.

Encykl. kościelna II. 33.

— Bezoar z łez ludzkich, czasw powietrza morowe° w roku pańskim 1624. utworzony, y zácnemu Mágistratowi miastá Wileńskiego, przez .... ofiarowany; Tenże, gdy znowu mor, oraz y głód w roku pań: 1630. na kráie násze nastąpił, na żądanie ludzi nabożnych, powtore z przydátkiem nowym, przez niegoż, za pozwoleniem starszych wydány. Do czytelnika. — Co to zá dźwi, że z ludzkich łez Bezoarowy — Kámyczek sie utworzył ná zápał morowy. — Z ielenich łez kámyczek Bezoar powstawa. — Ktory táiemney mocy iáwne skutki dáwa. — Weż też ty ten Bezoar; záziy; doznasz cnoty — Iż serce Boskie miękczy, rwie niebieskie płoty. — W Wilnie, roku 1630. w 4ce, kart 20. (sign. E4).

Dedykacja: Do zacnego Magistratu miasta Wilna. Ma 23 pieśni, z tych ostatnia także i po łacinie z modlitwą. Od ark. E2, proza: Nawka przeciwo morowemu powietrzu doświadczona y od wielu sławnych doktorow spisána.

Gąsiorowski Hist. medyc. — Siarczyński — Brown I. 111.

Jagiell. — Krasinś.

— O biesiadzie karczemnej i skrzypkach. Wilno 1619. w 4ce.

Siarczyński zwie go Bartochowski. Czacki zaś Bartochowicz. — Kraszews. Wilno IV.

— Cień pogrzebu P. Jezusowego, który mu sprawili dwa przezacni wczniowie, Jozeph z Arymathiey, szláchetny senator. etc. y Nikodem z Phárużow ksiáże żydowski. Wystawiony gwoli wroczyścioci wielgopiatkowéy bractwa pod tytułem tychże świętych, ná pora-

owanie w bogich, założonego. Przez Walentego Bartoszewskiego, bratá tegoż Bráctwá. W Wilnie, w drukárniéy Akademiey Soc. Jesu. Roku páńskiego 1630. w 4ce, kart sign. A—D₄. (wierszem).

Dedyk. Jerzemu Tyszkiewiczowi, biskup. — Na odwrocie tyt. herb z czterowierszem. Pisane strofami ósmiowierszowemi.

Jagiell.

— Dowody processyi nabożney w dzień przénajświętszego Ciała Bożego Chrystofowi Słuszcze ofiarowane. W Wilnie, 1618. przez Walentego Bartoszewskiego Jezuitę. w 4ce, ark. 3.

Jestto nauka o Bożem Ciele rozłożona na pytania.

Kraszews. Wilno IV. — Juszyńs. I. 16. — Wiszniews. Hist. lit. IX. 219 ma z datą 1615 r.

— Emblema cnót panów Kiskzków. Wilno, u Jana Karcana, 1614, w 4ce.

— Monodya oyczyny żałobliwey po zyeściu wieczney pamięci Andrzeja Woytkowskiego. Wilno, druk Jana Karcana 1612. w 4ce.

Według Maciejowskiego III. 551. pismo to przypisane Ruckim, opowiada żywot żołnierski Teodora Łackiego. — Czy się nie myli? bo tytuł co innego powiada.

— Parthenomelica albo pienia nabożne o Pannie Naświętszey miasta wileńskiego, niektóre poprawione, niektóre z łacińskiego na polskie przełożone, niektóre nowo teraz złożone. Roku 1613. w 4ce, 6 ark.

Jocher 7077. — Mać. III. 551 i 553. — Encykl. kość. II. 33. pisze, że wyszło z nutami.

— Pienia wesołe dziatek, na przyjazd do Wilna króla JMáści, Senatu y Rycerstwa tudzież mowa po rekuperowaniu Smoleńska JW. J. MC. P. Christophowi Montwidowi Dorohostajskiemu marszałkowi W. X. Lit. Wilno, 1611. w 4ce, kart 16.

— Toż samo. Wilno, 1618. w 4ce, kart 16.

Brown Bibl. s. 111. — Kraszews. Wilno IV.

— Pobudka na obchodzenie nabożne świętości roczney tryumphu y pompy Ciała Bożego dana. (Na końcu:) Roku 1614. Wilno. w 4ce, ark. 2.

Dedyk.: Bened. Wojnie, bisk. Wileńs. — Pismo to jest naśladowaniem Pobudki

Strykowski. — Brown 111. ma datę 1613.

— Rozmowa albo lament duszy y ciała potępionych, teraz nowo z łacińskiego wytłumaczona. Roku 1609.

Przypisał Szczęsnemu Kryskiemu na Drobnie podkancl. i staroście Zakroczyms. Maciejowa. Piśm. III. 551. mówi, że „teraz nowo wytłumaczona“ dowodzi, że istniał dawniejszy przekład. Co mylnie, bo dawniej wyrażano się często „nowo“ zamiast „świeżo, dopiero co.“ Szkoda, że Maciejowski, mając z biblioteki Toruńskiej broszury Bartoszewskiego, żadnej nie opisał.

— Threnodiae albo nagrobne plankty dziewięciu Bogin parnaskich na pamiątkę zęścia Elzbiety Weselewny małżonki Pawła Sapięhy, koniuszego W. X. L. Wilno, u Karcana, 1615. w 4ce.

U Wiszniews. VII. 83. jest data 1612.

— Żale serdeczne oblubienice hojujący y dusz nabożnych nad oblubienicem a panem w grobie pochowanym Jezusem. Kwoli uroczytości wielkopiątkowej bractwa SS. Józefa y Nikodema, na poratowanie ubogich założonego wystawioney. Wilno, druk. Akad. S. J. 1632. w 4ce.

„Eius varii generis carmina a me nondum visa“ Zalus. Bibl. poet. 29. — Adelung Lexicon I. 1476. — Hoffmann J. D. De typogr. str. 44. — Benth. I. 237. 317. — Poln. VII. 16, 83. VI. 493. — Oloff Poln. Liederg. 23—5. — Beyträge I. 24, 296. — Siarcz. Obraz I. 20. — Juszyńs. I. 15. — Encykl. Orgelbr. III. 155. — Brown Bibl. S. J. 111. — Backer Bibl. Jesuit I. 441. — Maciejows. Piśm. III. 551—3. — Wizerunki i roztrząs. 1843. T. 60. s. 184. — Kuryer Warsz. 1829. N. 227. — Czacki II. 128.

BARTOSZEWSKI Wawrzyniec, dokt filozofii w akad. krakowskiej, professor poetyki w akad. poznańskiej i prefekt bursy Szoldrskich. Custos paradisi Cherubim, divinissimus Elias propheta, sacerimi ordinis fratrum beatissimae V. Mariae de Monte Carmelo patriarcha, et fundator. Redeunte suae festivitatis die in Regio-Jagellonica sacratissimi corporis Christi basilica celeberrimi Posnaniensis conventus patrum Carmelitarum strictioris observantiae. A. M. Laurentio Bartoszewski, in alma Universitate Cracoviensi philosophiae doctore, in Academia Posnaniensi pœseos professore, contu-

bernij Szołdrsciani praefecto. Oratoriâ panegyri demonstratus. Annô a condito paradiso 5682. Reparato autem 1741. die 20 Julij. Posnaniae, typis Academicis. folio, 7 ark.

Na odwr. tytułu herb Łozdia, poczem na pochwałę tegoż herbu 78 wierszy łac. Przepis prozą Bartłomiejowi z Szoldrów Szoldrskiemu kasztel Santockiemu. Na końcu mowa miana w dzień uroczystości S. Eliasza w kościele OO Karmelitów w Poznaniu odprawionej. — Ma ona 6 kart. Akad. — Branic. — Jagiell.

— Prodigium naturae miraculum gratiae, divinissimus Joannes Cantius, sacrae theologiae in alma Universitate Cracoviensi doctor, et professor. Regni Poloniarum, et Magni Ducatus Lithuaniae, tutelaris; in peraugusta cathedra Posnaniensi admirabili Illustrissimi, et Reverendissimi Capituli, nec non magnorum hospitem frequentiae, atq; caetui, à M. Laurentio Bartoszewski, in alma Universitate Cracoviensi philosophiae doctore, in Academia Posnaniensi (sic) Szoldrsciani praefecto. Oratoriô stylô declaratus. Annô Domini 1742. die 21 Octobris Posnaniae, typis Academicis (1742). folio, kart 9.

Na odwrocie tyt herb Szoldrskich, a pod nim ośmiowiersz łac.

Dedyk. Władysławowi Szoldrskiemu. Jagiell. — Ossol.

BARTOSZOWICZ Jan. Decus academicum, prima scilicet in artibus, et philosophia laurea, VV. DD. I. Joanni Josepho Kozłowski II. Joanni Bartoszewicz. Zamoscensi in frequentia lectissimorum hospitem, per clarissimum, et excellentissimum Dominum, et Adrianvm Krobski, phiae doctorem, eloquentiae ordinarium profess: academiae Decanum, S. R. M. S. collata necnon a Ioanne Bartoszewicz, ejusdem laurae candidato, luci publicae exhibita. Zamosci typis Academicis Anno Dni: 1671. w 4ce, kart nlb. 8.

Na odwr. str. tytułu herb Zaboklickich, pod nim dwa dystychy. Przepis Hieronimowi Zaboklickiemu, chorążemu Braclawskiemu, podpisał Jan Bartoszewicz, zarówno jak odę na cześć swojego spółkandydata. — Rozpoczyna oda poświęcona patrono D.

Joanni Cantio. Dalej idą wiersze Jana Józ. Kozłowskiego. Jagiell.

BARTSCH Fryd. (Barscius, Barszcz) Brunsbergensis (1549 † 21 Listopada 1609). Catalogus quorundam e S. J. qui pro fide vel pietate sunt interfecti. Ab anno 1549. ad a. 1603. Cracoviae, ex officina N. Lob. (1607). w 12ce, kart 18.

Porównaj niżej: Thesaurus (1607).

— Controversiarum huius, seculi practica ad populum tractatio, ad Euangelia occurrentium Dominicarum accommodata, atque ad eos potissimum iuvandos qui inter haereticos degunt, ordinata. Tomvs primvs. Dominicas sex comprahendens, quatuor Aduentus, eam quae est infra octauam Natiuitatis, et Dominicam quinquagesimae. Cum indice triplici: Scripturarum, quae passim explicantur. Rerum praecipuarum, et Euangeliorum Dominicalium, quae hic tractantur. Cum gratia et priuilegio S. R. M. Cracoviae, in offi: Nicolai Lobij. Anno Dni, 1607. w 8ce, kart 8, stron 793 i index kart 19.

Dedykacya: Petro Tylicki episc. Cracov. datowana Cracoviae ad S. Petrum 1 Martii 1607. Approbata Warszauiae 4 aprilis 1606.

Strona 655 mylnie dwa razy liczbowana. Jocher 2940 a. — Janocki Excerpt I. 25

Dzików. — Jagiell. — Ossol.

— Concionum controversarū siue demonstr. catholic. contra quasuis nostri saeculi haereses, ex ordin. Dominicar. Festorumq. Euangelijs petitarum. Tomvs primvs. In Euangelia Dominic. Advent. duae item aliae in Dom. infra octau. Natiuit. et in Dom. quinquag. Opvs novvm multipl. ervd. refert. concionat. ob vberē mater. tractat. variarum controuers. vtilissim. Coloniae apud Antonium Boetzerum et Franciscu Iacobi Mertzzenich MDCX (1610). w 8ce, kart 38, str. 624.

Tytuł rytowany. Stycharz podpisany Pet. Iselburg fecit. U dołu ryciny: Cum grat. et priuil. superiorum. Tytuł okładkowy: R. P. Frid. Bartschii Soc. Jesu, Theolo. Concionum Controversarum Tomvs primvs. Księgarz Ant. Boetzer przypisał Adolpho Schvilkenio. Autor przypisał Piotrowi Tylickiemu, bisk. krak. Dat. Crac. 1 Martii 1607.

Uniw. lwow. — Czetwert. — Ossol. — Warsz.
Uniw. — Jagiell.

— [Ténze tytuł, lecz bez skróceń:]
..... festorumque euangelij petitarum,
Tomus secundus. Euangelia Sex Dominicarum,
quae intra Epiphaniam D. et septuagesimam intercurrunt complectens. Cum triplici indice, Tractatum Capitumque singulorum, quae hic explicantur; Scripturarum ac Rerum praecipuarum quae simul enarrantur. Coloniae Agrippinae, sumptib. Antonij Boetzeri, et Franc. Jacobi Mertzenich. Anno M. D. CX. Cum gratia et privilegio. Superiorum. w 8ce, kart 28, str. 1012 i kart 24 indexu.

Przypis Woje. Baranowskiemu arcyb. Gnieźn.
Datow. Cracoviae, 2 Januarii 1610. Aprobata z r. 1609.

Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— In Evangelia aduentus, et quae sequuntur, Dominicarum Commentationes. Ad eos potissimum qui inter haereticos degunt, iuuandos ordinatae. Cum indice triplici; Scripturarum, quae passim explicantur, Rerum praecipuarum, et Euangeliorum Dominicalium quae hic tractantur. Cum gratia et privilegio S. R. M. Cracoviae, in officina Nicolai Lobij. Anno Domini, 1607. w 8ce, kart 8, str. 793, 19 kart registrów na końcu.

Dedykacya do Piotra Tylickiego, biskupa krak., datowana z Krakowa; — poczem przedmowa do czytelnika.

Jesto toż samo wydanie co: Controversiarum tylko tytuł zmieniony.

Joher 2515, 3186.

Dzików — Jagiell. — Czartor. — Uniw. lwow.

— Jesuiterspiegel: darinn augenscheinlich zu sehen, vvas seltzame abentherwerliche Sachen die Jesuiter treiben. Insonderheit aber was anlanget, die erschreckliche, blutdürstige Jesuiterpredig, so Anno 1601. den 9. Septemb. der W. H. Petrus Skarga ein Jesuit, Kön. May. in Polen und Schweden Hoffprediger, zur Wilda, vor Ihrer May. in Abzuge nach Liefland gehalten, auff embsiges anfordern Danielis Krameris D. dess Stettinischen Paedagogii in Pommern Hoffpredigkanten, in Druck gegeben, durch H. Fri-

drich Bartsch, Kön. May. in Polen und Schweden bestalten Theologum obacz: Piotr Skarga (1603).

— Andraeae Volani Lwowcoviensis Zwinglianorum Vilnensium archiministri nuncupati, Orationi, qua homines omnium ordinum in Magno Ducatu Lithuaniae his annis ab illa secta conuersos, ad pristinos errores reuocare conatur, beneuola et Christiana responsio. A Federico Borvssio theologo conscripta. Cracoviae, typis Andr. Petricouij. 1589. w 4ce, ark. O₄.

Ostatnie dwie kartki obejmują: De equestri sed claudio Joan. Casanoui de Casanow equitis carmine. — Autorem jest Fr. Bartsch, który to dziełko wydał pod nazwiskiem Frid. Borussus.

Janoc. Exc. s. 24. — Osiński Skarga. 64. (niedokł.) — Joher 2930 a.

Ossol. — Warsz. Uniw. — Krasinś. — Jagiell.

— Brevis ac solida responsio R. P. Friderici Bartschii Brunsbergensis e Soc. Jesu Theologi. Non esse quod quendam poeniteat, a Zuinglianorum coetu ad Catholicam Ecclesiam rediisse. Ad Andraeae Volani Lwowcovi Orationem, qua homines omnium ordinum in Magno Ducatu Lithuaniae a Zwinglii secta conuersos, ad pristinos errores reuocare conabatur, ante annos quidem plus minus viginti ab auctore conscripta, sed iam primum in Germania in lucem edita. Permissu Superiorum. Coloniae Agrippinae, sumptibus Ant. Boetzeri et Franc. Jac. Mertzenich. Anno 1610. w 8ce.

Janoc. Exc. p. 24. — Joher 2930 b. — Baliński w Bibl. Warsz. 1841. T. I. p. 499. — Alegambe 144.

— Thesaurus precum ac variarum exercitationum spiritualium, ex probatis authoribus collectus, opera PP. Societatis Jesu. In vsum omnis quidem conditionis hominum; sed maximè studiosae Iuuentutis. Prima Pars. Permissu Superiorum. Cum Gratia et Priuilegio (sic) S. R. M. Crac: In Officina Nicolai Lob. Anno Dñi 1607. w 16ce, str. 542 i 4 kart na przodzie. Altera Pars str. 384 i registrów kart 5.

Część I. ma 6 ksiąg, II. ksiąg 4. Każda księga po kilka rozdziałów. — Pars I. kończy się na stronie 530, potem idzie Appendix (Hymni). Czerpane z różnych: Część I. z Thesaurus orationum, meditationum et aliarum piarum exercit. które M. Ch. Radziwiłł przed 20 laty wydał. Część II. z Franc. Costera S. J. Libellus sodalitatís libri 5. Cz. III. z Manuale sodalitatís B. Virg. sive Exercitium spirit. Część IV. z Joann. Busaei Meditationum liber 4 vocatus Enchirdion piar. meditationum. — Nadto brane z Officium B. Virginis, Paradisus praecum Mich. a Iselt, Thesaurus precum Simon. Verepaei. — Jocher 6605 a., 9276. — Janoc. Excerpt. Pol. I. 25. — Osiński Skarga 64.

Jagiell.

— Toż Moguntiae, 1608. w 16ce, str. 879, kart nlb. 5.

— Thesaurus precum ac variarum instructionum atque exercitationum spiritualium. Cracoviae, in officina Nicolai Lobii Anno 1609. w 12ce, str. 920 i index. Warsz. Uniw.

— Thesaurus precum ac variarum instructionum atque exercitationum spiritualium ex probatis authoribus collectus Opera PP. Societatis Jesu. In vsum omnís quidem conditionis hominum, sed maximé studiosae iuventutis. Permissu Superiorum. Cum gratia et privilegio S. R. M. Cracoviae in officina Nicolai Lobii. Anno Dñi. 1610. w 16ce, str. 920 i index kart 6.

Obejmuje Liber I—X. — Praefatio data wana Cracoviae Febr. 1609.

Jocher 6604 b.

Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Toż. Cracoviae, in offic. Nicolai Lobii, 1612. w 12ce.

Jocher 6604 c.

— Toż. Moguntiae, 1612. w 16ce str. 1033 i index.

— Toż. Coloniae apud Joan. Crithium Anno MDCXVI. w 12ce, str. 914.

Wydanie to jest powiększone i poprawniejsze. Jocher 6604 d.

— Thesaurus spiritualis rerum ac documentorum variorum ad Societatem Jesu pertinentium quarum catalogum proxima parella post praefationes docebit. Cracoviae in officina Nicolai Lob. 1607. w 24ce, k. nlb. 12.

Przyczem domieszczono:

Catalogus quorundam e Societ. Jesu qui pro fide vel pietate sunt interfecti ab Anno 1549 ad 1603. Cracoviae ex offic. Nicolai Lob. ark. C₅ (k.n. 18).

Poczem idzie:

Prima pars, regulas communionis S. J. continens. str. 428 i indexu k. 4.

Quarta pars documenta varia spiritualia et exempla religiosae perfectionis comprehendens. Anno 1607. str. 197.

Poczem idzie:

Directorium exercitiorum spiritualium B. P. N. Ignatii. Cracoviae, in offic. Nicolai Lob. 1607. w 24ce, str. 136 i k. nlb. 20.

Jocher 9276.

Warsz. Uniw.

— Tenże tytuł: Lublini, typis S. R. M. Coll. Lublinensis Societ. Jesu. 1765. w 8ce.

Ossol — Warsz. Uniw.

— ob. Kazanowski Joan. (b. r.).
Baliński M. Pisma III 132. — Janoc. Excerpt. P. lit. 23—26. — Janociana III. 9—10. — Siarcz. Obr. I. 20. — Placcius Theatr. Pseudon. 376. 141. — Wiszniews. VIII. 244. I. 68. — Kraszews Wilno IV. 35. — Dziedusz. M. Skarga II. 420—1. — Brown. Bibl. S. J. 111—12. — Sotwel Bibl. Scrip. S. J. 267. — Witto Diar. biogr. 1609. 21 Nov.

Bartsch Henryk (I.) ob. Dilger Sim. (Epigramm. 1659).

BARTSCH Henryk (II.) (ur. 1667 † 25 Czerw. 1728). Dissertatio geographica de situ Regiomonti, quam adjuvante divini numinis gratia... in academ. Regiomont. prof. Mich. Hoynovius et respond. Henricus Bartsch Anno 1687 d. 19 mart. examini sistent. Regiomonti, Reusner. w 4ce.

— Ob. Reusch (De tumulis).

Gadebusch Lievl. Bibl. — Adelung Lexic. I. 1477.

Czartor.

— In S. Petrum, maximum Russiae Imperatorem. B. w. m. 1725. fol.

Petersb. publ.

Bartsch Jakób ob. Biegaczewicz Wojciech (Applauz 1736).

Bartsch Stan. ob. Kwapiński Stan. (Species 1733).

(Bartsch). Katalog drzewek w ogrodzie Bartschowskim za fórtką mikołajską przy Krakowie znajdujących się zrazów czyli gryfiów z Paryża z ogrodu

X. Kartuzów sprowadzonych. B. w. m. i r. (Kraków, około 1799). w 4ce, k. 1.

— Toż. w 4ce, k. 1. (innym drukiem).

Jagiell.

Baruchowicz Michael ob. Rubricella (1743).

BARWINKIEWICZ Stefan. Celsitudo illustrissimarum familiarum, ad festanuptialia Illustrissimorum Neosponsorum, Illustrissimi et Excellentissimi D. Ludovici, comitis in Pieskowa Skala Wielopolski, pincernae Regni, Minoris Poloniae generalis, Cracoviensis, Neoforensis Gubernatoris. Et Illustrissimae ac Lectissimae Virginis D. Catharinae Potocka illustrissimorum et excellentissimorum parentum Andreae Potocki castellani Crac. Exercituum Campi Ducis, ac Annae à Rysin carissimae filiae, inter festivos applausus Varsavienses, a M. Stephano Barwinkiewicz, in alma Vniuersitate Cracoviensi Philosophiae Doctore et Professore, panegyri epitalamicâ venerata. Cracoviae, ex officina Alberti Gorecki, S. R. M. Typogr. Anno D. 1688. folio, k. tyt. i ark. H₃ (kart 18).

Na odwr. str. herby nowożeńców, pod nim wiersz łac. Rzecz cała prozą.

Akad. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Krasinś.

— In nomine Domini, Amen: Lucebrationes Stagiriticae, seu conclusiones, ex vniuersa philosophia Aristotelica. Praesidente M. Pavlo Joanne Woiewodzki, Phil: Doct: Collegâ Maiore, Regio et Cursus Vladislauiano-philosophici professore, ad Ecclesiam S. Annae, Canonico. A Stephano Barwinkiewicz, A. A. L. L. et philosophiae Baccalavro, ad disputandum, in alma Vniuersitate Cracoviensi, publice propositae. Anno Dñi, M. DC. LXXXI (1681). Kalend. Februarij. Cracoviae, ex officina Schedeliana S. R. M. Typograph. folio, 3 arkusze.

Są to konkluzye filozoficzne podług zdań Arystotelesa. Na końcu berła Akad. a pod niemi 2 wiersze łac. podpisał Jan Idzi Zaherla stud. gramatyki.

Jagiell. — Zamojs.

— Pacis oliva speciosa in campis
D. Joannes Cantivus confessor inelytv

Regni Poloniae patronvs ad annum festivitatis suae recursum paregyrico (sic) pro rostris cultu in collegiata B. M. Virginis ecclesia posnaniensi magnae nobilissimorum virorum coronae a M. Stephano Barwinkiewicz philosophiae Doctore actuali eiusdem in academia posnaniensi professore et contubernij Szolrsciani seniore demonstratvs Anno DVM resonans sVaVIs nobIs CoeLI Inton VIt paX. Posnaniae, typis Adm: Rñdi Alberti Laktanski (1685). folio, 4 ark.

Na odwr. str. tyt. w pięknej emblematycznej na blasze rytej rycinie herb Topór, u dołu podpis Johan Leman (?) fec. i pod tym 4-ro wiersz łac. — Autor przypisał prozą X. Stefanowi Radoszewskiemu, kanonikowi metropol. Gnieźnień. i proboszczowi Bolewowskiemu. — Jestto mowa miana na cześć Jana Kantego.

Jocher 5346.

Krasinś. — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Univ.

— ob. Wilczyński Michał (Prodruma 1688).

Muczkowski Statuta 348.

Barycze (z) Zofia ob. Wieszczycki Adryan (Archetyp 1650).

Baryczka Albertus (Wojciech) ob. Samborski Albertus (Jason 1640).

BARYCZKA Bartholomaeus et Albertus. Odor floris Hyacinthi ob virtutem et honorem religios: et admod: reveren: P. P. Hyacinthi Baryczka, S. Th: Doct. ord: praed: in regno Poloniarum nyper renvntiati provincialis in ipsa inavgratione sev electione X. Mai. M. DC. XXXIX decantatvs intra et extra religiosvm praedicatorvm ordinem difvsvs evivs savitate etiam Bartholomaeus Baryczka afflatvs. Nunc in congratulationem tvn novi anni, tvn novi honoris, svo sviq. fratris nomine, evm debitae iu patrvm colendiss: observantiae ergo exaggerat. Cracoviae, in officina Stanislai Bertutowic, Anno Dñi, 1640. w 4ce, kart nlb. 6.

Na końcu epigram podpisany: Samborski Albertus. — Oden Svpplitem pisał Hyac. Slostowski a poświęcił Hyac. Miakowskiemu.

Jagiell.

Baryczka Georgius ob. Szolrski Andreas (Informatio 1747).

Baryczka Hyacinthus ob. Acta (b. r.).

— Baryczka Barthol. (Odor 1640).

BARYCZKA Joannes, rhetor. studiosus. Venerabili Domino Iosepho Bełza, dum il Alma Acad: Crac: primâ laureâ ornaretur. Ode tricolos tetra-strophos. Cracoviae, typis Valeriani Piątkowski A. D. 1646. folio tablicowe, str. 1.

Jagiell.

Baryczka Martinus († 8 Stycznia 1349) ob. Baronius Mart. (Vita 1609).

Święcki Histor. Pam. I. 7. — Rzepnicki Vitae I. 300. — Przyj. ludu 1843. R. IX. 252-3. — Tyg ilustr 1864. T. 9. str. 51-2.

BARYCZKA Michał. Quantum poeticum, accurata autoritate poetarum recognitum. 1658. w 12ce.

Jusz. Dykc. I. 16.

Baryczka Stanislaus Szczepan ob. Targowicz Albert (Psychologia 1626). — Zabczyc Jan (Śmierć krwawa 1616).

BARYKA Piotr z Sieradza. Z chłopca król, komedia dworska, której argument podobny wraz w facecycy pierwszy facecicy polskich: o pijanicy co Cesarzem był. Od Piotra Baryki napisana y na dworze JMPana A. Ł. wyprawiana. W Krakowie w drukarni Macieja Andrzejowczyka R. Pańsk. 1637. w 4ce, arkuszy 4. (signat. A₂—E). [Tytuł łacińskimi literami, druk gocki.]

Na odwrocie tytułu dedykacya Ję. Mei. P. A. Ł. dobrodziejowi swemu wierszem. Z niej widno, że pisał po koronacy Władysława Zygmunta, na której był obecnym z łaski A. Ł.

Wiszniewski Hist. lit. pol. VII. str. 267.

Akad.

— Tragedya ucieszna albo komedya dworska o pijanicy co królem był przez J. E. W Gdańsku, 1638. w 4ce.

Tę edycyę jako bezimienną przez J. E. podaje Jabłonowski. Ostafi ark. O.

Wojciecki Teatr. II. 27—8. 68. 97. 162. — Maciejow. Polska I. 218, — Załuski Bibliot. 21. mniema, że podcyfrowany w edycyi z r. 1638. J. G. (a nie J. E.) znaczy Gawińskiego.

Barzy Piotr ob. Mylius J. Poemata 1568) — Samboritanus G. (Elegiae II.) — Semusovius Joannes (Panegyris 1565). — Wincenty Francuz (Herbest: Książki 1563).

Barzy Stanisław ob. Dawid (Wróbel: Zołtarz 1567) — Samboritanus Vig.

(Carmina 1571) — Wincenty Francuz (1563).

BARZYKOWSKI Franciszek ord. min. conv. Rosae gratae seu conclusiones theologicae. Cracoviae, typ. Acad. 1726. fol.

Jocher 2667.

(**Barzyna Dorota**). Roczna y wieczna pamiatka, Iasnie Wielmożney y miłościwey Pániey, Iey Mći P. Dorothy z Oyzrzanowâ Bárzyney, woiewodżiney krakowskiej. W kościele S. Bârbary od Oycow professor Societatis Jesv, 10. dnia Kwietniâ wznowionâ, y z kâthedry kâznodzięskiej przy mszey załobney wslawiona. W Krakowie, w drukarni Andrzejâ Piotrkowczykâ, typographâ Królâ J. M. Roku 1614. w 4ce. str. 44, druk gocki.

W kazaniu samem ciekawe sâ szczegôły do rodzin Goryńskich, Sobockich i do żywota zmarłej Doroty, która była żonâ Stanisława Barzego wojew. krakow. a oórkâ Kaspra Goryńskiego i Agnieszki Sobockiej Branick. — Jagiell. — Czartor. — Krasnińs. — Ossoliń. — Raczyńs. — Uniw. lwows.

— ob. Januszowski J. (Kwiat rajska 1580) — Moralis S. (O żywocie 1581) — Paszkowski M. (Dialog 1612) — Skarga Piotr (Modlitwy 1601) — Wujek Jakob (Żywot Jesu Chr. 1597).

Basaeus A. ob. Bassaeus Albert.

BASALYK pod imieniem Cwika na jestestwo dawniey nieużyteczne sporządzony. 1790. W Warszawie w drukarni Zawadzkiego, na ulicy Piekarskiej Nro 129. (1790). w 4ce, str. 23 (wiersz).

Ułożone z okazji i za projektem X. Biskupa Infantskiego Józ. Kossakowskiego o powiecie Pilyńskim. Wymierzone przeciw Heykingowi. W końcu łaje żydów i Frankistów. Żąda powrotu Jezuitów. Wychwala zasługi Dekerta. Ostatnie dwie kart prozą głównie za wolności miast pisane, tak, jakby ktoś drugi do utworu poetyckiego się dopisał.

Akad. — Branic. — Jagiell. — Ossol. — Zieliński.

Basiliani ob. Bazylianie — Coelorum Reginae triumph. — Constitutiones (1772) — Propositiones theolog.

Basilica Casimiriana. folio, 1 arkusz.

Obcięty początek tytułu, jakoteż miejsce i rok wydania.

Warsz. Uniw. (ze zbiorów po Hlebowiczu).

Basilica honoris avita erecta Bart.

Tarło ob. Tarło Mich. (1710).

Basilicum munus ob. Kostka Stan. (1643).

Basilicus jactus in primi lapidis positione ob. Piskorski Sebastyan (1666).

Basilicus Daniel ob. Bazylik.

Basilides Joannes, car Moskwy ob. Auctores rerum moscovit. (1600) — Jan (Iwan, Joannes) Wasiliewicz.

BASILIVS Sanctus (Bazyli Wielki) arcybiskup Cezarei w Kappadocyi (33 — 379). Cedr mistyczny, ś. Bazyliusz Wielki z pradziadów, dziadów, oyców, bracię, sióstr, a tych męczenników, wyznawców, biskupów, zakonników, panien zakonnych, pustelników, w ośmnaście świętych gałęzi rozmnożony. Z starodawnych greckich, łacińskich autorów, na polski język dla zbudowania y ku swoim świętym zachęcenia, cnót przedziwnych naśladowania synom y córkom ich duchownym przetłumaczony. Od X. Demetryusza Zankiewiczza, zakonu św. Bazylego W. sekretarza. Za dozwoleńiem zwierzchności. Roku Chrystusowego 1717 na widok podany. W Supraślu, w drukar. WW OO. Bazylianów Unitów 1717. w 4ce, k. nlb. 6, str. 222 i k. 2 z ryciną.

Dedyk. Leonowi Kiszce, metrop. Rusi. Na końcu są Ustawy św. Ojca Bazylego W. Kijows. — Krasin. — Ossol. — Polkow. — Uniw. Iwow. — Wileńs.

— Homelia, cui accessere carmina ad Christum D. Joanni Stratio dicata. Ode gratulatoria ad clariss. virum Dom. Bartholomeum Stanitzky, Magni Dom. Lucae comitis a Gorka, capit. Posnan. etc. cancellario ob natam filiolam primogenitam Chr. Hegendorffino autore. Lipsiae, Lotter, 1534.

Kórnice.

— Divi Basilii magni, uiri sanctissimi iuxta ac eloquentissimi, de evolvendis libris scriptorum gentilium libellus sane aureus et incomparabilis. Eiusdem practerea argumenti. Epistola eruditissimi diui Hieronymi ad magnum

Orato. Praefatio L. Vallae in quartum librum elegantiarum, praelectio in topica Ciceronis Matthiae Valeriani Praedicatorii. [Matthiae Franconii czterowersz łac.] (Na końcu:) Impressum Cracouiae per Hieronymum Vietorem Anno a Christo nato M. D. XXXIII. (1534) w 8ce, k. nl. 32 (ost. biała), druk kurs. prócz tytułków w tekście antykwa drukowanych.

Dedykował Mat. Valerianus Michaeli Semilitio Lithuano. Czartor.

— Sanctissimorum Patrum eorundemque eruditissorum virorum Basilii Magni, Jo. Chrysostomi, Jo. Damasceni et Symeonum Metaphrastae, ac Junioris Theologorum. Pauli quoque Monachi, Orationes in divini corporis communionem, itemque alias quaedam dicendae, per Philippum Gundelium e graeco iam primum integre translatae. [Na końcu:] Cracoviae, apud Hieronym. Viet. 1528. w 8ce, 22 kart. nieliczb.

Jocher 2536.

Czartor.

— D. Basilii Magni Archiepiscopi Caesareae Cappadociae De moribus orationes XXIII, a Simone Magistro ac sacri palacij quaestore ex eius scriptis in unum congestae: nunc primum in lucem editae. Stanislao Ilouio interprete. In quibus praeter eruditionem plane admirandam ratio normaue optima, qua mores Christiane componendi sint, continetur. Cum privilegio. Venetiis ex officina Jordani Zileti M. D. LXIII (1564) w 8ce, T. I. k. nl. 8, liczb. 52. T. II. k. nlb. 4, liczb. 38. T. III. k. nlb. 4, liczb. 44. T. IV. k. nlb. 4, liczb. 39. [Na końcu T. IV: Venetijs Joannes Gryphius excudebat M. D. LXIII].

T. I przypis. Jakubowi Uchańskiemu, arcyb. gnieźn. — T. II przypis. Mikoł. Wolskiemu, bisk. kujaws. — T. III Andr. Noskowskemu, bisk. płoc. — T. IV. Albertowi Staroźrzebskiemu, bisk. chełmińsk. — Ostatnich dwóch biskupów nie ma w Niesieckiego spisie.

Jocher 2541 a. — Wiszn. VI. 211. ma z datą 1594, zapewne mylną. — Wierzbowski I. 245.

Warsz. Uniw. — Czartor. — Dzikow. — Czarniecki — Ewangelicka Wileńs.

— Tenże tytuł. Francoforti, ex officina typographica Nicolai Bassaei Anno Christi M. D. XCVIII. w 8ce, k. tyt., k. nlb. 6, str. 512.

Dedyk. Theoph. Richio electoris palatini consiliario.

Jocher 2541 b. — Wierzbowski I. 653.

Ossol. — Czartor. — Warsz. Uniw.

— Ethica sive sermones XXIV de civili sapientia Christianorum in locos communes reducti, collecti ac congesti ex scriptis D. Basilii M. studio Simonis Magistri, nunc primum e MSS. Codd. editi gr. et lat. ex interpretatione Stanislai Ilovii. Francofordiae, Petrus Kopffius 1611. w 8ce.

Toż w zbiorach: Opera. Antwerpiae 1568 i 1570 — Parisiis 1603 i 1720 — Coloniae 1603.

Jocher 2541 c.

— Orationes quaedam devotissime Basilij Magni, et Chrisostomi de communione Eucharistiae, a Francisco Rhodanello Tarusiensi e graeco translate. [Poczem na tytule:] Ad Lectorem libellus per Philippum Gundelium Boium (8 wiersz łac.). [Na końcu:] Cracouie per Hieronymum Vietorem Anno MDXXXIX (1539). w 8ce, k. nlb. 32.

Na odwrotnej str. tyt. drzeworyt, przedstawiający kapłana słuchającego spowiedzi. Akad. — Czartor.

— Orationes quaedam devotissime Basilij Magni, et Chrisostomi de communione Eucharistiae, a Francisco Rhodanello Tarusiensi e graeco translate. Ad Lectorem libellus per Philippum Gundelium Boium (8 wiersz łac.) Cracouiae, ex officina typographica Vngleriana. Anno Domini 1540. w 8ce, k. nlb. 32.

Na odwrocie tytułu drzeworyt J. Chrystusa na krzyżu i w dali miasto. Taż sama ryцина jest w Lwowieczyka: Vivificae passionis r. 1538. W końcu powtórzono miejsce druku i rok.

Jocher 2537 a. — Wierzbowski I. 107.

Ossol. — Racyń. — Warsz. Uniw.

— Oratiunculae XV ex Magno Basilio et Joanne Crisostomo in latinum ex graeco versae a Francisco Rhodanello Tarusiensi poeta, atque Friderico tertio Imperatori adscriptae. Cracouiae sub prelo Hieronymi Scharfenberger

Anno a nativitate Christi MDLV (1555). w 8ce, k. 31. (signat. H₄, po kart cztery na literę.)

Jocher 2537 b. podaje ten tytuł odmiennie, to jest tak jak w edycjach poprzednich. Krasin. — Ossol.

— Magnus Basilius de poetarum oratorum historicorumque ac philosophorum legendis libris cum commentariolo magistri Johannis Honorij Cubitensis. B. r. m. i dr. (Kraków czy Lipsk około 1500). w 4ce, k. nlb. 26. sign. A—E₆. [arkusze A. B. E. po 6 kart] Druk goc.

Na k. przedostat. s. g. u dołu: Ad Christophorum Ursinum. Habes mi Christophore annotamenta i t. d. — Do tegoż Ursyna krakowczyka ucznia swego jest na s. o. tyt. dedykacya.

Wierzbowski II. 1922.

Czartor. — Petersb. publ.

— Kniha yże wo swiatych otca naszego Wasyliia Wełykaho, Archiepiskopa kesaria Kappadokijskija. Z drukarnie Ostroskoje wydana iest w lieto ot siedzdanija miru 7102, a ot popłoty rozdiestwa Ha. Ba. y spasa naszego Is. Xa. 1594. miesiaca Marta 3 dnia. (Na końcu:) Sia kniha Wasyl'ij Wełykij poweńienijem y własnym kosztom y nakładom, trudom y pronyśłom Jasne Oswiceonoho welmoćonoho kniazaty Konstantyna Konstantynowicza Ostrozskaho, wojewody kiewskaho, marszałka zemli Wołynskoje, starosty Władymirskaho (tu rok powtórzony jak na tytule) wydana iest. (1594). folio, kart nlb. 604. (kart 7, 160, 294, 142 i karta 1). Druk kiryl'ica.

Jocher 2542. — Bandt. Hist. dr. k. pols. II

28. — Tołstoj N. 31. — Karatajew N.

109. — Sacharow N. 92. — Strojew N. 75.

Czartor. — Krasin. — Ossol. — Bibl. publ. petersb. — Akad. Nauk w Petersb. — Muzeum Rumiancowa. — Bibl. Karatajewa. — Bibl. Tow. histor. rossyj.

— Ohłaszenije si jest Katechizm miessieonarski monachow czina Sw. Wasilija Welikaho wkratce sobran, w polzu cztuszczim i posłuszajuszczim, w sławu że i chwału samoho Boha. Za proizwolenijem i błahosłowenijem na to włast imuszczich, tipom izdan 1788 hoda w obiteli Poczajewskoj cz. sw. W. W.

w 8ce, kart nlb. 26 (sygnatura głoskami cerkiewnemi A. B. W.)

Krasińs.

— Summariusz reguł świętego oycy naszego Bazylego Wielkiego, z reguł obszerniejszych y krotszych, z konstytucyi mnskich, y nauk Iego zakonnych, wkrótce zebrany. Wydrukowany, cum permissu superiorum, w typografii J. K. Mosci Poczajowskiej, u WW. OO. Bazylianow. Roku Pańskiego 1751. w 8ce, k. t., 5 str. nlb. str. 173 i 2 k. nlb. rej.

Zaczyna: Nauka o obserwancyi reguł miastó przedmowy (kart 2 nlb.) Kończy dzieło (str. 167): Dekret Clemensa VIII o rezerwacyi Kazusow.

Czartor. — Jagiell. — Wilno — Polkowski — Krasińs.

— S. Bazylivsz Wielki zycia zakonnego w cerkwi świętey wschodniey patriarcha y fvdator przed tym vv. prawnach zakonnych greckim, łacinskim i słowvianskim; a teraz polskim ięzykiem y drukiem, światu za dozwoleniem starszych, pokazany to iest Rokv P.1686. folio, kart 3, str. liczb. 109, str. nlb. 9, stron liczb. 147 i 1 k. omyłek.

Dedykacya: Naywielebn. i wieleb. w Chrystusie Oycom, y Braci, zakonu Bazylego św. Podpisany Theophilus Rutka Presbyter Soc. J.

A następnę karty nadpis: S. Oyca naszego, Bazylego wielkiego, arcy-biskupá Cezáryey Káfpádocyey. O ustawach mnskich navka. Zajmuje kart nlb. 3, str. 109 i str. 9. Rozdziałów. Następnie od str. 1—98: Świętego Bazylego Wielkiego. Na reguły krotsze przedmowa. — Poczem: S. Oyca naszego Bazylego Wielkiego... Reguły krotsze przez pytanie y odpowiedź. — Od str. 90—147: Błogosławionego Oyca Bazylego... Konstituceie mnskic. — Ostatnią stronę mylnie 144 zamiast 147 wydrukowano.

Brown str. 353 myli się raz dając jako wydrukowane folio 1686 bez wyr. m., drugi raz; Kalisz, druk S. J. w 4ce, str. 147. Jocher 2443 i 8337 niedokładnie. Ostatni tytuł mylny. — Ossol. Wiad. IV. 124.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow. — Uniw. warsz. — Wileńs.

— Ustawy sw. Oyca naszego Bazylego Wielkiego wkrótce zebrane. Obacz: Zankiewicz D. (Cedr mistyczny. Su-praśl, 1717. w 4ce)

— Toż. Poczajow, 1740. w 8ce.

Petersb. publ.

— Toż..... przez Józ. Welamina Ruckiego zebrane i klasztorowi mińskie: mu panien tegoż zakonu podane. Wilno, 1771. w 8ce.

ob. Constitutiones (1772) — Codex constitutionum (1792).

Petersb. publ. — Wilno.

BASILIUS Obacz: Athanasius ob. (Dialogi V 1570) — Cathalogus (1773) — Cervus Joann. Tuchol. (Methodus sacram. 1537) — Chodykiewicz X. Klemens (1754) — Codex constitutionum ordinis (1791) — Constitutiones (1772) — Cynerski Joannes (1635) — Freylinek Jan (1659) — Jovius Paulus — Kulczyński Ignacy (1771) — Lauban Mel. (1613) — Leiturgiarion (1763) — Liturgiae (1604) — Mennitus Petrus (1676) — Modlitwy (b. r.) — Mosellanus — Nissenus Did. (1650, Phoenix Graeciae 1659), — Ochilewicz Pach. (1671, 1685) — Pikulski Gaud. (1765) — Rużycki Ger. (1768) — Szczytyński Winc. (Kazania 1780) — Vergerius Petrus (Hic hab. haec 1511).

Basilius Gregor ob. Służebnik (1583).

Basilius a S. Alojzio Sch. p. ob. Bystrzycki Bazyli.

Basilius a S. Floriano ob. Grochowski Bazyli.

Basilius Hyacinthus ob. Hyacinthus (1580).

Basilius Jacobus ob. Łaski Wojciech (1767).

Baśnie kądzielne ob. Fryczkiewicz X. Mateusz Maciej (1767).

Baśny talmudowy ot samych żydów uznany. Poczajów, 1794. w 8ce.

BASONIUS Valentinus Pannonius. In laudem divae virginis Catharinae, oratio. Apud regiam Sarmatiae Cracoviam, in aedibus Hieronymi Vietoris. Anno at humanitate redempta MDXXIII. (1523). w 4ce.

Dodano: M. Pyrserii Silesii ad divam Catharinam patronam piorum studiorum Elegia.

Jocher 5254. — Janoc. I. 219. — Jusz. II. 86 podaje elegię Pyrsera za dzieło główne.

BASSAI (Bassaeus) Albert z Szczepreszyna Rusak. Epitome Xenodochii M. Alberti Bassaei Scebresinensis T. Ordinis s. Spiritus, sive Capita quaedam ex Xenodochio seu libro de officio erga hospites, peregrinos, pauperes variasque miserabiles personas, propter reformandum hospitalia edita. Cracoviae, Math. Siebeneycher. 1570. w 8ce, syg. A—Q⁴.

Dedyk. Rever. D. D. Mart. Isdbiensi de Rusiec Archidiac. Posnaniensi. Wiersze Sin. Goritusa, Gabr. Papaverini, Petri Bassaei.

Jocher T. str. I. 175. — Grabowski Kraków 1844, str. 247 przyp. — Zatuski Conspect. collect. legum str. 36 (rarissimus).

Czartor. — Szembek — Warsz. Uniw. (?)

— Nowe Látio albo Prosbá do Pána Bogá, o rzeczy potrzebne ná každý nowy Rok. Woy. Bas. Secbr. W Krakowie. Drukowano przez Mattheusza Siebeneycherá. Roku pańskiego M. D. LX. VI. (1566) w 8ce, kart 4 nlb.

Broszury tej podobiznę wydał w roku 1882 prof. J. Przyborowski.

Wierzbowski I. 282 (podobizna).

Zamojs. — Warsz. Uniw.

— Alberti Basaei Scebresinensis Observationum grammaticarum libri quinque; quorum I, de Orthographia; II, de Etimologia; III, de Synthaxi; IIII, de Figuris; V, de Prosodia. Multa hic, quae recentiores grammatici, praeis illis incognita, inuestigarunt, artium studiosi ueluti in penu habebunt. Auctores varios, ex quibus congestum est hoc opus, sequens columna continet. Cum gratia et privilegio S. R. M. Cracoviae, in officina Matthaei Siebeneycher: anno à Christo nato: 1567. w 8ce, syg. A—Z, Aa—Vv₃ i karta nlb.: De erratis (razem kart nieliczb. 192). Druk itali. kursywa.

Na stronie ostat. znak Siebeneychera, berło z ptaszkami i napisem: concordia res parvae crescunt. Na odwrocie karty tyt. są imiona 50 autorów, między którymi Bebelius, Despauterius, Erasmus, Gorscius, Herbestus, Susembrot, Valla.

Dedyk. Jędrzejowi Krajewskiemu U. J. D. Archidyakonowi krakowskiemu, kancelarzowi księżęcia biskupa Padniewskiego. Wychwala Bassaeus najbardziej Jana Hontera z Kronstadtu Siedmiogrodzianina (Coronensis). — Na końcu dedykacyi: Cracoviae, ex monasterio Xenodochij S. Spi-

tus, tertio nonas ianuaris Anno Christi Dei nostri M. D. LX vij.

Po dedykacyi, wiersze na cześć autora piszą: Franc. Volscius i Melchior Pet. icus Scrinensis. W tekście w przykładach są użyte i wyrazy polskie.

Bandt. H. dr. krak. 74—76 (miał 2 exemplarze, lecz oba bez końca). — Janoc. Nachr. II. 57. — Wiszn. H. lit. VI. 131.

— Roczniki Tow. Warsz. P. N. XII. 301. — Osiński: Życie Czackiego a 212 — Juszyński II. 178. — Bentkowi II. 539. — Wierzbowski I. 284.

Akad. — Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Kijow. — Kórnic. — Krasinś. — Ossol. — Pawlikow. — Warsz. Uniw. — Zielińś.

— De vera Christi ecclesia, ritv, ac caeremoniis eiusdem vsitatis ad illustrem ac magnificum dominum, D Ioannem Christophorum comitem de Tarnow, castellanum Voyniciensem, capitaneum Sendomiriensem etc. Ab exemplo piaae memoriae patris eiusdem, imitandis Carmen. Per Albertvm Bassaeum, Scebresinensem, factum. Psalmo XXXIII. Confitebor tibi, in ecclesia magna, in populo gravi laudabo te. Proverbiorum XXII. Ne transgrediaris terminos antiquos, quos posuerunt patres tui. MDLXI. (1561). Bez miejsca druku i drukarza. w 8ce, kart 28.

Janocki Nachr. II. 57. — Wierzbowski II. N. 1923. — Jocher 9524.

Zamojsk.

— Romanae fidei confessio (proza). Juszyński II. 178 przytacza to jako osobne dzieło różne od poprzedniego.

— Wyprawa niewinnego człowieka gdy go niesprawiedliwie w czyn kto obwinia, albo mu czci uwłacza. Zamyka w sobie żartobliwe uskarżanie na nieprzyjaciela przed Panem Bogiem niewinnego człowieka; którego Angioł Pański pilnie słowem bożym cieszy, żeby nie rozpaczał, ale iżby krzywdę swę na miłego Boga puścił, zapłaty od niego i pocieszenia w smutku czekając. Przydána jest w końcu rozmowa o krzyżu, którym człowiek chrześciański, rozmaicie bywa trapión. Drukowano w Krakowie u Mattheusza Siebeneycherá: rok MDLXVI. w 8ce, kart 4. 35 i 11.

Juszyński II, 178. — Brykcz. w Bibl. Warsz. 1878 IV. 259.

Bibl. Seminar. Płock.

— ob. Samboritanus Vigilant. Greg. (Ecloga I. 1566, czterowersz ad Lectorem).

Janocki Von Zařus. Bibl. II. 57. — Adeling Gelehr. Lexic. I. 1493. — Clement Bibliot. curiosa II. 487.

Bassaeus Nicolaus ob. Delicje ziemie włojskiej (1665).

Bassaeus Petrus ob. Bassaeus Albertus (1570).

BASSANO Antonio (I.) Dichiaratione dell' arco fatto in Padova nella venuta della reina Bona di Polonia. In Padova, apresso Gratosio Percacino, 1556. w 4ce.

BASSANI Antonio (II.) Viaggio a Roma della S. R. M. di Maria Casimira Regina di Polonia vedoua dell'inuitissimo Giovanni III. per il voto di visitare i Luoghi Santi et il supremo Pastor della Chiesa Innocenzo XII. All' Em^{mo} e Rey^{mo} Sig. Cardinale Barberino protettore di quel regno. Del Con. Antonio Bassani Padovano Can. di Varmia. In Roma, nella stamparia Barberini, impresse Domenico Antonio Ercole in Parione, 1700. w 4ce, str. 226, kart 6 i portret królowej.

Ciampi Bibliogr. I. 20. — Janociana III. 10. — Kar. Hoffmann w Gazecie polskiej 1862 N. 272.

Czartor. — Krasińs. — Ossol.

— ob. Decisio (1702).

BASSCAN Bonawentura, Capucinarum praedicator. Parochianvs obediens sive de duplici debito parochianorum, audiendi, scilicet, missam, et verbum Dei, in sua parochiâ, saltem diebus dominicis et festis maioribus stante commoditate. Per R. P. B. B. C. P. de debito audiendi verbum Dei. Primùm Dvaci. Postea Rothomagi, Apud Joannem Dela Mare, in gradibus Palatij M. DC. XXXV. Deindè Posnaniae, in officina Alberti Regyli, sumptib: Rñdi Matthaei à Zgierz, vicedecani posnañ: parochi Biesdr: Anno Dñi 1647. w 8ce, kart nłb. 14 i str. 180.

Następuje karta z ryciną herbu. Poczem dykacya Andrzejowi Szolđrskiemu.

Joher 4323 a.

Warsz. Uniw. — Jagiell. — Czartor.

— Parochianvs obediens sive tractatus bipartitus etc. Cracoviae 1761. w 8ce. Joher 4323 b.

Basse ou Grande de Pologne 1669 ob. Sanson d'Abbeville.

BASSENGIUS Egidius. Motectorum quinque, sex, octo vocum. Liber primus. Serenissimi archiducis Maximiliani electi Poloniae regis &c. Musicorum praefecti Aegidii Bassengii Leodiensis. Vienne Austriae, excudebat Leonhardus Formica, in bursa Agni. Anno 1591. w 4ce poprzc. (Tenor i Bas obok).

Bibl. nadw. ces. w Wiedniu.

BASSEWITZ Hennig Fried. Starosta Rönneburgski w Inflantach (ur. 17 Listop. 1680). Abdruck der an S. Czarische Maj. von dem Hollstein-Gottorpischen Hofe durch den Envoyé von Bassewicz geschehene Propositionen und der darauf erfolgten Antwort. Danzig 1716. Univers. Lexic. Zedler III. 632.

BASSUS Car. Andreas. Regula instituti Petrini seu praxis quotidianarum exercitationum sacerdotis, et curatoris animarum, ut ritè, ac meritoriè fiant, ex Sacra Scriptura, et SS. Patribus desumpta, auctore Carolo Andrea Basso, theologo, oblato, praeposito Burgi Tritij, olim edita. Nunc in gratiam cleri saecularis recusa Anno Domini 1707. Cura et impensis perillustri et reverendissimi domini Ludovici de Kozielsk Ogiński, canonici Vilnensis, praepositi Bobroycensis. Constantiae, dein Vilnae, typis Universitatis Societ. Jesu (1707). w 12ce, kart 4 i 344 str.

Joher 6339.

Ossol. — Wileńs.

Bastyllia obacz Duch (b. r.) — Jezierski Franc. (1790).

BASZKO (Basco) Godziřaw. Chronicon Lechitarum et Polonorum ab a. 1263—1271. Obacz: Silesiacarum rerum Scriptorum Pars II. Lipsiae 1730. — Boguphalus II. (Varsav. 1752). — Mitzler Zbiór dziejop. T. III. Warszawa 1776.

Janociana II. str. 11. — Adeling Gelehr. Lexicon I. 1486.

BASZKOWSKI Samuel. Bieg zycia Ivdzkiego w herbowney Iodzi Iasnie Wielmożnych Panow I. P. P. Opalen-skich przy pogrzebie Wielmożnego Pana I. M. P. Iana Leopolda z Bnina

Opalenskigo kasztelana nakielskiego przez X. Samvela Baszkowskiego ord: min. obs. wyráżony. Roku pánsk. 1673. dnia 31 Stycznia z dozwoleńiem starszych w drukárni koleium (tak) kálskiego Societ: Jesv. w 4ce, 11 kart nlb. (syg. A—C₃).

Na odwr. str. tyt. herb Łódzia pod nim 6 w. pol. Przypisał autor Zofiej z Miłostawia Opaleńskiej, żonie zmarłego. Kazanie przeplatane wierszem polskim i łacińskim. Encyklopedia Orgelb. II. 1000. Czartor. — Krasiński. — Jagiell. — Ossol.

— Rycerz zbrojny przysionku swego pilnie strzegący na pogrzebie JW. Pana Andrzeja Karola z Grudy Grudzińskiego, wojewody Poznańskiego, żałobnym kazaniem zalecony przez O. Samuela Baszkowskiego, Oyców Bernardynów Wielkopolskich kaznodzieje. Roku Pańsk. 1679. Z dozwoleńiem starszych. W Poznaniu, w drukarni kolegium Soc: Jesu drukowane 1679. w 4ce, kart 11.

Na odwr. stronie tyt. herb Grzymała i pod nim 4 w. pol. Przypisał autor żonie zmarłego Mariannie ze Święcie Grudzińskiej. W kazaniu tem napotyka się różne szczegóły do żywota wojewody.

Uniw lwow. — Ossol.

(Bataille). Numero 42. Bloedige Bataille, tusschen de Polen ende Sweeden voorgevallen: Den VIII. ende IX. Mey, M. DC. LVI. In s'Graven-Hage, Gedruck voor den Autheur: By Christianus Calaminus, ende men verkoope voor den Autheur, by Henricus Hondius. Anno 1656. w 4ce, str. 8 (od s. 297—304).

Batalia ob. Rozbrat (Bat. duchowna 1719) — Tomasz z Kempis (Batalia grzesznika pokutującego 1719).

Batalion strzelecki ob. Rosenhibel Andr. (Projekt).

— skarbu koronnego ob. Actnm (1789).

BATIZI Andrés. Kereztyeni tvdomanrvi valo könyveczke Batizi Andrástvl irattatott. Proverb. IX. Az Bólt-seségnek kezdeti Istennek félelme. Christvs vronknak 1550 esztendeiben. w 8ce, ark. A—L (kart nlb. 88). (Na końcu:)

Crackoba nómtatot Strikovia beli Lazar 1550.

Szabó K., Régi Magyar Könyvtár str. 11.

Batkovius Stanislaus Zemdalicz ob. Buczkowski Mateusz (Affectus 1617) — Epigrammata a juventute (1603) — Goliński Bazyl (1603) — Opatovius Adamus (1603) — Skrobiszewski Jak. (Trium clarissimorum 1603). — Śmiesz-kowicz M. Laur. (In funere 1617).

Bathmندی powieść perska ob. Florian (1790).

Batoński Antoni Venceclaus ob. Dianicz (1784).

Batorea gens obacz Neugebauer D. G.

Batorea Griselda (Bathorea) ob. Heidenstein Reinhold (De nuptiis 1583) — Kochanowski Jan (Ad Steph. Bathor. 1583) — Piskorzewski Matheus (1583) — Schreck Val. (Istula sive gratulatio).

Batorea Helisabetha ob. Ilosvanus Benedictus (1671).

Batory Andreas (1562 † 1599) ob. Bielski Joach. (1588) — Boromaeus Carolus (Epistola 1590) — Buccella Nicolaus (Refut. scripti 1588) — Cicero (1585) — Constitutiones (1598) — Forro Paulus (1590) — Gorscius Jacobus (1585) — Huniadinus Franc. (1586) — Napragius Demetrius (1595) — Pisanus Alph. (Cath. Responsio 1585) — Sierpski Wojc. (Annot. in Cicer. 1585) — Statuta Fratrum S. Sepulchri (1585).

Siarcz. Obraz I. 21. — Niemcew. Panow. Zyg. I. 51, 161, 262 — 6, 290, 412—16. Encykl. Orgelb. III. 178 — 180, II. 1014 — 17. — Pamięt. relig. mor. XXII. 471—2 T. XIV. 206 — 219. T. XX. str. 325 — 344. — Rzepnicki Vitae II. 342—4. — Nakielski Miechovia 790.

Bathory Christophorus princeps Transilv. ob. Heidenstein R. (De nuptiis 1583) — Kochanowski Jan (Ad Steph. Bathor. 1583) — Uncius Leonardus (Elegia de morte 1584).

Bathory Stephanus castellanus ob. Crosnensis P. (Panegyrici 1509).

BATORY Stefan (ur. 1533 † 12 grud. 1586) Absag Brieff, königlicher Mayestat in Polln etc. dem Moscovitischen abscheulichen tyrannischen Feind, durch

cinen fürnemen vom Adel, Lopacinski genannt, von hochennelter Kö: Mayst: vor seynem Auszug, mit blosem säbel jungst überschickt. Neben sonderer Vermeldung, der grausamen unmenschlichen Tyranny, so der Moscoviter biszhero an den Armen Christen auch an Frauen und Jungfrauen über natürlicher weisz begangen. (Nürnberg, Leonhard Hauszler) 1580. w 4ce, 1 arkusz.

Wiszn. H. L. P. VIII. str. 85.

Körnick. — Petersb.

— Stephanus Dei gratia Rex Poloniae, Magnus Dux Lithuaniae, Russiae, Prussiae etc. kart. 1. [Poczem idzie:] Confirmatio generalis omnium jurium, privilegiorum, libertatum Regni Poloniae etc. kart 2. [Poczem:] Literae significatoriae de electione Annae Infant. in Reginam Poloniae et Ser. Stephanum in Reg. Pol. 1575. kart 10. — Naznaczenie koronacyi królewskiej. Literae de praestito juramento (w Krakowie 1576). folio, kart 8.

Zarazem przy niektórych egzemplarzach:

Konstytucye sejmu walnego koronacyjej. 1576. obacz Konstytucye.

Warsz. Uniw.

— Constitutiones Livonicae, post submotum ex Livonia Moschum, à Serenissimo Stephano Poloniae rege, sancitae. [Pod tem ukoronowana tarcza z herbem Polski, Litwy, a w środku Batorego.] Cracoviae, in officina Nicolai Scharffenberger, Typographi Regij. Anno 1583. Cum Gratia, et Priuilegio. w 4ce, prócz tytułu kart nlb. 9, druk antykwą.

Czartor. — Gdańsk — Jagiell. — Ossol.

— Toż... sancitae. [Pod tem herb królestwa pod koroną na miedzi rznęty.] Cracoviae, in officina Nicolai Scharffenberger typographi regij anno 1583 antehac excusae, nunc Gedani recusae. B. r. i dr. w 4ce, kart nlb. 10.

— Toż... Rege primum sancitae, nunc vero a sereniss. rege Sigismundo III. etc. 1589.

ob. Constitutiones.

— Toż p. t.: Novae gubernationis Livoniae forma recens a Stephano Rege P. instituta anno 1583.

Obacz: Guagini Rerum Polon. Francof. w 8ce, str. 346—356.

— Edict krolá Jeg° Mści o dziękowanie Pánu Bogu, zá szczęśliwe powozdenie woienne od Wielkich Luk z Moskwy posłány zostogego dnia miesiaca Septembrá, roku bożego, M. D. LXXX (1580). Cum gratia et priuilegio Sacrae Regiae Mtis. (Na końcu:) W Krakowie. W drukárniesy Miko: Szárffenbergerá; krolá Jego Mści typographá. Roku pánskiego, 1580. w 4ce, kart 6.

Wierzbowski II. N. 1549.

Krasińsk. — Dzików.

— Edictum regium de supplicationibus ob rem bene adversus Moschum gestam. Cracoviae, in officina Nicolai Scharffenberger typogr. S. R. M. MDLXXIX. [Datum ex arce nostra Polocensi die ultima mensis Augusti 1579]. w 4ce, k. 6.

Bandtke H. dr. k. 320.

Dzików.

Toż w: Guagini, Rerum polonic. Francof. w 8ce, od str. 214—220.

Toż: Elaminus. De rebus. Romae 1582.

— Edictum Regium Svirense ad milites. Ex quo causae suscepti in Magnum Moscoviae ducem belli cognoscuntur. Edictum regium de svpplicationibus ob captam Polotiam. Rerum post captam Polotiam contra moscum gestarum narratio. Varsaviae. Anno Domini M. D. LXXIX. [Na odwr. tytułu herb Państwa. Na stronie odwr. karty przedostatniej u dołu:] Varsaviae, typis Nicolai Scharffenbergij REGij Typographi cum priuilegio, Anno Domini M. D. LXXIX. w 4ce, kart 28.

Bandtke H. d. 382. — Wiszn. IX. 342. — Mac.

Pism. III. 29. — Hoppius: Schediasma 27.

Jagiell. — Dzików. — Czartor — Ossol.

— Edictum Serenissimi Poloniae Regis ad milites, ex quo causae suscepti in Magnum Moscoviae Ducem belli cognoscuntur. Item edictum eiusdem de suplicationibus ob captam Polociam habendis: cum epistola qua ordines ad comitia locuocantur et rerum post captam Polociam gestarum narratione. Hisce adiecta sunt quaedam de Magni Moscoviae Ducis genere, quod se nescio qua autoritate ab Augusto Caesare ducere iactitat. Coloniae apud

Maternum Cholinum cIo b LXXX.
w 4ce, 27 kart.

Istnieją dwie edycye. Druga z nich ma dodane u dołu karty tytułowej pod rokiami: Cum gratia et privilegio Caes. Maiest.

Czartor. — Drezd. królew. — Prags. U. niw. — Raczyńsk. — Bran.

Toż: Pistorius Hist. Corpus III. 114—128.

Toż w zbiorze: Flaminius Nobilius. De rebus Step. I. Romae 1582.

— Reg. Stephani Epistola historiam susceptae a se adversus Moschum expeditionis et expugnatae civitatis et arcis Polocko recitans, ad Ord. R. Pol. 1579. w 4ce.

Porównaj Edictum.

Hoppe (Długosz 1711, I. 43).

— Epistolae quaedam St. Bathori ineditae ad Carnovium, senatorem Regni, ad ejus praesertim electionem spectantes.

W Menckenii, Sigism Augusti Epistolae 1703, str. 535—557.

— Exempla litterarvm a Serenissimo Stephano Poloniae rege ciuitati suae Gedanensi datarum. Iusurandum eiusdem ciuitatis regiae maiestati datum. Varsaviae Anno Dñi M. D. LXXVIII (1578). w 4ce, ark. D₂. (kart 14 nlb.).

Hoppe (Długosz I. 42). — Wierzbowski II. N. 1536.

Czartor. — Dzików. — Ossol. — Petersb.

— List odpowédaci od J. M. krále polského Mozkowi mrzutému neřpříteli a tyranu, skře jednoho předního zemana jménem Lopatinský ten list z obnaženau šawli odeslán jest. W Praze u Bur. Waldy 1580. w 4ce.

Jungmann 406.

— Litterae Stephani Poloniae Regis ad ordines Regni Polonici ad rebus a se in bello adversus Moscos superiori aestate gestis 1580.

W Gnagn. Rerum polon. Francof. w 8ce, I. str. 357—364.

— Stephani Poloniae regis Literae, quibus res à se in bello Moschico, post captum Vielico Lukum, gestas; et consilia rerum deinceps gerendarum explicat: et comitia VVarsouiensia indicit. Jtem de legatione Turcicj et Tartaricj Imp. mense Nouembri, Vilnae audita. Et alia lectu non iniucunda. Anno M. D. LXXI. w 4ce, k. 8.

Wiszn. Hist. IX. 342 3 str. — Wierzb. II. N. 1563.

Kórnick.

— Stephan z laski Bożey król polski, Wielkie Xiaże Litowskie, Ruskie, Pruskie, Mazoweczkie, Zmodzkie, Inflaneczkie, Wolyńskie, Podlaskie, Kijowskie y Siedmigrodzkie. Wszystkim w obec y każdemu z osobną komuby to wiedzice należało, oznaymuiemy. [Uniwersał o poborze kwarty, datow. Cracoviae, in comitiis generalibus, 30 Maii 1576]. B. m. dr. (Kraków, Łazarz). folio, k. 4.

Wierzbowski II. 1524.

Warsz. Uniw.

— Stefan z Bożej łaski król polski itd. itd. Wszem i każdemu z osobna. Uniwersał dan z Włocławia dnia pierwszego Kwietnia roku Bożego MDLXX siódmego, królowania roku pierwszego. (1577). folio, na arkuszu rozłożonym, druk gocki.

Ossol.

(Batory S.) Kurtze Beschreibung der Ceremonie und Procession so auf Weiland Königl. Majest. in Polen Stephani bei Begräbniss sind gehalten worden. Koenigsberg, 1588. w 4ce.

Bibl. Gdańsk.

— Declaratia privilegii Xiendza arcybiskupa gnieźnińskiego o koronowanie króla Jego Miłościw. na Seymie koronacicy uczyniona (1576). folio, 1/2 arkusza.

Warsz. Uniw.

— Gratulationes sereniss. ac potentiss. principi, Stephano I. Dei gratia, regi Poloniae, magno duci Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Livoniae, nec non principi Transsylvaniae, etc. decretae, in fortunatissimū S. R. M. suae Vilnam advētum scriptae, anno Dom. 1579. a studiosis Coll. Viln. Soc. Jesu. Vilnae, anno a Chr. nato 1579. typis illustr. Dom. D. Nicolai Christ. Radivili, ducis in... etc. Joannes Słęcki excudebat. w 4ce, 20 kart nlb.

Rozpoczyna wiersz Nicolai Brzeziński. Dalej napisał poezye: Georgius Koracz; poczem poema: Religionis, reipublice, Vilnae, collegij et omnium ordinum ex fortunatiss. S. R. M. adventu laetitia et gratulatio scripta a Georgio Kal: (kart 4). — Musarum cum Apolline ex optatiss. regis in Lith. adventu,

gaudio triumphantium dialogismus Joannis Plocensis (kart 2). — Ad Lithuaniam Marinus Sienkowiez (kart 2). — Vilnae laetitiae exhortatio Alb. Starzeski. — Faustum omen Christophori Chojecki. — Mysteria nominis explicat Georg. Czartoryski. — Attingit varia Alb. Jarnowski. — Echo Petri Strzelec. — Optatus adventus scripta a Stan. Kliczewski. — Bonis fructuosorum à Gabr. Voyna. — Ad victoriam optatio Alex. Połubiński. — Virtutum commendatio Valent. Głoskowski (kart 2). — Gratulatio Alb. Bagiński. — Studiosorum nomine Marinus Mazowiecki. — Vitae incolumtatem Hier. Grajewski. — Lithuanorum affectionem Nic. Karp. — D. Casimiri oratio ab Ad. Comlewicz. — Aenigma Georgii Kal. Czartor.

— Pieśń z wieszaniem królownie Annie obranej królowey Polskiej y królowi Stefanowi pierwszemu. w 4ce, 2 ark. Druk gocki.

Poprzedzają wiersze łacińskie na Różę, herb Macieja Zalińskiego, kasztelana gdańsk; oraz wiersze polskie na Orła białego, herb królestwa Polsk. i król. Anny, z podpisem G. C. Zaś: In Aquilam albam Stephani dialog. vers. z podpisem T. B. G. C. Tak podaje Przyłęcki. Być może, że wiersz ten jest identyczny z następującym:

— Pieśni nowe o królu polskim Nayaśnieszszym niniejszym, Stefanie pierwszym: W. Xiążęciu litewskim, ruskim, pruskim, mazowieckim, żmudzkiem, liflandskim, kijowskim, wołyńskim, podlaskim, etc. a wojewodzie z łaski Bożej siedmiogrodzkim. Wespółek y o królownie JeyMości Annie z łaski Bożej królowney polskiej. Z wieszaniem im szczęśliwego panowania na czasy długie. Nota ich iako: Wesołe chwile ku nam się nawróćcie etc. Mogą też być śpiewane, kto chce na ową nutę o potopie: Boże moy racz się nademna zmiłować. Quo se fortuna — illuc et favor hominum vertit. Za kim szczęście, za tym też przyjaźń ludzka kroczy. Fortuna serca ludzkie iako chce obróci. Bez wyr. m. i r. (1576). w 4ce, k. 8.

Na str. drugiej orzeł polski z cyfrą Batorogo. — Poczem: Pieśń nowa („Smutek czas zrzucić...“ etc.) — Poczem: Pieśń nowa o Jagiettowym potomku niniejszym. O królowney J. M. Annie. O królowney polskiej Nayias. Annie. Jagiełta i echa rozmowa o potomku swym obranym na królestwo polskie. — Autor podznaczony F. B. G. C. [porównaj wyżej: T. B. G. C.]

Wiszniewski Hist. lit. VII. 14.

Ossol.

— My Rady koronne duchow. y świeckie i t. d. (O potwierdzeniu elekcyj króla Stefana) ob. Rady (1576).

— Ursachen (Gründliche und Warhaftige) des Bathorischen Krieges vor Dantzig a. 1577 w 4ce, 1/2 ark. Hoppe (w Dług I. 42).

— obacz: Acrostichis wyobrażenia kniazia mosk. (1581) — Albertinus A. (Dess Lusthauses 1613) — Artickel (1589) — Basilius Hyacinthus (Panegeticus) obacz: Hyacinthus — Beckman Mart. (Epithalamium 1596, Precatio 1577) — Berichten Maandelijksche (Roi 1736) — Białobrzeski X. Marcin (Postilla 1581) — Biblia Szarffenberg. (dedyk. 1577) — Bielski Joachim (Kronika polska, Istulae conv. 1588) — Bielski Marc. (Naeniae 1588, Monodia 1588) — Bielski Kaz. (Informatio de erectione 1698) — Blinetis (Pohl. Wahl-Schoppen 1698) — Bronovius Mart. (In Tartariam legatio 1595) — Brutus J. Michael (Epistola consol. de morte fratris 1581, Epistolarum liber 1583; Gratulatio 1576) — Buccela Nicolaus (Refutatio scripti 1588, Confutatio responsi 1588) — Budowicz Venceslaus (Historia rerum 1581) — Candianus P. V. (In ingressu b. r.) — Catti Wincenty (Carmen) — Chiakor Jerzy (Epistola 1586) — Chronica Sybenburgische (1596) — Chwałkowski Łukasz (Deliberatio de principe 1587) — Chytraeus D. (Variorum deliciae 1599) — Ciappi Marcantonius (Compendium 1591) — Clavius Christophorus (Gnomices 1581) — Confoederatio Senatorum post mortem (Reces warszawski. Poparcie elekcyj 1586, 1587) — Constitucie y przywileje (Karnkowski 1579) — Constitutiones Livoniae (1583—9) — Corput Abrah. (De godlicke 1669) — Cromer M. ob. Kromer — Curaeus Joach. (Rerum Silesiacarum, Müller L. Historien 1607) — Curtius (Responsum 1587) — Cygański Mateusz (Mysłiwstwo 1584) — Declaratio (Ordines civit. gedanensis 1577) — Donius Augustinus (De na-

tura 1581) — Erklärung gründliche (Ord. Dantzig) — Flaminius ob. Nobilius — Frapeken Christ. (Regius N. Responsio Carnovii) — Gadebusch (Livländ. Biblioth. I. 30—5) — Gdańsk (Schrift) — Gespräche (b. r.) — Giardino (1583) — Giuliani ob. Gyulay — Gorecki Leonardus (Declaratio 1577, Oratio 1578, Descriptio belli) — Górski Jak. (Orationes 1582, Pro trinitate 1585, Praelect. Plocens. 1580) — Gosławski Fr. (Paraenesis 1577) — Grabowiecki Sebastian (Mart. Lauter 1585) — Gratiani A. (Minerva 1745, Vita Card. Commendoni, De scriptis 1745) — Grodzicki Ant. (O żywocie 1595) — Gwagnin Alex. (Sarmatae descriptio 1578, 1581; Rerum polonicar. 1584) — Gysaeus Joannes (In obitum 1588) — Gyulay Paweł (Giuliani) (Commentar. rerum 1581) — Heidenstein Reinhold (De bello moscov. 1584, 1588, Beschreibung 1590, Historia rerum ab excessu 1612) — Henning Salomon (Septent. Historien 1606) — Herburt Jan (Chronicon 1615) — Hermant Daniel (Lachrymae 1586, Stephaneis Moschov. 1582—4) — Himmelreich Pet. (Aristaeus 1581) — Historia rerum gestarum (1581) — Hosius Stanislaus (Operum tomus II. 1584) — Hunniadinus Fr. (Ephemeron seu Itinerar. Bathoreum 1586, Versus lugubres 1588) — Hyacinthius Basilius (Panegyricus in excidium 1580) — Janicki Klemens (Vitae regum) — Illicinus P. (Ad Transilvanos 1581) — Junius Melchior (Orationes: Warszewicki 1598) — Justitia defensa (Carolus Borom. epistola 1583) — Karnkowski Stanisław (Constitutiones synodorum 1579) — Katalog królów — Klonowicz Fabian Sebást. (1600) — Knoff Jerzy (Beschr. d. Krieges 1577) — Kochanowski Jan (Epinicion 1583) — Kovacciocus Wolfgang (Kowacicius) (De laudibus 1571, Ad ordines in elect. 1587) — Kriegs- und Staats-Sachen (1663) — Kromer (Polonia 1589) — Łasicki Jan (Clades Dantiscan. 1578, De diis Samogit., De Russorum religione 1582, De moribus) — Latański G.

(Oratio 1582) — Laterna M. (Oratio in exequias 1588) — Laventotter M. (Das andere Buch 1580) — Leopolda (Biblia 1577) — Mączyński ob. Miaczyński — Manutius Aldus (De comitiis 1585) — Menckenius Joannes Burcharth (Sigism. Augusti Epistolae 1703) — Mercurialis Hieronymus (De venenis 1584) — Miaczyński Jan (Lament korony 1586) — Mercurius Trismegistus (1585) — Michało Lituanus (De moribus tartarorum: Łasicki 1615) — Mislanus Joan. (Anna S. Societas 1598) — Müller Laur. (Septentrion. Historien 1595) — Muretus M. A. (Opera, Epistola 1602, 1784 i w: Zabawy przyjemne IV. 238) — Musophilus S. J. (Palatium R. Hung. 1739) — Mylonius Nic. (Imposturae D. Chytraei 1582) — Nidecki Andrzej Patricius (De ecclesia 1583, 1585, Gratulatio 1579, 1581) — Niezabytowski Jacobus (Fulmen belli dram. 1729) — Nobilius Flaminius (Narratio de rebus ges. 1582) — Novina o dobyti Połocka (1579), o obleżeni Gdańska (1578) — Orzechowski Stanisław (Fidelis subditus 1584) — Paprocki Bartłomiej (Gniazdo cnoty 1578, Herby 1584, Triumph satyrów leśnych 1582) — Parthenius B. (In Horatii 1584) — Pielgrzymowski Elias (De heroibus 1585) — Pipanus Georgius (Carmin lug. 1587) — Pisanus Alfons (Responsio catholica 1585, Nicaenum concil. 1581) — Piskorzewski Mateusz (Oratio in fun. 1587) — Possevinus Antonius (Epistola 1583, Moscovia 1595, Atheismi Luth. 1586, De sectarior. atheismis 1586, Il soldato christiano 1583, 1604) — Powodowski Hieronim (Conciones 1578, Na pogrzebie 1588, Wędzidło 1582) — Pymander Mercurii (Hannib. Roselli: Liber V. 1586 ob. Roselli) — Rätel Heinrich (Beschreibung 1590) — Reszka Stanisław (Ad Stephanum Regem ob. w Załuskiego: Dwa miecze) — Roselli Hannibal (Oratio funebris 1590, Pymander 1586) — Roseo Mambr. (Delle Historie T. V. 1585.) — Sarnicki Stanisław (Topographia 1578, Annalium synopsis 1582, Oratio 1575, Sieniński

J.: Descriptio Poloniae 1585) — Schelligius Albertus (De venenis 1583, 1601) — Schoneus Andreas (Daphnis seu de funere 1588, Odae tres 1595) — Schönwald S. (Aposmatia ex epistolis 1761) — Schrenck Jac. (portret Stefana 1601) — Schütz Kasper (Historia rerum prussicarum Daw. Chytraci 1599) — Schwartzbach Martinus (Carmen lugubre 1587) — Sigismundus Augustus (Epistolae, legationes) ob. Mencken — Signaculum a coron. capite, theatr. (1731) — Simonius Simon (Disputatio de putredine 1584, Sanitas, vita mors 1587, Responsum ad refutationem 1588) — Sirinus Hieron. (Liber de modo 1583) — Skarga Piotr (Artes duodecim 1582, Kazania 1588) — Sleidanus Joh. (Beschreibung aller Händel 1589) — Sokołowski St. (Excidium Hierosol. 1580, De ecclesia 1583) — Spilimbergius Bern. (In Horatii carmina 1584) — Strubycz Maciej (Livon. descript. 1727) — Strykowski Maciej (Kronika polska 1882) — Sturtz Christophor. (Alt. Oratio 1587, De vita, rebus gestis etc. 1627) — Sulikowski Joan. (Commentarius rerum polon. 1647) — Tempesti Casimiro Storia della vita 1754) — Thurneisser L. (Historia seu descriptio plant. 1578) — Tommasinus Filip (Ritratti di cento capitani 1635, 1660) — Treterus Thomas (Romanorum imperatorum effigies 1583) — Trzeciński Andrzej (Sylvarum Liber III, Triumphus 1582) — Uncius Leonhardus (Poëmatum libri 1579) — Wagner Carol (Genealogia Bath.: w Acta Societatis Jablonovianae) — Warszewicki Krzysztof (Ad Stephanum oratio 1582, Gratulatio 1581, De factis J. Christi 1583, Vita, res gestae 1587, De cognitione sui 1600, Paradoxa 1588, In obitum 1587, Oratio o zgodzie 1582, Po śmierci króla Stefana mowa 1587) — Wereszczyński Józef (Suffragium z oplakaniem 1587) — Wężyk Widawski Piotr (Aquila aquilonis 1601) — Wilkowski Kasper (Przyczynty nawrócenia 1583) — Wolan Andrzej (Defensio coenae 1579) — Wolf Samuel (Expeditio contra Basilidem

1583) — Wujek Jakób (Postille 1574, 1583, 1584) — Zabarella J. (Opera 1578, 1587) — Żarnowca (z) Grzegorz (Postylle 1682, Postilla oder Auslegung 1587) — Zbylitowski Andrzej (In obitum 1588) — Zebrzydowski Bartłomiej (De persona Christi 1583) — Zeitung (Newe wahrhaft. 1577, 1580) — Zschokke Henryk (1796) — Zucconello Hip. (Virid. poetarum in laudes St. 1583).

Batory Sigismundus, princeps Transilvaniae (ur. 1572 † 18 Marca 1613) ob. Heidenstein Reinhold (De bello moscovit. 1584) — Hermann Daniel (Stephano I. lachrymae 1586) — Posevinus Antonius (Judicium de confessione 1586) — Tomasi Giorgio (La Battorea 1609).

BATOWSKI. Zdanie Jasniew Wielmożnego Posła Inflantskiego w materyi miast. Na sessyi seymowej dnia 14. Kwietnia 1791. miane. B. w. m. dr. i bez osob. tyt. w 4ce, k. 2.

Jagiell.

— Zdanie Jasniew Wielmożnego Jmci Pana Batowskiego posła inflantskiego na sessyi seymowej dnia 27. Stycznia 1792. w 4ce, k. nlb. 4.

Branic.

Batrachomyomachja obacz: Homer (Zaborowski Paweł: Zabomysza wojna 1588).

BATTUS. Batti Sylphium. Cracoviae. B. r. i dr. w 4ce.

Panegyrik napisany prozą bezimiennie na Szymona Ługowskiego, proboszcza miechowskiego, kan. krak. i pozn. i 5 parafii plebana, sekretarza króla Zygmunta. Jusz. I. 266 wspomina o nim mimochodem lecz bliżej druku nie opisał. — Ponieważ takie panegiriki są współczesne, musiał tedy i ten wyjść w drugiej połowie 16 wieku. Do Ługowskiego pisywali Hosius, Samborczyk, Trzeciński w latach 1562 i 1568, więc w tym czasie i Battus wyjść musiał. Juszyński pisze, iż wyszło bezimiennie a jednak nazywa autora Battus. W owym czasie istnieli za granicą autorowie tego nazwiska. Było też wyrażenie Battologia, ku pamięci lichego starożytnego poety Battusa, który jedną i tą samą rzecz wielokrotnie powtarzał. Może to być więc pseudonim, zapożyczony od owego starożytnego wierszopisa. — Jest też jakiś niezany wierszopis Antonius Battus Cimber,

Philos. et Med. Dr., który pisze rymy: In libros anatomicos Casparis Bauhini liber II. wydane w Bazylei (Edycya I-sza r. 1588), a które to dzieło autor (Bauhinus) dedykował Jerzemu i Januszowi Radziwiłłom. — Porównaj: Bebelius H.

BAUCH T., Toruńczyzanin. Patryota Polski. Kartki tygodniowe zawierający. W Warszawie w drukarni Mitzlerowskiej R. P. 1761. w 8ce, k. 3, str. 185.

Kartek czyli Tygodników jest XXIV. od 29 Stycznia do 9 Lipca.

Wydawca T. Bauch Toruńczyzanin dedyk. Wawrz. Mitzlerowi. W dedykcei dziękuję autor Mitzlerowi jako osobliwemu swemu dobrodziejowi za to, iż kosztem swoim drukuje te kartki, które są pierwiastkami ćwiczenia się autora w języku polskim. Rozpoczyna rzecz (I kartka: czwartek dnia 29 stycznia) od tego, iż niemiecy i duńczycy drukują oddawna tygodniowe kartki, tylko nie widział żadnej wydawanej w Polsce. Autor kocha się w języku polskim, bo w nim widzi taką mnogość i bogactwo słów, taką piękność i delikatność wyrażenia się, jakiej nie ma nigdy język niemiecki. Ubolewa, że już wygasa język polski na Śląsku. Zaleca aby czytano przekład Gellerta: Przypadki szwedzkiej hrabiny.

W dalszych kartkach mówi o patryotyzmie. Tłumaczy wiersz Gellerta o kapeluszu. Pisze o pijaństwie, wolnych duchach, rozrotności, materyalizmie, o zamażpójściu, rozmowa Sokratesa z Tymoklea, o wychowaniu dzieci, o złych czasach. Na końcu dzieła (kartka XXIV: czwartek 9 lipca) autor ogłasza, że ponieważ prenumerata na te kartki nie pokrywa kosztów druku, więc pracę tę zakończy. Dołączay tylko na przyszły czwartek kartkę, na której będzie tytuł i dedykacya, a za co każdy zapłaci szostaka.

Joher 2018. Jagiell. — Ossol.

Baudeau Mikołaj (1730 † około 1790). Lettres sur l'état actuel de la Pologne, et sur l'origine de ses malheurs. — ....ut opes et lamentabile regnum — Eruerint Danaï, quaeque ipse misserima vidi. Aencid. I. 2. — A Amsterdam, et se trouve a Paris, chez Didot, l'aîné Libraire-Imprimeur, rue Pavée. — Delalain, Libraire, rue et à côté de la Comédie Française. — Lacombe, Libraire, rue Christine. — M. DCC. LXXI. w 8ce, str. 328 i k. 1 rejestru.

Poczem dodane: Avis économiques aux citoyens éclairés de la république de Polo-

gne, sur la maniere de percevoir le revenu public. w 8ce, str. 52.

— Lettres historiques sur l'état..... [dalej jak w edycyji poprzedniej, tylko na końcu rok:] M. DCC. LXXII.

Egzemplarz Bibl. Jag. ma tytuł z datą r. 1772, a na końcu przed broszurą Avis tenże tytuł powtórnie, ale z datą r. 1771. i z opuszczeniem wyrazu: historiques. Obadwa tytuły różnią się także winietami. — Dzieło wyszło bezimiennie. Autor rozpoczyna opowieścią o krokach nieprzyjacielskich Moskwy pod Piotrem W. przeciw Polsce. Rządy w Polsce od Kazimierza W. do Jana III. Sejmy. Pacta conventa. Knowania Piotra W. i Elżbiety przeciw Polsce. Deklaracya w Warszawie 1745 r. Katarzyna II. Szósta rewolucya. Nicosić zupełna rzeczypospolitej. Anarchia. — Jest listów pięć.

Akad. — Branic. — Dzikows. — Jagiell. — Krasiańs. — Ossol. — Przeźd. — Uniw. lwows.

— Programme des prix proposés par le Conseil Souverain de l'Éducation Nationale en Pologne. Pour la composition des livres élémentaires à l'usage des Collèges des Palatinats. Traduit du Polonais. w 4ce str. 16. [Druk paryski.]

Na końcu takie ostrzeżenie: Les Auteurs François qui désireront quelques instructions, pourront s'adresser en toute confiance à M. l'abbé Baudeau, agent du Conseil Souverain de l'Éducation National à Paris.

Porównaj: Komissya eduk. narod. (Obwieszczenie).

(Baudemann Zach.). In nominalem nobilis, praestantissimi, doctissimi Dn. Zachariae Baudemani I. U. candidati et p. t. magnifico et generoso Domino Johanni Schlichting de Bukowie etc. terrae Wschovensis judici provinciali regio etc. etc. a secretis d. 14. Martii, Anno 1643. feliciter recurrentem. Typis Wigandi Funcci. w 4ce, 2 kartki.

Wiersz niemiecki i łaciński.

Wrocławs.

BAUDIER Michał z Languedoc. Inventaire de l'histoire générale des Turcs, contenant leurs guerres, conquestes, séditions, etc. contre les Grecs, Hongrois, Polonois, Bulgares, Moldaves, Valaques, Sclavons, etc. Paris, 1628. w 4ce.

Są tu relacye wojny Osmana z Polską z r. 1621.

Baudisiorum familia ob. Hoffmann Zach. (Anagr.).

Baudisus Leonhard obacz Rudolfi Georg (Pruzenia 1636).

Baudissin (de) Henri Guelphe obacz Articles des Pacta Conv. (1733).

Baudisson Ludwigo ob. Brun Gottf. (Rede auf den Tod 1788).

Baudoin obacz Baudouin.

BAUDORY X. Józef S. J. (ur. 1710 † 4 Maja 1749). Dzieła X. Baudory, dla szlachetney młodzieży wielce użyteczne, do odkrycia i wydoskonalenia przymiotów im potrzebnych, we czterech rozprawach zamknięte, z francuskiego przełożone przez X. Ładowskiego S. P. W Lublinie w drukarni J. K. M. XX. Trynitarzów. Roku 1785. w 8c. k. n. 4, stron 476.

Dedykacya: do Anny z Sapiehów Jabłonowski, która spowodowała przekład tego dzieła.

Jagiell. — Wilno. — Zielińs.

BAUDOT de Juilly Mikołaj (1678 † 29. Sierp. 1759). Historia sekretna Jana de Bourbon, xiążęcia z Karansi, z francuzkiego przełożona. Utile dulci. Część I. W Warszawie 1779 w drukarni J. K. Mości i Rzpłtey Gröllowskiej. w 8ce, 3 karty i str. 304. Część II. str. 271.

W przypisaniu Czartoryskiemu G. Z. P. podpisany J. N. Niemcewicz.

Czartor. — Kijows. — Ossol.

BAUDOIN Gabryel Piotr (1689 † 10 Lutego 1768) i Konarski Stanisław. Informacya o loteryi za przywilejem J. Kr. Mości Pana Naszego Miłościwego w Warszawie erygowaney na dokonczenie tamże szkoły kawalerskiej y szpitalu generalnego na ubogie dzieci. 1748. w 4ce, k. 14.

Podpisani G. P. Bandoin, congr. mission.; Stan. Konarski, exprovincialis Schol. Piar.

Chreptow.

— Nachricht von der im Kurfürstenthum Sachsen angestellten Loterie.

Dalej po polsku:

Informacya o zupełnie odmienionym sposobie Loteryi, erygowaney za przywilejem J. Kr. Mei Pana Naszego Miłościwego datowanym w Dreźnie dnia VIII Kwietnia Roku 1748.

na pomoc dwom fundacyom w Warszawie Szkoły Kawalerskiej, y domu na ubogie dzieci; którą publico podają Xiądz Stanisław Konarski Scholarum Piarum Ex-Prowincyał y Xiądz Bodue Congreg. Missi: dyrektorowie nowym sposobem przez nich uczynioney loteryi. W Warszawie, 1748, w 4ce, kart. 8. (po pols. i po niem.).

Warsz. Uniw.

BAUDOIN Jan de Courtenay. Dziezdzic komedya w pięciu aktach przetłomaczona przez Jana Baudouin. Y pierwszy raz grana w przytomności JKMc. W Warszawie. W drukarni Piotar Dufour. MDCCLXXVII. (1777). w 8ce, str. 128.

Dedykacya: Do łaskawego publicum. Powiada w niej tłumacz, że „to jest nie mał napyierwsza praca moia.“

Czartor. — Dzikow. — Jagiell. — Zielińs.

— Pieśń na pochwałę Jana Sobieskiego Krola Polskiego z okoliczności wystawionego mu posagu przy obchodzie rocznicy zwycięztwa pod Wiedniem nad Turkami odniesionego. Dnia 14 września 1788. Na notę piosnki w Figaro [Na końcu:] W Warszawie w drukarni uprzywileiowaney Michala Gröllla (1788) w 8ce, k. 2.

Jagiell. — Krasińs.

— Baudouin de Courtenay Jan skarży się przed sądem sejmowym za aresztowanie siebie, na udanie niewinnego Samulowicza. folio, kart 2, arkusz załamany.

— Obacz: Anseume (Dwoch strzelców 1781) — Audinot (Bednarz) — Falbaire K. J. (Dwaj skapcy 1782, Fabrykant 1787) — Favart K. S. (Wieszczka 1783) — Garrik (Awanturki) — Molière (Maż, Skapiec 1778, Świątoszek 1777, Mieszczanin 1782) — Picard (Stary aktor) — Planard (Drabinka) — Rousseau J. J. (Pigmalion) — Regnard (Powrót, Roztargniony 1778, Demokryt 1775) — Sedaine (Raul Sinobrody) — Śliwicki P. Hyac. (Opisanie 1768) — Ustanowienie względem praw (1775).

Benik. I. 332, 543, II. 467. — Dzienn. Wielińs. 1823. I. 362.

Bauer in Liefland ob. Geschichte (1786).

(Bauer Casp.) Herbstinische Bauer-Kranckheit und darzu remedirendes Recept welcher bey ehlicher Verbindung dess edlen, ehrenvesten, grossachtbaren und hochgelehrten Herrn Caspari Baueri, der Welt-Weissheit und Artzney Doctoris und Practici zu Rawitz, als Herren Bräutigams und dessen hertzgeliebten Jungfrau Braut der viel-ehr- und wol-tugendbegabten Jungfrauen Anna gebornen Herbstin, den 8. October als war der Tag Charitas dess 1669-sten Jahres, auss etlichen entfernten Orten verschrieben und überschicket worden von innigstgeliebten Hertzens-Freunden. Breslau, in der Baumannischen Erben Druckerey, druckts Johann Christoph Jacob, Factor. (1669). w 4ce, k. 2.

Wiersze łacińskie. i niem. Wrocław.

— Wol-meinende Worte: Krafft derer bey dess edlen, wol-ehrenvesten, grossachtbarn und hoch-gelahrten Hn. Caspar Bauern, Philosoph. et Medic. Doctoris, als Bräutigams, und der viel-ehr- auch tugend-begabten Jungfrauen Anna, dess weiland ehren-vesten Herrn George Herbstin, vornehmen Bürger in Zduny eheiblichen Jugfrau Tochter, als Braut, hochzeitlichen Ehren-Fest, den 8. Octobris, jetzigen 1669-sten Jahres daselbst in Zduny gefeyert in Ihrer Abwesenheit als anwesend erscheinen sollen und wollen ein Paar nicht unbekante Freunde. Breslau, in der Baumannischen Erben Druckerey druckts Johann Christoph Jacob, Factor. folio, k. 2.

Dwa wiersze niemieckie. Wrocław.

— Omina fausta verba sollemnia, quibus nuptiale festum, viri nobilis, experti, docti, magni Domini Caspari Baueri, Philosoph. et Medic. Doctoris, Practici Ravicensis; cum virgine virtutum ornamentis decorata Anna Herbstin, viri spectatissimi Dn. Georgii Herbstii civis Zdunensium primarii relicta filia, d. 8. Octobris, Anno 1669. Zdunii celebratum prosequuntur amici.

Vratislaviae, in haeredum Baumannianorum typographia exprimebat Joh. Christoph. Jacobi, Factor. w 4ce, 2 k. Wiersze łacińskie. Wrocław.

— ob. Döhring C. (1670).

BAUER Johan Gottlieb (Zduna Polonus). Als der Christian Jeremias Hancke von Zduny aus Polen auff der Universität Wittenberg Anno MDCCXII. den XXX. April die Doctor-Würde erhielt, wolte Ihm gratuliren. Leipzig, gedruckt mit Tietzischen Schrifften. fol. 2 karty.

Wrocław.

— Das Widerspiel der Liebe, Stellete durch das im heissem Sommer erloschne und in kaltem Winter sich wieder eingefundene Liebes-Feuer, bey dem Schilling-Kapustischen Hochzeit-Feste, so den 28. Februarii des 1707. Jahres, in Zduny... vollzogen wurde. Bresslau, in der Baumannischen Erben-Buchdruckerey, druckts Johann Jancke, Factor. fol. 2 karty.

Wrocław.

— ob. Hancke (Abitum juvenis 1707).

Bauer Karol Franc. ob. Neifeld E. J. (Primitiae 1750).

BAUER Policrat. Das von seinem Herten getrennte güldene Band bey Beerdigung der Fürstin Sophiä Amaliä in Liefland, zu Curland und Semgallen Herzogin dem Herrn Friedrich Casimir Herzogen in einer Grab-Schrift vorgestellt. Mitau, 1689. folio.

Peters. publ.

• **Baugedanken** ob. Heerman J. (1642).

Baugert ob. Arnold (1657).

BAUHNUS Kasper Basilien. (1560 † 5 Grudnia. 1624). Anatomes Caspari Bavhini Basil. medici et profess. ordina. Liber primus, externarum humani corporis partium appellationes ex antiquitate depromptas, earum descriptiones, explicationem accuratam et vsum, continens. Et liber secundus, partium similarium spermaticarum tractationem per quatuor causas, ex Hippocrat. Platon. Aristot. Galeni et recentiorum classicorum doctrina, proponit: multaq'; nova inuenta exhibet. Cum duplici indice,

altero capitum in principio, altero rerum in fine locupletiss. Cum gratia et privilegio Caes. Majest. Basileae, per Sebastianum Henricipetri. w 8ce. Tom I. ma kart 8, str. 151 i str. 7 indexu; Tom II. ma k. 12, str. 536 i k. 12 indexu. — [Na przedostatniej stronie drugiego tomu:] Basileae, per Sebastianum Henricipetri: Anno cło Io XCVII. Mense Martio.

Dedykacya Georgio Nicol. Radivilo Nicolai F.(ilio) duci in Dubienki et Bierze: palatinidi Nowograd. capit. Moseriscensi et Joanni Radivilo Christophori F.(ilio) palatinidi Vilnensi; datow. Athaenis Helvetiorum, XI Kal. Februarij. . cło Io IIIC.

Dedykacya ma kart 2. W niej mówi, że bywali pilnie obecni sekcyom trupow męskich codziennie po cztery godzin, że są wydoskonaleny w filozofii naturalnej (zatem i anatomii) tudzież metafizyce, i odbywali colloquium z Baubinem.

Egzemp. Uniw. Warszaws. ma z teźże daty tenże tytuł, tylko przy Pars prima po continens, ma: Editio tertia. Zaś przy Pars. II. po exhibit, ma: Editio altera. — Całość w 8ce, k. 8, str. 536, k. 14. 11 i do str. 146 (reszty brak).

Wierzbow. Bibliogr. 1. N. 637.

Ossol. — Warsz. Uniw. — Jagiell.

— De corporis hvmani partibus externis tractatus, haectenus non editus. Basileae, ex officina episcopiana. MDXIIIC (1588). w 8ce, k. nlb. 8 i str. 64.

Ded.: Stanislaw comiti Ostrorogano, Kosminiecziano domino G. Bauhinvs. Basileae, cal. Februar. 1588.

Jagiell. — Ossol.

— ob. Pynusius Daniel (De cerebro 1586) — Struthius Josephus (Ars sphygmica 1602).

(Baumann Casp.) Prosint Caspary Baumann jun. sponso et Catharinae Heinziae, sponsae, Lesnae Pol. d. 13. August. Anno 1647. celebrandae nuptiae. Lesnae, literis Funccianis. (1647). w 4ce, kart 6.

Wrocławs.

BAUMANN Gotfred Christian. Die frohe Gewissheit eines andern Lebens, eine Rede am Feste der Auferstehung Jesu Christi, welches zugleich als ein Dankfest für die durch Sr. Königl. Maj. von Polen Stanislaus Augustus, und durch die Durchl. Stände der Republik dem Bürgerstande gnädigst ertheilten Freiheiten und Rechte von der

Evangelisch-Reformirten Gemeinde zu Warschau gefeiert wurde, gehalten von Gottfried Christian Baumann. Warschau, gedruckt bey Michael Gröll, königl. Hof-Buchhändler, 1791. w 4ce, str. 18:

— Ueber unchristlichen Religions eifer, eine Rede am Sontage exaudi in einer christlichen Versammlung gehalten von G. C. Baumann. Warschau, gedruckt bey Michael Gröll, königl. Hofbuchd. 1791. w 12ce, stron 28.

— Akad. — Krasins.

— Rede bey dem Sarge des Herrn Johann Salomo Musonius wohlverdienten Predigers der Evangelisch-Reformirten Gemeinde zu Warschau, gehalten den 7 November 1790. und zum Besten der Armen dem Druck übergeben von G. C. Baumann. Warschau, gedruckt bey Michael Gröll königl. Hof-Buchhändler (1791). w 4ce, str. 12. Akad.

BAUMANN Johann. Ehren-Satz über die treffliche Victori, bey Entsetzung der Stadt Wienn. In teutschen Reimen verfasst. Jauer, gedruckt bey Christian Oken (1683). — Jo! Victoria Kron Pohlen deinen Namen — Deine Muth, dein Tapferkeit, dein That beisammen — Oestreich wird preisen stets, das dir sich gibt bekannt — Zu bleiben ewig dich in gleicher Treu verwandt. — w 4ce, str. 8.

BAUMANN Budownicki Jan. Equestria, sive de arte equitandi libri duo. Cracoviae, in officina Francisci Caesarij Anno Domini 1640. w 4ce, kart 32.

Branic. — Czartor. — Ossol.

Baume (de la) ob. La Vallière Ludwika (Reflexye 1685, 1730, Affekty 1750, Uwaga 1743).

BAUMEISTER Christian. Sławnych gorlickych uczilisz uprawitelia nastawlenia liubomodrija nrawouczytelnoho soderzaszczaia liubomodrie prakticzskoe wscobszcze Prawo jestestwennoe ietiku i politiku, iz latinskaho na rossyiskiy iazyk perewedennija ot Petra Lodia w Uniwersytetie Lwowskom liubomodrija umozritelnoho, i diejstwitelnoho kesarsko-carskaho narodnoho professora.

W Lwowie, typom cerkwi Chrama Stauropiegii (1795). w 8ce, k. 7, str. 438 i k. 7.

Ded. Jędrzejowi Baczyńskiemu bisk. Munkaczu. Jagiell. — Ossol.

(Baumgardt Andreas). Vota metrica in honorem nuptiarum, quarum officium Andreas Baumgardt cum Dorothea Kruger celebravit 1649 scripta a docentibus in gymn. Thorun. Excudebat Michael Karnall. w 4ce, ark. D₃.

Czartor.

BAUMGARDT Georg. Ehren-Gedicht auf den hochzeit. Freuden-Tag des H. Lukas von der Linde mit der Rachel Schützavın von.... 1657. w 4ce, k. 4.

Czartor.

— Geistliche Parnassische Brunsquelle auf das hundert-jährige Jubelfest dieser Stadt Dantzig. Dantzig, 1658. w 4ce.

Baumgart Jacobus Jord. ob. Jaenichius Petrus (Ad benevole audiendam orationem 1718).

Baumgarten Andrzej († w Bordeaux 1676) [syn Andrzeja, burgrabiego króla polsk. i Doroty Krüger] ob. König Ernest (Oratio 1676).

BAUMGARTEN Antoni, Torunianin. Quod Deus bene vertat. Theses politicas, de majestate principis limitata, praeside M. Johanne Sartorio, gymnasii Thor. P. P. ad ventilandum proponit Antonius Baumgarten Thorunensis. A. O. R. 1686. w 4ce, kart nlb. 2.

Bandtkie II. 163. Ossol.

— Vota nuptiis a Joanne Austen et Elisabetha celebrandis... consecrata ab Antonio Baumgarten Thor. Exscriptis typis Michael Karnall (1652). w 4ce, str. 8. (wiersze niem. i łac.).

(Baumgarten A.) Applausus quo nuptias Dni Antonii Baumgarten cum Elisabetha Rechelvitiana prosequuntur amici Anno MDCLXIV Typis exscriptis Michael Karnall, 1664. w 4ce, str. 4 (wiersz łac. i niem.).

— Schuldige Freud- und Ehr-Bezeugung welche, auff den hochzeitlichen Ehren-Tag des Antonius Baumgarten und Elisabeth Rechelwitzen abstatten wollen etliche Verwandten.

Thorn, gedruckt durch Michael Karnall, 1654. w 4ce, str. 8. (wiersze łac. i niem.).

(Baumgarten C.) Trostes Erneuerung womit die durch tödtlichen Hintritt Ihres andern Töchterleins Catharina, herzlich betriebten Eltern... Baumgarten... aufzurichten trachtet M. I. E. Thorn, gedruckt durch Michael Karnall, 1664. w 4ce.

(Baumgarten Dan.) Acclamatio votiva in honorem nuptiarum viri Danielis Baumgart nec non Agnetae Austen anno M. DC. LX. facta ab utriusque sponsorum bene cupientibus. Thurunii (sic) excudebat Michael Karnall (1660). w 4ce, str. 4.

— Wolmeinendes Hochzeit Geschenk. Auf des Daniel Baumgartens mit Agnetha Austen hochzeitlichen Ehren Tag gehalten 1660. überreicht von N. N. Thorn, gedruckt durch Michael Karnall (1660). w 4ce, str. 4 (wiersz niem.).

— Schuldige Reime bey Heyrath derer Daniel Baumgartens und Agnethä Austen in 1660 aufgesetzt von guten Freunden. Thorn, gedruckt durch Michael Karnall (1660). w 4ce, str. 8 (wiersz niem.).

Baumgarten Dorothea ob. Sanftleben Georg.

Baum-Garten in grossem Druck: Darinnen überaus kräftige nützliche und anmuthige Morgen- und Abend-Mess- und Vesper-Beichte. Braunsberg, 1749. w 8ce.

— oder geistliches Gebetbuch, allen christgläubigen Seelen sehr nützlich, meistens aus göttl. heil. Schrift und heil. Vätern gezogen. Warschau, M. Grel, 1763. w 8ce.

Baumgarten Walenty Socynian z Memla, rektor szkoły w Lusławicach († około 1674). Antitriteia seu dissertatio vulgatae opinioni de tribus Elohim hoc est Diis de tribus personis, quarum quaelibet est summus Deus, opposita.

Sandius Bibl. antitrinitar. str. 144. — Jocher Lexic. I. 867.

BAUMHAUER M. P. Planmäßige kurze Geschichte der Dissidenten in Religionsachen v. 8 Jahrh. bis auf die neuern Pohnischen Unruhen. Nebst histor. und diplomat. Nachrichten von Chr. Baumhauer. Frankfurt und Leipzig, 1768. w 4ce.

BAUR Stanisław, Soc. J. (ur. 1733). Podziękowanie Panu Bogu za szczęśliwe na królestwo polskie obranie Nayaśniew. Stanisława Augusta króla polskiego Pana naszego miłościwego podczas uroczystey na ten koniec wotywy w archikatedrze lwowskiej, kazaniem mianym przez Stanisława Baura S. J. oświadczone. Roku Pańskiego 1764, dnia 9 Października. w 8ce, str. 24.

Dzików. — Ossol.

BAURANS P. (ur. 1710 † 1764). Sługa pani, opera we dwóch aktach z fr. przetłómaczona i na teatrum warszawskim reprezentowana. Warszawa, w druk. P. Dufour dr. J. K. M. i Rzeczp. 1780. w 8ce, str. 42.

Czartor. — Kijow.

BAUSIUS Daniel. De Judaeorum superstitione circa Tekufa praeside M. Georgio Wendio, gymn. Thorvnensis r. et p. p. disputabit Daniel Bausius, Leoburg. Pomer. opponent Godofredus Schildius, Löwin. Siles. et Jacobus Schmidius, Swerinens. Pol. A. D. Febr. A. O. R. M. DCCIV. (1704) H. L. Q. S. Thorunii, ex officina nobiliss. senatus et gymnasii. B. w. r. (1704). w 4ce, kart 6.

Czartor. — Jagiell.

Bautschner Franciscus Ant. obacz: Grymecki Jan (Gratulationes 1688) — Kudaszowicz Andr. (Sol 1688).

Bawery ob. Bower.

(Bawr). Extract Skriffuelse udaff Dantzig, Lübeck oc Medelfart udi Fyn, den 2. 6. 13. oc 16. Februarij. Sampt Fortegnelse paa de fangne Suenske Officerer, som General Major Bawr udi den Befestning Glyckstadt haffuer indbragt, den 20. Januarij i naerrende Aar 1644. w 4ce, 4 stron.

Baxter Gliceryusz ob. Bakster.

Bayer Jan Ferd. Disputatio de ecclesia ob. Maukisch Joan. (1661).

BAYER Teof. Siegefried, Regiomont. Commentarius de nummis Romanis in agro Prussico repertis. Lipsiae, 1722. w 4ce, 9 ark. z ryc.

Gelahrt. Preussen I. 155.

— De nummo Rhodio in agro Sambiensi reperto dissertatio, in qua simul quaedam de nummis Romanis in agro repertis retractantur. Regiomonti, 1723. w 4ce, str. 24 z ryc.

Ossol

Bayer ob. Bajer.

Baykowski ob. Bajkowski.

BAYLE Piotr. (1647 † 28 Wrześń. 1706.) Reponse aux questions d'un provincial. Rotterdam, 1704 — 1707. Tomów pięć.

W tomie I.: Chap. IV. Prophetie concern. le Roi de Pologne. W tomie IV.: Chap. I. Si ce qui été dit ci-dessus du père du Card. Radzieiowski est veritable. Faits concern. ces deux Seigneurs Polonais. Chap. II. Remarques s. la conduite du Card. Radzieiowski. Chap. III. D'Anne Jagellon, Reine de Pologne au XVI. siècle. Chap. IV. De Marie Louise de Gonzague, Reine de Pologne au XVII. siècle.

Katal. księgarn.

(Baylon Paschalis, Bailon) z Villa Real (1540 † 1592). Sposób krótkiego nabożeństwa do świętego Paschalisa Baylona Zakonu Braci mniejszey S. Franciszka ściślejszey observantii Reformatorów, Prowincyi Hiszpańskich Brata... Z dozwoleń Starszych. W Krakowie, w drukarni Mikołaja Alexandra Schedla J. Kr. M. Ordynar. typogr. R. P. 1704. w 12ce, str. 63.

Ossol.

BAYLY Ludwik X. († 17 Stycz. 1632) Praxis pietatis, to jest: O cwičení se w pobożności prawé, książka miłostná kterakby křest. člověk w prawé a spásitedlné známosti jak boha tak i sebe samého platně prospíwati, a život swúj w bázni boží dobře spořáduje, potěšené w swédomi pokojném stráwiti, i naposledy jej po dokonání blahoslawene zawřiti mohl. [Część I. w Lesznie 1630. Cz. II. r. 1631]. w 8ce.

Przełożył na czeskie Jan Amos Komeniusz.

— Toż, r. 1940. [Dodane:] Wzdychání nabožná, t. j. krátké rytymní modlitbičky; z knihy o následování

Kr. p. wybrani kauskowé; regule żiwota křestanského každodenni; modlitba za čistota srdce.

— Toż, r. 1641. w 8ce.

— Toż, wyd. czwarte, w Amsterdamie u Paszkowskiego, 1661. w 12ce.

— Toż, r. 1674. w 12ce.

— Toż. Berlin u Krzyszt. Ludw. Kunsta, 1754. w 12ce, str. XXII i 540.

Wydał J. T. Elsner (z dodatkami).

— Toż. Berlin, 1782. w 12ce.

— Toż, w Pradze u Schönfelda, 1786. w 8ce.

— Praxis Pietatis. Cwiczenie się pobożności. W którym się podaje nauka chrześciańskiemu człowiekowi, iako ma czas życia swojego przeprowadzać, chcąc się upodobać Bogu, y koniec szczęśliwy pielgrzymowania swego, żywot wieczny otrzeźnić. Przez pobożnego y wielbnego w Bogu X. Ludwika Bayly, S. Theol. Doktora, Biskupa Bångotskiego w Angliey spisane, y iuz dla znamienitego pożytku trzydzieści razow przedrukowane. A teraz świeżo z niemieckiego na polskie przełożone a nakładem y kosztem Jey M. Pániey Krystyny Niemśiianki A. Zyżemskiej Chorażnyey Mozyrskiej w druk podane. W Lubeku Roku Pańskiego 1632. w 8ce, k. nlb. 16, str. 858 i 4 karty.

Dedykacya: Niemśiiance. Na końcu dedykacyi podpis: X. B. L.

Jocher 5584 a.

Birgel — Czartor. — Dzików — Giejsztor — Ossol. — Wileńs. ewangiel. — Wileńska publ.

— Praxis pietatis to jest cwiczenia się w pobożności, w którym się podaje nauka chrześciańskiemu człowiekowi, jako ma czas życia swojego prowadzić chcąc się upodobać Bogu, przez X. Ludwika Bayly... spisane a teraz powtore w polskim języku wydane. W Toruniu, druk. Michał Karnal. 1647. w 12ce, str. 7 i 949.

Krasiń. — Warsz. Uniw.

— Toż.... jako ma czas życia swojego prowadzić.... [dalej jak w edycyi z r. 1632....] żywot wieczny otrzymać przez ...[jak w ed. 1632].. przedrukowane. Teraz znowu według kościoła zborowego

wydane. W Gdańsku, z nakładem Ern. Möllera Bibliop. Anno 1655.

Tytuł ten podaje w rękopisie Juszyński lecz Jocher go przekreślił i do druku nie dał. Miał więc wątpliwości co do daty. Jocher III. 173 pisze, że na egzemplarzu w Zborze Ewangel. jest pisany wiersz Tomasz Wolana, iż to dzieło, jego pra prababka przed stu laty wydała, a on egzemplarz kupił w Królewcu (zatem r. 1732) i swej Kasience podarował.

— Tenże tytuł.... Teraz znowu wydane we Gdańsku. Przedają się u Samuela Andres. Anno 1686. w 8ce, kart 16, str. 858 i k. 4.

Na str. 498 jest wzmianka o pożarze miasta Wilna.

Jocher 5584 b.

BAYSTRUP Piotr. Articuli de notitia Dei revelata in genere, analysis et apodixis, h. e. Definitia notitiae Dei revelatae Konigiana, succincte resoluta, et dicto Biblico gemino, eoque praecipuo, tum V^{is}, tum N^o t', scil. Esai. LIII 11. et Joh. XVII. 3 descripto, comprobata, exindeque per singulas partes e-ruta in Gymnasio Thoruniensi lectionis ordinariae loco hactenus proposita, nunc autem publicae ventilationi in Auditorio Maximo a. d. XVI. Iun. A. C. M. DC. XXCVIII (1689) instituendae exposita praeside Paulo Hofmanno SS. Theol. D. et prof. p. ecclesiarum *γνηστος* evangelicarum, quae sunt Thorunii, seniore, templi Mariani pastore dictique gymn. rectore et c. et respondente P. Baystrup Dantiscano Thorunii, impimebat Christianus Bekk Gymn. typogr. w 4ce, sig. C₂.

Czartor. — Wrocław.

Baž D. ob. Smigurzt (na zmartwychwstanie 1627).

BAZANOWICZ Jan, scholastyk archikatedralny krakowski. Relacja krótka należienia ciał świętych Syxtusa i Krystyny. B. w. m. 1610.

Wierszem.

Maciejow. Piśmienn. III. 560.

— Relacja krótka należienia ciał świętych męczenników rzymskich: Syxtusa y Chrystyny panny y przeniesienia ich z Rzymu do Polski: które około trzynastu set lat, po ich, dla wiary chrześciańskiej, zamordowaniu są nale-

zione w Rzymie roku pańskiego 1606. miesiąca Września w pieczarach podziemnego cmentarza, który świętego Sebastiana y Kalixta zowią, w grobiech aż do tego czasu nienaruszonych, z napisami y znaki męczeństwa ich, przez Jana Bazanowicza S. A. K. wydana. W Krakowie roku pańskiego 1612. w 4ce, kart nlb. 6.

Na odwr. str. tytułu jest napis łaciński na tablicy w kościele św. Barbary podczas przeniesienia ciał umieszczony. Na drugiej karcie po obu stronach drzeworyty: Ś. Syxtus z mieczem w ręku i pod tym dwa wiersze pol. — i S. Chrystyna leżąca na ziemi, i dwa wiersze pol. na pochwałę. Dalej opisuje sposób chowania ciał dawnych chrześcian rzymskich podczas przesładowania ich przez pogan. Dalej: o znalezieniu ciał tych św. męczenników i darowaniu ich OO. Jezuitom do Polski. Na dwóch ostatnich kartach wierszem polskim wyłożony: Wykład króciusiński emblemat co przedniejszych, które na żerdkach przed świętymi ciałami niesiono.

Porównaj: Tryumf albo opisanie.

Mac. Piśm. pol. III. 560. — Enc. Orgelb. II. 1063.

Akadem. — Warsz. Uniw.

Bazanowski Chryzostom ob. Decisio (1838).

BAZIŁOWICZ Joannicy. Brevis notitia foundationis Theodori Koziłowicz pro religiosis Ruthenis in Munkacs. Cassoviae, 1799. w 4ce.

Bazsony Georgius Episc. Varadiensis ob. Ratułowski Joannes (Quatuor-deni 1663).

(**Bazyłewicz** Soc. Jesu) Portus meritorum et gloriae in avita porta Illustr. ac Reverendissimi Dom. D. Ludovici Caroli de Kozielsk Ogiński Dei et apostolicae sedis gratia Episcopi Smolenscensis Canonici Vilnensis praepositi etc. observatus atque inter fortunatissima pontificiae ad eandem Infulas inaugurationis solemnia e publico Palaemonii orbis voto inter gratulatorios applausus panegyrico stylo celebratus ab Univers. Academ. Vilnensi Soc. Jesu 1718. Vilnae, typis Acad. Soc. Jesu. (1718). folio, ark. G₂.

Z ryc. herbu i dedyk. In ducalem portam Antistitis Illustrissimi.

Warsz. Uniw.

BAZYLI I. Macedo Car grecki (†886). Testament w Christie pobożnoho i sławnoho monarchi swieta Wasilia cesaria greckoho do syna swojego już koronowanego Lwa Filozofa (przekład Damiana Nalewajki).

Mieści się w: Lekarstwo na ospałyj umysł. Ostrog. 1607.

Wiszniews. Hist. lit. VIII 461, 465. — Scharow N. 134.

Bazyli Wielki patryarcha obacz Basilus.

(**Bazylianie**). Proźby JXX. Bazylianow Byteńskich z ogulnym nadmienieniem przyczyn a stać konkluzyw w sprawie onychże z JWW. Józefem Judickim, strażnikiem Litt. Chomińskimi, wojewodami mściławskimi i dalszemi, przez wzgląd na prawo sprawiedliwości wypadać powinnych B. r. i m. dr. (około 1790). folio, k. nlb. 3. Zieliński.

— Sprawa JXX. Bazylianów Byteńskich z JWW. IPP. Józefem Judyckim, strażnikiem W. X. L., oraz Xawerym i Zofią z Tyzenhauzow Chomińskimi, star. Pińskimi, Pawłem i Ludwiką z Tyzenhauzenow Grabowskimi general-szefami pułku 5go woysk W. X. L., Ignacym Tyzenhauzem Sta possolskim successorami zesłego Tyzenhauza, podskarbiego nadwornego i dalszymi. B. r. (około r. 1790). i m. dr. folio, kart nlb. 4.

ob. Chomińscy—Judyccy.

Zieliński.

— Sprawa JXX. Bazylianów konwentu wileńskiego z J. W. Ciechanowieckim, generałem adjutantem woysk W. X. Lit. kawalerem orderu S. Stanisława i WW. Korsakami Udziłskimi. B. r. (1790) i m. dr. folio, kart nlb. 8.

Zieliński.

Bazylianie ob. Abramowicz Antoni (Sprawa 1781) — Brzostowcy (Repozycya 1790) — Łopaciński Mikoł. (Powinszowanie 1776) — Obrona (1702) — Stanisław Aug. (Sereniss. 1784) — Zjawnienie stanu (b. r.)

Harasiewicz Annal. Eccles. 1862. str. 520—530. — Iwanowicz J. Ueber die Bedeutung der B. in Galiz. 1885.

(Bazylianki wileńskie.) Circa petita od panien Bazylianek wileń: qua Pań, a od J. P. Dziedziuli w Grodzie Oszm: zaczęty kończący proceder. Przeciwno WW. JPP. Jankowskim dóbr Zaroyścia spólnym konaktorom krotka konkluzya. Sprawa y z niey oczewiste dowody. B. m. dr. i r. (w Wilnie, po roku 1780). folio, 2 kartki.

Notatka na egzempl.: W-ny Daszkiewicz P. Pod. Grodz. Jagiell.

— Sprawa J. panien Bazylianek wileńskich. Tylko qua Pań, a JP. Alexandra Dziedziuli ekonoma Daukszyjskiego jus delationis utrzymującego z W J PP. Adamem komornikiem Oszmiańskim, Maciejem podczaszym Wędeńskim, Andrzejem regentem Grodz: Oszm: Jankowskimi, i Jozefem Zablockim namiesnikiem Gro: Oszm: tudzież Jakubem Buryem jenerałem J. K. M. folio, kart 2.

Są to akta processowe z powodu zabicia Jerzego Hrebienia. — Na egzempl. notatka Krzywkowski (zapewne nazwisko adwokata tej sprawy). Jagiell.

— ob. Jankowski Maciej (Produkt na zarzut kryminału 1780).

BAZYLIK Cyprian. Historia o srogiem przesładowaniu Kościoła Bożego, w ktorey są wypisane sprawy onych meczenników, którzy poczawszy od Wiklefa y Husa aż do tego naszego wieku, w niemieckiey ziemi, we Francyei, Angliiey, Flandriiey, we Włoskiey ziemi, w Hiszpaniiey, y w inszych ziemiach, prawdę Ewangelii świętey krwią swą zapieczętowali. — Przydana iest ktemu historia o postanowieniu, y po tym rozproszeniu kościołów cudzoziemskich w Londynie, nad którymi był prawdziwym á krześciańskim biskupem on świętey pamięci mąż, Jan Laski. Z łacińskiego ięzyka ná polski przełożona przez Cypriana Bazylika. [Tytuł otoczony rycinami wystawiającymi meczęństwo i spalanie Gardinera, Husa, Hovera i Kranmera.] (Na końcu:) W Brześciu litewskim drukowano roku. 1567. dnia 17. Maia. folio, kart nlb. 6 i liczb. (czyli listów) 396, nlb. 10 i k 9 registru.

Ledyk.: Alb. Łaskiemu wojewodzie Sieradz. Podpis: w Brześciu Litewskim 16 Maja 1567. Cyprian Bazylik.

Całe dzieło przerobione z Jana Crespina: Actiones et monumenta martyrum. Genevae, 1556, 1560. Oryginał francuski z r. 1554.

List 348 ma tytuł:

Historia o postanowieniu a po tym rozproszeniu kościołów cudzoziemskich w Angliiey, nad którymi był prawdziwym á prawie krześciańskim biskupem, on świętey pamięci mąż Jan Laski, a nawięcey o drogach dla tych kościołów podiętych, y co się im ná tych drogach przytrefiało, spisana przez Janá Vtenhowiusa Flandra z Gándawu.

Dedykacya: J. W. P. Pánu Albrychtowi Łaskiemu, woiewodzie siradzkiemu etc. Podpis: w Brześciu 22 kwietnia 1567. Cyprian Bazylik. — Potem idzie: Do krześciańskiego czytelniká Jan Laski; dat. w Kalizu 1558. — Poczem: Do krześc. czyt. Jan Vtenhowius, dat. w Krakowie 1559: — „Historia o postanowieniu“ dochodzi do karty 393; poczem (aż do str. 396): List do najásniejszego Paná Krysteyerna krolá Duńskiego. podpisany: w Embdźie 11 grudnia 1553 Jan z Laská ręká własną.

Jocher 9762. — Maciejowski Piśmien. III. 236. — Wizerunki i roztrz. Poczet nowy XVIII. s. 142. — Wierzbowski I. 285.

Akad. — Branic. — Czarneć. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Kórnice. — Ossol. — Synod Wileńs. — Szembek — Toruńs. — Warsz. Uniw.

— O zacności herbu Warnia, a o wielkiey dzielności ludzi rycerskich w domu Panów Gnońskich, którzy się piszą z Gnoynika. Historia przez Cypriana Bazylika. W Krakowie, r. 1600. w 4ce.

Wiszn. VII. 523. — Juszyńs. II. 461.

— Warnia, Carmen gratulatorium. Cracoviae, 1609. w 4ce.

Jest to przekład powyższego dziełka: O zacności herbu Warnia.

Juszyńs. Dykc. T. 2. s. 461.

— ob. Barletius Mar. (Hist. o Kastrycie 1569) — Modrzewski Frycz (O poprawie 1577, 1770) — Callimach Filip (Historia Atyle 1574) — Falconius Thomas (1566) — Solitaryusz (Proetus 1564).

Chodynicki II. 122. — Juszyńs. II. 461. — Słowacki Euzeb. Dzieła II. 201. — Bałiński M. Pisma histor. III. 14. — Kra

szewski Wilno IV. 309. — Bentkows. II. 477. — Bandtke Hist. dr. Kr. p. I. 57. — Wiszn. Hist. lit. VIII. 73—6, 155—6. — Maciej. Piśm. Dod. 402. T. III. 234—7. — Ossoliński. Wiad. IV. 99. — Świecki Hist. Pam. II. 440.

BAZYLIK (Basilicus) Daniel. D. O. M. F. Theses de beatitudine, de quibus virtutibus moralibus; quas ex quinque libris prioribus Aristotelis Ethicorum Nicomachiorum, studio conquisitas; praeside viro doctissimo, Iacobo Zvingero, philosophiae ac medicinae doctore clarissimo; in inelyta Rauracorum academia, cum amplissimi collegij philosophici consensu, publicè in disquisitionem proponit, hora et loco consuetis. Da. Basilievs nob. Polonvs. Ad diem [dopisano: 4] Octobris. Basileae, typis Conradi Waldkirchij. c1o 1o XCIX. (1599). w 4ce, kart n1b. 26. Dedyk. i wiersze końcowe drukowane kursywą. Tytuł w ramkach.

Dedyk.: Johanni Szvyski, palatin. brestensis succamerario etc. Christophoro Gnoienski de Gnoynik. Podpisany: D(aniel) Bazylik. Na karcie ostat. dwa wiersze: Prosfonesis Caspari Chrzastovskij eq. pol., oraz: Ad evndem; podpisane V. L. C. — Z dedykacyi Szujskiemu dowiadujemy się, że przez lat ośm pedagogował synowi jego Mikołajowi, a razem sam miał ułatwione kształcenie się. Tez podanych jest 220.

Jagiell.

— ob. Sowiński Petrus (Quaestiones 1600).

Bazylika ob. Elbing L. (Bazylika Assyska 1727).

— Świętey Bazyliki Lateranenskiej odpusty kościołowi Kamienieckiemu nadane. We Lwowie, 1759. w 8ce.

Jocher 7821.

Beantwoordinge ob. Nicanor (1651).

Beantwortung der läst. Sendschrift ob. Mylius (1595).

— des offenen Sendbriefes ob. Tecno Joan. (1597).

— eines Schreibens aus Danzig und derer daselbst spargirten und zum Druck beförderten unterschiedlichen Läster- und Lügenhaften Zeitungen. De Dato Königsberg den 18. April 1657. w 4ce, 4 k. n1b.

Czartor.

— der Reichs-Räthe dess Königsreichs Polen ob. Reichs-Räthe (1656). — des Elbingschen Passquils im Jahr 1656. ob. Elbiag.

— eines preussischen Patrioten Interims-Beantwortung. 1657. ob. Fryderik Wilhelm.

— und Wiederlegung einer ausgestreuten Missive, darüber der Autoris Namen mit folgenden Littern D. H. A. N. verzeichnet stehet, und dann einiger Einwürffe und Objectionum wider das neue publicirte Wahrburgische Schreiben, dabey ein Kaiserl. Hand Schreiben — dtto Presburg den 25. Augusti dises 1659. Jahres, an den Churfürsten zu Maintz etc. etc. Woraus zu ersehen, dass J. Kaiserl. Majest. an Beforderung derer in Polen oder Preussen zwischen ihrer Kaiserl. Majest. Dero Hohen Confoederirten und Ihre Königl. Majest. zu Schweden ferseyenden Friedens-Tractaten an Ihro nichts ermangeln und erwiedern lassen, sondern die Verzögerung derselben einig und allein dem Könige in Schweden zuzuschreiben. Item warumb Ihr Kaiserl. Mayestät bewogen worden, in Schwedisch-Pommern den König fortzusetzen. Anno 1659. w 4ce, str. 64.

Branic. — Ossol.

— (Gründliche) obacz Nachricht (1727).

— (ausführl.) des Sendschreibens eines Reisenden, der sich jetzo in Danzig aufhält, welches kurz nach dem kundgemachten Mémoire raisonné, als dessen weitere Fortsetzung, zu Gunsten des berliner Hofes, wegen der Rechtfertigung des angefangenen gegenwärtigen Krieges gegen das Erzhaus Oesterreich u. des Betragens gegen das Churhaus Sachsen, unter dem Originaltitel: Lettre d'un voyageur actuellement à Danzig à un ami de Stralsund sur la guerre, qui vient de s'allumer dans l'empire, erschienen. Der vollständ. Beantwortung preussischer Schriften IV Stück. 1758, w 4ce. Kijows.

— (Abgelegte) verschiedener Gesandten an den König von Pohlen,

über die weltbekannte Theilung des Königreichs Pohlen. Warschau 1773. w 4ce. Petersburgs.

— des Schreibens eines Edelmanns aus der Provinz an einen Mitbürger über die von einigen Deputirten der Dissidentischen Bürger-Gemeinden, gegen die Adelichen ihres Glaubens-Bekennnisses angebrachten Klagen. Aus dem francösischen. B. w. m. dr. (po r. 1785). fol. str. 36.

Akad. — Krasinś. — Raczynś.

— ob. Fryderyk I. (Schreibung 1698) — Huyssen H. (des Pasquils 1706) — Sanden B. (der dubiorum 1695) — Thiele Joh. (Der Frage ob Krieg 1713).

Beantwortunge des off. Sendbriefes ob. Tecno J. (1597).

Beatificatio Vincentii a Paulo ob. Wincenty (Relatio actorum 1730).

— Simonis de Lipnica ob. Lipnica S. (1685).

Beatis manibus ob. Bojanowski Olbr. (1698).

Beatitudo ob. Biegaszewicz J. A. (Quaestio) — Borkowski Petrus (Disputatio 1596) — Leszczyński Rafał (1596).

Beatyfikacya ob. Wincenty a Paulo (1731).

Beauchamps Piotr Franc. Godard (1689 † 22 Marca 1761). Kochankowie ziednoczeni, komedy w trzech aktach z francuzkiego przetłomaczona. W Warszawie, u Piotra Dufour drukarza J. K. M*C*i y Rzeczy-pospolitey. MDCCLXXIX. w 8ce, str. 116.

Czartor. — Jagiell. — Krasinś. — Zielinś.

BEAUFILS Wilhelm (1674 † 30. Grud. 1754). Krotkie zebranie zycia błogosł. Joanny Franciszki Fremiot de Chantal Zakonu Panien od Nawiedz. P. Maryi nazwanych, Fundatorki z francuskiego na polski język przetłomaczzone w R. P. 1752. (przez Tom. Chojnackiego Sch. Piar.) W Warszawie u Piarów w 8ce k. 8 i str. 151.

Jocher 8477.

Czartor. — Warsz. Uniw.

BEAUFORT (R. P. D.) de Canilliac Cracovien praestationis lignorum. Super remissoria. Lunae 5. Julii 1751.—

[Na końcu:] Romae MDCCLI (1751). Ex typographia reverendae Camerae apostolicae. fol. k. 2.

W sprawie plebana z Zatora przeciw gminie Podolsze o dostarczanie drzewa.

Jagiell.

BEAUHARNAIS, Mar. Anne Françoise Mouchard (Fanny) (1738 † 1813.) — Heroizm tkliwości, do zabawy pożyteczney służące dzieło, hrabiny Beauharnais, na język oyczysty przełożył Józef Kajetan Skrzetuski. W Warszawie 1792. w 8ce, Cz. I. k. 3, str. 183. — Część II. k. 2. str. 187. — Część III. k. 2. str. 174. — Część IV. kart. 2. str. 144.

Czartor. — Jagiell. — Kijows. — Ossol.

BEAUJEU Mémoires du chevalier De Beauieu contenant ses divers voyages tant en Pologne en Allemagne en Hongrie avec des Relations particulières des affaires de ces pays-la, depuis l'année MDCLXXIX (1679). Paris, chez Claude Barbin 1698. w 8ce, k. 5. str. 479.

Przeżdż.

— Toż: à Amsterdam, chez les Heritiers D. Antoine Schelte MDCC (1700.) w 12ce, k. 3, str. 496.

Akad. — Czartor. — Ossol.

Jestto dalszy ciąg dzieła: Les anecdotes de Pologne par Dalerac. — Mencke 407.

Wyjtki z jego pamiętników są umieszczone w piśmie p. t. Zbieracz umysłowych rozrywek T. I. Kraków 1839, w 12ce 208 do 228. Także wyjtki z wydania 1698 r. są umieszczone przez L. Siemieńskiego w Przyjacielu ludu 1848 Leszno, rok 15ty, str. 66—68 i 75—77.

BEAUJOLIN. Travels of two frenchmen through Germany etc. Russia and Poland in 1790—1792 (London) 1797, w 8ce.

BEAU LIEU Kazimierz (de) student poetyki w Kollegium Jezuitów w Warszawie. — Voces Lechiae applaudentis ad novas serenissimae prolis Regiae Cunas serenissimo et invictissimo Joanni III dei gratia Poloniarum Regi, Magno Duci Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Mazoviae, Samogitiae, Livoniae, Kiioviae, Podoliae, Podlachiae, Smolensciae, Severiae, Czernihoviae, etc. Domino nostro clementissimo dedicatae per Casimirum de Beau Lieu auditorem poeseos in Collegio Varsaviensi Societatis Jesu

Anno 1680. Varsaviae, excudebat Carolus Schreiber. folio, 2 arkusze.

Na odwr. str. tytułu przypis prozą do króla Jana III., potem następują trzy ody łacińskie. — Dalej wiersz polski p. t. Nadzieja o mężtwie y sławie najsławniejszego królewica.

Rodzina ta za Jana Kazimierza przypuszczona 1662 r. ustawą Sejmową do zaszczytu swobód rycerskich za usługi w umocnieniu i obronie twierdz w czasie wojen. Świecki. Hist. pam. I. 9 i 10 str.

Branic. — Zamojs.

Beaumarchais (De) Barré Antoine († 1756) Histoire de Pologne sous Auguste II. ob. Parthenay.

BEAUMARCHAIS August Caron (1732 † 19 Maja 1799). Cyrulik Sewilski albo ostrożność niepożyteczna. Komedya we czterech aktach pana de... z francuzkiego przetłumaczona y na teatrze warszawskim reprezentowana .... Audaces fortuna juvat. W Warszawie, w drukarni P. Dufour, drukarza J. K. Mei y Rzeczy Pospolitey. MDCCLXXX (1780), w 8ce, str. 137. [Teatr tom 20].

Tłumaczył Wichliński. — Na początku podano opis ubiorów aktorów.

Gazeta Warsz. 1780 N. 47. Jagiell.

— *Dzien pusty albo wesele Figara* Komedya w pięciu aktach pana de Beaumarchais po polsku przetłumaczona. — Przez wzgląd na dzieło ucieszne Pofolguyecie rozumowi. — Piosnka krotofilna na końcu tey sztuki. W Warszawie R. 1786. w drukarni J. K. Mei. w 8ce, 232 str., na przodzie kart 8 i na końcu 1 str. omyłek. [W Zbiorze Teatrów T. 20.]

Tłumacz tej komedji jest Mikołaj Wolski. — Graną była d. 8 Maja raz pierwszy we Wilnie. Dla Warszawy tłumaczył Fr. Zabłocki lecz nie wydał. Później Osiński przerobił. W przedmowie pisze tłumacz że Almawię grał Bogusławski. Daje wskazówki jak kto ma być ubrany.

Czartor. — Jagiell — Krasinś — Ossol. — Zielińś.

— *Eugenia* dramma w pięciu aktach proza z francuzkiego na polski język wyłożona. W Warszawie, w drukarni P. Dufour. MDCCLXXVIII (1778), w 8ce, str. 120.

Czartor. — Jagiell — Warsz. Uniw.

Beaumont Ambassadeur ob. Aitzema (Historie 1627).

BEAUMONT de M. Les adieux de de l'arbre de Cracovie. La Haye 1781. w 8ce, str. 7 (wiersz).

L'Arbe de Cracovie nie odnosi się do Krakowa, więc i rzecz sama jest całkiem obcą. Czartor.

Beaumont Elie ob. Elie de Beaumont.

BEAUMONT x. Krzysztof arcybisk. paryski (1703—1781). List Jmci Xiędza Krzysztofa de Beaumont Arcybiskupa Paryskiego, pisany imieniem wszystkich Biskupow francuskich (których jest 120) dnia 18 Grudnia Roku 1773. do Oyca S. Klemensa XIV z Zakonu Franciszkańskiego, z okoliczności wydanego Breve kassującego Zakon Soc: Jesu. w 16ce, kart nlb. 8.

Jocher 9382.

— Toż samo. Bez osob. tyt. i bez w. m. i r. folio, kart 2 nlb.

Akad. — Czartor. — Jagiell.

Beaumont (de) Menardus, comes ob. Schmieden Joa. Ernest (Epistola (1652).

Beaumont Simon, ob. Boot Abr. (1632).

Beaumont Eon Kar. G. L. A. T. — Essais politiques 1764 ob. Eon de Beaumont.

Beaumont Maria Le Prince ob. Le prince (Amerykanki. Listy. Magazyn).

Beaune ob. Chanollet Rob. (Henrici 1573).

Beauplan Wilhelm Le Vasseur. Beschreibung der Ukraine, der Krim, und deren Einwohner. Aus dem Französischen übersezt und nebst einem Anhang der die Ukraine, und die Budziackische Tatarey betrifft, und aus dem Tagebuche eines deutschen Prinzen, und eines Schwedischen Kavaliers gezogen worden, herausgegeben von Johann Wilhelm Moeller, D. d. A. Mit Kupfern. Breslau, bey Wilhelm Gottlieb Korn. 1780. w 8ce, k. 7, str. 236. i 1. tablica w 4ce.

W tej edycyi nie ma planu. Dodany Dziennik podróży Maksym. Eman. Württembergera redakeyi Bardillego. W przedmowie tłumacz mówi, że mappa Ukrainy, którą Tob. Kon. Lotter w Augsburgu wydał bez wyr. roku, jest rysowana według karty

Beauplana, lecz jest gorszą. Może ją prze-
wyższy mapa którą Hetman Branicki po-
lecił wygotować.

Jagiell. — Ossol. — Petersb. — Uniw. lwows.

— Description des contrées du
Royaume de Pologne, contenuës depuis
les confins de la Moscovie, jusques
aux limites de la Transilvanie. Ensemble
leur moeurs, façons de vivres (sic) et de
faire la guerre. Par le sieur de Beau-
plan. Rouen 1640. w 4ce, k. 4 nlb.
i str. 112.

Wyszło w 100. egzempl. W rzeczywistości wy-
dane 1650. jak to stoi w przedmowie do
edycyi drugiej. Czartor.

— Toż.... Transilvanie. Par le Sieur
de Beauplan. A Rouen, chez Jacques
Cailloué, tenant sa boutique dans la
cour du Palais. M.DC.LI (1651). w 4ce,
4 k. nlb., str. 79.

Dediée à Jean Casimir roy de Pologne.
Opis obejmuje województwo Braclawskie
i Kijowskie. Biographie Univers. 1811 III.
651. wymienia edycye te: 1-a roku 1650,
druga w Rouen u Cailloué 1660, mająca
w 4ce str. 112, 3cia w Paryżu 1661 u
Simona Le Sourd.

Czartor. — Petersb.

— Description d'Ukraine, qui sont
plusieurs provinces du royaume de
Pologne, contenues depuis les confins
de la Moscovie, jusques aux limites
de la Transilvanie. Ensemble leurs
moeurs, façons de vivres [sic] et de
faire la guerre. Par le Sieur.... Rouen,
chez Jacques Cailloué dans la Cour
du Palais. MDCLX (1660.) w 4ce, k.
4 str. nlb. 112.

Dedyk. Janowi Kazimierzowi Król. Pols.

Dodana jest karta geograficzna w 4 arku-
szach, którey tytuł:

Carte d'Ukraine, contenant plusieurs
provinces comprises entre les confins de
Moscovie et les limites de Transilvanie.
Dressée par G. d. V. Sieur de Beau-
plan Ingenieur et Capitaine de l'Arti-
lerie du Serenissime Roy de Pologne.

Akad. — Czartor. — Kijows. — Petersb. —
Przeźd.

— Toż: edycya 2ga Jansona Wae-
senberga.

Rastawiecki str. 102 i 104, podaje dwie
edycye jedna podpisana: A Rouen chez
Jacques Cailloué dans la cour du Palais.
Ce vendent a Paris chez Jollian St. Jaque
à la ville de Cologne. Tytuł umieszczony

pod herbem Polski, pomiędzy strojami
ukraińskimi. Pawlikows.

— Nova totius regni Poloniae ma-
gnique ducatus Lithuaniae cum suis
palatinatibus ac confiniis exacta deli-
neatio, per G. le Vasseur de Beauplan
S. R. M. architectum militarem et cap-
itaneum. Amstelodami, apud Dancke-
rum Danckerts, 1651. (na ark. mappa).

Rastawiecki Mappogr. str. 24.

— Toż samo. Bez w. r.

Rastawiecki pod Nr. 35.

— Tenże tytuł: Norimbergae, edd.
Jakob. Sandrant (za Aug. II.) na ar-
kuszu większym.

— Toż samo, format mniejszy, do-
łączona do Starowolskiego: Polonia.
Wolfenbütel. 1656. w 4ce.

— Toż, przy temże dziele. Vratis-
laviae, Korn. 1733.

— Taż sama, skrócona, przy dziele
Aug. Gudicani Chrographia 1657.

— Taż sama, u Kluvera Fil. w
zbiorze map, na ark. małym.

— Taż u Kluvera Fil. Introduc.
in univers. geographiam, Wolfenbüttel
1694. Amsterdam 1697 i 1729. w 4ce.

— Tabella totius Regni Poloniae
M. D. L. cum suis palat. ac confiniis
(według rysunku Beauplana). Dodana
do Chwałkowskiego Mik. Regni Pol.
jus publicum, 1684.

— Delineatio specialis et accurata
Ukrainae cum suis Palatinatibus ac
districtibus Provincysque adiacentibus
bono publico erecta per Guilhelmum
Le Vasseur de Beauplan S. R. M. tis
Poloniae et Sueciae architectum mili-
tarem et capitaneum, aeri vero incisa
opera et studio Wilhelmi Hondy S.
R. M. Poloniae et Sueciae chalcogra-
phi privilegiati. — Gedani anno Dom.
1650. folio, kart 8.

Tytuł umieszczony osobno. Dla tego bywają
arkusze bez tego tytułu. Na arkuszu:
Volhyniae pars u spodu stoi: Guilhelmus
le Vasseur de Beauplan S. R. M. tis Chal-
cographus sculpsit. Cum privilegio S. R.
Maj-tis in triginta annos. Gedani Anno
MÜCL. Na arkuszach: Czernichoviensis
Volhyniae pars są poniżej Schalae, milla-
ria polonica, Signorum declaratio. Obadwa
objaśnienia otoczone są pięknymi miedzio-

rytami stojących polskich wojowników. Gruppy po 8 i po 4 osób.

Branic. — Czartor. — Jagiell.

— Haute Volhynie ou Palatinat de Lusuc; tiré de la Grande Carte d'Ukraine du Sr. le Vasseur de Beauplan, par le Sr. Sanson d'Abbeville Geogr. Ord-re du Roy. A Paris. Chez Pierre Mariette, Rue St. Jacques, à l'Espérance. Aveq. privilège pour vingt ans. 1665. na arkuszu mniejszym.

Inne edycye ob. pod: Sanson (Basse Volhynie 1665. Haut Podolie 1665. Basse Podolie 1665. Russie Noire 1665).

Rastawiecki Mappogr. str. 105—106.

— Ukrainae pars quae Barclavia (tak) vulgo dicitur per G. le Vasseur de Beauplan S. R. Mtis Poloniae architectum militarem etc. Amstelodami ex offic. P. Mortier (na arkuszu).

Rastawiecki str. 107 N. 17.

— Toż. Amstelodami ex offic. J. Covens et C. Mortier (arkusz).

— Toż. Bez wyr. m. i roku (arkusz).

— Ukrainae pars, quae Kiovia palatinatus vulgo dicitur per — Joh. Blaeu exc. fol.

Rastaw. str. 108 N. 23.

— Toż. Amstelodami ex offic. P. Mortier.

— Toż. Amstelodami ex. offic. J. Covens et C. Mortier.

— Toż. Bez wyraź. miejsca i sztycharza (arkusz).

— Ukrainae pars, quae Podolia Palatinatus vulgo dicitur per — Amstelodami excud. P. Mortier (na arkuszu).

Rastawiecki str. 107 N. 18.

— Toż. Amstelodami apud J. Covens et C. Mortier.

— Toż. Bez wyr. miejs. i wydawcy (arkusz).

— Ukrainae pars quae Pokutia vulgo dicitur per Guil. le Vasseur de Beauplan S. R. M. Poloniae Archit-m militarem etc. Bez wyr. miej. i sztych. fol. arkusz.

— Toż. Amstelodami exc. P. Mortier. fol. na arkuszu.

— Toż. Exc. J. Covens et C. Mortier. fol. na ark.

Beauplan miał wykonać ogólną mapę całej Polski p. t. Carte générale de la Pologne z wizerunkami ludzi, zwierząt, roślin i wielu rzadkich rzeczy, które kraj ten od innych odznaczają. Powierzył pracę swą Wilhelmowi Hondiusowi rytownikowi w Gdańsku. Ten zmarł zanim do wydania przystąpił. Wdowa jego wszystkie blachy, które miała, gotowe, na żądanie Jana Kazimierza króla, miała temuż odesłać. Co się atoli z niemi stało, nie wiadomo. Sobieszcz. w Encyklop. powszech. Orgelbr. III. str. 16. i 17.

John Churchill zamieścił przekład dzieła Beauplana w zbiorze: A collection of voyages and travels, some now first printed from original manuscripts, others translated out of foreign languages and now first published in English etc. in four volumes. London, 1704 fol. T. I. str. 573.

— ob. De Landschappen der Perceptize en Nogaize Tarters. 1707. — Mizler Wawrz. (Histor. Scriptores 1769 T. II. 49. Descriptio Ukrainae). — Starowski Szymon (Polonia 1656).

Biogr. Univ. Paris 1811 III. 650. — Benth. H. d. II. 640. — Gołebiw. O dziejop. 179. — Siarcz. Obr. I. 34. — Engel Gesch. Ukrainae. — Niemcew. Zbiór pamiet. III. 336—406. — Encykl Orgelbr. III. 239. 16—17. — Dubois Essai s. l'hist. 1778. — Przyłec. Ukrain. Sprawy 100—1. — Callier Spis map Tow. Pozn. str. 16.

BEAUSOBRE Charles Louis (1690 † 1753). St. Jatzko on a commentary, on a passage in the plea, made by the advocate, for the Jesuits a Thorn in which mention is made of this Polish saint. A translation from the original french of Mr..... London, printed for Rechar'd Stett, 1731. w 8ce, str. 48.

Czartor.

— ob. Jabłoński D. (Thorn affligée 1726).

Beauveau de, Oberlieutenant ob. Accord welchen Fürst (1659).

BEAUVIEU (Du). Memoires (Voyage en Pologne). Amsterdam, 1700.

Zafuski Programma 71.

BEBELIUS Baltazar (1632—1686). Adversus praesistentiam animarum humanarum errorem Christophori Sandii et anonymi cujusdam, novorum Origenistarum, exercitatio theologica, auctore Baltasare Bebelio, SS. Theolog. Doct. et Profes. publico in Universit.

Argentoratensi. — Argentorati, apud Georgium Andream Dolhophium Anno 1675. w 8ce, k. 3, str. 188 i k. 5.

Jocher 3772.

Ossol.

— David peccans et poenitens.

Dantisci 1685. w 4ce.

Jocher 6230.

BEBELIUS Henricus (1470 † 1516).

In hoc libro continetur haec Bebeliana opuscula nova et adolescētiaē labores. Epistola ad Petrum Jacobi Arlunensem de laudibus, et auctoribus facetiarum. Libri facetiarum iucundissimi, atque fabulae admodum ridendae. Epistola ad Cancellarium de laudibus, et Philosophia veterum Germanorum. Prouerbia Germanica in latinitatem reducta. Mythologia, hoc est fabula contra hostem poetarum. Elegia in obitum Doctoris Henrici Starrenvuadel praeteritorum vaticinatoris. Elegia hecatosticha de institutione vitae Bebelij dum pestis Tubingae grassaretur. M.D.II. Elegia ad Apolloniam puellam pulcherrimam de meditatione venturae mortis, et senectutis. Ad Thomam Vuolphium iuniorem de laude doctorum, et poeticae. Egloga contra vitupratores poetarum. Epitaphium Cytharedi ad Ioannem Streler Vlmēsē Cantio vernacula. Laus Musicae. Elegia poetae de stirpe sua. Elegia Cimonis stulti, qui ex amore factus est prudentissimus. Nova et addita. Nouus Liber facetiarum. Prognosticon, seu practica vtilis et vera vsq. ad finem mundi. — Carmina de miseria humanae conditionis. De inuidia. De Baccho. Contra Simoniacos. De Philomela. Varia de rebus laetis, et iucundis. Haec oia per auctorē correctā, cū quibusdā additionibus. — (Na końcu): Argentorati, denuo ex aedibus Matthiae Schürerij. Mense Augusto, Anno MDXIII (1514). w 4ce, ark. nlb. A—Z i a—c.

Ku końcowi książki wiersz: „Saphicum de laudibus Bacchi, omnium curarum medici, lecticaeque parentis, quod Cracoviae adolescentulus composui. — Na przedostatniej karcie: „Ex gymnasio Cracoviensi 1492 (czworwiersz): Ad Philomelam aviculam musicam. — Sarmata me vidit prima lusisse Camoena — Hoc praesens carmen,

principiumque fuit — Cum quaterent me febres sine fine trementem — Solamen dederit tunc Philomela mihi. — Na karcie czwartej jest Proverbium in Polonos. Na ark. a iij: H. Bebel, Matthias Schurerio olim conphilosopho suo in academia Cracoviensi apud Sarmatas. Zresztą w dziele tym nic do nas odnoszącego się nie ma. Całe zapełnione fraszkami i facecjami prozą, często nader tłustemi, który to sposób pisania przedostał się do naszych autorów. Warto je zatem poznać i porównać. Noszą nadpis Facetiae Bebelianae. — Dalej zamieszcza Adagia Germanica. Śród Carmina jest Egloga contra vitupratores studiorum humanitatis, in qua disputat Eulogus cum Batto sophista.

Jagiell.

— ob. Corvinus Laurentius (Cosmographia 1496) — Pomponius Laetus (De romanorum magistr. 1507).

Bebius Filip ob. Rościszewski Wojc. (Oratio contra Volanum 1590).

Bębnowski Rajmund ob. Ochabowicz Albertus (Historia o ŚŚ. Męczennikach 1736).

Becanus Martinus ob. Bekan Marcin.

BECCARIA Hip. Maria. Ordinationis pro reformatione Provinciae Poloniae factae in congregatione Lublini habita in principio mensis Februarii 1594 per reverend. P. F. Hippolitum Mariam Beccariam de Montereğali Sac. Theol. professore ac totius Ordinis Praedicatorum Magistrum Generalem. De RP. PP. inibi congregatorum consensu Cracoviae, in officina Andreae Petricovii Anno Dni 1594. w 4ce, k. nlb. 8.

Ossol.

BECCARIA Cesar Bonesana, marquis de (urodz. w Medyolanie r. 1735, um. w list. 1793). O przestępstwach y karach wykład. Z francuskiego na język polski. (tłumacz Teod. Waga)... Adsit regula, peccatis quae poenas irroget aequas. Horat. Sat. III. L. I. W Brzegv roku 1772. w 8ce, k. 3, str. 256.

Branic. — Dzików — Jagiell. — Ossol. — Polkows. — Uniw. lwow. — Wileńs. — Zielińs.

BECCARIA Jan Chrzyciel S. P. (1716 † 1781). O elektryczności sztuczney y naturalney. X. Jana Beccaria Schol. Piarum Księgi dwie z włoskiego na polski język przez X. Bonifacęgo Jundziłła Ś. P. przełożone. W Wilnie

w drukarni J. K. M. y Rzpłtey u XX. Piarów 1786. w 8ce, kart 3, str. 509 i 1 strona.

Autor mówi, iż trzyma się teoryi Beniam. Franklina, i tę doświadczeniami utwierdza.

Żebrawski ma pod r. 1780 z Katal. księgarskiego. — Ciampi Bibliogr. Crit. I. 20. przekreśla nazwisko tłumacza na: Bonif. Humdeit.

Jagiell. — Kijows. — Ossol. — Wileńs.

Beccenstenius ob. Müller (1607).

Bechius Jacobus ob. Calundanus Christian (1621).

BECCUS Joannes (Veccus, Bekkos † r. 1298). Constatinopolitani Patriarchae Inscriptiones in sententias Sanctorum Patrum quas de processione spiritus sancti collegit, Petro Arcudio interprete. Cracoviae, in offic. typ. Lazari, 1603. w 4ce, str. 57.

Dedykacya do Stanisława Karnkowskiego, arcybisk. gnieźnieńskiego. Ossol.

BECHAI. Cad Hahemach (cadus farinae sive tractatus de ratione vitae, deque virtutibus et vitis a lege praescriptis, autore R. Bechai). Lublini, 1596. folio.

Jocher 8068.

BECIUS Joannes Belga Pastor Middeburgensis (ur. około 1622). Twyffelingen en Swarigheden ower de Dryenigheit voorgesteld aen JVK. t'Zamen met de Oplossingen en Ontknospingen der selve door Jacobus Oldenborg... beproeving en veder legging van de Oplossingen... door Joannes Becius... 1686. w 8ce, k. 7, str. 134.

Bock F. S. Historia 1774. Tom I. pag. II. s. 45. Warsz. Uniw.

— Verantwoording voor de verdruchte Waerheyt. Amsteldam. 1684. w 8ce.

BECKE Samuel. Unsterbliches Ehren-Gedächtniss Ulricae Eleonorae, der Schweden, Gothen und Wenden Königin etc. Reval, 1694. folio, ark. 11.

Recke Lexicon I. 84.

BECCENSTEINIUS Laurentius. Rerum Silesiacarum et cladium memorabilium succincta expositio. Wahrhaftige Beschreibung vornehmer Händele und Unfälle, so sich von Anfangs der Christenthumbs im Fürstenthum Ober- und Nieder-Schlesien, zu förderst alls auch

angrenzenden Königreichen und Provinzien, alls Böhmen, Polen, Littawen, Moscowiter etc. von Anno 960. bis zu der gegenwärtigen Zeit sich zugetragen, und wie Gott wunderbarlichen seiner Kirchen also Schutz gehalten: Mit Vergleichung der jetzigen Leuffte mit den dreyen grossen und schrecklichen Einfällen als der Tartaren Anno 1240. der Hussiten Böhme Anno 1418. und denn der Christen gross Niederlage vor Varna und Mähren Anno 1444. als 1522. vorlauffen. In vielen einstimmen thun, alles mit sonderm Fleis colligirt gegen (?) andern Autoren revidirt, und auff's kürztze jedoch mit Umbstenden verfasst durch Laurentium Beckenstenium Historicum Elect. Sax. Gedruckt zu Leipzig, in Verlegung Henning Grossn. Buchh. Anno 1606. Na końcu: Typ. Berwaldin. w 4ce, str. 8, 79 i 1. Ossol. — Petersb.

BECKER Christian. Pflicht-Schuldige Danckbarkeit, bey Abdanckung etlicher, so sich bischer der Fraustädtischen Schulen Information gebraucht, in dem von .... Herren M. Abraham Lindner öffentlich angestellten Actu in der Fraustädtischen Schulen den 12 Apr. Anno 1655. an Tag gegeben von Christoph Beckern von Freystadt auss Schlesien, durch ein von Ihm ausgearbeitetes und auswendig hergesagtes Deutsches Carmen. Gedruckt zur Pol. Lissa bey Wigand Funcken. w 4ce, kart 4. Wrocławs.

BECKER (Beckher) Daniel Dantiscanus, medicus Reg. Pol. (1594 † 18 Oct. 1653). Bedenken von einem Schwefelregen, so zu Liebstadt in Preussen gesehen worden.

— De cultivoro prussiano observatio et curatio singularis decade positionum, varijs rariorum observationum historijs referatarum, illustrata et proposita a Daniele Beckero Dantiscano, Med. Lic. Prof. Prim. Sacr. Reg. Maj. Archiatro et Reipubl. Cniphov. Physico Ordinario. Hippocr. libr. praeception. Hoc jurejurando affirmare audeam, Medicum ratione utentem alterum nunquam

invidiose calumniaturum; sic enim animi impotentiam prodet. Regiomonti, typis Laurenti Segebadi M. DC. XXXVI (1636). w 4ce, k. nlb. 6, str. 79.

Jagiell.

— Disputationes de affectu hypochondriaco, de angina, de syncope, de palpitatione cordis, de paresi ex colica, de hermaphroditis et eunuchis, de glacie cruenta 1633. Regiomonti observata, de calido innato, de igne et aqua elementari, de draconibus, de sputo, de myrrha, de lacrymis, de phthisi, de pleuritide, de lethargo, de epilepsia, de convulsione, de phrenitide, de asthmate, de vertigine, de apoplexia, de partibus utriusque sexus generatione dedicatis, de anima rationali, de suffusione de spiritibus vitalibus et animalibus, de affectibus soporosis, de melancholia, de peripneumonia, de tussi, de haemoptysi, de cardialgia, de dyssenteria, de podagra diaetae beneficio et curanda et praeservanda, de spasmo, de hydragogis, de pipere et opio, de therapia, de calculo, de temporibus morborum, de signis indicantibus semeioticis; de materia therapeutica, de febre tertiana, de pilis et unguibus, de musculis.

Gasior. Hist. med. w Pol. II. str. 201 i 2, i 453.

— Dissertatio de pulmonibus. Heildelberg.

— Haus-Apothek oder Beschreibung des Holunders oder Waholders.

— Medicus microcosmus seu spagyría microcosmi triplo auctior et correctior, exhibens medicinam corpore hominis tum vivo, tum extincto docte eruendam, scite praeparandam et dextre propinandam. Autore Daniele Beckhero, Dantisc. Medic. Licentiat. Professore publico in Acad. Regiom. et Physico Reipubl. Cniphov. Regiomont. ordinario. Cum indice continente medicamenta ad curandos morbos desumpta ex corpore humano tam vivo quam mortuo. Non solus labor, at vitam dat gratia viti. Lugduni Batavorum, ex officina Jacobi Marci. 1633. w 4ce, kart 8, str. 170. index kart 3.

Jagiell. — Ossol.

— Mikrokosmologias pars prima, continens infimi ventris anatomiam XII. disputationibus publice habitis delineatam, autore et praeside Daniele Beckhero, Dantisc. Med. licent. et Prof. publ. Physico Reipubl. Cneip. ordinario. (Regiomonti) typis Laurentij Segebadij. 1634. w 4ce, arkusz sygnow. A—Z, Aa—Dd, A—B.

Dedyk. Joh. Truchses de Wetzhausen.

Bibl. Platner Medica p. 148, r. 1619.

Jagiell.

— Observatio de unguento armario s. magnetica vulnere curatione in Norimbergorum Theatro sympathetico variorum auctorum.

— Sententiae vulgaris de usu lienis Anasceve in Gymnasio Dantiscano subjecta. Praeside Joanne Olhafio, respondente Daniele Beckero Dantiscano. Gedani, 1615. w 4ce.

— ob. Meier Conr. (Eufemia 1640) — Mislenta Celest. (Decani 1644).

Allgem. deutsche Biogr. Leipzig 1875. II. 236, zwie go Beckher i znaczy datę zgonu 14 Octobr. 1655. a to za Jöcherem. — Siarczyńś. Obraz I. 24. — Jöcher Gelehr. Lexic. I. 901. — Witte Diarium Biogr. 1688.

Dwóch jednocześnie było lekarzy tego imienia. Drugi (syn) Regiomontanus lekarz elektora Brandeburskiego umarł 3 lutego 1670 mając lat 43. Obudwóch tych prace lekarskie nasi bibliografowie mieszają. Trzeci (wnuk) także Daniel i lekarz żył od 1658—1691.

BECKER Georg Elbingensis. Orator extemporaneus 1655. (plagiat).

Jöcher Gel. Lex. I. 899.

— ob. Radau Michael S. J. (Orator 1655—1698).

BECKER Hermann (ur. w Lemsal, pastor w Rostocku). Livonia certis propositionibus comprehensa (disp. praeside Conr. Sam. Schurzfleisch). Vitembergae, 1700. w 4ce, kart 2.

— Livonia in nonnullis vitibus antiqus proposita. (Resp. Chrph. Bernh. Hase). Vitembergae, 1700. w 4ce, ark. 2.

— Livonia in sacris suis considerata. (Respond. Christ. Braunschwigio). Vitembergae, 1700. w 4ce, kart 8.

— Livonia Livonorum veterum natura, rempublica atque ritus. (Respond. Joh. Vict. Beator). Vitembergae, 1700. w 4ce, ark. 2.

— Livonia Livonorum veterum (Lettiorum) origines, sedes, annum mensaque enarabit. (Respond. Chr. Hoffmann). Vitembergae, 1701. w 4ce.

— Livonia Livonorum veterum administrationem rei familiaris et statum sub Germanorum potestate exposuit. (Respond. Joann. Abr. Gressio). Vitembergae, 1702. w 4ce, ark. 2.

Gadebusch Abhandl. s. 263. — Recke und Napierski Lexic. I. 86. — Jöcher Gelehr. Lexic. I. 899.

(Becker Johann). Castrum doloris piis manibus viri.... Joannis Beckeri Gedano Borussi... Anni M.DC.LX.... a pullata Collegarum Camoena... erectum ac typis Michaelis Karnall expressum. Thorunii, 1660. w 4ce, str. 8. (wiersze łac. i niem.).

— ob. Schaevius Henr. (Monumentum liter. 1661).

BECKER Joh. Gottl. z Gdańska (ur. 24 Stycznia 1682 † 11 Stycz. 1747). Gründlicher Unterricht von der Computatione Graduum und Successione ab intestato, nebst Dan. Gralaths Erbfolge nach dem Preussischen, Lübischen, Culmischen und dem Adlichen Land-Rechte. Dantzig, 1728. w 8ce, ark. 11.

ob. Preussische Sammlung 1750. T. III. s. 36—42.

BECKER J. N. Versuch einer Geschichte der Hochmeister in Preussen seit Heinrich von Kniprode bis auf die Gründung des Erbherzogthums von J. N. Becker D. J. Berlin, 1798. w 8ce, str. 112. Univ. lwow.

Becker Johann Sigismund ob. Quecker Chr. (Den edlen Feldebau 1687).

BECKER - Pistorius [Rötger I] (um. w Lutym 1577). Epicedion pii et eruditi viri Dn. Jacobi Batti quondam superattendentis ecclesiae Rigensis in Livonia; cui obiter inserta est brevis commendatio urbis Rigae. Lubecae, 1548.

Por. Battus (Sylphium).

Syn jego Johannes Becker - Pistorius † 14 List. 1623. pozostawił rękopis: Collectanea über merkwürdige Vorfälle in Riga von 1599 bis 1623.

Recke u. Napiersky Lexic. I. 86, 7.

Becker Matheus ob. Söhner Frid. (Andenken 1659).

BECKER Samuel. Als der Wohl Gebohrne Ritter und Herr Herr George Otto von Nostitz, Herr auff Zedlitz, den 29 April des 1695 Jahres das Irdische mit dem Himmlischen seelig verwechselte, und folgend die übrige Asche des abgelebten Körpers, Crist-Adlichen Ceremonien nach, der väterlichen Grufft anvertrauet wurde, solte der in dem schmerzlichen Harm und bittersten Thränen hinterlassenen Fr. Wittib, und Hochbetrübten Familie mit nachgesetzten Trost-Zeilen, aus hoher Observanz und treuer Condolenz unterthänig auffwarten Samuel Becker, SS. Th. St. Schlichtingsheim in Gross-Pohlen, druckts Johann Christoph Wild. folio. kart nlb. 3.

Wrocławs.

— Als die vornehme Hoch-Adel. Nostitz- und Falkenhanische Vermählung den 21 Jun. des 1707 Jahres vollzogen wurde. In der Frey-Herrl. Stadt Schlichtingsheim, druckts Johann Christoph Wild. (1707). folio, 2 karty.

Wrocławs.

— Den Preiss der siegenden Unsterblichkeit, zeigte in dem Exempel des Edlen, Ehrenvesten, und Wohlgelehrten Herrn M. Samuel Friedrich Suckers, bey der Evangelischen Schulen in Liassa wohlverordneten und treuffleissigen Conrectoris, als derselbe den 21 Mart. des 1699 Heil-Jahres das Vergängliche mit dem Unsterblichen seelig verwechselte, und den 27 drauf dessen erblasseter Körper in ansehnlicher Versammlung der Erden anvertrauet wurde, umb die so wohl die hirüber in tieffes Leid versetzte Freundschaft möglichst auffzurichten, als gegen den numehro seeligen seine erste und letzte Pflicht wehmüthig jedoch gehorsamst abzustatten, dero allerseits Leidtragenden verbundener Freund und Diner Samuel Becker, der Wohl-Adel. Jugend

in Zedlitz Informator. In der Frey-Herrl. Stadt Schlichtingsheim, druckts Johann Christoph Wild. folio, kart 4. Wroclaws.

BECKER Samuel II. Thorunensis.

Disputatio de sanitate hominis morbosa (sub praes. D. Ewaldt), Regiomonti, 1706. w 4ce, ark. 3.

Dedyk. Radzie m. Torunia i ojeu swemu Salomonowi.

— ob. Eisswagen Christ. (Utrum lapidis inscriptio 1703).

Centner Gotfr. Gehrte Thorner. 1763. s. 54.

BECKMANN Martinus Borussus. Carmen de S. Joanne Baptista. Ad Serenissimum ac potentissimum principem et dominum dominum Sigismundum III. Dei gratia regem Poloniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Kijoviae, Volhiniae, Podlachiae, Livoniae etc. etc. magni principatus Finlandiae etc. etc. heredem etc. heroem omni virtutum choro illustrissimum. Scriptum a Martino Beckmanno S. R. M. protonotar. publ. Cracoviae, 1588. w 4ce, kart nlb. 8. Czartor.

— Carmen fynebre de inopinato, atque dolorifero obitu, Serenissimae, et illvstrissimae Principis, ac Dominae, Dominae Annae Avstriacae, Dei gratia Poloniae etc. etc. atque Sueciae Regnorum celeberrimae Reginae, ex hac misera et lugubri omnium malorum, et acerbarum lachrymarum ualle, in caelestem, et sanctam patriam, ad omnium beatorum consuetudinem, Warsouiae, decima die Februarij, Anno ab incarnatione Dni nostri Jesv Christi, salutis restauratae 1611. placidè migrantis, scriptum a Martino Beckmanno protonot: publ: in subiectam animi sui condolentis significationem. Bez m. i dr. w 4ce, kart nlb. 18. (Sign. E₁₁).

Drzeworyt z napisem: „mortalium nobilitas“.

Tarcza z trupią głową, po bokach: mąż i niewiasta, w koło wyjątki z pisma; wszystko w ramie z arabesków.

Wiersze łacińskie i niemieckie.

Egzempl. Bibl. Jagiell. bez dwóch kart początkowych, obejmuje elegię po niemiecku. Dalej Prostopośla ejusdem laudandae memoriae Reginae ad mortem (po niemiecku). Elogium Annae Reginae. Monumentum

obdormientis Annae Austriacae. Aliud epithaphium. — Na ark. B. druk petitem i papier odmienny. Serenissimo principi Sigism. III Musarum nutritio. Elegia consolatoria principi Mariae Archidvci Austriae. Illustri Joanni Zamojski reverenter colendo optat Beckmanus. Petro Tilitzki Episc. humil. precatur... Nicolao Zebrzydowski colendo. — Exhortatio mortis in obitum Annae Austriacae (na ark. C). — Votum ad Deum pro Sigismundo III. prolatum. — Na ark. D. Epicedion in honorem et obitum Annae Austriacae. — Kończy wiersz: Ad Deum oratio. Wszędzie podpisuje się Mart. Beckmann protonotar. public. ex Prussia.

Wierzbowski II. 1860. — Juszyńs. I. 18. — Wiszn. Hist. lit. VI. 331.

Petersb. — Kórníc. — Jagiell.

— Carmen in felix et laetum novi anni auspiciu, ad serenissimum et potentissimum Sigismundum III. Regem Pol. M. D. L. nec non ad eius Maestatis charissimam sororem, Dominam D. Annam. 1592.

Wiszniews. Hist. lit. VI. 231.

Kórníc.

— Carmen gratulatorium in felicem ex Svecia in Regnum Poloniae reditum serenissimi et potentissimi principis, ac Domini Domini Sigismundi III. Dei gratia Regis Poloniae, magni Ducis Lituaniae, Russiae, Prussiae, Masouiae, Samogitiae, Kyouiae, Podlachiae, Liuniaequae, etc. etc. nec non Regni Sueciae haereditarij Regis, Domini sui clementissimi. Scriptum a Martino Beckmanno, protonot: publ: Torunii, typis Andreae Cotenij Anno 1611 (1598). w 4ce, kart nlb. 6.

Wierzbowski II. 861.

Petersb.

— Carmen de miserando, in hac extrema mundi faciscentis senecta, rerum omnium exulceratissimo statu: ad serenissimum ac illustrissimum principem et Dominum Dominum Sigismundum III. Dei gratia Regem Poloniae, et designatum Sueciae, Magnum Ducem Lituaniae, Russiae, Prussiae, Masouiae, Samogitiae, Kyouiae, Wolhiniae, Podlachiae, Liuniaequae etc. Et Magni Principatus Finlandiae etc. Haeredem etc., Dominum suum clementissimum. Scriptum a Martino Beckmanno, protonot: publ: M. D. LXXXIX (1589).

[Na końcu:] Excusum Dantisii à Jacobo Rhodo. w 4ce, kart nlb. 10.

Wierzbowski II. 1696. Petersb.

— Epithalamium in honorem nuptiarum Ill. principis D. D. Stephani Bathorii de Somlio etc. atque nobilissimae atque pudicissimae Virginis Sophiae olim magnifici et gener. D. D. Christophori Kostka a Stangenbergh palatini Pomeraniae atque capitanei Golubensis pie defuncti relictæ filiae. Scriptum a Martino Beckmanno. Torunii 1596. w 4ce, 1 ark.

— Precatio ad filium Dei Dominum nostrum Jesum Christum inter Deum et hominem mediatorem pro felici incipientis anni auspicio, in gratiam invictissimi Stephani I. Dei gratia Polon. etc. Regis scripta. B. r. (circa 1577). w 4ce, ark. nlb. D₄.

Dedyk. Stephano I. Regi Polon. — W egz. Bibl. Jagiell. brak karty tyt. Na ark. B₃ Carmen in natalem filii dei, Emanuelis et Salvatoris nostri Jesu Christi.

Jagiell.

— Proźba do Syna Bożego o szczęśliwe zaczęcie Nowego Roku Stefanowi Batoremu. B. r. i m. dr. w 4ce.

Juszyński. I. 18. Być może, że polska broszura nie istniała, tylko Juszyński podał spolszczony tytuł broszury Precatio.

BEDA, Presbyter, Venerabilis (ur. r. 677 † 735—8). Auctoritates Aristotelis et aliorum philosophorum per modum alphabeti cum notabili commento. w 8ce małej, k. nlb. 74, (sign. Aij—M_v). druk gocki. (Na końcu:) Impresum Cracouie per Mathiam Scharffenberg. Anno domini millesimo quinquagesimo trigesimo tertio (1533).

Na odwr. str. tytułu:

Repertorium collectaneum siue tabula nobilium autoritatum, dictorum et omnium qui ex copiosissimis dictis philosophorum et imprimis excellentissimi Aristotelis philosophorum principis, olim Alexandri Magni directoris: utiliora saltem atque in physico auditu magis necessaria dinoscuntur. A reverendo et venerabili Beda presbytero edita: et per eundem commentata, emendata atque diligenter visa, curiose masticata; necnon suis in locis diligentissimis

additionibus admodum aucta, deo optimo maximo duce faustissime inchoatur.

Jocher 82.

Czartor. — Jagiell. — Bibl. Moszyński. Piotra. — Zygm. Pusłowski. — Ossol. — Pawlikowski. — Bibl. kośc. N. M. P. w Krakowie. — Warsz. Uniw.

— Elenchus contentorum in hoc enchiridio: De gloriosae virginis Mariae dei genitricis immaculata conceptione, fidelis et catholica assertio. Contiones item tres de eadem conceptione ad populum habitae. In calce adiecta sunt quaedam religiosorum (et qui monasticam professi sunt vitam) instituta. Psalmo CXIII. Non nobis domine, non nobis, sed nomini tuo da gloriam. Cracoviae, ex officina Ungleriana A. D. 1538. w 8ce, k. nlb. 40.

Borkowski Jerzy — Czartor.

— Homiliae hyemales. Leopoli 1759. Haan, Spis urzędowy we Lwowie 1814 zanotował, że nie ma. w Bętkowskim.

Bedancken (Letzte Abschieds) eines sächsischen Soldaten, welcher aus Pohlen eylet. 1702. w 4ce. ob. Abschieds-Ge-dancken (popr. na: Bedancken).

Jagiell.

Bedencken (Wollgemeintes) eines aufrichtigen Patrioten der Stadt Dantzig, über die im Nahmen des Czarniecky durch einen jungen Grafen von Ostrorog an E. E. Raht alda gethanen Proposition anno 1656. im April. Bez w. m. i r. (1656). w 8ce, kart 6.

Jagiell.

— (Christliches und reiffsinnes) ob evangelische christliche Eltern in Churland ihre Kinder in der Jesuiter Schulen, Collegia und Seminarien schikken können? Warnemünda, 1672. w 8ce.

Petersb.

— (Unbegreifliche) über den zu Thorn im alten Rathhause 1725 den 15/6 vorgenommenen starken Knall.

— ob Polen mit dem Keyser sich wider den Turken in Verbundnus einlassen solle. In Polen gedruckt, und auff dem Reichstage zu Warsaw in Martio öffentlich publicieret, Conclusio. Amplius deliberandum censeo. Item, Conditiones quibus stantibus Confoederatio cum imperatore iniri posset. Anno

M.D.XCVI (1596). B. m. w 4ce, kart nlb. 4.

Drezd. Bibl. król. (Hist. polon.).

— obacz: *Consilium* (Wichtig und hochnöthig welcher gestalt der Jesuiten 1610) — Łaski Jan (obe Christen 1618) — Lauterwalt (v. Temlers Offenb. 1553).

Bedermann Thomas obacz: Cicero (Epistolae 1514) — Hesiodus (Georgig. liber 1505) — Stobnica Jan (Parvulus philos).

Mucz. Statuta 140. — Janocki III. 121. — Joher 26, 27, 407, 506. — Łukaszew. Obraz Pozn. II. 182. — Janoc. III. str. XXIII. — Encykl. Orgelbr. III. 33—4.

Bedgard Piotr obacz: Zbiór różnych dzieł (Rozmowa między Teagenem 1782).

Bedienung (Schuldige) ob. Blümig Joh. (1672).

(**Będków**). Sprawa względem nienależytego czynienia o dobra Będków y Siedlce do starostwa Brzeźnickiego należące, subsequenter klasztorowi Częstochowskiemu inkorporowane a ztąd o kary za niewinną wexę, y uchylenie bez win processu. B. m. (po r. 1781). folio, kart nlb. 2.

Przeciw Akademii krakowskiej z wyż wymienionych powodów. Jagiell.

— ob. Przedborski Piotr (Wywód sprawy 1781).

BĘDKOWSKI Adam (**Bętkowski**). Kazania na rozne święta y po roznych miejscach przez X. Adama Będkowskiego kanonika Chockiey y Gnieźnińskiej Kollegiat miane, a dla przygody wydrukowane. W Kaliszu w drukarni J. K. M. i Rzeczypltey roku 1779. w 8ce, kart 2, str. 243.

Approbatą 13 kwietnia 1779.

Ostatnie kazanie jest na św. Stan. Kostkę. Rozpoczyna na Uroczystość Niepokalanego Poczęcia. — Razem jest kazań 12.

Joher 4548.

Jagiell. — Ossol. — Wilna.

— Kazania przygodne po różnych miejscach miane przez W. J. X. Adama Będkowskiego do druku podane 1786. W Kaliszu, w drukarni X. pry-masa Gnieźnińskiego. 1786. Tomów

dwa. w 8ce, T. I. kart 5, str. 387. T. II. kart 2, str. 393.

Katalog po X. Prusinowskim ma edycye z r. 1782 i 1786.

Warsz. Univ. — Wilno.

(**Bedliński Stanisław**, sufragan Łucki zmarły 1688 r.). Inscriptio ad Iconem Stanislai Bedliński, suffraganei Luceo-riensis Codnae.

Jest w Ostrowski Suada lat. Inscript. 1747. f. II. 30—31.

— *Epitaphium* ejusdem Codnae. Tamże s. 88—89.

— ob. Wesołowski Stanisław (Ara 1676) — Wojtowicki Albert M. (Aspamos 1641).

BEDNARSKI Martinus. Honor prae-mium virtutis. X. VV. DD. 2-dae Laureae Candidatis cum sub protectione celssissimi principis, illustrissimi, excellentissimi et reverendissimi Domini D. Cajetani Iguatii Sołtyk, Dei et Apostolicae sedis gratia Episcopi Cracoviensis, Ducis Severiae, Equitis Aquilae Albae, Universitatis Cracoviensis faventissimi Cancellarii, Magisterii in AA. LL. et philosophia Licentiam a perillustri et Reverendissimo Domino D. M. Antonio Josepho Zołędziowski, U. J. Sacrae Theologiae doctore et professore, ecclesiarum; Cathedralis Cracoviensis Canonico, Collegatae Vislicensis Scholastico, Parochialis S. Jacobi Casimiriae ad Cracoviam praeposito, Seminarii Academico-Dioecesani praefecto, facultatum; theologicae, medicae et philosophicae pro-cancellario obtinerent; collatus. Artificiō pōtico a Martino Bednarski, scholae Archipresbyteralis B. V. M. Seniore, ejusdem Laureae Candidato, descriptus. Annō post Christum natum 1773. die 24 Martii. Cicero de claris oratoribus. Cracoviae, typis seminarii episcopalis Academico-Dioecesani (1773). w 4ce, sign. D₂, kart nlb. 14.

Dedyk. Stanisław Olszewski Ecclesiae Severiensis praeposito. Pocznia: in honorem S. Joannis Cantii ode. — Poczem: Ad Ant. Jos. Zołędziowski carmen. Andr. Cantio Słeczkowski ode. Antonio Czechucki, Blas. Zygmunutowicz, Nic. Grabuowski, Paulo de Camelin, Paulo Ant. Kozłowski, Mart. Bednarski. — Kończy Adalb. Stan. Ja-

łności auctori. — Każdy wiersz ozdobiony herbem miedziorytowym.

Akad. — Jagiell. — Ossol.

— Mowa na dniu rozpoczęcia sądów apelacyjnych wydziału krakowskiego dnia 13. Sierpnia R. 1791. przez Jmci Pana Marcina Bednarskiego filozofii doktora, sędziego apellacyjnego tegoż wydziału powiedziana. Bez osob. tytułu (Kraków). w 4ce, k. 2.

Jagiell.

Bednarz opera obacz: Audinot M. (1779).

BEDOŃSKI (Bendoński) Andrzej na Bedoniu. Potrzeba Cecorska z Skindembaszą i Sołtanem Gałą przez Stanisława Zółkiewskiego het. kor. stoczona 1620 r. Bez r. i m. (1620). [wiersz].

Juszyńś. Dykc. I. 17. — Sierz. Obraz I. 25. — Wiszniewś. VII. 144, VIII. 102. — Encykl. Orgelbr. Tom III. 38 i 128. — Muczkwos. Statuta 377.

BEDOTTI Agnes. Placet présenté à Sa Grandeur Monseigneur le Duc Massalski Eveque de Vilna par Agnes fille de François Bedotti domestique et Arriere petite fille de Jean Bedotti Premier Ministre d'Amedée II. Roi de Sardaigne. Imprimé l'Année MDCCLXIV. (1764). w 4ce, 1 Ark.

Jest tu bajka: Le Lierre et le Chene; dalej wiersz w którym pisząca oddaje się w łaskę i opiekę X-cia Massalskiego, będąc jak powiada tak ubogą, że nie jest w możności wykonać ślubu na zostanie zakonnicą (pour faire meme un voeu: le voeu de pauvreté).

Jagiell.

Będziński Jan ob. Tutkowski Szymon (Laurea artium 1653).

BEDIŃSKI Wawrz. Jan (Będziński). Auxesis festivae laetitiae, sub quadragesimalis maeroris, in accrescenti nomine D. Josephi B. V. Mariae sponsi notata, ac inter solennem annuae ejusdem celebritatis diem illustri ac magnifico Domino D. Josepho de Wierzbica Remer, loricatae cohortis, Serenissimi Regij principis Augusti, vexilifero etc. in debita venerationis argumentum et plausuum gratulatoriorum augmentum per M. Laurentium Joannem Będziński, in alma Universitate Cracoviensi, philosophiae doctorem et professorem officioso calamo producta, anno quo orbe M Laeta

Dies soLans eXCReVIt In aXe die 19. Martij. Cracoviae, typis academicis. folio, kart 11.

Rok 1728 wyrażony w chronostychu.

Na odwr. str. tyt. herb Grzymała Remerów z armaturą na blasze ryty; pod nim 8 w. łacińś., przypis prozą Józefowi Remerowi, chorążemu chorągwi panczernej królewicza Augusta; dalej panegiryk stylem nakamiennym, w którym wywodzi początek herbu i domu Remerów. Józef był synem Aleksandra dowódcy wojsk Rzpltej, matka jego była z domu Czarnecka. Żona jego była Teresa Straszewska. — Na końcu jest akrostych z wyrazów Josephus Remer vivat ułożony. Jagiell. — Zamojs.

— Lutnia. Myszkowskiego parnassu Apollina. Smutnych trenow melodyja: przy pogrzebowym akcie Jaśnie Wielmożney Jeymości Panny Marianny Kosowny woiewodzanki Smolenskiej etc. w kościele Mirowskim WW. OO. Reformatorow wydawaiaca, a na ulzenie żalu Jaśnie Wielmożnych domow przez M. Wawrzencza Jana Będzińskiego w przesławney Akademij krakowskiej filozofij doktora, w kolonij akademickiej Pińczowskiej póetyki profesora, póetycznym tonem: wystroiona. Roku którego ná ulzenie smutku narodu ludzkiego wesoła niebieska kápela zagrała na ziemi sonatę. 1727. dnia (6) Kwietniá. W Krakowie, w drukárni Jakuba Matyaskiewica JKM. typografá. folio, kart nlb. 17.

Dedyk. Mich. z Zakliczyna Jordanowi wojewodzie Bractáws., Dopczyckiemu, Ostrołęckiemu staroście i Anastazyi Gonzadze na Mirowie margrabiance Jordanowy wojewodziny Bractáwskiej. Treny są w 95 ósmiowierszach.

Juszyńś. I. (mylnie r. 1747).

Dzików — Jagiell. — Ossol. — Polkows.

Beelzebubs Reisen und Thaten seit der Eroberung von Mexiko bis auf den Targowitscher Bund oder den Umsturz der neuen Polnischen Constitution. Leipzig, in der von Kleefeldschen Buchhandlung. 1796. Erster Theil w 8ce, kart nlb. 3, str. 228 i omyłek druku 1, na str. 119 rycina miedziorytowa. — Zwyerter Theil, der das siebzehnte Jahrhundert enthält. w 8ce, str. 192.

W T. I. mało co o Polsce (str. 125—131, str. 212—213).

Akad. — Czartor. — Jagiell.

BEER. Maïim Haim. Puteus aquarum vivetium, seu commentarius duplex in Pentateuchum; quorum Beer Jacob, puteus Jacobi, alter primi interpretatio est, utrique ad commentaria R. Salomonis Jarhi accommodati; autore R. Jacob F. R. Isaak Cohen. (po hebrajs.) Cracoviae, 1616. folio.

Jocher 2472.

Beerdigung obacz: Kaliński Mich. (1695) — Moerisch J. W.

Beeren Thom. Leonh. ob. Siemienowicz Casim.

Beermannus Gotofredus ob. Raue Joh. (1648).

Befehl Ihr. Königl. Maj. in Polen und Schweden an den Abgesandten der Klagen der Gemeinden der dreien Städte Königsberg, wegen Vorstellungen Ihrer interponirten Appellation und des freien sichern Geleit Auch wegen der Generalzusammenkunft anno 1599. Cracoviae, 1617.

Katal. antykw. Lissnera.

— Ihr. Königl. Maj. dass alle dero Unterthanen. 1700. ob. Karol XII.

Befugniss der Obrigkeiten in den preussischen Städten, Edelleute zu richten. Danzig (1764). w 4ce.

Begebenheiten (Thornische), welche zu gleicher Zeit der Dantziger Belagerung 1733 u. 1734 sich merkwürdigst zugetragen. Von unpartheyischer Feder entworfen. Cöln, bei Merian, 1737. w 4ce.

Kijows.

— ob. Nachricht (1735).

— des Nicolaus Doświadczyński ob. Krasiecki Ign. (1776).

— (Die merkwürdigsten) bei der zweiten türkischen Belagerung... Wien, 1683. In einem kurzen Auszuge. Wien, 1683. w 8ce, kart 4.

— eines Reisenden durch Deutschland, Polen, Böhmen, Frankreich, die Niederlande u. Preussen, von 1782 bis 1790. Wien, 1791. w 8ce.

Beginnen (Schwedisches) zu Einführung und Befestigung der Schiffart und Handlungen in demselben Königreich und Landen. Im Jahr 1660. w 4ce.

Beginowna Elzbieta ob. Gołębiowski Stanisław (1688).

Begnadigungs-Manifest, welcher der Herzog von Curland als Regent des Russ. Reichs zuwider einig. vormals errichteten Reichs-Gesetzen u. Verordnungen ergehen lassen. S.-Petersburg, 1740. w 4ce.

Begnerowie ob. Roman od św. Kazimierza (Kazanie 1793).

Begräbniss Büchlein (Thornisches) von einem Evang. Predigt-Amt aufs neue ausgefertigt im Jahr Christi MDCCXLVIII (1749). Thorn, gedruckt bey Gottlieb Ehrenfried Wätzoldt G. E. Hochw. Raths und Gymn. Buchdru. w 16ce, kart 9, str. 465 i k. 5.

Przedmowę podpisali r. 1749. Chr. H. Andr. Geret senior i kaznodzieje polscy Joh. Dziermo, Dan. Liebelt, Joh. Frid. Wolff. Jagiell.

Begräbniss-Schrift ob. Hoppe M. (1661).

Begriff ob. Józef a Leonissa (1747). — wie die Jugend in Gymnasio ob. Gdańsk (1683).

BEGINUS Joannes. Tirocinum chymicum w 24ce, str. 493 i nlb. 47.

Od str. 369—389 obejmuje. Sendivogii Poloni Novum lumen chymicum. Egzemplarzowi Bibliot. Uniw. Warsz. niedostaje tytułu.

Biographie Universelle 1811. IV. 57.

Warsz. Uniw.

Behauptung des schwed. Praeliminar-Manifests ob. Conringius Thrasymachus Cyr. (1656).

Behem Piotr ob. Hunniusz Aeg. (1613).

Behemot ob. Powodowski Hieron.

Beherzigungen ob. Leszczyński St. (1772).

Beheszk Ladisl. ob. Loaechius A. (Timoleon).

Behlhaar Elisab. ob. Oloff Ephraim (Das beste 1713).

BEHM (Behmen) Caspar. Rechenkunst. Dantzig, 1689. w 8ce.

Catal Janss. 1695.

— Rechenkunst in ganzen und in gebrohenen Zahlen. Danzig, 1734. w 8ce.

— Arithmetica das ist die Rechenkunst in zwey Büchlein beschrieben von Casparum Behmen arithmeticum in Dantzig. Die andere Auflage. Dantzig.. gedruckt durch Carl Ludwig Schreiber 1768. w 8ce, str. 216.

W przykładach przytacza monety polskie, miary i wagi.

Zebraaws. Bibliogr. matemat. str. 425.

BEHM Gottfried syn Kaspra. Pastor na Szląsku (urodz. 1680 r.). Pieśń Pochwalmy Boga (W kancyonale Brzegskim 1723).

— Gottes Auge in der Schule. Brieg, 1722.

— Exercitatio philologica de muliere Bethaniae Christum urgente, sub praes. M. Abr. Jäschkii Thorunensis. Lipsiae, 1700.

— Des Schlesischen Israels jämmerliche Klage über des glorwürdigen Käysers Josephi geschwinden Todt über den Text Joel I. 12. Anno 1711.

— Englisches Taufbild festo Circumcisionis. 1712.

— Mnemosynon divinae dilectionis Wenzkianum incredibile. 1714.

Oloff Poln. Liedergesch. str. 25—7, podaje i inne jego niemieckie prace.

BEHM Jakob. Assertiones ex universo iure ecclesiastico, tam publico quam privato, quas finito hoc studio publice propugnandas suscepit praenobilis dominus Jacob Behm Leopoliensis mense Jul. 1781. Leopoli, vid. Piller, w 4ce, ark. 2.

BEHM Johann (1578 † 1648). Kurtzes und einfaltiges Bedenken, welcher Gestalt und wie fern ein Lehrer und Prediger, seinem Amt und Gewissen nach das unordentliche ungerechte Müntzwesen so münd als schriftlich strafen soll, gestellet von... Königsberg, bey Lorenz Segebaden, 1625. w 4ce, k. 6.

Czartor.

— Kurtzer Bericht von dem preussischen doctrinae corpore. Königsberg, 1626. w 4ce.

Przydana do tego jest jego mowa miana na sejmiku.

Lilienthal Erl. Pr. V. str. 76.

— Vom Exorcismo in Preussen. 1618. w 4ce.

— Theologicum thema de aeterna filii Dei divinitate, firmatum ab aeternitatis attributo, oppositum hodiernorum Ebionitarum in Hungaria et Polonia blasphemis, elaboratum a... Lipsiae, Michael Lautzenberger excudebat, 1607. w 8ce, str. przeszło 318.

Jocher 3517.

Warsz. Univ.

— Gratulatio, quam ante biennium, et quod excurrit, Vladislao IV. in Poloniae Regem electo, in aeternitatis aede dedicavit Johannes Behm S. S. Theol. D. et P. P. Aulæ Electoris Brandenburgici in Prussia concionator et consistorii Sambiensis assessor. B. m. i. r. dr. (1634). folio, kart nlb. 2.

Hoppius Schedius. (Longinus I. 47) podaje to Regiomonti Jagiell.

— Was von einem Calvinischen Kirchen-Lehrer in Preussen zu halten? 1641. w 4ce.

— Duæ orationes historicae, de duplici divinae gratiae fundamento, cui Borussia Academia, ante centum annos, superstructa est, in Jubilea Borussiacae academiae solennitate habitae. Regiomonti, 1644. w 4ce.

Lilienthal Erl. Pr. V. str. 94.

— Politische Räncke mit welchen der Calvinische Geist in Preussen umgegangen. 1620. w 4ce.

— Treuherzige Warnung sich vor der verdammlichen Zwinglianischen und Kalwinischen Secte zu hüten, 1614. w 4ce.

Lilienthal V. str. 81.

— ob. Acta Borussica 1732. T. III. s. 155—217 (De statu Borussiae ecclesiastico et civili) — Pouchen Levinus (In beatum obitum 1648) — Scaevius Henr. (Ecloga gamica 1647).

Behm Joh. Casimir ob. Krzanowski A. N. (Novus orbis 1732).

Behm Joh., Joh. E., Joh. G., Joh. R. ob. Boehm.

BEHM Jan. Acroama gratulatorium admodum Reuerendo in Christo Patri, P. Martino Behm, S. Theologiae Licentiato, PP. Carmelitarum Regularis observant: Conuentus Cracoviensis B. Mariae V. in arenis, studij formalis Regenti dignissimo, dvm in celeberrima Uniuer-

sitate Cracoviensi a perillustri et admodum Reuerendo Domino M. Joanne Radzki, S. Theologiae Doctore et Professore, Protonotario Apostolico, Ecclesiae Cathedralis Cracouiensis Canonico, et Collegiatae SS. omnium praeposito, Scholarum Vladislauianarum et Contubernij Sisiniani Provisore, S. R. M. Secretario sacra doctoratus theologici laurea insigniretur, fraterni amoris et honoris ergo a Joanne Behm, artium, et philosophiae Baccalaureo, dedicatum. Anno salutis 1680. die 9. mensis Januarij. Cracoviae, typis Universitatis (1680). folio, k. 2.

Na końcu wiersza podpis w nawiasie S. Z. Jagiell. — Ossol.

BEHM Marcin karmelita (urodz. 29 Paźdz. 1650 † 19 Lipca 1683 w Krakowie). Aestus philosophici ardoris ignibus, debitaе gratitudinis effluens, nomini et honori admodum Reuerendo in Christo Patris P. M. Martini Charzewicz in alma Universitate Cracov. S. Theologiae Doctoris, Patris charitissimi etc. Primi provinciae diffinitoris Ordinis Carmelitarum Regular. observantiae etc Studij Gener. in Conventu majori Cracov. B. V. Mariae in Arenis praefecti vigilantissimi, accensus et sub Beatum Divinae in orbe amoris incendium seu sub sacram Pentecostes festivitatem in Carmelo Cracov. Arenario publicae concertationi propositus per R. P. F. Martinum Behm ejusdem ordin. Sacr. Theolog. Lectorem, ac in studio formali Conventus Cracoviensis Arenarij philos. Alumno. (Defend. Joan. Rożanka Ph. alumr.). Anno rigentis hybernae inter frigora in Carne Verbi 1677. mense... die... horis pomeridianis. Cracoviae, apud Albert. Gorecki S. R. M. typ. 1677. folio, k. 6.

Krasin. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Eucharisticon animorum. Praeclaris virtutibus, ac insignibus meritis: admodum Reuerendi Patris P. Martini Charzewicz, Sacrae Theologiae Doctoris. Regni Poloniae et Magni Ducatus Lithuanae Provincialis Dignissimi. Ad metam. Triennialis in Pastoralis Officio, Cursus. Votivae gratitudinis, et Obser-

vantiae ergo in comitiis provincialibus publice a Fre: Martino Behm et caeteris Tyronibus Arenensis Spiritualis Palestrae consecratum. Anno Eucharisticae Salutis, 1670. Cracoviae, in officina Stanislai Piotrkowczyk, S. R. M. typographi. folio, kart 4.

Jabłonowski Museum 23.

Jagiell.

— In Nomine Domini Amen. Quaestio theologica de sanctissima trinitate ex I. parte summae Th: D. Thomae doctoris Angelici, dum Reuerendus ac Venerabilis in Christo pater, P. F. Martinus Behm, Sacrae Theologiae Licentiat, studiorum generalium Conuentus Cracoviensis B. V. Mariae in Arenis Ord. Carmelitarum regularis Observant. regens; a perillustri et admodum Reuerendo D. D. M. Joanne Radzki, S. Th. doctore et professore, ecclesiae Cathedralis Cracoviensis Canonico, Prothonotario Apostolico, Collegiatae SS. Omnium praeposito, Curzelouensi Scholastico, Sacrae Regiae Maiestatis Secretario; in Sacra theologia Doctore crearetur et renuntiaretur, publice ad disputandum proposita. Anno humanae salutis per Christum instauratae 1680. Lectorio D. D. Theologorum Acad. Die... mense... hora... Superiorum permissu. Cracoviae, typ. Universitatis (1680). folio, k. 2.

Jocher 3700.

Jagiell — Ossol.

— Senticetum stagiriticum philosophicarum spinis difficultatum succrescens. Sub candido Lilieti Praemonstratensis auspicio inter amaenissimas vernantium in Bryszkiewiano stemmate rosarum aureolas efflorescens publicae ingeniorum culturae in Violeto Arenensi sub tempus Comitiorum Provincialium Ordinis Patrum Beatissimae Virginis Mariae de Monte Carmelo: Regul. Observantiae, productum per R. P. F. Martinum Behm, S. Theol. Lectorem, et in studio generali Cracoviensis Beatissimae Virginis Mariae in Arenis Philosophiae Regentem. Respondente Fre. Anastasio Hermanowski, subdiac: ejusdem Ordinis Philosophiae Alumno. Anno pullulantis è Concluso Virginitatis horto Floris Nazareni 1677. mense... die...

horis pomeridianis. Cracoviae, apud Albertum Gorecki S. R. M. typog. folio, kart nlb. 6.

Na odwrocie tytułu miedzioryt z dwiema niewiastami podtrzymującymi drzewo z herbem.

Dedykacja: Hyac. Bryszkiewiczowi. Poczem idą Resolutiones ex philos. rationali.

Jagiell.

— ob. Behm Jan (Acroama 1680) — Grodziński Mikołaj (Ogród fialkowy 1670) — Kraszowski Zenobiusz (Vindex 1679, Apex sapientiae 1681) — Ocieszowicz Aemilius (Laurea 1680) — Rotkiewicz Sylwester (Professor eximius 1683) — Różanka Jan (1677) — Sługocki (Olympia 1677).

Encykl. Orgelbr. III. 49. z jednego utworzyła dwóch. — Juszyń. Dykc. I. 17. pisze go: Bechm.

Behm Marcin (z Torunia) obacz: Boehm.

Behm Maria obacz: Scaevius H. (Ecloga 1647).

BEHM Michał (I-szy). Discursus de re monetaria regni Poloniae, ostendens damna enormissima ex vilioribus monetis novis argenteis et cupreis earumque remedia, ad trutinam serenissimae reipub. polon. mente bona sinceraque conscriptus, anno Christi 1664. Bez w. m. w 4ce, k. 10. (sign. C₂).

Czartor. — Krasinś. — Horodecka — Kijows. — Ossol. — Zielinś.

— Discours von dem Münz Wesen des Königreichs Pohlen anzeigend den ueberaus grossen Schaden der neuen schlechten Silbern und Kupfern Münze und deren Vermittelung nach der Wagschale der Polnischen Republicke aus guttem (sic) aufrichtigen Herzen geschrieben. Aus der lateinischen Sprache in's Teutsche übergesetzt im Jahre Christi 1665. Bez m. dr. w 4ce, kart nlb. 12. (sign. C₄).

Czartor.

— De indigenatu sincera collatio iurium et privilegiorum Poloniae et Prussiae Regiae ad sopienda Statuum dissidia *Mente Bona, Congordiae Gratia scripta*. Anno clolcCLXIX. (Gdańsk, 1669). w 4ce, str. 10.

Lit. M. B. C. G. znaczą: Mich. Behm Consul Gedanen.

Umieszczone również w Jaenichii: Meletemata Thorun. II. pag. 77. i III. pag. 1. (Katal. Raczyńś.).

Hoppius Schedias. (Longinus I. 143—4) pisze: germanice recusus a. 1665. 4to.

Czartor. — Dzików — Horodec. — Ossol.

— obacz: Arien (1640) — Mojecki Jan Chryzost. (Pierścień b. r.) — Rhetz Jan (Dyskwyzyceya 1726, Status 1726, Delineacya 1726, Examen 1726, Decretum 1726 itd.).

Bentkows. Histor. lit. II. 224. — Braun De Scrip. pol. 1723. s. 319, 27. — Lilienth Erläut. Preuss. V. 849.

BEHM Michał (II-gi). Dissertatio theologica inauguralis de praerogativa Clericorum prae Laicis, quam Deo annuente ex Decreto Venerandae Facultatis Theologicae sub praesidio Dn. Bernardi von Sanden SS. Theol. Doct. et Prof. publ. Consistorii Sambiensis Assessoris, ut et Ecclesiae Veteroppidanae Pastoris, h. t. Facultatis Theologicae Decani pro gradu doctoratus summisque in theologia honoribus consequendis habebit M. Michael Behm, Regiomontanus, Consistorii Pomezaniensis Assessor Primarius, et Archipresbyter Hollandicus, in Auditorio Majori. Ad diem XII. Aprilis horis ante et post meridianum an. M.DC.LXXXV. Regiomonti, praelo Reusneriano. Suobaci Recusa. Anno 1692. sumptibus P. G. Pfothenauri. w 4ce, sign. A₂—C₃.
Wrocławś.

Behm Marcin ob. Boehm M.

Behmiana hereditas ob. Rhetz Jan (1726—29).

Behm Szymon, major ob. Konopka Łuk. (Replika 1742).

BEHME Wilhelm. Uniwersał do województwa krakowskiego o prowiant dla wojska. — [zaczyna się:] „Jego carskiego weliczeństwa generał major pułkownik regimentu dragoniej Wilhem von Behme“ 1707. folio. Branice.

— obacz: Punkta podane od województwa krak. (1707).

Behmen Kaspar ob. Behm Kasper.

Behnke Jan (ur. w Rynie 1739) ob. Gusovius Joan. Godofr. (Zbiór pieśni gdańskich 1780).

Jocher T. III. s. 274

Behr Dawid kaznodzieja X. obacz: Bunian Jan (Droga chrześciana 1728—1775).

BEHR Jerzy Wilhelm. Vorbereitung zur Huldigung, eine Predigt über Sprüche. Sal. XXIX. v. 14 gehalten den 7-ten May 1793. in Posen von George Wilhelm Behr Consenior der Reformirten Gemeinen in Südproussen und Pastor in Orzeszkowo in der Woywodschafft Posen bey Zirke oder Sierokow. Posen, gedruckt und in Commission bei Sam. Gottl. Presser. w 8ce, str. 32.

Akad.

BEHR Isaschar Falkensohn (urodz. w Sałaty na Litwie 1746). Anhang zu den Gedichten eines polnischen Juden. Mitau, 1772. w 8ce.

Recke u. Napiersky, I. s. 92 i 3.

— Dissertatio inauguralis: Animadversiones quaedam ad illustrandam phrenitidis causam. Halae, 1772. w 4ce.

Recke u. Napiersky, I. s. 92 i 3.

— Gedichte von einem polnischen Juden. Mietau u. Leipzig, 1772. w 8ce. Nord. Miscell IV. 15. — Jordens Lexic. V. 706 i VI. 562. Kijows.

BEHR Christoph. (Krzysztof), Gdańszczanin († 10 Kwiet. 1704). Aquila Poloniae feliciter gladiis armata carmen heroicum in ingressum Aug. II. Reg. Pol. Gedani, 1698.

— Controversiarum in C. Plinii Secundi Panegyricum, octo Agones. Gedani, 1700—1703. w 4ce.

Jocher 478.

— Exultans flammula in coronatione Serenissimi Joannis III. Regis Pol. Gedani, 1676. folio.

Hoppius s. 60.

— De morte Jesu Christi etc. carmine an. 1697 d. 28 Martii verba facere constituit J. Jacobsen, ad quem benevole et lubenter audiendum — invitat. Dantisci, (1697). w 8ce.

— De muris urbis Romae. Gedani, 1689. w 4ce.

— In obitum viri perillustris ac Rmi D. Joachimi ab Hirtenberg Pastorii, ad D. Johannem Petrum Titium eloqu. et poes. in Gymnasio Gedanensi

P. P. longe meritissimum. Gedani, typis D. Frid. Rhetii. w 12ce, 6 kart nlb.

Pastorius umart r. 1681.

Akad.

— Oratio in excessum Joan. III. Regis Polon. 19 Jul. 1696. Gedani, 1696. folio.

Catalog. Janss. 1702. — Hoppius Sched. s. 63.

— Oratione valedictoria de abusu litium a. 1694 d. 21 Octobr. etc. habenda, attingere, ac sub emblemate describere constituit N. Gf. Keckerbart, ad quem benevole lubenterque audiendum — invitat. Dantisci, (1694). w 4ce.

— Rivi Pliniani, seu imitationes e Plinii Panegyrico etc. Gedani. w 12ce. Jocher 479.

— ob. Schelguig Sam. (Divini Numinis arbitrio 1688).

Praetorius Athenae Gedanenses s. 184 i 148;

Dantziger Lehrer Gedächtniss s. 55. —

Hoppe Schediasma (Longinus 1711. I. s. 60—77).

(Behr U. J.) Status causae ex parte praefecturae domus ducalis Vindavien: contra Ulr. Jo. Behr consiliarium regium terrestrem Piltensem. Bez w. m. i r. folio.

Petersb.

Beichlingen Johann Siegfried, Eques Misnicus. Panegyricus Friderico Augusto, Regi Poloniae ob. Cellarius (1697).

Hoppius: Schediasma (Longinus I. 65). De scriptor. 1707. s. 51.

(Beichlingen Wolfg. D.) Bericht von d. Fall Wolfg. Dietr. Graf v. Beichlingen, in sich halt. die Ursachen, warum er zu gefängl. Hafft gezogen. B. w. m. w 4ce, kart 11.

— Mandat auff Kön. Majest. in Pohlen und Sachsen Befehl publiciert anno 1703 d. 29. XII, wegen gewes. Cantzlers v. Beichlingen. Leipzig, 1704. w 4ce, kart 4.

— Augustae Beichlingiorum origines, aulae Saxonum Augustae Regiaeque Polonorum magno Cancellario atque sanctiori Senatori, Illustrissimo Domino, Domino Wolfgango-Dieterico S. I. R. Comiti Beichlingio, Domini perincluti Hoyersverdensis Domino, Heroi, quæ datum est Summo S. Dresdae, apud Mauritium Bodenehr, Chalcographum.

Anno alternantis aerae jubileo, typis Schrötelianis. B. w. r. w 4ce, k. tyt. 3, str. 63, 2. Jagiell.

Beicht und Beth-Büchlein ob. Melisander Casp.

Beichtzettel (Ein gemeyne guete nutzliche) kurtzlich in puncten vñ artickeln begriffen zu vnderweisung der eynfeltigen menschen. (U dołu trzeciej kolumny:) Getruckt i der konigliche stat Cracaw. als mā czalt. M. D. vnd acht. B. dr. (może Hallera). folio, ark. rozłożony, dr. goc., s. odwr. biała.

Jest to druk na arkuszu rozłożonym ułożony w trzy kolumny, w nich dla przypominienia spowiadających się wymiezione przykazania i grzechy przeciw nim możliwe. Nad kolumną środkową jest drzeworyt przedstawiający księdza w konfesjonałe, spowiadającego mężczyznę przed nim kłęczącego. W głębi stoi zdaje się kobieta z włosami rozpuszczonemi, za nią widać głowę, jakby djabła szepczącego jej do ucha; nad nią wstęga z napisem: Crab. Crab. Ba. Jagiell.

BEIMLER Samuel. Medyk domowy Samuela Beimlera, doktora Kurfalskiego y Germerheimskiego fizyka, nauczający domowemi y mało kosztującemi lekarstwami, leczyc choroby, i owszem zdrowie zachowywać, wszystkim osobliwie tym potrzebny, ktorzy od medykow są odlegli; a prędkiego ratunku potrzebiący, ziemieckiego na polski jazyk przetłumaczony y rozniemi bardzo gruntownemi annotacyami objaśniony przez Jana Jerzego Jelonka, filozofii y medycyny doktora, J. W. Jego Mości Pana Graffa Sulkowskiego, łowczego W. X. Litewskiego medyka nadwornego. Roku 1749. W drukarni Leszczyńskiej wydany u Michała Wawr. Pressera. w 8ce mn., kart nlb. 8, str. 701 i spisu rzeczy 11.

Przywilej Aug. III. dla J. G. Jelonka wydany w Warszawie. Przedmowa datowana w Rydzynie 1749.

Akad. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.
— Toż. Leszno, 1778, w 8ce, kart nlb. 6, str. 701 i spisu kart nlb. 5.

BEJOWSKI Ludwik. Król tronu sakramentalnego w nowym Piotra ś. Watykanie, Boską, ludzką, oświadczając uprzejmość, za ośmioletnią na ozdobę

majestatu swojego hojność, zaszczyconemu ziemskich monarchów powagą, JO. księciu na Żukowie i Kiewaniu Teodorowi Czartoryskiemu, poznańskiemu i warszawskiemu biskupowi, oraz prałatom i kanonikom nowego dzieła wspólnym fundatorom wiecznej chwały oddaje koronę, o której przez X. Ludwika Bejowskiego zakonu braci mn. S. O. Franciszka scisł. Obser. W. polskiej Reformata, kaznodzieję ordyn. katedr. poznańskiego na pierwsze przeniesienie się z kollegiaty P. Maryi do Tumy z ambony upewnia roku 1763. W Poznaniu, w drukarni Akad. folio, kart nlb. 20.

Na odwr. str. tyt. herb kapituły Poznańskiej a pod nim 10 w. pols. Autor przypisał prozą X. biskupowi.

Warsz. Uniw.

— **Nów Xiężycyca** pod krzyżem herbownego Tarnawy przy zachodzie życia Wielmożny (s. p. Zofii z Bystramów Puklatecki tak), w pełni cnot godnych przymiotów na polskim niebie z zaszczytem przeswiętney familii odbiiający światłem oraz niezgasłym chwały Wielmożnym JMC. PP. Starzenskim, pisarstwu ziemskim Poznańskim y Wielmożnym JMC. PP. Sokolnickim, starostwu Boguszyckim Dobrodzieystwu w publicznym oku widoku podczas pogrzebowego aktu w przytomności dystyngwowanych osob, w kościele WW. OO. Reformatów konwentu Poznańskiego jaśniejący promieniem, a przez X. . . . , Zakonu braci mniejszych S. O. Franciszka scisleyszey obserwancyi prowincyi Wielkopolskiej Reformata, kaznodzieję ordynariusza katedrálnego Poznańskiego z ambony ogłoszony. Roku, którego na Nów szczęścia narodu ludzkiego Bóg wcielony stanął na Zachodzie krzyżowej śmierci dnia 12. Lipca 1762. W Poznaniu, w drukarni Akademickiej. folio, 8 ark.

Na odwr. tyt. herby domów spowinowaczonych, a pod niemi 4 czterowiersze pols. Przypisał prozą Starzeńskim i Sokolnickim. Akad. — Czartor. — Zielinś.

BEISE Stanisław. Dignitas philosophiae suis, adversus occurrentes illius

comparandae obices, praesidiis firmata et IV. venerabilibus Dominis 2-dae laurea candidatis declarata. Zamoscii, 1779. w 4ce, ark. B₁.

— Fructus philosophiae amplissimus. Summis etiam in republica viris magno in pretio habitus, VIII. VV. DD. Secundae laeurae Candidatis, cum ejusdem philosophici honoris accessione, in publica gravissimorum hospitium, et Zamoscanae Universitatis praesentia; per M. Stanislaum Cantum Aloysium Szpadrowski philosophiae doctorem, physicae professorem, Notarium Apostolicum, ac interea Scholarum Zamoscanarum provisorum, facultatis philosophicae decanum, nec non VIII. VV. DD. promotorem exornarentur; attificiosō calamō J. U. D. Stanislai Beise, pōseos in Universitate Zamoscensi professoris, ejusdem laeurae Candidati. Anno 1776. die 8. Maii demonstratus. Typis Universitatis Zamoscensis. w 4ce, 3 ark.

Brali udział Stan. Beise, Ad. Kobyłański, M. Degen, Thom. Őwikliński, Nic. Manugiewicz, Mat. Kar. Złoba, Dan. Haiewski, Ant. Kamiński.

Są tu wiersze do św. Jana Kantego i do examinatorów, i do Stan. Beisego, którego chwałā M. Degen i Jan Human. — Herby są rytowane. Jagiell.

— Propositiones philosophicae. Zamosci, 1781. w 4ce.

Zupełnie owoczesne pōjęcia podane o ukłādzie świata i obrocie ciāł niebieskich.

— Propositiones philosophicae ex logica, metaphysica, physica generali ac particulari selectae quarum defendendarum in Collegio Universitatis Zamoscensis iniere provinciam M. D. Julianus Borowski et G. D. Joannes Witwicki philosophiae auditores in assistentia M. Stanislai Beise philosophiae doctoris, logicae ac metaphysicae professoris, facultatis ejusdem regentis et M. Adalberti Kobyłański philosophiae doctoris, physicae professoris diebus Julii Anno Domini MDCCLXXX. Zamoscii, typis Academicis. w 4ce, sign. B. kart nlb. 6.

Na odwr. stronie tytułu zdanie Cycerona z księgi 2-ej badań Tuskułańskich o potrzebie dysput naukowych.

Tezy tylko do loiki i metafizyki do niego należą. — Do dysputy szczególnie systemata Wolfa, Deskarta, Leibniza są stosowane.

— ob. Degen Marcin (1776) — Dobrowolski St. (1778) — Zaboklicki Joannes (Propositiones exphilos. 1779).

Beitrag zur Geschichte der christl. Religion. Enthält: Urtheile grosser Männer catholischer Religion über die Gewaltthätigkeit wegen Verschiedenheit der Meynungen. Nebst einem Anhang. Bez wyr. m. dr. 1768. w 8ce, str. 168.

Na str. 122. i dalej porusza spory religijne w Polsce, które spowodowały wydanie tej broszury.

Beyträge zur Dissidentischen Kirchen-Geschichte und bessere Kentniss von Gross-Pohlen besonders von den Gränz-Städten deutsch Zduony und Sienuowo. Breslau, gedruckt mit Grossischen Schriften. B. r. w 4ce, str. 54. Jocher 9725. Ossol.

— zur neuern Staats- und Krieges-Geschichte. T. 1—19. Danzig, bey Joh. Chr. Schuster. w 8ce. T. 1. Zweite Auflage 1757. str. 736, rejestr i plany. T. 2. str. 740. T. 3. str. 740. T. 4. r. 1758. str. 758. T. 5. str. 742. T. 6. r. 1759. str. 776. T. 7. str. 720. T. 8. str. 774. T. 9. r. 1760. str. 760. T. 10. str. 769. T. 11. r. 1761. str. 681. T. 12. str. 632. T. 13. r. 1762. str. 604. T. 14. str. 574. T. 15. str. 590. T. 16. str. 594. T. 17. r. 1763. str. 586. T. 18. str. 606. T. 19. r. 1764. str. 316. — W końcu 186 do 190 tego Stück obejmujacy ark. nlb. od X. do O₀₇ mieści: Haupt-Register des ganzen Werkes.

Głównie odnosi się do siedmioletniej wojny.

Z niewielkiej ilości rzeczy polskich obejmuje te:

Biron Herz. v. Curland 1762. T. 15. s. 490. Curländischen Abgeordn. 1758. T. 7. s. 307. Curl. Herzogswahl. Carl. 1758. T. 7. s. 314—317, 328. Simolin 1762. T. 10. s. 421. Curl im J. 1763. T. 18. s. 422, 427, 438, 441. (Kayslerling) 443, 444. (Biron) 48. (Castell. Lipski u. Simolin.) 452. Pro memoria) 492. (Czartorski Rede) 500, 590. (Jabłonowski Rede) 597. (Borch) 606. (Herzog Carl Rede) 605. (Howen Antwort.) Danzig Händel. 1760. T. 13. s. 354. Poln. Memoire an Benoit 1762. T. 10. s. 139. Preuss. Manifest 2. März 1759. bey Ein-

rückung. T. 7. s. 530. Pr. Einmarsch. T. 7. 589. Widerlegung wegen ruinir. Magazine. T. 8. s. 90. Benoit Antwort 1760. T. 10. s. 624. Princ Heinrich Declarat. in Polen 1. Juli 1760. T. 10. s. 722. Patent. gener. v. Golze, wegen Preuss. Uhlanen Corps. T. 14. s. 361. Lossow wegen Lieferungen 1762. T. 18. s. 513. Antw. Preuss. Ministerii 11 Juni 1763. T. 19. s. 84. Poln. Erklär. im Lager bei Pirna. T. 1. s. 244. Universalieu 1758. 2 Octob. T. 7. s. 302. Gegen Erklär. Peters d. III. T. 15. s. 296. Poniatowski Rede an Elisabeth. T. 2. s. 32. Relationes aus Warschau von der Schlacht bey Zorndorf. T. 5. s. 605. General Platen 24 Sept 1761. T. 14. s. 292. Russ. Patente. T. 4. s. 50. Russ. Circular an Magnaten. T. 5. 158. Gegen Declarationen v. 13 Juli 1759. T. 8. s. 34. Schreiben General. Sebilski. T. 4. s. 22, 43. Schreiben an König Stanislaus 1760. T. 10. s. 617—8. Schreiben des Graf. Flemming 1758. T. 14. s. 456. Absterben d. Königs. 1763. T. 19. s. 104. Poln. Schreiben über die Schrift Betrachtungen. T. 9. s. 291. Vom Kön. Poln. Hofe. T. 2. s. 29. T. 3. s. 79. T. 7. s. 301. Gener. Arnim Poln. Gesandter. T. 1. s. 644. Benoit Erklärungen. T. 5. s. 156, 158, 161. Bestußew (an Republik, an Brühl). T. 1. s. 682. T. II. s. 362. Beichtvater der Königin v. Pohlen hat 12.000 Rthal. Gehalt. T. 1. s. 542. Elisabeth und Biron. T. 8. s. 58. Kön. v. Polen. und Preuss. Briefe. T. 3. s. 201. Prinz Carl. T. 5. s. 115. T. 18. s. 428. do 590 (und Biron). Komorowski Primas stirbt. T. 7. s. 343. Kowno. T. 3. s. 8. Leibnitz Poln. Gesandter in Danzig. T. 1. s. 549. Małachowski Preuss. Husaren Oberst. T. 3. s. 23—5. T. 4. s. 371. T. 5. s. 118. Opoczna Angriff. T. 5. s. 91. Polen (Pirna-Regensburg. Haag., Graf Rutowski Commission zu Derbnow. Rede der Königen, Apraxin, Hordt. Poln. Cabinets Secretär verhaftet). T. 1. s. 244. T. 2. s. 30. T. 3. s. 201 i nst. T. 5. 156, 161. T. 7. s. 301—337, 530—587. T. 8. s. 31. T. 18. s. 513. T. 19. s. 88. Reichstag. T. 7. s. 306. Rutowski Sächs. Feldm. T. 1. s. 378, 515, 501 (an Grfn. Brühl). T. 2. s. 43, 500—1. Sanguszko Fürst. T. 7. s. 301. Sułkowski Fürst von Preussen in seiner Residenz angehoben. T. 7. s. 350, 532. T. 8. s. 17, 188, 532. Thoren von Russen besetzt. T. 5. s. 161—2, 351. Poln. Uhlanen stossen zur österr. Armee in Mähren. T. 1. s. 165. Universalien zum Reichstage. T. 7. s. 302. Zaluski Bischoff von Cracau stirbt. T. 7. s. 328. Jagiell. — Wileńs.

— zu der Pohnischen Wetlichen, Kirchen und Gelahrtengeschichte. Zwey Theile. Danzig, bey Daniel Meissnern.

1764. w 8ce. I. Theil str. 6 i 17—33, 586. II. Theil kart 10, str. 348 i 10. T. 17. Olof: Liedergeschichte. T. 2. Ringeltaube: Nachr. von den poln. Bibeln. Tytko tytuły dodrukowane. ob. Olof. — Ringeltaube. Jocher 7020.

Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— (Historische politisch - geographisch - statistisch und militärische) die Königlich Preussische benachbarte Staaten betreffend. 3 Theile. Berlin, 1781—1783 w 4ce.

— ob. Dabrowski J. H. (zur Gesch. der Revol. 1794) — Oelrichs F. CC. (diplomatische zur Gesch. Pommern 1764) — Schlieff Wal. (zu Sam. J. Hopii schediasma 1707, 1711, zu Praetor. Athenae 1707).

Bekaentniss ob. Bekentniss.

BEKAN Marcin. Verbeeck (Van der Beek Jezuita, ur. 1561 † w Wiedniu 1624). Bóg kalwiński. Z łacińskiego na polski język przełożony przaz Jachowicza Jana S. J. 1640.

Brown. Bibl. s. 203.

— Compendium Manualis controversiarum huius temporis de fide ac religione authore. — Vilnae, ex typogr. Acad. S. J. 1627. w 8ce, str. 545, kart 3 na przodzie i rejestru kart 6.

Dedyk.: Ferdinando Ernesto archiducei Austriae.

Brown. Bibl. 114, 480. — Jocher 3209.

Czartor. — Wileńs.

— Czysta kalwinistów, przez Marcina Bekana S. J. gwoli podobnym kalwinistom pilnie opisany, a dla prostych panów kalwinistów, albo jako się sami zowią, ewangelików, po polsku wydany. W Wilnie, w druk. Akademii, 1639. w 8ce mn.

Przekład Jana Jachowicza S. J.

Jocher 4010.

Drohob.

— Kontrowersye z Kalwinem i uczniami jego o sprawiedliwości dobrych uczynków, o pomocach łaski Chrystusowej. Niegdys językiem łacińskim przez Wielebn. Xiędza Marcina Bekana S. J. S. Th. doktora napisane; teraz na polski język dla pospolitego wszystkich w tym królestwie urodzonych pożytku przez W. X. Józefa To-

loczkę Societatis Jesu S. Theol. doktora i aktualnego w Akademij Wileńskiej profesora przetłumaczono R. P. 1769. Tomik I—IV. W Wilnie, w drukarni J. K. Mei Akad. S. J. — T. I—II. 1769. — T. III. i IV. 1770 r. — w 8ce, T. I. str. 525 i kart 17. T. II. k. 5, str. 217 i Ukazanie rzeczy k. 5. T. III. k. 9 i str. 351. T. IV. k. 4, str. 239 i Ukazanie rzeczy kart 4.

Tom II. dedykowany Jędrz. Ziemkowiczowi marsz. wielk. Gł. Trybunatu W. X. L. — Tom IV, dedyk. Bol. Bispingowi marsz. Starodubowskiemu.

Jocher 3210. — Siarczyńs. Obraz I. 25. — Freher Theatrum I. 420.

Czetwert. — Jagiell. — Ossol. — Wileńs.

— Privilegia Calvinistarum oder wunderbarliche und sonderbare Freiheiten der Calvinisten aus des... Hern Martini Becani Schriften verdeutscht... durch Mathaeum Tympium... Gedruckt zu Brunsberg, durch George Schönfeld Anno 1613. w 4ce, kart 4, str. 88.

Warsz. Uniw.

— ob. Arnoldus Nicolaus (1647) — Lovenstein Theodor (1635) — Poszadowski Jan (1749).

Backer Bibl. des ecriv. I. 478.

BEKAN (Becanus) Michał Otto belgijczyk, spowiednik Zygm. III. jezuita (ur. 1550 † w Warszawie 1622). Ein Gespräch von der Religion, auff dem Fürstlichen Housse zur Mittaw, zwischen Michaelae Ottonio Becano Societatis Jesu, und Paulo Oderbornio Superintendenten in Curlandt, in Gegenwertigkeit beider Durchleuchtigen Frauen und Fürstinnen, mit ihrem Hoffgesind, neben vilen anderen ehrlichen Leutten, und Burgeren gehalten. Anno Domini 1599 in Augusto. Gedruckt zur Wilda durch Georgium Nigellium, Anno Domini 1605. w 4ce, sign. F. (ark. 5¹/₂).

Raczyńs. w Pozn.

Jocher 2937, 9547. — Gadebusch Abhandl. von livl. 78. — Kraszew. Wilno II. 461. IV. 151. — Wizerunki i roztrząs. 1843. T 66. s. 187. — Recke und Napiers. I. 83. IV. 602 — Lelewel Ks. I. 201. — Tetsch. Kurland. Gesch. I. 210. III. 201. — Nord. Miscellen. XXVII. 175. — Recke und Napiers. I. 163. „Bethulius oder Bethalian Joh. Salom. hat die von Becanus

über sein Colloquium 1605 herausgeg. Akten beantwortet“.

BEKANOWSKI Aleksander (urodz. 10 Marca 1682 † 13 Lut. 1752). Quaestiones theologicae canonico-morales de septem sacramentis, SS. Canonum, Conciliorum, et SS. Patrum autoritate firmatae per casus factos non fictos explanatae a R. P. Alexandro Bekanowski S. J. S. Th. Doctore, olim theologiae moralis, nunc vero theologiae scholasticae, positivae et controversae in alma Academia et Universitate Vilenensi S. J. ordin. professore. Vilnae, typis Academicis S. J. An. Domini MDCCXXXII (1732). w 4ce, str. 280, 72, kart na prozdie 12 i rejestr.

Przypis. Franc. Kazim. z Gieczan Gieczwiczowi kanonikowi Wileńs.

Jocher 7329. — Kraszew. Wilno IV. 247 — Brown Bibl. S. J. 114. — Wileński katalog ma z datą 1731 i zwie go Bakanowski. — Backer Bibl. 1890. I. 1131.

Wileńs. — Warsz. Uniw.

Bekantmachung des specifiquen Mittels wieder des tollen Hundes Biss welches Se Königl. Maiestät zum allgemeinen Leisten vom Besitzer erkaufen, dessen Wirksamkeit und Zubereitungs Art untersuchen und dessen Gebrauch in vorkommenden Fällen den medicinischen Collegien und gesammten Publiko empfehlen lassen durch Höchst Deroselben Obercollegium medicum. Posen, den 9 Julii 1798. Gedruckt bei Decker und Compagne.

Publikacya osobliwego lekarstwa przeciwko ukąszeniu psa wściekłego, które król Jegomość dla dobra pospolitego od tego, który je miał, kupić, jego skuteczność i sposób preparowania dowiadywać i jego zażywanie w przypadających kazusach collegium medycyńskim i całemu publice rekomendować kazał przez Naywyższego Jego Collegium medicum. W Poznaniu, dnia 9 Lipca 1798., w drukarni Dekkera i kompanii. folio, str. 12.

Warsz. Uniw.

— ob. Jan Adolf (1735).

Bekänntniss in Christlichen Glauben ob. Salomo J. (1656).

Bekanntnues, warumb... ob. Fleisch Seb. (1591).

Bekatto Joannes Maria ob. Schenking Otto (Visitationis 1611).

Bekehrung obacz: Joppich Melchior (1730).

Bekentniss Confession ob. Hosius Stan. (1560).

— des Christl. Glaubens ob. Schlich-ting Jan (1653).

Beker Fryderyk ob. Zywert Fabian (Przyjętych 1662).

Bekesius Vladislaus ob. Bekiesz W.

Bekier Franciszek ob. Szlachtowski Andrzej (Kazanie 1778).

BEKIERSKI Jan. Mowa do obywa-
telów miasta Kazimierza i świeżo przy-
łączonych juryzdykeyy, przy wykonaniu
przysięgi na konstytucyą narodową, dnia
trzeciego miesiąca maja zapadła. Przez
Jana Bekierskiego J. K. M. sekretarza
w dyecezyi krakows. S. Stolicy Apostol-
skiej rzymskiej, uprzywilejowanego pi-
sarza, rzeczonego miasta prezydenta. W
kościelce farnym Bożego Ciała dnia osme-
go sierpnia, r. 1791 miana. Bez osob.
tyt. i bez wyr. m. (1791). w 4ce, k. 1.
Jagiell.

BEKIERSKI Wincenty, Kosiorka. Oda
polskim wierzszem na dzień 3 maja imie-
niem JW. Alexandra na Morsku Mor-
skiego podkomorzego Ziemi Przemys-
kiej, rotmistrza chorągwi pancerny
woysk polskich od W. Wincentego Ko-
siorka Bekierskiego G. A. N. R. P.
jako krwią złączonego y zawsze obo-
wiązanego offiarowana. W Lwowie, w
drukarni Ant. Pillera ces. kr. gubern.
typ. 1777. folio, k. 2. Ossol.

Bekiesz Władysław ob. Appendix
albo zawieszenie — Kołakowski Sta-
nisław (O szczęśliwości 1593) — Loe-
chius Andreas (Timoleon) — Samboria
Camillus (Assertiones 1597).

Niemcewicz Pamiętn. Zygm. III. I. 400. —
Encykl. Orgelbr. III. 56. — Święcki Hist.
Pam. I. 10. — Volum. legum II. 345. —
Siarcz. Obraz I. 25.

BEKKER. Manualik zawierający spo-
sob leczenia bydlat wydany przez ple-
bana Bekker. W Warszawie, w księ-

garni Michała Grölla 1797. w 8ce, str.
137, spisu kart nlb. 2.

Dedyk. Hr. Hoymowi pruskiemu ministrowi.
Jagiell. — Ossol.

BEKLESZOW Aleksander (ur. 1745
† w 1808). Obwieszczenie Bekleszowa
gubern. wojen. Kamieńca Podolskiego
o przedsięwzięciu zaradczych środków
przeciw zarazie. Datowane w Kamieńcu
Podolskim d. 18 grudnia 1797. folio,
str. nlb. 10. Krasińs.

Beklewscy ob. Bęklewski Piotr —
Orzeszko Józef (Sprawa 1780).

Beklewska Izabella z Orzeszków ob.
Orzeszkowie Józef i Michał (Sprawa
1780).

BĘKLEWSKI X. Andrzej. Parlament
niebieski konsultacyi świata tego po-
żyteczny, w kancelaryi Mateusza S.
opisany, a przez X. Andrzeja Bęklew-
skiego, przy bytności wielu tak stanu
rycerskiego iako i stanów innych ludzi
w niedziele wtórą postu wielkiego ka-
zaniem ogłoszony y do druku podany.
Roku pańs. 1642 z dozwoleńiem star-
szych. We Lwowie, w drukarni Michała
Sloski typ. JEMC. X. Arcybiskupa 1642.
w 4ce, kart 15. druk gocki.

Dedyk. X. Samuel. Koreckiemu,
Jocher 4779.

Ossol. — Uniw. lwow.

— Tryumph Nawiasn. Krolowey
nieba y ziemi przenaświęt. błog. Pan-
ny Maryi z Nazaret, familij Dawido-
wey, córki Joachimowey, wnuczki A-
brahamowey, Xiężney Rayskiej, Panny
Anielskiej, Cesarzowey wszystkiego
świata, przenaychwaleb. Matki Boga
nieogarnionego w dzień chwalebneho
wniebowzięcia Jey w kościele Pobre-
biskim różańca świętego. Przez Wieleb.
X. Andrzeja Pęklewskiego K. B. wy-
prawiony y do druku z pozwoleniem
starszych podany w roku 1642. [Na
końcu:] W Lublinie, u Anny wDowy
(sic) Kondratowey R. p. 1642. w 4ce,
k. 13, druk. goc.

Dedyk. X. Konst. Gryz. z Zamościa Jere-
miewej z Korybutów Wiśniowieckiej.
Jocher 4577.

Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwow.

(Bęklewski Andrzej) (Coll. Noscovianum) Choragium dignitatis etc. And. Bęklewski etc. Cracoviae, 1624. w 4ce.

BĘKLEWSKI Antoni. Informacya o znacności Różańca św. 1739. w 8ce, kart nlb. 6, str. liczb 102.

Dedyk Teresie z Śliżniów Abramowiczowej przez jej wnuka Antoniego Bęklewskiego star Rudn

W egzempl. Krasinś. brak tytułu

Krasinś.

Bęklewski Onufry obacz: Uniwersał (1769).

Bęklewski Piotr ob. Orzeszkowie Józef i Michał (Sprawa 1780).

Bęklewski Wawrzyniec Felix obacz: Vertot (Historya rewolucyi 1736).

Bekowna Barbara ob. Klerk Alexander (Lutnia 1704).

Bekwark ob. Bacfart.

BEL Karol Andrzej (1717 † 1782). Ad celsissimum principem Jos. Alex. Jablonovium bonarum litterarum statorem et vindicem ode. Lipsiae, 1759. w 8ce.

Kijows.

— Toż. Lipsiae, 1760. Denuo impressum. Leopoli, w 8ce.

Zarazem: Celsiss. principi Jos. Alx. Jablonovium bonarum artium atque litterarum statori et vindici C. And. Bel. Lipsiae, 1760. kart 3.

J. O. X. Imci Józ. Alx. Jabłonowskiemu, lipskich nauk podporze, z łacińskiego (K. And. Bela) przez brygadiera Jakubowskiego na oyczysty język wiernie oddany.

Ad Jos. de Prussiis principem Jablonowski palat. Novogr. equitem Sti Spiritus, S. Michaelis, St. Huberti S. C. E. P. sermone cum eo habito, de patriae incuriis et proditoribus (carmen St. Konarski) kart 3.

Immortalis famae heroi celsissimo e ducibus Prussiis S. R. I. principi Jos. Alex. Jablonovio etc. bibliotheca collegii Varsaviensis Soc. Jesu eruditissimis voluminibus ab ejus inagnam partem divino prope ingenio derivatis aucta et mirum in modum exornata gratias nulla temporis diuturnitate interituras persolvit. kart 2.

Principi viro Jablonovio bonarum literarum amico Adalb. Jakubovius amica refert vota. str. 1.

Narratio celsiss. principis Jablonowski palatini Novogrodensis redeuntis a sereniss. throno Galliae in bibliotheca arcis lachovecensis reposita.

Ad Jos. Alex. principem Prussium Jablonovium palatinum Novograd., dum iis, qui ex geometricis, ex philosophia experiente, aliisve ingenuis disciplinis palmam referrent, praemia liberaliter proponeret, numismata scilicet, auri pondere, atque opere caelato insignia, Deiphili Ismariensis [Franc. Leśniewski Soc. Jesu] pastoris Arcadis, carmen, celsiss. principi Academia et scientiarum Universitatis Leopoliensis d. d. d. an. 1761.

Ad eundem celsiss. principem propopoeia Poloniae. Eodem Deiphilo Ismariense auctore.

Ode votiva ad celsiss. Jos. Alex. et S. R. I. de ducibus Prussis principem etc. Jablonovium etc. Paulo Dzikowski etc. Anno Do7 159 minie D8 (sic) mensis 9-bris.

Razem wyszło siedem numerów. W jednym z nich Deiphilus prosi Jabłonowskiego, aby karta Polski przed 20 laty przezeń wypracowana, wyszła na widok publiczny. Porównaj: Jabłonowski — Leśniewski Franc.

Krasinś. — Kijows.

— J. O. Xciu JMci Józefowi Alexandrowi Jabłonowskiemu, lipskich nauk podporze przez K. And. Bela z łacińskiego na oyczysty język oddane przez Wojc. Jakubowskiego. Przedruk wraz z oryginałem łacińskim. W Warszawie, 1761. w 8ce.

— Celsiss. principi Jos Alx. Jablonovio etc. natalem IV. Febr. diem gratulatur. Lipsiae, 1770. w 4ce.

Wiersz łaciński i przekład jego polski.

Kijows.

BEL Maciej (1684 † 29 Sierp. 1749). Apparatus ad historiam Hungariae sive collectio miscella monumentorum ineditorum partim, partim editorum et fugientium. Posonii, 1735—1746.

Od str. 158—189 Historia arcana poselstwa Jarosza (Hieronyma) Łaskiego wojewody Sieradzkiego, które odprawił do Turek

imieniem węgiers. króla do sułtana Solimana. Wyjęta z rękopismu Łaskiego, którego Załuski zowie nie Jarozsem lecz Wojciechem.

Wurzbach Biogr. Lexic. II. 236. — Przyłęcki S. Rkps.

Belagerung ob. Bericht (1733) — Wiedeń (Die grausame 1684).

Belchacka Aleksandra ob. Balfy Tomasz (Dom 1728, Olympus 1728).

Belchacki Adam ob. Musae (1631).

Belchacki Antoni ob. Barszczewski J. (Animus 1719) — Elbing Ludw. (Relacya 1727).

Belchacki Dominicus ob. Romer J. Felix (1746).

Belchacki Stanisław ob. Szytchowski Wojciech (Złote żniwo 1717).

BELCOUR (de) **Thesby F. A.** Relation ou journal d'un officier françois au service de la confédération de Pologne pris par les Russes et rélégué en Sibérie. Amsterdam aux dépens de la Compagnie MDCCLXXVI (1776). w 8ce, z przodu k. nlb. 4 i str. 286.

Przypisał hr. Ogińskiemu (Ogainski) hetmanowi W. W. X. Lit. Th** de B** lieutenant colonel d'infanterie.

Niektóre egzemplarze mają tytuł wprost: Journal dedié a S. E. le Comte Ogaiński (Ogiński) grand général de Lithuanie.

Dzieło to przełożył na język polski Ksawery Godebski p. t. Dziennik oficera francuskiego i t. d. Lwów, 1866, w 8ce, VIII i str. 168.

Büsching Wöchentl. Nachr. 1776. s. 291. — Barbier Diction. des ouvr. anonymes N. 1649.

Czartor. — Jagiell. — Krasinś. — Przeździec.

— Tagebuch eines französischen Officiers in Diensten der pohlnischen Konföderation, welcher von den Russen gefangen und nach Sibirien verwiesen worden. Aus dem Französischen. Amsterdam, auf Kosten der Gesellschaft. 1776. w 8ce, kart 5, str. 274.

Götting. Anz. 1777. N 50. s. 26. April.

Na egzemplarzu Bibl. Jagiell. zanotowano wspólnie: Der Verf. des Buchs hieß Belfor. Czartor. — Jagiell.

BELCZEWSKI Wojciech Józef, podskarbi i prof. Akad. Zamojskiej. Theses philosophicas Aristotelis Thomisticas quas in alma Universitate Zamoscensi professus est, publicae disputationi pro-

posuit M. Albertus Belczewski Phil. D. et formalis ejusdem professor publicus, sacra auctoritate Notarius apostolicus, juventutis Academiae capellanus. Oppugnarunt AA. RR. PP. Basiliani Franciscani et Reformati, defenderunt J. U. D. Josephus Uszak Kulikowski AA. LL. et philos. baccalaureus et Illustr. M. G. D. Franciscus Kunicki capitaneus Chotecensis et Czuczycensis vexilliferides Crasnostaviensis praefectus Congregatum B. M. V. Im. Concep., R. M. G. Adam Zajaczek, thesaurarius Lenczycensis, philosophiae studentes anno ab aera Christi 1767 mense Julii. Zamoscii, typis Universitatis expressit. w 8ce.

Obejmuje: krótką wiadomość o systematach filozoficznych, dalej tezy z loiki i metafizyki podług zasad Arystotelesa przez bakałarzy scholastycznych przeistoczonych.

— Theses philosophicas Aristotelis Thomisticas ex universa philosophia in recognitionem supremi Domini ac excellentiae suae divinae augustissimae et individuae triadi summo et uni Deo dicatas, quas in alma universitate Zamoscensi professus est, publicae disputationi proposuit M. Albertus Belczewski philosophiae doctor et formalis ejusdem professor publicus, sacra auctoritate notarius apostolicus, defenderunt G. D. Gregorius Kostecki, G. D. Petrus Czechowski (dolepione nazwiska) publicorum lectionum et praecipue philosophiae auditores. Typis Universitatis, anno domini 1769. expressit. w 8ce, kart nlb. 5, sign. 3.

W innych egzemplarzach inne są nazwiska dysputantów.

Belczyński Christophorus ob. Minasowicz Deodat (Umbra 1696).

BELDOWSKI X. Antoni Dominik (um. r. 1773). Żywe obrazy na gruncie nieśmiertelnej sławy żywymi zasług w Oyczyźnie, heroicznym dzieł y świątobliwym cnot kolorami wykonterfektowane, Jąśnie Wielmożni godney y nieśmiertelnej pamięci Ich Mośé Panowie Józef kasztelan Bełzki, y Franciszek chorąży Lubaczewski, ociec y syn z Zmigroda Stadniccy; przy ostatnim

ná jednymże kátáfalku ciał ich w ko-
 ściéle Oporyszowskim złożeniu, Oyczy-
 znie ná zaszczyt, domowi ná ozdóbę,
 prózácii ná przykład, wszystkim ná
 konsolácii kaznodziejskim stylem wy-
 słowione. Przez X. M. Antoniego Do-
 minika z Bełdowá Bełdowskiego, w prze-
 sławney Akadémii krákowskiej filozofii
 doktora, dziekana Mieleckiego, probosz-
 cza Przecławskiego. Roku, którego Bóg
 obraz ciałá nászego ná siebie przyjął
 1737. dnia 11, miesiącá lutego. W Kra-
 kowie w drukarni akademickiej. folio,
 kart 18. (ark. I₂).

Dedyk. Zofii z Makowieckich Stadnickiej,
 kasztelanowej Bełskiej.

Chędows. Spis 164.

Jagiell. — Krasieńs. — Ossol. — X. Pol-
 kowski.

— ob. Banaczkowski Szymon Bo-
 nawent. (1752) — Jordan A. (Argu-
 mentum 1767) — Trojanowicz M. J.
 N. (Kalendarz 1748).

Łętows. Katalog II. 21—22 — Chędows.
 Spis 164.

BEŁDOWSKI Ignacy S. obyw. woje-
 wództwa Sandomirskiego. Prospekt do
 zbioru prawa sejmu teraźniejszego. Bez
 osobn. tyt. i bez wyr. m. i r. (War-
 szawa, 1791). w 4ce, kart 2.

Ogłasza prenumeratę na dzieło w 3 tomach.

Zbiór praw czyli konstytucyi sejmu gł.
 ord. Warsz. r. 1788. zaczętego (aż do r.
 1792).

— ob. Dziennik sejmu głównego
 Warsz. (1789).

BEŁECKI z Kosieina Stanisław. So-
 lea Zapolszciana post praeclara majorum
 merita et aviti generis gloriam peril-
 lustris et reverendissimi Dom. D. Jo-
 annis a Zapolice Zapolski Castell. Vie-
 lunens. Abbatis Lendensis sacris hono-
 ribus illustrata atque a Stanislawe de
 Kosiein BełECKI eidem perillustri, pro
 sua cum illo sanguinis necessitudine
 gratique animi significatione oblata. Po-
 snaniae, in officina typ. Alberti Reguli
 anno salutis 1646. w 4ce, str. 16.

Święcki Hist. pam. I. 15. i Niesiecki zowi-
 go Belecki, zaś Jabłonowski Musaeum Pol.
 27. Błaski. Czartor. — Ossol.

Belefortius Franc. obacz: Firmanus
 (1744).

Belemiti prussici ob. Breyn J. (Dis-
 sertatio 1732).

Beles Michael Henricus ob. Wolfha-
 gius Jacobus (Sacris hymenoeis 1635).

Beleuchtung des schwedischen Ma-
 nifestes 1656. w 4ce.

Hoppe (Longinus I. 86).

— obacz: Conringius (Behauptung
 1659) — Nicanor (Eclipsis 1656).

Beleuchtunge der Antwort ob. Ni-
 canor Andr. (1656).

Beleuchtung der götl. Gerichte bei
 Kön. Car. Gustavi Leben ob. Karol
 Gustaw (1660).

— (Kurtze) deren Beantwortung der
 Frage: Ob das wider die Thorner an.
 1724 zu Warschau gefällte Urtheil dem
 Olivischen Frieden widerstebet? 1725.
 w 4ce.

— der Betrachtungen über das von
 der Republic Pohlen bey gegenwärti-
 gen Zeit-Läufften zuhaltende Betragen.
 1756. w 4ce, str. 16.

— Toż, inne wydanie. 1756. w 4ce.
 Kijows. — Ossol.

— der Gründe, aus welchen die
 Annahme der pohlnischen Krone Sr.
 Durchlaucht dem Churfürsten v. Sach-
 sen von einem Ungenannten widerrat-
 then worden ist: Allen gutgesinnten
 Sachsen und Polen gewidmet. Leipzig.
 in Commission bey F. G. Baumgärtner,
 1792. w 8ce, k. 5, str. 59.

Osobną stronice tworzy na końcu: Schröckhs
 Weissagung. — Przepowiednia się nie
 sprawdziła.

ob. Annahme — Erinnerungen. — Etwas. —
 Warum soll.

Akad. — Jagiell. — Raczyńs.

Beleydenisse des Geloof ob. Schlich-
 ting Jonas (1643, 1652).

Belgard. Rozmowa o stateczności u-
 mysłu między Teagenem i Eutymem
 ob. Bellegarde J. B. (1782).

Belgia obacz: Ostorod Krzysztof
 (1600) — Pinoccius Hier. (Praepositio
 1658) — Poszakowski Jan (1749).

Belgrad ob. Opisanie (1739, 1740) —
 Uhlich G. (Die Belagerungen 1790).

Belgram Dan. pseudon. ob. Czarto-
 ryski Ać. (Koncept 1774).

(**Belgram Daniel**). Produkt w sprawie W. Imci Pana Daniela Belgrama, starosty Malczewskiego z W. Imci Xiędzem Tesselinem Rembowskiim opatem i ze wszystkimi XX. Cystersami klasztoru wisztyckiego (po r. 1786). folio, ark. C. kart nlb. 6.

Warsz. Uniw.

Bełhacka Alexandra ob. Radziwiłł (1728).

Bełhacki Antoni ob. Bełhacki.

Beliebung obacz: Ordnung (1724, 1737).

Belina Jakób ob. Broniszewski Josephus Georgius (Conjugio 1615).

Belina Michał ob. Bellina.

Belinda ob. Niemcewicz Jul. Urs. (1788).

Belinowna Alexandra ob. Kaczkowic Jan (Apollo 1618) — Macudkowicz Maciej (Poemation 1618).

Belizaryusz ob. Marmontel (1769) — Wichert X. Jan (Belizar, tragedia 1787).

Belkie Józef Ignacy ob. Boelcke J. I.

Bella Jehovae seu meditationes ob. Andreas Ernest (1681).

— Moschorum ob. Lovenclavus Johannes.

(**Bellacy Tom.**) Krótkie zebranie życia, cnót, śmierci y cudów błog. Tomasza Bellacego zakonu S. O. Franciszka Braci mniejszych konwentual. Laiczka Professa, który od Clemensa XIV. Papieża publicznym wyrokiem, w liczbę błogosławionych w r. 1771 dnia 24 Sierpnia policzony, a z okazji teyże uroczystey beatyfikacya w kościele krakowskim XX. Franciszkanów w dzień ŚŚ. Piotra i Pawła Apostołów odprawioney dla pożytku wiernych Chrystusowych, z włoskiego na polski przetłómaczony, za pozwoleniem zwierzchności do druku podane. W Krakowie, w drukarni Akademickiej r. 1777. w 24ce, str. 3, 68 i 2.

Jocher 8650. podaje w 12ce, str. 69.

Ossol.

Bellaria super mensas debellatoris Litvaniae Alexandri Vitoldi triginta millibus Caputum ad internecionem uno

Marte deletis instructissima, ad pocula Bacchi. A perillustri praenobili, ac magnifica juventute Collegii Pincensis Soc: Jesu famelico spectatoris oculo in opsonium exhibita. Anno 1717. die... Bez w. m. i r. i bez osobn. tyt. folio, kart nlb. 2.

Jestto dyalog na zasadzie podania Kojatowicza w Hist. Litwy o Konradzie Juningen i Witoldzie. Na egzemplarzu zanotowano Stan. Chrzanowski S. J.

Jagieli.

— beluae ori erepta, seu leo in oleo citra carnes ieiunans hiantibus in Lupercale saevum carnivoris Bacchi Lupis congenitam deponens saevitium, sub tragicocomico schemate, ab illustrissima, perillustri, ac magnifica juventute Collegij Varsaviensis Societ: Jesu, in ferinis clathris captivus libero spectaculo exhibitus, anno victoris Leonis de tribu Juda 1720, 10. febr. Bez osobn. tyt. i bez m dr. (1720). folio, kart nlb. 2.

Na egzempl. zanotowano współcześnie R. P. Theodati Ramult Obejmuje program dyalogu w trzech aktach. Jagiell.

— ob. Biener Ad. (Poetica 1666) —

Janicki Jan (martis sarmatici 1683) — Mansy Józ. (Apollinis 1694) — Obrębski Józ. (mentium candidat. 1704) — Philippus Wilhelm (academica 1642) — Schelguig Sam. (in nuptiar festiv. 1670).

BELLARMIN Robert Franc. kardynał (1542 † 1621). Apologia Roberti S. R. E. Cardinalis Bellarmini, pro responsione sva ad librum Jacobi Magnae Britanniae Regis, civis titvlvs est, Triplici nodo triplex cuneus, in qua apologia refellitvr praefatio monitoria Regis eiusdem. Accessit eadem ipsa responsio iterum recusa, quae sub nomine Matthaei Torti anno superiore prodierat. Vilnae, apud Joannem Karcantum MDCX (1610). Sveriorum permissv. w 4ce, k. 4 i stron przeszło 201.

Dedykacya Rudolpho II. Imp. Caesari.

Według rejestru po str. 160 idą: Responso, Breue ad Anglos, Epistola i Responso Bellarmini.

Jocher 2942, 9791.

Jagiell. — Ossol.

— O wiecznym błogosławieństwie y szczęściu ktorego zażywaią święci y wybrani Boży w niebie, pięcioro ksiąg,

do Jaś. Oświec. y Przewieleb. Kardynała Farnezego napisanych przez Roberta Kardynała Bellarmina S. J. Przełożone z łacińskiego na polski przez X. Kaspra Sawickiego tegoż zakonu kapłana. W Krakowie, w druk. Fr. Cezarego, 1617, w 4ce, k. 10 i str. 183.

Dedyk. do Jadwigi Tartownej, zakonu Ś.

Klary u Ś. Jędrzeja w Krakowie.

Niesiecki IV. 45. — Jocher 6058.

Branic. — Czartor. — Ossol.

— Compendium doctrinę christianae. Jussu S. D. N. Clementis VIII. ad instructionem puerorum, et simplicium ab Illustrissimo Cardinale Belarminio compositum. Nunc verò ex Italico idiomate in Latinum, Wladisłao principi Serenissimi Sigismundi III. Poloniae et Sueciae Regis filio, ac in usum Dioecesis Luceoriensis translatum. Accessit hac editione secunda modus christianam doctrinam tradendi; omnibus qui curam gerunt animarum, cum primis necessarius. Cracoviae, in officina Andreac Petricouij Anno Domini 1606. w 12ce, kart 2 i str. 155.

Przypis Xiążęciu Władysławowi przez tómacza Marcina Szyszkowskiego biskupa Łuckiego

Od str 45. idzie praca Szyszkowskiego pod tytułem: Catechismi seu doctrinę christianae pueris ac rudibus tradendę practicus modus in duas partes diuisus etc. Poczem Praefatio Mart. Szyszkowski. Cracoviae, 1605.

Jocher 2783. — Wiszniews. IX. 171.

Jagiell.

— Doctrinae christianae copiosa explicatio. Vilnae, typis Acad. S. J. 1655. w 8ce.

Jocher 2789.

— Epistolae familiares ... S. R. E. cardinalis e Soc. Jesu. Romae, typis Domin. Manelphii anno Jub. 1650. w 12ce, k. 12, str. 442 i k. 1.

Dedyk. J. Bapt. Alterio S. R. E. cardinali Gawhus Fuligatus e S. J.

Tutaj są te listy do Polaków: Archiepiscopo Leopoliensi, Vladisłao Regis Polon. filio, Archiepisc. Gnesnensi (dwa), Sigism. III. Regi (pięć), Sophiae Demibuscae, Episc. Vilmensi, Episc. Vladislaviensi, Episc. Vratislaviensi, Episc. Cracoviensi, Episc. Varmiensi, Andr. Pruchnicio (dwa), Joann. Letmiehostomski (Gostomski), palat. Inowroc., Laurentio episc. Vladisl., Nic. Chr. Radivill. Czartor.

— O głosie ostatnim umierającego Zbawiciela czyli o siedmiu słowach Pańskich przed skonaniem na krzyżu powiedzianych księga Roberta Bellarmina z Towarzystwa Jezusowego niegdy po łacinie napisana, teraz zaś z łacińskiego przełożona przez (X. Adama Wysockiego) tegoż zakonu kapłana 1778. W Gdańsku, w drukarni J. E. F. Müllera. w 8ce, str. 251.

Warsz. Uniw.

— O jęczeniu gołębiczy czyli o dobru łez. Księga Roberta Bellarmina, z Towarzystwa Jezusowego, niegdy po łacinie napisana, a teraz z łacińskiego przełożona i do druku podana przez tegoż zakonu kapłana 1776. W Gdańsku, w 8ce, str. 388.

Warsz. Uniw.

— Jvdicivm Roberti Bellarmini, in Politiani, Soc. Jesu de libro quem Lutherani vocant Concordiae. Ingolstadii et Cracoviae in officina Lazari. B. r. w 8ce, kart 86.

Branic.

— Jvdicivm Roberti Bellarmini Politiani, Societatis Jesu Theologi, de libro, quem Lutherani vocant, Concordiae. Ingolstadii, apud Davidem Sartorium. Et Cracoviae in officina Lazari Anno D. 1586. w 8ce, kart nlb. 2, str. 149 i 1 nlb.

Bibl. Jagiell. ma także egzemplarz z datą: anno MDLXXVI. cum gratia et privil.

Caes. Majest. ale bez dodatku: et Cracoviae, ma str. 152 i k. 1.

Wierzbowa. I. 488.

Warsz. Uniw. — Czartor. — Tow. Przyjac. Nank. — Ossol. — Popiel. — Jagiell.

— Katechizm tóóm. Jerzy Majer. Augsburg, 1616. z rycinami P. G. Mayra Soc. Jesu.

Backer Bibl. ed. 1890. I. 1201.

— Katechizm rzymski abo krotka nauka katolicka wszystkim chrześcianom do zbawienia nuypotrzebniejsza, po włosku z rozkazu Oyca S. Klemensa osmego przez Roberta Bellarmina kardynała, arcybiskupa Kapuańskiego w Rzymie wydana, przez Marcina Szyszkowskiego, biskupa natenczas Łuckiego po łacinie przetłumaczona i królewicowi Władysławowi dedykowana, teraz po polsku dla zrozumienia wszystkich

osobliwie katolickiey młodzi przełożona przez X. Jana Poszakowskiego Soc. J. teologa. W Wilnie, w drukarni J. K. M. Akad. Soc. Jesu. R. p. 1752. w 4ce, str. 70.

Por. Nauka (1618).

Jocher 2812.

Wileńs.

— Toż. Warszawa, druk. Scholar. Piar. 1796. w 8ce.

— Kazanie które P. Jezus z krzyża uczynił do narodu ludzkiego, ostatnie, albo o siedmi słowach, które Zbawiciel nasz wyrzekł na krzyżu ostateczne, ksiąg dwoie, przez Jaśnie Wielmożnego Roberta S. K. R. kardynała Bellarmina Societatis Jesu napisane, a teraz z łacińskiego języka na polski przez Piotra Fabrycego teyże Societatis kapłana przełożone. W Krakowie, w drukarni Andrzeja Piotrkowczyka typographa J. K. M. Roku p. 1622, w 8ce, str. 286.

Siarczyńs. I. 121. wymienia rok zgonu tłómacza: 1622, a rok druku 1628. co mylne. — Jocher 2419 a), 4767.

Drohob. — Ossol.

— Dwa traktaty Roberta kardynała Bellarmina, tłóm. X. Fabrycego S. J. W Krakowie, 1621.

Jocher 5828. widocznie popełnia błąd za Osnińskim, który zapewne miał na myśli przekłady przez Fabrycego dzieł: Kazanie 1622. Wzdychanie 1621.

— Monita Confessarii imprimis pro directione at vero praelatis et parochis pro correctione scitu perquam necessaria in Epistola Card. Bellarmini et in annexis ad eam annotationibus comprehensa per Georg. ab Hülsen (Hylzen) Episcopum Smolenscensem. Anno MDCCXLIIX (1749). Gedani, litteris Hartmannianis w 8ce, k. 8 i str. 152.

Przypis. Benedyktowi XIV. papieżowi.

Jocher 4371.

Ossol. — Zielińs.

— Monita generalia de officiis Confessarii olim ad usum Diocesis Argentin. edita jussu illustrissimi et reverendissimi Domini Episcopi Fessensis, suffraganei et vicarii generalis etc. nunc vero approbatione et cura illustr. exc. et rev. D. Georgii ab Eckliis Hülsen Episcopi Smolenscen. impensis vero ex Smolenscensi et Livoniensi Diocesi in

unum collatis, ad usum utriusque Diocesis reimpressa Vilnae, typis Acad. S. J. Anno Domini 1752. w 8ce, ark. 13.

Jocher 4372. — Brown. Bibl. 457, 480. — Mitzler Poln. Bibl. s. 81. — Janoc. Lexic. I. 197.

— Krótki zbiór nauki chrześcijańskiej przez X. Bellarmina, przekład z łacińskiego przez Kaspra Sawickiego. Wilno, 1606. w 4ce.

Wiszn. Hist. lit. IX. 218. atoli Brown Bibl. pisarzy S. J. tego wcale nie przytacza.

Por. niżej Summaryusz.

— Nauka chrześcijańska przez Wielbnego Roberta Bellarmina z figurami wydana, (przez Georg Mayra) w Auszpurku, z dozwoleńiem starszych, 1618. w 8ce, str. 114.

Nauka chrześcijańska zawarta tu jest w rozmowie mistrza z Discipulem; pytanie i odpowiedź zajmują jedną stronę, a drugą wyborny drzeworyt, wystawiający stosownie z pisma św. wizerunki. Pod przedmową do czytelnika z Augsburskiego Collegium Societatis Jesu, podpisany Georgius Mayr. Maciej. Piśm. II. 99. — Wiszn. Hist. lit. IX. 171. — Backer Bibl. edyc. 1890. I. 1201. Ob. wyżej: Katechizm.

— Nauka chrześcijańska z rozkazu Klemensa VIII. papieża przez Xiędza Roberta Bellarmina Societatis Jesu, który potem był kardynałem kościoła świętego krotko zebrana przez kongregacyą Reformationis. Zeby zniószy różności sposobow naucejania jednostayne było y łatwieysze to święte cwiczenie uczenia prostaków y dzieci rzeczy należących do wiary świętej potwierdzona. Z włoskiego języka teraz oyczystym wydana. W Krakowie, w drukarni J. O. Xiążęcia Jego MCI Biskupa krakowskiego roku 1755. w 12ce. sign. I₃.

Objemuje kart 5. poczem: Nauka chrześcijańska krotka str. 34. — Krótkie zebranie nauki chrześcijańskiej dla nauki małym dzieciom, kart nlb 16. — Alfabet życia chrześcijańskiego według porzątku liter ABCadta, kart nlb. 18.

Jagiell.

— Toż. W Krakowie, 1775. w 8ce.

— Toż. Przedrukowana. Częstochowa, 1781. w 8ce.

— Nauka chrześcijańska krotko zebrana z woli Klemensa VIII. papieża przez X. Roberta Bellarmina. W Wil-

nie, w drukarni Akad. 1790. w 12ce, kart nlb. 24.

Jocher 2834 a.

— Toż. Wilno, w drukarni Akad. 1799. w 12ce, str. 47.

— Nauka dobrego i szczęśliwego umierania z Bellarmina przetłumacz. przez X. Andr. Lukomski. Kraków, 1621. w 4ce. str. 218.

Niesiecki III. 186. — Backer Bibl. 1890. I. s. 1247, ma:

— Nauka dobrego y szczęśliwego umierania, przetłumaczona z Bellarmina przez Andrzeja Łukasiewicza. Kraków, 1628.

Tłumacz widocznie przekreślony, bo Niesiecki zwie go Łukomskim.

Oryginał łaciński: De arte bene moriendi, wyszedł Antverpiae, 1620.

— Nauka dobrego i szczęśliwego umierania. Do pobożnego życia y ćwiczenia się w doskonałości chrześcijańskiej zachęcającymi dostatecznie objaśniona regułami.

ob. Januszowski Jan (Nauka 1604, 169—5). Jocher 6284.

— Obiśnienie nauki chrześcijańskiej z rozkazu Klemensa VIII. papieża przez X. Roberta Bellarmini Societatis Jesu, który potem był kardiuałem kościoła świętego, wydane. Przez kongregacyę reformy zeby zniószy różności sposobów naucezania mieli ci, do których należy jednostayny y łatwy sposób ćwiczenia dzieci y ludzi prostych, w rzeczách do wiary świętey katólickiey należących potwierdzone. Za staraniem pasterskim J. O. Andrzeja Stanisława Kostki ną Załuskách Zafuskiego biskupa Krakowskiego, Xiążęcia Siewierskiego dla dyecezyi swoiey przedrukowane. W drukarni Xciá JMci Bisk. Krak. roku 1754. w 8ce, kart 4, str. 245 i rejestr.

Akad. — Jagiell.

— De officio Principis Christiani libri tres. Auctore . . . . Ad Sereniss. Principem Viadislauam Sigismundi III. Poloniae et Sueciae Regis filium. Romae ex typographia Bartholomaei Zannetti. Cum priuilegio et Superiorum permissu. 1619. w 8ce, kart nlb. 9, str. 491.

Przy końcu dzieła str. 472—491. Vita Sancti Casimiri Regis Poloniae filii a venera-

bili viro Gregorio Suueciski (Święcicki) Eccl. Cathedr. Vilsnensia Canonico ex bonis auctoribus cum fide descripta.

Jagiell.

— Tenże tytuł. Antwerpiae, ex offic. Plantiniana apud Balthasarem Moretum et viduam Joannis Moreti et Jo. Meursium. 1619. w 8ce, str. 532 i 17.

Krasińs. — Ossol.

— Tenże tytuł. Coloniae Agrippinae, apud Joan. Kinchium sub Monocero. Ann. 1619. Cum licentia et superiorum permissu. w 8ce, kart 8, str. 525.

Od str. 505—525: Vita S. Casimiri a Georg. Suueciski Eccl. Cathedr. Viln. Canonico. Dzików — Jagiell. — Ossol.

— Tenże tytuł. Quibus accessit admonitio ad episcopum Theanensem nepotem suum de necessarijs episcopo ad salutem suam in tuto ponendam. Coloniae, sumptibus Bern. Gualteri Anno MDCXIX (1619). Cum gratia et priuilegio S. C. M. speciali. w 12ce, str. 620 i 8 kart na przedzie oraz str. 48 (Admonitio).

Od str. 595. do końca jest życie S. Kazimierza przez Święcickiego.

Jocher 4231. Jagiell. — Ossol.

— Toż. Reimpresum Passavii. 1754. w 8ce.

— O pocieszeniu prawdziwym gołębicy ięczącey czyli o szczęściu wiecznym Świętych Pańskich pod różnemi imionym opisanym. Księga Roberta Bellarmina z Towarzystwa Jezu, kardynała K. R. z okoliczności imienia J. O. Xiężney Kolumby Konstancyi z Donhoffow Sanguszkowey Marszałkowey Nadworny Litewskiy z łacińskiego przełożona i do druku podana przez tegoż zakonu kapłana R. 1777. Bez w. m. dr. w 8ce, str. 279.

Jocher 5994.

— Piętnaście stopnie po których człowiek zwłaszcza chrześcijański upatrując Pana Boga w stworzeniu rozmaitym przychodzi do wielkiey znoiomości Jego. Opisane przez Roberta Bellarmina S. J. do Jaśnie Oświeconego i Wielebnego kardynała Piotra Aldobrandina dozorcę dochodów kościoła rzymskiego przełożone z łacińskiego na polskie

przez X. Gasp. Sawickiego S. J. W Krakowie, w drukarni Franciszka Cezarego, 1616. w 4ce, str. 225 i k. 8.

Przypisanie Annie Franciszkance i Gryzeldzie Karmelitce Zebrzydowskim, córkom Mikołaja Zebrzydowskiego wojewody krakowskiego.

Jocher 5818. — Bandt. H. D. K. P. I. 304.

Kraśniń. — Ossol. — Raczyńś.

— Summaryusz nauki chrześciańskiej. W Krakowie, 1608. w 12ce.

Do tego wydania przydane: Reformationes generales Diocesis Cracov. Descriptionem Officiorum Confraternitates Compassionis Christi. Bractwo to założył Szyszkowski przy kościele Franciszkanów.

Jocher 2784. — Niesiecki IV. 297. — Wszniewa. IX. 171. — Backer Biblioth. ed. 1890. I. 1201. pisze: (Doctrina) tradnit par M. Szyszkowski évêque pour Wladislaw fils de Sigism. III Cracovie, 1605, 1608. w 12ce.

— Summaryusz nauki chrześciańskiej. Przez kardynała Bellarmina za rozkazaniem Oycy ś. Klemensa VIII. dla oświecenia dziatek y ludzi prostych napisany. Niedawno z włoskiego na łacińskie y polskie, gwoli Władisławowi królewicowi; Naiśnieyszego Zygmunta III. króla polskiego, szwedzkiego etc. synowi, y ku użytku diecezey Płockiej przełożony. [Przydano:] Catecheses albo Napomnienia krótkie. W Krakowie, w drukarni Fr. Cezarego 1619. w 8ce, kart nlb. 2, str. 140.

Backer Biblioth. ed. 1890. I. 1201.

Kraśniń.

— Trumpas moksło kriksczezioniszko surinkimas unog. Roberta Bellarmino. Vilnae, typ. Acad. 1677.

Jocher 6748.

— Wschody do nieba przez W. X. Roberta Bellarmina wystawione teraz dopiero w polskim języku przez X. Cezarego Wyszomierskiego Schol. Piar. pokazane. W Wilnie, R. p. 1760, w druk. XX. Franciszkanów. w 8ce, str. 350, arkusz na przodzie i rejestr.

Przypis. tłumacza Xięź z Sapiehow Radziwiłłowej wojew. Nowogrodz.

Jocher 6127.

— Wzdychanie gołębice; abo o dobru łez zbawiennych księgi troie. Przez Jásnie Wielebn^o Roberta S. K. R. kárdynała Bellarmina Societatis Jesu, ná-

pisane, a teraz z łacińskiego ná polskie, przez X. Piotra Fabriciusa teyże Societatis Jesu, przełożone. Z dozwoleńiem stárszych. W Krakowie, w drukarni Andrzeia Piotrkowczyká typográphá J. K. M. Roku P. 1621. w 8ce, kart 12, str. 400.

Przemowa Wielebnym Matkom, Pannom, Księżiom zakonu Św. Benedykta — Nadpis stronic jest: O dobru łez zbawiennych, księgi I—III.

Jocher 5829.

Jagiell. — Ossol.

(Bellarmin). Duplika na replikę Nowin prawdziwych ob. Duplika (1615).

— obacz: Bogucki Jos. (1720) — Chrzastowski Andrzej (Contradictionum Index 1594, Triumphus jesuit. 1620, Praxis de caeremonii 1594, Duo libelli 1594, Bellum jesuit. 1594) — Grodzicki Stan. (1607) — Hap Caspar (1600) — Lambert Józef (1782) — Łasicki Jan (Chrzastowski) — Miko S. (1638) — Miłdrocki Stan. (1603) — Minister (1602) — Poszakowski Jan (1752) — Rogerius Ludwik ks. (1600) — Rywocki Jan (1636) — Socinus Faustus (Responsio 1624) — Statorius Piotr (Refutacya 1593) — Wysocki Albert (Defensio 1602) — Zygrovius Jan (Theses et antitheses 1609).

Bellator Christianus ob. Bambus M. (1617, 1618, 1638).

— Sarmaticus Sig. Kazanowski ob. Skonieczny Fab. (1634).

Bellaty Antoni Franc. (1665 † 1742) ob. Piramowicz Grz. (1766).

BELLEGARDE, l'abbé J.-Bt. Morvan de (Belgard) (urodz. 30 sierpnia 1648 † w Paryżu d. 26 kwietnia 1734). Le chrétien honnête homme, ou l'alliance des devoirs de la vie chrétienne avec les devoirs de la vie civile. Livre écrit en françois, et par un prêtre des pieuses écoles de la province de Pologne trad. dans la langue du país. — Chrześcianin poczciwy człowiek albo przy mierze obowiazków życia chrześciańskiego z obowiazkami życia obywatelskiego przez X. Bellegardę po francuzku napisana a przez iednego Xięźza Schol. Piar. prowincyi polskiej na oy-

czysty język przełożona. R. 1769. W Warszawie, w druk. Schol. Piar. w 8ce, dwa tomy, str. 411 i 421.

Tłumaczenie Alexego Oźgi S. Piar.

Jocher 4199.

Czartor. — Dzików — Kijows. — Krasinś. — Ossol. — Wileńs.

— Rozmowa między Teagenem y Eutysem z dzieł Belgarda wyjęta y na polski język przetłumaczona. W Supraślu, roku 1782. w 8ce, kart 2 i str. 84.

Obejmuje: Rozmowę o mocy umysłu w nie-szczęściach.

Czartor. — Jangiell. — Krasinś. — Zielińs.

Bellerophon Sarmaticus seu Dialogi tragicomici (1637) ob. Władysław Jagiełło.

— procedens Joan. Cantius ob. Banaszewicz Ad. Kaz. (1691).

BELLETUS Joannes Maria († 24 lut. 1626). Visitationes Apostolicae Sanctae Ecclesiae Venden. et Livoniae Constitutiones editae. A R. D. Joanne Maria Beletto J. U. D. Vercellen. Prothonotario Apostolico, nec non ejusdem Ecclesiae Visitatore Apostolico. Et impresse jussu Illustr. et Rev. in Christo Patris et D. D. Ottonis Schenking D. et A. S. G. Episc. Venden. Livoniaeque, et supra dictam Visitationem promoventis. Vilnae, apud Joannem Karcanum. w 4ce, ark. 4.

Wizyta odbywała się z polecenia nuncjusza Simonety w r. 1611.

Jocher 7583. — Janoc. v. II. 245. —

Ciampi I. 20—2. — Kraszewś, Wilno, IV. 156. Petersb.

— ob. Synodus dioeciesana vendensis (1611).

BELLET Ch. l'abbé (ur. 1702 † 20 list. 1771). Eloges historiques de la princesse Marie, reine de France et de Navarre et de Stanislai I. roi de Pologne, prononcés dans des assemblées publiques de l'Académie de belles lettres de Montauban. Par M. l'abbé Bellet, l'un académiciens. A Paris, chez Desaint, rue du Foin S. Jacques et à Montauban, chez Charles Crosilhes. 1768. De l'imprimerie de la veuve Teulieres. w 8ce, str. 92 i 1 k.

Querard La Franco I. 264. Czartor.

BELLEY (Di) L'Iffigene del Vescovo di Belley austerita sarmatica trasportata dal francese per il Signor Reginaldo Lalmano e publicata da Michel Angelo Forcigliani. Consecrata all'Eminentissimo e Reverendissimo Principe il Signor Cardinale Antonio Barberini. In Venetia, presso Cristoforo Tomasini 1639. w 4ce, str. 207 i 23.

Ossol.

(Belli Andrzej Hieronim) († 1703). Melodya wesola na przezacny akt weselny Jego Mości P. Andrzeia Bellego, z Jeymością Panną Magdaleną Pipanowną, muzyka zkomponowana, y przezacnym oblubieńcom ofiarowana. Bez w. m. dr. (1650). folio, kart nlb. 2.

Bez osob tyt. — Melodya pierwsza, melodya druga. Pipanowna była z rodu Kortynów. Całe pisane czworowierszami.

Jagiell.

— ob. Kropski Stan. Jos. (Via virtutum 1703) — Wiroboski Jan (Niczwyczajny tryumf baranka 1659) — Wosiński Wal. (Applauzy 1670) — Wryt Frydr. (Neerologus nuptialis 1680)

BELLI Const. academ. Tasista. Historia rinovata nel stato presente dell'imperio ottomano, nella quale si conteng. le massime politiche de' Turchi, i punti princ. della relig. Maomettana. Aggiuntovi un ragguagl. de tutti i regni e stati usurpati alla christianità. Et con una relatione del serraglio. Venetia, 1687. w 16ce. Części III.

Dedyk. Joh. Stanislaw Szbański [Sboski] Episc. de Premislia.

BELLI Jakób Bonawentura. Amoenitas laurearum XXVI. VV. DD. secundae laurae candidatis, post rigidum examinis certamen, Favonio gratiarum celsissimi principis, illustrissimi et reverendissimi Domini D. Constantini Feliciani in Szaniawy, Szaniawski Dei, et Apostolicae sedis gratiā episc. Cracov., ducis Severiae almae Universitatis Crac. cancellarii faventissimi, inducta: et dum ijdem candidati magisterii in artibus LL. et in philosophia doctoratus licentiam à perillustri et reverendissimo Domino D. M. Andrea Krupecki V. J.

doctore et professore, ecclesiarum cathedralis Crac: Canonico, Premyko-
viensis et in Niegardow curato, contu-
bernij jurispr: provisore, canonizat: B.
Joannis Cantii procur: studii almae
Univer: Crac. Procancellario. Solenni
ritu recipere. Fraternali affectu gratia,
spiritu poetico a Jacobo Bonaventura
Belli Leopold. ejusdem laureae candidato
explicata. Anno quo amaenum salutis no-
strae ver in horto conclusio deus homo
explicuit. 1721 die 24 Maji. Cracoviae,
typis Universitatis. folio, kart nlb. 14.

Dedyk. Janowi Skarbowski, arcybisk. lwow.
(2 k. nlb.) — Dalej wiersz do św. Jana
Kantego. — Potem: 1) wiersz na cześć
A. Krupeckiego podkanclerzego (1 karta).
2) oda na cześć dziekana filoz. Michała
Pruskiego, M. Ziętkiewicza i Melch. Ki-
cińskiego, egzaminatorów (3 str.). 3) „A-
moenitas laurearum etc.“ herby, a pod
każdym 6-cio wiersz łac. I tak, na: P.
Dropczyńskiego, J. Czesteckiego, J. Du-
kiewicza, Fl. Lachowicza, A. Kolendow-
icza, J. Zaczekiewicza, J. Popiołka, Jana
Kant. Mameczyńskiego, S. Luxarowicza,
Stan. Seb. Mameczyńskiego, M. Studni-
ckiego, Fr. Kukleńskiego, M. Fr. Pukiń-
skiego, Seb. Kozirowskiego, J. Pałaszow-
skiego, F. Goczynskiego, Alb. Płaczkow-
skiego, B. Ciesielskiego, J. K. Sałackiego,
P. J. Gołkowskiego, K. Jarmundowicza,
K. Kondratowskiego, M. Włochowskiego,
S. Golańskiego, i St. Rafalskiego; na osta-
tnich 3 str. piszą znów: Mameczyński,
Pukiński i Płaczkowski wiersze do autora
tego dzieła. — Wiersze ozdobione herbami
opiewanych.

Jocher 1517. — Juszyński. Dykc. I.

Drohob. — Jagiell. — Ossol. — Dzików.

BELLI Juliusz z Capo d'Istria. Sekre-
taryz kardyn. Dietrichsteina. Laurea
austriaca, hoc est, commentariorum de
statu reipublicae nostri temporis, sive
de bello germanico eiusque causis, inter
Divum Matthiam et Invictissimum Fer-
dinandum II. Rom. Imp. nec non Fri-
dericum V. Palatinum, aliosque cum
imperii tum externos reges principesque
gloriose vincente aquila caesarea gesto
libri XII. etc. etc. auctore et interprete
etc. etc. Francofurti, typis Erasmi Kemp-
fferi, sumptibus Joh. Theob. Schön-
wetteri. Anno MDCXXVII (1627). fo-
lio, kart 3, str. 880. Index kart 10.
z wielu rycinami i mapami.

Rzecz obca. Autorstwo niektórzy przyznają
Mik. Belli, o czem Biographie Univ. 1812.
II. 114. Ubocznie dotyczy rzeczy polskich.
Na str. 392. jest portret w owalu: Sigis-
mundus III. R. Polon. z sześciowierszem.
Tenże powtórnie odbity na str. 863.

Z treści te szczegóły nas dotyczą: Dantis-
ciani fidei Poloniae regi datam servant.
str. 862. R. Polon. tormenta dono dant
multa naves capiunt. str. 868. Cossaci.
str. 298, 317, 331, 341, 704, 797. Regio-
montem Borussia ingreditur str. 873. Co-
mitia Regni Poloniae str. 685, 688. Inter
Polonium et Suecum str. 685, 868. Poloniae
Rex mittit legatos ad Hungaros str. 230.
Polon. Rex cum Turc. transigit. str. 251.
Polon. Regis literae Silesiorum causa. str.
235. Dehortatoria ad Joh. Christianum in
Silesia ducem str. 236. Pol. R. impera-
tori auxilium pollicetur str. 244. Pol. in
Moldavia a Turcis concisi str. 390. Pol.
Rex in vitae periculo str. 391. Poloniae
legatus Londinum et Bruxellae auxilium
petens str. 434. Venit Dantiscum str. 633.
Regis filius Romam venit str. 733. Poloni
in Livonia caesi str. 798. in mari a Sue-
cicis repulsi str. 861. Rex cum exercitu in
Suecum. str. 862. Ab obsidione Meva de-
scedunt str. 863. Munimentum suecicum.
str. 863. Rex Dorbium proficiscetur. str.
864. Wermidum oppidum Poloni occu-
pant str. 868. Pol. senatores dehortantur
Regem ab auxiliis domus Austriacae fe-
rendis str. 244. Rex Pol. feuda Electori
Brandeb. confert. str. 484. Suecus Danti-
scanis in mari damnum dat str. 861.
cum navibus prope Dantiscum venit. Braun-
bergam et Frauenbergam occupat. Scribit
ad Senatum. Occupat Elbingam str. 862.
Sueci irruptio in Livoniam str. 763. Tarta-
ri Poloniam vastant. A Polonis caesi.
str. 634, 685, 733, 864. Tractatus de pace
inter Turcam et Polonium str. 485. Tur-
carum in Poloniam irruptio str. 64. Vi-
ctoria Polonorum de Tartaris str. 664.

Jagiell.

Belli Tomasz ob. Szopowie Stefan
(Wirydarz kwieciej flory 1687).

Belli livonici descriptio ob. Breden-
bach Mt. (1564, 65).

Belliano ob. Nowiny (1557).

Belliger sarmata ob. Buczkowski
Mat. (1621).

BELLINA (Belina) Michał. Adaequa-
tio eximiis heroicis virtutis et solidae
sapientiae meritis perillustris. clarissimi
et admodum reverendi Domini D. M.
Petri Praczelewic S. Theologiae licen-
tati, et professoris, collegae majoris,
ecclesiarum Collegatarum, Pilecensis

Decani et S. Floriani ad Cracoviam Canonici, festorum Salvatoris Christi Domini et B. Virginis Mariae in Ecclesia Cathedrali Cracoviensi Concionatoris, Contubernii Hierosolymitani provisoris etc. per perillustrem et reverendissimum Dominum D. M. Martinum Winkler S. Th. doctorem et professorem, collegii maioris Seniorem Patrem, ecclesiarum Cathedralis Cracoviensis Canonicum, Collegiatarum Sendomiriensis praepositum, Kielcensis scholasticum, parochialis Premykoviensis curatum, S. R. M. Secretarium in lectorio DD. theologorum sacrae theologiae doctoratus insignia in amplissimo illustrium hospitum et academici Senatus consensu, ritu solenni capeissentis, correspondens a M. Michaele Bellina philosophiae doctore et professore in vim officiosissimi cultus et gratulatorii applausus carmine heroico celebrata Anno Domini 1698. die 19. mensis Novembris. Cracoviae. typis Universitatis. folio, 2 ark.

Wierszem heroicznym napisat panegiryk z okoliczności uroczystego ogłoszenia Piotra Praczlewicza doktorem S. teologii za rektoratu Sebastyana Piaskorskiego. — Nie szczególnego w sobie nie zawiera.

Juszyń. I. 18.

Dzików — Krasinś.

— Census de sacro honoris theologiae archivo depromptus, et praeclaris in regno sapientiae meritis perillustris clarissimi et admodum reverendi D. D. M. Raphaelis Casimiri Artenski Sacrae Theologiae Licentiatii et Profes. Colleg. majoris Eccles. Colleg. S. Floriani Florentiae ad Cracoviam Canonici parochialis Paięczen. Curati Contubernii Gelianii provisoris etc. a perillustr. et reverendiss. DD. M. Martino Winkler Sacrae Theologiae doctore et profes. Collegii majoris Senior. Patre, Ecclesiae Cathedr. Cracov. Canonico, Collegiat. Sendomiriensis praeposito, Kielcensis Scholastico, Curato Premykoviensi, S. R. M. Secretario in lectorio DD. Theologor. cum sacra doctorat. Theologiae Aureis veterum patroni coronis lectissimo cum applausu omnium almae Universitatis studii generalis Cracoviensis or-

dinum, in spectantissima hostium corona redditus. Tam raram inter viros eruditos dignationem, in vim demissae et officiosae venerationis tenuibus celebrante modis M. Michaele Bellina philos. doct. ejusdemque in alma Univ. Cracov. profes. 1698 die 19 Novembr. Cracoviae, typis Universitatis. folio, str. 7.

Czartor. — Ossol. — Zielińś.

— Gradus theologiae honoris excelsum, in peraugusto sapientiae solio emeritae virtuti et eruditioni perillustris, clarissimi et admodum reverendi DD. M. Andreae Augustini Czyrzczykowiez, Sacrae Theol. licentiatii et professoris, Collegae maioris, Ecclesiarum Collegiatarum S. Floriani, ad Cracoviam Canonici, Neosandecensis primicerij, Contubernij Staringeliani provisoris, dum per perillustrem et Reverendissimum D. D. M. Martinum Winkler, Sacrae Theologiae doctorem et profes. Collegii maioris, Seniorem Patrem, Ecclesiarum Cathedralis Cracoviensis Canonicum Collegiatarum Sendomiriensis praepositum, Kielcensis scholasticum, Curatum Premykoviensis, S. R. M. Secretarium in lectorio D. D. Theologorum, applaudente magna omnium Universitatis ordinum laetitiam et amplissimorum hospitum corona Sacrae Theologiae doctor ritu solenni renuntiaretur, erectus; et a M. Michaele Bellina, philosophiae doctore, ejusdemq. in alma Universitate Cracoviensi professore in argumentum debiti cultus, officioso calamo celebratus M. DC XCVIII (1698). die 19. Novembris. Cracoviae, typis Universitatis. folio, kart 4 (wierszem).

Dzików — Jagiell. — Krasinś. — Ossol.

— Majestas virtutis et sapientiae, in auspicato accessu magni Archidiaconatus honoris amplissimo magnorum, in Ecclesia Dei, patria, et literis, meritorum splendore, perillustris, et Reverendissimi DD. Remigii Suszycki, juris utriusq. doctoris, ecclesiarum cathedralis Cracoviensis Archidiaconi, collegiatarum, Lanciciensis Scholastici, Kielcensis Custodis, S. R. M. Secretarij, ad

felicissima sui honoris auspiciâ, installationisq; die 2. Junij peracta solennia adornata, et praenuntiâ immortalis famae tubâ, post datam Regno Poloniae notitiam, intra Prussiae Silesiaeq; provincias, promulgata. Tantum splendoris apparatus, tenuibus, clientalis officij, connotante modis, M. Michaele Bellina philosophiae in alma Univ. Cracoviensi doctore et professore Anno 1703. die XXIII. Julii. Glogoviae Majoris. Typis Joan. Julii Hunoldt, (1704). folio, kart 8.

Juszyń. Dykc. I.

Jagiell. — Krasiań. — Ossol.

— Processus juridici honoris, eximij virtutis etc. sapientiae meritis, Illustris, et admodum Reverendi Domini D. Stephani Zuchowski, decani Koprzyńcensis, parochi Sandomiriensis, formatus; atq'. dum idem Illustris et admodum Reverendus Dominus a perillustri et admodum Reverendo Domino D. M. Andrea Krupecki, J. U. doctore et inter collegas dd. iureconsultorum professore, ecclesiarum, SS. omnium custode, curato Luborzycensi, praesente spectatissimo Illustrium hospitem, et academici senatus consessu, in lectorio DD. Jureconsultorum, juris utriusq; doctor, ritu solenni, inauguraretur: per Michaelem Bellina, philosophiae doctorem et in alma Universitate Craec.: professorem, brevi gratulatorij applausus elogio, in orbis literati faciem, productus. Anno Domini 1698. die 19. De cembris. Cracoviae, typis Universitatis. folio, ark. B. (kart 3).

Jagiell. — Krasiań. — Ossol

— Oda liryczna do Matki Boskiej w obrazie Zielenickim cudownej. 1698.

— Rozmyślenia męki niewinnej Jezusa Chrystusa, Pana naszego, z modlitwami, także y Różanego wianka Najswiętszej Panny Maryi nabożnemi, z przydaniem modlitwy Brygitty S. o męce Pańskiej, zbawienny pożytek często mowiącym sprawujących, y krótkiego nabożeństwa do B. Jana Kantego Akademii krakow: doktora y profesora wielkiego męki Chrystusa Pana

kontemplanta. W Poznaniu, w drukarni Akademickiej. Roku pańskiego 1714. w 4ce, kart nlb. 6, sign. A—R₄. — (Rozmyślań kart 42, Wianka kart 32).

Na odwrocie tytułu herb Zaleskich.

Dedykacya JW. Pani Ludwice z Zaleskich Radomickiej, wojewodz. Inowrocławskiej. Tu mówi, że powtore przedrukowuje contemplacyą jęczącą synogarlice, wzdychania z kompendyowane. Approbate daje Piotr Tarło biskup Klaudiopols.

Dzieło złożone z dwóch części. Część II. od ark. k ma tytuł: Wianek Najswiętszej P. Maryi. W pierwszej części rycin większych 16, brane z Opecia edycyi 1541 r., lecz znacznie gorszych. Na rycinach dwóch znaki C. V. na jednej P. znamionują rytownika. W drugiej części rycin licych 14, a nadto wizerunek Jana Kantego źle odbity z podnaceniem rytownika A. K. Oprócz Rozpamiętywań według dróg, obejmuje Modlitwy Sw. Brygidy i wierszem przedmowy do trzech części Wianka. Przednie edycye wyszły staraniem Siebeneicherowej w r. 1604 i 1612.

Jocher 5801.

Jagiell.

— ob. Piskorski S. (1735) — Przybyłowski Casim. Stan. (Armilustrum Palladis 1696) — Tomaszewski Albert (Annulus desponsati honoris 1698).

BELLING. Copia von des General-Lieutenant Bellings abgelassenen Schreiben de dato Pultavva den 6 Jul. Anno 1709. w 4ce, str. 10.

O kapitulacyi Lewenhaupta.

BELLIZONA Gerard. Carmen ad Illustrissimam et Magnificam DD. Hedvigim de Kormanice Mielecka, Capitaneam Sandomiriensem Dominam et heredem in Mielec et Cmolas etc. Polonam, Magistri Gerardi a Bellizona Augustiniani eremitae Montis Ortoni Lectoris. Superiorum permissu. A L'Illustriss. Signora Edugi de Kormanice Mielecka Capitana Sandomiriense Signora et herede di Mielez, e Zmolas etc. Polona. epigramma eroico D. M. Gerardo Bellinzona lettore de Padri Eremitani di Mont' Ortone. Patavij, ex typographia Laurentij Pasquati, 1601. w 4ce, kart 3 i kart 4. Ossol.

BELLMANN Joh. Arend. (ur. w Stokholmie 1664 † w Maju 1710). Ad Deum ter opt. max. sollempnis gratiarum actio

ob. victoriam prope Narvam de Moscovitis reportatam. Holmiae, 1701. w 4ce. Petersb.

Bellomaciński Innocenty ob. Kryspin i Kryspinian (1760).

Bellona foederata Marti ob. Jaworski J. (1724).

Beilo (De) sociali ob. Kostitz (1595).

Bellone in Europa. Verwattende een zaakelyke beschryvinge van den tegenwoordige Oorlog. Met aanwyzinge der Vorsten, Volken, Landen en Steden: vergiert med pöetische denkbeelden in Vaerzen en Prentverkeldingen: onder de Zinspreuk Mars door Cliö. Derde Stuk. Vervattende den Oorlog in Polen. Te Amsterdam, by Reinier en Josua Ottens, kaart-en Boekverkoopers voor aan op de Nieuwendyk, in de Wereld-kaart. 1734. w 4ce, str. 115—194.

Z wizerunkiem Stan. Leszczyńskiego, z planem i widokiem Gdańska. Portret J. F. Stein prinxit. J. C. Philips sculpsit.

Jagiell.

Bellonka Maryanna ob. Słowikowski Franciszek (Vota 1682).

Bellorius ob. Zygmunt Aug. (Sigismundi Augusti Mantuum profectio 1680).

Bellorum quae Christianos inter et Turcas gesta obacz: Hartnaccius Dan. (1687).

— Rom. libri IV. par Val. Ecchium ob. Florus Luc. (1515).

Belluaceński Innocencyusz (Wincenty) († 1264) ob. Kryspin i Kryspinian (Zywot 1760).

Bellum ob. Bredenbach Tilm. (Livonicum 1568) — Brussius Gulielm. (1595, 6) — Chrząstowski An. (jesuiticum 1594) — Conringius H. (contra Turcos 1664) — Družbicki Casp. (intestinum 1701) — Eliseus Aurimontanus (dantiscanum 1638) — Fredro Andrzej Max. (1660) — Frischmann Joan. (Svevicum 1656) — Guarna (grammaticum 1765) — Jurgiewicz (quinti evangel. 1594) — Kostitz Joan. (turcicum 1595) — Krasiński Jan (Livonicum b. r.) — Lubelczyk Wal. (theol. c. Turcas 1545, 1597) — Ludolf Job. (turcicum 1686) — Modrzewski Fr. (1551) — Motus (svevicum 1656) — Olewiński (mysticum)

ob. Vidaviensis — Orzechowski St. (adv. Turcas 1543) — Ostroróg (b. r.) — Ostrowski Jan (1598) — Pastorius Joach. (scythico-cosacicum 1652, 1659, 1665) — Paszkowie Szym. (amoris sive Metellus 1651) — Pilecki A. Casim. (svevicum 1661) — Pindarus (trojanum 1513) — Rationes (1741) — Sallustius (Catil. et Jug. 1517) — Sarnicki Stan. (turcicum 1575) — Skumin Jan (Disputatio 1592) — Spangenberg J. (Grammaticale 1538) — Stanisław Kostka (ad Chocimum 1669) — Vidaviensis Gabryel (misticum 1598) — Vislicensis Joan. (prutenum 1516) — Zadora (offensivum b. r.).

BELLUS Nicolaus. Politicarum dissertationem de statu imperiorum, regnorum, principatum et rerum publicarum Tomi IV. (dalej 12 wierszy tytułu). Nunc opera et studio Nic. Belli editi. Prostant Francofurti, apud Schönvverter, 1615. w 8ce, kart 8, str. 909 i 16 kart index.

Z polskich rzeczy obejmuje T. I. N. 24. s. 328. De interrego Poloniae (post. Steph. Batory) do s. 352. N. XXV. s. 352—7. (De novo in Polonia rege eligendo). N. XXII. s. 305—14 (De regno Poloniae). T. II. N. IX. s. 560—570. De magno ducatu Moscoviae.

Hoppius (Longinus I. 116) Schediasma.

Jagiell.

(Beloty). Philomuzna na weselnym akcie Jegomości Pana Józefa Belotego JKM. architekta i Jejmość Panny Marianny Olewickiej w domu Jegomości Pana Jacka Rozyckiego JKM. sekretarza i kapelli magistra przez P. K. J(ego) K(ról.) M(ości) O. prezentowana roku pańskiego 1688. W Warszawie: folio, kart nlb. 7. druk kursywa.

Na odw. str. tyt. herby nowożeńców i pod niemi 4 wiersze polskie. Sam dziesiętąb składa się z 50 ośmiowierszów i w nim pochwały dla obojga małżonków.

Dzików — Krasiń. — Ossol. — Warsz. Uniw.

BELEWSKI Leon. Kazanie na pgrzebie Leona Kuczyńskiego, podkomorzego Drohickiego przez X. .... kanonika Brzeskiego Bob. Węgrowskiego dnia 29 kwietnia. W Warsza-

wie, w drukarni Piotra Dufour, 1777.
w 8ce. Zielins.

Beltrami Jan Chrzciel. Vita di S. Salomea ob. Favini Giuseppe (1716).
Jocher 8586.

Beltrand Franciszek ob. Laudinus (Epistolarum Turci 1513).

Belydenisse de Geloofs ob. Schlichting (1652).

Belz ob. Marya P. N. (obraz 1633) — Protestacya (województwo 1767) — Radliński Jak. Paw. (arx 1756) — Repons (województwo b. r.).

Belza Anna ob. Słowacki Franciszek (Epithalamium 1622).

BELZA Franciszek. Apollo gratulatorius cum laureato musarum choro ad Adalbertum Koryciński, 1664. w 4ce.
Dzików.

Belza Josephus ob. Baryczka Johannes (1646) — Wosiński Wal. (Applauzy 1670).

Beelzebub ob. Beelzebub (1796).

Belzeczy ob. Krzistanowicz Stan. (1600).

Belzecka Alexandra ob. Żymunkiewicz Woj. Flor. (Weseln Juno 1656).

Belzecka Leonora Konstancya ob. Bieżanowski Stanisław (Zródło obfitości 1649).

BELZECKI Alexander. Theatrum bene ominantis gloriae potentissimo Poloniarum, et Svecorum regi Vladislao IV. Moscovitico, contra Ottomanicam tyrannidem, armatam ducenti Poloniam; Leopolum antiquissimum Russiae ducatus domicilium ingredienti. Ab Alexandro Belzecki castellanide Halicien: S. R. M. cubiculario, per canoras musas excitatum in collegio Leopoliensi Societatis Jesu. Cracoviae, in officina Andreae Petricouij S. R. M. typographi. Anno Domini MDCXXXIV (1634). folio, k. 12 (ark. nlb. F₂).

Na odwr. str. tyt. herb Korony i Litwy. — Dalej przypisał autor prozą łac., Władysławowi IV. królowi — poczem rozmaitym gatunkiem wiersza sypie pochwały dla zwycięzcy.

Encykl. Orgelbr. III. 118. — Barącz Dzieje zak. kazn. II. 295. — Niesiecki.

Jagiell.

— Theatrum gloriae potentissimo atque invictissimo Poloniae et Sueciae Regi Vladislao quarto ab alma Academia Vlnensi Societatis Jesu exstructum et consecratum Anno MDCXXXVI. Vilnae, typis Academicis ejusdem Societatis Jesu (1636). folio, kart nlb. 12. (wierszem).
Warsz. Uniw.

Belzecki Alex. Stan. wojewoda Podolski († 1677) ob. Kurdwanowski Jan Franc. (1677).

Belzecki Andreas ob. Krzistanowicz Stanisław (Disputatio 1600).

Belzecki Bonawentura Konstancy ob. Skierwin Wiktoryn (Hymenaeus 1670).

Belzecki Jan ob. Krzistanowicz St. (Disputatio 1600, 1601) — Loaechius A. (Clasici 1609) — Szamocki Andr. (Disputatio 1635) — Wędzicki Simon (Disputatio iuridica 1602).

Belzecki Jan Antoni pseudonym ob. Podłęski Marcin (Olympia 1670).

Belżyc (z) Jakub. Odpis Jakuba Żyda z Belżyc na dyalog. Marcina Czechowicza, na który zaś odpowiada. ob. Czechowicz Marcin.

Bem Fortunat ob. Betański Antoni Venceslaus (1783).

Bemänglung d. Bibel ob. Huber J. (1604).

Bemardin Dydak ob. Biderman Jak. (Utopia 1756).

BEMBUS Matheus (1567 † 1645 d. 10 lipca). Bellator christianus hoc est, Ratio christiane, pie, feliciterque bella et apparandi et gerendi, summorum Imperatorum Regum, et aliorum christianorum Ducum exemplis expressa, et notis brevibus illustrata. Accesserunt SS. Ambrosii et Augustini militaria monita: vetus praeterea Romanorum militaris disciplina a Josepho descripta: nec non precatiunculae militares ex sacris literis potissimum Psalmis Davidicis petitae. Authore R. P. Matheo Bembo Soc. Jesu doctora Theol. Coloniae Agrippinae, in officina Birkmannien. sumptibus Hermannii Mylij. Anno M.DC.XVII (1617). Cum consensu Superiorum. w 8ce, kart 3, str. 120.

Dedic. Sereniss. principi Ladislao Sigismundo Polon. ac Sveciae principi. Varsaviae, ex domo nostra Cal. Maij a. d. 1617. Daje przykłady obcych i polskich wojowników, jakoto Fedko dux Russorum (s. 80). Arcem Nienhusen contra Moscos defend. 1381 (s. 90). Od str. 107. Orationes ad Deum militares.

Czartor. — Jagiell. — Pułków.

— Tenże tytuł. Cracoviae, in officina typograph. Francisci Cesarij Anno Domini 1617. w 4ce, kart 4, str. 120.

Dedyk. Wład. Zyg. księciu polsk.

Czartor. — Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Raczyńs. — Uniw. lwow. — Zbór ewang. Wileńs. — Zielińs.

— Tenże tytuł. Cracoviae, in officina typogr. Francisci Cezarij, Anno Domini 1618. w 8ce, str. 126.

Rozeznać można tę edycyą od Kolońskiej, że w ostatniej, Bellator zaczyna się na str. 8, zaś w ed. Krakowskiej na str. 7 i w tejże Orationes ad Deum na str. 115. Tę edycyą dołączył wydawca P. Skarga do swego dzieła p. t.: Żołnierskie nabożeństwo. 1618.

Jocher 6787.

Branic. — Czartor. — Chreptow. — Jagiell. — Ossol. — Zielińs.

— Tenże tytuł. Authore R. P. Matthaeo Bembo Soc. Jesu Doctore Theol. Sumptibus et expensis Seren. Jommis III. Poloniarum Regis D. D. clementissimi reimpressus Olivae, per Joannem Jacobum Texter factorem. Anno Domini MDCLXXXVIII (1688). w 8ce, str. 175.

Czartor. — Warsz. Uniw. — Zielińs. — Jagiell.

— Declaratia, albo zniesienie pretensyey stanu rycerskiego. Przeciw duchowieństwu, wznieconey około Łanowego żołnierza, z dobr duchownych. w 4ce, kart 26 (ark. G₂).

Wyszło bezimiennie. Prawdopodobnie jesto dzieło Bembusa, którego tytuł po łacinie Brown przytacza: Persuasio militaris seu rationes ob quas illustris ordo militaris regni abstinere debet ab exactionibus et oneribus imponendis in bonis ecclesiasticis. Rzecz dzieli się na cztery dyskursy, dowodzące z starożytności, z pisma św. i z dziejów ojczystych, że duchowni nie powinni z dóbr swoich przyczyniać się do uposażenia wojska. Powołuje się na opisanie w niedawnej konstytucyi z r. 1635. Druk zapewne w Krakowie u Cezarego, bo duże litery przypominają inicjały w Bembusa: Załoba. Pisane makaronizmami

jak to praktykował Bembus. Pewności jednak autorstwa nie ma.

Branic. — Jagiell. — Krasińs. — Warsz. Uniw.

— Epos in nupturientes Evangelicos verbi Ministros: occasione epithalamiorum in nuptias Reverendi viri M. Andreae Lucae, Ecclesiastae Thorunensis, a versificatoribus Thorunensibus et Viadrinis eleganter et evangelice nuper scriptorum compositum et praecipue ex selectoribus hortorum Aonidum Thorunensium et Viadrensiū flosculis concinnatum Anno Domini 1618. Bez w. m. dr. w 4ce, kart sign. A₃.

Siarcz. I. 27. — Juszyńs. Dykcyon. I. — Brown. Bibliot. 115. Ossol.

— Gloria S. Ignatii Societatis Jesu fundatoris seu S. Francisci Xaverii ejus socii vita. Cracoviae, in officina Andreae Petricovii. 1622. w 8ce, k. 4, str. 152.

Wyszło bezimiennie. Brown, a za nim Backer 1890. I. 1281. przyznają autorstwo Bembusowi, lecz Backer wyjaśnia, że jednocześnie takżeż dzieło wydał Lancieus. Rzecz nie jasna, bo obadwa dzieła jedną mają liczbę stron i u jednego drukarza i w jednym roku. Coś tu bałamutnego.

Warsz. Uniw.

— Toż. Permissu superiorum. Vilnae, typis Academicis Anno Domini 1624 w 12ce, kart nłb. 5, str. 153.

Na kartce Bibl. Uniw. Warsz. zanotowany autor Bembus. Warsz. Uniw.

— Kometa, to jest, pogroźka z nieba, na postrach, przestroge, y vpomnienie ludzkie. Pokazana w roku pańskim 1618 miesiąca grudnia. Podana do uważenia przez X. Mattheusza Bembusa, doktora theologa Societatis Jesu. Z dozwoleńiem starszych. W Krakowie, z drukarniey Andrzeia Piotrkowczyka, typogr: K. J. M. Roku P. 1619. w 4ce, kart 2, str. 54.

Na odwrocie tytułu rycina komety.

Druża edycya wyszła pod tytułem: Traba gniewu.

Jocher 6222 a. — Siarcz. Obraz wieku I. i Łukaszewicz Obraz Poznania II. mylną mają datę r. 1609.

Branic. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Ossol. — Przeździec. — Zyg. Pułków. — Uniw. lwow.

— Monita salutaria data anonymo auctori scripti nuper editi, cui titulus falso inditus, Monita Privata Societatis

Jesu. 1. Joan. 2. Ex nobis prodierunt, sed non erant ex nobis. Nam si fuissent ex nobis, permansissent utique nobiscum. Sed ut manifesti sint, quoniam non sunt omnes ex nobis. Psal: 40. Qui edebat panes meos, magnificavit super me supplantationem. Psal: 108. Maledicent illi, et tu benedices. Anno Domini 1615. w 4ce, kart nlb. 10. (ark. A—C₂).

Rozpoczyna przedmowa do czytelnika. W piśmie tem, wydanem bezimiennie złożonem z 45 napomnień, broni Jezuitów.

Jestto odpowiedź na Zahorowskiego Hier. Monita privata.

Jocher 9310.

Chrept. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwów. — Warsz. Uniw.

— Ormiańskie nabożeństwo; y wzywianie ludzi narodu tego zacnego do jedności w wierze y w miłości kościoła ś. katholicznego rzymskiego. Napisane od X. Mattheusza Bembusa, Soc: Jesu. Za pozwoleniem starszych zakonnych, y urzędu duchownego. W Krakowie, w drukani (sic) Andrzejá Piotrkowczyka, J. K. M. typographá. Roku Pańskiego, 1630. w 4ce, 162 str., 5 kart rejestru i 8 na prozdzie.

Dedyk. do Jana Andrzeja z Prochnik Prochnickiego arcybisk. lwowa.

Na odwrocie tytułu rycina herbu. W przemowie powiada, że X. Prokop Prochnicki brat Jana wstąpił do ich zakonu.

Jocher 6312. 9429. — Treść w Dzienniku literac. 1854. N. 30—31.

Branic. — Czartor. — Dzików — Drohob. — Jagiell. — Ossol. — Raczyńs. — Petersb.

— Napomnienie braterskie. Objąśnienie napomnienia ob. Napomnienie (1646).

— Notae in libros Regum.

Przytacza Starowolski w Ecatontas Venet. 1617. za nim powtarza Brown. W jakim języku wyszło, nie wiadomo.

— Obrona Collegium krakowskiego Patrum Societatis Jesu Stanom Koronnym na Seymie walnym Warszawskim A. D. 1627. zgromadzonym do uważenia podana. Superiorum permissu. W Warszawie, w druk. Jana Rossowskiego, J. K. M. typographa. 1627. w 4ce, 3¹/₂ ark. (kart 14).

Wydali byli Jezuitci, powiada Bembus, pismo pod tytułem: Krótka Sprawa, na które akademicy krakowscy nie odpisali. Przeciwnie pismu Bemba, wydali oni: Zniesienie Obrony i cały szereg broszur, które przytacza Backer 1890. I. 1282 Jocher 1289, 7960.

Branic. — Jagiell. — Ossol.

— Pacatus impacatus ad examen vocatus. Seu Examen responsionum, quibus ad rationes contra pacem Confoederationis in libello Pax non Pax inscripto factas, Anonymus quidam in suis Vindiciis Pacis, respondere frustra est conatus. Authore Lucio Vero Pacato Cosmopolitano. Ad Rom: 16. Rogo vos fratres, ut observetis eos, qui dissensiones et offendicula, praeter doctrinam quam vos didicistis, faciunt et declinate ab illis. 2 Cor: 6. Nolite iugum ducere cum infidelibus. Quae enim participatio iustitiae cum iniquitate? aut quae societas lucis ad tenebras? Quae autem conventio Christi ad Belial? Propter quod exite de medio eorum, et separamini dicit Dominus. D. Cyprian: Epist: 55. Nulla societas fidei et perfidiae potest esse. D. August: c. Schisma: 24. q. 1. Non habemus partem cum ijs, qui faciunt partem; qui se ab universali Ecclesia diviserunt. D. Hieron: in Apolog: 2. ad Rufinum. Sit inter nos una fides, et illico pax sequetur. Honorius Imp: l. 42. de haeret. c. Theod. Nullus nobis sit aliqua ratione coniunctus, qui à nobis fide et religione discordat. Crac: in officina Andr: Petr. S. R. M. typogr. Anno Domini 1616. w 4ce, str. 248 i 1 str. Errata.

Porówn. Vindiciae pacis seu confoederationis inter dissidentes 1615.

Jocher 9797, 9780.

Czartor. — Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Pastor vigilans. Sive ars regendi animas, ex epistolis potissimum D. Gregorii Magni excerpta, et in eiusdem exemplo pastoribus omnib. ecclesiasticis proposita. Per R. P. Matthaenum Bembum doctorem theologum Societatis Jesu. 2 Tim: 4. V. 5. Tu verò vigila, in omnibus labora, opus fac euangelistae,

ministerium tuum imple. Exod: 25. V. 4. Inspice et fac secundum exemplar. Apoc: 3. V. 3. Si non vigilaueris, veniam ad te tanquam fur. Cracoviae, in officina Andreae Petricouij S. R. M. typographi. Anno Domini 1618. w 4ce, kart 9, str. 281 i kart 8.

Dedyk. Marc. Szyszkowskiemu bisk. krak. datow. Varsaviae, 3 Decemb. 1617.

Dzików — Jagiell. — Ossol.

— Tenże tytuł. Coloniae, in officina Birkmannica, sumptibus Hermanni Mylii. Cum consensu superiorum et privilegio Caesar. Anno 1618. w 4ce, str. 24, 393 i 23.

Dedyk. Marc. Szyszkowskiemu bisk. krak. Jocher 4281. — Jabłonows. Muzeum 23.

Branic. — Drohob. — Ossol. — Raczyńs.

— Pax non Pax seu rationes aliquot, quibus Confoederationis Euangelicorum cum Catholicis pacem, nullo modo veram esse pacem, breuiter ostenditur. Jerem: 6. V. 14. Curabant contritionem filiae populi mei cum ignominia, dicentes: Pax, pax, et non erat pax. Cicero Philip: 3. Dulce est nomen pacis, res verò ipsa tum iucunda, tum salutaris; sed pax est reputanda, si sub eius nomine latet bellum. Sallust: de bello Iugurt. Pax diuersis in mentibus esse non potest. Anno Domini 1615. B. w. m. w 4ce, k. 9 i 1 biała

Bez wyr. drukarni, lecz Cracoviae in officio Nic. Lobii, bo razem wyszło i razem broszurowane w jedną całość: Monita Salutaria, Pax non Pax i Tyszkiewiczza G. Responsio ad libellum Patrocinium veritatis. — W ostatniem wyrażono miejsce druku.

Porówn. Pax seu vera politica 1615.

Jocher 9780. — Bibliot. Script. S. J. s. 594.

Dzików — Jagiell. — Ossol. — Raczyńs.

— Pochwała pogrzebna sławney pamięci Jásnie Wielmożnego Je' M^{ci}, Páná á Páná Adama Sedziwoia z Czarnkowa Czarnkowskiego, woiewody Łeczyckiego, generała Wielgopolskiego, Pyzdrskiego, Miedzyrzeckiego, etc. starosty, która w kościele Czarnkowskim, przy pogrzebie Je' M^{ci} miał X. Mattheusz Bembus, Soc: Jesu. 5. Aprilis. Anno Dñi 1628 Z wyrażnym pozwoleniem urzędu duchownego. W Krakowie, w drukarni Andrzeia Piotrkowczyka J.

K. M. typographá roku páńskiego 1628. w 4ce, str. 38.

Dedyk. do Katarzyny z Lesna Czarnkowskiej wojewodziny Łeczyckiej.

Osiński Zycie Skargi s 65 ma rok 1638. — Treść w Dzienniku literackim 1854. N. 24—5.

Birgel. — Branic. — Chreptow. — Czartor. — Jagiell. — Krasinś. — Ossol. — Przeździec. — Zyg. Pusłows. — Raczyńs. — Uniw. lwow.

— Promptuarium Concionatorum. Crac. apud viduam Sybeneycher 1606. w 8ce.

Juszyński (I 24.) wymieniając to dzieło, powiada, że w niem podpisał się: Joannes de Gniazdow Sniadecki, Archipresbyteralis in Circulo Poenitentiaris, Sandecensis Decanus, Par. Vetero-Sandecensis, ale nie wyraża czy to jako autor, czy jako aprobujący dzieło, co prędzej być może.

Tak przytacza Jocher 4419. nie opisując dzieła. Zaś Brown str. 116 wymienia ten tytuł dzieła między utworami Bembusa.

— Krótka sprawa o nowym Collegium Oycow Societatis Jesu, u świętego Piotra w Krakowie, dla niewiadomych wydana, od iednego oboiey stronie życzliwego. Za wiadomością y wyrażnem dozwoleń urzędu duchownego. W Krakowie roku páńskiego 1625, druk Ant. Wosińskiego. w 4ce, kart nlb. 13.

Jocher 7958.

Jagiell.

— Trąba gniewu bożego gromiąca grzeszników: ná przestrożę y vpamiętanie narodu ludzkiego. Wystawiona w Komecie roku 1618 miesiącá grudnia, od Wielebnego księdza Mattheusza Bembusa doktorá theol: Soc: Jesu, a teraz przez iednego kapłana, terażniejszym czasem accomodowana. Z dozwoleń urzędu duchownego. W Krakowie, w drukarni Lukaszá Kupiszá, J. K. M. typographá, roku páńskiego 1648. w 4ce, karta 1 istr. 35.

Jocher 6222 b. — Siarczyński i Łukaszewicz mają mylną datę r. 1618.

Akad. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Przeździec. — Pusłows. — Raczyńs. — Uniw. lwow.

— Toż. Wystawiona roku 1618. od W. go księdza Mateusza Bembusa Soc. Jesu. A teraz przez J. W. IMci Xiędza Załuskiego biskupa Kijowskiego terażniejszym czasem akomodowana, po

edycyi krakowskiej 1648. przedrukowana roku 1746. Bez w. m. w 8ce, kart nlb. 32. (ark. A—D).

Dzików — Jagiell. — Ossol.

— Toż. W Berdyczowie, w drukarni Fortecy N. P. Maryi (Karmelit.) 1764. w 8ce.

Tak podaje Brown według Przyłęckiego.

— Wizywnk szlachcica prawdziwego w kazaniu na pogrzebie Wielmożnego Pana Jego Miei Pana Andrzeja Bobole z wielkich y małych Piaskow, podkomorzego koronnego Pilznińskiego, Dybowskiego, Gniewkowskiego etc. etc. starosty wystawiony. Przez Wielebnego Xa. Mattheusza Bembusa, doktora theologa Societatis Jesu. Teraz odnowiony za zleceniem y nakładem Jaśnie Wielebnego Jego Miei X. Eustachego Wollowicza biskupa Wileńskiego. W Wilnie, Roku pańskiego M.DC.XXXIX (1629). w 4ce, kart 19, druk gocki.

Na końcu „Przedmowa JW. Jak. Szczawińskiego wojewody Brzeskiego miana na tymże pogrzebie”. (Cały arkusz E).

Siarczyński i J. Łukaszewicz mylnie przytaczają edycję r. 1617. w Warszawie.

Akad. — Branic. — Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Zyg. Pułtows. — Uniw. lwow. — Wileńs.

— Wzywanie do iedności katolickiej narodu ruskiego, religiej graeckiej z kościołem rzymskim. Vezynione na kazaniu w kościele metropolitańskim Lwowskim, w dzień śś. Szymona y Judy Apostołów. Przy obecności Ich Mieiów Naywielebniejszych, Jego Miei X. Oycza Jozepha Welamina Rutskiego, Archiepiskopa, Metropolity Kijowskiego, Halickiego, y wszytkiej Rusi; y inszych Episkopow Ruskich z duchowieństwem swoim, ktorzy się byli na ten dzień do Lwowa ziachali. Przez X. Mattheusza Bembusa, kapłana Societ. Jesu. Z pozwoleniem (sic) urzędu duchownego. W Krakowie, w druk: Andrż Piotrkowczyka, typogr: J. K. M. Roku 1629. w 4ce, kart nlb. 13.

Dedykacja Xciu Alexandrowi z Ostroga Zastawskiemu, wojew. Kijowa.

Jocher 9487 a.

Drohob. — Jagiell. — Krasińs — Ossol. — Petersb.

— Tenże tytuł. Z pozwoleniem urzędu duchownego. (Na końcu:) We Lwowie, w drukarni Jana Szeligy, J. Mei X. Arcybiskupa Lwowskiego typographa, Roku pańsk. 1630. w 4ce, sign. C₃ (3 ark.), druk gocki.

Na odwołanie tytułu: Graeci ritus, cum Ecclesia Romana Unitorum, ad Synodum Provinciale, Leopoli in Anno Domini 1629 die 28 Octobris congregatorum nomina. Illustrissimus ac Reverendissimus Metropol. Kijovien. D. Josephus Velamin Rutski.

Kazanie to miane było na Synodzie provincialnym Unitów we Lwowie 1629 dnia 28 Octobra. Smoleńskim Władką był Leo Creuza Rzywuski. Na tymże Synodzie znajdował się i Smotrzycki.

Jocher 9487 b. — Treść podana w Dzienniku literackim 1854. N. 25, 29.

Akad. — Dzikows. — Ossol. — Zyg. Pułtows. — Petersb.

— Żałoba abo Kazanie, ktore na pogrzebie sławney pamięci nieboszczykã Jego M. X. Andrzeia ze Bniinã Opalińskiego, biskupa Poznańskiego, dnia 19 grudniã w roku 1623 zmarłego, miał w Rádlinie dnia 30 styczniã, roku 1624 X. Mattheusz Bembus, doktor theolog Societ. Jesu. Memoria justi cum laudibus, et nomen impiorum putrescet. Prou. 10. Z dozwozeniem urzędu duchownego y stárszych. W Krakowie, w drukarni Frãńdziskã Cezarego, roku 1624. w 4ce, kart 18. (ark. E₂).

Dedyk. Łukaszewi z Bniina Opalińskiemu marszał. nadw. kor.

Jocher 9405. — Chłędows. 29.

Akad. — Dzików — Jagiell. — Czartor. — Ossol. — Krasińs. — Uniw. lwow.

— ob. Piekarski Adam (na śmierć Kiszczyny Kaz. 1614) — Skarga Piotr (Żołnierskie nauki 1618, Żołnierskie nabożeństwo 1688) — Starowolski Szymon (Prawdziwe objaśnienie b. r.) — Vindiciae pacis — Zniesienie obrony (1627).

Starowolski Sz. Scriptorum 1627. s. 166. —

Encykl. Orgelbr. III. 121—2. — Mecherz. Histor. wym. II. 442—8. — Łukaszew. Obr. m. Poznania II. 183—6. — Engel Ukrain. Gesch. — Juszyński I. 18. — Siarczyńs. Obr. I. 26. — Wiszniews. H. L. VI. 312, VIII. 326, 243—4. — Mucz. Ręk. Radym. 124 — Maciejows. Piśm. III. 648—58. — Brown Bibl. pis. S. J.

114—6. — Backer Bibl. 1890. I. 1279—84. — Przyłęcki Stan. Dzień. lit. lwow. 1854. N. 23—5, 29—31. — Chłędows. Spis 29—30, 84, 168. — Jöcher Lexicon I. 945. — Witte Diarium biogr. 1688.

BEMBUS Petrus z Wenecyi (urodz. 1470 † 18 Stycz. 1547). Epistolarum .... Leonis X. Pont. Max. nomine scriptarum lib. XVI. ad Paulum III. Pont. Max. Romam missi. Basileae, Froben. B. w. r. w 8ce, str. 686. Jagiell.

— Toż. Venetiis, per Joan. Patavinum et Ventur. de Rossinellis. Bez wyr. r. (Przedmowa z r. 1535). folio, ark. nlb. Hh. III. i kart 2.

Jagiell.

— Epistolarum Leonis X. Pont. Max. nomine scriptarum libri XVI. ad Paulum III. Pontificem Max. Romam missi. Basileae, Froben, 1539. w 8ce, str. 711.

— Toż. Basileae, per Hier. Frobenium et Nic. Episcopum, 1547. w 8ce, str. 682. Jagiell.

— Toż. Basileae, 1566. w 8ce, str. 686 i rejestr.

— Epist. familiar. lib. VI., Leonis X. nomine lib. XVI. Venetiis, Gualt. Scotus 1552. w 8ce, str. 398.

Jagiell.

— Toż. Coloniae, 1584. w 8ce.

Dzików.

Ten zbiór obejmuje dwa listy Joachimo Marchioni Brandenburgensi, pięć listów Sigismundo Poloniae Regi r. 1513 i nast., oraz jeden Livoniae Magistro.

Fuldener J. J. Bibliogr. Silesiaca 1731. str. 354. — Ciampi I. N. 24.

— ob. Cicero (Epistolae selectae p. B. Grochowski 1760) — Gratiani A. M. (Commendonii 1685) — Sabinus Georg. (Elegia, Erotica 1536) — Suchten Alex. (Vandalus 1547) — Zanchius Bas. (Clariss. vatis 1545).

Ciampi Bibliogr. I. 21. przytacza pod N. 24. Aliquot carmina 1546. ale nie powiada z jakiej racyi między Polonica liczy.

Bemerkungen über J. Cramer ob. Krentzen Karol (1649).

— auf einer Reise von Berlin nach Bromberg in Westpreussen in Briefen an G. F. Schlicht. Berlin u. Leipzig, G. J. Decker. 1784. w 8ce.

Raczyń.

— über einige Punkte der Betrachtungen ob. Manteufel — Szöge K.

— auf einer Reise von Thorn durch Posen nach Sachsen. Berlin u. Küstrin bei Ferdinand Oehmigke 1790. w 8ce, kart 2, str. 195.

Ossol. — Raczyń.

— über die wahrhafte Darstellung ob. Gdańsk (1783).

— über die Duldung der Juden 1787. ob. Bergeson — Braun Ch. D.

BENACZKOWSKI (Bonaczkowski) Simon. Conclusiones Theologicae. Posnaniae, 1765. w 4ce.

Jocher 2693.

Benatus Aug. ob. Zolcinius (In funere 1576).

Benckendorf Joannes († 1607) et **Christoph.** Brevis commonitio de bello sociali Turcico ob. Kostitz J. (1595) — Prunner Hier. (Christliche 1605).

Encykl. powsz. Orgelbr. 1860. T. III. str. 126 i 170. gdzie powtórzony raz jako Benckendorf, drugi raz jako Benkendorf. — Siarczyń. Obraz I. 27. — Hoppius Schediasma (Longinus I. 81).

Benckendorffius Joachim ob. Cramer D. (Gratulatio 1587).

BENCKIEY Bartłomiej. Pitschnische Schlacht auf einem latein. carmine in deutschen Versen von Venceslaus Scharfer, 1665. zu Brieg gedruckt durch Xstoph Tschorn. w 4ce, kart 15.

Dedyk. ten przekład Senatowi Kluczborcka i Byczyny.

BENCYUSZ Plautus (Bencio Franc.) ab Aquapendente, Soc. Jesu (ur. 1542 † 6 Maja 1594). Cudowne wiersze z indyjskiego języka przełożone obacz: Grochowski Stan. (1611).

— Hiaeus czyli Jehu osnowy z księgi IV. królów wziętej, tragedia w pięciu aktach chórami przeplatanych.

Piękne mają być treny Izabelli i corek Izraelskich nad zgonem króla Jorama, tudzież opis rozpaczającej nad synem matki. — Wójcicki Bibl. Star. T. VI. — Wiszniewski H. I. p. VII. str. 208.

Wójcicki i Wiszniewski zowią go Jezuitą Pułtuskim. Nic o tem Brown i Backer nie mówią. Widocznie to omyłka. Zapewne będzie to przekład z Benciego nie drukowany.

— ob. Lipsius Justus (1596).

BENDANDUS Hieronim Benedyktyn z Cervia (1604 † 1659). Platonius conviva contra amantes D. Hieronymus Bendandus Monachus Cassinensis Sacrae Theologiae in Archigymnasio Bononiensi Professor declamabat. Bononiae, typ. Clement. Ferronii 1638. Superiorum permissu. w 4ce, str. 16.

Dedyk. Janowi Władysławowi i Michałowi Radziwiłłom. Ossl.

Jöcher Lexicon 1651. ma odmienny tytuł: contra vulgares amantes. Bologna. 1638.

(Bender). Die blutige Fama aus Bender, oder das glorieuse Mitbringen eines per Staffettam zu Stettin angegangenen, und von dar, nach Verfließung 5. Stunden, nach Stralsund zu dem König Stanislaw und dem allda sich befindlichen Crassausischen Corpo abgegangenen General-Majors von ... oder eine vollständige Relation von der Schwedisch-Türkischen Battaille, wider die formidable Armee von Moscau. Gedruckt nach dem Exemplar aus Stettin. B. m. i r. w 4ce, str. 8.

— Der blutigen Fama aus Bender fernerweitige Relation, von der Schwedisch- und Türkischen Battaille, so den 25. Junii 1711. wider die Moscovitische Armee in der Ukraine herrlich erfochtene Victorie eingelauffen. B. m. i r. w 4ce, str. 4.

— ob Karol XII. (1711) — Schreiben (Zweites 1711) — Württemberg Max. (1730).

Bendermann Jan ob. Radziwiłł Mik. Krz. (Threnodiae 1615).

Benedictina Congregatio ob. Benedyktyni.

Benedictus ob. Benedykt.

(Bendileta). Wizerunek wiktymy, to iest, relacya cnót i życia Wielebn. Matki Elżbiety de Brene - Bendilety. W Warszawie, 1740. w 8ce.

Jocher 8367.

Bendoński Szymon ob. Szymonowicz Szymon.

Bendoński Andr. ob. Bedoński.

Bendzin ob. Wolan Andrzej (Oratio ad illustriss. principes 1589).

Bene, Bene ob. Liffmann M. (1677).

— et feliciter principale ob. Bielecki Marc. (1701).

BENEDETTI Rocco (Roch). Discours des triomphes et resouissances faits par la Sereniss. Seigneurie de Venise, à l'entrée heureuse de Henry de Valois troisième de ce nom, tres Chrestien Roi de France et de Pologne: Faict en italien par M. Rocco Beneditti, puis traduit en françois. A Lyon, par Michel Jove, 1574. Auec permission. w 8ce, str. 45.

Ossl.

— Le feste et trionfi fatti dalla Sereniss. Signoria di Venetia, nella felice venuta di Henrico III. christianis. re di Francia et di Polonia. Descritte da M. Rocco Benedetti. Venetia, 1574. Appresso Giov. Osmarino Giliotto. w 4ce, kart liczb. 14 i nlb. 1.

Dedic. al Ant. Villabruna gentilhuomo di Feltre. Czartor.

Adelung (Jöcher) Lexic. I. 1658. podaje jako pierwszą edycję: Florencya 1574, jako drugą: Venetia 1700.

— ob. Mini Tomaso (1603).

Benedicti dies a Domino in Hebdomata ob. Jabłoński Hyac. (1735).

Benedictini ob. Benedyktyni.

— Tinecensis chorus 1712. ob. Buchowski Benign.

Benedictio contra vermes ob. Sudolski Stan. (1542).

— mensae ob. Dębołęcki A. (1616). Jocher 9258.

Benedictiones ex Missali Pontificali Romano pro FF. S. Francisci Minor. Conventualium. Lublin, 1639. w 4ce.

— obacz: Cochem Mart. (1691) — Compendium (1762, 1767, 1788).

Benedictus Eremita Camedulensis ob. Dzierżek Stefan (Novemdium 1709).

BENEDICTUS Joannes SOLPHA de Glogovia († 31 Marca 1564). De humatione corporum mortuorum et refrigerio animarum a corpore exutarum libellus. Joannes Langus Joanni Benedicto (pod tem 8 wierszy łac.). Cracoviae, 1564. w 4ce, kart nlb. 21.

Na odwr. str. tyt. Jan Benedykt doktor królewski i kustosz Łowicki przypisał listem kapitule Łowickiej dat. w Krakowie 13 lutego 1564 r. — poczem idzie wykład o chowaniu ciał zmarłych. — Na końcu

jest 14 wierszy łac. Benedykta kanonika krakowskiego i kustosa Łowickiego i 18 wierszy łac. Adama Schretera do czytelnika.

Janoc. III. 14. twierdzi, że druk Łazarza. Akad. — Czartor. — Ossol.

— Libellvs nouus de causis, signis et curatione pestilentiae, ad praeservationem simul et curam eius mali, ap-prime utilis. Cricius lectori (sześćcio-wiersz). [Na końcu:] Impressum Cra-couię, per Hieronymum Vietorem im-pensis dñi Marci Scharffenbergk, anno dñi Millesimo quingentesimo vigesimo primo. w 4ce, kart nlb. 14.

Przypis: Piotrowi Tomickiemu, bisk. pozn. Joannes Benedicti artium et medic. doctor. Wierzbowski II. 978. — Janoc. III. 12. Zamojs. — Kórnic. — Ossol.

— Libellvs de causis, et curatione pestilentiae, ad praeservationem simul et curam eius mali, omnibus necessarius. Nunc denuo reuisus, et multis in locis auctus, voluntate autoris. Cricius Lectori. Arcula si persae servabat di-vitis illud — Quod ferrum, flammam, funera tractat opus. — Quoniam quae-so modo, decet hunc servare libellum? — Humani generis, quo sita summa salus. — Nempe docet rapide superare pericula pestis, — Qua nulla immenso noxior orbo lues. — Cracoviae, Lazarus Andreae excudebat, MDLII. w 8ce, 4 arkusze.

Na odwr. karty tyt. Joannes Dantiscus Jo: Be: (4 wiersze), pod tem herb. — Sign. A₂. Joannes Benedictus regius Dor praepositus Varmiens: Reuerendiss. in Christo patri et Doct. Petro Thomitio Dei g. Episcopo olim. Cracov. et Reg: Polon: Vicecancel: dignis-simo

Wierzbowski. II. 1292. — Bandtke II. d. k. p. I. 294. — Janoc. III. 12.

Kijows. — Zamojs. — Ossol. — Wilanowska.

— Historica narratio rerum varia-rum, in hac sexta mundi aetate: omni hominum generi vtilissima et iucunda. Joannis Benedicti Losacii D. Ad lecto-rem [4 wier. i godło] MDLX (1560). B. m. i dr. w 4ce, k. nlb. 38.

Dedic. Joanni de Przeremb.(ski) archiepisc. gnesn. Cracoviae, cal. Jannarii. 1559.

Będzie to wydanie pierwsze, o którym mówi Janocki III. 14. jako wyszłem bez wiedzy autora. Czartor. — Ossol.

— Joannis Benedicti Luzati, medi-cinae doctoris et medici regii, praepo-siti varmiens., custodis lovicien. canonici cracovien. et vtratislavian. etc. Historica narratio [... itd. jak wyżej...] iucunda. Ab ipso auctore recognita et multis in lo-cis aucta. Cracoviae, per Lazarum An-dreae, anno reparatae salutis MDLXII (1562). w 4ce.

Janocki III. 14.

— Regimen de novo et prius Ger-maniae inaudito morbo, quem passim anglicum sudorem, alii gurgentionem appellant, Jo. Benedicti Artium et Me-dici. Doctoris, phisici regii praeservati-vum et curativum huius et cuiusvis epidemiae utilissimum. Cracoviae, per Hier. Vietorem, 1530. w 8ce.

Śą tu wiersze Laurentiusza Parmeno.

Dzików.

Jöcher Lexicon I. 959. rozróżnia dwie tej treści prace jego, to jest Tractatus de sudore anglico, i (wie auch) Libellus de morbo gallico, mieszcząc go co do ostatniej pracy z Benedyktem de Victoriis, którego rozpra-wę: Morbi gallici wydał w r. 1546. Te-ctander (obacz).

Juszuńs. II. 43. — Gąsiorowski I. 189.

— De visionibus et revelationibus naturalibus et diuinis. Joannis Benedicti regij doctoris, Canoci (tak) vtratislavian-sis. (Następuje 8 wierszy łacińs. Jana Langusa do autora i 4 wiersze łacińs. do autora podpisane: D. S. A.). [Na końcu:] Cracoviae, in officina Hiero-nymi Vietoris. Anno. 1545. w 8ce, kart nlb. 20.

Na odwr. tyt. 13 wierszy łac. Jana Benedykta in invidium i teksty: jeden z Cor. XI. drugi: Dan. V.

Dedyk. Janowi Tarnowskiemu, kasztelanowi krak. tak, iż nie ma przerwy między dedykacją a tekstem i całe dziełko do Tarnowskiego zwrócone. Kto był wierszopi-sem podznaczonym D. S. A. trudno dociec. Współczesnie rymował Dąbek Stan. Aichler, ale ten podpisywał się Glandinus.

Autor pisze się Artium et Medicinae doctor. Karta C. na odwrocie mówi: Trahimur autem sepe periculis ad religionem exem-ple David Lesko enim Niger, 1232. irrur-entibus Lithuencis Jacwingis, 23 Septem-bris in terram Lublinensem, quindecim diebus eam vastantibus, accepto nuncio, celeri cursu pervenit in partes Lublinsen-sium, abiisse reperiens cogitabat an qua-tuordecim milia Barbarorum cum sex mil-

libus suis insequi deberet, inter cogitandum visio angelica, quae se asserebat Michaelen archangelum, per somnium monstrata, monuit, ut cito hostes persequeretur, victoriam illi certam promittens. quos in octobre inter fluvium Harew et Hemen (omyłka zam. Narew et Nemen) reperit et compressit, et ideo Ecclesiam in Lublin ad honorem Dei et Michaelis archangeli hujus rei in perpetuam memoriam extruxit et dotavit, sciens imperia in manu Dei esse et conservari....

Jocher 7250. — Janoc. III. 13.

Czartor. — Branic. — Szembek — Jagiell.

— De visionibus et revelationibus naturalibus et diuinis, libellus elegans ac compendiosus, nunc primum editus, per clariss. et doctiss. D. Joannem Benedictum, regium doctorem, canonicum vratslaviensem et cracoviensem. 2. Corinth. 12. Veniam ad visiones et revelationes. 1. Corinth. 2. Nobis autem revelavit Deus per spiritum suum. M.D.L. (Na końcu:) Moguntiae apud S. Victoris excudebat Franciscus Behem typographus Anno MDL (1550). w 8ce, kart nrb. 36.

Dedykacya: Joanni comiti a Tarnow castell. Cracov.

Na k. po tyt. Joannes Langus ad Jo. Benedictum (8 wier.). Ad Joan. Benedictum D. S. A. (4 wier.). Joannes Benedictus in inuidum.

Wierzbowski II. 1275.

Czartor — Jagiell. — Ossol. — Sangusz.

— ob. Eckius Val. (Epistola 1545) — Hippocrates (Epistola 1540) — Krzycki Andr. (Relig. querim. 1606) — Milesius David (1572).

Łętowski Katal. II. 12—16. — Ciampi Bibl. I. 21. — Eichhorn. Zeitsch. f. Ermland III. 321. (Tu go zowie Jan Bened. Solpha.) — Mecherz. Hist. jez. łac. 129. — Tomieiana II. 27—8. (Phalecium.) — Bandtke Hist. dr. K. 367—8 i Hist. dr. Kr. p. I. 294. — Janociana III. 11—4. — Roczniki T. P. N. VII. 177. — Maciej. Piśm. I. dodat. 309. — Wiszniews. VIII. 177. — Wizerun. i roztr. 1839 T. 48. s. 131—2. — Gąsiorows. Hist. med. I. 189—191. — Jücher Lexicon I. 959. — Juszyński. Dykeyon. II. 43.

Benedictus a S. Josepho Schol. Piar. ob. Zawadzki Benedykt (Infula Cracoviensis 1686, Kazania, Lyricorum 1694, Cenzura kaznodz.).

Benedictus a Kozmin ob. Kozmin.

BENEDICTI Lucas. General-Karte von Westgalizien, nach der von dem k. k. Generalquartiermeisterstab herausgeg. Specialkarte etc. gestochen von Lucas Benedicti Sohn. B. w. r. 6 kart (Wys. 1' 3", szer. 2' 1"). Ossol.

Benedictus M. ob. Wislicza (a) Michael (Prognosticon 1533).

Benedictus de Mstów ob. Mstowski (1628).

BENEDYKT od Opieki N. M. Panny.

In Nomine SSS. Trinitatis Amen. Kazanie pogrzebowe sławę JW. JMc. Panny (tak) z Kociółów Rozalii Oginski (tak) Starościeiny Babinowieckiey głoszące Jaśnie Wielm. Państwu Tadeuszowi y Annie z Tyszkiewiczów Kociółów Starostwu Markawskim przypisane przez X. Benedykta od Opieki N. M. Panny, kaznodzieię ordynaryusza Coll. Antokols. Zak. SSS. Trocy (tak) miane w Wilnie w kościele Antokolskim r. 1769. d. 10. czerwca. W druk. Schol. Piar. folio, 6 ark.

W dedykacyi podpis: X. Benedykt od Opieki N. Maryi P. K. N. O. Trynitarz.

Wileń.

Benedictus Polonus, Minorita (Franciszkan) z Wrocławia. Acta Tartarorum.

ob. Jocher Obraz II 64. — Wiszniews. H. lit. II. 208—223. — Lelewel Polska W. śred. IV. 427. — Biblioth. Dominicana I. 130 — Encykl. kośc. II. 147. — Plano Carpini.

Benedictus de Sentino ob. Sentino. Jocher T. II. s. 53.

Benedictus de Soxo ob. Soxo B. (Claves 1648).

Benedictus de Victoriis ob. Tectander Josephus (Morbi gallici 1536).

(**Benedykt XI. Święty**). (Mik. Boccensini † 11 Paźdr. 304). Akt w Jaworowie 6 Julij 1739. Akt solenny Introdukcyi Błogosławionego Benedykta XI. od Fary do WW. OO. Dominikanów takim odprawił się trybem. w 4ce kart. 2. Ossol.

— Relacya solenney introdukcyi Błogosławionego Benedykta XII. papieża zakonu kaznodziejskiego; tudziesz nowey w Polsce konfraternii paska milicyi Anielskiej S. Tomasza z Aкви-

nu, Anielskiego w kościele Bożym Doktora, tegoż Zakonu Oyca S. Dominika, odprawionych w Czartkowie dnia 8. Maia R. 1740. z zamku do kościoła XX. Dominikanów; a pod imieniem JW. Imci Pani z Katekich Potockiey, Marszałkowej Nadworney koronney, i J. WW. Ichmościów Panów Joachima y Jacyntego Potockich, Lwowskiego y Łukaszowskiego starostów, klasztoru tamteyszego . . . fundatorów szczodrobliwych, ogłoszona. w 4ce, 2 ark.

Na końcu: Imprimatur datow. d. 29 maii A. D.

1740. Andreas Giżycki canonicus et auditor generalis Leopoliensis ac iudex — jako Censor podpisany. — Celebrował ks. Adam Wojna Orański, Biskup Belleński, Sufragan kamieniecki.

— ob. Ochabowicz Wojciech (Złote źniwo 1739).

BENEDYKT XII. (Jakób de Nouveau, Fournier † 4. Grud. 1334). Konstytucya Benedykta XII. Papeża z łacińskiego na polski język przełożył Andr. Stan. Załuski bisk. krakowski. 1749. folio. Warsz. Uniw.

BENEDYKT XIII. (Piotr Franc. Orsini Gravina 1642 † 21 lut. 1730). Breve Sanctissimi Dni nostri Benedicti XIII. papae ad Capitulum Congregationis Benedictino-polonae, paterne ad constitutionum ipsius observantiam moventis et reluctantis ad observantiam moventis et ad obedientiam. Bez r. i m. w 4ce, stron 4.

Wydane w Rzymie d. 1. lipca 1726.

— Breve S. D. N. Benedicti Papae XIII. continens constitutiones ad uniforme regimen omnium provinciarum congregationis Hispaniae Fratrum Discalceatorum S. Trinitatis Redem. Captiv. Leopoli. 1731. w 8ce.

Jocher 7460. b.

— Breve S. D. N. Benedicti Papae XIII. continens constitutiones pro bono regimine provinciae S. Joachimi in Regno Poloniae et M. D. Li. — Typis datum Leopoli, S. J. 1731. w 8ce.

Jocher 7461.

— Sanctissimi in Christo Patris ac Domini Nostri Benedicti XIII Pontif. Max. Constitutio, qua privilegia ordini

Praedicatorum a S. Sede hactenus indulta confirmantur, innovantur, extenduntur, declarantur, ac novis etiam concessionibus ampliuntur, cum necessariis et opportunis derogationibus. Romae 1727. typis Rev. Camerae Apostolicae. w 4ce, 12¹/₂ ark

Przedrukowano w Warszawie.

Jocher 7745.

— Toż. Romae, 1727. Reimprim. Vilnae, 1728. w 4ce, ark. sign. H₂.

Czartor. — Kijows.

— Copia brevis Literarum Apostolicarum ad Illustriss. et Excellentiss. Dominum Joannem Szembek, supremum Regni cancellarium (quoad Thorunense cum dissidentibus negotium). 1724. w 4ce, kart. 1.

Toż samo w Ostrowskiego Snada epistolar. lat. 1747. T. II. str. 3—4. Dotyczy sprawy Toruńskiej. Ossol.

— Copia Brevis ad Poloniae prince Fridericum Aug. (po łacinie i niem.) B. w. m. 1726. w 4ce.

— Powszechny komput albo formularz. Odpustow, których Oćciec nasz Święty Benedykt papeż w swoim imieniu takim XIII. zwykłym koronkom, różańcom, krzyżom, małym obrazkom, lub rączey świętych wyobrażeniom, ze złotą srebrá albo z innego metalu lanym czyli robionym, medalliami zwykle nazywanym ná przyszłe czasy pozwalac będzie różne y dawne ich formularze, w ten ctakowy ieden zebrawszy. Typis Clari Montis Częstochoviensis. — Formula indulgentiarum quas SS. D. N. Benedictus Papa XIII. coronis, rosariis, crucibus, parvisque imaginibus, seu numismatibus, ex auro, aut argento, aliove metallo confectis, medallijs, vulgò nuncupatis, in futurum concedet, varijs, veteribusque formulis in hanc unam redactis. Typis clari Montis Częstochoviensis. Bez. r. i bez osobn. tyt. folio, kart 2. (po pols. 1. str. po łac. druga). Jocher 7817. Jagiell.

— Odpusty od Oyca Śgo Benedykta XIII. przy kanonizacyi świętych Jakóba z Marchii y Franciszka Solana etc. B. m. (1727). półarkusz nlb.

Krasińs.

— Devotae orationes feliois memoriae Benedicti XIII. pontificis Maximi Ordinis Praedicatorum ad impetrandam a Deo gratiam praeservantem a morte subitanea, fidelibus Christi propositae a SS. Clemente XII. w 8ce, kart 1.

Ossol.

— Icon exemplaris vitae pio nitens affectu in defunctos et eruditos sev libellus de vita summi pontificis, Benedicti XIII. de ordine Praedicatorum assumpti, a nativitate ipsius usq; ad assumptionem ad summum pontificatum. Item duo brevia ejusdem, unum de liberatione animarum e paenis purgatorij, alterum de veritate doctrinae S. Thomae Aquinatis in materia de gratia divina ex se ab intrinseco efficaci, et de praedestinatione electorum gratuita. Reimpressa Cracoviae per PP. Dominicanos Cracovienses, Anno Domini 1725. Typis viduae et haeredum Francisci Cezary (1725). w 8ce, k. nlb. 23.

Na drugiej karcie tytuł: Icon mentis et cordis Bened. XIII. deprecatione S. Philippi Nerii, opitulatus ex gallico.

Jagiell. — Warsz. Uniw. — Zelińś. Edycyą z r. 1726 obacz: Barry Antoni.

— Konterfekt serca y umysłu Nayswyższego Pasterza Benedykta XIII. wyrażający życie jego y cuda, którymi go Bóg wszechmogący na dokument protekeyi swoiey w ciężkich zostającego niebezpieczeństwach za intercessyą świętego Filipa Neryusza secundował. Leopoli, 1725. w 8ce, k. nlb. 17.

Warsz. Uniw.

— ob. Barry Antonius (Icon exemplaris 1725—26) — Demonstratio (1727) — Herka Ign. Cant. (Tropheum 1730) — Hippolit od ś. Jana zob. Przybyłecki — Hoffmann Jozafat (Żywot świat informujący 1734) — Jan od Krzyża (b. r.) — Jubilaeum (1751) — Iwon Św. (1738) — Kiszka Leon (1724) — Krasowski (1726) — Miske Ludw. (1727) — Officia (1726) — Perrimezzi Joseph Maria (1727) — Przybyłecki Hippolit (Pamięć 1730) — Refutatio (1724) — Rok święty (1726) — Sposób nabożeństwa (1731) — Synodus provincialis Ruthenorum (1724) — Szczaniecki

Stefan (Remonstratio 1727) — Tarło Jan (Żniwo zbawienne 1726) — Westchnienia strzeliste wiary etc. (1728) — Vulpius Jos. (Vitae 1727) — Załuski Józef Andreas (Analecta b. r.)

BENEDYKT XIV. (Prosp. Wawrz. Lambertini 1675 † 3 Maja 1758). Sanctiss: Domini Nostri Benedicti Papae XIV. Allocutio habita in comitijs generalibus F. F. Minorum S. Francisci Conventualium celebratis XIV. Kalendas Junias 1753. Romae 1753. Vilnae secundis curis cum Superiorum facultate. Vilnae 1753. w 4ce, k. 5. nlb.

Czartor. — Ossol

— Sanctissimi Domini nostri Benedicti papae XIV. Allocutio habita in comitijs generalibus fratrum ordinis praedicatorum in conventu S. Mariae super Minervam celebratis V. Nonas Junij MDCCLVI. Romae excudebant Joachimus, et Jo: Josephus Salvioni typographi pontificii Vaticani. In archigimnasio Sapientiae. Reimpresum autem Cracoviae typis Michaelis Dyaszewski Sacr: Reg: Majest: typographi. (1756). w 4ce, stron VIII.

Jagiell. — Krasieńś. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Tenże tytuł. In archigymnasio Sapientiae. Reimpressa Leopoli typ. S. R. M. et Collegii Soc. Jesu (1756). fol. str. XI.

Krasieńś. — Ossol. — Jagiell.

— Breve Apostolicum facultatis impertiendi benedictionem cum indulgentia plenaria fidelibus in mortis articulo constitutis etiam per alios tam in Civitate quam Dioecesi Cracoviensi. Cum literis subdelegationis hujusmodi facultatis presbyteris tam saecularibus, quam regularibus in cura animarum laborantibus. Venerabili Fratri Stanislawo episcopo cracovien: [Bez osob. tyt.] Bez wyr. m. i. r. folio, k. 1.

Datowane Romae 21. Martij 1748. — Biskupem krakowskim był ówczas Andrzej Stan. Załuski Jagiell.

— Breve ad archiepiscopos et episcopos Poloniae, dat. Romae d. 11 Aprilis 1741 et Bulla, dat. Romae III.

Nonas Novembris 1741 (ratione matrimoniorum). B. m. (Varsaviae), 1741. fol. k. 6.

Ossol.

— Toż. reimpr Leopoli. folio.

Katal. Bibl. Odnows.

— Breve apostolicum Benedicti Papae XIV. concedens Adamo Stanisłao (Grabowski) episcopo Warmiensi et Sambiensi usum pallii et crucis ante se praeserendae. Romae d 21 Aprilis 1742. B. m. fol. kart. 2.

— Sanctissimi Domini Domini Benedicti Papae XIV. Bullarium in quo continentur Epistolae et Constitutiones pro Regno Poloniae et M. D. Lithuaniae, tum aliae selectiores pro universa ecclesia, editae, Celsissimo Illustrissimo Excellentissimo et Reverendissimo Dom. Dom. Venceslao Hieronymo de Bogusławice Sierakowski Archiepiscopo Metropolitano Leopoliensi in auspiciatissimo suae Archi Cathedralae aditu. Per Adalbertum Szyłarski Canonicum Leopoliensem et Praepositum Confrat. SS. Trinit. dicatum. Anno Domini 1760. Die 28 Septembris: Leopoli, typis Confraternitatis SS. Trinitatis cum privilegio S. R. M. w 8ce, kart 8, str. 406.

Na odwrocie tytułu herb a pod nim: In avitum Domus Sieracowsciorum insigne (sześciowiersz).

Drohob. — Jagiell. — Ossol.

— Constitutio SS. Domini Nostri Benedicti Papae XIV. De appellationibus et inhibitionibus comedendis, vel negandis. Romae 1742. Ex typog. Rev. Camer. Apostolicae (dopisano: reimpres. Varsaviae in typogr. Sch. Piarum). folio, str. nłb. 16.

Krasińs.

— Constitutio Sanctis. Domini nostri Benedicti Papae XIV. super clausura monasteriorum quorumcumq. virorum regularium. Romae 1742. Ex typ. Rev. Camerae Apostol. Reimpres. Poloniae cum testimonio MS. Petri Jastrzewski. 1742. folio, kart 4. Czartor. — Ossol.

— Constitutio super congregationibus generalibus clericorum Regularium Societatis Jesu. Romae 1746. Reimpr. Sandomiriae 1747. w 4ce, 1¹/₂ ark. (kart 5).

Jocher 7685.

Ossol.

— Sanctissimi in Christo Patris, et Domini Nostri, Domini Benedicti Divina providentia Papae XIV. Constitutio, qua ampllatur episcopis facultas imperitiendi benedictione cum indulgentia plenaria fidelibus in mortis articulo constitutis; etiam per alios, tam in civitatibus, quam in Dioecesibus ab ipsis subdelegatos. Impressum Romae 1747. Reimpressum Posnaniae, typis academicis. 1748. w 8ce, str. 48. kart 3.

Na końcu: Teodorus Czartoryski. Universo clero etiam PP. Soc. Jesu (kommunikuje im tę konstytucyę). Die 13. Januarii 1748. Jagiell. — Ossol.

— Constitutio qua canonicis regularibus Praemonstratensibus conceditur. Romae 1750, reimpr. Varsaviae. folio.

Warsz. Uniw.

— Sanctissimi in Christo patris et Dni nostri Benedicti Divina providentia Papae XIV. constitutio, qua basilica assisiensis S. Francisci in patriarchalem et capellam papalem erigitur: cum aliis gratis privilegis et indultis. Romae, typis reverendae Camerae Apostolicae 1754. Reimpressum Cracoviae, typis Stanisłai Stachowicz, bibliopolae almae Universitatis Cracoviensis. w 4ce, 1 kart. nłb. i 27 stron.

Branic. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Constitutio Sanctissimi in Christo Patris Benedicti, Divina providentia Papae XIV. nonnullas societates seu conventicula de Liberi Muratori seu Francs Maçons vel aliter nuncupata iterum damnans et prohibens. Konstytucya Oyca Świętego Benedykta z Boskiey opatrności Papieża XIV. niektóre towarzystwa albo schadzki de Liberi Muratori albo des Francs Maçons znowu potępiająca i zakazująca. Drukiem Kamery Apostolskiey. w 4ce, stron 16 (po łacinie i po polsku).

Pozwolenie na drukowanie datowane w Wilnie r. 1779. Text łaciński i polski obok. Ob. niżej Ustawa.

(Na końcu): Dano w Rzymie r. 1751. 18 Maja, papiestwa naszego r. 11.

Jocher 7472.

Krasińs. — Ossol.

— Droga do nabycia doskonałości chrześcijańskiej i do dostąpienia zbawienia wiecznego przez sposób modlitwy

wewnętrzney albo medytacyj codziennych od Najwyższego Namiestnika Chrystusowego Benedykta XIV. papieża wiernym Chrystusowym podana a od J.W. JMci Xiędza Wacława Hieronima z Bogusławic Sierakowskiego z Bożey i Stolicy apostolskiej łaski Biskupa przemyskiego z przydaniem pobożnych zabaw przez modlitwy poranne i wieczorne i inne potrzebniejsze wiary chrześcijańskiej nauki pokazana i ogłoszona, zaś z poprawą i przydatkiem przedrukowana roku 1758 w Przemyślu, w drukarni J. K. Mości. w 12ce, kart 18, str. 189, kart 3.

Warsz. Uniw.

— Epistola Pastoralis (na końcu data:) Romae d. 30 Junii 1741. folio, 1 ark. nlb.

Kraśniń.

— Epistola encyclica ad Patriarchas, Primate, Metropolitanos etc. Romae 1744, reimpr. Varsaviae. folio.

Warsz. Uniw.

— Epistola encyclica ad patriarchas, primates etc. Sanctissimi Domini Nostri Benedicti papae XIV. Romae, ex typogr. Rev. Camerae Apostol. 1745. [dopisano: reimpres. Varsaviae in typ. Schol. Piarum]. folio, str. nlb. 12 prócz karty tytułowej.

Kraśniń.

— Venerabilibus fratribus patriarchis, primatibus, metropolitanis, archiepiscopis, et episcopis universis gratiam, et communionem Sedis Apostolicae habentibus. Bez wyr. m. i r. folio, kart 7.

Brak karty tytułowej. Datow. 10 Juni 1745.

Na ostatniej karcie Christ. Ant. Szembek zaleca Epistolam encyclicam de jejuniis. Dat. Lovicii 27. Januarij 1746.

Jagiell.

— Epistola encyclica ad omnes patriarchas, archiepiscopos, atque episcopos de praeparatione ad annum universalis Jubilaei. Secundum exemplar Romae editum (1749). Bez miejsca przedruku (druk krakowski). w 4ce, str. 28.

Polkow. — Warsz. Uniw.

— Sanctissimi in Christo patris, et Domini nostri Domini Benedicti Divina providentia papae XIV. Epistola encyclica ad primatem, archiepiscopos et

episcopos regni Poloniae. de tollendis abusibus ab oratorijs privatis, quae sunt in domibus laicorum. Romae MDCCLI. Ex typographia Rever. Camerae Apostolicae (1751). folio, kart 24.

Od str. 23. Decretum felicitis recordationis Clementis Papae XI. circa celebrationem in oratorijs privatis, emanatum 15. Decemb. 1703. Branice. — Jagiell.

— Sanctissimi in Christo patris, et Domini nostri Domini Benedicti Divina providentia papae XIV. Epistola encyclica ad primatem, archiepiscopos et episcopos Regni Poloniae. De his quae vetita sunt hebraeis habitantibus in iisdem civitatibus, et locis, in quibus habitant christiani. Romae, MDCCLI (1751). Ex typographia Reverendae Camerae Apostolicae. folio, str. 8.

Jagiell.

— Sanctissimi Domini Benedicti papae XIV. Epistola Encyclica ad primatem, archiepiscopos et episcopos Regni Poloniae. [Na końcu:] Romae, MDCCLV. Ex typographia Rev. Camerae Apost. (Dopisano:) Reimpressum Varsaviae in typ. Sch. Piar. folio, str. nlb. 3.

Wydane z okazji przekładu dzieła La Borde: Principe sur l'essence des deux puissances. Każde dzieło to palić.

Jagiell. — Kraśniń.

— Epistola encyclica ad primatem, archiepisc. et episc. Regn. Poloniae. Romae, ex typogr. Rev. Cam. Apost. 1755. Reimpressum Leopoli in typ. Smae Trinitatis, anno ut supra. folio, str. 3.

Kraśniń.

— Epistola ad clerum graeco catholicum. Literae venerabili fratri Athanasio Szeptycki Archiepis. Metropolitano totius Russiae nec non dilectis filiis Protoarchimandritae, Archimandritis, Abbatibus et Monachis Ordinis S. Basylii Mag. Rhuthenorum. Benedicti Papae XIV. Bez w. m. i r. (1744) folio, str. nlb. 14.

Ossol.

— Sanctissimi in Christo Patris et Domini nostri Domini Benedicti divina providentia papae XIV. Epistola secunda encyclica ad primatem, archiepiscopos et episcopos Regni Poloniae

de dispensationibus matrimonialibus. Romae MDCCXLVIII. (1758). Ex typographia Reverendae Camerae Apostolicae. folio, kart 2. Jagiell.

— Sanctissimi in Christo patris et Domini nostri Domini Benedicti divina providentia papae XIV. epistola encyclica ad S. R. E. Cardinales ac Archiep. etc. Romae. Ex typogr. Rev. Cam. Apost. 1756. Reimpressum Varsaviae in typogr. sch. piar. folio, kart nlb. 2. Krasińs.

— Sanctissimi Domini nostri Benedicti papae XIV. Epistolae et Constitutiones pro Regno Poloniae editae ac ex ipso Bullario, Romae, typis sacrae Congregationis de propaganda fide impresso, excerptae Anno Domini 1758. Bez osob. tyt. w 4ce, stron 124.

Należy do zakończenia dzieła: Piasecki P. Praxis episcopalis, Leopoli. 1758. — Liczbowanie mylne bo do stronie 112 idzie numeracya od str. 313 po 318. dalej 219. potem znów 320—324. Obejmuje. Epistola I—XIX. Jagiell.

— Epitome doctrinae moralis canonicae ex constitutionibus ac operibus Benedicti XIV Pon: Max: collecta. Calissii, 1774. w 8ce.

Jocher 4106.

Porówn. Epitome.

— Extensio universalis jubilai in urbe celebrati a. d. 1750 ad universum catholicum orbem. Romae 1751. ex typographia Rdae Camerae apostolicae. Benedictus episcopus servus servorum dei universi Christi fidelibus praesentes literas inspecturis salutem et apostolicam benedictionem. Gedani, Hartmann. folio, str. 6. Czartor.

— Sanctissimi Domini nostri Benedicti Papae XIV. Apostolicae in forma brevis Literae ad Archiepiscopos et Episcopos Regni Poloniae et Mag. Ducatus Lithuaniae datae. Romae, ex typ. Reverendae Camerae Apostolicae. 1743. folio, kart 2. Ossol.

— Tenże tytuł. Romae, ex typ. Reverendae Camerae Apostolicae, 1743. folio, kart 5. Ossol.

— Toż. Romae 1743. folio, kart 3 nlb.

— Indulgentia visitantibus ecclesias Soc. Jesu Dominica Quinquagesimae. Romae, 1755. Datur facultas reimprimi die 7bris 1756. Cracoviae. folio, 1. ark. Czartor.

— Indulgentiae. Cracoviae, reimpressum in typographia episcopali, 1751. folio, 1. karta. Czartor.

— Benedictus XIV. Indulgentiae concessae pie et ex corde recitantibus actus virtutum theologiarum fidei, spei et charitatis. 1756. folio, 1. ark. Czartor.

— De jurisdictione Episcoporum quo ad ecclesias parochiales regularium, et personas curam animarum subditorum saecularium in eis exercentes. 1744. folio, kart 5. Ossol.

— Toż... curam animarum subditorum in eis exercentes. Benedictus Episcopus Servorum Dei. Ad perpetuan rei memoriam. B. m. i r. dr. (1751). Bez osobn. tyt. folio, sign. A — C. (kart 5).

Na końcu: Cajetanus Sołtyk dat. Chwałowicys 14 maj — Okólnik.

Jagiell. — Ossol.

— Literae (dat. Nonis Aprilis 1741) per quas Canonici et Moniales ordinis Hospitalarii S. Spiritus in Hispaniarum. et Poloniae regnis commorantes a praeceptoris generalis S. Spiritus in Saxia de Urbe jurisdictione eximuntur et locorum ordinariis subiciuntur. Romae, ex typogr. Camerae Apostolicae 1741. w 4ce, kart 4. Czartor. — Ossol.

— Sanctissimi in Christo Patris et Domini nostri Domini Benedicti XIV. Divina providentia Papae XIV. Literae decretales super canonizatione Beati Petri Regalati sacerdotis professii ordinis minorum regularis observantiae inter Hispanos restitutoris. Romae, 1746. ex typogr. rever. Camerae Apostol. Reimpressae superior. permissu. Cracoviae typ. Univers. 1746. w 4ce, kart 11 nlb.

— Toż. w 4ce, kart 9 (ark. C.).

Ossol. — Warsz. Uniw.

— Literae scriptae per Benedictum Papam XIV. et per Andream Załuski

Episcop. Cracov. universi clero editae. D. 3. Juli a. 1755. folio, kart 2.

Ossol.

— Modus a Bened. XIV. approbatus benedictionem in articulo mortis constitutis, delegata facultas Val. Alex. Czapski intra fines dioecesis Vlad. et Pomesaniae. w 8ce, kart 2. Czapski.

— Odpusty od Oyca S. Benedykta Papieża XIV tak nauczającym y uczącym się sposobow modlitwy wewnętrzney, iako też y samę modlitwę, to jest nabożne rozmyślenia odprawuiącym, wiecznemi czasy nadane r. 1746. B. m. 1768. w 8ce, kart 4.

Jocher 7818.

— Toż... nadane. Publikacya listu Papieżkiego z odpustami na medyacye. Bez w. m. i r. folio, kart 1.

Ossol.

— Oratio habita tertio decimo Calendae Junii 1741 a Sanctissimo Domino nostro Benedicto Papa in aula capitulari Definitorii Generalis Ordinis Minorum Sancti Francisci Conventualium apud Basilicam SS. XII. Apostolorum de urbe Pontifica Majestate ac praesentia Comitum Generalia ejusdem ordinis clementissime decorante. Superiorum facultate. Romae 1741. in typ. Komarek excusa. Reimpress. Callissii 1741. w 4ce, str. VIII. Ossol.

— Tenże tytuł... clementissime decorante. Cum licentia superiorum. Romae, 1741, ex typ. Komarek sup. facultate. Reimpress. Leopoli, typ. Confraternitatis SS. Trinitatis. Anno 1741. w 4ce, kart 2.

Ossol.

— De postulatis seu pactionibus, capitulationibus, concordatis, statutis Sanctissimi Dni nostri Benedicti Papae XIV. de synodo dioeciesana ex libris tredecim et signanter ex libro XIII. excerptum, et ad notitiam omnium abbatum, et monasteriorum regni Poloniae typo impressum Anno Dni 1773. Cracoviae, typis episcop. Seminarii Academ. dioecies. w 4ce, 14 kart nlb. Warsz. Univ.

— Iubilaei universalis sub pontificatu Sanct. Dom. Nostri Dom. Benedicti XIV. ad universum orbem catho-

licum extensi etc. promulgatio. Typ. Universit. Zamosc. (1751). folio, str. nlb. 20. prócz karty tytułowej.

Krasińs.

— Rituale Romanum. Leopoli, typ. Confrat. S. Trinit. 1772. w 4ce.

Przyłęcki Bibl.

— Sollicitudo pastoralis. Posnaniae, 1742 zob. Czatoryski Teod.

— Ustawa Benedykta XIV., i jego poprzednika Klemensa XII., potępiająca Francs Maçonów, czyli wolnych mularzy. (Bez osobn. tyt) B. w. m. i r. (1753). w 8ce mn., kart nlb. 8.

Akad. — Krasińs. — Jagiell. — Przewoz.

— Uniw. Warsz.

Obacz wyżej Konstytucya.

— Venerabili Fratri Antonio (Wołłowicz) Eppo Luceor. Benedictus Papa XIV. Dat. Romae 14 Mart. 1755. Varsaviae, 1755. w 8ce, ark. A₇.

— Venerabilibus archiepiscopis et episcopis Poloniae Benedictus XIV. 1742. folio, ark. B₂.

Porów. Breve.

— Venerabilibus fratribus Archiepiscopis, Episcopis caeterisque locorum ordinariis episcopalem jurisdictionem in Regno Poloniae habentibus. Benedictus Papa XIV. (Bez osob. tyt.) Bez wyr. m. i r. Datow. Romae V. Octob. 1754. folio, kart 1.

Okólnik z powodu, iż żołnierze skazywani za popełnione zbrodnie, chronią się do kościołów, a ztamtąd ich przełożeni gwałtem porywają. Zabrania przyjmowania winowajców do kościołów.

Jocher 7463.

Jagiell.

— Venerabilibus fratribus Canillo Icosciensi Fabricio Patracensi Ignatio Michaeli Caesaraensi et Lucae Melchiori Nicomediensi archiepiscopis et ordinariis nostris atque hujus et Sedis Vienne Poloniae ad Tractum Rheni et Belgii respective nuntiis. folio, kart nlb. 2.

Warsz. Uniw.

— Krótki zbiór o obrządkach Mszy Świętej offiary z dzieła Benedykta XIV. papieża De Sacrificio Missae zebrany A na pożytek prawowiernych powszechności do druku podany przez X. Józefa Legowicza plebana korcezyńskiego.

W Wilnie, w drukarni J. K. M. przy Akademii 1784. w 8ce, kart 5. str. 323.
Katal. Grölla ma także z datą 1780.

Ossol.
— Obacz: Anioł z obronna ręką (1753) — Bullae (1799) — Caeremoniale jussu.... editum (1758) — Casus (1766) — Chybiński X. Ludwik (1740) — Constitutiones (1789) — Hannenberg Gotfryd (1744, 1755) — Hylzen J. (1749) — Jubileusz wielki pozwolony (1751) — Klemens XII (1747) — Kobielski Franciszek Antoni (bez r.) — Lambertinus Prosper (1766) — Lipski Nicolaus (1642) — Mansi Joannes Dominicus (Epitome 1774) — Messis aurea (1745) — Monita (1751) — Novenna (1759) — Obrona (1760) — Owoc (1754) — Ozdoba (1767) — Postulata (1763) — Promulgatio (1751) — Rafał X. (1757) — Sierakowski Wacław Hier. (Droga 1773, Edykt 1753, (List 1758) — Sobieszczański X. Alex. (Jubileusz 1741) — Supplicatio facti et iuris (1755) — Szylarski Adalbertus (Sanctissimi Domini etc. 1760) — Wędrychowski J. (Brama złota 1751) — Załuski Andreas Stan. (Litera 1755) — Postanowienie względem Spowiednika (1748) — Zienkiewicz Michał (Rok łaski 1751) — Żółkowski (Messis 1745).

BENEDYKT Święty Opat z Nursii (480—543). Regula S. Benedicti. Et constitutiones Congregationis Eremitarum Camaldulensium. Montis Coronae. Visae, et approbatae a Summo Pontifice. Clemente. Nono. Cracoviae ex typ: M. Iacobi Moscicki, Ph: D. Anno D. 1674. w 4ce, 1 kartka tyt., 4 kart nlb. (indexu), str. 249 i 2 nlb., na końcu indexu kartek 20.

Na tytule rycina przedstawiająca Ś. Benedykta i Ś. Romualda. Rytownik podpisany F. (rater) M. B.

Jocher 7691.

Czartor. — Czsetwert. — Jagiell. — Ossol.

— Regula S. P. Benedicti abbatiss Monachorum Patriarchae cum declarationibus et constitutionibus Patrum Congregationis Cassinensis, itemque constitutionibus Congregationis Benedictino-Polonae ac Bavaricae additisque non-

nullis constitutionibus Summorum Pontificum in unum volumen collectis curis et studiis P. Venceslai Ziolkowski Ord. S. P. Benedicti professi Tynecensis, Congregationis Benedictino-Polonae, Poenitentiarum monialium Vilmensium ejusdem Ord. 'Vilnae typis Basilianis MDCCXCII. (1792). Superiorum permissu. w 4ce, kart 9 i 397 str.

W przedmowie pisze autor, że otrzymał pozwolenie do ułożenia tego zbioru na Kapitule r. 1791. Do str. 148. idzie Regula. Od str. 130. Constitutiones congreg. Cassinensis. Od str. 279 do 344 idą Konstytucye Zgromadzenia Benedyktynskiego Polskiego S. Krzyża, które poprzedza Breve połączenia klasztorów Benedyktynskich polskich w związek (Congregatio) pod tytułem S. Krzyża, datowane w Rzymie r. 1709 d. 2. maja.

Jocher 7692.

Akad. — Jagiell. — Zielińś.

— Reguła błogosławionego i Bogu upodobanego Oycy Benedykta S. na polski język pilnie przełożona. Która się sprawują najprzód Bracia zgromadzenia świętego świętej Justyny Padewskiej, a od Klasztoru który sanże Benedict S. założył roku Bożego 528 zowią się de Monte Cassino. Potym iey też poniekąd używają Zakonnicy Ordinis Cisterciensis. W Krakowie, w drukarni Andrzeja. Piotrkowczyka r. 1597. w 4ce, ark. S₂. (kart 69.) druk gocki.

Na odwrocie tytułu herb J. Wereszczyńskiego i wiersz Jana Lancjusza.

Przypis X. Józefowi Wereszczyńskiemu.

Po dedykacyi idzie wymienienie klasztorów Reguły S. Benedykta i Cystersyjskiego. Żywot Ś. Benedykta idzie do ark. E₂ poczem przemowa Ś. Benedykta kart 2. a od F₂ tekst Reguły. Od ark. R₂ Bernarda Wykład na one słowa Ewangielii św. a na ark. S. List Bernarda S.

Dodane życie Ś. Benedykta wyjęte z księgi II dialogów Grzegorza W. Tłumaczył Seb. Klonowicz.

Czartor. — Dzików. — Ossol. — Warsz. bibliot. — Uniwer. lwow.

Jocher 7686.

— Reguła Świętego Oycy Benedicta. Z łacińskiego przetłumaczona, y z Reformacją porządkow, Chełmińskiego, Toruńskiego, Żarnowieckiego, Nieswiejskiego, y inszych wszystkich w Krolestwie polskim teyże Reformacyey y

Reguły S. Benedykta, które teraz są y napotytn ziednoczone będą, Klasztorow Pánienskich. Władza stolice apostolskiej, przez Jásnie Wielmożnego Oycà, X. Wawrzyńca Gębickiego, z łaski Bożey Biskupa Chełmieńskiego, Pomezániey administratorà etc. Roku pàń. 1605. potwierdzona. Nà końcu położone krotko zebrane łaski y odpusty przez wczestnictwo tymże Zakonnicom od ś. pàmięci Clemensa PP. VIII dàrowane wiecznie. Wykład słow Pàńskich oświeca, y dàie wyrozumienie máluczki, Psal: 118—130. W Krakowie, u Wdowy Jakubà Sybeneycherà Roku P. 1606. w 4ce, kart 11 str. 193. (właściwie 275), kart nlb. 17 orcz approbata str. 1.

Tłumacz Półgęskowicz Mesochonius.

Od str. 154 idzie Porządek nowicyatu. Od str. 262. Przywileje, łaski y odpusty Zakonnicom Zgrom. Kassyneńskiego. Od str nlb. na końcu: Mieycza pisma S. w regule S. Benedykta polskiej Po omyłkach druku idzie approbata. Po stronie 262, idzie stronicowanie mylnie oznaczone 181—193. Maciejows. Piśmienn. III 68.

Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Tenże tytuł... Klasztorow Pánienskich. W Lublinie w drukarni Pawła Konrada. 1635. w 4ce, 275 str. Jocher 7688. Ossol.

— Toż. W Krakowie (1635). w 4ce. Kat. księgarski. Ta data nie udowodniona

— Reguła Świętego Oycy Benedykta z łacińskiego na polski język teraz pilniey, niż kiedy przełożona. Z dozwoleń starszych. Drukowano w Wilnie w drukarni Oycow Franciszkanów Roku pàńskiego 1677. w 12ce, k. 2. nlb., str. 235 i rej. kart 4.

Wydawca X. Stan Szczygielski przypisuje: Braciy y Siostrom Zakonnym pod regułą S. O. Benedykta. Powiada, że ponieważ: egzemplarzy polskich reguły nie jest wiele, bo krom Acernusowego przekładania, które jako od człowieka świeckiego nie było dostateczne, a też z opuszczeniami — tedy przełożył z łaciny wiernie, przydawszy summaryusz reguły. Porządek zakonnych zabaw.

Approb. Censoris Vilnae 2 dec. 1676. Summaryusz idzie od r. 180. Porządek zabawy od str. 209.

Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Raczyns.

— Reguła Świętego oycy Benedykta z łacińskiego na polski język teraz pilniey, niż kiedy, przełożona z dozwoleń starszych. Wydrukowana teraz powtórnie w Wilnie w drukarni J. K. M. akademickiey Soc. Jesu, Roku. 1756. w 8ce, kart 2, str. 180, rejestr k. 3

Na str. 140 rejestr, od str. 141 Summaryusz.

Na str. 152 wydrukowano mylnie 142.

Przedruk ten dokonany jest staraniem i kosztem Mechtłydy Anny Hilzenowej, zak. Benedykt. konwentu wileńsk. Xieni — Approbata pierwszej edycyi ma datę roku 1676.

Jocher 7689.

Jagiell. — Bibl. XX. Cystersów w Mogile. X. Polkowski.

(Benedykt Święty, Opat z Nursii).

Benedykt Święty męczennik Rzymski osobliwie od morowego powietrza w nabożeństwie za patrona zalecony. Lwów, Soc. Jesu.

— Catechismus monasticus. Sive Regulae S. Benedicti synopsis analytica. Ob.: Szczygielski St. (1668).

— Kazanie na dzień Ś. Benedykta miane w kośc. Tynieckim JMciów XX. Benedyktynów r. 1745 d. 25 Marca. (Brak tytułu). folio, kart nlb. 12.

Porówn. Kmita Stan.

Krasińs.

— Męczeństwo y żywot Ś. Benedykta i nabożeństwo do tegoż we Lwowie. 1712. w 8ce.

— Pieśń o Świętym Oycy Benedyckie. Bez osobn. tytułu i bez wyr. m. dr. i r. (r. 17...) w 8ce, k. 1.

— Hymn (na cześć S. Benedykta). Bez wyr. m. i r. i bez osobn. tytułu (r. 17...) w 8ce, k. nlb. 1.

— ob. Andrzejowski Kar. (Duch 1765) — Blosyusz Ludwik (Zdania wyborne 1778, Ustawy życia 1766) — Chodykiewicz Klemens (1767) — Directorium (1728, 1729, 1730, 1733, 1742, 1743, 1750, 1762, 1763, 1764, 1767, 1769, 1770, 1772, 1778, 1779, 1781, 1784, 1786, 1788, 1789, 1790, 1791, 1795, 1798, 1799) — Fischingianus Joach. (1731) — Gawath Jakob (1643) — Gembicki Wawrzyniec (Reguła) — Gertruda Św. (1763) — Gizy W. (Wonia najwdzięczn., Zakon Benedykta 1738) — Gorzyński Anioł

Ignacy X. (1716) — Gravina Dominicus (1618) — Grzegorz W. papież (Szczygielski St. O żywocie) — Jabłoński Jacek (1736) — Jaskiewicz Mik. (1741) — Joachimus abbas (Animad. 1735, Thesaur. 1731, Uwagi 1765) — Kanon Andr. (1648) — Kielbaszewicz Anzelm Bernard (1777) — Klonowicz Fab. Seb. (1598) — Kmita Stanisław (Kazanie na dzień 1745, Wielki luminarz 1785) — Koczorowski Franc. X. (Wielki Patryarcha 1734) — Laszkiewicz M. (Festum 1742) — Lavacrum (1601) — Lipiewicz Andrzej (1770) — Mieszkowski Hyacinth (1729) — Mirecka Franc. Dor. Maur. (Serena dies 1727) — Mirecki Kryst. Stan. (Erectio 1712, Statuta 1732) — Miske X. Ludw. (1721) — Musiałowski X. Wojc. (Reguła 1776) — Naramowski Adam (1721) — Nomina vivorum (1759—1765) — Norses X. Antoni (1744) — Odpusty (1768) — Officia (1719) — Ostański Benedykt Józef (1780) — Ostrowski X. Grzegorz (1769) — Paszkiewicz Michał (1742) — Pikulski Gaudenty X. (1765) — Płocki Wojc. (Błogosławieństwo 1623) — Powieść (b. r.) — Pstrokoński Mat. (1648) — Putanowicz Józef Aloyzy (Kazanie 1769) — Radomiński Jan (1720) — Sanner Stanisław (Iesnohopicia 1680, Vivanda niebieska 1692) — Schwartz Izidor (Congregatio 1774) — Solary P. (Phase i. e. przejście 1701) — Starowolski Szymon (Wielki patryarcha 1641) — Stengel Karol X. (Corona lucida in coelo b. r.) — Strzenikowski Piotr (Sacra septenna 1702) — Szczygielski Stanisław (O żywocie św. Benedykta z Nursii 1683, Aquila 1663, Calendarium 1663, Catechismus 1688) — Treter Tomasz (Symbolica vitae 1612) — Trythemiusz Jan (O chwale zakonu 1607) — Turrekremata Jan (Reguła 1617) — Węgrzynkiewicz X. Jan (Posag 1623) — Wolski Stan. Bened. (O najznakomitszych klasztorach 1738) — Wysocki Szym. (1606) — Zakiewicz Cyprian (Równy w 1756) — Zawadzki Roman (Metal na taxie

1709) — Zielonacki Ludwik (Acervus 1643).

(Benedyktyni). Congregatio Benedictino Polona abbatum, praelatorum ob. Chyliński Ben. (1768) — Schwartz Izidor (1774).

Benedyktyni obacz Andrzejowski Karol X. (Kalendarz 1768) — Calendarium (Szczygielski 1663) — Catalogus (1787) — Chyliński Benignus (1768) — Erectio (1712) — Ilias (1751) — Gębicki — Jabłoński Jac. (Drzewo 1736, Dies 1735, Officia 1736) — Klemens XI. (1712) — Kowalski Hieronym (1777) — Kwiatkiewicz M. (Krzyż 1690) — Miraeus A. (1614) — Monasteria (1780) — Musiałowski Adalbertus (b. r.) — Nomina fratrum (1759) — Płocki Alb. (Błogosławieństwo 1622) — Regimen (1797) — Schwartz Izidor (Congregatio 1774) — Series abbatum (1753—80) — Szczygielski Stan. (Aquila 1663, Series 1668, Pharos 1669, Tinecia 1668, Calendarium 1663, O życiu i cudach 1683) — Wrotnowski Ild. (Atlantes 1728) — Zdrowski Joh. (Octavarum 1678, Pektoralik 1684).

Benedictino-Polona crux ob. Klemens (b. r.) — Mirecki Christian Stan. (1732).

(Benedyktynki). Replika Paniien Benedyktynek Wileńskich przeciwko W. Jmć Panu Buharewiczowi Regentowi Grodzkiemu Mińskiemu (r. 1778). folio str. 10.

Jagiell.

— ob. Boharewicz Bogusł. (Sprawa 1779) — Łapczyński Antoni Chryzanty (1726) — Mortęska Magdalena — Pakostyusz X. Wojciech (Sprawa o reformat. 1618) — Zbiór imion (1781).

Benedyktowicz Jan ob. Protasowicz Jan (Konterfekt 1597).

Beneficentia Regis Math. Cas. Sarsbiewski 1639. ob. Rywocki J. X.

Benefeld Fryd. Wilh. Prediger in Ost-Preussen z Królewca, (ur. 11 Sierp 1753) ob. Arnold Dan. (Nachr. 1774).

Literar. Nachr. von Preussen 1781. s. 4.

Beneficium (Primum) et concessio simultaneae investiturae in ducatu Bo-

russiae. (Nad tem winieta, równie jak nad każdym następującym dokumentem). Bez r. m. i dr. (Druk i winieta podobne jak drukarni Mik. Scharffenbergera). folio, k. nlb. 50. (ark. sign. A—N₂) między temi kart 6 białych.

Obejmuje: Na odwołanie tytułu: Responsum oratoribus Joachimi Marchionis Brandenburg. Pietrouię 7 Febr datum a. 1559. — Potem idą dokumenta kaźden z osobnym tytułem i tak ark. B. Confirmatio simultaneae investiturae (p. Sigism. Augustum); ark. C. Literae infeudationis et investiturae Sig. Augusti; ark. D. Renovatio simultaneae investiturae; ark. E. Declaratio Sig. Augusti Regis Electorem Johannem Georgium; ark. F. Responsum et recognitio Regis Henrici; ark. G. Responsum Regis Stephani 1577; ark. H. Alterum Responsum Stephani; ark. J. Diploma infeudationis R. Stephani; ark. K. Responsum Sigism. III.; ark. L. Responsum S. R. Majest. Caspari Brandnero Consiliario 1588; ark. M. Diploma infeudationis R. Sigismundi III.; ark. N. Responsum Regis Sigism. III. legatis Marchionum Brandeb. an. 1589. — Wydanie wspañiałe. — W Bibliot. Świdzińskich były dwie odmienne edycye.

Hoppe: De script. Polon. 1723. s. 264. przytaczając treść 13-tu aktów w tej publikacyi, podaje ostatni: Declaratio conditionum feudaliū Joachimo Frider. Electori a rege Sigismundo 1605.

Branic. — Czartor. — Ossol. — Kórnic. — Jagiell. — Gdańska miejska.

Beneficia (Benefitia) ob. Kozubski (ecclesiast. 1610) — Leśniewski (optime collocata 1702) — Minocki Fr. Jos. (ecclesiast. 1769) — Suski Jędrz. (ruskie: Deklar. statut. 1612) — Zabielski Stan. (Opusculum).

BENEVICIUS Joachimus. Prosperitatis Dantiscanae infallibilitas oder unfehlbare Glücks-Muthmassungen. Was massen, allein nechst Gottes reichem und gedeylichem Segen, allerhand ersprissliche Wolfahrt und guten Willen, die Cron Polen wegen Welt-kündig-löblicher im letzten Schwedischen Kriege geleisteter Treue, der Stadt Dantzig förder beständigst werde bezeigen. Welches aus durchlechtigster, grossmächtigster Königlicher Majestät, zur gewünschten Glücks-Hoffnung, zum ersten mahl nach erhaltenem Frieden, glücklich verwaltenden Burggrabbens, des wole-

delen gestrengen hoch und wolweisen Herrn Herrn Nicolai von Bodecken, eines gemeinen bestens in Dantzig Raths und Kämmer-Herrn wie auch Scholarchen und Krieges-Raths Bey-sitzern, nahmens-Buchstaben-Versetz und Dolmetschung deroselden wole-delen gestrengten Herrlichkeiten zun Ehren. Sämtlicher Dantzker Bürgerschaft bey gegenwertigem aussm. Kriega noch hinterstelligem Mangel, zur angenehmen Glück Hoffnung ist aufgesetzt und nebst beygefügter Friedens-Posaune, so vorhin (vor der Köhre) im Anfang des Mertz, dem Druck nach verfertiget. Am dritten May, da man zum ersten mahl Jährliches Gedächtnüss erhaltenen Friedens feyerlich begieng, mit gebührender Ehrerbiet- und beständigen Friedens auch Glücks-Wünschung überreicht. Gedruckt bey Dawid Friedrich Rheten, Dantzig, Anno 1661. w 4ce, kart nlb. 6. Czartor.

Beneman Gotfr. ob. Lengnich G. (Herrn 1734).

Benesius Jan ob. Boter (Theatrum 1659).

BENEVENTANO Marek i Cotta Joannes. Sarmatiae Europae tabula, ad mentem Claudii Ptolomei Alexandrini, scriptoris veteris geographiae nobilissimi a Marco Beneventano Monacho Coelestino, atque Joanne Cotta Veronensi, consummatissimo utroque mathematico confecta. (Znajduje się w dziele: Claudii Ptolomaei Geographia. Romae, 1508). Encyklopedya powsz. Orgelbr. 1860. T. III. str. 159.

— ob. Ptolomaeus (1508).

Benicken Joachim ob. Hannenberg Godofrid S. J. (1728).

BENIGNI Francesco, da Camerino. Oda. L'invito all' Illustriss. et Eccellentiss. Signore Don Giuseppe Varano de' Duchi di Camerino, a celebrare la Gloria delle Armi Cesaree e Polache trionfanti sopra l'esercito Ottomano nell'assedio di Vienna. Camerino, 1684. w 4ce, str. 24.

Ciampi Bibliogr.

Ossol.

Benignus od Ś. Ducha ob. Ozdoba (1767).

BENIGNUS X. od **Ś. Teresy** Karmelita bosy. Proces życia człowieka grzesznego i temuż Remonstracya nieskończonego miłosierdzia Boskiego zasługami męki Jezusowej pozyskanego szesciu kazaniem passyonalnemi ogłoszonym... przez W. O. Benigna od św. Teresy... do druku podany. W Krakowie, w drukarni Seminarjum bisk. Akademickiego, 1759. w 4ce, k. 7, 142.

Podana Wiktorów genealogia w przedmowie. Uniw. lwow. — Warsz. Uniw.

— Wielowładność nad ziemskim poddanstwem królowy nieba y ziemi Maryi, do tych czas w monarchii kościoła wojującego łaskawie słynący, teraz w woiewodztwie Kiiowskim przy Jey obrazu Berdyczowskiego, w kościele WW. OO. Karmelitów Bossych solenney koronacyi káznodziejskim stylem ogłoszona, Roku p. 1756 dnia 16 Lipca, przez X. Benigná od S. M. Teresy Karmelitę Bossego, ná ten czas konwentu lwowskiego przeora, á teraz prowincyi polskiej deffinitóra, Wielmożnemu Jmei Panu Stanisławowi Sciborowi z Rudolowie Kotkowskiemu, woiewodztwá krákovskiego miecznikowi, ná oświádeczenie prawdziwey przychylności konsekrowana. Roku páńskiego 1758. W Krakowie, w drukárni J. O. X. JMei biskupa krákovskiego. folio, 7 ark.

Na odw. str. tyt. herb Trąby na blasze ryty i pod nim 16 w. pols. — Przypisał prozą temuż miecznikowi. — Jest tu wiele szczegółów do rodziny Kotkowskich.

Encykl. kośc. II. 178.

Dzików — Jagiell. — Warsz. Uniw.

BENIOWSKI Maurycy August (ur. 1741 w Werbowie † 23 maja 1786). Des Grafen Moritz August von Beniowsky Begebenheiten und Reisen, von ihm selbst beschrieben. Aus dem Englischen uebersetzt von L. D. Ebeling, Professor am Gymnasium zu Hamburg und dr. J. P. Ebeling Stadt- u. Landphysikus in Parchim. Mit des erstern Anmerkungen und Zusätzen wie auch einem Auszuge aus Hippolitus Stefanows russisch geschriebenen Tagebuche über seine Reise von Kamtschatka

nach Makao. Mit Landkarten und Kupfern. Mit allergnädigsten Freiheiten. Hamburg, bei Benjamin Gottlob Hoffmann 1791. w 8ce. T. I. s. XIV. 415. portr. 1., plan 1. T. II. k. 3, str. 292, k. 1. i 1. ryc.

Czartor. — Ossol.

— Tenże tytuł ... Makao. Erster Band. Neue verbesserte Auflage. Mit Landkarten und Kupfern. Mit allergnädigsten Freiheiten. Hamburg, bei Beniam. Gottl. Hoffmann 1797. w 8ce. T. I. k. 2, str. X. k 2, str. 246. T. II. k. 4 i od str. 5—347. Tworzy III. i IV. tom zbioru p. t.: Neuere Geschichte der See u. Landreisen).

Jagiell. — Zielińs.

— Gedenkschriften en Reizen. Naar de Engelsche vertaaling uit het oorspronglyk handschrift overgezekt. Tom I—IV. Haarlem, 1791—1792. w 8ce.

Petersb.

— Gedenkschriften en Reizen, benevens het verhaal zijner ballingschap, verblýf en ontoluchting ait Kamschatka. T. I—II. Amsterdam. w 8ce.

— Historia podróży y osobliwszych zdarzeń sławnego Maurycego — Augusta hrabi Beniowskiego szlachcica polskiego y węgierskiego, zawierająca w sobie: Jego czyny wojenne w Polsce, w czasie Konfederacyi Barskiej — wygnanie iego nayprzód do Kazanu — potem do Kamszatki — waleczne iego z tey niewoli oswobodzenie sie — żeglugę iego przez Ocean spokojny do Japonii — Formozy — Kantonu w Chinach — założenie nareszcie przez niego osady na wyspie Madagaskarze, z zlecenia francuzkiego rzadu — iego na tey wyspie wojenne wyprawy, ogłoszenie go nareszcie naywyższym Madagaskaru rządca. Z francuzkiego tłamaczona. W Warszawie, w drukarni Tomasza Lebrun, succesorsoa ś. p. Piotra Dufour, 1797. w 8ce, T. I—IV. str. 356, 350, 407, 400.

Przekład dokonany z francuzkiej edycyi J. H. Magellana.

Bandtke Hist. druk. II. 206.

Czartor. — Jagiell. — Uniw. lwow. — Zielińs.

— Grefwens Mauritz August von Beniowskis Lefnadslopp och Resor, af honom sjelf beskrefne. I Sammandrag med Tillägningar. Stockholm, tryckt i Kongl. Ordens — Tryckeriet, 1791. w 8ce, kart nlb. 8, str. 415.

Tłumacz Sam. Ödmann.

Jagiell. — Petersb.

— Memoirs and travels, consist. of his military operations in Poland, his exile into Kamschatka, his escape and voyage from that peninsula through the North. Pacific Ocean, touching to Japan a. Formosa, with account of the French settlem, he was appointed to form upon Madagascar. Translated from his original manuscript. Tom I—II. London printed for G. G. J. and J. Robinson, 1790. w 4ce. Tom II. w 4ce, str. 399, planów 8, rycin 3.

Tłumacz William Nicholson (1752 † 1815).

Czartor.

— Reisen durch Sibirien und Kamtschatka. Aus dem Englischen übersetzt. Mit Anmerkungen von Joch. Reinh. Forster. Berlin. 1790. w 8ce.

Petersb. — Uniw. lwow.

— Schicksale und Reisen des Grafen Moritz August von Beniowsky Ungarischen und Pohnischen Magnaten, von ihm selbst beschrieben. Aus dem Englischen ausgezogen. Tubingen, 1791. w 8ce. I. Band Kriegsoperationen in Pohlen und Gefangenschaft in Kamtschatka. Uebers. v. Georg Foerster. II. Band Fahrt durch das Stille Meer über Japan und Formosa nach China und Errichtung einer franz. Colonie zu Madagascar.

Raczyńs.

— Tenze tytuł. Uebersetzt von Förster. 2 Bände mit Portr. Leipzig, Dyck. 1791. w 8ce.

— Reise. Aus dem Englischen übersetzt und abgekürzt. Tom I—II. Reutlingen, 1796. w 8ce.

— Voyages et mémoires de Maurice-Auguste Comte de Benyowsky, Magnat des Royaumes d'Hongrie et de Pologne, etc. etc. Contenant ses opérations militaires en Pologne, son exil au Kamchatka, son evasion et son voyage à travers l'Océan pacifique, au

Japon, à Formose, à Canton en Chine et les détails de l'établissement qu'il fut chargé par le ministère François de former à Madagascar. A Paris, chez F. Buisson, Imprimeur Libraire, rue Hautefeuille, n° 20. (1791). w 8ce. T. I. kart 2, str. VIII. 466. T. II. kart 2, str. 486.

(Redigés par Jean Hiacinte Magellan et publiés par Noel).

Akad. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Przeździec.

— Wahre Geschichte des Grafen Benjowsky, für die Zuschauer und Leser des vom Hn. v. Kotzebue herausgegebenen Schauspiels die Verschwörung von Kamtschatka. Hamburg, 1794. w 8ce.

Są trzy wydania. — Por. Kotzebue.

Bibl. petersb.

— Rontó Pálnak, és gr. Benyovský Mór. nak életek, földön, tengereken álmélkodásra méltó túrt. s' véghez vitt dolgaiknak leírása. Pozson, 1793. w 8ce.

Jest to edycja pierwsza popularnej historyi podróży Beniowskiego wierszem przez Józ. Guardanyego.

ob. Kaffka Nord Archiv. 1808. I. 30—41. (Carl Behem). — Recke u. Napierski I. 91. — La Patrie 23 list. 1841. — Przyj. ludu R. VIII. s. 283 i 289. — Wojcicki Cmentarz III. 66—70. — Tygod. ilustr. 1864. T. IX. s. 149. — Gazeta Warsz. 1772. Nr 64. — Horanyi Alex. (Memoria hungarorum) 1782.

Benisch Stef. Ant. ob. Piskorski Seb. (Regia 1702).

BENISŁAWSKA Konstancya z Ryków (ur. 6 stycz. 1747 † 8 listop. 1806 r.). Pieśni sobie śpiewane od Konstancyi z Ryków Beniławskiej za naleganiem Xięstwa Inflantskiego za naleganiem przyjaciół z cienia wieyskiego na jaśnia wydane. W Wilnie, w drukarni J. K. Mci Akademickiej. Roku 1776. w 8ce, kart 87. (ark. L₈).

Są to same pieśni pobożne, a głównie poema na temat słów modlitwy pańskiej.

Bentkows. Hist. lit. I. 306. — Sowiński J. Polki str. 73. — Backer Bibliot. 1890. I. 1307. mylnie wymienia pod jezuitą Konst. B. — Br. Grabows. w Bluszczu. — W. Dawid. Niwa 1891. N. 2. Cz. Jankowski Słowo 1891. N. 29.

Akad. — Jagiell. — Krasíns. — Ossol. — Przeździec. — Radziwiłł w Bykowie — Zielińs.

BENISŁAWSKI Jan, Biskup Gada-reński (1735 † 1812). *Institutiones logicae, seu brevis tractatus de cultura ingenii*. Vilnae, 1774. w 8ce, str. 37.

Edic. Joz.

Kijows. — Wilno.

— Rozmyślania dla XX. świeckich o powinnościach chrześcijańskich. Z listów i ewangelii, które się każdej niedzieli we Mszy Świętej czytają, wzięte. Służące kapłanom ku należytemu przygotowaniu do Mszy Świętej i Komunii, ku poznaniu obowiązków stanu kapłańskiego i ku przysposobieniu się do dawania pożytecznych nauk ludowi chrześcijańskiemu. Ułożone przez jednego kapłana plebana w dyecezyi św. Klau-dyusza po francuzku, a dopiero na język polski przełożone pracą JW. JM. księdza Jana Benisławskiego biskupa Gadareńskiego, koadjutora arcybiskupstwa Mohilowskiego, prezydenta Coll. Inst. rzymsko-katolickiego departamentu, do druku podane. Tom I. w Połocku w uprzywil. od Jego Imperator. Mci drukarni Coll. Soc. Jesu. R. P. 1799. w 8ce, str. 723.

Tomy II. i III. wyszły r. 1801—2.

Dzieje dobrocz. 1824. IV. 96. — Encykl. Orgelbr. III. 166—7. Wilno.

BENISŁAWSKI Konstanty. Cyrus z pierwu przezwany od poety Alexys, traiedia dwa imiona pod zaszczytem dwu wielkich imion JM. Pana Jozefa z Proszanki Proszynskiego marszałka tryb. Głgo W. X. Lit. podkom. Mińsk. i J. W. Michała Rokickiego deputata tegoż tryb. regenta Mozyrskiego, p. JMPP. Akademików Akad. Wil. S. J. wyprawiona, 1771. w 8ce, tytuł i dedykacja kart nlb. 8, sama tragedia kart nlb. 24.

Jest w V. aktach wierszem nierymowym, druk drobny. W końcu prologu podpisany Konst. Benisławski prof. poetyki w Akad. Wileńs. Soc. Jesu.

Kraszewsk. Wilno IV. str. 312.

— Pienia cało-dzienne i cało-nocne na przybycie do krajów swych białorossyjskich najyasniejszýy etc. Katarzyny II. wielkiéy pani i cesarzowéy, stworzycielki, prawodawczynéy i matki całéy Rossyi, od poddaństwa prowincyi dzwińsiéy, przez jednego z naypod-

dańszych poddanych wierszem królewskim złożone. Wilno, 1780. w 4ce, kart 78. (ark. 19).

Brown Bibliot. pisarzów T. I. 1852. nie zamieszcza tego spłodzonego jezuitę.

Kijows. — X. Polkowski.

Benisz Stefan (Benisch) Krakowianin ob. Buchowski Piotr (Signa veris 1701) — Piskorski Seb. (Regia Solis J. Zadzik 1702).

Juszyńs. Dykcyon. I. 19. — Muczkowski Statuta 370.

Benkendorf ob. Benckendorf.

Benkius Barthol. ob. Schwalb Abr. (Bericht 1588).

Benkowitz Augustinus ob. Nieszpor-kowitz Ambros. Paulin (1680).

BENNET Jacobus. *Virtus dexteræ domini in virtute Polonorum Litvanorumq; ostensa; atqve illustrissimo Domino D. Michaeli Casimiro Pac palatino Vlnensi, supremo exercituum Litvaniaë duci, Merecensi, Vszwiatensi, Vielvnensi, Lipnicensi, Tryscensi etc. etc. capitaneo, regiaë oconomiaë Mohiloviaë administratori. Et illvstrissimo ac excellentissimo Domino D. Michaeli Casimiro Radziwił S. R. I. principi, duci in Ołyka et Nieswiez; comiti in Szydłowiec, Mir et Kroze, procancelario et exercituum Litvaniaë campiductori, Praemisliensi, Lidensi, Cłvchoviensi, Camenecensi, Ostrzensi, Nisiensi etc. etc. capitaneo nec non toti exercitvi M. D. Litvaniaë dicata a.... equite Litvano et academico Vlnensi*. Vilnae, typis academicis, 14. Januarij. Anno Domini 1674. folio, kart 12. (sign. A—E₂). (poezye). Jagiell.

BENNET Tomasz (1675 † 1728).

The case of the reformed episcopal Churches in Great Poland and Polish Prussia considerad in a Sermon on 1 John IV. 11. London 1716. w 8ce.

BENNON Stantiensis. Francisc. Capuc. Regel. u. *Andachts-Büchlein des dritten Ordens des heiligen Seraphischen Vaters Francisci in drey Theil abgetheilet; der erste enthaltet: die Einsetzung, Bestättigung, Aufnahmen und Gnaden des heil. Ordens; der Andere: die Regel, deren Auslegung die*

Weise der Aufnahme u. Profession; der dritte zu besonderem Gebrauch enthaltet die Geistlichen Übungen und Andachten als Mess Gebethen, die sieben Busspsalmen, Vesper-Gebeth, sambt den kleinem Tagzeiten der allerheiligsten Jungfrauen Marie aufgesetzt vom MRP. Benone Stantiense Franciscano Capucino, anjetzt Provinciale Ministro der Schweizerischen Prowintz. Cum licentia superior. Warschau, gedr. in der königl. Buchdruckerey der Gesellschaft Jesu 1755. w 8ce, str. 876.

Ossol.

(Bennon Św.) saksończyk, biskup Misnejnski (urodz. 1005). Krótki zbiór żywota Śgo Bennona patróna korony polskiej oraz nabożeństwo codzienne. B. m. i r. (druk po roku 1794). Bez osobn. tytułu. w 8ce, ark. 6.

Od ark. D. idą Godzinki o św. Bennonie. Na k. 5. wspomina o uzdrowieniu damy w r. 1756. — a dalej, że dane przez nią votum, zabrano wraz z innemi w r. 1794. na utrzymanie wojska.

Jagiell. — Warsz. Uniw.

— ob. Grabia Stan. Stef. (De vita 1730) — Tarło Jan (skład na szpital 1730) — Wiadomość o sprawie (bractwo szpitala).

Benoe ob. Benue.

Benoe Paweł ob. Arent Tobiasz (1749).

BENOIT G. Schreiben des Preussischen Secret. Benoit an denjenigen Kaufmann in Berlin, der durch ein Schreiben den Namen des K. Pohnischen Premier-Minist. Grafen v. Brühl gemissbraucht. Warschau, 1758. w 4ce.

— Declaratio aulae Varsaviensi exhibenda ab infra scripto Sacrae Reg. Majest. Borussiae Ministro. Varsaviae, die ... Martii 1767, folio, 1 karta.

Wydana w sprawie dyssydentów.

Encykl. powsz. III. 175—6.

Kraśniń. — Raczyń.

— Sacrae Regiae Majest. Borussiae Declaratio Reipubl. Polonorum confederatae exhibita a legato plenipotentiaro Illmo Domino D. Benoit in comitiis Regni A° 1766. habitis. folio, kart 2. (o dyssydentach).

Także po polsku.

Branic. — Ossol.

— S. R. M. Borussiae Declaratio Reipubl. Polonorum Confederatae exhibita a subscripto Ministro Plenipotentiaro in Comitiis Regni Anno 1766. habitis. 1766. folio, k. 1. Ossol.

— Declaration de la part de Sa Majesté le Roi de Prusse, faite par son ministre plénipotentiaire Mons. de Benoit à la Republ. de Pologne confédérée à la diète de 1766, folio, kart 2.

Kraśniń.

— Deklaracya JMP. Benoit rezydenta pruskiego imieniem króla JMci pruskiego oddana dnia 23 tegoż miesiąca JO. Xiążęciu JMci Prymasowi a w pierwszej deklaracyi razem z JW. W. Ministrowi moskiewskiemu oddaney wspomniona 1764. folio, karta 1.

Ossol.

— Deklaracya imieniem króla Imci pruskiego przez iego ministra pełnomocnego zkonfederowaney Rzeczypospolitey na seymie r. 1766 uczyniona. Dat. w Warszawie 11. 9-bria 1766. folio, ark. A₂. C sartor. — Branic.

— Toż samo razem z tekstem francuzkim.

— Deklaracya która się dworowi warszawskiemu ma oświadczyć przez niżej podpisanego ministra Nayiaśn. króla pruskiego w Warszawie dnia 25 Marca 1767. folio, 1 karta. Ossol.

— ob. Revitzki (des ministres 1773, Kopia deklaracyi 1773).

Bensheimer Jan, rytownik ob. Calvaria et via passionis Jesu Christi — Hincz M. (Matka bolesna 1665) — Kobierzycki Stan. (Obsidio 1639) — Raniśch Bartel (1695).

Bensski rytownik ob. Hecker Jan (Mercurius 1672).

BENTIVOLIUS Guido (1579 † 1664). De laudibus Vladislai IV. regis Poloniae, Epistola ad Stanislaum Lubienski Episcopum Plocensem. † Romae, XII. Kal. Novembris 1634. ob. Lünig (Literae procerum Europae) — Trzebicki Andrzej (Manipulus 1639).

Ciampi Bibliogr I. 21. — Encykl. Orgelbr. III. 180.

(Bentkowski) Uwagi nad dekretem kompromissarskim dobra dziedziczne W.

Bentkowskiego od dóbr po jezuickich Hr. Idzińskiego graniczającym, poddane. folio, str. nlb. 4. Krasinś.

— Znaczne części od dóbr po jezuickich Nowodwór zwanych, do dóbr W. Bentkowskiego przez dzieło nierówniej zamiany i przez dekret zmowny graniczny oderwane (po r. 1784). folio, str. nlb. 3.

Krasinś. — Warsz. Uniw.

Bentkowski Felix, refer. koron. ob. Tyminicki Wojc. (Trybunał 1719).

Bentkowski Franciszek (Bętkowski) obacz: Triumphantrix fatorum Polonia (1728).

Bentkowski Adam Alexander Franciszek Józef ob. Bętkowski.

Bentzmann Johann ob. Remus G. E. (Gerechte 1749).

(Bentzur Józef) (Benczur) (ur. 1728 † 1784). Jurium Hungariae in Russiam minorem et Podoliam Bohemiaeque in Oswicensem et Zatoriensem Ducatus praevia explicatio. Vindobonae, typis Joannis Thomae nob. de Trattnern, Sac. Caes. Reg. Aulae typogr. et bibliop. 1772. w 4ce, str. 44 i 42.

Autor wymieniony w katalogu List et Francke w Lipsku. — Wurzbach Biogr. Lexic. I 259. o tem nie wie. Jagiell.

Benue, sędzia halicki. Mowa ob. Nieśiołowski Kaz. (1743).

Porówn. Benoe.

Berättelse (Sanferdigh) vthur thet Swenske Fäldt-Lägrät widh Nowodwór then 30 Junij 1656. Sampt een Extract-Skrifwelse ifran Thorn, om Staden Warschows eröfrande. Bez m. dr. (Stockholm, Keyser). w 4ce, str. nlb. 4.

— (Uthförligh) om then herliga Victorien, som Hans Kongl. Mayst. til Swerige tillijka medh the allierade Armeer emoot Pohlackerne hafwer erhällit, Hwarvthinnan widh 20000. aff them äre pa Platzen bleffne, Bredewidh huru thet fasta Clöstret Czenstochowa aff them Swenskom medh stormande Hand är eröfradt wordit. Tryckt then 15. Majj. Åhr 1657. w 4ce, 1 ark. Jagiell.

— Nagra sanferdige Berättelser om thet Tryahrige Stillestandet emellan Hans

Kongl. Mayst. til Swerige och then Muskowitiske Czaren. Jempte flere andra, om thet Littowske- och Churländske Wäsende. Sampt Hufwud-Orsakerne, hwarföre Her Fäldtmarskalken Douglasses Gräfl. Excellentz, hafwer Befästningen Mitow occuperat, och Hertigen sampt Hertiginnan aff Churlandh til fanga bortfördt. Tryckte then 26. Januarij Anno 1659. (Stockholm, Keyser). w 4ce, str. 8.

— Kärt doch sanfärdig Berättelse om den glorieuse och i Manna minne oförljklige seger, hwarmed den Aldrahögste Gud den 20. November hafwer behagat wälsigna Kongl: May:tz af Swerige Rättmätige Wapn emot Desz trolöse Fiende Czaren af Muscow. Narva den 28 Novemb: 1700. (Stockholm, Kgl. Tryckeriet). w 4ce, str. 8.

— (Kort och Sanfärdig), om det, som är förelupit, da Kongl. May:t af Swerige med en dehl af dess Armée den 9 Julii 1701 gick öfwer Düna-Strömmen, eröfrade de. af Sachserne a andre sijdan upkastade skantzar och batterier, samt slog den Sachsiska Armeen alideles pa flychten, och sedan vidare förföljde fienden genom Churland. Stockholm, tryckt i Kongl. Boktr. hos Sal. Wankifs Änkia. w 4ce, kart nlb. 4. Czartor. — Jagiell.

— Kort doch sanfärdig Berättelse om det som ärförelupit, da Kongl. Maytt. af Swerige med een dehl af des Armée den 9 Julii 1701. passerade Düna Strömmen, forcerade Dhe af Sachserna a andra sidan upkastade Skantzar och Batterier, samt slog den Sachsiske Armeen aldeles pa flykten, ock sedan wijdare förföljde fienden genom Curland. Tryckt i Rjga af Kongl. Booktryckaren, Johann Georg Wilken. w 4ce, str. 12. Jagiell.

— Toż, także w Sztockholmie, hos Sal. Wankifs Änkia. w 4ce, str. 8.

— Kort Berättelse om then härliga Seger och Framgang hwarmed Gud den Allershögste Hans Kongl. May:tz til Swerige Wapen, genom then lyckeliga öfwerfarten öfwer Düna-Strömen,

emot Konügens i Polen Sachsiska Ar-
mee, til alla askadandes högsta förün-
dran, hafwer behagat wälsigna. Riga,
den 9 Julii, Anno 1701. Stockholm,
Tryckt uti Kongl. Booktr. hoos Sal.
Wankifs Änkia. w 4ce, kart 4.

Czartor. — Jagiell.

— Den Seger bärende Mercurii
Korta Berättelse, Huruledes Hans.
Kongl. May:t Kong Carl den XII.
Commanderandes sin Armée i egen
Person, gick öfwer Dune Strömmen
wid Rijga stormade och borttog Ko-
nungens i Paland Skantzer och Batta-
rier, slog den Saxiske Armeen en Ba-
taile rangée, tog deras Artillerie Lä-
ger, och Bagage, och förföljde Fienden
öfwer 2 Mijhl, hwilket skedde den 9
Ahr 1701. w 4ce, kart 2.

Porówn. Continuation.

— (Kart) om Nya-eller Düna-Münde
Fästningens öfwer-gift till Hans Kongl.
May:t af Swerige, jemte Accords-Pun-
cterne, som underskrefwes den 11/21
Decembr. 1701. Stockholm, tryckt uti
Kongl. Booktr. hoos Sal. Wankifs Än-
ckia, 1701. w 4ce, kart 4. Jagiell.

— (Kort, och sannfärdig), om den
lyckelige Seger, hwar med den ald-
högste Gud hafwer wällsignat Hans
Kongl. May:t war allernadigste Ko-
nungz och herres rättmätige Wapen
moot des Fiende, Konungen i Pohlen,
wid Clissov, 1½ mijhl ifran Staden
och slottet Pinczov, den 9 Julii. Ahr
1702. Stockholm, tryckt i Kongl. Boktr.
hos Sal. Wankijfs Enkia. w 4ce, kart
nlb. 4.

Czartor. — Jagiell.

— om den märckelige Seger, med
hwilken Gud har wällsignat Hans Kongl.
May:t Wapn, emot Littauerne och
Muscowiterne wid Saladen i Littauen,
den 19 Martii 1703. [Stockholm, Kgl.
tryckeriet]. w 4ce, kart 2.

Czartor. — Jagiell.

— (Utförlig), om den lyckelige A-
ction, som af öfwerstens och commen-
dantes C. G. Skyttes detacherade partie
under Majoren Freudenfeldts Commando
förelupen ar emot Ryssarne d. 25 Maji
1703. Stockholm. w 4ce.

— (Kort) om det i Pohlen öfwer-
standne Fälttoget Ahr 1704. Bez m.
(Stockholm). w 4ce, k. nlb. 16. (A—D₃).

Czartor. — Jagiell.

— En säker Mans i Leipzig ...
om frid Aug. af Pohlen's lyckeligen
feldt-tagh i thet ahret. Stockholm, 1704.
w 4ce.

Obejmuje relacyą z Lipska o szczęśliwej
kampanii Fryderyka Augusta.

— Om the Swenska Herrar Am-
bassadeurernes Jntog och första Audi-
ence hos Konungen i Pohlen. Som
skedde i Warschau den 19/29 Julij 1704.
Bez m. (Stockholm, Kgl. Tr.) w 4ce,
kart 4.

Jagiell.

— (En kort) om then wid Jacob
Stad i Curland den 26 Julii 1704. fö-
relupne träffning, emellan Hans Kongl.
May:t af Sweriges Tropper nader Hn.
Gen. Majoren Gref Leyonhufwud, och
en anseelig Wisniowieskis Oginskis
och Ryssarnas Krigsmacht. Mittau, den
30 Julij (1704). Bez osobn. tyt. i bez
m. dr. w 4ce, kart nlb. 2. Jagiell.

— (Kort) om det fächtande som ar
förelupit den 3/13 Februarij widh Po-
langen, emellan ett ifran Gref Leijon-
hufwudz armee, under Herr Major
Danckwar ut-commenderat Partie och
ett starckt Partie af Ryssar och Lit-
touer, under den Ryska öfwerstens
Iwan Stephan-Gagaron Morbruns an-
förande. Bez osobn. tytułu i bez wyr.
m. i r. (1705. Februar). w 4ce, 2 k.
druku.

Jagiell. — Petersb.

— (Utförtig), om den emellan de
Swänske troupperne under H:r Gene-
ral Lieutenanten Nieroth, och den
Sächsiska samt Polske Armeen den
21/31 Julii med Warschau förelupne
actionen. Stockholm, tryckt uti Kongl.
Bokt. hos Sal. Wankrijs Änkia (1705).
w 4ce, kart nlb. 4.

Czartor. — Jagiell.

— (Kort), om förloppet wid konun-
gens Stanislai ob Leszczyński Stan.
(1705).

— (Kort), om, then sidstletne 4. O-
ctobr. 1705 st. n. uti Warschau, full-
bordade Kröningen. Stockholm, tryckt

uti Kongl. Bokt. hoos Sabl. Wankifs
Änkia. Bez r. (1705). w 4ce, 2 k.

ob. Nachricht (tłóm.) Jagiell.

— utförlig om Slaget emellan of-
wsteren ob. Creutz (1706).

— (En kortt upsatt), om dhen ful-
komblige Segren, med hwilken dhen
Högste Gudh wälsignat Hans Kongl.
May:ts af Sweriges Wapn, wed Sta-
den Fraustat i Stor Pohlen. Stockholm,
(1706). w 4ce. Petersb.

— (omständelig), om den med Guds
Hielp, utaf Kongl. Swänksa Armeen
under Herr Generalens och Gouverne-
rens Baron Carl Gustaf Rehnschiölds
Anförande, emot den Chur Saxiske och
des adjugerade Moscoviter under Ge-
neralens Baron von Schulenburgs Com-
mando wid Fraunstadt den $\frac{3}{13}$ Febr.
År 1706. lyckeligen erhäldne Seger.
Stockholm, tryckt hos Johann H. Wer-
ner, Kongl. May:ts och Upsala Acad.
Boktryckiare. (1706). w 4ce, sign.
A—B₂. Jagiell.

— om den stora och härliga Seger
som Hans Kongl. May:ts til Swerige
rättmätige wapn, wid den under ge-
neralen högwälborne Herr baron Carl
Gustaff Rehnschiölds commendo i Stor-
Pohlen staende Armée erhallit emot den
Saxiska Armeen til 20000 man starck,
under Herr general Schulenburgs och
flere Saxiske generalers anförande, da
den war sinnat under sladen Fraustadt
i Stor Polen den 3. Febr. 1706 at
inbryta. Stockholm, tryckt hos Johann
H. Werner, Kongl. May:ts och Upsala
Acad. booktryckiare. w 4ce, k. nlb. 4.
Czartor. — Jagiell.

— En vthförlig Berättelse, om den
stoore och nästan makalöse Segren, som
Hans Kongl. May:tz af Sweriges Ratt-
mätige Wapn och under Generalens
Högwälborne Herr Barons Carl Gustaf
Reenskjöldz Commando J Stoor-Pohlen
lämnade Krigshäär Befächtat Emot den
Sachsiske J Tiugu tusend Man besta-
ende vnder Herr General Schulenburgs
samt flere Sachsiske Generalers anfö-
rande Krigsmacht, da den War sinnat
under Staden Fraustadt at inbryta

i Stoor-Pohlen den 3. 13. Februarii,
Anno 1706. Stockholm (Kgl. tryckeriet)
w 8ce, str. 8.

— Egentlig Berättelse, Om Falt-
Slaget Emellan Hans Kongl. Maj:tz til
Swerige Troupper, Som stodo Under
Generalens och Gouverneurs Gref
Adam Ludwvig Levenhaupts Befäl, Och
den Muskowitiske Krigsmachten, Under
Hans Zariske Maj:ts, och desz 'För-
nämsta Generalers Anförande; Den 29
Septembris Ahr 1708, wid Liesna, 2 Mijhl
ifran Propoisk. Cum Gratia & Privile-
gio S:ae R:ae Maj:tis. Stockholm, hos
Johan Henr. Werner Kongl. Boktr.
(1708). w 4ce, 4 k. nlb.

Porówn. Löwenhaupt.

Czartor.

— (Utförlig) om slaget wid staden
Holofsin, den 4/14 Julii ahr 1708. Stock-
holm, hos Johan Henr. Werner Kongl.
Boktr. 1708. w 4ce. 1 ark. dr.

Ob. Hołowczyn (1708)

Jagiell.

— (Utförlig), om thet namnkunnoga
Stangebro-slag emellan konung Sigis-
mundus och hertig Carl. Norrköping,
1733, w 4ce.

— (Uprichtig) om Stanislai Leszczy-
nski och Friderici Augusti Churfurstes
til Sachsen utwälljande til den Pohlska
tronen, hwaraf kan göras ett jemförande
emellan bägge Wahlen. Stockholm,
Tryckt hos Johann L. Horrn, kongl.
Antiq. Archiv. boktr. ahr 1733. w 4ce,
str. 12.

Ob. Exposé sincère.

Jagiell.

Berca Venc. Baro de Daub. ob. Pa-
włowski; Stan. (Oratio ad Sigism. III
1595).

Berdyczów ob. Anioł (z obronna
reka 1753) — Benignus od Św. Teresy
(Wielowład. królowy 1756) — Droga
(kościół 1760) — Grzegórz od Św. Du-
cha (1758, obraz 1765 i b. r.) — Iza-
jasz (kościół 1756) — Kasperowicz Gabr.
(Korona dwunastu gwiazd w obrazie
1768) — Krasicki Ign. (1756 obraz) —
Królowa (obraz 1785) — Maria (obraz
1783) — Obrona (obraz Maryi 1760) —
Ozdoba i obrona (obraz 1767) — Pra-
wdy (kościół 1753) — Propugnaculum

regni (Maria 1756) — Radziwiłł Ulryk (Dyaryusz podjazdu 1749) — Radziwiłłowa Eleon. (Meritum interesu (1774—1775). — Rok (Tron 1778) — Zamojski Ant. (Maria—hołd 1756) — Zdanowski Ant. (Ucieczka 1762).

Berdyń ob. Judit (1772).

Bered Caspar ob. Prox Vlad. (Trost-Getichte 1668).

(Berek). Manifestatio contra infidelem Berek.

Katal. Bibliot. pijars. N. 123.

BERENDT Nathanael Numine T. O. M. benedicente disputatio inauguralis medico practica de variolis et morbillis quam Rectore magnificentiss: sereniss. Principe ac D. D. Filipo Wilhelmo Principe Borussiae Marchione Brandenburg: ac Ducat: magdeb: Gubernatore etc. etc. in alma regia Fridericiana gratioso amplissimae facultatis medicae consensu praeside viro nobilissimo excellent. atque experientiss. Dno Patrono ac Promotore suo omni observantiae cultu aetatem colendo pro gradu doctoralis summis in utriusque medicinae honoribus, immunitatibus, insignibus et privilegiis majorum more solenni, legitime et rite consequendis in auditorio majori, d. Octobr. Anno 1709 horis ante & pomeridianis publico ac placido eruditorum examini subiecit Nathanel Berendt Borusso Dantisc. Halae Saxonum, typis Chr. Henckelii accad. Typ. 1709. w 4ce, str. 60.

Ossoliń.

BERENGANI Niccoló, Veneziano, (1626 † w Grudniu 1713). Historia delle guerre d'Europa dalla comparsa delle Armi Otomanne nell' Ungheria l'anno 1683. Venezia presso Bonifazio Ciera 1698. w 4ce.

Tu opowiedziane wyprawy Sobieskiego aż do Sejmu Grodzieńskiego w r. 1687.

Ciampi Bibliogr. N. 29.

Berengano der neueröffneten Ottomanischen Pforte, oder historischer Bericht, betreffend der türkischen Monarchie Staats-Maximen, Macht, Reichthum, Kriege, von anno 1764 bis Ende dieses 1700, theils im Lande selbst, theils in den angrenzenden Königreichen und Provinzen, als Hungarn, Pohlen, Mo-

skau, Siebenbürgen, zu Wasser und zu Lande. 2 Th. Augsburg, 1700.

Katal. księg. Lissnera.

Berent Mikołaj obacz Bernett M.

BERENT Szymon Jezuita (ur. 1585, um. 16 stycznia 1649). Litaniae de nomine Jesu, 1638. w 8ce.

— Litaniae de B. Virgine Maria. 1639. w 8ce (z nutami muzycznymi).

Wydane bezimiennie.

Jocher 6584 — Placcius Theatr. Anon. 331 — Alegambe 422 — Sotwell 742 — Święcki Hist. pan. I 10 — Encykl. Orgelb. III. 204 — Brown Bibl. 117 — Backer Biblioth. 1890. I. 1324 — Sieracz. Obraz I. 27. — Jocher Obr. Bibl. II. 49.

(Beresteczko) Pieśń o potrzebie z Tatarsy z Kozakami pod Beresteczkiem, 30. Junij, 1651. B. w. m. (1651). w 4ce. Załuski Bibliot. 25.

Petersburg. Bibliot.

— Ob. Fredro A. Max. (Zwycięstwo) — Jan Kazimierz (1651) — Obryński Kaz. B. Bellona (1652) — Pastorius J. (Expeditio 1685) — Relatio (1651).

Berestejscy bojarzy ob. Poniatowski Aug. Stan. (Extract 1766).

Berezniwicz Mikołaj ob. Gawiński Jan (Fortuna 1690).

Beretning (Kaart oc Sandru) om hves sig begiffuit haffuer vdi den naeste forngangen Host, Aar 1598. met den Krigs handel oc Opror, imellom Kong: Maitt: aff Polen, Oc Hertug Karls F: N: vdi Suerige. Nu nyligen vdsact aff Tydske paa Danske. Forst tryet vdi Stockholm, aff Anders Gutterwitz, Oc ny igien Prentet i Kiobenhaffn, Aff Matz Vingaard, Aar 1599. w 4ce, 8 stron.

Bereue Dein Geld nicht. Das ist wie und warumb, durch Päbstliche Interposition... d. französ. Intriguen unterbrochen, hingegen d. hohe Alliantz zwischen dem Röm. Kaiser, König v. Pohlen und Venedig etc. wieder den Erb-Fried gestiftet etc. Leipzig. 1685, w 4ce, 92 stron.

Berez ob. Produkt kartuzów Berezskich (1787) — Wojniłowicz Michał (Relikwia Brzostowskiego 1678).

BEREZNICKI X. Mikoł. Flor. Argo sarmacka, złote oczyste swobody, runo piastująca przez dziedzica trzy rzeki,

starożytnego Gorajskich Korczaka pod sterem dzielney cnoty prześwieznego domu tegoż antenatów, wielkich w oyczyźnie dignitarzy, odważnych kawalerów, do niesmiertelney sławy portu lawirująca a przy doroczney publiczney wesela rewolucyi podczas solennego patronki festu W. Jey. Młci. Pani Barbary Bogumiły z Goraja Gorayskiej Butlerowy, Starościny Drohickiej, Nowskiej etc. na Radiuniście Hrabiny applaudującym oyczystego pióra rymem abrysonowana y teyże Wney Imci Pani i Dobrodz: swoiey dedikowan. przez nayniższego słuęę X. Mikołaja Fl. Bereźnickiego. Warszawa, w druk. Schol. Piar. 1690, w 4ce, str. 36, prócz karty tytułowej z herbem.

Kraśniń. — Ossoliń.

— Assertiones philosophicae ex quaestionibus et resolutionibus historico, politico, naturalibus elicitaе etc. praeside Sgm. Kruger publicae disputationi propositae a perillustro ac adm. Rndo D. Nicolao Floriano Bereźnicki Can. Luceor. S. R. M. secretario philosophiae naturalis auditore. Varsaviae, 1698. folio.

Dzików. — Kijows.

Berezowski Paulus ob. Angelowicz Andreas (1784) — Tentamen publicum (b. r.)

BERG Henryk (Van dem), z wyspy Oesel (Montanus Henr.) Oratio de laudibus Livoniae, habita ab Henr. Montano Osiliensi in celeberrima academia Rostochiana. Anno 1537. Lubecae. w 8ce, ark. 3.

Winkelman N. 1755 — Adlung Gelehr. Lex.

I. 1704. — Gadebusch Livländ. Bibliot. Petersb.

BERG Jan ze Szczecina, kazn. nadwor. Kurfirsta (1587 † 27 grud. 1658). Cupidons vorgestrigte Wahrsagung — dem Dawid Hunten und Dorot. Krain von ... Gedruckt bey Georg Rheten Witwe, 1654. w 4ce, k. 4.

Czartor.

— Ehrengedächtniss, Leichenpredigt üb. Magnus Ernst, Graf von Dönhof. Elbing 1642.

Winkelman N. 7029.

— Evangelische Hauptspruch also hat Gott die Welt geliebet. Dantzig, 1630. w 12ce.

Jocher 5834.

— Ob. Heidenstein J. (Manipulus 1622).

Jöcher Lexicon I 990 — Lukaszew. Hist. kość. Czes. 215 — Lilient. Preussen I. 293, 367, 865, V, 798—9.

BERGAU Martin. Die gesamte Priesterschaft der ungeänderten Augspurgischen Confession, welche vom Anfang der Evangelischen Reformation bis Anno 1753. im Grossen und Kleinen Marienburgischen Werder, wie auch in beyden in-und anliegenden Königl. Städten Neuteich und Marienburg das Evangelium von Christo Ihren anvertraueten Gemeinen verkündiget hat. Aufgesetzt von Martin Bergau, Pastor zu Schöneberg. Dantzig, Gedruckt und verlegt von Thom. J. oh. Schreiber, E. Hochedl. und Hochw. Raths und des löblichen Gymnasii Buchdrucker (1753). w 4ce, 2 k. str. 84.

Spisy pastorów i biografie ich. Między niemi autorowie: Walt. Magirus, Ephr. Praetorius, Aar Blöwernitz († 1701), Mik. Weismann, Paweł Dalke († 1735), Fr. Rothmaler, Fr. Gericcius († 1612), Joh. Pfeiffer († 1724).

Jocher 9673.

Czartor. — Jagiell.

BERGEN zum, Rüdiger (Rotger), Livonus Reg. Secr., hereditarius in Brassneckken (ur. 10 stycz. 1603 † 16 Marca 1661). Epigramata: Ad Vladisl. IV. de ejus in urbem Regiomon. ingressu 1636. (w Apollo acerbo dulcis ad SS. Mundi capita. Regiomonti, 1651, w 4ce).

Hoppe (Longinus) I 78.

— Discurse über das Leiden Christi.

— Debita gratulatio nuptiarum Vlad. IV. et Ceciliae Renatae. Dantisci 1637, fol. Hoppe s. 50.

— Laudatio Simonis Dachii.

Wyjątki są w Erlauterts Preussen, I. 194.

Recke u. Napiersky I. 123 i 4 str.

— Res sacra amicus seu epistolium olim scriptum ad Henr. Nicolai, Regiomonti (1632?) w 4ce, 1 arkusz.

— Tripudiarie oratorium in triumphalem Vladislai IV. Potentissimi Polon: Regis & adventum in hancee nostram Regiomontem a devotissima manu Rotgeri zum Bergen, Rigã-Livoni Juris Cand: anno quo fecit potentiam Deus per te Rex vere-pio et abierunt hostes e regione Prusia. Regiomonti,

Typis Laurentii Segebadii 1636. folio, 4 k. nlb.

W tytule wyryta pieczęć majestatyczna. Na odwrocie tytułu krótka przemowa autora do króla z mies. Lutego 1636.

Hoppe de Scriptor. polon. 39.40. — Adelung Gelehrt.Lexic. 1784, I. 1713. — Gadebusch Livländ. Biblioth. I. 48 i 9 str. — Fischer Beiträge zu Gadebusch Livländ. Bibliothek str. 164.

Czartor. — Jagiell. — Ossol.

BERGENHIELM Jan kanclerz (ur. 1621 † 1704). Cento satyricus in hodiernos motus septentrionis concinnatus. Bez wyr. m. i r. (1700). w 4ce, sign. A—C. (9 k. nlb).

Wierszem: Jestto to samo co: Then Nordiske Krigs-Lösen. Wchodzą tu: Patkulus, Rex Poloniae, Caroloviteius, Dahlbergius, Cardinal Primas.

Winkelmann N. 2583 — Gezelius Biogr. Lexic. — Adelung I. 1713.

Czartor. — Jagiell. — Petersburg.

— Then nordiske Krigs Lösen, som then för tiden synes skiffas efter Varternes atskilliga Fördehl, tillstand och Ögnesyfte, hämtad af the gamle Scribenter på Latin, och saledes uttalckad och satt uti föllande Swenske Rijm. B. m. dr. i r. (1700?) w 4ce, sign A—B₃. Rozmowa wierszem z okazji pokoju. Jestto toż samo co: Cento satyricus.

Jagiell.

— Satirische Gedancken über die gegenwärtige Unruhe... aus dem Lateinischen. Riga, 1749. w 4ce, kart. 8. Winkelmann N. 2583.

— Rechtliche acta in peinlichen Sachen des königl. Schwedischen Hoff-Canzlers Hl. Baron Johann Bergenhilm, etc. Anklägers contra Hr. Capitain Johann Reinhold Patkul jetziger Zeit königl. Maj. in Polen und Churfürstl. zu Sachsen geheimbden Kriegsrath, ergangen für der königl. Commission in Stockholm, Anno 1694 Mense Junio et Julio. Nebst darzu gehörigen Beylagen. Gedrukt im Jahre 1701. w 4ce, k. 2, str. 234.

Ossol.

— Rechtliches Responsum in peinlichen Sachen des Kön. Schwed. Hof-Kantzlers... Anklägers contra etliche von der Liefländischen Ritterschaft... insonderheit wider H. Capitain Joh.

Reinhold Patkul jetziger Zeit kön. Maj. in Polen und Churf. Durchl. zu Sachsen geheimbden Kriegsrathts, 1701. w 4ce. Czartor.

— ob. Theatrum.

BERGER Christ. Elender Zustand der Gottseeligen in dieser Welt, vorgestellt bey dem Hoch-Adelichen Leichbegängnuss Des Wol Edlen, Gestrengen, Hoch und Wolbenambten Herren Hansen von Looss, und Simbsen, auff Grambschütz und Trebitz, Röm: Kays: auch zu Hungarn und Böhaimben Kön. Maytt: Rath, und des Fürstenthumbs Grossen Glogaw vor der zeit treugewesenen vollmächtigen Landes-Hauptmanns: Als die Hoch-Adeliche Leiche solte zu Grambschütz den 5. Novembris des 1636. Jahres beygesetzt worden: In einer Leich-Predigt von Christophoro Bergero, Pfarrern zu Grambschütz. Gedruckt zur Polnischen Lissau, durch Wigandum Funck, w 4ce, ark Aij—Iij. Wroclaw.

BERGER Christian Gottlieb, Pr. Mdyceyny, ur. w Grudziadzu w Drusiech Wschod. um. 21 Września 1753 r. w Wohlau na Szlasku. Pisał dzieła przeważnie niemieckie, nas nie obchodzace. Obacz Literar. Nachrichten von Preussen 1781 s. 5.

BERGER J. Gf. Sacrae Majest. regi Augusto dicata De thermis Carolinis commentatio, qua omnium origo fontium calidorum itemq. ac dor. ex pyrite ostenditur Guelferbyti, 1709. w 4ce.

BERGER (de) Jo. Guilielmus De Romae veteris maestate in ruinis ac vestigiis adhuc spirante disserens — Decanus ordinis philosophici in academia Vitembergensi Jo. Guilielmus de Berger Sac. Caes. Mai. et potentiss. Polon. Regis ac Pr. Elect. Saxon. a consiliis historiographus regius eloq. et human. prof. publ. alumnor. regio el ephorus h. t. constitutus imperiali auctoritate comes palatinus philosophiae atque artis poeticae candidatis s. p. d. Vitembergae ex officina Henningiana 1739. w 4ce, str. 20.

Jagiell.

Berger Józef de Lonchamps († 1812)
obacz Augier (Nauka 1789).

Pamięt. Tow. lekars. War. IX. 131. — Gasiorow. Hist. med. IV. 193. 209. — Encykl. Orzełb. I. 292. Mylnie tu Boyerem nazwany. — Kosmiński Słownik 26.

BERGESONN Friedr. Wilh. Reinh.
(1761 † 27 kwiet. 1816). Beantwortung der Bemerkungen über die Duldung der Juden in Kurland und Semgallen. Mitau (1787) w 4ce, str. 12.

Ob. Witte C. Braun (Bemerkungen 1787) — Winkelmann N. 1358 — Recke und Napierski I. 126. 7. przeczy by autorem był lekarz Lachemann.

BERGHAUSIUS Joachimus Herrmannides, Littanus. Ein christliches andechtiges und hertzliches Gebet zur zeit der Pestilenz; auss heiliger Göttlicher Schrift, und sonderlich auss dem 91 Psalm dess Königlichen Propheten Davids: Welches in dieser gefährlichen zeit in der Christlichen Kirchen und Gemeine zu Rosenberg alle morgen gehalten wird: Allen frommen gleubigen Christen gantz nützlich und tröstlich zu lesen und zu beten, durch Joachimum Berghausium Pfarrern daselbst. Thorn, gedruckt durch Augustin Ferber. Anno MDCXXI (1621). w 4ce, 4 k. nlb.

Czartor.

BERGHE (van den) (Montanus) Gerhard, Soc. J. (1584 † 19 Wrześn. 1622) Elegiae de victoria, quam Vladislaus Princeps Poloniae de Turcis a. 1621 retulit. (Bzovius: Annales a. 1742 Nro 13).

Jöcher Chr. G. Lexic. 1751. III. 615 — Ciampi Bibliogr. N. 76 — Bibliot. des Ecriv. p. Backer 1872. II. 1351.

BERGIER Mikołaj Sylwester, kanonik paryski (1718 † 9 kwiet. 1790). Traktatu dziejowego y dogmatycznego, prawdziwey Religii, z odparciem błędów, które jey w rozmaitych przedstawiano wiekach, przez Bergiera kanonika kościoła paryzkiego. Wydanego, w dwónastu tomach, na trzy części podzielonego. Wstępny. W których, tego obszernego dzieła w krótkości zebranego, na oczyszczenie przełożonych język, użyteczność dla Chrześcian i ważność okazuje się. (Tu cytata po polsk. i po łac. z Galat.) W Grodnie, 1795. w 8ce, k. nlb. 2, str. 205.

Załączone jest:

Rozumowanie o enocie z dykcyonarzy Encyklopedyi wyięte i wytłómaczone. w 8ce. str. 52.

Eneyklop. Kościeln. 1873. II. 196. — Querard La France lit. I. 284. — Autor redagował dzieło według materyałów Xdza Grou i Guerin.

Jagiell — Warsz. Univ. — Wileńs.

Bergius Casparus ob. Wolan Andrzej (Oratio ad spectabilem senatum 1589).

BERGMANN Ambroży (ur. 1740 † 19 Marca 1784). Dissertatio inauguralis de ruricularum Livoniae statu sano et morbosos. Lipsiae, Breitkopf, 1762 w 4ce, str. 32.

Raczyńs.

BERGMANN Baltazar (1736 † 17 lut. 1789). Fata Livoniae. Die natali auspiciatissimo Sereniss. princ. Ernesti Constantini Ducis Saxoniae etc. etc. principis — in florentiss. celeberr. Gymnasio Guilelmo Ernestino, coram panegyrisolemniter decantata. Vinariae 1755. w 4ce, str. XII.

— Toż, przedruk. Rzym 1794. w 4ce (poezya).

Recke u. Napiers. I. 128 i 139. — Winkelmann N. 1649.

BERGMANN Gustaw (ur. r. 1749 um. 1814). Geschichte von Livland nach Bossuetischer Art entworfen von Gustaw Bergmann, Prediger in Livland. Leipzig, im Schwickertschen Verlage, 1776. w 8ce, k. 3. str. 196.

Recke u. Napiers. I. 134—141. — Winkelmann N. 1657. Ossol.

Na to wyszło pismo poleniczne:

— Sendschreiben an das livländische Publicum, seine kürzlich im Druck erschienene Geschichte betreffend. Riga, 1775. w 8ce.

— Bergmann Baltazar: Beantwortung des unüberlegten so betitelten Sendschreibens. Riga 1776 w 4ce, (autografowane).

BERGMANN Israel. G. D. B. V. De depositio miserabili, Exercitatio Sabbathina XXXIII (vide Ex. Sabb. I. de amb. Jurispr. resp. I. S. Schultz). D. 12 Decembr. 1722. Respondens Israel Bergmann, Ged. Gødani, typis I. D. Stollii, w 4ce.

— G. D. B. V. De honesto suppliciorum genere. Exercitatio Sabbathina LII. (vide I. de amb. Iurispr. resp. I. S. Schultz.) D. 23. Octobr. 1723. Respondens Israel Bergmann, Gedan, Gedani, typis Viduae G. D. Stollii. w 4ce.

— G. D. B. V. De opere conducto. Exercitatio Sabbathina XLII. (vide I. de amb. Iurispr. resp. I. S. Schultz.) D. 1. Maji 1723. Respondens Israel Bergman Ged. Gedani, typis I. D. Stollii. w 4ce.

BERGMANN Carl Christian. Der christliche Held Siegrächtigt zu Feld in Türkischen Zelt. Das isst: Dapffermüthige hungarisch - pohnisch - venetianische - Kriegs - Thaten, wider die beschworne Christen-Feinde, die Turcken und Tataren und derselben Bossartigen Anhang, von A. 1400 bis auf gegenwärtiges 1687 Jar in unterschiedlichen hitzigen Schlachten, ernstlichen Belagerungen und siegreichen Eroberungen ausführlich beschrieben und dem Geschichtliebenden Leser zu sonderbarem Gefallen, zum Druck befördert von... Frankfurt und Leipzig zu finden bei Joh. Jon. Felsecker (1687). w 8ce, 5 k. str. 704.

Z 13 rycinami (między innymi są portrecci Władysława, Kazimierza Jag., Zygm. Aug., Henryka, Jana Alberta, Alexandra, Zygmunta, Stefana, Zygmunta III. Władysława IV. Jana Kazim., Michała i Jana III.) Czartor.

— Leswürdige Fortsetzung der Hungarisch-Polnisch-Moscovitsch-Venetian. Kriegs-Thaten wider Türcken u. Tartern. Frankfurt u. Leipzig (1687). w 8ce.

Bergmann Johannes ob. Glodius Paul. Epithalamia 1565.

BERGMANN Liborius z Rygi (1754 † 1823). Kurze Nachrichten von Rigaischen Buchdruckern überhaupt und den Stadtbuchdruckern insbesondere von der ältesten bis auf die jetzige Zeit. Riga, 1795. w 4ce, str. 22.

— Versuch einer kurzen Geschichte der Rigischen Stadtkirchen seit ihrer Erbauung, und ihrer Lehrer von der Reformation bis auf die jetzige Zeit. Bey Gelegenheit eines sehr merkwürdigen Amtsjubelfestes dem Drucke über-

geben. Riga d. 24 Juni 1792. Riga, 1792. w 4ce, k. 5 i str. 58.

Recke u. Napiers. I. 143—9.

BERGMANN Paul Marcus. Bey dem am 24. April 1776 schmerzlichen Hintritt der hochedeln, hochehr- und tugendvollen Frau Frau Johanna Sophia Gröllin, geborne Schüllerin wollte gegen den tiefgebeugten und in Leidwesen versetzten Herrn Wittwer, Herrn Michael Gröll, Konigl. Poln. und Churfürstl. Sächs. Hofcommissär und Hofbuchhändler in Warschau seine theilnehmende Betrübniss zu erkennen geben Paul Marcus Bergmann Buchdrucker. Thorn, den 29 Junii 1776. fol. 2 kart.

Czartor.

(Bergman Pet.) Klag-Traur- und Trost-Gedichte über den seeligen Abscheid des... Peter Bergmann... zu Danzig... 1649... Gedr. daselbst bey Nikolaus Kochen, 1650. w 4ce, str. 8.

Wiersz polski z podpisem: Ita planxit. Petrus Lysecius, Polon.

Bergmannowna Urszula ob. Glodius Paul. (Epithalamia in honorem nuptiarum 1565).

BERGOMENSIS Jac ob. Philip. Supplementum Chronicorum, omnes fere historias ab orbe condito complectens. Paris, apud Sim. Colineum, 1535. fol.

Obejmuję: Basilides, Casimirus, Polonia, Polonia provincia, Sarmatia s. Tartaria, Sarmatia prima et secunda, Stephanus rex, Sigismundus rex, Vandalia regio, Vladislaus rex, Vintoldus, duc Polon. (Lib. XVI. exhib. tract), Livonia provincia, Lithuania provincia, Prusia possessio. Scythia.

Tak podają katalogi księgarskie niemieckie, wliczając dzieło to między Polonica. Jest atoli całkiem obcem i prawie nic tu polskiego nie ma. Bibliot. Jagiell. posiada edycyę: Venetiis, per Bern. Riam de Navarra 1490 folio. Venetiis, impress. per Albertinum de Lissona 1503, fol. kart. 452 i Venetiis, imp. Georg. de Rusconibus 1513, fol. kart. 338. Edycyę tej kroniki chronologicznie ułożonej dochodzi do r. 1503.

BERGONZONNI Michał, A. (ur. w Bononii 1744 r., um. 5 marca 1819 r. w Warszawie). Lublin podług ustaw medyki uważany w iedney dySSERTacyi przez Mich. A. Bergonzoni filozofii i medycyny Doktora, Konsyliarza J. K. M. i Towarzysza różnych Akademii medy-

czynych i innych wyzwolonych nauk. Cum licentia superiorum. W Lublinie w drukarni J. K. M. XX. Trynitarzów. Roku 1782. w 4ce, kart 26.

Na tytule dwie pieczęcie miedziorytowe. Dedykacya do Komisarzy Dobrego Porządku M. Lublina. Jestto rodzaj wykładu higieny. Wójcicki Cment. III. 19—21 — Ciampi Bibliog. III. 13 — Gasiör. Hist. med. III. 164—6 — Roczniki T. P. Nauk. III. 467—Kośmiński Słownik 26.

Akad. — Branic. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Ossol.

BERHNAUER Georg Christian. Pro-gramma Fridericum Augustum cum Trajano comparans. Budissin, 1733. fol.

Bericht (Gründlicher und umständlicher) wie es mit der, den 3-ten Dezember geschenehen Übergabe des Königlich. Schlosses zu Wilda zugegangen. w 4ce, $\frac{1}{2}$ ark. Ossol.

— (Kurtzer) von dem hitzigen schweren Seuchen so yetziger Zeit in Preussen regiren. Wie denselbigen vermittelt göttlicher Hülff zu begegnen und auch vorzukommen sey gemeyner Landtschaft zu gut gestellt, durch fürstlicher Durchleucht in Preussen Leybartzte. B. w. m. dr. 1557. w 4ce. Krasziński.

— des Zwitrachts zwischen dem Moscowiter und den Liffländern, auch von der Tyrraney, so er bisher übet; und mit was list er auch die beyde Stedte Reuel und Riga unter seine Gewalt zu bringen bedacht, 1578. w 4ce, str. 13.

— Von der Reussen, sonsten Moscowiter genanndt, Religion, Kirche ob. Oderborn (1583).

— (Kurtzer und einseltiger) wie sich ein jeder zur Zeit der regierenden pestilenz, in allerley Leibes Wartung, verhalten soll. Für die Einwoner der königlichen Stadt Thorn, gestellet durch derselben Stadt verordnete Doctores der Artzneyen. Gedrukt zu Thorun, durch Adreas Koten, Anno MDLXXXVIII.

W przedmowie podpisani Torunij Borussorum Anno 1588 mense Martio physici ordinarii Reipubl. Torunensis.

Polniński w Wizer. i roztrząs. nauk. 1840. Poczet nowy drugi, tom 13, str. 147.

— Kurzer und warhafftiger, was sich in nechstverschienen Herbst, des

1598. Jhars, in dem entstandenen Kriegswesen in Königreich Schweden, zwischen der König: Maiest: und Hertzog Carls F: G: zugetragen. (Poniżej rycina konnej walki na miecze i kopije). Bez wyr. r. (1598). w 4ce, 1 ark. Jagiell.

— (Kurzer und schlechter doch warhafftiger) was sich in nechst verschienen Herbst, des 1598 Jahrs, in dem entstandenen kriegswesen Schweden zwischen der Königlichen Mayestat etc. und Hertzog Carls Fuerstlicher Gnaden zugetragen, 1598. Bez wyr. m. dr. i dr. w 4ce, kart 8.

Wierzbowski w »Wiadom. bibliog.« 1832. (z biblioteki dreźnieńskiej).

— (Eigentlicher), Was von wegen der Koenig: Maiest: zu Schweden und Polen etc. etc. Sr: Koenig: Maiest: Abgesandter, der Edel und Wolgeborner Herr Samuel Lasky, etc. Bey Sr: F: G: Hertzog Carln etc. Abermals angebracht und geworben hat, den 10 Junij, Anno etc. 98. Ingleichem Was S: F: G: woleimeltem Herrn Gesandten, vor und nach abgelegter seiner werbung, in schriftten anmelden, und zur antwort geben lasssen, gedachter Gesandter auch, gegen S: F: G: etlicher massen sich hinwiederumb schriftlich erkleret: Und dann, Was S: F: G: an den Herrn Gesandten, do er nach erlangtem Abscheidt zu Stockholm auff ein Schiff, auch wetter und wind gewartet, durch ein sonderbares schreiben hat gelangen lassen. Actum Nykoepping, Anno etc. 98. (1598). (Na końcu:) Gedrukt zu Stockholm durch Andream Gutterwitz. w 4ce, k. nlb. 26.

Wierzbowski II. 1862.

¹ Petersb.

— (Kurtzer) was in etlichen benachbarten der Reformirter Religion verwandten Kirchen der Lande Preussen, von den fürnembsten Puncten Christlicher Religion bishero gelehret worden: unnd worin man in denselben Streit gerathen etc. Hanaw, gedruckt durch Wilhelmum Antonium, 1603. w 4ce, str. 212.

Krasziński.

— (Gründlicher) auss was hochwichtigen Ursachen der Türk. Kaiser mit

so grosser Macht in das Königreich Polen eingefallen. 1622. w 4ce.

— (Kurtzer und wahafftiger) welcher gestalt die vornehme Kauff und Handelstadt Riga in Lieffland belagert. Ob. Riga (1622). Jagiell.

— (Erenwerter) vom Preusischen Abfall und was wegen wirklicher Execution der Preusischen Rechtserklärung vorgehandelt worden. Mit vorgehender Praefation und nothwendiger Erinnerung. Gedruckt in der Churfürst. Hauptstadt Mayntz durch Herm. Merrs im Jahr 1627. w 4ce, k. 6, str. 334.

Ossol.

— Bericht wegen eingangener Neutralitet der Städte Königsperg im Hertzogthumb Preussen. (Bez osobn. tytułu). (Na końcu:) Gedruckt im Jahr, Anno 1627. w 4ce, 1 ark. Jagiell.

— Bericht (Ausführlicher) von dem Schwedischen Marsche nach Preussen. 1627. ob. Seback D.

— (Warhafftiger und eigentlicher). Des gantzen Verlauffs für der Stadt Strallsund, Glückstadt und Crempe. Was sich daselbst von beyden theilen verlaufen und zugetragen hat. Dessgleichen von der erschrecklichen und blutigen Schlacht, so sich mit dem König in Schweden, und auch mit dem König in Pohlen begeben, wie auff der Wahlstadt sind in die zwölf tausent Mann todt gefunden worden. Item, Wie der König in Schweden den Pohlen wieder eine gewaltige Vestung mit Namen Newburg eingenommen und erobert, und in die 8 Tonnen Goldes darinnen bekommen und was weiter fürgelauffen, wird der günstige Leser nach der Lenge hierinnen befindend. Gedruckt zu Alten Stettin bei Daniel Schampe 1628. w 4ce, ark. B iij.

Tytuł w drzeworycie przedstawia bijących się rycerzy. Wrocław.

— (Ordentlicher) der Polnischen Niederlage, und was die Schwedischen ferner wider die Stadt Thornen vorgenommen. w 4ce, k. 4. (Na tytule drzeworyt). Czartor.

— Eigentlicher —, auff was Artikel und Conditiones, der von Gott dem

Herrn jüngst verliehene ewige Friede, zwischen den zwey grossmächtigsten Potentaten, nemlich Königl. May. in Polen und Schweden eines, und dem Gross-Fürsten in der Moszkaw anders theils, von deroselben Commissarien den 13 Junii dieses Jahrs bey dem Fluss Polanowki an der Moskowitischen Gränze gerichtet und beschlossen worden. Gedruckt im Jahr 1634. w 4ce, 4 k. nlb. Czartor.

— Gründlicher —, von dem sieghafften Eventu, welchen Gott K. Mayst: zu Polen wider die Muscowiter bey dem Entsatz der Vestung Smolenzko verliehen. B. m. 1734. w 4ce.

Hoppe 85.

Peters.

— Bericht was gestalt Vladislao IV in gegenwart königlichen Commissarien die Huldigungs-Pflicht von Dantzig geleistet worden. Dantzig, 1634. fol.

— Warhafftiger... von der geistlichen Herren Zusammenkunft zu Thornen 10 Oktobr. 1644. w 4ce, 2 karty. Jocher 9586. Akadem. — Raczyń.

— Von zweyen Zeugen des Leidens unseres Heilandes, die alle beyde noch heutigen Tages im Leben seyn sollen. Amsterdam 1647. (Geschrieben in Dantzig 1646, d. 21. April.) w 12ce.

— von dem Abzuge der Schweden aus Thorn und dem Einzuge des Königs in Polen daselbst. 1649. w 4ce.

— (Kurtzer summarischer) was im Monath Augusto dieses Jahres zwischen den Parteien Königlicher Polnischer Seiten und den Cosacken sambt den Tartaren im Russland und deroselben gegen biss zu erhaltenem Frieden passiret und vorgelauffen, aus glaubwürdiger communication derjenigen, so bey der Action selbst gewesen, dem günstigen Leser zu gut zusammengezogen und ausgefertiget. 1649. w 4ce, kart 4. Ossol. — Raczyń.

— (Ausführlicher und wahrhafftiger) vom Verlauff des grawsamen blutigen Kriegs, welchen die Cosacken und Tartaren wider die Polacken newlicher Zeit geführt haben Augspurg. 1649.

— Kurtzer... und Absag.-Brief was der Türscische Sultan Ihro Königl. Ma-

yest. in Poleu Anno 1652. den 10 Decembr. in der Königlichen Residentz-Stadt Warschau durch einen eylenen Curier überbracht (zugeschrieben). Daraus zu ersehen, was der Erbfeind gegen die Christen zu thun gesinnet. Derowegen, wollen fromme Christen anhängendes Gebet fleissig observiren und in Acht nehmen und mit ihren Kinderlein, ihre Seutzter wider den mächtigen Feind täglich zu Gott abfertigen. Gedruckt im Jahr 1653. w 4ce, kart niel. 2. Osslol.

— Kurtzer... von den sichtbahnen Finsternissen des 1654 Jahrs, als von einer grossen und fast gantzen sonnen Finsterniss und von einer kleinen Mond-Finsterniss deren erste den 12. Augusti, die zweite an den 27. desselben Monats n. Cal. eintreten und beim klarem Wetter wird zu Sehen sein. Neben Erörterung etlichen Punkten, welche dabey fürfallen anstat des V Capittel im prognostico absonderlich gedruckt, in Aug. 28. zu Danzig, in Verlegung Ernst und Andreas Julius Müllern Gebrüdere Buchhändlern. w 4ce, kart 6. Warsz. Uniw.

— Kurtzer... der unmenschlichen Tyranny, welche der Starosta Baby-moiski mit zuziehung derer in Schlesiens sich auffhaltenden Polnischen Edel-Leuten bey nächtlichem Einfall in Weln, an der darinen gelegenen Schwedischen Besatzung, und etzlichen Deutschen grausamster massen von dem 7. Januarij dieses 1656. Jahres biss auff den 12. verübet. Bez wyr. m. w 4ce, kart 8. Jagiel.

— Warhafftiger... dessen was jüngsthin in Pohlen sich zugetragen. Extract Schreibens aus Warschau vom 28 Martij St. Vet. 1656. Gedruckt zu Elbing, bey Achatz Corellen, Im Jahr 1656. w 4ce, 8 str.. nlb.

— Glaubwürdiger... was massen die Stadt Sandomiers durch der Jesuiter Pracktiquen in der Pohlen Hände zwar wieder kommen, hernach aber im Rauch auffgegangen, und mit dem Schloss über 1000 Pohlen, worunter viel vor-

nehme Herren, in die Luft gesprengt worden. Sampt, was sonst bey der Königl. Schwedischen Armee passiret: de Dato Warschau den 28. Mart. st. v. 1656. Gedruckt im Jahr 1656. w 4ce, 4 k. nlb. Czartor.

— Eigentlicher und wahrhaftiger... was sich von dem 12. bis auf 26. April S. V. dieses laufenden Monats Apriles zwischen beiden Schwedischen und Pohlischen Kriegsvölkern denkwürdiges hat zugetragen: Auss glaubwürdigen und gewissen Crackauisch- Dantzig- und Stetinischen Extract und Copey- Schreiben treulich herausgezogen. Gedruckt im Jahre 1656. w 4ce, kart 4. Osol.

— Kurtzer und eingetlicher... von dem was seit Eroberung der Stadt Warschau von Königlicher May. zu Pol u. Schw. etc. nemlich vom 11 Julii anzuehnen bis zu dem 6 Augusti merkliches in der Cron Pol. vorgelauffen ist. Bez m. d. (1656). w 4ce, k. 5. Krasius.

— aus Warschau, wie es mit den Kriegs actionen beyder Arméen auf Polnischer und Schwedischer seiten abgelauffen, d. 28 u. Julii 1656. B. m. w 4ce.

— Gründlicher und wahrhafter... wie der Polnischer Cron- Schwerdträger den 31. Julii 1656, vor Cracaw von dem Gouverneur daselbsten gänzlich ruiniert und geschlagen worden mit beygefügter Lista derjenigen Völcker welche bey dem Cron-Schwerdtrager im Lager gewest. Anno 1656. w 4ce, 4 k. nlb. Czartor.

— Ausführlicher... wie Ihre Königliche Mayest: zu Pohlen und Schweden die Stadt Konitz und Kalisch durch Accord erobert und wie die darin gelegenen Völcker abgezogen und convoyret worden sein. Benebenst allen Umständen, wassmassen der Schwedische Cantzler Herr Erich Oxenstirn Todes verblichen und von dieser Welt abgeschieden den 2. November zwischen 6 und 7 Uhr des Morgens. Im Jahr 1656. w 4ce, polark. Osslol.

— Warhafftiger... dessen was jüngsthin in Polen, Preussen und benachbarten Orten sich zugetragen. Anno 1656. B. m. w 4ce, kart 2.

— Warhafftiger... dessen, was jüngsthin in Preussen, wie auch in Polen und benachbarten Orten sich zugetragen. Anno M. DC. LVI. (1656). B. m. w 4ce, kart 2.

— Einkommender... den Preussischen Kriegs-Zustand betreffend. Und denn auch eigentliche Erzählung dess See-Scharmitzels. Zwischen dem Herren General Graff Königsmarek und hiesiger Soldatesca. Anno 1656. w 4ce, kart 2.

Datowane Dantzig den 4. Novembris.

Branic. — Jagiell.

— Auszföhr- und umständlicher... von vornehmer Hand ausz dem Kön: Pol: Hoffe zu Dankow was newlich in Polen zwischen den Schweden, Ungarn Kosacken selbstem passiret, item was albereit von dem österreichischen Succurs bei Ihr. Königl. Mayest. von Pohlen angelanget, und an welehen Ort die ganze Kaiserliche Armee sich stellen wird, und zu was ende sie in Polen arewret. Item was zwischen dem alten Chmilnitzky und seinem Sohn bei Abtretung des Gubernaments vorge-lauffen. Dann auch was in Preussen, Lief-land, Samayten und anderen Orten passiret. Anno M. DC. LVII w 4ce, kart 4.

Winkelman N. 8589.

Gdańs. Miejs. — Ossol.

— Eigentlicher... des Abzugs der Mosscowiter vor Riga B. m. i r. (1656). w 4ce.

Król. Bibl. w Sztocckh.

— Toż, inne wydanie, b. m. i r. w 4ce.

Król. Bibl. w Sztocckh.

— von ohnweit Cracov Bataille ob. Kraków.

— Gründlicher, eigentlicher Bericht, dessen was jüngsthin in Polen, Preussen, Lief-land sich zugetragen. Anno 1656. w 4ce, k. 2. (Aus Revel 17. 27. Junij).

Winkelman N. 8570.

Gdańs. Miejs.

— Gründlicher warhafftiger Bericht, dessen was jüngsthin in Polen, Lief-land und Preussen sich merkliches

zugetragen. Anno 1656. (Auss Revel 21. 31. Julij) w 4ce, k. 2.

Winkelman N. 8572.

Gdańs. Miejs.

— Wahrhaffter... was nach angefangenem Krieg wider die Kron Polen, von Ihrer Königl. Majest. in Schweden bey der Ottomanischen Porta, durch sonderbare zum zweytenma' daselbsten verordnete Abgesandten, zu höchstschädlicher Trennung der werthen Christenheit angesucht worden, w 4ce, kart 4.

Uktad z Portą jest z 19 kwiet. 1657.

Tenże tytuł z różnicami w pisowni: Mayest., Ottomanischen, Sonderbahre. w 4ce, str. 11.

Hoppe 93.

Czartor. — Osol. — Jagiell. — Zyg. Pasłowski.

— Toż, tytuł krótszy... Porta, zum 2-ten Mahl zu höchstschädlicher Trennung der werthen Christenheit angesucht worden (1657). w 4ce, kart 4 nieliczb.

Czartor.

— Toż. B. m. i. r. w 4 ce, 8 str. (zarazem text włoski).

— Toż, p. t.: Declaration So Ihre Königl. Maytt. von Schweden — an den Türkischen Kaiser überlieffern lassen — Jm Jahr 1657. B. m. w 4ce, 8 stron.

— ...was nach angefangenen Kriege wieder die Cron Polen, von des Königs in Schweden Ministern, bey der Ottomanischen Pforte, zum dritten mahl, zu trennung der Christenheit angesucht worden. B. m. i r. (1657?) w 4ce.

Król. bibl. w Sztocckholmie.

— Ausfürlicher... von dem Haupt-Treffen so newlich zwischen der Pohl-nischen v. Schwedischen Armee vorge-lauffen. Anno 1657. w 4ce, k. 2.

— Ausfürlicher Bericht von der Herrlichen Victorie welche Ihrer Königl. Mayestet zu Schweden, nebst den Allierten wider die Pohlen erhalten, worinnen bei 20000 derselben auf der Wahlstatt todt blieben. Benebenst wie das Cluster Czystochau von den Schwedischen und mit stürmenden Hand erobert worden. Jm Jahr 1657. w 4ce, kart 4.

Ossol.

— Einkommender Bericht ausz Czenstochow... den Polnischen, Preuszischen

und Liefländischen Kriegswesen betreffend. (1. April. 1657?), w 4ce, k. 2.
Winkelmann 8579. Gdańs. Miejs.

— Aus zu Hungarn und Böhmen Königl: Mayestät Ertzherzogen zu Österreich etc. Bericht warumb dieselbe der Lwou Pohlen Ihre Völker zu Hülffe geschickt. Gedruckt im Jahre 1657. w 4ce, kart 4. Ossol.

— Toż samo, inna edycya. w 4ce, kart 2. Ossol.

— Toż (w tyt. odmiana: zu Hülffe). w 4ce, str. 7.

Czartor. — Ossol.

— Eigentlicher und wahrhafter was bey Ausfall ob. Gdańsk (1657).

— Glaubwürdiger und gewisser Bericht, von der Stadt Thorn... beygefüget, welcher gestalt die schwedische Armee in Rützland von der Festung Andowa, von den Moszkowitern geschlagen worden... 1657. w 4ce, k. 2.

Winkelmann N. 8586. Gdańs. Miejs.

— Einkomender Bericht von beschaffenheit der Stadt Riga, und was sonsten in Polen, Preussen, Liefflandt, Holstein und Pommern newlich passiret... A. 1657 (Nov.). w 4ce, k. 2.

Winkelmann N. 8588. Gdańs. Miejs.

— Auszfürlicher Bericht, was bey Belagerung der Stadt Riga, zwischen den Polen und Schweden, newlich passiret. Dann auch von der Stadt Woldemar, wie und auff was Art dieselbe an die Polen übergegangen. Anno 1657. w 4ce, k. 2.

Winkelmann N. 8590. Gdańs. Miejs.

— ...was mit denen Churfürstlichen Brandenburgischen Gesandten, so an Ihr. Königl. Mayt. zu Schweden geschickt, zu Flesssburg, und nach dero Abreise erganger, sampt Copeyen einiger Schreiben und Documenten, woraus S. Churfl. Durchl. zu Brandenburg vorhaben wieder die Königl. Mayt. zu Schweden erhellet. Gedruckt, im Jahr, 1653. (Stettin?). w 4ce, str. 72. Jagiell.

— Toż samo. Edycya odmienna, różniąca się ozdobami w tytule i ponad pierwszą stronnica. Druk całkiem podobny. Jagiell.

— (Eigentlicher) des Abzugs der Moszkowiter vor Riga. (1658). w 4ce.

— Eigentlich- und warhafter... von der Eroberung des Schlosses und der Stadt Mitaw, nebst der Bewandnüss des jammerhaften Zustandes selbiges Fürsten und Fürstl. Familien in Churland. Kopenhagen (1658). w 8ce.

Petersburgs.

— Auszfürlicher und wahrhafter Bericht von der Eroberung des Schlosses und der Stadt Mitaw, nebst der Bewandnuss des jammerhaften Zustandes selbiges Fürsten und fürstl. Familie in Cuhrland. Wie solche von dem König. Schwedischen General-Auditeur Tscherning den 13. Nov. a. 1658. auff Befehl eingezogen sampt beygefügeten Ursachen warumb Ihre Fürstl. Gn. der Hertzog von Cuhrland, von den schwedischen Partey in seiner Hoffstadt von Mietaw unter dem Schein guter Freundschaft überfallen und weggeführt. Wie dieselbe von Schwedischer Seiten ausgezogen worden. Anno 1658. Riga. w 4ce, 1 ark.

Gdańs. Miejs. — Rygska

— Auszfürlicher und wahrhafter Bericht von der Eroberung des Schlosses und der Stadt Mitaw und Gefangennehmung des Herzogen. B. w. m. 1658. w 4ce.

Winkelmann N. 6002, 6003.

— (Wahrhatiger), welcher Gestalt Thro fürstl. Gnaden von Curland samt Dero familie gefänglich nach Riga geführt worden; wobey auch was newlich vor Thoren bey dem ersten Sturm passirt. 1658. w 4ce, kart 6. Ossol.

— aus dem Lager von Thoren. Wie auch was newlicher Tagen von Königsberg und Churland denckwürdig ankommen ist. Anno 1658. (Decemb.) w 4ce, k. 2

Winkelmann 6013. Gdańs. Miejs.

— Warhafter... von des Hertzogs von Curland gefänglicher Wegführung nach Riga, 1658. w 4ce.

— Wahrhafter... wie Thro Fürstl. Gnaden von Churland sammt der Familie nach Riga geführt worden, wobey auch was newlich vor Thorn bey

dem ersten Sturm passirt ist. 1658. w 4ce, 1 ark. Ossol.

— aus dem poln. Lager vor Thorn ob. Toruń (1658).

— Kurtzer, jedoch warhafter... wie das grosse Werder von den Schwedischen Truppen gesaukert (?) die Schantzen verlassen und sie in die drei noch übrigen Festungen als Elbing, Marienburg und das Haupt sich einzuspärren gezwungen worden, 1659. w 4ce, k. 3. Ossol.

— welcher Gestalt der grundgütige Gott Königl. Mayest. zu Polen und Schweden etc. etc. unseres gnädigsten Königs und Herrn gerechte Waffen dergestalt gesegnet, dass die deroselben entzogene Stadt Graudentz durch die tapfere Conduicte Sr. Fürstlichen Gnaden Herrn Georgi Lubomirski der Krohne Polen Gross Marschallen und Unter Feldt-Herrn etc. den Schweden wieder abgenommen worden. Anno 1659. den 29 August. w 4ce, k. 2.

— Glaubwürdiger Bericht aus dem Königreich Pohlen, Preussen, Lieffland und Andern Orten... fürgefallen. (1658, Juli). w 4ce, k. 2.

Winkelmann N. 8591. Gdańs. Miejs.

— Eigentlicher... von der Schweden Abzuge aus Thoren und Ihr. Königl. Mayestet zu Pohlen Einzuge dasselbst geschehen am Neuen Jahre Tage. Anno 1659. w 4ce, sygn. A4.

Branic. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Glaubwürdiger... von der harten Niederlage welche die Moscowiter durch die Cosacken und Tartaren erlitten und was sonst anderer Ohrten neulich passiret. Anno 1659. aus Warschau von 2 Mart. w 4ce, k. 2.

Ossol.

— Glaubwürdiger... welcher Gestalt die Kosakische HH. Abgesandten Ihr. Königl. Mayest. von der Kron Pohlen den 17. dieses den Eydt Ihrer Treu und Gehorsams abgeleget und was ferner auf diesem Reichstage fürgefallen, wobei auch die Rencontre so neulicher Zeit bei Elbing zwischen den Schwedischen und Chur- Brandenburg. vol-

ken passiret. Jngleichen was massen des Hrn. General Komorowsky in Churland einige Parteien seiner Völeker auff den Feind zu recognoscieren aus commandiret, die denn auff eine Schwedische Partei getroffen und selbige glücklich chargiret haben, 1659. w 4ce, k. 2. Ossol.

— von itziger Anlassung der Friedens-Tractaten zwischen Schweden und Pohlen: Wobey die Copey desz Pohlischen Gleid-Brieffes für Schweden zu finden. Gedruckt im Jahr 1659. B. m. w 4ce, k. 2. (Bericht datowany 22 Jan., list 18 Jan. 1659). Ossol.

— Nothwendiger und gründlicher... welcher gestallt im Ministerio der Ungeenderten Augsb. Confession zu Dantzig, betreffend der gewesenen Königl. Schwedischen Hn. Consistorialium von Elbing Schrift Epikrisis genannt, verfahren, und was darauf weiter in derselben Sachen fürgangen. Darinnen auch was vom Syneretismo zuhalten, aussführlicher angedeutet wird, ausgegeben Anno 1660. Mense Novembri und gedruckt in Dantzig, bey Philipp Christian Rheten. w 4ce, str. 16.

Czartor.

— Kurtzer... über diese im Grundrisz abgebildete Belagerungs Werke, zu welcher Zeit dero Bau angefangen und vollendet; neben weniger Beyfügung, was Denckwürdiges dabey fürgefallen. Gedruckt in Dantzig durch Philipp Christian Rheten. Anno 1661.

Na dołączonym kopersztzyci podpisano:

Grundrisz der Nahmbafften Vestung welche auf dem Weizel-Haupt der Stadt Dantzig zugehöriger Nehrung von Kön- Maj. in Schweden Carolo Gustavo Anno 1656 erbauet und von der Stadt Dantzig Kriegsvolk Anno 1659 den 2. 8br. belagert auch noch d. 20 Xbr. selbigen Jahrs durch accord erobert worden.

— Gründlicher, welcher Gestalt Herr Polubinsky das Schloss Mietaw glücklich erobert d. 10. Jan. 1660. w 4ce.

Winkelmann N. 6031.

— Wahrhaftiger und gründlicher... von Belager- und Eroberung der Haupt-

Schanze in der Dantz-Näherung ob. Voget P. (1661):

— Ausführlicher belangend die Erb-huldigung und Souveranität s. Ihrer Churfürstl. Durchl. zu Brandenburg von denen Preussischen Ständen und Städten in Gegenwart der Königl. Poln. Herrn Commissarien geleistet worden. 1663. w 4ce.

— Gründlicher... von Catholischer verehrung unserer lieben Frauen und Gottes Gebährerin Maria. Zu derselben Ehre an dem H. Ort Linde genannt grösserer vermehrung: aller Lutherischen aber sonderlich denen, so dem H. Ort Linde benachbaret sind, zu heylsamem unterricht. Gedruckt zu Braunsberg bey Hein. Schultz Buchhändlern daselbst. Im Jahr 1667. w 12ce, str. 179.

Jocher 8923.

Ossol.

— Unzweifelhafter, umständlicher und ausführlicher..., von hoher Hand aus Warschau, welcher Gestalt der allerdurchlauchtigste, grossmächtigste und unüberwindlichste Herr Michael Wisniowetzki, verschiebener Zeit polnischer Fürst und Obrister, nunmehr aber König in Polen, elegiret und solenniter erwählet worden, so geschehen den 9. A. 19. N. Junii 1669. Bez miejsca druku. w 4ce, 2 karty niel.

Warsz. Uniw.

— Ausführlicher... von dem Schwedischen Marche nach dem Churfürstlichen Preussen, und was dabey vom Anfange bis zum Ende vorgegangen. 1678. w 4ce. Obacz Seback D. (1627).

— Ausführlicher... Wie in der Stadt Dantzig das weisse Münchs-Closter durch eine grosse Menge zusammen rottirter bösen Buben und losen Gerindleins geplündert und spoliret worden. So geschehen am Tage Creutz-Erfindung so da war des 3. May Dienstags nach Jubilate. Anno 1678. w 4ce, 2 karty.

Miejs. Wrocl.

— Bericht (Kurtzer) wegen Einrichtung der Posten in Danzig, 1680. w 4ce.

— Umständlicher... Was sich bey dem glücklichen Entsatz der Stadt

Wien, begeben, welcher massen die feindliche Armee bey Ungarisch-Altenburg, abermal aus dem Feld geschlagen, und noch ferner biss gegen Ofen verfolgt wird. Anno 1683. w 4ce, kart 2.

— Gründlicher... welcher massen die bisshero sehr geängstigte Stadt Wien, von den gesammten Kayserl. und Allirten Völkern, glücklich entsetzet, und der Feind völlig aus dem Feld geschlagen worden. Gedruckt Anno 1683. w 4ce, k. 2.

Bibl. Królew. w Monachium.

— Gründlicher und ausführlicher... Was bey dem zwischen den Kays. und Kön. Pohln. eines und dann der Türkischen Armeen, andern Theils vor glücklicher Eroberung der Stadt Baracan, behaltenem blutigem Treffen Denkwürdiges vorgelaufen; Deme noch sonderbare, wegen gedachter Stadt und der Vestung Gran, als. wo zwischen dieses Blut-kostende Gefechte ergangen, Particularia und Antiquitäten beygetiget werden. (Karta form. wielkiego arkusza. U dołu:) Nürnberg zu finden bey Johann Jonathan Felssecker. Anno 1683.

Wrocl.

— was in der ersten Conferenz zwischen denen Hrn. Hrn. Polnischen und Moskowitischen Commisarien, 1684. zu Andrezow vorgelaufen. w 4ce.

Hoppe 103.

Peters. bibl.

— Rechter warhafter und ausführlicher... Alles, was bisshero in diesem 1687-sten Jahre die christlichen Waffen für Siege gegen den Erb-Feind, Türken und Tartarn erhalten, nemlich: in Morea... Ukraine und Moscovischen Crimischen Gräntzen. Erstlich gedruckt in Ungarn. Leipzig (1687). w 4ce.

Petersb.

— von Allen deme was bey dem Einzug Kön. Poln. Gesandtschaft, zu der Churf. Brandenburg, Erb-Huldigung, und was sonst, vom 22. bis 26. May des 1690-sten Jahres in Königsberg passiret. Ber w. m. (1690). w 4ce, k. 4.

— dessen, was in zeitwährenden Kön. Polnischen Wahl-Tages, absonderlich die letzten Tag über, Merkwür-

diges sich zugetragen. Bez. w. m. i. r. w 4ce, ark. 1 1/2. Ossol.

— was bey Ankunfft der an Ihro K. M. in Pohlen abgefertigten grossen Gesandschafft zu Tarnowitz vorgegangen, 1697. w 4ce, k. 2.

ob. August II.

Czapski.

— von allen dem, was bey Einholung und Aufnahme der Moscovit. Gross-Gesandschafft vorgegangen, welche S. Czar. Maj. Peter Alexiew an S. Churfl. Durchl. zu Brandenburg abgeschicket. Königsberg, 1697. w 4ce, 8 ark.

— Toż, tamże, 1697. w 4ce, 10 ark.

— Kurtzer... warumb Sr. Churfürst. Durchl. von Brandenburg Völker, Einnahme der Stadt Elbing Anno 1698. nicht habe vermeiden können. Gedruckt im Jahr 1700. w 4ce, ark. 3.

Ossol.

— Kurtzer doch Warhaffter... wegen des glorieusen und bey Menschen Gedenccken unvergleichlichē Siegs mit welchem der Allerhöchste Gott den 20. Novembr. gesegnet hat Ihr: Königl. Majest: zu Schweden gerechtsahme Waffen gegen dessen treulosen Feind den Czaren von Muscov. Pernau den 27. Decembr. 1700. w 4ce, k. 6.

— Toż, [ze zmianą, w tyt. zam. gesegnet jest: „zu gesegnen beliebet hat.“] Narva den 28. Novembr. 1700. (Ryga). w 4ce, k. 4.

— Toż, [ze zmianą: „zu seegen gefallen hat.“] Narva den 28. Novembr. 1700. (Reval.) w 4ce, kart 4.

— des glorieusen Sieges, womit Gott am 20 Nov. Ihr Kön. Maj. zu Schweden wider Dero Feind den Czaren in Moscou gesegnet hat. Alten Stettin (1700). w 4ce.

— Kurtzer... alles dessen, was nach geschehener Proclamation Ihro Kön. Maj. in Preussen 18. Jan. vorgenommen worden bey der Salbung. w 4ce, 1 ark. [Zarazem:] Reglement, welcher Gestalt die Kön. Salbung 18 Januar 1701. zu Königsberg in Preussen verordnet werden soll. w 4ce, str. 22.

— Kurtzer und Wahrhaffter... von deme, was dabey vorgelauffen, als Seine Königl. Majestät von Schweden mit einem Theil dero Armee den 9 Juli 1701. über den Düne Strohm gienge, die von denen Sachsen auf der andern Seite aufgeworfene Schantzen und Batterien eroberte, samt die sächsische Armee gänzlich in die Flucht schlug, und nachmahln den Feind weiter durch Churland verfolgte. Stockholm, gedruckt in der königl. Buchdruckerey bey Sel. Wankifs Witwe, 1701. w 4ce, k. 4.

Jagiell.

— Kurtzer doch wahrhaffter... von dem, was dabey vorgelauffen, als Ihre Königl. Majest. von Schweden mit einem Theile von Dero Armee den 9 Julii 1701. den Düna-Strohm passirete, die von den Sachsen auff der andern Seiten aufgeworfene Schantzen und Batterien forcirte, die Sächsische Armee gantz in die Flucht schlug, und hernach den Feind weiter durch Curland verfolgte. Riga, gedruckt bey Georg Mathias Nöller. w 4ce, k. 6.

Czartor. — Jagiell.

— Toż, Reval, gedruckt bey Christoph Brendeken. w 4ce, k. 4. Jagiell.

— Toż. Pernau, Gedruckt bey Johann Brendeken, Königlichen Universitäts Buchdruckern. w 4ce, kart 4.

— Toż. Alten-Stettin. w 4ce.

ob. Relation (1701).

— Kurtzer... von der Siegreichen Action und Success, womit der Höchste Jhro K. Majest. von Schweden glorieuse Waffen, in der glücklichen Descente über den Düna-Strohm, wieder die Sächsische Armee des Königes in Pohlen: mit hörter Verwunderung aller Anschauenden zu gesegnen beliebet. Riga den 9 Julii 1701. (Ryga). w 4ce, k. 4.

— Toż, inna edycya. Bez w. m. i. r. w 4ce, str. 8. niel.

— Toż, inna edycya. Bez wyr. mieijsca. w 4ce, str. 4. niel.

— Tenże tytuł. Riga den 9 Julii 1701, Stockholm, gedruckt in der Königlichen Buchdruckerey, bey Sel. Wankifs Wittwe. w 4ce, kart 4.

Czartor. — Krasina. — Jagiell.

— Tenze tytuł. Nach dem zu Stockholm in der Königl. Buchdrückerey, bey Seel. Wankifs Wittwe gedruckten Exemplar. B. w. r. w 4ce, k. 4.

— Tenze tytuł. Lund, Gedruckt bey Abrah. Habereger, Acad. Carol. und Gouv. Buchdr. w 4ce, k. 4.

— Kort Bericht van de... Actie ende Sncsess, waar mede d'Almogende Zyne Kon. Majesteit van Zweeden... Wapenen in de... Descente over den Dunastroom, tegen der Saxische Armée des Konings in Polen... heeft gelieven te zeegenen. Voor eerste in Stockholm gedrukt... naderhand in Riga... in 't Hoogduits, ende nu... in 't Nederduits overgebracht. Amsterdam, Johannes Strander... 1701. w 4ce, k. 4.

— Kurtzer Bericht, von der ohnweit Cracow den $\frac{9}{19}$ Julii zwischen Jhr. Königl. Majest. von Schweden und dem Könige in Pohlen, sampt seiner Sächs- und Polnischen conjungirten Armée, vorgegangenen mercklichen Bataille, und darin durch Göttlichen Beystand von Jhrer Königl. Majest. von Schweden befochtenen herrlichen Victorie so viel man noch zur Zeit aus denen von unterschiedenen Ohrtern gleichlautenden Nachrichten erfahren können. Bez wyr. m. i r. w 4ce, k. 2.

— Toż. Inna edycya z odmiana: seiner Sächsischen... Bez wyr. m. i r. (Juli). w 4ce, k. 2.

— Toż z odmiana: Crakow... seiner Sächsis. und Pohnischen conjungirten Armée... Bataille... unterschiedenen Örtern... Bez w. m. w 4ce, k. 2.

Wewnątrz jest list z daty 29. Julii.

Porównaj: Beskrifning.

— Warhaffter... von dem was Herr General-Majorn Wolmar Anthon von Schlippenbach die retraite von Sagnitz den 18 Julii laufenden Jahrss 1702... etc. Pernau. Gedruckt bey Joh. Brendeim, Königl. Buchdr. (1702), w 4ce, str. niel. 7. prócz karty tytułowej.

Krasińs.

— Wahrhaftiger... auff was Art und Weise die Kirche in Mariensee in Preussen, denen Evangelischen anno

1701. den 6-ten Novembr. von den Römisch-Catholischen gewalthätig abgenommen worden. Nebenst einem kurzen Anhang von andern verschiedenen in der Nachbarschaft unlängst erangenen und theils noch anhaltenden Verfolgungen. Obacz Vizichius Christophorus.

— Kurtzer doch warhaffter... von dem glücklichen Sieg, vomit der allerhöchste Gott Jhro Königl. Majestät, unsers allergnädigsten Königes und Herrn gerechte Waffen, wider dero Feind den König von Pohlen, bey Clissow in Klein Pohlen ($1\frac{1}{2}$ Meil von dem Schloss und der Stadt Pinczow) gesegnet, den $\frac{9}{9}$ Julii, Anno 1702. Gedruckt in Alten Stettin, bey G. Dahlen. w 4ce, 4 kart. niel.

Czart.

— Auszfürlicher... von dem scharffen Treffen, so den 19 July 1702 zwischen der Schwedischen und Pohnischen Armee ohnweit Crackau vorgangen. Zu bekommen, im gülden A, B, C.— [Druck w Hamburgu]. w 4ce, k. 2.

— Gründlicher... was bey Eroberung Thorn, ob. Toruń (1703).

— Auszfürlicher... der ruhmwürdigen Action, so ein Theil der Sapievischen Troupen unter Commando des Hoch Gebohrnen H. Graffen Zawiscza... bey Druyen ausgetzühret d. 20 Junii 1704. w 4ce, k. 2.

Winkelmann N. 277.

Univ. Dorpack.

— Wahrhafter... von der Action und Reiraite, so den 10 Juni 1704, bey Lessna in Wyerland mit des Herrn General-Maj. W. A. von Schlippenbachs Troupen, gegen 8000 Muscowiter vorgegangen. B. w. m. (1704). w 4ce, kart 2.

Winkelmann N. 2704.

— Wahrhaftiger... eines Volontairs bey der königl. Schwedischen Armee, von dem Verlauff der disjährigen Campagne, datiret Gross-Glogau in der Schlesie den $\frac{20}{30}$ November Anno 1704. w 4ce, ark. Iz.

Branic.

— Warhafftiger... von der Muscowiter unchristlichen und harten Verfahren gegen Jhro König. May. von Schwe-

den hohe und nidrige gefangene Officirer, Bedienten etc. Stockholm, 1705, w 4ce.

— Ausführlicher... von der den 27 Junii st. v. 1709 zwischen Ihro Gross-Czaar Maj. und Ihro Kön. Maj von Schweden Armee vorgefallenen Schlacht. (1709). w 4ce.

— Umständlicher und glaubwürdiger... nicht nur der Schwed. Niederlage bey Pultawa, sondern auch der darauff erfolgten Retirade Jhr. Kön. Maj. v. Schweden. 1710. w 4ce.

— Umständlicher und glaubwürdiger... der unglücklichen schwedischen Niederlage bey Pultawa den 27. Jun. st. vet. anno 1709. und der darauf erfolgten Retirade Ihrer Königl. Majestät von Schweden nach dem türckischen Gebiet; samt demjenigen was vor, in, und nach dem Treffen sich zugetragen, und insonderheit was von dem ausgesprengtem Tode der Königlichen hohen Person zu halten. MDCCX. B. m. w 8ce, str. 32 (z portretem króla na miedziór.)

— (Ausführlicher) von der den 27 Junii st. v. 1709. zwischen J. Gross-Czaar. M. und J. K. M. von Schweden Armee vorgefallenen Schlacht. B. m. i r. (1710). w 4ce.

— (Umständlicher, glaubwürdiger und ausführlicher) der unglücklichen schwedischen Niederlage bey Pultawa den 27. Jun. st. v. 1709. Geschrieben aus Breslau, anno 1710. B. m. w 4ce.

— Toż, inne wyd. w 8ce.

— Toż, inne wyd. w 4ce.

— von Moscau oder Russland. Dantzig und Riga. 1725. w 8ce.

— Kurtzer... von der Brücke neben das Theil des Waichsel-Stroms bey Marienburg, Nogath genannt, und denen der Stadt Marienburg deshalb zukommenden Rechten. Worinnen eines Theils die fabelhafte Tradition, als wenn die Stadt Marienburg wegen des übernommenen Brücken-Baues ihre 40. patrimonial-Huben besässe, deutlich wiederleget; andern Theils aber angenscheinlich erwisen wird, dasz die Stadt Ma-

rienburg durch den ihr aufgebürdeten Brücken-Bau, in Ermangelung genügsamer dazu angewiesener Jntraten, von vielen Jahren her an ihrem Vermögen sehr geschwächt worden. Anno 1726. w 8ce.

— Bewehrter und sehr klarer ob. Toruń (1726).

— (Wahrhafter und umbständlicher) auf was für Art ob. Leszczyński Stan. (1733).

— Eigentlicher... wie es in Pohlen ob. Leszczyński Stan. (1733).

— Unpartheyischer... von der Polnischen Wahl entworfen von J. G. F. R. C. M. Anno 1734. w 4ce.

— Kurzer Bericht von dem Grossen und Kleinen Rosenkranze... Zum zweyten mal aufgelegt. Brunsberg 1754. Coll. S. J. w 12ce, str. 48.

— Aufgefänger... eines Weinhändlers aus dem russischen Lager, an seinen Compagnon in Grodno. Krakau 1758. w 4ce, str. 24.

Ossol. — Kijows.

— von der angemastten Commision ob. Gdańsk (1761).

— Bericht von der Königs-Wahl 1764 de dato Warschau 30 Aug. (1764). w 4ce.

Branic.

— Ausführlicher... von der abscheulichen Mordthat welche den 3. November 1771. in Warschau, an Jhro Königl. Majestät von Pohlen hat sollen vollzogen werden. Warschau, bey Johann August Poser. w 4ce, str. 18.

Jagiell. — Czartor. — Krasinś. — Warsz. Univ.

— Gründlicher... von dem gewaltsamen Überfalle, welcher Jhro Königl. Majestät von Pohlen den 3-ten November 1771 zu Warschau betroffen hat (Jn einem Kupferstiche vorgestellt). Aus dem Polnischen übersetzt, w 4ce, k. 4 nlb. i na półarkusku 6 rycinek.

Czartor.

— Ausführlicher... eines polnischen Einwohners von den Schicksalen der sämtlichen Dissidenten in Polen unter der Regierung Sr. Maiestät Herrn Stanislaus Augustus bis auf den Reichstag zu Warschau 1768. Lemgo, in der

Meyerschen Buchhandlung 1774. w 8ce, str. 208.

— Toż. unter der Regierung Sr. Majestät des Herrn Stanislaus Augusto von 1768 bis 1772. Zweyter Theil. Lemgo, in der Meyerschen Buchhandlung 1779. w 8ce, str. 160.

Jocher 9717.

Jagiell. — Przędz. — Akad. — Raczyńs.

— von Revision der Kirchen-Rechnungen der Evangelischen Gemeinde U. A. C. zu Warschau im Jahr 1786, wie auch einige Vorschläge, die unterschriebene Revisores der Gemeinde gethan haben. B. m. dr. (Warszawa). folio, 1 arkusz.

Akad.

— Zob. Berengano (Ottoman. Pforte 1700) — Elbląg (warum Churf. 1700) — Gdańsk (Eigentl. u. Warh. 1657, Kurztzer... was passiret 1734, wie Dantzig belagert 1734, von der Pfarre 1715, von der Commission 1761, was sich beim Ausfall 1657) — Goldingen (1659) — Hagen Lor. (von der Aufführung J. R. Patkul 1707) — Henning Sal. (1689 in Religionsachen) — Jabłonowski St. J. (von dem herrlichen Sieg 1694) — Jabłoński Dan. E. (eigentl. von dem Gerichte 1725) — Jan Kazimierz (vom Heereszuge 1649, Ausführl. 1668) — Jurgiewicz A. (von der Uneinigkeit 1608) — Latermann Joh. (von der Seligkeit 1651) — Loewenhaupt A. (von der blutigen Action 1705, warhafter-eigentlicher von der zwischen 1709, eigentlicher von der zwischen, 1708) — Lubomirski Jerzy (welcher Gestalt Graudenz 1659) — Lwów (wie und welcher Gestalt 1704) — Olszowski A. (von Eintritt 1677) — Relation (1658) — Schaffer M. (auf die Frage 1637) — Schwalbe Abr. (des Handels 1588) — Seback D. (Ausführl. 1627) — Toruń (Bewehrter 1726, aus d. Lager 1658, Wahrhafter 1658, Gründlicher 1703, Eigentlicher 1659, wider die Stadt 1724) — Wenator Joh. (v. d. Marianisch. Orden 1680) — Wielopolski (welch. Gestalt empfangen 1685).

— Berichte (Theologische) von neuen Büchern u. Schriften von einer Ge-

sellschaft zu Danzig ausgefertigt. 15 Bde. Danzig u. Leipzig, bei Dan. Ludw. Wedel. 1764—76. w 8ce.

Do r. 1770 tomików 90. woluminów 9.

Ossol

Od roku 1771. pod tytułem:

Danziger Berichte von neuen theologischen Büchern nnd Schriften von derselben dasigen Gesellschaft welche bisher die theologischen Berichte ausgefertigt, heraus gegeben. 1—40 Stücke. Tomów 4. Leipzig, Heinsius, 1771—1774. w 8ce, str. 776, 751, 752 i 868.

Warsz. Uniw.

Do 1780. wyszło zeszytów 100. Tomów 12.

Jocher 2215, 2216. notuje wydawnictwo od r. 1763.

— Original... ob. Sammlung (1792).

— Berichten (Maandelijksche) uit de andere Waerelt, of de spreekende Dooden bestaande in Redeneeringen tuss. allerh. verstorv. potentaten en personagen van rang. Amst. Juill. 1721 — Dec. 1755. 69 vol. w 8ce.

Rozmowy te zmarłych obejmują według podania Katalogu Müllera w Amsterdamie te polskie rzeczy:

R. 1723. Dec. J. R. Patkul (de Liflande) et Baron von Görtz. — r. 1724 Avril Charles Gustave, Roi de Suède et Frédéric Guillaume, Elect. de Brandenbourg. — Sept. Sigismund III et Jean Casimir, Roi de Pologne. — 1725 Juill., Aout. J. G. Rüsner, Bourgm. de Thorn et Ign. Loyola. — 1726 Avril, Mai, et 1730 Avril, Mai. Pierre Alexowitz, Emp. de Russie et Jean Basilowits II Czar de Moscovie. — 1729 Oct. Von Werther, Chanc. de Pologne et Von Fuchsz, Cons. de Prusse. — 1730 Juin. Cathérine de Russie et Zénobie, Aout. Menzikoff et le Maréchal d'Ancre, Sept., Oct. Pierre II et son père Alexis Petrowits — 1731 Janv. Caesonia, femme de Caligula et Roxelana, épouse de Soliman II — 1733 Mai. Casimir IV Roi de Pologne et Jean III Roi de Suède — 1734 Mars. Wenceslaus R de Bohème et Vladislavs Jagello R. de Pologne, Aout. Mahometh II et Ibrahim († 1648). — 1736 Avril. Artaxerxes II et Stephanus Bathori Roi de Siebenbergen — 1737 Janv. Wackerbarth, Gén. de Pologne et Steinböck Gén. de Suède — 1738 Avril, Mai. A. F. Ploeg, Min. de Pologne et Rochefort. — 1739 Janv., Févr. Frédéric Auguste II R. de Pologne et Maurice el. de Saxe, Avril. Radziejowski, Prim. de Pologne et Furstenberg. — 1740 Mai, Juin. Charles Alex. Duc de Wurtem. et Ferdin., Duc de Courland. Nov., Dec. Frederic

Guillaume de Prusse et Piastus, Min. de Pologne. — 1747 Oct., Dec. F. W. von Kyan, Gen. de Pologne et J. P. von Gundling, Gen. de Prusse. — 1751 Janv. Avril, Richard I et Von Flemming, Gen. de Pologne. — 1752 Févr. Christiana Elberhardina, Reine de Pologne et Ernest Ludwig Duc de Saxe-Meiningen.

— (Maandelyksche) uit de andere Waareld, of spreekend Dooden. Jan. 1757—Juny 1771. str. 70—100, w 8ce.

Obejmuje te rozmowy zmarłych:

1757 Juill.—Sept. Elizabeth Keremski, Princ. de Georgie, Oscina, Sult. favor. de Mustapha II et Errol — 1758 Avril—1760 Juin. Marie Josephe d'Autriche, Reine de Pologne — 1760 Juli—Decemb. La Mème et Demiekow Gén. des Cosaques — 1768 Janv.—Juin. Vladislaus VI de Pologne, Margarète Comtesse de Zambocin et Zingiskan — 1768 Juill.—Nov. Andreas Wisowatius, Frédéric I de Prusse, Margarète de Zambocin — 1769 Oct.—Déc. Löwenhaupt, Gouv. de Riga, et Is. Cronstrom, Général Suédois — 1770 Janv. Dahlberg, Gouv. de Livonie, et Buddenbrock, Gouv. de Silésie — 1770 Fevr.—Avril. Ascheberg, Gouv. de Schoonen, et Schwérin, Génér. Prussien — 1770 Mai — Déc. Stanislaus Leczinsky, Roi de Pologne, et le prétendant d'Anglet.

BERIQUE (de) Ignacy Explanacya stanów cesarstwa chrześcijańskiego, albo rządów pryncypalnych rzymskiego imperium; to iest: wszystkich rad, iurysdykcyi, prerogatyw, państw, prowincyi, xięstw, biskupstw, opactw, miast cesarskich; iako y imperii przed kilka lat z pozwoleniem stárszych po francusku przez JMéi Ignacego de Berique skoncy-powana, á w tym czásie polskim językiem, dla informacyi y experyencyi polskiego narodu, rzetelnie przez pewnego ná podpisie dedykacyi wyrażonego [Karola Józ. z Niemirowa Niemiręj wytłumaczona; Roku którego król królów y pan pánów nowym świat poczał rządzić prawem 1743. W Lublinie, w drukarni Kollegium Soc. Jesu, w 8ce, kart 7, str. 242 i tablica, obejmująca: Porządek sessyi stanów.

Dedyk. August. Aleks. na Klewaniu i Żukowie Czartoryskiemu, wwdzie i gener. ziem Ruskich.

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Kijows. — Ossol. — Wileńs.

Berislus Petrus ob. Luctus (1544).

Berkeby Jerzy bisk. ob. Garczyński Stefan (1751?).

Berkelaer Joannes ob. Novicampianus Albertus (1572).

BERKELEY (Berkley) Jerzy biskup Cloyninski (1684 † 14 styc. 1753). Dwa sekreta doświadczone i dziwnie skuteczne. — Pierwszy: Do uleczenia ludzi na różne choroby utyskujących. — Drugi: Na przerwatwę bydła temi czasy gęsto w Polsce odchodzącego, z języka angielskiego i niemieckiego przetłumaczone, a z prawdziwey ku ojczyźnie i ziomkom swoim miłości po kolendzie komunikowane. Roku 1747 — 6 Janu-arii, przez J. Z. (ałuskiego) R. K. — Sine fictione didici, sine invidia communico sapientiam 7—13. W Warszawie w drukar. JK. Méi i Rzeczy pospol. XX. Scholarum Piarum. w 8ce, kart niel. 19.

W przedmowie narzeka na zbytne kawy używanie. — Por. niżej: Woda żywiczna. 1781.

Po przedmowie idzie osobno:

Informacya o cnotach wielkich y znakomitych skutkach wody żywnicy, w Ameryce zwykle zażywaney (Eau de Goudron po francusku rzeczony) wzięta i zkompendyowana z książki obszerniejszey Angielskiej Jerzego Berkley Biskupa Cloyneńskiego w Dublinie w Irlandyi pod tytułem Siris roku 1745 trzecią edycyą wydany.

Warsz. Uniw. — Jagiell.

— Tenże tytuł: z języka angielskiego przetłumaczone. A z prawdziwey ku Oyczyźnie i ziomkom swoim miłości po kolendzie komunikowane. Roku 1747 — 6 Januariusz przez J. Z. (ałuskiego), R. K. We Lwowie, w drukarni Brackiey SSS. Troycy. w 8ce, str. 44.

Ossol.

— Excerpt niektórych reflexyi z książki Angielskiej Jerzego Berkeley Biskupa Cloynskiego wydany pod tytułem The Querist, containing several Queries proposed to the consideration of the Publik, a z przydatkiem Exhortacyi do Duchowieństwa Katolickiego w Hibernyi drukowany w Londynie 1750 in 8° tłumaczony exercitij linguae gratia przez J. (ędrzeja) Z. (ałuskiego),

R. (eferendarza) K. (oronnego). w 4ce, str. 12, nieliczb.

Przydane na końcu dzieła: Garczyński St. Anatomia Rzeczyp. pols.

Akad. — Ossol. — Raczyńs.

— Woda żywiczna, przez sławnego biskupa angielskiego Berkley światu ogłoszona, tak na wszystkie prawie choroby ludzkie, jako też i bydlat częsta zaraza morową ginących, w dziwnych swych skutkach doświadczona. Z angielsk. języka dla pożytku obywatelów, a naybarzziej na wsi mieszkających, krótko i dokładnie opisana. W Grodnie w drukarni J. Królewskiej Mei Roku 1781. w 8ce, k. 4, str. 37.

Po przedmowie idzie nadpis traktatu ten sam co już podałem: Informacya o cnotach wielkich i znakomitych skutkach wody żywicznej, i t. d.

Jagiell. — Kijows.

BERKOWICZ Jakób, starszy kahalny. Proźba do króla, do skonfederowanych stanów w imieniu żydów m. Brześcia, fol. (r. 17...)

BERKOWSKI Jan Pawłowicz. Objaśnienie albo wykład Liturgiey świętey to iest służby Bożey cerkwi S. Wschodniey katol. nowo poprawione: przyd. Kalendarz. B. m. dr. 1605. w 12ce, str. 112.

Przypis Bogdanowi Bogdanowiczowi Sołomereckiemu.

Jocher 6411. — Maciej. Piśm. III. 66.

Berlangius Laurentius ob. Threni (Parthenicae sodalitatıs 1594).

(**Berlicz Antoni Ambroży**). Wspañiałość czystych cnót przy złożeniu ciała ś. p. Ant. Ambr. Berlicz... ogłoszona... Wilno 1740, w 4ce.

Wileńs.

Berlin Joan. ob. Angermund (Lex 1634).

Berlin (Das frolockende) oder historische Nachricht dererjenigen öffentlichen Freudens-Bezeigungen und sinnreichen Illuminationen, die bey hoher Anwesenheit Jhro Königl. Majestät in Pohlen, und Dero Königl. Printzens Hoheit daselbst angestellt worden, nebst einem Anhang alle auf diese fröhliche Begebenheit verfertigter Gedichte. Berlin, zufinden bey Johann Andreas Rüdiger Königl. privil. Buchhändler, 1728.

w 4ce, 3 k. str. 68 i 30 k. nlb. Przed tytułem rycina z podpisem: C. P. Busch sculp. in Berlin, przedstawia na postumencie ściskających się monarchów.

Po str. 68 idzie: Anhang aller Gedichte. Tu pisali wiersze na część króla Augusta: Joh. Val. Pietsch, medicus; Lüder Cöper; Volckershoven; G. F. W. Juncker; Aug. F. Hacke; Jac. Fried. Lamprecht; Joh. Ungnad; G. G. Anderschon Renkau in Dantzig; L. Cune (po franc.); kończy wiersz napisany przez Zwei daselbst studierende Pohlen (an der Universität zu Frankfurth an d. O.)

Czartor. — Jagiell.

(**Berlin**). Solida et convincens responsonum aulae Berolinensis ad gravamina Reipublicae Polonae refutatio. 1726. w 4ce.

— Ob. Bemerkungen auf e. Reise von B. nach Bromberg (1784) — Histoire (1789) — Observations (1773) — Send-Schreiben (1728) — Supplika (1747).

Berlińska gazeta ob. Zdanie (1756).

Berliński dwór ob. Chodźko Ludwik (Głos 1793) — List (1756).

BERLING. Antritts-Predigt 17/3. 1773 über das ordentliche Evangelium in der heil. Dreifaltigkeits-Kirche in Dantzig. w 4ce.

Berłowski Casimirus ob. Catalogus (1759).

BERMUDANO Franc. Fabro. Floro historico de la guerra movida por el sultan de los Turcos Mehemet IV contro el augustissimo Leopoldo I emperador de Romanos etc. Madryt 1684. w 4ce.

BERNACKI Antoni. Kazanie podczas uroczystego wprowadzenia do wielkiego ołtarza na nowo wystawionego, Obrazu Najswiętszey Maryi Panny w kościele Zasławskim OO. Bernardynów rozlicznymi łaskami sławnego. Przez Jmci Xiędza Antoniego Bernackiego teologii profesora domu Zasławskiego J. J. XX. Missionarzów Superiora miane. Przy solemnych imieninach Jaśnie Wielmożnemu Imci Panu Ignacemu Malczewskiemu Regentowi koronnemu, który się po większej części przyłożył tak do ołta-

rza, iako też do tey uroczystości aktu tego, na znak niewygasłej wdzięczności ofiarowane od konwentu Zaslawskiego zakonu Ś. Franciszka regularney obserwancyi w Polsce Bernardynami nazwanego, roku 1777. dnia 31 lipca. W drukarni J. K. Mei. Monasteru Poczajowskiego Z. S. B. W. folio, 3 k. niel. i 15 stron. (Ark. A—F).

Zona Malczewskiego była Antonina Duniówna kasztelanka Radomska. Miał synów Jana i Xawerego. Kazanie jest o N. Maryi P. Jagiell.

BERNARD Św. Thesselin z Clairvaux Opat (1091 † 20 sierpn. 1153). *Disciplina virtutum, et perfectionis religiosae, pro directione eorum, qui ad Caenobiticam observantiam in Sacro Ordine Cisterciensi aspirant. Opera Sanctissimi Patris Bernardi melliflui Doctoris. In gratiam Adami sui quondam Noutii descripta. Quam in antiquissimo libro manuscripto sub forma charitativae epistolae inuentam, Religiosus Pr. Angelus à S. Maria in Caenobio Clari Fontis Noutiorum Director, superaddendo aliquas illustrationes proprias, quas dictante gratiâ Spiritus Sancti, pro ordinando bono statu sacrae Religionis temporibus suis cognouerat opportunas, in methodicum tractatum digessit. Quem ejusdem Sacri Ordinis quidam Sacerdos ob defectum exemplarium, publicae utilitati typis mandari curavit. Superiorem, permissu. — Crac: apud Her: Schedel: S. R. M. Typ: 1668. w 16ce, k. 12 i str. 118.*

Dedyk. Joanni de Rokszycy Zapolski Abbati Landensi, per Polon. et Prus. commissario. Joher 6174. Jagiell.

- Jubilus abo Pieśń Bernarda Ś. O Nasłodszej imieniu Jesus. (Brak karty tytułowej). (Okolo 1626—7). w 8ce, kart nłb. 6. Zielińsk.

— Św. Bernarda opata Klarewalleńskiego doktora Kościoła z ksiąg o Męce Pańskiej. w 8ce, str. 140.

Backer, II edyc. T. III, 1918.

- Św. Bernarda list 114 do Zakonnicy.

Backer, II edyc. T. III, 1918.

— List Św. Bernarda 113 do Zofii Panny.

Backer, II edyc. T. III, 1918.

— Modlitwa Bernata Ś. z łacińskiego. Kraków, 1570. w 4ce.

Przyłęcki.

— Oratio de laudibus D. Bernardi. Cracoviae. Typis Math. Andreoviensis 1612. w 8ce, (brak tytułu).

Przyłęcki.

— Rythmus divi Bernardi. De passione Domini devotissimus. B. w. r. i m. dr. i bez osob. tytułu. (Druk z 18. w.) w 16ce, 12 kart nieliczb.

Porównaj Pleszevius L. (Herminia 1641).

Jagiell.

— Rozmowa dusze potępionej z ciałem swoim od Bernata świętego napisana, i na polski wiersz przełożona. Ludziom na to, co się z nimi po śmierci stanie, mało pamiętającym, do czytania wielce potrzebna i pożyteczna. Przydana jest sequentia, abo wiersz żałobny, którego kościół używa w dzień zaduszny, i na pogrzebie umarłych we Mszy Świętej. W Krakowie w drukarni Marcina Filipowskiego roku pańskiego 1634. w 4ce, kart nieliczb. 10.

Na odwr. str. tyt. krótka przemowa prozą pol. do czytelnika. — Cała zaś rozmowa wierszem pol. ułożona. Nie ma w nim wiersza żałobnego.

— Rytmy Ś. Bernarda o męce Pańskiej. Modlitwa do P. Jezusa. Koronka N. Maryi Panny z pięciu psalmów od jej zaczynających się imienia, złożona itd. (brak tytułu). w 12ce, ark. C₃.

Przyłęcki.

— Słodycz Bernarda Ś. z Katedry Kaznodziejskiej do gustu podana. W Poznaniu w drukarni S. J. 1730. fol.

Joher 4960.

— Sposób mądrego y dobrego życia na świecie z naukami dostatecznymi y potrzebnymi: Od ś. Bernata kościelnego doktora y opata klarewalleńskiego dla pożytku zakonnych osób napisany, a teraz nowo dla prostych y wiernych zakonników, a osobliwie zakonnic na polskie przetłumaczony przez X. Michała Brokarda Melceiusa przeora Jasielskiego, zakonu karmelit. wydany. Krak. Fr. Cezary. 1630. w 4ce, str. 201, k. 6.

Ded. Zuzannie z Tunia Brodeckiey starościny Jasielskiej. Z klasztoru Jasielskiego P. Maryi 6 Martii 1620. Ossol.

— Złote Ave Maria Świętemu Bernardowi od Anioła objawione. B w. m. dr. i r. (Warszawa r. 17...) w 8ce, k. niel. 2.

— ob. Argumentum triennii (1750) — Benedykt Święty (Reguła 1597) — Bieliński Seweryn (Kazanie na dzień) — Bogdanowicz Bernardus (Magnalia 1693) — Bogucki Jos. (Stoleczki miodopl. doktora 1730) — Boszkiewicz Jan Filip (Gemma 1725) — Brzeżek ob. Paxillus — Filipowski Kaz. (Cisterna 1667) — Frydrychowicz Marcin (Nardus in monasteris 1693) — Gniński Samuel (Theses exlogica 1699) — Hommey Jakób (Dissertatio 1686) — Jabłonowski Jan Kajetan (Parallele z homilii 1749) — Kozłowski Benedykt (Favus 1721) — Lipiewicz Andrzej Dominik (Doskonałość troista 1762) — Lubomirski Stanisław (Jezus Jubilus 1723) — Łosiecki Simon (Oratio in laudem 1646) — Mieszkowski Hyacinth. (Chwała Świętych 1729) — Orłowski Ant. (1 Augustus saecular. 1724) — Otwinowski X. Jerzy Mat. (Liczny dziełn. enót 1737) — Paralella dwóch Józefów (1749) — Paxillus Bern. (Wizerunek 1619) — Plezsevius Lucas (Harmonia spirit. 1641) — Pliscius Andreas (Sermo synodicus 1594) — Sanner Stanisław (Vivanda niebieska 1692) — Starowolski Szymon (Mellifluus Bernardus 1622) — Stoykowski Hipolit (Lilia w nowym ogrodzie 1679) — Varsevicus Christophorus (De cognitione sui ipsius 1600).

BERNARD A. Gründe für die Inokulation; dem Lithauischen Landvolke gewidmet. 1-es Stück. Mitau, 1799. w 8ce, str. 61.

— Observation sur l'enterrement prématuré des Juifs. Mitau 1799. w 8ce, str. 31.

— Medicinisch-chirurgische Beobachtungen in den Kriegs-hospitalern zu Kobrin und Słonim gesammelt. 1-es. und 2-tes Stück. Bez wyr. m. i r. w 8ce.

Zapewne już odnosi się do roku 1809, Recke u. Napiers. I. 151.

Bernard a S. Antonio ob. Sienkiewicz Bernard a S. Ant. (Angelus 1722, Consistorium 1719, Oratio 1718, 1719, Pharos 1716, Żywy portret 1727, Pleninium 1720, Thermae 1719, Patres Patriae 1718, Secunda legatio 1723, Victoria 1719) — Mirzeński Bern. a S. Ant. (Paneg. Carolo Sax. principi 1756, Paneg. Cajet. Sołtyk 1760).

BERNARDUS a BONONIA. Manuale confessoriorum. Ordinis Capuccinorum, auctore. F. Bernardo à Bononia, ibidem S. Theologiae lectore. Venetiis 1737. impressum, Cracoviae typ. Universitatis reimpressum Superiorum permissu. Anno Domini 1752. w 8ce, k. 4, str. 98 (właściwie 88).

Rzymska aprobata jest z r. 1737. Stronnicowanie mylne, po str. 84 idzie str. 95.

Jagiell.

— Uwagi nad regułą Braci Mniejszych S. O. Franciszka, zakonney swey braci podane. Przez O. Bernarda z Bononii Kapucyna, w języku włoskim wydane. A na polski język od iednego [Thadeus à Varsavia, Stan. Krawczyński] tegoż zakonu Prowincyi polskiej Kaznodziei przetłumaczone roku 1789. W Warszawie w druk. Piotra Dufour. w 4ce, stron IV. i 829.

Jocher 7720, 9272.

Bernardus Episc. Luceoriensis ob. Maciejowski Bernard.

BERNARD J. B. (1747 † 16 Paźdz. 1808). Krótki zbiór historyi greckiey od czasów Bohatryskich, aż do podbiicia Grecyi w prowincyą rzymską. Dzieło w którym się opisuia najsławniejsze narodu tego woyny, jego umysł i obyczaje; wielcy mężowie, których na łonie swoim wychował; prawodawcy, wodzowie, filozofowie, krasomowcy, rymopisowie, dzieiopisowie i rzemieślnicy; z francuskiego na polski język przełożone. W Warszawie. 1775. Nakładem Michała Groella J. K. M. Kommissarza i Bibliopoli w Mariwilu No. 19. pod znakiem poetów. T. I—II. w 8ce, str. XXIV. 680. (T. I. dochodzi do strony 300).

Na dedykacyi do X. Ad. Czartoryskiego napisany tłómacz Józef Jakubowski, kapitan Artill kor. Nad dedykacyą miedzioryt: niewiasta wieńczy popiersie księcia. We-

dług niektórych istotnym autorem jest Cl. Chazot. O czem Querard I. 289.

Czartor. — Czetwert. — Jagiell. — Ossol. — Wilno — Uniw. lwow. — Zieliński.

Bernard z Lublina ob. Ezop (Żywot 1578, 1585).

Bernard Paxillus (Kołek) de Brzeżek obacz: Paxillus B. (Monomachia 1616, O pierwszeństwie, De militia, De alienatione).

Bernardinus Sanctus ob. Marchand Pet. (Nucleus 1637).

Bernardinus Bidgostinus ob. Bidgostinus.

BERNARDINUS Bap. De officio curati ad praxim. Posnaniae 1611.

Katal. Lissnera.

BERNARDINUS Jacobus. Cracovien. Canonizationis Beati Joannis Cantij Sacerdotis et Prof. Theol. Responsio Juris Jacobi Bernardini Advocati ad oppositiones super dubio an Sententia Dni Epipi Laodicensis Suffr. Ill. Epipi Cracov. super cultu immemorabili, et casu excepto à Decretis felicis recordationis Urbani Octavi, sit confirmanda. Cracoviae typ. Univ. 1676. fol. 6 str.

Jucher 8439. 8808.

Ossol.

Porównaj: Animadversiones. Responsio.

BERNARDINUS SAMBORIENSIS. Assertiones ex universa philosophia ad mentem Doctoris subtilissimi F. Joannis Duns Scoti, Warsaviae in Aedibus S. Ord. Minorum de observantia etc. ad disputandum propositae. Objectis satisfaciende F. Bernardino Samboriensi, sub auspiciis R. P. F. Petri Smogorzewii Phil. Prof. Zamoscii, in typ. Acad. excudebat Martinus Lascius MDCXI (1611). w 4ce, ark. 3 $\frac{1}{2}$. Ossol.

Bernardinus arcyb. lwowski (Wilczek) ob. Cervus Jan (Epitome 1534).

Bernardyn. Przeprawa 1752. ob. Szyzka Donat.

Bernardyni ob. Białobłocki B. (Odpowiedź 1799) — Catalogus monaster. (1772) — Grabowski Manswet (Commentarius 1755) — Marek B. z Ulisbony (1610) — Media — Nagrajkowski Fel. (1746) — Ordinarium (1615, 1666, 1688) — Ordo Min. Conv. S. Francisci — Petita prov. (1680) — Provincia

Lithuana (Klasztory 1778) — Regula Ordinis Minorum (1724) — Skarbimierz Mik. (Kalwarya 1632) — Szumowski Fr. (Mappa 1796) — Tabula chronographica (na Rusi 1753) — Zakon św. Franciszka.

Bernardynki lwowskie ob. Rozporządzenie (1769).

Bernardynki mińskie ob. Maliszewski Leon (Replika 1783, W sprawie 1785).

BERNAT Jakób. Orthodoxae fidei Defensio adversus Christophori Ostorodii, Samosateniani, institutiones religionis, ut vocat, Christianae, conscripta atque nunc primum in lucem edita per Jacobum Ad Postum Bernatem S. S. Theologiae in Academia Lausannensi professorem. Subjuncti sunt indices tres: 1. Capitum omnium. 2. Locorum S. Scripturae. 3. Rerum et Materiarum observatu dignissimarum. Genevae, apud Petrum et Jacobum Chovet. M.DC.XIII (1613). fol. min. str. 538.

Dedyk. rajcom miasta Gdańska.

Wrocławsk.

Bernat Święty obacz Bernard św.

BERNAT (Bernard z Krakowa † 1613).

Neuer und alter Amanach, auff das 1599 Jahr, durch Bernardum Kraker der freyen Künste Magistrum und Philosophiae Doctorem zu Krackaw gestellet. Gedruckt zu Breslaw, durch Georgium Baumam. Mit Röm: Kay: May: Freyheit. w 12ce.

Na tytule drzeworyt, przedstawiający tarczę z dwugłowym orłem.

Zebrański Nr. 736.

Bibl. Kórnicka.

— Almanach auff das Jahr Christi 1605 durch Bernhardum Cracov der freyen Künsten Magistrum und Philosophiae Doctorem zu Krackow gestellet auff den Meridien der Kayserlichen Stadt Bresslaw. Gedruckt zu Bresslaw durch Georgium Bawmann mit Röm. Kay. Freyheit. w 16ce, k. 28 niel.

Tu wymienia jarmarki miesięczne. Po kalendarzu idzie osobno tytułowane: Judicium astrologium. Prognostyki są i dla polskich prowincyj. Na końcu data powzięcia.

— Dekret abo wyrok astrologski o zaćmieniach zwierciadł niebieskich, które się poiawily w roku od narodze-

nia Pana y Zbawiciela naszego 1605. a od początku świata 5567. Z przykładem skutków przeszłych za takim zaćmieniem. Przez Bernata z Krakowa, w wyzwolonych naukach mistrza, y w Filosofii Doktorą etc. opisany. Fato prudentia maior praeuisaque minus ferunt iacula. W Krakowie, roku pańskiego 1605. w 4ce, kart. 7 niel.

Dedyk. Leonowi Sapiesze kanclerzowi W. X. Lit.

Na odwrocie tytułu sześciowersz pod herbem. W dedykacji wspomina o Prognosticon, »które było podane na lat kilka przeszłych sprawione pracą ludzi niektórych zacnych.« Teraz podaje przypadki zwłaszcza poczawszy od r. 1593, a to pod zacnym imieniem Sapiehy, który go łaską obdarzał jeszcze za żywota swego ojca. W dziele mówi, że »podał między ludźmi kalendarz roku p. 1605 «ktużacy». Mówiąc o zaćmieniach, przypomina, że było zaćmienie r. 1586. Na rok 1609. zapowiada sześcioro zaćmienia.

Dzików — Jagiel. — Ossol.

— Dziennik świat dorocznych z ewangeliami niedzielnymi z wyborem czasów etc. r. p. 1612 od stworzenia świata 5574 przestępnemu w którym będzie miesiąc przybysz, przez Bern. Krakowianina w wyzwolonych naukach mistrza etc. porządnie sprawiony. (Pod tem drzeworyt zaćmienia). W Krakowie, u Wojc. Kobylińskiego. w 16ce, k. 5 niel.

Obejm. wiadomość o aspektach, prognostyki, jarmarki.

— Judicium astrologicum. To jest, Rozsadek z nauki, około Biegów niebieskich, z strony przypadków y rzeczy przyszlých, Na Rok Pański 1588. Przestępny, za podanie wielu ludzi straszliwy, a od stworzenia świata 5550. Przez Bernata Krakowczyka, Wyzwolonych Nauk Mistrza, y Doktora pilnie napisany. Mars sprawca Roku tego, Saturnus Regimentu pomocnikiem. Bez m. dr. w 16ce.

Na odwrocie tytułu: Dedykacja i herb Lwa Sapiehy Podkanclerzego W. X. Lit.

— Judicium astrologicum na rok 1596.

Obacz niżej: Obwieszczenie.

— Judicium, albo Zdanie y wyrok z nauki Astrologickiej o znakach nie-

bieskich w tym czasie prawie żelaznym często przypadających, iako są zaćmienia zwierciadeł niebieskich, złączenia planetów górnych, y o komecie teraz widzianey etc. Przez Bernata Krakowczyka w Wyzwolonych Naukach mistrza y w Philozophiej Doktora z pilnością opisany. W Krakowie Roku pańskiego 1607. w 4ce, ark. 2 1/2 (kart 10).

Dedykow. Michałowi z Konarzyna Konarskiemu kasztel. Chełmickiemu, staroście hamerski, baldemburgskiemu, kissowskiemu, ochmistrzowi J. M. królewica polsk — Na tytule drzeworyt z kometa i widokiem kościoła.

Maciej. III. 383, mówi, iż w Bibl. Ossol. jest ta broszura z r. 1610, co mylnie. — Żebrowski 738.

Czartor. — Ossol.

— Kalendarz Świąt dorocznych z wyborem czasów, na rok pański 1602 po przestępnym wtory przez Bernarda z Krakowa, w wyzwolonych naukach mistrza y philozophiej doktora pilno sprawiony. Po świąt niebieskich zaćmienia w roku tym troje się trafi; ale że nam niewidome będzie, dla tego figury tu nie masz, na końcukalendarza o tym szerzey. W Krakowie u Symona Kempiniusza w 16ce, 17 kart niel. (brak końca).

Z początku informacja o aspektach, dalej kalendarz po polsku, a pod każdym miesiącem umieszczony dwuwersz np.:

Styczniowi iest miła izba,
Do zapiecka bywa ciżba.

Zapyta cię księżyc Luty,
Maszli kożuch, maszli boty.

Zły to doktor księżyc Marzec,
Snadnie klapnie zębem starzec.

W Czerwcu w pole ciągni pługi,
Chceszli przez rok płacić długi.

W Październiku oprav cepy,
A kucharkom każ do rzepy.

Listopada latu bieda,
O kożuchu myśl u żyda.

Spita cię Grudzień zarazem
Byłiś w lecie gospodarzem.

Potem Prognosticon a obwieszczenie spraw y przypadków walnych z nauki gwiazd (tytuł osobny). — Na odwr. str. herb Radwan.

Bibl. Ord. Zamojs.

— Kalendarz na rok od narodzenia pana Kristusa 1603, a od stworzenia świata 5573. pracą Bernarda z Krakowa w Wyzwolonych Naukach mistrza, w Philosophii doktora etc. pilno sprawiony, [pod tém rycina przedstawiająca dwa zaćmienia] w tym roku dwie zaćmienia miesiąca, widome tylko, a czy insze przypadną o czym na ostatku kalendarza szerzej. W Krakowie, u Woyciecha Kobylińskiego, w 16ce, 5 pół arkuszy.

Po kalendarzu, pod którym te same są dwuwiersze polskie, następuje: Rozsadek y sprawa o przypadkach a przygodach świata tego itd. (tytuł osobny). Na odwr. str. herb Wolskich. — Przypisał Mikołajowi Wolskiemu z Podhaiec JKM. Marszałkowi nadwornemu, Staroście Krzepickiemu, Rabsztyńskiemu. — Potém prognostyk dla każdej prowincyi osobno; na końcu drzeworyt z napisem: które znamie, którym członkom panuje.

Ordyn. Zamojs

— Kalendarz na rok pański 1604, który będzie przestępny z przybyszem przez... W Krakowie w drukarni Woyciecha Kobylińskiego. w 8ce, pięć pół arkuszy.

Obejmuje wiadomość o aspektach, kalendarz, a pod każdym miesiącem dwuwiersz polski. — W końcu prognostyk dla każdej prowincyi, i krótka nanka co sprawować dobrze pod którym znamieniem niebieskim.

— Kalendarz na rok 1605.

Obacz wyżej: Dekret.

— Lucubratic astrologica. Albo pilne uważenie a wyrozumienie astrologskie, z postanowienia znamion y planet niebieskich, zacnemu królestwu polskiemu służących. Y rozsadek ktemu o kształcie spraw potocznych, państwu temu i wszystkim stanom koronnym należących, w tym Roku pańskim 1608, przypadających opisany. Kraków 1608.

Maciejow. III. 382—3.

— Obwieszczenie, znacznych niektórych, na świecie mniejszym przypadków, złączenia dwu Płanet gornych złych, Säturnusa z Märteselem, w znamieniu Niebieskim Panna nazwanym, dnia czwartego Sierpniá, roku tego Pańskiego, 1596. przypadającego. Przez Bernatá z Krakówá, wyzwolonych nauk Mistrza etc. sprawione y wypisane. Prze-strzeżonemu, przygodá mniey szkodzi. W Krakowie, z Drukárni Woyciecha

Kobylińskiego, Roku Pańskiego, 1596. w 4ce, k. 8.

Na tytule drzeworyt, przedstawiający Saturna i Marsa.

Na odwrocie tytułu dziesięciowiersz na herb panów Kuczkowskich. W dedykacyi do Stan. Kuczkowskiego, żupnika krakows. gór solnych, dzierżawcy Wojnickiego, powiada, że w innych krajach żył. Na końcu pisemka wyraża się: O czym Judycium moje opisane na rok ten p. 1596. szerzej czytáć kto chce może. — Powiada na ark. A₃: Com wielokróć czynił przyznawiają mi to pisanie moje do druku podane okrom Judycei, iako o electiach po zeyściu świętey pamięci nieboszczyka Zygmunta Augusta króla polskiego y innych sukcesorów jego (Batorego), zaś o kometach, potym o złączeniu górnych płanotów, o cworgolicznym słońcu, które pisania jeszcze po dzisiejszy dzień między ludźmi się wartają. Bandt. H. Dr. Kr. 427, 459. — Bentk. H. L. II. 313. — Encykl. Org. III. 254.

Jagiell.

— Prognosticon na lat dziesięć przyszłych, począwszy od roku pańsk. 1612 aż do roku pańsk. 1622. W Krakowie 1611.

Maciej. III. 383.

— Przestroga pilna, y każdemu stanowi potrzebna. Z zaćmienia dziennej poświaty (tak) Słońca w roku pańskim 1600 przypadającego. W Krakowie, w drukarni Woyciecha Kobylińskiego, r. 1600. w 4ce.

Przypis: do Adama Waclawa w Slezii książęcia cieszyńskiego.

Mać. Pism. III. 382. z bibl. Załus. bez ozn. formatu, druku i objętości.

— Rossadek (tak) według którego y zdania Astrologow o Komecie, abo o Miotle na powietrzu gorejącej. Roku Pańskiego 1596 B. m. i dr. w 4ce.

Przypis: Lwowi Sapieżu W. Kanclerzowi W.

X. L. datow. z Krakowa w Sierpniu 1596.

Mać. Pism. III. 382.

— ob. Koło ptaćwa.

Siarczyński Obraz I. str. 28 — A. Grabowski Starożytności hist. pol. I. 481. str. 4 — Żebraws. Bibl. matem. str. 217—218. — Wiszniew. Hist. lit. IX. 304. W T. VIII. 126. podaje: O elekcyach po zeyściu śp. Zyg. Augusta, zarazem broszurę Koło ptaćwa powietrznego, wyszłą bezimiennie. Zdaje się, że Wiszniewski, (czy też jego wydawca Żebrawski) pomieszał te dwie broszury, z których pierwsza dotąd nie znana. — Bandt. Hist. druk. krak. 428. przez omyłkę za jedno bierze Bernatá i Musoniusa Jana.

Bernat z Lublina ob. Ezop (1578).

BERNATOWICZ Krzysztof Józef (ur. 28 lut. 1746). Życie cnoty i cuda wielkiego w kościele Chrystusowym wyznawcy S. Jędrzeia Awellina, Zakonu Kleryków pod regułą żyjących Teatyna z włoskiego języka na polski przez X. Krzysztofa Józefa Bernatowicza Alumna Papieskiego, S. Th. Licencyata, Proboszcza S. Anny y S. Jakoba w Monasterze Ormiańskim Lwowskim, Notaryusza Apostolskiego przetłumaczone i do druku podane. Roku, którego w ciele ludzkim żyć, heroicznym cnot nauczać i przedziwne cuda czynić zaczęło przedwieczne słowo 1772. we Lwowie w Druk. Brackiey SSS. Troycy. w 4ce, str. 118 i rejestru 14.

Przypis. Augustynowiczowi Arcybisk. Lwow. Jocher 8312. — Barącz Żyw. Orm. 78.

Branic. — Czetwert. — Ossol. — Uniw. lwow.

BERNATOWICZ Mikołaj Grzegorz (ur. r. 1690, um. 1752). Kazania panegiryczne. Warszawa 1727. w 4ce.

X. Brown, Bib. pis. S. J. str. 171.

— Życie ś. Kajetana. Warszawa, druk. Koll. S. J. 1726. w 4ce.

Brown, Bibl. pis. S. J. str. 117.

Bernatowicz P. ob. Chrapowicki (1791).

Bernaud Nicolaus ob. Socinus Faustus (Defensio 1618).

BERNDT X. Cysters. Der verkoppte und beynahe ertappte Spion, oder wunderliche Begebenheiten des Printzen Conty, welcher incognito in Mönchs Kleidern das Königreich Polen verkundschaften wollen, beschrieben durch R. Pater Berndt ord. Cisterciens. Gedrukt im Closter Oliva 1697. w 4ce, 3 arkusze. Akad. — Dzików.

BERNDT Caspar († 1695). Illustris viri... Joannis Pruss... virtutes ac dotes... sub publicam onomasteriorum solemnitate venerabatur... Casparus Berndt... (Thorunii), Mich. Karnall, 1657. w 4ce, str. 8.

Toruńsk.

— Trost-Schrift über den Hinriss zweier Adelichen Blumen Johann Harlingk auf Zolotowo... und Catharinenn...

Auffgesetzt von Casparo Berndt... Thorn, Mich. Karnall. (1649). w 4ce, str. 8.

Toruńsk.

(Berndt Caspar). Justa funebria Viro olim Nobilissimo, Amplissimo Consul-tissimoque Dn. Caspari Berndtio, inclutae Reip. Thorun. Consuli et p. t. Veter. Civitatis Judici, utrobique meritissimo, a. d. XXVII. Septembr. A. O. R. M. DC. XCV. (1695) rebus humanis placide exemto, et Dominica XIIII. post Trinit. quae incidit in 2. Octobr. ad templum D. Mariae Virginis solenniori funere effere-ndo tristi mente ac manu exsolvent Gymnasii Thorunensis Rector et Professores publici. Thorunii, imprimebat Johann. Balthasar Bressler gymn. typogr. (1695). fol. k. 4. Wrocławsk.

(Berndt Caspar II.) Nuptiis auspica-tissimis inter virum politissimum Dn. Casparum Berndt J. U. C. et lectissimam Virginem Catharinam Elisabetham, Viri Spect. Dn. Johannis Wolfii mercatoris apud Gedanenses non infimi, filiam natu maximam, a. d. XIX Maji A. O. R. 1699. Gedani consummandis, antiquum feliciter acclamant Gymnasii Thorunensis Rector et Profess. Publ. Thorunii, apud Johann. Baltas. Bresslerum, gymn. typogr. fol. 2 karty.

Wrocławsk.

BERNE Gerhard Joseph Borussus. Syncharisticon sive Acclamatio votiva, qua Serenissimo ac Potentiss. Principi et Domino D. Friderico Augusto Poloniar. Regi et Saxoniae Electori cum Regnum unanimi Polonorum suffragio feliciter adiret devotissime gratulari debuit... Dresdae, Joh. Conr. Stoesseli typ. aul. vicar. impressit. folio, k. 2.

Ossol.

BERNERI Gius. Romano Academico Infecondo. Il meo Pataccia, overo Roma in feste ne, i trionfi di Vienna. Poema giocoso nel linguaggio romanesco. Roma, Marc Antonio et Orazio Campana, 1695. w 8ce, str. 429.

BERNETT (czy Berent) Mikołaj S. J. (1642 † 13 Maja 1710 we Lwowie). Obraz światobliwego życia w pańskich i senatorskich pałacach wykonterfektu.

wany Jaśnie Wielmożney J. M. P. Maryi Anny z Kazanowa Jabłonowskiej Woiewodziny i Generałowej Ziem Ruskich Hetmanowej W. Koronney przez Kapłana Soc: Jesu. Przy zwyczajnym dorocznym obchodzie w roku 1696 w Kollegium Lwowskim wystawiony. Z dozwoleniem Starszych. w 8ce, 4 karty nlb. i str. 199.

Dedyk. P. z Jabłonowskich Leszczyńskiej Woiew. Łęczyc. — Wyszło bezimiennie. Na egzemplarzu Bibl. Jagiellońskiej podpisał się autor Nic. Bernett. Jagiell.

Aned. Jabłon. s. 628, pisze go Bernet vel Bernet. — Brown. Biblioth. 117. — Niesiec. Jabłon. Museum s. 24. — Zatuski Conspect. novae collect. legum. — Backer 1890. I. 1323. twierdzi, że on się nazywał Berent Mikołaj.

Bernhard Piotr, klucznik piekielny, ob. Polak.

BERNHARDI Georg, Vorsinger und Pauperum praeceptor zu S. Marien. — Poetische Beschreibung von dem Ursprung und ersten Erbauung der Stadt Danzig. Gedani 1641 w 8ce.

Hoppe-Schedias. (Longinus I. 145).

Bernhardi Gotfried ob. Hancke G. (1687).

BERNHARDI S. Fr. Den gesegneten Eingang eines Hochedlen und Hochweisen Rathes der Stadt Thorn in das erneuerte Rath-Haus Anno 1738 den 26 Septembr. in tiefster Ergebenheit in einer Ode S. F. Bernhardi SS. Theol. C. Thorn, gedruckt bei Joh. Nicolai EE Hochwohl. Rathes und Gymnas. Buchdrucker. w 4ce, str. 6.

Ossol.

BERNHARDI MARTIN de Bernitz, Chirurg. Regis Polon. Catalogus plantarum tam exoticarum quam indigenarum, quae anno 1651. in hortis Regiis Warsaviae, et circa eandem in locis sylvaticis, praetensibus, arenosis et paludosis nascuntur, collectarum exhibitus sereniss. ac potentiss. D. D. Joanni Casimiro R. P. etc. Gedani 1652. w 12ce.

Peters.

— Toż. Copenhagae 1658. w 16ce.

— Toż. Cum viridario Simonis Pauli. Hafniae 1756. w 16ce.

— Fasciculi duo remediorum. T. I—II. Lipsiae, 1676—7. w 4ce.

W T. I jest wykaz antyarytrycznych środków zastosowanych w kuracji Władysława IV.

Carrere Bibl. de la medic. — Adelung Gelehr. Lexic. I. 1749.— Miscell. Acad. Nat. Curiosorum Dec. I. A. 2. 1671, str. 174.— Repertorium Comment. a Societatibus Litterariis editarum. T. I. str. 310. (J. D. Reuss).— Kościński Słownik 27.— Commercium litterarium. Norimbergae 1731.— Gasiör. Hist. med. II. 264. III. 427. — Roczniki Tow. prz. N. XII. 269.— Erndtelius Varsav. 211.— Jundziłł Opis. roślin 43. — Bent. H. lit. II. 406. — Duclos. Essai 379.

BERNHARDI Zofia a Bernitz z (domu Corbiniana, żona Marcina Bernhard a Bernitz). Ad Mercurium ut famam excitat ad decantandas laudes Serenissimi principis Condai ode. Na arkuszu, bez r. i m. druku.

Na końcu podpisana: Sophianna Bernharda nata Corbiniana S. Reginal. Maj. Pol. et Suet. Cubicul. Akad.

— Michael primus Rex Polonia. [Akrostych z liter, z podpisem:] Applaudat Sophianna Bernardi a Bernitz neta Corbiniana (1669). folio.

Hoppe Schediasma I. 57. — Umieszczone też na końcu pisemka: Relation wie der neu erwählte König von Pohlen seinen Einzug gehalten... (obacz pod Wiśniowieckim).

— Ode gratulatoria Eminentissimo ac Reverendissimo D. Petro Divina miseratione S. R. E. presbytero Cardinali Vidono in regno Poloniae et M. D. Lit. pro nuntio Apostolico decantata a Sophianna Corbiniana conjuge Martini Bernhardi S. R. M. Cubicularii. [Na arkuszu, na dole:] Varsaviae in officina haeredum Petri Elert S. R. M. typographi anno 1660 die 14 Maii.

Akad.

— Serenissimis ac Potentissimis Poloniae et Sveciae Maiestatibus Joanni Casimiro et Ludovicae Mariae composita pace ex Prussia reducibus humilime ac sincerissime applaudit, Sophianna Corbiniana coniux Martini Bernhardi S. R. M. Cubicularii. Varsaviae, in officina haeredum Petri Elert, S. R. M. Typogr: 1660. fol. 1 ark.

Akad.

— Serenissimo et Potentissimo Principi ac Domino, Dno, Friderico Wil-

helmo Marchioni Brandenburgico, Sacri Rom. Imp. electori et archicamerario, Borussiae, Cliviae, Juliae, Montium, Stetini, Pomeraniae, Cassubiorum, Wandallorum, Crosniae, Carnoviae duci, burgavio Noribergensi, Marchiae, Ravensbergae, comiti Ravensteini Domino, etc. etc. Domino meo clementissimo. [Poniżej wiersz z podpisem:] Humilima mente vovebat Sophianna Corbiniani. [U dołu:] Regiomonti Borussorum, typis Reusnerianis, Anno 1641. folio, wielki arkusz. Wrocław.

— Tributum laudis Serenissimae Reginae Sueciae Christinae abdicato hereditario Regno in animis regnanti persolutum a Sophianna Bernhardi nata Corbiniana S. Reginal. Maj. Polon. cubicularia. [Na arkuszu, na dole:] Romae, typis Ignatii de Lazaris 1664. Superiorum permissu. Akad.

Encykl. Orgelbr. III. 295. — Hoppius Schediasma 57. — Kwiatkiewicz Joan. (Elogium 1689. carmen saphicum).

Bernhardiner ob. Actus der Auflösung und Verbrennung etc. (1663).

BERNIARD. Observations sur les mines de sel de Wieliczka en Pologne faites en mois de Mars 1775.

Umieszcz. w: L'abbé Rozier Journal de physique Paris 1780.

Pamiętn. Warsz. 1802. T. VIII str. 340—355, przez F. S.

BERNICZ Jan Teodor. Mors in ariete paludatus laticlavium Mariaeburgense capessens illustrissimi Domini Francisci in Bielino et Sokolów Bieliński ex ensifero Regni Palatini Mariaeburgensis Mlavensis Osiecensis etc. etc. Capitaneus dum Regni vocis oraculo Palatinus denunciaretur panegyrico calamo proclamatus a devinctissimo tanto nomini Joanne Theodoro Bernicz illustr. et excellentiss. palatini Vilmensis supremi exercitus M.D.L ducis notario. Varsaviae, excudebat Carolus Ferdinandus Schreiber 1681. fol. kart 9. Branic. — Ossol.

Bernigeroth ob. Janozki Jan Dan. Andr. (1752) — Nachricht (1710) — Przebendowski Piotr Henr. (Memoires 1710).

BERNINO Domenico. Notizie o memorie storiche di ciò che hanno operato i Sommi Pontefici nelle guerre contro i Turchi, dal primo passaggio di questi in Europa sino all' anno 1684. raccolte da Domenico Bernino. Roma, Buratti 1685.

Ciampi Bibliogr. Crit. 23.

Bernitius Georgius, Canonic. vratisl. ob. Bernhardi G. — Stobaeus Georg. (Epistolae 1758).

Bernitzowna ob. Bernhardi Zofia.

Bernitz Martinus, ob. Bernhardi M.

BERNOLAK Antoni, († 15 stycznia 1815 r.) Etymologia vocum Slavicarum sistens modum multiplicandi vocabula per derivationem et compositionem ab Antonio Bernolak continuata. Tyrnaviae, typ. Wenceslai Jelinek 1791. w 8ce, str. 160. Ossol.

Wurzbach Lexic. I. 331. ma: Tyrnaviae typ. Zelinskianis. — Bernolak wydał także dzieła dla Słowaków, nas obchodzące, jakoto:

Grammatica Slavica, 1790. w 8ce, str. 312. — Dissertatio de literis slavorum cum orthographia Hungariae usitate. Posonii 1787. — Lexicon slavicum. Buda 1825.

BERNOUILLY Jan (ur. 1742, † w Berlinie 1807). Johann Bernoulli's der königl. Akademie der Wissenschaften zu Berlin, und anderer gelehrten Gesellschaften, Mitgliedes, Reisen durch Brandenburg, Pommern, Preussen, Curland, Russland und Pohlen, in den Jahren 1777 und 1778. Erster Band. Reise nach Danzig und Beschreibung der Merkwürdigkeiten dieser Stadt. Leipzig, bey Caspar Fritsch, 1779. w 8ce, z przodu 5 k. i 342 stron, omyłek 1 k. — Zweiter Band. Rückreise von Danzig über Stettin und Berlin im Jahr 1777 und zweyte Reise nach Danzig im Jahr 1778. Leipzig, Fritsch, 1779. w 8ce 10, 2 i 258 stron, omyłek 1 k. — Dritter Band. Reise von Danzig nach Königsberg und von da nach Petersburg, im Jahr 1778. Leipzig, Fritsch, 1779. w 8ce, z przodu 3 k. i 298 stron, omyłek 1 k. — Vierter Band. Aufenthalt zu St. Petersburg, nebst dem Verzeichniss der kaiserl. Gemäldesammlung Leipzig, Fritsch,

1780. w 8ce, z przodu 2 k., 291 str. omyłek 1 k. — Fünfter Band. Fortsetzung des Aufenthalts zu St. Petersburg, nebst einem Anhang von Moskau. Leipzig, Fritsch, 1780. w 8ce, z przodu 2 k. i 252 str. omyłek 1. k. — Sechster Band. Rückreise von St. Petersburg über Mietau und Warschau nach Berlin. Nebst Register über alle sechs Bände, Leipzig, Fritsch, 1780. w 8ce, z przodu 2 k. i 298 str., spisu 9 k. nieliczb.

Akad. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Voyages, de Brandebourg, Poméranie, Prusse, Courlande, Russie, et Pologne. Tome premier. Voyage de Berlin à Danzig. Description de cette ville et des curiosités qu'elle renferme. Avec permission des Supérieurs, à Varsovie 1782. De l'imprimerie de Michel Gröll; et se trouve à Léopol et à Dresde, chez le même. w 8ce, k. 8, i 278.

Horodec. — Jagiell. — Krasiańs.

— ob. Krasicki Ign. (Eine gefundene Geschichte 1785).

Lenglich K. B. (Berichtigung 1779) — Patkul J. R. (Berichte 1792) — Querard La France I. 297 — Recke u. Napierski I. 151—2. — Bibl Ossol. 1848. I. 289—315.

— **BERNOWICZ Michał** podczaszy i komiss. skarbu. Głos J. W. B... sędziego ziemskiego i posła wwdztwa nowogrodzkiego na sessyi sejmowej dnia 1 marca r. 1791 miany. Drukarnia u XX. Sch. Piar. fol. str. 4.

Branic. — Czartor.

— Mowa J. W. Jmci pana... posła i sędziego ziemskiego Woiewodztwa nowogrodzkiego na sessyi seymowej miana roku 1789. meca oktobra 2. dnia. [Na końcu:] W drukarni P. Dufour kons. nadw: J. K. Mci Dyrektora drukar: korp: kad: mieszkającego w Rynku miasta Starey Warszawy Nro: 58. folio, 3 strony.

Branic. — Czartor. — Jagiell.

— Produkt ze strony JW. JP. M. Bernowicza, sędziego ziemsk. y posła na seym z wojewodztwa nowogrodzkiego przeciwko W. JP. Michałowi Niezabitowskiemu chorążemu woysk ko-

ronnych jako debitorowi a zaś W.W. JJP. Jozefowi Tyszkiewiczowi staroście Wicetynskiemu, Xaweremu Menkiewiczowi porucznikowi W.W. X. Lit. Antoniemu y Wiktoryi Korsakom obożn. Nowogrodzkim, Ludwikowi y Adamowi Mierzejewskim, Tadeuszowi y Barbarze Bułhakom, Janowi, Alexandrowi y Stanisławowi Olendzkim starostom Wiestyńskim, Krystynie Ratyńskiej, czesnikowej minskiej y Ludwikowi Michałowskiemu, jako ewiktorom summ przewidzionych. — B. r. i m. dr. (około 1790). fol. k. n. 6. (brak końca).

Zielińs.

— Projekt przez JW. Bernowicza, posła Nowogrodzkiego podany (postanowienie sejmu, aby metrykanci kancelaryi O. N., celem łatwiejszego wyszukania dokumentów do rozgraniczenia obywatelom służących, ułożyli regestr tychże dokumentów.) folio, str. n. 1.

Branic. — Czartor. — Krasiańs.

— Sprawa W. J. Pana Michała Bernowicza, Obożnego Wwdztwa Nowogrodzkiego z WW. JO. Pmi Teodorem Kasztelanem Nowogrodzkiego Oycem, Michałem małoletnim synem Niezabitowskim. B. m. dr. (1776). folio, 2 ark.

— Sumaryusz praw y konstytucyi seymowych od roku 1764 do roku 1780 w materyach skarbowych i o sądach kommissyow skarbu oboyga narodow ustanowionych przez JWgo JP. Michała Bernowicza Podczaszego wwdztwa Nowogr: kommissarza Skarbu W. Xstwa Litt: zebrany w roku 1782. W Grodnie w drukarni J. K. Mci (1782). w 8ce, str. 395, niel. 5 i tablica (po str. 354).

Przechodzi tu kolejno: Cła, Długi, Dobra, Drogi, Komissarzy, Mennice, Miary, Miasta, Podatki, Rzeki, Starostwa, Weksle, Wojsko, Kwarty, Czynsz emfiteutyeczny.

Od str. 355: Addytament dla powszechney wiadomości, wyrażający specyfikację kwart...

Bandtke H. dr. p. I. 115 — Encykl. Orgelb. III 280—2 — Volum. legum. VIII. 671 — Bent. Hist. lit. II. 175.

Akad. — Branic. — Jagiell. — Kijows. — Ossol. — Zieliński — Wilno — Uniw. lwow.

BERNY Jan, stud. Akad. Zam. Honor weselny na dzień ślubów małżeń-

skich sławetnie urodzonego Wojciecha Semmera i Katarzyny Ciamerówny, nierozzerwanym przyjaźni węzłem zjednoczonych. Zamość, 1654. w 4ce, str. nieliczb. 6, prócz karty tytułowej. (Druk gocki). Krasińs.

BERNY Tomasz ob. Czarnocki J. (Dexiosis Jana Zamojskiego 1646).

BEROALDUS Filip starszy (urodz. 1453 †1522). Philippi Beroaldi Bononiensis, viri dissertissimi, Declamatio: an orator sit philosopho et medico anteponeendus. Impressum Cracovie per Florianum Unglerium. 1514. w 4ce.

Jest tu endecasyllabon Rudolfa (Agricoli)

Vasserburg. ad Christophorum de Schydlouiecz, sandom. castel. regni cancellar. Porównaj niżej: Opuscula Varia... 1519. i Opusculum eruditum 1514.

Janociana I. 9. — Ciampi. Bibliogr. I. 23.

— Modus epistolandi Philippi Beroaldi Bononiensis viri clarissimi. Addita sunt quedam ex elegantijs Jacobi Vimphelingij epistole necessaria. B. m. i r. w 4ce, kart 16 (sygn. D₃).

Na str. odw. tytułu dedykacja Rudolfa Agrykoli: Jacobo Wirtenberger Offburgio et Othoni Vinerio Pludutzensi, ordinis minorum; datowana: Cracoviae, 1512. ex contubernio Germanorum. Oświadcza w niej, iż te broszurę drukował Floryan Ungler.

Zamieszczono tu także: Ad Rudolphum suum in laudem Philippi Beroaldi elegiacum carmen Valentini Eekii Philypopolitani. — Na karcie D₃ znajduje się: Iterum Vale ex gymnasio nostro cracoviensi.

Janocki cytuje to dziełko dwa razy, za każdym razem podając odmienny tytuł. Pierwszy z tych tytułów, podany w Janocianach I. 8. jest widocznie błędnie przytoczony, a raczej przez samego Janockiego utworzony na podstawie właściwego tytułu i zawartości dziełka („Modus epistolandi... Additis quibusdam ex elegantijs Jacobi Vimphelingij, epistole necessariis. Cum Rudolphi Uasserburgensis prefatione, et carmine anapestico ad Ingenum Lectorem: et epitaphio Philippi Beroaldi elegijs [sic] confecto. Per Florianum Unglerium calcographum. Cracouie. Anno partus salutiferi 1512“). — Drugi raz podaje Janocki w Nachricht III (1753) s. 130—1, tytuł krótszy (jak powyżej w tekście), a ten sam tytuł cytuje Wierzbowski II. 867 na podstawie dochowanych exemplarzy.

Janociana I. 8, 64. — Juszyński I. 70. — Łukaszew. I. 89. — Bauch: Agricola str. 10. Krasińs. — Ossol. — Peters. — Zamojs. — Wrocł.

— Varia... Opuscula in hoc codice contenta. Orationes, praelectiones et praefationes et quaedam mythicae historiae Philippi Beroaldi. Item: Plusculae Angeli Politiani, Hermolai Barbari atque una Jasonis Mayni... L. Coelji Lactantij Firmiani,, etc. etc. [Na końcu:] Basileae... M.D.XVII (1519), w 4ce, kart CLXII.

Na karcie CXXXIII. Ad Paulum Sidloui-tium Scholast. Polonum epistola. Wzmiankuje, że Si. był w szkole Bonońskiej „...degis inter scholasticos transmontanos,“ że ojciec jego Stanisław „fuit, dum viuere apud Cardinalem Polonum cosiliarius,“ że Jakób był podskarbim za Alberta króla, a Piotr „mensae regiae structor est et scindendorum obsoniorum sciis artifex.“ Wspomina i brata Krzysztofa, który „dignitate discophori Cracoviensis insigniretur.“ Z dedykacji tej widać, iż Sz. był uczniem Beroalda. — Poczem następuje rozprawa: Declamatio, an orator sit philosopho et medico anteponeendus (obacz wyżej). — Na karcie CXLVI. Ad Erasmum Vitellium episc. Plocensem. Poczem rozprawka: Opusculum de terraemotu. Jagiell.

— Toż samo. Basil. 1513. w 4ce, kart 162.

— Toż. Basileae 1515.

Były u Rosenthala w Monachium w r. 1888. w cenie po 15. marek.

— Opvscvlm, de terremotu et pestilentia, cum annotamentis Galeni. Addita est explicatarum in annotamentis Galeni dictionum tabvla. Venditur in vico Sancti Jacobi in intersignio divi martini. B. r. i dr. w 8ce, k. XXI. Czartor.

— Toż. [Na końcu:] Impressum Bononiensem Anno Dni M.D.V. (1505) idibus Maii. w 4ce, kart 46 niel.

Na odwrocie tytułu: Ad maximum antistitem D. Erasmum Vitellium episcopum Plocensem... epistola.

Żebraw. Bibliogr. 70. Czartor.

— Tenże tytuł. Addita est explicatarum in annotamentis Galeni dictionum tabvla. [Na końcu:] Hoc, Philippi Beroaldi de terremotu, opus Argentorati in Mathiae Schereri Heluetensis officina, stāneis calamis, excriptū est. Anno, Jhesu in cuius obitu tota machina portentoso, necnō naturę insueto tremore concussa fuit. M.D.X. Mense

Majj. w 4ce. Liczbowanie zaczyna się od karty XVII i odtąd karty są liczbowane aż do XXXII. W końcu Index ma k. nl. 3. (ark. sign. H₃).

Ded. Erasmus Vittelio episcopo plocensi Phil. Beroaldus ex urbe Schletstatina XXV Maii M D X.

Jagiell.

— Opusculum eruditū, quo continet. Declamatio Phi. Medici. Oratoris. De excellentia disceptantium. [Karta odwrot]. Ad clarissimum Paulum Sidlovitium Scholasticum polonum Philippi Beroaldi Bononiensis epistola. Bez wyr. m. i r. w 4ce, k. 35 i 10.

Hain Repert. N. 2962.

— Tenże tytuł i też dedykacja. Impressum Bononiae, per Bened. Hectoris bon. anno dom. MIIID (1497) eid. Decemb. Jo. Bentivolo feliciter regnante. w 4ce, k. 27. i 37.

Hain Repert. N. 2963. — Ciampi Bibl. 32.

— Tenże tytuł i dedykacja. [Na końcu:] Finis huius opusculi impressi parrhisiis (Paris) a Thielmano Kerver ad calendas aprilis anno 1500. w 4ce, k. 39. i 3.

Hain: Repertorium bibliogr. 1826, N. 2964.

— Tenże tytuł i dedykacja Parisiis, J. Barbier, 1514.

Czartor.

— ob. Apulejus (Opera 1560) — Ecchius Valentinus Lendanus Rhetus (1512) — Emser Hieron. (Opuscula 1518) — Paprocki B. (Testament starca 1578).

Kośmiński Słownik 28.

Bervensis Crissenius (pseudonym) ob. Boehmius J. G. (de ortu 1754).

Berolinensis aula ob. Responsum solida et convincens etc. (1726).

Berolinensis curia ob. Poniński Antoni (1728).

Berowic Jan ob. Makowski Szym. Stan. (Magnum 1664) — Muszyński Tom. Kaz. (Orbis 1663).

Berowski Henricus ob. Propositiones (1779).

BERQUIN Arnaud (1749 † 21 grud. 1791). Prawdziwy przyjaciel dzieci gruntowni maxymami i przyzwoitemi ich wiekowi i pięciu bajeczkami do doskonałości prowadzący. Naprzód w francuzkim języku wydany, a teraz na pol-

ski język dla pożytku narodowej młodzi przez X. Jakuba Petruszewicza Scholarum Piarum, wytłumaczony. Wilno Roku 1777. w 8ce, stronic 215.

Dzienn. Wileńs. 1825. I. 219. — Ant. Mozyński podaje rok 1778.

— Przyjaciel dzieci, dzieło Jmci P. Berquina przez Annę Narbuttowę z francuskiego przełożone. T. I. Styczeń rok 1782. Wilno 1786. w 8ce.

Kijows.

— Przyjaciel młodych, dzieło o Edukacyi, z francuzkiego, (tłum. Kossakowski J. Nep.) T. I—II. W Warszawie w drukarni XX. Missyonarzów 1781. w 8ce Tom I. str. niel. 3 i 345. Tom II. str. 380 i niel. 1.

Jocher 951.

Ossol.

BERRUYER Izaak Józ. S. J. (urodz. w Rouen 1681, um. w Paryżu 1758). Historya ludu bezego od początku zacczęcia swego aż do Narodzenia Messyasza, wyięta z samych Xiąg świętych albo textow świętych Starego Testamentu w iedno corpus historyi zebrana. Przez X. Izaaka Jozefa Berruyer Zakonu Soc. Jesu. na polski z francuzkiego przetłumaczona Roku P. 1740. Tom drugi, w Warszawie u Piarów, fol. 418 str. i 3 karty na przodzie.

Tom I i III nie były wydrukowane. Tłumaczył Michał Korybut Wiszniowiecki.

Czartor. — Krasień. — Dzików. — Ossol. — Warsz. Uniw.

Jocher 8103. — Niesiec. IV. 553. — Załuski Bibl. 91. — Brown 459. — Janocki Pol. I. 139. — Backer Biblioth. 1890. I. 1359. dodaje mylnie: Ibidem 1746, folio 2 vol.

Nouvelle Bibliotheque germanique T. IV. str. 219. mówi, że Załuski po zgonie Sapieżyny, skłonił Mniszchową, successorę Wiszniowieckiego, aby kosztem swoim kontynuowała druk Historyi ludu Bożego, którą przełożył na polskie, a którego tom drugi ukazał się przed zgonem Wiszniowieckiego (1745) tłumacza.

Berschwitz Johannes, ob. Heischius Zacharias (1615).

Bersecw Sigmundus, ob. Grell Henryk Wawrz. (1699).

BERTATI Giovanni. L' isola di Alcina Dramma giocoso per musica da rappresentarsi nel Teatro di Varsovia. Varsovia l' anno 1775. w 8ce, str. 98.

Na odwr. tytułu:

La Poesia è del Signore Giovanni Bertati. La Musica è del Signore Giuseppe Gazaniga celebre maestro di Capella Napolgtano.

Ciampi Bibliogr. I. 191. pod N. 23. podaje r. 1765. zapewne mylnie.

Czartor. — Jagiell.

— Le jaloux à l'épreuve dramma comique, en musique, par M. Jean Bertati, représenté pour la 1-er fois sur le theatre de Varsovie devant Sa Majesté le Roy de Pologne. (Tytuł i po wlosku). Varsovie, Dufour, 1776.

BERTELLI Piotr. Theatrum vrbivm italicarvm collectore... ad Ill.-mum et Reu-mum D. D. Hieronymvm Comitem a Rozrazew Episc. Vladislaiensem et Pomeraniae Regni Poloniae Senatorem. Venetiis. 1599. w 4ce poprzecznej, kart 6 niel. i liczb. k. 101.

Jagiell.

(**Berterman Melchior**). Acclamatio votiva nuptiis Dn. Simonis Weis, Pastoris ecclesiae August. Conf. addictae apud Lesnenses: et virginis cartissimae pudicissimaeque Reginae Holfeldianae filiae relictae viri reverendi M. Johannis Holfeldii placide in Christo defuncti oblata et adornata Lipsiae, a Melchiore Berterman SS. Theol. et Phil. Stud. Quae nuptiae Anno Christi MDCLIII. die 6 Maii celebrandae sunt Lesnae Polon: typis Johannis Wittigau. w 4ce, 4 kartki.

Wiersze łacińskie i niemieckie.

Wrocław.

Bertermann Samuel ob. Herrmann Zach. (Die Töchter 1687).

(**Bertermann Urszula**). Christliche Abdankung, welche nach geschehenem Volkreichen Leichbegängnis der ehrbaren und viel tugendreichen Frauen Ursulae Bertermannin, gebornen Röhlin, bes ehrenfesten unnd wolgeachten Herrn Balthasar Bertermannes, Bürgers und Handelsmannes zur polnischen Lissa, trewgewesenen hertzgeliebten Ehegenossin, im Trawr-Hause gehalten worden von D. W. (1646). w 4ce, Sygn. Aij—B.

Wrocław.

BERTLEFF Marcin z Siedmiogrodu, Professor w Toruniu. Carmen lati-

num in Dan. Cocovii orationem de liberatione Rigae ab obsidione Moschorum gravissima, 1693. habitam.

— Disputatio de vero et falso. Respondens Joh. Hintz. Thorunii d. 30. Jun. 1700.

— Disputatio de vero et falso. Respondens Sigism. Berzevitzi de Darotz Nob. Hung. Thorunii, die 28 Jul. 1700. w 8ce, 1 ark.

— Disputatio. Dubium chronologicum de saeculi XVIII exordio hodie vexatissimum praesidente... Respondente Georgio Rissel. Thorunii 1701. w 4ce, kart. 6.

— Theses de disputandi ratione. Resp. Mich. Karsburg. Thorunii d. 28 April. 1700.

— De Sana philosophandi libertate. Oratio d. 30. Mart. 1700. Thorunii.

— ob. Oloff Ephraim (Wohlgemeinte Nachricht 1712).

Adelung Lexicon I. 1777. — Recke u. Napierski I. 153.

BERTLING Ernest August. Der Tod der grossen eine Stimme für die Lebendigen wird nach dem höchstbetrübten Ableben das weiland Allerdurchlaucht. Grossmüthigst. Fürsten und Herrn Augusti III. Königs in Polen, Grossherzogs in Litthauen, Reussen, Preussen, Masovien, Samogiten, Kyovien, Wolhynien, Podolien, Podlachien, Liefland, Smolensko, Sewerien, und Czernichow etc. Ertzherzogs zu Sachsen und des heil. Röm. Reichs Churfürst. etc. unseres weiland Allergnädigsten Königes und Herrn bei der am E. Hochedl. u. Hochw. Rathe hochobrigkeitlich verordneten Trauergedächtniss über den bestimmten Text Psalm 90—12 in der heil. Dreifaltigkeits Kirche in der Frühpredigt der Christlichen Gemeinde vorgehalten von... der heil. Schrift Dr., der Gottes-Gelahrheit öffentl. und ordent. Lehrer, des Gymnasii Rektor, auch der Kirche zur heil. Dreifaltigkeit Pastor. Dantzig, gedr. bei J. F. Bartels, zu bekommen in Wedels Buchhandl. in der Hendegasse, 1763. w 4ce, k. 5 str. 38.

Ossol.

— Quod felix faustumque Deus summus esse jubet atque urbi, orbi literario, gymnasioque salutare, actum solennem, quo magnifici Senatus Gedanensis auctoritate et jussu, vir praenobilissimus... Daniel Gralath J. U. D. in locum jurium et historiarum professoris publici ordinarii atque inspectoris Athenei die 13 Mart. A. R. S. 1764. inaugurabatur, indicit, simulque, ad hanc panegyryn urbis proceres... invitat, juventutem vero literis incumbentem... convocat Ernestus Augustus Bertlingius SS. Theol. D. et PP. O. Athaenaei Rector. Gedani, typis Thomae Joannis Schreiberi, (1764) folio.

Bertoldus episc Livon. ob. Baronius Mart. Vita S. Stan. 1609).

Bertold książę Morawii ob. Dusioux J. P. (1786).

BERTOLI D. Jerzy. Nocy Klemensa XIV. Z języka niemieckiego na polski tłómaczone przez X. S. od Ro: Kar: Bo: T. P. Oryginał włoski. W Krakowie 1788. Kosztem i drukiem Ignacego Grebla, Typografa i bibliopoli JKMcI. w 8ce, str. 302.

Jestto zbiór myśli uczonego Jerzego Bertoldo na pochwałę Klemensa XIV. papierza. — W 1-iej nocy wystawia pisarz swój żal i rozważa filozoficznie nad znikomością bogactw i sławy. — W 2-iej wspomniał cnoty Ganganella. — W 3-iej opisuje szpetność nienawiści, zazdrości i ambicyi towarzyszące wielu monarchom. — W 4-iej na koniec pokazuje wszystkie części Europy, jak każda w szczególności osobliwszą część chwały dodawała triumfowi nieśmiertelnego Klemensa. — Dodana rycina przedstawiająca Klemensa siedzącego, a podpisana Petrus Gleich sc. Czartor.

BERTOLLI Kajetan Xiądz. All' altezza sereniss. di Gius. Als de' duchi di Prussia principe Jablonowski etc. ode. Roma. 1762. w 4ce, str. XI.

Kijows. — Krasinś.

Berton Balbe de Crillon Ludwik Atanazy ob. Crillon (O człowieku 1782)

BERTRAM Joh. Fried. (1699 † 18 czerwca 1741). Historia critica Johannis a Lasco. Das ist: Gründlicher Bericht von Johannis a Lasco, eines vornehmen Polnischen Barons und berühm-

ten Theologi im 15-ten Seculo, wie auch ersten Evangelischen Superintendenten in Ost-Friessland, merkwürdigem Leben, eigentlichem Lehr-Begriff, Sinn und Verhalten in damahligen schweren Religions-Streitigkeiten, auch sonderbaren Begebenheiten und Verrichtungen in Ost-Friessland, Engeland, Dännemarck, Teutschland und Polen etc. aus bewährten und zum Theil raren Schrifften, Briefen und Documenten verfasst, und zur Erläuterung wie der allgemeinen, also insonderheit der Ostfriesischen Kirchen- und Reformation-Historie, auf unterschiedliches Verlangen ans Licht gestellet. Aurich, gedruckt bey Hermann Tapper, Hochfürstl. Ostf. Hof-Buchd. 1733. w 4ce, 9 k., str. 412.

Czartor.

Jocher 9817. podaje ten tytuł po łacinie, przepisując go z Frieseego Beytr. II. T. I. B. s. 305. — Także podaje Lawätz Handb. f. Bücherfr. I. Th. IV. B. 1790, str. 709. — Jöcher Gelehr. Lexic. I. 1040—2.

BERTRAND Elias (ur. w Orbé 1712 r. † 1790). Essai sur l'art de former l'esprit, ou premiers élémens de la logique: par M. Bertrand premier pasteur de l'église française de Berne, des academies de Berlin, de Goettingue, de Stockholm, de Florence, de Leipsick, de Mayence, de Bavière, de Lyon, de Nancy, de Basle, secrétaire perpétuel de la société economique de Berne etc. Haye et se vend à Lyon, 1764. w 12ce, str. XXXVI i 130.

Dedyk. Hr. Mniszchowej z Zamoyskich, podkomorzynie w. ks. lit.

— Tewenon, czyli zabawy wiejskie, na ośm dni podzielone, przez Pana Bertranda, konsyliarza ś. p. Augusta III. króla Polskiego, y różnych akademiy towarzysza, po francuzku napisane, a teraz na polski język przez X. Kłuzynskiego, Schol: Piar: przełożone. W Warszawie, 1779. w drukarni J. K. Mei i Rzeczypospolitey u XX. Scholarum Piarum w 8ce, k. 5, str. 285.

Tłómacz uprzedza, że dzieło w oryginale na dziewięć dni jest rozłożone; lecz tu dzień 7-my, gdzie autor o tolerancji religijnej nieco wolniej rozprawił, opuszczony; — powtóre, że dla tejże przyczyny, niektóre

miejsca opuścić, a inne odmienić; po trzecie, że dodał gdzieś indziej dla objaśnienia trudności własne przydatki.

Jagiell. — Ossol.

— Recueil de divers traités sur l'histoire naturelle de la terre et des fossiles. Par M. E. Bertrand, ci-devant premier pasteur de l'église Française de Berne, et secrétaire de la société oeconomique, maintenant conseiller de la Cour du Roi de Pologne; des Académies de Berlin, de Goettingue, de Suede, de Florence, de Leipsic, de Mayence, de Munich, de Lyon, de Nancy, de Bâle; des sociétés d'agriculture de Paris, de Lyon, de Rouen, de Dublin; etc. etc. A Avignon, chez Louis Chambeau, Imprimeur-Libraire, près les RR. PP. Jésuites. M.DCC.LXVI. (1766). w 4ce, 1 portret (piękny miedzioryt Stanisława Augusta) k. nłb. 4, str. 552. Jagiell.

Bertrandus Ludovicus Ord. Praedictorum, ob. Bardziński Alan. (Compend. 1705) — Gratinian Hier. (Lampa 1691) — Gremberg Hyacinth (Unionis hypostatica 1732) — Mackiewicz Cypr. (1672) — Woyniłowicz Michał (Summariusz życia 1672).

Bertuch Justyn Fryd. ob. Cagliostro (1786).

Berville (de) Jean Jaques ob. Leven (1737).

BERYNDA Stefan († 1632). Leksikon Sławienorosskij i imien tołkowanie. Pierwoje typom izobrazisia w kinowii sw. wiel. czudotwornija Ławry Pieczerskija Kijewskija, stauropigia Archiep. N. R. Konstantinopolskaho patriarcha wsielenskaho, leta byta mira 7135 ot rozdestwa, że Christowa 1627 kurio-pascha, indikta 10, Awgusta XI. Tszczaniem wiedeniem że i iżdiwieniem, malejszaho w Jeromonasiech Pamwy Beryndy, protosiggela trona Jerusalimskaho. w 4ce, karta tyt., kart 2 i 477.

Na odwrocie tyt. herb PP. Dymitra i Daniła Bałabanów i 8 dystychów podpis. p. Tarassia Ziembę. Następuje przedmowa Pamwy Beryndy, Archityp. Cerkwi Rusk. Szpalt (po 2 na str.) 328 i od 330 do 475. Odeżwa do czytelnika (str. 476—477)

Stefana Beryndy. U dołu ta sama firma druku co na tytule.

Sopikow. I. 600—1.

Jagiell. — Ossol. — Krasinś. — Uniw. Lwow.

— Lexicon sławienorosskij, imien tołkowanije wsieczestnym otcem kir. Pamwoju Berindoju etc. zgromażenii i za pozwoleniem starszych perwej w kinowii sw. wiel. ławry Pieczerskija Kiewskija, a teper z tipografii obszczestitelnaho monastyra Kuteinskawo, tszczaniem tojażde obiteli inokow tipom izdawsia. 1653. w 4ce.

Drugie to wydanie poprawił Ludwik Trucewicz, opat w Kutyniu.

Kalnofojski Taratungima 1638. s. 48. — Jocher III. str. 654. — Siarcz. Obraz I 28. — Encykl. Orgelbr. III. 304.

— Triodon postny. Kijów. 1627. Siarcz. Obraz I, 28 str. — Wiszn. H. L. p. VIII, 431, 450 itd.

Beryng ob. Martigni Jak. (1638).

BERZAŃSKI Michał (ur. r. 1691, um. 1736). Flaminia universae Romae amoris scilicet divini triumphantium inter flammam Christi Athletarum Pauli Ignatij et Xaverij magnis olim patefacta triumphis, celeri eorundem calcaneo superata, nunc vero inter tristes, extinctis, in ara crucis, ignis consumentis ferias; in Littavo Latio maesto spectatori ad scenices ignes, lugubri stylo indigitata ab Ill. perill. praeob. ac magn. academ. oratoria palaestra Vilnen. Soc. Jesu anno venientis Dei ignem mittere in terram 1723. XIII. Kalend. aprilis. Bez m. dr. (Vilnae). fol. kart 2.

Brown. Bibl. pis. 117. — Kraszewski Wilno T. IV. 239. ma inversae zamiast universae. — Backer Biblioth. 1890. I. 1397.

Berzeński Stanisław ob. Sulikowski Mikołaj (Applausus 1633).

Berzewicewna Marianna ob. Sierakowski Jacek (Prezenta 1648).

Berzevicius Christophorus ob. Radziwiłł Mikołaj (Hieros. Reise, Carmen dialogicum 1603).

Berzevicius Joannes ob. Radziwiłł Mikołaj (1603).

(**Berzevicius Martin.**) Epithalamia nuptiis magnifici et generosi viri D. Martini Berzevicei, equitis, Smi Regis Stephani per Transilvaniam cancella-

rii, et Catharinae Dameraviae de Woianow, puellae nobilissimae lectissimaeque, Vaianovii(?) die X. Octobris celebratis, a clariss. viris scripta. Cracoviae MDLXXVIII. (1578). B. dr. w 4ce

Są tu wiersze Polaków, Węgrów, Gdańszczan, Elblązan, po grecku i po łacinie. Juszyń. II. 417.

— ob. Uncius Leonh. (Poematum libri septem 1579).

Berzewitz Sigism. de Darotz, nob. Hung. ob Bertlef Mart. (Disput. 1700).

Berzewicze ob. Dębołęcki A. (Pienia 1633).

BESARD Joan. Baptista Vesontinus (ur. 1576). Thesaurvs harmonicvs Divini Lavrencini romani, nec non praestantissimorum musicorum, qui hoc seculo in diversis orbis partibus excellunt, selectissima omnis generis cantus in testudine modvlamina continens. Novvm plane et longe excellens opvs, in gratiam liberalis huius facultatis excultorum, quanta fieri potuit diligentia, methodo, & facilitate, ex varijs ipsorum Authorum scriptis (quorum nomina proxima à praefatione pagina recensentur) in hoc volumen congestum, & decem libris (quorum quilibet peculiare melodiae genus complectitur) diuisum, per... artium liberalium excultorem, & Musicis peritissimum. Additus est operis extremitatis de modo in testudine studendi libellus, in gratiam rudiorum ab eodem Authore conscriptus. Qui Satyros Musis praefert, & Appollinis artes spernit, is humanae nil rationis habet. Coloniae Agrippinae, excudebat Gerardus Greuenbruch, sumptibus Authoris. Anno redemptionis M.DCIII. Cum gratia, & priuilegio Sac. Caes. Maiest. ad decennium. (1603). fol. k. 6 i 44 ark. po 4 k.

Dzieło obce, lecz przytacza kompozytora Alberta Długoraja.

Beschaffenheit einer öffentl. Schule ob. Toruń.

Beschreibung einer Polnischen Königs-Wahl. fol. kart 4. Ossol.

— Geographische... der Provinzen und Städte in Pohlen. w 8ce.

Catal. Bibl. Schol. Piar. N. 81. Branick.

— ...,wie das kostbare Feu d'ardifice oder künstl. Feuer-Werck wie solches conditionirt und gestaltet gewesen. B. w. m. i. r. (1760?), w 4ce, k. 2.

Obacz niżej: Beschreibung z r. 1760.

— Kurtze... dess Einzugs der jungen Königin zü Cracaw, unnd der Hochzeit dess jungen Königs auss Polen, mit Römischer Kü. May. Ferdinandi Tochter, mit mancherley gepreng und Ceremonien geschehen den iijj Majj und etlich tag hernach Anno M.D.x.liij. (1543). w 4ce, 11 kart niel.

Pod tytułem jest drzeworyt: przedstawia wjazd i przyjęcie arcyksiężniczki w miejscu, z którego rozciąga się widok na wodę, po której płynie statek z masztami i linami. Bez m. druku (Norymberga?). Dosłowny przekład tej broszurki jest umieszczony w Bibl. warszawa. 1848. T. 31. str. 633 do 648.

Por: Einzug-Elżbieta.

Kórnick. — Pawlik.

— Kurtze... der Hochzeit des Jungen Königs aus Polen, mit Römischer Königlicher Mayestat Ferdinandi Tochter mit mancherley gepreng und Ceremonien, geschehen den iijj. May und etlich tag hernach. Anno M.D.x.liij. B. m. dr. w 4ce, k. nl. 4.

Datow. na końcu: 14 May in Crackaw Wierzbow. II. 1199.

Przezd. — Czartor. — Kórnic. — Szembeka.

— Neue vnd warhafftige beschreibung der Rayss, dess Königs ausz Frankreich vnd Poln, Henrici III sampt denen gewaltigen, stattlichen Einzügen vnd Triumphen, so von Herrn Aloysio Mocenigo Hertzogen zu Venedig, vnd einer Herrschaft daselbst zu Teruis vnd Venedig, Gleicher gestalt von Hertzogen Wilhelm zu Mantua, gehalten seyn worden. Sampt der Polnischen Handlung zu Warchaw, nach verrayung ihres Königs, den 13 Semptembris. Weitläuftiger vnd eigentlicher, was sich sonst hierzwischen begeben, dann zuor in Truck verfertiget. — M.D.L.XXIII. (1574). B. m. dr. w 4ce, k. nl. 18. Czartor. — Pawlik.

— Warhafftige... der herrlichen Krönung, jetzmalis regierender Königlichen Würde zu Polen, sc' auff den Sontag Esto mihi, den 21. Februarii

Anno 1574 zu Crackaw geschehen. Sampt angenecker beschreibung der herrlichen Begrebnuss des nechst abgestorbenen Königs zu Polen, etc. B. w. m. druku. 1574. w 4ce, 8 kart. nlb.

Czartor. — Pawlik.

— Eigentliche der St. Dantzig ob. Gdańsk (1579).

— des Triumphs von Königl. Majestät zu Polen wegen Moscovitischer Victoria. Krakau, 1583. w 4ce.

Toruńska gimn.

— Kurze und einfeltige... aller Hochmeister Deutsches Ordens S. Mariae des Hospitals zu Jerusalem. Königsberg. 1584. w 4ce.

— Kurtze... der Ceremonien und Procession so auff weiland königlicher May. in Polen Stephani, etc. hochlöblichster gedechtnis Begrebnus sind gehalten worden. Gedruckt zu Königsberg, 1588. w 4ce, k. 6 niel.

Porównaj: Batory.

Bibl. Gdańs. — Czartor.

— Eingentliche... dess Einzugs oder Einbelaitung auf Krönung, obacz Anna Austryjacka (1592).

— Eigentliche, warhaftige vnd gründliche... der Sachen vnd Zustandes, so zwischen der Kron Polen, und denn dess Königreichs Schweden, warumb Herzog Carl als ein Gubernator in Schweden, das Fürstenthumb Lyffland vermeinet an die Kron Schweden zubringen vnd zu schützen, daraus denn der jetzwerende Krieg in Lyffland entstanden, etc. Gedruckt im J. Chr. 1602. w 4ce, kart 10.

Winkelmann N. 2342.

Gdańsk. Miejs. — Petersburgs. — Rygska Miejs.

— Warhaftige... aller gedencwürdigigen Historien, so sich seidhero des Leipzigschen Newen Jahrs Marekt anno 1609 bis auff gegenw. Ostermarekt sonderlich in Oesterreich. Landen: 'Auch in Hungern u. Böhemen... Poln., Schweden, Moscow u. Türekey zugetragen. Durch Greg. Wintermonat. — Toż: Ostern bis Michal. 1619. Leipzig 1609—1619. w 4ce.

— Herrliche, fröliche und lustige... sowol des Einzuges als Praeparation zu demselben, welcher allhie in Dantzig von dem Durchleuchtigsten, Hochgebohrnen Fürsten und Grossmächtigsten Herrn, Herrn Sigismundo III. König in Polen, Gross-Fürst in Littaunen, Reussen, Preussen, Massowien etc. etc. geschehen den 1 Julii, anno 1623 zu Abends umb 6. Uhr, und was sich sonsten begeben und zugetragen, den Herren Krieges Commisarien, so wol allen Häuptleuten, Fendrich, Leutendt und Officirern zu Ehren SS. 1. Petr. 2. v. 18. Petrus. Fürcht Gott den König ehr—Witzig schreibet die Brüder Lehr—Kein übelthun, die Lieb vielmehr. Gedruckt zu Dantzik, im Jahr 1628. kart nlb. 8. (sig. B.)

Birgel.

— ...des Ursprungs der Alabander. B. m. dr. Im Jahr 1654. w 4ce, kart 8.

Towarzystwo Alabandrów w Ks. Pruskim i opis Rzpltej Babińskaj z Sarnickiego, po łac. i niemiecku i Epitaphium Pszonce.

Czartor.

— Eigentliche... wie die Stadt Riga von dem Mosskowiter sieben Wochen lang vergebens belagert worden. Bresslaw. Bez wyr. r. (1656). w 4ce.

Winkelmann 4979.

Petersb.

— Kurtze... wie und welcher Gestalt die Kön. Schwed. Stadt Riga in Liefland von den Grosstürsten aus Moszcaw Alexei Michailovvitz wider den hie bevor mit Jhr Königl. Maytt. Gustavo Adolpho Glorwürdigster Gedächtnisz getroffenen ewigen Frieden den Gott lob vergeblich belagert und hart beschossen worden, auch was sich unterdessen von Anfang bisz zu Ende Tag täglich begeben. Der Wahrheit zu steuer und männighen zum Gedächtnisz auszuführen gedrucket. Im Jahr 1656. B. m. (Ryga?) w 4ce, 8 str.

Por. Relation Riga.

Petersb. — Rygska Ritters. Bibl

Winkelmann 4976.

— Kurtze und Warhaftige... wie und welcher gestalt die kön. Stadt Riga in Lieffland von dem Grosz Fürsten in der Muszcaw Alexi Michalowitz,... Anno 1656 vom 22. Augusti bisz am 5.

Octobr. mit 70 à 80000. Mann beläget:
...Erstlich gedruckt zu Riga im Jahr
1656. w 4ce, 8 str.

Winckelmann 4973.

Rygska Rittersch. Bibl.

— Eigentliche und Warhaffte... wel-
cher gestalt in Riga zeitwehrender Moss-
cowiterschen Belagerung, etliche hundert
Feuerballen und Granaten hinein
geworffen worden. 1656. B. m. dr.
w 4ce.

Bibl. król. w Sztockh.

Por. Riga (Verzeichnüss).

— Tenze tytuł: ...ingworffen worden,
wunderliche effecten gethan haben,
daraus Gottes gnädige direction
zuerkennen gewesen, dabenebenst auch
unterschiedliche Warnungen und selt-
zame Zeichen, welche kurtz vor der
Belagerung geschehen, angezogen werden.
B. w. m. dr. 1657. w 4ce,
6 k. nlb.

Winckelmann 4979.

Czartor. — Petersb. — Rygska Rittersch. Bibl.

— Kurtze... der Kön. Maj. zu Denne-
marek Schiffs-Armada, so den letzten
Junii in die Oost-See aussgeloffen, wie
auch: Nebenst andern ausz unterschied-
lichen Orthen in Pohlen eingelangten
Avisen, sambt einem Extract-Schreiben
ausz dem Feld-Lager vor Cracau.
Bez wyr. m. 1657. w 4ce, k. nlb. 4.

Czartor.

— Kurtze... der Emblematen und
derselben Erklärung, so in 9 Reuter-
Standarten und 4 Dragonen-Fahnen
(welche der Herr Gen. Czarnecki den
Schwedisch und Churfürstlichen ein-
halb 4 Tagen, wie er aus Masuren bis
nacher Dantzig marchiret abgenommen
und Jhr Kön. Maj. zu Polen und Schwe-
den etc. den 7 Febr. dieses Jahres offer-
iret) gemahlt gewest. Anno 1657.
w 4ce, 8 stron.

Krasińs. — Ossol.

— Eigentliche... der Tractaten, so
zwischen Jhr Königl. Mayest. Herr
Herren Komissaren und der Armeen
Herren Deputirten im Lager unter Ja-
worowa den 2 Julij fästiglich und un-
wiederrufflich bewaret und geschlagten
worden. Anno 1663. w 4ce, k. 4.

Hoppe 100.

Ossol.

— Warhafftige... wie die grosse
Kauffstadt Poloczko in Littawen ge-
legen, von dem Moschcowiter den 15 Fe-
bruarii dieses 63 Jahrs erobert und
eingenommen worden ist. W 4ce, kart 4.
Hoppe 38.

Gdańsk. Miejs.

— Eigentliche und wahrhaffte... desz
Adler Kampffs, welcher sich am H.
Drey Königs Tage, als den 6 Januar
desz jetzt lauffenden 1666 Jahres, an-
derthalb Meilen von Dantzig in der
Gegend desz Dorffes Kalipke, über den
See in der Luft denckwürdig begeben
und zugetragen. Wie danu solches auf's
folgender Beschreibung und dieser Fi-
gur der abgebildeter Adler mit mehrerm
zu vernehmen ist. Im Jahr 1666. w 4ce,
ark. A₄.

Branic.

— Summarische, des Königr. Polen.
1672. ob. S. J.

— des Actus bey welchem dem
Könige Joh. III. der Rittersorden con-
ferirt worden.

Ob. Sobieski Jan III.

— ...wie die Hochzeitliche Vermäh-
lung mit der verwittibten Königin von
Pohlen und Ihr Hoch-Fürstl. Durchl.
dem Hertzog von Lottringen den 6
Februar. dieses 1678 Jahres zur Neu-
stadt vollzogen worden. Bresslau bey
Gottfried Jonischen Buchhändlern zu
Kauff zu bekommen. w 4ce, 2 karty.

Wrocławaws.

— Kurtze... des jammerlich zer-
störten Weiss-München Closters in Dan-
tzig. Anno 1678. w 4ce, 2 karty.

Miejs. Wrocławaws.

— ...alter und neuer Wiener Beläge-
rung v. d. Türcken so wol 1529 als
1683 gethan. Sampt Abriss und Forti-
fication der Stadt. Bez wyr. m. 1684.

Ob. Wiedeń.

— (Kurtze) der Crönung 1697.

Ob. August II.

— Kurtze... des gantzen Königreichs
Pohlen. Hamburg, Wiering (1697), w 4ce.

— Kurze... des Königreichs Polen,
dessen Woiewodsch. und Provinzen.
Dresden 1706. w 8ce.

Hoppe 13.

— der Straffe an d. Moscov. General Patkul 1707.

Obacz Patkul.

— Accurate Beschreibung des solennen Einzugs Ihrer Hoheit des königl. Pohl. und Chur-Printzen von Sachsen, mit seiner aus Wien angekommenen Durchl. Gemahlin, wie solcher in die Königl. und Chur-Sächss. residen-Stadt Dresden den 2 Septemb. 1719. Nachmittags von 1 bis 5 Uhr gehalten worden. Nach dem wahren original Drucks zu Dresden der königl. priv. Hof-Buchdruck. Jo. Conrad S... B. w. r. (1719). w 4ce, str. niel. 13, prócz tytułowej.

Krasíns.

— Vollständige... derer Vermählungs-Ceremonien und Abreise der Durchl. Ertz-Hertzogin Hertzogin von Sachsen, Maria Josepha, mit Jhro Hoch. Friedr. August K. Poln. auch Sächs. Chur-Printzen; so vom 19 bis 22 Aug. 1719 in Wien beschehen. Nach dem zu Wien gedr. Exemplar (1719). w 4ce.

— Toż. Wien, 1719. w 4ce, gedr. und zu finden bey Maria Schmidin Wittib Univ. Buchdr. 1719. w 4ce, kart 4.

Czartor.

— Ausführliche... des Feuer Wercks, so am 10 Sept. 1719 zu Dreszden angezündet worden. w 4ce.

— (Neuste ausführ. histor. und geogr.) des Caspischen Meeres und übrigen da herum liegenden Länder. Dantzig. 1723. w 8ce.

Cssol.

— Toż, tamże, odmienne, w 8ce.

Ossol.

— Auführliche... von dem Ursprung des in Thorn entstandenen Tumults; sub dato 18 Dec. 1724 entworfen. Ob. Toruń (Das behlagenswürdige 1724).

— der könig. poln. Stadt Thoren ob. Toruń (1725).

— Kurzgefasste... des könig. Polnischen und churfürst. sächs. höchst sehenswürdigen Hoff- und Feldlagers bei Radewitz... und Zeithayn in Sachsen etc. nebst deutlicher Nachricht von aldassiger Ankunft Jhr Königl. Majestät von Preussen den 31. May 1730, wie auch der grossen Revue der gesammten aus

etliche 30,000 Mann bestandenen Sächsischen Armee und das kostbaren Feuerwerks und Pavillon den 1 Junii e. a. 1730. B. w. m. dr. (1730) w 4ce.

— Ausführliche... des königl. Einzugs in Cracau den 14 Januarii gehalten und was ferner Hauptsächliches vor und nach der Crönung vorgegangen. Leipzig, Zeitungs Expedit. 1734. w 4ce, kart 4 niel.

Czartor.

— der Wasser-Fluth in Posen 1736. Züllichau 1737. w 8ce.

Katal. ksiegars.

— einer löbl. dritten Ordnung ob. Gdańsk (1750).

— des Feuerwercks, welches am Friedrichs-Tage (den 5. Mart. 1760). als dem hohen Nahmens-Feste Jhro Königl. Majest. in Pohlen und Churfürstl. Durchl. zu Sachsen etc. etc. im Königl. Palais-Garten allhier vorgestellt und abgebrannt wird. Warschau, gedruckt bey den Priestern der Frommen Schulen. w 4ce, k. nlb. 4.

Jagiell.

— Kurze... und Geschichte des Königr. Pohlen vom J. Chr. 550 bis auf den am 5-ten Oct. 1763 erfolgten Tod Friedrichs Augusti Königs von Pohlen. Sammt einem Plan von der Eintheilung des Königr. Pohlen. I Band. Frankfurt und Leipzig. 1764. w 4ce.

— Geographische... von Pohlen nach der dreyfachen Vertheilung. Mit 1 illumin. Chart. Hamburg, Schwerin und Güstrow, Buchenröder, 1774. w 8ce, str. 40.

Czartor. — Raczyńs.

— Neueste geographisch-historische und statistische... der Königreiche Preussen, Pohlen und Litthauen der Hertzogthümer Kurland, Schamaiten etc. etc. und preuss. Schlesien. Schwabach und Leipzig bei Johann Mart. Fried, Müller Buchdrucker und Buchhändler 1796. w 8ce, str. 529.

Ossol.

— Historisch statistisch-topographische Beschreibung von Südproussen und Neu-Ostproussen oder der Königlich-Preussischen Besitznehmungen von Pohlen in den Jahren 1793 und 1795 entworfen. 1 Band mit sechs Kupferta-

feln und drey Landkarten. Leipzig in der Dykischen Buchhandlung 1798. w 8ce, 666 stron.

Beschreibung zob. Adlerhold Germanus (des Landes Preussen 1704) — August II. (1697, 1698, 1733) — August III. (1734) — Barezzo (Histor. 1606) — Batory (der Ceremonie 1588) — Bobola Ant. (des Lebens 1735) — Büthner Fr. (des Cometen 1677, 81) — Connor Bern. (des Kön. Polen 1700) — Cosnowsky Mat. (des Gebrauchs bei Krönung Joh. III. 1690) — Curicke Reinh. (der Stadt Danzig 1688) — Demetrius (1606) — Fleming (ausführ. der Audienz 1719) — Francus Jac. (der Geschichten in Teuschland, Polen 1620—1694) — Gdańsk — Gonzaga Ludwika Mar. (Alles dessen 1646) — Hermann D. L. (Maslograp hia 1711) — Henneberger Kasp. (des Landes zu Preussen 1584) — Jan Sobieski (des Actus 1676) — Jwon Wojewoda (Wahrhaftige des Kriegs 1576) — Kleschen Dan. (der unsch. Gefängniss 1674) — Knoff Jerzy (des Krieges wider Dantzig 1577, 1599) — Krzistanowitz Stan. (Kön. Polen 1697) — Lange L. (des Einzugs August II. 1698) — Manni L. (der schles. Massel. 1711) — Mołdawia (Curieuse 1699) — Müller L. (des Landes Polen 1607) — Polen (Königreichs) — Patkul J. R. (der Execution 1708, der Strafe 1707) — Pomern (geog. und histor. 1716) — Raeltel Henr. (wahrhaft. 1590) — Ranisch Bart. (Kirchengebäude der Stadt Danzig 1698) — Relation (1656) — S. H. J. (des Kön. Polen 1672) — Sandrart J. (von Moscovien 1688) — Stettin (der Stadt St. 1673) — Tectander G. (der Reiss durch Schl., Polen 1688) — Toruń (der Ursprung 1724, der königl. Stadt 1725) — Tyranny (der Handelst. Revel 1578) — Władysław IV. (kurtze deren Ding 1634) — Zeiler M. (des Köngr. Polen 1657).

Beschreybunge einer Reyse oder eins zuges, eins fürnemlichen polnischen Herrn, von königklicher polnischen werden, Botschaftweis gen Constantino-pol, vnd von dannen inn die Tartarey

gezogen. Mit Bericht und meldunge mancherley seltzamer hendel, und grossen schaden, so die Türcken dazumal erlitten, sehr nützlich unnd wol zulesen. Gedruckt zu Nürnberg, durch Dietrich Gerlartz. MDLXXI. (1571). w 4ce, k. niel. 32. dr. goc.

Porównaj: Broniowski Marcin: Legatio Czartor. — Krasinś. — Czarnecki — Pawlik.

— Beschrijvinghe van de Noordtsche Landen die gelegen zijn onder den koude Noordt-Pool, als: Denemarcken, Sweden, Noorweghen, Finlandt, Laplandt, Godtlandt, Pruyssen, Poolen, Yslandt en Groenlandt... Amsterdam (1662). w 4ce, str. 40.

Dwie edycye, obiedwie bez oznaczenia roku. Stanowi część zbioru p. t. Verscheide Journalen van Zee en Landt Reysen. Amsterdam Gillis Jvosten Saegham 1663. w 4ce. Jest inna edycya tegoż tytułu Beschrijvinghe itd. Van nieuws overson ende vermeerderd enz. str. 32. z portretem Kazimierza króla. Opuszczono tu Grönlandyę, a inne powiększono.

— Warachtige ende eygentlijche... van de wonderbare seer gedenkwerd. geschiedenissen, die in Moscovia zijn voorgevallen in den naest voorleden ende in den tegheenwoord. J. 1606. w 4ce.

Beschützung der unrecht beschuldigten. (1560) ob. Herbestein Sig.

Beschwerden von Seiten einer Kurland. u. Semgall. Ritterschaft wider den Herzog v. Kurl. ob. Heyking.

— ob. Briefe (1725).

Besedy duchownyja 1627. ob. Makary (Pallady).

Besiedy parochialnia na nedielu i nocitii swieta wsiewo lieta, ot ewangelii, po obradu greczeskomu razpolozhennykh s priłozheniem Besedy, pri szliubie, takozde na patki welikago posta o strastiech Christowych. Perwie polskim dialektom, w gradzie Wilnie peczatannya; dneś, że sobstwiennym poweleniem i blagosłoweniem proświawszczennawo archipastyria, kir Teodozia Rostockago mitropolitua Wsieja Rossii na słowensko-ruskij jazyk, udobniejszago radi parochom ruskim, upotreblenija pretołkowannija i izdannija, w swiatiej

czudotwornoj Ławrie Poczajewskoj. 1789 goda. w Sce, str. 16 i 5180.

Jocher 5180.

Beskrifning (Vthförling), huru Hans Kongl. May:t til Swerige, war Allernadigste Konung, den 9. Julii, Anno 1701, med Gudz Bijstand, och sina segersamma Wapn, satte öfwer Dünen, slog Fienden vthur Fäldtet, intog desz Fördehlar och Skantzar, och sedan längst in vthi Cubrland förfölgde, och änteligen förjagade. [Na końcu:] Stockholm, Tryckt vthi Kongl. Booktr. hoos Sal. Wankifs Enckia, af J. H. Werner Ahr 1702. folio, 1 $\frac{1}{4}$ ark.

Beslut (Almenneliget afhandling) vthi Suderköping, thea XXII octobris. Anno M.D.XC. (1595). B. m. dr. w 4ce, kart 8 niel. Odnosi się do Zygmunta III.

Jagiell.

— Almennelige afhandling Beslwt aff alle Sweriges rijkes Ständer frijwilligen och samdrehteligen samtyekte och beslutne, thet förste vthi Stockholm then 24. Julii, ahr effter Christi war Frelseres födhelse 1599. thet andre i Linköping, then 19. Martii, Ahr etc. 1600. Tryckte i Stockholm, aff Andrea Gutterwitz. B. r. (1600). w 4ce, sign. A—E₄, (kart 20).

Jagiell.

— Tenże tytuł, odmienna edycya z tegoż samego roku sygnowana jest A—F₂, (kart 22).

Jagiell.

— Sweriges rijkes ständers Beslvt af them frijwilligen och eenhälleligen samtyekt och beslutet, vthi Norköping then 22. Martii, Ahr etc. 1604. Tryckt j Stockholm af Andrea Gutterwitz (1604.) w 4ce, sign. A—D₂.

Od str. 14—16. stosunki z Polską.

Jagiell.

— then 24. Decembris Ahr 1627. Stockholm 1627. w 4ce, str. 2 i 3.

— Ahr 1631. Stockholm 1631. w 4ce, str. 2 i 3.

Jedno i drugie omawia stosunki z Polską.

Bešpieczeństwo listów. Prawo z d. 22 czerwca 1789, fol. Obacz Actum — Bezpieczeństwo.

Bespräche zwischen Wenceslao und Wladislao Jagiellono. Leipzig 1732. w 4ce, 88 stron.

— zwischen Christiano und Sigismund I. Leipzig 1732. w 4ce, 71 stron.

— zwischen Casimiro IV. und Johann III. König von Schweden. Leipzig 1732. w 4ce, 62 stron.

Bessarabia ob. Europa (1686).

BESSARION Cardinal Archiepiscopus Nicoenus (1395 † 1473)... Opusculum de processione Spiritus S. ad Alexivm Lascarim Philantropinum Petro Arcudio Corcyraeo, Collegij Graecorum in alma vrbe alumno, Presbytero graeco, philosophiae, ac sacrae Theologiae Doctore, interpretre. Cracoviae, in officina Architypographica Lazari 1602, w 4ce, str. 102.

Dedyd. Bernardo Macieiovio, episcopo cracov. Petrus Arcvdius.

Czart. — Jagiell. — Ossol.

— ...Cardinała Arcybiskupa Nienieckiego rzecz o pochodzeniu Ducha S. do Alexego Laszkarego philantropina przez księdza Piotra Arcudiusza z Korciry Greka, filozofii i teologii doktora z greckiego na łacińskie: potym przez X. Jana Januszowskiego, archidiakona Sądeckiego z łacińskiego na polskie przełożona. W Krakowie, w drukarni Łazarzowej r. p. 1605. w 4ce, z przodu 10 kart niel. i 172 stron i 1 kart niel. [Na końcu:] Cum gratia et privilegio S. R. M. et licentia Superiorum. W Krakowie w drukarni Łazarzowej Bazyli Skalski r. p. 1604.

Dedykacya Leonowi księciu Sapiesze, kancelerzowi W. X. Lit. dat. w Krakowie d. 20 kwietnia 1605.— Sama rzecz o pochodzeniu Ducha Sw. z przekładem pols. i łacińsk. obok.

Jocher 3595.

Akad. — Krasinś. — Osso.

BESSAT Franc. Soc. Jesu (1734 † 1808). Na koronę krolewską Stanisława Augusta z napisem: Hanc jussit fortuna mereri. (Bez osob. tyt. Kraków 1792. druk. Szkoły Główn.) w 16ce, k. 2. (Bez miejsca i roku).

Wiersz łaciński A. Bessata i pięć tegoż przekładów polskich przez J. W. K. w Warszawie, A. T. (rzciniński) w Krakowie, R. T. i T. Z. w Krakowie, N. J. P. (rzybylskiego).

Jagiell.

— Recueil de quelques discours. [Na stronie odwrotnej:] 1er Discours au roi de Pologne. 2^d Discours sur le droit

natural. 3° Discours sur les études. 4° Discours sur l'histoire de pologne.

Każda z tych mów ma osobny tytuł:

Discours prononcé devant Sa Majesté le roi de Pologne au collège royal des nobles de varsovie. A Varsovie. De l'imprimerie royale 1774. w 4ce, z przodu 2 karty niel. i 11 stron.

Discours sur le droit naturel: à Varsovie de l'imprimerie Royale 1775, w 4ce, z przodu 4 k n. i 24 stron.

Przypisał Stanisławowi królowi X. Bessat ex jezuita, professor prawa natury w konwiktie pijarskim w Warszawie.

Discours sur les etudes adressé à sa majesté le roi de Pologne par les élèves du collège royal des nobles de Varsovie. Mr. le comte Nepom. Gurowski fils du Castellan de Przement portant la parole. 1775. w 4ce, 24 stron.

Discours sur l'histoire de Pologne. à Varsovie. De l'imprimerie royale. 1776. w 4ce, z przodu 1 k. niel. i 24 stron.

Benk. II. 31.— Brown. Bibl. 117.— Backer Bibliot! I.

Akad. — Jagiell.

BESSER JAN von, z Frauenburga w Kurlandyi radca wojskowy i mistrz ceremonii przy Augustcie II. (1654 † 10. lut. 1729). Leben und Tod des Weyland Herrn Jacob Friedrich von Maydel, Ihrer König. Majest. in Pohlen Cammerherrn und Starosten auf Wezaiz, Herrn der Güter Bixten etc. in jenem seine Fürtrefflichkeit, in diesem sein blutiges Ende, und was von beyden zu halten, vorgestellt von seinem gewesenenen Hoffmeister. Leipzig 1678. fol. ark. 32.

Bibl. uniw. w Dorpacie.

Recke u. Napierski I. 159—162! — Jöcher Lexicon I. 1052.

BESSEUSZ (Besse) Piotr, († w Parzyżu 1639). Heraklit chrześcijański X. Piotra Bessevsza z łacińskiego tekstu, przez Matevsza Jgnacego Kvligowskiego stolice apostolskiey protonotariuszã, Archidiaconã Bãkkowieńskiego, proboszczã y plebanã Wołpińskiego, wierszem polskim. Wyrażony. A miasto rozdziałów na dni sześć, y wieczorow sześć rozporządzony z przydatkiem siódmej nocy, Także z przydatkiem kunsztów pöety-

ckich w różnych miejscách. To iest Láment grzesznikã pokutującego. Y do druku dla pospolitego pożytku podany. W roku 1604. w Warszawie, w drukarni J.K.M. y Rzec: Posp: w Kollegium Schol: Piar. 1694. w 4ce, k. 4. str. 325. i k. 1. rejestru. (Część I. idzie do str. 197. Część II. do 325).

Data wydania tak źle wybita, że wydaje się, iż roku 1604. wyszło dzieło.

Dedykacya Aleks. Pawł. Sapiezie, Marszałkowi W. X. Lit. Wołpińskiemu, Gulbińs. staroście (wierszem).

Na końcu poematu, tłumacz protestuje przeciw swej pierwszej pracy o Sw. Józefacie, królewiczu i Barłámie pustelniku, w której na punkcie XIX. na karcie 136, przez dodanie litery W. popełnił występki przeciw teologii. Drukarz obiecał tę literę wygłozować, mimo czego na 700 egzemp. dzieła, znalazł w 200 egzemp. tę literę. Chciał nawet o toż z typografem jure agere.

Benk. I. 396. — Załuski Bibl. poet. s. 2. Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Wileńs.

— Grotta grzesznikã pokutującego w sercu wykowana, albo Heraklit chrześcijański, z łacińskiego na polskie według egzemplarza Xiędza Piotra Bessevsza, kaznodzieję niegdy Króla J. méi francuzkiego, wierszem przełożony przez Szymona Jerzego Cerenowicza Burgrabiego Grodzkiego Warszawskiego JJ. 00. Xięstwu Jeh Mościom Czartoryskim Wojewodom, Generałom ziem ruskich, małżonkom, państwu i Dobrodzieiom moim dedykowany w r. p. 1748, do druku podany r. p. 1758. We Lwowie, w druk. J. Kr. M. w 4ce. Część I. str. 195. Część II od str. 196 do str. 323.

Czartor. — Ossol.

Porównaj: Denkin Leonard. (Ceronowicz J. S. Grotta 1755).

BESSUY Ludw. Soc. J. (1666 † 1683), ob. Wierzbicki Kaz, (Vita 1738).

Bestand der Würde und Krohn des Königreichs Preussen. B. w. m. Anno Christi 1701. w 4ce, str. liczb. 31.

Ob. Örcussen. Krasińs.

Beständige Lehre. 1624. Ob. Hojer L. A.

BESTUŻEW Rumin Piotr (1692 † 1766) Lettre circulaire de S. E. le comte de Bestucheff-Rumin, adressée au primat,

aux sénateurs et aux ministres de la Pologne. B. w. miejs. (1756). w 4ce. Peters.

— Schreiben des Gross-Canzlers Grafen v. Bestuscheff an den sächs. Premier Minister Grafen v. Brühl. (1756). w 4ce.

— Circular-Schreiben des Gross-Kantzlars, Grafen v. Bestuchef, an den Primas, Senatoren, u. Minister der Krone Pohlen. [Na końcu:] Petersb. den 12 Nov. 1756, w 4ce. Kijows.

Besuchung (Andächtige) des schmerzhaften Kreuzweges, den unser Herr und Erlöser vom Richthause des Pilatus bis auf den Kalvarienberg gegangen ist, in vierzehn Stationen oder Betorte abgetheilt. Warschau 1787. bey P. Dufour. w 8ce, 24 stron.

Besz Hans Fr. ob. Schüller And. (1697).

BETAŃSKI Antoni Waclaw (1715 † 21 stycz. 1786 w Brzozowie). Dec et Apostol. Sedis Gratia Episcopus Premisl. Intimus S. Caes. Reg. et Apost. Majest. Consilliar. Universo Clero tum saeculari, quam conventuali Dioecesis Nostrae Premisliensis, Nobis in Christo dilecto tenore praesentium significamus in Circulo Decanatu Dioecesi vero nostra Premisliensi, fol. k. 1.

Zacharyas. Vitae Episc. s. 176 — 181. — Bartosz. w Encykl. Org. III 320.

Ossol.

— Universo Clero tam saeculari quam Regulari Dioecesis Nostrae Praemisliensis fratribus Nobis in Christo dilectis salutem in Domino. Dat. Brzozoviae 1782. fol. kart 1.

Ubolewa nad śmiercią Biskupa Przemyskiego Józefa Tadeusza z Kiekrzu Kierskiego, poprzednika swego, i wychwała cnoty jego, oraz uprasza wszystkich o względy i zaufanie, obiecując wszelkiej usilności przykładać, by jasno poznać się dała chęć i gorliwość jego, swojej diecezji dobrze czynienia. Ossol.

— Epistola pastoralis, dat. Brzozoviae 6. Jan. 1783. fol. 1 karta.

— Epistola pastoralis. 1783. folio, k. 2. Komunikuje trzy listy gubernialne do niego pisane. W pierwszym nakazano, by tylko po nastąpionych trzech zapowiedziach ślub był dawany; z dnia 28 lutego 1783.

Drugim, z dnia 7 marca ogłasza, by karty, któremi zwołują się bractwa, lub obwieszczają się dni świąteczne, odpusty i ceremonje kościelne nim do druku podane będą, pierwzej cenzurze przedkładano i aby po otrzymaniu pozwolenia jeden lub dwa exemplarze Magistratowi miejscowemu komunikowane były. Trzeci zawiera rozkaz, by proboszcze, którzy wikaryuszów swych nie mają, niezaniebdywali w własnych parafiach obowiązków (z d. 7 marca 1783). — Datum Brzozoviae in palatio nostro episcopali d. 5. m. April. a. d. 1783. Ossol.

— Epistola pastoralis 1783. fol. kart 2.

Komunikuje dwa listy gubernialne, jeden z dnia 14 lutego 1783, drugi z dnia 7 marca 1783, do niego pisane o zgorzeniu miasta Lissersdorf i wzywające do zbierania jałmużny i do ofiarowania pomocy. — Datum Brzozoviae in Palatio nostro Episcop. die 24. mensis Mart. Anno 1783. Ossol.

— Epistola pastoralis. Brzozoviae, 9. Maii 1783. fol. k. 4.

Komunikuje 13 pism z Gubernium do niego: z 17 i 14 Marca 1783 o suspendowaniu przełożonych klasztoru prokuratorów, wikaryuszów, przeorów nie urodzonych w kraju i bez naturalizacyi. Drugie pismo zabraniające duchownym pożyczania pieniędzy i lokowania na dochodach parafialnych, z dnia 14 marca 1783, trzecie z dnia 21 marca 1783 o karach na księży zakonnych i świeckich, czwarte z dnia 28 marca 1783, by konsygnacye metryk podług skreślonego formularza i w wyznaczonym czasie przysłane były. Piąte z dnia 28 marca 1783, szóste z dnia 4 kwietnia 1783, siódme też dnia 4 kwietnia 1783, ósme z dnia 11 kwietnia 1783 i dziewiąte i dziesiąte i jedynaste i dwunaste z tegoż dnia. Poleca, aby zbiegłych XX. potajemnie z kraju, nie przyjmowano do żadnego konwentu, zaś XX. Szczerbińskiego, Kupuskiego, Starzeńskiego kaznodzieję i Hier Kochalskiego za granicę nie wypuszczać. Trzynaste z dnia 4 kwiet. 1783, by z pojedynczych beneficjów pobory i inne zaległe dotąd expedycey wnet przysłane były. Ossol.

— Kommunikat Biskupi 1783. folio, k. 2.

Komunikuje dwa pisma gubernialne do niego zwrócone; pierwszy zawiera informacye i reguły, które na uwadze mieć kaźden pasterz duchowny powinien mówiąc kazanie — z dnia 28 lutego 1783; drugi donosi, iż gwardyan sądecki Hyacinth Rubinkowski i Fortunat Bem, potajemnie uszli z Kordonu; więc by ich do żadnego

konwentu nieprzyjmować jeśliby powrócili (z dnia 7 marca 1783). Datum Brzozoviae in Palatio Nostro Episcopali die 12 Aprilis, Anno 1783. Osslol.

— Okólnik biskupi. Z dnia 27 maja 1783. folio, k. 4.

Stosując się do odezwy gubernialnej z 4-go kwietnia 1783 do niego pisanej, konwentem dycecyj swojej donosi wolę C. K. Mści o urządzeniu w postanowieniu przełożonych zakonnych, o zniesieniu niektórych mniejszych klasztorów i zwiększeniu zjednoczenia, o niedopuszczanie do urzędu przełożonego klasztoru osób, które nie odebrały dekrety naturalizacyi. — Komunikuje formularze, których rubryki wypełnione być powinny przy próbie o pozwolenie wyemigrowania księżom życzącym się udać do Polski. — Dołącza konsygnację osób z stanu duchownego, potajemnie z kraju zbiegłych do ostatniego lutego 1783 i to z dycecyi krakowskiej, przypominając, by te osoby do zakonów przyjętymi nie były, jeśliby powrócili. — Datum Brzozoviae in Palatio nostro episc. d. 27 Mai, anno 1783.

Osslol.

— Okólnik. Z dnia 16 Junii 1783. folio, kart 4.

Komunikuje trzy pisma gubernialne do niego przysłane. Pierwszy z dnia 20 czerwca 1783 o nadanym przywileju Janowi Fryderykowi Schitz; drugi z dnia tegoż i roku, o pogorzeli miasta Neusol w Węgrzech i zbieraniu jałmużny i zapomogi dla pogorzalców. Trzeci z dnia 24 czerwca 1783 z dołączoną konsygnacją, zawierającą spis osób duchownych, potajemnie z kraju zbiegłych i o nieprzyzupuszczanie ich do klasztorów. Dołączona jest konsygnacja, po dług której zapisane być powinny osoby proszące o pozwolenie wyemigrowania z kraju Datum Brzozoviae in Palatio Nostro Episcopali, die 16 Junij. 1783.

Osslol.

— Okólnik. Z dnia 28 Junii 1783. folio, k. 4.

Komunikuje sześć pism gubernialnych do niego pisanych; pierwszym z dnia 24 kwietnia nakazuje się, by duchowni wszelkich listowych korespondencyi z dawnymi przełożonemi zaprzestali i listy nierozpieczętowane odsyłałi do gubernium lwowskiego; drugie o zniesieniu szkół filozoficznych i teologicznych w konwentach od 1 listopada (z dnia 16 maja 1783); trzecie z dnia 30 maja 1783 o zdaniu sprawy przez Xieży o budowlach ich, w jakim stanie się znajdują; czwarty z dnia 30 maja 1783 zawiera przepisy jak sobie Xieża postępować mają, prosząc o pozwolenie oddalenia się na jakiś czas z parafii

swojej; piąte z dnia 6 czerwca 1783 zawiera przepisy dla dziekanów, by zdali sprawę w sądzie proboszczów, w nawiązaniu budowli parafial; szóste z 10 czerw. 1783 nakazuje, by ucznia teol. Emer. Staynera i kaznodz. Jędrzejowskiego, zbiegłych z klasztoru nie przyjmowano do zakonów.— Objasnia przepisy, jak doń czynić próby, to jest urzędownie i fracta pagina. Dat. Premisliae, in Palatio nostro epis. 28. Junii 1783. Osslol.

— Okólnik. Dat. Premisliae, 14 Aug. 1783. fol. k. 4.

Komunikuje 14 odez w gubernialnych do niego pisanych: pierwsza z d. 30 maja 1783 zawiera, by dziekani jak najrychlej osobiście lub przez swych posłanników, kiedykolwiek od c. k. Urzędu powołani będą, tamże się stawili; druga z dnia 1 lipca 1783 o poborach i formularzach, podług których pobory zapisane i przysłane być mają; trzecia z dnia 8 lipca 1783 o potajemnych małżeństwach; czwarta z dnia 8 lipca 1783, dozwala przełożonym ubezpieczać zamknięcia przez kraty u okien; piąta z dnia 8 lipca 1783 i szósta z tejże daty, o nieprzyjmowaniu do zakonów z kraju potajemnie się oddalających, gdyby powrócili; siódma z dnia 28 kwietnia 1783 tej treści: że rezygnacye wszystkich duchownych beneficjów w powszechności z zyskiem jakiej trzeciej osoby, bądź za zezwoleniem bądź bez zezwolenia papieżk. czyniące się, nie będą ważnemi; ósma z 11 lipca, by księża oświecali w materyi błędnych mniemań o religii; dziewiąta z 15 lipca o zbiegłych z kraju; dziesiąta z 15 lipca, by nikt nie starał się o beneficya za granicą; jedynasta z 18 lipca o postępowaniu przed daniem ślubu; dwunasta z 22 lipca o księżach słabych na umyśle; trzynasta i czterznasta z 22 lipca o opuszczających kraj potajemnie, by ich do zakonu nie brać.

Osslol.

— Okólnik. Dat. Premisliae, in palatio nostro episcopali, 14 Augusti 1783. fol.

Całemu duchowieństwu zakonnemu i świeckiemu przypomina obowiązki jego, przykłada im najtrafniejsze sposoby, któremi najłatwiej do dopiecia celu im przeznaczonego dążyć mogą; postanawia czas, kiedy dziekanie do parafii do nich należących udać się mają, by przekonali się osobiście o stanie zabudowań parafialnych i o postępowaniu proboszczów, z czego (podług 30 pytań im dołączonych) sumiennie sprawę zdać powinni. Przyłączone są materye o których nauki i kazania mówić się powinno, i formularz, podług którego

przy zdaniu sprawy konsygnacya ma być podana od dziekanów. Osslol.

— Epistola pastoralis, dat. Brzozoviae 14 Aug. 1783. fol., 4 ark.

— Okólnik. Dat. 20. Septem. 1783. fol. k. 3.

Komunikuje dziesięć rozporządzeń gubernialnych. Pierwsza z dnia 22 lipca 1783 r. o małżeństwach i dyspenzacyach różnych; drugie z dnia 22 lipca 1783 o pastuchach w dniach świątecznych i o nauczaniu tychże; trzecie z dnia 29 lipca 1783 zawiera, że skargi względem opłaty juris stolae do cyrkułu podawane być powinny; czwarte z dnia 27 lipca 1783 o potajemnych przeszkodach do zawarcia małżeństwa, w które duchowni mieszać się nie powinni; piąte, szóste i siódme z dnia 29 lipca, 5 sierpnia i 12 sierpnia 1783 o tych, którzy potajemnie z kraju wyjechali, aby nie byli do zakonów przyjęci; ósme z dnia 12 sierpnia 1783 mówi, że reparacya kościołów i plebanii do Dominium należy, i że cyrkuł przymusić może Dominium do tego; dziewiąte z dnia 26 sierpnia 1783 zawiera by duchowni, jeżeli coś kościołowi imieniem fundationis darowanem będzie, w przeciągu 14 dni donieśli; dziesiąte z 26 sierpnia 1783 o potajemnie z kraju zbiegłych.

Osslol.

— Okólnik. Dat. Brzozoviae, in palatio nostro episcopali, die 12. Novembris 1783. fol. k. 1.

Komunikuje cztery pisma gubernialne do niego pisane. Pierwsze z dnia 10 września 1783 o zaprowadzeniu szkół normalnych; drugie z dnia 10 września 1783 przypomina dziekanom o zwiedzaniu parafii swoich, które rocznie raz i w przytomności urzędnika dzieć się powinno; trzecie i czwarte z dnia 14 i 21 września 1783: o nieprzyjęciu tych, którzy potajemnie z kraju uszli.

Osslol.

— Okólnik. Dat. Brzozoviae 18 Decembr. 1783. fol. k. 5.

Komunikuje 16 listów gubernialnych; pierwszy z dnia 21 września o zniesieniu zwyczaju, by brano od spowiedzi pieniądze; drugi z dnia 27 września 1783 o Dominiku Gerzod ordin. praed. i o jego obchodzeniu się z X. Grzegorzem Budzińskim, którego kazał zamknąć do więzienia, przez 8 dni chlebem i wodą żywić, gdy przeorem był w konwencie Żółkiewskim; trzeci, czwarty, piąty i szósty z dnia 28 września i 7 listopada 1783 o nieprzyjmowaniu tych, którzy, z kraju potajemnie zbiegli; siódmy o powodach tak częstego wyjeżdżania Księży potajemnie za granicę i sposobach ku zapobieżeniu temuż z dnia 7 listopada; ósmy z dnia 11 Listopada 1783

o przełożonych, którzy w seminaryach przymuszają kleryków do złożenia przysięgi i o innych nadużyciach, dziewiąty z 14 listopada o zbieraniu jałmużny dla miast spalonych; dziesiąty o temże w Czechach; jedynasty o księżach zbiegłych z konwentu z Żółtkwi; dwunasty z 14 listop. o konsyg. metryk; 13, 14, 15, z 25 i 28 listopada o zbiegłych z klasztorów; 16 grudnia o poborach.

Osslol.

— Okólnik. Dat. Brzozoviae, die 14. Januarii 1784. folio, k. 2.

Komunikuje 4 dekrety gubernialne: pierwszy z dnia 30 września 1783, zawiera: na co uważać powinni dziekani przy obieraniu beneficjatorów; drugi z dnia 28 listopada 1783 de perceptione portionis canonicae ex substantia Parochorum aut aliorum Beneficjatorum; trzeci z dnia 5 grudnia 1783 o prelekcjach pedagogicznych, które 2 stycznia 1784 począć się mają; czwarty z dnia 30 grudnia o uwiadomieniu, gdyby gdzie jakie beneficjum wakoowało. Dalej daje swoje przestrogi o zachodzących różnych wątpliwościach.

Osslol.

— Okólnik. Dat. Brzozoviae, 6. Febr. 1784. fol. k. 4.

Komunikuje pięć listów gubernialnych do niego pisanych. Pierwszy z dnia 12 grudnia 1783 o nowej dycezyi Tarnowskiej obrząd. łac. i Hełmskiej obrz. greck.; drugi z dnia 27 grudnia 1783 o administracyi substancyi i dochodów na szkółki przeznaczonych; trzeci z dnia 8 stycznia 1784 o tych, którzy potajemnie z kraju się oddalili z dołączoną tych konsygnacyą z miesiąca grudnia 1783; czwarty z dnia 15 stycznia 1784 o zaleciach i przymiotach, jakie mieć powinni nauczyciele gimnazjów; piąty z dnia 14 stycznia 1784 o wynagrodzeniu, jakie otrzymało kilku nauczycieli i przepisach, czego uczyć najwięcej trzeba. Dalej przypomina X. Betański o konsygnacyach, o dochodach i użytkowaniu.

Osslol.

— Universo Clero tam saeculari quam conventuali Dioecesis Nostrae Praemisliensis Nobis in Christo dilecto salutem in Domino. Significamus Dilectionibus Vestris pervenisse ad Nos excelsi Caesareo Regii Gubernii Leopold. decretum strictissimae executioni mandatum tenoris sequentis. Decretum. In accluso recipiet Dominus Episcopus instructionem quod respectu Ecclesiasticorum Beneficjorum tam privatae quam Regiae Collationis considerandum veniat cum ista alteriori animadversione ut Domi-

nus Episcopus tam suo Consistorio quam Decanis observationem executionemque horum normalium principiorum diligenter recommendat.— Podp. Jos. Brigido. Die 1 Martii 1784. fol. k. 12.

Ossol.

— Okólnik. Brzozoviae, 14. Mart. 1784. fol. k. 3.

Komunikuje sześć dekretów gubernialnych. Pierwszy z dnia 16 stycznia 1784 zakazuje dozwożenia podczas nawałnic i burzy; dołączony jest do niego patent z dnia 20 listopada 1783; drugi z dnia 3 lutego o zbieraniu jałmużny dla pogrzelców miasta Eyllu w Styryi; trzeci z dnia 15 lutego o tych XX. którzy potajemnie z kraju uchodzili, (których konsygnacya jest dołączona) by ich nie przyjmowano do klasztorów; czwarty z dnia 12 lutego nakazuje zbieranie jałmużny dla spalonego miasta Ebenfurtu; piąty z dnia 19 lutego o zniesionych niektórych przeszkodach do małżeńskiego stanu; szósty z dnia 26 lutego 1784 o przesłaniu sum dla misionarzy. Dalej powtarza X. Betański przepisy dla proboszczów w dawniejszych pismach przestane.

Ossol.

— Okólnik. Dat. Brzozoviae, die 6. Aprilis 1784. fol. k. 4.

Komunikuje dekret dworu z dnia 9 marca 1784, w którym zawarte są przepisy i reguły egzaminów dla tych, którzy proszą o miejsca wakujące na beneficjach.

Ossol.

— Okólnik. Dat. Brzozoviae, die 6. Aprilis 1784. fol. k. 3.

Komunikuje pismo gubernialne z dekretem dworu z dnia 26 czerwca 1784 o zniesieniu statuy, obrazów, kul, rąk, nóg, obrączek drewnianych, kajdan i innych rzeczy koło ołtarzów wiszących na ścianach, jako pamiątki cudów, a natomiast zaleca ściany pomalować, lub dać obrazy. Poczem następuje instrukcyja dla duchowieństwa o nuczaniu i postępowaniu sobie z parafianami i o wszystkich potrzebnych rzeczach. Ex Cons. Guber. Leopold. 12. Julii 1784.

Ossol.

— Okólnik. Dat. Brzozoviae, die 8. Aprilis 1784. fol. k. 3.

Komunikuje sześć dekretów gubernialnych. Pierwszy z dnia 26 lutego o przekraczaniu praw względem kredytorów i dłużników; drugi z dnia 4 marca 1784 zawiera konsygnacye XX., którzy w miesiącu lutym 1784 tajemnie ujechali; trzeci z dnia 18 maja 1784 o przykładaniu większej pilności w pisaniu metryk; czwarty z dnia 26 marca 1784 o błogosławieństwach i odpustach; piąty z dnia 26 marca 1784

o fałszywym wykładaniu piątego przykazania kościelnego; szósty z dnia 26 marca 1784 o gwardyanie Raphale Bakowskim za przestąpienie praw karanym.

Ossol.

— Okólnik. Dat. 17. Mai. 1784. fol. k. 4.

Komunikuje dziesięć dekretów gubernialnych. Pierwszy z konsygnacya tych, którzy potajemnie z kraju wyjechali o nieprzyjęciu ich do klasztorów; (z dnia 2 kwiet. 1784); drugi z 5 kwiet. 1784 o przyjęciu do szkół teolog. osób z innego kraju; trzecie o wieku, w którym przyjmowani być powinni uczniowie do szkół teolog. (z 16 kwietnia); czwarty z dnia 19 kwietnia 1784 o jezuitach przy odpisaniu konkursu; piąty z dnia 19 kwietnia 1784 o konsygnacyi tych parafij, które od innych zniesionych potrzebują sprzętów; szósty z dnia 22 kwietnia 1784 o zabieraniu pieniędzy na utrzymanie alumnatów, seminaryów; siódmy z dnia 22 kwietnia 1784 ogłasza dnię na odpisanie konkursów; ósmy z dnia 3 maja 1784 zawiera uwagę o niemożności posiadania dwóch beneficjów. Dziewiąty z 3 maja o przyjmowaniu na uniwersytet. Dziesiąty z d. 3 t. m. spis zbiegłych w kwietniu.

Ossol.

— Okólnik. Dat. Premislae, die 28. Junii 1784. fol., kol. 7.

Komunikuje osiem dekretów gubernialnych. Pierwszy z dnia 29 maja 1784 o rozdaniu beneficjów tym, którzy przez 10 lat w kraju zamieszkali; drugi z dnia 29 marca donosi, iż parochowie dostaną formularze drukowane na konsygnacye metryk, pogrzebów, etc. z tą przestrogą, by tem pilniej starali się uważać na wszystkie powinności; trzeci z dnia 6 maja o złożeniu u urzędu i ukaraniu przeora dominikanów klasztoru w Wiel. Oczach, Jana Chryzostoma Siegniewskiego za złe użycie summy 2,000 złp.; czwarty z dnia 14 maja o dołączeniu formularzów na spisanie duchownych z całej dyecezyi i na kwartalne donoszenie zmian; piąty z dnia 10 maja o zadaniu kongressów u akatolików; szósty z 2 czerwca konsygnacya osób zbiegłych z kraju; siódmy z 9 czerw. uwolnienie w klasztorach od chorów; ósmy z 14 czerw. o przeorze Lud. Kwiatkowskim i o ukaraniu go.

Ossol.

— Okólnik. Dat. Brzozoviae, die 14. Julii 1784 fol. k. 1.

Daje informacye, jak sobie postępować z złoćmi i srebrnemi rzeczami, w kościołach się znajdującymi, i o ich użytku.

Ossol.

— Okólnik. Dat. Brzozoviae, die 27. Julii 1784. fol. k. 2.

Komunikuje pięć dekretów gubernialnych. Pierwszy z dnia 21 czerwca 1784 o nowych kolonistach i ściągania od nich dochodów juris stolae; drugi, z dnia 21 czerwca 1784 o zniesieniu bractw (Marianae Congregationes) różnych i zjednoczeniu ich pod imieniem activae proximi charitatis; trzeci z dnia 24 czerwca 1784 o metrykach i ich pisaniu; czwarty z dnia 24 czerwca o miejscu wakującym kuratora; piąty z dnia 24 czerw. o postępowaniu z osobami do duchownego stanu kształcającymi się, jeśli nie okazują zdolności, i z tejże przyczyny do szkoły akadem. uczęszczać nie mogą.

Ossol.

— Okólnik. Dat. Brzozoviae, die 17. Aug. 1784. fol. k. 2.

Komunikuje trzy dekreta gubernialne. Pierwszy z dnia 12 lipca 1784 o posiadaniu w kraju i zagranicą beneficjów i rezygowaniu z jednych lub drugich w przeciągu sześciu tygodni, oraz aby były przystane do gubernium zawiadomienia o tem. — Drugi z dnia 15 lipca 1784 nakazuje by nie łączyć ślubem małżeńskim ludzi, podług panującego zwyczaju, upitych. — Trzeci z dnia 12 lipca zawiera: by ciała zmarłych nie były chowane w mieście, lecz na cmentarzach za miastem. — Dalej przypomina o przystaniu konsygnacyi dochodów z każdej parafii.

Ossol.

— Okólnik. Dat. Brzozoviae, die 24. Aug. 1784. fol. 2.

Komunikuje dekret gubernialny z dnia 12 lipca 1784 o wakujących probostwach, i odpisaniu konkursów.

Ossol.

— Okólnik. Dat. Brzozoviae, 31. Augusti 1784. fol. k. 2.

Komunikuje trzy dekreta gubernialne. Pierwszy z dnia 12 lipca 1784 o zarządzeniu pojedynczych beneficjów; drugi z dnia 5 sierpnia 1784 o pokrewieństwie i ślubach małżeńskich, a trzeci z d. 10 sierpn. 1784 z konsygnacją tych Xieży, którzy potajemnie z kraju uszli w miesiącu lipcu 1784. Dołączone konsyg. wakujących parafij.

Ossol.

— Okólnik. Dat. Brzozoviae, die 10. Sept. 1784. fol. k. 7.

Przedkłada wszystkie ważne obowiązki Xieży, przypomina im ich powinności. Dalej wkłada obowiązki na dziekanów, by sprawę zdali o stanie każdej parafii, dowiadując się o niej podług przytoczonych 29 pytań. — Potem następuje: Materiae Parochis et Vicariis injunctae de quibus inter alia Sermones sacri instituendi demandantur. — Dołączony jest formularz konsygnacyi.

Ossol.

— Okólnik. Dat. Brzozoviae, 13. sept. 1784. fol. k. 3.

Komunikuje cztery dekreta gubernialne. — Pierwszy z d. 29 lipca 1784 o Xieżach, którzy po łacinie nieumieją, i w głównych seminariach nie byli. Drugi z dnia 9 sierpn. 1784 podaje przepisy jak metryki pisane być powinny; trzeci z dnia 26 sierpn. 1784 o tych, którzy się starają być proboszczami, sami zaś złe obyczaje mają; następnie konsygnacya pożądaných fassyj, podług dekretu guber. z dnia 12 sierpn. 1784; czwarty dekret z dnia 19 sierpn. o koniecznej potrzebie dla duchownych, by mieli zaświadczenie de absoluto praeparatoris cathedrae cursu. Przypomina dalej X. Betański o zbliżeniu się czasu wyznaczonemu dla przyjmowania do seminaryum.

Ossol.

— Okólnik. Dat. Brzozoviae, 28. Sept. 1784. fol. k. 5.

Komunikuje trzy dekreta gubern. Pierwszy z dnia 30 sierpn. o fassyach i ich przypiszeniu, następnie konsygn. desideratów: ex Premislien. Dioecesi latini ritus fundationalium fassionum. Drugi dekret z dnia 2 września mówi o przepisach dla tymczasowych administratorów wakujących miejsc na beneficya. Trzeci, z d. 9 września 1784 o Bernard. Laiku Zenonie, który potajemnie uciekł z klasztoru, by go nieprzyjmować gdyby powrócił. Dołączoną jest konsygnacya: Religiosorum Monasterii leopoliensis, qui in monasteriis, in cura animarum aut quoque demum existunt, d. 28. Sept. 1784.

Ossol.

— Okólnik. Dat. Brzozoviae, die 26. Octobris 1784, folio, kart 14.

Komunikuje dekret guber. z dnia 1 marca 1784 o następującej instrukcyi: Instructio quod respectu vacantium Beneficiorum tam regiae quam privatae collationis observandum veniat de die 1 Mar. 1784. Następują dwa formularze percepti expensarum parafiatu.

Ossol.

— Okólnik. Dat. Brzozoviae, 29 Octobr. 1874. fol. kart 4.

Komunikuje sześć dekretów gubernialnych. Pierwszy z dołączonym cyrkularzem z dnia 2 wrześ. 1784 o zniszczeniu reguł zakonnych czyli konstytucyach, terażniejszym sprzeciwiających się. Drugi z dnia 20 wrześ. 1784: de divortio matrimonialibus eccinam decisio competit. Trzeci z dnia 7 Paźdz. 1784 o przyłączeniu konsygnacyi: desideratorum adhuc fundationalium fassione. Czwarty z dnia 9 paździer. o przyłączeniu konsygnacyi duchownych potajemnie z kraju zbiegłych w miesiącu wrześniu 1784. Piąty z dnia 11 Paździer. 1784 o nieważnych małżeństwach. Szósty z dnia 9 wrześ. 1784 o przyłączeniu cyrkularza

względem chowania zmarłych. Odpisanie konkursów. — Ossol.

— Okólnik. Dat. Brzozoviae, die 2. Decemb. 1784. fol. kol. 3.

Komunikuje cztery dekreta gubernialne. — Pierwszy z dnia 18 paźdź. 1784 o nieprzyuszczeniu do beneficjów tych, którzy kursu katechetyki nie odbyli. Drugi z dnia 18 paźdź. 1784 o zbieraniu jałmużny dla pogożalonego miasta Nikolsburga w Margrabstwie morawskiem. Trzeci z dnia 25 paźdź. o niedawaniu ślubu osobom pijanym. Ossol.

— Okólnik. Dat. 18. Decembr. 1784. fol. k. 4.

Udziela sześć dekretów gubernialn. Pierwszy z dnia 18 listop. 1784 donosi o statuach i obrazach w podarunku z Rzymu przysłanych. Drugi z dnia 18 listop. 1784 o podróźnych, którzy paszportu nie mają. Trzeci z dnia 28 listop. 1784 przestrzega, by zachowane zostały reguły dotyczące się sum duchownych. Czwarty z dnia 29 listop. 1784 o odpisywaniu konkursów na beneficya: Sokalskie, Skierbieszowskie i Natrozowskie. Piąty z dnia 6 grud. 1784 o następującej konsygnacji zbiegłych z kraju. Szósty z 11 grud. 1784 o obiorze przełożonych. Ossol.

— Universo Clero tam saeculari, quam conventuali Dioecesis nostrae premisliensis nobis in Christo dilecto salutem in Domino. In Imetur. (tak). 1785. fol. k. 3. Ossol.

— Universo Clero tam saeculari quam Claustrali Dioecesis Nostrae Premisliensis. nobis in Christo dilecto salutem in Domino. — 15. Januar. 1785. fol. k. 4. Ossol.

— Universo Clero tam saeculari, quam claustrali Dioecesis nostrae Premisliensis. Nobis in Christo dilecto, salutem in Domino publicetur. — 24. Februar 1785. fol. k. 5. Ossol.

— Episcopus Premisliensis. publicat 5. Decreta gubernialia Clero Dioeceseos. Datum Brzozoviae 14. Mart. 1785. fol. k. 5. Ossol.

— Episcopus Premisliensis universo Clero dioecesan publicat 10. Decreta regiminis. Dat. Brzozoviae 31. Martii. 1785. fol. k. 6. Ossol.

— Universo Clero tam saeculari, quam claustrali Dioecesis nostrae Praemisliensis. Nobis in Christo dilecto salutem in Domino. Intimetur. fol. k. 4.

Obejmuje rozporządzenie rządowe względem duchowieństwa. Datow. Premisliae 31 maii 1785. Ossol.

— Universo Clero tum Saeculari, quam Conventuali Dioecesis Nostrae Premisliensis: Nobis in Christo dilecto, salutem in Domino. Publicetur Decretum sub N° 14,457. — 8vo Julij. 1785. fol. k. 4. Ossol.

— Universo Clero tam Saeculari, quam Conventuali Dioecesis nostrae Praemisl. nobis in Christo dilecto, salutem in Domino. Publicetur Decretum excelsi Caesar. Reg. Guber. Leopold. d. 26. Aug. 1785. fol. k. 4. Ossol.

— Universo Clero tam Saeculari, quam Claustrali Dioecesis nostrae Premisliensis. nobis in Christo dilecto, salutem in Dno. Publicetur exc. caesareo — reg. Regnorum Galic. et Lodom. Decretum. 12. Octobr. 1785. fol. k. 4. Ossol.

— Universo Clero tam Saeculari, quam Conventualis Dioecesan Nostris Premisliensis. Nobis in Christo, salutem in Domino, et pastoraalem Nostram benedictionem: In consequentiam Supremorum caesareo regiorum dispositionum accuratissime observandorum intimentur Dominationibus vestris decreta excelsi Regnorum Galiciae et Lodomeriae Gubernii, quae sunt tenoris sequentis. 2do Januar. 1786. w 4ce, k. 4. Ossol.

— Oratio excellent. ac illustr. Dni Venceslai de Betański Episcopi Premisliensis et Universitatis Rectoris coram excellent. ac illustris. Dno Caesareo alegato in publica functione habita. w 4ce.

Ob Acta universit. Leopoltinae Anno. 1784 str. 14—15.

Ejusdem oratio altera gratiarum actoria tamże, str. 16—22.

Ejusdem oratio postrema in primo universitat. consistorio habita, tamże str. 23—25.

— ob. Fredro Const. (De episcoporum 1784) — Jarocki Ignatius (Illustrissimo 1785, Salutatio 1782) — Kopnoka X. M. E. (Sermo) — Matyasowski Antoni — Józefowicz Joan. (Assertiones 1784).

(Beth-Andachten) Eines bethenden Christen zur Übung der Gottseligkeit heilige Beth-Andachten, welche sich sowohl männliches als weibliches Geschlecht bedienen können. Lissa. Druck v. Presser. w 8ce, str. 576, i rejestr. Warsz. Uniw. —

(Bethaus). Das in dem Königl. Dänischen Bethause zu Warschau gewöhnliche Kirchen Gebet und Beicht. w 12ce, str. 16. Warsz. Uniw. —

Betbüchlein w. d. Türken. 1595. ob. Coletus.

BETGEN J. I. Plan von der in Lithauen neu angelegten Stadt Gumbinnen gezeichnet von J. T. Betgen 1733. kart 2.

Bethleemiticus Hipatius ob. Zegarth Simon Aug. (Verbo infanti 1636).

Bethlemfalva ob. Ecchius Valent. (1519).

BETHLENIUS Franciscus Socinianus Archimareschallus principatus Transylvaniae. Epistola ad Mart. Ruarum de dato Piaseczno 15 Nov. 1645. — Secunda. Varsaviae 7. Aug. 1648. — Tertia. Bethlen 7. April. 1649.

Umieszczony w Ruari Epist. Centur. II. N. 91. edit. Zeltneri str. 688, 696, 697. Histor. Socin. Transylv. — Bock Hist. Socinian. I. 45. — Adelung I. 1805.

Jagiell.

BETHLEN Gabor (Gabriel) († 27 paźdź. 1613). Lettre de Bethlehem Gabor ou Gabriel, au roy de Tartarie, translattée d' aleman en françois. Item une brieve et veritable relation de ce qui s'est passé en Poloigne, depuis le premier de septembre iusqu' au present. Imprimé le troisieme decembre, avec permission 1621 (mylnie wydr. MCDXXI t. j. 1421) w 4ce, 8 k. nlb.

Czartor.

— ob. Kovatschyocius Stephanus (Oratio 1619).

BETHLEN Wolfgang, kanclerz Siedmiogrodzki (1648 r. † 1679 r.) Historia de rebus Transylvanicis (seu Histor. Pannonico Danicarum Lib. XI. ab a. 1526. ad a. 1609). fol. str. 382.

Drukowano na zamku Kőross u autora.

— Toż. Cibanii, typ. et sumpt. Mart. Hochmeister 1782—85. w 8ce.

Mieści w T. I. Isabella Sigismundi Regis polon. filia str. 282, 288 do 687. Łaski Hieronim str. 143, 216, 350, 409. Sigismundus polon. Rex suadet 82, 282. W T.

II. Anna Jagellonides str. 406, 429. Balthassa Melchior 43, Bathori Stephan 39—523. Bekesz Gaspar 431. Hunyady Franc. 555. Henricus Gallus s. 272. 388. Kowatsoczi Wolfg. Oratio. s. 531. Maximilianus Rex Bohemiae 405, 418. Perneszi Stef. Stephani Bathori exequiae s. 550. Seleymus Solymanni Imper. filius. s. 200. Sigismundus Augustus s. 59. Zamosci Joannes Griseldim ducit. s. 474. Carmina ejudem 553. W T. III. Bathori Andreas s. 177. Bathori Sigim. s. 166, 518. Bathori Stef s. 479. Gyulassi Eust. s. 166, 496. Jeremias Wojew. s. 629. Sennyei Pancrat. s. 518. Zamosci Joannes, 8, 7, 629 (litterae, colloquium). W T. IV. Bathori Andr. s. 269. Michael Vojwoda. s. 596. Szekeli Moises in Polonia abit s. 510, 593. Zamosci Joann. (litterae) s. 318, 594. 596. Jagiell.

— Toż. edidit J. Benkö. T. I.—VI. Hermanstadt 1792. w 8ce.

Encykl. Orgelbr. III. 323.

BETHMAN Jakób S. J. († w Toruniu 13 marca 1717). Admodum reverendus pater Thyrsus Gonzalez praepositus generalis soc. Jesu aureo libello de recto usu opinionum probabilium orbem reseravit... sic ad numerum cecinit — Soc. Jesu metaphysices professor in collegio posnaniensi 1697.

Umieszczony w Dom. Nunez S. J. Synopsis triplex tractatus theologici Lyon 1698.

Pars III. str. 33—34.

Backer Biblioth. 1890. I. 1414.

Bethmann Joan. ob. Agricola Rudolf (Passio 1520).

Bethner Jacobus ob. Synod Ministrów (1611).

Bethörung von Luthero. ob. Kwiatkiewicz Jan (1674).

Bethun margrabiowie, ich genealogia ob. Jabłonowski Jan St. (Zabawa chrześ. 1700).

Bethun (de) Franciszek, Margrabia ob. Jabłonowski Jan Stan. (Foedus aeternum 1693). — Kuczankowicz Mac. (Salutat. Joann. III. (1678). — Nobilis Polonus (de statu reipubl. 1687). — Sobieski Jan III. (1676).

Bethune, książę de Sully, Maksymilian ob. Sully (1787).

Bethune (de) Joanna Jabłonowska obacz Jabłonowska Joanna.

Bethune (de), margrabianka, Marya Katarzyna ob. Załuski Andrzej (Oddawanie 1690).

Bętkowski Aleksander ob. Arteński Raf. C. (Triumphans 1672).

Bętkowski Adam obacz Będkowski Adam.

Bętkowski Franciszek ob. Triumphatrix fatorum Polonia (1728).

BĘTKOWSKI Franciszek Antoni X. Wielkość chwalebna z znaczną pobożnością i zącą rodowitością w osobie ś. p. JW. JMci P. Walentego z Poławic Ankwięża, kasztelana Konarskiego, Sieradzkiego złączona, w chwalebny abdanek zapisana, a na zniesienie żalów jasnoświątnej familii i prześwieatnych zkoligowanych domów, w liczny kongresie potomnych, należących, przytomnych a dystyngwowanych osób w kościele Bieckim OO. Reformatów pogrzebowém kazaniem pokazana przez X. Franciszka Antoniego z Bętkowic Bętkowskiego, ob. praw Dra, scholastyka Sandeckiego, pasterza y plebana Ołpińskiego, Roku, którego Bóg niezmierny, w ciele ludzkim mniej nieco od aniołów iest umniejszony 1766. dnia 16 miesiąca czerwca. W Krakowie, w drukar. Sminaryum biskupiego akademie. diecezjani. folio, 1 arkusz i 34 stron.

Na odwr. str. tyt. herby Abdank i Borzęckich, pod niemi 8 wierszy polskich (rytował Adam Gierik). Autor przypisał prozą Aleksandrowi z Kozanowa Borzęckiemu, podstolemu kor. irotnistrzowi znaku pancernego wojsk JKM. i Rzpitéj. W kazaniu samém są szczegóły do rodziny Ankwiczów.

Ossol. — X. Polkow. — Warsz. Uniw.

— ob. Wierzbicki Marchianus (Demonstratio coecitalis 1767).

BĘTKOWSKI Józef Jerzy. Spes in herba multiplicem virtutum et eruditio nis proventu Palladi Jagellonicae portendens. ex terro flore aetatis et egregiae indolis VI. VV. DD. primae laureae candidatorum collecta. Atque; dum in

alma Universitate Cracoviensi per Illustrem, clarissimum et admodum Reverendum Dominum D. M. Antonium de Wilkoszowice Wilkoszowski Philosophiae doctorem et professorem, collegam minorem, Ecclesiarum; Collegiatae SS. Omnium Cracoviae Canonicum, archipresbyteralis B. Mariae Virginis in Circulo Cracoviensi Poenitentiarum Radyminscianum, Contubernij Regio-Jagelloniani Seniore. Praesente magnorum hospitem coronâ AA. LL. et philosophiae Baccalauri ritu solenni crearentur. Metrico calamô Josephi Georgij de Bętkowice Bętkowski ejusdem laureae candidati descripta. Annô 1740. die verò 22. Octobris. Cracoviae typis Universitatis. (1740). fol. k. 6. 1

Mieści odę do Sw. Jana Kantego i wiersz do egzaminatorów: Ant. z Wilkoszowice Wilkoszowskiego, Ant. Krzapanowskiego, Wawrz. Sałszewicza. Laureatami są: St. Małecki, Adal. Waryski, Fr. Koperski, Józ. Sikorski, Marcin Świątkowski. Za penagiryki dziękuje Małecki. Za rektorstwa Kaźm. Pałaszowskiego. Jagiel. — Ossol.

BĘTKOWSKI Józef Wojciech, doktor filoz., professor gramatyki w szkole Lubrańskiego. Thesaurus virtutum et sapientiae sub apostolicis Patri clavibus asservatus D. Joannes Cantius, in alma Universitate Cracoviensi sacrae theologiae doctor et professor, Regni Poloniae, necnon Magni Ducatus Lithuaniae patronus, vitae sanctimoniâ, ac miraculorum gloriâ ditissimus, recurrente annua solennitatis die in praegusta Ecclesia cathedrali posnaniensi SS. Petri et Pauli, praesente magnâ illustrissimorum hospitem coronâ, per magnificum et generosum Dominum Antonium de Goczalkowo Goczalkowski cameraridam granicialem posnaniensem, in academia posnaniensi eloquentiae auditorem, stylô oratoriô promulgatus Annô, quô thesaurus redemptionis humanae mundo apparuit, MDCCXLIV. (1744). die XXV. mensis Octobris Posnaniae, typis academicis, folio, 9 kart.

Przypisał ojcu swemu Józefowi z Bętkowic Bętkowskiemu podzupnikowi Bocheńskiemu, którego herb umieszczony na odwrocie karty tytułowej. — Z dedykacyi wyuika, iż właściwym autorem jest Bętkow-

ski a nie wymieniony w tytule Goczałkowski.

Lukaszewicz Hist. szkół II. str. 42 w przyp. Jagiell. — Ossol. — Raczyńsk.

— ob. Bularni Wawrz. (1773).

BĘTKOWSKI M. Rycerskie koło polskie o Moskwie. Bibli. w Baranowie.

Betleem ob. Anzelm (Chorografia 1595) — Dachnowski Jan Karol (Dialog 1620) — Flawiusz (Sława 1725) — Peregrynacya opisania Ziemi Sw. (1725).

Betrachtung der Antwort Christi. Königsberg, 1681. ob. Ring Sigism.

Betrachtungen den heütigen Zustand der polnischen Republ. und der Schwedischen Machinationen betreffend. Danzig 1675. Przeżdż.

— Historische und politische... über die gegenwärtigen pohlnischen Begebenheiten und das daraus fließende jetzige Staats-Interesse derer Europäischen Mächten. Erster Theil, worinne I. Einige kurtze geographische und historische Nachrichten von Pohlen, nebst Beyfügung einer accuraten Land-Charte, gegeben. II. Die, in wärenden pohlnischen Interregno, von Augusti II. Tode, bis zum Wahl-Tage, vorgefallene Merckwürdigkeiten aus glaubwürdigen Uhrkunden abgehandelt werden. Leipzig, 1733. in Verlag Joh. Mich. Taubners w 4ce, k. 1. str. 106.

Na tytule wrytowany widoczek z nadpisem: Warsavia. W przedmowie autor mówi, że niedawno wydał dwa dzieła historyczne: 1) Historische und politische Remarquen über den seவில்ischen Tractat. 2) Gedanken über den neuen Frieden zu Wien. — Przyjęto je z powodem. Drukował je w 8ce. — Po przedmowie zamieszczono mapę: Reise Charte durch das König. Polen mit allen darzu gehörigen Laendern verfertigt von J. G. Schreibern in Leipzig.

— Toż. Anderer Theil worinne I. Eine kurtze Historie des jetzigen Pohlnischen Reichs-Wahl-Tages überhaupt; II. Dasjenige, was so wohl bey Stanislai, als Augusti III. Denomination merckwürdiges vorgefallen, und wie sich die auswärtigen Mächten dabey verhalten, ins besondere angeführet, und mit nöthigen Uhrkunden erläutert wird. Leipzig, 1734. in Verlag, Johann Michael Teubners, w 4ce, str. 95.

Na tytule wrytowany widoczek z nadpisem: Dantzig.

Czartor. — Jagiell. — Krasina. — Ossol. Raczyńsk. — Uniw. lwow. — Warsz. Uniw.

— über die Umstände der Dissidenten in Polen. Warschau 1767.

Obacz Reflexions.

— eines Pohlen über das Herzogthum Kurland. (Warschau). 1789. w 8ce. Porównaj: Uwagi 1789. Reflexions 1789. Manteuffel-Züge K. (Bemerkungen 1789). Winkelmann N. 6421—6422.

— Freimüthige... über den gegenw. Zustand in Polen 1770. ob. Kaulfuss J G. — von den Dingen. 1606. ob. Coster F. H.

— über die kirchlichen und politischen Zwiste von Pohlen. Mit Anmerkungen über die heutige Revolution. Frankfurth und Leipzig 1773. w 8ce, kart 12, str. 47.

Akad. — Branic. — Ossol.

— Politische... über die innre Staatsverwaltung von Pohlen, nach Maassgabe seiner Grundgesetze, verschiednen Constitutionen, der Sitten seiner Einwohner, und der Hauptursachen seiner Unruhen und seines Verfalls; aus dem Französischen eines freyen Bürgerers ein Monarchie. Atqui licet esse beatis. Frankfurth und Leipzig, 1776. w 8ce, str. 76. ob. Reflexions politiques (1775).

Branic. — Jagiell. — Racyńsk.

— eines Freundes der Menschheit. B. w. m. w 4ce mniej. str. liczb. 24. Krasina.

— über das von der Republic Pohlen bey gegenwärtigen Zeitläuften zu haltende Betragen. Bez osobn. tytułu B. w. m. i r. (1756) w 4ce, k. 2.

Odpowiedź polska na to, jest przełożoną w wydawnictwie: Beyträge zur neuer. Staats Geschichte 1760. T. 9. str. 291.

Pisemko wydane w duchu rządu pruskiego. Wyszło jednocześnie i po francuzku p. t. Considerations sur la conduite de la Republic de Pologne. Tekst francuski ma datę r. 1756. Przemawia do Polaków, aby się nie dali wciągnąć do kabały dworów saskiego i wiedeńskiego. Wspomniana tu jest jako paszkwil broszura: Reflexions sur les conjunctures présentes (Betrachtungen über die gegenwärtige Zeitläufte).

Jagiell. — Ossol.

— über das von Wolf und Heyking Gesuch ob. Wolf (1791).

Betrag ob Gestalt (1757).

Betrübte (das) Thoren ob. Toruń (1725).

Betuleius Syxtus ob. Bonagarsus Dm. (1604).

(Betuski Antoni) († w Żelechowie d. 5 Czerwca 1679). Manipulus ramorum laurigerorum venerabili Domino Antonio Betuski elementorum philosophiae et eloquentiae professori, cum in inclyta Academia Zamoscensi dignissimo ejusdem procancellario auspice perillustri ac admodum Reverendo Domino D. Andrea Kłopotcki S. theologiae et juris utriusque doctore, praeposito Jarosławiensi, Scholastico Zamoscensi, protonotario Apostolico, S. R. M. secretario lauream in artibus et philosophia secundam per excellentissimum et admodum Reverendum Dominum D. Andream Abrek, philosophiae doctorem, canonicum Zamoscensem, praepositum Tarnogrodensem susciperet, a nobili juventute academica scholae Rhetorices praepositori meritissimo in gratulationem novi honoris oblati. Anno Domini MDCLX. (1660). die XVIII. Junij. w 4ce, k. nlb. 6.

Na odwr. str. tytułu berła Akademii, pod nimi sześć wierszy. Ossol.

— ob. Abrek Andreas (Laureum 1658) — Rachalski Albert (1658).

Beuche Peter Paulus ob. Taisne Filip Franciszek (Het lewen 1683).

(Beuck Lud.) Viro clarissimo, eximio, literatissimoque Dn. Ludolpho Beuckio, professori Ducalis Gymn. Breg. meritissimo, sponso, cum virgine qua aetatem florentissima, qua formam elegantissima, Dorothea Elisabetha, olim spectatissimi celsissimique Principis ac Domini Domini Georgii Rudolphi, Ducis Silesiae Lignic. et Bregens. Saltuum Praefecti vigilantissimi relicta unica filia sponsa, gratulantur et omnia fausta apprecantur ipso nuptiarum die 22. Novembris, Anni M.DC.LXI. Gymnasii dicti, quidam εδτροφοι. Bregae, typis Christoff Tschorn. (1661). w 4ce, ark. A₂—C₂.

Pisali tu wiersze Joch. Cochlevius Bicina Sil. — Dan. Banasch Cruciburg Sil. — Ad. Chwistkowitz Plesna Sil. — Casp. Vatyaschky Sil. — Mart. Jaroszwic Parciensis Polon. — Mart. Arnoldus Lesna Polon. i inni. Wrocławs.

Bauer Karol Ernest ob. Schwentner Alexander (Wytworne polskie listy 1692).

BEUGHEM Kornel. Catalogus librorum exquisitissimorum catholicorum, tam veterum quam recentiorum cujusvis linguae, qui in diversis hactenus regionibus prodierunt, qui prostant Gedani apud Corn. de Beughem C. F. Gedani, typis Zach. Stollii 1713. w 16ce, str. 80.

Bewegungs-Gründe der Königlichen Entschliessungen: oder gründliches Verzeichnüß der Ursachen, durch welche Ihr. Königl. Maj. von Franckreich zu den Waffen zugreifen bewogen worden. Bez w. m. i. r. (Danzig 1733). w 4ce, str. 16.

Z powodu zabiegów o tron polski po zgonie Augusta II.

Czartor. — Jagiel.

Beweis (Ein bedenklicher), dass, wenn es wahr ist, dass die Löbl. dritte Ordnung von der ersten Ordnung zu Dantzig ein Geschenk von 6. Leichenwagen erhalten hat: dass es auch alsdann nicht weniger wahr sey, dass der Endzweck, warum man ihr diesen prächtigen Leichenzug geschenkt hat? nicht ungeschickt wird können erreicht werden. Danzig, im Jahr 1760. w 4ce, 4 k. nlb.

Czartor.

— Tenze tytuł. Zweyte und von Fehlern gereinigte Auflage. Danzig, im Jahr 1760. w 4ce. 4 k. nlb.

Czartor.

— Gründlicher..., dass das Recht einen Fürsten zu wählen denen Ständen der Herzogthumer Curland und Semgallen von ihren Ur-Ahnen angestammet (1763). ob. Korff Johann.

— dass die Freimäurer-gesellschaft in allen Staaten sowohl etwas überflüssiges, als auch ohne Einschränkung, etwas gefährliches, schädliches und verbietungswürdiges sey. Zur Vertheidigung des Edicts, welches der Rath in Danzig dagegen 1763. 3. Oct. publiciret hat, wider die Schrift eines Frey-

mäurers. Danzig und Leipzig 1764.
w 8ce, str. 70. Jagiell

Beweise und Vertheidigung der Rechte des Königes auf den Hafen und Zoll der Weichsel. Mit einer Landcharte und Beweis-Urkunden. Berlin, gedruckt bey George Jacob Decker, Königl. Hof-Buchdrucker. 1773. w 4ce, str. 34 i k. 4.

Poprzedza plan Gdańska z okolicą: Des Ausflus der Weichsel mit einem Theile von Pomerellen. Beweis-Urkunden. na 4 kartach obejmują przedruk przywilejów królewskich od r. 1235 (Świętopełka).

Branic. — Jagiell. — Ossol.

BEVERINI Bartolomeus, Lucchese. Ode sull' assedio di Vienna sciolto dal Re Giov. Sobieski 1683.

Ciampi Bibl. I. 23.

Bewerley czyli gracz, ob. Lillo (1777, 1778).

Bewert Joh. Wolfgang ob. Biskupski Piotr (Votum 1689).

Bewijss (Grundeligt), huru osanna ock orinlige the förwändningar äresom de sakallede Sachsiske Trouppars Anförare haar sa skriftteligen som genom Trycket welat utsprida, til at där med entskylla det oförmodeliga och arglistiga Infall uti Lifland. Ar 1700. B. m. dr. (Stockholm). w 4ce, sig. A—F. (k. 23).

Jagiell.

Bewillkommung dem Feyer Schönknecht 1669. ob. Schönknecht.

BEYER Johann. Disputatio medica inauguralis de febre hectica quam praeside summo nomine, ex auctoritate Magnifici D. Rectoris D. Francisci de Le Boe Sylvii, M. D. et Medicinae practicae in inclyta Lugd. Bat. Academia Professoris celeberrimi nec non amplissimi Senatus Academiae consensu, ac Almae facultatis medicae decreto, pro gradu Doctoratus, summisque in medicina honoribus et privilegiis rite consequendis, publico examini subjicit ad diem Septemb. loco horisque solitis Johannes Beyer, Lesno Polon. Lugduni Batavorum, apud viduam et haeredes Joannis Elsevirii academiae typographi cloloCLXIX. (1669). w 4ce, ark. A₂—D. Wrocław.

Beyer Teofil Sigfrid Regiomontanus. De numo Rhodio obacz Bayer Braun De scriptor. 1723. str. 31. †

Beyerus Geo. De plica ob. Lothus Geo. 1655.

BEYERUS Joan. Ferdin. Disputatio de Ecclesia et Coena Christi. Dantisci. 1661. w 4ce.

Jocher 3850.

Beyerlinck Laurentius ob. Scutum antiquitatis (1741).

Beylage des Kindes Gottes. 1672. ob. Möller Salomon.

Beylagen N. 1. Status causae, des an Thoren 1724. vorgefallenen Tumultus obacz Toruń

Beyner Gedeon Lwowicz ob. Daniszewski Sylwester (1755).

BEYNONS Elias z Menckenheimu, Xiadz (Beinon)... Świeżo przyczyniony miłosierny Samarytan, albo przyjazno-braterska rada ná wszelákie choroby, lamánia w ludzkim ciele tak wnétrzne, iáko y powierzchowne, podłemi y máłemi sposobámi do wleczenia bez wielkiego kosztu, świeżo wynaleziona, y z miłosci chrześciańskiej ná porátowanie vbogich y podłey kondycyey ludzi z Niemieckiego ięzyka na polski przetłumáczona, y do druku podana, Anno 1691. w 4ce, str. 192.

Druga część idzie od str. 70.

Jagiell. — Ossol. — Zbór ewang, wileńs.

— Tenże tytuł... przetłumáczona, teraz świeżo errorry y błędy, ktore dla nieumiejetnego tłumácza znaydowały się, popráwione, z przydátkami opuszczonych lekarstw, przez Mikołaiá Jgnacego Ackerbavna Medyka J. K. M. y powtore do druku podana Roku Páńskiego 1695. w Warszawie, w drukarni J. K. M. u OO. Scholarum Piarum (1695). w 4ce, str. 206 i Registr lekarstw kart 5.

Na odwrocie tytułu lichy drzeworyt przedstawiający Samarytanina Miłosiernego.

Dzikow. — Jagiell. — Ossol.

Beytrag zur Geschichte der poln. Revolution, ob. Dabrowski H. (1796).

Beyträge ob. Beiträge.

Beza Teodor (1519 † 13 Paźdz. 1605) ob. Atanasius (Dialogoi 1570)—

Fayus Ant. (De vita et obitu 1606) — Rybiński Maciej (Dawida Psalterz) — Socinus Lelius (Mini Celsi disput. 1577, 1584).

Bezbożni ob. Minasowicz Józ. Epif. (1766).

Bezeugnisse in welchen klärlich dargethan und erwiesen wird, welche Personen an der Expunction und Ausleschung der Schmähworte in Schmal-kaldischen Artikeln enthalten, anno 1616. zu Warschau in der Krone Polen ursacher gewesen. Braunsberg 1617.

Lisnera Katalog księgars.

Bezisci ob. Ministromachia (1603).

Bezkrólewia ob. Acta Interregni (1632, 1648, 1669) — Boehm Mar. (Commentarius 1733) — Civitas (1764) — Dyarjusz sejmu convoc., electionis (1733) — Duńczewski Stan. (1758) — Gedanken (1733) — Jezierski Fr. (O bezkrólewiach 1790) — Interregnum — Kaptur (1673) — Komierowski, (Zdanie przeciw) — Konarski Stan. (1733) — Konfederacya (1733) — Małachowski Stan. (1790) — Mijakowski Jac. (1632) — Philippus Honoryusz (1587) — Ponętowski Jan (1572) — Pyrrhus de Varille (1764) — Projekt bezkr. wiecznego (1790) — Reussner Mikołaj (1595) — Rozwagi o królach (1790) — Sammlungen der Schriften (1764) — Sanguszko Jan (Lettres 1764) — Schulz Georg. Petrus (Historia 1738) — Tynicki Georg. (Acta principum 1678) — Załuski J. Andr. (Manuale juris publici 1764) — Zdanie (1790) — Zdanie o jurydyceyi marszałkowskiej (1764).

Bezoar z łez ludzkich ob. Bartoszewski Walenty (1630).

BEZOUT Stefan (1930 † 27 września 1783). Nauka matematyki. do uży-

cia artyleryji francuzkjej, napisana przez P. — towarzysza Akademij nauk, i Marynarskiej etc. a dla pożytku pospolitego, osobiłwiéy dla korpusu artyleryji narodowej na polski ięzyk przełożona z roskazu i nakładem Jego Królewskiej Mei. Pana naszego miłosciwego do druku podana. W Warszawie w drukarni XX. Missionarzew R. P. M.DCCCLXXXI (1781). w 8ce, T. I. str. 14. 208. 315. i XVI. tabl. 6. Tom II. k. 2. str. 447, k. 3. tabl. 3. Tom III. r. 1782. k. 2. st. 432. kart 3. tablic. 6. T. IV. r. 1783. k. 2. st. 489. XI. tabl. 13.

Obejmuje T. I. r. 1781. Zawierający w sobie Fundamenta arytmetyki i jeometryi. Dedykacya do króla z podpisem tłumacza: Józef Jakubowski, kapitan i professor artyleryji kor. Dalej odezwa: Do łaskawego czytelnika a mianowicie do Xcia Adama Czartoryskiego J. Z. P., którego kosztem tłumacz za granicą matematyki i inżynierji uczył się. T. II. zawierający w sobie algebrę i przystósowanie algebry do jeometryi. Tom III. zawierający w sobie Fundamenta powszechney mechaniki i hydrostatyki, poprzedzone rachunkami, służącemi za wstęp do nauk fizyczno-matematycznych. Tom IV. zawierający w sobie przystósowanie zasad powszechnych mechaniki, do różnych przypadków ruchu i równowagi.

Akad. — Jagiell. — Ossol. — Raczyńs. — Uniw. lwow.

Bezpieczeństwo osób seymujących. Wypis z xiąg ziemian. ptu Grodzieńs. 1793. Dn. 6. Julii. folio str. 1.

Kraśn.

— pod Bokiem Naszym Królewskim (prawo). (r. 178...) fol. k. 2.

Warsz. Uniw.

— :powszechne. Lwów 1788. Ob Actum z 22. Junii 1789. — Będzie-

Dodatki i Sprostowania do T. XII.

A.

Abano Petrus (de Apono, Aponensis, Abanus, 1250 † 1315): Incipit excellētissimi medici magistri Petri de abbano prologus in libellum de venenis, mineralibus vehitabilibus, animalibus et quolibet ente sub solari globo ceptis per Venerabilem virum Wilhelmum Haldenhoff. De Thorn Artium et Medicine doctorem Magnimagistri Pruszie. Diui ordinis theutonicorum Phisicum emendatum. [Na końcu:] ...Quod arte sua Jacobus Thanner Herbipolen. Jn opido Liptzen. perfecit. xiiij. Julij. Anno domini: M.cccc.lxxxvij (1498). w 4ce, kart 25.

Jagiell.

— Tenze tytuł. [Na końcu]: ...Quod arte sua Jacobus Thāner Herbipolen. Jn opido Liptzensi perfecit. nono nouembris. Anno domini 1.5.00. w 4ce, k. 19.

Jagiell.

Abbatuſ... wykreślić.

Abbildung (Eigendliche)... B. m. d. (1674).

— der offenen Tafel...

Czartor.

Abdruck (Warhafftiger)... verlauffenem... aussgegangenem... 1609.

Czartor.

— des Crack. Accords... 1657.

Czartor.

— eines Schreibens... 1725. ob. Fryderyk Wilhelm.

Abecedarium vitae spirit...

ABEL Kasper. Fortgesetzte...

Bibl. peters.

ABELLI Ludwik. Medulla... scripturis... Ruthenensi... Czerwenensis...

— Żywot sługi... Congregationis...

Czartor.

Abhandlung von livl. Gesch. 1772.

Czartor.

ABICHT J. G. Theses... Schreiber...

ABRAMOWICZ Adam. Kazania... Najprzewieleb... Sapiecie...

ABRAMOWICZ Jakób. Przymierze dożywotniey przyjaźni Wielm. J. MC. Pana Andrzeja Dowgirda podstolego wojew. trockiego z J. W. J. MC. Panną Bogumiłą Jeleńska, kasztelanka wojew. nowogrodzkiego w dzień ślubney ich uroczystości przez J. MC. Pana Jakóba Abramowicza, komornika mozyrskiego wierszem ogłoszone, r. p. 1775. dnia 28. Novembra. w 4ce, kart 4.

Bibl. Ordyn. Zamojs.

ABRATOWICZ Antoni. Justiores Helia-des,... gemmis.. parentantes... de tanto funere informantes...

— Związek przymierza sładkiey dożywotniey przyjaźni J. W. Antoniego Felixa Łosia, starosty generałmajora z Maryą Urszulą Moszczeńską, wojewodzianką inowrocławską w Warszawie nastąpiony i wierszem godowym opisany. 1765. fol. str. nlb. 23.

Bibl. Zamojs.

ABREK Andreas Navis Christi... im primebat... kart 11...

— Phoebus post nubila... vexilliferi... Zamosciae illustrissimorum olim parentum Thomae Zamoyski et Catharinae...

ABREK Nicolaus. Euphrosine... opie-wajaca... Dexiozis...

Abriß (Curieuser) und Beschreibung der Haupt-Stadt und Vestung Riga, wie solche ietzo forfficiert von Sr. Czarischen Majest. von Moscau aber dieses 1709. Jahr im Monath Novem-ber belagert worden. B. m. (1709). w 4ce. k. 2. z miedziorytem forcey. Winkelmann 5008. Bibl. peters.

Abrys prawdziwy wioski Hornhausen ob. Hornhausen (1646).

Ab sagbrieff ob. Batory Stefan (1580).

Ab schrift (Warhaftige)... sthadt Colmen unde... zolfrey...

— (Kurze) und Verzeichnuss... 1563. Bibl. peters.

Ab schrift der Missiuen vnd Briefe, so zwischen der K: M: zu Schweden vnd Polen, etc. etc. vnd dem Durchleuchtigen Hochgebornen Fürsten Herzog Carl, geschrieben, abgangen vnd gefertigt seindt, von der zeit an, da J: K: M: erst zu Calmar ankamen, vnd wiederumb ausm Reich verzückten. Sampt J: F: G: Instrvction für die Stadthalter, so auff das Haus Calmar von J: F: G: verordnet waren, wessen sie sich zuverhalten, wo J: K: M: in jhrer heimreise hier ins Reich, daselbst anlaugen würden. Aus der Schwedischen sprach ins Deutsch bracht, vnd denen zu gute so dieser sachen gründlichen bericht zu haben begeren, an tag gegeben, vnd in Druck verfertiget. Gedruckt zu Stockholm, durch Andream Gutterwitz. Anno Christi M.D.XCIX. (1599). w 4ce, k. nlb. 52.

Wierzbow. II. 1882. Bibl. Peters.

— einiger glaubwürdigen Brieffe... Porównaj: Afskrift.

— einer uhralten Prophecey,... Bibl. peters.

Abstract (An)... shewn...

Academia ob. Akademia (1756).

Accord faict... au Chesne verd prés Sainct Benoit...

— bey Abtretung der Vestung Neumünde, ob. Albedyl (1701).

Account (A new) of Poland... 1702. Czartor.

Achbauer Franc. Leichen-Rede über... Todt... höherster...

— Trauer-Rede... durchlauchtigsten... Churfürsten... römischen Reiches Ertz-Marschalen... Herschafften... Dresden...

ACOROMBINUS Hieronymus. Excellentissimi Philosophi, et Medici Consuematissimi D. Hieronymi Acorombini Eugubij, Ordinarium practicae Medicinae in Patauino Gymnasio legentis, Tractatus de Lacte. Norimbergae, apud Johan. Petreium, anno M.D.XXXVIII (1538). [Toż samo powtórzone na końcu]. w 4ce, k. nlb. 36.

Dedyk. Joanni Chojeński, Episcopo Plocensi, 1536.

Wierzbow. II. 1150.

Warsz. Uuiw.

Acrostichis własnego wyobrażenia... (1581).

Por. Opisanie.

Toruńsk. gimn.

Acta audientiae... die III Novembris... Maschardum...

— et conclvsiones synodi generalis Toruniensis. Sprawy... 1566...

Wierzbowski II. 1816.

Kijows.

— et constitvctiones synodi provincialis Gneznensis...

Wierzbowski II. 1535.

— et const. synodi dioec. leopolien-sis. Anno M.D.XC.III. .... Septuagesimae...

— conventus Thoruniensis... et mandato...

— coronationis... Konung... Watzski... Ingermanland... Konungz... herres. Kroeningz...

Wierzbowski II. 1774.

Przeźdz

— et decreta... 1614.

J. Borkowski.

— pacis Olivensis inedita. Tomus I. et II. ob. Boehmius J. G. (1763—1766).

— synodi dioecesanæ Chelmensis... Anno a Christo nato 1624 die XVIII. mensis Junii... ob. Lubieński M.

— synodi archidiec. Gnesnensis ob. Łubieński Mac. (1644).

— synodi particularis in Ecclesia Camenensi Vars. (1648). ob. Łubieński Maciej.

Actio equitis poloni in Jesuitas ob. Attestation (1603).

Actum in casto Ravensi (1698) ob. Akta.

Actus denun. electionis ob. Massalski Ign.

ACXTELMEIER Stan. Reinh. Das Moscovittische Prognosticon oder der glorwürdige Czaar Peter Alexowitz, von der gewachsenen russischen Macht, von dem Tyrann Iwan Wasilowiz biss unter höchsterwehnte Czaarische Majestät etc. Augsburg, C. Brechenmecher, 1698. w 4ce. Raczyńś.

ADEL T Marc. Ewangelische Jubel-Freude... Erbauung... war... VII. 26... versamleten... Gemeine...

Adlers - Sieg ob. Póltawa (1709).

Admonitio atqve... viduam Floriani Anno Domini MDXLVI...

Wierzbowski II 1239.

ADRYCHOMIUSZ Christ. Jeruzalem... opisane przez Sebestyana (sic)... Warszawa, 1725. Część II. stanowi: Historia... w 4ce.

Adverbia moralne ob. Tilmanus a Gameren (1691).

Advice seasonable ob. Leszczyński Stan. (1725).

Affekty serdeczne ob. Milatyn (1700).

Africa (L')... balleto guidato...

Afskrift ob. Paykul (b. r.).

Agenda sev ritvs sacramentorum ecclesiasticorum, ad vniformem ecclesiarum per vniuersas prouincias regni Poloniae vsum, officio Romano conformati. Ex decreto synodi prouincialis petricouiensis, denuò conscripti et editi, studio et opera Reuerendi D. Hieronymi Po-uodouij, archipresbyteri et canonici cracouien. Praemissa est singularis Sacramentis summaria illorum doctrina utilis et necessaria. Cum Gratia et Priuilegio S. R. M. Cracouiae, in architypographia regia et ecclesiastica, Lazari, Anno Do-

mini M.D.XCI (1591). folio, kart 4. i od str. 7—276.

Na odwrocie tytułu drzeworyt z podpisem: Stanis. Karnkowski, D. G. Archiep. Gnesnens. Legatus Natus: R. P. Primas, ac Primus Princeps. — Następnie na 1 karcie Karnkowski zaleca tę agendę.

Od str. 136—144: Nápominánia, pytania y modlitwy... (po polsku i po niemiecku). — Od str. 193—231 idzie: Catecheses: albo napominánia y nauki wysszey opisane. — Od str. 231—276 idzie: Catecheses oder Unterweisung unnd unterrichtung, von den heiligen Sacramenten, wie vorher polnisch und lateinisch beschrieben.

Na końcu data powtórzona: In officina architypographica Regia et ecclesiastica, Lazari. M.D.XCI.

Z tą samą datą agenda, niczem się z pozoru nie różniąca, jest drugim przebicciem. Różnice rozpoznać można po kustoszach: w jednym *D* wypada pod *nt*, w drugim pod *t*; *M* pod *rz*, w drugim pod *yp*; *O* pod *vo*, w drugim pod *in*; *Q* pod *ab* lub pod *am*; *R* pod *iq* lub *ci*; *S* pod *tó* lub pod *vi*.

W jednej edycji zamiast strony 73 wybito stronę 79. Strona 193 w jednej edycji mylnie wyłoczona jako str. 93.

Por. wyżej str. 72.

— **Agenda** sev ritvs caeremoniarum ecclesiasticarum, ad vniformem... [i t. d. jak wyżej, aż do:] ...et Canonici Cracouien. Cracouiae, in Architypographia Regia et ecclesiastica Lazari, Anno Domini, M.D.XCI. (1591). folio, kart 4, str. 290. Index rerum k. 3 i 1 str. z napisem: Cum gratia et priuilegio S. R. M. Cracouiae in officina architypographica regia et ecclesiastica, Lazari. Anno Dñi M.D.XCI. (1591).

Są dwa egzemplarze odmienne z tego roku.

W jednym jest na tytule Matka Boska z dziećciem w całej postaci. Odwrotna strona tytułu biała. — W drugim egzempl. popiersie samej Matki Bożej z napisem w owalu: S. Maria Mater Dei, a na odwrocie tytułu też sama z herbami biskupiami i świetną ornamentyką, co w części I-szej Agendy Sacramentorum.

Podobne na pozór edycje rozróżnić można po rozmieszczeniu kustoszów pod wyrazami ostatniego wiersza. I tak: *Cc* wypada pod *udi* lub pod *s au*. — *Ee* wypada pod *ale* lub pod *Je*. W egzemplarzu jednym jest tu wydrukowane dwa razy Hierusalem, gdy w drugim Jerusalem. — *Ji* je.t pod *on* lub pod *ron*, a w jednym jest tu wydrukowano *fronde*, w drugim *fronde*. — *Oo* jest pod *i*, *se* lub *sci*. — *XX* jest

pod *ron* lub *nte*. Zresztą nie ma widocznych różnic.

Od str. 252 idą *Formulae tenorum* psalmi XCIII. i już aż do końca nuty z tekstem. Na str. 38: *Sermo B. Jvonis Episcopi*, i toż po polsku (str. 40—43) i po niemiecku (s. 43—46). Podobną mowa Sw. Jwona Bisk. po polsku (str. 85—87) mylnie w jednej edycji wyłoczono str. 78 i po niemiecku (87—90). Na stronie 108 do 111 jest śpiew na cztery głosy rozłożony. Jagiell.

— to jest porządek kościołów ewangelickich... na Wyrtemberku i Teku, w Śląsku na Oleśnicy... w pomienionym... pospolite używanie księży... edycja. Drukował w Brzegu... roku pańskiego 1715...

— *tnttai esti surászimas pagraudinimû ir Maldû, Lietuwôs Bažnyčia* *skaitomû nûg kunniġû szwentus sawo Urêdo Darbus pilnawojanėjû. Karaláu-ciuje, Méte 1775. I szpáusta ir pardû-dama paš Gottlieb Leberecht Artunga, Karáliszką Knyg-Drukuru. w 4ce, k. 2. str. 80.* Jagiell.

AGRICOLA Rudolf *Hymnus de diuo... Craccouiae...*

Wierzbowski II. 958. Peters.

— *Habes lector: hoc libello. Rudolphi Agricolae junioris Rheti, ad Joachimum Vadianum Heluetium poetam laureatum, epistolam, qua de locorum nonnullorum obscuritate quaestio fit et percontatio. Joachimi Vadiani Heluetii poet. lau. ad eundem epistolam, quae eorum quae priori epistola quaesita sunt, ratio explicatur. Vienne, Singrenius, Nono Kalendas Julias. Anno M.D.XV. (1515). w 4ce.*

Dedyk. Kasprowi Ursinowski. Odpowiedź Vadianusa datowana (błędnie): XVII. Kal. Novemb. 1515.

Porównaj: *Ad Joach. Vad. epistola...* *Bauch: R. Agricola. Breslau, 1892. str. 15. Bibl. ces. w Wiedniu.*

AGRIPPA Henryk Kornelius, *Nettesheim* (ur. w Kolonii 1486 † 1535). O słachetności a zacności płci niewieścicy, książki od Henryka Korneliusza, łacińskim językiem napisane. Teraz nowo na polski język wyłożone przez M. W. Wszem cnotliwym paniam y pannam ku chwale a zalecaniu. W Krakowie. Drukował Maciej Wirzbięta, roku od

narodzenia Syna Bożego 1575. w 8ce. kart 41 (sygn. A₂—K₃).

Dedykacja: „J. W. P. Paniej Krystynie ze Zborowa, grabinej na Skłowie i Messu etc. starościnej żmudzkiej etc. paniej mnie miłościwej.“ Pod dedykacją tą jest podpisany Maciej Wirzbięta. Datowana: Kraków, 27 czerwca 1575. Dopiero w dedykacji wymieniono nazwisko autora (Agrypa), w tytule bowiem podane są tylko jego dwa imiona (Henryk Korneliusz).

Wiszniewski H. lit. IX. 463.
W r. 1891 wyszedł przedruk tego dziełka w Krakowie (w „Bibl. pisarzyw pols.“ wydawanej przez Akad. Um.). Wydawca dokonał przedruku z unikat, znajdującego się w posiadaniu rodziny Ambr. Grabowskiego. Przedruk opatrzonej przedmową wydawcy Dra. Stan. Tomkowicza.

AGRIPPA Venzeslaus. *Oratio fvnebris... Nesuisi... Melanthe. 1553...* Wierzbowski II. 1299.

Ordyn. Zamojs.

Ahasverus ob. *Asseverus*.

AICHLER Steph. *Catagraphe... edita a Stephano Aychlero... ex filia...*

AILHAUD Jan. *Medicina universalis*, to jest lekarstwo powszechne na wszelkie choroby, czyli Traktacik o źródle chorób, a używaniu proszku ściieraiacego. W Toruniu, 1773. drukowano u P. M. Bergmanna. w 8ce, stron 56 (mylnie 66).

Bibl. Ordyn. Zamojs.

Akademia z historyi... Boskiey Maryi... Drohojowskiego... Taġoborskiego... *quaestia...*

Akatist (sic) i molchen Dwa sławne Kościoła Wschodniego do Matki Boskiey Nabożństwa. W Wilnie, w drukarni XX. Bazylianów, R. P. 1764. w 16ce, str. niel. 12, liczbow. 120.

Porówn. *Akafist*.

Ordyn. Zamojs.

Akces obywatelów powiatu Eyszyckiego 1794. fol. str. 2.

Ordyn. Zamojs.

Akt pogrzebny ob. Węgierski Tom. (1653).

Aktów (sześć)... Dla przeszego... wyjętych. W Królewcu, drukował Jan Henryk Hartung, roku pańskiego 1742...

Akty chrześcijańskie konieczne potrzebne do zbawienia z przedmowa do panów. Za dozwoleńiem starszych do

druku podane. R. P. 1763. w 16ce, str. nlb. 70. Bibl. Zamojs.

— y pieśni, których XX. Missyornarze Societatis Jesu podczas zwyczajnych missy używaia, razem zebrane i kosztem Roży z Kiełczewskich Bykowskiej woyskiej wojew. mńskiego do druku podane. W Wilnie, w druk. Akademii. 1773. w 8ce, str. 64.

Bibl. Zamojs.

ALBANI Annibal. Ragguaglio...

ob. Hosius Stan. (Bescheid 1733).

(Albedyl i Kanitz). Accord... Decemb. Anno 1701 auffgerichtet und verfasst worden. B. m. (Pernau). w 4ce, str. 8.

ob. Kongl. Bibliothekets Handlingar. 13. Stockh. 1891. str. 231.

ALBERTI Jan K. Lineamenta... hab. in audit... hor. antem... Czartor.

ALBERTINUS Fr. De S. Angelo...

Omnia permissu et approbatione superiorum rumalibi... in offic. typogr. vid... anno ab ortu Christi 1663...

Albertrandy Jan. De potestate... (1794)... Zamojs.

ALBERTUS Magnus. De intellectu...

Wierzbowski II. 829.

Peters.

— Liber Alberti Magni...

Bibl. Jerz. Borkows.

— Philosophiae naturalis Jsagoge, siue...

Wierzbowski II. 921.

Czapski. — Peters. — Zamojs.

— Philosophantium ducis... (1541).

Wierzbowski II. 1176.

Wrocław. — Zamojs.

— Philosophantium ducis... Physicorum... Craccoviae... Scharffenbergi... (1548).

Wierzbowski II. 1248.

Czapski — Wrocław. — Zamojs.

— Albertus Magnus o sekretach...

1698. w 16ce, str. 565. Zamojs

— Toż. 1742. w 16ce, str. 564.

Zamojs.

— Summa philosophie... De anima.

[Na końcu:] Finis summe naturalium Alberti Magni Cracouie impressum Jm-pensis spectabilis viri dni Johannis Haller. Anno salutis M.CCCCC.viij. w 4ce, kart 72.

Wierzbowski II. 851.

Jagiell. — Kórnic. — Krasińs. — Ossol. —

Petersb. — Szembeka — Zamojs.

Albertus z Woyny... w druk. u dzie-dziców Jak. Sybeneichera r. p. 1613. w 4ce, k. 16. Czartor.

(Abertus). Wyprawa plebańska. W Krakowie, w drukarni Łazarzowej roku pańskiego 1590...

Wierzbowski II. 1716.

Ossol.

Albrechtus ob. Andreas Jacob (Refutatio 1560).

ALBRECHT Job. H. Der Raub... str. 44. Zamojs.

ALBRYCHTOWICZ Don. Cas. Fort. Mater pulchrae... Benedictinorum... Benedictinorum professo... Cellensi ad... kart 10.

ALCANTARA Petrus. Aureus... [Na końcu podany rok 1628].

ALEMBEK Joannes. Carmen gratulatorivm ad illvstrissimvm ac reverendis-simvm D. D. Georgivm Radivilivm, S. R. E. Presb. Cardinalem titul. S. Sixti. amplissimum, ducem in Olika et Nieszviesz, dominum suum elementis-simum. Cum ex Italia ad administrandum Episcopatum cracouiensem summo totius potentiss. Regni Poloniae desiderio reuocaretur. Iohannis Anpeck Leopoliensis Rvtheni. Patauii, apud Laurentivm Pasq. 1591. [Na końcu:] Patavii, apud Laurentium Pasquatium typographum almae Vniuersitatis Jvristarvm. Cum superiorum licentia. w 4ce, kart 4.

Wierzbowski II. 1738.

Krasińs.

Alembek Lud. Valer. Pantheon... collegiatae SS. Omnium... solenni...

ALEXANDROWICZ Fabian. Głos Jąsnie W... generała adjutanta B. W. L. majora kawaleryi narodowej, posła z wojewodztwa Smoleńskiego, na seymie grodzieńskim 1793 roku, julij 8 dnia miany. [Bez osob. tyt.] fol., k. 1.

Mówi: o ruinie wojska przez niewypłacanie żołdu; i że wojsko nie wyekwipowane; że praw nie wykonywują; że pierwszej lista cywilna bywa zaspakajana, później wojsko i t. p. Jagiell.

Również i inne jego „Głosy“ znajdują się w Bibliotece Jagiellońskiej (ob. str. 111—2).

— Projekt względem Tatarów, praw ich y possessyi d. 25 Octobra 1793. fol., 1 karta. Bibl. Zamojs.

ALEXANDROWICZ Tomasz de Witold. Kleomira.. francuskim, potym angielskim.

skim... tłumaczona... podściwycch Pola-
ków... Rptey... w 4ce, kart 12 i str.
346.

(Alexy Petrowicz). Orbis...

Raczyńś.

ALISCHER Sebast. (z Buntzlau?). Pia-
stus... A. C. MDCLIII. w 8ce, kart 20 nlb.

Aktorius... aferawoty gał... pardruka-
wotas... drukarnioy...

— (Auksa) arba aferas kwepancias
ant auksa aktorius prisz Majestola
Diewa tay ira Madlitwas skutecznas
bazniciay szwētay zwyczajnes kures
afektas meyli Diewa degas Ponuy Die-
wuy ant kwapa saldibes garbies jo afie-
rawoty gał. Su pazwalijmu Wireshibes
Dwasyszkos su pridotku naujos Noba-
żeństwos ant swieta iszeynus Metuose
nug Užgimimo Chrystusa Pona 1796.
Wilniuy Drukarnioy Akademijos. (1796).
w 8ce, k. 9. (tyt. i kalendarz), str. 478
i k. reg.

Imprimatur (na końcu kalendarza) podpisał
Dawid Pilchowski. Jagiell.

ALWAREZ Emanuel. Emmanvelis
Alvari e Societate Jesv, Grammatica-
rum Institutivionvm. Liber secvndvs. De
constructione octo partium orationis.
Cum gratia et priuilegio S. R. M.
M.D.LXXXVI. [Na końcu:] Posnaniae.
In officina typographica Joannis VVol-
rabi. 1586. w 8ce, str. 381 1.

— Toż... Institutionvm Grammati-
carvm. Liber tertivs. De syllabarum
dimensione, etc. Cum gratia et priu-
ilegio S. R. M. Posnaniae M.D.LXXXVI.
[Na końcu:] Posnaniae in officina Joan-
nis VVolrabi, Anno D. M.D.LXXXVI.
w 8ce, str. 192.

Tak podaje tytuły obu części Wierzbowski
II. 1639, 1640. (Porównaj Katal. Racz.).
Warsz. Uniw.

— De institutione grammatica libri
tres, editio nova correctior, cum licen-
tia superiorum, et privileg. Sacrae R.
M. Vilnae, typis S. R. M. penes Aca-
demiam, anno 1783. w 8ce, k. 1. str.
205.

Jagiell.

AMASAEUS Romulus. De pace... Ja-
nvarii MDXXX... Mathias Scharfen-
bergius...

Wierzbow. II. 1061.

Krasińś. — Zamojs.

AMATUS Scipio. Japoniorvm Regvm
Legatio, Romae coram summo Ponti-
fice, Gregorio XIII. 23. Martij habita:
Anno: 1585. Addita etiam est breuis
in calce descriptio Insulae Iaponicae.
Romae, apud Franciscum Zannetum-
et Bononiae, apud Alexandrum Bena-
tium, et Cracoviae, in officina Lazari,
Anno Domini: 1585. w 4ce, 8 k. nlb.

Obejmuje: Acta consistorii publice exhibiti
a Gregorio p. XIII. Literarum exempla
regum japoniorum Francisci Regis Bungi,
Protasi regis Arimenorum (1582); Bar-
tholemei principis Oratio in legatorum in-
troitu; Responsum ab Ant. Buccapadulio;
Descriptio Japoniae Abrahami Ortelii.

Porównaj: Laurentanus Epistola de legator.
japon. 1585.

Jocher 8160. 8162. Wierzb.— II. 1618, myl-
nie go Janem mieni. — Adelung (Jöcher)
Lexicon. I. 690.

Jagiell. — Czapski — Czartor. — Kórnic. —
Krasińś. — Ossol.

AMBROSIUS Marcus. Arma...

ob. Schröter Ad. (Elegiar.).

AMELRI Franc. Deliciarum...

Dedyk.: M. Pstrokoński, episc. praemisl. per
Stanisł. Grochowski, custodem Crussvic.

Amor et amator ob. Boleslaus Cri-
voustus (1721).

Amore in musica ob. L'amore (1765).

Amphitheatrum honoris ob. Bonar-
scius (wykreślić).

ANANIA Jan. L'universale... parti-
colarmente... et dell'... d'altre... di Na-
poli... appresso... k. tyt. i 11 k. nlb.

ANCANTHER Claudius. Clavdii An-
cantheri Belgae in Errici III. Galliae et Po-
loniae Regis Venetias Pataviumq. Adven-
tvm. Epigrammata. Patauii Laurentius
Pasquatus excudebat MDLXXIII
(1574). w 4ce, 4 k. nlb.

Wierzbow. II. 1492.

Peters.

Ancuta Maciej X. ob. Barszcz Je-
rzy (Kazanie o S. Augustynie 1719).

ANCZOWSKI Marcin. Campus intra...
actualem, praesidentem consulem... Jesu
(1676). folio, kart 20.

ANDOSILLA. Informatio juris et facti
pro Sereniss. olim Vladislai Jagelonis
Regis Poloniae, et Hedvigis Reginae
Universitate generalis Studii Cracovien-
sis contra P. P. Soc. Jesu. Cracoviae.
Venetiis, Misserini, (1634?). fol. str. 28.

Bibl. Zamojs,

ANDREAS Ernest. *Fractura Josephi.. Marpurgi Cattor., Kürsnerus. 1681. w 12ce, str. 48, 525, 8.*

ANDREAS Hispanus. *Contenta... Ciuitaten. compositi... Cracouie... Anno Domini 1535...*

Wierzbowski II. 1118. Wrocław.

— *Toż. Cracouie... Anno Domini 1540. w 8ce, k. 26.*

Wierzbowski II 1166.

ANDREAS Johannes. *Historia de sellenni convivio quod in arce Regiomontana Senatvi et civibus Cneiphovianis quot annis in die ascensionis Domini exhibetvr. Bvcolico carmine descripta a Johanne Andrea, Pomerano. Addita est Elegia Eobani Hessi continens descriptionem Prussiae. In Academia Regijmontis Anno MDLII (1552). mense Maio. w 4ce, k. 12.*

Dedyk.: *Laurentio Vuedenhamero et Petro Glagauio, consulibus toti Senatui urbis Cneiphouianae in Regiomonte Borussorum, mense Novembri 1551.*

Wierzbow. II. 1291. Peters.

ANDREINI Franciszek. Bohaty straszny z włoskiego na polski język wytłumaczony przez Chryzstofa z Piekar Piekarskiego, woyskiego wojewodztwa brzeskiego i w druk ku dobru pospolitemu i ukontentowaniu zacnego czytelnika podany roku p. 1652. W Warszawie, w drukarni Piotra Elerta J.K.M. typ. w 4ce, stron 292. Akadem.

— Bohaty straszny, z włoskiego na łaciński. z łacińskiego na polski język. Przetłumaczony. Przez Krzysztofa z Piekar Piekarskiego, woyskiego wojewodztwa brzeskiego, a teraz nowo z przydatkiem rejestru zebranego y tytułów przy rozmowach, dla lepszego dyskursow wyrozumienia, dokładnie, z dostateczną dawnych w druku omełek poprawą przedrvcowany. Nakładem Krzysztofa Domąńskiego, W Krakowie, w drukarni Mikołaja Alexandra Schedla, J.K.M. typogr. R. panskiego 1695. w 4ce, k. 1. str. 164.

Na odwrocie k. tyt. rycina, przedstawiająca dwóch meszczyzn, stojących obok siebie. Dzieło zawarte jest w 41 rozmowach. Są to dialogi między Bohatyrem i Totumfacikiem. — Bohatyr bije się z gwiazdami, jest

na śniadaniu u Słońca, na bankiecie u Neptuna i Plutona, na koncercie u Apollina, w Rzymie Hekatomby pozjadał, był ojcem chrzestnym Jowisza i t. d. — Na końcu wiersz: Do Zoilá i Reiestr rozmow y máteriy.

Czartor. — Jagiell. — Krasinś. — Ossol. Zamojs.

— Supplement bohатыra straszneho w roku 1665 napisany, przez Krzysztopha z Piekar Piekarskiego, podkomorzego Brzeskiego. W Warszawie y wdowy y dziedzicow Piotra Elerta J. K. M. Typographá. Bez w. r. w 4ce, kart nieliczb. 85. (ark. Yi).

W przedmowie do czytelnika pisze, iż przepędził lata wojskowo, począwszy od wojny Chocimskiej, w której sam Osman Cesarz Turecki był przytomny; następnie w Prusiech, w Moskwie, kiedy Władysławowi składano chorągwie żebrząc miłosierdzia i po innych miejscach wojując; nareszcie osiadł spokojnie w domu, zamieniając szablę na pióro. Dalej tak mówi o swém dziele: „Wystawiłem ci łaskawy czytelniku w Adámie prosepopeiam w stworzeniu światá Stwórcę mówiącego. Drugie opusculum przeplatając seria iocis Bohатыra straszneho, nie próżne rozmaitych żartownych erudyeyi dałem in lucem Encyclopediam. A zátym od Demokrytá powracając do Herákłita, wystawiłem Periphrasim super septem gradus poenitentiales et graduales, któremi stopniámi postępując wymierzyłem w cel prawdziwey cnoty, różny od Máchiawellá niepolityczney náuki. Tandem à Serijs, znowu ad continuationem, bez wraży trybem moim idących, tegoż Bohатыra przystąpiłem dumą wyniosłą rozdętych żartow, które pro Coronide nie proznującego proznowania mego, poki czas y sędziwie látá, y sororum filatrum patientur atra ochocząc łaskawy czytelniku ofiaruję. — Cała rzecz w 22 rozdziałach.

Treść mowy Bohatera drukowana drukiem gockim, a Totumfacckiego, który z nim rozmawia, łacińskim.

Te dyalogi pisał aktor Pistoja Franc. Andreini, „comico geloso,“ jak się tytułował. Oryginał wyszedł r. 1607. p. t. *Le bravure del capitano Spavento, a rozmowy toczą się między JI capitano Spavente e Pappola suo servo.* Oryginał ma w 4ce kart 148 i rozmów 55. — Ze zaś praca ta miała wielkie powodzenie, wydał część drugą obejmującą 30 dyalogów.

Ta encyklopedia wiedzy owoczesnej, pisana dosadnym i czystym językiem polskim, ma wiele powiedzeń przysłowiowych. Rzecz godna rozpatrzenia i porównania z orygina-

nałem. Całe cedruje humor częstokroć za
rubaszny.

Niesiecki III. 585.

Czartor. — Jagiell. — Krasinś. — Ossol.

ANDRELINUS P. F. Epistolae pra-
uerbiales...

Wierzbowski II. 1031.

Pusłows. — Zamojs.

ANDRONICUS Tranquillus. Dialogvs.
Philosophandvm ne...

Dat. Posnaniae, 16. Decembr. 1544.

Wierzbowski II. 1226. Peters

Andruszow ob. Bericht (1684).

ANDRZEJKIEWICZ J. A. Ziarno gor-
czyczne... W Zamościu... (1701)... str. 6
i 266.

— Toż... W Kaliszu... 1746...

Zamojs

ANDRZEJOWICZ Wal. Ogród ró-
żany... 1627...

Jagiell.

Anfologion ob. Baranowicz Łazarz
(Anthologion 1678).

ANGERMUND Joann. Berlin. Lex
Valeria; sine, an... Caesarei capitibus,
Ddq',... Angermund. March... Anno
MDCXXXIV... excusa (1634)...

Animadversiones ad Dissertationem...
B. m. i r. folio, k. 8.

ANIÓŁ X. od św. Ducha. Kazanie...
godnym... Borzęcki... przemyskiego ka-
znodzieje... W Lwowie...

Anioł w ciele (1741, 48, 53), Anioł
z ludzka twarzą (1761). ob. Wincenty św.

ANKWICZ Józef. Głos Józefa Hrabia
Ankwicza, Posła z Wdztwa krakow-
skiego, orderów polskich kawalera. Bez
wyr. m. i r. (1793). fol. k. 1.

Przemawia za przyjęciem traktatu z Wielką
Katarzyną, i ten projekt podaje do łaski
marszałka. Jagiell.

— Projekt JW. Ankwicza, posła
krak. Sprawiedliwość dla JW. Domi-
nika Xcia Radziwiłła, podkomorzycza
W. X. L. i jego wierzycielów d. 16.
Novem. 1793. fol. 1/2 ark.

Ord. Zamojs.

— Przymówienie się in turno na
sessyi d. 10 Augusta 1793. fol. 1/2 ark.

Ord. Zamojs.

Anna Jagiellonka ob. Biblia Leopold.
(1577).

Anna św. ob. Artykuły.

ANNANIA popraw na: **ANANIA (di)**
Lorenzo. L'universale fabrica...

Czartor.

Annus sanctus... str. 267.

Zamojs.

— scholasticus 1781 in annum 1782
currens in alma studiorum Universi-
tate Zamoscensi. w 8ce, str. niel. 32.

Zamojs.

— scholasticus 1782 in annum 1783
currens in alma studiorum universitate
Zamoscensi 1782. w 12ce, kart niel. 26.

Zamojs.

ANTISARI Domenico. Il Leopoldo
o vero Vienna liberata. Poema eroico
di... Ronciglione, per il Menichelli. 1693.
w 8ce, 1 ryc. i str. 603. Czartor.

ANTONINE Paulus. Theologia... juxta
edit. Venet... et consortium... Pars I.
str. 8 i 996 i 34. Pars. II. str. 2, 22,
512 i 3 k. indexu.

— Toż... consortium...

— Sententiae... candidatorum The-
ologiae cum facultate superiorum excer-
ptae...

Pars posterior... de sacramentis...

Antonion... cwietosłow... że Gda-
nia...

ANTONI od Imienia Maryi. Rozdział...
Karczewskiej starościny...

ANTONI X. od Nawiedz. Kazanie...
Psalm. 41... tj. Ff—Ji₂.

ANTONIUS Genuensis ob. Genuensis.

Antrepreneur. Opera nowa z muzyką
w dwóch aktach zrobiona dla JMci
Pani Franciszki Buccarell roku 1785.
W Warszawie w drukarni Dufour 1785.
w 8ce, stron 55.

Zamojs.

ANZELM św. Elucidarius dyalogi-
cus... resolutius. Vade mecum... 1515...

Wierzbowski II. 902.

Czapski — Ossol. — Zamojsk.

— Elucidarius dialogicus omnibus
Sacrae Theologiae... 1544...

Wierzbowski II. 1218.

Krasinś. — Włocławs

— Toż... Craccoviae... (1549)...

Wierzbowski II. 1264.

Szembek — Zamojs.

Aposmation apodemici seu operis...

APOSTOŁ. A naczasia... diejania...

— tetr,... bżestwennych... wsia-
ko go...

— si jest kniga nowago... epkoaa...
W Lwowie... Newembria...

Applausus poetaticus gentilitiis aquilis ducatus Zatoriensis et Osvetimensis. B. m. i r. w 4ce, str. niel. 8.

Autor prawdopodobnie Tomasz Antoni Sertkowicz. Zamojs.

— geneticus ob. Prusimski Christ. (1642).

— panegyricus ob. Daniłowicz.

Apteczka domowa... prioribus auctior...

AQUINO (de) Karol. Orationum... Antonii de Rubeis...

Ara salutis... folio, k. nlb. 23.

Czartor.

ARCANGELO da S. Nicola Il..., cioe il divoto... visite cotidiana...

ARCHENCHOLZ J. W. England... Tom I... 328... Tom II. 1786. str. 470.

ARCHINTUS Filip. Christiana... uera obseruantia. Apvd Hyeronimvm Vietorem...

Wierzbowski II. 1227. — Acta hist. IV. (vol. I. 192—4). Włocław.

ARCO Ph. August de Saint Foix, Chevalier d'... († w Tulle 1779). Pałac milczenia, powieść filozoficzna z francuzkiego przełożona (Część I—II). Za pozwoleniem zwierzchności. W Warszawie u P. Dufour, Drukacza J.K.M. i Rzeczpospolitey MDCCLXXXIII. (1783). w 8ce. Część I. str. 3. 8. i 104. Część II od str. 105—208.

Dedykacja wierszem do Izabelli Czartoryskiej G. Ziem. Podols.

Wstęp: DySSERTACJA o osadach greckich w Azji mniejszej (stron 22), gdzie podaje jakoby Pałac milcz. z greckiego przed Herodotem oryginału pochodził. Mniemanym autorem miał być Kadmus z Miletu. Ossol. — Zamojsk.

Arcus triumphalis ob. Regis Francisczek (1717).

Argumentum theologicum ex prae-missis meritorum Reverendi Patris Venecelai a S. Francisco (Zawadzki) per Poloniam et Lithuaniam praepositi provincialis conclusum. Varsaviae 1708. fol. str. n. 36.

Porównaj: Wyszyński Waleryan (1708).

Bibl. Zamojsk.

Argumentum ob. Brincken Georg (famae publicae 1731).

ARISTOTELES. De arte... Anno Domini 1577...

Wierzbowski II. 1526.

Czapski — Petersb.

— Aristotelis insignis Philosophi, libelli duo, unus de longitudine et breuitate uitae, alter de diuinatione per somnum, a Christophoro Hegendorphino J. V. Licentiate, in Latinum uersi, et scholijs doctissimis ab eodem illustrati. Jam primum in lucem editi. Aduvxi-mvs svb finem graeca, Lectori in hoc consulentes, qui immenso Aristotelis opere, caret. Basileae apvd Bartholomaevm VVesthemerm et Nicolavm Brylingerm. Anno M.D.XXXVI (1536). w 8ce, k. 14, stron 93.

Dedyk. Petro Schorlero. artium magistro, urbis Gorlicii a libellis. Między innymi czytamy tam: „ego certe cum in Sarmatia in collegio Posnaniensi, et linguae bonas, et philosophiam publice docerem, et iuventuti Sarmaticae veri Aristotelis gustum quandam praebere vellem“...

Wierzbowski II. 1129. Kijows.

— Libri de anima... 1512...

Wrocław. Uniw.

— Libri de anima... 1519...

Wierzbowski II. 959. — Bauch Agricola 1892. Czapski — Wileńs. — Zamojs. — Wrocław. Uniw.

— Priorum analecticorum... (1510)...

Wierzbowski II. 860.

Körnec. — Peters. — Zamojs.

— Toż... Cracovie... 1518...

Wierzbowski II. 936.

Czapski — Krasińs. — Peters.

— Summi... libri... de phisico...

Wierzbowski II. 1921.

Czapski — Czertwert. — Peters. — Zamojs.

— Libri octo physicorum...

Jerzy Borkowski.

— Oeconomicorum... non graubaris...

Dedyk... Georgius Libanus.

Wierzbowski II. 1141.

Cieński — Czapski — Krasińs. — Peters.

— Problemata... determinantia...

Cracovie... Anno Dñi... (1528)...

Wierzbowski II. 1041 podaje liczbę kart 38. Peters. — Zamojs.

— ob. Bełczewski W. (Theses 1767) — Biegaczewicz A. (Quaestio 1747). — Malczewski Ad. (Theophrastus 1758) — Piasecki St. (Physiogonia 1642) — Podlesiecki A. (Philosophia 1731) — Rudzki

And. (Philosophia 1750) — Smiglecki M. (Logica 1618) — Toletus Fr. (Introductio 1603) — Wosiński St. (Solea 1663) — Zaborowski Fr. (cum thesibus).

Arithmetices introductio... denuo reuisa... (1556)...

Wierzbowski II. 1318

Peters.

ARNAUD F. J. Lamentations... Impériale et Royales... de Russie...

— Od poczynki...

Czartor.

ARND Joan. Binae lectiones... str. 24.
— Orationes binae, quarum altera inchoavit, finiit altera universae Philosophiae cursum, privatos inter cancellos institutum. Gedani, Jo. Zach. Stoll. (1715). w 4ce, str. 36.

Zamojsk.

ARNOLDUS Nicolaus. Religio soci-niana... in academia Frenquerana ordinario. Franequerae, typ. et imp. Idzardi Alberti et Joan. Janssonii...

ARNT JAN. Jana Arnta... superattendentia... świętobliwym..., iako na ewan-gielie... str. 960...

Artaserse (L') dramma per musica ob. Metastazy (1760).

ARTENSKI Rafał Kaz. Divae The-midis... kart 4.

— Fastigium... dum eum... (kart 8).

Dedyk. J. K. Warszyciemu, kasztelanicowi Krakowskiemu, staroście Ojcowskiemu.

— Sceptra... virtutes...

— Triumphans... Prossouien... pro uniuscuiusq'...

— Thronus... imperatorum, regum... Samogitiae... domino in Ravensstein...

Articles... annexés... Marck, Ravens-berg... approuvez... des Mousquetaires...

Ariculen van vrede...; Gesloten ende geconcludeert... Polen ter ender... keur-furshap Brandeb. ter andere Zyde... Autheur... Autheur...

ARTOMIUSZ Piotr. Thanatomachia... u Andrzeia Koteniusza anno 1600...

Ascensus ob. Puzyna Michał Jan (virtutis 1699).

Ascia ob. Tarło P. (1721).

ASHWELL G. De Socino...

Czartor.

ASNESI. Reverendissimo in Christo Patri Alexandro Szukiewicz e Societate Jesu, Rectori Collegii Regii Varsavien-

sis — die natali suo gratulatur. B. m. i r. (Vars. 1767). w 4ce, str. niel. 7.

Zamojs.

Assertiones ex universa philosophia selectae. Quas publice propugnandas susceperunt religiosi Societatis Jesu. In scholis Calissiensibus publicis. Anno aerae vulgaris Christianae MDCCLXVI. (1766). Mense Junio, Die... Calisii, typis sacrae Regiae Majest. w 8ce, kart niel. 10.

Zamojs.

— ex physica generali ob. Hercyk Jan (1766).

— ex psychologia ob. Loethoeffel Henr. (1763).

— selectiores logicae ob. Bohomolec Winc. (1768).

— theologicae, de vera Christi Ecclesia:..., M. D. L. Marsalci,...

ASTEXANUS. Canones... (1521)...

Wierzbowski II. 972.

Czapski — Pawlik.

— Canones penitenciales... Vngle-rium... Cracovię à Floriano...

Wierzbowski II. 1105.

Branic. — Czapski — Frauenburg. — Kra-sińs. — Ossol. — Zamojs.

— Canones... 1534...

Wierzbow. II. 1104.

Czapski — Czetwer. — Ewang. wil. — Włocław. —

— Canones penitentiales... breuiter...

Vngleriana...

Wierzbow. II. 1151.

Wrocław. — Zamojs.

AUBERT Antoni. Leben... Zunamen... Pohlen... Bar... in der Dyckischen...

Auctores praelegendi. 1747. ob. Authores.

AUDEON. Żywot S. Eligiusza... Rotomagenskiego... Suryuszowych... książ-żęcia siewierskiego...

Augurium sortis ob. Juniewicz N. C. (1718).

AUGUST II. Uniwersał... et condi-tionis adherentom... 1706...

(August II). Insignes rixae...

Porównaj: Poniński Adam.

— Planta felicitatis...

Porównaj: Poniński Adam.

— ob. Autumnus vernans (1697) —

Porschius Chr. (Zuruff 1692).

AUGUST III. (1696...

AUGUSTYN Aureli. Omnes libri... christiana...

Wierzbowski H. 801.

Czapski — Czetwert. — Kapit. krak. — Wilanow.

— Pieśń...

Wierzb. II. 1959.

— Reguła Augustyna Świętego y Konstytucye dla Sióstr Zakonu Nawiedzenia. W Warszawie, w druk. Scholarum Piarum 1695. w 32ce, str. 393, 21. Ord. Zamojs.

— Duchowne traktaciki...

Por. Bagnicki Chryzost.

Augustyanie XX. ob. Blanchinus Jędrzej (canon. regul. 1694).

Aurora ob. Mniszech Józef (regum 1714) — Sufeczyński Stan. (misis amica 1721).

(Authores). Auctores praelegendi in schola Rhetorices per provinciam Poloniae Societatis Jesu. Anno quinto. Posnaniae, Soc. J. 1747. w 8ce, str. niel. 128. Zamojs.

Autumnus (Vernans) post Augustum Augustus, dum Augusti II. caput a libera gente electum coronaretur, Cracoviae repraesentatus. B. m. 1697. fol. str. niel. 16. Zamojs.

Awantury Fortunata ob. Mickiewicz Ignacy.

B.

B. M. F. sztycharz ob. Benedictus S. (Regula 1674).

BADOWSKI Amand. Propositiones philosophicae ex Logica, Metaphysica, Physica generali et particulari selectae, quarum defendend. in Collegio Universitatis Zamoscensis iniit provinciam M. D. Amandus Badowski, Notarii Castrensis Lublinensis filius. Zamosc, 1781. w 4ce, str. niel. 16. Zamojs.

BAIER And. Ignacy, Episc. Culmensis. Odezwa do Duchowieństwa o składkę na kosztą kanonizacyi S. Jana Kantego. 1766. fol., 1/2 arkusza. Zamojs.

BAGIEŃSKI Fran. Sal. Kazanie o trojakim obowiązku dobrych sędziów, miane w kościele farnym Piotrkowskim na wotywie o Duchu S. przy zaczęciu Trybunału koronnego r. 1766, dnia 6 października. Częstochowa w drukarni Jasnzej Góry (1760). w 8ce, str. niel. 52. Zamojs.

BAKSCHAY (Abrahami)...

ob. Bartholomaeus Jan: Libellus, 1571. (na fol. B₃).

Balet wieśniacki... w 4ce, stron 8. Zamojs.

Barbara Radziwiłłówna ob. Schreuter Ad. (Elegiar.)

BARCLAY Jan. Apist wiernek wiarolomny za zdradę ukarany. Rzecz z Satyryka Jana Barclaiusza wybrana, z prozy łacińskiej na wiersz polski przełożona. Warszawa, w drukarni Korpusu Kadetów. B. r. (około 1790). w 8ce, str. 16.

Por. Załuski Józef Zbiór rytmów Cz. II. str. 249—260.

Zamojs.

BARI Thom. Rhetorica... str. 379.

Zamojs.

BARONIUSZ Marc. Vitae, gesta... (1610)...

Zamojs.

— ob. Officium (1650).

BARSZCZ Jerzy. Kazanie o S. Augustynie... Zamojs.

Zamojs.

BARTHOLINUS Casp. Enchiridion ethicum seu epitome philosophiae moralis. Praecepta breviter & dilucide methodoque nova & facili explicata exhibens pro angusta tyronum memoria. Dantisci, ex officina Hunefeldiana 1630. w 12ce, 42 k. nlb.

Dedykacya: Regis Daniae Christiani IV. filio Hulderico.

Czartor.

BARYKA Piotr. Z chłopca... masz w facycyéy...

BASSCAN Bonawent. Parochianus obediens sive tractatus bipartitus. De duplici debito Parochianorum audiendi scilicet Missam & Verbum Dei, in sua Parochia, saltim diebus Dominicis & festis majoribus, stante commoditate. Reimpressus annô quô Forella gregIs In ChrIsto obeDiente In CLarVIIt 1761mô. Cracoviae, Typis Semin: Episcop. Aca-dem: Diaecesani. w 8ce, k. 12, str. 129.

Na dedykacyi do Franciszka Potkańskiego, Biskupa Patarskiego etc. podpi-

sany: Stanislaus Patelski, Seminar: Vice-Praefectus.

Jagiell.

(Batory). Kurze Beschreibung...

ob. Beschreibung.

Czartor.

— obacz: Verstand (Der polnisch 1577).

BAZILOWICZ Joan. Brevis... Koria-towicz...

BELLARMIN R. Katechizm rzymski... 1752...

Jagiell.

Przedruk techniką typograficzną
wykonany w Zakładach Graficznych w Katowicach
w nakładzie 1000 egzemplarzy
na zamówienie Zjednoczenia Księgarstwa

WAIS
Reprint

Wydawnictwa Artystyczne i Filmowe
Warszawa 1977

